

EN 292

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΒΙΟΙ ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΙ,

Οἷς προστεθήσαν σημειώσεις, καὶ τῶν Ἀυτοσχεδίων σοχασμῶν περὶ
τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας καὶ Γλώσσης ἀκολουθία.

Φιλοτίμῳ δαπάνῃ τῶν ΑΔΕΛΦΩΝ ΖΩΣΙΜΑΔΩΝ, παιδείας
ἕνεκα τῶν τὴν Ἑλλάδα φωνὴν διδασκόμενων Ἑλλήνων.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟΝ.

ἘΚΔΙΔΟΝΤΑΙ Τὸ ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΠΑΡὰ ΤῶΝ ΚΚ. Γ. ΦΙΛΗΜΟΝΟΣ ΚΑΙ
Α. ΚΟΡΟΜΗΛᾶ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

Ἐκ τῶν ΤΥΠΟΓΡΑΦΙῶΝ Α. ΚΟΡΟΜΗΛᾶ ΚΑΙ Π. ΜΑΝΖΑΡᾶΚΗ.

1838.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΚΑΙ ΤΕΛΟΣ

Τ Ω Ν

ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΩΝ ΣΤΟΧΑΣΜΩΝ

Περὶ τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας καὶ Γλώσσης.

ΠΡὸς τοὺς Ἕλληνας.

ΟΓΔΩΗΝ καὶ τελευταίαν φορὰν ταύτην νὰ γράψω στοχασμοὺς αὐτοσχεδίου περὶ τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας καὶ γλώσσης, μὲ θαρρύνει ἢ ἀπὸ τοὺς ὁμογενεῖς διθεῖσα προσοχὴ εἰς τοὺς προλαβόντας. Ὅταν εὐτυχίση τις νὰ λαλῇ εἰς προσεκτικὰς ἀκοὰς, ἀντὶ σιωπῆς πρέπει νὰ φωνάζῃ εὐχόμενος·

Εἶθε ἐμοὶ δέκα μὲν γλῶσσαι, δέκα δὲ στόματ' εἶεν!

Φωνὴ δ' ἀρόηκτος, χάλκεον δὲ μοι ἦτορ ἐνεῖν!

Ἄλλ' ὅμως εἶναι καὶ περιστάσεις ἀναγκάζουσαι τὸν λέγοντα νὰ γίνεταί ἀκρατῆς ἄλλων λεγόντων· ἢ μεγαλητέρα ἀπ' αὐτὰς εἶναι ἢ ἀδυναμία τῆς ἡλικίας. Μοῦ παρηγορεῖ τὴν ἀδυναμίαν ταύτην ἢ μὲ τὴν ὁποίαν ἐδέχθησαν ἕως τώρα οἱ ὁμογενεῖς τοὺς λόγους μου, παρὰ εἰς ἐμὲ ἀσυγκρίτως πλέον ἔντιμος εἰς αὐτοὺς, προθυμία. Ὅσα ἔγραψα καὶ ἄλλοι κάλλιον ἐμεῦ νὰ γράψωσι θέλουσιν εὐρεθῆν· ἀλλὰ δὲν θέλουσιν ἴσως εὐεῖν ἄλλο γένος νὰ δώσῃ τὴν προτοχὴν εἰς τὰ γραφόμενα, καὶ νὰ δείξῃ τὸσιν εὐεῖαν εἰς τὸν γράφοντα.

Εἰς τὸ πρῶτον καὶ μακρότερον μέρος τῶν αὐτοσχεδίων τούτων

σοχασμῶν (1) ἔδειξεν τὴν ἀνάγκην τῆς διορθώσεως καὶ ἀναμορφώσεως τῆς γραμματικῆς τεχνολογίας, καὶ τὴν ἀρμολιωτέραν μέθωδον τῆς προχρόσεως τῶν Ἑλληνικῶν μαθημάτων· μέθωδον, ἡ ὁπιζ, κίμνωτα τῆς προγονικῆς γλώττης τὴν εἶδωσιν κοινωτέσαν, διορθῶναι ἐνταυτῶ καὶ τὰ ἤθη τῶν νέων, ὁπόταν τῆς παλαιᾶς μεθῶδου καρποὶ ἦσαν ἡ ματαία τοῦ καιροῦ δαπάνη καὶ ἡ προξενουμένη ἀπὸ τὴν δοξοτορίαν διαστροφή τῶν ἠθῶν. Ἐλεγα δ' ἀκόμη, καὶ πάλιν τὸ λέγω, ὅτι χωρὶς τῆς φιλοσοφίας τὴν χειραγωγίαν νὰ γένη τοιαύτη ἀναμόρφωσις εἶναι τῶν ἀδυνάτων.

Εἰς τὸ δεύτερον (2) ἐλάλησα καὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς παραδόμενης τῆς Ῥητορικῆς, καὶ περὶ τῶν μέσων ν' ἀποκτήσωμεν ῥήτορας ἀξίους τοῦ ὀνόματος. Ἐν ἀπὸ τὰ προβαλλόμενα μέσα ἤτο νὰ γράρωμεν εἰς τὴν μητρικὴν ἡμῶν γλῶσσαν, ὅχι μὲ σκοπὸν νὰ κινήσω τοὺς ὁμογενεῖς εἰς καταπρόνησιν τῆς ἀρχαίας τῶν προγόνων ἡμῶν γλώττης, ὡς μ' ἐτυχοφάντησαν ἀναισχύντως· ἀλλ' ὅτι τὸ μέσον τοῦτο μ' ἐφαίνετο δὴ πρόξενον καλῶν ἐνταυτῶ, καὶ τὰ ῥητορευόμενα νὰ καταστήσῃ σαφέστερα, καὶ ἀκολούθως εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀκούοντων δρασικώτερα, καὶ τὴν βαρβαρωθεῖσαν ἡμῶν γλῶσσαν νὰ εὐγενίσῃ.

Ἐν εἶπη τις ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν γένος πρέπει ν' ἀποκτήσῃ παιδείαν, διὰ νὰ ἀναλάβῃ τῶν προγόνων τοῦ τὴν δόξαν, κανένα, ἀνέξαιρέτης ὀλίγους τινάς, εἰς τοὺς ὁποίους ἔγινεν ἀληθινὸν πλοῦτου καὶ τιμῆς μεταλλεῖον ἢ βαρβαρότης τοῦ γένους, δὲν θέλει εὐ-

(1) Πρόδρ. Ἑλληνικ. Βιβλιοθ.κ. Αὐτοσχ. σοχ. σελ. ια-ρμδ'.

(2) Ἰσοκράτ. Μέρ. Α. Αὐτοσχιδ. σοχ. σελ. α-μζ'.

ρεῖν ἀνκίσθητον τῆς ἀληθείας ταύτης. Ἄλλ' ἐὰν γένη ἐξέτασις ποία τις πρέπει νὰ ᾖ· ἢ παιδεία, καὶ ποία τὰ μέσα τῆς ἀποκτήσεως αὐτῆς, τότε δὲν εὐρίσκεται πλέον συμφωνία εἰς τὰς γνώμας οὐδεμία· ἀλλὰ συμβουλεύει ἄλλος ἄλλο κατὰ τὰς προλήψεις τῆς κεφαλῆς του. Καὶ ὅμως δὲν μὲ φαίνεται ἡ περὶ τούτου συμβουλή τίποτε δυσκολωτέρα παρὰ τὰς κοινὰς συμβουλάς, ὅσαι ἀποβλέπουν τὰς καθημερινὰς ἄλλας πράξεις τῶν ἀνθρώπων. Κανείς, ὅσον ἰδιώτην τὸν ὑποθέσης, θέλων ἢ αὐτὸς νὰ διδασχθῆ, ἢ τὰ τέκνα του νὰ διδάξῃ, τέχνην καμμίαν, δὲν ζητεῖ τὴν διδασχὴν ἀπὸ τοῦ ἀμαθεῖς τῆς τέχνης, οὐδ' ἐλπίζει νὰ τὴν ἀποκτήσῃ χωρὶς ἐργαλεῖα ἀρμόδια εἰς τὴν τέχνην.

Ἔως πρὸ ὀλίγου τὸ ταλαίπωρον γένος ἐπεθύμει καὶ ἐνόμιζεν ὅτι διδάσκεται τὴν σοφίαν, ὁπότε οὔτε διδασκάλους, οὔτε ὄργανα σοφίας εἶχεν ἀκόμη. Διὰ τοῦτο ἐσπούδασα νὰ δεῖξω εἰς τὸ γένος τὴν ἀνάγκην νὰ ἔχωμεν ἀληθινούς διδασκάλους τῆς σοφίας, καὶ ὄργανα ἀρκετὰ εἰς τὴν παράδοσιν αὐτῆς. Διδάσκαλοι ἀληθινοὶ ἄλλοι πλέον νὰ λογιζῶνται δὲν εἶναι συγχωρημένον, παρὰ τοῦς διδασχθέντας εἰς αὐτὴν τὴν φωτισμένην Εὐρώπην, ἢ τοῦς ὅσοι ἀκροάσθησαν τῶν ἀμέσως διδασχθέντων τὰ μαθήματα, ἢ καὶ ἀκολουθοῦν τὰς συμβουλάς καὶ ἐδηγίας αὐτῶν.

Τὰ ὄργανα τῆς σοφίας εἶναι διπλᾶ· ἄλλα εἶναι ἀναγκαῖα εἰς τὰ πειράματα τῶν ἐπιστημῶν, καὶ ἄλλα εἰς τὴν διὰ λόγου παράδοσιν καὶ τούτων καὶ τῆς φιλολογίας. Τὰ πρῶτα, ὡς ἀπαραίτητα φέρουσιν οἱ διδασκαλοὶ μετ' αὐτῶν, ἢ παρακινουῦν τὴν προσκαλοῦσαν αὐτοὺς πόλιν νὰ τὰ φέρῃ ἀπὸ τὴν σοφὴν Εὐρώ-

πην. Περί τῶν δευτέρων, ὄχι ὀλιγώτερον ἀναγκαίων, ἔλεγα ὅτι ἔπρεπεν ὄχι μόνον νὰ κατασταθῶσι Βιβλιοθήκαι πλούσιαι παντός είδους τυπωμένων συγγραμμάτων, ἀλλὰ καὶ τὰ παλαιὰ ἀντίγραφα ἐκδομένων ἢ ἀκόμη ἀνεκδότων βιβλίων νὰ συναθροισθῶσιν ἐπιμελῶς, καὶ νὰ θηταυρισθῶσιν εἰς διωρισμένην πόλιν τῆς Ἑλλάδος καμμίαν, διὰ νὰ τὰ φυλάξωμεν ἀπὸ τὸν ἀφανισμόν, ἢ ἀπὸ τὴν εἰς ἄλλα γένη μετακομιδὴν καὶ ἀποξένωσιν αὐτῶν.

Εἰς τὸ τρίτον μέρος τῶν Αὐτοσχεδίων σοχασμῶν (1) ἐσπούδασα νὰ δεῖξω τὴν ἀνάγκην τῆς συναθροίσεως καὶ καταχωρίσεως εἰς Λεξικὸν τῶν λέξεων τῆς κοινῆς ἡμῶν γλώσσης, τὸν τρόπον τῆς καλλιέργειας καὶ τελειοποιήσεως αὐτῆς, τὴν προξενουμένην ὠφέλειαν εἰς τὴν μάθησιν καὶ κατανόησιν τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς, ἀπὸ τὴν ἀδιάκοπον παράθεσιν τῶν δύο γλωσσῶν τῆς ὁποίας ἔδωκα καὶ παραδείγματα ὀλίγα, καταχωρίσας πλειότερα εἰς τὰς σημειώσεις ὅτων ἕως τώρα ἐξέδωκα συγγραφέων. Πάλιν τὸ λέγω διὰ τοὺς νέους καὶ πρὸς τοὺς νέους· περισσότερα θέλουν μάθειν ἀπὸ τὴν παράθεσιν ταύτην, παρὰ ἀπὸ τὰς γραμματικὰς τῆς γλώσσης τέχνας.

Εἰς τὸ αὐτὸ μέρος ἔδειχνα τὴν ὠφέλειαν καὶ τὴν ἀνάγκην ἐφημερίδος φιλολογικῆς, διὰ νὰ ἐπιταχύνωμεν τὴν παιδείαν ἡμῶν μὲ τὴν εἶδησιν τῆς εἰς τὰς ἐπιστήμας προχωρήσεως τῶν φωτισμένων ἐθνῶν.

Εἰς τὸ τέταρτον μέρος (2) ἐπεθύμουν τὴν ὁμόνοιαν ὅλων

(1) Πλουτάρχ. Μέρ. Α, Αὐτοσχεδ. σοχ. σελ. 4-5.

(2) Τοῦ αὐτοῦ, Μέρ. Β, Αὐτοσχεδ. σοχ. σελ. 4-5.

τῶν γυμνασίων τῆς Ἑλλάδος, καὶ τῶν ἐπισιτοῦντων αὐτὰ διδασκάλων, ὡς ἀναγκαίαν εἰς τὴν προκοπὴν τοῦ γένους. Ὡς ὁμοίως ἀναγκαίαν ἐπαρκαλῶν τοὺς ὁμογενεῖς νὰ φροντίσωσι καὶ τὴν παιδικὴν ἀνατροφὴν τῶν νέων.

Εἰς τὸ πέμπτον μέρος (1) ἔβαλα πάλιν, ὡς καὶ εἰς τὸ τρίτον, παραδείγματα τῆς παραθέσεως τῶν δύο γλωσσῶν, τῆς ὀργαίας τῶν προγόνων ἡμῶν, καὶ τῆς ὁποίας σήμερον ὁμιλοῦμεν κοινῆς γλώσσης.

Εἰς τὸ ἕκτον (2) ἐπανάλαβα τὴν χρεῖαν ἐντελεστέρου Λεξικοῦ ἀπ' ὅσα ἔχομεν ἀνάξια τοιοῦτου ὀνόματος Λεξικά, καὶ παρεκάλεσα τοὺς διδασκάλους τῆς Ἑλλάδος νὰ ἐνόσωσι τὴν φιλολογικὴν μὲ τὰς ἐπιτημας, σοχαζόμενος ὡς χορήσιμον τὴν ἔνωσησιν ταύτην εἰς τὴν τελείαν τοῦ γένους παιδείαν. Ἀπὸ τὴν σέφησιν καλοῦ Λεξικοῦ ἔδειξα ὅτι προέρχεται πρῶτον ἡ ἀνάγκη νὰ ὀνομάζωμεν τὰ πράγματα μὲ λέξεις ἄλλοφύλους, ἢ νὰ ὀνομαστοθετῶμεν ματαίως περὶ πραγμάτων τὰ ὁποῖα ἔχουν ἕνομη, ἀν καὶ ὄχι γνῶριμον εἰς ὅλους τοὺς Ἕλληνας· ἔπειτα ἡ πλάνη εἰς πολλὰς τῶν ὀνομάτων σημασίας, καὶ ἐπομένως εἰς αὐτὰς τὰς ἐννοίας, ἀπὸ τὴν ὁποίαν γεννᾶται ἡ διαστροφή τῶν ἡθῶν, καὶ ὁ κίνδυνος νὰ διαστρέφωνται πλέον εὐκόλῃ οἱ ἀπαιδευτοὶ ἀπὸ τοὺς γόγκας.

Εἰς τὸ ἑβδόμον (3) ἀναγκάσθην νὰ λαλήσω γενικῶς, ποῖον

(1) Πλουτάρχ. Μέρο. Γ, Αὐτοσχεδ. σοχ. ἀ-πξ'.

(2) Τοῦ αὐτοῦ, Μέρο. Δ, Αὐτοσχεδ. σοχ. ἀ-μξ'.

(3) Τοῦ αὐτοῦ, Μέρο. Ε, Αὐτοσχεδ. σοχ. σελ. ἀ-κδ'.

τρόπον γίνεται ἡ προχώρησις τῆς παιδείας εἰς τὰ ἔθνη, καὶ ποῖα μέσα τὴν ταχύνουσι ἢ τὴν βραδύνουσι. Προταρμύτας ἔπειτα τὴν γενικὴν θεωρίαν εἰς τὸ γένος ἡμῶν, ἐπαράβαλα τινὴν σημερινὴν μὲ τὴν πρὸ ὀλίγων χρόνων κατάστασιν αὐτοῦ· ἐδειξάμεθα ὅτι εἶναι εὐτυχεστέρα ἢ παροῦσα, καὶ ὅτι ταύτης πλέον εὐτυχῆς θέλει εἶσθαι ἢ μέλλουσα, ἐὰν τὸ γένος δὲν παύσῃ νὰ τρέχῃ μὲ τὸν ὁποῖον ἄρχισε ζῆλον τῆς ἀναγεννήσεως αὐτοῦ τὸ σταδίον.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ μέρους τούτου ἐπροσκάλεσα τοὺς σοφοὺς τῆς Εὐρώπης νὰ ἐνισχύσωσι τὰ σωτήρια εἰς τὴν παιδείαν κινήματα τῆς Ἑλλάδος, δειχνοτες ὅτι δὲν βλέπουν μὲ ἀδιαφορίαν ἔθνος ὅλον προθυμούμενον νὰ ἀναλάβῃ τὴν Ἑλληνικὴν σοφίαν, εἰς τὴν ὁποίαν αὐτοὶ ὡς ἐξαίρετον ἀσχόλημα καταγίνονται καθημέραν.

Ὅσων ἐπεθύμουν μέγα μέρος ἐτελειώθη· ὅ,τι λείπει, ἔχει τὴν ἀπολογίαν τῆς ἐλλείψεως εἰς ἀναγκαίαις τινὰς περιστάσεις, τῶν ὁποίων ἡ δυστυχεστέρα ἐσχάτη ἢ ἀδιαικίως πολεμοῦσα τὴν Ἑλλάδα πολλοὺς χρόνους σήμερον θανατικὴ νόσος.

Θανατικὴ νόσος !!! Ἐρώτησε τοὺς ἀναξίους τοῦ Ἑλληνικοῦ ὀνόματος ὑποκριτὰς τῆς θεοσεβείας, διὰ τί αὐτὴ πολεμεῖ τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἀγνίζει τὴν σοφὴν μερίδα τῆς Εὐρώπης ἥσυχον; Ἀποκρίνονται, Διὰ τὰς ἀμαρτίας τῶν Ἑλλήνων. Ἐρώτησε τοὺς ζητοῦντας τῶν ἀληθινῶν ἀμαρτημάτων τῆς Ἑλλάδος τὴν θεραπείαν· ἀποκρίνονται, Διὰ τὴν ἀπαιδευσίαν τῶν Ἑλλήνων. Ἐὰν ἦτο πλέον ἐξαπλωμένον εἰς τὴν δυστυχῆ μας πατρίδα τὸ φῶς τῆς παιδείας, ὀλίγοι τινὲς ἀκτίνες τοῦ ἤθελαν διαπεράσειν καὶ τοὺς τοίχους τῆς αὐλῆς τῶν Κρατούντων· εὐκολὰ ἠθέλαμεν τοὺς

καταπαίσειν νά ἐμποδίσωσι τὴν εἴσοδον τοῦ θανάτου εἰς τὴν Ἑλλάδα, δείχνοντες εἰς αὐτοὺς, ὅτι ἡ προξενουμένη ἀπ' αὐτὸν ὀλιγανθία ὀλιγεύει καὶ τὴν δυναμὴν καὶ τὸν πλοῦτον τοῦ κράτους .. Διὰ τὰς ἀμαρτίας τῶν Ἑλλήνων! Ποίας ἀμαρτίας; ὦ τόνομα μόνον Ἕλληνες. Νοεῖτε βέβαια ὅχι τὰς ὁποίας γέμει ἡ ταλαίπωρός σας κεφαλὴ ἀμαρτίας τῆς ἀπαιδευσίας, ἀλλ' αὐτὰς τῶν θεῶν ἐντολῶν τὰς παραβάσεις. Ἄλλ' ἐλητημονήσατε, ὅτι ἀσυγκρίτως ἡμῶν ἀμαρτωλότερα εἶναι κατ' ἐσᾶς τὰ σοφὰ τῆς Εὐρώπης ἔθνη, ἀπὸ τῶν ὁποίων τὰς πόλεις ὡς ἀπὸ τὰ Σόδομα νά φεύγωσι παραγγέλλετε τοὺς νέους, καὶ τῶν εἰς αὐτὰς διατριβόντων τὸν ζῆλον μὲ ἐπιστολαὶ ἀνωνύμους ταρασσέτε. Ναί! ἀναισχυντεῖτε λέγοντες· ἀλλ' αὐτοὺς ἀφῆκεν ὀλότελα ἡ πρόνοια τοῦ θεοῦ καὶ κολλάζει, ὡς περιούσιον αὐτοῦ λαόν, τοὺς ὀρθοδόξους ἡμᾶς... Ἀρκεῖ τοῦτο μόνον· καὶ προσβλέπω ὅτι θέλετε προφέρει, κατὰ τὴν συνθήειάν σας, καὶ γραφικὴν μαρτυρίαν, « Μασίγοι δὲ πάντα υἷον, θν παραδέχεται ». Ἄλλ' ὦ καλοὶ προνοηταὶ τῆς ἀρετῆς τῶν Ἑλλήνων, διὰ τι ὅχι τοὺς Ῥώσους; οἱ ὁποῖοι ὀρθόδοξοι ὡς ἡμεῖς, πρέπει ὅμως, καθὼς κρίνετε σεῖς, νά ᾖναι ἀμαρτωλότεροι παρ' ἡμᾶς, ἐπειδὴ καὶ τὰ ἔθνη τῶν λοιπῶν Εὐρωπαϊῶν μιμοῦνται, καὶ εἰς τὰ φροντιστήριά των, σχολαρχούμενα ἀπὸ προφέσσορας τῶν φωτισμένων ἐθνῶν, παραδίδονται αἱ ἐπιστῆμαι κατὰ τὴν μέθοδον τῆς λοιπῆς Εὐρώπης. Κ' ἐγὼ πιστεύω μὲ σᾶς, καὶ τὸ βλέπω ὀφθαλμοφανῶς, ὅτι μόνον τὸ ταλαίπωρον γένος ἡμῶν μασίζεται· ἀλλ' ἡ μεγαλητέρα του μάσιξ εἰσθε σεῖς αὐτοί· μηδὲ θέλει παύσει νά μασίζεται, ἐνόσω σᾶς σέβεται καὶ σᾶς ὑποφέρει ἐπιστάτας τῆς παιδείας του. Ἄλλ' ἐπειδὴ

τὸ γένος ἄρχισεν εὐτυχῶς νὰ καταλαμβάνη διὰ τὶ ἀποσφραγεσθε τόσον τὰ νέα μαθήματα, σᾶς ἀφίνω, ὡς ἐκουσίως χωρισθέντας ἀπὸ τὴν κοινωνίαν τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἐπιστρέφω εἰς τοὺς ἐπιθυμοῦντας τὴν ἀνάστασιν αὐτῆς.

Ὅτων ἐπεθύμουν, ἔλεγα, φίλτατοι ὁμογενεῖς, μέγα μέρος ἐτελειώθη. Ἀλλ' εἰς τὴν τελείωσιν ταύτην ἄρα ἐδείξατε ὅλοι τὴν αὐτὴν προθυμίαν; ἄρα ἐκινήθητε ὅλοι μὲ τὸν αὐτὸν ἐκείνον ἐνθουσιασμόν, τὸν ὁποῖον εἶπα (1) ὅτι εἰς τὴν κἀτόρθωσιν τῶν καλῶν πρέπει νὰ ὑμοιάζῃ τὴν μανίαν; Ἀπὸ τοὺς κοσμικοὺς πλουσίους ἄρα ἐσυνδράμετε ὅλοι εἰς βυθίαν τοῦ γένους ἀναλόγως τοῦ ὁποῖου ἐπιτρόπους (ὄχι κυρίους) σᾶς ἐκατήχησεν ἡ τρῖνιαι πλούτου; ἢ ἀπὸ μόνην ἐντροπὴν ῥίψαντες ὀλίγας φόλας εἰς τὸν κορβανᾶν τῆς πατρίδος, νομίζετε ὅτι ἐπληρώσατε τὸ χρέος σας; Γνωστοὶ ἔγιναν καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀλλογενεῖς, ποῖοι ἀπὸ σᾶς ἐμεταχειρίσθησαν τὸν πλοῦτον εἰς ὠφέλειαν τῶν ὁμογενῶν ἐγνωρίσθησαν καὶ ὅσοι ἀπὸ τοὺς ἱερωμένους πλουσίους μὲ τὴν πρόθυμον αὐτῶν συνδρομὴν εἰς τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος, ἀπέδειξαν συκοφάντας τοὺς τολμήσαντας νὰ δεῖξωσιν αἴτιον τῆς νεκρώσεως αὐτῆς τῶν Γραικῶν τὸ ἱεράτευμα. Ἀλλ' ἄρα δὲν εὐρίσκονται καὶ μετὰ τῶν ἱερωμένων, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους ἡ Ἑλλὰς προσιμένονσα μεγάλῃ καλῇ, καλὸν ὅμως τίποτε δὲν ἀπέλαυσεν ἀκέρυ; Ἄρα δὲν εὐρίσκονται, οἱ ὅποιοι, ἀφήσαντες ὅλον τὸ βᾶρος τῆς συνεισφορᾶς εἰς τοὺς ἄλλους, πάσχουν νὰ φανῶσιν ὅτι συνεισφέρουσι καὶ αὐτοὶ, ἐὰν μόνον σχηματίσαντες σαυροειδῶς

(1) Πλουτάρχ. Μέρ. Δ, Αὐτοσχιδ. στοχ. σελ. 19.

τὴν δεξιὰν εὐλογῶσι τοὺς συνεισφέροντας; Ἄρα δὲν εὐρίσκονται τινὲς ἀληθινοὶ Σαρδανάπαλοι, οἱ ὅποιοι περιορίσαντες ὅλην αὐτῶν τὴν εὐδαιμονίαν εἰς τὰς Δευκολλικὰς τραπέζας, θεωροῦν μὲ ἀδιαφορίαν τὴν ἐλευσινὴν τῆς πατρίδος αὐτῶν κατὰ τασιν τῶν ὁποίων οἱ ὀφθαλμοί, ἴσως καταφυγόμενοι εἰς τὸν θάνατον τοῦ Ἰππου ἢ τοῦ σκύλου των, εἰς τὴν νέκρωσιν ὅμως τῆς Ἑλλάδος,

————— Ὡτεί κέρα ἔφαταν, κέ σιδήρος,

Ἀπρέμας ἐν βλεφάροιτι. —————

Ἐνθυμοῦμαι πάντοτε μὲ μέγαν σεβασμὸν, καὶ ἀπὸ τὴν μνήμην ἀδύνατον νὰ μοῦ ἐξάλειψθῇ τὸ σεβάσμιον ὄνομα τοῦ ἀρχιερατεύσαντος εἰς τὴν Ἐφεσον μακαρίτου Μελετίου τοῦ Πετροκοκκίνου. Τοῦ καλοῦ τούτου ποιμένος οἱ χρόνοι τῆς ἀρχιερατείας ἐτυνέπεσαν μὲ τοὺς δυστυχέστους τῶν παρόντων χρόνου, ὅτε πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἀρχιερεῖς ἡμῶν ἦσαν ἀμέτοχοι παιδείας. Ἀλλὰ τί δὲν ἔκαμεν ὁ ἀείμνηστος οὗτος ἀρχιερεὺς, νὰ θεραπεύσῃ τὸ ἀκούσιον αὐτοῦ ἐλάττωμα τοῦτο; ποῖον λίθον δὲν ἐκίνησε, νὰ δώσῃ εἰς τὴν πρόβατὰ του τὴν ὁποίαν αὐτὸς ἐστρεφεῖτο παιδεῖαν; Δὲν εἶναι αὐτὸς (πολλοὶ πρέπει νὰ τὸ ἐνθυμοῦνται), ὅστις ἐλάμβανεν ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν τῆς Σμύρνης γυμνάσιον μαθητὰς, διὰ νὰ τοὺς καταστήσῃ εἰς τὰς πόλεις τῆς ἐπαρχίας του διδασκάλους (1);

Ἐρωτῶ καὶ σᾶς τοὺς ἔχοντες παιδεῖαν, καὶ ὅμως ἀμελοῦντας

(1) Μαυθάνω μὲ χαρὰν, ὅτι ὁ νῦν εὐκλεῶς ἀρχιερατεύων εἰς τὴν Ἐφεσον, Πανιερώτατος Διονύσιος ὁ Καλλιάρχης, προθυμούμενος νὰ διαδώσῃ εἰς τὸ ποίμνιον αὐτοῦ τὴν παιδείαν, δείχνει τοὺς καρπούς τῆς ὁποίας αὐτὸς ἔχει παιδεῖας.

νά τὴν διαδώσετε εἰς τὸ ποιμνίόν σας Ἀρχιερεῖς, τῆς αἰσχρῆς ταύτης ἀμελείας τὴν αἰτίαν. Ἐὰν τῶν νεκρῶν τὰ παραδείγματα δὲν ἰσχύουν εἰς τὰς ψυχὰς σας, δὲν ἐντρέπεσθε καὶ τοὺς ἀληθεῖς ἐργάτας τοῦ ἀμπελῶνος, τοὺς ζῶντας συναδελφούς; δὲν σᾶς κινεῖ καὶ τὴν ὅποιαν δεῖχνει διὰ τὴν παιδείαν τοῦ γένους πρόνοιαν ὁ Παναγιώτατος ἡμῶν Ἀρχιερῆς; Τί σᾶς ἐμπόδισεν ἕως τώρα νὰ πέμψετε νέους εἰς τὴν φωτισμένην Εὐρώπην, διὰ νὰ πολλαπλασιάσετε τοὺς παιδευτὰς τῆς Ἑλλάδος; Τί σᾶς ἐμπόδισεν νὰ σολίσετε τὰς πόλεις μὲ βιβλιοθήκας; Διὰ τί νὰ ἦναι γυμναῖα καὶ αὐταῖσας αἱ μητροπόλεις ἀπὸ βιβλία τῶν προγόνων, τῶν ὁποίων ὕμω; καὶ τὴν γλῶσσαν γνωρίζετε, καὶ τὴν δόξαν δὲν ἐντρέπεσθε νὰ σφετερίζεσθε; Πῶς τολμᾶτε νὰ ὀνομάξεσθε ἙΛΛΗΝΕΣ, ὅταν ὑποφέρετε τὴν ἀτιμίαν τῆς Ἑλλάδος; Πῶς ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΙ, ὅταν ἀμελήτε τὸ ἱερώτατον πάντων ἔργον, τὴν παιδείαν τοῦ ἔθνους; ἢ νομίζετε ὅτι ἀρκοῦν αἱ κατ' ἐκκλησίαν διδασκαίαι καὶ παραινέσεις εἰς διόρθωσιν τῶν ἠλῶν; Τοῦτο εἶναι πλάνη· τότε μόνον αἱ διδασκαίαι ἐνεργοῦν, ὅταν γίνωνται ἀπὸ ῥήτορα φωτισμένον μὲ μεθοδικὰ μαθήματα, τότε μόνον, ὅταν γίνωνται εἰς λαὸν ἔχοντα καὶ τὴν παιδείαν, ὅτις εἶναι χρεῖα νὰ προδιαθέσῃ τὰς ἀκοάς του εἰς τὴν εἴσοδον τῆς διδασχῆς. Ἀλλὰ σεῖς οὔτε ἱεροκήρυκας σοφοὺς ἐφροντίσατ' ἀκόμη νὰ ἔχετε, καὶ τὰ πρόβατά σας ἑκαταδικάσετε ν' ἀκούωσι τὰς διδασχὰς ὡς ἀληθινὰ τετράποδα. Καὶ τοῦτο μὲν, καθὼς εἶπα, εἶναι πλάνη· ἀλλ' ἐν προσέτι νομίζετε, ὅτι τὸ ποιμαντικόν σας ἐπάγγελμα εἶναι ὡς τῶν κυρίως ὀνομαζομένων βοσκῶν τὸ ἐπάγγελμα, καὶ τὰ πρόβατά σας, ἀληθινὰ κτήνη, καταδικασμένα νὰ σᾶς ἐνδύνωσι πολυτελῶς

μὲ τὰ μαλλία των, νὰ σᾶς παχύνωσι μὲ τὰ κρέατα καὶ μὲ τὸ γάλα των, καὶ νὰ σᾶς προσφέρωσι τιμὰς, τῶν ὁποίων ἄξιοι δὲν ἐφροντίσετε νὰ κατασαθῆτε, τοῦτο πλέον τὶ νὰ τὸνομάσω ἀπορῶ. Μὴ, διὰ τοὺς οἰκτιρμούς τοῦ θεοῦ, κυριεύσῃ ποτὲ τοιοῦτος ἀσεβῆς λογισμὸς τὰς κεφαλὰς σας!

Οὔτε Στωϊκὴν ἀπαθίαν, οὔτ' ἀσκητικὴν σκληραγωγίαν κάνεις ἀπὸ σᾶς τὴν σήμερον δὲν ζητεῖ. Εἰς τὸν κόσμον πολιτεύεσθε τοῦ κόσμου τὰς ἡδονάς, ὅσαι εἶναι τίμιαι καὶ πρέπουσαι εἰς τοῦ ἐπαγγέλματος τὴν ἀχώριστον σεμνότητα, ν' ἀπολαύετε συγχωρημένον σᾶς εἶναι· ἀλλὰ τοιαῦται ἡδοναὶ δὲν εἶναι μεγάλης δαπάνης ἔργον τοῦ περισσεύοντος ἀπ' αὐτὴν πλούτου, καρποῦ τῶν ἰδρώτων τοῦ ποιμνίου σας, ἓνα μόνον ὄβολον ἂν θησαυρίζετε, ἀντὶ νὰ τὸν δαπανήσετε εἰς τὴν παιδείαν τῶν ἐμπιστευθέντων εἰς χεῖράς σας ἀνθρώπων, εἶναι ἱεροσυλία, ἡ ὁποία ἄρχισε νὰ σᾶς κολάζῃ ζῶντας μὲ τὴν ἀπὸ τοὺς φρονίμους τοῦ γένους ἄνδρας καταρρόνησιν, καὶ θέλει σᾶς κολάσειν, ἀφοῦ παύσετε νὰ ζῆτε, μὲ τὸν παντελεῖ ἀφανισμόν τοῦ ὀνόματός σας.

Θησαυρίζομεν, λέγετε, διὰ τὴν δόξαν· τὸ πολὺ χρυσίον, ἕξω τῶν πολλῶν ἡδονῶν, μᾶς προσξενεῖ καὶ τιμὴν μεγαλητέραν, καὶ μᾶς δίδει τὴν ἐλπὶδα νὰ προβιβάσθωμεν εἰς λαμπροτέρας ἐπαρχίας. Τὸ αὐτὸ λέγουν καὶ οἱ ὅμοιοί σας πλούσιοι κοσμικοί. Τὸ πολὺ χρυσίον μᾶς δίδει τιμὴν καὶ δύναμιν πολλήν. Ταλαίπωροι ἱερωμένοι! ταλαίπωροι κοσμικοί! φιλόδοξοι εἰσθε, καὶ δὲν ἐξεύρετε ποῦ κατοικεῖ ἡ δόξα! φιλόδοξοι εἰσθε, καὶ δὲν ἔχετε τόσον κἂν νοῦν, ὅσον ἔχει ὁ πλέον ἄδοξος τῶν πτωχῶν! Κανείς ἀπὸ τούτους δὲν

ταξιδεύει χωρίς νά ἐξεύρη, ἢ νά ἀκολουθῇ τοὺς ἐξεύροντας τὸν δρόμον τὸν φέροντα εἰς τὸν τόπον, ὅπου μελετᾷ νά ὑπάγῃ. Φιλόδοξοι εἶσθε, καὶ μ' ὄλον τοῦτο πλανᾶσθε ταλαίπωροι εἰς αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν δρόμον, ὅστις καταντᾷ εἰς τὴν ἐσχάτην ἀδοξίαν! Ἀπ' ὅ,τι βλέπετε καθ' ἡμέραν δὲν ἐσυμπεράνετε κἂν ποία τύχη προσμένει τοὺς ὁμοίους σας; Μόλις χωρίζεται ἡ λίθινος αὐτῶν ψυχὴ ἀπὸ τὸ παχὺ των σώμα, καὶ τοὺς φθάνει τοῦ Δαυὶδ ἡ κατάρξα· « Ἐξολοθρευθεῖν ἐκ γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτῶν! » Ἡ ὀλίγον φροντίζετε ἂν σβεσθῇ μὲ τὴν ζωὴν καὶ τὸ νομά σας; ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἀληθῶς φρόνημα κτηνώδες, καὶ ὄχι λογικῶν ἀνθρώπων, καὶ ἀνθρώπων ἐπαγγελλομένων νά ἦναι ὁδηγοὶ καὶ ποιμένες τῶν ἄλλων.

Ὅσοι ἀπὸ σας, ὧ Σεβασμιώτατοι Ἀρχιερεῖς, ἔδειξαν μέχρι τοῦ νῦν καὶ μὲ ἔργον καὶ μὲ λόγον τὴν περὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους πρόνοιαν, θέλετε μ' εὐλογήσειν, ὅτι παρακινῶ καὶ ἄλλους νά σας μιμηθῶσιν. Ὅσοι δὲν ἐκινήθησαν ἀκόμη εἰς τὸ καλόν, τοὺς παρακαλῶ νά δεῖξωσι κἂν τώρα μὲ τὸ ἔργον, ὅτι τῆς ἀκινήσιας αὐτῶν αἷτια ἔγιναν αἱ περιστάσεις. Ἀλλ' ἐὰν τινὲς, ἀντὶ νά κινήθωσιν, ὀργισθῶσιν εἰς τοὺς λόγους τοῦ παρακινουῦντος, θέλω νά δεῖξωσι σιμὰ τῶν ἄλλων, ὅτι οὐδὲ τὰς ὁποίας ἐπαγγέλλονται νά ἐξηγῶσιν εἰς τὸν λαὸν ἱερὰς βίβλους τῆς θρησκείας δὲν ἀνέγνωσαν ποτέ. Τῆς ὀργῆς καὶ τοῦ θυμοῦ των ὑποκείμενον δὲν εἶναι δίκαιον νά ἤμαι ἐγώ. Ἄς ὀργίζωνται τὸν προφήτην Ἰεζεκιήλ, καὶ ἄς σχίσωσι τῆς γραφῆς ἐκεῖνην τὴν σελίδα, ὅθεν μεταγράφω τὰ ροδερά ταῦτα λόγια· « Ὡ ποιμένες Ἰσραὴλ, μὴ βόσκεισι ποιμένες ἑαυτούς· οὐχὶ τὰ πρόβατά μου βόσκουσιν οἱ ποιμέ-

» νες; Ἴδου τὸ γάλα κατεσθίετε, καὶ τὰ ἔρια περιβάλλεσθε,
 » καὶ τὸ παχὺ σφάζετε, καὶ τὰ πρόβατά μου οὐ βόσχετε. Τὸ
 » ἡσθενηκὸς οὐκ ἐνισχύσατε, καὶ τὸ κακῶς ἔχον οὐκ ἐσωμα-
 » τοποιήσατε, καὶ τὸ συντετριμμένον οὐ κατεδήσατε, καὶ τὸ
 » πλανώμενον οὐκ ἐπετρέψατε, καὶ τὸ ἀπολωλὸς οὐκ ἐζητή-
 » σατε, καὶ τὸ ἰσχυρὸν κατειργάσασθε μόχθῳ. Καὶ διεσπάρη
 » τὰ πρόβατά μου διὰ τὸ μὴ ἦναι ποιμένας, καὶ ἐγενήθη εἰς
 » κατάθρομα πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ ἀγροῦ. Καὶ διεσπάρη τὰ
 » πρόβατά μου ἐν παντὶ ὄρει, καὶ ἐπὶ πάντα βουνὸν ὑψηλόν,
 » καὶ ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς διεσπάρη, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκζητῶν,
 » οὐδὲ ὁ ἐπιστρέφων. Διὰ τοῦτο, ποιμένες, ἀκούσατε λόγον κυ-
 » ρίου... τάδε λέγει κύριος κύριος· Ἴδου ἐγὼ ἐπὶ τοὺς ποιμένας, καὶ
 » ἐκζητήσω τὰ πρόβατά μου ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀ-
 » ποσρέψω αὐτοὺς τοῦ μὴ ποιμαίνειν τὰ πρόβατά μου, καὶ οὐ
 » βροσκήσουσιν ἔτι οἱ ποιμένες αὐτά· καὶ ἐξελοῦμαι τὰ πρόβα-
 » τά μου ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν, καὶ οὐκ ἔσονται αὐτοῖς ἔτι
 » εἰς κατάθρομα κ. τ. λ (1) ».

Γελᾶτε ἴσως (ἐπειδὴ ὅστις δὲν ἐντρέπεται ἀνθρώπους, καλὸς
 εἶναι νὰ γελᾷ καὶ τὰς θείας γραφάς) γελᾶτε, λέγω, ἀκούοντες
 τὸ, « Ἐξελοῦμαι τὰ πρόβατά μου ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν » .
 Ἔως τώρα, λέγετε, κανεῖς δὲν ἐλευθέρωσεν ἀπὸ
 τοὺς ὀδόντας, οὐδ' ἀπὸ τοὺς ὄνυχας ἡμῶν, τὰ ἀνόητά
 μας ταῦτά πρόβατα. Πιθανὸν ὅτι καὶ μέχρι τέλους
 ἡμεῖς θέλομεν τὰ σπαράσσειν, ἡμεῖς θέλομεν τὰ

(1) Ἰεζεκιήλ, λδ', 2-10.

κατατρώγειν. Ἄλλ' εἶναι μᾶλλον γέλωτος ἀξία ἢ πλάνη σας. Ἐάν ἐσεῖς ἀπεφασίσετε νὰ μὴν ἀποκτήσετε μὴδ' ὅτον ἔχουσι κοινὸν οἱ κοινοὶ καὶ ἄγριοι βοσκοὶ νοῦν, τὰ προβατὰ σας ὁμῶς δὲν ὁμοιάζουν τὰ τετράποδα πρόβατα. Ἄν ἡ ἀμελεία σας σκοπὸν ἔχη νὰ τὰ ὁμοιάσῃ μ' ἐκεῖνα, αὐτὰ ὁμῶς εἶναι δεκτικὰ παιδείας, τὴν ὁποίαν τέλος πάντων βέλουν προξενήσειν εἰς αὐτὰ οἱ ἀληθινοὶ ποιμένες, οἱ σεβάσμιοι συναδελφοὶ σας. Καὶ τότε, μὴν ἀμφιβάλετε ταλαίπωροι, «Αὐτὰ ἑαυτὰ ἐξελεῖται ἐκ τοῦ γόματος ὑμῶν». Τότε θέλει συμβῆν καὶ εἰς τὸ Ἑλληνικὸν γένος ὅ,τι συνέβη εἰς τῆς Εὐρώπης τὰ ἔθνη, ὅταν ἐπέρασαν ἀπὸ τὸ σκότος τῆς βαρβαρότητος εἰς τὸ φῶς τῶν ἐπιστημῶν. Τότε ὅλη ἡ τιμὴ καὶ τὸ σέβας θέλει ἀποδίδοσθαι εἰς μόνους τοὺς ἀξιῶς τοῦ ὀνόματος προνοητὰς ποιμένας· ἐσᾶς δὲ ὁ σήμερον ἐξ αἰτίας σας ἀπαίδευτος λαὸς θέλει καταφρονεῖν ὡς Σαρδαναπάλου, τὰς γυμνάς καλῶν παραδειγμάτων διδασχὰς σας θέλει ἀκούειν μὲ γέλωτα, καὶ τὰς εὐλογίας μὲ τόσῃν καταφρόνησιν, μ' ἔσῃν ἐσεῖς ἀφθονίαν τὰς σκορπίζετε.

Βαρεῖς θέλουν σᾶς φανῆν οἱ ἔλεγχοι τῆς ἀναπολογήτου ἰσας ἀμελείας· ἀλλ' εἶναι ἀσυγκρίτως ἀνυπόφορον τὸ ὑποῖον φέρει βάρος ἢ ψυχὴ τοῦ ἐλέγχοντος. Ὅσῃν εὐχαρίστησιν αἰσθάνομαι ὅταν εὐρίσκω αἰτίαν νὰ ἐπαινέσω τινὰ ἀπὸ τοὺς ὁμογενεῖς ἰερωμένους ἢ λαϊκοὺς, καὶ νὰ τὸν καταστήσω γνωστὸν εἰς τὰ σοφὰ τῆς Εὐρώπης ἔθνη, ἄλλη τόση καὶ μεγαλητέρα, πιστεύσατέ με κοσμικοὶ! πιστεύσατέ με ἰερωμένοι! θλίψις καταπονεῖ τὴν ψυχὴν μου, ὁσάκις δὲν μὲ δίδετε ἀφορμὴν νὰ καυχῆθῶ πρὸς τοὺς Εὐρωπαίους, ὅτι τὸ ταλαίπωρόν μου γένος ἀντὶ νὰ νεκρεθῇ ἀπὸ

τὴν ἐπικινδυνωτέραν τῆς λοιμικῆς νόσου νόσον τῆς ἀπαιδευσίας, ἀναλαμβάνει τὴν ὑγείαν του, καὶ δίδει ἐλπίδας νὰ συναριθμηθῇ εἰς πολλὰ ὀλίγον καιροῦ διάστημα μὲ τὰ σοφὰ τῆς Εὐρώπης ἔθνη.

Ναί! εἰς ὀλίγον καιρὸν ἤθελ' ἐνεργηθῆν ἡ παράδοξος ἀλλοίωσις αὕτη, ἐὰν ἐμιμῶντο τὸ ὅποῖον ἐπρόβαλα [1] οἱ κοσμικοὶ, τῶν ἀξιοπαίνων Ζωσιμάδων, οἱ ἰερωμένοι, τοῦ πανιέρου ποιμένος τῆς Οὐγκροβλαχίας Ἰγνατίου, παράδειγμα. Ἡ παιδεία τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους τὴν σήμερον εἶναι ἀληθῆς μετακένωσις, ὡς τὸ ἔγγραφο πρὸ ἐτῶν ὀλίγων πρὸς τοὺς ἀγαπητοὺς συμπατριώτας τοὺς Χίους. Ἄς μὲ συγχωρηθῇ νὰ ἐξηγήσω τί σημαίνει ἡ Μετακένωσις, μεταγράφων ἐκεῖνο μόνον τῆς ἐπιτολῆς μου πρὸς τοὺς Χίους τὸ μέρος, ὅπου τοὺς ἐλάλουν περὶ τῆς ἀνάγκης τῶν βιβλίων ἴσως εὑρεθῇ τις ἰκανὸς νὰ νοήσῃ καὶ νὰ ἐνεργήσῃ τὴν Μετακένωσιν, ὡς τὴν ἐνόησαν καὶ τὴν ἐνεργοῦν οἱ εἰς ὅλα τὰ καλὰ πρόθυμοι Χῖοι. Ἀφοῦ ἐπαράσθησα εἰς αὐτοὺς τὴν ἀπαραίτητον χρεῖαν βιβλιοθήκης πλουσίας, καὶ διδασκάλων διατριψάντων ἰκανῶς εἰς τὴν Εὐρώπην, ἀκολουθῶν λέγων τὰ ἑξῆς.

« Ἡ ἐξάπλωσις καὶ διάδοσις τῆς παιδείας εἰς τὸ γένος μας,
 » φίλτατοι Χῖοι, δὲν ὁμοιάζει τὴν κατάστασιν τῆς δεκάτης πέμ-
 » πτης ἑκατονταετηρίδος, ὅποταν ἤρχισαν οἱ Εὐρωπαῖοι νὰ φωτί-
 » ζωνται. Αὐτῶν ἐχρειάσθησαν 350 χρόνους, διὰ νὰ καταντή-
 » σωσιν ὅπου ἔφθασαν τὴν σήμερον. Διὰ τί; διότι ἔλαβαν
 » τὰς ἐπισήμας ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν γένος, ὅταν τὸ γένος ἦταν εἰς

(1) Πλουτάρχ. Μέρο. Δ, Αὐτοσχθ. τοχ. σελ. λθ.

» δυσυχίαν, καὶ ἀκολουθῶς τὰς ἔλαβαν ἀτελείς. Ἦτο χρεῖα
 » λοιπὸν μακρῶν χρόνων καὶ πολλῶν κόπων νὰ τὰς τελειώ-
 » σωσιν. Ἀλλὰ τὴν σήμερον τῶν τελειωμένων τούτων ἐπιση-
 » μῶν ἢ μετὰδοσις ὁμοιάζει ἀληθινὸν μετακένωμα. Ἐπαρα-
 » τηρήσετε καμμίαν φορὰν εἰς τὰ ὑποσατικά σας (νὰ μετα-
 » χειρισθῶ τὸ παχυλὸν τοῦτο παράδειγμα), πόσον κόπον
 » δοκιμάζουν οἱ ἀνασάται νὰ συσσωρεύωσι πολλοὺς λίθους
 » σκορπισμένους; Τοιαύτη ἦτον ἢ κατάσασις τῶν πρώτων
 » σοφῶν τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν δεκάτην πέμπτην ἑκατονταε-
 » τηρίδα. Ἐπαρατηρήσετε ἀκόμη, πόσον εὐκολα, ἀφοῦ τοὺς
 » συσσωρεύσωσι, τοὺς μετακένονουν ἀπὸ χαλικολόγον εἰς
 » χαλικολόγον; Τοιαύτη εἶναι ἡ ἰδική μας σήμερον κατάσασις.
 » Διὰ τὴν ἀγάπην τῆς πατρίδος! φίλοι συμπατριῶται, πιστεύ-
 » σατε ταύτην τὴν ἀλήθειαν, ὅτι ἡ μετὰδοσις τῶν ἐπισημῶν
 » εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀν ἀκολουθήσετε τὴν καλὴν μέθοδον, εἶναι
 » ἀληθινὴ μετὰ κένωσις ἀπὸ τὰ κοφίνια τῶν ἀλλογενῶν
 » εἰς τὰ κοφίνια τῶν Ἑλλήνων, καὶ κατ' ἄλλο δὲν διαφέρει
 » πλὴν ὅτι γεμίζομεν ταῦτα, χωρὶς νὰ εὐκερώσωμεν ἐκεῖνα.
 » Εἶμαι βέβαιος, ὅτι ἐὰν καμμία πόλις, ἢ κανεὶς ἀπὸ τοὺς Ἀρ-
 » χιερεῖς ἡμῶν θελήσῃ ἐπιμόνωσ νὰ ἀκολουθήσῃ τὰ ἔχνη τοῦ
 » ἐνδόξου ἀρχιερέως τῆς Οὐγκροβλαχίας Ἰγνατίου, μόνοι τριά-
 » κοντα χρόνοι θέλουν εἶσθαι ἱκανοὶ νὰ πλουτίσωσι τὴν Ἑλλάδα
 » ἀπὸ τοιούτους σοφοῦς, ὁποίους καυχᾶται νὰ ἔχῃ ἡ φωτισμέ-
 » νη Εὐρώπη ».

Ταῦτα ἔγραφα πρὸς τοὺς Χίους, οἱ ὁποῖοι καὶ μὲ τὴν πρὸ
 τῆς ἐπιστολῆς μου, καὶ μὲ τὴν μετέπειτα προθυμίαν αὐτῶν,
 εἰδείξαν

ἔδειξαν ἀρκετὰ, ὅτι δὲν τοὺς ἔγραφα πλὴν ὅσα αὐτοὶ ἀφ' ἑαυτῶν εἶχαν γνώμην νὰ πράξωσιν. Αὐτοὺς λοιπὸν σὰς προβάλλω παράδειγμα, ὅσοι ἐπιθυμεῖτε νὰ μεθέξετε, τῆς ὑποίας εἶναι ἄξιοι τιμῆς αὐτοί. Προθυμήθητε νὰ μετακενώσετε οἱ κοσμικοὶ εἰς τὰς πατρίδας, οἱ Ἀρχιερεῖς εἰς τὰς ἐπαρχίας τὴν παιδείαν τῆς φωτισμένης Εὐρώπης. Διὰ νὰ εὐκολύνετε τὴν μετακένωσιν, ἀνάγκη εἶναι νὰ πλουτίσετε τὰς πόλεις μὲ βιβλιοθήκας, τὰ σχολεῖα μὲ διδασκάλους φωτισμένους ἐξ ἰδίας σας δαπάνης· ἀνάγκη εἶναι νὰ σηλιτεύωσιν ἐπ' ἁμβωνος οἱ Ἱεροκέρυκες συχνά, ὄχι ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν κακίαν μερικῶς, ἀλλὰ τὴν ἀπαιδευσίαν, ἣτις εἶναι ἡ πηγὴ ὅλων τῶν κακῶν, καὶ οἱ Πνευματικοὶ νὰ ἐπιβάλλωσιν εἰς τοὺς ἐξομολογουμένους δι' ἱκανοποίησιν ἁμαρτιῶν, ὄχι νησιέας, τὰς ὁποίας ὅλοι τώρα ἐμάθαμεν καὶ ἱερωμένοι καὶ λαϊκοὶ νὰ μεταβάλλωμεν εἰς ἀπολαύσεις ἀσυγκρίτως πλέον τρυφηλὰς παρὰ τῶν κρεῶν τὴν κατάλυσιν· ὄχι γονυκλισίας, αἱ ὁποῖαι δὲν προξενοῦσι μεγάλον κόπον, πλὴν ἴσως εἰς κανένα ὑπερβολικὰ παχὺν Σαρδανάπαλον· ὄχι διαμοίρασιν ὀλίγου ἀργυρίου εἰς πολλοὺς ἀργοὺς ψωμοζήτας, τῶν ὁποίων ἡ πτωχεῖα δὲν ἤθελε καταισχύνειν τὸ γένος, ἐὰν τὸ γένος εἶχε παιδείαν· ἀλλὰ τὴν ἀνάλογον μὲ τὴν δύναμιν ἐκάστου συνεισφοράν εἰς τὴν μεγαλητέραν ἀπ' ὅλας τὰς χρεῖας τὴν χρεῖαν τῆς παιδείας τοῦ ἔθνους. Μίαν δυστυχῆ Ἐφημερίδα φιλολογικὴν ἔχομεν, ἣτις ἐκινδύνευσε πρὶν σχεδὸν νὰ γεννηθῇ, ν' ἀποθάνῃ, καὶ δὲν εὐρέθη ἀπὸ τοὺς ἐλεήμονας τῶν ψωμοζήτων πλουσίους κανεὶς νὰ δώσῃ χεῖρα βοήθειας εἰς αὐτήν· δὲν ἤλθεν εἰς κανενὸς

Πνευματικοῦ νοῦν νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς ἀμαρτωλόν τινα πλούσιον τὴν δαπάνην τῆς κανόνα.

Ἐπειδὴ ὁ περὶ μετακενώσεως λόγος μὲ ἐνθύμισε τὴν Ἐφημερίδα, δὲν μὲ φαίνεται περιττὸν νὰ εἶπω καὶ περὶ αὐτῆς ὀλίγα τινά. Ἔως τώρα ὁ συντάκτης τοῦ Λογίου Ἐρμού Πανοσιολογιώτατος Γαζῆς, καὶ διὰ τὰς πολλὰς του ἀσχολίας, καὶ διὰ δυσκολίας ἄλλας, τὰς ὁποίας νὰ ἐξομαλίῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν του δὲν ἦτο, δὲν ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ὅσῃν ἐπεθύμει νὰ δώσῃ τελειότητα, καὶ τέλος ἠναγκάσθη νὰ τὸν παραδώσῃ εἰς ἄλλους. Ἄν ἐξαιρέσει ὀλίγας τινὰς σοφῶν ἀληθῶς καὶ φρονίμων ὁμογενῶν διατριβὰς, τί περιεῖχεν ἕως τώρα ὁ Λόγιος ἡμῶν Ἐρμῆς; Πολλὰ συντάγματα περὶ πραγμάτων, τῶν ὁποίων οἱ συντάσσοντες εἶχαν ἀτελῆ ἰδέαν. Καὶ τοῦτο μὲν εἶναι συγχωρήσεως ἄξιον. Τοιαῦται πρέπει ἐξ ἀνάγκης νὰ ἦναι αἱ ἐφημερίδες γένους ἀρχομένου νὰ φωτίζεται τοιαῦται πιθανῶς ἦσαν καὶ τῶν σήμερον φωτισμένων ἐθνῶν καταρχὰς τῆς φωτίσεως αὐτῶν. Τὸ παράδοξον εἶναι ὅτι δὲν ἐκάμαμεν διάκρισιν τῆς τότε καταστάσεως αὐτῶν ἀπὸ τὴν σημερινὴν ἡμῶν κατάστασιν. Ἐκείνων οἱ ἐκείνου τοῦ καιροῦ λόγοι ἄνδρες, περικυκλωμένοι ἀπὸ ἔθνη ἄλλα, ὁμοίως, ἢ καὶ πλέον βάρβαρα, κοινωνοῦντες τὰ ψελλίσματά των εἰς τοὺς ὁμογενεῖς, ἐδύναντο μὲ παρρησίαν νὰ εἶπωσι πρὸς αὐτοὺς « Ὁ ἔχω τοῦτό σοι δίδωμι ». Καὶ τὸ ἔθνος ἀντὶ νὰ παραπονῆται, ἔπρεπε νὰ τοὺς εὐχαρισῆ ὡς ἀληθινούς εὐεργέτας, ἐπειδὴ τὰ νηπιώδη ψελλίσματα εἶχαν νὰ μεταβληθῶσι μὲ τὸν καιρὸν εἰς ἀνδρῶν τελειῶν σοφούς λόγους, ἐπειδὴ χωρὶς τῶν πρώτων ἐκείνων ψελλι-

σμάτων, ἡ Εὐρώπη τὴν σήμερον ἤθελεν ἀκόμη εὐρίσκεισθαι εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκετο κατὰ τὴν δεκάτην πέμπτην ἑκατονταετηρίδα κατὰσασιν. Ἀλλὰ τῶν λογίων τοῦ γένους ἡμῶν ἡ σημερινὴ κατὰσασις εἶναι ὀλότελα διάφορος. Γείτονες τῆς φωτισμένης Εὐρώπης, καὶ πολλοὶ ἀπὸ μᾶς κατοικοῦντες εἰς αὐτὴν, ἔπρεπεν, ἂν δὲν λανθάνωμαι, ν' ἀφήσωμεν τὰς ἰδέας τῆς κεφαλῆς ἡμῶν νὰ ὀριμάσῃσι μὲ πλειοτέραν σκέψιν καὶ σπουδῆν, καὶ ἀντ' αὐτῶν νὰ μετακενώνωμεν εἰς τοῦ ἔθνους τὰς κεφαλὰς, τὰς ὀριμασμένας ἰδέας τῶν φωτισμένων ἔθνων. Δύο ἐνταυτῷ καλὰ ἤθελε προξενήσῃν ἡ τοιαύτη μέθοδος· καὶ τοῦ ἔθνους τὴν παιδείαν ἤθελε ταχύνειν, καὶ τοὺς μετακενόνοντας τὴν σοφίαν εἰς αὐτὸ γρηγορώτερα φέρειν εἰς κατὰσασιν νὰ μὴν ἔχωσι σχεδὸν πλέον χρεῖαν μετακενώσεως, ἀλλ' αὐτοὶ αὐτόθεν νὰ διδάσκωσι τὸ ἔθνος. Εἰς ὀλίγα λόγια, ἡ ἐφημερίς δι' ἡμᾶς πρέπει νὰ ἦναι ἀληθὴς ἀνθολογία καὶ μετακένωσις τῶν ἀποκτηθέντων ἀπὸ τὰ φωτισμένα γένη καλῶν, εἰς τὸ γένος ἡμῶν. Ἄς μὲ συγχωρηθῇ νὰ θείξω καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ μέλλοντος μετακενωτοῦ ἐφημεριδογράφου, ἐπειδὴ ὁ ἐλπιζόμενος ἀπ' αὐτὸν καρπὸς εἶναι μέγας καὶ πολὺς.

Πρέπει νὰ ἐξεύρη τὰς διδασκαλικωτέρας τῆς φωτισμένης Εὐρώπης γλώσσας, τόσον κἂν, ὅσον νὰ ἦναι βέβαιος ὅτι μεταφράζει πιστῶς, μηδὲ νὰ νοῆ ἄλλ' ἀντ' ἄλλων. Τῶν γλωσσῶν τούτων ἀπὸ καθεμίαν πρέπει νὰ ἔχη φιλολογικὴν ἐφημερίδα τὴν ἐπισημοτέραν· καὶ νὰ ἐκλέγῃ ἀπ' αὐτὰς ὅ,τι κρίνει συμφερότερον καὶ δρασιμώτερον εἰς τὴν παιδείαν τῶν Ἑλλήνων, νὰ τὸ μεταφράζῃ καθαρὰ, καὶ νὰ τὸ κοινωῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος

εἰς τὸ γένος. Ἐκ τούτου συμπεραίνεται, ὅτι τόπος πλέον εἰς αὐτὴν δὲν μένει διὰ διατριβὰς ὁμογενῶν. Ἡ ζῆμια δὲν εἶναι μεγάλη ὅσον καλὰς καὶ ἂν τὰς ὑποθέσεις, εἰς τὴν παροῦσάν μας κατάσασιν, χρεῖαν ἔχουσαν σοφίας καὶ φωτισμοῦ, εἶναι ἀσυλλογισία νὰ μὴ προκρίνωμεν τῶν σοφωτέρων ἔθνων τὰς καλητέρας. Εἶναι ἀσυλλογισία, ὅταν αὐτοὶ ἡμεῖς οἱ νομιζόμενοι Λόγιοι τοῦ γένους ἔχωμεν ἀκόμη χρεῖαν Λογικῆς, νὰ δαπανῶμεν τὸν καιρὸν καὶ νὰ κοιλοπονώμεν βουρὰ, διὰ νὰ δεῖξωμεν εἰς τοὺς ὁμογενεῖς ποντικόν τινα γελοῖον, δυνάμενοι νὰ μετακενόνωμεν εὐκόλως εἰς τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ιδέας φωτισμένων ἀνδρῶν ἀξιολόγους, ἀπὸ τὰς ὁποίας κρέμεται ἡ δόξα καὶ ἡ εὐδαιμονία των. Ἄς προσμείνωμεν ἀκόμη μικρόν. θέλει ἔλθειν καὶ ὁ ἰδικός μας καιρὸς νὰ λαμβάνωσι καὶ παρ' ἡμῶν ιδέας τὰ ἄλλα ἔθνη· ἀλλὰ θέλει ἔλθειν, ἂν ἀκολουθήσωμεν τὴν ὁποῖαν λέγω μέθοδον· εἰ δὲ μὴ, θέλωμεν γυρίζειν πάντοτε εἰς τὸν αὐτὸν κύκλον περικλεισμένοι, τυφλοὶ τυφλοὺς ὀδηγοῦντες καὶ πλανώμενοι μ' αὐτούς.

Ταῦτα λέγων, σκοπὸν δὲν ἔχω νὰ ἀποκλείσω (1) παντάπασιν ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα τὰς διατριβὰς τῶν ὁμογενῶν. Ἄν ἔχη τις τι ἀκριβῶς ἐξετασμένον καὶ ἀπ' ὅλα του τὰ μέρη λογικῶς θεωρημένον, ἄς τὸ πέμπῃ εἰς τὴν ἐφημερίδα· καὶ ὁ ἐφημεριδογράφος ἄς τὸ κοινωνῇ εἰς τὸ γένος. Ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα εἶναι σπάνια, ὡς τὸ ἔδειξεν ἡ πειρα, οὐδὲ συγχωρεῖ πλείον-

(1) Μιθὲ νὰ μεμφθῶ τὸν παλαιὸν Ἐφημεριδογράφον, ὅτι δὲν ἀπέκλεισε τὰς ἀποκλείσεως ἀξίας. Λί τὰς ὁποίας ἀπάντησε δυσκολίας ἦσαν τοιαῦται, ὁποίας, ὡς εἶπα, νὰ ἐξομαλίῃ δὲν ἦτον εἰς χεῖράς του. Ἐκαίμεν ὅ,τι ἐσυγχώρου εἰς αὐτὸν αἱ περιστάσεις.

τερα ἢ παροῦσά μας κατάσσεις, τὴν ὁποίαν οὐτ' ὁμογενῆς, οὔτε ξένος, δίκαιον δὲν ἔχει νὰ κατηγορήσῃ κανεὶς.

Ἄξιοι κατηγορίας γινόμεθα, ὅταν δὲν προκρίνωμεν ἀπὸ τὰ ἀτελεῖα τὰ τέλεια, καὶ τούτων πάλιν τὰ τελειότερα, ὅταν δὲν διακρίνωμεν ἀπὸ τὴν κατάσσειν τῶν πρώτως φωτιζομένων ἔθνων τὴν σημερινὴν ἡμῶν κατάσσειν, μηδ' ἐξεύρωμεν μήτε πόθεν πρέπει ν' ἀρχίσωμεν, μήτε πῶς νὰ τελειώσωμεν τὴν ἀπ' ὄλους ποθουμένην τοῦ γένους ἀναγέννησιν.

Ἄκουσα, ἢ ἀνέγνωσα, δὲν ἐνθυμοῦμαι τίνα, λέγοντα περὶ τῆς μορφώσεως τῆς γλώσσης ἡμῶν, ὅτι πρέπει ν' ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὴν Ποίησιν, ὅθεν ἀρχισαν ὅλα τὰ ἔθνη νὰ προβαίνωσιν εἰς τὸν δρόμον τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς παιδείας των. Τί λέγεις Πρέπει! ἐξ ἀνάγκης ἢ φύσις αὐτὴ ἤθελε μᾶς βιάσειν ν' ἀρχίσωμεν ἐκεῖθεν, ἐὰν εὐρισκόμεθα εἰς τὴν ὁποίαν εὐρέθησαν κατάσσεις, οἱ πρῶτοι κάτοικοι τῆς Ἑλλάδος, κ' εὐρίσκονται σήμερον ἔθνη ἄγρια, καὶ μὲ τοὺς Εὐρωπαίους ἄμικτα, πολλά. Ἀλλὰ βλέπεις! ἐσυνέβη εἰς ἡμᾶς τὸ ἐναντίον, ἐπεὶδὴ ἔχομεν πλειοτέρους Λογογράφους παρὰ Ποιητάς. Διὰ τί; διότι δὲν μεταβαίνομεν ἀπ' ἀγριότητα εἰς πολιτισμὸν, ὡς οἱ παλαιοὶ τῶν προγόνων ἡμῶν πρόγονοι, οὐδ' εἴμεθα, ὡς ἦσαν ἐκεῖνοι, περικυκλωμένοι ἀπὸ ἄλλα ἔθνη ἐπίσης ἢ καὶ πλέον ἄγρια· ἀλλ' ἀναλαμβάνομεν πολιτισμὸν, τοῦ ὁποίου νὰ χάσωμεν παντάπασιν τὰ ἴχνη μᾶς ἐμπόδισεν ἢ ὀπωσοῦν φυλαχθεῖσα τῶν προγόνων ἡμῶν γλῶσσα, καὶ νὰ ἐξανεύρωμεν χωρὶς πολὺν κόπον μᾶς βοηθεῖ τῶν γειτόνων φωτισμένων ἔθνων ὁ πολιτισμός. Οἱ παλαιοὶ τῆς Ἑλλάδος κάτοικοι αὐτοὶ πρῶτοι ἔγιναν κτίσαι καὶ δημιουργοὶ

τοῦ πολιτισμοῦ των, χωρὶς ἐξωτέραν βοήθειαν σχεδὸν καμμίαν οὔτ' ἀρχαιοτέραν, οὔτε σύγχρονον. Φυτικά λοιπὸν ἠναγκάσθησαν ν' ἀρχίσωσιν ἀπὸ τῆν Ποίησιν, ὡς πρῶτον ὄργανον καὶ μέσον τῆς τελειώσεως τοῦ Προφορικοῦ λόγου. Ἡ παροῦσα κατάστασις ἡμῶν εἶναι ἔργον μιμήσεως καὶ ἀληθινῆς μετακενώσεως· καὶ ἐπειδὴ πηγαὶ ταύτης εἶναι ἡ γλῶσσα τῶν προγόνων, πλουτισμένη ἀπὸ ποιητὰς καὶ λογογράφους, καὶ αἱ γλῶσσαι τῶν νῦν φωτισμένων ἐθνῶν, ἔχουται ὁμοίως ποίησιν καὶ λογογραφίαν, ἀκολούθως μετακενόμεν ἐνταυτῷ καὶ τὰς δύο, λογογραφίαν ὁμως, καθὼς εἶπα, καὶ καθὼς ἡ πεῖρα τὸ δείχνει, πλέον παρὰ ποίησιν. Διὰ τί; διότι ἡ ποιητικὴ τοῦ χρόνου περιόδος εἰς τὰ ἔθνη, εἶναι νηπιώδης τῶν ἐθνῶν ἡλικία, εἰς τὴν ὁποίαν βασιλεύει πλέον ἡ φαντασία παρὰ ὁ λογισμός· ἡ δὲ λογογραφία, ὡς καὶ τὸνομά της τὸ λέγει, εἶναι ἀληθῶς τοῦ λογικοῦ ἡ ἡλικία. Καὶ καθὼς ἐκείνη ἔπλαττε (τοῦτο σημαίνουσιν ἡ Ποίησις καὶ ὁ Ποιητής) τοὺς μύθους, οὕτως ἡ Λογογραφία ἐγέννησε τὴν ἱστορίαν καὶ τὰς ἐπιστήμας, καὶ μετέβαλε καὶ αὐτὴν τὴν ποίησιν εἰς τὸ δραματικόν, ἤγουν εἰς τὸ λογικώτερον, ἐπειδὴ ἡ μὲν τραγωδία, δὲν εἶναι πλέον ποίησις ἀπλῆ, ἀλλὰ λογικὴ στιχηρὰ παράστασις μυθικῆς τινὸς ἢ ἱστορικῆς πράξεως, ἡ δὲ κωμωδία κατασαίνει γελοίας τὰς ἀκόμη τρόπον τινὰ νηπιώδεις πράξεις τῶν συγχρόνων. Εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Ὀμήρου οὔτε Θουκυδίδης οὔτε Πλάτων οὐδ' Ἀριστοτέλης ἦτο δυνατόν νὰ γεννηθῇ σύγχρονοι τούτων ἦσαν οἱ τραγικοὶ καὶ κωμικοὶ τῆς Ἑλλάδος ποιηταί. Τοιαύτη σήμερον εἶναι ἡ χρονικὴ περίοδος τῆς φωτισμένης Εὐρώπης, ἐκ τῆς ὁποίας λαμβάνει τὸ Ἑλληνικὸν γένος τὴν παιδείαν του.

Ἔρχομαι τώρα εἰς τὸ δυσκολώτερον ἔργον τοῦ ἐφημεριδογράφου, τὴν ἀγγελίαν λέγω τῶν νέων βιβλίων. Ἐξ αὐτῶν εἶναι πολλά τοιαῦτα, ὁποῖων ἀρκεῖ μόνον νὰ ἀναγγέλλῃ τὴν ἔκδοσιν. Ἀλλ' εἶναι καὶ βιβλία χρεῖαν ἔχοντα κρίσεως, καὶ ἂν ᾖναι, ὡς καὶ ἄλλα πολλά, καὶ τοῦτο δύσκολον εἰς τὴν παροῦσαν ἡμῶν κατάστασιν, πρέπει καὶ, ἐὰν τὸ σύνταγμα ᾖναι νέον καὶ πρωτοφανές, νὰ ἐκθέτῃ ὁ ἐφημεριδογράφος σύντομον αὐτοῦ περιοχὴν, ἱκανὴν νὰ δώσῃ εἰς τὸν ἀναγνώστην ἰδέαν τῆς ὑποθέσεως τοῦ συντάγματος· καλὸν ἦθελεν εἶσθαι, ἐὰν δυνατόν, καὶ νὰ τὸν διδάσκῃ ἂν ἡ ὑπόθεσις ἐξετάζεται τώρα πρώτην φορὰν, ἢ ἐξετάσθῃ καὶ ἀπ' ἄλλους ἀρχήτερα. Ἐὰν ὅμως ᾖναι παλαιοῦ συγγράμματος νέα ἔκδοσις, ἡ ἀγγελία πρέπει νὰ ᾖναι συνωδευμένη μὲ τὴν κρίσιν τῆς ὠφελείας τῆς ἐκδόσεως, καὶ μὲ τὴν εἰδήσιν τοῦ ποῖαν ἀπὸ τὰς προγενεστέρας ἐκδόσεις ἠκολούθησεν ὁ νέος ἐκδότης, τί ἔλαβεν ἀπὸ τοὺς πρὸ αὐτοῦ, τί ἐπρόσθεσεν αὐτός. Αἱ δημόσιαι βιβλιοθήκαι δύνανται καὶ χρεωσοῦν νὰ ἔχωσι σχεδὸν ὅλας τὰς ἐκδόσεις· ἀλλ' εἰς τὸν μερικὴν σπουδαῖον σπανίως συγχωρεῖται νὰ ἔχῃ δύο, ἢ τὸ πολὺ τρεῖς· καὶ χωρὶς τὴν ὁδηγίαν τῶν ἐφημερίδων κινδυνεύει νὰ σερῆται τὰς ὠφελιμωτέρας εἰς αὐτόν.

Εἶσαι σὺ καλὸς νὰ γένῃς τοιοῦτος ἐφημεριδογράφος, ἦθελε τίς μὲ εἰπεῖν, ἢ καὶ νὰ μάς εὔρῃς τοιοῦτον ἄλλον κανένα; Τοιοῦτος ἐφημεριδογράφος, ἀποκρίνομαι, μόλις εὐρίσκειται εἰς αὐτὰ τὰ φωτισμένα ἔθνη. Ἀλλὰ τί κάμνει εἰς αὐτὰ ὅσις ἐπιχειρεῖ φιλολογικὴν ἐφημερίδα; λαμβάνει δύο ἢ τρεῖς συνεργούς, βάλλουν εἰς τὸ μέσον τὴν σοφίαν των, καὶ μὴν ἀρκοῦμενοι

εἰς αὐτήν, βοηθοῦνται, ὡς εἶπα, καὶ ἀπὸ ἐφημερίδας ἄλλας
 ξένας, καὶ οὕτως συντάσσουσιν ἐφημερίδα ὄντως διδασκαλικήν.
 Εἶναι τάχα τόσον δύσκολος ἡ ἔνωσις τῶν δυνάμεων τριῶν ἢ
 τεσσάρων λογίων ἀνδρῶν; Εἶναι τάχα δύσκολον, ἀφοῦ ἐνωθῶσι,
 νὰ ζητήσωσιν ἀπὸ τὴν Ἱεράν Σύνοδον, ἀπ' αὐτὸν τὸν ἀρχηγὸν
 τῆς Συνόδου τὸν Παναγιώτατον Πατριάρχην, τὴν ἀναγκαίαν
 τῆς ἐφημερίδος δαπάνην, τώρα μάλιστα, ὅταν καὶ ὁ Πατριάρχης
 καὶ ἡ Σύνοδος, χρέος ἀγαθῶν ποιμένων πληρόντες, ἀσχο-
 λοῦνται εἰς τὴν παιδείαν τοῦ γένους; Δύο μόνον κουτία τῶν
 πλουσιωτέρων Μοναστηρίων ἀρκοῦν εἰς τὰ ἐξοδα τῆς Ἐφημερίδος·
 εἰς μόνος πλούσιος ἱερωμένος ἢ λαϊκὸς εἶναι ἱκανὸς νὰ ἀνα-
 δεχθῆ τὸ βᾶρος αὐτῆς. Τί κακὸν εἶναι τοῦτο! Διὰ τί νὰ μὴν
 ἤμεθα ὅλοι κοινῶς πληρορημένοι, τί συμφέρει εἰς ἡμᾶς,
 ποῖα εἶναι τῆς ἀναγεννήσεως ἡμῶν τὰ δρασικὰ μέσα! Ὅσοι
 ἀρνηθέντες τὸν κόσμον ζῶσιν εἰς τὰ βουνᾶ, πρέπει νὰ τρέ-
 φωνται ἀπὸ τὸ ἐργόχειρον αὐτῶν, καὶ ἀπ' ὅ, τι φέρουσι τὰ
 βουνᾶ, καὶ ν' ἀφήσωσι τῶν κοσμικῶν τοὺς ἰδρωτάς νὰ δαπα-
 νῶνται εἰς σχολείων σύσασιν, εἰς διδασκάλων μισθοὺς, εἰς βι-
 βλίων συνάθροισιν, μὲ βραχυλογίαν, εἰς τὴν παιδείαν τοῦ γένους
 ὅλου. Ὅσις ἀρνούμενος τὴν μετὰ τῶν κοσμικῶν συμβίωσιν δὲν
 ἀρνεῖται ἐνταυτῷ καὶ τῶν κοσμικῶν τὸ βαλάντιον, δείχνει ὅτι
 ἔφυγε τὸν κόσμον, ὄχι ὡς ἐμπόδιον τῆς σωτηρίας του, ἀλλὰ
 νὰ μὴ συνεργάζεται μετὰ τοὺς κοσμικοὺς.

Τοῦτο δὲν ἀποβλέπει ἀπλῶς ὅλους τοὺς Μοναχοὺς. Ἐξεύρω
 ὅτι εὐρίσκονται καὶ εἰς αὐτοὺς ἄνδρες φιλογενέστατοι, καὶ ἀληθῶς
 σεβάσμιοι· ἀλλὰ καθὼς μετὰ τῶν κοσμικῶν ἡμῶν, οὕτως καὶ

μεταξύ των οί τοιοῦτοι εἶναι κατὰ δυσυχίαν ὁ πολλὰ μικρὸς τῶν ἐκλεκτῶν ἀριθμὸς·

Ὀλίγον ἐστὶ τὸ καλὸν πανταχοῦ

Καὶ τίμιον.

Τῶν ὀλίγων ὅμως τούτων ἡ συνδρομὴ, ὅταν γίνεται μὲ ζῆλον ἐνθουσιαστικόν, δύναται νὰ φέρῃ εἰς αἴσθησιν τοῦ καλοῦ καὶ τοὺς λοιποὺς, ἐὰν παντελῶς δὲν ἀπελιθώθησαν· καὶ εἰς τοιαύτην ἐλεεινὴν κατάστασιν δὲν εὐρίσκεται σχεδὸν κανεὶς ἀπὸ μᾶς τὴν σήμερον. Ἐὰν καὶ εἰς τὴν οὐσίαν καὶ εἰς τὰ ἀληθινὰ μέσα τῆς παιδείας ὅλοι δὲν συμφωνοῦμεν (1), ὅλοι ὅμως συμφώνως ἐκαταλάβομεν ὅτι χωρὶς τὴν παιδείαν, νὰ συγκαταριθμηθῶμεν μὲ τὰ φωτισμένα ἔθνη, νὰ κατασταθῶμεν καὶ ἡμεῖς γένος λαμπρὸν, εἶναι τῶν ἀδυνάτων. Εἰς ποῖον ἄλλο ἔθνος πρέπει τόσον ἡ φιλοτιμία τῆς λαμπρότητος ὅσον εἰς ἡμᾶς! Καταγόμεθα ὄχι ἀπλῶς ἀπὸ λαμπρῶν, ἀλλ' ἀπὸ τοιούτους λαμπρῶν, χωρὶς τῶν ὁποίων τὰ σημερινὰ τῆς Εὐρώπης φωτισμένα ἔθνη ἤθελαν ἴσως ἀκόμη κοιμᾶσθαι εἰς τὸ φοβερὸν τῆς ἀπαιδευσίας σκότος καὶ τῆς ἀγριότητος. Εἶναι καταισχύνη ἀπαρηγόρητος νὰ μὴ ταχύνομεν ὅ, τι μὲ προθυμίαν ἀρχίσαμεν, ἀλλὰ νὰ σεκώμεθα ἀργοὶ θεαταὶ τῆς στολιζούσης τοὺς ἀλλογενεῖς Ἑλληνικῆς δόξης. Ἐὰν ἄλλοῦ ποῦ, ἐδὲ μάλιστ' ἤθελεν ἔχειν τόπον ἡ ζηλοτυπία, ἐὰν νὰ ζηλοτυπήσωμεν μᾶς ἐσυγχώρει ἢ τὴν ὁποίαν ἔδειξαν εἰς ἡμᾶς τὰ φωτισμένα ἔθνη φιλανθρωπία. Μόλις ἔμαθαν τὰ πρὸς τὴν παιδείαν ἡμῶν κινήματα καὶ ἐμαρτύρησαν τὸ πρὸς τοὺς προγόνους ἡμῶν οἴκτος μὲ τὴν διὰ τὴν ἀναγέννησίν μας χαράν.

Ἀπ' ὅσα ἔδειξαν σημεῖα τῆς πρὸς ἡμᾶς φιλανθρωπίας, ἃς μὲ συγχωρήσωσι νὰ κηρύξω τὸ τελευταῖον, καὶ νὰ προσφέρω

(1) « Καὶ ψυχὴν, ὅτι μὲν σοφὴν, φησὶ πᾶς θεῶν ἔχειν, ἤντινα δὲ » σοφίαν, οὐδεὶς οὐδεὶς τὸ παράπαν ἐτι ζυνομολογεῖ τῶν πολλῶν ». Πλάτων. Ἐπινομ. σελ. 979.

εἰς αὐτοὺς τὴν χρεωστούμενην ἀπ' ὅλον τὸ γένος εὐχαριστίαν. Τόσον δικαιοτέρον ἀνήκει εἰς ἐμὲ νὰ γένω τῆς εὐχαριστίας ὄργανον, ὅτον ἔδωκα εἰς αὐτοὺς τὴν ἀφορμὴν τῆς εὐεργεσίας. Μόλις ἔγινε γνωστὴ διὰ τῆς προσκλήσεώς μου (1) ἡ ἀπόφασις τῶν Χίων ν' αὐξήσωσι καὶ νὰ καταστήσωσι τὴν βιβλιοθήκην αὐτῶν δημόσιον, κ' ἔδειξαν ἄνδρες τὴν σοφίαν ἐπίσημοι, πόσῃν εἰς αὐτοὺς χαρὰν ἐπροξένησεν ἡ σωτήριος ἀπόφασις αὕτη, προσφέροντες τοὺς κόπους αὐτῶν δῶρα εἰς τὴν πρωτοσύλλεκτον ταύτην τῆς σημερινῆς Ἑλλάδος βιβλιοθήκην, καὶ παρηγοροῦντες μὲ τοὺς σοφοὺς αὐτῶν ἰδρωτάς τῶν Ἑλλήνων τοὺς ἰδρωτάς. Μὴ τοὺς φανῆ παρακαλῶ βαρὺ, ἐὰν εἰς εὐγνωμοσύνης ἔνδειξιν ὅλου τοῦ γένους, καὶ ἐξαιρέτως τῶν Χίων, φανερώσω ἐδῶ τὰ τίμια, καὶ ἀπὸ τῆς σήμερον σεβάσμια εἰς τοὺς Γραικοὺς, αὐτῶν ὀνόματα. * Ἄν αὐτοὶ ἀπὸ μετριοφροσύνης δὲν φροντίζουν τὴν φανερώσειν, ἡ σιωπὴ ἡμῶν ἤθελε δικαίως κριθῆν ὡς ἀναίσθητος ἀχαριστία.

Οὗτοι λοιπὸν οἱ φιλέλληνες ἄνδρες, οἱ τιμῶντες τὰς ἀρετὰς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, καὶ θαρρύνοντες τοὺς σπουδάζοντας νὰ κατασταθῶσι τῶν προγόνων ἄξιοι νέους, εἶναι ἀπὸ μὲν τοὺς Παρισίους ὁ Κλαυέριος (2), ὁ Θυρότος (3), ὁ Βοισωνάδης (4), καὶ ὁ Διδότος (5), ἀπὸ δὲ τὴν Αὐστριακὴν Βιένναν ὁ Κοπίταρ (6), καὶ ἀπὸ τὴν Γενεύαν ὁ

(1) Ἰδ. Πλουτάρχ. Μέρ. Ε, Αὐτοσχ. στοχ. σελ. κά.

(2) M. Clavier, μέλος τοῦ Πανεπιστημίου, ἐχάρισεν εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῶν Χίων ὅσα ἕως τώρα ἐσύνηταξεν, ἐξέδωκεν, ἢ μετέφρασεν.

(3) M. Thurot, διδάκταλος τῆς φιλοσοφίας, ὅσα ἐξέδωκεν, ἢ μετέφρασεν.

(4) M. Boissonade, μέλος τοῦ Πανεπιστημίου, ὅσα ἐξέδωκεν.

(5) M. Ambroise Firmin Didot, ἐνδοξοτάτου Τυπογράφου ἐλπιζόμενος ὅχι ὀλιγότερον ἐνδοξὸς υἱὸς, τεραιτύπους τινὰς ἐκδόσεις.

(6) M. Kopitar, Βιβλιοθηκῆριος τῆς ἐν Βιέννῃ Αὐτοκρατορικῆς βιβλιοθήκης, ὅσα ἐσύνηταξε.

Πρευῶτος (1). Τούτους μόνον ὀνομάζω, ὅσοι ἕως τῶρα ἔγιναν εἰς ἐμὲ γνωστοί. Θέλουν ὀνομασθῆν μὲ τὴν πρέπουσαν τιμὴν καὶ οἱ μέλλοντες νὰ τιμήσωσι τοὺς πολλῆς τιμῆς ἀξιῶς Χίους (2). Σιωπῶ πολλῶν ὁμογενῶν ὀνόματα, ὅσοι ἔστειλαν τοὺς κόπους των εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Χίου. Εἰς ἡμᾶς εἶναι χρέος ἀπαραίτητον ἢ τοιαύτα συνδρομὴ τῶν δωρημάτων, καὶ χαρίζοντες εἰς τοὺς Χίους, χαρίζομεν εἰς ἑαυτοὺς, καὶ σπουδάζομεν νὰ μεταβάλωμεν εἰς πλοῦτον τῆς κοινῆς ἡμῶν πατρίδος, τῆς Ἑλλάδος, τὴν ἀσχήμονα πενίαν. Τῶν ἀλλογενῶν σοφῶν τὰ χαρίσματα μαρτυροῦσιν, ὅτι τόσον θαυμάζεται καὶ ἀπὸ τοὺς ξένους τῶν προγόνων ἡμῶν ἢ δόξα, ὥστε δὲν ὑπόφεραν νὰ μείνωσιν ἀργοὶ θεαταὶ τῆς ὁποίας νὰ τὴν ἀναστήσωσι δείχνουν οἱ ἀπόγονοι προθυμίας.

Λείπεται νὰ εἶπω ὀλίγα τινὰ περὶ τοῦ ἔκτου καὶ τελευταίου τόμου τούτου τῶν Βίων τοῦ Πλουτάρχου, τοῦ ὁποίου ἡ ἔκδοσις ἐμποδίσθη ἕως τῶρα ἀπὸ τὰς εἰς ὅλους γνωστὰς παραδόξους περιστάσεις. Αἱ δύο πρῶται εἰκόνες εἶναι δύο ἀσώτων ἀνδρῶν,

(1) M. Prevost, διδάτκαλος τῆς φιλοσοφίας, 16 τόμους διαφόρων συγγραμμάτων αὐτοῦ καὶ μεταφράσεων. Ὁ μεγάλωδωρος οὗτος σοφός, μὴν ἀρκούμενος εἰς τοὺς ἰδίους ἰδρωτάς, ἐπρόσθετε δέκατον ἑβδομον τόμον, κομψὴν ἔκδοσιν τοῦ Λουκρητίου, σερήσας τὴν βιβλιοθήκην αὐτοῦ, διὰ νὰ σολίτη τὴν βιβλιοθήκην τῶν Χίων.

(2) Πολλῶν καλῶν παραδείγματα κάλλιστα ἔδωκαν εἰς τοὺς ὁμογενεῖς αὐτῶν Ἕλληνας οἱ Χιοὶ· ἀλλ' ἡ σύστασις δημοσίου Βιβλιοθήκης εἶναι τοιοῦτον, ὁποῖον τοὺς συγχωρεῖ ἀπὸ τὴν σήμερον νὰ λέγωσιν, ὡς ἔλεγον καυχώμενοι οἱ Ἀθηναῖοι· «Τοῦτ' ἔχει μέγιστον ἡ πόλις ἡμῶν ἀγαθόν, ὅτι τῶν καλῶν ἔργων παράδειγμα τοῖς Ἕλλησι γέγονε». Οὐαὶ εἰς τὰς πλουσίας τῆς Ἑλλάδος πόλεις, ὅσας ἀφίνει νὰ κοιμῶνται τὸ κατὰ τῆς ἀπαιδευσίας τράπαιον τῶν Χίων τοῦτο! Τὸ νὰ δείχνη τις πρῶτος τὰ καλὰ κρέμεται πολλάκις καὶ ἀπὸ τυχερὰς περιστάσεις· τὸ νὰ μὴ μιμητὰ τὰ δειγμένα εἶναι ἀν. πολογίτου μισοκαλίας ἀποτέλεσμα.

τῶν ὁποίων οἱ βίοι δείχνουν ἐνταυτῷ ὅποια ἦτον ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἢ διαστροφή τῶν ἠθῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου ἐγεννήθη ὁ Δημήτριος, ὅποια τῆς Ῥώμης, πατρίδος τοῦ Ἀντωνίου. Δὲν λείπουν οὔτ' ἀπὸ τούτου, οὔτ' ἀπὸ τοῦ Δημητρίου τὸν βίον καὶ μεγάλης ψυχῆς ἀξίεπαινα ἔργα τινά· ἀλλὰ τί ὕψελος αὐτῶν, ὅταν δὲν πλέκωσιν ἀδιάσπαστον σειρὰν ἀρετῆς, ἀλλὰ σπείρωνται ὡς ὀλίγοι μαργαρίται εἰς πολλὴν καὶ βρομερὰν κόπρον, ὅταν δὲν σολίζωσι τὸν ἄνθρωπον, ὡς ἄστρα τὸν οὐρανόν, ἀλλὰ φαίνονται σπάνια, ὡς οἱ κομηταί; Ὅσους ἀηδιάζει ἢ ἀνάγνωσις τῶν ἀσωτειῶν τοῦ Δημητρίου, ἀς παρηγορήσωσιν αὐτῶν τὴν ψυχὴν μὲ τὴν ὄντως Ἑλληνικὴν πρὸς αὐτὸν διαγωγὴν Ἀντιγό-νου τοῦ υἱοῦ του (1). Ἡ πρὸς τοὺς γονεῖς ἀγάπη καὶ τιμὴ εἶναι πάντοτε δεῖγμα τῆς καλῆς ψυχῆς τῶν νέων.

Τοῦ Δίωνος εἶναι θαυμαστὸν, ὅτι καὶ εἰς αὐτὴν τοῦ τυράννου τὴν αὐλὴν ἐφύλαξε τὴν ὅποιαν ἔλαβεν ἀπὸ τῶν Πλάτωνα παιδείαν τῆς ἀρετῆς. Πόσον λυπεῖται τις μανθάνων, ὅτι τοιοῦτοι ἄνδρες, ὅποιοι ἦσαν ὁ Δίων καὶ ὁ Βροῦτος, ἔβλεπαν φαντάσματα! ἀλλὰ τοιαύτη ἦτον ἢ τότε τῶν ἀνθρώπων διάθεσις διὰ τὸ ἔτι ἀτελὲς τῆς φιλοσοφίας, καὶ τοιαύτη εἶναι τὴν σήμερον τῶν ὅσοι φοβῶνται, ἢ νὰ φοβῶνται ὑπεκρίνονται, τὴν φιλοσοφίαν, ὡς φάντασμα. Ἐπεὶ δὲ τοῦ Δίωνος εἰκὼν δὲν σώζεται, ἔβαλα εἰς τόπον αὐτῆς τὴν εἰκόνα τοῦ Γέλωνος, ὅστις μίαν σχεδὸν ἑκατονταετηρίδα ἀρχήτερα τοῦ πρεσβυτέρου Διονυσίου ἐτυράννησεν εἰς τὰς Συρακούσας, ἃν ἦναι δίκαιον νὰ ὀνομασθῇ τύραννος, τὸν ὅποιον καὶ αὐτοὶ οἱ Συρακούσιοι ἠγάπησαν διὰ τὴν πρὸς αὐτοὺς πατρικὴν στοργὴν καὶ πρόνοιαν. Εἶναι μάλιστα εἰκόνας ἀξιὸς ὁ φιλόσοφος καὶ φιλόανθρωπος οὗτος Ἡγεμὼν, διὰ τὸ ὅποιον ἔδωκεν εἰς τοὺς Ἡγεμόνας τῶν φωτισμένων ἐθνῶν παρά-

(1) Δημήτρ. § νά, σελ. 49.

δειγμα, νὰ μὴν ἀρκοῦνται νὰ παύωσι μόνας τὰς γινομένας εἰς τοὺς ὑπηκόους των ἀδικίας, ἀλλὰ νὰ φροντίζωσιν, ὅταν ἔχωσι τὴν δύναμιν, καὶ τί γίνεται εἰς τοὺς γείτονας αὐτῶν. Σύγχρονος καὶ ὄχι ὀλιγώτερον λαμπρὰ τῆς κατὰ Περσῶν νίκης τοῦ Θεμιστοκλέους (1) ἔγινε τοῦ Γέλωνος ἢ κατὰ Καρχηδονίων νίκη· ἀλλ' ὅ,τι μάλιστα καταστραφίη θυμαστὸν τὸν Γέλωνα, εἶναι αἱ μετὰ τὴν νίκην συνθήκαι, εἰς τὰς ὁποίας ἠνάγκασε τοὺς Καρχηδονίους νὰ καταργήσωσι τὴν παμμίαρον συνθήειαν νὰ θυσιάζωσι τὰ τέκνα των εἰς τὸν Κρόνον (2). Δὲν ἐνθυμοῦμαι τις ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους ἔλεγεν, ὅτι ἐφαντάζετο μεγαλήτερον καὶ ὠραιότερον τὸ σῶμά του, ὡσάκις ἤκουεν ἐπαινοιμένους τοὺς συμπολίτας του· τόσον ἐγοητεύετο ἀπὸ τῆς πατρίδος τὸν ἔπαινον. Τοιαύτην γοητείαν πρέπει νὰ γοητεύωνται, καὶ τοσοῦτον φρόνημα νὰ λαμβάνωσιν αἱ ψυχαὶ τῶν νέων Ἑλλήνων, ὡσάκις βλέπουν, ὅτι αἱ μάλισα θαυμαζόμεναι σήμερον ἀπὸ τὰ φωτισμένα ἔθνη (3) ἀνθρώπιναι πράξεις, εἶναι ἔργα τῶν προγόνων αὐτῶν.

(1) « Πολλοὶ τῶν συγγραφέων παραβάλλουσι ταύτην τὴν μάχην τῇ »
 » περὶ Πλαταιᾶς γενομένη, τοῖς Ἕλλησι, καὶ στρατήγημα τὸ Γέλωνος »
 » τοῖς ἐπινοήμασι τοῖς Θεμιστοκλέους· καὶ τὸ πρωτεῖον, διὰ τὰς ἀμφο- »
 » τέρων ὑπερβολὰς τῆς ἀρετῆς, οἱ μὲν τούτοις, οἱ δὲ τοῖς ἑτέροις ἀπο- »
 » νέμουσι » Διόδωρ. Σικελιώτ. ια', § 23, σελ. 421.

(2) « Γέλων δὲ καὶ προπολεμίστας ἄριστα, καὶ κρατήσας μάχην με- »
 » γάλῃ Καρχηδονίων, οὐ πρότερον εἰρήνην ἐποιήσατο πρὸς αὐτοὺς δε- »
 » ομένους, ἢ καὶ τοῦτο ταῖς συνθήκαις περιλαβεῖν, ὅτι παύσονται τὰ »
 » τέκνα τῶ Κρόνον καταθύοντες ». Πλουτάρχ. Περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Θ. βραδ. »
 » τιμωρουμ. § 5'.

(3) Le plus beau traité de paix dont l'histoire ait parlé est, je crois, celui que Gélon fit avec les Carthaginois. Il voulut qu'ils abolissent la coutume d'immoler leurs enfans. Chose admirable! Après avoir défait trois cent mille Carthaginois,

Διὰ νὰ ἦναι ὅμως ἡ μεγαλοφροσύνη μας δικαία, μηδὲ νὰ καταντᾷ εἰς γελοιοτάτην κενοδοξίαν, πρέπει νὰ τὴν συνοδεύσωμεν μὲ τὴν ἀμετάθετον ἀπόφασιν νὰ μιμώμεθα τὰς πράξεις ἐκείνων, ὡσάκις ἡ χρεία τὸ καλέσῃ.

Εἰς τοῦ Βρούτου τὸν βίον παρὰ τὴν εἰκόνα τοῦ μεγάλου ἀνδρὸς τούτου ἔβαλα τὴν εἰκόνα τοῦ προγόνου του, Ἰουνίου Βρούτου. Αἱ πράξεις τοῦ Μάρκου Βρούτου δείχνουν ἄνδρα στολισμένον μὲ πολλὴν παιδείαν καὶ μεγάλην ἀρετὴν, καὶ παντάπασιν ἀνόμοιον πολλοτάτων ἄλλων συγχρόνων αὐτοῦ Ῥωμαίων. Ἀλλὰ διὰ τοῦτο μάλιστα, ὅτι ἔβλεπε τόσῃν ἡθῶν διαστροφῇ εἰς τοὺς συμπολίτας του, ἔπρεπε νὰ προβλέψῃ, ὅτι ὁ φόνος τοῦ Καίσαρος εἰς τὴν τότε τῆς Ῥώμης κατάστασιν ἔμελλε νὰ γένη θυσία ἀνωφελῆς. Τί πλέον πταίουσιν οἱ τύραννοι παρὰ τοὺς τυραννουμένους, ὅταν οὗτοι ἀχρειωθῶσι τόσον, ὥστε νὰ ἐπιθυμῇ καθεὶς ἀπ' αὐτοὺς νὰ ἦναι τύραννος ἄλλων αὐτὸς, ἀνδὲν φθάσῃ νὰ τυραννηθῇ ἀπ' ἄλλους! νὰ καταπατῇ ἀνόμως τοὺς ὁμοίους του, ἀν' ἀπ' ἄλλους δὲν ῥηχθῇ καταγῆς ἀρχήτερα! Τὸ, Συμφέρει ἕνα ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ἀπολέσθαι, ἐκεῖ μόνον ἔχει χῶραν, ὅπου τοῦ ἐνὸς ἡ ἀπώλεια ἔχει ἀληθῶς νὰ γένη ἔθνους ὀλοκλήρου σωτηρία.

Τοῦ Ἄρατου, ἄλλου φίλου τῆς ἐλευθερίας εἰλικρινοῦς, εἰκῶν δὲν σώζεται. Ἀνεπλήρωσα τὸν τόπον αὐτῆς μὲ τὴν εἰκόνα Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου, Βασιλέως Αἰγύπτου, ἀπὸ τοῦ ὁποίου τὰς φιλανθρώπους δωρεὰς βοηθούμενος ὁ φιλόπατρις Ἄρατος ἐμπόδισε τοὺς συμπολίτας του νὰ ἐξαλειφθῶσιν ἀπὸ πόλεμον ἐμφύλιον. Δόξα καὶ τιμὴ εἰς τὸν Πτολεμαῖον διὰ τὰς πολλὰς

il exigeoit une condition qui n' étoit utile qu' à eux, ou plutôt il stipuloit pour le genre humain. Montesquieu, de l' esprit des lois, livr. X, chap. 5.

του μεγαλουργίας, και μάλιςα διά τήν αύξήσιν τῆς Αλεξανδρινῆς Βιβλιοθήκης, δι ὅσην ἔδειξε πρὸς τοὺς συγχρόνους αὐτοῦ σοφοὺς εὐνοίον και ὑπεράσπισιν, και ὅσην ἔλαβε φροντίδα ν' αύξήσῃ και νά ἐξαπλώσῃ τῆς παιδείας τὰ φῶτα. Τοσαῦτα και τοιαῦτα καλά διά τί νά μολυνθῶσι με τῆς ἀδελφοκτονίας τὸ αἷμα (1) !

Αἱ δύο τελευταῖαι εἰκόνες εἶναι τοῦ Γάλβα και τοῦ Ὀθωνος. Οἱ πρὸ τοῦ Γάλβα και μετὰ τὸν Γάλβαν τύραννοι τῆς Ρώμης, και ἡ εἰς ἀληθινὴν ἀσέλγειαν καταντήσασα τρυφή τῶν Ρωμαίων ἀπέδειξαν, ὅτι, καθὼς πρὸ ὀλίγου ἔλεγα, ὁ φόνος τοῦ Καίσαρος ἦτο φόνος ἀνωφελέστατος.

Εἰς τὸ τέλος τῶν σημειώσεων τοῦ παρόντος τόμου ἐπρόσθεσα Δευτέρα φροντίδας, ἡγουν ἐπανορθώσεις τινὰς τῶν προτέρων μου εἰς ὅλους τοὺς βίους σημειώσεων. Μέρος αὐτῶν εἶναι ἀληθῆς ἐξομολόγησις τῶν ἀμαρτημάτων μου· μέρος προβάλλει τινὰς νέας διορθώσεις, τὰς ὁποίας εἰς τὸν πρέποντα καιρὸν νά νοήσω δὲν ἐδυνήθην. Δὲν πρέπει ὅμως οὔτε τὴν ἐξομολόγησίν μου νά νομίσῃ τις τελείαν, οὔτε διά τὰς νέας διορθώσεις νά φαντασθῇ ὅτι δὲν ἔχει διορθώσεων πλειοτέρων χρεῖαν τοῦ Πλουτάρχου τὸ κείμενον. Τῶν ἀντιγραφῶν τὰ σφάλματα εἰς ὅλους τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς εἶναι τόσον πολλὰ, ὥστε δὲν ἐμπορεῖ ὁ ἐκδότης τινὸς ἀπ' αὐτοὺς, ὅστις ἂν ἦναι, νά εἴπῃ ὅτι δὲν ἀφῆκε τίποτε ἀδιόρθωτον. Τὰ ἐξομολογούμενα ἰδικά μου σφάλματα ἐνδέχεται νά ἦναι μικρὸν μέρος τῶν σφαλμένων εἰς τὸ κείμενον τοῦ Πλουτάρχου. Ἐρανέρωσα με εἰλικρίνειαν ὅσα ἢ γρήγορος

(1) Φιλᾶδελφον ἐπωνόμασαν τὸν Πτολεμαῖον τοῦτον εἰρωνικῶς, ἐπειδὴ ἐρόνευσε δύο του ἀδελφοὺς, οἱ ὁποῖοι και ἂν ἦσαν, ὡς λέγεται, ἐπιβουλι, ἦσαν ὅμως ἀδελφοί. Ἰδ. τὸν Παισαν. Βιβλ. Α, κερ. 7, Τόμ. Α, σελ. 45 τῆς ἐκδ. και Γαλλικ. μεταφρ. τοῦ Κλαυερίου.

ἀνάγνωσις τῶν ἐξ τόμων ἀνεκάλυψεν εἰς ἐμέ. Εἰς βραχυλογίαν ἕκαστα καὶ εἰς τὸν Πλούταρχον καὶ εἰς ἄλλους ὅσους ἕως τῶρα ἐξέδωκα συγγραφεῖς, ὅ,τι ἐσυγχώρουν ἡ δύναμις, καὶ αἱ ἐμποδίζουσαι τὴν δυνάμιν μου περιστάσεις. Δὲν φθονῶ τοὺς μέλλοντας νὰ κάμωσι καλλήτερα· εὐχομαι ἐξεναντίας εἰς τὴν πατρίδα μου νὰ φθάσῃ γρήγορα εἰς τὴν ποθητὴν καὶ μακαριανέκεινην τοῦ χρόνου περίοδον, ὅταν τὰ σπουδάσματά μου ἔχουν νὰ κριθῶσιν

Ἄρχαῖά τε καὶ Διπολιώδη, καὶ τεττίγων ἀνάμεγα.

Μετὰ τὰς σημειώσεις ἔκρινα ὠφέλιμον νὰ προσθέσω, κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν πρὸ ἐμοῦ δύο τελευταίων ἐκδοτῶν, μεταφράσας ἀπὸ τῶν Λατίνων τὴν γλῶσσαν, τὴν ὁποίαν ἐσύνταξεν ὁ Δακέριος χρονολογίαν τῶν βίων τοῦ Πλουτάρχου. Ἐμπορεῖ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τοὺς ἐπιθυμοῦντας ν' ἀναγνώσωσι τοὺς βίους κατὰ τὴν χρονολογικὴν τῶν ἱστορουμένων, τάξιν, καὶ ὄχι κατὰ τὴν ὁποίαν εἶναι τυπωμένοι εἰς τὰς ἐκδόσεις. Πολλὰ μέρη τῶν ἀναγνωσκόμενων δύναται νὰ σαφηνίσῃ ἡ τοιαύτη τάξις.

Ἐδῶ παύουν οἱ Περί τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας καὶ γλώσσης αὐτοσχέδιοί μου σοχασμοί· καὶ περιορίζομαι τοῦ λοιποῦ εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς Ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης, βαρεῖαν καὶ ταύτην εἰς τὴν ἀπὸ γεροντικῆς νόσου βασανιζομένην ἡλικίαν μου, ἀλλ' ὅμως ἀναγκαίαν διὰ καὶ τὴν ὑπόσχεσιν νὰ μὴ τὴν ἀφήσω πλὴν μὲ τὴν ζωὴν αὐτήν. « Χάριν δ' ἔχω τῷ γῆρα » ταύτην μόνην, ὅτι προήγαγεν εἰς τοῦτό μου τὸν βίον, ὥσθ' » ἂ διενούμην καὶ γράφειν ἐπεχείρουν, τούτων ἤδη τὰ μὲν » νῦν γιγνόμενα ἐφορῶ, τὰ δ' ἐλπίζω γενήσεσθαι ». ΓΕΝΟΙΝΤΟ!

ΒΙΟΙΣ ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ.

ΜΕΡΟΣ Α, σελ. 437, στ. 14, γρ. παρήνει Μονίμων ἀντί τοῦ Νομίμων. — ΣΕΛΙΔ. 469, στ. 11, γρ. Χρησμοφδῶν.

ΜΕΡΟΣ Β, σελ. 374, στ. 35, γρ. ἀπήρτισαν. Ἐπιθε. — ΣΕΛ. 377, στ. 23, γρ. Γράφε, Διαδημᾶτόν τινα· ἡ γὰρ εὐθεΐα, Διαδημᾶτος. — ΣΕΛ. 429, στ. 8, γρ. παρεκάλει. — ΣΕΛ. 433, στ. 8, γρ. 208, στ. 2.

ΜΕΡΟΣ Γ, σελ. 350, στ. 11, γρ. συναχούσης. — ΣΕΛ. 383, στ. 3, γρ. — ΣΕΛΙΔ. 151, στ. 8, Ἐπιζρέψας ὥρμησεν, ὄθεν.

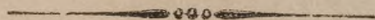
ΜΕΡΟΣ Δ, σελ. 388, στ. 26, γρ. πλεονασικόν. — ΣΕΛ. 389, στ. 30, γρ. (Σοφοκλ. Ἄντιγ. 1223). — ΣΕΛ. 391, στ. 7, γρ. amusoit. — ΣΕΛ. 439, στ. 24, γρ. ἀδιάφορον. — ΣΕΛ. 469, στ. 16, γρ. — στ. 19, Ἐποφθαλμιῶντος — στ. 19, γρ. — στ. 25, Ἐπί σχολήν. — ΣΕΛ. 477, στ. 2, γρ. στ. 20, Καί μετὰ. — στ. 4, γρ. Καί. — στ. 21, Αὐτός εὔ. — ΣΕΛ. 496, 501, 498, γρ. 496, 497, 498. — ΣΕΛ. 499, στ. 15, γρ. (§ 29, σελ. 292).

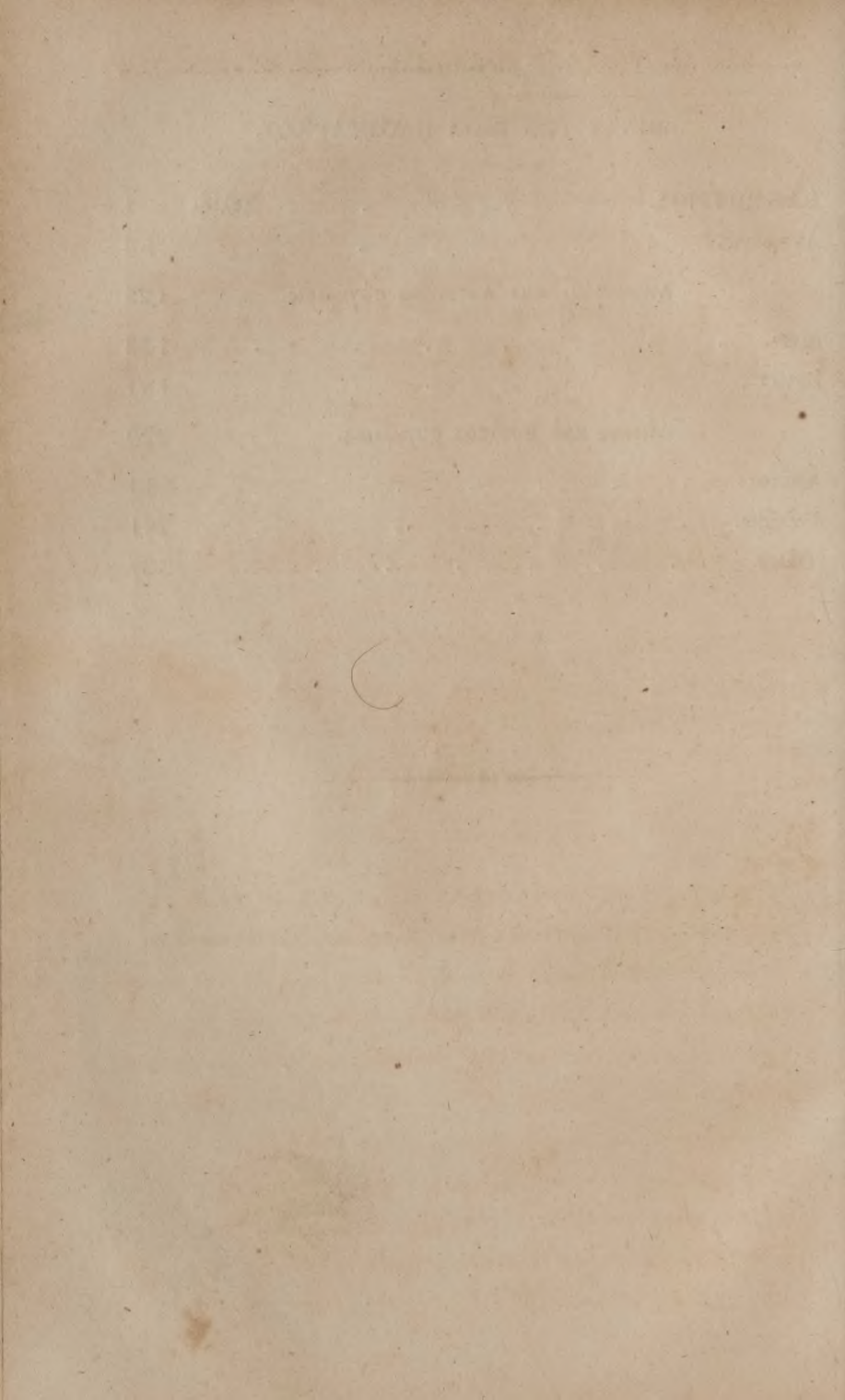
ΜΕΡΟΣ Ε, σελ. 319, στ. 17, γρ. Σωτήρα, τούς. — ΣΕΛ. 374, στ. 9, γρ. βχρβαρικῶν. — ΣΕΛ. 430, στ. 5, γρ. πρὸς ταῖς ἐκβολαῖς τοῦ ὀμωνύμως Ἀστύρα καλουμένου ποταμοῦ. — ΣΕΛ. 446, στ. 32, γρ. σελ. 363.

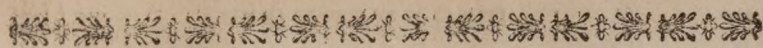
ΜΕΡΟΣ ΣΤ. σελ. 3, στ. 27, ἀντί τοῦ παρ ἄπασι φερομένου, εἰρήνην, γραπτέον ἔοικεν εἶναι μετὰ προθέσεως, εἰς εἰρήνην. — Ἐν δὲ σελ. 7, στ. 10, ἀντί τοῦ, Μεσοποταμίαν, καὶ περάσας, ἄμεινον ἀνγραφῶις δίχα τοῦ συνδέσμου, Μεσοποταμίαν, περάσας. — Ἐν δὲ σελ. 318, στ. 3, τὴν ἑτέρων διόρθωσιν, Βατάρχους, ἐπιδιορθωτέον τρέποντας εἰς τὸ Βαταύους.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΒΙΩΝ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ.	Σελίδι	1
Ἀντώνιος.		53
Δημητρίου καὶ Ἀντωνίου σύγκρισις.		128
Δίων.		133
Βρούτος.		181
Δίωνος καὶ Βρούτου σύγκρισις.		229
Ἄρατος.		233
Γάλλος.		281
Ἰθων.		307

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ

ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ,

Η

ΒΙΟΙ ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΙ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ.

Οἱ πρῶτοι τὰς τέχνας εἰκέναι ταῖς αἰσθήσεσιν ὑπολαβόντες, οὐχ ἥκιστα μοι δοκοῦσι τὴν περὶ τὰς κρίσεις αὐτῶν κατανοῆσαι δύναμιν, ἣ τῶν ἐναντίων ὁμοίως ἐν ἑκατέρῳ γένει περὶ καμὲν ἀντιλαμβάνεσθαι. Τοῦτο γὰρ αὐταῖς κοινόν ἐστι τῇ δὲ πρὸς τὰ τέλη τῶν κρινομένων ἀναφορᾷ διαλλάττουσιν. Ἡ μὲν γὰρ αἰσθησις οὐδέν τι μᾶλλον ἐπὶ λευκῶν, ἢ μελάνων, διαγνώσει γέγονεν, οὐδὲ γλυκέων, ἢ πικρῶν, οὐδὲ μαλακῶν καὶ εἰκόντων, ἢ σκληρῶν καὶ ἀντιτύπων, ἀλλ' ἔργον αὐτῆς, ἐκάσους ἐντυγχάνουσαν, ὑπὸ πάντων τε κινεῖσθαι, καὶ κινουμένην πρὸς τὸ φρονεῖν ἀναφέρειν, ὡς πέπονθεν. Αἱ δὲ τέχναι μετὰ λόγου συνεστῶσαι πρὸς αἴρεσιν καὶ λῆψιν οἰκείου τινός, φυγὴν τε καὶ

διάκρουσιν ἀλλοτρίου, τὰ μὲν ἀφ' αὐτῶν καὶ προσηγουμένως, τὰ δ' ὑπὲρ τοῦ φυλάσσειν κατὰ συμβεβηκὸς ἐπιθεωροῦσι. Καὶ γὰρ ἰατρικὴ τὸ νοσερὸν, καὶ ἀρμονικὴ τὸ ἐκμελές, ὅπως ἔχει, σκοπεῖν συμβέβηκε πρὸς τὴν τῶν ἐναντίων ἀπεργασίαν· αἱ τε πασῶν τελειόταται τεχνῶν, σωφροσύνη, καὶ δικαιοσύνη, καὶ φρόνησις, οὐ καλῶν μόνον καὶ δικαίων καὶ ὠφελίμων, ἀλλὰ καὶ βλαβερῶν καὶ αἰσχρῶν καὶ ἀδίκων κρίσεις οὔσαι, τὴν ἀπειρία τῶν κακῶν καλλωπιζομένην ἀκακίαν οὐκ ἐπαινοῦσιν, ἀλλ' ἀβελτερίαν ἡγοῦνται, καὶ ἄγνοιαν ὧν μάλιστα γινώσκουσιν προσήκει τοὺς ὀρθῶς βιωσομένους. Οἱ μὲν οὖν παλαιοὶ Σπαρτιαῖται τοὺς Ἑλλώτας ἐν ταῖς ἐορταῖς πολὺν ἀναγκάζοντες πίνειν ἄκρατον, εἰσῆγον εἰς τὰ συμπόσια, τοῖς νέοις, οἷόν ἐστι τὸ μεθύειν, ἐπιδεικνύντες. Ἡμεῖς δὲ τὴν μὲν ἐκ διαστροφῆς ἐτέρων ἐπανόρθωσιν οὐ πᾶν φιλόφρονον, οὐδὲ πολιτικὴν, ἡγοῦμεθα· τῶν δὲ κερημένων ἀσκεπτότερον ἑαυτοῖς, καὶ γεγονότων ἐν ἐξουσίαις καὶ πράγμασι μεγάλοις ἐπιφανῶν εἰς κακίαν, οὐ χειρὶν ἴσως ἐστὶ συζυγίαν μίαν, ἢ δύο, παρεμβαλεῖν εἰς τὰ παραδείγματα τῶν βίων, οὐκ ἐφ' ἰδὸνῃ, μὰ Δία, καὶ διαγωγῇ τῶν ἐντυγχανόντων ποικίλλοντας τὴν γραφὴν, ἀλλ' ὥσπερ Ἰσμηνίας ὁ Θεβαῖος, ἐπιδεικνύμενος τοῖς μαθηταῖς καὶ τοὺς εὖ καὶ τοὺς κακῶς αὐλοῦντας, εἰώθει λέγειν, « Οὕτως αὐλεῖν δεῖ », καὶ πάλιν, « Οὕτως αὐλεῖν οὐ δεῖ »· ὁ δ' Ἀντιγενίδας καὶ ἡδίων ᾤετο τῶν ἀγαθῶν ἀκροᾶσθαι τοὺς νέους αὐλητῶν, ἦν τινα καὶ τῶν φαύλων πείραν λαμβάνωσιν· οὕτω μοι δοκοῦμεν καὶ ἡμεῖς προθυμότεροι τῶν βελτιόνων ἔσεσθαι καὶ θεαταὶ καὶ μιμηταὶ βίων, εἰ μὴδὲ τῶν φαύλων καὶ ψεγομένων ἀνισορήτως ἔχοιμεν. Περιέξει δὲ τοῦτο τὸ βιβλίον τὸν Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ βίον, καὶ Ἀντωνίου τοῦ αὐτοκράτορος, ἀνδρῶν μάλιστα δὴ τῶ Πλάτωνι μαρτυρησάντων, ὅτι καὶ κακίας μεγάλας, ὥσπερ ἀρετῆς, αἱ μεγάλαι φύται ἐκφέρουσι. Γενόμενοι δ' ὁμοίως ἐρωτικοί,

ποτικοί, στρατιωτικοί, μεγαλόδωροι, πολυτελείς, ὑβρισαί, καὶ τὰς κατὰ τύχην ὁμοιότητας ἀκολουθοῦς ἔσχον. Οὐ γὰρ μόνον ἐν τῷ λοιπῷ βίῳ μεγάλα μὲν κατορθοῦντες, μεγάλα δὲ σφαλόμενοι, πλείστων δ' ἐπικρατοῦντες, πλείστα δ' ἀποβάλλοντες, ἀπροσδοκῆτως δὲ πταίοντες, ἀνελπίσως δὲ πάλιν ἀναφέροντες διετέλεσαν· ἀλλὰ καὶ κατέσρεψαν, ὁ μὲν ἀλοῦς ὑπὸ τῶν πολεμίων, ὁ δ' ἔγγιστα τοῦ παθεῖν τοῦτο γενόμενος.

Β. Ἀντιγόνῳ τοίνυν δυοῖν υἱῶν ἐκ Στρατονίχης τῆς Κορύβαιου γενομένων, τὸν μὲν ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ Δημήτριον, τὸν δ' ἐπὶ τῷ πατρὶ Φίλιππον ὠνόμασεν. Οὗτός ἐστιν ὁ τῶν πλείστων λόγος. Ἔνιοι δὲ τὸν Δημήτριον, οὐχ υἱόν, ἀλλ' ἀδελφιδοῦν γενέσθαι τοῦ Ἀντιγόνου λέγουσιν· ἐπὶ νηπίῳ γὰρ αὐτῷ παντάπασιν τοῦ πατρὸς τελευτήσαντος, εἴτα τῆς μητρὸς εὐθύς τῷ Ἀντιγόνῳ γαμήθεισας, υἱὸν ἐκείνου νομισθῆναι. Τὸν μὲν οὖν Φίλιππον, οὐ πολλοῖς ἔτσει τοῦ Δημητρίου νεώτερον ὄντα, συνέδη τελευτῆσαι. Δημήτριος δὲ μεγέθει μὲν ἦν τοῦ πατρὸς ἐλάττων, καίπερ ὢν μέγας· ἰδέξ δὲ καὶ κάλλει προσώπου θαυμασὸς καὶ περιττός· ὥστε τῶν πλαττόντων καὶ γραφόντων μηθένα τῆς ὁμοιότητος ἐρκεσθαι. Τὸ γὰρ αὐτὸ χάριν καὶ βάρος καὶ φόβον καὶ ὄραν εἶχε, καὶ συνεκέκρατο τῷ νεαρῷ καὶ ἰταμῷ δυσμίμητος ἡρωϊκῆτις ἐπιφάνεια καὶ βασιλικὴ σεμνότης. Οὕτω δὲ πως καὶ τὸ ἦθος ἐπεφύκει πρὸς ἑκπλήξιν ἀνθρώπων ἅμα καὶ χάριν. Ἥδιος γὰρ ὢν συγγενέσθαι σχολάζων, καὶ περὶ πότους καὶ τρυφᾶς καὶ διαίτας ἀβροδιώτατος βασιλέων, ἐνεργότατον αὖ πάλιν καὶ σφοδρότατον τὸ περὶ τὰς πράξεις ἐνδελεχῆς εἶχε καὶ δραστήριον· ἧ καὶ μάλιστα τῶν θεῶν ἐζήλου τὸν Διόνυσον, ὡς πολέμῳ τε χρῆσθαι δεινότατον, εἰρήνῃν τ' αὖθις ἐκ πολέμων τρέψαι, καὶ πρὸς εὐφροσύνην καὶ χάριν ἐμμελέσατον.

Γ. Ἦν μὲν οὖν καὶ φιλοπάτωρ διαφερόντως. Τῇ δὲ περὶ τὴν μητέρα σπουδῇ καὶ τὸν πατέρα τιμῶν ἐφάνετο, δι' εὐνοίαν

ἀληθινὴν μᾶλλον, ἢ θεραπείαν τῆς δυνάμεως. Καί ποτε πρεσβεία τινὶ τοῦ Ἀντιγόνου σχολάζοντος, ἀπὸ θήρας ὁ Δημήτριος ἐπέστη· καὶ προσελθὼν τῷ πατρὶ, καὶ φιλήσας, ὥσπερ εἶχε τὰς βολίδας, ἐκάθισε παρ' αὐτόν. Ὁ δὲ Ἀντίγονος ἀπιόντας ἤδη τοὺς πρέσβεις, ἔχοντας [τὰς] ἀποκρίσεις, μεγάλη φωνῇ προσαγορεύσας· «Καὶ τοῦτ' (εἶπεν) ὦ ἄνδρες, ἀπαγγείλατε περὶ ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἀλλήλους οὕτως ἔχομεν», ὡς ἰσχύει τινα πραγμάτων βασιλικῶν, καὶ δυνάμεως ἐπίδειξιν οὔσαν, τὴν πρὸς τὸν υἱὸν ὁμόνοιαν καὶ πίστιν. Οὕτως ἄρα πάντα δυσκοινώνητον ἢ ἀρχή, καὶ μετὸν ἀπιστίας καὶ δυσνοίας, ὡς' ἀγάλλεσθαι τὸν μέγιστον τῶν Ἀλεξάνδρου διαδόχων καὶ πρεσβύτατον, ὅτι μὴ φοβεῖται τὸν υἱόν, ἀλλὰ προσίεται τὴν λόγχην ἔχοντα τοῦ σώματος πλησίον. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ μόνος, ὡς εἶπεῖν, ὁ οἶκος οὗτος ἐπὶ πλείστας διαδοχὰς τῶν τοιούτων κακῶν ἐκαθάρευσε· μᾶλλον δ' εἰς μόνος τῶν ἀπ' Ἀντιγόνου Φίλιππος ἀνεῖλεν υἱόν. Αἱ δ' ἄλλαι σχεδὸν ἅπασαι διαδοχαί, πολλῶν μὲν ἔχουσι παίδων, πολλῶν δὲ μητέρων φόνους καὶ γυναικῶν. Τὸ μὲν γὰρ ἀδελφοὺς ἀναιρεῖν, ὥσπερ οἱ γεωμέτραι τὰ αἰτήματα λαμβάνουσιν, οὕτω συνεχωρεῖτο κοινόν τι νομιζόμενον αἴτημα καὶ βασιλικὸν ὑπὲρ ἀσφαλείας.

Δ. Τοῦ μέντοι καὶ φιλόανθρωπον φύσει καὶ φιλεταῖρον γεγενῆναι τὸν Δημήτριον ἐν ἀρχῇ, παράδειγμα τοιοῦτόν ἐστιν εἶπεῖν. Μιθριδάτης, ὁ Ἀριοβαρζάνου παῖς, ἐταῖρος ἦν καθ' ἡλικίαν αὐτοῦ καὶ συνήθης, ἐθεράπευε δ' Ἀντίγονον, οὐτ' ὦν, οὔτε δοκῶν πονηρός· ἐκ δ' ἐνουπνίου τινὸς ὑποψίαν Ἀντιγόνῳ παρέσχεν. Ἐδόκει μέγα καὶ καλὸν πεδίον ἐπιῶν ὁ Ἀντίγονος, ψήγματα χρυσοῦ κατασπείρειν· ἐξ αὐτοῦ δὲ πρῶτον μὲν ὑποφύεσθαι θέρος χρυσοῦν, ὀλίγον δ' ὑπερον ἐπανελθῶν, οὐδὲν ἰδεῖν, ἀλλ' ἢ τετραμημένην καλάμην. Λυπούμενος δὲ καὶ περιπαθῶν, ἀκοῦσαι τινῶν λεγόντων, ὡς ἄρα ὁ Μιθριδάτης ἐς Πόντον

Φύεινον οἴχεται, τὸ χρυσοῦν θέρος ἐξαμησάμενος. Ἐκ τούτου ταραχθεὶς, καὶ τὸν υἱὸν ὀρκώσας σιωπήσειν, ἔφρασε τὴν ὄψιν αὐτῷ, καὶ ὅτι πάντως τὸν ἄνθρωπον ἐκ ποδῶν ποιῆσθαι καὶ διαφθεῖρειν ἔγνωκεν. Ἀκούσας δ' ὁ Δημήτριος ἠχθέσθη σρόδρα, καὶ τοῦ νεανίσκου, καθάπερ εἴωθει, γενομένου παρ' αὐτῷ καὶ συνόντος ἐπὶ σχολῇ, φθέγγασθαι μὲν οὐκ ἐτόλμησεν, οὐδὲ τῇ φωνῇ κατειπεῖν, διὰ τὸν ὄρκον· ὑπαγαγὼν δὲ κατὰ μικρὸν ἀπὸ τῶν φίλων, ὡς ἐγεγόνεισαν μόνοι καθ' αὐτούς, τῷ Σύρακι τῆς λόγῃς κατέγραψεν εἰς τὴν γῆν, ὀρῶντος αὐτοῦ· « Φεῦγε, » « Μιθριδάτα » . Συνεῖς δ' ἐκεῖνος, ἀπέδρα νυκτὸς εἰς Καππαδοκίαν. Καὶ ταχὺ τὴν Ἀντιγόνου γενομένην ὄψιν ὑπαρ' αὐτῷ συνετέλει τὸ χρεῶν. Πολλῆς γὰρ καὶ ἀγαθῆς ἐκράτησε χώρας, καὶ τὸ τῶν Ποντικῶν βασιλέων γένος, ὀγδὸν που διαδοχῇ παυσάμενον ὑπὸ Ῥωμαίων, ἐκεῖνος παρέσχε. Ταῦτα μὲν οὖν εὐφυῆς δείγματα τοῦ Δημητρίου πρὸς ἐπιείκειαν καὶ δικαιοσύνην.

Ε. Ἐπεὶ δ', ὡςπερ *ἐν* τοῖς Ἐμπειδοκλέους σοιχείοις, διὰ τὸ νεῖκος καὶ τὴν φιλίαν ἔνεσι διαφορὰ πρὸς ἀλλήλα καὶ πόλεμος, μᾶλλον δὲ τοῖς ἀλλήλων ἀπτομένοις καὶ πελάζουσιν· οὕτω τὸν πᾶσι τοῖς Ἀλεξάνδρου διαδόχοις πρὸς ἀλλήλους ὄντα συνεχῆ πόλεμον αἱ τῶν πραγμάτων καὶ τῶν τόπων συνάφειαί πρὸς ἐνίους ἐποιοῦν ἐπιφανέστερον, καὶ μᾶλλον ἐξέκλον, ὡςπερ Ἀντιγόνῳ τότε πρὸς Πτολεμαῖον. Αὐτὸς μὲν Ἀντίγονος ἐν Φρυγίᾳ διέτριβε· Πτολεμαῖον δ' ἀκούσας ἐκ Κύπρου διαβάντα πορθεῖν Συρίαν, καὶ τὰς πόλεις ἀπάγειν καὶ βιάζεσθαι, κατέπεμψε τὸν υἱὸν Δημήτριον, δύο καὶ εἴκοσι ἐτῶν ὄντα καὶ στρατείας τότε πρῶτον αὐτοτελῶς ἐπὶ πράγμασι μεγάλοις ἀπτόμενον. Οἷα δὲ νέος καὶ ἄπειρος ἀνδρὶ συμπεσὼν ἐκ τῆς Ἀλεξάνδρου παλαιστρας, ἠθληκῶτι πολλοὺς καὶ μεγάλους καθ' αὐτὸν ἀγῶνας, ἐσφάλῃ περὶ πόλιν Γάζαν ἠττηθεὶς, ὀκτακισχιλίων ἀλόντων καὶ πεντακισχιλίων ἀποθανόντων. Ἀπέβαλε δὲ καὶ σκηνὴν καὶ

χρήματα, καὶ ὅλως σύμπασαν τὴν περὶ τὰ σώμα θεραπείαν. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν αὐτῷ Πτολεμαῖος ἀπέπεμψε μετὰ τῶν φίλων, εὐγνώμονα καὶ φιλόανθρωπον ἀνειπὼν λόγον, ὡς οὐ περὶ πάντων ἅμα, περὶ δόξης δὲ καὶ ἀρχῆς πολεμητέον ἐστὶν αὐτοῖς. Δημήτριος δὲ δεξάμενος εὖζατο τοῖς θεοῖς μὴ πολὺν χρόνον ὀφειλέτης γενέσθαι Πτολεμαίῳ χάριτος, ἀλλὰ ταχέως ἀμείψασθαι διὰ τῶν ὁμοίων. Καὶ πάθος οὐ μειρακίου παθῶν, ἐν ἀρχῇ πράξεων ἀνατραπέντος, ἀλλ' ἐμβριθοῦς στρατηγοῦ, κεκρημένου πραγμάτων μεταβολαῖς, ἀνδρῶν τε συλλογῆς καὶ κατασκευῆς ὀπλῶν ἐπεμελείτο· καὶ τὰς πάλεις διὰ χειρὸς εἶχε, καὶ τοὺς ἀθροισζομένους ἐγύμναζεν.

5. Ἀντίγονος δὲ, τὴν μάχην πυθόμενος, Πτολεμαῖον μὲν ἀγενεῖους νενικηκότα ἔφη νῦν, αὐθις διχγωνιεῖσθαι πρὸς ἀνδρας. Τοῦ δ' υἱοῦ τὸ φρόνημα καθελεῖν καὶ κολοῦσαι μὴ βουλόμενος, οὐκ ἐνέστη πάλιν αἰτουμένῳ μάχεσθαι καθ' αὐτόν, ἀλλ' ἀφῆκε. Καὶ μετ' οὐ πολὺν χρόνον ἀφῆκε Κίλλης, Πτολεμαίου στρατηγός, μετὰ λαμπρᾶς δυνάμεως, ὡς ἐξελάσων Συρίας Δημήτριον ἀπάσης, τῷ προσηπτεῖσθαι καταφρονούμενον. Ὁ δ', ἐξαίφνης ἐπιπεσὼν οὐ προαισθημένῳ, καὶ φοβήσας, ἔλαβεν αὐτῷ στρατηγῷ τὸ στρατόπεδον· καὶ στρατιώτας μὲν ἑπτάκισχιλίους ζῶντας εἶλε, χρημάτων δὲ παμπόλλων ἐκυρίευσεν. Ἐχαιρε δὲ νικήσας, οὐχ οἷς ἔξειν, ἀλλ' οἷς ἀποδώσειν ἔμελλε· καὶ τῆς νίκης οὐ τὸν πλοῦτον οὕτως, οὐδὲ τὴν δόξαν, ὡς τὴν διάλυσιν τοῦ φιλανθρωπεύματος ἐκείνου καὶ τὴν χάριν ἰγάπησεν. Οὐ μὴν αὐτογνωμόνως ταῦτ' ἔπραξεν, ἀλλ' ἔγραψε τῷ πατρί. Δόντος δ' ἐκείνου καὶ κλεύσαντος ὃν βούλεται πᾶσι χρῆσθαι τρόπον, αὐτόν τε τὸν Κίλλην καὶ φίλους αὐτοῦ, δωρησάμενος ἀφθόνως, ἀπέπεμψε. Τοῦτο τὸ πάθος Συρίας ἐξήλασε Πτολεμαῖον, Ἀντίγονον δὲ κατήγαγεν ἐκ Κελαινῶν, χαίροντα τῇ νίκῃ, καὶ ποθοῦντα θεάσασθαι τὸν υἱόν.

Ζ. Ἐκ τούτου δὲ τῶν Ἀράβων τοὺς καλουμένους Ναβαταίους ὑπαγαγέσθαι περαθεὶς ὁ Δημήτριος, ἐκινδύνευσε μὲν εἰς τόπους ἀνύδρους ἐμπεσὼν τῷ δὲ μὴ διαταραχθῆναι, μηδ' ἐκπλαγῆναι καταπληξάμενος τοὺς βραβάρους, λείαν τε λαβὼν πολλήν, καὶ καμήλους ἑπτακισίας παρ' αὐτῶν, ἀνεχώρησεν. Ἐπεὶ δὲ Σέλευκος, ἐκπεσὼν μὲν ὑπ' Ἀντιγόνου τῆς Βαβυλωνίας πρότερον, ὕστερον δ' ἀναλαβὼν τὴν ἀρχὴν δι' αὐτοῦ καὶ κρατῶν, ἀνέβη μετὰ δυνάμεως, τὰ συνοροῦντα τοῖς Ἰνδοῖς ἔθνη καὶ τὰς περὶ τὸν Καύκασον ἐπαρχίας προσαζόμενος· ἐλπίζων Δημήτριος ἔρημον εὐρήσειν τὴν Μεσοποταμίαν, καὶ περάσας ἄρνω τὸν Εὐφράτην, εἰς τὴν Βαβυλωνίαν παρῆσπεσὼν διέβη. Καὶ τῆς ἐτέρας ἄκραι· (δύο γὰρ ἦσαν) ἐκρούσας τὴν τοῦ Σελεύκου φρουράν, καὶ κρατήσας, ἰδίους ἐγκατέστησεν ἑπτακισχιλίους ἀνδρας. Ἐκ δὲ τῆς χώρας, ὅσα φέρειν, ἢ ἄγειν, ἠδύναντο, τοὺς στρατιώτας ὠρελεῖσθαι καὶ λαμβάνειν κελύσας, ἐπανῆλθεν ἐπὶ θάλασσαν, βεβαιωτέραν Σελεύκῳ τὴν ἀρχὴν ἀπολιπὼν. Ἐξίστασθαι γὰρ ἐδόκει τῷ κακοῦν, ὡς μηκέτι προσήκουσαν αὐτοῖς. Πτολεμαίου μὲντοι πολιορκουόντος Ἀλικαρνασσόν, ὀξέως βοηθήσας ἐξήρπασε τὴν πόλιν.

Η. Ἐνδόξου δὲ τῆς φιλοτιμίας ταύτης γενομένης, ὁρμὴ παρέστη θαυμάσιος αὐτοῖς ἐλευθεροῦν τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν, ὑπὸ Κασσάνδρου καὶ Πτολεμαίου καταδεδουλωμένην. Τούτου πόλεμον οὐδεὶς ἐπολέμησε τῶν βασιλέων καλλίῳ καὶ δικαιοτέρῳ. Ἄς γὰρ, ἅμα τοὺς βαρβάρους ταπεινοῦντες, εὐπορίας συνήγαγον, εἰς τοὺς Ἕλληνας ὑπὲρ εὐδοξίας καὶ τιμῆς ἀνήλισκον. Ὡς δὲ πρῶτον ἐδόκει πλεῖν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, τῶν φίλων εἰπόντος τινὸς πρὸς τὸν Ἀντίγονον, ὅτι δεῖ ταύτην τὴν πόλιν, ἂν ἔλωσι, κατέχειν δι' αὐτῶν, ἐπιβάθραν τῆς Ἑλλάδος οὔσαν, οὐ προσέσχεν ὁ Ἀντίγονος, ἀλλ' ἐπιβάθραν μὲν ἔρη καλήν καὶ ἀσχύλευτον εἶναι τὴν εὐνοίαν· τὰς δ' Ἀθήνας, ὥσπερ σκοπὸν τῆς

οικουμένης, ταχὺ τῇ δόξῃ διαπυρσεύσειν εἰς ἅπαντας ἀνθρώπους τὰς πράξεις. Ἐπλεῖ δὲ Δημήτριος ἔχων ἀργυρίου πεντακισχίλια τάλαντα, καὶ σόλον νεῶν πεντήκοντα καὶ διακοσίων ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, τὸ μὲν ἄστυ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως Κασσάνδρῳ διοικοῦντος, ἐν δὲ τῇ Μουνυχίᾳ φρουρᾶς καθεσώσης. Εὐτυχία δ' ἅμα καὶ προνοία χρησάμενος, ἐπεφαίνετο τῷ Πειραιεῖ πέμπτη φθίνοντος Θαρρηλιῶνος, πραιοσθομένου μὲν οὐδενός· ἐπεὶ δ' ὤφθη πλησίον ὁ σόλος, ἀπάντων ὡς Πτολεμαϊκὰς τὰς ναῦς ὑποδέχασθαι παρασκευαζομένων, ὁψὲ συμφρονήσαντες ἐβοήθουν οἱ στρατηγοὶ, καὶ θόρυβος ἦν, οἷον εἰκὸς ἐν ἀπροσδοκῆτῳ πολεμίους ἀποβαίνοντας ἀναγκαζομένων ἀμύνεσθαι. Τοῖς γὰρ σόμασι τῶν λιμένων ἀκλείστοις ἐπιτυχῶν ὁ Δημήτριος, καὶ διεξελάσας ἐντὸς, ἦν ἤδη καταφανὴς πᾶσι, καὶ διεσήμηνεν ἀπὸ τῆς νεῶς αἴτησιν ἡσυχίας καὶ σιωπῆς. Γενομένου δὲ τούτου, κήρυκα παρασησάμενος, ἀνεῖπεν, ὅτι πέμψειεν αὐτὸν ὁ πατὴρ ἀγαθὴ τύχῃ Ἀθηναίους ἐλευθερώσοντα, καὶ τὴν φρουρὰν ἐκβαλοῦντα, καὶ τοὺς νόμους αὐτοῖς καὶ τὴν πάτριον ἀποδώσοντα πολιτείαν.

Θ. Ἀναρρήθέντων δὲ τούτων, οἱ μὲν πολλοὶ τὰς ἀσπίδας παραχρηῖμα θέμενοι πρὸ τῶν ποδῶν ἀνεκρότησαν, καὶ βοῶντες ἐκέλευον ἀποβαίνειν τὸν Δημήτριον, σωτῆρα καὶ εὐεργέτην ἀναγορεύοντες· οἱ δὲ περὶ τὸν Φαληρέα πάντως μὲν ὦντο δεῖν δέχασθαι τὸν κρατοῦντα, κἂν οὐδὲν, ὧν ἐπαγγέλλεται, μέλλῃ βεβαιοῦν· ὅμως δὲ πρέσβεις δεησομένους ἀπέσειλαν, οἷς ὁ Δημήτριος ἐντυχῶν φιλανθρώπως, συνέπεμψε παρ' ἑαυτοῦ τῶν πατρῶων φίλων, τὸν Μιλήσιον Ἀριστόδημον. Τοῦ δὲ Φαληρέως διὰ τὴν μεταβολὴν τῆς πολιτείας μᾶλλον τοὺς πολίτας, ἢ τοὺς πολεμίους, φοβουμένου, οὐκ ἠμέλησεν ὁ Δημήτριος, ἀλλὰ καὶ τὴν δόξαν αἰδεσθεὶς καὶ τὴν ἀρετὴν τοῦ ἀνδρός, εἰς Θήβας αὐτὸν, ὥσπερ ἠβούλετο, μετ' ἀσφαλείας συνεξέπεμψεν. Αὐτὸς

δὲ τὴν μὲν πόλιν οὐκ ἂν ἔφη, καίπερ ἐπιθυῶν, ἰδεῖν πρότερον, ἢ παντάπασιν ἐλευθερώσαι, τῆς φρουρᾶς ἀπαλλάξας. Τῇ δὲ Μουνυχίᾳ χαράκωμα καὶ τάρρον περιβαλὼν διὰ μέσου, Μεγάροις ἐπέπλευσεν ὑπὸ Κασσάνδρου φρουρούμενοις. Πυθόμενος δὲ τὴν Ἀλεξάνδρου τοῦ Πολυπέρχοντος γενομένην γυναῖκα Κρατησίπολιν, ἐν Πάτρικις διατρίβουσαν, οὐκ ἂν ἀηδῶς γενέσθαι μετ' αὐτοῦ, περιβόητον οὔσαν ἐπὶ κάλλει, καταλιπὼν τὴν δύναμιν ἐν τῇ Μεγαρικῇ, προῆλθεν εὐζώνους τινὰς ἔχων σὺν αὐτῷ. Καὶ τούτων πάλιν ἀποσρέψας, ἀπεσκήνωσε χωρὶς, ὑπὲρ τοῦ λαθεῖν τὴν γυναῖκα συνελθοῦσαν αὐτῷ. Τοῦτο τινὲς αἰσθόμενοι τῶν πολεμίων, ἐξαίφνης κατέδραμον ἐπ' αὐτόν. Ὁ δὲ φοβηθεὶς, καὶ λαβὼν χλαμύδιον εὐτελές, δρόμῳ φεύγων ἐξέφυγεν, ὀλίγου δεήσας αἰσχίστην ἄλωσιν ἐξ ἀκρασίας ἀλῶναι. Τὴν δὲ σκηπὴν μετὰ τῶν χρημάτων ὄχοντο λαβόντες οἱ πολέμιοι. Τῶν δὲ Μεγάρων ἀλόντων, καὶ τῶν στρατιωτῶν ἐφ' ἀρπαγὴν τραπομένων, Ἀθηναῖοι παρητήσαντο πολλῇ δεήσει τοὺς Μεγαρεῖς· καὶ τὴν φρουρὰν ὁ Δημήτριος ἐκβαλὼν, ἠλευθέρωσε τὴν πόλιν. Ἔτι δὲ τοῦτο πράττων, τοῦ φιλοσόφου Στίλπωνος ἐμνήσθη, δόξαν ἔχοντος ἀνδρὸς, ἡρημένου πως ἐν ἡσυχίᾳ καταβιῶναι. Μεταπεμφθᾶμενος οὖν ἡρώτα, μή τις εἴληφέ τι τῶν ἐκείνου. Καὶ ὁ Στίλπων, « Οὐδεὶς (εἶπεν)· οὐδένα γὰρ εἶδον ἐπιστάμαν ἀποφέροντα ». Τῶν δὲ θεραπόντων σχεδὸν ἀπάντων διακλαπέπτων, ἐπεὶ πάλιν αὐτὸν ὁ Δημήτριος ἐφιλοφρονεῖτο, καὶ τέλος ἀπαλλαττόμενος εἶπεν· « Ἐλευθέραν ὑμῶν, ὦ Στίλπων, ἀπολείπω τὴν πόλιν.—Ὅρθῶς (ἔφη), λέγεις· οὐδένα γὰρ ἡμῖν δοῦλον ἀπολέλοιπας ».

I. Ἐπεὶ δὲ πάλιν ἐπανελθὼν πρὸς τὴν Μουνυχίαν, καταστρατοπεδεύσας ἐξέκοψε τὴν φρουρὰν, καὶ κατέσκαψε τὸ φρούριον, οὕτως ἤδη τῶν Ἀθηναίων δεχομένων καὶ καλούντων, παρελθὼν εἰς τὸ ἄστυ, καὶ συναγαγὼν τὴν δῆμον, ἀπέδωκε τὴν

πάτριον πολιτείαν· καὶ προσυπέσχετο παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῖς ἀφίξεσθαι σίτου πεντεκαίδεκα μυριάδας μεδίμων, καὶ ξύλων νκυπηγησίμων πλῆθος εἰς ἑκάτον τριήρεις. Ἀθηναῖοι δ', ἀπολαβόντες τὴν δημοκρατίαν ἔτει πεντεκαίδεκάτῳ, τὸν διὰ μέσου χρόνον ἀπὸ τῶν Λαμιακῶν καὶ τῆς περὶ Κρανῶνα μάχης, λόγῳ μὲν ὀλιγαρχικῆς, ἔργῳ δὲ μοναρχικῆς κατατάσεως γενομένης, διὰ τὴν τοῦ Φαληρέως δύναμιν, οὕτω λαμπρὸν ἐν ταῖς εὐεργεσίαις καὶ μέγαν φανέντα τὸν Δημήτριον, ἐπαχθῆ καὶ βαρὺν ἐποίησαν τῶν τιμῶν ταῖς ἀμετρίαις, ἃς ἐψηφίσαντο. Πρῶτοι μὲν γὰρ ἀπάντων τὸν Δημήτριον καὶ Ἀντίγονον βασιλεῖς ἀνηγόρευσαν, ἄλλως ἀρροισιυμένους τοῦνομα, καὶ τοῦτο δὴ μόνον τῶν βασιλικῶν ἔτι τοῖς ἀπὸ Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου περιεῖναι δοκοῦν ἄθικτον ἑτέροις καὶ ἀκοινώνητον. Μόνοι δὲ Σωτῆρας ἀνέγραψαν θεοὺς, καὶ τὸν ἐπώνυμον καὶ πάτριον ἄρχοντα καταπαύσαντες, ἱερέα Σωτήρων ἐχειροτόνουν καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν· καὶ τοῦτον ἐπὶ τῶν ψηφισμάτων καὶ τῶν συμβολαίων προσέγραφον. Ἐνυφαίνεσθαι δὲ τῷ πέπλῳ μετὰ τῶν θεῶν αὐτοὺς ἐψηφίσαντο· καὶ τὸν τόπον, ὅπου πρῶτον ἀπέβη τοῦ ἄρματος, καθιερώσαντες, καὶ βωμὸν ἐπιθέντες, Δημητρίου Καταιβάτου προσηγόρευσαν. Καὶ ταῖς φυλαῖς δύο προσέθεσαν, Δημητριάδα καὶ Ἀντιγονίδα· καὶ τὴν βουλὴν τῶν πενταχοσίων πρότερον, ἐξακισίων ἐποίησαν, ἅτε δὴ φυλῆς ἐκάστης πεντήκοντα βουλευτὰς παρεχομένης.

ΙΑ. Τὸ δ' ὑπερφύεσατον ἐνθύμημα τοῦ Στρατοκλέους· οὗτος γὰρ ἦν ὁ τῶν σοφῶν τούτων καὶ περιττῶν καινουργὸς ἀρρεσκευμάτων· ἔγραψεν, ὅπως οἱ πεμπόμενοι κατὰ ψήφισμα δημοσίᾳ πρὸς Ἀντίγονον, ἢ Δημήτριον, ἀντὶ πρεσβευτῶν θεωροὶ λέγοιντο, καθάπερ οἱ Πυθοῖ καὶ Ὀλυμπιάζε τὰς πατρίους θυσίας ὑπὲρ τῶν πόλεων ἀπάγοντες ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς ἑορταῖς. Ἦν δὲ καὶ τᾶλλα παράτολμος ὁ Στρατοκλῆς, καὶ βεβιωκῶς ἀσελγῶς, καὶ τῇ τοῦ παλαιοῦ Κλέωνος ἀπριμιεῖσθαι δοκῶν

βωμολοχία καὶ βδελυρία τὴν πρὸς τὸν δῆμον εὐχέρειαν. Ἔτι δὲ τὴν ἑταίραν Φυλάκιον ἀνειληφώς· καὶ ποτ' αὐτῷ πρὸς δεῖπνον ἐξ ἀγορᾶς πριαμένης ἐγκεφάλους καὶ τραχήλους· « Παπαί! » (εἶπε) τοιαῦτ' γ' ὠψώνηκας, οἷς σφαιρίζομεν οἱ πολιτεύομενοι ». Τῆς δὲ περὶ Ἄμοργόν ἥττης τῶν νεῶν συμβάτης τοῖς Ἀθηναίοις, φθάσας τοὺς ἀπαγγέλλοντας, εἰσήλασεν ἐτεφανωμένος διὰ τοῦ Κεραμεικοῦ, καὶ προσαγγείλας, ὅτι νενικήκατιν, εὐαγγέλια θύειν ἔγραψε, καὶ κρεωδαισίαν τινὰ κατὰ φυλὴν ἐποίησεν. Ὀλίγω δ' ὕστερον τῶν τὰ ναύαγια κομιζόντων ἀπὸ τῆς μάχης παραγενομένων, καὶ τοῦ δήμου πρὸς ὄργην καλοῦντος αὐτὸν, ἰταμῶς ὑποσὰς τὸν θόρυβον· « Εἶτα (ἔφη) τί πεπόνθατε δεινόν, εἰ δύο ἡμέρας ἡδέως γεγόνατε » ; Τοιαύτη μὲν ἡ τοῦ Στρατοκλέους θρασύτης.

ΙΒ. Ἦν δ' ἄρα καὶ πυρὸς ἕτερα θερμότερα, κατὰ τὸν Ἀριστοφάνη. Γράφει γάρ τις ἄλλος, ὑπερβαλλόμενος ἀνελευθερία τὸν Στρατοκλέα, δέχεσθαι Δημήτριον, ὁσάκις ἂν παραγένηται, τοῖς Δήμητρος καὶ Διονύσου ξενισμοῖς· τῷ δ' ὑπερβαλλομένῳ λαμπρότητι καὶ πολυτελείᾳ τὴν ὑπόδοχὴν ἀργύριον εἰς ἀνάθημα δημοσίᾳ δίδοσθαι. Τέλος δὲ τῶν τε μηνῶν τὸν Μουνυχιῶνα Δημητριῶνα, καὶ τῶν ἡμερῶν τὴν ἔτην καὶ νέαν Δημητριάδα προσηγόρευσαν, καὶ τῶν ἑορτῶν τὰ Διονύσια μετωνόμασαν Δημήτρια. Ἐπεσήμαινε δὲ τοῖς πλείοσι τὸ θεῖον. Ὁ μὲν γὰρ πέπλος, ὡσπερ ἐψηφίσαντο, μετὰ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἀθηνᾶς προσενυφηναιμένων Δημήτριον καὶ Ἀντίγονον, πεμπόμενος διὰ τοῦ Κεραμεικοῦ, μέσος ἐρράγη, θυέλλης ἐμπεσοῦσης· περὶ δὲ τοὺς βωμούς τοὺς ἐκείνων ἐξήνθησεν ἡ γῆ κύκλῳ πολὺ κώνειον, ἄλλως μὴδὲ τῆς χώρας πολλαχοῦ φυόμενον. Τῇ δ' ἡμέρᾳ, ἣ τὰ Διονύσια ἐγίνετο, τὴν πομπὴν κατέλυσαν· ἰσχυρῶν [γάρ] πάγων γενομένων παρ' ὥραν, καὶ πάχνης βαθείας πεσοῦσης, οὐ μόνον ἀμπέλους καὶ συκῆς ἀπάσας ἀπέκασε τὸ ψύχος, ἀλλὰ καὶ

τοῦ σίτου τὸν πλείστον κατέφθειρεν ἐν χλόῃ. Διὸ καὶ Φιλιππίδης, ἐχθρὸς ὢν τοῦ Στρατοκλέους, ἐν κωμῳδίᾳ πρὸς αὐτὸν ἐποίησε ταῦτα:

Δι' ὃν ἀπέκαυσεν ἡ πάχη τὰς ἀμπέλους,
 Δι' ὃν ἀτεθοῦνθ' ὁ πέπλος ἐρράγη μέσος,
 Τὰς τῶν θεῶν τιμὰς ποιοῦντ' ἀνθρωπίνας·
 Ταῦτα καταλύει δῆμον, οὐ κωμῳδίαι.

Ἦν δ' ὁ Φιλιππίδης Λυσιμάχου φίλος, καὶ πολλὰ δι' αὐτὸν ὁ δῆμος εὖ ἔπαθεν ὑπὸ τοῦ βασιλέως. Ἐδόκει δὲ καὶ πρὸς πρᾶξιν αὐτῷ καὶ πρὸς στρατείαν εὐσύμβολος ἀπαντήσας εἶναι καὶ ὀφθεῖς. Ἄλλως δὲ καὶ διὰ τὸ ἦθος εὐδοκίμει, μηδὲν ἐνοχλῶν, μηδ' αὐλικῆς περιεργίας ἀναπιμπλάμενος. Φιλοφρονουμένου δὲ ποτε τοῦ Λυσιμάχου πρὸς αὐτὸν, καὶ εἰπόντος: « ὦ Φιλιππίδη, τίνος σοι τῶν ἐμῶν μεταδῶ; — Μόνον (ἔφη), βασιλεῦ, » μὴ τῶν ἀπορρήτων». Τοῦτον μὲν οὖν ἐπίτιδες ἐκείνῳ παρεθῆκαμεν, τῷ ἀπὸ τοῦ βήματος τὸν ἀπὸ τῆς θυμέλης.

ΙΓ. Ὁ δὲ μάλισα τῶν τιμῶν ὑπερφυῖς ἦν καὶ ἀλλόκοτον ἔγραψε Δρομοκλείδης ὁ Σφήττιος, ὑπὲρ τῆς τῶν ἀσπίδων ἀναθέσεως εἰς Δελφοὺς, παρὰ Δημητρίου λαβεῖν χρησμόν. Αὐτὴν δὲ παραγράψω τὴν λέξιν ἐκ τοῦ ψηφίσματος, οὕτως ἔχουσαν: « Ἀγαθὴ τύχη! Δεδόχθω τῷ δήμῳ, χειροτονῆσθαι τὸν δῆμον » ἓνα ἄνδρα ἐξ Ἀθηναίων, ὅστις ἀφικόμενος πρὸς τὸν Σωτῆρα, » καὶ καλλιερησάμενος, ἐπερωτήσῃ Δημήτριον τὸν Σωτῆρα, » πῶς εὐσεβέστατα καὶ κάλλιστα καὶ τὴν ταχίστην ὁ δῆμος » τὴν ἀποκατάσασιν ποιήσαιο τῶν ἀναθημάτων. Ὅ τι δ' » δ' ἂν χρήσῃ, ταῦτα πράττειν τὸν δῆμον ». Οὕτω καταμωκώμενοι τοῦ ἀνθρώπου, προσδιέφθειραν αὐτὸν, οὐδ' ἄλλως ὑγιαίνοντα τὴν διάνοιαν.

ΙΔ. Ἄλλ' ἐν γε ταῖς Ἀθήναις τότε σχολάζων, ἠγάγετο χηρεύουσαν Εὐρυδίκην, ἡ Μιλτιάδου μὲν ἦν ἀπόγονος, τοῦ

παλαιού, συνοικήσασα δ' Ὀφέλτα, τῷ Κυρήνης ἄρξαντι, μετὰ τὴν ἐκείνου τελευταίην ἀφίκετο πάλιν εἰς τὰς Ἀθήνας. Οἱ μὲν οὖν Ἀθηναῖοι τὸν γάμον τοῦτον εἰς χάριν ἔθεντο καὶ τιμὴν τῆς πόλεως. Ἄλλως δ' ὁ Δημήτριος εὐχερὴς τις ἦν περὶ γάμου, καὶ πολλαῖς ἅμα συνῆν γυναῖξιν, ὧν ἀξίωμα μέγιστον εἶχε καὶ τιμὴν Φίλα, δι' Ἀντίπατρον τὸν πατέρα, καὶ διὰ τὸ προσυμφικηκέναι Κρατερῶ, τῷ πλείσῃν εὐνοίαν αὐτοῦ παρὰ Μακεδόσι τῶν Ἀλεξάνδρου διαδόχων ἀπολιπόντι. Ταύτην, ὡς ἔοικε, κομιδῇ νέον ὄντα τὸν Δημήτριον ἔπειθεν ὁ πατήρ, οὐκ οὔσαν αὐτῷ καθ' ὄραν, ἀλλὰ πρεσβυτέραν λαβεῖν, ἀπροθύμως δ' ἔχοντι, λέγεται πρὸς τὸ οὖς τὸ Εὐριπίδειον εἰπεῖν·

Ὅπου τὸ κέρδος, παρὰ φύσιν γαμητέον.

ἄμοιοπτώτόν τι τῷ Δουλευτέον εὐθυρρήμονήσας· τοιαύτη μὲν οὖν τις ἦν ἢ τοῦ Δημητρίου τιμὴ πρὸς τε Φίλαν καὶ τὰς ἄλλας γαμετάς, ὥστε πολλαῖς μὲν ἀνέδην ἑταίραις, πολλαῖς δ' ἐλευθέραις συνεῖναι γυναῖξιν, καὶ μάλιστα δὴ περὶ τὴν ἡδονὴν ταύτην κακῶς ἀκοῦσαι τῶν τότε βασιλέων.

ΙΕ. Ἐπεὶ δ' ὁ πατήρ αὐτὸν ἐκάλει Πτολεμαίῳ περὶ Κύπρου πολεμήσοντα, πείθεσθαι μὲν ἦν ἀναγκαῖον· ἀχθόμενος δ', ὅτι τὸν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος πόλεμον, ὄντα καλλίω καὶ λαμπρότερον, ἀπολείπει, προσέπεμψε Κλεωνίδην, τῷ Πτολεμαίου στρατηγῷ, φρουροῦντι Σικυῶνα καὶ Κόρινθον, χρήματα προτείνων, ὥστ' ἐλευθέρως ἀφεῖναι τὰς πόλεις. Οὐ προσδεξαμένου δ' ἐκείνου, διὰ ταχέων ἀναχθεῖς καὶ προσλαβὼν δύναμιν, ἐπέπλευσε Κύπρῳ· καὶ Μενέλκον μὲν, ἀδελφὸν Πτολεμαίου, μάχην συνάψας εὐθύς ἐνίκησεν· αὐτοῦ δὲ Πτολεμαίου μετὰ δυνάμεως πεζικῆς ἅμα καὶ ναυτικῆς μεγάλῃς ἐπιφανέντος, ἐγένοντο μὲν ἀπειλαί τινες κομπώδεις καὶ διάλογοι, τοῦ μὲν ἀποπλεῖν Δημήτριον κελύοντος, πρὶν ὑπὸ τῆς δυνάμεως πάσης ἀθροισθείσης κατα-

πατηθῆναι· Δημήτριου δ' ἐκεῖνον ἀφείναι φάσκοντος, ἂν ὁμο-
λογήσῃ Σικυῶνα καὶ Κόρινθον ἀπαλλάξαι τῆς φρουρᾶς. Ὁ δ'
ἀγὼν οὐ μόνον αὐτοῖς ἐκείνοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι
δυνασταί, πολλὴν εἶχε προσδοκίαν τῆς ἐπικρεμαμένης ἀδελφό-
τητος, ὡς οὐ Κύπρον, οὐδὲ Συρίαν, ἀλλὰ τὸ μέγιστον εὐθὺς
εἶναι πάντων, τῷ κρατοῦντι τῆς νίκης προστιθείσης.

Ις. Αὐτὸς μὲν οὖν Πτολεμαῖος ἐπέπλει, πεντήκοντα καὶ
ἑκατὸν ναῦς ἔχων· ἐκ δὲ Σαλαμῖνος ἐκέλευσε Μενέλαον ἐξήκοντα
ναυσίν, ὅταν μάλισα σύσασιν ὁ ἀγὼν ἔχῃ, προσφερόμενον,
τὰς Δημητρίου κόπτειν ἐξόπισθεν, καὶ διαταράττειν τὴν τάξιν.
Δημήτριος δὲ ταῖς μὲν ἐξήκοντα ταύταις ἀντέταξε δέκα ναῦς
(τοσαῦται γὰρ ἤρουν σενὸν ὄντα τοῦ λιμένος ἐμφοράζαι τὸν
ἐκπλουν), αὐτὸς δὲ τὸ πεζὸν ἐκτάξας καὶ τοῖς ἀνατείνουσιν
εἰς τὴν θάλασσαν ἀκρωτηρίοις περιχεάμενος, οὕτως ἀνήχθη
ναυσίν ἑκατὸν ὀγδοήκοντα. Προσιζας δὲ ῥώμῃ καὶ βία πολλῇ,
κατὰ κράτος ἐτρέψατο τὸν Πτολεμαῖον, αὐτὸν μὲν, ὡς ἐνίκηθη,
διὰ ταχέων φυγόντα ναυσίν ὀκτὼ μόναίς (τοσαῦται γὰρ ἐκ
πασῶν περιεσώθησαν), τῶν δ' ἄλλων αἱ μὲν ἐν τῇ ναυμαχίᾳ
διεφθάρησαν, ἐβδομήκοντα δ' ἤλωσαν αὐτανδροί. Τοῦ δ' ἐν
ὀκτάσι παρορροῦντος ὄχλου θεραπόντων καὶ φίλων καὶ γυναι-
κῶν, ἔτι δ' ὀπλῶν καὶ χρημάτων καὶ μηχανημάτων ἀπλῶς οὐ-
δὲν ἐξέφυγε τὸν Δημήτριον, ἀλλ' ἔλαβε πάντα καὶ κατήγαγεν
εἰς τὸ στρατόπεδον. Ἐν δὲ τούτοις ἡ περιβόητος ἦν Λαμμία,
τὴν μὲν ἀρχὴν σπουδασθεῖσα διὰ τὴν τέχνην (ἐδόκει γὰρ αὐ-
λεῖν οὐκ εὐκαταφρονήτως), ὕστερον δὲ καὶ τοῖς ἐρωτικοῖς λαμπρὰ
γενομένη. Τότε γοῦν ἤδη λήγουσα τῆς ὥρας, καὶ πολὺ νεώτερον
ἑαυτῆς λαβοῦσα τὸν Δημήτριον, ἐκράτησε τῇ χάριτι καὶ κατ-
έσχεν, ὡς ἐκείνη· εἶναι μόνης ἐρασῆν, τῶν δ' ἄλλων γυναικῶν
ἐρώμενον. Μετὰ δὲ τὴν ναυμαχίαν οὐδ' ὁ Μενέλαος ἀντέσχεν,
ἀλλὰ τὴν τε Σαλαμῖνα παρέδωκε τῷ Δημητρίῳ, καὶ τὰς ναῦς,

καὶ τὸ πεζόν· ἵππεῖς δὲ χιλίους καὶ διακοσίους, καὶ μυρίους καὶ δισχιλίους ὑπλίτας.

IZ. Οὕτω δὲ λαμπρὰν καὶ καλὴν τὴν νίκην γενομένην ἔτι μᾶλλον ἐπικοσμῶν ὁ Δημήτριος εὐγνωμοσύνη καὶ φιλανθρωπία, τοὺς νεκροὺς τῶν πολεμίων ἔθαψε μεγαλοπρεπῶς, καὶ τοὺς αἰχμαλώτους ἀφῆκεν· Ἀθηναίους δὲ χιλίας καὶ διακοσίας ἀπὸ τῶν λαφύρων ἐδώκεν πανοπλίαις. Αὐτάγγελον δὲ τῆς νίκης τῷ πατρὶ τὸν Μιλήσιον Ἀριστόδημον ἔπεμψε, πρωτεύοντα κολακείᾳ τῶν αὐλικῶν ἀπάντων, καὶ τότε παρεσκευασμένον, ὡς ἔοικε, τῶν κολακευμάτων τὸ μέγιστον ἐπενεγκεῖν τοῖς πράγμασιν. Ὡς γὰρ ἐπέρασεν ἀπὸ τῆς Κύπρου, προσέχειν μὲν οὐκ εἶασε τῇ γῇ τὸ πλοῖον, ἀγκύρας δ' ἀφείναι κελεύσας, καὶ κατὰ ναῦν ἔχειν ἀτρέμα πάντα, αὐτὸς ἐμβὰς εἰς τὸ ἐφόλκιον, ἐξῆλθε μόνος, καὶ πρὸς τὸν Ἀντίγονον ἀνέβαινε μετέωρον ὄντα τῇ προσδοκίᾳ τῆς μάχης, καὶ διακείμενον, ὡς εἰκός ἐστι διακεῖσθαι τοὺς περὶ πραγμάτων τηλικούτων ἀγωνιῶντας. Τότε γε μὴν ἀκούσας ἐκείνον ἤκειν, ἔτι μᾶλλον, ἢ πρότερον, ἔσχε ταραχῶδῶς, καὶ μόλις μὲν αὐτὸν οἴκοι κατεῖχεν, ἄλλους δ' ἔπεμπεν ἐπ' ἄλλοις ὑπηρέτας καὶ φίλους, πευσσομένους παρὰ τοῦ Ἀριστοδήμου περὶ τῶν γεγονότων, ἀποκρινομένου δὲ μηδὲν αὐτοῦ μηδενί, βίβην δὲ καὶ συνεχῶτι ἰτῷ προσώπῳ μετὰ πολλῆς σιωπῆς προσιόντος, ἐκπλαγεῖς κομιδῆ, καὶ μηκέτι καρτερῶν ὁ Ἀντίγονος, ἐπὶ τὰς θύρας ἀπέντησε, πολλοῦ παραπέμποντος ἤδη τὸν Ἀριστόδημον ὄχλου, καὶ συντρέχοντος ἐπὶ τὸ βασιλείον. Ὡς οὖν ἐγγὺς ἦλθεν, ἐκτείνας τὴν δεξιὰν ἀνεβόησε μεγάλη τῇ φωνῇ· « Χαῖρε, βασιλεῦ Ἀντίγоне, νικῶμεν βασιλέα Πτολεμαῖον ναυμαχίᾳ, καὶ Κύπρον ἔχομεν, καὶ στρατιώτας αἰχμαλώτους μυρίους ἑξακισχιλίους ὀκτακοσίους »· Ὁ δ' Ἀντίγονος· « Καὶ σὺ, νῆ Δία χαῖρε (εἶπεν)· οὕτω δ' ἡμᾶς βασιανίσας, δίκην ὑπέξεις· βράδιον γὰρ ἀπολήψῃ τὸ εὐαγγέλιον ».

III. Ἐκ τούτου πρότερον ἀνεφώνησε τὸ πλῆθος Ἀντίγονον καὶ Δημήτριον βασιλέας. Ἀντίγονον μὲν οὖν εὐθὺς ἀνέδησαν οἱ φίλοι Δημητρίῳ δ' ὁ πατὴρ ἔπεμψε διάδημα, καὶ γράρων ἐπιτολήν, βασιλέα προσεῖπεν. Οἱ δ' ἐν Αἰγύπτῳ, τούτων ἀπαγγελλομένων, καὶ αὐτοὶ βασιλέα τὸν Πτολεμαῖον ἀνηγόρευσαν, ὡς μὴ δοκεῖν τοῦ φρονήματος ὑβρίζεσθαι διὰ τὴν ἥτταν. Ἐπενείματο δ' οὕτως τὸ πρᾶγμα τῷ ζήλῳ τοὺς διαδόχους. Καὶ γὰρ Λυσίμαχος ἤρξατο φορεῖν διάδημα, καὶ Σέλευκος ἐντυγχάνων τοῖς Ἕλλησιν ἐπεὶ τοῖς γε βαρβάροις πρότερον οὗτος, ὡς βασιλεὺς, ἐχρημάτιζε. Κάσσανδρος δὲ, τῶν ἄλλων αὐτὸν βασιλέα καὶ γραφόντων καὶ καλούντων, αὐτὸς, ὥσπερ πρότερον εἰώθει, τὰς ἐπιτολάς ἔγραφε. Τοῦτο δ' οὐ προσθήκη ὀνόματος καὶ σχήματος ἐξαλλαγὴν εἶχε μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ φρονήματα τῶν ἀνδρῶν ἐκίνησε, καὶ τὰς γνώμας ἐπῆρε, καὶ τοῖς βίοις καὶ ταῖς ὀμιλίαις αὐτῶν ὄγκον ἐνεποίησε καὶ βαρύτητα, καθάπερ τραγικῶν ὑποκριτῶν, ἅμα τῇ σκευῇ συμμεταβάλλοντων καὶ βᾶδισμα, καὶ φωνὴν, καὶ κατὰ κλισίαν, καὶ προσαγόρευσιν. Ἐκ δὲ τούτων ἐγένοντο καὶ περὶ τὰς δικαιοσύνας βιαιότεροι, τὴν εἰς πολλὰ παρέχουσαν αὐτοὺς ἐλαφροτέρους καὶ μαλακωτέρους τοῖς ὑπηκόοις πρότερον εἰρωνεῖαν τῆς ἐξουσίας ἀφελόντες. Τοσοῦτον ἴσχυσε κόλακος φωνὴ μία, καὶ τοσαύτης ἐνέπλησε τὴν οἰκουμένην μεταβολῆς.

IV. Ἀντίγονος δὲ, τοῖς πεπραγμένοις ὑπὸ Δημητρίου περὶ Κύπρον ἐπαρθεὶς, εὐθὺς ἐστράτευσεν ἐπὶ Πτολεμαῖον, αὐτὸς μὲν ἄγων πεζῇ τὴν δύναμιν, Δημητρίου δὲ μεγάλῳ στόλῳ συμπαρπλέοντος. Ὄν δὲ τρόπον ἔμελλε κρίνεσθαι τὰ πράγματα, Μήδιος, Ἀντιγόνου φίλος, ὄψιν εἶδε κατὰ τοὺς ὑπνους. Ἐδόκει γὰρ αὐτὸν Ἀντίγονον ἀγωνίζεσθαι μετὰ τῆς στρατιᾶς ἀπάσης διάυλον, εὐρώσως καὶ ταχὺ τὸ πρότερον, εἶτα κατὰ μικρὸν ἐνδιδόναι τὴν δύναμιν αὐτῷ· καὶ τέλος, ὡς ἔκαμψεν, ἀσθενῆ γενόμενον

μενον καὶ μετὸν ἄσθματος, οὐ βραδίως ἀναφέρειν. Αὐτὸ τ' οὖν ἐντυχὼν κατὰ γῆν πολλὰς ἀπορίας, καὶ Δημητρίου χειμῶνι καὶ κλύδωνι μεγάλῳ κινδυνεύσαντος εἰς τόπους ἀλιμένους καὶ χαλεποὺς ἐκριψῆναι, πολλὰς δὲ τῶν νεῶν ἀπολέσαντος, ἐπανῆλθεν ἄπρακτος. Ἦν δὲ τότε μικρὸν ἀπολείποντα γεγονῶς ἔτη ὀγδοήκοντα, μεγέθει δὲ καὶ βαρύτητι σώματος μᾶλλον, ἢ διὰ τὸ γῆρας, ἐπὶ τὰς στρατείας γεγονῶς δυσπαρακόμιστος, ἐχρῆτο τῷ παιδί καὶ δι' εὐτυχίαν, καὶ δι' ἐμπειρίαν ἤδη τὰ μέγιστα καλῶς διοικοῦντι· τρυφᾶς δὲ καὶ πολυτελείας καὶ πότους αὐτοῦ μὴ βαρυνόμενος. Εἰρήνης γὰρ οὔσης, ἀφύβριζεν εἰς ταῦτα, καὶ σχολάζων ἐχρῆτο πρὸς τὰς ἡδονὰς ἀνειμένως αὐτῷ καὶ κατακόρως· ἐν δὲ τοῖς πολέμοις, ὡς οἱ φύσει σώφρονες, ἔνηφε. Λέγεται δὲ, τῆς Λαμίας ἀναφανδὸν ἤδη κρατούσης, τὸν Ἀντίγονον, ὑπὸ τοῦ Δημητρίου καταφιλούμενον, ἕκοντος ἀπὸ ξένης, εἰπεῖν ἅμα γελῶντα· « Δοκεῖς Λαμίαν, ὦ παῖ, » καταφιλεῖν »; Πάλιν δὲ ποτε πλείονας ἡμέρας ἐν πότοις γενομένου, καὶ πρόφασιν λέγοντος, ὡς βροῦμά τι διογλήσειεν αὐτὸν, « Ἐπυθόμεν (φάναι τὸν Ἀντίγονον)· ἀλλὰ πότερον Θάσιον, » ἢ Χίον, ἦν τὸ βροῦμα »; Πυθόμενος δ' αὖθις ἀθηνῶς ἔχειν αὐτὸν, ἐβάδιζεν ὀφόμενος, καὶ τῶν καλῶν τινα περὶ θύρας ἀπήντησεν· εἰσελθὼν δὲ καὶ καθίσας παρ' αὐτῷ, ἤψατο τῆς χειρὸς· ἐκεῖνου δ' εἰπόντος, ὅτι νῦν ὁ πυρετὸς ἀποκεχώρηκεν· « Ἀμέλει, παιδίον (ἔφη), καὶ ἐμοὶ περὶ θύρας ἀπιῶν νῦν ἀπῆν- » τηκε ». Ταῦτα δ' οὕτω πράως ἔφερε διὰ τὴν ἄλλην πράξιν τοῦ Δημητρίου. Οἱ μὲν γὰρ Σκύθαι πίνοντες καὶ μεθυσκόμενοι πικραψάλλουσι τὰς νευρὰς τῶν τόξων, οἷον ἐκλυόμενον ὑπὸ τῆς ἡδονῆς ἀνακαλούμενοι τὸν θυμὸν· ἐκεῖνος δὲ τὰ μὲν ἡδονῇ διδούς ἀπλῶς ἐχυτὸν, τὰ δὲ σπουδῇ, καὶ θάτερα τῶν ἐτέρων ἄκρατα μεταχειριζόμενος, οὐχ ἥττον ἦν δεινὸς ἐν ταῖς τοῦ πολέμου παρασκευαίς.

Κ. Ἀλλὰ καὶ παρασκευάσασθαι δύναμιν, ἢ χρῆσασθαι, βελτίων ἐδόκει στρατηγὸς εἶναι, πάντα μὲν ἐκ περιουσίας ὑπάρχειν βουλόμενος ἐπὶ τὰς χρείας, τῆς δὲ περὶ τὰς ναῦς καὶ τὰ μηχανικά μεγαλουργίας, καὶ καθ' ἡδονὴν τινα τοῦ θεωρεῖν, ἀπλήρως ἔχων. Εὐφυῆς γὰρ ὢν καὶ θεωρητικὸς, οὐκ εἰς παιδιὰς, οὐδὲ διαγωγὰς ἀχρήστους, ἔτρεψε τὸ φιλότεχνον, ὥσπερ βασιλεῖς ἄλλοι, αὐλοῦντες καὶ ζωγραφοῦντες καὶ τορεύοντες. Ἀέροπος δ' ὁ Μακεδὼν, τραπέζια μικρὰ καὶ λυχνίδια τεκταινόμενος, ὁπότε σχολάζοι, διῆγεν. Ἄτταλος δ' ὁ Φιλομήτωρ ἐκήπευε τὰς φαρμακώδεις βοτάνας, οὐ μόνον ὑσχύαμον καὶ ἐλλέβορον, ἀλλὰ καὶ κώνειον καὶ ἀκόνιτον καὶ δορύκνιον, αὐτὸς ἐν τοῖς βασιλικοῖς [κῆποις] σπείρων καὶ φυτεύων, ὁπούς τε καὶ καρπὸν αὐτῶν ἔργον πεποιημένος εἰδέναι καὶ κομίζεσθαι καθ' ὥραν. Οἱ δὲ Πάρθων βασιλεῖς ἐσεμνύοντο τὰς ἀκίδας τῶν βελῶν χαράττοντες αὐτοὶ καὶ παραθήγοντες. Ἀλλὰ μὴν Δημητρίου καὶ τὸ βάνουσον ἦν βασιλικόν, καὶ μέγεθος ἢ μέθοδος εἶχεν, ἅμα τῷ περιττῷ καὶ φιλοτέχνῳ τῶν ἔργων ὑψὲς τι διανοίας καὶ φρονήματος συνεκπερόντων· ὥστε μὴ μόνον γνώμης καὶ περιουσίας, ἀλλὰ καὶ χειρὸς ἄξια φαίνεσθαι βασιλικῆς. Μεγέθει μὲν γὰρ ἐξέπληττε καὶ τοὺς φίλους, κάλλει δὲ καὶ τοὺς πολεμίους ἔτερπε. Τοῦτο δ' ἔτι μᾶλλον ἀληθῶς, ἢ κομψῶς, εἴρηται. Καὶ τὰς μὲν ἐκκαίδεκῆρεις αὐτοῦ καὶ πεντεκαίδεκῆρεις ἐθαύμαζον ἐς ὧτες οἱ πολέμιοι παρὰ τὴν γῆν αὐτῶν πλεούσας· αἱ δ' ἐλεπόλεις *ὡς* θέαμα τοῖς πολιορκουμένοις ἦσαν, ὡς αὐτὰ τὰ πράγματα μαρτυρεῖ. Λυσίμαχος μὲν γὰρ, ἔχθιστος ὢν Δημητρίῳ τῶν βασιλέων, καὶ πολιορκοῦντι Σόλους τῆς Κιλικίου ἀντιτεταγμένος, ἔπεμψε παρακαλῶν ἐπιδείξει τῆς μηχανὰς αὐτῷ, καὶ τὰς ναῦς πλεούσας· ἐπιδείξαντος δὲ, θαυμάσας ἀπῆλθε. Ρόδιοι δὲ, πολὺν χρόνον ὑπ' αὐτοῦ πολιορκηθέντες, ἐπεὶ κατελύσαντο τὸν πόλεμον, ἠτήσαντο τῶν μηχανῶν

ένιας, ὅπως ὑπόμνημα τῆς ἐκείνου δυνάμεως ἀμὰ καὶ τῆς αὐτῶν ἀνδραγαθίας ἔχουσιν.

ΚΑ. Ἐπολέμησε δὲ Ροδίους, Πτολεμαίου συμμάχοις οὔσι, καὶ τὴν μεγίστην ἐλέπολιν τοῖς τεύχεσι προσήγαγεν· ἥς ἔδρα μὲν ἦν τετράγωνος, ἐκάστην ἔχουσα τοῦ κάτω πλαισίου πλευρὰν ὀκτώ καὶ τεσσαράκοντα πηχῶν, ἐξ δὲ καὶ ἐξήκοντα πηχῶν ὕψος εἶχεν εἰς κορυφήν, συννέουσάν ταῖς ἀνω πλευραῖς σενωτέραν τῆς βάσεως. Ἐνδοθεν μὲν οὖν στέγαις διεπέφρακτο καὶ χώραις πολλαῖς· τὸ δὲ πρὸς τοὺς πολεμίους αὐτῆς μέτωπον ἀνέωκτο, καὶ καθ' ἐκάστην στέγην θυρίς, καὶ διὰ τούτων ἐξέπιπτε βέλη παντοδαπά· μεστὴ γὰρ ἦν ἀνδρῶν μαχομένων πᾶσαν ἰδέαν μάχης. Καὶ τὸ μὴ κραδαινόμενον αὐτῆς, μηδὲ κλινόμενον ἐν ταῖς κινήσεσιν, ἀλλ' ὀρθὸν ἐν ἔδρᾳ καὶ ἀσάλευτον ἰσορρόπως ἅμα ῥοίζω καὶ τόνῳ πολλῷ προσχωροῦν, θάμβος ἅμα τῇ ψυχῇ καὶ χάριν ὁμοῦ τινα τῇ ὄψει τῶν θεωμένων παρέϊχε. Πρὸς δὲ τοῦτον τὸν πόλεμον αὐτῷ καὶ θώρακες ἐκομίσθησαν ἐκ Κύπρου δύο σιδηροὶ, μνῶν ὀκτῆς ἐκάτερος τεσσαράκοντα. Δυσπάθειαν δ' αὐτῶν καὶ ῥύμην ἐπιδεικνύμενος ὁ τεχνίτης, Ζωΐλος, ἐκέλευσεν ἐξ καὶ εἴκοσι βημάτων ἀφεῖναι καταπελτικὸν βέλος. Οὗ προσπεσόντος, ἀρραγῆς διέμεινεν ὁ σίδηρος, ἀμυχήν δὲ μῆλις ἔσχεν ἀμβλεῖν, οἷαν ἀπὸ γραφείου. Τοῦτον αὐτὸς ἐφόρει τὸν δ' ἕτερον Ἄλκιμος ὁ Ἡπειρώτης, ἀνὴρ πολεμικιώτατος τῶν σὺν αὐτῷ καὶ ῥωμαλειώτατος, ὃς μόνος ἐχρήθη διταλάντῳ πανοπλίῳ, τῶν ἄλλων χρωμένων ταλαντιαία· καὶ μαχόμενος ἐν Ρόδῳ, περὶ τὸ θέατρον ἔπεσεν.

ΚΒ. Εὐρώσως δὲ καὶ τῶν Ροδίων ἀμυνομένων, οὐδὲν ἄξιον λόγου πράττων ὁ Δημήτριος, ὅμᾳς ἐθυρομάχει πρὸς αὐτοὺς, ὅτι, Φίλας τῆς γυναικὸς αὐτῷ γράμματα καὶ στρώματα καὶ ἱμάτια πεμψάσης, λαβόντες τὸ πλοῖον, ὥσπερ εἶχε, πρὸς Πτολεμαῖον ἀπέσειλαν· καὶ τὴν Ἀθηναίων εὐχὴ ἐμιμήσαντο φιλαν-

θρωπίαν, οἱ Φιλίππου, πολεμοῦντος αὐτοῖς, γραματοφόρους ἐλόντες, τὰς μὲν ἄλλας ἀνέγνωσαν ἐπιστολάς, μόνην δὲ τὴν Ὀλυμπιάδος οὐκ ἔλυσαν, ἀλλ' ὡσπερ ἦν κατασεσημασμένη, πρὸς ἐκεῖνον ἀπέστειλαν. Οὐ μὴν ἀλλὰ, καίπερ ἐπὶ τούτῳ σφόδρα δηχθεὶς ὁ Δημήτριος, εὐθὺς παρασχόντας λαβὴν οὐχ ὑπέμεινεν ἀντιλυπῆσαι τοὺς Ῥοδίους. Ἔτυχε γὰρ αὐτοῖς ὁ Καύνιος Πρωτογένης γράφων τὴν περὶ τὸν Ἰάλυσον διάθεσιν, καὶ τὸν τρινακαμικρὸν ἀπολείποντα τοῦ τέλους ἔχειν, ἔν τινι τῶν προαγείων ἔλαβεν ὁ Δημήτριος. Περμφάντων δὲ κήρυκα τῶν Ῥοδίων, καὶ δεομένων φείσασθαι καὶ μὴ διαφθεῖραι τὸ ἔργον, ἀπεκρίνατο τὰς τοῦ πατρὸς εἰκόνας ἐμπρήσειν μᾶλλον, ἢ τέχνης πόνον τοσοῦτον. Ἐπτά γὰρ ἔτεσι συντελέσαι λέγεται τὴν γραφὴν ὁ Πρωτογένης. Καὶ φασὶ τὸν Ἀπελλῆν οὕτως ἐκπλαγῆναι θεασάμενον τὸ ἔργον, ὥστε καὶ φωνὴν ἐπιλιπεῖν αὐτόν, ὅψε δ' εἶπεῖν « Μέγας ὁ πόνος, καὶ θαυμαστὸν τὸ ἔργον· οὐ μὴν ἔχειν γε » χάριτας, δι' ἃς οὐρανοῦ ψαύειν τὰ ὑπ' αὐτοῦ γραφόμενα ». Ταύτην μὲν οὖν τὴν γραφὴν εἰς ταῦτ' αὐτῆς ἄλλαις συνωστῆσαν ἐν Ῥώμῃ τὸ πῦρ ἐπενείματο. Τῶν δὲ Ῥοδίων κατεξανισταμένων τοῦ πολέμου, δεόμενον προφάσεως τὸν Δημήτριον Ἀθηναῖοι παραγενόμενοι διήλλαξαν, ἐπὶ τῷ συμμαχεῖν Ῥοδίους Ἀντιγόνῳ καὶ Δημητρίῳ, πλὴν ἐπὶ Πτολεμαῖον.

ΚΓ. Ἐκάλουν δὲ τὸν Δημήτριον οἱ Ἀθηναῖοι, Κασσάνδρου τὸ ἄστυ πολιορκοῦντος. Ὁ δὲ, ναυσὶν ἐπιπλεύσας τριακοσίαις τριάκοντα, καὶ πολλοῖς ὀπλίταις, οὐ μόνον ἐξήλασε τῆς Ἀττικῆς τὸν Κασσάνδρον, ἀλλὰ φεύγοντα μέχρι Θερμοπυλῶν διώξας καὶ τρεψάμενος, Ἡράκλειαν ἔλαβεν, ἐκουσίως αὐτῷ προσθεμένην, καὶ τῶν Μακεδόνων ἐξἄκισχιλίους μεταβαλομένου πρὸς αὐτόν. Ἐπανιῶν δὲ, τοὺς ἐντὸς πυλῶν Ἕλληνας ἠλευθέρου, καὶ Βοιωτοὺς ἐποίησατο συμμαχοῦς, καὶ Κεγχρεῖας εἶλε· καὶ Φυλῆν, καὶ Πάνακτον, ἐπιτειχίσματα τῆς Ἀττικῆς ὑπὸ Κασσάν-

δρου φρουρούμενα κατασφραγίμενος, ἀπέδωκε τοῖς Ἀθηναίοις. Οἱ δὲ, καίπερ ἐκκεχυμένοι πρότερον πρὸς αὐτὸν καὶ κατακεχρημένοι πᾶσαν φιλοτιμίαν, ἐξεῦρον θύρας καὶ τότε πρόσφατοι καὶ καινοὶ ταῖς κολακείαις φανῆναι. Τὸν γὰρ ὀπισθόδομον τοῦ Παρθενῶνος ἀπέδειξαν αὐτῷ κατάλυτον· κάκει δίαιταν εἶχε, τῆς Ἀθηνᾶς λεγομένης ὑποδέχεσθαι καὶ ξενίζειν αὐτὸν, οὐ πάνυ κόσμιον ξένον, οὐδ' ὡς παρθένῳ πρῶως ἐπισταθμεύοντα. Καίτοι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Φίλιππον, αἰσθόμενος ποτὲ ὁ πατὴρ καταλύοντα ἐν οἰκίᾳ τρεῖς ἐχούσῃ νέας γυναῖκας, πρὸς ἐκείνον μὲν οὐδὲν ἐφθέγγετο· παρόντος δ' ἐκείνου, τὸν σαθροδότην μεταπεμψάμενος· « Οὗτος (εἶπεν), οὐκ ἐξάξεις μου τὸν υἱὸν ἐκ « τῆς γενοχωρίας » ;

ΚΔ. Δημήτριος δὲ, τὴν Ἀθηνᾶν αὐτῷ προσῆκον, εἰ δι' ἄλλο μηδὲν, ὡς γε πρεσβυτέραν ἀδελφὴν, αἰσχύνεσθαι (τοῦτο γὰρ ἐβούλετο λέγεσθαι), τοσαύτην ὕβριν εἰς παῖδας ἐλευθέρους καὶ γυναῖκας ἀσᾶς κατεσκεδάσε τῆς ἀκροπόλεως, ὥς δοκεῖν τότε μάλιστα καθαρεύειν τὸν τόπον, ὅτε Χρυσίδι, καὶ Λαμῖα, καὶ Δημοῖ, καὶ Ἀντικύρα, ταῖς πόρναῖς ἐκείναις, συνακολασταῖνοι. Τὰ μὲν οὖν ἄλλα σαφῶς ἀπαγγέλλειν οὐ πρέπει, διὰ τὴν πόλιν· τὴν δὲ Δημοκλέους ἀρετὴν καὶ σωφροσύνην ἄξιόν ἐστι μὴ παρελθεῖν. Ἐκείνος γὰρ ἦν ἔτι παῖς ἀνήθος, οὐκ ἔλαθε δὲ τὸν Δημήτριον, ἔχων τῆς εὐμορφίας τὴν ἐπωνυμίαν κατήγορον· ἐκαλεῖτο γὰρ Δημοκλῆς ὁ καλός. Ὡς δὲ πολλὰ διδόντων, καὶ πειρώντων, καὶ φοβούντων, ὑπ' οὐδενὸς ἠλίσκετο, τέλος δὲ, φεύγων τὰς παλαισθρας καὶ τὸ γυμνάσιον, εἰς τι θαλανεῖον ἰδιωτικὸν ἐφοῖτα λουσόμενος· ἐπιτηρήσας τὸν καιρὸν ὁ Δημήτριος ἐπεισῆλθεν αὐτῷ μόνῳ. Ὁ δὲ παῖς, ὡς συνείδε τὴν περὶ αὐτὸν ἐρημίαν, καὶ τὴν ἀνάγκην, ἀφελὼν τὸ πῶμα τοῦ χαλκώματος, εἰς ζέον ὕδωρ ἐνήλατο, καὶ διέφθειρεν αὐτὸν, ἀνάξια μὲν παθὼν, ἄξια δὲ τῆς πατρίδος καὶ τοῦ κάλλους φρονήσας·

οὐχ ὡς Κλεαίνετος ὁ Κλεομέδοντος, ὅς ὠφληκότι τῷ πατρὶ πεντήκοντα ταλάντων δίκην ἀφεθῆναι διαπραξάμενος, καὶ γράμματα παρὰ Δημητρίου κομίσας πρὸς τὸν δῆμον, οὐ μόνον ἑαυτὸν κατήσχυεν, ἀλλὰ καὶ τὴν πόλιν συνετάραξε. Τὸν μὲν γὰρ Κλεομέδοντα τῆς δίκης ἀφῆκαν· ἐγράφη δὲ ψήφισμα, μηδένα τῶν πολιτῶν ἐπισολὴν παρὰ Δημητρίου κομίζειν. Ἐπεὶ δ' ἀκούσας ἐκεῖνος οὐκ ἤνεγκε μετρίως, ἀλλ' ἠγανάκτησε, δείσαντες αἰθεῖς, οὐ μόνον τὸ ψήφισμα καθεῖλον, ἀλλὰ καὶ τῶν εἰσηγησαμένων καὶ συνειπόντων τοὺς μὲν ἀπέκτειναν, τοὺς δ' ἐφυγάδευσαν. Ἔτι δὲ προσεψηρίσχοντο δεδόχθαι τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων, πᾶν, ὅτι ἂν ὁ βασιλεὺς Δημήτριος κελεύσῃ, τοῦτο καὶ πρὸς θεοὺς ἔσιον, καὶ πρὸς ἀνθρώπους εἶναι δίκαιον. Εἰπόντος δὲ τινος τῶν καλῶν καγαθῶν ἀνδρῶν, μαίνεσθαι τὸν Στρατοκλέα τοιαῦτα γράφοντα, Δημοχάρης ὁ Λευκονοεὺς εἶπε· «Μαίνοιτο μὲν τ' ἂν, εἰ μὴ μαίνοιτο». Πολλὰ γὰρ ὁ Στρατοκλῆς ὠφελεῖτο διὰ τὴν κολακείαν· ὁ δὲ Δημοχάρης ἐπὶ τούτῳ διαβληθεὶς ἐφυγαδεύθη. Τοιαῦτα ἔπραττον Ἀθηναῖοι, φρουρᾶς ἀπηλλάχθαι, καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἔχειν δοκοῦντες.

ΚΕ. Δημήτριος δὲ παρελθὼν εἰς Πελοπόννησον, ὡς οὐδενὸς ὑρισταμένου τῶν ἐναντίων, ἀλλὰ φευγόντων, καὶ προΐεμένων τὰς πόλεις, προσηγάγετο τὴν καλουμένην Ἀχτὴν καὶ Ἀρκαδίαν, πλὴν Μαντινεῖας· καὶ Ἄργος, καὶ Σικυῶνα, καὶ Κόρινθον ἐλύσατο, τάλαντα δούς ἐκαστὸν τοῖς φρουροῦσιν. Ἐν Ἄργει μὲν οὖν τῆς τῶν Ἡραίων ἐορτῆς καθηκούσης, ἀγωνοθετῶν καὶ συμπανηγυρίζων τοῖς Ἕλλησιν, ἔγημε τὴν Αἰακίδου θυγατέρα, τοῦ Μολοττῶν βασιλέως, ἀδελφὴν δὲ Πύρρου, Δηιδάμειαν. Σικωνίους δὲ φήσας παρὰ τὴν πόλιν οἰκεῖν, εἰς τὴν πόλιν ἔπεισεν, οὗ νῦν οἰκῶσι, μετοικίσασθαι. Τῷ δὲ τόπῳ καὶ τούνομα τὴν πόλιν συμμεταβαλοῦσαν, ἀντὶ Σικυῶνος Δημητριάδα προσηγόρευεν. Ἐν δ' Ἰσθμῷ κοινοῦ συνεδρίου γενομένου, καὶ

πολλῶν ἀνθρώπων συνελθόντων, ἡγαμῶν ἀνηγορευθῆ τῆς Ἑλλάδος, ὡς πρότερον οἱ περὶ Φίλιππον καὶ Ἀλέξανδρον ἴδον ἐκεῖνος οὐ παρά μικρὴν ἐνόμιζεν ἑαυτὸν εἶναι βελτίονα, τῇ τύχῃ τῇ παρουσίῃ καὶ τῇ δυνάμει τῶν πραγμάτων ἐπαιρόμενος. Ἀλέξανδρος γ' οὖν οὐδένα τῶν ἄλλων βασιλέων ἀπεστέρησε τῆς ἐπωνυμίας, οὐδ' αὐτὸν ἀνεῖπε Βασιλέων βασιλέα, καίτοι πολλοῖς τὸ καλεῖσθαι καὶ εἶναι βασιλέας αὐτὸς δεδωκώς· ἐκεῖνος δὲ, χλευάζων καὶ γελῶν τοὺς ἄλλον τινα, πλὴν τοῦ πατρὸς καὶ αὐτοῦ, βασιλέα προσαγορεύοντας, ἠδέως ἤκουε τῶν παρὰ πότον ἐπιχύσεις λαμβανόντων, Δημητρίου βασιλέως, Σελεύκου δ' ἐλεφαντάρχου, Πτολεμαίου δὲ ναυάρχου, Λυσιμάχου δὲ γαζοφύλακος, Ἀγαθοκλέους δὲ, τοῦ Σικελιώτου, νησιάρχου. Τούτων δὲ πρὸς τοὺς βασιλεῖς ἐκπερομένων, οἱ μὲν ἄλλοι βασιλεῖς κατεγέλων, Λυσίμαχος δ' ἡγανάκτει μόνος, εἰ σπάδοντα νομίζει Δημήτριος αὐτόν. Ἐπεικῶς γὰρ εἰώθεισαν εὐνούχους ἔχειν γαζοφύλακας. Ἦν δὲ καὶ πάντων ἀπεχθέσατος ὁ Λυσίμαχος αὐτῷ, καὶ λοιδορῶν εἰς τὸν ἔρωτα τῆς Λαμίας ἔλεγε, νῦν πρῶτον ἑωρακέναι πόρνην προερχομένην ἐκ τραγικῆς σκηνῆς· ὁ δὲ Δημήτριος ἔφη, σωφρονεστέραν εἶναι τὴν ἑαυτοῦ πόρνην τῆς ἐκείνου Πηνελόπης.

Κς. Τότε δ' οὖν ἀναζευγνύων εἰς τὰς Ἀθήνας, ἔγραψεν, ὅτι βούλεται παραγενόμενος εὐθὺς μνηθῆναι, καὶ τὴν τελετὴν ἅπασαν ἀπὸ τῶν μικρῶν ἄχρι τῶν ἐποπτικῶν παραλαβεῖν. Τοῦτο δ' οὐ θεμιτὸν ἦν, οὐδὲ γεγονὸς πρότερον, ἀλλὰ τὰ μικρὰ τοῦ Ἀθησθηριῶνος ἐτελοῦντο, τὰ δὲ μεγάλα τοῦ Βοιωτοῦ· ἐπώπτευσεν δὲ τυδλάχιον ἀπὸ τῶν μεγάλων ἑναιαυτὸν διαλιπόντες. Ἀναγνωσθέντων δὲ τῶν γραμμάτων, μόνος ἐτόλμησεν ἀντειπεῖν Πυθόδωρος ὁ δαδούχος· ἐπέρανε δ' οὐδέν. Ἀλλὰ Στρατοκλέους γνώμην εἰπόντος, Ἀθησθηριῶνα τὸν Μουνυχιῶνα ψηφισαμένους καλεῖν καὶ νομίζειν, ἐτέλουν τῷ Δημητρίῳ τὰ

πρὸς Ἄγραν. Καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν ἐξ Ἀνθεστηριῶνος ὁ Μου-
 νυχιῶν γενόμενος Βοηδρομιῶν, ἐδέξατο τὴν λοιπὴν τελετὴν,
 ἅμα καὶ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Δημητρίου προσεπιλαβόντος. Δι' ὃ
 καὶ Φιλιππίδης τὸν Στρατοκλέα λοιδορῶν ἐποίησεν·

Ὁ τὸν ἐνικυτὸν συντεμῶν εἰς μῆν' ἕνα.

Καὶ περὶ τῆς ἐν τῷ Παρθενῶνι κατασκηνώσεως·

Ὁ τὴν ἀκρόπολιν πανδοκεῖον ὑπολαβῶν,

Καὶ τὰς ἐταίρας εἰσάγων τῇ Παρθένῳ.

ΚΖ. Πολλῶν δὲ γενομένων ἐν τῇ πόλει τότε πλημμελημάτων
 καὶ παρανομημάτων, ἐκεῖνο μάλιστα λέγεται λυπῆσαι τοὺς Ἀ-
 θηναίους, ὅτι διακόσια καὶ πεντήκοντα τάλαντα πορίσαι ταχὺ καὶ
 δοῦναι προσαχθὲν αὐτοῖς, καὶ τῆς εἰσπράξεως συντόνου καὶ
 ἀπαραιτήτου γενομένης, ἰδὼν ἠθροισμένον τὸ ἀργύριον, ἐκέλευσε
 Λαμῖα καὶ ταῖς περὶ αὐτὴν ἐταίραις εἰς συμῆγμα δοθῆναι. Ἡ
 γὰρ αἰσχύνη τῆς ζημίας, καὶ τὸ ῥῆμα τοῦ πράγματος μᾶλλον
 ἠνώχλησε τοὺς ἀνθρώπους. Ἔνιοι δὲ τοῦτο θετταλοῖς, οὐκ
 Ἀθηναίοις, ὑπ' αὐτοῦ συμβῆναι λέγουσι. Χωρὶς δὲ τούτων,
 αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἡ Λαμῖα, τῷ βασιλεῖ παρασκευάζουσα δεῖπ-
 νον, ἡργυρολόγησε πολλοὺς. Καὶ τὸ δεῖπνον οὕτως ἤνθησε τῇ
 δόξῃ διὰ τὴν πολυτέλειαν, ὥστε ὑπὸ Λυγκέως τοῦ Σαμίου συγγε-
 γράφθαι. Δι' ὃ καὶ τῶν κωμικῶν τις οὐ φαύλως τὴν Λαμίαν
 Ἐλέπολιν ἀληθῶς προσεῖπε. Δημοχάρης δ' ὁ Σόλιος τὸν Δημή-
 τριον ἐκάλει Μῦθον· εἶναι γὰρ αὐτῷ καὶ Λαμίαν. Οὐ μόνον
 δὲ ταῖς γαμεταῖς, ἀλλὰ καὶ τοῖς φίλοις τοῦ Δημητρίου ζῆλον
 καὶ φθόνον εὐημεροῦσα καὶ σεργομένη παρεῖχεν. Ἀφίκοντο γοῦν
 τινες παρ' αὐτοῦ κατὰ πρεσβείαν πρὸς Λυσίμαχον, οἷς ἐκεῖνος
 ἄγων σχολὴν ἐπέδειξεν ἔν τε τοῖς μηροῖς καὶ τοῖς βραχίσιον
 ὠτειλὰς βαθείας ὀνύχων λεοντείων· καὶ διηγεῖτο τὴν γενομένην
 αὐτῷ μάχην πρὸς τὸ θηρίον, ὑπ' Ἀλεξάνδρου συγκαθειρχθέντι

τοῦ βασιλέως. Οἱ δὲ, γελῶντες, ἔρασαν καὶ τὸν αὐτῶν βασιλέα δεινοῦ θηρίου δῆγματα φέρειν ἐν τῷ τραχήλῳ, Λαμίας. Ἦν δὲ θαυμαστὸν, ὅτι τῆς Φίλας ἐν ἀρχῇ τὸ μὴ καθ' ἡλικίαν δυσχεραίνων, ἤττητο τῆς Λαμίας, καὶ τοσοῦτον ἤσα χρόνον ἤδη παρηκμακυίας. Δημῷ γ' οὖν, ἡ ἐπικαλουμένη Μανία, παρὰ δεῖπνον αὐλούσης τῆς Λαμίας, καὶ τοῦ Δημητρίου πυθομένου· « Τί σοι δοκεῖ;—Γραῦς (εἶπεν), ὦ βασιλεῦ » . Πάλιν δὲ τραγημάτων παρατεθέντων, κάκεινου πρὸς αὐτὴν εἰπόντος· « Ὁρᾶς, » ὅσα μοι Λαμία πέμπει; — Πλείονα (ἔφη) πεμφθήσεται σοι » παρὰ τῆς ἐμῆς μητρὸς, ἐὰν θέλῃς καὶ μετ' αὐτῆς καθεύδειν . Ἀπομνημονεύεται δὲ τῆς Λαμίας καὶ πρὸς τὴν λεγομένην Βοκχόρεως κρίσιν ἀντίρρησης. Ἐπεὶ γάρ τις ἐρῶν ἐν Αἰγύπτῳ τῆς ἐταίρας Θωνίδος, ἠτεῖτο συχνὸν χρυσίον, εἶτα κατὰ τοὺς ὑπνοὺς δόξας αὐτῇ συγγενέσθαι, τῆς ἐπιθυμίας ἐπαύσατο· δίκην ἔλαχεν ἡ Θωνὶς αὐτῷ τοῦ μισθώματος. Ἀκούσας δὲ τὸν λόγον ὁ Βόκχορις, ἐκέλευσε τὸν ἄνθρωπον, ὅσον ἠτήθη χρυσίον ἡριθμημένον ἐν τῷ ἀγγεῖῳ διαφέρειν δεῦρο κάκεισε τῇ χειρὶ, τὴν δ' ἐταίραν ἔχεσθαι τῆς σκιάς· ὡς τὴν δόξαν τῆς ἀληθείας σκιάν οὔσαν. Οὐκ ᾔετο ταύτην εἶναι τὴν κρίσιν ἡ Λαμία δικαίαν. Οὐ γὰρ ἀπέλυσε ἡ σκιά τῆς ἐπιθυμίας τοῦ ἀργυρίου τὴν ἐταίραν· τὸ δ' ὄναρ ἔπαυσε ἐρῶντα τὸν νεανίσκον. Ταῦτα μὲν οὖν περὶ Λαμίας.

ΚΗ. Τὴν δὲ διήγησιν, ὡσπερ ἐκ κωμικῆς σκηνῆς, πάλιν εἰς τραγικὴν μετὰγούσιν αἱ τύχαι καὶ αἱ πράξεις τοῦ ἀνδρός, ὃν διηγούμεθα. Τῶν γὰρ ἄλλων βασιλέων ἀπάντων συνισαμένων ἐπὶ τὸν Ἀντίγονον, καὶ συμφερόντων εἰς ταυτὸ τὰς δυνάμεις, ἀπῆρεν ὁ Δημήτριος ἐκ τῆς Ἑλλάδος, καὶ τῷ πατρὶ συμμίξας φιλοτιμυμένῳ παρ' ἡλικίαν πρὸς τὸν πόλεμον, ἔτι μᾶλλον αὐτὸν ἐπέβρωσε. Καίτοι δοκεῖ γ' Ἀντίγονος, εἰ μικρῶν τινῶν ὑπεῖτο, καὶ τῆς ἄγαν φιλαρχίας ἐχάλασε, μέχρι παντός ἂν

αὐτῷ τε διαφυλάττει, κακείνῳ καταλιπεῖν τὸ πρῶτον εἶναι. φύσει δὲ βαρὺς ὢν καὶ ὑπερόπτης, καὶ τοῖς λόγοις οὐχ ἤττον, ἢ τοῖς πράγμασι, τραχὺς, πολλοὺς καὶ νέους καὶ δυνατοὺς ἄνδρας ἐξηγρίαινε καὶ παρώξυνε. Καὶ τὴν γε τότε σύσασιν καὶ κοινωνίαν αὐτῶν ἔλεγεν, ὡσπερ ὑρνίθων σπερμολόγων συνδρομήν, ἐνὶ λίθῳ καὶ ψόφῳ συνδιαταράττειν. Ἦγε δὲ πεζοὺς μὲν ἑπτακισμυρίων πλείους, ἵππεῖς δὲ μυρίους, ἐλέφαντας δ' ἐξδομήκοντα πέντε· τῶν ἐναντίων ἐχόντων πεζοὺς μὲν ἑξακισμυρίους καὶ τετρακισχιλίους, ἵππεῖς δὲ πεντακοσίους τῶν ἐκείνου πλείονας, ἐλέφαντας δὲ τετρακοσίους, ἄρματα δ' ἑκατὸν εἴκοσι. Γενομένων δ' ἐγγὺς αὐτῶν, τροπὴν ἔσχεν ἡ διάνοια τῆς ἐλπίδος μᾶλλον, ἢ τῆς γνώμης. Ὑψηλὸς γὰρ εἶναι καὶ γαῦρος εἰωθὼς ἐν τοῖς ἀγῶσι, καὶ χρώμενος φωνῇ τε μεγάλη καὶ λόγοις σοβαροῖς, πολλάκις δὲ καὶ τῷ παρασκῶψαι τι καὶ γελοῖον εἰπεῖν, τῶν πολεμίων ἐν χερσὶν ὄντων, ἐπιδεικνύμενος εὐσάθειαν καὶ καταφρόνησιν, τότε σύννους ἐωρᾶτο καὶ σιωπηλὸς τὰ πολλὰ, καὶ τὸν υἱὸν ἀπέδειξε τῷ πλήθει καὶ συνέστησε διάδοχον. Ὁ δὲ μάλισα πάντες ἐθαύμασαν· ἐν τῇ σκηνῇ μόνος διελέχθη πρὸς αὐτὸν, οὐκ εἰθισμένος ἔχειν οὐδὲ πρὸς ἐκεῖνον ἀπορρήτους κοινωνολογίας, ἀλλ' ἴδιος ὢν γνώμῃ, εἶτα προσάττων φανερῶς καὶ χρώμενος οἷς βουλευσαιοτο καθ' ἑαυτὸν. Λέγεται γοῦν, μειράκιον ἔτι ὄντα τὸν Δημήτριον αὐτοῦ πυθέσθαι, πότε μέλλουσιν ἀναζευγνύειν τὸν δ' εἰπεῖν πρὸς ὀργήν· « Ἀγωνιάξ, μὴ μόνος » σὺ τῆς σάλπιγγος οὐκ ἀκούσης » ;

ΚΘ. Τότε μέντοι καὶ σημεῖα μοχθηρὰ κατεδουλοῦτο τὴν γνώμην αὐτῶν. Δημήτριος μὲν γὰρ ἔδωξε κατὰ τοὺς ὕπνους Ἀλέξανδρον ὀπλισμένον λαμπρῶς ἐρωτᾶν, ὁποῖόν τι σύνθημα δίδόναι πρὸς τὴν μάχην μέλλουσιν. Αὐτοῦ δὲ φήσαντος· « Δία » καὶ Νίκην· — Ἄπειμι τοίνυν (φάναι) πρὸς τοὺς ἐναντίους· » ἐκείνοι γὰρ με παραλαμβάνουσιν ». Ἀντίγονος δὲ, παρατα-

τομένης ἤδη τῆς φάλαγγος, ἐξίων προσέπταισεν, ὥς πεσεῖν ὅλως ἐπὶ σῶμα, καὶ διατεθῆναι χαλεπῶς ἀναγὰς δὲ καὶ τὰς χεῖρας ἀνατείνας πρὸς τὸν οὐρανόν, ἠτήσατο νίκην παρὰ τῶν θεῶν, ἢ θάνατον ἀναίσθητον πρὸ τῆς ἥττης. Γενομένης δὲ τῆς μάχης ἐν χερσὶ, Δημήτριος ἔχων τοὺς πλείους καὶ κρατίστους τῶν ἰππέων, Ἀντιόχῳ τῷ Σελεύκου συνέπεσε, καὶ μέχρι τροπῆς τῶν πολεμίων λαμπρῶς ἀγωνισάμενος, ἐν τῇ διώξει, σοβαρᾷ καὶ φιλοτίμῳ παρὰ καιρὸν γενομένη, τὴν νίκην διέφθειρεν. Αὐτὸς μὲν γὰρ οὐκ ἔσχε πάλιν ἀναστρέψας συμμίξει τοῖς πεζοῖς, τῶν ἐλεφάντων ἐν μέσῳ γενομένων· τὴν δὲ φάλαγγα γυμνὴν ἰππέων κατιδόντες οἱ περὶ Σέλευκον, οὐκ ἐνέβαλον μὲν, ὡς δ' ἐμβολοῦντες ἐρόβουν καὶ περιήλαυον, μεταβαλέσθαι διδόντες αὐτοῖς. Ὁ καὶ συνέβη. Πολὺ γὰρ μέρος ἀπορῶραγεν ἐκουσίως μετεχώρησε πρὸς ἐκείνους, τὸ δὲ λοιπὸν ἐτράπη. Φερομένων δὲ πολλῶν ἐπὶ τὸν Ἀντίγονον, καὶ τινος τῶν περὶ αὐτὸν εἰπόντος· «Ἐπὶ « σέ οὔτοι, βασιλεῦ· — Τίνα γὰρ (εἶπε), πλὴν ἐμοῦ, σκοπὸν » ἔχουσιν; ἀλλὰ Δημήτριος ἀφίξεται βοηθῶν». Καὶ τοῦτο μέχρι παντὸς ἐλπίζων, καὶ περισκοπῶν τὸν υἱόν, ἅμα πολλῶν ἀκοντισμάτων εἰς αὐτὸν ἀφθέντων, ἔπεσε· καὶ τῶν ἄλλων ἀπολιπόντων ὀπαδῶν καὶ φίλων, μόνος παρέμεινε τῷ νεκρῷ Θώραξ ὁ Λαρισσαῖος.

Α. Οὕτω δὲ κριθείσης τῆς μάχης, οἱ μὲν νενικηκότες βασιλεῖς τὴν ὑπ' Ἀντιγόνῳ καὶ Δημητρίῳ πᾶσαν ἀρχὴν, ὡσπερ μέγα σῶμα κατακόπτοντες, ἐλάμβανον μερίδας καὶ προσδιενείμαντο τὰς ἐκείνων ἐπαρχίας, αἷς εἶχον αὐτοὶ πρότερον. Δημήτριος δὲ μετὰ πεντακισχιλίων πεζῶν καὶ τετρακισχιλιῶν ἰππέων φεύγων, καὶ συντόνως ἐλάσας εἰς Ἔφεσον, οἰομένων ἀπάντων ἀποροῦντα χρημάτων αὐτὸν οὐκ ἀφέξεσθαι τοῦ ἱεροῦ, φοβηθεὶς τοὺς στρατιώτας, μὴ τοῦτο ποιήσωσιν, ἀνέστη διὰ ταχέων καὶ τὸν πλοῦν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος ἐποιεῖτο, τῶν λοιπῶν ἐλπίδων ἐν

Ἀθηναίους ἔχων τὰς μεγίστας. Καὶ γὰρ καὶ ναῦς ἐκεῖ καὶ χρήματα καὶ [τὴν] γυναῖκα Δηϊδάμειαν ἐτύγγανε καταλελοιπώς· καὶ βεβαιότεραν οὐκ ἐνόμιζε καταφυγὴν εἶναι τοῖς πράγμασι τῆς Ἀθηναίων εὐνοίας. Ὄθεν, ἐπεὶ ἐπειγομένῳ περὶ τὰς Κυκλάδας αὐτῷ πρέσβεις Ἀθηναίων ἀπήντησαν, ἀπέχεσθαι τῆς πόλεως παρακαλοῦντες, ὡς ἐψηφισμένου τοῦ δήμου μηδένα δέχεσθαι τῇ πόλει τῶν βασιλείων, τὴν δὲ Δηϊδάμειαν εἰς Μέγαρα ἐξέπεμψαν μετὰ τιμῆς καὶ πομπῆς πρεπούσης, τοῦ καθιστηκότος ἐξέστη δὲ ὄργην *αὐτοῦ*, καίπερ ἐννηοχῶς ῥᾶστα τὴν ἄλλην ἀτυχίαν, καὶ γεγονῶς ἐν τοιαύτῃ μεταβολῇ πραγμάτων οὐ ταπεινός, οὐδ' ἀγεννής. Ἀλλὰ τὸ παρ' ἐλπίδα διεψεύσθαι τῶν Ἀθηναίων, καὶ τὴν δοκοῦσαν εὐνοίαν ἐξεληλέγχθαι τοῖς πράγμασι κενὴν καὶ πεπλασμένην οὔσαν, ὀδυνηρὸν ἦν αὐτῷ. Τὸ γὰρ φαυτότατον, ὡς ἔοικεν, εὐνοίας ὄχλων βασιλεῦσι καὶ δυνάσαις τεκμηρίον ἐστὶν ὑπερβολὴ τιμῶν, ἧς ἐν τῇ προαιρέσει τῶν ἀποδιδόντων ἐχούσης τὸ καλόν, ἀφαιρεῖ τὴν πίσιν ὁ φόβος. Τὰ γὰρ αὐτὰ καὶ δεδιότες ψηφίζονται καὶ φιλοῦντες. Διόπερ οἱ νῦν ἔχοντες, οὐκ εἰς ἀνδριάντας, οὐδὲ γραφάς, οὐδ' ἀποθεώσεις, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὰ ἔργα καὶ τὰς πράξεις τὰς ἑαυτῶν ἀποβλέποντες, ἢ πιστεύουσιν, ὡς τιμαῖς, ἢ ἀπιστοῦσιν, ὡς ἀνάγκαις. Ὡς οἱ γε δῆμοι πολλάκις ἐν αὐταῖς μάλιστα ταῖς τιμαῖς μισοῦσι τοὺς ἀμέτρως καὶ ὑπερόγκως καὶ παρ' ἀκόντων λαμβάνοντας.

ΛΑ. Ὁ γοῦν Δημήτριος τότε, δεινὰ μὲν ἠγούμενος πάσχειν, ἀδύνατος δ' ὢν ἀμύνασθαι, προσέπεμψε τοῖς Ἀθηναίοις ἐγκλῶν μετρίως, ἀξίων δὲ τὰς ναῦς ἀπολαβεῖν, ἐν αἷς ἦν καὶ ἡ τρισκαίδεκῆρης. Κομισάμενος δὲ παρέπλευσεν εἰς Ἴσθμόν, καὶ τῶν πραγμάτων αὐτῷ κακῶς ἐχόντων (ἐξέπιπτον γὰρ ἑκασαχόθεν αἱ φρουραὶ, καὶ πάντα μεθίστατο πρὸς τοὺς πολεμίους), ἀπολιπὼν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος Πύρρον, αὐτὸς ἄρας ἐπὶ τὴν Χερρόνησον ἔπλευσε· καὶ κακῶς ἅμα ποιῶν Λυσίμαχον,

ὡφέλει καὶ συνείχε τὴν περὶ αὐτὸν δύναμιν, ἀρχομένην ἀναλαμβάνειν, καὶ γίνεσθαι πάλιν οὐκ εὐκαταφρόνητον. Ὁ δὲ Λυσίμαχος ὑπὸ τῶν ἄλλων βασιλέων ἡμελειῖτο, μηδὲν ἐπιεικέστερος ἐκείνου δοκῶν εἶναι, τῷ δὲ μᾶλλον ἰσχύειν καὶ φοβερώτερος. Οὐ πολλῷ δ' ὕπερον Σέλευκος ἐμνάτο πέμπων τὴν Δημητρίου καὶ Φίλας θυγατέρα, Στρατονίκην, ἔχων μὲν ἐξ Ἀπάμας, τῆς Περσίδος, υἱὸν Ἀντίοχον οἰόμενος δὲ, τὰ πράγματα καὶ διαδόχοις ἀρκεῖν πλείοσι, καὶ δεῖσθαι τῆς πρὸς ἐκεῖνον οἰκειότητος· ἐπεὶ καὶ Λυσίμαχον ἐώρα τῶν Πτολεμαίου θυγατέρων τὴν μὲν ἑαυτῷ, τὴν δ' Ἀγαθοκλεῖ τῷ υἱῷ λαμβάνοντα. Δημητρίῳ δ' ἦν ἀνέλπιτος εὐτυχία, κηδεῦσαι Σελεύκῳ. Καὶ τὴν κόρην ἀναλαβὼν ἔπλει ταῖς ναυσὶ πάσαις εἰς Συρίαν, τῇ τ' ἄλλῃ γῆ προσέχων ἀνάγκαιως, καὶ τῆς Κιλικίης ἀπτόμενος, ἦν Πλείσαρχος εἶχε μετὰ τὴν πρὸς Ἀντίγονον μάχην, ἐξαιρετον αὐτῷ δοθείσαν ὑπὸ τῶν βασιλέων. Ἦν δὲ Κασσάνδρου Πλείσαρχος ἀδελφός. Ἀδικεῖσθαι δὲ τὴν χώραν αὐτοῦ νομίζων ὑπὸ Δημητρίου κατὰ τὰς ἀποβάσεις, καὶ μέμφασθαι βουλούμενος τὸν Σέλευκον, ὅτι τῷ κοινῷ διαλλάττεται πολεμίῳ δίχῃ τῶν ἄλλων βασιλέων, ἀνέβη πρὸς αὐτόν.

ΑΒ. Αἰσθόμενος δὲ τοῦτο Δημήτριος, ὤρμησεν ἀπὸ θαλάσσης ἐπὶ Κυένδων, καὶ τῶν χρημάτων εὐρῶν ἔτι λοιπὰ χίλια διακόσια τάλαντα, ταῦτα συσκευασάμενος, καὶ φθάσας ἐμβαλέσθαι, διὰ ταχέων ἀνήχθη. Καὶ παρουσίας ἤδη Φίλας τῆς γυναικὸς αὐτῷ περὶ Ῥωσὸν ἀπήντησε Σέλευκος· καὶ τὴν ἔντευξιν εὐθὺς ἄδολον καὶ ἀνύποπτον καὶ βασιλικὴν ἐποιούντο, πρότερον μὲν Σέλευκος ἐξίστας ἐπὶ σκηνῆς ἐν τῷ στρατοπέδῳ Δημήτριον, αὐθις δὲ Δημήτριος ἐκεῖνον ἐν τῇ τριτκαυδεκῆρῃ δεξάμενος. Ἦσαν δὲ καὶ σχολαὶ καὶ κοινολογίαι καὶ συνδιμερείσεις ἀφροῦρων καὶ ἀνόπλων· ἄχρις οὗ Σέλευκος τὴν Στρατονίκην ἀναλαβὼν λαμπρῶς εἰς Ἀντιόχειαν ἀνέβη. Δημήτριος

Ἀθηναίους ἔχων τὰς μεγίστας. Καὶ γὰρ καὶ ναῦς ἐκεῖ καὶ χρήματα καὶ [τὴν] γυναῖκα Δηϊδάμειαν ἐτύγγανε καταλελοιπίως· καὶ βεβαιότεραν οὐκ ἐνόμιζε καταφυγὴν εἶναι τοῖς πράγμασι τῆς Ἀθηναίων εὐνοίας. Ὄθεν, ἐπεὶ ἐπειγομένῳ περὶ τὰς Κυκλάδας αὐτῷ πρέσβεις Ἀθηναίων ἀπήντησαν, ἀπέχεσθαι τῆς πόλεως παρακαλοῦντες, ὡς ἐψηφισμένου τοῦ δήμου μηδένα δέχεσθαι τῇ πόλει τῶν βασιλείων, τὴν δὲ Δηϊδάμειαν εἰς Μέγαρα ἐξέπεμψαν μετὰ τιμῆς καὶ πομπῆς πρεπούσης, τοῦ καθιστηκότος ἐξέστη δὲ ὄργην *αὐτοῦ*, καίπερ ἐνηνοχῶς ῥᾶστα τὴν ἄλλην ἀτυχίαν, καὶ γεγωνὸς ἐν τοιαύτῃ μεταβολῇ πραγμάτων οὐ ταπεινός, οὐδ' ἀγεννής. Ἀλλὰ τὸ παρ' ἐλπίδα διεψεῦσθαι τῶν Ἀθηναίων, καὶ τὴν δοκοῦσαν εὐνοίαν ἐξεληλέγχθαι τοῖς πράγμασι κενὴν καὶ πεπλασμένην οὔσαν, ὀδυνηρὸν ἦν αὐτῷ. Τὸ γὰρ φαυλότατον, ὡς ἔοικεν, εὐνοίας ὄχλων βασιλεῦσι καὶ δυνάταις τεκμήριόν ἐστιν ὑπερβολὴ τιμῶν, ἧς ἐν τῇ προαιρέσει τῶν ἀποδιδόντων ἐχούσης τὸ καλόν, ἀφαιρῆσι τὴν πίσιν ὁ φόβος. Τὰ γὰρ αὐτὰ καὶ δεδιότες ψηφίζονται καὶ φιλοῦντες. Διόπερ οἱ νῦν ἔχοντες, οὐκ εἰς ἀνδριάντας, οὐδὲ γραφάς, οὐδ' ἀποθειώσεις, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὰ ἔργα καὶ τὰς πράξεις τὰς ἑαυτῶν ἀποβλέποντες, ἢ πιστεύουσιν, ὡς τιμαῖς, ἢ ἀπιστοῦσιν, ὡς ἀνάγκαις. Ὡς οἱ γε δῆμοι πολλάκις ἐν αὐταῖς μάλιστα ταῖς τιμαῖς μισοῦσι τοὺς ἀμέτρως καὶ ὑπερόγκως καὶ παρ' ἀκόντων λαμβάνοντας.

ΛΑ. Ὁ γοῦν Δημήτριος τότε, δεινὰ μὲν ἠγοούμενος πάσχειν, ἀδύνατος δ' ὢν ἀμύνασθαι, προσέπεμψε τοῖς Ἀθηναίοις ἐγκλιῶν μετρίως, ἀξιῶν δὲ τὰς ναῦς ἀπολαβεῖν, ἐν αἷς ἴν καὶ ἡ τρισκαίδεκτήρης. Κομισάμενος δὲ παρέπλευσεν εἰς Ἴσθμὸν, καὶ τῶν πραγμάτων αὐτῷ κακῶς ἐχόντων (ἐξέπιπτον γὰρ ἕκασταχόθεν αἱ φρουραὶ, καὶ πάντα μεθίστατο πρὸς τοὺς πολεμίους), ἀπολιπὼν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος Πύρρον, αὐτὸς ἄρας ἐπὶ τὴν Χερρόνησον ἔπλευσε· καὶ κακῶς ἅμα ποιῶν Λυσίμαχον,

ὡς ἐλεί και συνεῖχε τὴν περὶ αὐτὸν δύναμιν, ἀρχομένην ἀναλαμβάνειν, και γίνεσθαι πάλιν οὐκ εὐκαταφρόνητον. Ὁ δὲ Λυσίμαχος ὑπὸ τῶν ἄλλων βασιλέων ἠμελεῖτο, μηδὲν ἐπιεικέστερος ἐκείνου δοκῶν εἶναι, τῷ δὲ μᾶλλον ἰσχύειν και φοβερώτερος. Οὐ πολλῷ δ' ὕστερον Σέλευκος ἐμνάτο πέμπων τὴν Δημητρίου και Φίλας θυγατέρα, Στρατονίκην, ἔχων μὲν ἐξ Ἀπάμας, τῆς Περσίδος, υἱὸν Ἀντίοχον οἰόμενος δὲ, τὰ πράγματα και διαδόχους ἀρκεῖν πλείοσι, και δεῖσθαι τῆς πρὸς ἐκείνον οἰκειότητος· ἐπεὶ και Λυσίμαχον ἐώρα τῶν Πτολεμαίου θυγατέρων τὴν μὲν ἑαυτῷ, τὴν δ' Ἀγαθοκλεῖ τῷ υἱῷ λαμβάνοντα. Δημητρίῳ δ' ἦν ἀνέλπιτος εὐτυχία, κηδεῦσαι Σελεύκῳ. Καὶ τὴν κόρην ἀναλαβὼν ἔπλει ταῖς ναυσὶ πάσαις εἰς Συρίαν, τῇ τ' ἄλλῃ γῆ προσέχων ἀνάγκαιως, και τῆς Κιλικίας ἀπτόμενος, ἣν Πλείσαρχος εἶχε μετὰ τὴν πρὸς Ἀντίγονον μάχην, ἐξαίρετον αὐτῷ δοθείσαν ὑπὸ τῶν βασιλέων. Ἦν δὲ Κασσάνδρου Πλείσαρχος ἀδελφός. Ἀδικεῖσθαι δὲ τὴν χώραν αὐτοῦ νομιζων ὑπὸ Δημητρίου κατὰ τὰς ἀποβάσεις, και μέμφασθαι βουλόμενος τὸν Σέλευκον, ὅτι τῷ κοινῷ διαλλάττεται πολεμικῶ δίχα τῶν ἄλλων βασιλέων, ἀνέβη πρὸς αὐτόν.

ΑΒ. Αἰσθόμενος δὲ τοῦτο Δημήτριος, ὥρμησεν ἀπὸ θαλάσσης ἐπὶ Κυνδῶν, και τῶν χρημάτων εὐρῶν ἔτι λοιπὰ χίλια διακόσια τάλαντα, ταῦτα συσκευασάμενος, και φθάσας ἐμβαλέσθαι, διὰ τάχῃων ἀνήχθη. Καὶ παρουσίας ἤδη Φίλας τῆς γυναικὸς αὐτῷ περὶ Ῥωσὸν ἀπήντησε Σέλευκος· και τὴν ἔντευξιν εὐθὺς ἄδολον και ἀνύποπτον και βασιλικὴν ἐποιούντο, πρότερον μὲν Σέλευκος ἐσίχσας ἐπὶ σκηνῆς ἐν τῷ στρατοπέδῳ Δημήτριον, αὐθις δὲ Δημήτριος ἐκείνον ἐν τῇ τριτακιδεκήρῃ δεξάμενος. Ἦσαν δὲ και σχολαὶ και κοινολογίαι και συνδιημερεύσεις ἀφρούρων και ἀνόπλων· ἄχρις οὗ Σέλευκος τὴν Στρατονίκην ἀναλαβὼν λαμπρῶς εἰς Ἀντιόχειαν ἀνέβη. Δημήτριος

δὲ Κιλικίαν κατέσχε, καὶ Φίλαν τὴν γυναῖκα πρὸς Κάσσανδρον ἔπεμψε, τὸν ἀδελφόν, ἀπολυσομένην τὰς Πλεισάρχου κατηγορίας. Ἐν δὲ τούτῳ Δηιδάμεια πλεύσασα πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, καὶ συγγενομένη χρόνον οὐ πολὺν, ἐξ ἀρρώστιας τινὸς ἐτελεύτησε. Γενομένης δὲ φιλίας πρὸς Πτολεμαῖον αὐτῷ διὰ Σελεύκου, ὠμολογήθη Πτολεμαΐδα, τὴν Πτολεμαίου θυγατέρα, λαβεῖν αὐτὸν γυναῖκα. Καὶ ταῦτα μὲν ἀσεΐα τοῦ Σελεύκου. Κιλικίαν δ' ἀξίων χρήματα λαβόντα παραδοῦναι Δημήτριον, ὡς οὐκ ἔπειθε, Σιδῶνα καὶ Τύρον ἀπαιτῶν πρὸς ὀργήν, ἐδόκει βίαιος εἶναι καὶ δευνά ποιεῖν, εἰ τὴν ἀπ' Ἰνδῶν ἄχρι τῆς κατὰ Συρίαν θαλάσσης ἅπασαν ὑφ' αὐτῷ πεποιημένος, οὕτως ἐνδεής ἐσιν ἔτι κτημάτων καὶ πτωχός, ὥσθ' ὑπὲρ δυοῖν πόλεων ἄνδρα κηδεσθῆναι καὶ μεταβολῇ τύχης κεχρημένον ἐλαύνειν· λαμπρὰν τῷ Πλάτωνι μαρτυρίαν διδούς, διακελευομένῳ, μὴ τὴν οὐσίαν πλειῶν, τὴν δ' ἀπλησίαν ποιεῖν ἐλάσσω, τὸν γε βουλόμενον ὡς ἀληθῶς εἶναι πλούσιον. Ὡς ὁ γε μὴ παύων φιλοπλουτίαν, οὗτος οὔτε πενίας, οὔτ' ἀπορίας ἀπήλλακται.

ΑΓ. Οὐ μὴν ὑπήπτηξεν Δημήτριος, ἀλλὰ φήσας, οὐδ', ἂν μυριάκις ἠττηθῆ μάχας ἄλλας, ὡς ἐν Ἰψῷ, γαμβρὸν ἀγαπήσειν ἐπὶ μισθῷ Σέλευκον, τὰς μὲν πόλεις ἐκρατύνατο φρουραῖς· αὐτὸς δὲ, πυθόμενος Λαχάρη σασιάζουσιν Ἀθηναίοις ἐπιθέμενον τυραννεῖν, ἤλπισε ῥαδίως ἐπιφανεῖς λήψεσθαι τὴν πόλιν. Καὶ τὸ μὲν πέλαγος ἀσφαλῶς διεπεραιώθη μεγάλῳ στόλῳ· παρὰ δὲ τὴν Ἀττικὴν παραπλέων ἐχειμάσθη, καὶ τὰς πλείστας ἀπέβαλε τῶν νεῶν, καὶ συνδιεσθάρη πλῆθος ἀνθρώπων οὐκ ὀλίγον. Αὐτὸς δὲ σωθεὶς ἤψατο μὲν τινος πολέμου πρὸς τοὺς Ἀθηναίους· ὡς δ' οὐδὲν ἐπέβαινε, πέμψας ναυτικὸν αὐθις ἀθροίσοντας, αὐτὸς εἰς Πελοπόννησον παρῆλθε, καὶ Μεσσήνην ἐπολιόρκει, καὶ προσμαχόμενος τοῖς τείχεσιν ἐκινδύνευσε, καταπελτικῷ βέλους εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῷ καὶ τὸ σῶμα διὰ τῆς σιαγόνος

ἐμπεσόντος. Ἀναληφθεὶς δὲ, καὶ πόλεις τινὰς ἀφεισώσας προσαγαγόμενος, πάλιν εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐνέβαλε· καὶ κρατήσας Ἐλευσίνος καὶ Ῥαμνοῦντος, ἔφθειρε τὴν χώραν· καὶ ναῦν τινα λαβῶν ἔχουσιν σίτον, καὶ εἰσάγουσαν τοῖς Ἀθηναίοις, ἐκρέμασε τὸν ἔμπορον καὶ τὸν κυβερνήτην· ὥστε, τῶν ἄλλων ἀποτρεπομένων διὰ φόβον, σύντονον λιμὸν ἐν ἄστει γενέσθαι, πρὸς δὲ τῷ λιμῷ, καὶ τῶν ἄλλων ἀπορίαν. Ἄλῶν γοῦν μέδιμνον ὠνοῦντο τετταράκοντα δραχμῶν, ὁ δὲ τῶν πυρῶν μόδιος ὄνιος ἦν τριακοσίων. Μικρὰν δὲ τοῖς Ἀθηναίοις ἀναπνοὴν παρέσχον ἑκατὸν πεντήκοντα νῆες φανείσαι περὶ Αἴγιναν, ἃς ἐπεμψεν ἐπικούρους αὐτοῖς Πτολεμαῖος. Εἶτα Δημήτριῳ πολλῶν μὲν ἐκ Πελοποννήσου, πολλῶν δ' ἀπὸ Κύπρου νεῶν παραγενομένων, ὥστε συμπάσας ἀθροισθῆναι τριακοσίας, ἔφυγον ἄραντες οἱ Πτολεμαίου, καὶ Λαχάρης ὁ τύραννος ἀπέδρα προέμενος τὴν πόλιν.

ΛΔ. Οἱ δ' Ἀθηναῖοι καίπερ ψηφισάμενοι θάνατον, εἰ μνησθείη τις εἰρήνης καὶ διαλλαγῆς πρὸς Δημήτριον, εὐθύς ἀνεώγνυσαν τὰς ἐγγύς πύλας. Καὶ πρέσβεις ἐπεμπον, οὐδὲν μὲν ἀπ' ἐκείνου χρηστὸν προσδοκῶντες, ἐκλιπάζομένης δὲ τῆς ἀπορίας, ἐν ἧ, δυσχερῶν πολλῶν συνεμπεσόντων, λέγεται τι καὶ τοιοῦτον γενέσθαι· πατέρα καὶ υἱὸν ἐν οἰκίῳ καθεζέσθαι τὰ καθ' ἑαυτοὺς ἀπεγνωκότητας, ἐκ δὲ τῆς ὀροφῆς μὴν νεκρὸν ἐκπεσεῖν, τοὺς δ', ὡς εἶδον, ἀναπηδήσαντας ἀμφοτέρους διαμάχεσθαι περὶ αὐτοῦ. Τότε καὶ τὸν φιλόσοφον Ἐπίκουρον ἰσοροῦσι διαθρέψαι τοὺς συνήθεις, κυάμους πρὸς ἀριθμὸν μετ' αὐτῶν διανεμόμενον. Οὕτως οὖν τῆς πόλεως ἐχούσης, εἰσελθὼν ὁ Δημήτριος, καὶ κελύσας εἰς τὸ θέατρον ἀθροισθῆναι πάντας, ὅπλοις μὲν συνέφραζε τὴν σκηνὴν, καὶ δορυφόροις τὸ λογεῖον περιέλαβεν, αὐτὸς δὲ καταβάς, ὡσπερ οἱ τραγωδοὶ, διὰ τῶν ἄνω παρόδων, ἔτι μᾶλλον ἐκπεπληγμένων τῶν Ἀθηναίων, τὴν

ἀρχὴν τοῦ λόγου πέρας ἐποίησατο τοῦ δέους αὐτῶν. Καὶ γὰρ τόνου φωνῆς. καὶ ῥημάτων πικρίας φεισάμενος, ἐλαφρῶς δὲ καὶ φιλικῶς μεμψάμενος αὐτοῖς, διηλλάσσετο, καὶ δέκα μυριάδας σίτου μεδίμνων ἐπέδωκε, καὶ κατέστησεν ἀρχάς, αἱ μάλιστα τῷ δήμῳ προσφιλεῖς ἦσαν. Συνιδὼν δὲ Δρομοκλείδης ὁ ῥήτωρ ὑπὸ χαρᾶς τὸν δῆμον ἐν τε φωναῖς ὄντα παντοδαπαῖς, καὶ τοὺς ἀπὸ τοῦ βήματος ἐπαίνους τῶν διημαγωγῶν ἀμιλλώμενον ὑπερβαλέσθαι, γνώμην ἔγραψε, Δημητρίῳ τῷ βασιλεῖ τὸν Πειραιᾶ παραδοθῆναι καὶ τὴν Μουνοχίαν. Ἐπιψηφισθέντων δὲ τούτων, ὁ Δημήτριος αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ προσενέβαλε φρουρὰν εἰς τὸ Μουσεῖον, ὡς μὴ πάλιν ἀναχαιτίσαντα τὸν δῆμον ἀσχολίας αὐτῷ πραγμάτων ἐτέρων παρασχεῖν.

ΛΕ. Ἐχομένων δὲ τῶν Ἀθηνῶν, εὐθύς ἐπεβούλευε τῇ Λακεδαιμόνι· καὶ περὶ Μαντινείαν Ἀρχιδάμου τοῦ βασιλέως ἀπαντήσαντος αὐτῷ, νικήσας μάχῃ καὶ τρεψάμενος, εἰς τὴν Λακωνικὴν ἐνέβαλε. Καὶ πρὸς αὐτῇ τῇ Σπάρτῃ πάλιν ἐκ παρατάξεως ἐλὼν πεντακοσίους, καὶ διαφθείρας διακοσίους, ὅσον οὐπω τὴν πόλιν ἔχειν ἐδόκει, μέχρι τῶν χρόνων ἐκείνων ἀνάλωτον οὔσαν. Ἄλλ' ἡ τύχη περὶ οὐδένα τῶν βασιλέων ἔοικεν οὕτω τροπὰς λαβεῖν μεγάλας καὶ ταχείας, οὐδ' ἐν ἐτέροις πράγμασι τοσαυτάκις μικρὰ καὶ πάλιν μεγάλη, καὶ ταπεινὴ μὲν ἐκ λαμπρᾶς, ἰσχυρὰ δ' αὐθις ἐκ φαύλης γενέσθαι. Διὸ καὶ φασιν αὐτὸν ἐν ταῖς χείροσι μεταβολαῖς πρὸς τὴν τύχην ἀναφθέγγεσθαι τὸ Διςχύλειον·

Σὺ τοίμε φουᾶς, σύ με καθαιρεῖν μοι δοκεῖς.

Καὶ γὰρ τότε τῶν πραγμάτων οὕτως εὐπόρως αὐτῷ πρὸς ἀρχὴν καὶ δύναμιν ἐπιδιδόντων, ἀγγέλλεται Λυσίμαχος μὲν πρῶτος ἀφηρημένος αὐτοῦ τὰς ἐν Ἀσίᾳ πόλεις, Κύπρον δὲ Πτολεμαῖος ἡρηκῶς, ἄνευ μιᾶς πόλεως Σαλαμῖνος, ἐν δὲ Σαλαμῖνι πολιορκῶν τοὺς παῖδας αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα κατελιημένους. Οὐ

μὴν ἀλλὰ καὶ ἡ τύχη, καθάπερ ἡ παρ' Ἀρχιλόχῳ γυνή,
 Τῇ μὲν ὕδωρ ἐφόρει δολόφρων χερσὶ, τῇ δ' ἑτέρα πῦρ,
 δεινοῖς αὐτὸν εὖτω καὶ φοβεροῖς ἀγγέλμασιν ἀποσῆσασα τῆς
 Λακεδαιμόνος, εὐθὺς ἑτέρας πραγμάτων καινῶν καὶ μεγάλων
 ἐπήνεγκεν ἐλπίδας, ἐκ τοιαύτης αἰτίας.

ΑΣ. Ἐπεὶ, Κασσάνδρου τελευτήσαντος, ὁ πρεσβύτατος αὐ-
 τοῦ τῶν παίδων, Φίλιππος, οὐ πολὺν χρόνον βασιλεύσας
 Μακεδόνων, ἀπέθανεν, οἱ λοιποὶ δύο πρὸς ἀλλήλους ἐσασιάζον
 θατέρου δ' αὐτῶν, Ἀντιπάτρου, τὴν μητέρα Θεσσαλονίκην
 φονεύσαντος, ἄτερος ἐκάλει βοηθοὺς, ἐκ μὲν Ἠπείρου Πύρρον,
 ἐκ δὲ Πελοποννήσου Δημήτριον. Ἐφθασε δὲ Πύρρος ἐλθὼν,
 καὶ πολὺ μέρος Μακεδονίας ἀποτεμόμενος, τῆς βοηθείας
 μισθὸν, φοβερός μὲν ἦν ἤδη παροικῶν Ἀλεξάνδρῳ Δημητρίου
 δ', ὡς ἐδέξατο τὰ γράμματα, μετὰ τῆς δυνάμεως προσιόν-
 τος, ἔτι μᾶλλον ὁ νεανίας τοῦτον φοβηθεὶς διὰ τὸ ἀξίωμα καὶ
 τὴν δόξαν, ἀπήντησεν αὐτῷ περὶ Δῖον, ἀσπαζόμενος μὲν
 καὶ φιλοφρονούμενος, οὐδὲν δὲ φάσκων ἔτι τῆς ἐκείνου δεῖσθαι
 τὰ πράγματα παρουσίας. Ἦσαν οὖν ἐκ τούτων ὑποψία πρὸς
 ἀλλήλους αὐτοῖς, καὶ βαδιζόντι Δημητρίῳ πρὸς δεῖπνον ὑπὸ
 τοῦ νεανίσκου παρακεκλημένῳ μηνύει τις ἐπιβουλήν, ὡς ἐν
 αὐτῷ τῷ πότῳ μελλόντων αὐτὸν ἀνελεῖν. Ὁ δὲ, μηδὲν δια-
 ταραχθεὶς, ἀλλὰ μικρὸν ὑφείς τῆς πορείας, ἐκέλευσε τοὺς μὲν
 ἡγεμόνας ἐν τοῖς ὅπλοις τὴν στρατιάν ἔχειν· ἀκολουθοὺς δὲ
 καὶ παίδας, ὅσοι περὶ αὐτὸν ἦσαν (ἦσαν δὲ, πολὺ πλείους τῶν
 Ἀλεξάνδρου) συνεισελθεῖν εἰς τὸν ἀνδρῶνα, καὶ παραμένειν,
 ἄχρις ἂν ἐξανασῆ. Τοῦτο δεῖσαντες οἱ περὶ τὸν Ἀλέξανδρον,
 οὐκ ἐτόλμησαν ἐπιχειρῆσαι. Καὶ ὁ μὲν Δημήτριος, οὐκ ἔχειν
 αὐτῷ τὸ σῶμα ποτικῶς σκηψάμενος, ἀπῆλθε διὰ ταχέων· τῇ
 δ' ὑπεραία περὶ ἀνάζυγὴν εἶχε, πράγματα νεώτερα προσπε-
 πτωκένας φάμενος αὐτῷ, καὶ παρητεῖτο συγγνώμην ἔχειν τὸν

Ἀλέξανδρον, εἰ τάχιον ἀπαίρει· συνέσεσθαι γὰρ αὐτῷ μᾶλλον ἄλλοτε σχολάζων. Ἐχαιρην οὖν Ἀλέξανδρος, ὡς οὐ πρὸς ἔχθραν, ἀλλ' ἐκουσίως, ἐκ τῆς χώρας ἀπαίροντος αὐτοῦ, καὶ προέπεμπεν ἄχρι Θετταλίας. Ἐπεὶ δ' εἰς Λάρισσαν ἦκον, αὐθις ἀλλήλοις ἐπήγγελον ἐσιάσεις ἀντεπιβουλεύοντες· ὁ δὲ μάλιστα τὸν Ἀλέξανδρον ὑποχείριον ἐποίησε τῷ Δημητρίῳ. Φυλάττεσθαι γὰρ ὀκνῶν, ὡς μὴ κάκεινον ἀντιφυλάττεσθαι διδάξῃ, παθῶν ἔφθασε, δρᾶν μέλλοντος αὐτοῦ, μὴ διαφυγεῖν ἐκεῖνον, ὃ ἐμηχανᾶτο. Κληθεὶς γὰρ ἐπὶ δεῖπνον ἦλθε πρὸς τὸν Δημήτριον. Ὡς δ' ἐκεῖνος ἐξάνεσθαι μετὰ δειπνῶν, φοβηθεὶς ὁ Ἀλέξανδρος συνεξάνεσθαι, καὶ κατὰ πόδας αὐτῷ πρὸς τὰς θύρας συνηκολούθει. Γενόμενος οὖν ὁ Δημήτριος πρὸς ταῖς θύραις κατὰ τοὺς ἑαυτοῦ δορυφόρους, καὶ τοῦτο μόνον εἰπὼν· « Κόπτε τὸν » ἐπόμενον »· αὐτὸς μὲν ὑπεξῆλθεν· ὁ δ' Ἀλέξανδρος ὑπ' ἐκείνων κατεκόπη, καὶ τῶν φίλων οἱ προσβοηθοῦντες, ὧν ἓνα λέγουσι σφαττόμενον εἰπεῖν, ὡς *ἐν* ἡμέρᾳ μιᾷ φθάσειεν αὐτοὺς ὁ Δημήτριος.

ΛΖ. Ἡ μὲν οὖν νύξ, οἷον εἰκὸς, θόρυβον ἔσχεν. Ἄμα δ' ἡμέρᾳ ταρασσομένοις τοῖς Μακεδόσι, καὶ φοβουμένοις τὴν τοῦ Δημητρίου δύναμιν, ὡς ἐπῆει μὲν οὐδεὶς φανερῶς, ὁ δὲ Δημήτριος ἔπεμπε βουλόμενος ἐντυχεῖν, καὶ περὶ τῶν πεπραγμένων ἀπολογήσασθαι, θαρρῆεῖν παρέστη, καὶ δέχεσθαι φιλανθρωπῶς αὐτόν. Ὡς δ' ἦλθεν, οὐ μακρῶν ἐδέησεν αὐτῷ λόγων, ἀλλὰ τῷ μισεῖν μὲν Ἀντίπατρον, φονέα τῆς μητρὸς ὄντα, βελτίονος δ' ἀπορεῖν, ἐκεῖνον ἀνηγόρευσαν βασιλέα Μακεδόνων, καὶ παραλαβόντες αὐτὸν κατήγον εἰς Μακεδονίαν. Ἦν δὲ καὶ τοῖς οἴκοι Μακεδόσιν οὐκ ἀκούσιος ἡ μεταβολή, μεμνημένοι αἰεὶ καὶ μισοῦσιν, ἃ Κάσσανδρος εἰς Ἀλέξανδρον τεθνηκότα παρηνόμησεν. Εἰ δὲ τις ἔτι μνήμη τῆς Ἀντιπάτρου τοῦ παλαιοῦ μετριότητος ὑπελείπετο, καὶ ταύτην Δημήτριος ἐκαρποῦτο Φίλα

συνοικῶν, καὶ τὸν ἐξ ἐκείνης υἱὸν ἔχων διάδοχον τῆς ἀρχῆς, ἤδη τότε μεираκίον ὄντα καὶ τῷ πατρὶ συστρατευόμενον.

ΔΗ. Οὕτω δὲ λαμπρᾷ κεχηρημένος εὐτυχία, πυνθάνεται μὲν περὶ τῶν τέκνων καὶ τῆς μητρὸς, ὡς μεθεῖνται, δῶρα καὶ τιμὰς Πτολεμαίου προσθέντος αὐτοῖς· πυνθάνεται δὲ περὶ τῆς Σελεύκῃ γαμηθείσης θυγατρὸς, ὡς Ἀντίοχῳ τῷ Σελεύκου συνοικεῖ, καὶ βασίλισσα τῶν ἄνω βαρβάρων ἀνηγόρευται. Συνέβη γὰρ, ὡς ἔοικε, τὸν Ἀντίοχον ἐρασθέντα τῆς Στρατονίκης, νέας οὐσης, ἤδη δὲ παιδίον ἐχούσης ἐκ τοῦ Σελεύκου, διακεῖσθαι κακῶς, καὶ πολλὰ ποιεῖν τῷ πάθει διαμαχόμενον τέλος δ' αὐτοῦ καταγνόντα, δεινῶν μὲν ἐπιθυμεῖν, ἀνήκεσα δὲ νοσεῖν, κεκρατῆσθαι δὲ τῷ λογισμῷ, τρόπον ἀπαλλαγῆς τοῦ βίου ζητεῖν, καὶ παραλύειν ἀτρέμα, καὶ θεραπείας ἀμελεία, καὶ τροφῆς ἀποχῆ, τὸ σῶμα, νοσεῖν τινα νόσον σκηπτόμενον. Ἐρασίστρατον δὲ τὸν ἰατρὸν αἰσθέσθαι μὲν οὐ χαλεπῶς ἐρώντος αὐτοῦ· τὸ δ' οὐδ' ἄν τις ἐρᾷ, δυσόπασσον ὄν, ἐξανευρεῖν βουλόμενον, αἰ μὲν ἐν τῷ δωματίῳ διημερεύειν· εἰ δὲ τις εἰσίοι τῶν ἐν ὄρῃ μεираκίων, ἢ γυναικῶν, ἐγκαθορᾷν τε τῷ προσώπῳ τοῦ Ἀντιόχου, καὶ τὰ συμπάσχειν μάλιστα τῇ ψυχῇ τρεπομένη πεφυκότα μέρη καὶ κινήματα τοῦ σώματος ἐπισκοπεῖν. Ὡς οὖν, τῶν μὲν ἄλλων εἰσιόντων, ὁμοίως εἶχε, τῆς δὲ Στρατονίκης, καὶ καθ' ἑαυτὴν καὶ μετὰ τοῦ Σελεύκου φοιτώσης πολλάκις, ἐγένετο τὰ τῆς Σαπφουῦς ἐκεῖνα περὶ αὐτὸν πάντα, φωνῆς ἐπίσχεσις, ἐρύθημα πυρῶδες, ὄψεων ὑποδείξεις, ἰδρῶτες ὀξεῖς, ἀταξία καὶ θόρυβος ἐν τοῖς σφυγμοῖς· τέλος δὲ, τῆς ψυχῆς κατὰ κράτος ἠττωμένης, ἀπορία καὶ θάμβος, καὶ ὠχρίασις. Ἐπὶ τούτοις προσλογιζόμενον τὸν Ἐρασίστρατον κατὰ τὸ εἶκος, ὡς οὐκ ἂν ἐτέρας ἐρῶν βασιλέως υἱὸς ἐνεκαρτέρει τῷ σιωπᾶν μέχρι θανάτου, χαλεπὸν μὲν ἠγεῖσθαι τὸ φράσαι ταῦτα καὶ κατειπεῖν· οὐ μὴν ἀλλὰ πισεύοντα τῇ πρὸς τὸν υἱὸν εὐνοίᾳ

τοῦ Σελεύκου, παρακινδυνεῦσαι ποτὲ καὶ εἰπεῖν, ὡς ἔρωσ μὲν εἴη τοῦ νεανίσκου τὸ πάθος, ἔρωσ δ' ἀδύνατος καὶ ἀνίατος. Ἐκπλαγέντος δ' ἐκείνου, καὶ πυθομένου « Πῶς ἀνίατος! — Ὅτι, » νῆ Δία (φάναι τὸν Ἐρασίστρατον), ἐρᾷ τῆς ἐμῆς γυναικός. » — Εἴτ' οὐκ ἂν (εἰπεῖν τὸν Σέλευκον) ἐπιδοίης, Ἐρασίστρατε, » τῷ ἐμῷ παιδί, φίλος ὢν, τὸν γάμον; καὶ ταῦτα, ὄρων, » ἡμᾶς ἐπὶ τούτῳ μόνῳ σαλεύοντας; — Οὐδὲ γάρ ἂν σὺ (φά- » ναι) τοῦτο πατὴρ ὢν ἐποίησας, εἰ Στρατονίκης Ἀντίοχος ἐ- » πεθύμησε ». Καὶ τὸν Σέλευκον· « Εἴθε γάρ, ὦ ἑταῖρε » (εἰπεῖν), ταχὺ μετασρέψαι τις ἐπὶ ταύτην καὶ μεταβάλοι » θεῶν, ἢ ἀνθρώπων, τὸ πάθος! ὡς ἐμοὶ καὶ τὴν βασιλείαν » ἀφεῖναι καλὸν Ἀντιόχου περιεχομένῳ ». Ταῦτ' ἐμπαθῶς σφό- » δρα τοῦ Σελεύκου καὶ μετὰ πολλῶν δακρύων λέγοντος, ἐμβα- » λόντα τὴν δεξιάν αὐτῷ τὸν Ἐρασίστρατον εἰπεῖν, ὡς οὐδὲν Ἐ- » ρασιστράτου δέοιτο· καὶ γάρ πατὴρ καὶ ἀνὴρ ὢν καὶ βασιλεὺς, αὐτὸς ἅμα καὶ ἰατρὸς εἴη τῆς οἰκίας ἄριστος. Ἐκ τούτου τὸν Σέλευκον ἐκκλησίαν ἀθροίσαντα πάνδημον, εἰπεῖν, ὅτι βούλε- » ται καὶ διέγνωκε, τῶν ἄνω πάντων τόπων Ἀντιόχον ἀποδεῖ- » ξαι βασιλέα καὶ Στρατονίκην βασιλίδα, ἀλλήλοις συνοικοῦντας· οἴεσθαι δὲ τὸν μὲν υἱὸν, εἰθισμένον ἅπαντα πείθεσθαι καὶ κατήκοον ὄντα, μηθὲν ἀντερεῖν αὐτῷ πρὸς τὸν γάμον· εἰ δ' ἡ γυνὴ τῷ μὴ νενομισμένῳ δυσκολαίνοι, παρακαλεῖν τοὺς φίλους, ὅπως διδάσκωσιν αὐτὴν καὶ πείθωσι, καλὰ καὶ δίκαια τὰ δο- » κοῦντα βασιλεῖ μετὰ τοῦ συμφέροντος ἡγεῖσθαι. Τὸν μὲν οὖν Ἀντιόχου καὶ Στρατονίκης γάμον ἐκ τοιαύτης γενέσθαι προ- » φάσεως λέγουσι.

ΛΘ. Δημήτριος δὲ Μακεδονίαν καὶ Θετταλίαν ἦν παρειλη- » φώς. ἔχων δὲ καὶ τῆς Πελοποννήσου τὰ πλεῖστα, καὶ τῶν ἐντὸς Ἰσθμοῦ, Μέγαρα καὶ Ἀθήνας, ἐπὶ Βοιωτοὺς ἐσράτευσε. Καὶ πρῶτον μὲν ἐγένοντο συμβάσεις μέτριαι περὶ φιλίας πρὸς αὐτὸν,

ἔπειτα Κλεωνύμου τοῦ Σπαρτιάτου παραβαλόντος εἰς Θήβας μετὰ στρατιᾶς, ἐπαρθέντες οἱ Βοιωτοὶ, καὶ Πίσιδος ἅμα τοῦ Θεσπείως, ὃς ἐπρώτευσεν δόξῃ καὶ δυνάμει τότε, συμπαραορμῶντος αὐτοῦς, ἀπέστησαν. Ὡς δὲ ταῖς Θήβαις ἐπαγαγὼν τὰς μηχανὰς ὁ Δημήτριος ἐπολιόρκει, καὶ φοβηθεὶς ὑπεξῆλθεν ὁ Κλεωνύμος, καταπλαγέντες οἱ Βοιωτοὶ παρέδωκαν ἑαυτοὺς. Ὁ δὲ, ταῖς πόλεσιν ἐμβαλὼν φρουρὰν, καὶ πραξάμενος πολλὰ χρήματα, καὶ καταλιπὼν αὐτοῖς ἐπιμελητὴν καὶ ἀρμοστὴν Ἰερώνυμον τὸν ἰσορικόν, ἔδοξεν ἡπίως κεχρησθαι, καὶ μάλιστα διὰ Πίτιν. Ἐλὼν γὰρ αὐτὸν, οὐδὲν κακὸν ἐποίησεν, ἀλλὰ καὶ προσαγορεύσας καὶ φιλοφρονηθεὶς, πολέμαρχον ἐν Θεσπιαῖς ἀπέδειξεν. Οὐ πολλῶ δ' ὕστερον ἀλίσκεται Λυσίμαχος ὑπὸ Δρομικαίτου, καὶ πρὸς τοῦτο κατὰ τάχος ἐξορμήσαντος ἐπὶ Θράκην τοῦ Δημητρίου, ὡσπερ ἔρημα καταληψομένου, πάλιν ἀπέστησαν οἱ Βοιωτοὶ, καὶ Λυσίμαχος ἅμα διειμένος ἀπηγγέλλετο. Ταχέως οὖν καὶ πρὸς ὀργὴν ἀνασρέψας ὁ Δημήτριος, εὗρεν ἠττιημένους ὑπὸ τοῦ παιδὸς Ἀντιγόνου μάχῃ τοὺς Βοιωτοὺς, καὶ τὰς Θήβας αὖθις ἐπολιόρκει.

Μ. Πύρρου δὲ Θεσσαλίαν κατατρέχοντος, καὶ μέχρι Θερμοπυλῶν παραφάνετος, Ἀντίγονον ἐπὶ τῆς πολιορκίας καταλιπὼν, αὐτὸς ὄρμησεν ἐπ' ἐκεῖνον. Ὄξέως δὲ φυγόντος, ἐν Θεσσαλίᾳ καταστήσας μυρίους ὀπλίτας καὶ χιλίους ἵππους, αὖθις ἐνέκειτο ταῖς Θήβαις, καὶ προσῆγε τὴν λεγομένην ἐλέπολιν, πολυπόνως καὶ κατὰ μικρὸν ὑπὸ βρίθους καὶ μεγέθους μοχλευομένην, ὡς μόλις ἐν δυσὶ μησὶ δύο σταδίους προσελθεῖν. Τῶν δὲ Βοιωτῶν ἐρρωμένως ἀμυνομένων, καὶ τοῦ Δημητρίου πολλάκις φιλονεικίας ἕνεκα μᾶλλον, ἢ χρείας, μάχεσθαι καὶ κινδυνεύειν τοὺς στρατιώτας ἀναγκάζοντος, ὄρων ὁ Ἀντίγονος πίπτοντας οὐκ ὀλίγους, καὶ περιπαθῶν « Τί, ὦ πάτερ (ἔφη), » παραναλισκομένους οὐκ ἀναγκαίως τούτους περιορῶμεν » ;

Ὁ δὲ, παροξυνθείς· « Σὺ δὲ (ἔφη) τί δυσχεραίνεις; ἢ διάμε-
 » τρον ὀφείλεις τοῖς ἀποθνήσκουσιν » ; οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ βου-
 λόμενός γε μὴ δοκεῖν ἐτέρων ἀφειδεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ συγ-
 κινδυνεύειν τοῖς μαχομένοις, διελαύνεται τὸν τράχηλον ὄξυ-
 θελεῖ. Καὶ δεινῶς μὲν ἔσχεν, οὐ μὴν ἀνῆκεν, ἀλλ' εἶλε τὰς
 Θήβας πάλιν. Καὶ παρελθὼν ἀνάτασιν μὲν καὶ φόβον ὡς τὰ
 δεινότατα πεισομένοις παρέσχεν· ἀνελὼν δὲ τρισκαίδεκα καὶ
 μεταστῆσας τινὰς, ἀφῆκε τοὺς ἄλλους. Ταῖς μὲν οὖν Θήβαις
 οὐπὼ δέκατον οἰκουμέναις ἔτος ἀλῶναι δις ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ
 συνέπεσε. Τῶν δὲ Πυθίων καθηκόντων, πρᾶγμα καινότατον ἐ-
 πέτρεψεν αὐτῷ ποιεῖν ὁ Δημήτριος. Ἐπεὶ γὰρ Αἰτωλοὶ τὰ πε-
 ρὶ Δελφούς σενὰ κατεῖχον, ἐν Ἀθήναις αὐτὸς ἦγε τὸν ἀγῶνα
 καὶ τὴν πανήγυριν, ὡς ἂν προσῆκον αὐτόθι μάλισα τιμᾶσθαι
 τὸν θεόν, ὃς δὴ καὶ πατρῷός ἐστι, καὶ λέγεται τοῦ γένους
 ἀρχηγός.

ΜΑ. Ἐντεῦθεν ἐπανελθὼν εἰς Μακεδονίαν, καὶ μὴτ' αὐτὸς
 ἀγειν ἡσυχίαν πεφυκώς, τοὺς τ' ἄλλους ὀρών ἐν ταῖς στρα-
 τεῖαις μᾶλλον αὐτῷ προσέχοντας, οἴκοι δὲ ταραχῶδεις καὶ
 πολυπράγμονας ὄντας, ἐσράτευσεν ἐπ' Αἰτωλοὺς, καὶ τὴν χώ-
 ραν κακῶσας, καὶ Πάνταυχον ἐν αὐτῇ, μέρος ἔχοντα τῆς δυ-
 νάμεως οὐκ ὀλίγον, ἀπολιπὼν, ἐπὶ Πύρρον αὐτὸς ἐχώρει, καὶ
 Πύρρος ἐπ' ἐκεῖνον ἀλλήλων δὲ διαμαρτόντες, ὁ μὲν ἐπὶ ὀρθῇ
 τὴν Ἕπειρον, ὁ δὲ, Πανταύχῳ περιπεσὼν καὶ μάχην συνάψας,
 αὐτὸν μὲν ἄχρι τοῦ δοῦναι καὶ λαβεῖν πληγὴν ἐν χερσὶ γενό-
 μενον ἐτρέψατο, τῶν δ' ἄλλων πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινεν, ἐζώγησε
 δὲ πεντακισχιλίους. Καὶ τοῦτο μάλιστα Δημήτριον ἐκάκωσεν·
 οὐ γὰρ οὕτω μισηθείς ὁ Πύρρος, ἀφ' ὧν ἔπραξεν, ὡς θαυμα-
 σθεῖς διὰ τὸ πλεῖστα τῇ χειρὶ κατεργάσασθαι, μέγα τε καὶ
 λαμπρὸν ἔσχεν ἀπὸ τῆς μάχης ἐκεῖνης ὄνομα παρὰ τοῖς Μα-
 κεδόσι· καὶ πολλοῖς ἐπήγει λέγειν τῶν Μακεδόνων, ὡς ἐν μόνῳ

τούτῳ τῶν βασιλέων εἶδῶλον ἐνορῶτο τῆς Ἀλεξάνδρου τόλμης· οἱ δ' ἄλλοι, καὶ μάλιστα Δημήτριος, ὡς ἐπὶ σκηνῆς, τὸ βάρος ὑποκρίνοιντο καὶ τὸν ὄγκον τοῦ ἀνδρός. Ἦν δ' ὡς ἀληθῶς τραγωδία μεγάλη περὶ τὸν Δημήτριον, οὐ μόνον ἀμπεχόμενον καὶ διαδούμενον περιττῶς καυσίαις διμήτροις, καὶ χρυσοπαρῦφοις ἀλουργίσι, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῖς ποσὶν ἐκ πορφύρας ἀκράτου συμπεπιλημένης χρυσοβαφεῖς πεποιημένον ἐμβάδας. Ἦν δέ τις ὑψαινομένη χλαμὺς αὐτῷ πολὺν χρόνον, ἔργον ὑπερήφανον, εἴκασμα τοῦ κόσμου καὶ τῶν κατ' οὐρανὸν φαινομένων· ὃ κατελείφθη μὲν ἡμιτελές ἐν τῇ μεταβολῇ τῶν πραγμάτων, οὐδεὶς δ' ἐτόλμησεν αὐτῇ χρῆσασθαι, καίπερ οὐκ ὀλίγων ὕστερον ἐν Μακεδονίᾳ σοβαρῶν γενομένων βασιλέων.

MB. Οὐ μόνον δὲ τούτοις τοῖς θεάμασι ἐλύπει τοὺς ἀνθρώπους ἀήθεις ὄντας, ἀλλὰ καὶ τρυφὴν καὶ δίαιταν ἐβαλύνοντο· καὶ μάλιστα δὴ τὸ δυσόμιλον αὐτοῦ καὶ δυσπρόσοδον. Ἡ γὰρ οὐ παρεῖχε καιρὸν ἐντυχεῖν, ἢ χαλεπὸς καὶ τραχὺς ἦν τοῖς ἐντυγχάνουσιν. Ἀθηναίων μὲν γὰρ, περὶ οὓς ἐσπουδάκει μάλιστα τῶν Ἑλλήνων, ἔτη δύο πρεσβείαν κατέσχεν· ἐκ Λακεδαιμόνος δ' ἐνὸς πρεσβευτοῦ παραγενομένου, καταφρονεῖσθαι δοκῶν, ἠγανάκτησεν. Ἀσειῶς μέντοι καὶ Λακωνικῶς ἐκεῖνος, εἰπόντος αὐτοῦ, « Τί σὺ λέγεις; ἓνα Λακεδαιμόνιοι πρεσβευτὴν ἔπεμψαν; » — Ναὶ (εἶπεν), ὦ βασιλεῦ, πρὸς ἓνα ». Δόξαντος δὲ αὐτοῦ ποτὲ δημοτικώτερον ἐξελαύνειν, καὶ πρὸς ἐντευξίν ἔχειν οὐκ ἀηδῶς, συνέδραμόν τινες ἐγγράφους ἀξιώσεις ἀναδιδόντες. Δεξαμένου δὲ πάσας καὶ τῇ χλαμύδι συλλαβόντος, ἤσθησαν οἱ ἄνθρωποι καὶ παρηκολούθουν· ὡς δ' ἦλθεν ἐπὶ τὴν τοῦ Ἀξίου γέφυραν, ἀναπτύξας τὴν χλαμύδα, πάσας εἰς τὸν ποταμὸν ἐξέρριψε. Καὶ τοῦτο δὴ δεινῶς ἠνίασε τοὺς Μακεδόνας, ὑβρίζεσθαι δοκῶντας, οὐ βασιλεύεσθαι· καὶ Φιλίππου μνημονεύον-
τας, ἢ τῶν μνημονευόντων ἀκούοντας, ὡς μέτριος ἦν περὶ

ταῦτα καὶ κοινός. Καί ποτε πρεσβυτέρου γυναιίου κόπτοντος αὐτὸν ἐν παρόδῳ τινί, καὶ δεομένου πολλάκις ἀκουσθῆναι, φήσας μὴ σχολάζειν, ἐγκραγόντος ἐκείνου, καὶ « Μὴ βασιλευε », εἰπόντος· δηχθεὶς σφόδρα, καὶ πρὸς τούτῳ γενόμενος, ἀνέσρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ πάντα ποιησάμενος ὕστερα, τοῖς ἐντυχεῖν βουλομένοις, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς πρεσβύτιδος ἐκείνης, ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐσχόλασεν. Οὐδὲν γὰρ οὕτως τῷ βασιλεῖ προσῆκον, ὡς τὸ τῆς δίκης ἔργον. Ἄρης μὲν γὰρ τύραννος, ὡς φησι Τιμόθεος· Νόμος δὲ πάντων βασιλεὺς, κατὰ Πίνδαρον, ἐσί. Καὶ τοὺς βασιλεῖς Ὅμηρός φησιν, οὐχ ἐλεπόλεις, οὐδὲ ναῦς χαλκήρεις, ἀλλὰ θέμιστας, παρὰ τοῦ Διὸς λαμβάνοντας ῥύεσθαι καὶ φυλάττειν, καὶ τοῦ Διὸς, οὐ τὸν πολεμικώτατον, οὐδὲ τὸν ἀδικιώτατον καὶ φονικιώτατον τῶν βασιλέων, ἀλλὰ τὸν δικαίωτατον, ὁ αὐτὸς ἦν καὶ μαθητὴν προσηγόρευκεν. Ἀλλὰ Δημήτριος ἔχαιρε τῷ βασιλεῖ τῶν θεῶν ἀνομοιοτάτην ἐπιγραφόμενος προσωυμίαν. Ὁ μὲν γὰρ Πολιεὺς καὶ Πολιοῦχος, ὁ δὲ Πολιορκητὴς ἐπίκλησιν ἔσχεν. Οὕτως ἐπὶ τὴν τοῦ καλοῦ χώραν τὸ αἰσχρὸν ὑπὸ δυνάμεως ἀμαθοῦς ἐπελθὼν συνφκείωσε τῇ δόξῃ τὴν ἀδικίαν.

ΜΓ. Ὁ δ' οὖν Δημήτριος ἐπιστραλέσατα νοσήσας ἐν Πέλλῃ, μικροῦ τότε Μακεδονίαν ἀπέβαλε, καταδραμόντος ὀξέως Πύρρου, καὶ μέχρις Ἐδέσσης προσελθόντος. Ἄμα δὲ τῷ κουφότερος γενέσθαι, πάνυ ῥαδίως ἐξελάσας αὐτὸν, ἐποίησατο τινὰς ὁμολογίας· οὐ βουλόμενος ἐμποδῶν ὄντι συνεχῶς προσπταίων καὶ τοπομαχῶν, ἦττον εἶναι πρὸς οἷς διενοεῖτο. Διενοεῖτο δ' οὐθεν ὀλίγον, ἀλλὰ πᾶσαν ἀναλαμβάνειν τὴν ὑπὸ τῷ πατρὶ γενομένην ἀρχήν. Καὶ τῆς ἐλπίδος ταύτης καὶ τῆς ἐπιβολῆς οὐκ ἀπελείπετο τὰ τῆς παρασκευῆς, ἀλλὰ στρατιᾶς μὲν ἤδη συνετέτακτο πεζῆς μυριάδας δέκα, δισχιλίων ἀνδρῶν ἀποδεούσας, καὶ χωρὶς, ἰππέας ὀλίγῳ δισχιλίων καὶ μυρίων ἐλάττους. Στόλον

δὲ νεῶν ἅμα πεντακοσίων καταβαλλόμενος, τὰς μὲν ἐν Πειραιεῖ τρόπεις ἔθετο, τὰς δ' ἐν Κορίνθῳ, τὰς δ' ἐν Χαλκίδι, τὰς δὲ περὶ Πέλλαν, αὐτὸς ἐπιὼν ἐκκσαχόσε, καὶ διδάσκων, ἃ χρὴ, καὶ συντεχνώμενος, ἐκπληττομένων ἀπάντων οὐ τὰ πλήθη μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ μεγέθη τῶν ἔργων. Οὐδεὶς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων οὔτε πεντεκαίδεκῆρη ναῦν πρότερον, οὔτε ἐκκαίδεκῆρη· ἀλλ' ὕστερον τεσσαρακοντῆρη Πτολεμαῖος ὁ Φιλοπάτωρ ἐναυπηγήσατο, μῆκος διακοσίων ὀγδοήκοντα πηχῶν, ὕψος δὲ ἕως ἀκροστολίου πεντήκοντα δυοῖν δεόντων· ναύταις δὲ, χωρὶς ἐρετῶν, ἐξηρτυμένην τετρακοσίαις, ἐρέταις δὲ τετρακισχιλίαις· χωρὶς δὲ τούτων, ὀπλίτας δεχομένην ἐπὶ τε τῶν παρόδων καὶ τοῦ κατασρώματος, ὀλίγω τρισχιλίων ἀποδέοντας. Ἀλλὰ θέαν μόνην ἐκείνη παρέσχε· καὶ μικρὸν ὅσον διαφέρουσα τῶν μονίμων οἰκοδομημάτων, φανῆναι πρὸς ἐπίδειξιν, οὐ χρεῖαν, ἐπισφαλῶς καὶ δυσέργως ἐκινήθη. Τῶν δὲ Δημητρίου νεῶν οὐκ ἦν τὸ καλὸν ἀναγώνισον, οὐδὲ τῷ περιττῷ τῆς κατασκευῆς ἀπεσεροῦντο τὴν χρεῖαν, ἀλλὰ τὸ τάχος καὶ τὸ ἔργον ἀξιοθεατότερον τοῦ μεγέθους παρεῖχον.

ΜΔ. Αἰρομένης οὖν τοσαύτης δυνάμεως ἐπὶ τὴν Ἀσίαν, ὅσπην μετ' Ἀλέξανδρον οὐδεὶς ἔσχε πρότερον, οἱ τρεῖς συνέστησαν ἐπὶ Δημήτριον, Σέλευκος, Πτολεμαῖος, Λυσίμαχος· ἔπειτα κοινῇ πρὸς Πύρρον ἀποσεΐλαντες, ἐκέλευον ἐξάπτεσθαι Μακεδονίας καὶ μὴ νομίζειν σπονδὰς, αἷς Δημήτριος οὐκ ἐκείνω τὸ μὴ πολεμεῖσθαι δέδωκεν, ἀλλ' εἴληφεν ἑαυτῷ τὸ πολεμεῖν οἷς βούλεται πρότερον. Δεξαμένου δὲ Πύρρου, πολὺς περιέσθη πόλεμος ἔτι μέλλοντα Δημήτριον. Ἄμα γὰρ τὴν μὲν Ἑλλάδα πλεύσας σὺν μεγάλῳ Πτολεμαῖος ἀφίστη, Μακεδονίαν δὲ Λυσίμαχος ἐκ Θράκης, ἐκ δὲ τῆς ὁμόρου Πύρρος, ἐμβαλόντες ἐλεηλάτουν. Ὁ δὲ τὸν μὲν υἱὸν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος κατέλιπεν, αὐτὸς δὲ, βοηθῶν Μακεδονία, πρῶτον ἔρμησεν ἐπὶ Λυσίμαχον·

ἀγγέλλεται δ' αὐτῷ Πύρρος ἡρηκῶς πόλιν Βεῤῥοίαν. Καὶ τοῦ λόγου ταχέως εἰς τοὺς Μακεδόνας ἐμπεσόντος, οὐδὲν ἔτι τῷ Δημητρίῳ κατὰ κόσμον εἶχεν, ἀλλὰ καὶ ὀδυρῶν καὶ δακρύων καὶ πρὸς ἐκείνον ὀργῆς καὶ βλασφημιῶν μεσὸν ἦν τὸ στρατόπεδον· καὶ συμμένειν οὐκ ἤθελον, ἀλλ' ἀπιέναι, τῷ μὲν λόγῳ πρὸς τὰ οἴκῳ, τῇ δ' ἀληθείᾳ πρὸς τὸν Λυσιμάχον. Ἔδοξεν οὖν τῷ Δημητρίῳ, Λυσιμάχου μὲν ἀποσῆναι πορρωτάτω, πρὸς δὲ Πύρρον τραπέσθαι. Τὸν μὲν γὰρ, ὁμόφυλον εἶναι, καὶ πολλοῖς συνήθη δι' Ἀλέξανδρον. Ἐπῆλυν δὲ καὶ ξένον ἄνδρα, τὸν Πύρρον, οὐκ ἂν αὐτοῦ προτιμῆσχι Μακεδόνας. Τούτων μέντοι πολὺ διεψεύσθη τῶν λογισμῶν. Ὡς γὰρ ἐγγὺς ἐλθὼν τῷ Πύρρῳ παρεστρατοπέδευσεν, αἰεὶ μὲν αὐτοῦ τὴν ἐν τοῖς ὄπλοις λαμπρότητα θαυμάζοντες, ἔκ τε τοῦ παλαιωτάτου βασιλικώτατον εἰθισμένοι νομίζειν τὸν ἐν τοῖς ὄπλοις κράτιστον, τότε δὲ καὶ πρῶως κεχρηῆσθαι τοῖς ἀλίσκωμένοις πυνθανόμενοι, πάντως δὲ καὶ πρὸς ἕτερον καὶ πρὸς τοῦτον ἀπαλλαγῆναι τοῦ Δημητρίου ζητοῦντες, ἀπεχώρουν λάθρα, καὶ κατ' ὀλίγους τό γε πρῶτον, εἶτα φανερώς ἅπαν εἶχε κίνησιν καὶ ταραχὴν τὸ στρατόπεδον. Τέλος δὲ τῷ Δημητρίῳ τολμήσαντες τινὲς προσελθεῖν, ἐκέλευον ἀπιέναι καὶ σώζειν αὐτόν· ἀπειρηκέσαι γὰρ ἤδη Μακεδόνας ὑπὲρ τῆς ἐκείνου τρυφῆς πολεμοῦντας. Οἷτοι μετριώτατοι τῶν λόγων ἐφαίνοντο τῷ Δημητρίῳ πρὸς τὴν τῶν ἄλλων τραχύτητα· καὶ παρελθὼν ἐπὶ σκηνὴν, ὥσπερ οὐ βασιλεὺς, ἀλλ' ὑποκριτῆς, μεταμφιέννυται χλαμύδα φαιάν ἀντὶ τῆς στρατηγικῆς ἐκείνης, καὶ διαλαθὼν ὑπεχώρησεν. Ὀρμησάντων δὲ τῶν πλείστων εὐθὺς ἐφ' ἀρπαγὴν, καὶ πρὸς ἀλλήλους διαμαχομένων, καὶ τὴν σκηνὴν διασπώντων, ἐπιφανεῖς ὁ Πύρρος ἐκράτησεν αὐτοβοεῖ καὶ κατέσχε τὸ στρατόπεδον. Καὶ γίνεται πρὸς Λυσιμάχον αὐτῷ συμπάσης Μακεδονίας νέμησης, ἐπταετίαν ὑπὸ Δημητρίου βεβαίως ἀρχείτης.

ΜΕ. Οὕτω δὲ τοῦ Δημητρίου τῶν πραγμάτων ἐκπεσόντος, καὶ καταφυγόντος εἰς Κασσάνδρειαν, ἡ γυνὴ Φίλα περιπαθῆς γενομένη, προσιδεῖν μὲν οὐχ ὑπέμεινεν αἴθις ἰδιώτην καὶ φυγάδα τὸν τλημονέσατον βασιλέων Δημήτριον, ἀπειπαμένη δὲ πᾶσαν ἐλπίδα, καὶ μισήσασα τὴν τύχην αὐτοῦ, βεβαιοτέραν ἐν τοῖς κακοῖς οὔσαν, ἢ τοῖς ἀγαθοῖς, πιούσα φάρμακον ἀπέθανε. Δημήτριος δ', ἔτι τῶν λοιπῶν ναυαγίων ἔχεσθαι διανοηθεὶς, ἀπῆρεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ τοὺς ἐκεῖ στρατηγούς καὶ φίλους συνῆγεν. Ἦν οὖν ὁ Σοφοκλέους Μενέλαος εἰκόνα ταῖς αὐτοῦ τύχαις παρατίθουσιν·

Ἄλλ' οὐμὸς αἰεὶ πότμος ἐν πυκνῷ Θεοῦ
 Τροχῷ κυκλεῖται, καὶ μεταλλάσει φύσιν.
 Ὡσπερ σελήνης δ' ὄψις εὐφρόναις δύο
 Στῆναι δύναιτ' ἂν οὔ ποτ' ἐν μορφῇ μιᾷ·
 Ἄλλ' ἐξ ἀδήλου πρῶτον ἔρχεται νέα,
 Πρόσωπα καλλύνουσα καὶ πληρουμένη,
 Χῶτανπερ αὐτῆς εὐγενεστάτη φανῆ,
 Πάλιν διχόρρει, καπὶ μηδὲν ἔρχεται·

ταύτη μᾶλλον ἂν τις ἀπεικάσαι τὰ Δημητρίου πράγματα καὶ τὰς περὶ αὐτὸν αὐξήσεις καὶ φθίσεις, καὶ ἀναπληρώσεις καὶ ταπεινότητας. Οὗ γε καὶ τότε παντάπασιν ἀπολείπειν καὶ κατασβέννυσθαι δοκοῦντος, ἀνέλαμπεν αἴθις ἡ ἀρχή· καὶ δυνάμεις τινὲς ἐπιρρέουσαι κατὰ μικρὸν ἀνεπλήρουν τὴν ἐλπίδα. Καὶ τότε πρῶτον ἰδιώτης καὶ τῶν βασιλικῶν κοσμίων ἔρημος ἐπεφοίτα ταῖς πόλεις. Καὶ τις αὐτὸν ἐν Θήβαις τοιοῦτον θεασάμενος, ἐχρήσατο τοῖς Εὐριπίδου στίχοις οὐκ ἀηδῶς·

Μορφὴν ἀμείψας ἐκ Θεοῦ βροτησίαν,
 Πάρεσι Δίρκης νάματ' Ἰσμηνοῦ θ' ὕδωρ.

Μς. Ἐπεὶ δ' ἄπαξ ὥσπερ εἰς ὁδὸν βασιλικὴν τὴν ἐλπίδα

κατέστη, καὶ συνέστατο πάλιν σῶμα καὶ σχῆμα περὶ αὐτὸν ἀρχῆς, Θηβαίους μὲν ἀπέδωκε τὴν πολιτείαν, Ἀθηναῖοι δ' ἀπέστησαν αὐτοῦ. Καὶ τόν τε Δίφιλον, ὃς ἦν ἰερεὺς τῶν Σωτήρων ἀναγεγραμμένος, ἐκ τῶν ἐπωνύμων ἀνείλον, ἄρχοντας αἰρεῖσθαι πάλιν, ὥσπερ ἦν πάτριον, ψηφισάμενοι, τόν τε Πύρρον ἐκ Μακεδονίας μετεπέμποντο, μᾶλλον, ἢ προσεδόκησαν, ἰσχύοντα τὸν Δημήτριον ὀρῶντες. Ὁ δ' ὀργῇ μὲν ἐπῆλθεν αὐτοῖς, καὶ πολιορκίαν περὶ τὸ ἄστυ συνεστήσατο καρτερὰν. Κράττης δὲ, τοῦ φιλοσόφου, πεμφθέντος ὑπὸ τοῦ δήμου πρὸς αὐτὸν, ἀνδρὸς ἐνδύξου καὶ δυνατοῦ, τὰ μὲν, οἷς ὑπὲρ τῶν Ἀθηναίων ἐδείτο, πεισθεῖς, τὰ δ', ἐξ ὧν ἐδίδασκε περὶ τῶν ἐκείνῳ συμφερόντων, νοήσας, ἔλυσε τὴν πολιορκίαν, καὶ συναγαγὼν, ὅσαι νῆες ἦσαν αὐτῷ, καὶ στρατιώτας μυρίους καὶ χιλίους σὺν ἱππεῦσιν ἐμβιβάσας, ἐπὶ τὴν Ἀσίαν ἔπλει, Λυσιμάχου Καρίαν καὶ Λυδίαν ἀποστήσων. Δέχεται δ' αὐτὸν Εὐρυδίκη περὶ Μίλητον, ἀδελφὴ Φίλας, ἄγουσα τῶν αὐτῆς καὶ Πτολεμαίου θυγατέρων Πτολεμαΐδα, καθωμολογημένην ἐκείνῳ πρότερον διὰ Σελεύκου. Ταύτην γαμεῖ Δημήτριος, Εὐρυδικῆς ἐκδιδούσης. Καὶ μετὰ τὸν γάμον εὐθύς ἐπὶ τὰς πόλεις τρέπεται, πολλῶν μὲν ἐκουσίως προσθεμένων, πολλὰς δὲ καὶ βιαζόμενος. ἔλαβε δὲ καὶ Σάρδεις· καὶ τινες τῶν Λυσιμάχου στρατηγῶν ἀπεχώρησαν πρὸς αὐτὸν, χρήματα καὶ στρατιὰν κομίζοντες. Ἐπερχομένου δ' Ἀγαθοκλέους, τοῦ Λυσιμάχου, μετὰ δυνάμεως, ἀνέβαινεν εἰς Φρυγίαν, ἐγνωκῶς, ἄνπερ Ἀρμενίας ἐπιλάβηται, Μηδίαν κινεῖν, καὶ τῶν ἄνω πραγμάτων ἔχεισθαι, πολλὰς ἐξωθουμένῳ περιφυγὰς καὶ ἀναχωρήσεις ἐχόντων. Ἐπομένου δ' Ἀγαθοκλέους, ἐν ταῖς συμπλοκαῖς περιῆν· ἐπισιτισμοῦ δὲ καὶ προνομῶν εἰργόμενος, ἠπορεῖτο, καὶ τοῖς στρατιώταις δι' ὑποψίας ἦν ὡς ἐπ' Ἀρμενίαν καὶ Μηδίαν ἐκτοπίζων. Ἄμα δὲ μᾶλλον ὁ λιμὸς ἐπέτεινε, καὶ διαμαρτία τις γενομένη

περὶ τὴν Λύκου διάβασιν πλῆθος ἀνθρώπων ἀρπασθὲν ὑπὸ τοῦ
 ρεύματος ἀπώλεσεν· ὁμως δὲ τοῦ σκώπτειν οὐκ ἀπείχοντο.
 Προγράφει δὲ τις αὐτοῦ πρὸ τῆς σκηνῆς τὴν τοῦ Οἰδίποδος
 ἀρχὴν, μικρὸν παραλλάζας·

Τέκνον τυφλοῦ γέροντος Ἀντιγόου, τίνας

Χώρους ἀφίγημα;—————

MZ. Τέλος δὲ, καὶ νόσου τῷ λιμῷ συνεπιτιθεμένης, ὥσπερ
 εἴωθεν, ἐπὶ βρώσεις ἀναγκαίας τρεπομένων, τοὺς πάντας οὐκ
 ἐλάσσονας ὀκτακισχιλίων ἀποβαλὼν, ἀπῆγεν ὁπίσω τοὺς λοιπούς.
 Καὶ καταβὰς εἰς Ταρσὸν, ἐβούλετο μὲν ἀπέχεσθαι τῆς χώρας,
 εὔσης ὑπὸ Σελεύκῳ τότε, καὶ πρόφασιν ἐκείνῳ μηδεμίαν παρα-
 σχεῖν· ὡς δ' ἦν ἀμήχανον, ἐν ταῖς ἐσχάταις ὄντων ἀπορίαις
 τῶν στρατιωτῶν, καὶ τοῦ Ταύρου τὰς ὑπερβολὰς Ἀγαθοκλῆς
 ἀπετείχισε, γράφει πρὸς Σέλευκον ἐπιστολὴν, μακρὸν τινα τῆς
 αὐτοῦ τύχης ὄδυρμόν, εἶτα πολλὴν ἰκεσίαν καὶ δέησιν ἔχουσαν,
 ἀνδρὸς οἰκείου λαβεῖν οἶκτον, ἄξια καὶ πολεμίους συναλγῆσαι
 πεπονθότος. Ἐπικλασθέντος δὲ πῶς Σελεύκου, καὶ γράψαντος
 τοῖς ἐκεῖ στρατηγοῖς, ὅπως αὐτῷ τε τῷ Δημητρίῳ χορηγίαν
 βασιλικὴν καὶ τῇ δυνάμει τροφὴν ἀφθονὴν παρέχωσιν, ἐπελθὼν
 Πατροκλῆς, ἀνὴρ συνετὸς εἶναι δοκῶν καὶ Σελεύκῳ φίλος πιστός,
 οὐ τὸ τῆς δαπάνης ἔφη πλεῖστον εἶναι τῶν Δημητρίου στρατιωτῶν
 τρεπομένων, ἀλλ' ἐνδιατρίβοντα τῇ χώρᾳ Δημήτριον οὐ καλῶς
 περιορᾶν αὐτὸν, ὃς ἀεὶ βιαιότατος ὢν καὶ μεγαλοπραγμονέ-
 σατος βασιλέων, νῦν ἐν τύχαις γέγονεν, αἱ καὶ τοὺς φύσει
 μετρίους ἐξάγουσι τολμᾶν καὶ ἀδικεῖν. Ἐκ τούτου παροξυνθεὶς
 ὁ Σέλευκος ἐξώρμησεν εἰς Κιλικίαν μετὰ πολλῆς δυνάμεως. Ὁ
 δὲ Δημήτριος, ἐκπλαγείς τῇ δι' ὀλίγου μεταβολῇ τοῦ Σελεύκου,
 καὶ φοβηθεὶς, ὑπεσείλατο τοῖς ὀχυροτάτοις τοῦ Ταύρου, καὶ δια-
 πεμπόμενος, ἤξιον μάλιστα μὲν αὐτὸν περιδεῖν τῶν αὐτονόμων
 τινὰ βαρβάρων κτησάμενον ἀρχὴν, ἐν ἧ καταβιώσεται πλάνης

καὶ φυγῆς παυτάμενος· εἰ δὲ μὴ, τὸν χειμῶνα διαθρέψαι τὴν δύναμιν αὐτόθι, καὶ μὴ πάντων ἐνδεᾶ καὶ γυμνὸν ἐξελαύνειν, καὶ προσβάλλειν τοῖς πολεμίοις.

ΜΗ. Ἐπεὶ δὲ Σέλευκος, ταῦτα πάντα ὑποπτεύων, ἐκέλευσεν αὐτὸν, εἰ βούλεται, δύο μῆνας ἐν τῇ Καταονίᾳ χειμάσαι, δόντα τοὺς πρώτους τῶν φίλων ὀμήρους, ἅμα δὲ τὰς εἰς Συρίαν ἀπειτείχιζεν ἐκβολὰς ἐγκλειόμενος, ὥσπερ θηρίον, ὃ Δημήτριος κύκλῳ καὶ περιβαλλόμενος, ὑπ' ἀνάγκης τρέπεται πρὸς ἄλλην, καὶ τὴν τε χώραν κατέτρεχε, καὶ τῷ Σελεύκῳ προσβάλλοντι συμπλεκόμενος, αἰεὶ πλέον εἶχε. Καὶ ποτε τῶν δρεπανηφόρων εἰς αὐτὸν ἀφεθέντων, ὑπερβὰς τροπὴν ἐποιήσατο, καὶ τῶν εἰς Συρίαν ὑπερβολῶν τοὺς ἀποτειχίζοντας ἐξέλασας ἐκράτησε. Καὶ ὅλως ἐπῆρτο τῇ γνώμῃ, καὶ τοὺς στρατιώτας ἀνατεθαῖρηκότας ὄρων, παρεσκευάζετο διαγωνίσασθαι πρὸς τὸν Σέλευκον ἐπὶ τοῖς μεγίστοις ἄθλοις, ἠπορημένον ἤδη καὶ αὐτόν. Ἀπέσπεψε μὲν γὰρ τὴν παρὰ Λυσιμάχου βοήθειαν, ἀπιστῶν καὶ φοβούμενος· αὐτὸς δὲ καθ' ἑαυτὸν ὄκνει τῷ Δημητρίῳ συνάψαι, δεδιώς τὴν ἀπόνοιαν αὐτοῦ, καὶ τὴν αἰεὶ μεταβολὴν, ἐκ τῶν ἐσχάτων ἀποριῶν τὰς μεγίστας εὐτυχίας ἐπιφέρουσαν. Νόσος μέντοι βαρεῖα τὸν Δημήτριον ἐν τούτῳ καταλαβοῦσα, τό τε σῶμα δεινῶς ἐκάκωσε, καὶ τὰ πράγματα παντάπασι διέσθαιρεν. Οἱ μὲν γὰρ ἀπεχώρησαν πρὸς τοὺς πολεμίους, οἱ δὲ διεβύησαν αὐτοῦ τῶν στρατιωτῶν. Μόλις δ' ἐν ἡμέραις τεσσαράκοντα βράσας, καὶ τοὺς ὑπολοίπους ἀναλαβὼν, καὶ ὀρμήσας, ὅσον ἰδεῖν καὶ δοξάσαι τοὺς πολεμίους, ἐπὶ Κιλικίας, εἶτα νυκτὸς ἄνευ σάλπιγγος ἄρας ἐπὶ θάτερα, καὶ τὸν Ἄμανὸν ὑπερβαλὼν, ἐπόρθει τὴν κάτω χώραν ἄχρι τῆς Κυρρήσιτικῆς.

ΜΘ. Ἐπιφανέντος δὲ τοῦ Σελεύκου, καὶ ποιουμένου τὰς καταλύσεις ἐγγύς, ἀναστήσας ὁ Δημήτριος τὸ στρατεύμα, νυκτὸς ἐβάδιζεν ἐπ' αὐτόν, ἀγνοοῦντα μέχρι πολλοῦ καὶ κοιμώμενον.

Αὐτομόλων δέ τινων παραγενομένων καὶ φρασάντων τὸν κίνδυνον, ἐκπλαγείς καὶ ἀναπηδήσας, ἐκέλευσε σημαίνειν, ἅμα τὰς κρηπίδας ὑποδούμενος, καὶ βοῶν πρὸς τοὺς ἐταίρους, ὡς θηρίῳ δεινῷ συμπέπλεκται. Δημήτριος δὲ, τῷ θορύβῳ τῶν πολεμίων αἰσθόμενος, ὅτι μεμήνυται, κατὰ τάχος ἀπήγεन. Ἄμα δ' ἡμέρα προσκειμένου τοῦ Σελεύκου, πέμψας τινὰ τῶν περὶ αὐτὸν ἐπὶ θάτερον κέρασ, ἐποίησε τινὰ τροπὴν τῶν ἐναντίων. Εἶτα μέντοι Σέλευκος αὐτὸς, ἀφείς τὸν ἵππον, καὶ τὸ κράνος ἀποθέμενος, καὶ λαβὼν πέλτην, ἀπήντα τοῖς μισθοφόροις ἐπιδεικνύμενος αὐτὸν, καὶ μεταβαλέσθαι παρακαλῶν, ἤδη ποτὲ συμφρονήσοντας, ὅτι φειδόμενος ἐκείνων, οὐ Δημητρίου, χρόνον πολὺν διατετέλεκεν. Ἐκ τούτου πάντες ἀσπαζόμενοι, καὶ βασιλέα προσαγορεύοντες, μεθίσαντο. Δημήτριος δὲ, πολλῶν μεταβολῶν αἰσθόμενος, ἐσχάτην ἐκείνην ἤκουσαν ἐπ' αὐτὸν ἐκκλίνας, ἐπὶ τὰς Ἀμανίδας ἔφρουγε πύλας, καὶ καταλαβὼν ὕλην τινὰ συνηρεφῆ, μετὰ φίλων τινῶν καὶ ἀκολούθων ὀλίγων παντάπασιν ὄντων προσέμεινε τὴν νύκτα, βουλόμενος, εἰ δύναίτο, τῆς ἐπὶ Καῦνον ὁδοῦ λαβέσθαι, καὶ διεκπεσεῖν ἐπὶ τὴν ἐκεῖ θάλασσαν, οὗ τὸν ναύσταθμον εὐρήσειν ἤλπιζεν. Ὡς δ' ἔγνω μηδ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐφόδιον ἔχοντας αὐτοὺς, ἐπ' ἄλλων ἐγένετο λογισμῶν. Εἶτα μέντοι Σωσιγένης ἐπῆλθεν, ἐταῖρος αὐτοῦ, χρυσοῦς τετρακοσίους ὑπέζωσμένος, καὶ ἀπὸ τούτων ἐλπίζοντες ἄχρι θαλάσσης διαγενήσεσθαι, πρὸς τὰς ὑπερβολὰς ἐχώρου σκοταῖοι. Πυρῶν δὲ καιομένων πρὸς αὐταῖς πολεμίων, ἀπογνόντες ἐκείνην τὴν ὁδὸν, αὐθις ἀνεχώρησαν εἰς τὸν αὐτὸν τόπον, οὔτε πάντες (ἔνιοι γὰρ ἀπέδρασαν), οὔτε ὁμοίως οἱ παραμένοντες πρόθυμοι. Τολμήσαντος δὲ τινος εἰπεῖν τι, ὡς Σελεύκῳ χρὴ τὸ σῶμα παραδοῦναι, Δημήτριος ὥρμησε μὲν τὸ ξίφος σπασάμενος ἀνελεῖν ἑαυτόν· οἱ δὲ φίλοι περιστάντες καὶ παραμυθού-

μενοι, συνέπεισαν οὕτω ποιῆσαι. Καὶ πέμπει πρὸς Σελεύκον, ἐπιτρέπων ἐκείνῳ τὰ καθ' ἑαυτόν.

Ν. Ἀκούσας δὲ Σελεύκος, οὐκ ἔφη τῇ Δημητρίου τύχῃ σώζεσθαι Δημήτριον, ἀλλὰ τῇ αὐτοῦ, μετὰ τῶν ἄλλων καλῶν αὐτῷ φιλανθρωπίας καὶ χρηστότητος ἐπίδειξιν διδούσῃ. Καλέσας δὲ τοὺς ἐπιμελητάς, σκηνὴν τε πηγνύναι βασιλικὴν ἐκέλευσε, καὶ πάντα τᾶλλα ποιεῖν καὶ παρασκευάζειν εἰς ὑποδοχὴν καὶ θεραπείαν μεγαλοπρεπῶς. Ἦν δέ τις Ἀπολλωνίδης παρὰ τῷ Σελεύκῳ, τοῦ Δημητρίου γεγονώς συνήθης· τοῦτον εὐθὺς ἐξέπεμψε πρὸς αὐτόν, ὅπως ἡδίων γένηται, καὶ θαρρῶν ὡς πρὸς οἰκεῖον ἄνδρα καὶ κηδεσὴν ἀπαντᾶ. Φανερᾶς δὲ τῆς γνώμης αὐτοῦ γενομένης, ὀλίγοι τὸ πρῶτον, εἶτα οἱ πλεῖστοι τῶν φίλων ἐξεπήδων παρὰ τὸν Δημήτριον, ἀμιλλώμενοι καὶ φθάνοντες ἀλλήλους. Ἠλπίζετο γὰρ εὐθὺς παρὰ τῷ Σελεύκῳ μέγιστος ἔσεσθαι. Τοῦτο δ' ἐκείνῳ μὲν εἰς φθόνον μετέβαλε τὸν ἕλεον, τοῖς δὲ κακοήθεσι καὶ βασιλάνοις παρέσχεν ἀποτρέψαι καὶ διαφθεῖραι τὴν φιλανθρωπίαν τοῦ βασιλέως, ἐκφοβήσασιν αὐτόν, ὡς οὐκ εἰς ἀναβολάς, ἀλλ' ἅμα τῷ πρῶτον ὀφθῆναι τὸν ἄνδρα, μεγάλων ἐσομένων ἐν τῷ στρατοπέδῳ νεωτερισμῶν. Ἄρτι δὴ τοῦ Ἀπολλωνίδου πρὸς τὸν Δημήτριον ἀφιγμένου περιχαροῦς, καὶ τῶν ἄλλων ἐπερχομένων, καὶ λόγους θαυμαστῶς ἀπαγγελλόντων παρὰ τοῦ Σελεύκου, καὶ τοῦ Δημητρίου μετὰ τηλικαύτην δυσυχίαν καὶ κακοπραγίαν, εἰ καὶ πρότερον ἐδόκει τὴν παράδοσιν τοῦ σώματος αἰσχροὺς πεποιῆσθαι, τότε μετεγνωκότις διὰ τὸ θαρρῆειν καὶ πιεθεῖν ταῖς ἐλπίσιν, ἦλθε Πausανίας ἔχων στρατιώτας ὁμοῦ πεζοῦς καὶ ἵππεις περὶ χιλιούς. Καὶ τούτοις περισχῶν τὸν Δημήτριον ἄρνω, τοὺς δ' ἄλλους ἀποστήσας, Σελεύκῳ μὲν αὐτόν εἰς ὄψιν οὐ κατέστησεν, εἰς δὲ Χερρόνησον τὴν Συριακὴν ἀπήγαγεν. Ὅπου τὸ λοιπὸν ἰσχυρᾶς φυλακῆς ἐπισηθείσης, θεραπεία μὲν ἤκεν ἱκανὴ παρὰ Σελεύκου,

καὶ

καὶ χρήματα καὶ δίαίτα παρεσκευάζετο καθ' ἡμέραν οὐ μεμπτή, δρόμοι δὲ καὶ περίπατοι βασιλικοὶ, καὶ παράδεισοι θήρας ἔχοντες ἀπεδείχθησαν ἦν δὲ καὶ τῶν φίλων τῶν συμφυγόντων τῷ βουλομένῳ συνεῖναι· καὶ παρ' αὐτὸν τινὲς ὅμως ἐπιφοιτῶντες ἀπὸ τοῦ Σελεύκου ἦκον, κομίζοντες ἐπεικεῖς λόγους, καὶ θάρρειν παρακαλοῦντες, ὡς, ὅταν πρῶτον Ἀντίοχος ἀφίκηται σὺν Στρατονίκη, διαφησόμενον.

ΝΑ. Ὁ δὲ Δημήτριος ἐν τοιαύτῃ τύχῃ γεγωνῶς ἐπέσειλε πρὸς τὸν υἱὸν καὶ τοὺς περὶ Ἀθήνας καὶ Κόρινθον ἡγεμόνας καὶ φίλους, μήτε γράμμασιν αὐτοῦ, μήτε σφαγίδι, πισεύειν, ἀλλ' ὥσπερ τεθηγκότος, Ἀντιγόνῳ τὰς πόλεις καὶ τὰ λοιπὰ πράγματα διαφυλάττειν. Ἀντίγονος δὲ, τὴν τοῦ πατρὸς σύλληψιν πυθόμενος, καὶ βαρέως ἐνεγκῶν, καὶ πενθίμην ἀναλαβὼν ἐσθῆτα, πρὸς τε τοὺς ἄλλους βασιλεῖς ἔγραψε, καὶ πρὸς αὐτὸν Σέλευκον, δεόμενος, καὶ πᾶν, ὃ τι λοιπὸν ἦν αὐτοῖς, παραδιδούς, καὶ πρὸ παντὸς ὁμηρεῦειν ἔτοιμος ὢν αὐτὸς ὑπὲρ τοῦ πατρὸς. Καὶ συνεδέοντο ταῦτα πόλεις τε πολλαὶ καὶ δυνάσαι, πλὴν Λυσιμάχου. Λυσιμάχος δὲ καὶ χρήματα πολλὰ πέμπων ὑπισχνεῖτο Σελεύκῳ κτείναντι Δημήτριον. Ὁ δ' ἐκεῖνον μὲν καὶ ἄλλως προβαλλόμενος, ἔτι μᾶλλον ἐπὶ τούτῳ μιαρὸν ἡγεῖτο καὶ βάρβαρον. Ἀντιόχῳ δὲ, τῷ παιδί, καὶ Στρατονίκη παραφυλάττων Δημήτριον, ὡς ἐκείνων ἢ χάρις γένοιτο, παρῆγε τὸν χρόνον.

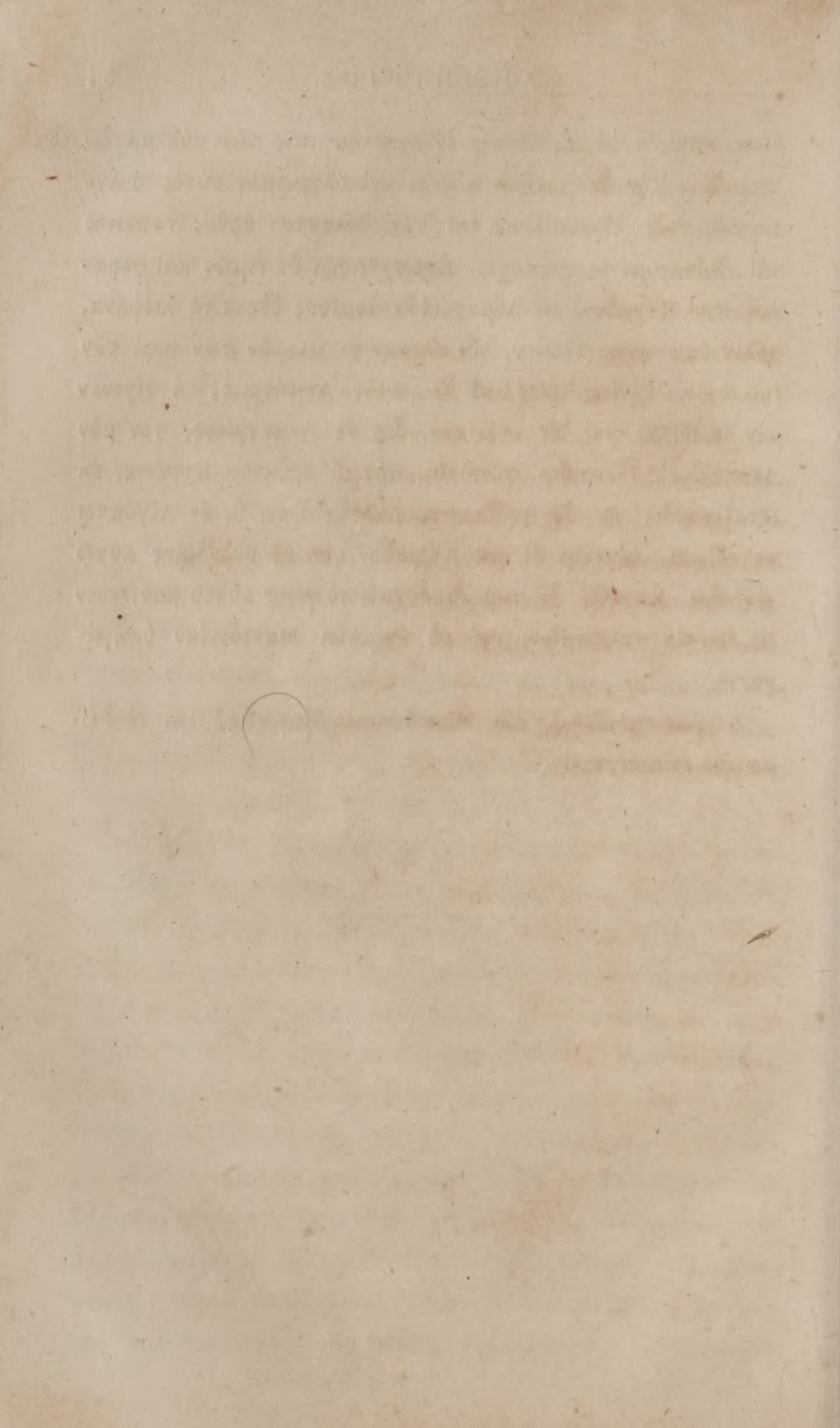
ΝΒ. Ὁ δὲ Δημήτριος, ὡς ἐν ἀρχῇ τὴν τύχην προσπεσοῦσαν ὑπέμεινε, καὶ ῥᾶον ἤδη φέρειν εἰθίζετο τὰ παρόντα, πρῶτον μὲν ἀμωσγέπως ἐκίνει τὸ σῶμα, θήρας, ἐφ' ὅσον ἦν, καὶ δρόμων ἀπτώμενος, ἔπειτα κατὰ μικρὸν ὄκνου πρὸς αὐτὰ καὶ νωθείας ἐπίμπλατο, καὶ φέρων ἑαυτὸν εἰς πότους καὶ κύβους κατέβαλε, καὶ τοῦ χρόνου τὸ πλεῖστον ἐν τούτοις διῆγεν· εἴτε τοὺς ἐν τῷ νήφειν ἀναλογισμοὺς τῶν παρόντων ἀποδιδράσκων,

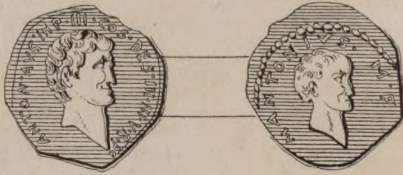
καὶ παρακαλυπτόμενος τῇ μέθῃ τὴν διάνοιαν· εἴτε συγγνοῦς ἑαυτῷ, τοῦτον εἶναι τὸν βίον, ὃν ἔκπαλαι ποθῶν καὶ διώκων, ἄλλως ὑπ' ἀνοίας καὶ κενῆς δόξης ἐπλάζετο, καὶ πολλὰ μὲν ἑαυτῷ, πολλὰ δ' ἑτέροις πράγματα παρεῖχεν, ἐν ὅλοις καὶ ζόλοις καὶ στρατοπέδοις τὸ ἀγαθὸν ζητῶν, ὃ νῦν ἐν ἀπραγμοσύνῃ καὶ σχολῇ καὶ ἀναπαύσει μὴ προσδοκῆσας ἀνεύρηκε. Τί γὰρ ἄλλο τῶν πολέμων καὶ τῶν κινδύνων πέρασ ἐσὶ τοῖς φαύλοις βασιλεῦσι, κακῶς καὶ ἀνοήτως διακειμένοις, οὐχ ὅτι μόνον τρυφήν καὶ ἡδονὴν ἀντὶ τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ καλοῦ διώκουσιν, ἀλλ' ὅτι μηδὲ ἡδυσθαι, μηδὲ τρυφᾶν, ὡς ἀληθῶς ἴσασιν; Ὁ δ' οὖν Δημήτριος ἔτος τρίτον ἐν τῇ Χερρόνῃσῳ καθειργμένος, ὑπ' ἀργίας καὶ πλῆσμονῆς καὶ οἴνου νοσήσας ἀπέθανεν, ἔτη τέσσαρα καὶ πεντήκοντα βεβιωκῶς. Καὶ Σέλευκος ἤκουσέ τε κακῶς, καὶ μετενόησεν οὐ μετρίως, ἐν ὑποψίᾳ τὸν Δημήτριον θέμενος τότε καὶ μηδὲ Δρομιχαίτην, ἄνδρα βάρβαρον Θραῶκα, μιμησάμενος, οὕτω φιλανθρώπως καὶ βασιλικῶς ἀλόντι Λυσιμάχῳ χρησάμενον.

ΝΓ. Ἔσχε μέντοι καὶ τὰ περὶ τὴν ταφὴν αὐτοῦ τραγικὴν τινα καὶ θεατρικὴν διάθεσιν. Ὁ γὰρ υἱός, Ἀντίγονος, ὡς ἤσθετο τὰ λείψανα κομιζόμενα, πάσαις ἀναχθεῖς ταῖς ναυσὶν, ἐπὶ νήσων ἀπῆντησε. Καὶ δεξάμενος εἰς τὴν μεγίστην τῶν ναυαρχίδων ἔθετο τὴν ὑδρίαν χρυσήλατον οὔσαν. Αἱ δὲ πόλεις, αἷς προσεῖχον, τοῦτο μὲν σεφάνους ἐπέφερον τῇ ὑδρίᾳ, τοῦτο δ' ἄνδρας ἐν σχήματι πενθίμῳ συνθάψοντας καὶ συμπαραπέμψοντας ἀπέσελλον. Εἰς δὲ Κόρινθον τοῦ ζόλου καταπλέοντος, ἥ τε κάλπικος ἐκ πρύμνης περιφανῆς ἐωράτο, πορφύρα βασιλικῇ καὶ διαδήματι κεκοσμημένη, καὶ παρρησῆκεισαν ἐν ὅλοις νεανίσκοι δορυφοροῦντες. Ὁ δὲ τῶν τότε αὐλητῶν ἐλλογιμώτατος, Ξενοφάντος, ἐγγὺς καθεζόμενος προσπύλει τῶν μελῶν τὸ ἱερώτατον· καὶ πρὸς τοῦτο τῆς εἰρεσίας ἀναφερομένης μετὰ ῥυθμοῦ

τινος ἀπὸ πάντα ψόφος, ὡσπερ ἐν κοπετῶ, ταῖς τῶν αὐλημάτων
 περιόδοις. Τὸν δὲ πλεῖστον οἶκτον καὶ ὀλοφυρμὸν αὐτὸς ὁ Ἀν-
 τίγονος τοῖς ἠθροισμένοις ἐπὶ τὴν θάλατταν ὄφθεις ταπεινὸς
 καὶ δεδακρυμένος παρέσχεν. Ἐπενεχθεισῶν δὲ τιμῶν καὶ σφα-
 νων περὶ Κόρινθον, εἰς Δημητριάδα κομίσας ἔθηκε τὰ λείψανα,
 πόλιν ἐπώνυμον ἐκείνου, οἰκισθεῖσαν ἐκ μικρῶν τῶν περὶ τὴν
 Ἴωλκὸν πολιχνίων. Ἀπέλιπε δὲ γενεὰν Δημήτριος, Ἀντίγονον
 μὲν ἐκ Φίλας καὶ Στρατονίκην, δύο δὲ Δημητρίους, τὸν μὲν
 Λεπτὸν, ἐξ Ἰλλυρίδος γυναικὸς, τὸν δ' ἄρξαντα Κυρήνης, ἐκ
 Πτολεμαΐδος· ἐκ δὲ Δηϊδαμείας Ἀλέξανδρον, ὃς ἐν Αἰγύπτῳ
 κατεβίωσε. Λέγεται δὲ καὶ Κόρραβον υἱὸν ἐξ Εὐρυδίκης αὐτῷ
 γενέσθαι. Κατέβη δὲ ταῖς διαδοχαῖς τὸ γένος αὐτοῦ βασιλεῦον
 εἰς Περσέα τελευταῖον, ἐφ' οὗ Ῥωμαῖοι Μακεδονίαν ὑπήγα-
 γοντο.

Διηγωνισμένου δὲ τοῦ Μακεδονικοῦ δράματος, ὥρα τὸ Ῥω-
 μαϊκὸν ἐπεισαγαγεῖν.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ

ΕΚ ΤΗΣ ΕΝ ΠΑΡΙΣ ΑΥΤΟΚΡ. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Σελ. 53. Τ. 6.

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΣ.

ΑΝΤΩΝΙΟΥ πάππος μὲν ἦν ῥήτωρ Ἀντώνιος, ὃν τῆς Σύλλα γενόμενον σάπῃσι Μάριος ἀπέκτεινε. Πατὴρ δὲ, ὁ Κρητικὸς ἐπικληθεὶς Ἀντώνιος, οὐχ οὕτω μὲν εὐδόκιμος ἐν τοῖς πολιτικοῖς ἀνὴρ, οὐδὲ λαμπρὸς, εὐγνώμων δὲ καὶ χρηστὸς, ἄλλως τε καὶ πρὸς τὰς μεταδόσεις ἐλευθέριας, ὡς ἀφ' ἐνὸς ἂν τις ἔργου καταμάθῃ. Κεκτημένος γὰρ οὐ πολλὰ, καὶ διὰ τοῦτο τῇ φιλανθρωπία χρῆσθαι κωλυόμενος ὑπὸ τῆς γυναικὸς, ἐπεὶ τις ἀφίκετο τῶν συνήθων πρὸς αὐτὸν ἀργυρίου δεόμενος, ἀργύριον μὲν οὐκ εἶχε, παιδαρίῳ δὲ προσέταξεν εἰς ἀργυροῦν σκύφον ὕδωρ ἐμβαλόντι κομίσαι· καὶ κομίσαντος, ὡς ξύρεσθαι μέλλων κατέβρεχε τὰ γένεια. Τοῦ δὲ παιδαρίου καθ' ἐτέραν πρόφασιν ἐκ ποδῶν γενομένου, τὸν μὲν σκύφον ἔδωκε τῷ φίλῳ, χρῆσθαι κελεύσας· ζητήσεως δὲ πολλῆς ἐν τοῖς οἰκέταις οὔσης, ὄρων χαλεπαίνουσιν τὴν γυναῖκα καὶ βουλομένην καθ' ἕκαστον ἐξετάζειν, ἠμολόγησε, συγγνώμην ἔχειν δεηθείς.

Β. Ἦν δ' αὐτῷ γυνὴ Ἰουλία, τοῦ Καισάρων οἴκου, ταῖς ἀρίσταις τότε καὶ σωφρονεσάταις ἐνάμιλλος. Ὑπὸ ταύτης ὁ υἱὸς Ἀντώνιος ἐτράφη μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν, Κορνηλίῳ Λέντλῳ γαμηθείσης, ὃν Κικέρων ἀπέκτεινε, τῶν Κατιλίνα συνωμοτῶν γενόμενον. Αὕτη δοκεῖ τῆς σφοδρᾶς ἔχθρας Ἀντωνίῳ πρὸς Κικέρωνα πρόφασις καὶ ἀρχὴ γενέσθαι. Φησὶ γοῦν Ἀντώνιος, οὐδὲ τὸν νεκρὸν αὐτοῖς ἀποδοθῆναι τοῦ Λέντλου πρότερον, ἢ τῆς γυναικὸς τοῦ Κικέρωνος τὴν μητέρα δεηθῆναι. Τοῦτο μὲν οἷν ὁμολογουμένως ψεῦδος ἐστίν· οὐδεὶς γὰρ εἶρχθη ταφῆς τῶν τότε κολασθέντων ὑπὸ τοῦ Κικέρωνος. Ἀντωνίῳ δὲ λαμπρῷ καθ' ὥραν γενομένῳ τὴν Κουρίωνος φιλίαν καὶ συνήθειαν,

ὥσπερ τινὰ κῆρα, προσπεσεῖν λέγουσιν· αὐτοῦ τε περὶ τὰς ἡδονὰς ἀπαιδευτοῦ γενομένου, καὶ τὸν Ἀντώνιον, ὡς μᾶλλον εἶη χειροθήης, εἰς πότους καὶ γύναια καὶ δαπάνας πολυτελεῖς καὶ ἀκολάστους ἐμβαλόντος· ἐξ ὧν ὄφλημα βαρὺ καὶ παρ' ἡλικίαν αὐτῷ συνήχθη πεντήκοντα καὶ διακοσίων ταλάντων. Τοῦτο πᾶν ἐγγυησαμένου τοῦ Κουρίωνος, ὁ πατὴρ αἰσθόμενος ἐξήλασε τὸν Ἀντώνιον ἐκ τῆς οἰκίας. Ὁ δὲ βραχὺν μὲν τινα χρόνον τῆ Κλωδίου τοῦ θρασυτάτου καὶ βδελυρωτάτου τῶν τότε δημαγωγῶν φορᾶ πάντα *τὰ* πράγματα ταραττούση προσέμιζεν ἑαυτόν· ταχὺ δὲ τῆς μανίας ἐκείνου μεσὸς γενόμενος, καὶ φοβηθεὶς τοὺς συνισαμένους ἐπὶ τὸν Κλώδιον, ἀπῆρεν ἐκ τῆς Ἰταλίας εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ διέτριβε τό τε σῶμα γυμνάζων πρὸς τοὺς σρατιωτικὸς ἀγῶνας, καὶ λέγειν μελετῶν. Ἐχρῆτο δὲ τῷ καλουμένῳ μὲν Ἀσιανῷ ζήλῳ τῶν λόγων, ἀνθοῦντι μάλιστα κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον, ἔχοντι δὲ πολλὴν ὁμοιότητα πρὸς τὸν βίον αὐτοῦ, κομπώδη καὶ φρυαγματίαν ὄντα, καὶ κενοῦ γαυριάματος καὶ φιλοτιμίας ἀνωμάλου μεσόν.

Γ. Ἐπεὶ δὲ Γαβίνιος, ἀνὴρ ὑπατικός, εἰς Συρίαν πλέων, ἀνέπειθεν αὐτὸν ὁρμηῆσαι πρὸς τὴν σρατείαν, ἰδιώτης μὲν οὐκ ἂν ἔφη συνεξελθεῖν ἀποδειχθεὶς δ' ἰππέων ἄρχων, συνεστράτευε. Καὶ πρῶτον μὲν ἐπ' Ἀριστόβουλον Ἰουδαίους ἀφιστάντα πεμφθεὶς, αὐτὸς μὲν ἐπέβη τοῦ μεγίστου τῶν ἐρυμάτων πρῶτος, ἐκεῖνον δὲ πάντων ἐξήλασεν· εἶτα μάχην συνάψας, καὶ τρεψάμενος ὀλίγοις τοῖς σὺν αὐτῷ τοὺς ἐκείνου πολλαπλασίους ὄντας, ἀπέκτεινε, πλὴν ὀλίγων, ἅπαντας· αὐτὸς δὲ μετὰ τοῦ παιδὸς Ἀριστόβουλος ἦλω. Μετὰ ταῦτα Γαβίνιον ἐπὶ μυρίοις ταλάντοις Πτολεμαίου πείθοντος, εἰς Αἴγυπτον ἅμα συνεμβαλεῖν αὐτῷ, καὶ τὴν βασιλείαν ἀναλαβεῖν, οἱ μὲν πλειῶσι τῶν ἡγεμόνων ἠναντιοῦντο, καὶ Γαβίνιον δ' ὄκνος τις εἶχε τοῦ πολέμου, καίπερ ἐξηνδραποδισμένον κομιδῇ τοῖς μυρίοις ταλάντοις· Ἄν-

τώνιος δὲ, πράξεων μεγάλων ἐφιέμενος, καὶ τῷ Πτολεμαίῳ χαριζόμενος δευμένῳ, συνέπεισε μὲν καὶ συνεζώρμησεν ἐπὶ τὴν στρατείαν τὸν Γαβίνιον. Ἐπεὶ δὲ τοῦ πολέμου μᾶλλον ἐφοβούντο τὴν ἐπὶ τὸ Πηλοῦσιον ὁδὸν, ἅτε δὴ διὰ ψάμμου βαθείας καὶ ἀνύδρου παρὰ τὸ Ἐκρηγμα καὶ τὰ τῆς Σερβωνίδος ἔλη γινομένης αὐτοῖς τῆς πορείας, ἃ Τυρῶνος μὲν ἐκπνοᾶς Αἰγύπτιοι κηλοῦσι, τῆς δ' Ἐρυθρᾶς θαλάσσης ὑπονόσησι εἶναι δοκεῖ καὶ διήθησι, ἣ βραχυτάτῳ διορίζεται πρὸς τὴν ἐντὸς θάλασσαν ἰσθμῷ· πεμφθεὶς μετὰ τῶν ἰππέων ὁ Ἀντώνιος, οὐ μόνον τὰ σενὰ κατέσχευεν, ἀλλὰ καὶ Πηλοῦσιον ἐλὼν, πόλιν μεγάλην, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ φρουρῶν κρατήσας, ἅμα καὶ τὴν ὁδὸν ἀσφαλῆ τῷ στρατεύματι, καὶ τὴν ἐλπίδα τῆς νίκης ἐποίησε τῷ στρατηγῷ βέβαιον. Ἀπέλαυσαν δὲ τῆς φιλοτιμίας αὐτοῦ καὶ οἱ πολέμιοι. Πτολεμαίου γάρ, ἅμα τῷ παρελθεῖν εἰς τὸ Πηλοῦσιον, ὑπ' ὀργῆς καὶ μίσους ὠρμημένου φονεύειν τοὺς Αἰγυπτίους, ἐνέστη καὶ διεκώλυσεν. Ἐν δὲ ταῖς μάχαις καὶ τοῖς ἀγῶσι, μεγάλους καὶ συχνοὺς γενομένοις, πολλὰ καὶ τόλμης ἔργα καὶ προνοίας ἡγεμονικῆς ἀποδειξάμενος, ἐμφανέστατα δὲ τῷ κυκλώσασθαι καὶ περιβαλεῖν κατόπιν τοὺς πολεμίους, τὴν νίκην τοῖς κατὰ σῶμα παρασχὼν, ἀριστεῖα καὶ τιμὰς ἔλαβε πρεπούσας. Οὐ διέλαθε δὲ τοὺς πολλοὺς οὐδ' ἠ πρὸς Ἀργέλαον αὐτοῦ τεθηγκότα φιλάνθρωπία· γεγονὼς γὰρ αὐτῷ συνήθης καὶ ξένος, ἐπολέμει μὲν ἀναγκαίως ζῶντι, τὸ δὲ σῶμα πεσόντος ἐξευρὼν, καὶ κοσμήσας βασιλικῶς ἐκήδευσεν. Ἐπὶ τούτοις Ἀλεξανδρεῦσί τε πλεῖστον αὐτοῦ λόγον κατέλιπε, καὶ Ῥωμαίων τοῖς στρατευομένοις ἀνὴρ ἔδοξε λαμπρότατος εἶναι.

Δ. Προστὴν δὲ καὶ μορφῆς ἐλευθέριον ἀξίωμα, καὶ πάγων τις οὐκ ἀγεννῆς, καὶ πλάτος μετώπου, καὶ γρυπότης μυκτῆρος ἐδόκει τοῖς γραφομένοις καὶ πλαττομένοις Ἡρακλέους προσώποις ἐμφορᾶς ἔχειν τὸ ἀρρενωπὸν. Ἦν δὲ καὶ λόγος παλαιός,

Ἡρακλείδας εἶναι τοὺς Ἄντωνίους, ἀπ' Ἄντωνος, παιδὸς Ἡρακλέους, γεγονότας. Καὶ τοῦτον ᾤετο τὸν λόγον τῇ τε μορφῇ τοῦ σώματος, ὡσπερ εἴρηται, καὶ τῇ σολῇ βεβαιοῦν. Ἄει γάρ, ὅτε μέλλοι πλείοσιν ὀραῖσθαι, χιτῶνα εἰς μηρὸν ἐξωσο, καὶ μάχαιρα μεγάλη παρήρτητο, καὶ σάγος περιέκειτο τῶν σρεσῶν. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰ τοῖς ἄλλοις φορτικά δοκοῦντα, μεγαλαυχία, καὶ σκῶμμα, καὶ κώθων ἐμφανής, καὶ καθίσει παρὰ τὸν ἐσθίοντα, καὶ φαγεῖν ἐπισάντα τραπέζῃ στρατιωτικῇ, θαυμαστὸν ὅσον εὐνοίας καὶ πόθου πρὸς αὐτὸν ἐνεποίει τοῖς στρατιώταις. Ἦν δέ που καὶ τὸ ἐρωτικὸν οὐκ ἀναφρόδιτον, ἀλλὰ καὶ τούτῳ πολλοὺς ἐδημαγῶγει, συμπράττων τε τοῖς ἐρῶσι, καὶ σκωπτόμενος οὐκ ἀηδῶς εἰς τοὺς ἰδίους ἔρωτας. Ἡ δ' ἐλευθεριότης, καὶ τὸ μηδὲν ὀλίγη χειρὶ, μηδὲ φειδομένη, χαρίζεσθαι στρατιώταις καὶ φίλοις, ἀρχὴν τε λαμπρὰν ἐπὶ τὴν ἰσχὺν αὐτῷ παρέσχε, καὶ μεγάλου γενομένου τὴν δύναμιν ἐπὶ πλείον ἐπῆρεν, ἐκ μυρίων ἄλλων ἀμαρτημάτων ἀνατρεπομένην. Ἐν δέ τι τοῦ μεγαλοδώρου παράδειγμα διηγήσομαι. Τῶν φίλων τινὶ μυριάδας ἐκέλευσε πέντε καὶ εἴκοσι δοθῆναι· τοῦτο Ῥωμαῖοι Δεκίεις καλοῦσι. Τοῦ δ' ἐπιτρόπου θαυμάσαντος, καὶ, ἵνα δείξῃ τὸ πλῆθος αὐτῷ, καταβαλόντος ἐν μέσῳ τὸ ἀργύριον, ἠρώτησε παριῶν, ὅτι δὴ τοῦτ' εἶη. Τοῦ δ' ἐπιτρόπου φήσαντος, ὡς ὁ κελεύσειε δοθῆναι, συμβαλὼν αὐτοῦ τὴν κακοθήειαν ὁ Ἄντωνιος· « Ἐγὼ πλείον ᾤμην (ἔφη) τὸ Δεκίεις εἶναι. Τοῦτο δὲ μικρὸν » ἔστιν ὡς ἄλλο πρόσθεσ αὐτῷ τοσοῦτον ».

Ε. Ταῦτα μὲν οὖν ὕστερον· ἐπεὶ δὲ τὰ Ῥωμαίων πράγματα διέστη, τῶν μὲν ἀριστοκρατικῶν Πομπηΐῳ παρόντι προθεμένων, τῶν δὲ δημοτικῶν Καίσαρα καλούντων ἐκ Γαλατίας ἐν τοῖς ὅπλοις ὄντα, Κουρίων, ὁ Ἄντωνίου φίλος, ἐκ μεταβολῆς θεραπέων τὰ Καίσαρος, Ἄντωνιον προσηγάγετο, καὶ μεγάλην μὲν ἀπὸ τοῦ λέγειν ἐν τοῖς πολλοῖς ἔχων ἰσχὺν, χρώμενος δὲ

καὶ δαπάναις ἀφειδῶς, ἀφ' ὧν Καῖσαρ ἐχορήγει, δῆμαρχον ἀπέδειξε τὸν Ἀντώνιον· εἶτα, τῶν ἐπ' οἰωνοῖς ἱερέων, οὓς Αὐγουρας καλοῦσιν. Ὁ δ', εὐθὺς εἰς τὴν ἀρχὴν παρελθὼν, οὐ μικρὸν ἦν ὄφελος τοῖς πολιτευομένοις ὑπὲρ Καίσαρος· ἀλλὰ πρῶτον μὲν Μαρκέλλου, τοῦ ὑπάτου, Πομπηῖω τούς τε συνειλεγμένους ἤδη στρατιώτας παρεγγυῶντος, καὶ καταλέγειν ἑτέρους διδόντος, ἐμποδῶν ἔστη, διάταγμα γράψας, ὅπως ἡ μὲν ἡθροισμένη δύναμις εἰς Συρίαν πλέη, καὶ Βίβλω βοηθῆ πολεμοῦντι Πάρθοις, οὓς δὲ Πομπηῖος καταλέγοι, μὴ προσέχωσιν αὐτῷ. Δεύτερον, καὶ τὰς Καίσαρος ἐπισολὰς οὐ προσιεμένων, οὐδ' εἰόντων ἀναγινώσκεισθαι τῶν συγκλητικῶν, αὐτὸς ἰσχύων διὰ τὸ ἀρχεῖν ἀνέγνω, καὶ πολλοὺς μετέστησε τῇ γνώμῃ, δίκαια καὶ μέτρια Καίσαρος ἀξιῶν, ἀφ' ὧν ἔγραψε, δόξαντος. Τέλος δὲ, δυοῖν ἐρωτήσεων ἐν τῇ βουλῇ γενομένων, τῆς μὲν, εἰ δοκεῖ Πομπηῖον ἀρεῖναι τὰ στρατεύματα, τῆς δ', εἰ Καίσαρα· καὶ Πομπηῖον μὲν ὀλίγων τὰ ὄπλα καταθέσθαι, Καίσαρα δὲ παρ' ὀλίγους πάντων κελυόντων, ἀνασὰς Ἀντώνιος ἠρώτησεν, εἰ δοκεῖ καὶ Πομπηῖον ὁμοῦ καὶ Καίσαρα τὰ ὄπλα καταθέσθαι καὶ τὰς δυνάμεις ἀφείναι. Ταύτην ἐδέξαντο λαμπρῶς τὴν γνώμην ἅπαντες, καὶ μετὰ βοῆς ἐπαινοῦντες τὸν Ἀντώνιον, ἠξίου ἐπιψηφίζεσθαι. Μὴ βουλομένων δὲ τῶν ὑπάτων, αὔθις ἑτέρας οἱ Καίσαρος φίλοι προὔτειναν ἐπεικειῖς εἶναι δοκούσας ἀξιώσεις, αἷς ὅ τε Κάτων ἀντέπιπτε, καὶ Λέντλος ὑπατεύων ἐξέβαλε τῆς βουλῆς τὸν Ἀντώνιον. Ὁ δὲ πολλὰ μὲν αὐτοῖς ἐξίῶν ἐπηράσατο, λαβὼν δὲ θεράποντος ἐσθῆτα, καὶ μισθωσάμενος μετὰ Κασσίου Κοίντου ζεῦγος, ἐξώρμησε πρὸς Καίσαρα, καὶ κατεβῶν εὐθὺς ὄφθέντες, ὡς οὐδένα κόσμον ἔτι τῶν ἐν Ῥώμῃ πραγμάτων ἐχόντων, ὅτε μηδὲ δημάρχους παρρησίας μέτεσιν, ἀλλ' ἐλαύνεται καὶ κινδυνεύει πᾶς ὁ φθεγξάμενος ὑπὲρ τῶν δικαίων.

ς. Ἐκ τούτου λαβὼν τὴν στρατιάν ὁ Καῖσαρ, εἰς Ἰταλίαν ἐνέβαλε. Διὸ καὶ Κικέρων ἐν τοῖς Φιλιππικοῖς ἔγραψε, τοῦ μὲν Τρωϊκοῦ πολέμου τὴν Ἑλένην, τοῦ δ' ἔμφυλιού τὸν Ἀντώνιον ἀρχὴν γενέσθαι· περιφανῶς ψευδόμενος· οὐ γὰρ οὕτως εὐχερῆς ἦν, οὐδὲ ῥάδιος ὑπ' ὀργῆς ἐκπεσεῖν τῶν λογισμῶν Γάιος Καῖσαρ, ἔσ', εἰ μὴ ταῦτα πάλαι ἔγνωσο πράττειν, οὕτως ἂν ἐπὶ καιροῦ τὸν κατὰ τῆς πατρίδος ἐξενεγκεῖν πόλεμον, ὅτι φαύλως ἡμφιεσμένον εἶδεν Ἀντώνιον καὶ Κάσσιον ἐπὶ ζεύγους μισθίου πεφευγότας πρὸς αὐτόν· ἄλλὰ ταῦτα πάλαι δεομένῳ προφάσεως, σχῆμα καὶ λόγον εὐπροεπῆ τοῦ πολέμου παρέσχεν. Ἦγε δ' αὐτόν ἐπὶ πάντα ἀνθρώπους, ἃ καὶ πρότερον Ἀλέξανδρον, καὶ πάλαι Κῦρον, ἕως ἀπαρηγόρητος ἀρχῆς, καὶ περιμανῆς ἐπιθυμίας τοῦ πρῶτον εἶναι καὶ μέγιστον ὧν τυχεῖν οὐκ ἦν, μὴ Πομπηίου καταλυθέντος. Ὡς δ' οὖν ἐπελθὼν ἐκράτησε τῆς Ῥώμης, καὶ Πομπηῖον ἐξήλασε τῆς Ἰταλίας, καὶ πρὸς τὰς ἐν Ἰβηρίᾳ Πομπηίου δυνάμεις ἐπιτρέφειν ἔγνω πρότερον, εἶτα οὕτως παρασκευασάμενος στόλον ἐπὶ Πομπηῖον διαβαίνειν, Λεπίδῳ μὲν στρατηγοῦντι τὴν Ῥώμην, Ἀντωνίῳ δὲ δημαρχοῦντι τὰ στρατεύματα καὶ τὴν Ἰταλίαν ἐπέτρεψεν. Ὁ δὲ τοῖς μὲν στρατιώταις εὐθὺς προσφιλές ἦν, συγγυμναζόμενος καὶ συνδικαιώμενος τὰ πολλὰ, καὶ δωρούμενος ἐκ τῶν παρόντων· τοῖς δ' ἄλλοις ἐπαχθής· καὶ γὰρ ἀδικουμένων ὑπὸ ῥαθυμίας ὀλιγῶρει, καὶ πρὸς ὀργὴν ἠκροῶτο τῶν ἐντυγχανόντων, καὶ κακῶς ἐπὶ γυναῖξιν ἀλλοτρίαις ἤκουε. Καὶ ὅπως τὴν Καίσαρος ἀρχὴν, πάντα μᾶλλον, ἢ τυραννίδα, δι' αὐτόν ἐκεῖνον φανεῖσαν, οἱ φίλοι διέβαλλον· ὧν Ἀντώνιος, ἀπ' ἐξουσίας μεγίστης ἀμαρτάνειν μέγιστα δόξας, τὴν πλείστην αἰτίαν ἔλαβεν.

Ζ. Οὐ μὴν ἀλλ' ἐπανελθὼν ὁ Καῖσαρ ἐκ τῆς Ἰβηρίας, τὰ μὲν ἐγκλήματα παρεῖδεν αὐτοῦ· πρὸς δὲ τὸν πόλεμον ὡς ἐνεργῶ καὶ ἀνδρείῳ καὶ ἡγεμονικῶ χρώμενος, οὐδαμῆ διήμαρτεν.

Αὐτὸς μὲν οὖν μετ' ὀλίγων ἀπὸ Βρεντησίου διαπεράσας τὸν Ἴόνιον, ἔπεμψεν ὀπίσω τὰ πλοῖα, Γαβινίῳ καὶ Ἀντωνίῳ τὰς δυνάμεις ἐμβιβάσειν καὶ περαιῶν κατὰ τάχος εἰς Μακεδονίαν ἐπιστείλας. Γαβινίου δὲ πρὸς τὸν πλοῦν, χαλεπὸν ὄντα χειμῶνος ὥρα, καταδειλιάσαντος, καὶ πεζῇ μακρὰν ὁδὸν περιάγοντος τὸν στρατὸν, Ἀντώνιος ὑπὲρ Καίσαρος ἐν πολλοῖς ἀπειλημμένου πολεμίοις φοβηθεὶς, Λίβωνα μὲν ἐφορμῶντα τῷ σώματι τοῦ λιμένος ἀπεκρούσατο, πολλὰ τῶν λεπτῶν ἀκατίων ταῖς τριήρεσιν αὐτοῦ περισήσας· ἐμβιβάσας δὲ ταῖς ναυσὶν ἵππεῖς ὀκτακοσίους καὶ δισμυρίους ὀπλίτας, ἀνήχθη. Καὶ γενόμενος καταφανὴς τοῖς πολεμίοις καὶ διωκόμενος, τὸν μὲν ἐκ τούτων κίνδυνον διέφυγε, λαμπροῦ νότου κῦμα μέγα καὶ κοίλην θάλατταν ταῖς τριήρεσιν αὐτῶν περισήσαντος· ἐκφερόμενος δὲ ταῖς ναυσὶ πρὸς κρημνοὺς καὶ φάραγγας ἀγχιβαθεὶς, οὐδεμίαν ἐλπίδα σωτηρίας εἶχεν. Ἄφνω δὲ τοῦ κόλπου πολὺν ἐκπνεύσαντος Λίβα, καὶ τοῦ κλύδωνος ἀπὸ τῆς γῆς εἰς τὸ πέλαγος διαχέομένου, μεταβαλόμενος ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ πλέων σοβαρῶς, ὄρα ναυαγίων περίπλεων τὸν αἰγιαλόν. Ἐνταῦθα γὰρ ἐξέβαλε τὸ πνεῦμα τὰς διωκούσας αὐτὸν τριήρεις, καὶ διεφθάρησαν οὐκ ὀλίγαι· καὶ σωμάτων πολλῶν καὶ χρημάτων ἐκράτησεν Ἀντώνιος· καὶ Λίσσον εἶλε, καὶ μέγα Καίσαρι παρέσχε θάρσος, ἐν καιρῷ μετὰ τηλικαύτης ἀφικόμενος δυνάμειος.

Η. Πολλῶν δὲ γινομένων καὶ συνεχῶν ἀγώνων, ἐν πᾶσι μὲν ἦν διαπρεπής· δις δὲ φεύγοντας προτροπάδην τοὺς Καίσαρος ἀπαντήσας ἀνέστρεψε, καὶ σῆναι καὶ συμβαλεῖν αὐθις τοῖς διώκουσιν ἀναγκάσας, ἐνίκησεν. Ἦν οὖν αὐτοῦ μετὰ Καίσαρα πλεῖστος ἐν τῷ στρατοπέδῳ λόγος. Ἐδήλωσε δὲ Καίσαρ, ἦν ἔχοι περὶ αὐτοῦ δόξαν. Ἐπεὶ γὰρ ἔμελλε τὴν τελευταίαν καὶ τὰ ὅλα κρίνασαν ἐν Φαρσάλῳ μάχην μάχεσθαι, τὸ μὲν δεξιὸν αὐτὸς εἶχε κέρασ, τοῦ δ' εὐωνύμου τὴν ἡγεμονίαν Ἀντωνίῳ

παρέδωκεν, ὡς πολεμικωτάτῳ τῶν ὑφ' ἑαυτῷ. Μετὰ δὲ τὴν νίκην δικτάτωρ ἀναγορευθεὶς, αὐτὸς μὲν ἐδίωκε Πομπήτιον, Ἀντώνιον δὲ δήμαρχον ἐλόμενος εἰς Ῥώμην ἔπεμψεν. Ἔστι δ' ἡ ἀρχὴ δευτέρα, τοῦ δικτάτωρος παρόντος. Ἄν δὲ μὴ παρῆ, πρώτη καὶ μόνη σχεδόν. Ἡ γὰρ δημαρχία διακίμεται, τὰς δ' ἄλλας καταλύουσι πάσας, δικτάτωρος αἰρεθέντος.

Θ. Οὐ μὴν ἀλλὰ τότε δημαρχῶν Δολοβέλλας, νέος ἀνὴρ καὶ νέων πραγμάτων ὀρεγόμενος, εἰσηγεῖτο χρεῶν ἀποκοπὰς, καὶ τὸν Ἀντώνιον, αὐτῷ τε φίλον ὄντα, καὶ βουλούμενον αἰεὶ τοῖς πολλοῖς ἀρέσκειν, ἔπειθε συμπράττειν καὶ κοινωνεῖν τοῦ πολιτεύματος. Ἀσίνιου δὲ καὶ Τρεβελλίου τάναντία παρακαλούντων, ὑπόνοια δεινὴ κατὰ τύχην τῷ Ἀντωνίῳ προσέπεσεν, ὡς ἀδικουμένῳ περὶ τὸν γάμον ὑπὸ τοῦ Δολοβέλλα. Καὶ τὸ πρᾶγμα βχρέως ἐνεγκῶν, τὴν τε γυναῖκα τῆς οἰκίας ἐξήλασεν, ἀνεψιᾶν οὖσαν αὐτοῦ (θυγάτηρ γὰρ ἦν Γαίου Ἀντωνίου, τοῦ Κικέρωνι συνυπατεύσαντος), καὶ τοὺς περὶ Ἀσίνιον διεζήμενος ἐπολέμει τῷ Δολοβέλλῃ. Κατέλαβε γὰρ τὴν ἀγορὰν ἐκεῖνος, ὡς βίβη κυρώσων τὸν νόμον. Ἀντώνιος δὲ, καὶ τῆς βουλῆς ψηφισαμένης, ὄπλων δεῖν ἐπὶ τὸν Δολοβέλλαν, ἐπελθῶν, καὶ μάχην συνάψας, ἀπέκτεινέ τε τινὰς τῶν ἐκείνου, καὶ τῶν ἰδίων ἀπέβαλε. Τοῖς μὲν οὖν πολλοῖς ἐκ τούτων ἀπηχθάνετο. Τοῖς δὲ χρηστοῖς καὶ σώφροσι διὰ τὸν ἄλλον βίον οὐκ ἦν ἀρεστὸς, ὡς Κικέρων φησὶν, ἀλλ' ἐμισεῖτο, βδελυττομένων αὐτοῦ μέθας ἀώρους, καὶ δαπάνας ἐπαχθεῖς, καὶ κυλινθήσεις ἐν γυναῖσι· καὶ μεθ' ἡμέραν μὲν ὕπνου καὶ περιπάτους ἀλύοντος καὶ κραιπαλῶντος, νύκτωρ δὲ κώμους, καὶ θέατρα, καὶ διατριβὰς ἐν γάμοις μίμων καὶ γελωτοποιῶν. Λέγεται γοῦν, ὡς ἐν Ἰππίου ποτὲ, τοῦ μίμου, γάμοις ἐσιαθείς, καὶ πιὼν διὰ νυκτός, εἶτα πρῶτ' τοῦ δήμου καλοῦντος εἰς ἀγορὰν, προσελθὼν ἔτι τροφῆς μεσὸς ἐμέσειε, τῶν φίλων τινὸς ὑποσχόντος τὸ ἱμάτιον. Ἦν δὲ καὶ

Σέργιος, ὁ μίμος, τὸν μέγιστον παρ' αὐτῷ δυναμένων, καὶ Κύ-
θρις, ἀπὸ τῆς αὐτῆς παλαίστρας γύναιον ἀγαπώμενον· ὁ δὲ,
καὶ τὰς πόλεις ἐπιών, ἐν φορείῳ περιήγετο, καὶ τὸ φορεῖον,
οὐκ ἐλάττους, ἢ τὸ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, περιέποντες ἠκολούθουν.
Ἐλύπουν δὲ καὶ χρυσῶν ἐκπωμάτων, ὥσπερ ἐν πομπαῖς, ταῖς
ἀποδημίαις διαφερομένων ὄψεις, καὶ γάσεις ἐνόδιοι σκηνῶν,
καὶ πρὸς ἄλσεσι καὶ ποταμοῖς ἀρίστων πολυτελῶν διαθέσεις,
καὶ λέοντες ἄρμασιν ὑπέζευγμένοι, καὶ σωφρόνων ἀνδρῶν καὶ
γυναικῶν οἰκίαι χαμαιτύπαις καὶ σαμβουκιστρίαις ἐπισαθμεύ-
μεναι. Δεινὸν γὰρ ἐποιοῦντο, Καίσαρα μὲν αὐτὸν ἔξω τῆς Ἰ-
ταλίας θυραλεῖν, τὰ περιόντα τοῦ μεγάλου πολέμου μεγάλοις
πόνοις καὶ κινδύνοις ἀνακαθαιρόμενον, ἐτέρους δὲ δι' ἐκείνον
τρυφᾶν τοῖς πολίταις ἐνουβρίζοντας.

I. Ταῦτα καὶ τὴν γάσιν αὐξῆσαι δοκεῖ, καὶ τὸ στρατιωτικὸν
εἰς ὕβρεις δεινὰς καὶ πλεονεξίας ἀνεῖναι. Διὸ καὶ Καῖσαρ ἐπ-
ανεθλῶν Δολοθέλλα τε συγγνώμην ἔδωκε, καὶ τὸ τρίτον αἰρε-
θεὶς ὕπατος, οὐκ Ἀντώνιον, ἀλλὰ Λέπιδον, εἴλετο συνάρχον-
τα. Τὴν δὲ Πομπήτου πωλουμένην οἰκίαν ὠνήσατο μὲν Ἀν-
τώνιος, ἀπαιτούμενος δὲ τὴν τιμὴν ἠγανάκτει· καὶ φησιν
αὐτὸς, διὰ τοῦτο μὴ μετασχεῖν Καίσαρι τῆς εἰς Λιβύην στρα-
τείας, ἐπὶ τοῖς προτέροις κατορθώμασι μὴ τυχῶν ἀμοιβῆς.
Ἔοικε μέντοι τὸ πολὺ τῆς ἀβελτερίας αὐτοῦ καὶ ἀσωτείας ἀφε-
λεῖν ὁ Καῖσαρ, οὐκ ἀναισθήτως τὰ πλημμελήματα δεξάμενος.
Ἀπαλλαγίς γὰρ ἐκείνου τοῦ βίου, γάμῳ προσέσχε, Φουλβίαν
ἀγαγόμενος, τὴν Κλωδίῳ, τῷ δημαγωγῷ, συνοικήσασαν, οὐ
ταλασίαν, οὐδ' οἰκουρίαν φρονοῦν γύναιον, οὐδ' ἀνδρὸς ἰδιώτου
κρατεῖν ἀξιοῦν, ἀλλ' ἄρχοντος ἄρχειν, καὶ στρατηγούντος στρα-
τηγεῖν βουλόμενον ὥς Κλεοπάτραν διδασκάλια Φουλβία τῆς
Ἀντωνίου γυναικοκρασίας ὀφείλειν, πάνυ χειροῦθη καὶ πεπαι-
δαγωγημένον ἀπ' ἀρχῆς ἀκροᾶσθαι γυναικῶν παραλαβοῦσαν

αυτόν. Οὐ μὴν ἀλλὰ κάκεινὴν ἐπειράτο προσπαίζων καὶ μειρακισυόμενος ἰλαρωτέραν ποιεῖν ὁ Ἀντώνιος· οἷον ὅτε, Καίσαρι πολλῶν ἀπαντώντων μετὰ τὴν ἐν Ἰβηρίᾳ νίκην, καὶ αὐτὸς ἐξῆλθεν· εἴτ' ἄφνω φήμης εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐμπεσούσης, ὡς ἐπίασιν οἱ πολέμιοι, Καίσαρος τεθνηκότος, ἀνέστρεψεν εἰς Ῥώμην. Λαβῶν δὲ θεράποντος ἐσθῆτα, νύκτωρ ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἦλθε, καὶ φήσας ἐπιστολὴν Φουλβία παρ' Ἀντωνίου κομιζέειν, εἰσήχθη πρὸς αὐτὴν ἐγκεκαλυμμένος. Εἶτα ἢ μὲν, ἐκπαθῆς οὔσα, πρὶν ἢ τὰ γράμματα λαβεῖν, ἠρώτησεν, εἰ ζῆ ὁ Ἀντώνιος· ὁ δὲ τὴν ἐπιστολὴν σιωπῆ προτείνας, ἀρξάμενὴν λύειν καὶ ἀναγινώσκειν περιβαλὼν κατεσίγησε. Ταῦτα μὲν οὖν ὀλίγα, πολλῶν ὄντων, ἔνεκεν δείγματος ἐξενηνόχασεν.

ΙΑ. Ἐκ δ' Ἰβηρίας ἐπανιόντι Καίσαρι πάντες μὲν οἱ πρῶτοι πολλῶν ἡμερῶν ὁδὸν ἀπῆντων· ἐτιμήθη δ' Ἀντώνιος ἐκπρεπῶς ὑπ' αὐτοῦ. Κομιζόμενος γὰρ ἐπὶ ζεύγους διὰ τῆς Ἰταλίας Ἀντωνιον εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ συνοχοῦμενον, ὅπισθεν δὲ Βροῦτον Ἀλβῖνον, καὶ τὸν τῆς ἀδελφιδῆς υἱόν, Ὀκταουϊανόν, ὃς μετὰ ταῦτα Καῖσαρ ὠνομάσθη, καὶ Ῥωμαίων ἤρξε πλείστον χρόνον. Ἐπεὶ δὲ τὸ πέμπτον ἀπεδείχθη Καῖσαρ ὕπατος, προσείλετο μὲν εὐθὺς συνάροντα τὸν Ἀντώνιον, ἐβούλετο δὲ τὴν ἀρχὴν ἀπειπάμενος Δολοβέλλα παρεγγυῆσαι καὶ τοῦτο πρὸς τὴν σύγκλητον ἐξήνεγκεν. Ἀντωνίου δὲ τραχέως ἀντιπεσόντος, καὶ πολλὰ μὲν εἰπόντος κακὰ Δολοβέλλαν, οὐκ ἐλάττονα δ' ἀκούσαντος, τότε μὲν αἰσχυνθεὶς τὴν ἀκοσμίαν ὁ Καῖσαρ ἀπῆλλάγη. Μετὰ δὲ ταῦτα προσελθὼν ἀναγορευσαὶ Δολοβέλλαν, Ἀντωνίου *δὲ* τοὺς οἰωνοὺς ἐναντιοῦσθαι βοῶντος, εἶξε καὶ προήκατο Δολοβέλλαν ἀχθόμενον. Ἐδόκει δὲ κάκεινον οὐδὲν ἥττον τοῦ Ἀντωνίου βδελύττεσθαι. Λέγεται γάρ, ὡς, ἀμφοτέρους τινὸς ὁμοῦ διαβάλλοντος πρὸς αὐτόν, εἶποι, μὴ δεδιέναι τοὺς παχεῖς τούτους καὶ κομήτας, ἀλλὰ τοὺς ὠχρούς καὶ λεπτούς ἐκείνους,

Βροῦτον καὶ Κάσσιον ἀποδεικνύμενος, ὑφ' ὧν ἔμελλεν ἐπιβου-
λευθεῖς ἀναιρεῖσθαι.

ΙΒ. Κάκεινοις δὲ τὴν εὐπρεπεστάτην πρόφασιν ἄκων παρέσχεν Ἀντώνιος. Ἦν μὲν γὰρ ἡ τῶν Λυκαίων ἑορτὴ Ῥωμαίοις, ἣν Λουπερκάλια καλοῦσι. Καῖσαρ δὲ κεκοσμημένος ἐσθῆτι θριαμβικῇ, καὶ καθήμενος ὑπὲρ βήματος ἐν ἀγορᾷ, τοὺς διαθέοντας ἐθεᾶτο· διαθέουσι δὲ τῶν εὐγενῶν νέοι πολλοὶ, καὶ τῶν ἀρχόντων, ἀθλητιμύμενοι λίπα, σκύτεσι λαίοις καθικνούμενοι μετὰ παιδιᾶς τῶν ἐντυγχανόντων. Ἐν τούτοις ὁ Ἀντώνιος διαθέων τὰ μὲν πάτρια χαίρειν εἶασε, διάδημα δὲ δάφνης σεφάνῳ περιελίξας, προσέδραμε τῷ βήματι, καὶ συνεζαρθεὶς ὑπὸ τῶν συνθεόντων, ἐπέθηκε τῇ κεφαλῇ τοῦ Καίσαρος, ὡς δὴ βασιλεύειν αὐτῷ προσῆκον. Ἐκείνου δὲ θρυπτομένου καὶ διακλίνοντος, ἤσθεις ὁ δῆμος ἀνεκρότησε· καὶ πάλιν ὁ Ἀντώνιος ἐπῆγε, καὶ πάλιν ἐκεῖνος ἀπετρίβετο. Καὶ πολὺν χρόνον οὕτω διαμαχομένων, Ἀντωνίῳ μὲν ὀλίγοι τῶν φίλων βιαζομένῳ, Καίσαρι δ' ἀρνούμενῳ πᾶς ὁ δῆμος ἐπεκρότει μετὰ βοῆς. Ὅ καὶ θαυμασὸν ἦν, ὅτι τοῖς ἔργοις τὰ τῶν βασιλευόντων ὑπομένοντες, τοῦνομα τοῦ βασιλέως, ὡς κατάλυσιν τῆς ἐλευθερίας, ἔφευγον. Ἀνέστη μὲν οὖν ὁ Καῖσαρ ἀχθεσθεὶς ἀπὸ τοῦ βήματος, καὶ τὸ ἱμάτιον ἀπάγων ἀπὸ τοῦ τραχήλου, τῷ βουλομένῳ παρέχειν τὴν σφαγὴν ἐβόα. Τὸν δὲ σεφάνον ἐνὶ τῶν ἀνδριάντων αὐτοῦ περιτεθέντα δήμαρχοὶ τινες κατέσπασαν, οὓς ὁ δῆμος εὐφρημῶν μετὰ κρότου παρείπετο, Καῖσαρ δὲ τῆς ἀρχῆς ἀπέστησε.

ΙΓ. Ταῦτα τοὺς περὶ Βροῦτον καὶ Κάσσιον ἐπέρρωσε· καὶ τῶν φίλων τοὺς πισοὺς καταλέγοντες ἐπὶ τὴν πρᾶξιν, ἐσκέπτοντο περὶ Ἀντωνίου. Τῶν δ' ἄλλων προσιεμένων τὸν ἄνδρα, Τρεβόνιος ἀντεῖπεν· ἔφη γάρ, ὑφ' ὃν χρόνον ἀπῆντων ἐξ Ἰβηρίας ἐπανιόντι Καίσαρι, τοῦ Ἀντωνίου συσκηνοῦντος αὐτῷ καὶ

συνουδούντος, ἄψασθαι τῆς γνώμης ἀτρέμα πως, καὶ μετ' εὐλαθείας· τὸν δὲ νοῆσαι μὲν, οὐ δέξασθαι δὲ τὴν πείραν, οὐ μὴν οὐδὲ πρὸς Καίσαρα κατειπεῖν, ἀλλὰ πιθῶς κατασιωπῆσαι τὸν λόγον. Ἐκ τούτου πάλιν ἐβουλευόντο Καίσαρα κτείναντες ἐπισφάττειν Ἀντώνιον· ἐκώλυσε δὲ Βροῦτος, ἀξίων τὴν ὑπὲρ τῶν νόμων καὶ τῶν δικαίων τολμωμένην πράξιν εἰλικρινῆ καὶ καθαρὰν ἀδικίας εἶναι. Φοβούμενοι δὲ τὴν τε ῥώμην τοῦ Ἀντωνίου καὶ τὸ τῆς ἀρχῆς ἀξίωμα, τάττουσιν ἐπ' αὐτὸν ἐνίους τῶν ἐκ τῆς συνωμοσίας, ὅπως, ὅταν εἰσὶν Καῖσαρ εἰς τὴν βουλήν, καὶ μέλλῃ δρᾶσθαι τὸ ἔργον, ἕξω διαλεγόμενοί τι καὶ σπουδάζοντες κατέχωσιν αὐτόν.

ΙΔ. Τούτων δὲ πραττομένων, ὡς συνετέθη, καὶ πεσόντος ἐν τῇ βουλῇ τοῦ Καίσαρος, εὐθὺς μὲν ὁ Ἀντώνιος, ἐσθῆτα θεράπωντος μεταλαβὼν, ἔκρυψεν αὐτόν. Ὡς δ' ἔγνω τοὺς ἀνδρας ἐπιχειροῦντας μὲν οὐδενί, συνηθροισμένους δ' εἰς τὸ Καπιτώλιον, ἔπεισε καταβῆναι, λαβόντας ὄμηρον παρ' αὐτοῦ τὸν υἱόν· καὶ Κάσιον μὲν αὐτὸς ἐδείπνισε, Βροῦτον δὲ Λέπιδος. Συναγαγὼν δὲ βουλήν, αὐτὸς μὲν ὑπὲρ ἀμνησίας εἶπε καὶ διανομῆς ἐπαρχιῶν τοῖς περὶ Κάσιον καὶ Βροῦτον· ἡ δὲ σύγκλητος ἐκύρωσε ταῦτα, καὶ τῶν ὑπὸ Καίσαρος γεγονότων ἐψηφίσατο μὴδὲν ἀλλάττειν. Ἐξῆι δὲ τῆς βουλῆς λαμπρότατος ἀνθρώπων ὁ Ἀντώνιος, ἀνηρηκέσαι δοκῶν ἐμφύλιον πόλεμον, καὶ πράγμασι δυσκολίας ἔχουσι καὶ ταραχὰς οὐ τὰς τυχοῦσας ἐμφρονέστατα κερῆσθαι καὶ πολιτικώτατα. Τούτων μέντοι ταχὺ τῶν λογισμῶν ἐξέσειπεν αὐτόν ἢ παρὰ τῶν ὄχλων δόξα, πρῶτον ἐλπίσαντα βεβαίως ἔσθθαι, Βρούτου καταλυθέντος. Ἔτυχε μὲν οὖν ἐκκομιζομένου Καίσαρος, ὥσπερ ἔθος ἦν, ἐν ἀγορᾷ διεξιῶν ἐγκώμιον· ὁρῶν δὲ τὸν δῆμον ὑπερφυῶς ἀγόμενον καὶ κηλούμενον, ἐπέμιξε τοῖς ἐπαίνοις οἶκτον ἅμα καὶ δεινώσιν ἐπὶ τῷ πάθει· καὶ *τῶν λόγων* τελευτῶν, τοὺς τε χιτωνίσκους τοῦ
τεθνηκότος

τεθνηκότος ήμαρμένου, και διακεκομένους τοῖς ξίφεσιν ἀνασειών, και τοὺς εἰρηασμένους ταῦτα καλῶν παλαμκαίους και ἀνδροφόνους, τοσοῦτον ὀργῆς ἐπέβαλε τοῖς ἀνθρώποις, ὥσε τὸ μὲν σῶμα τοῦ Καίσαρος ἐν ἀγορᾷ καθαγίσει, συνενεγκαμένους τὰ βάρη και τὰς τραπέζας, ἀρπάζοντας δὲ τοὺς ἀπὸ τῆς πυρᾶς δαλοὺς, ἐπὶ τὰς οἰκίας θεῖν τῶν ἀπεκτονότων, και προσμάχεσθαι.

ΙΕ. Διὰ ταῦτα τῶν περὶ Βροῦτον ἐκ τῆς πόλεως ἀπελθόντων, οἱ τε φίλοι τοῦ Καίσαρος συνίσαντο πρὸς τὸν Ἀντώνιον, ἢ τε γυνή, Καλπουρνία, πισύσασα τῶν χρημάτων τὰ πλεῖστα κατέθετο πρὸς αὐτὸν ἐκ τῆς οἰκίας, εἰς λόγον τὰ σύμπαντα τετρακισχιλίων ταλάντων. Ἐλάβε δὲ και τὰ βιβλία τὰ Καίσαρος, ἐν οἷς ὑπομνήματα τῶν κεκριμένων και δεδογμένων ἦν ἀναγεγραμμένα· και τούτοις παρεγγράφων, οὐς ἐβούλετο, πολλοὺς μὲν ἀρχοντας ἀπέδεικνε, πολλοὺς δὲ βουλευτάς, ἐπίους δὲ και κατῆγε πεφυγαδευμένους, και καθειργμένους ἔλυεν, ὡς δὴ ταῦτα τῷ Καίσαρι δόξαντα. Διὸ τούτους ἅπαντας ἐπισκώπιοντες οἱ Ῥωμαῖοι Χαρωνίτας ἐκάλουν· ἐλεγχόμενοι γὰρ εἰς τοὺς τοῦ νεκροῦ κατέφευγον ὑπομνηματισμούς. Καὶ τᾶλλα δ' ἐπραττεν αὐτοκρατορικῶς ὁ Ἀντώνιος, αὐτὸς μὲν ὑπατεύων, τοὺς δ' ἀδελροὺς ἔχων συνάρχοντας, Γαῖον μὲν στρατηγόν, Λεύκιον δὲ δήμαρχον.

ΙΖ. Ἐνταῦθα δὲ τῶν πραγμάτων ὄντων, ὁ νέος ἀφικνεῖται Καίσαρ εἰς Ῥώμην, ἀδελφιδῆς μὲν ὢν τοῦ τεθνηκότος υἱός, ὡς εἴρηται, κληρονόμος δὲ τῆς υἰσίας ἀπολελειμμένος, ἐν Ἀπολλωνίᾳ δὲ διατρίβων ὑπ' ὄν χρόνον ἀνηρέϊτο Καῖσαρ. Οὗτος εὐθὺς Ἀντώνιον, ὡς δὴ πατρῶον φίλον, ἀσπασάμενος, τῶν παρακαταθηκῶν ἐμέμνητο. Καὶ γὰρ ὤρεϊλε Ῥωμαίων ἐκάστῳ δραχμὰς ἐβδομήκοντα πέντε δοῦναι, Καίσαρος ἐν ταῖς διαθήκαις γράψαντος. Ἀντώνιος δὲ, τὸ μὲν πρῶτον ὡς μεираκίου

καταρρονῶν, ἔλεγεν, οὐχ ὑγιαίνειν αὐτόν, ἀλλὰ καὶ φρενῶν ἀγαθῶν καὶ φίλων ἔρημον ὄντα, φορτίν ἀβάστακτον αἰρεσθαι τὴν Καίσαρος διαδοχὴν. Μὴ πειθομένου δὲ τούτοις, ἀλλ' ἀπαιτοῦντος τὰ χρήματα, πολλὰ καὶ λέγων πρὸς ὕβριν αὐτοῦ καὶ πράττων διετέλει. Δημαρχίαν τε γὰρ ἐνέστη μετιόντι, καὶ δίφρον χρυσοῦν τοῦ πατρὸς, ὥσπερ ἐψήφισο, τιθέντος, ἠπειλήσεν εἰς φυλακὴν ἀπάξειν, εἰ μὴ παύσαιτο δημαγωγῶν. Ἐπεὶ μέντοι Κικέρωνι δούς ἑαυτὸν ὁ νεανίας, καὶ τοῖς ἄλλοις, ὅσοι τὸν Ἀντώνιον ἐμίσουν, δι' ἐκείνων μὲν ὤκειυτο τὴν βουλὴν, αὐτὸς δὲ τὸν δῆμον ἀνελάμβανε, καὶ τοὺς στρατιώτας ἀπὸ τῶν κατοικιῶν συνῆγε, δεῖσας ὁ Ἀντώνιος εἰς λόγους αὐτῷ συνῆλθεν ἐν Καπιτωλίῳ, καὶ διηλλάγησαν. Εἶτα κοιμώμενος ἐκείνης τῆς νυκτὸς ὄψιν εἶδεν ἄτοπον ὁ Ἀντώνιος· ἐδόκει γὰρ αὐτοῦ τὴν δεξιὰν χεῖρα βεβλήσθαι κεραυνῷ. Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀλίγας ἐνέπεσε λόγος, ὡς ἐπιβουλεύει Καῖσαρ αὐτῷ. Καίσαρ δ' ἀπελογεῖτο μὲν, οὐκ ἔπειθε δέ· καὶ πάλιν ἦν ἐνεργὸς ἡ ἐχθρα, καὶ περιθέοντες ἀμφοτέρω τὴν Ἰταλίαν, τὸ μὲν ἰδρυμένον ἐν ταῖς κατοικίαις ἤδη τοῦ στρατιωτικοῦ μεγάλους ἀνίστασαν μισθοῖς, τὸ δ' ἐν ὄπλοις ἔτι τεταγμένον, ὑποφθάνοντες ἀλλήλους, προσήγοντο.

ΙΖ. Τῶν δ' ἐν τῇ πόλει Κικέρων μέγιστον δυνάμενος, καὶ παροξύνων ἐπὶ τὸν Ἀντώνιον ἅπαντας ἀνθρώπους, τέλος ἔπεισε τὴν βουλὴν, ἐκείνον μὲν πολέμιον ψηφίσασθαι, Καίσαρι δὲ ραβδουχίαν πέμψαι, καὶ στρατηγικὰ κόσμια, Πάνσαν δὲ καὶ Ἴρτιον ἀποσέλλειν, ἐξελοῦντας Ἀντώνιον τῆς Ἰταλίας. Οὗτοι δ' ἦσαν ὑπατοὶ τότε, καὶ συμβαλόντες Ἀντωνίῳ περὶ πόλιν Μυτίνην, Καίσαρος παρόντος καὶ συμμαχομένου, τοὺς μὲν πολεμίους ἐνίκων, αὐτοὶ δ' ἀπέθανον. Φεύγοντι δ' Ἀντωνίῳ πολλὰ συνέπιπτε τῶν ἀπόρων· ὁ δὲ λιμὸς ἀπορώτατος. Ἀλλὰ φύσει παρὰ τῆς κακοπραγίας ἐγένετο βέλτιστος ἑαυτοῦ, καὶ

δυσυχῶν ἐμειψάτες ἦν ἀγαθῶ· κεινοῦ μὲν ὄντος τοῦ αἰσθά-
νεσθαι τῆς ἀρετῆς τοῖς δὲ ἀπορίν τινα σφαλλομένοις, οὐ μὴν
ἀπάντων, ἀ ζηλοῦσι μιμῆσθαι, καὶ φεύγειν, ἀ δυσχεραίνου-
σιν, ἐρρώμενων ἐν ταῖς μεταβολαῖς· ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ἐνίων
τοῖς ἔθεσιν ἐνδιδόντων ὑπ' ἀσθενείας, καὶ θραυσομένων τὸν λο-
γισμὸν. Ὁ δ' οὖν Ἀντώνιος τότε θαυμαστὸν ἦν παράδειγμα τοῖς
στρατιώταις, ἀπὸ τρυφῆς τισαύτης καὶ πολυτελείας ὕδωρ τε-
πίνων διεσθαρμένον εὐκόλως, καὶ καρπούς ἀγρίους καὶ ῥίζας
προσφερόμενος. Ἐβρώθη δὲ καὶ φλυῖος, ὡς λέγεται, καὶ ζώων
ἀγεύτων πρότερον ἠψαντο, τὰς Ἄλπεις ὑπερβάλλοντες.

III. Ἦν δ' ὀρμῇ τοῖς ἐπέκεινα στρατεύμασιν ἐντυχεῖν, ὧν
Λέπιδος ἦρχε, φίλος εἶναι δοκῶν Ἀντωνίου, καὶ πολλὰ τῆς
Καίσαρος φιλικῆς ἀπουλεαυκέναι δι' αὐτόν. Ἐλθὼν δὲ καὶ στρα-
τοπεδεύσας πλησίον, ὡς οὐθὲν ἀπῆντα φιλάνθρωπον, ἔγνω
παραβάλλεσθαι. Καὶ κόρη μὲν ἀτημελῆς, καὶ βαθύς πύγων
μετὰ τὴν ἦτταν εὐθύς ἦν αὐτῷ καθειμένος· λαβὼν δὲ ραιὸν
ἱμάτιον, ἐγγυὲς προσῆγε τῷ χάρακι τοῦ Λεπίδου, καὶ λέγειν
ἤρξατο. Πολλῶν δὲ καὶ πρὸς τὴν ὄψιν ἐπικλωμένων καὶ τοῖς
λόγοις ἀγομένων, δεικνῶν ὁ Λέπιδος, τὰς σάλπιγγας ἐκέλευε
συναχούσας ἀραιρεῖσθαι τὸ κατακούεσθαι τὸν Ἀντώνιον. Οἱ
δὲ στρατιῶται μᾶλλον ὤκατειρον καὶ διελέγοντο κρύφα, Λαίλιον
καὶ Κλώδιον ἀποσείλαντες πρὸς αὐτόν, ἐσθῆτας λαβόντας ἐται-
ρευομένων γυναικῶν, οἱ τὸν Ἀντώνιον ἐκέλευον ἐπιχειρεῖν θάρ-
βούντα τῷ χάρακι· πολλοὺς γὰρ εἶναι τοὺς δεξομένους, καὶ
τὸν Λέπιδον, εἰ βούλοιτο, κτενοῦντας. Ἀντώνιος δὲ Λεπίδου
μὲν οὐκ εἶατεν ἀψασθαι, μεθ' ἡμέραν δὲ τὸν στρατὸν ἔχων,
ἀπεπειράτο τοῦ ποταμοῦ. Καὶ πρῶτος αὐτὸς ἐμβὰς ἐπορεύετο
πρὸς τὴν ἀντιπέρας ὄχθην, ὕρῶν ἤδη πολλοὺς τῶν Λεπίδου
στρατιωτῶν τὰς τε χεῖρας ὀρέγοντας αὐτῷ καὶ τὸν χάρακα δι-
ασπῶντας. Εἰσελθὼν δὲ καὶ κρατήσας ἀπάντων, ἡμερώτατα

Λεπίδῳ προσηγήθη. Πατέρα γὰρ προσηγόρευεν αὐτὸν ἀσπασάμενος· καὶ τῷ μὲν ἔργῳ πάντων αὐτὸς ἦν κύριος, ἐκείνῳ δ' ὄνομα καὶ τιμὴν αὐτοκράτορος διετέλει φυλάττων. Τοῦτο καὶ Πλάγκον αὐτῷ Μουνάτιον ἐποίησε προσθέσθαι, καθήμενον οὐ πρόσω μετὰ συχνῆς δυνάμεως. Οὕτω δὲ μέγας ἀρθείς, αὔθις ὑπερέβαλε τὰς Ἄλπεις εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἄγων ἑπτακαίδεκα τέλη πεζῶν σὺν αὐτῷ, καὶ μυρίους ἵππους· χωρὶς δὲ, φρουρὰν Γαλατίας, ἕξ τάγματα λελαίπει μετὰ Οὐαρίου τινὸς τῶν συνήθων καὶ συμποτῶν, ὃν Κοτύλωνα προσηγόρευον.

ΙΘ. Καῖσαρ δὲ Κικέρωνι μὲν οὐκέτι προσείχε, τῆς ἐλευθερίας ὄρων περιεχόμενον, Ἀντώνιον δὲ προὐκαλεῖτο διὰ τὰν φίλων εἰς διαλύσεις, καὶ συνελθόντες οἱ τρεῖς εἰς νησιδα ποταμῷ περιῤῥεομένην, ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας συνῆδρευσαν. Καὶ τᾶλλα μὲν ἐπιεικῶς ὡμολογεῖτο, καὶ διενεῖμαντο τὴν σύμπασαν ἄρχην, ὥσπερ οὐσίαν πατρώαν ἐν ἀλλήλοις. Ἡ δὲ περὶ τῶν ἀπολουμένων ἀνδρῶν ἀμφισβήτησις αὐτοῖς πλείστα πράγματα παρέσχε, τοὺς μὲν ἐχθροὺς ἀνελεῖν ἐκάστου, σῶσαι δὲ τοὺς προσήκοντας ἀξιοῦντος. Τέλος δὲ, τῇ πρὸς τοὺς μισουμένους ὀργῇ καὶ συγγενῶν τιμὴν καὶ φίλων εὖνοιαν προέμενοι, Κικέρωνος μὲν Ἀντωνίῳ Καῖσαρ ἐξέστη, τούτῳ δ' Ἀντωνίος Λευκίου Καίσαρος, ὃς ἦν θεῖος αὐτῷ πρὸς μητρός· ἐδόθη δὲ καὶ Λεπίδῳ, Παῦλον ἀνελεῖν τὸν ἀδελφόν· οἱ δὲ φασιν ἐκστῆναι τοῦ Παύλου τὸν Λεπίδον ἐκείνοις, ἀποθανεῖν αὐτὸν αἰτηταμένοις. Οὐδὲν ὠμότερον, οὐδ' ἀγριώτερον, τῆς διαμείψεως ταύτης δοκῶ γενέσθαι. Φόνων γὰρ ἀντικαταλλασσόμενοι φόνους, ὁμοίως μὲν, οἷς ἐλάβανον, ἀνήρουν, οὓς ἐδίδουσαν· ἀδικώτεροι δὲ περὶ τοὺς φίλους ἦσαν, οὓς ἀπεκτίνυσαν μηδὲ μισοῦντες.

Κ. Ἐπὶ δ' οὖν ταῖς διαλλαγαῖς ταύταις οἱ στρατιῶται περιζάντες ἤξιον καὶ γάρῳ τινὶ τὴν φιλίαν συνάψαι Καίσαρα, λαβόντα τὴν Φουλίαν, τῆς Ἀντωνίου γυναικὸς, θυγατέρα,

Κλωδία. Ὁλολο, πέντος δὲ καὶ τούτου, τριακῶσιαι μὲν ἐκ προγραφῆς ἐθανατώθησαν ὑπ' αὐτῶν. Κικέρωνος δὲ σφαγέντος, ἐκέλευσεν Ἀντώνιος τὴν τε κεφαλὴν ἰάποκοπῆναι καὶ τὴν χεῖρα τὴν δεξιάν, ἣ τὸς κατ' αὐτοῦ λόγους ἔγραψε. Καὶ κομισθέντων, ἐθεῖατο γεγηθῶς, καὶ ἀνακαγχάζων ὑπὸ χαρᾶς πολλάκις. Εἴν' ἐμπλησθεῖς, ἐκέλευσεν ὑπὲρ τοῦ βήματος ἐν ἀγορᾷ τεθῆναι, καθίπερ εἰς τὸν νεκρὸν ὑβρίζων, οὐχ αὐτὸν ἐνουβρίζοντα τῇ τύχῃ καὶ καταισχύνοντα τὴν ἐξουσίαν ἐπιδεικνύμενος. Ὁ δὲ θεῖος αὐτοῦ, Καίσαρ, ζητούμενος καὶ διωκόμενος, κατέρυγε πρὸς τὴν ἀδελφὴν. Ἡ δὲ, τῶν σφαγῶν ἐπιστάντων καὶ βιαζομένων εἰς τὸ δωμάτιον αὐτῆς, ἐν ταῖς θύραις εἶσα καὶ διασχοῦσα τὰς χεῖρας, ἐβόα πολλάκις « Οὐκ ἀποκτενεῖτε » Καίσαρα Λεύκιον, ἐὰν μὴ πρῶτον ἐμὲ ἀποκτείνητε, τὴν τὸν » αὐτοκράτορα τεκοῦσαν ». Βλαίην μὲν οὖν τοιαύτη γεγομένη, διέκλειψε καὶ διέσωσε τὸν ἀδελφόν.

ΚΑ. Ἦν δὲ καὶ τὰ πολλὰ Ῥωμαίους ἐπαχθῆς ἢ τῶν τριῶν ἀογῆ· καὶ τὸ πλεῖστον ὁ Ἀντώνιος τῆς αἰτίας εἶχε, πρεσβύτερος μὲν ὢν Καίσαρος, Λεπίδου δὲ δυνατώτερος, εἰς δὲ τὸν βίον ἐκείνον αὐθις, τὸν ἠδυπαθῆ καὶ ἀκόλαστον, ὡς πρῶτον ἀνεγαίτιζε τῶν πραγμάτων, ἐκκεχυμένος. Προσῆν δὲ τῇ κινή κακοδοξίῃ τὸ διὰ τὴν οἰκίαν οὐ μικρὸν μῖσος, ἦν ὄκει, Πομπηίου τοῦ μεγάλου γενομένην, ἀνδρὸς οὐχ ἥττον ἐπίσωφροσύνη καὶ τῷ τεταγμένως καὶ δημοτικῶς διαιτᾶσθαι θαυμασθέντος, ἢ διὰ τοὺς τρεῖς θ. ἰάμβους. Ἦχθοντο γὰρ ὄρωντες αὐτὴν τὰ πολλὰ κεκλεισμένην μὲν ἡγεμόσι καὶ στρατηγοῖς καὶ πρέσβεσιν, ὠθουμένοις πρὸς ὕβριν ἀπὸ τῶν θυρῶν, μεστὴν δὲ μίμων καὶ θαυματοποιῶν, καὶ κολάκων κραιπαλώντων εἰς οὗς τὰ πλεῖστα κατακλιόσκειτο τῶν χρημάτων, τῷ βιασιότατῳ καὶ χαλεπωτάτῳ τρόπῳ περιζομένων. Οὐ γὰρ μόνον ἐπώλουν οὐσίαις τῶν φονευμένων, ἐπισυκοφαντοῦντες οἰκείους καὶ γυ-

ναῖκας αὐτῶν, οὐδὲ τελῶν πᾶν ἐκίνησαν γένος· ἀλλὰ καὶ παρὰ ταῖς Ἑστιάσι πυθόμενοι παρθένοι παρακαταθήκας τινὰς κείσθαι καὶ ξένων καὶ πολιτῶν, ἔλαβον ἐπελθόντες. Ὡς δ' οὐδὲν ἦν ἱκανὸν Ἀντωνίῳ, Καῖσαρ ἠξίωσε νείμασθαι τὰ χρήματα πρὸς αὐτόν. Ἐνείμαντο δὲ καὶ τὸν στρατὸν, ἐπὶ Βροῦτον καὶ Κάσσιον εἰς Μακεδονίαν στρατεύοντες ἀμφοτέροι, Λεπίδῳ δὲ τὴν Ῥώμην ἐπέτρεψαν.

ΚΒ. Ὡς μέντοι διαβάντες ἤψαντο πολέμου, καὶ παρεστρατοπέδευσαν τοῖς πολεμίοις, Ἀντωνίου μὲν ἐπιτεταγμένου Κασσίῳ, Βρούτῳ δὲ Καῖσαρος, οὐδὲν ἔργον ἐφάνη μέγα τοῦ Καῖσαρος, ἀλλ' Ἀντώνιος ἦν ὁ νικῶν πάντα καὶ κατορθῶν. Τῇ μὲν γε προτέρᾳ μάχῃ Καῖσαρ ὑπὸ Βρούτου κατὰ κράτος ἠττηθείς, ἀπέβαλε τὸ στρατόπεδον, καὶ μικρὸν ἔφθη τοὺς διώκοντας ὑπεκφυγών. Ὡς δ' αὐτὸς ἐν τοῖς ὑπομνήμασι γέγραφέ, τῶν φίλων τινὸς ὄναρ ἰδόντος, ἀνεχώρησε πρὸ τῆς μάχης. Ἀντώνιος δὲ Κάσσιον ἐνίκησε· καίτοι γεγράφασιν ἔνιοι, μὴ παραγενέσθαι τῇ μάχῃ τὸν Ἀντώνιον, ἀλλὰ προσγενέσθαι μετὰ τὴν μάχην ἤδη διώκουσι. Κάσσιον δὲ Πίνδαρος, τῶν πιεσῶν τις ἀπελευθέρων, αὐτοῦ δεομένου καὶ κελεύοντος, ἔσφαξεν· οὐ γὰρ ἔγνω νενικηκότα Βροῦτον. Ὀλίγων δ' ἡμερῶν διαγενομένων, πάλιν ἐμαχέσαντο· καὶ Βρούτος μὲν ἠττηθείς ἑαυτὸν ἀνείλεν, Ἀντώνιος δὲ τῆς νίκης ἠνέγκατο τῇ δόξῃ τὸ πλεῖστον, ἅτε δὴ καὶ νοσοῦντος τοῦ Καῖσαρος. Ἐπιστὰς δὲ τῷ Βρούτου νεκρῷ, μικρὰ μὲν ὠνείδισεν ὑπὲρ τῆς Γαίου τοῦ ἀδελφοῦ τελευταίας (ἀνηρῆκει γὰρ ἐκεῖνον ὁ Βρούτος ἐν Μακεδονίᾳ, Κικέρωνι τιμωρῶν), φήσας δὲ, μᾶλλον Ὀρτήσιον, ἢ Βροῦτον, αἰτιασθαι τῆς τοῦ ἀδελφοῦ σφαγῆς, Ὀρτήσιον μὲν ἐκέλευσεν ἐπισφάζαι τῷ μνήματι· Βρούτῳ δὲ τὴν αὐτοῦ φοινικίδα πολλῶν χρημάτων ἀξίαν οὔσαν ἐπέρριψε, καὶ τῶν ἀπελευθέρων τινὶ τῶν ἑαυτοῦ προσέταξε τῆς ταφῆς ἐπιμεληθῆναι. Τοῦτον ὕστερον γνοῦς· οὐ

συγκατακάουσαντα τὴν φοινικίδα τῷ νεκρῷ, καὶ πολλὰ τῆς εἰς τὴν ταφὴν δαπάνης ὑψηρημένον ἀπέκτεινεν.

ΚΓ. Ἐκ τούτου Καῖσαρ μὲν εἰς Ῥώμην ἐκμύζετο, δοκῶν οὐ περιέσεσθαι πολὺν χρόνον ἐκ τῆς ἀρρώστιας· Ἀντώνιος δὲ τὰς πρὸς ἑω πάσας ἐπαρχίας ἀργυρολογήσων· καὶ διέβαινεν εἰς τὴν Ἑλλάδα πολλὴν στρατιὰν ἄγων. Ὑπεσχημένοι γὰρ ἐκάστῳ στρατιώτῃ δραχμὰς πεντακισχιλίας, ἐδέοντο συντονωτέρου χρηματισμοῦ καὶ δασμολογίας. Τοῖς μὲν οὖν Ἕλλησιν οὐκ ἀτόπως, οὐδὲ φορτικῶς, συνηέχθη τό γε πρῶτον· ἀλλὰ καὶ τὸ παίζον αὐτοῦ πρὸς ἀκροάσεις φιλολόγων, καὶ θέας ἀγώνων, καὶ μυήσεις ἔτρεπε, καὶ περὶ τὰς κρίσεις ἦν ἐπιεικής, καὶ φιλέλλην ἀκροῶν ἔχαιρεν, ἔτι δὲ μᾶλλον φιλαθήναιος προσαγορευόμενος, καὶ τῇ πόλει πλείστας δωρεὰς ἔδωκε. Βουλομένων δέ τι καὶ Μεγαρέων καλὸν ἀντεπιδείξασθαι ταῖς Ἀθήναις, καὶ τὸ βουλευτήριον ἰδεῖν αὐτῶν ἀξιωσάντων, ἀναβάς καὶ θεασάμενος, ὡς ἐπυνθάνοντο, τί δοκοίη· «Μικρὸν μὲν (ἔφη), σαπρὸν δέ »· Πρὸς δὲ, καὶ τὸν τοῦ Πυθίου νεῶν κατεμέτρησεν ὡς συντελέσων. Τοῦτο γὰρ ὑπέσχετο πρὸς τὴν σύγκλητον.

ΚΔ. Ἐπεὶ δὲ, Λεύκιον Κηνησῶρινον ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος καταλιπὼν, εἰς Ἀσίαν διέβη, καὶ τῶν ἐκεῖ πλούτων ἤψατο, καὶ βασιλεῖς ἐπὶ θύρας ἐραίτων, καὶ βασιλέων γυναῖκες, ἀμιλλώμεναι δωρεαῖς πρὸς ἀλλήλας καὶ κάλλεσιν, ἐφθείροντο πρὸς αὐτόν· ἐν Ῥώμῃ δὲ Καῖσαρος γάσεσι καὶ πολέμοις ἀπατυροχόμενου, πολλὴν αὐτὸς ἄγων σχολὴν καὶ εἰρήνην, ἀνεκυκλεῖτο τοῖς πάθεσιν εἰς τὸν συνήθη βίον, Ἀναξήνορες δὲ κιθαρωδοί, καὶ Εὐῶθαι χοραῦλαι, καὶ Μητρόδωρος τις ὀρχηστῆς, καὶ τοιοῦτος ἄλλος Ἀσιανῶν ἀκροαμάτων θίασος, ὑπερβαλλομένων λαμυρία καὶ βωμολογία τὰς ἀπὸ τῆς Ἰταλίας κῆρας, εἰσεφόρῃ καὶ διώκει τὴν αὐλὴν, οὐδὲν ἦν ἀνεκτὸν, εἰς ταῦτα φορουμένων

ἀπάντων. Ἡ γὰρ Ἀσία πᾶσα, καθάπερ ἡ Σοφόλκειος ἐκείνη πόλις, ὁμοῦ μὲν θυμιαμάτων ἔγεμεν,

Ὁμοῦ δὲ παιάνων τε καὶ στεναγμάτων.

Εἰς γοῦν Ἐρσον εἰσιόντος αὐτοῦ, γυναῖκες μὲν εἰς Βάκχας, ἄνδρες δὲ καὶ παῖδες εἰς Σατύρους καὶ Πᾶνκς ἠγοῦντο δι-εσκευασμένοι· κιττοῦ δὲ καὶ θύρσων καὶ ψαλτηρίων καὶ συρίγγων καὶ αὐλῶν ἡ πόλις ἦν πλέα, Διόνυσον αὐτὸν ἀνκαλουμένων χαριδότην καὶ μελιχίον. Ἦν γὰρ ἀμέλει τοιοῦτος ἐνίοις, τοῖς δὲ πολλοῖς ὠμηγεῖς καὶ ἀγριώνιος. Ἀφηρεῖτο γὰρ εὐγενεῖς ἀνθρώπους τὰ ὄντα, μασιγίαις καὶ κόλαξι χαριζόμενος. Πολλῶν δὲ καὶ ζώντων, ὡς τεθνηκότων, αἰτησάμενοι τινὲς οὐσίας ἔλαβον. Ἄνδρὸς δὲ Μάγνητος οἶκον ἐδωρήσατο μαγεῖρω, περὶ ἔν, ὡς λέγεται, δεῖπνον εὐδοκιμήσαντι. Τέλος δὲ, ταῖς πόλεσι δευτέρον ἐπιβάλλοντος φόρον, ἐτόλμησεν Ἰβρέας ὑπὲρ τῆς Ἀσίας λέγων, εἰπεῖν, ἀγοραῖως μὲν ἐκεῖνα, καὶ πρὸς τὸν Ἀντωνίου ζῆλον οὐκ ἀηδῶς, « Εἰ δύνασαι δις λαβεῖν ἐνὸς ἐνιαυ-
 « τοῦ φόρον, δύνασαι καὶ δις ἡμῖν ποιήσασθαι θέρος, καὶ
 » δις ὀπώραν », πρακτικῶς δὲ καὶ παραβόλως, συναγαγὼν ὅτι μυριάδας εἴκοσι ταλάντων ἡ Ἀσία δέδωκε, ταῦτ', « Εἰ
 » μὲν οὐκ εἴληρας, ἀπαίτει παρὰ τῶν λαβόντων· εἰ δὲ λαβὼν
 » οὐκ ἔχεις, ἀπολώλαμεν ». Ἐτραπέ τε τοῦτο δεινῶς τὸν Ἀντωνίου· ἠγνόει γὰρ τὰ πολλὰ τῶν γιγνομένων, οὐχ οὕτω ῥάθυμος ὢν, ὡς δι' ἀπλότητα πιεσῶν τοῖς περὶ αὐτόν. Ἐνῆν γὰρ ἀπλότης τῷ ἤθει, καὶ βραδεῖα μὲν αἰσθησις· αἰσθανομένη δὲ τῶν ἀμαρτανομένων ἰσχυρὰ μετάνοια, καὶ πρὸς αὐτοὺς ἐξομολόγησις τοὺς ἀγνωμονηθέντας, μέγεθος δὲ καὶ περὶ τὰς ἀμοιβὰς καὶ περὶ τὰς τιμωρίας. Μᾶλλον γε μὴν ἐδόκει χαριζόμενος, ἢ κολάζων, ὑπερβάλλειν τὸ μέτριον. Ἡ δὲ περὶ τὰς παιδιὰς καὶ τὰς ἐπιτιμώψεις ὕβρις ἐν αὐτῇ τὸ φάρμακον εἶχεν.

Ἀντισκῶψαι γὰρ ἐζήν καὶ ἀνθυβρίσαι καὶ γελώμενος οὐχ ἤττον, ἢ γελῶν, ἔχαιρε. Καὶ τοῦτο διελυμήνατο πολλά τῶν πραγμάτων· τοὺς γὰρ ἐν τῷ παίζειν παρόρητιαζομένους οὐκ ἂν οἴηθεις σπουδάζοντας κολακεύειν αὐτὸν, ἠλίσκετο ῥαδίως ὑπὸ τῶν ἐπαίνων ἀγνοῶν, ὅτι τὴν παρόρησίαν τινές, ὡς ὑποσύρον ἠδυσμα, τῇ κολακείᾳ παραμιγνύντες, ἀφήρουν τὸ πλῆγμα, τῇ παρὰ τὴν κύλικα θρασύτητι καὶ λαλιᾷ διαμηχανώμενοι τὴν ἐπὶ τῶν πραγμάτων ὕφεισιν καὶ συγκατάθεσιν, μὴ πρὸς χάριν ὀμιλούντων, ἀλλὰ τῷ φρονεῖν ἠττωμένων φαίνεσθαι.

ΚΕ. Τοιοῦτῳ δ' οὖν ὄντι τὴν φύσιν Ἀντωνίῳ τελευταῖον κακὸν ὁ Κλεοπάτρας ἔρωσ ἐπιγενόμενος, καὶ πολλὰ τῶν ἔτι κρυπτομένων ἐν αὐτῷ καὶ ἀτρεμούντων παθῶν ἐγείρας καὶ ἀναθαχεύσας, εἴ τι χρηστὸν καὶ σωτήριον ὅμως ἀντίειχεν, ἠφάνισε καὶ προσδιέθρηνεν. Ἀλίσκεται δὲ τοῦτον τὸν τρόπον. Ἀπτόμενος τοῦ Παρθικοῦ πολέμου, ἔπεμψε πρὸς αὐτὴν, κελεύων εἰς Κιλικίαν ἀπαντῆσαι, λόγον ὑφέξουσαν, ὣν ἐνεκαλείτο τοῖς περὶ Κάσσιον δοῦναι πολλὰ καὶ συμβαλέσθαι πρὸς τὸν πόλεμον. Ὁ δὲ πεμθρῆς Δέλλιος, ὡς εἶδε τὴν ὄψιν, καὶ κατέμαθε τὴν ἐν τῷ λόγῳ δεινότητα καὶ πανουργίαν, εὐθύς αἰσθόμενος, ὅτι κακὸν μὲν οὐδὲ μελλήσει τι ποιῆν γυναικῶς τοιαύτην Ἀντωνίῳ, ἔσαι δὲ μεγίστη παρ' αὐτῷ, τρέπεται πρὸς τὸ θεραπεύειν καὶ προτρέπεσθαι τὴν Αἰγυπτίαν, τοῦτο δὴ τὸ Ὀμηρικόν, εἰλθεῖν εἰς Κιλικίαν, εὐ ἐντύνασαν ἑαυτὴν, καὶ μὴ φοβεῖσθαι τὸν Ἀντωνίον, ἠδισον ἠγεμόνων ὄντα καὶ φιλανθρωπότητον. Ἡ δὲ, καὶ Δελλίῳ πεισθεῖσα, καὶ τοῖς πρὸς Καίσαρα καὶ Γναίον, τὸν Πομπηίου παῖδα, πρότερον αὐτῇ γεγενημένοις ἀφ' ὧρας συμβολαίαις τεκμαιρομένη, ῥᾶον ἠλιπίζεν ὑπάξεσθαι τὸν Ἀντωνίον. Ἐκεῖνοι μὲν γὰρ αὐτὴν ἔτι κόρην καὶ πραγμάτων ἄπειρον ἔγνωσαν, πρὸς δὲ τοῦτον ἔμελλε φοιτήσαιν, ἐν ᾧ μάλιστα κχιροῦ γυναικὸς ὦραν τε λαμπροτάτην ἔχουσι καὶ τῷ

φρονεῖν ἀκμάζουσι. Διὸ πολλὰ μὲν συνεσκευάτατο δῶρα καὶ χρήματα, καὶ κόσμον, οἷον εἰκὸς ἦν ἀπὸ πραγμάτων μεγάλων καὶ βασιλείας εὐδαίμονος κομίζειν· τὰς δὲ πλείστας ἐν ἑαυτῇ καὶ τοῖς περὶ αὐτὴν μαγγανεύμασι καὶ φίλτροις ἐλπίδας θεμένη παραγένετο.

Κς. Πολλὰ δὲ καὶ παρ' αὐτοῦ καὶ παρὰ τῶν φίλων δεχομένη γράμματα καλούντων, οὕτω κατεφρόνησε καὶ κατεγέλασε τοῦ ἀνδρός, ὥστε πλεῖν ἀνά τὸν Κύδνον ποταμὸν ἐν πορθμείῳ χρυσοπρύμνῳ, τῶν μὲν ἰσίων ἀλουργῶν ἐκπεπετασμένων, τῆς δ' εἰρεσίας ἀργυραῖς κώπαις ἀναφερομένης πρὸς αὐλὸν ἄμα σύριγγι καὶ κιθάραις συνηρμωσμένον. Αὐτὴ δὲ κατέκειτο μὲν ὑπὸ σκιάδι χρυσοπάσῳ, κεκοσμημένη γραφικῶς, ὡσπερ Ἄφροδίτη· παῖδες δὲ, τοῖς γραφικοῖς ἔρωσιν εἰκασμένοι, παρ' ἑκάτερον ἐσῶτες ἐβρίπιζον. Ὀμοίως δὲ καὶ θεραπαινίδες αἱ καλλισεύουσαι, Νηρηίδων ἔχουσαι καὶ Χαρίτων σολάς, αἱ μὲν πρὸς οἶαζιν, αἱ δὲ πρὸς κάλρις ἦσαν. Ὀδομαὶ δὲ θαυμασαι τὰς ὄχθας ἀπὸ θυμιαμάτων πολλῶν κατεῖχον. Τῶν δ' ἀνθρώπων οἱ μὲν εὐθύς ἀπὸ τοῦ ποτάμου παρωμάρτου ἐκατέρωθεν, οἱ δ' ἀπὸ τῆς πόλεως κατέβαινον ἐπὶ τὴν θέαν. Ἐκχεομένου δὲ τοῦ κατὰ τὴν ἀγορὰν ὄχλου, τέλος αὐτὸς ὁ Ἀντώνιος ἐπὶ βήματος καθεζόμενος, ἀπελείφθη μόνος· καὶ τις λόγος ἐχώρει διὰ πάντων, ὡς ἡ Ἄφροδίτη κωμάζοι παρὰ τὸν Διόνυσον ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἀσίας. Ἐπεμψε μὲν οὖν καλῶν αὐτὴν ἐπὶ τὸ δεῖπνον· ἡ δὲ μᾶλλον ἐκεῖνον ἠξίου πρὸς ἑαυτὴν ἦκειν. Εὐθύς οὖν τινὰ βουλόμενος εὐκολίαν ἐπιδείκνυσθαι καὶ φιλοπροσύνην, ὑπήκουσε, καὶ ἦλθεν. Ἐντυχὼν δὲ παρασκευῇ λόγου κρείττονι, μάλιστα τῶν φώτων τὸ πλῆθος ἐξεπλάγη. Τοσαῦτα γὰρ λέγεται καθίσθαι καὶ ἀναραίνεσθαι πανταχόθεν ἄμα, καὶ τοιαύταις πρὸς ἄλληλα κλίτεσι καὶ θέτεσι διακεκοσμημένα καὶ συντεταγμένα πλαισίῳν καὶ περιφερῶν τρόπῳ, ὥστε τῶν ἐν ὀλίγοις ἀξιοθεάτων καὶ καλῶν ἐκείνην γενέσθαι τὴν ὄψιν.

ΚΖ. Τῆ δ' ὑπεραία πάλιν ἀνθεσιῶν αὐτὴν, ἐφιλοτιμήθη μὲν ὑπερβαλέσθαι τὴν λαμπρότητα καὶ τὴν ἐμμέλειαν. Ἄμφοιν δὲ λειπόμενος, καὶ κρατούμενος ἐν αὐτοῖς ἐκείνοις, πρῶτος ἔσκωπτεν εἰς αὐχμὸν καὶ ἀγροικίαν τὰ παρ' αὐτῷ. Ποῦλον δ' ἡ Κλεοπάτρα καὶ τοῖς σκώμασι τοῦ Ἀντωνίου τὸν στρατιώτην ἐνορῶσα καὶ βάνουσον, ἐχρήτο καὶ τούτῳ πρὸς αὐτὸν ἀνειμένως ἤδη, καὶ καταταθάρρηκῶς. Καὶ γὰρ ἦν, ὡς λέγουσιν, αὐτὸ μὲν καθ' αὐτὸ τὸ κάλλος αὐτῆς οὐ πάνυ δυσπαράβλητον, οὐδ' οἶον ἐκπλήξαι τοὺς ἰδόντας· ἀρὴν δ' εἶχεν ἡ συνδιαίτησις ἄφυκτον, ἢ τε μορφῇ, μετὰ τῆς ἐν τῷ διαλέγεσθαι πιθανότητος, καὶ τοῦ περιθέοντος ἅμα πως περὶ τὴν ὀμιλίαν ἴθους, ἀνέφερε τι κέντρον. Ἰδονὴ δὲ καὶ φθεγγομένης ἐπῆν τῷ ἤχῳ, καὶ τὴν γλῶτταν, ὥσπερ ὄργανόν τι πολύχορδον, εὐπετῶς τρέπουσα, καθ' ἣν βούλοιο διάλεκτον, ὀλίγοις παντάπασι δι' ἑρμηνέως ἐνετύγγανε βαρβάρους· τοῖς δὲ πλείστοις αὐτὴ δι' αὐτῆς ἀπεδίδου τὰς ἀποκρίσεις, οἶον Αἰθίοψι, Τρωγλοδύταις, Ἑβραίοις, Ἄραψι, Σύροις, Μήδοις, Παρθυαίοις. Πολλῶν δὲ λέγεται καὶ ἄλλων ἐκμαθεῖν γλώττας, τῶν πρὸ αὐτῆς βασιλέων οὐδὲ τὴν Αἰγυπτίων ἀνασχομένων παραλαβεῖν διάλεκτον, ἐνίων δὲ καὶ τὸ μακεδονίζειν ἐκλιπόντων.

ΚΗ. Οὕτω δ' οὖν τὸν Ἀντωνίον ἤρπασεν, ὥστε, πολεμούσης μὲν ἐν Ῥώμῃ Καίσαρι Φουλβίας, τῆς γυναικὸς, ὑπὲρ τῶν ἐκείνου πραγμάτων, αἰωρουμένης δὲ Παρθικῆς στρατιᾶς περὶ τὴν Μεσοποταμίαν, ἧς Λαβιηνὸν οἱ βασιλέως στρατηγοὶ Παρθικὴν ἀναγορεύσαντες αὐτοκράτορα, Συρίας ἐπιβατεύσειν ἔμελλον, οἴχεσθαι φερόμενον ὑπ' αὐτῆς εἰς Ἀλεξάνδρειαν· ἐκεῖ δὲ μειρακίου σχολὴν ἄγοντας διατριβαῖς καὶ παιδιαῖς χρώμενον, ἀναλίσκειν καὶ καθηδυπαθεῖν τὸ πολυτελέστατον, ὡς Ἀντιφῶν εἶπεν, ἀνάλωμα, τὸν χρόνον. Ἦν γὰρ τις αὐτοῖς σύνοδος Ἀμιμητοβίων λεγομένη· καὶ καθ' ἡμέραν εἰσίων ἀλλήλους, ἄπιστον

τιγα ποιούμενοι τῶν ἀναλισκομένων ἀμετρίαν. Διηγεῖτο γοῦν ἡμῶν τῷ πάππῳ, Λαμπρίχ, Φιλώτας ὁ Ἀμριτισεύς, ἰατρός, εἶναι μὲν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τότε μανθάνων τὴν τέχνην· γενόμενος δὲ τιμὴ τῶν βασιλικῶν ὄψοποιῶν συνήθης, ἀναπεισθῆναι, νέος ὢν, ὑπ' αὐτοῦ τὴν πολυτέλειαν καὶ τὴν παρασκευὴν τοῦ δεῖπνου θεάσασθαι. Παρειαχθεὶς οὖν εἰς τοῦπτανεῖον, ὡς τὰ τ' ἄλλα πάμπόλλα ἐώρα καὶ σὺς ἀγρίους ὀπτωμένους ὀκτῶ, θαυμάσαι τὸ πλῆθος τῶν δειπνούντων. Τὸν δ' ὄψοποιὸν γελάσαι, καὶ εἰπεῖν, ὅτι πολλοὶ μὲν οὐκ εἰπὶν οἱ δειπνοῦντες, ἀλλὰ περὶ δώδεκα· δεῖ δ' ἀκμὴν ἔχειν τῶν παρατιθεμένων ἕκαστον, ἣν ἀκαρῆς ὥρας μαραίνει. Καὶ γὰρ αὐτίκα γένοιτ' ἂν Ἀντωνίου δειπνοῦ δεῖσθαι, καὶ μετὰ μικρὸν, ἂν δ' οὕτω τύχη, παραγαγεῖν, αἰτήσαντα ποτήριον, ἢ λόγου τινὸς ἐμπειόντος. Ὄθεν, οὐχ ἓν, ἀλλὰ πολλὰ, φάναι, δεῖπνα συντέτακται· δυσόχαστος γὰρ ὁ καιρός. Ταῦτ' οὖν ὁ Φιλώτας ἔλεγε, κατ' χρόνου προϊόντος ἐν τοῖς θεορτυεύουσι γενέσθαι τὸν πρεσβύτατον τῶν Ἀντωνίου παίδων, ὃν ἐκ Φουλβίας εἶχε· καὶ συνδειπνεῖν παρ' αὐτῷ μετὰ τῶν ἄλλων ἐταίρων ἐπιεικῶς, ὅποτε μὴ δειπνοῖη μετὰ τοῦ πατρός. [Τὸν] ἰατρὸν οὖν ποτε θρασυνόμενον, καὶ πράγματα πολλὰ παρέχοντα δειπνοῦσιν αὐτοῖς, ἐπιστομίσει τοιοῦτῳ σοφίσματι, « Τῷ πῶς πυρέττοντι δοτέον ψυχρόν· πᾶς δ' ὁ πυρέττων, πῶς » πυρέττει· παντὶ ἄρα πυρέττοντι δοτέον ψυχρόν ». Πληγέντος δὲ τοῦ ἀνθρώπου καὶ σιωπήσαντος, ἤσθέντα τὸν παῖδα γελάσαι, καὶ εἰπεῖν, « Ταῦτ', ὦ Φιλώτα, χαρίζομαι πάντα σοι », δεῖξαντα πολλῶν τινῶν καὶ μεγάλων ἐκπομάτων μεσὴν τράπεζαν. Αὐτοῦ δὲ τὴν μὲν προθυμίαν ἀποδεξαμένου, πόρρω δ' ὄντος τοῦ νομίζειν ἐξουσίαν εἶναι παιδὶ τηλικούτῳ δωρεῖσθαι τοσαῦτα, μετὰ μικρὸν ἀψάμενόν τινα τῶν παίδων, ἐν ἀγγελίῳ τὰ ἐκπώματα προσφέρειν καὶ σημήνασθαι κλεῦσειν. Ἀφροσιουμένου δ' αὐτοῦ καὶ δεδοικότες λαβεῖν· « Τί, ὦ πόνηρε (φάναι τὸν

ἀνθρώπων), ὄκνεες; οὐκ οἶδας, ὡς ὁ διδούς Ἀντωνίου παῖς ἐ-
 » σιν, ᾧ τοσαῦτα πάρεισι χρυσᾷ χαρίσασθαι; Ἐμοὶ μέντοι
 » πειθόμενος, πάντα διάμειψαι πρὸς ἀργύριον ἡμῖν ἴσως γὰρ
 » ἂν καὶ ποθήσειεν ὁ πατὴρ ἕνια, τῶν παλαιῶν ὄντα καὶ σπου-
 » δαζομένων κατὰ τὴν τέχνην ἔργων». Ταῦτα μὲν οὖν ἡμῖν
 ἔλεγεν ὁ πάππος ἐκάστοτε διηγείσθαι τὸν φιλόταν.

ΚΘ. Ἡ δὲ Κλεοπάτρα τὴν κολακείαν, οὐχ, ὥσπερ ὁ Πλά-
 τῶν φησὶ, τετραχῆ, πολλαχῆ δὲ διελοῦσα, καὶ σπουδῆς ἀπτο-
 μένη καὶ παιδιᾷς ἀεὶ τινα καινὴν ἠδονὴν ἐπιζέρουσα καὶ χάριν,
 διεπαιδαγωγῆει τὸν Ἀντωνιον, οὔτε νυκτός, οὔτε ἡμέρας ἀνειδίσα.
 Καὶ γὰρ συνεκύβευε, καὶ συνέπινε, καὶ συνεθήρευε, καὶ γυμνα-
 ζόμενον ἐν ἔπλοις ἐθεάτο, καὶ νύκτωρ προσισταμένῳ θύραις
 καὶ θυρίσι δημοτῶν, καὶ σκώπτοντι τοὺς ἔνδον, συνεπλανᾶτο
 καὶ συνήλυε, θεραπευιδίῳ σολὴν λαμβάνουσα· καὶ γὰρ ἐκεῖ-
 νος οὕτως ἐπειράτο σκευάζειν ἑαυτὸν. Ὄθεν ἀεὶ σκωμμάτων,
 πολλάκις δὲ καὶ πληγῶν ἀπολαύσας ἐπανήρχετο· τοῖς δὲ πλεί-
 στοις ἦν δι' ὑπονοίας. Οὐ μὴν ἀλλὰ προσέχαιρον αὐτοῦ τῇ βω-
 μολογίᾳ, καὶ συνέπαιζον οὐκ ἀρρυθμῶς, οὐδ' ἀμύτως, οἱ Ἀ-
 λεξανδρεῖς, ἀγαπῶντες καὶ λέγοντες, ὡς τῷ τραγικῷ πρὸς
 Ῥωμαίους χρῆται προσώπῳ, τῷ δὲ κωμικῷ πρὸς αὐτούς. Τὰ
 μὲν οὖν πολλὰ τῶν ὑπ' αὐτοῦ παιζομένων διηγείσθαι, πολὺς
 ἂν εἴη φλύαρος· ἐπεὶ δ' ἀλιεύων ποτὲ καὶ δυσαγρῶν ἤχθετο,
 παρούσης τῆς Κλεοπάτρας, ἐκέλευσε τοὺς ἀλιεῖς ὑπνηξάμενους
 κρύφα τῷ ἀγκίστρῳ περικαθίπτειν ἰχθύς τῶν προσαλωκυτῶν,
 καὶ δις, ἢ τρίς, ἀνασπάσαι, οὐκ ἔλαθε τὴν Αἰγυπτίαν. Προσ-
 ποιουμένη δὲ θαυμάζειν, τοῖς φίλοις διηγείτο, καὶ παρεκάλει
 τῇ ὑπερηχῆ γενέσθαι θεατᾶς. Ἐμβάντων δὲ πολλῶν εἰς τὰς
 ἀλιτάδας, καὶ τοῦ Ἀντωνίου τὴν ὀρμιᾶν καθέντος, ἐκέλευσε τινὰ
 τῶν αὐτῆς ὑποθάσαντα καὶ προσνηξάμενον τῷ ἀγκίστρῳ περι-
 πειραῖ Πηντικὸν τάρμος. Ὡς δ' ἔχειν πεισθῆς ὁ Ἀντωνιος

ἀνείλες, γέλως, οἶον εἰκός, γενομένου· « Παράδος ἡμῶν
 » (ἔφη) τὸν κλάμον, αὐτοκράτωρ, ταῖς Φαρίταις καὶ Κανω-
 » θίταις βασιλευσιν· ἡ δὲ σὴ θήρα πόλεις εἰσὶ, καὶ βασιλεῖς,
 » καὶ ἤπειροι ».

Α. Τριαῦτα ληροῦντα καὶ μειρακιευόμενον τὸν Ἀντώνιον ἀγ-
 γελίαι δύο καταλαμβάνουσιν, ἡ μὲν ἀπὸ Ῥώμης, Λεύκιον, τὸν
 ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ Φουλβίαν, τὴν γυναῖκα, πρῶτον ἀλλήλοις
 σασιάσαντας, εἶτα Καίσαρι πολεμήσαντας, ἀποβεβληκέναι τὰ
 πράγματα, καὶ φεύγειν ἐξ Ἰταλίας· ἑτέρα δὲ, ταύτης οὐδὲν
 ἐπιεικεστέρα, Λαβηνὸν ἐπάγοντα Πάρθους, τὴν ἀπ' Εὐφράτου
 καὶ Συρίας ἄχρι Λυδίας καὶ Ἰωνίας Ἀσίαν καταστρέφεται.
 Μόλις οὖν, ὥσπερ ἐξυπνισθεῖς καὶ ἀποκραιπαλήσας, ὄρμησε
 μὲν Πάρθοις ἐνίστασθαι, καὶ μέχρι Φοινίκης προῆλθε· Φουλβίας
 δὲ γράμματα Θρήνων μετὰ πεμπούσης, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἰ-
 ταλίαν, ἄγων ναῦς διακοσίας. Ἀναλθῶν δὲ κατὰ πλοῦν τῶν
 φίλων τοὺς πεφευγότας, ἐπυνθάνετο, τοῦ πολέμου τὴν Φουλ-
 βίαν αἰτίαν γεγονέναι, φύσει μὲν οὕταν πολυπράγμονα καὶ
 θρασεῖαν, ἐλπίζουσαν δὲ τῆς Κλεοπάτρας ἀπάξειν τὸν Ἀντώνι-
 ον, εἴ τι γένοιτο κίνημα περὶ τὴν Ἰταλίαν. Συμβαίνει δ' ἀπὸ
 τύχης καὶ Φουλβίαν πλέουσιν πρὸς αὐτὸν ἐν Σικυῶνι νόσῳ τε-
 λευτῆσαι· διὸ καὶ μᾶλλον αἰ πρὸς Καίσαρα διαλλαγῆαι καιρὸν
 ἔσχον. Ὡς γὰρ προσέμιξε τῇ Ἰταλίᾳ, καὶ Καῖσαρ ἦν φανερός
 ἐκείνῳ μὲν οὐδὲν ἐγκαλῶν, αὐτὸς δ' ὧν ἐνεκαλεῖτο τὰς αἰτίας
 τῇ Φουλβίᾳ προσκριβόμενος, οὐκ εἶων ἐξελέγχειν οἱ φίλοι τὴν
 πρόφασιν, ἀλλὰ διέλυον ἀμφοτέρους, καὶ διήρουν τὴν ἡγεμο-
 νίαν, ὅρον ποιούμενοι τὸν Ἰόνιον· καὶ τὰ μὲν ἔφθ νέμοντες
 Ἀντωνίῳ, τὰ δ' ἐσπέρια Καίσαρι, Λέπιδον δὲ Λιβύην ἔχειν
 εἶδοντες· ὑπατεύειν δὲ τάξαντες, ὅτε μὴ δόξειεν αὐτοῖς, φίλους
 ἑκατέρων παρά μέρος.

ΔΑ. Ταῦτ' ἔχειν καλῶς δοκοῦντα, πίστεως ἐδεῖτο σφοδρότερας,

ἦν ἡ τύχη παρέσχεν. Οὐκασία γὰρ ἦν ἀδελφὴ, πρεσβυτέρα μὲν, οὐχ ὁμομητρία δὲ Καίσαρι· ἐγεγόνει γὰρ ἐξ Ἀγχαρίας, ὁ δ', ὕπερον, ἐξ Ἀττίας. Ἐστραγε δ' ὑπερφυῶς τὴν ἀδελφὴν, χρῆμα θαυμαστὸν, ὡς λέγεται, γυναικὸς γενομένην. Αὕτη, Γαίου Μαρκέλλου, τοῦ γήμαντος αὐτὴν, οὐ πάσαι τεθνηκότος, ἐχρήσεν. Ἐδόκει δὲ καὶ Φουλβίας ἀποιχομένης χηρεῦειν Ἀντωνίως, ἔχειν μὲν οὐκ ἀρνούμενος Κλεοπάτραν, γάμψ δ' οὐχ ὁμολογῶν, ἀλλ' ἔτι τῷ λόγῳ περὶ γε τούτου πρὸς τὸν ἔρωτα τῆς Αἰγυπτίας μαχόμενος. Τοῦτον ἅπαντες εἰσηγοῦντο τὸν γάμον, ἐλπίζοντες, τὴν Ὀκταβίαν, ἐπὶ κάλλει τοσοῦτω σεμνότη-
 τα καὶ νοῦν ἔχουσαν, εἰς ταῦτο τῷ Ἀντωνίῳ παραγενομένην, καὶ σερχθεῖσαν, ὡς εἰκὸς τοιαύτην γυναῖκα, πάντων πραγμάτων αὐτοῖς σωτηρίαν ἔσσεσθαι καὶ σύγκρασιν. Ὡς οὖν ἔδοξεν ἀμφοτέροις, ἀναβάντες εἰς Ῥώμην ἐπετέλουν τὸν Ὀκταβίας γάμον· οὐκ ἔδωτος μὲν νόμου πρὸ δέκα μηνῶν ἀνδρὸς τελευτήσαντος γαμεῖσθαι, τῆς δὲ συγκλήτου δόγματι τὸν χρόνον ἐκείνη ἀνείσης.

ΑΒ. Σέξτου δὲ Πομπηίου Σικελίαν μὲν ἔχοντος, Ἰταλίαν δὲ πορθοῦντος, ληστῆσι δὲ ναυσὶ πολλαῖς, ὧν Μηνᾶς, ὁ πειρατῆς, καὶ Μενεκράτης ἦρχον, ἄπλουν τὴν θάλασσαν πεπονηκότος· Ἀντωνίῳ δὲ κεχρηῆσθαι δοκοῦντος φιλανθρώπως (ὕπεδέξατο γὰρ αὐτοῦ τὴν μητέρα τῇ Φουλβίᾳ συνεκπεσοῦσαν), ἔδοξε καὶ πρὸς τοῦτον διαλυθῆναι. Καὶ συνῆλθον εἰς ταῦτο κατὰ τὴν ἐν Μισσηνοῖς ἄκραν καὶ τὸ χῶμα, Πομπηίῳ μὲν τοῦ σόλου παρρημοῦντος, Ἀντωνίῳ δὲ καὶ Καίσαρι τῶν πεζῶν παρακεκλιμέ-
 νων. Ἐπεὶ δὲ συνέθεντο, Πομπηίῳ ἔχοντα Σαρδόνα καὶ Σικελίαν, καθαρὰν τε ληστῆριων παρέχειν τὴν θάλασσαν, καὶ σίτου τι τεταγμένον ἀποσέλλειν εἰς Ῥώμην, ἐκάλουν ἐπὶ δεῖπνον ἀλλήλους. Κληρουμένων δὲ, πρῶτος ἐσιᾶν αὐτοὺς ἔλαχε Πομπηίος. Ἐρομένου δ' αὐτὸν Ἀντωνίου, Ποῦ δειπνήσουσιν, « Ἐν-
 » ταῦθα (ἔφη, δείξας τὴν στρατηγίδα ναῦν οὔσαν ἐξήρη).

» πατρός γὰρ οἶκος αὕτη Πομπήῳ λέλειπται». Ταῦτα δ' εἰς τὸν Ἀντώνιον ὄνειδίζων ἔλεγεν, ἐπεὶ τὴν Πομπήῳ τοῦ πατρὸς γενομένην οἰκίαν ἐκεῖνος εἶχεν. Ὀρμίτας δὲ τὴν ναῦν ἐπ' ἀγκυρῶν, καὶ διάβασίν τινα γεφυρώσας ἀπὸ τῆς ἄκρας, ἀνελάμβανεν αὐτοὺς προθύμως. Ἀκμαζούσης δὲ τῆς συνουσίας, καὶ τῶν εἰς Κλεοπάτραν καὶ Ἀντώνιον ἀνθούτων σκωμμάτων, Μηνᾶς, ὁ πειρατῆς, Πομπήῳ προσελθὼν, ὡς μὴ κατακούσειν ἐκεῖνους, «Βούλει (φησί) τὰς ἀγκύρας τῆς νεῶς ὑποτέμω, καὶ
 » ποιήσω σε μὴ Σικελίας καὶ Σαρδόνος, ἀλλὰ τῆς Ῥωμαίων
 » κύριον ἡγεμονίας»; ὁ δὲ Πομπήῳ ἀκούσας, καὶ πρὸς αὐτῷ γενόμενος βραχὺν χρόνον, «Ἐδεῖ σε (φησὶν), ὦ Μηνᾶ, τοῦτ'
 » ἐμοὶ μὴ προσιπόντα ποιῆται· νυνὶ δὲ τὰ παρόντα στέργωμεν·
 » ἐπιорκεῖν γὰρ οὐκ ἐμόν». Οὗτος μὲν οὖν πάλιν ἀνθεσιαθεὶς ὑπ' ἀμφοτέρων, εἰς τὴν Σικελίαν ἀπέπλευσεν.

ΛΓ. Ἀντώνιος δὲ μετὰ τὰς διαλύσεις Οὐεντίδιον μὲν εἰς Ἀσίαν προῦπεμπε, Πάρθοις ἐμποδῶν ἐσόμενον τοῦ πρόσω χωρεῖν αὐτὸς δὲ Καίσαρι χαριζόμενος, ἱερεὺς ἀπεδείχθη τοῦ προτέρου Καίσαρος· καὶ τᾶλλα κοινῶς καὶ φιλικῶς ἐν τοῖς πολιτικοῖς καὶ μεγίστοις ἔπραττον. Αἱ δὲ περὶ τὰς παιδιᾶς ἀμιλλὰν τὸν Ἀντώνιον ἐλύπουν, ἀεὶ τοῦ Καίσαρος ἔλαττον φερόμενον. Ἦν γὰρ τις ἀνὴρ σὺν αὐτῷ μαντικὸς ἀπ' Αἰγύπτου, τῶν τὰς γενέσεις ἐπισκοποῦντων, ὃς, εἴτε Κλεοπάτρα χαριζόμενος, εἴτε χρώμενος ἀληθείᾳ, πρὸς τὸν Ἀντώνιον ἐπαρρησιάζετο, λέγων, τὴν τύχην αὐτοῦ, λιμπρότάτην οὔσαν καὶ μεγίστην, ὑπὸ τῆς Καίσαρος ἀμαυροῦσθαι. Καὶ συνεβούλευε πορρωτάτω τοῦ ναύισκου ποιεῖν ἑαυτόν· «Ὁ γὰρ σὸς (ἔφη) δαίμων τὸν τοῦτου
 » φοβεῖται· καὶ γὰρ ὄν καὶ ὑψηλός, ὅταν ἦ καθ' αὐτόν,
 » ὑπ' ἐκείνου γίνεται ταπεινότερος ἐγγίσαντος, καὶ ἀγεννέσε-
 » ρος». Καὶ μόντοι τὰ γινόμενα τῷ Αἰγυπτίῳ μνηστρεῖν ἐδόκει. Λέγεται γὰρ, ὅτι, κληρουμέναν μετὰ παιδιᾶς ἐφ' ὅτῳ τύχοιεν ἐκάστοτε

ἐκόσσοτε καὶ κυβευόντων, ἔλαττον ἔχων Ἀντώνιος ἀπήει. Πολλάκις δὲ συμβαλόντων ἀλεκτρούνας, πολλάκις δὲ μαχίμους ὄρυγας, ἐνίκων οἱ Καίσαρος. Ἐφ' οἷς ἀνιώμενος ἀδύλως ὁ Ἀντώνιος, καὶ μᾶλλον τι τῷ Αἰγυπτίῳ προσέχων, ἀπῆρεν ἐκ τῆς Ἰταλίας, ἐγχειρίσας Καίσαρι τὰ οἰκεῖα· τὴν δ' Οὐκρασίαν ἄχρι τῆς Ἑλλάδος ἐπήγετο, θυγατρίου γεγονότος αὐτοῖς. Διαχειμάζοντι δ' αὐτῷ περὶ Ἀθήνας ἀπαγγέλλεται τὰ πρῶτα τῶν Οὐεντιδίου κατορθωμάτων, ὅτι μάχη τοὺς Πάρθους κρατήσας Λαβιηνὸν ἀπεκτόνοι, καὶ Φαρναπάτην, ἡγεμονικώτατον τῶν Ἡρώδου βασιλέως στρατηγῶν. Ἐπὶ τούτοις εἰσία τοὺς Ἕλληνας, ἐγυμνασιάρχει δ' Ἀθηναίους, καὶ τὰ τῆς ἡγεμονίας παράσημα καταλιπὼν οἴκοι, μετὰ τῶν γυμνασιαρχικῶν ῥάβδων ἐν ἱματίῳ καὶ φαίκασις προήει, καὶ διαλαμβάνων τοὺς νεανίσκους ἐτραχήλιζεν.

ΛΔ. Ἐξίεναι δὲ μέλλων ἐπὶ τὸν πόλεμον, ἀπὸ τῆς ἱερᾶς ἐλαίας σέφανον ἔλαθε, καὶ κατὰ τι λόγιον ἀπὸ τῆς Κλεψύδρας ὕδατος ἐμπλησάμενος ἀγγεῖον, ἐκόμιζεν. Ἐν τούτῳ δὲ Πάκορον, τὸν βασιλέως παῖδα, μεγάλῳ στρατῷ Πάρθων αὐθις ἐπὶ Συρίαν ἐλαύνοντα, συμπεσὼν Οὐεντιδίου ἐν τῇ Κυρρήσικῇ τρέπεται, καὶ διαφθεῖρει παμπόλλους, ἐν πρώτοις Πακόρου πεσόντος. Τοῦτο τὸ ἔργον, ἐν τοῖς ἀοιδιμωτάτοις γενόμενον, Ῥωμαίοις τε τῶν κατὰ Κράσσον ἀτυχημάτων ἔκπλευ ποινὴν παρέσχε, καὶ Πάρθους αὐθις εἴσω Μηδίας καὶ Μεσοποταμίας συνέστειλε, τρισὶ μάχαις ἐφεξῆς κατὰ κράτος ἠττημένους. Οὐεντιδίου δὲ Πάρθους μὲν προσωτέρω διώκειν ἀπέγνω, φθόνον Ἀντωνίου δεῖσας, τοὺς δ' ἀφροσῶτας ἐπιὼν κατεσφρέφετο, καὶ τὸν Κομμαγηνὸν Ἀντίοχον ἐν πόλει Σαμοσάτοις ἐπολιόρκει. Δεομένου δὲ χίλια τάλαντα δοῦναι, καὶ ποιεῖν Ἀντωνίῳ τὸ προσαιττούμενον, ἐκέλευε πέμπειν πρὸς Ἀντώνιον. Ἢδη γὰρ ἐγγὺς ἦν ἐπιὼν, καὶ τὸν Οὐεντιδίον οὐκ εἶα σπένδουσθαι τῷ Ἀντιόχῳ· βουλόμενος ἔν γε τοῦτο τῶν ἔργων ἐπώνυμον αὐτοῦ γενέσθαι, καὶ μὴ πάντα

διὰ Οὐεντιδίου κατορθοῦσθαι. Τῆς δὲ πολιορκίας μῆκος λαμβανούσης, καὶ τῶν ἔνδον, ὡς ἀπέγνωνσαν τὰς διαλύσεις, πρὸς ἀλκὴν τραπομένων, πράττων οὐδέν, ἐν αἰσχύνῃ δὲ καὶ μεταγνώσει γενόμενος, ἀγαπητῶς ἐπὶ τριακοσίοις σπένδεται ταλάνταις πρὸς τὸν Ἀντίοχον· καὶ μικρὰ τῶν ἐν Συρίᾳ κατασησάμενος, εἰς Ἀθήνας ἐπανῆλθε, καὶ τὸν Οὐεντίδιον, οἷς ἔπρεπε, τιμήσας, ἔπεμψεν ἐπὶ τὸν θρίαμβον. Οὗτος ἀπὸ Πάρθων ἄχρι δεῦρο τεθριάμβευκε μόνος, ἀνὴρ γένει μὲν ἀφανῆς, ἀπολαύσας δὲ τῆς Ἀντωνίου φιλίας τὸ λαβεῖν ἀφορμὰς πράξεων μεγάλων· αἷς κάλλιστα χρησάμενος, ἐβεβαίωσε τὸν περὶ Ἀντωνίου λεγόμενον καὶ Καίσαρος λόγον, ὡς εὐτυχέστεροι δι' ἐτέρων ἦσαν, ἢ δι' αὐτῶν στρατηγεῖν. Καὶ γὰρ Σόσσιος, Ἀντωνίου στρατηγός, ἐν Συρίᾳ πολλὰ διεπράττετο· καὶ Κανίδιος, ἀπολειφθεὶς ὑπ' αὐτοῦ περὶ Ἀρμενίαν, τούτους τε νικῶν καὶ τοὺς Ἰβήρων καὶ Ἀλβανῶν βασιλέας, ἄχρι τοῦ Καυκάσου προῆλθεν. Ἀφ' ὧν ἐν τοῖς βαρβάροις ὄνομα καὶ κλέος κῆρυξτο τῆς Ἀντωνίου δυνάμεως.

ΛΕ. Αὐτὸς δὲ πάλιν ἐκ τινων διαβολῶν παροξυνθεὶς πρὸς Καίσαρα, ναυσὶ τριακοσίοις ἔπλει πρὸς τὴν Ἰταλίαν. Οὐ δεξαμένων δὲ τῶν Βρεντεςσηῶν, τὸν στόλον εἰς Τάραντα περιώρμισεν. Ἐνταῦθα τὴν Ὀκταβίαν (συνέπλει γὰρ ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος αὐτῇ) δεηθεῖσαν ἀποπέμπει πρὸς τὸν ἀδελφόν, ἔγκυον μὲν οὔσαν, ἤδη δὲ καὶ δεῦτερον ἐξ αὐτοῦ θυγάτριον ἔχουσαν. Ἡ δ' ἀπαντήσασα καθ' ὁδὸν Καίσαρι, καὶ παραλαβοῦσα τῶν ἐκείνου φίλων Ἀγρίππαν καὶ Μαικίηναν ἐνετύγχανε, πολλὰ ποτινωμένη καὶ πολλὰ δεομένη μὴ περιδεῖν αὐτὴν ἐκ μακαριωτάτης γυναικὸς ἀθλιωτάτην γενομένην. Νῦν μὲν γὰρ ἀπαντας ἀνθρώπους εἰς αὐτὴν ἀποβλέπειν, αὐτοκρατόρων δυοῖν, τοῦ μὲν γυναῖκα, τοῦ δ' ἀδελφὴν οὔσαν· « Εἰ δὲ τὰ χεῖρω κρατήσεις » (ἔφη), καὶ γένοιτο πόλεμος, ὑμῶν μὲν ἀδύνατον ὄτω κρατεῖν, ἢ κρατεῖσθαι, πέπρωται, τὰ ἐμὰ δ' ἀμφοτέρως ἄθλια ».

Τούτοις επικλασθεῖς ὁ Καῖσαρ, ἤκεν εἰρηνικῶς εἰς Τάραντα, καὶ θέαμα κάλλιστον οἱ παρόντες ἐθεώοντο, πολὺν μὲν ἐκ γῆς στρατὸν ἡσυχάζοντα, πολλὰς δὲ ναῦς ἀτρέμα πρὸς τοῖς αἰγιαλοῖς ἐχούσας, αὐτῶν δὲ καὶ φίλων ἀπαντήσεις καὶ φιλοφροσύνας. Εἰςία δ' Ἀντώνιος πρότερος, καὶ τοῦτο τῇ ἀδελφῇ Καίσαρος δόντος. Ἐπεὶ δ' ὠμολόγητο, Καίσαρα μὲν Ἀντώνιῳ δοῦναι δύο τάγματα πρὸς τὸν Παρθικὸν πόλεμον, Ἀντώνιον δὲ Καίσαρι χαλκεμβόλους ἑκατὸν, Ὀκταβία, τῶν ὠμολογημένων χωρὶς, ἤτήσατο τῷ μὲν ἀδελφῷ παρὰ τοῦ ἀνδρὸς εἴκοσι μυοπάρωνας, τῷ δ' ἀνδρὶ παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ στρατιώτας χιλίους. Οὕτω δ' ἀλλήλων διακριθέντες, ὁ μὲν εὐθὺς εἶχετο τοῦ πρὸς Πομπήτιον πολέμου, Σικελίας ἐφιέμενος, Ἀντώνιος δ' Ὀκταβίαν μετὰ τῶν ἐξ ἐκείνης, καὶ τοὺς ἐκ Φουλβίας παῖδας αὐτῷ παρακαταθέμενος, εἰς τὴν Ἀσίαν ἀπεπέρασεν.

Λς. Εὐδούσα δ' ἡ δεινὴ συμφροσὰ χρόνον πολὺν, ὁ Κλεοπάτρας ἔρωσ, δοκῶν κατευναῖσθαι καὶ κατακεκληῆσθαι τοῖς βελτίοσι λογισμοῖς, αὐθις ἀνέλαμπε καὶ ἀνεθάρρει, Συρίᾳ πλησιάζοντος αὐτοῦ. Καὶ τέλος (ὥσπερ φησὶν ὁ Πλάτων, τὸ δυσπειθὲς καὶ ἀκόλασον τῆς ψυχῆς ὑποζύγιον), ἀπολακτίσας τὰ καλὰ καὶ σωτήρια πάντα, Καπίτωνα Φοντήϊον ἐπεμφεν ἄξοντα Κλεοπάτραν εἰς Συρίαν. Ἐλθούσῃ δὲ χαρίζεται καὶ προστίθησι μικρὸν οὐδὲν, οὐδ' ὀλίγον, ἀλλὰ Φοινίκην, κοίλην Συρίαν, Κύπρον, Κιλικίας πολλήν ἔτι δὲ τῆς τ' Ἰουδαίας τὴν τὸ βάλσαμον φέρουσαν, καὶ τῆς Ναβαταίων Ἀραβίας ὅση πρὸς τὴν ἐκτὸς ἀποκλίνει θάλασσαν. Αὗται μάλιστα Ῥωμαίους ἠνίασαν αἰ δωρεαί. Καίτοι πολλοῖς ἐχαρίζετο τετραρχίας καὶ βασιλείας ἔθνων μεγάλων, ἰδιώταις οὖσι, πολλοὺς δ' ἀφηρεῖτο βασιλείας, ὡς Ἀντίγονον τὸν Ἰουδαῖον, ὃν καὶ προαγαγὼν ἐπελέκισεν, οὐδενὸς πρότερον ἐτέρου βασιλέως οὕτω κολασθέντος. Ἀλλὰ τὸ αἰσχρὸν ἦν τῶν Κλεοπάτρας τιμῶν ἀνιαρῶτατον. Ἡῤῥῆσε δὲ

τὴν διαβολὴν, παῖδας ἐξ αὐτῆς διδύμους ἀνελόμενος, καὶ προσαγορεύσας τὸν μὲν Ἀλέξανδρον, τὴν δὲ Κλεοπάτραν· ἐπίκλησιν δὲ, τὸν μὲν Ἥλιον, τὴν δὲ Σελήνην. Οὐ μὴν ἄλλ' ἀγαθὸς ὢν ἐγκαλλωπίσασθαι τοῖς αἰσχροῖς, ἔλεγε, τῆς μὲν Ῥωμαίων ἡγεμονίας, οὐ δὲ ὢν λαμβάνουσιν, ἀλλ' ἐν οἷς χαρίζονται, φαίνεσθαι τὸ μέγεθος· διαδοχαῖς δὲ καὶ τεκνώσει πολλῶν βασιλέων πλατύνεσθαι τὰς εὐγενεΐας. Οὕτω γοῦν ὑφ' Ἡρακλέους τεκνωθῆναι τὸν αὐτοῦ πρόγονον, οὐκ ἐν μιᾷ γαστρὶ θεμένου τὴν διαδοχὴν, οὐδὲ νόμους Σολωνεῖους καὶ κυήσεως εὐθύνας δεδοικότος, ἀλλὰ τῇ φύσει πολλὰς γενῶν ἀρχὰς καὶ καταβολὰς ἀπολιπεῖν ἐφιέντος.

ΔΖ. Ἐπεὶ δὲ, Φραόρτου κτείναντος Ἡρώδην τὸν πατέρα, καὶ τὴν βασιλείαν κατασχόντος, ἄλλοι τε Πάρθων ἀπεδίδρασκον οὐκ ὀλίγοι, καὶ Μοναΐσῃς, ἀνὴρ ἐπιφανῆς, καὶ δυνατὸς, ἦκε φεύγων πρὸς Ἀντώνιον, τὰς μὲν ἐκείνου τύχας ταῖς Θεμισοκλέους εἰκάσας, περιουσίαν δὲ τὴν ἑαυτοῦ καὶ μεγαλοφροσύνην τοῖς Περσῶν βασιλεῦσι παραβαλὼν, ἐδωρήσατο τρεῖς πόλεις αὐτῷ, Λάρισσαν, καὶ Ἀρέθουσαν, καὶ Ἰεράν πόλιν, ἣν Βαμβύκην πρότερον ἐκάλουν. Τοῦ δὲ Πάρθων βασιλέως τῷ Μοναΐσῃ δεξιὰν καταπέμψαντος, ἄσμενος αὐτὸν ἀπέστειλεν ὁ Ἀντώνιος, ἐξαπατᾶν μὲν ἐγνωκῶς τὸν Φραόρτην, ὡς εἰρήνης ἐσομένης, ἀξίων δὲ τὰς ἀλούσας ἐπὶ Κράσσου σημαίας, καὶ τῶν ἀνδρῶν ἀπολαβεῖν τοὺς περιόντας· αὐτὸς δὲ Κλεοπάτραν εἰς Αἴγυπτον ἀποπέμψας, ἐχώρει δι' Ἀραβίας καὶ Ἀρμενίας, ὅπου, συνελθούσης αὐτῷ τῆς δυνάμεως, καὶ τῶν συμμάχων βασιλέων (πάμπολλοι δ' ἦσαν οὗτοι, μέγιστος δὲ πάντων ὁ τῆς Ἀρμενίας, Ἀρταουάσδης, ἑξακισχιλίους ἵππεις καὶ πεζοὺς ἑπτακισχιλίους παρέχων), ἐξήτασε τὸν στρατὸν. Ἦσαν δὲ Ῥωμαίων μὲν αὐτῶν ἑξακισμῦριοι πεζοὶ, καὶ τὸ Ῥωμαίοις συντεταγμένον ἵππικόν, Ἰσθίων καὶ Κελτῶν, μῦριοι τῶν δ' ἄλλων ἐθνῶν

ἐγένοντο τρεῖς μυριάδες σὺν ἵππευσιν ὁμοῦ καὶ ψιλοῖς. Τοσαύτην μέντοι παρασκευὴν καὶ δύναμιν, ἥ καὶ τοὺς πέραν Βάκτρων Ἰνδοὺς ἐφόδησε, καὶ πᾶσαν ἐκράδανε τὴν Ἀσίαν, ἀνόνητον αὐτῷ διὰ Κλεοπάτραν γενέσθαι λέγουσι. Σπεύδοντα γὰρ ἐκείνη συνδιαχειμάσαι, τὸν πόλεμον ἐξενεγκεῖν πρὸ καιροῦ, καὶ πᾶσι χρήσασθαι τεταραγμένως, οὐκ ὄντα τῶν ἑαυτοῦ λογισμῶν, ἀλλ' ὑπὸ φαρμάκων τινῶν, ἢ γοητείας, παπταίνοντα πρὸς ἐκείνην ἀεὶ, καὶ πρὸς τῷ τάχιον ἐπανελθεῖν μᾶλλον, ἢ πρὸς τῷ κρατῆσαι τῶν πολεμίων, γενόμενον.

ΑΗ. Πρῶτον μὲν, αὐτοῦ δέον ἐν Ἀρμενίᾳ διαχειμάσαι, καὶ διαναπαῦσαι τὸν στρατὸν, ὀτακισχιλίων σταδίων ἀποτετραχωμένον πορεῖα, καὶ, πρὶν ἢ κινεῖν ἐκ τῶν χειμαδίων Πάρθους, ἕκρος ἀρχῆ Μηδίαν καταλαβεῖν, οὐκ ἠνέσχετο τὸν χρόνον, ἀλλ' εὐθύς ἤγεεν, ἐν ἀρισεραῖ λαβῶν Ἀρμενίαν, καὶ τῆς Ἀτροπατηνῆς ἀφάμενος ἐπόρθει τὴν χώραν. Ἐπειτα, μηχανημάτων αὐτῷ πρὸς πολιορκίαν ἀναγκαίων τριακοσίαις ἀμάξαις παραπεμπομένων, ἐν οἷς καὶ κριὸς ἦν ὀγδοήκοντα ποδῶν μῆκος, ὧν οὐδὲν ἐνεχώρει διασφαρὲν ἐπὶ καιροῦ πάλιν γενέσθαι, διὰ τὸ τὴν ἄνω χώραν πᾶν ξύλον ἀγεννὲς εἰς μῆκος καὶ μαλθακὸν ἐκφέρειν, ἐπειγόμενος, ὡς ἐμπόδια τοῦ ταχύνειν ἀπέλιπε, φυλακὴν τινα καὶ Στατιανὸν ἠγεμόνα τῶν ἀμαξῶν ἐπιστάσας· αὐτὸς δὲ Φράατα μεγάλην πόλιν, ἐν ἣ καὶ τέκνα καὶ γυναῖκες ἦσαν τοῦ τῆς Μηδίας βασιλέως, ἐπολιόρκει. Τῆς δὲ χρείας εὐθύς, ὅσον ἤμαρτε τὰς μηχανὰς ἀπολιπῶν, ἐξελεγχούσης, ὁμόσε χωρῶν ἔχου πρὸς τὴν πόλιν χῶμα σχολῆ καὶ πολυπόνως ἀνίσταμενον. Ἐν τούτῳ δὲ καταβαίνων στρατιᾷ μεγάλη Φραβόρτης, ὡς ἤκουσε τὴν ἀπόλειψιν τῶν μηχανοφόρων ἀμαξῶν, ἐπεμψε τῶν ἵππέων πολλοὺς ἐπ' αὐτάς· ὑφ' ὧν περιληφθεὶς ὁ Στατιανός, ἀποθνήσκει μὲν αὐτὸς, ἀποθνήσκουσι δὲ μύριοι τῶν μετ' αὐτοῦ.

Τὰς δὲ μηχανὰς ἐλόντες οἱ βάβηροι διέφθειραν. Εἶλον δὲ παμπόλλους, ἐν οἷς καὶ Πολέμων ἦν ὁ βασιλεὺς.

ΛΘ. Τοῦτο πάντας μὲν, ὡς εἶκός, ἠνίχσε τοὺς περὶ Ἀντώνιον, ἀνεπίστως ἐν ἀρχῇ πληγέντας· ὁ δὲ Ἀρμένιος Ἀρταουάσθης, ἀπογνοὺς τὰ Ῥωμαίων, ὄχετο τὴν αὐτοῦ στρατιάν ἀναλαβὼν, καίπερ αἰτιώτατος τοῦ πολέμου γενόμενος. Ἐπιφανέντων δὲ λαμπρῶς τοῖς πολιορκουσι τῶν Πάρθων, καὶ χρωμένων ἀπειλαῖς πρὸς ὕβριν, οὐ βουλόμενος Ἀντώνιος ἡσυχάζοντι τῷ στρατῷ τὸ δυσθυμοῦν καὶ καταπεπληγμένον ἐμμένειν καὶ αὐξῆσθαι, δέκα τάγματα λαβὼν, καὶ τρεῖς στρατηγίδας σπειράς ὀπλιτῶν, τοὺς δ' ἵππεῖς ἅπαντας, ἐξήγαγε πρὸς σιτολογίαν· οἰόμενος, οὕτως ἂν ἐπισπασθέντων μάλισα τῶν πολεμίων, ἐκ παρατάξεως μάχην γενέσθαι. Προελθὼν δὲ μιᾶς ὁδὸν ἡμέρας, ὡς ἑώρα τοὺς Πάρθους κύκλω περιχεομένους, καὶ προσπεσεῖν καθ' ὁδὸν αὐτῷ ζητοῦντας, ἐξέθηκε μὲν τὸ τῆς μάχης σύμβολον ἐν τῷ στρατοπέδῳ, καθελὼν δὲ τὰς σκηνάς, ὡς οὐ μαχησόμενος, ἀλλ' ἀπάξων, παρημείβετο τῶν βαρβάρων τὴν τάξιν, οὔσαν μνησοιδῆ· κελεύσας, ὅταν οἱ πρῶτοι τοῖς ὀπλίταις ἐν ἐφικτῷ δοκῶσιν εἶναι, τοὺς ἵππεῖς ἐναντίους εἰσελαύνειν. Τοῖς δὲ Πάρθοις παρακεκριμένοις λόγου κρείττων ἢ τάξις ἐφαίνετο τῶν Ῥωμαίων, καὶ κατεθεῶντο παρεξίοντας ἐν διασήμεσιν ἴσοις ἀθορύβως καὶ σιωπῇ τοὺς ὕσσοις κραδαίνοντας. Ὡς δὲ τὸ σημεῖον ἤρθη, καὶ προσεφέροντο μετὰ κραυγῆς, ἐπιστρέψαντες οἱ ἵππεῖς, τούτους μὲν ἠμύνοντο δεξάμενοι, καίπερ εὐθὺς ἐντὸς τοξεύματος γενομένους· τῶν δ' ὀπλιτῶν συναπτόντων ἅμα βοῇ καὶ πατάγῳ τῶν ὄπλων, οἳ τε ἵπποι τοῖς Πάρθοις ἐξίσαντο ταρβοῦντες, καὶ αὐτοὶ, πρὶν εἰς χεῖρας ἔλθειν, ἔφρουγον. Ὁ δ' Ἀντώνιος ἐνέκειτο τῇ διώξει, καὶ μεγάλας εἶχεν ἐλπίδας, ὡς τοῦ πολέμου τὸ σύμπαν, ἢ τὸ πλεῖστον, ἐκείνη τῇ μάχῃ διαπεπραγμένος. Ἐπεὶ δὲ, τῆς διώξεως γενομένης τοῖς μὲν πεζοῖς

ἐπὶ πεντήκοντα σάδια, τοῖς δ' ἰππεύσιν ἐπὶ τρεῖς τοσαῦτα, τοὺς πεπτωκότας τῶν πολεμίων καὶ τοὺς ἠλωκότας ἐπισκοποῦντες, εὖρον αἰχμαλώτους μὲν τριάκοντα, νεκροὺς δὲ ὀγδοήκοντα μόνους, ἀπορία καὶ δυσθυμία πᾶσι παρέσθη, δεινὸν εἶναι λογιζομένοις, εἰ νικῶντες μὲν οὕτως ὀλίγους κτείνουσιν, ἠττώμενοι δὲ στερήσονται τοσούτων, ὅσους ἀπέβαλον περὶ ταῖς ἀμάξιαι. Τῇ δ' ὑπεραία συσκευασάμενοι, τὴν ἐπὶ Φραάτων καὶ τοῦ στρατοπέδου προῆγον. Ἐντυχόντες δὲ κατὰ τὴν ὁδὸν πρῶτον μὲν ὀλίγοις τῶν πολεμίων, ἔπειτα πλείοσι, τέλος δὲ πᾶσιν, ὥσπερ ἀηττήτοις καὶ νεαλέσι προκαλουμένοις καὶ προσβάλλουσι πανταχόθεν, μοχθηρῶς καὶ πολυπόνως ἀπεσώθησαν εἰς τὸ στρατόπεδον. Τῶν δὲ Μήδων ἐκδρομὴν τινα ποιησαμένων ἐπὶ τὸ χῶμα, καὶ τοὺς προμαχομένους φοβησάντων, ὀργισθεὶς ὁ Ἀντώνιος ἐχρήσατο τῇ λεγομένῃ δεκατεία πρὸς τοὺς ἀποδειλιάσαντας. Διελὼν γὰρ εἰς δεκάδας τὸ πλῆθος, ἀφ' ἐκάστης ἓνα τὸν λαχόντα κλήρω διέφθειρε, τοῖς δ' ἄλλοις ἀντὶ πυρῶν ἐκέλευσε κριθὰς μετρεῖσθαι.

Μ. Χαλεπὸς δ' ἦν ἀμφοτέροις ὁ πόλεμος, καὶ τὸ μέλλον αὐτοῦ φοβερώτερον, Ἀντωνίῳ μὲν, προσδοκῶντι λιμὸν οὐκέτι γὰρ ἦν ἄνευ τραυμάτων καὶ νεκρῶν πολλῶν ἐπισιτίσασθαι. Φραόρτης δὲ, τοὺς Πάρθους ἐπισάμενος πάντα μᾶλλον, ἢ χειμῶνος ἔξω προσαλαιπωρεῖν καὶ θυραυλεῖν, δυναμένους, ἐφοβεῖτο, μὴ, τῶν Ῥωμαίων ἐγκαρτερούντων καὶ παραμενόντων, ἀπολίπωσιν αὐτὸν, ἤδη τοῦ ἀέρος συνισαμένου μετὰ φθινοπωρινὴν ἰσημερίαν. Δόλον οὖν συντίθησι τοιούδε· Πάρθων οἱ γνωριμώτατοι περὶ τὰς σιτολογίας καὶ τὰς ἄλλας ἀπαντήσεις μαλακώτερον τοῖς Ῥωμαίοις προσεφέροντο, λαμβάνειν τε παριέντες αὐτοῖς ἔνια, καὶ τὴν ἀρετὴν ἐπαινοῦντες, ὡς πολεμικωτάτων ἀνδρῶν, καὶ θαυμαζομένων ὑπὸ τοῦ σφετέρου βασιλέως δικαίως. Ἐκ δὲ τούτου προσελαύνοντες ἐγγυ-

τέρω, καὶ τοὺς ἵππους ἀτρέμα παραβάλλοντες, ἐλοιδόρουν τὸν Ἀντώνιον, ὅτι βουλομένῳ φραδότη διαλλαγῆναι καὶ φείσασθαι τοιούτων ἀνδρῶν καὶ τοσοῦτων ἀφορμῆν οὐ δίδωσιν, ἀλλὰ τοὺς χαλεποὺς καὶ μεγάλους κἀθηται πολεμίους ἀναμένων, λιμὸν καὶ χειμῶνα, δι' ὧν ἔργον ἐσὶ καὶ προπεμπομένους ὑπὸ Πάρθων ἀποφεύγειν. Πολλῶν δὲ ταῦτα πρὸς τὸν Ἀντώνιον ἀναφερόντων, μαλασσόμενος ὑπὸ τῆς ἐλπίδος, ὅμως οὐ πρότερον ἐπεκηρυκέυσατο πρὸς τὸν Πάρθον, ἢ πυθέσθαι τῶν φιλοφρονουμένων ἐκείνων βαρβάρων, εἰ τοῦ βασιλέως ταῦτα φρονούντος διαλέγοντο. Φασκόντων δὲ, καὶ παρακαλούντων μὴ δεδιέναι, μηδ' ἀπισεῖν, ἔπεμψε τινὰς τῶν ἐταίρων, πάλιν τὰς σημαίας ἀξιῶν ἀπολαβεῖν καὶ τοὺς αἰχμαλώτους, ὡς δὴ μὴ παντάπασι ἀγαπᾶν τὸ σωθῆναι καὶ διαφυγεῖν νομισθεῖη. Τοῦ δὲ Πάρθου ταῦτα μὲν ἔαν κελεύοντος, ἀπιόντι δ' εὐθύς εἰρήνην καὶ ἀσφάλειαν εἶναι φήσαντος, ὀλίγαις ἡμέραις συσκευασάμενος ἀνεξέγγυεν. Ὡν δὲ καὶ δῆμῳ πιθανὸς ἐντυχεῖν, καὶ στρατὸν ἄγειν διὰ λόγου παρ' ὄντιν οὖν τῶν τότε πεφυκῶς, ἐξέλιπεν αὐτὸς αἰσχύνῃ καὶ κατηφεία τὸ παραθαρρῦναι τὸ πλῆθος, Δομίτιον δ' Αἰνόβαρβον ἐκέλευσε τοῦτο ποιῆσαι. Καί τινες μὲν ἠγανάκτησαν, ὡς ὑπερορώμενοι, τὸ δὲ πλεῖστον ἐπεκλάσθη, καὶ συνεφρόνησε τὴν αἰτίαν διὸ καὶ μᾶλλον ᾤοντο δεῖν ἀνταιδεῖσθαι, καὶ πείθεσθαι τῷ στρατηγῷ.

ΜΑ. Μέλλοντος δ' αὐτοῦ τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἄγειν ὀπίσω, πεδινὴν καὶ ἄδενδρον οὔσαν, ἀνὴρ τῷ γένει Μάρδος, πολλὰ τοῖς Πάρθων ἠθεσιν ἐνωμιληκῶς, ἤδη δὲ Ῥωμαίοις πιστὸς ἐν τῇ μάχῃ τῇ περὶ τὰς μηχανὰς γεγονῶς, Ἀντωνίῳ προσελθὼν, ἐκέλευε φεύγειν ἐν δεξιᾷ, τῶν ὄρῶν ἐπιλαβόμενον, καὶ μὴ στρατὸν ὀπίσθεν καὶ βαρὺν ἐν δρόμοις γυμνοῖς καὶ ἀναπεπταμένοις ὑποβαλεῖν ἵππῳ τοσαύτῃ καὶ τοξεύμασιν ὃ δὴ τεχνώμενον τὸν φραδότην, ἀναστῆσαι τῆς πολιορκίας αὐτὸν ὁμολογίαις φιλαν-

θρώποις ἔσσεσθαι δ' αὐτὸς ἡγεμῶν ὁδοῦ βραχυτέρας, καὶ μᾶλλον
 εὐπορίαν τῶν ἐπιτηδείων ἐχούσης. Ταῦτ' ἀκούσας ὁ Ἀντώνιος
 ἐβουλεύετο, καὶ Πάρθοις μὲν οὐκ ἐβούλετο δοκεῖν ἀπιστεῖν μετὰ
 σπονδάς, τὴν δὲ συντομίαν τῆς ὁδοῦ, καὶ τὸ παρὰ κώμας οἰ-
 κουμένας ἔσσεσθαι τὴν πορείαν ἐπαινῶν, πῖσιν ἤτει τὸν Μάρδον.
 Ὁ δὲ δῖσαι παρεῖχεν αὐτὸν, ἄχρις οὗ καταστήσῃ τὸν στρατὸν
 εἰς Ἀρμενίαν, καὶ δεθείς ἡγεῖτο δύο ἡμέρας καθ' ἡσυχίαν. Τῇ
 δὲ τρίτῃ, παντάπασι τοὺς Πάρθους ἀπεγνωκότος τοῦ Ἀντω-
 νίου, καὶ βαδίζοντος ἀνειμένως διὰ τὸ θαρρῆεῖν, ἰδὼν ὁ Μάρδος
 ἀπόχωσιν ἐμβολῆς ποταμοῦ νεωστὶ διεσπατμένην, καὶ τὸ ρεῦμα
 πολὺ πρὸς τὴν ὁδὸν, ἣ πορευτέον ἦν, ἐκχόμενον, συνῆκεν,
 ὅτι τῶν Πάρθων ἔργον εἶη τοῦτο, δυσκολίας ἕνεκα καὶ διατρι-
 βῆς ἐμποδῶν αὐτοῖς τὸν ποταμὸν τιθεμένων· καὶ τὸν Ἀντώνιον
 ὁρᾶν ἐκέλευε καὶ προσέχειν, ὡς τῶν πολεμίων ἐγγὺς ὄντων.
 Ἄρτι δ' αὐτοῦ καθισάντος εἰς τάξιν τὰ ὄπλα, καὶ δι' αὐτῶν
 τοῖς ἀκοντισταῖς καὶ σφενδονήταις ἐκδρομὴν ἐπὶ τοὺς πολεμίους
 παρασκευάζοντος, ἐπεφάνησαν οἱ Πάρθοι, καὶ περιήλαυον,
 ὡς κυκλωσόμενοι καὶ συνταράζοντες πανταχόθεν τὸν στρατὸν.
 Ἐκδραμόντων δὲ τῶν ψιλῶν ἐπ' αὐτοὺς, πολλὰς μὲν διδόντες
 ἀπὸ τόξων, οὐκ ἐλάττονας δὲ ταῖς μολυβδίσι καὶ τοῖς ἀκοντιαῖς
 πληγὰς λαμβάνοντες, ἀνεχώρουν. Εἴτ' ἐπῆγον αἰθῆς, ἄχρις οὗ
 συσρέψαντες οἱ Κελτοὶ τοὺς ἵππους, ἐνέβαλον καὶ διεσκέδασαν
 αὐτοὺς, οὐκέτι τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὑπόδειγμα γενομένους.

MB. Ἐκ τούτου μαθὼν Ἀντώνιος, ὃ ποιεῖν ἔδει, πολλοῖς
 ἀκοντισταῖς καὶ σφενδονήταις οὐ μόνον τὴν οὐραγίαν, ἀλλὰ καὶ
 τὰς πλευρὰς ἐκατέρας σομύσας, ἐν πλαισίῳ τὸν στρατὸν ἤγε,
 καὶ ταῖς ἱππόταις εἴρητο προσβαλόντας τρέπεσθαι, τρεψαμένους
 δὲ μὴ πόρρω διώκειν. Ὡσε τοὺς Πάρθους τὰς ἐφεξῆς τέσσαρας
 ἡμέρας, οὐθὲν πλέον δρᾶσαντας, ἢ παθόντας, ἀμβλυτέρους
 γεγονέναι, καὶ τὸν χειμῶνα ποιουμένους πρόφασιν, ἀπιέναι

διανοεῖσθαι. Τῇ δὲ πέμπτῃ Φλαούϊος Γάλλος, ἀνὴρ πολεμικὸς καὶ δραστήριος, ἐφ' ἡγεμονίας τεταγμένος, ἤτησεν Ἀντώνιον προσελθὼν πλείονας ψιλούς ἀπ' οὐράς, καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ σώματος ἰππέων τινάς, ὡς μέγα κατόρθωμα ποιήσω. Δόντος δὲ, προσβαλὼντας ἀνεκοπτε τοὺς πολεμίους, οὐχ, ὥσπερ πρότερον, ὑπάγων ἅμα πρὸς τοὺς ὀπίτας καὶ ἀναχωρῶν, ἀλλ' ὑφιστάμενος καὶ συμπλεκόμενος παραβολιώτερον. Ὁρῶντες δ' αὐτὸν οἱ τῆς οὐραγίας ἡγεμόνες ἀπορῶνόμενοι, ἐκάλουν πέμποντες· ὁ δ' οὐκ ἐπειθέτο. Τίτιον δὲ φασί, τὸν ταμίαν, καὶ τῶν σημαιῶν ἐπιλαβόμενον, σρέφειν ὀπίσω, καὶ λοιδορεῖν τὸν Γάλλον, ὡς ἀπολλύντα πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἄνδρας. Ἀντιλοιδοροῦντος δ' ἐκείνου, καὶ διακελευομένου τοῖς περὶ αὐτὸν μένειν, ὁ μὲν Τίτιος ἀπεχώρει· τὸν δὲ Γάλλον, ὠθούμενον εἰς τοὺς κατὰ σῶμα, λανθάνουσι πολλοὶ περισχόντες ἐκ τῶν ὀπισθεν. Βαλλόμενος δὲ πανταχόθεν ἐκάλει πέμπων ἀρωγὴν· οἱ δὲ τοὺς ὀπίτας ἄγοντες, ὧν καὶ Κανίδιος ἦν, ἀνὴρ παρ' Ἀντωνίῳ δυνάμενος μέγιστον, οὐ μικρὰ δοκοῦσι διαμαρτεῖν. Δέον γὰρ ἀθρόαν ἐπιστρέψαι τὴν φάλαγγα, πέμποντες κατ' ὀλίγους ἐπιβοηθοῦντας, καὶ πάλιν ἠττωμένων τούτων, ἐτέρους ἀποσέλλοντες, ἔλαθον ὀλίγου δεῖν ἤττης καὶ φυγῆς ὅλον ἀναπλήσαντες τὸ στρατόπεδον, εἰ μὴ ταχὺ μὲν αὐτὸς Ἀντώνιος μετὰ τῶν ὀπλων ἀπὸ τοῦ σώματος ἤκεν ὑπαντιάζων, ταχὺ δὲ τὸ τρίτον τάγμα διὰ τῶν φευγόντων ἐπὶ τοὺς πολεμίους ὠτάμενον ἔσχε τοῦ πρόσω διώκειν.

ΜΓ. Ἀπέθανον δὲ τρισχιλίων οὐκ ἐλάττους, ἐκομίσθησαν δ' ἐπὶ σκηνὰς τραυματαῖα πεντακισχίλιοι καὶ Γάλλος ἦν ἐν τούτοις, τέτταρσιν ἐναντίοις διαπεπαρμένος τοξεύμασιν. Ἄλλ' οὗτος μὲν ἐκ τῶν τραυμάτων οὐκ ἀνήνεγκε· τοὺς δ' ἄλλους περιῶν Ἀντώνιος ἐπεσκόπει καὶ παρεθάρρυνε, δεδακρυμένος καὶ περιπαθὼν. Οἱ δὲ, φαιδροὶ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ λαμβανόμενοι,

παρεκάλουν ἀπιόντα θεραπεύειν αὐτόν, καὶ μὴ κακοπαθεῖν, αὐτοκράτορα καλοῦντες, καὶ σώζεσθαι λέγοντες, ἂν ἐκεῖνος ὑγιαίῃ. Καθόλου μὲν γὰρ οὔτ' ἀλκαῖς, οὔτε ὑπομναῖς, οὔτε ἡλικίᾳ, λαμπρότερον ἄλλος αὐτοκράτωρ στρατὸν ἐκείνου δοκεῖ συναγαγεῖν ἐν τοῖς τότε χρόνοις· ἡ δὲ πρὸς αὐτὸν αἰδῶς τὸν ἡγεμόνα, καὶ πειθορχία μετ' εὐνοίας, καὶ τὸ πάντας ὁμαλῶς, ἐνδόξους, ἀδόξους, ἄρχοντας, ἰδιώτας, τὴν παρ' Ἀντωνίῳ τιμὴν τε καὶ χάριν μᾶλλον αἰρεῖσθαι τῆς σωτηρίας καὶ τῆς ἀσφαλείας, οὐδὲ τοῖς πάλαι Ῥωμαίοις ἀπέλιπεν ὑπερβολήν. Τούτου δ' αἰτίαι πλείονες ἦσαν, ὡς προειρήκαμεν, εὐγένεια, λόγου δύναμις, ἀπλότης, τὸ φιλόδωρον καὶ μεγαλόδωρον, ἡ περὶ τὰς παιδίᾳς καὶ τὰς ὀμιλίᾳς εὐτραπελία. Τότε δὲ καὶ συμπονῶν καὶ συναλγῶν τοῖς κακοπαθοῦσι, καὶ μεταδιδούς, οὔ τις δεηθεῖη, προθυμότερους τῶν ἐβρωμένων τοὺς νοσοῦντας καὶ τετραμένους ἐποίησε.

ΜΔ. Τοὺς μέντοι πολεμίους ἀπαγορεύοντας ἤδη καὶ κἀμνοντας οὕτως ἐπῆρεν ἡ νίκη, καὶ τοσοῦτον τῶν Ῥωμαίων κατεφρόνησαν, ὥστε καὶ νυκτὸς ἐπαυλίσασθαι τῷ στρατοπέδῳ, προσδοκῶντας αὐτίκα μάλα σκηνὰς ἐρήμους καὶ χρήματα διαρπάσειν ἀποδιδρασκόντων. Ἄμα δ' ἡμέρα πολὺ πλείονες ἐπηθροίζοντο, καὶ λέγονται τετρακισμυρίων οὐκ ἐλάττωτες ἰππῶται γενέσθαι, βασιλέως καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ἀεὶ τεταγμένους ὡς ἐπὶ σαφεῖ καὶ βεβαίῳ κατορθώματι πέμψαντος· αὐτὸς *μὲν* γὰρ οὐδεμιᾶ μάχῃ παρέτυχεν. Ἀντώνιος δὲ, βουλόμενος προσαγορευῆσαι τοὺς στρατιώτας, ἤτησε φαῖδν ἰμάτιον, ὡς οἰκτρότερος ὕφθειν. Τῶν δὲ φίλων ἐναντιωθέντων, ἐν τῇ στρατηγικῇ φοινικίδι προσελθὼν ἐδημηγόρησε, τοὺς μὲν νενικηκότας ἐπαινῶν, ὀνειδίζων δὲ τοὺς φεύγοντας. Τῶν δ', οἱ μὲν παρεκελεύοντο θαρρῆν, οἱ δ', ἀπολογούμενοι, σφᾶς αὐτοὺς παρεῖχον, εἴτε βούλοιο δεκατεύειν, εἴτ' ἄλλῳ τρόπῳ κολάζειν· μόνον παύσασθαι δυσφοροῦντα καὶ

λυπούμενον ἐδέοντο. Πρὸς ταῦτα τὰς χεῖρας ἀνατείνας, ἐπεύξατο τοῖς θεοῖς, εἴ τις ἄρα νέμεσις τὰς πρόσθεν εὐτυχίας αὐτοῦ μέτεισιν, εἰς αὐτὸν ἐλθεῖν, τῷ δ' ἄλλῳ στρατῷ σωτηρίαν διδόναι καὶ νίκην.

ME. Τῇ δ' ὑπερβία φραζάμενοι βέλτιον προῆγον, καὶ τοῖς Πάρθοις ἐπιχειροῦσι πολὺς ἀπήντα παράλογος. Οἰόμενοι γὰρ ἐφ' ἀρπαγὴν καὶ λεηλασίαν, οὐ μάχην, εἰλαύνειν, εἶτα πολλοῖς βέλεσιν ἐντυγχάνοντες, ἐρρωμένους δὲ καὶ νεαλοὺς ταῖς προθυμίαις ὄρωντες, αὐθις ἐξέκαμνον. Ἐπεὶ δὲ καταβαίνουσιν αὐτοῖς ἀπὸ λόφων τινῶν ἐπικλινῶν ἐπέθεντο, καὶ βραδέως ἐπεξάγοντας ἔβαλλον, ἐπιτρέψαντες οἱ θυρεαφόροι συνέκλεισαν εἴσω τῶν ὄπλων τοὺς ψιλοὺς, αὐτοὶ δὲ καθέντες εἰς γόνυ προὔβαλλοντο τοὺς θυρούς· οἱ δ' ὀπίσθεν ὑπερέσχον αὐτῶν τὰ ὕπλα, κἀκείνων ὁμοίως ἔτεροι. Τὸ δὲ σιγῆμα, παραπλήσιον ἐρέψει γινόμενον, ὄψιν τε θεατρικὴν παρέχει, καὶ τῶν προβλημάτων γεγανώτατόν ἐστι πρὸς τοὺς αἰετοὺς ἀπολισθαίνοντας. Οἱ μέντοι Πάρθοι, τὴν εἰς γόνυ κλίσιν τῶν Ῥωμαίων ἀπαγόρευσιν ἠγοῦμενοι καὶ κάματον εἶναι, τὰ μὲν τόξα κατέθεντο, τοὺς δὲ κοντοὺς διαλαβόντες, ἐγγὺς προσέμιξαν. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι, συναλαλάξαντες, ἐξαίφνης ἀνέθορον, καὶ τοῖς ὑπσοῖς παίοντες ἐκ χειρὸς, ἔκτεινάν τε τοὺς πρώτους, καὶ τροπὴν ἔθεντο τῶν ἄλλων ἀπάντων. Ἐγένετο δὲ ταῦτα καὶ ταῖς ἄλλαις ἡμέραις, ἐπὶ μικρὸν ἀνυόντων τῆς ὁδοῦ. Καὶ λιμὸς ἤπτετο τοῦ στρατοῦ, σῆτόν τε βραχὺν διὰ μάχης ποριζομένου, καὶ τῶν πρὸς ἀλεστόν σκευῶν οὐκ εὐποροῦντος. Τὰ γὰρ πολλὰ κατελείπετο, τῶν μὲν, ἀποθησκόωντων ὑποζυγίων, τῶν δὲ, τοὺς νοσοῦντας καὶ τραυματίας φερόντων. Λέγεται δὲ χοῖνιζ' Ἀπτικὴ πυρῶν πεντήκοντα δραχμῶν ὧνιος γενέσθαι· τοὺς δὲ κριθίνους ἄρτους πρὸς ἀργύριον ἰσάντες ἀπεδίδοντο. Τραπόμενοι δὲ πρὸς λάχανα καὶ ῥίζας, ὀλίγοις μὲν ἐνετύγγανον τῶν συνήθων, ἀναγκαζόμενοι δὲ πειράσθαι καὶ

τῶν ἀγεύσων πρότερον, ἤψαντό τινος πίας ἐπὶ θάνατον διὰ μανίας ἀγούσης. Ὁ γὰρ φαγῶν οὐδὲν ἐμέμνητο τῶν ἄλλων, οὐδ' ἐγίνωσκεν, ἐν δ' ἔργον εἶχεν, κινεῖν καὶ σρέφειν πάντα λίθον, ὡς τι μεγάλης σπουδῆς ἄξιον διαπραττόμενος. Ἦν δὲ μεσὸν τὸ πεδίον κεκυφότων χαμάζε, καὶ τοὺς λίθους περιορυτόντων καὶ μεθισάντων· τέλος δὲ χολὴν ἐμοῦντες ἔθνησκον, ἐπεὶ καὶ τὸ μόνον ἀντιπαθές, οἶνος, ἐξέλιπε. Φθειρομένων δὲ πολλῶν, καὶ τῶν Πάρθων οὐκ ἀφισαμένων, πολλάκις ἀναφθέξασθαι τὸν Ἀντώνιον ἰσχροῦτιν· « ὦ μύριοι », θαυμάζοντα τοὺς μετὰ Ξενοφῶντος, ὅτι καὶ πλείονα καταβαίνοντες ὁδὸν ἐκ τῆς Βαβυλωνίας, καὶ πολλαπλασίοις μαχόμενοι πολεμίους ἀπεσώθησαν.

Μς. Οἱ δὲ Πάρθοι, διαπλέξαι μὲν οὐ δυνάμενοι τὸν στρατὸν, οὐδὲ διασπάσαι τὴν τάξιν, ἥδη δὲ πολλάκις ἠττημένοι καὶ περφυγότες, αὐθις εἰρηνικῶς ἀνεμίγνυντο τοῖς ἐπὶ χιλόν, ἢ σῆτον, προερχομένοις, καὶ τῶν τόξων τὰς νευράς ἐπιδεικνύντες ἀνειμένας, ἔλεγον, ὡς αὐτοὶ μὲν ἀπίασιν ὀπίσω, καὶ τοῦτο ποιοῦνται πέρας ἀμύνης, ὀλίγοι δὲ Μήδων ἀκολουθήσωσιν ἔτι μιᾶς, ἢ δευτέρας ὁδὸν ἡμέρας, οὐδὲν παρενοχλοῦντες, ἀλλὰ τὰς ἀπωτέρω κώμας φυλάττοντες. Τούτοις τοῖς λόγοις ἀσπασμοὶ τε καὶ φιλοφροσύνη προσῆσαν· ὥς πάνυ τοὺς Ῥωμαίους εὐχαρσεῖς γενέσθαι, καὶ τὸν Ἀντώνιον ἀκούσαντα, τῶν πεδίων ἐφίεσθαι μάλλον, ἀνύδρου λεγομένης εἶναι τῆς διὰ τῶν ὄρων. Οὕτω δὲ ποιεῖν μέλλοντος, ἤκεν ἀνὴρ ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ἐκ τῶν πολεμίων, ὄνομα Μιθριδάτης, ἀνεψιὸς Μοναΐσου, τοῦ παρ' Ἀντωνίῳ γενομένου, καὶ τὰς τρεῖς πόλεις δωρεὰν λαβόντος. Ἡξίου δ' αὐτῷ προσελθεῖν τινα τῶν Παρθιστῶν διαλεχθῆναι δυναμένων, ἢ Συριστῶν. Καὶ προσελθόντος Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀντιοχέως, ὃς ἦν Ἀντωνίῳ συνήθης, ὑπειπὼν, ὃς εἶη, καὶ Μοναΐση τὴν χάριν ἀνάπτων, ἠρώτησε τὸν Ἀλέξανδρον, εἰ λόφους

συνεχεῖς καὶ ὑψηλοὺς ὄρᾱ πρόσωθεν. Φήσαντος δ' ὄρᾱν· « Ἰπ' »
 » ἐκείνοις (ἔφη) πανστρατιᾷ Πάρθοι λοχῶσιν ὑμᾶς· τὰ γὰρ
 » μεγάλα πεδία τῶν λόφων τούτων ἐξήρτηται, καὶ προσδο-
 » κῶσιν ὑμᾶς ἐξηπατημένους ὑπ' αὐτῶν ἐνταῦθα τρέψεσθαι,
 » τὴν διὰ τῶν ὄρων ἀπολιπόντας· Ἐκείνη μὲν οὖν ἔχει δίψος
 » καὶ πόνον ὑμῖν συνήθη· ταύτη δὲ χωρῶν Ἀντώνιος ἴσω τὰς
 » Κράσσου τύχας αὐτὸν ἐκδεχομένης ».

ΜΖ. Ὁ μὲν οὕτω φράσας ἀπῆλθεν· Ἀντώνιος δ' ἀκούσας,
 καὶ διαταραχθεὶς, συνεκάλει τοὺς φίλους, καὶ τὸν ἡγεμόνα τῆς
 ὁδοῦ, Μάρδον, οὐδ' αὐτὸν ἄλλως φρονοῦντα. Καὶ γὰρ ἄνευ
 πολεμίων ἐγίνωσκε τὰς διὰ τῶν πεδίων ἀνοδίας καὶ πλάνας
 χαλεπὰς καὶ δυστεκμάρτους οὔσας· τὴν δὲ τραχεῖαν ἀπέφαινε
 οὐδὲν ἄλλο δυσχερὲς, ἢ μιᾶς ἡμέρας ἀνυδρίαν, ἔχουσαν. Οὕτω
 δὴ τραπόμενος ταύτην ἤγε νυκτὸς, ὕδωρ ἐπιφέρεσθαι κελεύσας.
 Ἀγγείων δὲ ἦν ἀπορία τοῖς πολλοῖς· διὸ καὶ τὰ κράνη πιμ-
 πλάντες ὕδατος ἐκόμιζον, οἱ δὲ, διφθέραις ὑπολαμβάνοντες.
 Ἦδη δὲ προχωρῶν ἀγγέλλεται τοῖς Πάρθοις· καὶ παρὰ τὸ εἰωθὸς
 ἔτι νυκτὸς ἐδίωκον. Ἡλίου δ' ἀνίσχοντος, ἤπτοντο τῶν ἐσχάτων,
 ἀγρυπνίᾳ καὶ πόνῳ κακῶς διακειμένων. Τεσσαράκοντα γὰρ καὶ
 διακοσίους ἐν τῇ νυκτὶ σιδηροὺς κατηνύκεισαν· καὶ τὸ μὴ προσ-
 δοκῶσιν οὕτω ταχέως ἐπελθεῖν τοὺς πολεμίους ἀθυμίαν παρ-
 εῖχε. Καὶ τὸ δίψος ἐπέτεινε ὁ ἀγὼν· ἀμυνόμενοι γὰρ ἅμα
 προῆγον. Οἱ δὲ πρῶτοι βαδίζοντες ἐντυγχάνουσι ποταμῷ ψυ-
 χρὸν μὲν ἔχοντι καὶ διαυγές, ἄλμυρὸν δὲ καὶ φαρμακῶδες ὕ-
 δωρ, ὃ ποθὲν, εὐθύς ὀδύνας, ἔλκουμένης τῆς κοιλίας, καὶ
 τοῦ δίψου ἀναφλεγόμενου, παρεῖχε. Καὶ ταῦτα τοῦ Μάρδου
 προλέγοντος, οὐδὲν ἤπτον ἐκβιαζόμενοι τοὺς ἀνείργοντας ἔπινον.
 Ἀντώνιος δὲ περιῶν ἐδεῖτο βραχὺν ἐγκαρτερῆσαι χρόνον· ἔτε-
 ρον γὰρ οὐ πόρρω ποταμὸν εἶναι πότιμον· εἶτα τὴν λοιπὴν ἄφιπ-
 πον καὶ τραχεῖαν, ὥστε πικρὰ πικρὴν ἀποτρέψαι τοὺς πολεμίους.

Ἄμα δὲ καὶ τοὺς μαχομένους ἀνεκαλεῖτο, καὶ κατὰζευξιν ἐσή-
μαινεν, ὡς σκιᾶς γούν μεταλάβοιεν οἱ στρατιῶται.

ΜΗ. Πηγνυμένων οὖν τῶν σκηνῶν, καὶ τῶν Πάρθων εὐθύς,
ὡσπερ εἰώθεισαν, ἀπαλλαττομένων, ἦκεν αὖθις ὁ Μιθριδάτης,
καὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου προσελθόντος, παρήνει μικρὸν ἰσυχάσαντα
τὸν στρατὸν ἀνιστάει καὶ σπεύδειν ἐπὶ τὸν ποταμὸν, ὡς οὐ δι-
αησομένων Πάρθων, ἄχρι δ' ἐκείνου διωζόγτων. Ταῦτ' ἀπαγ-
γεῖλας πρὸς Ἀντώνιον Ἀλέξανδρος, ἐκφέρει παρ' αὐτοῦ χρυσᾶ
ποτήρια πάμπολλα, καὶ φιάλας, ὧν ἐκεῖνος, ὅσα τῇ ἐσθῆτι
κατακρύψαι δυνατὸς ἦν, λαθῶν ἀπῆλυνεν. Ἔτι δ' ἡμέρας οὐ-
σης, ἀναζεύξαντες, ἐπορεύοντο, τῶν πολεμίων οὐ παρενοχλούν-
των· αὐτοὶ δ' ἑαυτοῖς νύκτα χαλεπωτάτην πασῶν ἐκείνην καὶ
φοβερωτάτην ἀπεργασάμενοι. Τοὺς γὰρ ἔχοντας ἀργύριον, ἢ
χρυσίον, ἀποκτινύντες ἐσύλων, καὶ τὰ χρήματα τῶν ὑποζυ-
γίων ἀφήρπαζον· τέλος δὲ, τοῖς Ἀντωνίου σκευοφόροις ἐπι-
χειρήσαντες, ἐκπώματα καὶ τραπέζας πολυτελεῖς κατέκοπτον
καὶ διενέμοντο. Θορύβου δὲ πολλοῦ καὶ πλάνου τὸ σράτευμα
πᾶν ἐπέχοντος (ῥόντο γὰρ, ἐπιπεπτωκότων τῶν πολεμίων,
τροπὴν γεγονέναι καὶ διασπασμὸν), Ἀντώνιος ἕνα καλέσας τῶν
δορυφορούντων αὐτὸν ἀπελευθέρων, ὄνομα Ῥάμνον, ὄρκωσεν,
ὅταν κελύσῃ, τὸ ξίφος αὐτῷ διεῖναι, καὶ τὴν κεφαλὴν ἀποτε-
μεῖν, ὡς μήτε ἀλόφῃ ζῶν ὑπὸ τῶν πολεμίων, μήτε γνωσθεῖν
τεθνηκώς. Ἐκδακρυσάντων δὲ τῶν φίλων, ὁ Μάρδος ἐθάρρυνε
τὸν Ἀντώνιον, ὡς ἐγγὺς ὄντος τοῦ ποταμοῦ· καὶ γὰρ αὖρά τις
ἀπορρέουσα νοτερὰ, καὶ ψυχρότερος ἀῆρ ἀπαντῶν ἠδῖω τὴν
ἀναπνοὴν ἐποίει, καὶ τὸν χρόνον ἔφη τῆς πορείας οὕτω συμ-
περαίνειν τὸ μέτρον. Οὐκέτι γὰρ ἦν πολὺ τὸ λειπόμενον τῆς
νυκτός. Ἄμα δ' ἀπήγγελλον ἕτεροι, τὸν θόρυβον ἐκ τῆς πρὸς
αὐτοὺς ἀδικίας καὶ πλεονεξίας εἶναι. Διὸ καὶ καταστῆσαι τὸ

πλήθος εἰς τάξιν ἐκ τῆς πλάνης καὶ τοῦ διασπασμοῦ βουλό-
μενος, ἐκέλευσε σχημαίνειν κατὰ ζεύξιν.

ΜΘ. Ἦδη δ' ὑπέλαμπεν ἡμέρα, καὶ τοῦ στρατοῦ κόσμον ἀρ-
χομένου τινὰ λαμβάνειν καὶ ἡσυχίαν, προσέπιπτε τοῖς τελευ-
ταίοις τὰ τῶν Πάρθων τοξεύματα, καὶ μάχης σημεῖον ἐδόθη
τοῖς ψιλοῖς. Οἱ δ' ὀπλῖται πάλιν ὁμοίως κατερέψαντες ἀλλήλους
τοῖς θυρεοῖς, ὑπέμενον τοὺς βάλλοντας, ἐγγὺς οὐ τολμῶντας
συνελθεῖν· ὑπαγόντων δὲ κατὰ μικρὸν οὕτως τῶν πρώτων, ὁ
ποταμὸς ἐφάνη· καὶ τοῖς ἵππεις ἐπ' αὐτῷ παρατάξας Ἀντώνιος
ἐναντίους τοῖς πολεμίοις, διεβίβαζε τοὺς ἀσθενεῖς πρώτους. Ἦ-
δη δὲ καὶ τοῖς μαχομένοις ἄδεια καὶ ῥαστώνη τοῦ πιεῖν ἦν·
ὡς γὰρ εἶδον οἱ Πάρθοι τὸν ποταμὸν, τὰς τε νευρὰς ἀνῆκαν,
καὶ θαρρόυντας ἐκέλευον διαπερᾶν τοὺς Ῥωμαίους, πολλὰ τὴν
ἀρετὴν αὐτῶν ἐγκωμιάζοντες. Διαβάντες οὖν καθ' ἡσυχίαν,
αὐτοὺς ἀνελάμβανον, εἶτα ὤδευον, οὐ πάνυ τοῖς Πάρθοις πι-
σεύοντες. Ἐκτῆ δ' ἡμέρᾳ μετὰ τὴν τελευταίαν μάχην ἐπὶ τὸν
Ἀράξην ποταμὸν ἦγον, ὀρίζοντα Μηδίαν καὶ Ἀρμενίαν. Ἐφάνη
δὲ καὶ βάθει καὶ τραχύτητι χαλεπὸς· καὶ λόγος διῆλθεν, ἐν-
εδρεύοντας αὐτόθι τοὺς πολεμίους ἐπιθήσεται διαβαίνουσιν
αὐτοῖς. Ἐπεὶ δ' ἀσφαλῶς διαπεράσαντες, ἐπέβησαν τῆς Ἀρμε-
νίας, ὥσπερ ἄρτι γῆν ἐκείνην ἰδόντες ἐκ πελάγους, προσεκύ-
νουν, καὶ πρὸς δάκρυα καὶ περιβολὰς ἀλλήλων ὑπὸ χαρᾶς
ἐτράποντο. Προϊόντες δὲ διὰ χώρας εὐδαίμονος, καὶ χρώμενοι
πᾶσιν ἀνέδην ἐκ πολλῆς ἀπορίας, ὑδερικοῖς καὶ κοιλιακοῖς πε-
ριέπιπτον ἀρρώσχημασιν.

Ν. Ἐνταῦθα ποιησάμενος ἐξέτασιν αὐτῶν Ἀντώνιος, εὖρε
δισμυρίους πεζοὺς καὶ τετρακισχιλίους ἵππεις ἀπολωλότας, οὐ
πάντας ὑπὸ τῶν πολεμίων, ἀλλ' ὑπὲρ ἡμίσει νοσήσαντας.
᾿Ωδευσαν μὲν οὖν ἀπὸ Φραάτων ἡμέρας ἑπτὰ καὶ εἴκοσι, μάχαις

δ' ὀκτωκαίδεκα Πάρθους ἐνίκησαν, αἱ δὲ νῆαι κράτος οὐκ εἶχον, οὐδὲ βεβαιότητα, μικρὰς ποιουμένων καὶ ἀτελεῖς τὰς διώξεις. Ἡ καὶ μάλιςα κατάδηλος ἦν Ἀρταουάσδης ὁ Ἀρμένιος Ἀντώνιον ἐκείνου τοῦ πολέμου τὸ τέλος ἀφελόμενος. Εἰ γὰρ, οὓς ἀπήγαγεν ἐκ Μηδίας ἱππεῖς ἑξακισχιλίους καὶ μυρίους, παρήσαν ἐσκευασμένοι παραπλησίως Πάρθοις, καὶ συνήθεις μάχεσθαι πρὸς αὐτοὺς, Ῥωμαίων μὲν τοὺς μαχομένους τρεπομένων, ἐκείνων δὲ τοὺς φεύγοντας αἰρούντων, οὐκ ἂν ὑπῆρξεν αὐτοῖς ἠττωμένοι ἀναφέρειν καὶ ἀνατολμᾶν τσαυτάκις. Ἄπαντες οὖν ὀργῇ παρώξυνον ἐπὶ τὴν τιμωρίαν τοῦ Ἀρμενίου τὸν Ἀντώνιον. Ὁ δὲ, λογισμῷ χρησάμενος, οὐτ' ἐμέμψατο τὴν προδοσίαν, οὐτ' ἀφείλε τῆς συνήθους φιλοφροσύνης καὶ τιμῆς πρὸς αὐτὸν, ἀσθενῆς τῷ στρατῷ καὶ ἄπορος γεγονώς. Ὑστερον μέντοι πάλιν ἐμβαλὼν εἰς Ἀρμενίαν, καὶ πολλαῖς ὑποσχέσεσι καὶ προκλήσεσι πείσας αὐτὸν ἐλθεῖν εἰς χεῖρας, συνέλαβε, καὶ δέσμιον καταγαγὼν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἐθριάμβευσεν. Ἡ μάλιςα Ῥωμαίους ἐλύπησεν, ὡς τὰ καλὰ καὶ σεμνὰ τῆς πατρίδος Αἰγυπτίοις διὰ Κλεοπάτραν χαριζόμενος. Ταῦτα μὲν οὖν ὕστερον ἐπράχθη.

ΝΑ. Τότε δὲ διὰ πολλοῦ χειμῶνος ἤδη καὶ νιφετῶν ἀπαύσων ἐπειγόμενος, ὀκτακισχιλίους ἀπέβαλε καθ' ἑδὸν. Αὐτὸς δὲ καταβὰς ὀλιγὸς ἐπὶ θάλασσαν, ἐν χωρίῳ τινὶ μεταξὺ Βηρυτοῦ κειμένῳ καὶ Σιδῶνος, Λευκὴ κώμη καλεῖται, Κλεοπάτραν περιέμενε· καὶ βραδυνοῦσης ἀδημονῶν ἤλυε, ταχὺ μὲν εἰς τὸ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι διδούς ἑαυτὸν, οὐ καρτερῶν δὲ κατακείμενος, ἀλλὰ μεταξὺ πινόντων ἀνισάμενος καὶ ἀναπηδῶν πολλάκις, ἐπισκοπεῖν ἕως ἐκείνη κατέπλευσεν, ἐσθῆτα πολλὴν καὶ χρήματα κομίζουσα τοῖς στρατιώταις. Εἰσὶ δ' οἱ λέγοντες, ὅτι τὴν μὲν ἐσθῆτα παρ' ἐκείνης λαβὼν, τὸ δ' ἀργύριον ἐκ τῶν ἰδίων διένειμεν, ὡς ἐκείνης διδούσης.

ΝΒ. Τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν Μήδων γίνεται διαφορὰ πρὸς

Φραόρτην, τὸν Πάρθον, ἀρξάμενη μὲν, ὡς φασιν, ὑπὲρ τῶν Ῥωμαϊκῶν λαφύρων, ὑπόνοιαν δὲ τῷ Μήδῳ καὶ φόβον ἀφαιρέσεως τῆς ἀρχῆς παρασχοῦσα. Διὸ καὶ πέμπων ἐκάλει τὸν Ἀντώνιον, ἐπαγγελλόμενος συμπολεμήσειν μετὰ τῆς ἑαυτοῦ δυνάμεως. Γενόμενος οὖν ἐπ' ἐλπίδος μεγάλης ὁ Ἀντώνιος (ᾧ γὰρ ἐδόκει μόνῳ τοῦ κατειργάσθαι Πάρθους ἀπολιπεῖν, ἰππέων πολλῶν καὶ τοξοτῶν ἐνδεῆς ἐλθῶν, τοῦτο ἑώρα προσγιγόμενον αὐτῷ, χαριζόμενῳ μᾶλλον, ἢ δεομένῳ), παρεσκευάζετο δι' Ἀρμενίας αὐθις ἀναβαίνειν, καὶ συγγεγόμενος τῷ Μήδῳ περὶ ποταμὸν Ἀράξην, οὕτω κινεῖν τὸν πόλεμον.

ΝΓ. Ἐν δὲ Ῥώμῃ βουλομένης Ὀκταβίας πλεῦσαι πρὸς Ἀντώνιον, ἐπέτρεψε Καῖσαρ, ὡς οἱ πλείους λέγουσιν, οὐκ ἐκείνη χαριζόμενος, ἀλλ' ὅπως περιωρισθεῖσα καὶ καταμεληθεῖσα πρὸς τὸν πόλεμον αἰτίαν εὐπρεπῆ παράσχοι. Γενομένη δ' ἐν Ἀθήναις ἐδέξατο γράμματα παρ' Ἀντωνίου κελεύοντος αὐτόθι προσμένειν, καὶ τὰ περὶ τὴν ἀνάβασιν δηλοῦντος. Ἡ δὲ, καίπερ ἀχθομένη, καὶ νοοῦσα τὴν πρόφασιν, ὅμως ἔγραψε, πυνθανομένη, ποῖ κελεύει πεμφθῆναι τὰ κομιζόμενα πρὸς αὐτόν. Ἐκόμιζε δὲ πολλὴν μὲν ἐσθῆτα στρατιωτικὴν, πολλὰ δ' ὑποζύγια, καὶ χρήματα, καὶ δῶρα τοῖς περὶ αὐτὸν ἡγεμόσι καὶ φίλοις· ἐκτὸς δὲ τούτων ἐπιλέκτους στρατιώτας δισχιλίους, εἰς στρατηγικὰς σπεῖρας κεκοσμημένους ἐκπρεπέσι πανοπλίαις. Ταῦτα Νίγρος τις, Ἀντωνίου φίλος, ἀποσαλεῖς παρ' αὐτῆς, ἔφραζε, καὶ προσετίθει τοὺς ἀξίους καὶ πρέποντας ἐπαίνους. Αἰσθομένη δ' ἡ Κλεοπάτρα τὴν Ὀκταβίαν ὁμῶσε χωροῦσαν αὐτῇ, καὶ φοβηθεῖσα, μὴ, τοῦ τρόπου τῇ σεμνότητι καὶ τῇ Καίσαρος δυνάμει προσκτησαμένη τὸ καθ' ἡδονὴν ὁμιλεῖν καὶ θεραπεύειν Ἀντώνιον, ἄμαχος γένηται, καὶ κρατήσῃ παντάπασι τοῦ ἀνδρός, ἐρᾶν αὐτῇ προσεποιεῖτο τοῦ Ἀντωνίου, καὶ τὸ σῶμα λεπταῖς καθήρει διαίταις· τὸ δὲ βλέμμα προσιόντος ἐκπεπληγμένον,

ἀπερχομένου δὲ τηχόμενον καὶ ταπεινούμενον ὑπεραίνεται. Πραγματευομένη δὲ πολλάκις ὀρθῆναι δακρύνουσα, ταχὺ τῶν δακρύων ἀφήρει καὶ ἀπέκρυπτεν, ὡς δὴ βουλομένη λανθάνειν ἐκεῖνον. Ἐπράττετο δὲ ταῦτα, μέλλοντος τοῦ ἀνδρὸς ἐκ Συρίας ἀναβαίνειν πρὸς τὸν Μῆδον. Οἱ δὲ κόλακες, σπουδάζοντες ὑπὲρ αὐτῆς, ἐλοιδόρουν τὸν Ἀντωνίου, ὡς σκληρὸν καὶ ἀπαθῆ καὶ παραπολλύντα τὸ γύναιον, εἰς ἓνα καὶ μόνον ἐκεῖνον ἀνηρημένον. Ὀκταβίαν μὲν γὰρ πραγμάτων ἕνεκα διὰ τὸν ἀδελφὸν συνελθεῖν, καὶ τὸ τῆς γαμετῆς ὄνομα καρποῦσθαι· Κλεοπάτραν δὲ, τοσοῦτων ἀνθρώπων βασιλεύουσαν, ἐρωμένην Ἀντωνίου καλεῖσθαι, καὶ τοῦνομα τοῦτο μὴ φεύγειν, μηδ' ἀπαξιοῦν, ἕως ὄραν ἐκεῖνον ἔξεσι καὶ συζῆν' ἀπελαυνομένην δὲ τούτου μὴ περιβιώσεσθαι. Τέλος δ' οὖν, οὕτω τὸν ἀνθρωπὸν ἐξέτηξαν καὶ ἀπεθῆλυναν, ὥστε δεῖσαντα, μὴ Κλεοπάτρα πρόηται τὸν βίον, εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἐπανελθεῖν, τὸν δὲ Μῆδον εἰς ὥραν ἔτους ἀναβαλέσθαι, καίπερ ἐν γάσσει τῶν Παρθικῶν εἶναι λεγομένων. Οὐ μὴν ἀλλὰ τοῦτον ἀναβάς αὐθις εἰς φιλίαν προσηγάγετο, καὶ λαβὼν ἐνὶ τῶν ἐκ Κλεοπάτρας υἱῶν γυναῖκα, μίαν αὐτοῦ τῶν θυγατέρων, ἔτι μικρὰν οὔσαν, ἐγγυήσας ἐπανῆλθεν, ἤδη πρὸς τὸν ἐμφύλιον πόλεμον τετραμμένος.

ΝΔ. Ὀκταβίαν δὲ Καῖσαρ ὑβρίσθαι δοκοῦσαν, ὡς ἐπανῆλθεν ἐξ Ἀθηνῶν, ἐκέλευσε καθ' ἑαυτὴν οἰκεῖν. Ἡ δ' οὐκ ἔφη τὸν οἶκον ἀπολείψειν τοῦ ἀνδρὸς· ἀλλὰ κάκεινον αὐτὸν, εἰ μὴ δι' ἑτέρας αἰτίας ἔγνωκε πολεμεῖν Ἀντωνίῳ, παρεκάλει τὰ καθ' ἑαυτὴν ἔαν' ὡς οὐδ' ἀκοῦσαι καλὸν, εἰ τῶν μεγίστων αὐτοκρατόρων ὁ μὲν δι' ἔρωτα γυναικὸς, ὁ δὲ διὰ ζηλοτυπίαν, εἰς ἐμφύλιον πόλεμον Ῥωμαίους κατέστησε. Ταῦτα δὲ λέγουσα, μᾶλλον ἐβεβαίου δι' ἔργων. Καὶ γὰρ ᾤκει τὴν οἰκίαν, ὥσπερ αὐτοῦ παρόντος ἐκεῖνου, καὶ τῶν τέκνων οὐ μόνον τῶν ἐξ ἑαυτῆς, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐκ Φουλβίας γεγονότων, καλῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς

ἐπεμελεῖτο· καὶ τοὺς πεμπομένους ἐπ' ἀρχάς τινας, ἢ πράγματα, τῶν Ἀντωνίου φίλων ὑποδεχομένη, συνέπραττεν ὧν παρὰ Καίσαρος δεηθεῖεν. Ἄκουσα δ' ἔβλαπτε διὰ τούτων Ἀντώνιον. Ἐμισεῖτο γὰρ ἀδικῶν γυναῖκα τοιαύτην· ἐμισήθη δὲ καὶ διὰ τὴν διανέμησιν, ἣν ἐποίησατο τοῖς τέκνοις ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, τραγικὴν καὶ ὑπερήφανον καὶ μισορώμαιον φανεῖσαν. Ἐμπλήσας γὰρ ὄχλου τὸ γυμνάσιον, καὶ θέμενος ἐπὶ βήματος ἀργυροῦν δύο θρόνους χρυσοῦς, τὸν μὲν ἑαυτῷ, τὸν δὲ Κλεοπάτρα, καὶ τοῖς παισὶν ἐτέρους ταπεινοτέρους, πρώτην μὲν ἀπέφηνε Κλεοπάτραν βασίλισσαν Αἰγύπτου, καὶ Κύπρου, καὶ Λιβύης, καὶ κοίλης Συρίας, συμβασιλεύοντος αὐτῇ Καισαρίωνος, ὃς ἐκ Καίσαρος ἐδόκει τοῦ προτέρου γεγονέναι, Κλεοπάτραν ἔγκυον καταλιπόντος. Δεύτερον δὲ, τοὺς ἐξ αὐτοῦ καὶ Κλεοπάτρας υἱοὺς βασιλεῖς βασιλέων ἀναγορεύσας, Ἀλεξάνδρῳ μὲν Ἀρμενίαν ἀπένειμε καὶ Μηδίαν, καὶ τὰ Πάρθων, ὅταν ὑπαγάγηται· Πτολεμαίῳ δὲ Φοινίκην καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν· ἅμα δὲ καὶ προήγαγε τῶν παιδῶν Ἀλέξανδρον μὲν ἐσθῆτι Μηδικῇ, τιάραν καὶ κίταριν ὀρθὴν ἐχούσῃ, Πτολεμαῖον δὲ κρηπῖσι καὶ χλαμύδι καὶ καυσία διαδηματοφόρῳ κεκοσμημένον. Αὕτη γὰρ ἦν σκευὴ τῶν ἀπ' Ἀλεξάνδρου βασιλέων, ἐκείνη δὲ Μήδων καὶ Ἀρμενίων. Ἀσπασαμένων δὲ τῶν παιδῶν τοὺς γονεῖς, τὸν μὲν Ἀρμενίων φυλακὴ περιέσκατο, τὸν δὲ Μακεδόνων. Κλεοπάτρα μὲν γὰρ καὶ τότε καὶ τὸν ἄλλον χρόνον εἰς πλῆθος ἐξιούσα, σολὴν ἐτέραν ἱεράν Ἴσιδος ἐλάμβανε, καὶ νέα Ἴσις ἐχρημάτιζε.

NE. Ταῦτα δ' εἰς σύγκλητον ἐκφέρων Καῖσαρ, καὶ πολλάκις ἐν τῷ δήμῳ κατηγορῶν, παρώξυνε τὸ πλῆθος ἐπ' Ἀντώνιον. Ἐπεμψε δὲ καὶ Ἀντώνιος ἀντεγκαλῶν ἐκείνῳ. Μέγιστα δ' ἦν, ὧν ἐνεκάλει, πρῶτον μὲν, ὅτι, Πομπηίου Σικελίαν ἀφελόμενος, οὐκ ἔνειμε μέρος αὐτῷ τῆς νήσου· δεύτερον, ὅτι χρυσάμενος ναῦς παρ' αὐτοῦ πρὸς τὸν πόλεμον, ἀπεσέρησε· τρίτον, ὅτι

τὸν συνάροντα Λέπιδον ἐκβαλὼν τῆς ἀρχῆς, καὶ ποιήσας ἄτιμον, αὐτὸς ἔχει στρατὸν καὶ χώραν, καὶ προσόδους τὰς ἐκείνῳ προσημεθείσας· ἐπὶ πᾶσιν, ὅτι τοῖς αὐτοῦ στρατιώταις ἅπασαν ὀλίγου δεῖν Ἰταλίαν κατακεκληρούχηκε, μηδὲν λιπὼν τοῖς ἐκείνου. Πρὸς ταῦτα Καῖσαρ ἀπελογεῖτο, Λέπιδον μὲν ὑβρίζοντα καταπαῦσαι τῆς ἀρχῆς· ἃ δ' ἔσχηκε πολεμήσας, νεμήσεσθαι πρὸς Ἀντώνιον, ὅταν κάκεινος Ἀρμενίαν πρὸς αὐτόν. Τοῖς δὲ στρατιώταις Ἰταλίας μὴ μετεῖναι· Μηδίαν γὰρ ἔχειν καὶ Παρθίαν αὐτοῦς, ἃς προσεκτήσαντο Ῥωμαίοις, καλῶς ἀγωνισάμενοι μετὰ τοῦ αὐτοκράτορος.

Νῆς. Ταῦτ' ἐν Ἀρμενίᾳ διατρίβων Ἀντώνιος ἤκουσε καὶ Κανίδιον εὐθὺς ἐκέλευσεν ἐκκαίδεκα τέλη λαθόντα καταβαίνειν ἐπὶ θάλασσαν. Αὐτὸς δὲ Κλεοπάτραν ἀναλαβὼν εἰς Ἔφεσον ἦκε. Καὶ τὸ ναυτικὸν ἐκεῖ συνῆει πανταχόθεν, ὀκτακόσιοι σὺν ὀκτάσι νῆες, ὧν Κλεοπάτρα παρεῖχε διακοσίας, καὶ τάλαντα δισμύρια, καὶ τροφὴν τῷ στρατῷ παντὶ πρὸς τὸν πόλεμον. Ἀντώνιος δὲ, πεισθεὶς ὑπὸ Δομιτίου καὶ τινῶν ἄλλων, ἐκέλευε Κλεοπάτραν πλεῖν ἐπ' Αἰγύπτου, κάκει διακαραδοκεῖν τὸν πόλεμον. Ἡ δὲ, φοβουμένη τὰς δι' Ὀκταβίας πάλιν αὐτοῦ διαλύσεις, ἔπεισε πολλοὺς Κανίδιον χρήμασιν Ἀντωνίῳ διαλεχθῆναι περὶ αὐτῆς, ὡς οὔτε δίκαιον ἀπελαύνεσθαι τοῦ πολέμου γυναῖκα συμβολὰς τηλικαύτας διδοῦσαν, οὔτε συμφέρον ἀθυμότερους ποιεῖν τοὺς Αἰγυπτίους, μέγα μέρος τῆς ναυτικῆς δυνάμεως ὄντας· ἄλλως δὲ μηδ' ὄρα, οὔτινος τῶν συστρατευόντων βασιλέων ἀπολείποιο τῷ φρονεῖν Κλεοπάτρα, πολὺν μὲν χρόνον δι' αὐτῆς κυβερνῶσα βασιλείαν τσοαύτην, πολὺν δ' ἐκείνῳ συνοῦσα, καὶ μανθάνουσα χρῆσθαι πράγμασι μεγάλοις. Ταῦτα (ἔδει γὰρ εἰς Καῖσαρα πάντα περιελθεῖν) ἐνίκα· καὶ συνουστῶν τῶν δυνάμεων, πλεύσαντες εἰς Σάμον ἐν εὐπαθείαις ἦσαν. Ὡσπερ γὰρ βασιλεῦσι καὶ δυνάταις καὶ τετράρχαις,

ἔθνεσί τε καὶ πόλεσι πάσαις, ταῖς μεταξὺ Συρίας, καὶ Μαιώτιδος, καὶ Ἀρμενίας, καὶ Ἰλλυριῶν, προεῖρητο πέμπειν καὶ κομίζειν τὰς εἰς τὸν πόλεμον παρασκευάς, οὕτω πᾶσι τοῖς περὶ τὸν Διόνυσον τεχνίταις ἐπάναγκες ἦν εἰς Σάμον ἀπαντᾶν καὶ τῆς ἐν κύκλῳ σχεδὸν ἀπάσης οἰκουμένης περιθρηνομένης καὶ περιστεναζομένης, μία νῆτος ἐφ' ἡμέρας πολλὰς κατηυλεῖτο καὶ κατεψάλλετο, πληρουμένων θεάτρων καὶ χορῶν ἀγωνιζομένων. Συνέθυσε δὲ καὶ πόλις πᾶσα βουὴν πέμπουσα, καὶ βασιλεῖς διημιλλῶντο ταῖς ὑποδοχαῖς καὶ δωρεαῖς πρὸς ἀλλήλους. Ὡς καὶ λόγος διήκει, « Τίνες ἔσονται κρατήσαντες ἐν τοῖς ἐπινικίοις, » οἱ τοῦ πολέμου τὰς παρασκευάς οὕτω πολυτελῶς ἐορτάζοντες!

NZ. Γενόμενος δ' ἀπὸ τούτων, τοῖς μὲν περὶ τὸν Διόνυσον τεχνίταις Πριήνην ἔδωκεν οἰκητήριον· αὐτὸς δὲ πλεύσας εἰς Ἀθήνας, πάλιν ἐν παιδιαῖς ἦν καὶ θεάτροις. Ζηλοτυποῦσα δὲ Κλεοπάτρα τὰς Ὀκταβίας ἐν τῇ πόλει τιμᾶς (ἠγαπήθη γὰρ ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἡ Ὀκταβία μάλιχα), πολλὰς ἀνελάμβανε φιλοτιμίαις τὸν δῆμον. Οἱ δὲ, τιμᾶς αὐτῇ ψηφισάμενοι, πρέσβεις ἔπεμψαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὸ ψήφισμα κομίζοντας, ὧν εἷς ἦν Ἀντώνιος, ὡς δὴ πολίτης Ἀθηναίων καὶ δὴ κατασᾶς ἐπ' αὐτῆς, λόγον ὑπὲρ τῆς πόλεως διεξῆλθεν. Εἰς δὲ Ῥώμην ἔπεμψε τοὺς Ὀκταβίαν ἐκ τῆς οἰκίας ἐκβαλοῦντας. Ἀπελθεῖν δὲ φασιν αὐτήν, τὰ μὲν τέκνα πάντα Ἀντωνίου μεθ' ἑαυτῆς ἔχουσαν, ἄνευ τοῦ πρεσβυτάτου τῶν ἐκ Φουλβίας (ἐκεῖνος γὰρ ἦν παρὰ τῷ πατρὶ), κλαίουσαν δὲ καὶ δυσφοροῦσαν, εἰ δόξει μία τῶν αἰτιῶν τοῦ πολέμου καὶ αὐτῇ γεγονέαι. Ῥωμαῖοι δ' ὥκτερον οὐκ ἐκείνην, ἀλλ' Ἀντώνιον, καὶ μᾶλλον οἱ Κλεοπάτραν ἐωρακότες, οὔτε κάλλει τῆς Ὀκταβίας, οὔτε ὥρα διαφέρουσαν.

NH. Καῖσαρ δὲ, τὸ τάχος καὶ τὸ μέγεθος τῆς παρασκευῆς ἀκούσας, ἐθορυβήθη, μὴ τοῦ θέρους ἐκείνου διαπολεμεῖν

ἀναγκασθῆ. Καὶ γὰρ ἐνέδει πολλά, καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἐλύπουν αἱ τῶν χρημάτων εἰσπράξεις· ἀναγκαζόμενοι γὰρ οἱ μὲν ἄλλοι τὰ τέταρτα τῶν καρπῶν, οἱ δ' ἐξέλευθερικοὶ τῶν κτημάτων αὐτῶν τὰς ὀγδόας ἀποφέρειν, κατεβῶν αὐτοῦ, καὶ ταραχαὶ κατεῖχον ἐκ τούτων ἅπασαν τὴν Ἰταλίαν. Ὅθεν ἐν τοῖς μεγίστοις ἀμαρτήμασιν Ἀντωνίου τὴν ἀναβολὴν τοῦ πολέμου τίθενται. Καὶ γὰρ παρασκευάσασθαι χρόνον ἔδωκε Καίσαρι, καὶ τὰς ταραχὰς τῶν ἀνθρώπων ἐξέλυσε. Πραττόμενοι γὰρ ἠγριαίνοντο,πραχθέντες δὲ καὶ δόντες ἠσύχαζον. Τίτιος δὲ καὶ Πλάγκος, Ἀντωνίου φίλοι, τῶν ὑπατικῶν, ὑπὸ Κλεοπάτρας προπηλακίζόμενοι (πλείστα γὰρ ἠναντιώθησαν αὐτῇ περὶ τοῦ συστρατεύειν), ἀποδράντες ὄχοντο πρὸς Καίσαρα, καὶ περὶ τῶν Ἀντωνίου διαθηκῶν ἐγίνοντο μνηυταί, τὰ γεγραμμένα συνειδότες. Ἀπέκειντο δ' αὐταὶ παρὰ ταῖς Ἑστιάσι παρθένοις, καὶ Καίσαρος αἰτοῦντος, οὐκ ἔδωκαν· εἰ δὲ βούλοιο λαμβάνειν, ἐλθεῖν αὐτὸν ἐκέλευον. Ἐλάβεν οὖν ἐλθὼν· καὶ πρῶτον μὲν αὐτὸς ἰδίχ τὰ γεγραμμένα διήλθε, καὶ παρεσημήνατο τόπους τινὰς εὐκατηγορήτους· ἔπειτα τὴν βουλὴν ἀθροίσας, ἀνεγίνωσκε, τῶν πλείστων ἀηδῶς ἐχόντων. Ἀλλόκοτον γὰρ ἔδοξεν εἶναι καὶ δεινόν, εὐθύνας τινὰ διδόναι ζῶντα, περὶ ὧν ἐβουλήθη γενέσθαι μετὰ τὴν τελευτήν. Ἐπεφύετο δὲ τῶν γεγραμμένων μάλιστα τῶν περὶ τῆς ταφῆς. Ἐκέλευε γὰρ αὐτοῦ τὸ σῶμα, κὰν ἐν Ῥώμῃ τελευτήσῃ, δι' ἀγορᾶς πομπευθὲν, εἰς Ἀλεξάνδρειαν ὡς Κλεοπάτραν ἀποσαλῆναι. Καλούσιος δὲ, Καίσαρος ἑταῖρος, ἔτι καὶ ταῦτα τῶν εἰς Κλεοπάτραν ἐγκλημάτων Ἀντωνίῳ προὔφερε· χαρίσασθαι μὲν αὐτῇ τὰς ἐκ Περγάμου βιβλιοθήκας, ἐν αἷς εἴκοσι μυριάδες βιβλίων ἀπλῶν ἦσαν· ἐν δὲ συνδείπνῳ, πολλῶν παρόντων, ἀνασάντα τρίβειν αὐτῆς τοὺς πόδας, ἐκ τινος ὀρισμοῦ καὶ συνθήκης γενομένης· Ἐφρσίους δ' ἀνασχέσθαι, παρόντος αὐτοῦ, κυρίαν τὴν Κλεοπάτραν ἀσπασαμένους. Δικάζοντα δὲ πολλάκις

τετράρχαις καὶ βασιλευσιν ἐπὶ βήματος, δελτάρια τῶν ἐρωτικῶν ὀνύχια καὶ χρυσάλλια δέχεσθαι παρ' αὐτῆς, καὶ ἀναγινώσκειν· Φουρνίου δὲ λέγοντος, ὅς ἦν ἀξιώματος μεγάλου, καὶ δεινότατος εἰπεῖν Ῥωμαίων, τὴν μὲν Κλεοπάτραν ἐν φορείῳ διὰ τῆς ἀγορᾶς κομίζεσθαι· τὸν δ' Ἀντώνιον, ὡς εἶδεν, ἀναπηδήσαντα, τὴν μὲν δίκην ἀπολιπεῖν, ἐκκρεμαννύμενον δὲ τοῦ φορείου παραπέμπειν ἐκείνην.

ΝΘ. Ἀλλὰ τούτων μὲν ἐδόκει τὰ πλεῖστα καταψεύδεσθαι Καλούσιος. Οἱ δὲ φίλοι τοῦ Ἀντωνίου περιόντες ἐν Ῥώμῃ τὸν δῆμον ἰκέτευον, ἕνα δ' ἐξ αὐτῶν ἔπεμψαν, Γεμίσιον, δεόμενον τοῦ Ἀντωνίου, μὴ περιιδεῖν αὐτὸν ἀποψηρισθέντα τῆς ἀρχῆς, καὶ πολέμιον Ῥωμαίων ἀναγορευθέντα. Γεμίσιος δὲ πλεύσας εἰς τὴν Ἑλλάδα, Κλεοπάτρα μὲν ἦν ὑποπτος, ὡς ὑπὲρ Ὀκταβίας πράττων, σκωπτόμενος δὲ παρὰ δεῖπνον ἀεὶ, καὶ κλισίαις ἀτίμοις προπηλακίζομενος ἠνείχετο, καιρὸν ἐντεύξεως ἀναμένων· κελουθεὶς δὲ λέγειν, ἐφ' οἷς ἤκει, παρὰ τὸ δεῖπνον, τὴν μὲν ἄλλην ἔφη νήφροντος εἶναι διάλεξιν, ἐν δὲ καὶ νήφων ἐπίστασθαι καὶ μεθύων, ὅτι καλῶς ἔξει πάντα, Κλεοπάτρας εἰς Αἴγυπτον ἀπαλλαγείσης. Πρὸς τοῦτο τοῦ Ἀντωνίου χαλεπήναντος, ἡ Κλεοπάτρα· «Καλῶς (ἔφη) πεποίηκας, ὦ Γεμίσιε, τὴν ἀλήθειαν ἄνευ βασάνων ἐξομολογησάμενος». Γεμίσιος μὲν οὖν μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀποδράς εἰς Ῥώμην ὄχθητο. Πολλοὺς δὲ καὶ τῶν ἄλλων φίλων οἱ Κλεοπάτρας κόλακες ἐξέβαλον, τὰς παροιρίας καὶ βωμολοχίας οὐχ ὑπομένοντας· ὧν καὶ Μάρκος ἦν Σιλανός, καὶ Δέλλιος, ὁ ἱστορικός. Οὗτος δὲ καὶ δεῖσαι φησὶν ἐπιβουλήν ἐκ Κλεοπάτρας, Γλαύκου, τοῦ ἱατροῦ, φράσαντος αὐτῷ. Προσέκρουσε δὲ Κλεοπάτρα παρὰ δεῖπνον, εἰπὼν, αὐτοῖς μὲν ὀξίνην ἐγγεῖσθαι, Σάρμεντον δὲ πίνειν ἐν Ῥώμῃ Φαλερῖνον. Ὁ δὲ Σάρμεντος ἦν τῶν Καίσαρος παιγνίων παιδάριον, ἃ Διλίκια Ῥωμαῖοι καλοῦσιν.

Ε. Ἐπεὶ δὲ παρεσκευάσθη Καῖσαρ ἰκανῶς, ψηφίζεται Κλεοπάτρα πολεμεῖν, ἀφελέσθαι δὲ τῆς ἀρχῆς Ἀντώνιον, ἧς ἐξέστη γυναικί. Καὶ προσεῖπε Καῖσαρ, ὡς Ἀντώνιος μὲν ὑπὸ φαρμάκων οὐδ' ἑαυτοῦ κρατοῖη· πολεμοῦσι δ' αὐτοῖς Μαρκίων, ὁ εὐνοῦχος, καὶ Ποθεινός, καὶ Εἰράς, ἡ Κλεοπάτρας κουρεύτρια, καὶ Χάρμιον, ὑφ' ὧν τὰ μέγιστα διοικεῖται τῆς ἡγεμονίας. Σημεῖα δὲ πρὸ τοῦ πολέμου τάδε γενέσθαι λέγεται. Πείσαιρα μὲν, Ἀντωνίου πόλις, κληρουχία ὠκισμένη παρὰ τὸν Ἀδρίαν, γασμάτων ὑπορράγέντων, κατεπόθη. Τῶν δὲ περὶ Ἄλβαν Ἀντωνίου λιθίνων ἀνδριάντων ἑνὸς ἰδρῶς ἀνεπίδυσεν ἡμέρας πολλὰς, ἀποματτόντων τινῶν, οὐ παυόμενος. Ἐν δὲ Πάτραις διατριβόντος αὐτοῦ, κεραινοῖς ἐνεπρήσθη τὸ Ἡράκλειον· καὶ τῆς Ἀθήνησι γιγαντομαχίας ὑπὸ πνευμάτων ὁ Διόνυσος ἐκσεισθεὶς εἰς τὸ θέατρον κατηνέχθη. Προσφικεῖ δ' ἑαυτὸν Ἀντώνιος Ἡρακλεῖ κατὰ γένος, καὶ Διονύσῳ κατὰ τὸν τοῦ βίου ζῆλον, ὥσπερ εἴρηται, Διόνυσος νέος προσαγορευόμενος. Ἡ δ' αὐτὴ θύελλα καὶ τοὺς Εὐμένους καὶ Ἀττάλου κολοσσούς, ἐπιγεγραμμένους Ἀντωνίου, Ἀθήνησιν ἐμπεσοῦσα, μόνους ἐκ πολλῶν ἀνέτρεψε. Ἡ δὲ Κλεοπάτρας ναυαρχίς ἐκαλεῖτο μὲν Ἀντωνιάς· σημεῖον δὲ περὶ αὐτὴν δεινὸν ἐφάνη. Χελιδόνες γὰρ ὑπὸ τὴν πρύμναν ἐνεόττευσαν· ἕτεροι δ' ἐπελθοῦσαι καὶ ταύτας ἐξήλασαν, καὶ τὰ νεόττια διέφθειραν.

ΞΑ. Συνιόντων δὲ πρὸς τὸν πόλεμον, Ἀντωνίῳ μὲν ἦσαν αἰμάχιμοι νῆες οὐκ ἐλάττους πεντακοσίων, ἐν αἷς ὀκτῆρεις πολλαὶ καὶ δεκῆρεις, κεκοσμημέναι σοβαρῶς καὶ πανηγυρικῶς· στρατοῦ δὲ μυριάδες δέκα, δισχιλίαι δ' ἰππεῖς ἐπὶ μυρίοις. Βασιλεῖς δ' ὑπήκοοι συνεμάχουν, Βόκχος ὁ Λιβύων, καὶ Ταρκόνδημος, ὁ τῆς ἄνω Κιλικίας, καὶ Καππαδοκίας μὲν Ἀρχέλαος, Παφλαγονίας δὲ Φιλάδελφος, Κομμαγενῆς δὲ Μιθριδάτης, Ἀδάλλας δὲ, Θράκης. Οὗτοι μὲν αὐτοὶ παρήσαν. Ἐκ δὲ Πόντου Πολέμων

στρατὸν ἔπεμπε, καὶ Μάλχος ἐξ Ἀραβίας, καὶ Ἡρώδης ὁ Ἰουδαῖος· ἔτι δ' Ἀμύντας, ὁ Λυκαόνων καὶ Γαλατῶν βασιλεὺς· ἦν δὲ καὶ παρὰ τοῦ Μήδων βασιλέως ἀπεσταλμένη βοήθεια. Καίσαρι δὲ νῆες ἦσαν πρὸς ἄλκην πεντήκοντα καὶ διακόσιαι, στρατοῦ δ' ὀκτὼ μυριάδες, ἵππεῖς δὲ παραπλήσιοι τὸ πλῆθος τοῖς πολεμίοις. Ἦρχον δ', Ἀντώνιος μὲν τῆς ἀπ' Εὐφράτου καὶ Ἀρμενίας μέχρι πρὸς τὸν Ἰόνιον καὶ Ἰλλυριούς· Καίσαρ δ' ἀπ' Ἰλλυριῶν τῆς ἐπὶ τὸν ἐσπέριον Ὀκεανὸν καθηκούσης, καὶ τῆς ἀπ' Ὀκεανοῦ πάλιν ἐπὶ τὸ Τυρρηνικὸν καὶ Σικελικὸν πέλαγος. Αἰθύης δὲ, τὴν [μὲν] Ἰταλία καὶ Γαλατία καὶ Ἰβηρία μέχρι σπηλῶν Ἡρακλείων ἀντιπαρήκουσαν εἶχε Καῖσαρ· τὰ δ' ἀπὸ Κυρήνης μέχρις Αἰθιοπίας Ἀντώνιος.

ΕΒ. Οὕτω δ' ἄρα προσθήκη τῆς γυναικὸς ἦν, ὥσε τῷ πεζῷ πολὺ διαφέρων, ἐβούλετο τοῦ ναυτικοῦ τὸ κράτος εἶναι διὰ Κλεοπάτραν καὶ ταῦτα, πληρωμάτων ἀπορία συναρπαζομένους ὑρῶν ὑπὸ τῶν τριηραρχῶν ἐκ τῆς πολλὰ δὴ τλάσης Ἑλλάδος ὀδοιπόρους, ὀνηλάτας, θεριστάς, ἐφήβους· καὶ οὐδ' οὕτω πληρουμένας τὰς ναῦς, ἀλλὰ τὰς πλείστας ἀποδεεῖς καὶ μοχθηρῶς πλεούσας. Καῖσαρ δ' οὐ πρὸς ὕψος, οὐδ' ὄγκον, ἐπιδεικτικῶς πεπηγυῖαις ναυσίν, εὐσρόφοις δὲ καὶ ταχεῖαις καὶ πεπληρωμέναις ἀκριβῶς ἐξηρτυμένος, ἐν Τάραντι καὶ Βρεντησίῳ συνέχων τὸ ναυτικόν, ἔπεμπε πρὸς Ἀντώνιον, ἀξιῶν μὴ διατρίβειν τὸν χρόνον, ἀλλ' ἔρχεσθαι μετὰ τῶν δυνάμεων· αὐτὸς δὲ τῷ μὲν σὺλῳ παρέξειν ὄρμους ἀκωλύτως καὶ λιμένας, ὑποχωρήσειν δὲ τῷ πεζῷ τῆς παραλίας ἵππου δρόμον ἀπὸ θαλάσσης, μέχρις ἂν ἀσφαλῶς ἀποβῆ καὶ στρατοπεδεύσῃται. Τούτοις ἀντικομπάζων Ἀντώνιος, αὐτὸν μὲν εἰς μονομαχίαν προὔκαλεῖτο, καίπερ ὢν πρεσβύτερος· εἰ δὲ φεύγοι τοῦτο, περὶ Φάρσαλον ἡξίου τοῖς στρατεύμασιν, ὡς πάλαι Καῖσαρ καὶ Πομπήιος, διαγωνίσασθαι. Φθάνει δὲ Καῖσαρ, Ἀντωνίου περὶ τὸ Ἄκτιον

ὄρουόντος, ἐν ᾧ τόπῳ νῦν ἡ Νικόπολις ἱδρύεται, διαβαλὼν τὸν Ἴόνιον, καὶ τῆς Ἠπείρου χωρίον, ὃ Τορύνη καλεῖται, κατασχών· θορυβουμένων δὲ τῶν περὶ τὸν Ἀντώνιον (ὕστεροι γὰρ ὁ πεζὸς αὐτοῖς), ἡ μὲν Κλεοπάτρα σκώπτουσα· « Τί δεινὸν » (ἔλεγεν), εἰ Καῖσαρ ἐπὶ τῇ τορύνῃ κἀθηται »;

ΕΓ. Ἀντώνιος δ', ἅμα ἡμέρα τῶν πολεμίων ἐπιπλεόντων, φοβηθεὶς, μὴ τῶν ἐπιβατῶν ἐρήμους ἔλωσι τὰς ναῦς, τοὺς μὲν ἐρέτας ὀπλίσας ἐπὶ τῶν καταστροφμάτων παρέταξεν ὄψεως ἕνεκα, τοὺς δὲ ταρσοὺς τῶν νεῶν ἐγείρας καὶ πτερώσας ἐκατέρωθεν, ἐν τῷ στόματι περὶ τὸ Ἄκτιον ἀντιπρώρους συνεῖχεν, ὡς ἐνήρεις καὶ παρεσκευασμένας ἀμύνεσθαι. Καὶ Καῖσαρ μὲν οὕτω καταστρατηγηθεὶς ἀπεχώρησεν. Ἐδοξε δὲ καὶ τὸ ὕδωρ εὐμηχάνως ἐρύμασι τισιν ἐμπεριλαβὼν, ἀφελέσθαι τοὺς πολεμίους, τῶν ἐν κύκλῳ χωρίων ὀλίγον καὶ πονηρὸν ἐχόντων. Εὐγνωμόνως δὲ καὶ Δομιτίῳ προσηνέχθη παρὰ τὴν Κλεοπάτρας γνώμην. Ἐπεὶ γὰρ ἐκεῖνος ἤδη πυρέττων εἰς μικρὸν ἐμβὰς ἀκάτιον, πρὸς Καίσαρα μετέστη, βαρέως ἐνεγκὼν ὁ Ἀντώνιος, ὅμως πᾶσαν αὐτῷ τὴν ἀποσκευὴν μετὰ τῶν φίλων καὶ τῶν θεραπόντων ἀπέπεμψε. Καὶ Δομίτιος μὲν, ὥσπερ ἐπὶ τῷ μὴ λαθεῖν τὴν ἀπιστίαν αὐτοῦ καὶ προδοσίαν μεταβαλλόμενος, εὐθύς ἐτελεύτησεν. Ἐγένοντο δὲ καὶ βασιλέων ἀποσάσεις, Ἀμύντου καὶ Δηϊοτάρου, πρὸς Καίσαρα. Τὸ δὲ ναυτικόν, ἐν παντὶ δυσπραγοῦν, καὶ πρὸς ἅπασαν ὑπερίζον βοήθειαν, αὐθις ἠνάγκαζε τῷ πεζῷ προσέχειν τὸν Ἀντώνιον. Ἔσχε δὲ καὶ Κανίδιον, τὸν ἄρχοντα τοῦ πεζοῦ, μεταβολὴ γνώμης παρὰ τὰ δεινά· καὶ συνεβούλευε Κλεοπάτραν μὲν ἀποπέμπειν, ἀναχωρήσαντα δ' εἰς Θράκην, ἢ Μακεδονίαν, πεζομαχίᾳ κρῖναι. Καὶ γὰρ Δικόμης, ὁ Γετῶν βασιλεὺς, ὑπισχνεῖτο πολλῇ στρατιᾷ βοηθήσειν· οὐκ εἶναι δ' αἰσχρὸν, εἰ Καίσαρι, γεγυμνασμένῳ περὶ τὸν Σικελικὸν πόλεμον, ἐκστήσονται τῆς θαλάσσης, ἀλλὰ δεινὸν, εἰ τῶν πεζῶν

ἀγώνων ἐμπειρότατος ὢν Ἀντώνιος οὐ χρήσεται ῥώμῃ καὶ παρασκευῇ τοσοῦτων ὀπλιτῶν, εἰς ναῦς διανέμων καὶ καταναλίσκων τὴν δύναμιν. Οὐ μὴν ἀλλ' ἐξεκίνησε Κλεοπάτρα διὰ τῶν νεῶν κριθῆναι τὸν πόλεμον, ἥδη πρὸς φυγὴν ὀρώσα, καὶ τιθεμένη τὰ καθ' ἑαυτὴν, οὐχ ὅπου πρὸς τὸ νικᾶν ἔσαι χρήσιμος, ἀλλ' ὅθεν ἄπεισι ῥᾶστα, τῶν πραγμάτων ἀπολλυμένων. Ἦν δὲ μακρὰ σκέλη κατατείνοντα πρὸς τὸν ναύσταθμον ἀπὸ τῆς στρατοπεδείας, δι' ὧν ὁ Ἀντώνιος εἰώθει παριέναι μηδὲν ὑφορώμενος. Οἰκέτου δὲ Καίσαρι φράσαντος, ὡς δυνατὸν εἶη κατιόντα διὰ τῶν σκελῶν συλλαβεῖν αὐτὸν, ἔπεμψε τοὺς ἐνεδρεύσοντας. Οἱ δὲ παρὰ τοσοῦτον ἤλθον, ὥς συναρπάσαι τὸν προηγούμενον αὐτοῦ, προεξανασάντες· αὐτὸς δὲ δρόμῳ μόλις ὑπεξέφυγεν.

ΕΔ. Ὡς δὲ νχυμαχεῖν ἐδέδοκτο, τὰς μὲν ἄλλας ἐνέπρησε νῦς, πλὴν ἐξήκοντα τῶν Αἰγυπτίων· τὰς δ' ἀρίστας καὶ μεγίστας ἀπὸ τριήρους μέχρι δεκῆρους ἐπλήρου, δισμυρίους ἐμβιβάζων ὀπλίτας, καὶ δισχιλίους τοξότας. Ἔνθα πεζομάχον ἄνδρα τῶν ταξιαρχῶν λέγουσι, παμπόλλους ἠγωνισμένον ἀγῶνας Ἀντωνίῳ, καὶ κατατετριμμένον τὸ σῶμα, τοῦ Ἀντωνίου παριόντος, ἀνακλαύσασθαι, καὶ εἰπεῖν· « ὦ αὐτοκράτορ, τί τῶν τραυμάτων τούτων, ἢ τοῦ ξίφους, καταγνοῦς, ἐν ξύλοις πονηροῖς » ἔχεις τὰς ἐλπίδας; Αἰγύπτιοι καὶ Φοίνικες ἐν θαλάσῃ μαχέσθωσαν, ἡμῖν δὲ γῆν δὸς, ἐφ' ἧς εἰώθαμεν ἐσῶτες ἀποθνήσκειν, ἢ νικᾶν τοὺς πολεμίους ». Πρὸς ταῦτα μηδὲν ἀποκρινάμενος, ἀλλὰ τῇ χειρὶ καὶ τῷ προσώπῳ μόνῳ, οἷον ἐγκελευσάμενος τὸν ἄνδρα θαρρῆεῖν, παρῆλθεν, οὐ χρησὰς ἔχων ἐλπίδας· ὅς γε καὶ τοὺς κυβερνήτας, τὰ ἰστία βουλομένους ἀπολιπεῖν, ἠνάγκασεν ἐμβαλέσθαι καὶ κομίζεῖν, λέγων, ὅτι δεῖ μηδένα φεύγοντα τῶν πολεμίων διαφυγεῖν.

ΕΕ. Ἐκείνην μὲν οὖν τὴν ἡμέραν, καὶ τρεῖς τὰς ἐφεξῆς, μεγάλῳ πνεύματι κυμανθὲν τὸ πέλαγος τὴν μάχην ἐπέσχε·

πέμπτη δὲ, νηνεμίας καὶ γαλήνης ἀκλύσου γενομένης, συνήεσαν, Ἀντώνιος μὲν τὸ δεξιὸν κέρας ἔχων καὶ Ποπλικόλας, Κοίλιος δὲ τὸ εὐώνυμον, ἐν μέσῳ δὲ Μάρκος Ὀκτάβιος, καὶ Μάρκος Ἰνσήιος. Καίσαρ δ' ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου τάξας Ἀγρίππαν, αὐτῷ τὸ δεξιὸν κατέλιπε. Τῶν δὲ πεζῶν, τῶν μὲν Ἀντωνίου, Κανίδιος· τῶν δὲ Καίσαρος, Ταῦρος ἐπὶ τῆς θαλάττης παρατάξαντες ἡσύχαζον. Αὐτῶν δὲ τῶν ἡγεμόνων, Ἀντώνιος μὲν ἐπεφοίτα πανταχόσε κωπήρει, τοὺς στρατιώτας παρακαλῶν, ὑπὸ βρίθους τῶν νεῶν, ὥσπερ ἐκ γῆς ἐδραίους μάχεσθαι, τοῖς δὲ κυβερνήταις διακελευόμενος, ὥσπερ ὀρμούταις ἀτρέμα ταῖς ναυσὶ δέχεσθαι τὰς ἐμβολὰς τῶν πολεμίων, τὴν περὶ τὸ σῶμα δυσχωρίαν φυλάττοντας. Καίσαρι δὲ λέγεται μὲν, ἔτι σκότους, ἀπὸ τῆς σκηνῆς κύκλῳ περιιόντι πρὸς τὰς ναῦς ἄνθρωπος ἐλαύνων ὄνον ἀπαντῆσαι· πυθομένῳ δὲ τοῦνομα γνωρίσας αὐτὸν, εἶπεν· « Ἐμοὶ μὲν Εὐτυχος ὄνομα, τῷ δ' ὄνῳ Νίκων ». Διὸ καὶ τοῖς ἐμβόλοις τὸν τόπον κοσμῶν ὕψερων, ἔστησε χαλκοῦν ὄνον καὶ ἄνθρωπον. Ἐπιδὼν δὲ τὴν ἄλλην παρτάξιν, ἐν πλοίῳ πρὸς τὸ δεξιὸν κομισθεὶς, ἐθαύμασεν ἀτρεμοῦντας ἐν τοῖς σεννοῖς τοὺς πολεμίους. Ἡ γὰρ ὄψις ἦν τῶν νεῶν ἐπ' ἀγκύραις ὀρμουσῶν. Καὶ τοῦτο μέχρι πολλοῦ πεπεισμένος, ἀνεῖχε τὰς ἑαυτοῦ, περὶ ὀκτὼ σάδια τῶν ἐναντίων ἀρρώσας. Ἐκτῆ δ' ἦν ὥρα, καὶ, πνεύματος αἰρομένου πελαγίου, δυσανασχετοῦντες οἱ Ἀντωνίου πρὸς τὴν διατριβὴν, καὶ τοῖς ὕψει καὶ μεγέθεσι τῶν οἰκείων νεῶν πεποιθότες, ὡς ἀπροσμάχοις, τὸ εὐώνυμον ἐκίνησαν. Ἰδὼν δὲ Καῖσαρ ἤσθη, καὶ πρύμναν ἐκρούσατο τῷ δεξιῷ, βουλόμενος ἔτι μᾶλλον ἐκ τοῦ κόλπου καὶ τῶν σενῶν ἔξω τοὺς πολεμίους ἐπισπάσασθαι, καὶ περιπλέων εὐήρσει σκάφει τοῖς ἑαυτοῦ συμπλέκεσθαι πρὸς *τὰς* ναῦς ὑπ' ὄγκου καὶ πληρωμάτων ὀλιγότητος ἀργὰς καὶ βραδείας.

Ἔς. Ἀρχομένου δὲ τοῦ ἀγῶνος ἐν χερσὶν εἶναι, ἐμβολαὶ μὲν

οὐκ ἦσαν, οὐδ' ἀναρρήξεις νεῶν, τῶν μὲν Ἀντωνίου διὰ βάρους ῥύμην οὐκ ἔχουσῶν, ἢ μάλιστα ποιεῖ τὰς τῶν ἐμβόλων πληγὰς ἐνεργούς, τῶν δὲ Καίσαρος οὐ μόνον ἀντιπρώρων συμφέρεσθαι πρὸς χαλκώματα σερὰ καὶ τραχέα φυλασσομένων, ἀλλὰ μηδὲ κατὰ πλευρὰν ἐμβολὰς διδόναι θαρρόντων· ἀπεθραύοντο γὰρ τὰ ἔμβολα ῥαδίως, ἢ προσπέσεις σκάρσει τετραγώνων ζύλων μεγάλων σιδήρῳ συνηρμοσμένων πρὸς ἄλληλα δεδεμένοις. Ἦν οὖν πεζομαχία προσφερῆς ὁ ἀγὼν, τὸ δ' ἀληθέστερον εἰπεῖν, τειχομαχία. Τρεῖς γὰρ ἅμα καὶ τέσσαρες περὶ μίαν τῶν Ἀντωνίου συνέιχοντο, γέροισι καὶ δόρασι καὶ κοντοῖς χρωμένων καὶ πυροβόλοις· οἱ δ' Ἀντωνίου καὶ καταπέλταις ἀπὸ ξυλίνων πύργων ἔβαλλον. Ἀγρίππου δὲ θάτερον κέρας εἰς κύκλωσιν ἐκτείνοντος, ἀντανάγειν Ποπλικόλας ἀναγκαζόμενος, ἀπερὸρήγνυτο τῶν μέσων. Θορυβουμένων δὲ τούτων, καὶ συμπλεκομένων τοῖς περὶ τὸν Ἀρρουντίον, ἀκρίτου δὲ καὶ κοινῆς ἔτι τῆς ναυμαχίας συνεζώσης, αἰφνίδιον αἱ Κλεοπάτρας ἐξήκοντα νῆες ὤφθησαν αἰρόμεναι πρὸς ἀπόπλουν τὰ ἰσία, καὶ διὰ μέσου φεύγουσαι τῶν μαχομένων ἦσαν γὰρ ὀπίσω τεταγμέναι τῶν μεγάλων, καὶ διεκπίπτουσαι ταραχὴν ἐποίουν. Οἱ δ' ἐναντίῳ θαυμάζοντες ἐθεῶντο, τῷ πνεύματι χρωμένας ὀρῶντες ἐπεχούσας πρὸς τὴν Πελοπόννησον. Ἐνθα δὴ φανερόν αὐτὸν Ἀντώνιος ἐποίησεν οὗτ' ἄρχοντας, οὗτ' ἀνδρός, οὔτε ὅλως ἰδίους λογισμοῖς διοικούμενον· ἀλλ', ὅπερ τις παίζων εἶπε, τὴν ψυχὴν τοῦ ἐρῶντος ἐν ἄλλοτρίῳ σώματι ζῆν, ἐλκόμενος ὑπὸ τῆς γυναικὸς, ὥσπερ συμπεφυκῶς καὶ συμμεταφερόμενος. Οὐ γὰρ ἔφθη τὴν ἐκείνης ἰδὼν ναῦν ἀποπλέουσαν, καὶ πάντων ἐκλαθόμενος, καὶ προδοὺς καὶ ἀποδράς τοὺς ὑπὲρ αὐτοῦ μαχομένους καὶ θνήσκοντας, εἰς πενήτην μετεμβάς, Ἀλεξάνδρου τοῦ Σύρου καὶ Σκελλίου μόνων αὐτῷ συνεμβάντων, ἐδίωκε τὴν ἀπολωλεκυῖαν ἤδη καὶ προσ-απολοῦσαν αὐτόν.

ΕΖ. Εκείνη δὲ γνωρίσασα σημεῖον ἀπὸ τῆς νεῶς ἀνέσχε· καὶ προσενεχθεὶς οὕτω καὶ ἀναληφθεὶς, ἐκείνην μὲν οὐτ' εἶδεν, οὐτ' ὤφθη· παρελθὼν δὲ μόνος εἰς πρόραν, ἐφ' αὐτοῦ ἐκάθητο σιωπῇ, ταῖς χερσὶν ἀμφοτέραις ἐχόμενος τῆς κεφαλῆς. Ἐν τούτῳ δὲ λιβυρνίδες ὤφθησαν διώκουσαι παρὰ Καίσαρος· ὁ δ', ἀντίπρωρον ἐπισρέφειν τὴν ναῦν κελεύσας, τὰς μὲν ἄλλας ἀνέσειλεν· Εὐρυκλῆς δ' ὁ Λάκων ἐνέκειτο σοβαρὸς, λόγχην τινὰ κραδαίνων ἀπὸ τοῦ κατασρώματος, ὡς ἀφήσων εἰς αὐτόν. Ἐπισάντος δὲ τῇ πρόρᾳ τοῦ Ἀντωνίου, καὶ « Τίς οὗτος (εἰπόντος) ὁ » διώκων Ἀντώνιον; — Ἐγὼ (εἶπεν), Εὐρυκλῆς ὁ Λαχάρους, » τῇ Καίσαρος τύχῃ τὸν τοῦ πατρὸς ἐκδικῶν θάνατον ». Ὁ δὲ Λαχάρης ὑπ' Ἀντωνίου λησιείας αἰτία περιπεσὼν ἐπελεκίσθη. Πλὴν οὐκ ἐνέβαλεν ὁ Εὐρυκλῆς εἰς τὴν Ἀντωνίου ναῦν, ἀλλὰ τὴν ἑτέραν τῶν ναυαρχίδων (δύο γὰρ ἦσαν) τῷ χαλκώματι πατάξας περιερόμβησε, καὶ ταύτην τε πλαγίαν περιπεσοῦσαν εἶλε, καὶ τῶν ἄλλων μίαν, ἐν ἣ πολυτελεῖς σκευαὶ τῶν περὶ δίαιταν ἦσαν. Ἀπαλλαγέντος δὲ τούτου, πάλιν ὁ Ἀντώνιος εἰς τὸ αὐτὸ σχῆμα καθεὶς ἑαυτὸν, ἡσυχίαν ἤγε· καὶ τρεῖς ἡμέρας καθ' ἑαυτὸν ἐν πρόρᾳ διαιτηθεὶς, εἶθ' ὑπ' ὀργῆς, εἴτ' αἰδούμενος ἐκείνην, Ταινάρῳ προσέσχεν. Ἐνταῦθα δ' αὐτοὺς αἱ συνήθεις γυναῖκες πρῶτον μὲν εἰς λόγους ἀλλήλοις συνήγαγον, εἶτα συνδειπνεῖν καὶ συγκαθεύδειν ἔπεισαν. Ἢδη δὲ καὶ τῶν τρογύλων πλοίων οὐκ ὀλίγα, καὶ τῶν φίλων τινὲς ἐκ τῆς τροπῆς ἠθροίζοντο πρὸς αὐτοὺς, ἀγγέλλοντες ἀπολωλέναι τὸ ναυτικόν, οἴεσθαι δὲ τὸ πεζὸν συνεσάναι. Ἀντώνιος δὲ πρὸς μὲν Κανίδιον ἀγγέλους ἔπεμψεν, ἀναχωρεῖν διὰ Μακεδονίας εἰς Ἀσίαν τῷ στρατῷ κατὰ τάχος κελεύων, αὐτὸς δὲ μέλλων ἀπὸ Ταινάρου πρὸς τὴν Λιβύην διαίρειν, ὀλκάδα μίαν πολὺ μὲν νόμισμα, πολλοῦ δ' ἀξίας ἐν ἀργύρῳ καὶ χρυσῷ κατασκευὰς τῶν βασιλικῶν κομίζουσαν ἐξελόμενος, τοῖς φίλοις ἐπέδωκε,

κοινῇ νείμασθαι καὶ σώζειν ἑαυτοὺς κελύσας. Ἀρνούμενος δὲ καὶ κλαίοντας εὐμενῶς πάνυ καὶ φιλοφρόνως παραμυθησάμενος καὶ δεηθείς, ἀπέστειλε γράψας πρὸς Θεόφιλον, τὸν ἐν Κορίνθῳ διοικητὴν, ὅπως ἀσφάλειαν ἐκπορίσῃ, καὶ ἀποκρύψῃ τοὺς ἄνδρας, ἄχρις ἂν ἰλάσασθαι Καίσαρα δυνηθῶσιν. Οὗτος ἦν Θεόφιλος, Ἰππάρχου πατήρ, τοῦ πλείστον παρ' Ἀντωνίῳ δυνηθέντος, πρώτου δὲ πρὸς Καίσαρα τῶν ἀπελευθέρων μεταβαλομένου, καὶ κατοικήσαντος ὕστερον ἐν Κορίνθῳ.

ΞΗ. Ταῦτα μὲν οὖν τὰ κατὰ τὸν Ἀντώνιον. Ἐν Ἀκτίῳ δὲ πολὺν ὁ χρόνος ἀντισχῶν Καίσαρι χρόνον, καὶ μέγιστον βλαβεῖς ὑπὸ τοῦ Κλύδωνος ὑψηλοῦ κατὰ πρίωραν ἰσαμένου, μόλις ὥρας δεκάτης ἀπέϊπε. Καὶ νεκροὶ μὲν οὐ πλείους ἐγένοντο πεντακισχιλίων, ἐάλωσαν δὲ τριακόσiai νῆες, ὡς αὐτὸς ἀνέγραψε Καῖσαρ. Ἔσθοντο δ' οὐ πολλοὶ πεφευγότος Ἀντωνίου, καὶ τοῖς πυθομένοις τὸ πρῶτον ἄπιστος ἦν ὁ λόγος, εἰ δέκα καὶ ἐννέα τάγματα πεζῶν ἀηττήτων καὶ δισχιλίους ἐπὶ μυρίοις ἵππεῖς ἀπολιπῶν οἴχεται, καθάπερ οὐ πολλάκις ἐπ' ἀμφοτέρω τῇ τύχῃ κεχηρμένος, οὐδὲ μυρίων ἀγῶνων καὶ πολέμων μεταβολαῖς ἐγγεγυμνασμένος. Οἱ δὲ στρατιῶται καὶ πόθον τινὰ καὶ προσδοκίαν εἶχον, ὡς αὐτίκα ποθὲν ἐπιφανησομένου· καὶ τοσαύτην ἐπεδειξάντο πίσιν καὶ ἀρετὴν, ὥστε καὶ τῆς φυγῆς αὐτοῦ φανερᾶς γενομένης, ἡμέρας ἑπτὰ συμμεῖναι, περιορῶντες ἐπιπροσβευόμενον αὐτοῖς Καίσαρα. Τέλος δὲ, τοῦ στρατηγοῦ Κανιδίου νύκτωρ ἀποδράντος, καὶ καταλιπόντος τὸ στρατόπεδον, γενόμενοι πάντων ἔρημοι, καὶ προδοθέντες ὑπὸ τῶν ἀρχόντων, τῷ κρατοῦντι προσεχώρησαν. Ἐκ τούτου Καῖσαρ μὲν ἐπ' Ἀθήνας ἔπλευσε, καὶ διαλλαγῆς τοῖς Ἕλλησι, τὸν περιόντα σῆτον ἐκ τοῦ πολέμου διένειμε ταῖς πόλεσι πραττούσαις ἀθλίως, καὶ περικεκομμέναις χρημάτων, ἀνδραπόδων, ὑποζυγίων. Ὁ γοῦν πρόπαππος ἡμῶν, Νίκαρχος, διηγεῖτο, τοὺς πολίτας ἅπαντας ἀναγκάζεσθαι

ἀναγκάζεσθαι τοῖς ὅμοις καταφέρειν μέτρημα πυρῶν τεταγμένον ἐπὶ τὴν πρὸς Ἀντίκυραν θάλασσαν, ὑπὸ μασίγων ἐπιταχυνομένους· καὶ μίαν μὲν οὕτω φορὰν ἐνεργεῖν, τὴν δὲ δευτέραν ἤδη μεμετρημένοις καὶ μέλλουσιν αἰρεσθαι, νενικημένον Ἀντώνιον ἀγγελεῖναι, καὶ τοῦτο διασῶσαι τὴν πόλιν· εὐθὺς γάρ, τῶν Ἀντωνίου διοικητῶν καὶ στρατιωτῶν φυγόντων, διανείμασθαι τὸν σῖτον αὐτούς.

ΞΘ. Ἀντώνιος δὲ, Λιβύης ἀψάμενος, καὶ Κλεοπάτραν εἰς Αἴγυπτον ἐκ Παραιτονίου προπέμψας, αὐτὸς ἀπέλαυνεν ἐρημίας ἀφθόνου σὺν δυσὶ φίλοις ἀλύων καὶ πλανώμενος, Ἕλλησι μὲν Ἀριστοκράτει ῥητορικῶ, Ῥωμαίῳ δὲ Λουκιλίῳ· περὶ οὗ δι' ἐτέρων γεγράφαμεν, ὡς ἐν Φιλίπποις, ὑπὲρ τοῦ διαφυγεῖν Βροῦτον, αὐτὸς αὐτὸν, ὡς δὴ Βροῦτος ὢν, ἐνεχείρισε τοῖς διώκουσι· καὶ διασωθεὶς ὑπ' Ἀντωνίου, διὰ τοῦτο πιστὸς αὐτῷ καὶ βέβαιος ἄχρι τῶν ἐσχάτων καιρῶν παρέμεινεν. Ἐπεὶ δὲ καὶ τὴν ἐν Λιβύῃ δύναμιν ὁ πεπιστευμένος ἀπέσκησεν, ὁρμήσας ἑαυτὸν ἀνελεῖν, καὶ διακωλυθεὶς ὑπὸ τῶν φίλων, καὶ κοιμισθεὶς εἰς Ἀλεξάνδρειαν, εὔρε Κλεοπάτραν ἐπιτολμῶσαν ἔργῳ παραβόλῳ καὶ μεγάλῳ. Τοῦ γὰρ εἴργοντος ἰσθμοῦ τὴν ἐρυθρὰν ἀπὸ τῆς κατ' Αἴγυπτον θαλάσσης, καὶ δοκοῦντος Ἀσίαν καὶ Λιβύην ὀρέζειν, ἢ σφίγγεται μάλισα τοῖς πελάγεσι, καὶ βραχύτερος εὐρὸς ἐστὶ, τριακοσίων σταδίων ὄντων, ἐνεχέριξεν ἄρασα τὸν σόλον, ὑπερνεωλκῆσαι, καὶ καθέισα τὰς ναῦς εἰς τὸν Ἀραβικὸν κόλπον μετὰ χρημάτων πολλῶν καὶ δυνάμεως, ἔξω κατοικεῖν, ἀποφυγεῖσα δουλείαν καὶ πόλεμον. Ἐπεὶ δὲ τὰς πρώτας ἀνελκομένας τῶν νεῶν οἱ περὶ τὴν Πέτραν Ἄραβες κατέκαυσαν, ἔτι δ' Ἀντώνιος τὸν ἐν Ἀκτίῳ στρατὸν ὄφετο συμμένειν, ἐπαύσατο, καὶ τὰς ἐμβολὰς ἐφύλαττεν. Ἀντώνιος δὲ, τὴν πόλιν ἐκλιπὼν καὶ τὰς μετὰ τῶν φίλων διατριβὰς, οἴκησιν ἕναλον κατασκεύαζεν αὐτῷ περὶ τὴν Φάρον, εἰς τὴν θάλασσαν χῶμα προβαλὼν· καὶ διῆγεν

αὐτόθι φυγὰς ἀνθρώπων, καὶ τὸν Τίμωνος ἀγαπᾶν καὶ ζηλοῦν βίον ἔφρασκεν, ὡς δὴ πεπονθὼς ὅμοια· καὶ γὰρ αὐτὸς ἀδικηθεὶς ὑπὸ φίλων καὶ ἀχαριστηθεὶς, διὰ τοῦτο πᾶσιν ἀνθρώποις ἀπίστεϊν καὶ δυσχεραίνειν.

Ο. Ὁ δὲ Τίμων ἦν Ἀθηναῖος, θς καὶ γέγονεν ἡλικίᾳ μάλιστα κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ὡς ἐκ τῶν Ἀριστοφάνους καὶ Πλάτωνος δραμάτων λαβεῖν ἐστὶ· κωμωδεῖται γὰρ ἐν ἐκείνοις, ὡς δυσμενὴς καὶ μισάνθρωπος. Ἐκκλίνων δὲ καὶ διωθόμενος ἅπασαν ἔντευξιν, Ἀλκιβιάδην, νέον ὄντα καὶ θρασύν, ἠσπάζετο καὶ κατεφίλει περισθύμως. Ἀπημάντου δὲ θαυμάσαντος, καὶ πυθμένου τὴν αἰτίαν, φίλῃν ἔφη τὸν νεανίσκον, εἰδὼς, ὅτι πολλῶν Ἀθηναίων κακῶν αἴτιος ἔσοιτο. Τὸν δ' Ἀπήμαντον μόνον, ὡς ὅμοιον αὐτῷ καὶ ζηλοῦντα τὴν δίαιταν, ἔξιν ὅτε προσέειπε. Καὶ ποτε, τῆς τῶν Χοῶν οὔσης ἑορτῆς, εἰσιῶντο καθ' αὐτοὺς οἱ δύο· τοῦ δ' Ἀπημάντου φήσαντος· « Ὅς καλόν, ὦ Τίμων, τὸ συμπόσιον ἡμῶν. -- Εἶγε σὺ (ἔφη) » μὴ παρῆς ». Λέγεται δ', Ἀθηναίων ἐκκλησιαζόντων, ἀναβάς ἐπὶ τὸ βῆμα ποιῆσαι σιωπὴν καὶ προσδοκίαν μεγάλην διὰ τὸ παράδοξον· εἴτ' εἶπεῖν· « Ἐσί μοι μικρὸν οἰκόπεδον, ὦ ἄνδρες » Ἀθηναῖοι, καὶ συκῆ τις ἐν αὐτῷ πέφυκεν, ἐξ ἧς ἤδη συχοὶ » τῶν πολιτῶν ἀπήγγεζαντο. Μέλλων σὺν οἰκοδομεῖν τὸν τόπον, » ἐβουλήθη δημοσίᾳ προειπεῖν, ἴν', ἂν ἄρα τινὲς ἐθέλωσιν ὑμῶν, πρὶν ἐκκοπῆναι τὴν συκὴν, ἀπάγξωνται ». Τελευτήσαντος δ' αὐτοῦ, καὶ ταφέντος Ἀλῆσι παρὰ τὴν θάλασσαν, ὦλισθε τὰ προύχοντα τοῦ αἰγιαλοῦ· καὶ τὸ κύμα περιελθὼν, ἄβατον καὶ ἀπροσπέλαστον ἀνθρώπων πεποίηκε τὸν τάρον. Ἦν δ' ἐπιγεγραμμένον·

Ἐνθάδ' ἀπορρήξας ψυχὴν βαρυδαίμονα κείμαι.

Τοῦνομα δ' οὐ πύτυσθε· κακὰ δὲ κακῶς ἀπόλοιθε!

Καὶ τοῦτο μὲν αὐτὸν ἔτι ζῶντα πεποιθέναι λέγουσι· τὸ δὲ περιφερόμενον Καλλιμάχειον ἔστι·

Τίμων μισάνθρωπος ἐσοικέω· ἀλλὰ πάρελθε,

Οἰμώζειν εἶπας πολλά, πάρελθε μόνον.

ΟΑ. Ταῦτα μὲν περὶ Τίμωνος ἀπὸ πολλῶν ὀλίγα. Τῷ δ' Ἄντωνίῳ Κανιδίῳ τε τῆς ἀποβολῆς τῶν ἐν Ἀκτίῳ δυνάμεων αὐτάγγελος ἦλθε· καὶ τὸν Ἰουδαῖον Ἡρώδην, ἔχοντα τινὰ τάγματα καὶ σπείρας, ἤκουσε Καίσαρι προσκεχωρηκέναι, καὶ τοὺς ἄλλους ὁμοίως δυνάσας ἀφίσασθαι, καὶ μηδὲν ἔτι συμμένειν τῶν ἐκτός. Οὐ μὴν διετάραξέ τι τούτων αὐτὸν, ἀλλ' ὥσπερ ἄσμενος τὸ ἐλπίζειν ἀποτεθειμένος, ἵνα καὶ τὸ φροντίζειν, τὴν μὲν ἔναλον ἐκείνην δίαιταν, ἣν Τιμώνειον ὠνόμαζεν, ἐξέλιπεν· ἀναληφθεὶς δ' ὑπὸ τῆς Κλεοπάτρας εἰς τὰ βασιλεία, πρὸς δεῖπνα καὶ πότους καὶ διανομὰς ἔστρεψε τὴν πόλιν, ἐγγράφων μὲν εἰς ἐφῆβους τὸν Κλεοπάτρας παῖδα καὶ Καίσαρος, τὸ δ' ἀπόρρυρον καὶ τέλειον ἱμάτιον Ἀντύλλῳ, τῷ ἐκ Φουλβίας, περιτιθείς· ἐφ' οἷς ἡμέρας πολλὰς συμπόσια καὶ κῶμοι καὶ θαλαῖαι τὴν Ἀλεξάνδρειαν κατεῖχον. Αὐτοὶ δὲ τὴν μὲν τῶν Ἀμιμητοβίῳ ἐκείνην σύνοδον κατέλυσαν, ἐτέραν δὲ συνέταζαν, οὐδὲν τι λειπομένην ἐκείνης ἀβρόττητι καὶ τρυφᾷ καὶ πολυτελείαις, ἣν συναποθανουμένων ἐκάλουν· ἀπεγράφοντο γὰρ οἱ εἰλοὶ συναποθανουμένους ἑαυτοὺς, καὶ διῆγον εὐπαθῶντες ἐν δειπνοῖς περιόδοις. Κλεοπάτρα δὲ φαρμάκων θανασίμων συνῆγε παντοδραπῆς δυνάμεις, ὧν ἐκάστης τὸ ἀνώδυνον ἐλέγχουσα, προῦβαλλε τοῖς ἐπὶ θανάτῳ φρουρουμένοις. Ἐπεὶ δ' εἴωρα τῆς μὲν ὠκυμόρου τῆς ὀξύτητος τοῦ θανάτου δι' ὀδίνης ἐπιρρυύτας, τῆς δὲ πρυτῆρας τάχος οὐκ ἐχούσας, τῶν θηρίων ἀπαπειρᾶτο, θεωμένης αὐτῆς, ἕτερον ἐτέρῳ προσφερόντων. Ἐποίησε δὲ *καὶ* τοῦτο καθ' ἡμέραν· καὶ σχεδὸν ἐν πᾶσι μόνον εὑρισκε τὸ δῆγμα τῆς ἀσπίδος ἀεὺ σπασμοῦ καὶ στεναγμαῦ κάρην ὑπνώδη καὶ κηταρρᾶ, ἐφελκό-

μενον, ἰδρωτι μαλακῷ τοῦ προσώπου καὶ τῶν αἰσθητηρίων ἀμαυρώσει, παραλυομένων ῥαδίως, καὶ δυτχεραϊνόντων πρὸς τὰς ἐξεγέρσεις καὶ ἀνακλήσεις, ὥσπερ οἱ βαθέως καθεύδοντες.

ΟΒ. Ἄμα δὲ καὶ πρὸς Καίσαρα πρέσβεις ἔπεμπον εἰς Ἀσίαν, ἣ μὲν αἰτουμένη τὴν ἐν Αἰγύπτῳ τοῖς παισὶν ἀρχὴν, ὃ δ' ἀξίων Ἀθήνησιν, εἰ μὴ δοκοίη περὶ Αἴγυπτον, ἰδιώτικς καταβιῶναι. Φίλων δ' ἀπορία, καὶ ἀπιστία διὰ τὰς αὐτομολίας, ὃ τῶν παίδων διδάσκαλος ἐπέμφθη πρεσβεύων, Εὐφρόνιος. Καὶ γὰρ Ἀλεξᾶς, ὁ Λαοδικεὺς, γνωρισθεὶς μὲν ἐν Ῥώμῃ διὰ Τιμαγένους, καὶ πλείστον Ἑλλήνων δυναθεὶς, γενόμενος δὲ τῶν Κλεοπάτρας ἐπ' Ἀντώνιον ὀργάνων τὸ βικιώτατον, καὶ τῶν ὑπὲρ Ὀκταβίας ἰσαμένων ἐν αὐτῷ λογισμῶν ἀνατροπεὺς, ἐπέμφθη μὲν Ἡρώδην τὸν βασιλέα τῆς μεταβολῆς ἐφῆζων· αὐτοῦ δὲ καταμείνας, καὶ προδοὺς Ἀντώνιον, ἐτόλμησεν εἰς ὄψιν ἔλθειν Καίσαρος, Ἡρώδη πεποιθώς. Ὦνησε δ' αὐτὸν οὐδὲν Ἡρώδης, ἀλλ' εὐθύς εἰρχθεὶς, καὶ κομισθεὶς εἰς τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα δέσμιος, ἐκεῖ, Καίσαρος κελεύσαντος, ἀνηρέθη. Τοιαύτην μὲν Ἀλεξᾶς ἔτι ζῶντι δίκην Ἀντωνίῳ τῆς ἀπιστίας ἐξέτισε.

ΟΓ. Καίσαρ δὲ τοὺς μὲν ὑπὲρ Ἀντωνίου λόγους οὐκ ἠνέσχετο, Κλεοπάτραν δ' ἀπεκρίνατο μηδενὸς ἀμαρτήσεσθαι τῶν ἐπιχειρῶν, ἀνελοῦσαν Ἀντώνιον, ἣ ἐκβαλοῦσαν. Συνέπεμψε δὲ καὶ παρ' αὐτοῦ τινὰ τῶν ἀπελευθέρων, Θύρσον, οὐκ ἀνόητον ἄνθρωπον, οὐδ' ἀπιθάνως ἀν' ἀφ' ἡγεμόνος νέου διαλεχθέντα πρὸς γυναῖκα σοβαρὰν, καὶ θαυμαστὸν ὅσον ἐπὶ κάλλει φρονοῦσαν. Οὗτος ἐντυγχάνων αὐτῇ μακρότερα τῶν ἄλλων, καὶ τιμώμενος διαφερόντως, ὑπόνοιαν τῷ Ἀντωνίῳ παρέσχε, καὶ συλλαβὸν αὐτὸν ἐμασίγωσεν, εἴτ' ἀρῆκε πρὸς Καίσαρα· γράψας, ὡς ἐντρυφῶν καὶ περιφρονῶν παροξύνειεν αὐτὸν, εὐπαρόξυντον ὑπὸ κακῶν ὄντα· « Σὺ δ', εἰ μὴ φέρεις τὸ πρᾶγμα (ἔφη) μετρίως, ἔχεις » ἐμὸν ἀπελευθέρων, Ἴππρχρον· τοῦτον κρεμάσας μασίγωσον.

« ἴν' ἴσον ἔχομεν ». Ἐκ τούτου Κλεοπάτρα μὲν, ἀπολυομένη τὰς αἰτίας καὶ ὑπονοίας, ἐθεράπευεν αὐτὸν περιττῶς· καὶ τὴν ἑαυτῆς γενέθλιον ταπεινῶς διαγαγοῦσα καὶ ταῖς τύχαις προπόντως, τὴν ἐκείνου, πᾶσαν ὑπερβαλλομένη λαμπρότητα καὶ πολυτέλειαν, ἐώρτασεν, ὥςτε πολλοὺς τῶν κεκλημένων ἐπὶ τὸ δεῖπνον, πένητας ἐλθόντας, ἀπελθεῖν πλουσίους. Καίσαρα δ' Ἀγρίππας ἀνεκαλεῖτο πολλάκις ἀπὸ Ῥώμης, γράφων, ὡς τῶν ἐκεῖ πραγμάτων τὴν παρουσίαν αὐτοῦ ποθοῦντων.

ΟΔ. Ἐπῆγεν οὖν ἀναβολὴν ὁ πόλεμος τότε· τοῦ δὲ χειμῶνος παρελθόντος, αὖθις ἐπῆει διὰ Συρίας, οἱ δὲ στρατηγοὶ διὰ Αἰβύης. Ἀλόντας δὲ Πηλουσίου, λόγος ἦν ἐνδοῦναι Σέλευκον, σὺν ἀκούσῃ τῆς Κλεοπάτρας. Ἡ δ' ἐκείνου μὲν γυναῖκα καὶ παῖδας Ἀντωνίῳ κτείνειν παρεῖχεν· αὐτὴ δὲ θήκας ἔχουσα καὶ μνήματα κατεσκευασμένα περιττῶς εἰς τε κάλλος καὶ ὕψος, ἀπροσφοδόμησε τῷ ναῷ τῆς Ἰσίδος, ἐνταῦθα τῶν βασιλικῶν συνεφέρει τὰ πλείους ἄξια σπουδῆς, χρυσὸν, ἄργυρον, σμάραγδον, μαργαρίτην, ἔβενον, ἐλέφαντα, κινάμωμον· ἐπὶ πᾶσι δὲ δᾶδα πολλὴν καὶ συπεῖν· ὥςτε δεῖσαντα περὶ τῶν χρημάτων Καίσαρα, μὴ τραπομένη πρὸς ἀπόγνωσιν ἢ γυνὴ διαφθεῖρη καὶ καταφλέξῃ τὸν πλοῦτον, αἰεὶ τινὰς ἐλπίδας αὐτῇ φιλανθρωποῦς προσπέμπειν, ἅμα τῷ στρατῷ πορευόμενον ἐπὶ τὴν πόλιν. Ἰδρυθέντος δ' αὐτοῦ περὶ τὸν ἱππόδρομον, Ἀντώνιος ἐπεξελθὼν ἠγωνίσατο λαμπρῶς, καὶ τροπὴν τῶν Καίσαρος ἱππέων ἐποίησε, καὶ κατεδίωξεν ἄχρι τοῦ στρατοπέδου. Μεγαλυνόμενος δὲ τῇ νίκῃ, παρῆλθεν εἰς τὰ βασίλεια, καὶ τὴν Κλεοπάτραν κατεφίλησεν ἐν τοῖς ὅπλοις· καὶ τὸν ἠγωνισμένον προθυμότερα τῶν στρατιωτῶν συνέστησεν. Ἡ δ' ἀριστεῖον αὐτῷ θώρακα χρυσοῦν καὶ κράνος ἔδωκεν. Ἐκεῖνος μὲν οὖν ὁ ἄνθρωπος λαβὼν ταῦτα, διὰ νυκτὸς κητομόλησεν ὡς Καίσαρα.

ΟΕ. Πάλιν δ' Ἀντώνιος ἔπεμπε, Καίσαρα μονομαχεῖσαι

προκαλούμενος. Ἀποκρινάμενός δ' ἐκείνου, πολλές ὁδοὺς Ἀντωνίῳ παρεῖναι θανάτου, συμφρονήσας, ὅτι τοῦ διὰ μάχης οὐκ ἔστιν αὐτῷ βελτίων θάνατος, ἔγνω καὶ κατὰ γῆν ἅμα καὶ κατὰ θάλασσαν ἐπιχειρεῖν. Καὶ παρὰ δεῖπνον, ὡς λέγεται, τοὺς οἰκέτας ἐκέλευεν ἐπεγχεῖν καὶ προθυμότερον εὐωχεῖν αὐτόν. Ἄθλων γὰρ, εἰ τοῦτο ποιήσουσιν αὖριον, ἢ δεσπόταις ἑτέροις ὑπηρετήσουσιν, αὐτὸς δὲ κείτεται σκελετὸς καὶ τὸ μηδὲν γενόμενος. Τοὺς δὲ φίλους ἐπὶ τούτοις δακρύνοντας ὁρῶν, ἔρη, μὴ προάξειν ἐπὶ τὴν μάχην, ἐξ ἧς αὐτῷ θάνατον εὐκλεῖ μᾶλλον, ἢ σωτηρίαν ζητεῖν καὶ νίκην. Ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ λέγεται, μεσοῦση σχεδὸν, ἐν ἡσυχίᾳ καὶ κατηρεῖα τῆς πόλεως διὰ φόβον καὶ προσδοκίαν τοῦ μέλλοντος οὔτης, αἰφνίδιον ὀργάνων τε παντοδαπῶν ἐμμελεῖς φωνὰς ἀκουσθῆναι, καὶ βοὴν ὄχλου μετ' εὐασμῶν καὶ πηδήσεων σατυρικῶν, ὡσπερ θιάτου τινὸς οὐκ ἀθορύβως ἐξελεύοντος. Εἶναι δὲ τὴν ὁρμὴν ὁμοῦ τι διὰ τῆς πόλεως μέσης, ἐπὶ τὴν πύλιν ἐξῶ, τὴν τετραμμένην πρὸς τοὺς πολεμίους, καὶ ταύτῃ τὸν θόρυβον ἐκπέσειν πλείστον γενόμενον. Ἐδόκει δὲ τοῖς ἀναλογιζομένοις τὸ σημεῖον ἀπολείπειν ὁ θεὸς Ἀντώνιον, ᾧ μάλιστα συνεξομοιῶν καὶ συνοικειῶν ἑαυτὸν διετέλεσεν.

Ὅς. Ἄμα δ' ἡμέρᾳ τὸν πεζὸν αὐτὸς ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς πόλεως λόφων ἰδρύσας, ἐθεῖατο τὰς ναῦς ἀνηγμένας, καὶ ταῖς τῶν πολεμίων προσσερομένας· καὶ περιμένων ἔργον τι παρ' ἐκείνων ἰδεῖν, ἡσύχαζεν. Οἱ δ', ὡς ἐγγὺς ἐγένοντο, ταῖς κώπαις ἡσπᾶσαντο τοῦ Καίσαρος· ἐκείνων δ' ἀντασπασαμένων μετεβάλλοντο, καὶ πάσαις ἅμα ταῖς ναυσὶν ὁ εὐλοὸς εἰς γενόμενος ἐπέπλει πρὸς τὴν πόλιν ἀντίπρωρος. Τοῦτ' Ἀντώνιος ἰδὼν, ἀπελείφθη μὲν εὐθύς ὑπὸ τῶν ἰππέων μεταβαλομένων· ἠττηθεὶς δὲ τοῖς πεζοῖς ἀνεχώρησεν εἰς τὴν πόλιν, ὑπὸ Κλεοπάτρας προδεδόσθαι ἑῶν οἷς δι' ἐκείνην ἐπολέμησεν. Ἡ δὲ, τὴν ὀργὴν αὐτοῦ φοβηθεῖσα καὶ τὴν ἀπόνοιαν, εἰς τὸν τάφον κατέφυγε, καὶ τοὺς καταρ-

ἑκταὶς ἀφῆκε, κλείθρις καὶ μοχλοῖς καρτεροῦς ὄντας. Πρὸς δ' Ἀντώνιον ἔπεμψε τοὺς ἀπαγγελοῦντας, ὅτι τέθνηκε. Πισεύσας δ' ἐκεῖνος καὶ εἰπὼν πρὸς αὐτόν· « Τί ἔτι μέλλεις, Ἀντώνιε; τὴν μόνην ἢ τύχην καὶ λοιπὴν ἀφῆρηκε τοῦ φιλοψυχεῖν πρόφασιν »· εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον, καὶ τὸν θώρακα παραλύων καὶ διασέλλων· « Ἰὼ Κλεοπάτρα (εἶπεν), οὐκ ἄχθομαί σου σερούμενος· αὐτίκα γὰρ εἰς ταυτὸν ἀρίζομαι· ἀλλ' ὅτι γυναικὸς ὁ τηλικούτος αὐτοκράτωρ εὐψυχία περὶ ὥραμαι λειπόμενος ». Ἦν δέ τις οἰκέτης αὐτοῦ πιστός, Ἔρωσ ὄνομα. Τοῦτον ἐκ πολλοῦ παρακεκληκῶς, εἰ δεήσειεν, ἀνελεῖν αὐτόν, ἀπήτει τὴν ὑπόσχεσιν. Ὁ δὲ σπασάμενος τὸ ξίφος, ἀνέσχε μὲν, ὡς παίστων ἐκείνων, ἀποσρέψας δὲ τὸ πρόσωπον ἑαυτὸν ἀπέκτεινε. Πεσόντος δ' αὐτοῦ πρὸς τοὺς πόδας, ὁ Ἀντώνιος· « Εὖγ' (εἶπεν), ὦ Ἔρωσ! ὅτι μὴ δυναθῆις αὐτός, ἐμὲ ποιεῖν, ὁ δεῖ, διδάσκεις »· καὶ παίσας διὰ τῆς κοιλίας ἑαυτὸν ἀφῆκεν εἰς τὸ κλινίδιον. Ἦν δ' οὐκ εὐθυθάνατος ἡ πληγὴ. Διὸ καὶ τῆς φορᾶς τοῦ αἵματος, ἐπεὶ κατεκλίθη, παυσασμένης, ἀναλαβὼν, ἐδεῖτο τῶν παρόντων ἐπισφάττειν αὐτόν. Οἱ δ' ἔφευγον ἐκ τοῦ δωματίου, βρῶντος καὶ σφιδάζοντος· ἄχρις οὗ παρὰ Κλεοπάτρας ἦκε Διομήδης, ὁ γραμματεὺς, κομίζειν αὐτόν ὡς ἐκείνην εἰς τὸν τάφον κελευθεῖς.

ΟΖ. Γνοὺς οὖν, ὅτι ζῆ, προθύμως ἐκέλευσεν ἄρασθαι τοῖς ὑπηρέταις τὸ σῶμα, καὶ διὰ χειρῶν προσεκομίσθη ταῖς θύραις τοῦ οἰκήματος. Ἡ δὲ Κλεοπάτρα τὰς μὲν θύρας οὐκ ἀνέωξεν, ἐκ δὲ θυρίδων τινῶν φανεῖσα, σειρὰς καὶ καλώδια καθίσει. Καὶ τούτοις ἐναψάντων τὸν Ἀντώνιον, ἀνεῖλκεν αὐτὴ καὶ δύο γυναικίς, αἱ μόναις ἐδέξατο μεθ' αὐτῆς εἰς τὸν τάφον. Οὐδὲν ἐκείνου λέγουσιν οἰκτρότερον γενέσθαι οἱ παραγενόμενοι θέαμα. Πεφυρμένος γὰρ αἵματι καὶ δυσθανατῶν εἴλκετο, τὰς χεῖρας ὀρέγων εἰς ἐκείνην καὶ πικρῶνόμενος. Οὐ γὰρ ἦν γυναιξί.

ράδιον τὸ ἔργον, ἀλλὰ μόλις ἡ Κλεοπάτρα ταῖν χερσῶν ἐμπεφυκυῖα καὶ κατατεινομένη τῷ προσώπῳ, τὸν δεσμὸν ἀνελάμβανεν, ἐπικελευομένων τῶν κάτωθεν αὐτῇ καὶ συναγωνιώντων. Δεξαμένη δ' αὐτὸν οὕτως, καὶ κατακλίνας, περιεῤῥήξατο τοὺς πέπλους ἐπ' αὐτῷ, καὶ τὰ σέρνα τυπτομένη καὶ σπαράττουσα ταῖς χερσὶ, καὶ τῷ προσώπῳ τοῦ αἵματος ἀνχματτομένη, δεσπότην ἐκάλει, καὶ ἄνδρα, καὶ αὐτοκράτορα· καὶ μικροῦ δεῖν ἐπιλέησο τῶν αὐτῆς κακῶν, οἴκτω τῶν ἐκείνου. Καταπαύσας δὲ τὸν θρήνον αὐτῆς Ἀντώνιος, ἤτησεν οἶνον πιεῖν· εἴτε διψῶν, εἴτε συντομώτερον ἐλπίζων ἀπολυθήσεσθαι. Πιῶν δὲ, παρήνευσεν αὐτῇ τὰ μὲν αὐτῆς, ἃν ἢ μὴ μετ' αἰσχύνης σωτήρια, τίθεσθαι μάλιστα τῶν Καίσαρος ἐταίρων Προκλήτῳ πιεσούσαν· αὐτὸν δὲ μὴ θρηνεῖν ἐπὶ ταῖς ἰσάταις μεταβολαῖς, ἀλλὰ μακκαρίζειν, ὡς ἔτυχε καλῶν, ἐπερανέσματος ἀνθρώπων γενόμενος, καὶ πλεῖστον ἰσχύσας, καὶ νῦν οὐκ ἀγεννῶς Ῥωμαῖος ὑπὸ Ῥωμαίου κρατηθεῖς.

ΟΗ. Ὅσον οὐπω δ' ἀπολείποντος αὐτοῦ, Προκλήτιος ἦκε παρὰ Καίσαρος. Ἐπεὶ γὰρ ἐαυτὸν πατάξας ὁ Ἀντώνιος ὤχετο πρὸς Κλεοπάτραν κομιζόμενος, Δερκεταῖός τις τῶν δορυφόρων, λαβῶν τὸ ἐγχειρίδιον αὐτοῦ καὶ ἀποκρύψας, ὑπεξῆλθε, καὶ δραμῶν πρὸς Καίσαρα, πρῶτος ἠγγεῖλε τὴν Ἀντωνίου τελευτήν, καὶ τὸ ξίφος ἔδειξεν ἡμαγμένον. Ὁ δ', ὡς ἤκουσεν, ἐνδοτέρω τῆς σκηνῆς ὑποσάς, ἀπεδάκρυσεν ἄνδρα, κηδεσὴν γενόμενον καὶ συνάρχοντα, καὶ πολλῶν ἀγῶνων καὶ πραγμάτων κοινωνόν. Εἶτα τὰς ἐπισολὰς λαβὼν, καὶ τοὺς φίλους καλίσας, ἀνεγίνωσκεν, ὡς, εὐγνώμονα γράφοντος αὐτοῦ καὶ δίκαια, φορτικὸς ἦν καὶ ὑπερήφανος αἰεὶ περὶ τὰς ἀποκρίσεις ἐκεῖνος. Ἐκ δὲ τούτου τὸν Προκλήτιον ἐπεμφε κελεύσας, ἣν δύνηται, μάλιστα τῆς Κλεοπάτρας ζώσης κρατῆσαι. Καὶ γὰρ ἐφοβεῖτο περὶ τῶν χρημάτων, καὶ μέγα πρὸς δόξαν ἠγεῖτο τοῦ θριάμβου, καταγαγεῖν

ἐκείνην. Εἰς μὲν οὖν χεῖρας τῷ Προκλήτῳ συνελθεῖν οὐκ ἠθέλησεν· ἐγίνοντο δὲ λόγοι ἐν τῷ οἴκῳ, προσελθόντος ἐξώθειν αὐτοῦ κατὰ θύρας ἐπιπέδους, ἀποκεκλεισμένας μὲν ὀχυρῶς, φωνῇ δὲ διεξοδὸν ἐχούσας. Καὶ διελέχθησαν, ἡ μὲν αἰτουμένη τὴν βασιλείαν τοῖς παισὶν, ὁ δὲ θαρρῆεῖν καὶ πάντα πιστεύειν Καίσαρι κελεύων.

ΟΘ. Ὡς δὲ κατιδὼν τὸν τόπον ἀπήγγειλε Καίσαρι, Γάλλος μὲν ἐπέμφθη, πάλιν ἐντευζόμενος αὐτῇ· καὶ παρὰ τὰς θύρας ἐλθὼν, ἐπίτηδες ἐμήκυνε τὸν λόγον. Ἐν τούτῳ δὲ Προκλήτιος, κλίμακος προσθείσας, διὰ τῆς θυρίδος εἰσῆλθεν, ἧ τὸν Ἀντώνιον αἱ γυναῖκες ἐδέξαντο, καὶ πρὸς τὰς θύρας αὐτάς, *εὐθύς* αἷς ἡ Κλεοπάτρα παρειστήκει προσέχουσα τῷ Γάλλῳ, κατέβαινε, ὑπηρετάς ἔχων δύο μετ' αὐτοῦ. Τῶν δὲ συγκαθειργμένων τῇ Κλεοπάτρᾳ γυναικῶν τῆς ἐτέρας ἀνακραγούσης· « Γάλαινα » Κλεοπάτρα, ζῳγρῆ· μετασραφεῖσα καὶ θεασαμένη τὸν Προκλήτιον, ὥρμησε μὲν αὐτὴν πατάξαι (παρεζωσμένη γὰρ ἐτύγχανε τῶν ληστρικῶν ξιφιδίων), προσδραμῶν δὲ ταχὺ, καὶ περισχῶν αὐτὴν ταῖς χερσὶν ἀμφοτέραις ὁ Προκλήτιος· « Ἄδικεῖς (ἔφη) » ὦ Κλεοπάτρα, καὶ σεαυτὴν καὶ Καίσαρα, μεγάλην ἀφαιρούμενη χρηστότητος ἐπίδειξιν αὐτοῦ, καὶ διαβάλλουσα τὸν πρῶτον [τῶν] ἡγεμόνων, ὡς ἄπιστον καὶ ἀδιάλλακτον ». Ἄμα δὲ καὶ τὸ ξίφος αὐτῆς παρείλετο, καὶ τὴν ἐσθῆτα, μὴ κρύπτοι τι φάρμακον, ἐξέσεισεν. Ἐπέμφθη δὲ καὶ παρὰ Καίσαρος τῶν ἀπελευθέρων Ἐπαφρόδιτος, ᾧ προσετέτακτο ζῶσαν αὐτὴν φυλάττειν, ἰσχυρῶς ἐπιμελόμενον, τᾶλλα δὲ πρὸς τὸ ῥᾶστον ἐνδιδόναι καὶ ἡδισον.

Π. Αὐτὸς δὲ Καίσαρ εἰσῆλκυεν εἰς τὴν πόλιν Ἀρείῳ τῷ φιλοσόφῳ προσδιαλεγόμενος, καὶ τὴν δεξιάν ἐνδεδωκώς· ἔν' εὐθύς ἐν τοῖς πολίταις περίβλεπτος εἶη, καὶ θαυμάζοιτο τιμώμενος ὑπ' αὐτοῦ διαπρεπῶς. Εἰς δὲ τὸ γυμνάσιον εἰσελθὼν,

καὶ ἀναβὰς ἐπὶ βῆμά τι πεποιημένον, ἐκπεπληγμένων ὑπὸ δέους τῶν ἀνθρώπων, καὶ προσπιπτόντων, ἀναστῆναι κελεύσας, ἔρη, πάσης αἰτίας τὸν δῆμον ἀφιέναι, πρῶτον μὲν, διὰ τὸν κτίστην, Ἀλέξανδρον· δεύτερον δέ, τῆς πόλεως θαυμάζων τὸ κάλλος, καὶ τὸ μέγεθος· τρίτον δ', Ἀρείῳ τῷ ἐταίρῳ χαριζόμενος. Ταύτης δὲ τῆς τιμῆς ἔτυχεν Ἄρειος παρὰ Καίσαρος, καὶ τῶν ἄλλων ἐζητήσατο συχνούς· ὧν εἷς ἦν καὶ Φιλόστρατος, ἀνὴρ εἰπεῖν μὲν ἐξ ἐπιδρομῆς τῶν τότε σοφιστῶν ἰκανώτατος, εἰσποῖων δὲ μὴ προστηκόντως· ἑαυτὸν τῇ Ἀκαδημίᾳ. Διὸ καὶ Καῖσαρ αὐτοῦ βδελυττόμενος τὸν τρόπον, οὐ προσέειπε τὰς δεήσεις. Ὁ δὲ, πώγωνα πολὺν καθείς, καὶ φαῖον ἰμάτιον περιβαλλόμενος, ἐξόπισθεν Ἀρείῳ παρηκολούθει, τοῦτον ἀεὶ τὸν σίχον ἀναφθεγγόμενος·

Σοφοὶ σοφοὺς σώζουσιν, ἂν ὡς σοφοί.

Πυθόμενος δὲ Καῖσαρ, καὶ τοῦ ρθόνου μᾶλλον Ἄρειον, ἢ τοῦ δέους Φιλόστρατον, ἀπαλλάξαι βουλούμενος διῆκε.

ΠΑ. Τῶν δ' Ἀντωνίου παίδων ὁ μὲν ἐκ Φρυγίας, Ἄντυλλος, ὑπὸ Θεοδώρου, τοῦ παιδαγωγοῦ, παραδοθείς ἀπέθανε· καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ τῶν στρατιωτῶν ἀποτεμόντων, ὁ παιδαγωγὸς ἀφελὼν, ὃν ἐφόρει περὶ τῷ τραγῆλῳ πολυτιμώτατον λίθον, εἰς τὴν ζώνην κατέβαλεν· ἀρνησάμενος δὲ καὶ φωραθείς ἀνεσταυρώθη. Τὰ δὲ Κλεοπάτρας παιδιά φρουρούμενα μετὰ τῶν τρεφόντων ἐλευθέριον εἶχε δίκαιαν. Καισαρίωνα δὲ, τὸν ἐκ Καίσαρος γεγονέναι λεγόμενον, ἢ μὲν μήτηρ ἐξέπεμψε μετὰ χρημάτων πολλῶν εἰς τὴν Ἰνδικὴν δι' Αἰθιοπίας· ἕτερος δὲ παιδαγωγός, ὁμοίως Θεοδώρῳ, Ῥόδων, ἀπέπεισεν ἐπανελθεῖν, ὧ· Καίσαρος αὐτὸν ἐπὶ βασιλείαν καλοῦντος. Βουλευομένου δὲ Καίσαρος, Ἄρειον εἰπεῖν λέγουσιν·

Οὐκ ἀγαθὸν πολυκαισαρίη.

ΠΒ. Τοῦτον μὲν οὖν ὕστερον ἀπέκτεινε μετὰ τὴν Κλεοπάτρας τελευτήν. Ἀντώνιον δὲ πολλῶν αἰτουμένων θάψαι καὶ βασιλέων

καὶ στρατηγῶν, οὐκ ἀφείλετο Κλεοπάτρας τὸ σῶμα Καίσαρ, ἀλλ' ἐθάπτετο ταῖς ἐκείνης χερσὶ πολυτελῶς καὶ βασιλικῶς, πᾶσιν ὡς ἐβούλετο χρῆσθαι λαβούσης. Ἐκ δὲ λύπης ἅμα τοσαύτης καὶ ὀδύνης (ἀνεφλέγμηνε γὰρ αὐτῆς τὰ σέρνα τυπτομένης καὶ καθήλωτο) πυρετῶν ἐπιλαβόντων, ἠγάπησε τὴν πρόφασιν, ὡς ἀφεξομένη τροφῆς διὰ τοῦτο, καὶ παραλύσουσα τοῦ ζῆν ἀκωλύτως ἑαυτήν. Ἦν δ' ἰατρὸς αὐτῇ συνήθης, Ὀλυμπος, ᾧ φράσασα τάλιθες, ἐχρήτο συμβούλῳ καὶ συνεργῶ τῆς καθαιρέσεως, ὡς αὐτὸς Ὀλυμπος εἶρηκεν, ἰσορίαν τινὰ τῶν πραγμάτων τούτων ἐκδεδωκώς. Ὑπονοήσας δὲ Καίσαρ, ἀπειλὰς μὲν τινὰς αὐτῇ καὶ φόβους, περὶ τῶν τέκνων προσέβαλεν, οἷς ἐκείνη, καθάπερ μηχανήμασιν, ὑπερείπετο, καὶ παρεδίδου τὸ σῶμα θεραπεύειν καὶ τρέφειν τοῖς χρῆζουσιν.

ΠΓ. Ἦκε δὲ καὶ αὐτὸς, ἡμέρας ὀλίγας διαλιπὼν, ἐντευξόμενος αὐτῇ καὶ παρηγορήσων. Ἡ δ' ἔτυχε μὲν ἐν σιβάδι κατακειμένη ταπεινῶς· εἰσιόντι δ' αὐτῷ μονοχίτων ἀναπηδήσασα προσπίπτει, δεινῶς μὲν ἐξηγριωμένη κεφαλὴν καὶ πρόσωπον, ὑπότρομος δὲ τῇ φωνῇ, καὶ συντετηκυῖα ταῖς ὄψεσιν. Ἦν δὲ πολλὰ καὶ τῆς περὶ τὸ σέρνον αἰκίας καταφανῆ· καὶ ὅλως οὐθὲν ἐδόκει τὸ σῶμα τῆς ψυχῆς ἔχειν βέλτιον. Ἡ μέντοι χάρις ἐκείνη καὶ τὸ τῆς ὥρας ἰταμὸν οὐ κατέσβετο παντάπασι, ἀλλὰ καίπερ οὕτως διακειμένης, ἐνδοθὲν ποθεν ἐξέλαμπε καὶ συνυπεφαίνετο τοῖς κινήμασι τοῦ προσώπου. Κελεύσαντος δὲ τοῦ Καίσαρος αὐτὴν κατακλιθῆναι, καὶ πλησίον αὐτοῦ καθίσαντος, ἤφατο μὲν τινος δικαιολογίας, εἰς ἀνάγκην καὶ φόβον Ἀντωνίου τὰ πεπραγμένα τρέπουσα. Ἐνισταμένου δὲ πρὸς ἕκαστον αὐτῇ τοῦ Καίσαρος, ἐξελεγχομένη ταχὺ, πρὸς οἶκτον μεθηρμόσατο καὶ δέησεν, ὡς δὴ τις μάλισα τοῦ ζῆν περιεχομένη. Τέλος δὲ, τοῦ πλήθους τῶν χρημάτων ἀναγραφὴν ἔχουσα προσέδωκεν αὐτῷ· Σελεύκου δὲ τινος τῶν ἐπιτρόπων ἐλέγχοντος ὡς ἔνια

κρύπτουσαν καὶ δικιλέπτουσαν, ἀναπηδήσασα, καὶ τῶν τριγῶν αὐτοῦ λαθουμένη, πολλὰς ἐνεφύρει τῷ προσώπῳ πληγὰς. Τοῦ δὲ Καίσαρος μειδιῶντος, καὶ καταπαύοντος αὐτήν· « Ἄλλ' οὐ
 » δεινὸν (εἶπεν), ὦ Καίσαρ, εἰ σὺ μὲν ἠξίωσας ἀφικέσθαι πρὸς
 » ἐμὲ καὶ προσειπεῖν οὕτω πράττουσαν, οἱ δὲ δούλοι μου κατ-
 » ηγοροῦσιν, εἴ τι τῶν γυναικείων ἀπεθέμην οὐκ ἐμαυτῇ δῆπου-
 » θεν, ἢ τάλαινα, κόσμον, ἀλλ' ὅπως Ὀκταβία καὶ Λιβία τῇ σῆ
 » μικρὰ δοῦσα, δι' ἐκείνων ἰλεῶ σου τύχοιμι καὶ πραυτέ-
 » ρου ». Τούτοις ὁ Καίσαρ ἤδετο, παντάπασιν αὐτὴν φιλοψυ-
 χεῖν οἰόμενος. Εἰπὼν οὖν, ὅτι καὶ ταῦτα ἐπιτρέπει, καὶ τᾶλλα
 πάσης ἐλπίδος αὐτῇ χρήσεται λαμπρότερον, ὄχητο ἀπιῶν, ἐξ-
 ηπατηκέναί μὲν οἰόμενος, ἐξηπατημένος δὲ μᾶλλον.

ΠΔ. Ἦν δὲ Κορνήλιος Δολοβέλλας ἐπιφανὴς νεανίσκος ἐν τοῖς Καίσαρος ἐταίροις. Οὗτος εἶχε πρὸς τὴν Κλεοπάτραν οὐκ ἀηδῶς, καὶ τότε χαριζόμενος αὐτῇ δεηθείση κρύφα πέμψας ἐξήγγειλεν, ὡς αὐτὸς μὲν ὁ Καίσαρ ἀναζεύγνυσι πεζῇ διὰ Συρίας, ἐκείνην δὲ μετὰ τῶν τέκνων ἀποσέλλειν εἰς τρίτην ἡμέραν ἔγνωκεν. Ἡ δ', ἀκούσασα ταῦτα, πρῶτον μὲν ἐδεήθη Καίσαρος, ὅπως αὐτὴν ἕαση χωρὶς ἐπενεγκεῖν Ἀντωνίῳ· καὶ συγχωρήσαντος, ἐπὶ τὸν τάρον κομισθεῖσα καὶ περιπεσοῦσα τῇ σορῷ μετὰ τῶν συνήθων γυναικῶν· « ὦ φίλε Ἀντώνιε (εἶπεν), ἔθαπτον
 » μὲν σε πρῶτην ἔτι χερσὶν ἐλευθέραις, σπένδω δὲ νῦν αἰχμά-
 » λωτος οὔσα, καὶ φρουρουμένη, μήτε κοπετοῖς, μήτε θρήνοις,
 » αἰκίσασθαι τὸ δούλον τοῦτο σῶμα, καὶ τηρούμενον ἐπὶ τοῖς
 » κατὰ σοῦ θριάμβους. Ἄλλως δὲ μὴ προσδέχου τιμᾶς, ἢ χο-
 » ἀς· ἀλλ' αὐταῖ σοι τελευταῖαι, Κλεοπάτρας ἀγομένης. Ζῶν-
 » τας μὲν γὰρ ἡμᾶς οὐθέν ἀλλήλων διέστησε, κινδυνεύομεν δὲ
 » τῷ θανάτῳ διαμείψασθαι τοὺς τόπους σὺ μὲν ὁ Ῥωμαῖος,
 » ἐνταῦθα κείμενος, ἐγὼ δ' ἡ δύσηνος, ἐν Ἰταλίᾳ, τοσοῦτο
 » τῆς σῆς μεταλαβοῦσα χώρας μόνον. Ἄλλ' εἰ δὴ τις τῶν

» ἐκεῖ θεῶν ἀλκή καὶ δύναμις (οἱ γὰρ ἐνταῦθα προὔδωκαν ἡ-
 » μᾶς), μὴ πρόη ζῶσαν τὴν σεαυτοῦ γυναῖκα, μηδ' ἐν ἐμοὶ
 » περιίδης θριαμβεύμενον σεαυτὸν, ἀλλ' ἐνταῦθά με κρύψον
 » μετὰ σεαυτοῦ καὶ σύνθαψον· ὡς ἐμοὶ μυρίων κακῶν ὄντων,
 » οὐδὲν οὕτω μέγα καὶ δεινὸν ἐστίν, ὡς ὁ βραχὺς οὗτος χρόνος,
 » ὃν σοῦ χωρὶς ἐζήκα » .

ΠΕ. Τοιαῦτ' ὀλοφυραμένη, καὶ σέψασα καὶ κατασπασαμένη
 τὴν σορὸν, ἐκέλευσεν αὐτῇ λουτρὸν γενέσθαι. Λουταμένη δὲ καὶ
 κατακλιθεῖσα λαμπρὸν ἄριστον ἤριστα. Καί τις ἦκεν ἀπ' ἀγροῦ
 κίστην τινὰ κομιζών· τῶν δὲ φυλάκων, ὅ τι φέροι, πυνθανομέ-
 νων, ἀνοίξας, καὶ ἀφελὼν τὰ θρία, σύκων περίπλεω τὸ ἀγγεῖ-
 ον ἔδειξε. Θαυμασάντων δὲ τὸ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος, μει-
 διάσας παρεκάλει λαβεῖν· οἱ δὲ, πιστεύσαντες, ἐκέλευον εἰσενεγκεῖν.
 Μετὰ δὲ τὸ ἄριστον ἡ Κλεοπάτρα δέλτον ἔχουσα γεγραμμένην
 καὶ κατασπασαμένην, ἀπέστειλε πρὸς Καίσαρα, καὶ τοὺς
 ἄλλους ἐκποδῶν ποιησαμένη, πλὴν τῶν θυῶν ἐκείνων γυναικῶν,
 τὰς θύρας ἔκλεισε. Καίσαρ δὲ λύσας τὴν δέλτον, ὡς ἐνέτυχε
 λιταῖς καὶ ὀλοφυρμοῖς δεομένης αὐτὴν σὺν Ἀντωνίῳ θάψαι,
 ταχὺ συνῆκε τὸ πεπραγμένον. Καὶ πρῶτον μὲν αὐτὸς ὤρμησε
 βοηθεῖν, ἔπειτα τοὺς σκεφομένους κατὰ τάχος ἔπεμψεν. Ἐγε-
 γόνει δ' ὄξυ τὸ πάθος. Δρόμω γὰρ ἐλθόντες, καὶ τοὺς μὲν
 φυλάσσοντας οὐδὲν ἠσθημένους καταλαβόντες, τὰς δὲ θύρας
 ἀνοίξαντες, εὔρον αὐτὴν τεθνηκυῖαν, ἐν χουσῇ κατακειμένην
 κλίνῃ, κεκοσμημένην βασιλικῶς. Τῶν δὲ γυναικῶν ἡ μὲν Εἰράς
 λεγομένη πρὸς τοῖς ποσὶν ἀπέθνησκεν, ἡ δὲ Χάρμιον, ἤδη
 σφαλλομένη καὶ καρθηραῶτα, κατεκόσμηε τὸ διάδημα τὸ περὶ
 τὴν κεφαλὴν αὐτῆς. Εἰπόντος δὲ τινος ὀργῇ· Καλὰ ταῦτα,
 » Χάρμιον; — Κάλλις μὲν οὖν (ἔφη) καὶ πρέποντα τῇ το-
 » σούτων ἀπογόνῳ βασιλέων». Πλέον δ' οὐδὲν εἶπεν, ἀλλ' αὐ-
 τοῦ παρὰ τὴν κλίνην ἔπεσε.

Π5. Λέγεται δὲ *τὴν* ἀσπίδα κομισθῆναι σὺν τοῖς σύκοις ἐκείνοις καὶ τοῖς θρίσι ἀνωθεν ἐπικαλυφθεῖσαν. Οὕτω γὰρ τὴν Κλεοπάτραν κελεῦται, μηδὲν αὐτῆς ἐπισημμένης τῷ σώματι προσπεσεῖν τὸ θηρίον. Ὡς δ' ἀφαιροῦσα τῶν σύκων εἶδεν, εἶπεῖν· « Ἐνταῦθα ἦν ἄρα τοῦτο· καὶ τὸν βραχίονα παρασχεῖν τῷ δῆγματι γυμνώσασαν. Οἱ δὲ τηρεῖσθαι μὲν ἐν ὑδρὶ τὴν ἀσπίδα καθειρογμένην φάσκουσιν ἡλακάτῃ δὲ τινι χρυσῇ τῆς Κλεοπάτρας ἐκκαλουμένης αὐτὴν καὶ διαγριαινούσης, ὀρμήσασαν ἐμῶναι τῷ βραχίονι. Τὸ δ' ἀληθὲς οὐδεὶς οἶδεν· ἐπεὶ καὶ φάρμακον αὐτὴν ἐλέχθη φορεῖν ἐν κνησίδι κοίλῃ, τὴν δὲ κνησίδα κρύπτειν τῇ κόμῃ· πλὴν οὔτε κηλὶς ἐξήνθησε τοῦ σώματος, οὔτ' ἄλλο φαρμάκου σημεῖον. Οὐ μὴν οὐδὲ τὸ θηρίον ἐντὸς ὤφθη, συρμούς δὲ τινὰς αὐτοῦ παρὰ θάλασσαν, ἧ τὸ δωμάτιον ἀφεώρα, καὶ αἱ θυρίδες ἦσαν, ἰδεῖν ἔφασκον. Ἔνιοι δὲ, καὶ τὸν βραχίονα τῆς Κλεοπάτρας ὀφθῆναι δύο νυγμᾶς ἔχοντα, λεπτάς καὶ ἀμυδράς· οἷς ἔοικε πιεσῆναι καὶ ὁ Καῖσαρ. Ἐν γὰρ τῷ θιμίμβω τῆς Κλεοπάτρας αὐτῆς εἶδωλον ἐκομίζετο, καὶ τῆς ἀσπίδος ἐμπεφυκυίας. Ταῦτα μὲν οὖν οὕτω λέγεται γενέσθαι. Καῖσαρ δὲ, καίπερ ἀχθεσθεὶς ἐπὶ τῇ τελευτῇ τῆς γυναικὸς, ἐθύματε τὴν εὐγένειαν αὐτῆς· καὶ ταρῆναι τὸ σῶμα σὺν Ἀντωνίῳ λαμπρῶς καὶ βασιλικῶς ἐκέλευσεν. Ἐντίμου δὲ καὶ τὰ γύναια κηδείας ἔτυχεν, αὐτοῦ προσάξαντος. Ἐτελεύτησε δὲ Κλεοπάτρα μὲν ἑνὸς δέοντα τεσσαράκοντα ἔτη βιώσασα, καὶ τούτων δύο καὶ εἴκοσι βασιλεύσασα, συνάρξασα δὲ Ἀντωνίῳ πλείω τῶν δεκατessάρων. Ἀντωνίον δ' οἱ μὲν ἕξ, οἱ δὲ τριτὶ τὰ πενήκοντα ὑπερβαλεῖν φασίν. Αἱ μὲν οὖν Ἀντωνίου καθηρέθησαν εἰκόνας, αἱ δὲ Κλεοπάτρας κατὰ χώραν ἔμειναν, Ἀρχιβίου τινὸς τῶν φίλων αὐτῆς χίλια τάλαντα Καῖσαρι δόντος, ἵνα μὴ τὸ αὐτὸ ταῖς Ἀντωνίου πάθωσιν.

ΠΖ. Ἀντωνίου δὲ γενεὴν ἀπολιπόντος, ἐκ τριῶν γυναικῶν

ἑπτὰ παίδες, ὁ πρεσβύτατος, Ἄντυλλος, ὑπὸ Καίσαρος ἀνηρέθη μόνος· τοῖς δὲ λοιποῖς Ὀκταβία παραλαβοῦσα μετὰ τῶν ἐξ ἐκυτῆς ἔθρεψε. Καὶ Κλεοπάτραν μὲν τὴν ἐκ Κλεοπάτρας Ἰόβας, τῷ χαριεστάτῳ βασιλέων, συνώκισεν· Ἀντώνιον δὲ τὸν ἐκ Φουλβίας οὕτω μέγαν ἐποίησεν, ὥς τὴν πρώτην παρὰ Καίσαρι τιμὴν Ἀγρίππου, τὴν δὲ δευτέραν τῶν Λιβίας παίδων ἐχόντων, τρίτον εἶναι καὶ δοκεῖν Ἀντώνιον. Ἐκ δὲ Μαρκελλοῦ δυοῖν αὐτῇ θυγατέρων οὐσῶν, ἐνὸς δ' υἱοῦ Μαρκελλοῦ, τοῦτον μὲν ἅμα παῖδα καὶ γαμβρὸν ἐποίησατο Καῖσαρ, τῶν δὲ θυγατέρων Ἀγρίππα τὴν ἑτέραν ἔδωκεν. Ἐπεὶ δὲ Μάρκελλος ἐτελεύτησε νεόγαμος κομιδῆ, καὶ Καίσαρι γαμβρὸν ἔχοντα πίτιν οὐκ εὐπορον ἦν ἐκ τῶν ἄλλων φίλων ἐλέσθαι, λόγον ἢ Ὀκταβία προσήνεγκεν, ὡς χρὴ τὴν Καίσαρος θυγατέρα λαβεῖν Ἀγρίππαν, ἀσφέντα τὴν ἑαυτῆς. Πεισθέντος δὲ Καίσαρος πρῶτον, εἶτ' Ἀγρίππου, τὴν μὲν αὐτῆς ἀπολαβοῦσα συνώκισεν Ἀντωνίω, τὴν δὲ Καίσαρος Ἀγρίππας ἔγημεν. Ἀπολειπομένων δὲ τῶν Ἀντωνίου καὶ Ὀκταβίας δυοῖν θυγατέρων, τὴν μὲν Δομίτιος Αἰνόδαρτος ἔλαβε, τὴν δὲ σωφροσύνη καὶ κάλλει περιβόητον Ἀντωνίαν Δροῦσος, ὁ Λιβίας υἱός, πρόγονος δὲ Καίσαρος. Ἐκ τούτων ἐγένετο Γερμανικός καὶ Κλαύδιος· ὧν Κλαύδιος μὲν ὕπερον ἤρξε· τῶν δὲ Γερμανικοῦ παίδων Γάιος μὲν, ἄρξας ἐπιφανῶς οὐ πολὺν χρόνον, ἀνηρέθη μετὰ τέκνου καὶ γυναικός. Ἀγριππίνα δὲ, υἱὸν ἐξ Αἰνοθάβου Λεύκιον Δομίτιον ἔχουσα, Κλαυδίῳ Καίσαρι συνώκισε· καὶ θέμενος τὸν υἱὸν αὐτῆς Κλαύδιος, Νέρωνα Γερμανικὸν προσωνόμασεν. Οὗτος ἄρξας ἐφ' ἡμῶν, ἀπέκτεινε τὴν μητέρα, καὶ μικρὸν ἐδέθησεν ὑπ' ἐμπληξίας καὶ παραφροσύνης ἀνατρέψαι τὴν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν, πέμπτος ἀπ' Ἀντωνίου κατ' ἀριθμὸν διαδοχῆς γενόμενος.

ΔΗΜΗΤΡ. ΚΑΙ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΣΥΓΚΡΙΣΙΣ.

ἘΠΕΙ ταῖνον μεγάλαι περὶ ἀμφοτέρους ἐγένοντο μεταβολαί, πρῶτον τὰ τῆς δυνάμεως καὶ τῆς ἐπιφανείας σκοπῶμεν. Ὅτι τῷ μὲν ἦν πατρῷα καὶ προκατειργασμένα, μέγιστον ἰσχύσαντος Ἀντιγόνου τῶν διαδόχων, καὶ πρὸ τοῦ Δημήτριον ἐν ἡλικίᾳ γενέσθαι τὰ πλεῖστα τῆς Ἀσίας ἐπελθόντος καὶ κρατήσαντος· Ἀντώνιος δὲ χαρίεντος μὲν ἄλλως, ἀπολέμου δὲ καὶ μέγα μηδὲν εἰς δόξαν αὐτῷ καταλιπόντος γενόμενος πατρός, ἐπὶ τὴν Καίσαρος ἐτόλμησεν ἀρχὴν οὐδὲν αὐτῷ κατὰ γένος προσήκουσαν ἐλθεῖν, καὶ τοῖς ἐκείνῳ προπεπονημένοις αὐτὸς ἑαυτὸν εἰσποίησε διάδοχον. Καὶ τοσοῦτον ἴσχυσεν ἐκ μόνων τῶν περὶ αὐτὸν ὑπαρχόντων ὀρμώμενος, ὥσε δύο μοίρας τὰ σύμπαντα ποιησάμενος, τὴν ἑτέραν ἐλέσθαι καὶ λαβεῖν, τὴν ἐπιφανεστέραν ἀπὼν δ' αὐτὸς, ὑπηρέταις τε καὶ ὑποστρατήγοις Πάρθους τε νικῆσαι πολλάκις, καὶ τὰ περὶ τὸν Καύκασον ἔθνη βάρβαρα μέχρι τῆς Κασπίας ὤσασθαι θαλάσσης. Μαρτύρια δὲ τοῦ μεγέθους αὐτῷ, καὶ δι' αὐτὸ κακῶς ἀκούει. Δημητρίῳ μὲν γὰρ ὁ πατὴρ ἠγάπησε τὴν Ἀντιπάτρου Φίλαν, ὡς κρείττονα, συνοικίσει παρ' ἡλικίαν, Ἀντωνίῳ δ' ὁ Κλεοπάτρας γάμος ὄνειδος ἦν, γυναικὸς ὑπερβαλομένης δυνάμει καὶ λαμπρότητι πάντας, πλὴν Ἀρσάκου, τοὺς καθ' αὐτὴν βασιλεῖς. Ἄλλ' οὕτως ἐποίησε μέγαν ἑαυτὸν, ὥστε τοῖς ἄλλοις μειζόνων, ἢ ἐβούλετο, δοκεῖν ἄξιος.

B. Ἢ μέντοι προαίρεσις, ἀφ' ἧς ἐκτίσαντο τὴν ἀρχὴν, ἄμεμπτος ἐπὶ τοῦ Δημητρίου, κρατεῖν καὶ βασιλεύειν ἀνθρώπων εἰθιςμένον

εἰθισμένων κρατεῖσθαι καὶ βασιλεύεσθαι ζητούντος· ἡ δ' Ἀντωνίου, χαλεπὴ καὶ τυραννικὴ, καταδουλουμένου τὸν Ῥωμαίων δῆμον, ἄρτι διαφυγόντα τὴν ὑπὸ Καίσαρι μοναρχίαν. Ὁ δ' οὖν μέγιστον αὐτῷ καὶ λαμπρότατον ἐστὶ τῶν εἰργασμένων, ὁ πρὸς Κάσσιον καὶ Βροῦτον πόλεμος, ἐπὶ τῷ τὴν πατρίδα καὶ τοὺς πολίτας ἀφελέσθαι τὴν ἐλευθερίαν ἐπολεμήθη. Δημήτριος δὲ, καὶ πρὶν εἰς τύχας ἐλθεῖν ἀναγκάσει, ἐλευθερὸν τὴν Ἑλλάδα, καὶ τῶν πόλεων ἐξελαύνων τὰς φρουράς διετέλεσεν· οὐχ ὥσπερ Ἀντώνιος, ὅτι τοὺς ἐλευθερώσαντας τὴν Ῥώμην ἀπέκτεινεν ἐν Μακεδονίᾳ, σεμνυνόμενος. Ἐν τοίνυν ἐστὶ τῶν ἐπαινουμένων Ἀντωνίου, τὸ φιλόδωρον καὶ μεγαλόδωρον, ἐν ᾧ τοσοῦτον ὑπεραίρει Δημήτριος, ὥστε χαρίσασθαι τοῖς πολεμίσι, ὅσα τοῖς φίλοις οὐκ ἔδωκεν Ἀντώνιος. Καίτοι ταρῆναί γε καὶ περισσῶς κελύσας Βροῦτον ἐκεῖνος εὐδοκίμησεν· οὗτος δὲ καὶ τοὺς ἀποθανόντας τῶν πολεμίων πάντας ἐκίδευσεν, καὶ τοὺς ἀλόντας Πτολεμαίῳ μετὰ χρημάτων καὶ δωρεῶν ἀπέπεμψεν.

Γ. Ἰβρῖται μὲν εὐτυχοῦντες ἀμφοτέροι, καὶ πρὸς τρυφὰς ἀνεμμένοι καὶ ἀπολαύσεις· οὐκ ἂν εἴποι δέ τις, ὡς Δημήτριον ἐν εὐπαθείαις καὶ συνουσίαις ὄντα πράξεων καιρὸς ἐξέφυγεν, ἀλλὰ τῇ περισυσίᾳ τῆς σχολῆς ἐπεισῆγε τὰς ἡδονάς, καὶ τὴν Λάμιαν, ὥσπερ τὴν μυθικὴν, ἀτεχνῶς παίζων καὶ νυσάζων ἐποιεῖτο διαγωγὴν. Ἐν δὲ ταῖς τοῦ πολέμου παρασκευαῖς οὐκ εἶχεν αὐτοῦ τὸ δόρυ κιττόν, οὐδὲ μύρων ὀδώδει τὸ κράνος, οὐδὲ γεγανωμένος καὶ ἀνθηρὸς ἐπὶ τὰς μάχας ἐκ τῆς γυναικωνίτιδος προΐει· κοιμίζων δὲ τοὺς θιάσους καὶ τὰ βακχεῖα καταπαύων, Ἀμφίπολος Ἄρεος ἀνιάρου, κατὰ τὸν Εὐριπίδην, ἐγίνετο, καὶ δι' ἡδονὴν, ἢ βραθυμίαν, οὐθεν ἀπλῶς ἔπταισεν. Ἀντώνιον δ', ὥσπερ ἐν ταῖς γραφαῖς ὀρώμεν τοῦ Ἡρακλέους τὴν Ὀμφάλην ὑφαιροῦσαν τὸ ρόπαλον, καὶ τὴν λεοντὴν ἀποδύουσαν, οὕτω πολλάκις Κλεοπάτρα προπλίσασα καὶ κατα-

θελῶσα, συνέπεισεν ἀφέντα μεγάλας πράξεις ἐκ τῶν χειρῶν καὶ στρατείας ἀναγκαίας, ἐν ταῖς περὶ Κάνωβον καὶ Ταρόσιον ἀκταῖς ἀλίειν καὶ παίξειν μετ' αὐτῆς. Τέλος δ', ὡς ὁ Πάρις, ἐκ τῆς μάχης ἀποδράς εἰς τοὺς ἐκείνης κατεδύετο κόλπους· μᾶλλον δ' ὁ μὲν Πάρις ἵπτιθεις ἔφρουγεν εἰς τὸν θάλαμον, Ἀντώνιος δὲ Κλεοπάτραν διώκων ἔφρουγε καὶ προήκατο τὴν νύκτα.

Δ. Ἐτι Δημήτριος μὲν (οὐ κεκωλυμένον, ἀλλ' ἀπὸ Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου γεγονός ἐν ἔθει τοῖς Μακεδόνων βασιλεῦσιν), ἐγάμει γάμους πλείονας, ὥσπερ Λυσίμαχος καὶ Πτολεμαῖος· ἔσχε δὲ διὰ τιμῆς, ὅσας ἔγημεν. Ἀντώνιος δὲ πρῶτον μὲν ὁμοῦ δύο γυναῖκας ἠγάγετο, πρᾶγμα μηδενὶ Ῥωμαίων τετολμημένον, ἔπειτα τὴν ἀσὴν καὶ δικαίως χαμηθεῖσαν ἐξήλασε, τῇ ξένη καὶ μὴ κατὰ νόμους συνουσίῃ χαριζόμενος· ὅθεν ἐκ γάμου τῷ μὲν οὐθέν, τῷ δὲ τὰ μέγιστα τῶν κακῶν ἀπήνησεν. Ἀσέβημα μέντοι τοσοῦτον δι' ἀσέλγειαν οὐθέν ταῖς Ἀντωνίου πράξεσιν, ὅσον ταῖς Δημητρίου, πρόσσεσιν. Οἱ μὲν γὰρ ἰσορροκοί φασι καὶ τῆς ἀκροπόλεως ὅλης εἶργεσθαι τὰς κύνας, διὰ τὸ τὴν μίξιν ἐμφανῆ μάλισα τοῦτο ποιεῖσθαι τὸ ζῶον. Ὁ δ' ἐν αὐτῷ τῷ Παρθενῶνι ταῖς τε πόρταις συνῆν, καὶ τῶν ἀσῶν κατεπόρνευσε πολλάς· καὶ οὐ τις ἂν ἦκιστα τὰς τοιαύτας τρυφὰς καὶ ἀπολαύσεις οἶοιτο μετέχειν κακοῦ, τῆς ὠμότητος, τοῦτ' ἔνεσι τῇ Δημητρίου φιληδονίᾳ, περιδόντος, μᾶλλον δ' ἀναγκάσαντος οἰκτροῶς ἀποθανεῖν τὸν κάλλιστον καὶ σωφρονέστατον Ἀθηναίων, φεύγοντα τὸ καθυβρισθῆναι. Συνελόντι δ' εἰπεῖν, Ἀντώνιος μὲν ἑαυτὸν διὰ τὴν ἀκρασίαν, Δημήτριος δ' ἄλλους ἠδίκησε.

Ε. Πρὸς μέντοι γονεῖς ἄμεμπτον ἑαυτὸν εἰς ἅπαντα παρέσχεν ὁ Δημήτριος· Ἀντώνιος δὲ τὸν ἀδελφὸν τῆς μητρὸς ἐξέδωκεν ἐπὶ τῷ Κικέρωνα ἀποκτεῖναι, πρᾶγμα καὶ καθ' ἑαυτὸ μικρὸν καὶ ὠμὸν, ὡς μόλις Ἀντωνίων ἐπ' αὐτῷ συγγνώμης τυχεῖν, εἰ σωτηρίας τοῦ θεοῦ μισθὸς ἦν ὁ Κικέρωνος θάνατος. Ἄ τοίνυν

ἐπιώρκησαν ἀμφοτέροι καὶ παρεσπόνθησαν, ὁ μὲν, Ἀρτάβαζον συλλαβῶν, ὁ δ', Ἀλέξανδρον ἀποκτείνας, Ἀντωνίῳ μὲν ἔχει τὴν πρόφασιν ὁμολογουμένην· ἀπελείβη γὰρ ἐν Μήδοις ὑπ' Ἀρταβάζου, καὶ προσδέθη· Δημήτριον δὲ πολλοὶ λέγουσι ψευδεῖς αἰτίας, ἐφ' οἷς ἔδρασε, πλασάμενον κατηγορεῖν ἀδικηθέντα, οὐκ ἀδικήσαντα ἀμύνασθαι. Πάλιν δὲ, τῶν μὲν κατορθωμάτων αὐτουργός ὁ Δημήτριος γέγονε· καὶ τὸναντίον ὁ Ἀντώνιος, ἐν οἷς οὐ παρῆν, καλλίστας καὶ μεγίστας διὰ τῶν στρατηγῶν ἀνηρεῖτο νίκας.

σ. Ἐξέπεσον δὲ τῶν πραγμάτων ἀμφοτέροι μὲν δι' αὐτούς· οὐ μὴν ὁμοίως. Ἄλλ' ὁ μὲν ἐγκαταλειφθεὶς ἀπέστησαν γὰρ αὐτοῦ Μακεδόνες· ὁ δ' ἐγκαταλιπὼν ἔφυγε γὰρ τοὺς ὑπὲρ αὐτοῦ κινδυνεύοντας. Ὡς τοῦ μὲν ἔγκλημα εἶναι τὸ δυσμενεῖς οὕτω πρὸς αὐτὸν ἀπεργάσασθαι τοὺς μαχομένους· τοῦ δὲ τὸ παρεσκευασμένην εὐνοίαν τοιαύτην καὶ πίσιν ἐγκαταλιπεῖν. Τὸν δὲ θάνατον οὐδετέρου μὲν ἐσιν ἐπαινέσαι, ψεκτὸς δ' ὁ Δημητρίου μᾶλλον. Αἰχμάλωτός τε γὰρ ὑπέμεινε γενέσθαι, καὶ καθειρχθεὶς ἠγάπησεν ἐπικερδᾶναι τριετίαν, οἴνω καὶ γαστρὶ, καθάπερ τὰ ζῶα, χειροήθης γενόμενος. Ἀντώνιος δὲ δειλῶς μὲν καὶ οἰκτρῶς καὶ ἀτίμως, οὐ μὴν ἀλλὰ, πρό γε τοῦ κύριον γενέσθαι τὸν πολέμιον τοῦ σώματος, ἑαυτὸν ἐξήγαγεν.

...

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΔΙΑΣ

...

Α. 2. 2. ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλο...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΔΙΩΝ.

ΑΡΑ γ', ὡσπερ ὁ Σιμωνίδης φησὶν, ὃ Σόσσιε Σενεκίων, τοῖς Κορινθίοις οὐ μὴνίειν τὸ Ἴλιον ἐπιτρατεύτασι μετὰ τῶν Ἀχαιῶν, ὅτι κάκεινοις οἱ περὶ Γλαῦκον, ἐξ ἀρχῆς Κορίνθιοι γεγονότες, συνεμάχουν προθύμως· οὕτως εἰκὸς τῇ Ἀκαδημίᾳ μῆτε Ῥωμαίους, μῆτε Ἕλληνας, ἐγκαλεῖν, ἴσον φερομένους ἐκ τῆς γραφῆς ταύτης, ἣ τὸν τε Βρούτου περιέχει βίον καὶ τὸν Δίωνος· ἦν ὁ μὲν αὐτῷ Πλάτῳ πλησιάσας, ὁ δὲ τοῖς λόγοις ἐντραφεὶς τοῖς Πλάτῳ, ὡσπερ ἐκ μιᾶς ὄρμησαν ἀμφοτέροι παλαίστρας ἐπὶ τοὺς μεγίστους ἀγῶνας; Καὶ τὸ μὲν ὅμοια πολλὰ καὶ ἀδελφὰ πράξαντας μαρτυρῆσαι τῷ καθηγεμόνι τῆς ἀρετῆς, ὅτι δεῖ φρονήσει καὶ δικαιοσύνῃ δύναιμι ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ τύχην συνελθεῖν, ἵνα κάλλος ἅμα καὶ μέγεθος αἱ πολιτικαὶ πράξεις λάβωσιν, οὐ θαυμαστὸν ἐστίν. Ὡς γὰρ Ἴππόμαχος, ὁ ἀλείπτης, ἔλεγε τοὺς γεγυμνασμένους παρ' αὐτῷ, καὶ κρέας ἐξ ἀγορᾶς ἰδὼν [ἄν] φέροντας, ἐπιγνῶναι πόρρωθεν· οὕτω τὸν λόγον ἐστὶν εἰκὸς τῶν πεπαιδευμένων ὁμοίως ἔπεσθαι ταῖς πράξεσιν, ἐμμελειᾶν τινα καὶ ῥυθμὸν ἐπιφέροντα μετὰ τοῦ πρέποντος.

Β. Αἱ δὲ τύχαι, τοῖς συμπτώματι μᾶλλον, ἢ ταῖς προαιρέσεσιν, οὔσαι αἱ αὐταί, συνάγουσι τῶν ἀνδρῶν τοὺς βίους εἰς ὁμοιότητα. Προανηρέθησαν γὰρ ἀμφοτέροι τοῦ τέλους, εἰς ὃ προὔθεντο τὰς πράξεις ἐκ πολλῶν καὶ μεγάλων ἀγώνων καταθέσθαι, μὴ δυνηθέντες. Ὁ δὲ πάντων θαυμασιώτατον, ὅτι καὶ τὸ δαιμόνιον ἀμφοτέροις ὑπεδήλωσε τὴν τελευταίαν, ὁμοίως ἐκατέρω φάσματος εἰς ὃψιν οὐκ εὐμενοῦς παραγενομένου. Καίτοι λόγος τις ἐστὶ τῶν ἀναιρούντων τὰ τοιαῦτα, μηδενὶ ἄν νοῦν ἔχοντι προσπσεῖν φάντασμα δαίμονος, μηδ' εἶδωλον, ἀλλὰ

παιδάρια καὶ γύναια, καὶ παραφόρους δι' ἀσθένειαν ἀνθρώπους, ἔν τινι πλάνῳ ψυχῆς, ἢ δυσκράσιᾳ σώματος γενομένους, δόξας ἐφέλκεσθαι κενὰς καὶ ἀλλοκότους, δαίμονα πονηρὸν ἔν αὐτοῖς *εἶναι* δεισιδαιμονίην ἔχοντας. Εἰ δὲ Δίων καὶ Βροῦτος, ἄνδρες ἐμβριθεῖς καὶ φιλόσοφοι, καὶ πρὸς οὐδὲν ἀκροσφαλεῖς, οὐδ' εὐάλωτοι, πάθος, οὕτως ὑπὸ φάσματος διετέθησαν, ὥς καὶ φράσαι πρὸς ἑτέρους, οὐκ οἶδα, μὴ τῶν πάνυ παλαιῶν τὸν ἀτοπώτατον ἀναγκασθῶμεν προσδέχεσθαι λόγον· ὡς τὰ φαῦλα δαιμόνια καὶ βάσκανα, προσφθοноοῦντα τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσι, καὶ ταῖς πράξεσιν ἐνιστάμενα, ταραχὰς καὶ φόβους ἐπάγει, σείοντα καὶ σφάλλοντά τὴν ἀρετὴν, ὡς μὴ διαμείναντες ἀπτῶτες ἐν τῷ καλῷ καὶ ἀκέραιαι, βελτίινος ἐκείνων μοίρας μετὰ τὴν τελευτὴν τύχωσιν. Ἄλλὰ ταῦτα μὲν εἰς ἄλλον ἀνακείθω λόγον. Ἐν τούτῳ δὲ δωδεκάτῳ τῶν παραλλήλων ὄντι βίων, τὸν τοῦ πρεσβυτέρου πρεισιπαγάγωμεν.

Γ. Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος, εἰς τὴν ἀρχὴν καταστάς, εὐθύς ἔγημε τὴν Ἐρμοκράτους τοῦ Συρακουσίου θυγατέρα. Ταύτην, οὐπὼ τῆς τυραννίδος ἰδρυμένης βεβαίως, ἀποσάντες οἱ Συρακούσιοι δεινὰς καὶ παρανόμους ὕβρεις εἰς τὸ σῶμα καθύβρισαν· ἐφ' αἷς προήκατο τὸν βίον ἐκουσίως. Διονύσιος δὲ, τὴν ἀρχὴν ἀναλαβὼν καὶ κρατυνάμενος, αὔθις ἄγεται δύο γυναῖκας ἅμα, τὴν μὲν ἐκ Λοκρῶν, ὄνομα Δωρίδα, τὴν δ' ἐπιχώριον Ἀρισομάχην, θυγατέρα Ἰππαρίνου, πρωτεύσαντος ἀνδρὸς Συρακουσίων, καὶ Διονυσίῳ συνάροζαντος, ὅτε πρῶτον αὐτοκράτωρ ἐπὶ τὸν πόλεμον ἤρέθη στρατηγός. Λέγεται δ' ἡμέρᾳ μὲν ἀμφοτέρας ἀγαγέσθαι μιᾷ, καὶ μηδενὶ γενέσθαι φανερὸς ἀνθρώπων, ὅποτέρᾳ προτέρᾳ συνέλθαι· τὸν δ' ἄλλον χρόνον, ἴσον νέμων ἑαυτὸν διατελεῖν ἑκατέρᾳ, κοινῇ μὲν εἰθισμένων δαιπνεῖν μετ' αὐτοῦ, παρὰ νύκτα δ' ἐν μέρει συναναπαυομένων. Καίτοι τῶν Συρακουσίων ἐβούλετο τὸ πλῆθος τὴν ἐγγενῆ πλέον ἔχειν τῆς

ξένος· ἀλλ' ἐκείνη προτέρη ὑπῆρχε τεκούτη, τὸν πρεσβεύοντα τῆς Διονυσίου γενεᾶς υἷὸν αὐτῇ ἐοικεῖν πρὸς τὸ γένος. Ἡ δ' Ἀριστομάχη πολὺν χρόνον ἄπαις συνῶκει τῷ Διονυσίῳ, καίπερ σπουδάζοντι περὶ τὴν ἐκ ταύτης τέκνωσιν· ὥστε καὶ τὴν μητέρα τῆς Λοκρίδος αἰτιασάμενος καταραρμακεύειν τὴν Ἀριστομάχην, ἀπέκτεινε.

Δ. Ταύτης ἀδελφὸς ὢν ὁ Δίων, ἐν ἀρχῇ μὲν εἶχε τιμὴν ἀπὸ τῆς ἀδελφῆς, ὕστερον δὲ τοῦ φρονεῖν διδόνος πεῖραν, ἤδη [καὶ] κατ' ἐαυτὸν ἠγαπᾶτο παρὰ τῷ τυράννῳ. Καὶ πρὸς ἅπασιν τοῖς ἄλλοις, εἶρητο τοῖς ταμίαις, ὅ τι ἂν αἰτῇ Δίων, διδόναι, δόντας δὲ πρὸς αὐτὸ αὐθημερόν φράζειν. Ὡν δὲ καὶ πρότερον ὑψηλὸς τῷ ἦθει, καὶ μεγαλόφρων, καὶ ἀνδρώδης, ἔτι μᾶλλον ἐπέδωκε πρὸς ταῦτα θεῖα τινὶ τύχῃ Πλάτωνος εἰς Σικελίαν παραβαλόντος κατ' οὐδένα λογισμὸν ἀνθρώπινον· ἀλλὰ δαίμων τις, ὡς εἶπες, πόρρωθεν ἀρχὴν ἐλευθερίας παραβαλλόμενος Συρακουσίους, καὶ τυραννίδος κατάλυσιν μηχανώμενος, ἐκόμισεν ἐξ Ἰταλίας εἰς Συρακούσας Πλάτωνα· καὶ Δίωνα συνήγαγεν εἰς λόγους αὐτῷ, γένον μὲν ὄντα κομιδῇ, πολὺ δ' εὐμαθέστατον ἀπάντων τῶν Πλάτωνι συγγεγονότων, καὶ ὀξύτατον ὑπακοῦσαι πρὸς ἀρετὴν, ὡς αὐτὸς γέγραψε Πλάτων, καὶ τὰ πράγματα μαρτυρεῖ. Τραφεῖς γὰρ ἐν ἦθεσιν ὑπὸ τυράννῳ ταπεινοῖς, καὶ βίου μὲν ἀνίσου καὶ καταφόβου, θεραπείας δὲ νεοπλούτου, καὶ τρυφῆς ἀπειροκάλου, καὶ διαίτης ἐν ἡδοναῖς καὶ πλεονεξίαις τιθεμένης τὸ καλόν, ἐθᾶς καὶ μετὸς γενόμενος, ὡς πρῶτον ἐγέυσατο λόγου, καὶ φιλοσοφίης ἡγεμονικῆς, πρὸς ἀρετὴν ἀνεφλέχθη τὴν ψυχὴν ταχὺ, καὶ τῇ περὶ αὐτὸν εὐπειθείᾳ τῶν καλῶν, ἀκάκως πάνυ καὶ νεωτερικῶς προἰδοκῆσας ὑπὸ τῶν αὐτῶν λόγων ὁμοια πείσεσθαι Διονύσιον, ἐσπούδασε καὶ ἐπράξατο ποιησάμενος σχολὴν αὐτὸν ἐντυχεῖν Πλάτωνι καὶ ἀκοῦσαι.

Ε. Γενομένης δὲ τῆς συνουσίας αὐτοῖς, τὸ μὲν ὅλον περὶ

παιδάρια καὶ γυναῖκα, καὶ παραφόρους δι' ἀσθένειαν ἀνθρώπους, ἔν τινι πλάνῳ ψυχῆς, ἢ δυσκράσει σώματος γενομένους, δόξας ἐφέλεκσθαι κενὰς καὶ ἀλλοκότους, δαίμονα πονηρὸν ἐν αὐτοῖς *εἶναι* δεισιδαιμονίαν ἔχοντας. Εἰ δὲ Δίων καὶ Βροῦτος, ἄνδρες ἐμβριθεῖς καὶ φιλόσοφοι, καὶ πρὸς οὐδὲν ἀκροσφαλεῖς, οὐδ' εὐάλωτοι, πάθος, οὕτως ὑπὸ φάσματος διετέθησαν, ὥς καὶ φράσαι πρὸς ἑτέρους, οὐκ οἶδα, μὴ τῶν πάνυ παλαιῶν τὸν ἀτοπώτατον ἀναγκασθῶμεν προσδέχεσθαι λόγον· ὡς τὰ φαῦλα δαιμόνια καὶ βάσκανα, προσφθονοῦντα τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσι, καὶ ταῖς πράξεσιν ἐνιστάμενα, ταραχὰς καὶ φόβους ἐπάγει, σείοντα καὶ σφάλλοντα τὴν ἀρετὴν, ὡς μὴ διαμείναντες ἀπτῶτες ἐν τῷ καλῷ καὶ ἀκέραιαι, βελτίινος ἐκείνων μοίρας μετὰ τὴν τελευτὴν τύχωσιν. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν εἰς ἄλλον ἀνακείθω λόγον. Ἐν τούτῳ δὲ δωδεκάτῳ τῶν παραλλήλων ὄντι βίων, τὸν τοῦ πρεσβυτέρου πρῆσιταγάγωμεν.

Γ. Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος, εἰς τὴν ἀρχὴν καταστάς, εὐθύς ἔγημε τὴν Ἑρμοκράτους τοῦ Συρακουσίου θυγατέρα. Ταύτην, οὐπω τῆς τυραννίδος ἰδρυμένης βεβαίως, ἀποσάντες οἱ Συρακούσιοι δεινὰς καὶ παρανόμους ὕβρεις εἰς τὸ σῶμα καθύβρισαν· ἐφ' αἷς προήκατο τὸν βίον ἐκουσίως. Διονύσιος δὲ, τὴν ἀρχὴν ἀναλαβὼν καὶ κρατυνάμενος, αὐθις ἄγεται δύο γυναῖκας ἅμα, τὴν μὲν ἐκ Λοκρῶν, ὄνομα Δωρίδα, τὴν δ' ἐπιχώριον Ἀρισομάχην, θυγατέρα Ἰππαρίνου, πρωτεύσαντος ἀνδρὸς Συρακουσίων, καὶ Διονυσίῳ συνάροζαντος, ὅτε πρῶτον αὐτοκράτωρ ἐπὶ τὸν πόλεμον ἤρεθη στρατηγός. Λέγεται δ' ἡμέρα μὲν ἀμφοτέρως ἀγαγέσθαι μιᾶ, καὶ μηδενὶ γενέσθαι φανερός ἀνθρώπων, ὅποτέρᾳ προτέρᾳ συνέλθοι τὸν δ' ἄλλον χρόνον, ἕσον νέμων ἑαυτὸν διατελεῖν ἑκατέρᾳ, κοινῇ μὲν εἰθισμένων δειπνεῖν μετ' αὐτοῦ, παρὰ νύκτα δ' ἐν μέρει συναναπαυομένων. Καίτοι τῶν Συρακουσίων ἐβούλετο τὸ πλῆθος τὴν ἐγγενῆ πλέον ἔχειν τῆς

ξένης· ἀλλ' ἐκείνη προτέρᾳ ὑπῆρχε τεκούτη, τὸν πρεσβεύοντα τῆς Διονυσίου γενεᾶς υἷὸν αὐτῇ ἐοικεῖν πρὸς τὸ γένος. Ἡ δ' Ἀριστομάχη πολὺν χρόνον ἄπαις συνῶκει τῷ Διονυσίῳ, καίπερ σπουδάζοντι περὶ τὴν ἐκ ταύτης τέκνωσιν· ὥστε καὶ τὴν μητέρα τῆς Λοκρίδος αἰτιασάμενος καταραρμακεύειν τὴν Ἀριστομάχην, ἀπέκτεινε.

Δ. Ταύτης ἀδελφὸς ὢν ὁ Δίων, ἐν ἀρχῇ μὲν εἶχε τιμὴν ἀπὸ τῆς ἀδελφῆς, ὕστερον δὲ τοῦ φρονεῖν διδοῦς πεῖραν, ἤδη [καὶ] κατ' ἐαυτὸν ἠγαπήτω παρὰ τῷ τυράνῳ. Καὶ πρὸς ἅπασιν τοῖς ἄλλοις, εἶρητο τοῖς ταμίαις, ὅ τι ἂν αἰτῇ Δίων, διδόναι, δόντας δὲ πρὸς αὐτὸ αὐθημερόν φράζειν. Ὦν δὲ καὶ πρότερον ὑψηλὸς τῷ ἦθει, καὶ μεγαλόφρων, καὶ ἀνδρώδης, ἔτι μᾶλλον ἐπέδωκε πρὸς ταῦτα θεῖα τινὶ τύχῃ Πλάτωνος εἰς Σικελίαν παραβαλόντος κατ' οὐδένα λογισμὸν ἀνθρώπινον· ἀλλὰ δαίμων τις, ὡς εἶπες, πόρρωθεν ἀρχὴν ἐλευθερίας παραβαλλόμενος Συρακουσίαις, καὶ τυρανίδος κατάλυσιν μηχανώμενος, ἐκόμισεν ἐξ Ἰταλίας εἰς Συρακούσας Πλάτωνα· καὶ Δίωνα συνήγαγεν εἰς λόγους αὐτῷ, νέον μὲν ὄντα κομιδῇ, πολὺ δ' εὐμαθέστατον ἀπάντων τῶν Πλάτωνι συγγεγονότων, καὶ ὀξύτατον ὑπακοῦσαι πρὸς ἀρετὴν, ὡς αὐτὸς γέγραφε Πλάτων, καὶ τὰ πράγματα μαρτυρεῖ. Τραφεὶς γὰρ ἐν ἦθεσιν ὑπὸ τυράνῳ ταπεινοῖς, καὶ βίου μὲν ἀνίσου καὶ καταφόβου, θεραπείας δὲ νεοπλούτου, καὶ τρυφῆς ἀπειροκάλου, καὶ διαίτης ἐν ἡδοναῖς καὶ πλεονεξίαις τιθεμένης τὸ καλὸν, ἐθὺς καὶ μετὸς γενόμενος, ὡς πρῶτον ἐγεύσατο λόγου, καὶ φιλοσοφίης ἡγεμονικῆς, πρὸς ἀρετὴν ἀνεφλέχθη τὴν ψυχὴν ταχὺ, καὶ τῇ περὶ αὐτὸν εὐπειθεῖα τῶν καλῶν, ἀκάκως πάνυ καὶ νεωτερικῶς προἰδοκῆσας ὑπὸ τῶν αὐτῶν λόγων ὁμοια πείσασθαι Διονύσιον, ἐσπούδασε καὶ ἐπράξατο ποιησάμενος σχολὴν αὐτὸν ἐντυχεῖν Πλάτωνι καὶ ἀκοῦσαι.

Ε. Γενομένης δὲ τῆς συνουσίας αὐτοῖς, τὸ μὲν ὅλον περὶ

φανερώταται δὲ καὶ μέγισται τῶν εἰς φθίνον καὶ μῖσος αἰτιῶν ὑπῆρχον, ἡ τοῦ βίου διαφορὰ, καὶ τὸ τῆς διαίτης ἄμικτον. Οἱ μὲν γὰρ, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς νέου τυράννου καὶ τεθραμμένοι φαύλως ὀμιλίαν καὶ συνήθειαν ἡδοναῖς καὶ κολακείαις καταλαμβάνοντες, ἀεὶ τινὰς ἔρωτας καὶ διατριβὰς ἐμυχανῶντο βρεμβώδεις περὶ πότους καὶ γυναῖκας καὶ παιδίας ἐτέρας ἀσχήμονας· ὕψ' ὧν ἡ τυραννὶς, ὡς περ σίδηρος, μαλασσομένη, τοῖς μὲν ἀρχομένοις ἐφάνη φιλόανθρωπος, καὶ τὸ λίαν ἀπάνθρωπον ὑπανῆκεν, οὐκ ἐπιεικεία τινὶ μᾶλλον, ἢ βραθυμία τοῦ κρατοῦντος, ἀμβλυνομένη. Ἐκ δὲ τούτου προϋῦσα καὶ νεμομένη κατὰ μικρὸν ἢ περὶ τὸ μειράκιον ἄνεσις τοῦς ἀδαμαντίνους δεσμούς, ἐκείνους, οἷς ὁ πρεσβύτερος Διονύσιος ἔφη δεδευμένην ἀπολείπειν τὴν μοναρχίαν, ἐξέτηξεν καὶ διέβριθεν. Ἡμέρας γὰρ, ὡς φασι, ἐνεήκοντα συνεχῶς ἔπινεν ἀρξάμενος, καὶ τὴν αὐλὴν ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ, σπουδαίοις ἀνδράσι καὶ λόγοις ἄβατον καὶ ἀνείσοδον οὔσαν, μέθῃ, καὶ σκόμματα, καὶ ψαλμοί, καὶ ὀρχήσεις, καὶ βωμολοχίαι κατεῖχον.

Η. Ἦν οὖν, ὡς εἶδος, ὁ Δίων ἐπαχθὴς, εἰς οὐδὲν ἠδὺ καὶ νεωτερικὸν ἐνδίδους ἑαυτόν. Διὸ καὶ πιθανὰ κακιῶν προσρήματα τὰς ἀρεταῖς ἐπιφέροντες αὐτοῦ διέβαλλον, ὑπεροψίαν τὴν σεμνότητα, καὶ τὴν παρόρησιν αὐθάδειαν ἀποκαλοῦντες. Καὶ νοθετῶν κατηγορεῖν ἐδόκει καὶ μὴ συζηταμάτων καταφρονεῖν. Ἀμέλει δὲ καὶ φύσει τινὰ τὸ ἦθος ὄγκον εἶχεν αὐτοῦ, καὶ τραχύτητα δυσπρόσοδον ἐντεύξει καὶ δυσζύμβολον. Οὐ γὰρ μόνον ἀνδρὶ νέῳ καὶ διατεθρυμμένῳ τὰ ὦτα κολακείαις ἄχαρις ἦν συγγενέσθαι καὶ προσάντης, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ τῶν πάνυ χρωμένων αὐτῷ, καὶ τὴν ἀπλότητα καὶ τὸ γενναῖον ἀγαπώντων τοῦ τρόπου, κατεμέμφοντο τῆς ὀμιλίας, ὡς ἀγροικότερον καὶ βαρύτερον πολιτικῶν χρειῶν τοῖς δεομένοις συναλλάσσοντα. Περὶ ὧν καὶ Πλάτων ὕστερον, ὡς περ ἀποθεσπίζων, ἔγραψε πρὸς αὐτόν,

ἐξευλαθεῖσθαι τὴν αὐθάδειαν, ὡς ἐρημῆα συνοικοῦσιν. Οὐ μὴν ἀλλὰ τότε πλείτου δοκῶν ἄξιος ὑπάρχειν διὰ τὰ πράγματα, καὶ μόνος, ἢ μάλισα, τὴν τυραννίδα σαλεύουσιν ἀνορθοῦν καὶ διαφυλάττειν, ἐγίνωσκεν οὐ πρὸς χάριν, ἀλλ' ἄκοντος ὑπὸ χρείας τοῦ τυράννου, πρῶτος ὢν καὶ μέγιστος.

Θ. Αἰτίαν δὲ τούτου τὴν ἀπαιδευσίαν εἶναι νομίζων, ἐμβαλεῖν αὐτὸν εἰς διατριβὰς ἐλευθερίου ἐφιλοτιμαεῖτο, καὶ γεῦσαι λόγων καὶ μαθημάτων ἡθροποιῶν, ὡς ἀρετὴν τε παύσαιτο δεδιώς, καὶ τοῖς καλοῖς χαίρειν ἐθισθεῖν. Φύσει γὰρ οὐκ ἐγεγόνει τῶν φαυλοτάτων τυράννων ὁ Διονύσιος· ἀλλ' ὁ πατὴρ δεδοικώς, μὴ φρονήματος μεταλαβῶν, καὶ συγγενόμενος νοῦν ἔχουσι ἀνθρώποις, ἐπιβουλεύσειεν αὐτῷ, καὶ παρέλοιτο τὴν ἀρχὴν, ἐφοῦρει κατάκλιτον οἶκον, δι' ἐρημῆαν ὀμιλίαν ἐτέρας, καὶ ἀπειρία πραγμάτων, ὡς φάσιν, ἀμάξια καὶ λυχνίας, καὶ δίφρους ξυλίνους, καὶ τραπέζας τεκταινόμενον. Οὕτω γὰρ ἦν ἄπιστος, καὶ πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους ὑποπτος καὶ προβεβλημένος διὰ φόβον ὁ πρεσβύτερος Διονύσιος, ὥστε μηδὲ τῆς κεφαλῆς τὰς τρίχας ἀφαιρεῖν κουρικαῖς μυχχαίραις, ἀλλὰ τῶν πλασῶν τις ἐπιφοιτῶν ἀνθρακι τὴν κόμην περιέκαιεν. Εἰσῆει δὲ πρὸς αὐτὸν εἰς τὸ δωμάτιον οὗτ' ἀδελφός, οὗθ' υἱός, ὡς ἔτυχεν, ἡμφιεσμένος, ἀλλ' ἔδει, πρὶν εἰσελθεῖν, ἀποδύντα τὴν ἑαυτοῦ ρολὴν ἕκαστον, ἐτέραν ἀναλαβεῖν, ὄραθέντα γυμνὸν ὑπὸ τῶν φυλαττόντων. Ἐπεὶ δὲ Λεπτίνης, ὁ ἀδελφός, αὐτῷ ποτε χωρῖσι φύσιν ἐξηγούμενος, λαβὼν λόγχην πρὸς τινος τῶν δορυφόρων, ὑπέγραψε τὸν τόπον, ἐκείνῳ μὲν ἰσχυρῶς ἐχαλέπηνε, τὸν δὲ δόντα τὴν λόγχην ἀπέκτεινεν. Ἐλεγε δὲ τοῖς φίλους φυλάττεσθαι, νοῦν ἔχοντας εἰδώς, καὶ βουλομένους μᾶλλον τυραννεῖν, ἢ τυραννεῖσθαι. Καὶ Μαρσύαν δὲ τινα τῶν προηγημένων ὑπ' αὐτοῦ καὶ τεταγμένων ἐφ' ἡγεμονίας ἀνεῖλε, δόξαντα κατὰ τοῖς ὑπνοῦς σφάττειν αὐτόν· ὡς ἀπ' ἐννοίας μεθημερινῆς, καὶ

δικλοισμῷ, τῆς ὄψεως τούτης εἰς τὸν ὕπνον αὐτῷ παραγε-
νομένης. Ὁ μὲν δὲ Πλάτωνι θυμωθεὶς, ὅτι μὴ πάντων αὐτὸν
ἀνθρώπων ἀνδρείοτατον ὄντα ἀπέφηνεν, οὕτω περίφοβον καὶ
τοσοῦτων ὑπὸ δειλίας κακῶν μετὴν εἶχε τὴν ψυχὴν.

I. Τὸν δ' υἱὸν αὐτοῦ, καθάπερ εἴρηται, διαλελωδημένον
ἀπαιδευσία καὶ συντετριμμένον τὸ ἦθος ὁ Δίων ὄρων, παρ-
εκάλει πρὸς παιδείαν τραπέσθαι, καὶ δεηθῆναι τοῦ πρώτου τῶν
φιλοσόφων πάντων δέησιν εἰσεῖν εἰς Σικελίαν. Εἰθόντι δὲ παρα-
σχεῖν αὐτὸν, ὅπως διακοσμηθεὶς τῷ ἦθος εἰς ἀρετὴν λόγῳ, καὶ
πρὸς τὸ θεϊότατον ἀφομοιωθεὶς παράδειγμα τῶν ὄντων καὶ κάλ-
λιτον, ᾧ τῷ πᾶν ἡγουμένῳ πειθόμενον, ἐξ ἀκοσμίας κόσμος
ἐστὶ, πικρὴν μὲν εὐδαιμονίαν ἐκ τῷ μηχανήσεται, πολλὴν δὲ
τοῖς πολίταις, ὅσα νῦν ἐν ἀθυρίᾳ διοικουσι πρὸς ἀνάγκην τῆς
ἀρχῆς, ταῦτα σωροσύνη καὶ δικαιοσύνη μετ' εὐμενείας πατρο-
νομούμενα παρασχῶν, καὶ γενόμενος βασιλεὺς ἐκ τυράννου.
Τοὺς γὰρ ἀδαμαντίνους δεσμούς, οὐχ, ὥσπερ ὁ πατὴρ ἔλεγεν
αὐτοῦ, φόβον καὶ βίαν καὶ νεῶν πλῆθος εἶναι, καὶ βαρβάρων
μυριάνδρον φυλακὴν, εὐνοίαν δὲ καὶ προθυμίαν καὶ χάριν ἐγ-
γενομένην ὑπ' ἀρετῆς καὶ δικαιοσύνης. Ἄ, καίπερ ὄντα μιλια-
κώτερα τῶν συντόνων καὶ σκληρῶν ἐκείνων, ἰσχυρότερα πρὸς
διαμονὴν ἡγεμονίας ὑπάρχειν. Χωρὶς δὲ τούτων, ἀφιλότιμον εἶναι
καὶ ἄζηλον τὸν ἄρχοντα, τῷ μὲν σώματι περιττῶς ἀμπεχόμενον,
καὶ τῇ περὶ τὴν οἰκίαν ἀβρότητι καὶ κατσκευῆ λαμπρυνόμενον,
ὀμιλίᾳ δὲ καὶ λόγῳ μηδὲν ὄντα τοῦ προσυχόντος σεμνότερον
μηδὲ τῆς ψυχῆς τὸ βασιλεῖον ἀξιοῦντα κεκοσμημένον ἔχειν βα-
σιλικῶς καὶ πρεπόντως.

IA. Ταῦτα πολλάκις τοῦ Δίωνος παραινούντος, καὶ τῶν
λόγων τοῦ Πλάτωνος ἔστιν οὐσίνας ὑποσπείροντος, ἔσχεν ἔρωσ
τὸν Διονύσιον ὄξυς καὶ περιμανῆς τῶν τε λόγων καὶ τῆς συνου-
σίας τοῦ Πλάτωνος. Εὐθύς οὖν Ἀθήναζε πολλὰ μὲν ἐροῖτα

γράμματα παρὰ τοῦ Διονυσίου, πολλαὶ δ' ἐπισκήψεις παρὰ τοῦ Δίωνα· ἄλλαι δ' ἐξ Ἰταλίας παρὰ τῶν Πυθαγορικῶν, διακελευομένων παραγενέσθαι, καὶ νέας ψυχῆς ἐξουσία μεγάλη καὶ δυνάμει παραφερομένης ἐπιλαβέσθαι, καὶ κατασχεῖν ἐμβριθεσέροις λογισμοῖς. Πλάτων μὲν οὖν, ὡς φησιν αὐτός, ἑαυτὸν αἰσχυθεὶς, μάλιστα μὴ δόξειεν ἐν λόγοις εἶναι [τις] μόνον, ἔργου δ' ἐκὼν οὐδενὸς ἂν ἄψασθαι· καὶ προσδοκήσας δι' ἐνὸς ἀνδρός, ὡσπερ ἡγεμονικοῦ μέρους, ἐκκαθαρθέντος, ὅλην ἰατρεύειν Σικελίαν νοσοῦσαν, ὑπήκουσεν. Οἱ δὲ τῷ Δίωني πολεμοῦντες, φοβούμενοι τὴν τοῦ Διονυσίου μεταβολήν, ἔπεισαν αὐτὸν ἀπὸ τῆς φυγῆς μεταπέμπεσθαι Φίλιπον, ἄνδρα καὶ πεπαιδευμένον περὶ λόγους, καὶ τυραννικῶν ἠθῶν ἐμπειρότατον, ὡς ἀντίπαγμα πρὸς Πλάτωνα καὶ φιλοσοφίαν ἐκείνον ἔζαντες. Ὁ γὰρ δὴ Φίλιπος ἐξ ἀρχῆς τε τῇ τυραννίδι καθισταμένη προθυμώτατον ἑαυτὸν παρέσχε, καὶ τὴν ἄκραν διεφύλαξε, φρουραρχῶν ἐπὶ πολὺν χρόνον. Ἦν δὲ λόγος, ὡς καὶ τῇ μητρὶ πλησιάζοι τοῦ πρεσβυτέρου Διονυσίου, τοῦ τυράννου μὴ παντάπασιν ἄγνωστος. Ἐπεὶ δὲ Λεπτίνης ἐκ γυναικὸς, ἣν διαφθείρας ἐτέρῳ συνοικοῦσαν ἔσχε, γενομένων αὐτῷ δυοῖν θυγατέρων, τὴν ἑέραν ἔδωκε Φιλίπῳ, μηδὲν φράσας πρὸς Διονύσιον· ὀργισθεὶς ἐκεῖνος, τὴν μὲν γυναῖκα τοῦ Λεπτίνου δῆσας ἐν πέδαις καθεῖρξε, τὸν δὲ Φίλιπον ἐξήλασε Σικελίας, φυγόντα παρὰ ξένους τινὰς εἰς τὸν Ἀδριανὸν ὅπου καὶ δοκεῖ τὰ πλεῖστα συνθεῖναι τῆς ἰσορίας σχολάζων. Οὐ γὰρ ἐπανῆλθε, τοῦ πρεσβυτέρου ζῶντος, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐκείνου τελευτήν, ὡσπερ εἴρηται, κατήγαγεν αὐτὸν ὁ πρὸς Δίωνα τῶν ἄλλων φθόνος, ὡς αὐτοῖς τε μᾶλλον ἐπιτήδειον ὄντα, καὶ τῇ τυραννίδι βεβαιώτερον.

IB. Οὗτος μὲν οὖν εὐθὺς κατελθὼν διεπερῶκει τῆς τυραννίδος· τῷ δὲ Δίωني καὶ παρ' ἄλλων ἐτύγχανον οὔσαι διαβολαὶ καὶ κατηγορίαι πρὸς τὸν τύραννον, ὡς διειλεγμένῳ περὶ κατα-

λύσεως τῆς ἀρχῆς πρὸς τὴν Θεοδότην καὶ πρὸς Ἡρακλείδην. Ἠλπίζε μὲν γὰρ, ὡς ἔοικε, διὰ Πλάτωνος παραγενομένου τὸ δεσποτικὸν καὶ λίαν ἄκρατον ἀφελὼν τῆς τυραννίδος, ἐμμελή τινα καὶ νόμιμον ἄρχοντα τὸν Διονύσιον καταστήσειν. Εἰ δ' ἀντιβαίνοι, καὶ μὴ μαλάσσοιτο, καταλύσας ἐκείνον, ἐγνώκει τὴν πολιτείαν ἀποδιδόναι Συρακουσίοις οὐκ ἐπικινῶν μὲν δημοκρατίαν, πάντως δὲ βελτίω τυραννίδος ἡγούμενος τοῖς διαμικρᾶνουσιν ὑγιαίνουσης ἀριστοκρατίας.

ΙΓ. Ἐν τοιαύτῃ δὲ καταστάσει τῶν πραγμάτων ὄντων, Πλάτων εἰς Σικελίαν ἀφικόμενος, περὶ μὲν τὰς πρώτας ἀπαντήσεις θαυμαστῆς ἐτύγχανε φιλορροσύνης καὶ τιμῆς. Καὶ γὰρ ἄρμα τῶν βασιλικῶν αὐτῷ παρέστη κεκοσμημένον διαπρεπῶς, ἀποθάντι τῆς τριήρους· καὶ θυσίαν ἔθυσεν ὁ τύραννος, ὡς εὐτυχήματος μεγάλου τῇ ἀρχῇ προσγεγονότος. Αἰδῶς δὲ συμποσίων, καὶ σχηματισμὸς αὐλῆς, καὶ πρῶτις αὐτοῦ τοῦ τυράννου περὶ ἕκαστα τῶν χρηματιζομένων, θαυμαστὰς ἐνέδωκεν ἐλπίδας μεταβολῆς τοῖς πολίταις. Φορὰ δὲ τις ἦν ἐπὶ λόγους καὶ φιλοσοφίαν ἀπάντων· καὶ τὸ τυραννεῖον, ὡς φασι, κωνιορτὸς ὑπὸ πλήθους τῶν γευμετρούντων κατεῖχεν. Ἡμερῶν δ' ὀλίγων διαγενομένων, θυσία μὲν ἦν πάτριος ἐν τοῖς τυραννείοις· τοῦ δὲ κήρυκος, ὥσπερ εἰώθει, κατευζαμένου διχμμένειν τὴν τυραννίδα ἀσάλευτον πολλοὺς χρόνους, ὁ Διονύσιος λέγεται παρεσῶς, « Οὐ » παύσῃ (φάναι) καταρῶμενος ἡμῖν » ; Τοῦτο κομιδῇ τοὺς περὶ τὸν Φίλιππον ἐλύπησεν, ἄμαχόν τινα τοῦ Πλάτωνος ἡγούμενος ἔσεσθαι χρόνῳ καὶ συνηθεία τὴν δύναιεν, εἰ νῦν ἐκ συνουσίας ὀλίγης ἠλλοίωκεν οὕτω καὶ μεταβέβληκε τὴν γνώμην τοῦ μειρακίου.

ΙΔ. Οὐκ ἔστ' ὅν καθ' ἓνα καὶ λαθραίως, ἀλλὰ πάντες ἀναφανδὸν ἐλοιδοροῦν τὸν Δίωνα· λέγοντες, ὡς οὐ λέληθε κατεπάδων καὶ καταφαρμάσσειν τῷ Πλάτωνος λόγῳ Διονύσιον,

ὅπως, ἀφέντος ἐκουσίως αὐτοῦ καὶ προσμένου τὴν ἀρχὴν, ὑπολαβὼν εἰς τοὺς Ἀριστομάχης περιστήσῃ παίδας, ὧν θεὸς ἐστίν. Ἕνοι δὲ προσεποιού·το δυσχεραίνειν, εἰ πρότερον μὲν Ἀθηναῖοι ναυτικῆς καὶ πεζικαῖς δυνάμεσι μεγάλαις δεῦρο πλεύσαντες ἀπώλοντο, καὶ διεφθάρησαν πρότερον, ἢ λαθεῖν Συρακούσας, νυνὶ δὲ δι' ἐνὸς σοφιστοῦ καταλύσουσι τὴν Διονυσίου τυραννίδα, συμπαίσαντες αὐτὸν ἐκ τῶν μυρίων θορυφῶρων ἀποδράντα, καὶ καταλιπόντα τὰς τετρακοσίας τριῆρεις, καὶ τοὺς μυρίους ἵππους, καὶ τοὺς πολλάκις τοσοῦτους ὀπλίτας, ἐν Ἀκαδημίᾳ τὸ σιωπώμενον ἀγαθὸν ζητεῖν, καὶ διὰ γεωμετρίας εὐδαίμων γενέσθαι, τὴν ἐν ἀρχῇ καὶ χρήματι καὶ τυφαῖς εὐδαιμονίαν Δίῳ καὶ τοῖς Δίῳ ἀδελφιδῶσι προέμενον. Ἐκ τούτων ὑποψίας πρῶτον, εἶτα καὶ φανερωτέρας ὀργῆς καὶ διαρροῆς γενομένης, ἐκομίσθη τις ἐπιστολὴ κρύφα πρὸς Διονύσιον, ἣν ἐγεγράφη Δίῳ πρὸς τοὺς Καρχηδονίων ἐπιμελητὰς, κελύων, ὅταν Διονυσίῳ περὶ τῆς εἰρήνης διαλέγωνται, μὴ χωρὶς αὐτοῦ ποιήσασθαι τὴν ἔντευξιν, ὡς πάντα θησομένους ἀμεταπτώτως δι' αὐτοῦ. Ταύτην ἀναγνούς Διονύσιος Φιλίσῳ, καὶ μετ' ἐκείνου βουλευσάμενος, ὡς φησι Τίμαιος, ὑπῆλθε τὸν Δίῳνα πεπλασμέναις διαλύσεσι καὶ μέτρια σκηψάμενος, διαλλάττεσθαι τε φήσας, μόνον τ' ἀπαγαγὼν ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν πρὸς τὴν θάλασσαν, ἔδειξε τὴν ἐπιστολὴν, καὶ κατηγόρησεν, ὡς συνισαμένῳ μετὰ Καρχηδονίων ἐπ' αὐτόν. Ἀπολογεῖσθαι δὲ βουλομένου τοῦ Δίῳνος οὐκ ἀνασχόμενος, ἀλλ' εὐθύς, ὡς εἶχε, θέμενος εἰς ἀκάτιον, προσέταξε τοῖς ναύταις κομίζοντας αὐτὸν ἐκθεῖναι πρὸς τὴν Ἰταλίαν.

ΙΒ. Γενομένου δὲ τούτου, καὶ φανερότος ὤμοῦ τοῖς ἀνθρώποις, τὴν μὲν οἰκίαν τοῦ τυράννου πένθος εἶχε, διὰ τὰς γυναῖκας· ἡ δὲ πόλις ἢ τῶν Συρακουσίων ἐπῆρτο, πράγματα νεώτερα καὶ μεταβολὴν προσδεχομένη ταχέϊαν ἐκ τοῦ περὶ Δίῳνα θορύβου,

καὶ τῆς πρὸς τὸν τύραννον ἀπιστίας τῶν ἄλλων. Ἄ δὲ συνορῶν ὁ Διονύσιος, καὶ δεδοικώς, τοὺς μὲν φίλους παρεμυθεῖτο καὶ τὰς γυναῖκας, ὡς εὖ φυγῆς, ἀλλ' ἀποδημίας, τῷ Δίῳι γεγενημένης, ὡς μή τι χεῖρον ὀργῇ πρὸς τὴν αὐθάδειαν αὐτοῦ παρόντος ἀμαρτεῖν διασθεῖη. Δύο δὲ ναῦς παραδοὺς τοῖς Δίῳι οἰκείαις, ἐκέλευσεν ἐνθεμένοις ὅσα βούλοιντο τῶν ἐκείνου χρήματα καὶ θεράποντας ἀπάγειν πρὸς αὐτὸν εἰς Πελοπόννησον. Ἦν δ' οὐσία μεγάλη τῷ Δίῳι, καὶ σχεδὸν τι τυραννικὴ πομπὴ καὶ κατασκευὴ περὶ τὴν δίκιταν, ἣν οἱ φίλοι συλλαβόντες ἐκόμεζον. Ἄλλα δ' ἐπέμπετο πολλὰ παρὰ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν ἐταίρων, ὥςτε χρημάτων ἕνεκα καὶ πλοῦτου λαμπρὸν ἐν τοῖς Ἕλλησιν εἶναι, καὶ διαφανῆσαι τῇ τοῦ φυγάδος εὐπορίᾳ τὴν τῆς τυραννίδος δύναμιν.

15. Πλάτωνα δὲ Διονύσιος εὐθὺς μὲν εἰς τὴν ἀκρόπολιν μετέστησεν, ἔντιμον αὐτῷ σχήματι ξενίας φιλανθρώπου φρουρὰν μηχανησάμενος, ὡς μὴ συμπλέει Δίῳι μάρτυς, ὧν ἠδίκετο. Χρόνῳ δὲ καὶ συνδιαιτήσῃ, καθάπερ ψαῦσιν ἀνθρώπου θηρίον, ἐθισθεὶς ὑπομένειν τε τὴν ὀμιλίαν αὐτοῦ καὶ τὸν λόγον, ἠράσθη τυραννικὸν ἔρωτα, μόνος ἀξιῶν ὑπὸ Πλάτωνος ἀντερᾶσθαι καὶ θαυμάζεσθαι μάλιστα πάντων, ἔτοιμος ὧν ἐπιτρέπειν τὰ πράγματα καὶ τὴν τυραννίδα μὴ προτιμῶντι τὴν πρὸς Δίῳνα φιλίαν τῆς πρὸς αὐτόν. Ἦν οὖν τῷ Πλάτῳι συμφερὰ τὸ πάθος αὐτοῦ τοῦτο, μαινομένου, καθάπερ οἱ δυσέρωτες ὑπὸ ζηλοτυπίας καὶ πολλὰς μὲν ὀργὰς ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, πολλὰς δὲ διαλλαγὰς καὶ δεήσεις ποιουμένου πρὸς αὐτόν, ἀκροᾶσθαι δὲ τῶν λόγων καὶ κοινωνεῖν τῆς περὶ φιλοσοφίαν πραγματείας σπουδάζοντος μὲν ὑπερφυῶς, αἰδουμένου δὲ τοὺς ἀποτρέποντας, ὡς διαφθρησομένου. Ἐν τούτῳ δὲ πολέμου τινὸς ἐμπέσοντος, ἀποπέμπει τὸν Πλάτωνα, συνδόμενος εἰς ὥραν ἔτους μεταπέμψασθαι Δίῳνα. Καὶ τοῦτο μὲν ἐψεύτατο, τὰς δὲ προσόδους τῶν κτημάτων ἀπέπεμψεν

ἐπέπευφεν αὐτῷ, ἀξίων Πλάτωνα σιγγῶναι περὶ τοῦ χρόνου διὰ τὸν πόλεμον (εἰρήνης γὰρ γενομένης, τάχις μεταπέμψεται τὸν Δίωνα), καὶ ἀξιῶν αὐτὸν ἡσυχίαν ἄγειν, καὶ μηδὲν νεωτερίζειν, μηδὲ βλασφημεῖν κατ' αὐτοῦ πρὸς τοὺς Ἕλληνας.

IZ. Ταῦτ' ἐπειράτο ποιεῖν Πλάτων, καὶ Δίωνα τρέψας ἐπὶ φιλοσορίαν, ἐν Ἀκαδημίᾳ συνεῖχεν. ἔκει μὲν οὖν ἐν ἄρει παρὰ Καλλίππῳ τινὶ τῶν γνωρίμων ἀγρόν δὲ διαγωγῆς χάριν ἐκτήσατο, καὶ τοῦτον ὕψτερον εἰς Σικελίαν πλείων Σπεύσιππῳ δωρεάν ἔδωκεν ᾧ μάλιστα τῶν Ἀθήνησι φίλων ἐχρῆτο, καὶ συνδιητᾶτο, βουλομένου τοῦ Πλάτωνος ὁμιλίᾳ χάριν ἐχούσῃ, καὶ παιδιᾶς ἔμμελοῦς κατὰ καιρὸν ἀπτομένη κεραυνώμενον ἀφηδύνεσθαι τοῦ Δίωνος τὸ ἦθος. Τοιοῦτος δὲ τις ὁ Σπεύσιππος ἦν ἧ καὶ σκωψαὶ ἀγαθὸν αὐτὸν ἐν τοῖς Σίλλοις ὁ Τίμων προσηγόρευσεν. Αὐτῷ δὲ Πλάτωνι, χρηγοῦντι παίδων χορῶ, τὸν τε χορὸν ἤσκησεν ὁ Δίων, καὶ τὸ ὑαπάνημα πᾶν ἐτέλεσε παρ' ἑαυτοῦ, συγχωροῦντος τοῦ Πλάτωνος τὴν τοιαύτην φιλοτιμίαν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, ὡς ἐκείνῳ μᾶλλον εὐνοίαν, ἢ δόξαν αὐτῷ, φέρουσαν. Ἐπεφοίτα δὲ καὶ ταῖς ἄλλαις πόλεσιν ὁ Δίων, καὶ συνεχόλαζε καὶ συνεπανηγύριζε τοῖς ἀρίστοις καὶ πολιτικωτάτοις ἀνδράσιν, οὐδὲν ἐν τῇ διαίτῃ σόλοικον ἐπιδεικνύμενος, οὐδὲ τυραννικόν, οὐδ' ἐπιτεθυμμένον, ἀλλὰ σωφροσύνην, καὶ ἀρετὴν, καὶ ἀνδρείαν, καὶ περὶ λόγους καὶ περὶ φιλοσοφίαν εὐσχήμονας διατριβάς. Ἐφ' οἷς εὐνοία παρὰ πάντων ἐγένετο καὶ ζῆλος αὐτῷ, τιμαὶ τε δημόσιαι καὶ ψηφίσματα παρὰ τῶν πόλεων. Λακεδαιμόνιοι δὲ καὶ Σπαρτιάτην αὐτὸν ἐποιήσαντο, τῆς Διονυσίου καταρρονήσαντες ὀργῆς, καίπερ αὐτοῖς τότε προθύμως ἐπὶ τοὺς Θηβαίους συμμαχοῦντος. Λέγεται δὲ ποτε τὸν Δίωνα τοῦ Μεγαρέως Πτοιოდῶρου δεομένου ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐλθεῖν. Ἦν δ', ὡς ἔδεικε, τῶν πλουσίων τις καὶ δυνατῶν ὁ Πτοιόδωρος. Ὀχλον οὖν ἐπὶ θύραις ἰδὼν ὁ Δίων, καὶ πλῆθος ἀσχολῶν, καὶ

δυσέντευκτον αὐτὸν καὶ δυσπρόσοδον, ἀπιδὼν πρὸς τοὺς φίλους
 δυσχεραίνοντας καὶ ἀγανακτοῦντας: « Τί τοῦτον (ἔφη) μεμρό-
 » μωτα; καὶ γὰρ αὐτοὶ πάντως ἐν Συρακούσiais ὅμοια τούτοις
 » ἐποιούμενα.

III. Χρόνου δὲ προϊόντος, ὁ Διονύσιος ζήλοτυπῶν, καὶ δε-
 δοικῶς, τοῦ Δίωνος τὴν παρὰ τοῖς Ἕλλησιν εὐνοίαν, ἐπαύτατο
 τῆς προσόδου ἀποσιλλῶν, καὶ τὴν οὐσίαν παρέδωκεν ἰδίῳις
 ἐπιτρόποις. Βουλόμενος δὲ καὶ τὴν εἰς τοὺς φιλοσόφους διὰ
 Πλάτωνος κακοδοξίαν ἀναμάχεσθαι, πολλοὺς συνῆγε τῶν πεπαι-
 δεῦσθαι δοκούντων. Φιλοτιμούμενος δὲ τῷ διαλέγεσθαι περι-
 εῖναι πάντων, ἠναγκάζετο τοῖς Πλάτωνος πικρακίσμασι κακῶς
 χρῆσθαι: καὶ πάλιν ἐκείνον ἐπόθει, καὶ κατερίνωσκεν αὐτὸς
 αὐτοῦ, μὴ χρῆσάμενος παρόντι, μηδὲ διακοίτας, ὅσα καλῶς
 εἶχεν. Οἷα δὲ τύραννος, ἔμπληκτος ἀειταῖς ἐπιθυμίαις, καὶ
 πρὸς πᾶσαν ὀξύρροπος σπουδῆν, εὐθύς ὤρμησεν ἐπὶ τὸν Πλά-
 τωνα, καὶ πᾶσαν μηχανὴν αἴρων, συνέπεισε τοὺς περὶ Ἀρχύ-
 ταν Πυθαγορικῶς, τῶν ὁμολογουμένων ἀναδόχους γενομένους,
 καλεῖν Πλάτωνα. Δι' ἐκεῖ οὐ γὰρ αὐτοῖς ἐγεγόνει φιλία καὶ
 ξενία τὸ πρότερον. Οἱ δ' ἐπέμψαν Ἀρχέδημον παρ' αὐτόν. Ἐπέμψε
 δὲ καὶ Διονύσιος τριήρεις, καὶ φίλους δεησιμένους τοῦ Πλά-
 τωτος. Αὐτὸς τε σφῶς καὶ διαρρήθην ἔγραψεν, ὡς οὐδὲν ἂν
 γένοιτο τῶν μετρίων Δίωνι, μὴ πεισθέντος Πλάτωνος ἐλθεῖν
 εἰς Σικελίαν: πεισθέντος δὲ, πάντα. Πολλὰ δ' ἀρίκοντο πρὸς
 Δίωνα παρὰ τῆς ἀδελφῆς καὶ γυναικὸς ἐπισκήψεις, δεῖσθαι
 Πλάτωνος ὑπκοῦσαι Διονυσίῳ, καὶ μὴ πύρρασιν πικρασεῖν.
 Οὕτω μὲν δὴ φησὶν ὁ Πλάτων ἐλθεῖν τὸ τρίτον εἰς τὸν πορ-
 θμὸν τὸν περὶ Σικελίαν,

Ὅρρ' ἔτι τὴν ὅλην ἀναμετρήσεις Χάρυβδι.

IV. Ἐλθὼν δὲ μεγάλῃς μὲν αὐτὸν ἐνέπλητε χροῶς, μεγάλῃς
 δὲ πάλιν ἐλπίδος Σικελίαν, συνευχομένην καὶ συμφιλοτιμουμένην

Πλάτωνα μὲν φιλήσει περιγενέσθαι, φιλοσοφίαν δὲ τυραννίδος. Ἦν δὲ πολλή μὲν τῶν γυναικῶν σπουδή περὶ αὐτὸν, ἐξαιρέτος δὲ παρὰ τῷ Διονυσίῳ πίσις, ἦν οὐδεὶς ἄλλος εἶχεν, ἀδιερεύνητον αὐτῷ πλησιάζειν. Δωρεὰς δὲ χρημάτων πολλῶν καὶ πολλὰς τοῦ μὲν δίδοντος, τοῦ δὲ μὴ δεχομένου, παρῶν Ἀρίσιππος, ὁ Κυρηναῖος, ἀσφαλῶς ἔφη μεγάλου ψυχὸν εἶναι Διονύσιον. Αὐτοῖς μὲν γὰρ μικρὰ δίδοναι, πλείονων δεομένοις· Πλάτωνι δὲ πολλὰ, μηδὲν λαμβάνοντι. Μετὰ δὲ τὰς πρώτας φιλοφροσύνας, ἀρξάμενος Πλάτωνος ἐντυγχάνειν περὶ Δίωνος, ὑπερθέσεις τὸ πρῶτον ἦσαν, εἶτα μέμψεις καὶ διαφοραὶ λανθάνουσαι τοὺς ἐκτός, ἐπικρυπτομένου Διονυσίου, καὶ ταῖς ἄλλαις τὸν Πλάτωνα θεραπείαις καὶ τιμαῖς πειρωμένου παράγειν ἀπὸ τῆς Δίωνος εὐνοίας· οὐδ' αὐτὸν ἐν γὰρ τοῖς πρώτοις χρόνοις ἀποκαλύπτοντα τὴν ἀπιστίαν αὐτοῦ, καὶ ψευδολογίαν, ἀλλ' ἐγκαρτεροῦντα, καὶ σχηματίζομενον. Οὕτω δὲ διακειμένων πρὸς ἀλλήλους, καὶ λανθάνειν πάντας οἰομένων, Ἐλίκων, ὁ Κυζικηνός, εἰς τῶν Πλάτωνος συνήθων, ἡλίου προεῖπεν ἔκλειψιν καὶ γενομένης, ὡς προεῖπε, θαυμαστὴς ὑπὸ τοῦ τυράννου, δωρεὰν ἔλαβεν ἀργυρίου τάλαντον. Ἀρίσιππος δὲ, παίζων πρὸς τοὺς ἄλλους φιλοσόφους, ἔφη τι καὶ αὐτὸς εἶχει τῶν παραδόξων προειπεῖν. Ἐκείνων δὲ φράσαι δεομένων· « Προλέγω τοίνυν » (εἶπεν) ὀλίγου χρόνου Πλάτωνα καὶ Διονύσιον ἐχθροὺς γενησομένους ». Τέλος δὲ, τὴν μὲν οὐσίαν τοῦ Δίωνος ὁ Διονύσιος ἐπόλει, καὶ τὰ χρήματα κατεῖχε· Πλάτωνα δ' ἐν τῷ περὶ τὴν οἰκίαν κήπῳ διαιτώμενον εἰς τοὺς μισθοφόρους μετέστησε, πάλαι μισοῦντας αὐτὸν καὶ ζητοῦντας ἀνελεῖν, ὡς πείθοντα Διονύσιον ἀρεῖναι τὴν τυραννίδα, καὶ ζῆν ἀδορυφόρητον.

Κ. Ἐν τοιοῦτῳ κινδύνῳ γενομένου τοῦ Πλάτωνος, οἱ περὶ Ἀρχύταν πυθόμενοι, ταχὺ πέμπουσι πρεσβείαν καὶ τριακόντορον·

ἀπαιτοῦντες τὸν ἄνδρα παρὰ Διονυσίου, καὶ λέγοντες, ὡς αὐ-
τοὺς λαβῶν ἀναδόχους τῆς ἀσφαλείας πλεύτειεν εἰς Συρακούσας·
Ἀπολογουμένου δὲ τοῦ Διονυσίου τὴν ἔχθραν ἐσιάτῃσι καὶ
φιλοφροσύναις περὶ τὴν προπομπήν, ἐν δὲ τι προαχθέντος
αὐτῷ τοιοῦτον εἰπεῖν· « Ππου, Πλάτων, πολλὰ καὶ δεινὰ κατη-
» γορήσεις ἡμῶν πρὸς τοὺς συμφιλοσοφοῦντας »· ὑπομειδιάσας
ἐκεῖνος ἀπεκρίνατο· « Μὴ τοσαύτη λόγων ἐν Ἀκαδημία γένοιτο
» σπάνις, ὥστε σοῦ τινα μνημονεῦσαι »· Τοιαύτην μὲν τὴν
ἀποβολὴν τοῦ Πλάτωνος γενέσθαι λέγουσιν. Οὐ μὲντοι τὰ
Πλάτωνος αὐτοῦ πάνυ τούτοις συναῖδει.

ΚΑ. Δίων δὲ καὶ τούτοις ἐχάλεπαινε, καὶ μετ' ὀλίγον χρό-
νον ἐξεπολεμώθη παντάπασι, πυθόμενος τὸ περὶ τὴν γυναῖκα
περὶ οὗ καὶ Πλάτων ἠνίξαστο, γράφων πρὸς Διονύσιον. Ἦν δὲ
τοιοῦτον· μετὰ τὴν ἐκβολὴν τοῦ Δίωνος, ἀποπέμπων Πλάτωνα
Διονύσιος, ἐκέλευσεν αὐτοῦ δι' ἀπρόρρήτων πυθέσθαι, μὴ τι
κωλύει τὴν γυναῖκα πρὸς γάμον ἐτέρῳ δοθῆναι. Καὶ γὰρ ἦν
λόγος, εἴτ' ἀληθής, εἴτε συντεθεῖς ὑπὸ τῶν Δίωνα μιτούντων,
ὡς οὐ καθ' ἡδονὴν ὁ γάμος εἴη Δίωνα γεγονώς, οὐδ' εὐάρμος
ἢ πρὸς τὴν γυναῖκα συμβίωσις. Ὡς οὖν ἤκεν ὁ Πλάτων Ἀθή-
ναζε, καὶ τῷ Δίωνα περὶ πάντων ἐνέτιχε, γράφει πρὸς τὸν
τύραννον ἐπιστολὴν, τὰ μὲν ἄλλα σαφῶς πᾶσιν, αὐτὸ δὲ τοῦτο
μόνῳ γνώριμον ἐκεῖνῳ φράζουσιν· ὡς διαλεχθεῖται Δίωνα περὶ
τοῦ πράγματος ἐκεῖνου, καὶ σφόδρα δῆλος εἴη χαλεπαίνων, εἰ
τοῦτο Διονύσιος ἐξεργάσαιτο. Καὶ τότε μὲν, ἔτι πολλῶν ἐλπίδων
οὐσῶν πρὸς τὰς διαλύσεις, οὐδὲν ἔπραξε περὶ τὴν ἀδελφὴν
νεώτερον, ἀλλ' εἶα μένειν αὐτὴν μετὰ τοῦ παιδίου τοῦ Δίωνος
οἰκοῦσκαν. Ἐπεὶ δὲ παντάπασι ἀσυμβάτως εἶχε, καὶ Πλάτων
αὐθις ἐλθὼν ἀπεπέμφθη πρὸς ἀπέχθειαν, οὕτω τὴν Ἄρετὴν
ἄκουσαν ἐνὶ τῶν φίλων, Τιμοκράτει, δίδωσιν· οὐ μιμησάμενος
τὴν κατὰ γε τοῦτο τοῦ πατρὸς ἐπιείκειαν. Ἐγεγόνει γὰρ, ὡς

ἔοικε, κάκεινφ Πολυξένος, ὁ τὴν ἀδελφὴν ἔχων αὐτοῦ, Θέσσην, πολέμιος. Ἀποδράντος οὖν αὐτοῦ διὰ φόβον, καὶ φυγόντος ἐκ Σικελίας, μεταπεμφάμενος ἠτιᾶτο τὴν ἀδελφὴν, ὅτι συνειδυᾷ τὴν φυγὴν τοῦ ἀνδρός οὐ κατεῖπε πρὸς αὐτόν. Ἡ δ' ἀνεκπλήκτως καὶ νῆ Δι' ἀφόβως· « Εἶθ' οὕτως σοι δοκῶ, Διονύσιε, » φαύλη γυνὴ γεγονέναι καὶ ἀνάνδρος, ὥστε προγνοῦσα τὴν » φυγὴν τοῦ ἀνδρός οὐκ ἂν συνεκπλεῦσαι καὶ μετασχεῖν τῆς » αὐτῆς τύχης! ἀλλ' οὐ προέγγων. Ἐπεὶ καλιῶς εἶχέ μοι μᾶλλον, » Πολυξένου γυναῖκα φεύγοντος, ἢ σοῦ τυραννοῦντος ἀδελφὴν, » λέγεσθαι ». Ταῦτα τῆς Θέσσης παρῶρησιασαμένης, θαυμάσαι λέγουσι τὸν τύραννον. Ἐθαύμασαν δὲ καὶ οἱ Συρακούσιοι τὴν ἀρετὴν τῆς γυναικός, ὥστε καὶ μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς τυραννίδος ἐκεῖνη τιμὴν καὶ θεραπείαν βασιλικὴν ὑπάρχειν· ἀποθανούσης δὲ, δημοσίᾳ πρὸς τὴν ταφὴν ἐπακολουθηῖσαι τοὺς πολίτας. Ταῦτα μὲν οὖν οὐκ ἄχρηστον ἔχει τὴν παρέχθασιν.

ΚΒ. Ὁ δὲ Δίων ἐντεῦθεν ἤδη τρέπεται πρὸς πόλεμον· αὐτοῦ μὲν Πλάτωνος ἐκποδῶν ἰσταμένου δι' αἰδῶ τῆς πρὸς Διονύσιον ξενίας καὶ γῆρας, Σπευσίππου δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἐταίρων τῷ Δίῳ συλλαμβανόντων, καὶ παρακλεουμένων ἐλευθεροῦν Σικελίαν, χεῖρας ὀρέγουσαν αὐτῷ, καὶ προθύμως ὑποδεχομένην. Ὅτε γὰρ ἐν Συρακούσαις Πλάτων διέτριβεν, οἱ περὶ Σπεύσιππον, ὡς ἔοικε, μᾶλλον ἀναμιγνύμενοι τοῖς ἀνθρώποις κατεμάνθνον τὴν διάνοιαν αὐτῶν· καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐφοβοῦντο τὴν παρῶρησιν, ὡς διάπειραν οὔσαν ὑπὸ τοῦ τυράννου, χρόνῳ δ' ἐπίστευσαν. Ὁ γὰρ αὐτὸς ἦν παρὰ πάντων λόγος δεομένων καὶ παρακλεουμένων ἐλθεῖν Δίωνα, μὴ ναῦς ἔχοντα, μηδ' ὀπλίτας, μηδ' ἵππους, ἀλλ' αὐτόν εἰς ὑπηρετικὸν ἐμβάντα, χρῆσαι τὸ σῶμα καὶ τὸ ὄνομα Σικελιώταις ἐπὶ τὸν Διονύσιον. Ταῦτα τῶν περὶ Σπεύσιππον ἀγγελλόντων, ἐπιβῶσθεις ἐξενολόγει κρύφα καὶ δι' ἐτέρων, ἐπικρυπτόμενος τὴν διάνοιαν.

Συνέπρῃκτον δὲ καὶ τῶν πολιτικῶν πολλοὶ καὶ τῶν φιλοσόφων, ὁ τε Κύπριος Εὐδήριος, εἰς ὃν Ἀριστοτέλης ἀποθανόντα τὸν περὶ ψυχῆς διάλογον ἐποίησε, καὶ Τιμωνίδης ὁ Λευκάδιος. Συνέστησαν δὲ καὶ Μίλταν αὐτῷ τὸν Θεσσαλόν, ἄνδρα μάντιν, καὶ μετεσχικτότα τῆς ἐν Ἀκαδημίᾳ διατριβῆς. Ἰῶν δ' ὑπὸ τοῦ τυράννου πεφυγαδευμένων, οὐ μείων, ἢ χιλίων, ὄντων, πέντε καὶ εἴκοσι μόνου τῆς στρατείας ἐκινώνησαν, οἱ δ' ἄλλοι προὔδοσαν, ἀποδειλιάσαντες. Ὀρμητήριον δ' ἦν ἡ Ζακυνθίων νῆσος, εἰς ἣν οἱ στρατιῶται συνελήθησαν, ὀκτακοσίων ἐλάττους γινόμενοι γνῶριμοὶ δὲ πάντες ἐκ πολλῶν καὶ μεγάλων στρατειῶν, καὶ τοῖς σώμασιν ἰσχυμέναι διαφερόντως· ἐμπειρία δὲ καὶ τόλμη πολὺ πάντων κράτιστοι, καὶ δυνάμενοι πλῆθος, ὅσον ἠλπίζεν· ἔξισιν ἐν Σικελίᾳ Δίων, ὑπεκκαῦσαι καὶ συνεξορμηῆσαι πρὸς ἀλκίην·

ΚΕ. Οὗτοι μὲν πρῶτον ἀκούσαντες, ἐπὶ Διονύσιον καὶ Σικελίαν αἰρεσθαι τὸν πόλεμον, ἐξεπλάγησαν καὶ κατέγνωσαν, ὡς ὀργῆς τινος παραφροσύνη καὶ μανία τοῦ Δίονος, ἢ χρηστῶν ἐλπίδων ἀπορία, ῥιπποῦντος ἑαυτὸν εἰς ἀπεγνωσμένας πράξεις· καὶ τοῖς ἑαυτῶν ἡγεμόσι καὶ ξενολόγοις ὠργίζοντο, μὴ προσιποῦσαι εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὸν πολέμιον. Ἐπεὶ δὲ Δίων τῷ λόγῳ τὰ σαθρὰ τῆς τυραννίδος ἐπέξιων ἐδίδασκεν, ὡς οὐ στρατιώτας, ἀλλὰ μᾶλλον ἡγεμόνας, αὐτοὺς κομίζουσι, Συρακουσίων καὶ τῶν ἄλλων Σικελιωτῶν πάσαις πρὸς ἀπάσασιν ἐτοίμων ὑπαρχόντων· μετὰ δὲ τὸν Δίονα διαλεχθέντος αὐτοῖς Ἀλκιμένους, ὃς πρῶτος ὢν Ἀχαιῶν δόξῃ καὶ γένει συνεστράτευεν, ἐπίσθησαν. Ἦν μὲν οὖν θέρουσ ἀκμή, καὶ κατείχον ἐπισηαί τὸ πέλαγος· ἡ δὲ σελήνη διχομήνην ἤγε. Ἐπὶ δ' Ἀπόλλωνι θυσίαν μεγαλοπρεπῆ παρασκευάσας ὁ Δίων, ἐπόμπευσε μετὰ τῶν στρατιωτῶν κεκοσμημένων ταῖς πανοπλίαις πρὸς τὸ ἱερόν· καὶ μετὰ τὴν θυσίαν ἐν τῷ σταδίῳ τῶν Ζακυνθίων κατακλιθέντας αὐτοὺς εἰσία,

θαυμάζοντας ἀργυρίων καὶ χρυσῶν ἐκπώματων καὶ τραπέζων
 ὑπερφύλλουσαν ἰδιωτικὸν πλοῦτον λαμπρότητα καὶ λογιζομένους,
 ὅτι παρηγμακῶς ἀνὴρ ἦδη καὶ τοσαύτης εὐπορίας κύριος οὐκ
 ἂν ἐπιχειροίη παραβόλοις πράγμασι χωρὶς ἐλπίδος βεβαίου,
 καὶ εἰλων ἐνδιδόντων ἐκείθεν αὐτῷ τὰς πλείστας καὶ μεγίστας
 ἀφορμὰς.

ΚΔ. Μετὰ δὲ τὰς σπονδὰς καὶ τὰς νενομισμένας κατευχὰς
 ἐξέλιπεν ἡ σελήνη· καὶ τοῖς μὲν περὶ τὸν Δίωνα θαυμαστὸν
 οὐδὲν ἦν, λογιζομένοις τὰς ἐκλειπτικὰς περιόδους, καὶ τὴν
 γινομένην τοῦ σκιάσματος ἀπάντησιν πρὸς τὴν σελήνην, καὶ
 τῆς γῆς τὴν ἀντίρραξιν πρὸς τὸν ἥλιον. Ἐπεὶ δὲ τοῖς στρα-
 τικώταῖς διαταραχθεῖσιν ἔδει τινὸς παρηγορίας, Μίλτας, ὁ μάν-
 τις, ἐν μέσῳ καταστὰς, ἐκέλευε θαρρῆν αὐτοὺς καὶ προσδοκᾶν
 τὰ κράτιστα· σημαίνει γὰρ τὸ δαιμόνιον ἔκλειψιν τινος τῶν νῦν
 ἐπιφανῶν· ἐπιφανέστερον δὲ μηδὲν εἶναι τῆς Διονυσίου τυραν-
 νίδος, ἧς τὸ λαμπρὸν ἀποσβέσειν ἐκείνους εὐθύς ἀψάμενους
 Σικελίας. Τοῦτο μὲν οὖν ὁ Μίλτας εἰς μέσον ἐξέθηκε πᾶσι· τὸ
 δὲ τῶν μελισσῶν, αἱ περὶ τὰ πλοῖα τοῦ Δίωνος ὤφθησαν
 ἐσμὸν λαμβάνουσαι κατὰ πρύμναν, ἰδίᾳ πρὸς αὐτὸν καὶ τοὺς
 φίλους ἔφραζε δεδιέναι, μὴ καλαὶ μὲν αἱ πράξεις αὐτοῦ γένων-
 ται, χρόνον δ' ὀλίγον ἀνθήσασαι μαρανθῶσι. Λέγεται δὲ, καὶ
 τῷ Διονυσίῳ πᾶσι τερατώδη παρὰ τοῦ δαιμονίου γενέσθαι
 σημεῖα. Ἄετός μὲν γὰρ, ἀρπάσας δαράτιν τινὸς τῶν δορυφό-
 ρων, ἀράλενος ὑψοῦ καὶ φέρων ἀφῆκεν εἰς τὸν βυθόν. Ἡ δὲ
 προσκλύζουσα πρὸς τὴν ἀκρόπολιν θάλασσα μίαν ἡμέραν τὸ
 ὕδωρ γλυκὺ καὶ πότιμον παρέσχεν ὥστε γευσταμένοις πᾶσι κα-
 τὰδῆλον εἶναι. Χοῖροι δ' ἐτέχθησαν αὐτῷ, τῶν μὲν ἄλλων οὐδενὸς
 ἐνδεεῖς μορίων, ὧτα δ' οὐκ ἔχοντες. Ἀπεφάνοντο δ' οἱ μάντιες,
 τοῦτο μὲν ἀποστάσεως καὶ ἀπειθείας εἶναι σημεῖον, ὡς οὐκ ἔτι
 τῶν πολιτῶν ἀκουσμένων τῆς τυραννίδος τὴν δὲ γλυκύτητα

Συνέπρακτον δὲ καὶ τῶν πολιτικῶν πολλοὶ καὶ τῶν φιλοσόφων, ὁ τε Κύπριος Εὐδήμος, εἰς ὃν Ἀριστοτέλης ἀποθανόντα τὸν περὶ ψυχῆς διάλογον ἐποίησε, καὶ Τιμωνίδης ὁ Λευκάδιος. Συνέστησαν δὲ καὶ Μίλταν αὐτῷ τὸν Θεσσαλόν, ἄνδρα μάντιν, καὶ μετεσχηκότα τῆς ἐν Ἀκαδημίᾳ διατριβῆς. Ἰῶν δ' ὑπὸ τοῦ τυράννου πεφυγαδευμένων, οὐ μεῖον, ἢ χιλίων, ὄντων, πέντε καὶ εἴκοσι μόνοι τῆς στρατείας ἐκοινωνήσαν, οἱ δ' ἄλλοι προὔδοσαν, ἀποδειλιάσαντες. Ὁρμηπτήριον δ' ἦν ἡ Ζακυνθίων νῆσος, εἰς ἣν οἱ στρατιῶται συνελήθησαν, ὀκτακοσίων ἐλάττους γενόμενοι· γνώριμοι δὲ πάντες ἐκ πολλῶν καὶ μεγάλων στρατειῶν, καὶ τοῖς σώμασιν ἰσχυμένοι διαφερόντως· ἐμπειρίᾳ δὲ καὶ τόλμῃ πολὺ πάντων κράτιστοι, καὶ δυνάμενοι πλῆθος, ὅσον ἤλπιζεν ἕξειν ἐν Σικελίᾳ Δίων, ὑπεκκαῦσαι καὶ συνεξορμηῆσαι πρὸς ἀλήνην.

ΚΕ. Οὗτοι μὲν πρῶτον ἀκούσαντες, ἐπὶ Διονύσιον καὶ Σικελίαν αἰρεσθαι τὸν πόλεμον, ἐξεπλάγησαν καὶ κατέγνωσαν, ὡς ὀργῆς τινος παραφροσύνη καὶ μανία τοῦ Δίονος, ἢ χρηστῶν ἐλπίδων ἀπῆρία, ῥιπτοῦντος ἑαυτὸν εἰς ἀπεγνωσμένας πράξεις· καὶ τοῖς ἑαυτῶν ἡγεμόσι καὶ ξενολόγοις ὠργίζοντο, μὴ προσιποῦσιν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὸν πολέμιον. Ἐπεὶ δὲ Δίων τῷ λόγῳ τὰ σαθρὰ τῆς τυραννίδος ἐπεξιῶν ἐδίδασκεν, ὡς οὐ στρατιώτας, ἀλλὰ μᾶλλον ἡγεμόνας, αὐτοὺς κομίζοι, Συρακουσίων καὶ τῶν ἄλλων Σικελιωτῶν πάσαις ἀπόσασιν ἐτοίμων ὑπαρχόντων· μετὰ δὲ τὸν Δίωνα διαλεχθέντος αὐτοῖς Ἀλκιμένους, ὃς πρῶτος ὦν Ἀχαιῶν δόξῃ καὶ γένει συνεστράτευεν, ἐπίσθησαν. Ἦν μὲν οὖν θέρος ἀκμῆ, καὶ κατείχον ἐπιείκῃ τὸ πέλαγος· ἡ δὲ σελήνη διχομήνιαν ἤγε. Τῷ δ' Ἀπόλλωνι θυσίαν μεγαλοπρεπῆ παρασκευάσας ὁ Δίων, ἐπόμπευσε μετὰ τῶν στρατιωτῶν κεκοσμημένων ταῖς πανοπλίαις πρὸς τὸ ἱερόν· καὶ μετὰ τὴν θυσίαν ἐν τῷ θαλάμῳ τῶν Ζακυνθίων κατακλιθέντας αὐτοὺς εἰσία,

θαυμάζοντας ἀργυρίων καὶ χρυσῶν ἐκπαυμάτων καὶ τραπέζων
ὑπερφύλλουσαν ἰδιωτικὸν πλοῦτον λαμπρότητα καὶ λογιζομένους,
ὅτι παρηγμακῶς ἀνὴρ ἦδη καὶ τοσαύτης εὐπορίας κύριος οὐκ
ἂν ἐπιχειροῖη παραβόλοις πράγμασι χωρὶς ἐλπίδος βεβαίου,
καὶ εἰλων ἐνδιδόντων ἐκείθεν αὐτῷ τὰς πλείστας καὶ μεγίστας
ἀφορμὰς.

ΚΔ. Μετὰ δὲ τὰς σπονδὰς καὶ τὰς νενομισμένας κατευχὰς
ἐξέλιπεν ἡ σελήνη· καὶ τοῖς μὲν περὶ τὸν Δίωνα θαυμαστὸν
οὐδὲν ἦν, λογιζομένοις τὰς ἐκλειπτικὰς περιόδους, καὶ τὴν
γινομένην τοῦ σκιάσματος ἀπάντησιν πρὸς τὴν σελήνην, καὶ
τῆς γῆς τὴν ἀντίρραξιν πρὸς τὸν ἥλιον. Ἐπεὶ δὲ τοῖς στρα-
τικώταῖς διαταραχθεῖσιν ἔδει τινὸς παρηγορίας, Μίλτας, ὁ μάν-
τις, ἐν μέσῳ καταστάς, ἐκέλευε θαρρῆεῖν αὐτοὺς καὶ προσδοκᾶν
τὰ κράτιστα· σημαίνει γὰρ τὸ δαιμόνιον ἔκλειψιν τινος τῶν νῦν
ἐπιφανῶν· ἐπιφανέστερον δὲ μηδὲν εἶναι τῆς Διονυσίου τυραν-
νίδος, ἧς τὸ λαμπρὸν ἀποσβέσειν ἐκείνους εὐθύς ἀψάμενους
Σικελίας. Τοῦτο μὲν οὖν ὁ Μίλτας εἰς μέσον ἐξέθηκε πᾶσι· τὸ
δὲ τῶν μελισσῶν, αἱ περὶ τὰ πλοῖα τοῦ Δίωτος ὄφθησαν
ἐσμὸν λαμβάνουσαι κατὰ πρύμναν, ἰδίᾳ πρὸς αὐτὸν καὶ τοὺς
φίλους ἔρραζε δεδιέναι, μὴ καλαὶ μὲν αἱ πράξεις αὐτοῦ γένων-
ται, χρόνον δ' ὀλίγον ἀνθήσασαι μαρανθῶσι. Λέγεται δὲ, καὶ
τῷ Διονυσίῳ πᾶσι τερατώδη παρὰ τοῦ δαιμονίου γενέσθαι
σημεῖα. Ἄετός μὲν γὰρ, ἀρπάσας δοράτιν τινὸς τῶν δορυφό-
ρων, ἀράκενος ὑψοῦ καὶ φέρων ἀφῆκεν εἰς τὸν βυθόν. Ἡ δὲ
προσκλύζουσα πρὸς τὴν ἀκρόπολιν θάλασσα μίαν ἡμέραν τὸ
ὔδωρ γλυκὺ καὶ πότιμον παρέσχεν ὥστε γευσταμένοις πᾶσι κα-
τάδηλον εἶναι. Χοῖροι δ' ἐτέχθησαν αὐτῷ, τῶν μὲν ἄλλων οὐδενὸς
ἐνδεεῖς μορίων, ὧτα δ' οὐκ ἔχοντες. Ἀπεφάνοντο δ' οἱ μάντιες,
τοῦτο μὲν ἀποστάσεως καὶ ἀπειθείας εἶναι σημεῖον, ὡς οὐκ ἔτι
τῶν πολιτῶν ἀκουσομένων τῆς τυραννίδος· τὴν δὲ γλυκύτητα

τῆς θαλάσσης μεταβολὴν καιρῶν ἀνιαρῶν καὶ ποιηρῶν εἰς πράγματα χρησά φέρειν Συρακοῦσις. Ἄετός δέ, θεράπων Διός, λόγχῃ δέ, παράσημον ἀρχῆς καὶ δυναστείας· ἀφανισμὸν οὖν καὶ κατάλυσιν τῇ τυραννίδι βουλεύειν τὸν τῶν θεῶν μέγιστον. Ταῦτα μὲν οὖν Θεόπομπος ἰσόρηκε.

ΚΕ. Τοὺς δὲ στρατιώτας τοὺς Δίῳνος ἐξεδέξαντο σρογὴ γύλαι δύο ναῦς, τρίτον δὲ πλοῖον οὐ μέγα, καὶ δύο τροακόντοροι παρεκολούθουν. Ὅπλα δέ, χωρὶς ὧν εἶχον οἱ στρατιῶται, δυσχιλίας μὲν ἐκόμιζεν ἀσπίδας, βέλη δὲ καὶ δόρατα πολλά, καὶ πλῆθος ἐφοδίων ἀφθονον, ὅπως ἐπιλίπη μὴδὲν αὐτοὺς πομποῦντας· ἅτε δὴ τὸ σύμπαν ἐπὶ πνεύμασι καὶ θαλάσῃ ποιουμένους τὸν πλοῦν, διὰ τὰ τὴν γῆν φοβεῖσθαι, καὶ πυνθάνεσθαι Φίλιστον ἐν Ἰαπυγίᾳ ναυλοχοῦντα παραφυλάττειν. Ἀραιῶ δὲ καὶ μαλακῶ πνεύματι πλεύσαντες ἡμέρας δώδεκα, τῇ τρισκαιδεκάτῃ κατὰ Πάχυνον ἦσαν, ἄκραν τῆς Σικελίας. Καὶ πρῶτος μὲν ὁ κυβερνήτης κατὰ τὸ τέλος ἐκέλευσεν ἀποβαίνειν, ὡς, ἂν ἀποσπασθῶσι τῆς γῆς, καὶ τὴν ἄκραν ἐκόντες ἀφῶσι, πολλὰς ἡμέρας καὶ νύκτας ἐν τῷ πελάγει τριβησομένων, ὥρα θέρους νότον περιμένοντας. Δίῳν δὲ τὴν ἐγγὺς τῶν πολεμίων ἀπόδασιν δεδιώς, καὶ τῶν πρόσω μᾶλλον ἄψασθαι βουλόμενος, παρέπλευσε τὸν Πάχυνον. Ἐκ δὲ τούτου, τραχὺς μὲν ἀπαρκτίας ἐπιπεσῶν ἤλαυσε πολλῶ κλύδωνι τὰς ναῦς ἀπὸ τῆς Σικελίας, ἀστραπαὶ δὲ καὶ βρονταί, φανέντος ἀρκτοῦρου, συμπεσοῦται, πολλὴν ἐξ οὐρανοῦ χειμῶνα καὶ ῥαγδαῖον ἄμβρον ἐξέχεαν· ὃ τῶν ναυτῶν συντραχθέντων, καὶ πλάνης γενομένης, καθορῶσιν αἰφνίδιον ὑπὸ τοῦ κύματος ὠθουμένας τὰς ναῦς ἐπὶ τὴν πρὸς Λιθύην Κέρκιναν, ἧ μάλιστα κρημνώδης ἀπὴντα καὶ τραχιεῖα προσφερομένοις αὐτοῖς ἢ νῆτος. Μικρὸν οὖν δεήσαντες ἐκρίφῃναι καὶ συντριβῆναι περὶ τὰς πέτρας, ἐδιάζοντο πρὸς κοντὸν παραφερόμενοι μάλιστα· εὖς ὁ χειμῶν ἐλόφρητε, καὶ πλείω συν-

τυχόντες, ἔγνωσαν ἐπὶ ταῖς καλουμέναις Κεφαλαῖς τῆς μεγάλης Σύρτωος ὄντες. Ἄθυμοῦσι δ' αὐτοῖς πρὸς τὴν γαλήνην καὶ δικεφομένοις αὐρὰν τινα κατέσπειρεν ἡ χώρα νότιον, οὐ πάνυ προσδεχομένοις νότον, οὐδὲ πισεύουσι τῇ μεταβολῇ. Κατὰ μικρὸν δὲ ῥωννυμένου τοῦ πνεύματος καὶ μέγεθος λαμβάνοντος, ἐκτείλιαντες ὅσον ἦν ἰσίων, καὶ προσευζάμενοι τοῖς θεοῖς, πελάγιοι πρὸς τὴν Σικελίαν ἔφρουγον ἀπὸ τῆς Λιβύης· καὶ θέοντες ἐλαφρῶς, πεμπταῖοι κατὰ Μίνωαν ὠρμίσαντο, πολισματίων ἐν τῇ Σικελίᾳ τῆς Καρχηδονίων ἐπικρατείας. Ἔτυχε δὲ παρῶν ὁ Καρχηδόνιος ἄρχων, Σύναλος, ἐν τῷ χωρίῳ, ξένος ὢν καὶ φίλος Δίῳνος. Ἄγνοῶν δὲ τὴν παρουσίαν αὐτοῦ καὶ τὸν εἶλον, ἐπειράτο κωλύειν τοὺς στρατιώτας ἀποβαίνοντας. Οἱ δὲ μετὰ τῶν ὀπλῶν ἐκδραμόντες, ἀπέκτειναν μὲν οὐδένα· ἐπειρήκει γὰρ ὁ Δίων διὰ τὴν οὔσαν αὐτῷ φιλίαν πρὸς τὸν Καρχηδόνιον· φεύγουσι δὲ συνεισπετόντες αἰροῦσι τὸ χωρίον. Ὡς δ' ἀπῆντησαν ἀλλήλοις οἱ ἡγεμόνες καὶ ἠσπάσαντο, Δίων μὲν ἀπέδωκε τὴν πόλιν Σύναλῳ, οὐδὲν ἀδικήσας· Σύναλος δὲ τοὺς στρατιώτας ἐξένιζε, καὶ συμπαρασκευάζεν, ὧν Δίων ἐδεῖτο.

Κς. Μάλισα δ' αὐτοὺς ἐθάῤῥυνε τὸ συμβεβηκὸς αὐτομάτως περὶ τὴν ἀποδημίαν τοῦ Διονυσίου. Νεωσὶ γὰρ ἐκπεπλευκῶς ἐτύγγανεν ἄγδοήκοντα ναυσὶν εἰς τὴν Ἰταλίαν. Διὸ καὶ τοῦ Δίῳνος παρακαλοῦντος ἐνταῦθα τοὺς στρατιώτας ἀναλαμβάνειν, πολὺν χρόνον ἐν τῇ θαλάσῃ κεκακωμένους, οὐχ ὑπέμειναν αὐτοί, σπεύδοντες ἀρπάσαι τὸν καιρὸν, ἀλλ' ἐκέλευον ἡγεῖσθαι τὸν Δίωνα πρὸς τὰς Συρακούσας. Ἀποσκευασάμενος οὖν τὰ περιόντα τῶν ὀπλῶν καὶ τῶν φορτίων ἐκεῖ, καὶ τοῦ Σύναλου δεηθεὶς, ὅταν ἦ καιρὸς, ἀποστείλαι πρὸς αὐτὸν, ἐθάῤῥιζεν ἐπὶ τὰς Συρακούσας. Πηρευμένῳ δ' αὐτῷ πρῶτον μὲν Ἀρχαγχντίνων προσεχώρησαν ἵππεις διακόσιοι τῶν περὶ τὸ Ἐκνομον οἰκούντων, μετὰ δὲ τούτους Γελῶοι. Ταχὺ δὲ τῆς φήμης διαδραμούσης εἰς

Συρακούσας, Τιμοκράτης, ὁ τῆ Δίωνος γυναικί συνοικεῖν, Διονυσίου ἀδελφῆ, τῶν ἀπολελειμμένων ἐν τῇ πόλει φίλων προσεῖς, ἐκπέμπει κατὰ τάχος ἄγγελον τῷ Διονυσίῳ, γράμματα κομίζοντα περὶ τῆς Δίωνος ἀφίξεως. Αὐτὸς δὲ τοῖς κατὰ τὴν πόλιν προσεῖχε θορύβοις καὶ κινήματιν, ἐπὴρμένων μὲν πάντων, διὰ δ' ἀπισίαν ἔτι καὶ φόβον ἡσυχάζοντων. Τῷ δὲ πεμφθέντι γραμματοφόρῳ τύχη τις συμπίπτει παράλογος. Διαπλεύσας γὰρ εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ τὴν Ῥηγίνην διελθὼν, ἐπειγόμενος εἰς Καυλωνία, πρὸς Διονύσιον, ἀπήνησέ τινα τῶν συνήθων ἱερεῖον νεωστὶ τεθυμένον κομίζοντι καὶ λαβῶν παρ' αὐτοῦ μοῖραν τῶν κρεῶν, ἐχώρει σπουδῆ. Τῆς δὲ νυκτὸς μέρος ὁδεύσας, καὶ μικρὸν ἀποδαρθεῖν ὑπὸ κόπου βιασθεὶς, ὡς εἶχε, παρὰ τὴν ὁδὸν ἐν ὕλῃ τινὶ κατέκλινεν ἑαυτόν. Πρὸς δὲ τὴν ὁσμὴν λύκος ἐπελθὼν, καὶ λαθόμενος τῶν κρεῶν ἀναδεδεμένον ἐκ τῆς πήρας, ὦχετο φέρων ἅμα σὺν αὐτοῖς τὴν πήραν, ἐν ἧ τὰς ἐπιτολάς ὁ ἄνθρωπος εἶχεν. Ὡς δὲ διεγερθεὶς ἤσθετο, καὶ πολλὰ μάτην πλανηθεὶς καὶ διώξας οὐχ εὔρεν, ἔγνω μὴ πορεύεσθαι δίχα τῶν γραμμάτων πρὸς τὸν τύραννον, ἀλλ' ἀποδράς ἐκποδῶν γενέσθαι.

KZ. Διονύσιος μὲν οὖν οὐκ ἔτι καὶ παρ' ἐτέρων ἔμελλε πυνθάνεσθαι τὸν ἐν Σικελίᾳ πόλεμον. Δίῳνι δὲ πορευομένῳ Καμαριναῖοί τε προσέθεντο, καὶ τῶν κατ' ἀγροῦς Συρακουσίων ἀνισαρέναν ἐπέρρει πλῆθος οὐκ ὀλίγον. Οἱ δὲ μετὰ Τιμοκράτους τὰς Ἐπιτολάς φυλάσσοντες Λεοντῖνοι καὶ Καμπανοί, λόγον ψευδοῦ προσπέμφαντος εἰς αὐτοὺς τοῦ Δίωνος, ὡς ἐπὶ τὰς πόλεις πρῶτον τρέποιτο τὰς ἐκείνων, ἀπολιπόντες ὄχοντο τὸν Τιμοκράτην, τοῖς οἰκείοις βοηθήσοντες. Ὡς δ' ἀπηγγέθη ταῦτα πρὸς τὸν Δίωνα περὶ τὰς Μακρὰς στρατοπεδεύοντα, νυκτὸς ἔτι τοὺς στρατιώτας ἀναστήσας, πρὸς τὸν Ἄναπον ποταμὸν ἦκεν, ἀπέχοντα τῆς πόλεως δέκα σταδίους. Ἐνταῦθα δὲ τὴν πορείαν

ἐπιτήσας ἐσφαγιάζετο πρὸς τὸν ποταμὸν, ἀνατέλλοντι τῷ ἡλίῳ
 προσευξάμενος. Ἄμα δ' οἱ μάντις παρὰ τῶν θεῶν νίκην ἔφρα-
 ζον αὐτῷ· καὶ θεασάμενοι τὸν Δίωνα διὰ τὴν θυσίαν ἐσφα-
 νωμένον οἱ παρόντες, ἀπὸ μιᾶς ὀρμῆς ἐσφρανοῦντο πάντες.
 Ἦσαν δὲ πεντακισχιλίων οὐκ ἐλάττους προσγεγονότες κατὰ τὴν
 ὁδόν. Ὀπλισμένοι δὲ φαύλως ἐκ τοῦ προσυχνόντος, ἀνεπλήρουν
 τῇ προθυμίᾳ τὴν τῆς παρασκευῆς ἔνδειαν, ὥστε, κινήσαντος
 τοῦ Δίωνα, δρόμῳ χωρεῖν μετὰ χαρᾶς καὶ βοῆς ἀλλήλους
 παρακαλοῦντας ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν.

ΚΗ. Τῶν δ' ἐν τῇ πόλει Συρακουσίων οἱ μὲν γνώριμοι καὶ
 χαριέντες, ἐσθῆτα καθκρὰν ἔχοντες, ἀπῆντων ἐπὶ τὰς πύλας·
 οἱ δὲ πολλοὶ τοῖς τυράννου φίλοις ἐπετίθεντο, καὶ συνήρπαζον
 τοὺς καλουμένους προσαγωγέας, ἀθρώπους ἀνοσίους, καὶ θεοῖς
 ἐχθροὺς, οἱ περιενόσουν ἐν τῇ πόλει καταμεμιγμένοι τοῖς Συ-
 ρακουσίοις, πολυπραγμονοῦντες, καὶ διαηγέλλοντες τῷ τυράννῳ
 τὰς τε διανοίας καὶ τὰς φωνὰς ἐκάσων. Οὗτοι μὲν οὖν πρῶτοι
 δίκην ἐδίδασκον ὑπὸ τῶν προσυχνόντων ἀποτυμπανιζόμενοι.
 Τιμοκράτης δὲ, συμμίζαι τοῖς φρουροῦσι τὴν ἀκρόπολιν μὴ
 δυνηθεὶς, ἵππον λαβὼν διεξέπεσε τῆς πόλεως, καὶ πάντα φεύ-
 γων ἐνέπλησε φόβου καὶ ταραχῆς, ἐπὶ μείζον ἄρων τὰ τοῦ
 Δίωνα, ὡς μὴ δοκοῖν μέτριόν τι δείσας ἀποβέβληκέναι τὴν
 πόλιν. Ἐν τούτῳ δὲ καὶ Δίων προσερχόμενος ἤδη καταρραγῆς
 ἦν, πρῶτος αὐτὸς ὀπλισμένος λαμπρῶς· καὶ παρ' αὐτὸν, ἔνθεν
 μὲν ὁ ἀδελφὸς Μεγακλῆς, ἔνθεν δὲ Κάλλιππος ὁ Ἀθηναῖος,
 ἐσφρανωμένοι. Τῶν δὲ ξένων, ἑκατὸν μὲν εἶποντο φύλακες περὶ
 τὸν Δίωνα, τοὺς δ' ἄλλους ἤγον οἱ λοχαγοὶ διακεκομημένους,
 θεωμένων τῶν Συρακουσίων, καὶ δεχομένων ὥσπερ ἰεράν τινα
 καὶ θεοπρεπῆ πομπὴν ἐλευθερίας καὶ δημοκρατίας δι' ἐτῶν
 ὀκτὼ καὶ τετταράκοντα κατιούσης εἰς τὴν πόλιν.

ΚΘ. Ἐπεὶ δ' εἰσῆλθεν ὁ Δίων κατὰ τὰς Μεντιδάς πύλας,

τῇ σάλπιγγι καταπαύτας τὸν θόρυβον ἐκήρυξεν, ὅτι Δίων καὶ Μεγακλῆς ἦγοντες ἐπὶ καταλύσει τῆς τυραννίδος ἐλευθεροῦσι Συρακουσίους καὶ τοὺς ἄλλους Σικελιώτας ἀπὸ τοῦ τυράννου. Βουλόμενος δὲ καὶ δι' ἑαυτοῦ προσαγορευθῆναι τοὺς ἀνθρώπους, ἀνῆει διὰ τῆς Ἀρχαδινῆς, ἐκατέρωθεν παρὰ τὴν ὁδὸν τῶν Συρακουσίων ἱερεῖα καὶ τραπέζας καὶ κρατῆρας ἰσάντων· καὶ καθ' οὗς γένοιτο, προχύταις τε βαλλόντων, καὶ προστρεπομένων ὡσπερ θεὸν κατευχαῖς. Ἦν δ' ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ Πεντάπυλα, Διονυσίου κατασκευάσαντος, ἡλιοτρόπιον καταφανές καὶ ὑψηλόν. Ἐπὶ τούτῳ προβάς ἐδημηγόρησε, καὶ παρῶρμησε τοὺς πολίτας ἀντέχεσθαι τῆς ἐλευθερίας. Οἱ δὲ, χαίροντες καὶ φιλορρονοῦμενοι, κατέστησαν ἀμφοτέρους αὐτοκράτορας στρατηγούς, καὶ προσεῖλοντο, βουλομένων καὶ δεομένων ἐκείνων, αὐτοῖς συνάρχοντας· εἴκοσιν ὧν ἡμίσεις ἦσαν ἐκ τῶν μετὰ Δίωνα ἀπὸ τῆς φυγῆς συγκατερχομένων. Τοῖς δὲ μάντεσιν αὔθις ἐδόκει, τὸ μὲν ὑπὸ πύδας λαβεῖν τὸν Δίωνα δημηγοροῦντα τὴν φιλοτιμίαν καὶ τὸ ἀνάθημα τοῦ τυράννου, λαμπρὸν εἶναι σημεῖον· ὅτι δ' ἡλιοτρόπιον ἦν, ἐφ' οὗ βεβηκῶς ἠρέθη στρατηγός, ὠρῶδον, μὴ τροπὴν τινα τῆς τύχης αἰ πράξεις ταχέϊαν λάβωσιν. Ἐκ τούτου τὰς μὲν Ἐπιπολάς ἐλὼν, τοὺς καθειρογμένους τῶν πολιτῶν ἔλυσε, τὴν δ' ἀκρόπολιν ἀπετείχισεν. Ἐξδόμη δ' ἡμέρᾳ Διονύσιος κατέπλευσεν εἰς τὴν ἀκρόπολιν, καὶ Δίωφι προσῆγον ἄμαξαι τὰς πανοπλίας, ἃς Συνάλφῳ κατέλιπε. Ταύτας διένειμε τοῖς πολίταις, τῶν δ' ἄλλων ἕκαστος ἑαυτὸν, ὡς δυνατὸν ἦν, ἐκόσμηε καὶ παρεῖχεν ὀπλίτην πρόθυμον.

Α. Διονύσιος δὲ πρῶτον ἰδίᾳ πρὸς Δίωνα πρέσβεις ἔπεμπεν ἀποπειρώμενος· ἔπειτα, κελεύσαντος ἐκείνου διαλέγεσθαι κοινῇ Συρακουσίους, ὡς ἐλευθέρους οὖσιν, ἐγένοντο λόγοι διὰ τῶν πρέσβεων παρὰ τοῦ τυράννου φιλόανθρωποι, φόρων ὑπισχνουμένου μετριότητά, καὶ ῥαψώνην στρατειῶν, ὧν [ἀν] αὐτοὶ [μὴ] σύμφηφοι

γένωνται. Ταῦτ' ἐχλεύαζον οἱ Συρακούσιοι. Δίω δ' ἀπεκρίνατο τοῖς πρέσβεισι, μὴ διαλέγεσθαι πρὸς αὐτοὺς Διονύσιον, εἰ μὴ τὴν ἀρχὴν ἀφήσιν· ἀφιέντι δὲ συμπράξειν, ἃ δεῖ αὐτὸς, κἂν ἄλλο τι τῶν μετρίων δύνηται, μεμνημένος τῆς οἰκειότητος. Ταῦτα Διονύσιος ἐπῆνει, καὶ πάλιν ἔπεμπε πρέσβεις, κελεύων ἕκειν τινὰς εἰς τὴν ἀκρόπολιν τῶν Συρακουσίων, οἷς, τὰ μὲν πείθων, τὰ δὲ πειθόμενος, διαλέξεται περὶ τῶν κοινῇ συμφερόντων. Ἐπέμψθησαν οὖν ἄνδρες πρὸς αὐτὸν, οὓς Δίων ἐδοκίμασε. Καὶ λόγος πολὺς ἐκ τῆς ἄκρας εἰς τοὺς Συρακουσίους κατήει, Διονύσιον ἀφήσειν τὴν τυραννίδα, καὶ μᾶλλον ἑαυτοῦ χάριν, ἢ Δίωνος. Ἦν δὲ δόλος ἢ προσποίησις αὕτη τοῦ τυράννου, καὶ σκευωρία κατὰ τῶν Συρακουσίων. Τοὺς μὲν γὰρ ἐλθόντας πρὸς αὐτὸν ἐκ πόλεως συγκλείσας εἶχε· τοὺς δὲ μισθοφόρους πρὸς ὄρθρον, ἐμπλήσας ἀκράτου, δρόμῳ πρὸς τὸ περιτείχισμα τῶν Συρακουσίων ἀρῆκε· γενομένης δὲ τῆς προσβολῆς ἀνεπίστου, καὶ τῶν βαρβάρων θράσει πολλῶ καὶ θορύβῳ καθαιρούντων τὸ διατείχισμα, καὶ τοῖς Συρακουσίοις ἐπιφερομένων, οὐδεὶς ἐτόλμα μένων ἀμύνεσθαι, πλὴν τῶν ξένων τῶν Δίωνος· οἱ πρῶτον αἰσθόμενοι τὸν θόρυβον ἐξεβοήθησαν. Οὐδ' οὗτοι δὲ τῆς βριθείας τὸν τρόπον συνεφρόνουν, οὐδ' εἰσήκουον ὑπὸ κραυγῆς καὶ πλάνης τῶν φευγόντων Συρακουσίων, ἀναπεφυρμένων αὐτοῖς, καὶ διεκθόντων· πρὶν γε δὴ Δίων, ἐπεὶ λέγοντος οὐδεὶς κατήκουεν, ἔργῳ τὸ πρακτέον ὑψηλίσασθαι βουλόμενος, ἐμβάλλει πρῶτος εἰς τοὺς βαρβάρους, καὶ γίνεται περὶ αὐτὸν ὄξεϊα καὶ δεινὴ μάχη, γινωσκόμενον οὐχ ἦπτον ὑπὸ τῶν πολεμίων, ἢ τῶν φίλων. Ὁρμησαν γὰρ ἅμα πάντες ἐμβοήσαντες. Ὁ δ' ἦν μὲν ἤδη βαρύτερος δι' ἡλικίαν, ἢ κατὰ τοιοῦτους ἀγῶνας, ἀλκῆ δὲ καὶ θυμῷ προσφερομένους ὑφιστάμενος καὶ ἀνακόπτων, τιτρώσκεται λόγχῃ τὴν χεῖρα, πρὸς δὲ τὰ ἄλλα βέλη καὶ τὰς ἐκ χειρὸς πληγὰς μόλις ὁ θώραξ

ἤρκεσε διὰ τῆς ἀσπίδος δόρασι πολλοῖς καὶ λόγχαις τυπτόμενος. Ὡς κατακλασθέντων, κατέπεσεν ὁ Δίων, εἴτ' ἀναρπασθεὶς ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, εἰσίνοις μὲν ἡγεμόνα Τιμωνίδην ἐπέστησεν· αὐτὸς δὲ τὴν πόλιν ἵππῳ περιελάνων, τοὺς τε Συρακούσιους ἔπαυε φυγῆς, καὶ τῶν ξένων τοὺς φυλάττοντας τὴν Ἀχραδινὴν ἀναστήσας, ἐπῆγε τοῖς βαρβάροις ἀκυήτας ἐκπεπονημένοις, καὶ προθύμους ἀπαυδῶσιν ἤδη πρὸς τὴν πεῖραν. Ἐλπίσαντες γάρ, ἅμα τῇ πρώτῃ ῥύμη τὴν πόλιν ἄπασαν ἐξ ἐπιδρομῆς καθέξειν, εἶτα παρὰ δόξαν ἐντυγχάνοντες ἀνδράσι πλήκταις καὶ μαχίμοις, ἀνεσέλλοντο πρὸς τὴν ἀκρόπολιν. Ἔτι δὲ μᾶλλον, ὡς ἐνέδωκαν, ἐπιχειρῶντων τῶν Ἑλλήνων, τραπόμενοι κατακλείσθησαν εἰς τὸ τεῖχος, ἐβδομήκοντα μὲν καὶ τέσσαρας ἀποκτείναντες τῶν μετὰ Δίῳνος, ἑαυτῶν δὲ πολλοὺς ἀποβαλόντες.

ΑΑ. Γενομένης δὲ λαμπρᾶς τῆς νίκης, οἱ μὲν Συρακούσιοι τοὺς ξένους ἑκατὸν μναῖς ἐσεφάνωσαν, οἱ δὲ ξένοι Δίωνα χρυσῷ σεφάνῳ. Κήρυκες δὲ παρὰ τοῦ Διονυσίου κατέδαινον, ἐπιστολὰς πρὸς Δίωνα παρὰ τῶν οἰκείων γυναικῶν κομίζοντες. Μία δ' ἦν ἐξωθεν ἐπιγεγραμμένη· Τῷ πατρὶ, παρ' Ἰππαρίνου· τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ Δίῳνος υἱῷ. Καίτοι φησὶ Τιμαῖος, Ἀρεταῖον αὐτὸν ἀπὸ τῆς μητρὸς Ἀρετῆς καλεῖσθαι. Τιμωνίδην δὲ μᾶλλον, ὡς οἶμαι, περὶ γε τούτων πιστευτέον, ἀνδρὶ φίλῳ καὶ συστρατιώτῃ Δίῳνος. Αἱ μὲν οὖν ἄλλαι τοῖς Συρακούσις ἀνεγνώσθησαν ἐπιστολαί, πολλὰς ἰκεσίας καὶ δεήσεις ἔχουσαι παρὰ τῶν γυναικῶν· τὴν δὲ παρὰ τοῦ παιδὸς εἶναι δοκοῦσαν οὐκ ἐόντων φανερώς λυθῆναι, βιασάμενος ὁ Δίων ἔλυσεν. Ἦν δὲ παρὰ τοῦ Διονυσίου, τοῖς μὲν γράμμασι πρὸς τὸν Δίωνα, τοῖς δὲ πράγμασι πρὸς τοὺς Συρακούσιους διαλεγόμενον· σχῆμα μὲν ἔχοντα δεήσεως καὶ δικαιολογίας, συγκεκριμένη δὲ πρὸς διαβολὴν τοῦ Δίῳνος. Ἱπομνήσεις τε γὰρ ἦταν, ὧν ὑπὲρ τῆς τυραννίδος ἔπραξε προθύμως, καὶ κατὰ τῶν φιλότατων ἀπειλαῖ σωματίων,

ἀδελφῆς, καὶ τέκνου, καὶ γυναικὸς, ἐπισκήψεις τε δειναὶ μετ' ὀλοφυρμῶν καὶ τὸ μάλιστα κινήσαν αὐτὸν, ἀξιοῦντος μὴ καταρσεῖν, ἀλλὰ παραλαμβάνειν τὴν τυραννίδα, μὴδ' ἐλευθεροῦν μισοῦντας ἀνθρώπους καὶ μνησικακοῦντας, ἀλλ' αὐτὸν ἄρχειν, παρέχοντά τοῖς φίλοις καὶ οἰκειοῖς τὴν ἀσφάλειαν.

ΑΒ. Ἀναγινωσκομένων δὲ τούτων, οὐχ, ὅπερ ἦν δίκαιον, εἰσῆει τοὺς Συρακοσίους ἐκπλήττεσθαι τὴν ἀπάθειαν καὶ τὴν μεγαλοψυχίαν τοῦ Δίωνος, ὑπὲρ τῶν καλῶν καὶ δικαίων ἀπισχυριζομένου πρὸς τοιαύτας οἰκειότητας, ἀλλ', ὑποφίας καὶ φόβου λαβόντες ἀρχὴν, ὡς μεγάλης οὔσης ἀνάγκης ἐκείνω φείδεσθαι τοῦ τυράννου, πρὸς ἑτέροις ἤδη προσάτας ἀπέβλεπον· καὶ μάλιστα πιθανόμενοι καταπλεῖν Ἡρακλείδην, ἀνεπτοήθησαν. Ἦν δὲ τῶν φυγάδων Ἡρακλείδης, στρατηγικὸς μὲν ἄνθρωπος, καὶ γνώριμος ἀπ' ἡγεμονίας, ἦν ἔτχε παρὰ τοῖς τυράννοις· οὐκ ἀραρῶς δὲ τὴν γνώμην, ἀλλὰ πρὸς πάντα κούρος, ἦκιστα δὲ βέβαιος ἐν κοινωνίᾳ πραγμάτων ἀρχῆν ἐχόντων καὶ δύξαν. Οὗτος ἐν Πελοποννήσῳ πρὸς Δίωνα τσαϊσάς, ἔγνω κατ' αὐτὸν ἰδιόσολος πλεῖν ἐπὶ τὸν τύραννον, εἰς τε Συρακούσας ἀφικόμενος ἑπτὰ τριήρεσι καὶ τρισὶ πλοίοις, Διονύσιον μὲν αὖθις εὖρε περιτετειχισμένον, ἐπηρμένους δὲ τοὺς Συρακοσίους. Εὐθύς οὖν ὑπεδέετο τὴν τῶν πολλῶν χάριν, ἔχων μὲν τι καὶ φύσει πιθανὸν καὶ κινητικὸν ὄχλου θεραπεύεσθαι ζητοῦντος· ὑπολαμβάνων δὲ καὶ μετὰ γων ῥῶον αὐτοῦς, οἱ τὸ σεμνὸν τοῦ Δίωνος, ὡς βαρὺ καὶ δυσπολίτευτον, ἀπεσφρόντο, διὰ τὴν γεγενημένην ἐκ τοῦ κρατεῖν ἀνεσιν καὶ θρασύτητα, πρὸ τοῦ δῆμος εἶναι τὸ δημαγωγεῖσθαι θέλοντας.

ΑΓ. Καὶ πρῶτον μὲν εἰς ἐκκλησίαν ἀπ' αὐτῶν συνδραμόντες, εἶλοντο τὸν Ἡρακλείδην. Ἐπεὶ δὲ Δίων παρελθὼν ἤτιᾶτο τὴν ἐκείνω δεδομένην ἀρχὴν, ἀραίρουν εἶναι τῆς πρότερον αὐτῷ δεδομένης· οὐκ ἔτι γὰρ αὐτοκράτωρ μένειν, ἀν' ἄλλος ἡγήται.

τῶν κατὰ θάλασσαν ἄκοντες οἱ Συρακούσιοι πάλιν ἀπεψηφίσαντο τὸν Ἡρακλείδην. Γενομένων δὲ τούτων, μεταπεμφάμενος αὐτὸν ὁ Δίων οἴκαδε, καὶ μικρὰ μεμφάμενος, ὡς οὐ καλῶς, οὐδὲ συμφερόντως, ὑπὲρ δόξης τσασιάζοντα πρὸς αὐτὸν ἐν καιρῷ ῥοπῆς ὀλίγης δεομένῳ πρὸς ἀπώλειαν, αὐτῆς ἐκκλησίαν αὐτὰ συναγαγὼν, ναύαρχον ἀπέδειξε τὸν Ἡρακλείδην, καὶ τοῦ σώματος ἔπεισε φυλακὴν δοῦναι τοὺς πολίτας, ὥσπερ αὐτὸς εἶχεν. Ὁ δὲ, τῷ μὲν λόγῳ καὶ τῷ σχήματι τὸν Δίωνα θεραπεύων, καὶ χάριν ὁμολογῶν ἔχειν, παρηκολούθει ταπεινῶς, ὑπηρετῶν τὸ κελευόμενον· κρύφα δὲ τοὺς πολλοὺς καὶ νεωτεριστὰς διαφθείρων καὶ ὑποκινῶν, θορύβοις τὸν Δίωνα περιέβαλλεν, εἰς ἀπάταν ἀπορίαν καθιστάμενον. Εἴτε γὰρ ἀφιέναι κελεῖοι Διονύσιον ὑπόσπονδον ἐκ τῆς ἄκρας, διαβολὴν εἶχε φεῖδεσθαι καὶ περισώζειν ἐκεῖνον· εἴτε λυπεῖν μὴ βουλόμενος, ἐπὶ τῆς πολιτορκίας ἡσυχάζοι, διατρεῖν ἐδόκει τὸν πόλεμον, ὡς μᾶλλον ἄρχοι καὶ καταπλήττοιτο τοὺς πολίτας.

ΛΔ. Ἦν δέ τις Σῶσις, ἄνθρωπος ἐκ πονηρίας καὶ θρασύτητος εὐδοκίμων παρὰ τοῖς Συρακούσις, περιουσίαν ἠγούμενος ἐλευθερίας, τὸ μέχρι τοιούτων ἀνεῖσθαι τὴν παρρησίαν. Οὗτος ἐπιβουλεύων Δίῳ, πρῶτον μὲν, ἐκκλησίας οὔσης, ἀναστάς, πολλὰ τοὺς Συρακούσιους ἐλοιδύρησεν, εἰ μὴ συνίῃσιν, ὡς ἐμπλήκτου καὶ μεθυρούσης ἀπηλλαγμένοι τυραννίδος, ἐγρηγορότα καὶ νήροντα δεσπότην εἰλήφασιν· ἔπειτα φανερὸν τοῦ Δίωνος ἐπιδείξας ἐχθρὸν αὐτὸν, τότε μὲν ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἀπῆλθε, τῇ δ' ὑπεραία γυμνὸς ὤφθη διὰ τῆς πάλεως θέων, ἀνάπλεως αἵματος τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπον, ὡς δῆτινας φεύγων διώκοντας. Ἐμβαλὼν δὲ τοιοῦτος εἰς τὴν ἀγορὰν, ἔλεγεν ὑπὸ τῶν ξένων τοῦ Δίωνος ἐπιβεβουλευσθαι, καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπεδείκνυε τετρωμένην καὶ πολλοὺς εἶχε τοὺς συναγανακτοῦντας καὶ συνισταμένους κατὰ τοῦ Δίωνος, ὡς δεινὰ καὶ τυραννικὰ πράττοντος,

πράττοντος, εἰ φόνους καὶ κινδύνους τῶν πολιτῶν ἀφαιρεῖται τὴν παρῆρσίαν. Οὐ μὴν ἀλλὰ, καίπερ ἀκρίτου καὶ ταραχώδους ἐκκλησίας γενομένης, παρελθὼν ὁ Δίων ἀπελογεῖτο, καὶ τὸν Σῶσιν ἀπέφαινε τῶν Διονυσίου δορυφόρων ἑνὸς ἀδελφὸν ὄντα, καὶ δι' ἐκείνου πεπεισμένον στασιάσαι καὶ συνταράξαι τὴν πόλιν, οὐδεμιᾶς Διονυσίῳ σωτηρίας οὔσης, πλὴν τῆς ἐκείνων ἀπιστίας καὶ διαφορᾶς πρὸς αὐτούς. Ἄμα δ' οἱ μὲν ἰατροὶ τοῦ Σώσιδος τὸ τραῦμα καταμανθάνοντες, εὕρισκον ἐξ ἐπιπολῆς μᾶλλον, ἢ καταφορᾶς, γεγεννημένον. Αἱ μὲν γὰρ ὑπὸ τοῦ ξίφους πληγαὶ μάλιστα τὸ μέσον ὑπὸ βάρους πιέζουσι· τὸ δὲ τοῦ Σώσιδος λεπτὸν ἦν διόλου, καὶ πολλὰς εἶχεν ἀρχάς, ὡς εἰκός, ὑπ' ἀλγηδόνης ἀνιέντος, εἴτ' αἰθίς ἐπάγοντος. Ἦκον δὲ τινες τῶν γνωρίμων, ξυρὸν κομίζοντες εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ διηγούμενοι, βαδίζουσιν αὐτοῖς καθ' ὁδὸν ἀπαντῆσαι τὸν Σῶσιν ἡμαγμένον, καὶ λέγοντα φεύγειν τοὺς Δίωνας ξένους, ὡς ἀρτίως ὑπ' ἐκείνων τετρωμένους. Εὐθύς οὖν διώκοντες, ἄνθρωπον μὲν οὐδένα λαβεῖν, ὑπὸ πέτραν δὲ κοίλην κείμενον ἰδεῖν ξυρὸν, ὅθεν ἐκεῖνος ὄψθη προερχόμενος.

ΑΕ. Ἦν μὲν οὖν ἤδη μοχθηρὰ τὰ περὶ τὸν Σῶσιν· προσγενομένων δὲ τούτοις τοῖς ἐλέγχοις οἰκετῶν, καταμαρτυροῦντων, ὡς ἔτι νυκτὸς ἐξέλθαι μόνος, ἔχων τὸ ξυρὸν, οἱ τε κατηγοροῦντες τοῦ Δίωνος ὑπεχώρησαν, ὃ τε δῆμος, καταψηφισάμενος θάνατον τοῦ Σώσιδος, διηλλάσσετο τῷ Δίῳ. Τοὺς δὲ μισθοφόρους οὐδὲν ἤττον ἐν ὑποψίαις εἶχον, καὶ μάλιστα τῶν πλείστων ἀγῶνων πρὸς τὸν τύραννον ἤδη γιγνομένων κατὰ θάλατταν, ἐπειδὴ φίλιτος ἦκεν ἐξ Ἰαπυγίας, ἔχων πολλὰς τριήρεις, Διονυσίῳ βοηθήσων, καὶ τῶν ξένων, ὄντων ὀπλιτῶν, οὐδεμίαν ἔτι χρῆσιν ἐνόμιζον εἶναι πρὸς τὸν πόλεμον, ἀλλὰ κακείνους ὑπ' ἑαυτοῖς ἔσσεσθαι, ναυβάταις οὔσι, καὶ τὸ κράτος ἐκ τῶν νεῶν κτωμένοις. Ἐτι δὲ μᾶλλον αὐτοὺς ἐπῆρεν εὐτυχία τις

γενομένη κατὰ θάλασσαν, ἐν ἣ νικήσαντες τὸν Φίλιππον, ὠμῶς καὶ βαρβαρικῶς αὐτῷ προσπνέχθησαν. Ἐφορος μὲν οὖν φησιν, ὡς ἀλισκομένης τῆς νεώς, ἑαυτὸν ἀνέλοι Τιμωνίδης δὲ, πρακτομέναις ἐξ ἀρχῆς ταῖς πράξεσι ταύταις μετὰ Δίωνος παραγε- νόμενος, καὶ γράφων πρὸς Σπεύσιππον, τὸν φιλόσοπον, ἰσορεῖ, ζῶντα ληφθῆναι, τῆς τριήρους εἰς τὴν γῆν ἐκπεσοῦστος, τὸν Φίλιππον. Καὶ πρῶτον μὲν ἀποδύσαντας αὐτοῦ τὸν θώρακα τοὺς Συρακουσίους, καὶ γυμνὸν ἐπιδειξαμένους τὸ σῶμα, προπηλακίζειν, ὄντας ἤδη γέροντος· ἔπειτα τὴν κεφαλὴν ἀποτεμεῖν, καὶ ταῖς παισὶ παραδοῦναι τὸ σῶμα, κελεύσαντας ἔλκειν διὰ τῆς Ἀχραδινῆς, καὶ καταβαλεῖν εἰς τὰς Λατομίας. Ἔτι δὲ μάλ- λον ἐφουβρίζων ὁ Τίμαιος, ἐκ τοῦ σκέλους φησὶ τοῦ χυλοῦ τὰ παιδάρια τὸν νεκρὸν ἐφαψάμενα τοῦ Φιλίππου, σύρειν διὰ τῆς πόλεως, χλευάζομενον ὑπὸ τῶν Συρακουσίων, ὀρώντων τοῦ σκέλους ἐλκόμενον τὸν εἰπόντα, μὴ δεῖν ἐκ τυραννίδος φεύγειν Διονύσιον ἔππῳ ταχεῖ χρώμενον, ἀλλὰ τοῦ σκέλους ἐλκόμενον. Καίτοι τοῦτο Φίλιππος, ὡς ὑφ' ἑτέρου λεχθέν, οὐχ ὑφ' αὐτοῦ, πρὸς Διονύσιον ἐξήγγελεκεν.

ΛΣ. Ἀλλὰ Τίμαιος, οὐκ ἄδικον λαβὼν πρόφασιν τὴν ὑπὲρ τῆς τυραννίδος τοῦ Φιλίππου σπουδὴν καὶ πίσιν, ἐμπίπλεται τῶν κατ' αὐτοῦ βλασφημιῶν, ἧ τοὺς μὲν ἀδικηθέντας τότε συγγνωστὸν ἐστὶν ἴσως ἄχρι τῆς εἰς ἀναίσθητον ὀργῆς χαλεποὺς γενέσθαι· τοὺς δ' ὑπερον συγγράροντας τὰ πεπραγμένα, καὶ τῷ μὲν βίῳ μὴ λυπηθέντας αὐτοῦ, τῷ δὲ λόγῳ χρωμένους, ἢ δόξα παραιτεῖται μὴ μεθ' ὕβρεως, μηδὲ μετὰ βωμολοχίας, ὀνειδίζειν τὰς συμφοράς. Ὡν οὐδὲν ἀπέχει καὶ τὸν ἄριστον ἀνδρῶν ἐκ τύχης μετασχεῖν. Οὐ μὲν οὐδ' Ἐφορος ὑγιαίνει τὸν Φίλιππον ἐγκωμιάζων, δε, καίπερ ὦν δεινότατος ἀδίκους πράγμασι καὶ πονηροῖς ἤθεσιν εὐσχήμονας αἰτίας περιβαλεῖν, καὶ λόγους ἔχοντας κόσμον ἐξευρεῖν, αὐτὸς αὐτὸν οὐ δύναται πάντα

μηχανώμενος ἐξέλεσθαι τῆς γραφῆς, ὡς οὐ φιλοτυραννότεατος ἀνθρώπων γένοιτο, καὶ μάλιστα πάντων ἀεὶ ζηλώσας καὶ θαυμάσας τρυφήν καὶ δύναμιν καὶ πλοῦτους καὶ γάμους τοὺς τῶν τυράννων. Ἀλλὰ γὰρ Φιλίππου μὲν ὁ μήτε τὰς πράξεις ἐπαινῶν, μήτε τὰς τύχας ὀνειδίζων, ἐμμελέστατος.

ΛΖ. Μετὰ δὲ τὴν Φιλίππου τελευτήν Διονύσιος ἔπεμπε πρὸς Δίωνα, τὴν μὲν ἀκρόπολιν ἐκεῖνῳ παραδιδούς, καὶ τὰ ὄπλα, καὶ τοὺς μισθοφόρους, καὶ πέντε μνηῶν ἐντελῆ τούτοις μισθόν· αὐτὸς δ' ἀξίων ὑπόσπονδος εἰς Ἰταλίαν ἀπελθεῖν, κακῆς κητοικῶν καρποῦσθαι τῆς Συρακουσίας τὸν καλούμενον Γύατα, πολλὴν καὶ ἀγαθὴν χώραν, ἀνήκουσαν ἀπὸ θαλάττης εἰς τὴν μεσόγειον. Οὐ προσδεξαμένου δὲ τοῦ Δίωτος, ἀλλὰ δεῖσθαι τῶν Συρακουσίων κελεύσαντος, οἱ μὲν Συρακούσιοι ζῶντα λήψεσθαι τὸν Διονύσιον ἐλπίσαντες, ἀπήλασαν τοὺς πρέσβεις· ἐκεῖνος δὲ τὴν μὲν ἄκραν Ἀπολλοκράτει, τῷ πρεσβυτέρῳ τῶν παίδων, παρέδωκεν, αὐτὸς δὲ πνεῦμα τηρήσας ἐπίφορον, καὶ τὰ τιμιώτατα τῶν σωμάτων καὶ τῶν χρημάτων ἐνθέμενος εἰς τὰς ναῦς, λαθὼν τὸν ναύαρχον, Ἡρακλείδην, ἐξέπλευσεν. Ὁ δὲ, κακῶς ἀκούων, καὶ θορυβούμενος ὑπὸ τῶν πολιτῶν, Ἴππωνά τινα τῶν δημαγωγῶν καθίησι προκαλεῖσθαι τὸν δῆμον ἐπὶ γῆς ἀναδασμόν, ὡς ἐλευθερίας ἀρχὴν οὔσαν τὴν ἰσότητα, δουλείας δὲ τὴν πενίαν τοῖς ἀκτήμοσι. Συνηγορῶν δὲ τούτῳ, καὶ τὸν Δίωνα κατασασιάζων ἐναντιούμενον, ἔπεισε τοὺς Συρακουσίους ταῦτα ψηφίσασθαι, καὶ τῶν ξένων τὸν μισθὸν ἀποσερεῖν, καὶ στρατηγούς ἐλέεσθαι τῆς ἐκεῖνου βαρύτητος ἀπαλλαγέντας. Οἱ δ' ὡσπερ ἐκ μακρᾶς ἀρρώστιας, τῆς τυραννίδος, εὐθύς ἐπιχειροῦντες ἐξάνισσασθαι, καὶ πράττειν τὰ τῶν αὐτονομουμένων παρὰ καιρὸν, ἐσφάλλοντο μὲν αὐτοὶ ταῖς πράξεσιν, ἐμίσουν δὲ τὸν Δίωνα, βουλούμενον, ὡσπερ ἰατρὸν, ἐν ἀκριβεῖ καὶ σωφρονούσῃ διαίτῃ καταστρεῖν τὴν πόλιν.

ΛΗ. Ἐκκλησιάζουσι δ' αὐτοῖς ἐπὶ νέαις ἀρχαῖς, θέρονς μεστύν-
 τοι, ἐξαιτίοι βροντῇ καὶ διοσημεῖται πονηρῇ συνέβαινον ἐφ' ἡ-
 μέρας δεκαπέντε συνεχῶς, ἀνισᾶσαι τὸν δῆμον, ὑπὸ δεισιδαιμο-
 νίας κωλυόμενον ἑτέροις ἀποδείξαι στρατηγούς. Ἐπει δὲ φυλά-
 ξαντες εὐδίαν σταθερὰν οἱ δημαγωγοί, συνετέλουν τὰς ἀρχαιρε-
 σίας, βροῦ ἀμχῆρις οὐκ ἀήθης, οὐδ' ἀπειρος ὄχλων, ἄλλως δέ
 πως τότε πρὸς τὸν ἐλκύνοντα θυμῶθεις, καὶ φυγὼν ἀπὸ τοῦ ζυ-
 γεῦ δρόμῳ πρὸς τὸ θέατρον ὤρμητε· καὶ τὸν μὲν δῆμον εὐθύς
 ἀνέστητε καὶ διεσκέδατεν οὐδενὶ κόσμῳ φεύγοντα, τῆς δ' ἄλλης
 πόλεως ἐπέδραμε σκιρτῶν καὶ τυχράττων, ὅσον ὕπερον οἱ
 πολέμιοι κατέσχον. Οὐ μὴν ἀλλὰ ταῦτα χαίρειν ἑάταντες οἱ
 Συρακούσιοι, πέντε καὶ εἴκοσι στρατηγούς ἐχειροτόνησαν, ὧν
 εἷς ἦν Ἡρακλείδης· καὶ τοὺς ξένους, ὑποπέμποντες κρύφα, τοῦ
 Δίωνος ἀρίσταταν, καὶ μετεκάλουν πρὸς αὐτοὺς, ἐπαγγελλόμενοι
 καὶ τῆς πολιτείας ἰσομεριάν. Οἱ δὲ ταῦτα μὲν οὐ προσεδέξαντο,
 τὸν δὲ Δίωνα πιστῶς καὶ προθύμως μετὰ τῶν ὀπλῶν ἀνλαβόντες
 καὶ συμφραζέαντες, ὑπῆγον ἐκ τῆς πόλεως· ἀδικοῦντες μὲν
 οὐδένα, πολλὰ δὲ τοὺς ἐντυγχάνοντας εἰς ἀχαρισίαν καὶ μοχ-
 θηρίαν ὀνειδίοντες. Οἱ δὲ, τῆς ὀλιγότητος αὐτῶν καὶ τοῦ μὴ
 πρὸς ἐπιχειρεῖν καταφρονήσαντες, καὶ γενόμενοι πολὺ πλείους
 ἐκείνων, ἐφόρμησαν, ὡς ῥαδίως ἐπικρατήτοντες ἐν τῇ πόλει,
 καὶ πάντας αὐτοὺς κατακτενοῦντες.

ΛΘ. Ἐν τούτῳ δὲ γεγονὼς ἀνάγκης καὶ τύχης ὁ Δίων, ἢ
 μάχεσθαι τοῖς πολίταις, ἢ μετὰ τῶν ξένων ἀποθνεῖν, πολλὰ
 μὲν ἰκέτευεν, ὀρέγων τὰς χεῖρας τοῖς Συρακούσιοις, καὶ τὴν
 ἀκρόπλιν, περίπλεων πολεμίων οὔσαν, ὑπερτανομένων τὰ
 πείγη, καὶ τὰ γινόμενα καθαρῶντων, ἐπιδεικνύμενος· ὡς δ' ἦν
 ἀπαραίτητος ἢ τῶν πολλῶν φορὰ, καὶ κατεῖχεν, ὥσπερ ἐν πε-
 λάγει, τὸ τῶν δημαγωγῶν πνεῦμα τὴν πλίν, ἐμβολῆς μὲν ἀπο-
 σχέσθαι τοῖς ξένοις προσέταξεν· ὅσον δ' ἐπιδραμόντων μετὰ

βοῆς καὶ τοῖς ὄπλοις τιναξαμένων, οὐδὲς ἔμεινε τῶν Συρακουσίων, ἀλλ' ὄχιοντο φεύγοντες ἀνά τὰς ἀγυῖας, οὐδενὸς ἐπιδιώκοντος. Εὐθὺς γὰρ ἀπέβρεψεν ὁ Δίων τοὺς ξένους, καὶ προῆγεν εἰς Λεοντίους. Οἱ δ' ἄρχοντες τῶν Συρακουσίων, καταγέλαστοι γεγονότες ὑπὸ τῶν γυναικῶν, καὶ τὴν αἰσχύνην ἀναλαβεῖν ζητοῦντες, αὐθὺς ὄπλισαντες τοὺς πολίτας, ἐδίωκον τὸν Δίωνα. Καὶ κατέλαβον μὲν ἐπὶ διαβάσει τινὸς ποταμοῦ, καὶ προσίππευσαν ἀψιμαχοῦντες· ὡς δ' ἐώρων οὐκ ἔτι πράως, οὐδὲ πατρικῶς, ὑπομένοντα τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν, ἀλλὰ θυμῷ τοὺς ξένους ἐπιστρέφοντα καὶ παρατατιτόμενον, αἰσχίονα φυγὴν τῆς προτέρας φυγόντες ὑπεχώρισαν εἰς τὴν πόλιν, οὐ πολλῶν ἀποθανόντων.

Μ. Δίωνα δὲ Λεοντῖνοι λαμπραῖς ἐδέχοντο τιμαῖς, καὶ τοὺς ξένους ἀνελάμβανον μισθοῖς καὶ πολιτείαις. Πρὸς δὲ τοὺς Συρακουσίους ἐπρέσβευον, ἀξιοῦντες τὰ δίκαια τοῖς ξένοις ποιεῖν. Οἱ δὲ πρέσβεις ἔπειψαν κατηγορήσοντας Δίωνα. Τῶν δὲ συμμάχων ἀπάντων εἰς Λεοντίους ἀθροισθέντων, καὶ γενομένων λόγων ἐν αὐτοῖς, ἔδοξαν ἀδικεῖν οἱ Συρακούσιοι· τοῖς δὲ κριθεῖσιν ὑπὸ τῶν συμμάχων οὐκ ἐέμεναν, τρυφῶντες ἤδη καὶ μεγαλοφρονοῦντες ἐπὶ τῷ μηδενὸς ἀκούειν, ἀλλὰ χρῆσθαι δουλεύουσι καὶ φοβουμένοις τὸν δῆμον κρατητοῖς.

ΜΑ. Ἐκ τούτου καταπλέουσιν εἰς τὴν πόλιν παρὰ Διονυσίου τριῆρεις, Νύψιον ἄγρουσαι, τὸν Νεαπολίτην, σῆτον καὶ χρῆματα κομίζοντα τοῖς πολιορκουμένοις. Γενομένης δὲ ναυμαχίας, ἐγίκων μὲν οἱ Συρακούσιοι καὶ τέσσαρας τῶν τυραννικῶν νεῶν ἔλαβον· ὑβρίζαντες δὲ τῇ νίκῃ, καὶ δι' ἀναρχίαν τὸ χαίρον εἰς πότους καὶ συμυσιᾶς μανικῶς τρέψαντες, οὕτω τῶν χρησίμων ἡμέλησαν, ὥστε τὴν ἀκρόπολιν ἔχειν ἀκούοντες ἤδη, καὶ τὴν πόλιν προσαπέβαλον. Ὁ γὰρ Νύψιος, ὀρῶν οὐδὲν ὑγιαῖνον ἐν τῇ πόλει μέρος, ἀλλὰ τὸν μὲν ὄχλον αὐλήμασι καὶ μέθαις εἰς

νύκτα βαθείαν ἀφ' ἡμέρας κατεχόμενον, τοὺς δὲ στρατηγούς ἐπιτερπομένους τε τούτῳ τῷ πανηγυρισμῷ, καὶ προσάγειν ἀνάγκην μεθύουσιν ἀνθρώποις ὀκνοῦντας, ἄριστα τῷ καιρῷ χρησάμενος, ἐπεχείρησε τῷ τειχίσματι καὶ κρατήσας καὶ διαθρύψας, ἐφῆκε τοὺς βαρβάρους, κελύσας χρῆσθαι τοῖς προστυγχάνουσιν, ὡς βούλονται καὶ δύνανται. Ταχέως μὲν οὖν οἱ Συρακούσιοι τὸ κακὸν ἤσθοντο, βραδέως δὲ καὶ χαλεπῶς συνεβοήθουν ἐκπεπληγμένοι. Πόρθησις γὰρ ἦν τὰ γινόμενα τῆς πόλεως, τῶν μὲν ἀνδρῶν φονευομένων, τῶν δὲ τειχῶν κατασκαπτομένων, γυναικῶν δὲ καὶ παιδῶν ἀγομένων εἰς τὴν ἀκρόπολιν μετ' οἰμωγῆς· ἀπεγνωκότων δὲ τὰ πράγματα τῶν στρατηγῶν, καὶ χρῆσθαι μὴ δυναμένων τοῖς πολίταις πρὸς τοὺς πολεμίους, ἀναπεφυρμένους καὶ συμμεμιγμένους αὐτοῖς πανταχόθεν.

MB. Οὕτω δὲ τῶν κατὰ τὴν πόλιν ἐχόντων, καὶ τοῦ κινδύνου πρὸς τὴν Ἀχραδινὴν πλησιάζοντος, εἰς ἃν μόνον ἦν καὶ λοιπὸν ἀπερείσασθαι τὴν ἐλπίδα, πάντες μὲν ἐφρόνουν, ἔλεγε δ' οὐδεὶς, αἰσχυρόμενοι τὴν ἀχαριστίαν καὶ τὴν ἀβουλίαν τὴν πρὸς Δίωνα. Πλὴν γε δὴ, τῆς ἀνάγκης ἐκβιαζομένης, παρὰ τῶν συμμάχων καὶ τῶν ἰππέων γίνεται φωνή, καλεῖν Δίωνα, καὶ μεταπέμπεσθαι τοὺς Πελοποννησίους ἐκ Λεοντίνων. Ὡς δὲ πρῶτον ἠκούσθη καὶ ἀπετολμήθη τοῦτο, κραυγὴ καὶ χαρὰ καὶ δάκρυα τοὺς Συρακούσιους κατεῖχεν, εὐχομένους ἐπιφανῆσαι τὸν ἄνδρα, καὶ ποθοῦντας τὴν ὄψιν αὐτοῦ, καὶ μεμνημένους τῆς παρὰ τὰ δεινὰ ῥώμης καὶ προθυμίας· ὡς οὐ μόνον αὐτὸς ἦν ἀνέκπληκτος, ἀλλὰ κακείνους παρεῖχε θαρρόντας, καὶ ἀδεῶς τοῖς πολεμίους συμφερομένους. Εὐθύς οὖν ἐκπέμπουσι πρὸς αὐτὸν ἀπὸ μὲν τῶν συμμάχων Ἀρχωνίδην καὶ Τελεσίδην, ἀπὸ δὲ τῶν ἰππέων πέντε τοὺς περὶ Ἑλλάνικον. Οὗτοι διελάσαντες τὴν ὁδὸν ἵπποις ἀπὸ ῥυτῆρος, ἤκον εἰς Λεοντίνους, τῆς ἡμέρας ἤδη καταφερο-

μηνος. Αποπηδήσαντες δὲ τῶν ἵππων, καὶ τῷ Δίῳι πρῶτῳ προσπεσόντες, δεδακρυμένοι, τὰς συμφορὰς τῶν Συρακουσίων ἔφραζον. Ἦδη δὲ καὶ τῶν Λεοντίων τινὲς ἀπήντων, καὶ τῶν Πελοποννησίων ἠθροίζοντο πρὸς τὸν Δίωνα πολλοί, τῇ σπουδῇ καὶ τῇ δεήσει τῶν ἀνδρῶν ὑπονοοῦντες εἶναι τι καινότερον. Εὐθύς οὖν ἤγετο πρὸς τὴν ἐκκλησίαν αὐτοῖς, καὶ συνδραμόντων προθύμως, οἱ περὶ τὸν Ἀρχωνίδην καὶ τὸν Ἑλλάνικον εἰσελθόντες ἐξήγγειλάν τε βραχέως τὸ μέγεθος τῶν κακῶν, καὶ παρεκάλουν τοὺς ξένους ἐπαμῦναι τοῖς Συρακουσίοις, τὸ μνησικακεῖν ἀφέντας, ὡς μείζονα δίκην δεδωκότων αὐτῶν, ἢ λαβεῖν ἂν οἱ κακῶς πεπονθότες ἤξιωσαν.

ΜΓ. Πausαμένων δὲ τούτων, σιγὴ μὲν εἶχε πολλὴ τὸ θέατρον· ἀναστάντος δὲ τοῦ Δίωνος, καὶ λέγειν ἀρξάμενου, πολλὰ τῶν δακρῶν ἐμπίπτοντα τὴν φωνὴν ἐπέσχε· οἱ δὲ ξένοι παρεκάλουν θαρρεῖν, καὶ συνήχοντο. Μικρὸν οὖν ἀναλαβὼν ἐκ τοῦ πάθους ἑαυτὸν ὁ Δίων, « Ἄνδρες (ἔφη) Πελοποννήσιοι καὶ σύμμαχοι, »
 » βουλευσομένους ὑμᾶς ἐνταῦθα περὶ ὑμῶν αὐτῶν συνήγαγον.
 » Ἐμοὶ δὲ περὶ ἑμαυτοῦ βουλευέσθαι καλῶς οὐκ ἔχει, Συρακουσίων ἀπολλυμένων· ἀλλ' εἰ σῶσαι μὴ δυναίμην, ἄπειμι
 » τῷ πυρὶ καὶ τῷ πτώματι τῆς πατρίδος ἐνταφισόμενος.
 » Ὑμεῖς δὲ, βουλόμενοι μὲν ἔτι καὶ νῦν βοηθεῖν τοῖς ἀβουλοτάτοις ἡμῖν καὶ δυσυχεστάτοις, ὑμέτερον ἔργον οὔσαν ὀρθοῦτε τὴν Συρακουσίων πόλιν· εἰ δὲ μεμφόμενοι Συρακουσίοις ὑπερόψεσθε, τῆς γε πρότερον ἀρετῆς καὶ προθυμίας
 » περὶ ἐμὲ χάριν ἀξίαν κομίζοισθε παρὰ τῶν θεῶν, μεμνημένοι
 » Δίωνος, ὡς οὔθ' ὑμᾶς ἀδικουμένους πρότερον, οὔθ' ὕστερον
 » τοὺς πολίτας δυσυχῶντας ἐγκαταλιπόντος ». ἔτι δ' αὐτοῦ λέγοντος, οἱ μὲν ξένοι μετὰ κραυγῆς ἀνεπήδησαν, ἄγειν καὶ βοηθεῖν κατὰ τάχος κελεύοντες· οἱ δὲ πρέσβεις τῶν Συρακουσίων περιβαλόντες ἠσπάσαντο, πολλὰ μὲν ἐκείνω, πολλὰ δὲ

τοῖς ξένοις ἀγαθὰ παρὰ τῶν θεῶν εὐχόμενοι. Κατὰ τὸν δὲ τοῦ θορύβου, παρήγγειλεν ὁ Δίων εὐθὺς ἀπιόντας παρασκευάζεσθαι, καὶ δειπνήσαντας ἔκειν μετὰ τῶν ὄπλων εἰς αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν τόπον, ἐγνωκῶς διὰ νυκτὸς βοηθεῖν.

ΜΑ. Ἐν δὲ ταῖς Συρακούσαις τῶν Διονυσίου στρατηγῶν, ἄχρι μὲν ἦν ἡμέρα, πολλὰ κακὰ τὴν πόλιν ἐργασαμένων, γενομένης δὲ νυκτὸς ἀναχωρητάντων εἰς τὴν ἀκρόπολιν, καὶ τινὰς ἐξ ἑαυτῶν ὀλίγους ἀποβαλόντων, ἀναθάρσυναντες οἱ δημαγωγοὶ τῶν Συρακουσίων, καὶ τοὺς πολεμίους ἐλπίζαντες ἀτρεμήσειν ἐπὶ τοῖς διαπεπραγμένοις, παρεκάλουν τοὺς πολίτας αὐθις εἶν Δίωνα· κὰν προσῆ μετὰ τῶν ξένων, μὴ δέχεσθαι, μηδὲ παραχωρεῖν τῆς ἀρετῆς ἐκείνοις, ὡς κρείττους, ἀλλὰ σῶζειν τὴν πόλιν καὶ τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῦς δι' ἑαυτῶν. Πάλιν οὖν ἐπέμπεοντο πρὸς τὸν Δίωνα, παρὰ μὲν τῶν στρατηγῶν ἀποτρέποντες, παρὰ δὲ τῶν ἱππέων καὶ τῶν γνωρίμων πολιτῶν ἐπισπεύδοντες τὴν πορείαν. Καὶ διὰ τοῦτο βραδέως ἅμα καὶ κατὰ σχολὴν πορευόμενος προσῆ. Τῆς δὲ νυκτὸς προελθούσης, οἱ μὲν μισοῦντες τὸν Δίωνα κατεῖχον τὰς πύλας, ὡς ἀποκλείοντες αὐτόν· ὁ δὲ Νύψιος, ἐκ τῆς ἀκρας αὐθις πολλῶν προθυμοτέρους γεγονότας καὶ πλείυνας ἐμεις τοὺς μισθοφόρους, τὸ μὲν προτείχισμα πᾶν εὐθὺς κατέτεκαπτε, τὴν δὲ πόλιν κατέτρεχε καὶ διήρπαζεν. Ἦν δὲ φόβος μὲν οὐκ ἔτι μόνον ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ γυναικῶν καὶ παιδῶν, ἄρπαγαὶ δ' ὀλίγαι, φθόρος δὲ πάντων πολὺς. Ἀπειγνωκῶτος γὰρ ἤδη τὰ πράγματα τοῦ Διονυσίου, καὶ τοὺς Συρακουσίους δεινῶς μεμισηκῶτος, ὥσπερ ἐνταφιάσαι τὴν τυρχννίδα τῇ πόλει πίπτουσαν ἐβούλετο. Καὶ τοῦ Δίωτος προκαταλαμβάνοντες τὴν βοήθειαν, ἐπὶ τὸν ὄξύτατον διὰ πυρὸς πάντων ὄλεθρον καὶ ἀφανισμόν ἐχώρησαν, τὰ μὲν ἐγγὺς ἀπὸ χειρῶν δασί καὶ λαμπάσιν ὑποπιμπράντες, εἰς δὲ τὰ πρόσω διασπείροντες ἀπὸ τόξων πυροβόλους. Φευγόντων

δὲ τῶν Συρακουσίων, οἱ μὲν ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐρονεύοντο καταλαβανόμενοι· τὸ δ' εἰς τὰς οἰκίας καταδύμενον, αὖθις ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἐξέπιπτε, πολλῶν ἤδη φλεγομένων καὶ καταφερομένων ἐπὶ τοὺς διαθόντας.

ME. Τοῦτο τὸ πάθος μάλιστα τὴν πόλιν ἀνέωξε Δίωσι, πάντων συμφωνησάντων. Ἔτυχε μὲν γὰρ οὐκ ἔτι σπουδῇ πορευόμενος, ὡς ἤκουσεν εἰς τὴν ἀκρόπολιν κατακεκλειῆσθαι τοὺς πολεμίους. Πραγούσης δὲ τῆς ἡμέρας, πρῶτον ἵππεις ἀπῆντισαν αὐτῷ, τὴν δευτέραν κατάληψιν ἀπαγγέλλοντες ἔπειτα καὶ τῶν ὑπεναντιουμένων ἔνιοι παρῆσαν, ἐπαίγεσθαι δεόμενοι. Συντείνοντος δὲ τοῦ κακοῦ μάλλον, Ἡρακλείδης τὸν ἀδελφὸν ἐξέπεμψεν, εἶτα Θεοδότην, τὸν θείον, ἰκετεύων ἀρήγειν, ὡς μηδενὸς ἀντέχοντος τοῖς πολεμίσι, αὐτοῦ τε τετρωμένου, τῆς τε πόλεως μικρὸν ἀπεχούσης ἀνατετράρθαι καὶ καταπεπερῆσθαι. Τοιούτων ἀγγελμάτων τῷ Δίωσι πρυσπεσόντων, ἔτι μὲν ἐξήκοντα σταδίους τῶν πυλῶν ἀπέιχε· φράσας δὲ τὸν κίνδυνον τοῖς ξένοις καὶ παρακελευσάμενος, οὐκ ἔτι βράδην ἤγειν, ἀλλὰ ἠρόμῳ, τὸ στρατευμα πρὸς τὴν πόλιν, ἄλλων ἐπ' ἄλλοις ἀντιαζόντων, καὶ δεομένων ἐπαίγεσθαι. Χρησάμενος δὲ θαυμαστῷ τάχει καὶ προθυμίᾳ τῶν ξένων, εἰσέβαλε διὰ τῶν πυλῶν εἰς τὴν ἑκατόμπεδον λεγομένην· καὶ τοὺς μὲν ἐλαφροὺς εὐθύς ἀφῆκεν εἰσεῖν πρὸς τοὺς πολεμίους, ὡς ἰδοῦσι θαρσῆσαι τοῖς Συρακουσίοις ἐγένετο· τοὺς δ' ὀπλίτας αὐτὸς συνέταττε, καὶ τῶν πολιτῶν τοὺς ἐπιβρέοντας καὶ συνισαμένους, ὀρθίους λόγους ποιῶν, καὶ διαιρῶν τὰς ἡγεμονίας, ὅπως ὁμοῦ πολλαχόθεν ἅμω προσφέραιτο φοβερώτερον.

MS. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα παρασκευασάμενος, καὶ τοῖς θεοῖς προσευξάμενος, ὤφθη διὰ τῆς πόλεως ἄγων ἐπὶ τοὺς πολεμίους, κραυγῇ, καὶ χαρᾷ, καὶ πολὺς ἀλαλαγμὸς εὐχαῖς ὁμοῦ καὶ παρακλήσεσι μεμιγμένος ἐγένετο παρὰ τῶν Συρακουσίων, τὸν

μὲν Δίωνα σωτῆρα καὶ θεὸν ἀποκαλούντων, τοὺς δὲ ξένους ἀδελφοὺς καὶ πολίτας. Οὐδεὶς δὲ φίλαυτος οὕτως ἦν καὶ φιλόψυχος παρὰ τὸν τότε καιρὸν, ὅς οὐ μᾶλλον ὑπὲρ μόνου Δίωνος, ἢ τῶν ἄλλων ἀπάντων, ἀγωνιῶν ἐφαίνετο, πρώτου πρὸς τὸν κίνδυνον πορευομένου δι' αἵματος καὶ πυρὸς καὶ νεκρῶν πολλῶν κειμένων ἐν ταῖς πλατείαις. Ἦν μὲν οὖν καὶ τὰ παρὰ τῶν πολεμίων φοβερὰ, παντάπασιν ἀπηγριωμένων, καὶ παρατεταγμένων παρὰ τὸ τείχισμα χαλεπὴν ἔχον καὶ δυσσεβίαν τὴν πρόσδορον· ὁ δ' ἐκ τοῦ πυρὸς κίνδυνος ἐτάραττε μᾶλλον τοὺς ξένους, καὶ δύσεργον ἐποίει τὴν πρῆξιν. Κύκλω γὰρ ἀπὸ τῆς φλογὸς περιελάμποντο, τὰς οἰκίας περινεμομένης καὶ διαπύροις ἐπιβαίνοντες ἐρειπίοις καὶ καταφερομένοις ἀπορρήγμασι μεγάλαις ὑποτρέχοντες ἐπισφαλῶς, καὶ πολλὸν ὁμοῦ καπνῷ διαπορευόμενοι κονιορτὸν, ἐπειρῶντο συνέχειν καὶ μὴ διασπᾶν τὴν τάξιν. Ὡς δὲ προσέμιζαν τοῖς πολεμίοις, ἐν χερσὶ μὲν ὀλίγων πρὸς ὀλίγους ἐγένετο μάχη, διὰ τὴν σενότητα καὶ τὴν ἀνωμαλίαν τοῦ τόπου· κραυγῇ δὲ καὶ προθυμίᾳ τῶν Συρακουσίων ἐπιβρώσαντων, ἐβιάσθησαν οἱ περὶ τὸν Νύψιον. Καὶ τὸ μὲν πλεῖστον αὐτῶν εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἐγγύς οὔσαν ἀναρῦγον ἐσώζετο· τοὺς δὲ ἐναπολειφθέντας ἔξω καὶ διασπαρέντας ἀνήρουν οἱ ξένοι διώκοντες. Ἀπόλαυσιν δὲ τῆς νίκης ἐν τῷ παραυτίκῳ, καὶ χαρὰν καὶ περιβολὰς ἔργῳ τηλικούτῳ πρεπούσας, οὐ παρέσχεν ὁ καιρὸς, ἐπὶ τὰς οἰκίας τρεπομένων τῶν Συρακουσίων, καὶ τὸ πῦρ μόλις ἐν τῇ νυκτὶ κατασβέσαντων.

ΜΖ. Ἡμέρα δ' ὡς ἦν, τῶν μὲν ἄλλων οὐδεὶς ὑπέμεινε διμαγωγῶν, ἀλλὰ καταγόντες αὐτῶν ἔφυγον. Ἡρακλείδης δὲ καὶ Θεοδότης αὐτοὶ κομίσαντες ἑαυτοὺς τῷ Δίῳι παρέδωκαν, ἀδικεῖν ὁμολογοῦντες, καὶ δεόμενοι βελτίονος ἐκεῖνου τυχεῖν, ἢ γεγονέναι αὐτοὶ περὶ ἐκεῖνον· πρέπειν δὲ Δίῳι, τὴν ἄλλην ἅπασαν ἀρετὴν ἀσύγκριτον ἔχοντι, καὶ πρὸς ὀργὴν κρείττονι

φανῆναι τῶν ἠγνωμονηκότων, οἱ περὶ οὗ πρότερον ἐσαΐασαν πρὸς αὐτόν, νῦν ἤκουσιν, ἠττάσθαι τῆς ἀρετῆς ὁμολογοῦντες. Ταῦτα τῶν περὶ τὸν Ἡρακλείδην δεομένων, οἱ μὲν φίλοι παρεκελεύοντο τῷ Δίῳ, μὴ φεῖδῆσθαι κακῶν καὶ βατκάνων ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ τοῖς στρατιώταις χαρίσασθαι τὸν Ἡρακλείδην, καὶ τοῦ πολιτεύματος ἐξελεῖν δημοκοπίαν, ἐπιμανές νόσημα, τυραννίδος οὐκ ἐλαττον. Ὁ δὲ Δίῳ, παραμυθούμενος αὐτοὺς, ἔλεγεν, ὡς τοῖς μὲν ἄλλοις στρατηγοῖς πρὸς ὄπλα καὶ πόλεμον ἡ πλείστη τῆς ἀσκήσεώς ἐστιν, αὐτῷ δὲ πολὺν χρόνον ἐν Ἀκαδημίᾳ μεμελέτηται θυμοῦ περιεῖναι καὶ φθόνου καὶ φιλονεικίας πάσης. Ὡν ἐπίδειξις ἐστὶν οὐχ ἡ πρὸς φίλους καὶ χρηστὸς μετριότης, ἀλλ' εἴ τις ἀδικούμενος, εὐπαραίτητος εἴη καὶ πρᾶος τοῖς ἀμαρτάνουσι· βούλεσθαι δ' Ἡρακλείδου μὴ τοσοῦτον δυνάμει καὶ φρονήσει κρατῶν, ὅσον χρηστότητι καὶ δικαιοσύνη φανῆναι. Τὸ γὰρ ἀληθῶς βέλτιον ἐν τούτοις· αἱ δὲ τοῦ πολέμου κατορθώσεις, εἰ καὶ ἀνθρώπων μηδένα, τὴν γε τύχην διαμφισθητοῦσαν ἔχουσιν. Εἰ δ' Ἡρακλείδης ἄπιστος καὶ κακὸς διὰ φθόνον, οὔτοι καὶ Δίῳνα δεῖ θυμῷ διασθεῖραι τὴν ἀρετὴν· τὸ γὰρ ἀντιτιμωρεῖσθαι τοῦ προαδικεῖν νόμῳ δικαιοτέρον ὡρίσθαι, φύσει γινόμενον ἀπὸ μιᾶς ἀσθενείας. Ἀνθρώπου δὲ κακίαν, εἰ καὶ χαλεπὸν ἐστὶν, οὐχ οὕτως ἄγριον εἶναι παντάπασι καὶ δύσκολον, ὥστε μὴ μεταβάλλειν χάριτι νικηθεῖσαν ὑπὸ τῶν πολυλάκεις εὖ ποιούντων.

ΜΗ. Τοιοῦτοις χρησάμενος λογισμοῖς ὁ Δίῳ, ἀφῆκε τοὺς περὶ τὸν Ἡρακλείδην. Τραπόμενος δὲ πρὸς τὸ διατείχισμα, τῶν μὲν Συρακουσίων ἕκασον ἐκέλευσεν ἓνα κόψαντας σαυρὸν ἐγγὺς καταβάλλειν. Τοὺς δὲ ξένους ἐπισήσας διὰ νυκτὸς, ἀναπαυόμενων τῶν Συρακουσίων, ἔλαθεν ἀποσαυρώσας τὴν ἀκρόπολιν· ὥστε μεθ' ἡμέραν τὸ τάχος καὶ τὴν ἐργασίαν θεασαμένους ὁμοίως θυμαῖζεν τοὺς πολίτας καὶ τοὺς πολεμίους. Θάψας

δὲ τοὺς τεθνηκότας τῶν Συρακουσίων, καὶ λυσάμενος τοὺς ἐαλωκότας δισχιλίων οὐκ ἐλάττονας ὄντας, ἐκκλησίαν συνήγαγε. Καὶ παρελθὼν Ἡρακλείδης εἰσηγήσατο γνώμην, αὐτοκράτορα στρατηγὸν ἐλέσθαι Δίωνα κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν ἀποδεξαμένων δὲ τῶν ἀρίστων, καὶ χειροτονεῖν κελευόντων, ἐθορύβησεν ὁ ναυτικὸς ὄχλος καὶ βάναιστος, ἀγθόμενος ἐκπίπτοντι τῆς ναυαρχίας τῷ Ἡρακλείδῃ, καὶ νομίζων, αὐτὸν, εἰ καὶ τᾶλλα μηδενὸς ἀξίος ἐστὶ, δημοτικώτερόν γε πάντως εἶναι τοῦ Δίωνος, καὶ μᾶλλον ὑπὸ χεῖρα τοῖς πολλοῖς. Ὁ δὲ Δίων τοῦτο μὲν ἐφῆκεν αὐτοῖς, καὶ τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχὴν ἀπέδωκε τῷ Ἡρακλείδῃ, πρὸς δὲ τῆς γῆς καὶ τῶν οἰκιῶν τὸν ἀναδασμὸν ὠρμημένους ἐναντιωθείς, καὶ τὰ πρότερον ψηφισθέντα περὶ τούτων ἀκυρώσας ἐλύπησεν. Ὅθεν εὐθὺς ἐτέραν ἀρχὴν λαβὼν ὁ Ἡρακλείδης, τοὺς συνεκπλεύσαντας μετ' αὐτοῦ στρατιώτας καὶ ναύτας ἐν Μεσσήνῃ καθήμενος ἐδημαγώγει καὶ παρώξυνε κατὰ τοῦ Δίωνος, ὡς τυραννεῖν μέλλοντος· αὐτὸς δὲ πρὸς Διονύσιον ἐποιεῖτο συνθήκας κρύφα διὰ Φάρακος τοῦ Σπαρτιάτου. Καὶ τοῦτο τῶν γνωριμωτάτων Συρακουσίων ὑπονοησάντων, στάσις ἦν ἐν τῷ στρατοπέδῳ, καὶ δι' αὐτὴν ἀπορία καὶ σπάνις ἐν ταῖς Συρακούταις· ὥστε παντάπασιν ἀμηχανεῖν τὸν Δίωνα, καὶ κακῶς ἀκούειν ὑπὸ τῶν φίλων οὕτω δυσμεταχειρίστον ἄνθρωπον καὶ διεσθαρμένον ὑπὸ φθόνου καὶ πονηρίας αὐξήσαντα καθ' αὐτοῦ, τὸν Ἡρακλείδην.

ΜΘ. Φάρακος δὲ πρὸς Νεαπόλει τῆς Ἀκραγαντίνης στρατοπεδεύωντος, ἐξαγαγὼν τοὺς Συρακουσίους, ἐβούλετο μὲν ἐν ἐτέρῳ κειρῷ διαγωνίσασθαι πρὸς αὐτόν. Ἡρακλείδου δὲ καὶ τῶν ναυτῶν καταβοώντων, ὡς οὐ βούλεται μάχη κρῖναι τὸν πόλεμον Δίων, ἀλλ' αἰεὶ μένοντος ἄρχειν, ἀναγκασθεὶς συνέβαλε καὶ ἠττήθη. Γενομένης δὲ τῆς τριπῆς οὐ βραδείας, ἀλλὰ μᾶλλον ὑφ' ἑαυτῶν καὶ τοῦ στασιάζειν ταραχθέντων, αὐθὺς ὁ Δίων

παρσκευάζετο μάχεσθαι, καὶ συνέταττε πείθων καὶ παραθάρ-
 ρύνων. Τῆς δὲ νυκτὸς ἀρχομένης, ἀγῆ έλλεται πρὸς αὐτὸν, Ἡ-
 ρακλείδην ἄραντα τὸν στόλον πλεῖν ἐπὶ Συρακουσῶν, ἐγνωκότα
 τὴν πόλιν καταλαβεῖν, κάκεινον ἀποκλεῖται μετὰ τοῦ στρατεύ-
 ματος. Εὐθύς οὖν ἀναλαβὼν τοὺς δυνατωτάτους καὶ προθυμο-
 τάτους, ἰππάσατο διὰ τῆς νυκτὸς· καὶ περὶ τρίτην ὥραν τῆς
 ἡμέρας πρὸς ταῖς πύλαις ἦν, σταδίους κατηνυκῶς ἐπτακοσίους.
 Ἡρακλείδης δὲ ταῖς ναυσὶν ὡς ἀμιλλόμενος ὑσέρησεν, ἀπο-
 πλείσας, καὶ πλανώμενος ἐν ταῖς πράξεσιν ἀσκόπως, ἐπιτυγ-
 χάνει Γαϊσύλω, τῷ Σπαρτιάτῃ, φάσκοντι πλεῖν ἐφ' ἡγεμονίᾳ
 Σικελιωτῶν ἐκ Λακεδαιμόνος, ὡς πρότερόν ποτε Γύλιππος.
 Ἄσμενος οὖν ἀναλαβὼν τοῦτον τὸν ἄνδρα, καὶ περιεψάμενος
 ὡσπερ ἀλεξιφάρμακον τοῦ Δίωνα, ἐπέδεικνυτο τοῖς συμμά-
 χοις· καὶ κήρυκα πέμπων εἰς τὰς Συρακούσας, ἐκέλευε δέχεσθαι
 τὸν Σπαρτιάτην ἄρχοντα τοὺς πολίτας. Ἀποκριναμένου δὲ τοῦ
 Δίωνα, ὡς εἰσὶν ἄρχοντες ἱκανοὶ τοῖς Συρακουσίοις, εἰ δὲ πάν-
 τως δέοι καὶ Σπαρτιάτου τοῖς πράγμασιν, αὐτὸς οὗτος εἶναι,
 κατὰ πόλιν γενονῶς Σπαρτιάτης· τὴν μὲν ἀρχὴν ὁ Γαῖσυλος
 ἀπέγνω, πλεύσας δὲ πρὸς τὸν Δίωνα διήλλαξε τὸν Ἡρακλεί-
 δην, ὄρκους δόντα καὶ πίστει τὰς μεγίστας, αἷς αὐτὸς ὁ Γαῖ-
 συλος ὄμοσε τιμωρὸς ἔσεσθαι Δίωνι, καὶ κολαστῆς Ἡρακλείδου
 κακοπραγμονοῦντος.

N. Ἐκ τούτου κατέλυσαν μὲν οἱ Συρακούσιοι τὸ ναυτικόν·
 οὐδὲν γὰρ ἦν ἔργον αὐτοῦ, μεγάλαι δὲ δαπάναι τοῖς πλέουσι,
 καὶ γάσσεως ἀφορμαὶ τοῖς ἄρχουσι· τὴν δ' ἄκραν ἐπαλιόρκουν,
 ἐξοικοδομήσαντες τὸ περιτείχισμα. Μηδενὸς δὲ τοῖς πολιορ-
 κουμένοις βοηθοῦντος, ἐπιλείποντος δὲ σίτου, τῶν δὲ μισθο-
 φόρων γινομένων πονηρῶν, ἀπογνοὺς ὁ υἱὸς τοῦ Διονυσίου τὰ
 πράγματα, καὶ σπεισάμενος πρὸς τὸν Δίωνα, τὴν μὲν ἄκραν
 ἐκείνῃ μετὰ τῶν ὄπλων καὶ τῆς ἄλλης κατασκευῆς παρέδωκεν,

αὐτὸς δὲ τὴν μητέρα καὶ τὰς ἀδελφὰς ἀναλαβὼν, καὶ πέντε πληρωτάμενος τριήρεις, ἐξέπλει πρὸς τὸν πατέρα· τοῦ Δίωνος ἀσφαλῶς μὲν ἐκπέμποντος, οὐδενὸς δὲ τῶν ἐν Συρακούσαις ἀπολιπόντος ἐκείνην τὴν ὄψιν· ἀλλὰ καὶ τοὺς μὴ παρόντας ἐπιθωμένων, ὅτι τὴν ἡμέραν ταύτην καὶ τὸν ἥλιον ἐλευθέραις ἀνίσχοντα ταῖς Συρακούσαις οὐκ ἐφορῶσιν. Ὅπου γὰρ ἔτι νῦν τῶν λεγομένων κατὰ τῆς τύχης παραδειγμάτων ἐμφανέστατόν ἐστι καὶ μέγιστον ἡ Διονυσίου φυγή, τίνα χρὴ δοκεῖν αὐτῶν ἐκείνων τὴν τότε χαρὰν γενέσθαι, καὶ πηλίκον φρονῆσαι τοὺς τὴν μεγίστην τῶν πώποτε τυραννίδων καθελόντας ἐλαχίσταις ἀφορμαῖς!

ΝΑ. Ἐκπλεύσαντος δὲ τοῦ Ἀπολλοκράτους, καὶ τοῦ Δίωνος εἰς τὴν ἀκρόπολιν βαδίζοντος, οὐκ ἐκαρτέρησαν αἱ γυναῖκες, οὐδ' ἀνέμειναν εἰσελθεῖν αὐτὸν, ἀλλ' ἐπὶ τὰς θύρας ἐξέδραμον· ἡ μὲν Ἀριστομάχη τὸν υἱὸν ἄγουσα τοῦ Δίωνος· ἡ δ' Ἀρετὴ κατόπιν εἶπετο δακρῦουσα, καὶ διαποροῦσα, πῶς ἀσπάζεται καὶ προσεῖπη τὸν ἄνδρα, κοινωνίας αὐτῇ πρὸς τὸν ἕτερον γεγεννημένης. Ἀσπαταμένου δ' αὐτοῦ πρῶτον τὴν ἀδελφὴν, εἶτα τὸ παιδίον, ἡ Ἀριστομάχη προσαγαγοῦσα τὴν Ἀρετὴν, «Ἦτι-
 » χοῦμεν [ἔφη], ὦ Δίων, σοῦ φεύγοντος· ἤκων δὲ καὶ νικῶν
 » ἀφῆρηκας ἡμῶν ἀπάντων τὰς κατηφείας, πλὴν μόνης ταύτης,
 » ἣν ἐπεῖδον ἡ δυσυχῆς ἐγὼ, σοῦ ζῶντος, ἐτέρῳ συνελθεῖν
 » βιασθεῖσαν. Ὅτε οὖν σε κύριον ἡμῶν ἡ τύχη πεποίηκεν,
 » πῶς αὐτῇ διαιτᾶς ἐκείνην τὴν ἀνάγκην; πότερον ὡς θεῖον,
 » ἢ καὶ ὡς ἄνδρα σε ἀσπάζεται»; Τοιαῦτα τῆς Ἀριστομάχης λεγούσης, ὁ Δίων ἐκδακρύσας, προσηγάγετο φιλοσόφως τὴν γυναῖκα· καὶ παραδούς αὐτῇ τὸν υἱόν, ἐκέλευσεν εἰς τὴν οἰκίαν τὴν αὐτοῦ βαδίζειν, ὅπου καὶ αὐτὸς διητᾶτο, τὴν ἄκρην ἐπὶ τοῖς Συρακουσίσι ποιησάμενος.

ΝΒ. Οὕτω δὲ τῶν πραγμάτων αὐτῷ προκεχωρηκότων, οὐδὲν

ἀπολαῦσαι πρότερον ἤξιωσε τῆς παρουσίας εὐτυχίας, ἢ καὶ τὰ φίλοις χάριτας, καὶ συμμάχοις δωρεάς, μάλιστα δὲ τοῖς ἐν ἄσει συνήθεσι καὶ ξένοις ἀπονεῖμαί τινα φιλάνθρωπίας καὶ τιμῆς μερίδα, τῇ μεγαλοψυχίᾳ τὴν δύναμιν ὑπερβαλλόμενος. Ἐαυτὸν δὲ λιτῶς καὶ σωφρόνως ἐκ τῶν τυχόντων διώκει· θαυμάζομενος, ὅτι, μὴ μόνον Σικελίας τε καὶ Καρχηδόνος, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἑλλάδος ὅλης ἀποβλεπούσης πρὸς αὐτὸν εὐημεροῦντα, καὶ μηδὲν οὕτω μέγα τῶν τότε νομιζόντων, μηδ' ἐπιφανεσέρας περὶ ἄλλον ἡγεμόνα τόλμης καὶ τύχης γεγονέναι δοκούσης, οὕτω παρῆγεν ἑαυτὸν ἐσθῆτι καὶ θεραπείᾳ καὶ τραπέζῃ μέτριον, ὡσπερ ἐν Ἀκαδημίᾳ συσσιτῶν μετὰ Πλάτωνος, οὐκ ἐν ξεναγοῖς καὶ μισθοφόροις διαιτώμενος, οἷς αἱ καθ' ἑκάστην ἡμέραν πλησμοναὶ καὶ ἀπολαύσεις παραμυθία τῶν πόνων καὶ τῶν κινδύνων εἰσίν. Ἄλλ' ἐκείνῳ μὲν Πλάτων ἔγραψεν, ὡς πρὸς ἓνα νῦν τῆς οἰκουμένης τοῦτον ἀπκντεις ἀποβλέπουσιν· αὐτὸς δ' ἐκεῖνος, ὡς ἔοικεν, ἀφεώρα πρὸς ἓν χωρίον μιᾶς πόλεως, τὴν Ἀκαδημίαν, καὶ τοὺς αὐτόθι καὶ θεατὰς καὶ δικαστὰς ἐγίνωσκεν, οὔτε πρᾶξι, οὔτε τόλμην, οὔτε νίκην τινὰ θαυμάζοντα, ἀλλὰ μόνον, εἰ κοτμίως καὶ σωφρόνως τῇ τύχῃ χρῆται, καὶ παρέχει μέτριον ἑαυτὸν ἐν πράγμασι μεγάλοις, ἀσσκοποῦντα. Τοῦ μέντοι περὶ τὰς ὀμιλίας ὕγκου καὶ τοῦ πρὸς τὸν δῆμον ἀτενοῦς ἐφιλονεῖκει μηδὲν ὑφελεῖν, μηδὲ χαλάσαι· καίτοι τῶν πραγμάτων αὐτῷ χάριτος ἐνδεῶν ὄντων, καὶ Πλάτωνος ἐπιτιμῶντος, ὡς εἰρήκαμεν, καὶ γράφοντος, ὅτι ἡ αὐθῆδεια ἐρημία σύνοικός ἐστιν. Ἄλλὰ φύσει τε φαίνεται πρὸς τὸ πιθανὸν δυσκεράστῳ κεχρημένος, ἀντισπᾶν τε τοὺς Συρακουσίους ἄγαν ἀνειμένους καὶ διατεθρυμμένους προθυμούμενος.

ΝΓ. Ὁ γὰρ Ἡρακλείδης αὐθῆς ἐπέκειτο. Καὶ πρῶτον μὲν εἰς συνέδριον παρακαλούμενος, οὐκ ἐβούλετο βαδίζειν· ἰδιώτης γὰρ ὢν, μετὰ τῶν ἄλλων ἐκκλησιάσειν πολιτῶν. Ἐπειτα κατηγορεῖ

τοῦ Δίωνος, ὅτι τὴν ἄκραν οὐ κατέσκαψε, καὶ τῷ δήμῳ, τὸν Διονυσίου τάρον ὠρημένῳ λῦσαι, καὶ τὸν νεκρὸν ἐκβαλεῖν, οὐκ ἐπέτρεψε· μεταπέμπεται δ' ἐκ Κορίνθου συμβούλους καὶ συνάρχοντας, ἀπαξιῶν τοὺς πολίτας. Τῷ δ' ὄντι μετεπέμπετο τοὺς Κορινθίους ὁ Δίων, ἦν ἐπενόει πολιτεῖν ῥᾶν ἐλπίζων καταστήσειν, ἐκείνων παραγενομένων. Ἐπενόει δὲ, τὴν μὲν ἄκρατον δημοκρατίαν, ὡς οὐ πολιτεῖαν, ἀλλὰ παντοπόλιον οὔσαν πολιτειῶν, κατὰ τὸν Πλάτωνα, κολούειν· Λακωνικὸν δέ τι καὶ Κρητικὸν σχῆμα μιζάμενος ἐκ δήμου καὶ βασιλείας, ἀριστοκρατίαν ἔχον τὴν ἐπιστατοῦσταν καὶ βραβεύουσαν τὰ μέγιστα, καθιζάναι καὶ κοσμεῖν· ὄρων καὶ τοὺς Κορινθίους ὀλιγαρχικώτερόν τε πολιτευομένους, καὶ μὴ πολλὰ τῶν κοινῶν ἐν τῷ δήμῳ πράττοντας. Ὡς οἷν μάλιστα πρὸς ταῦτα τὸν Ἡρακλείδην ἐναντιώσεσθαι προσεδήκα, καὶ τᾶλλα ταραχώδης καὶ εὐμετάθετος καὶ φασιστικὸς ἦν, οὓς πάλαι βουλομένους αὐτὸν ἐκώλυεν ἀνελεῖν, τούτοις ἐπέτρεψε τότε· καὶ παρελθόντες εἰς τὴν οἰκίαν ἀποκτινύουσιν αὐτόν. Ἐλύπησε δὲ σφόδρα τοὺς Συρακουσίους ἀποθανόντων. Ὅμως δὲ τοῦ Δίωνος ταφάς τε λαμπράς παρασκευάσαντος, καὶ μετὰ τοῦ στρατεύματος ἐπομένου προπέμψαντος τὸν νεκρὸν, εἶτα διαλεχθέντος αὐτοῖς, συνέγνωσαν, ὡς οὐ δυνατὸν ἦν, ταρασσομένην παύσασθαι τὴν πόλιν, Ἡρακλείδου καὶ Δίωνος ἅμα πολιτευομένων.

ΝΔ. Ἦν δὲ τις ἐταῖρος τοῦ Δίωνος ἐξ Ἀθηνῶν, Κάλλιππος, ὃν φησὶν ὁ Πλάτων οὐκ ἀπὸ παιδείας, ἀλλ' ἐκ μυστικῶν καὶ τῆς περιτρεχούσης ἐταιρείας, γνῶριμον αὐτῷ γενέσθαι καὶ συνήθη· μετασχὼν δὲ τῆς στρατείας, καὶ τιμώμενος, ὥς καὶ συνεισελθεῖν τὰς Συρακούσας πρῶτος τῶν ἐταῖρων ἀπάντων ἐξεφανωμένος, ἦν καὶ λαμπρὸς ἐν τοῖς ἀγῶσι καὶ διάσημος. Ἐπεὶ δὲ, τῶν πρώτων καὶ βελτίστων φίλων τοῦ Δίωνος ἀνηλωμένων ὑπὸ τοῦ ποτίεμου, καὶ τεθνηκότος Ἡρακλείδου, τὸν τε δῆμον ἐώρα

ἑώρα τῶν Συρακουσίων ἔρημον ἡγεμόνος ὄντα, καὶ τοὺς στρατιώτας τοὺς μετὰ Δίωνα προσέχοντας αὐτῷ μάλισα, μιαιώτατος ἀνθρώπων γενόμενος, καὶ παντάπασιν ἐλπίσας Σικελίαν ἄθλον ἔξειν τῆς ξενοκτονίας, ὡς δέ φασιν ἔνιοι, καὶ τάλαντα προσλαβὼν εἴκοσι, τοῦ φόνου μισθόν, παρὰ τῶν πολεμίων, διέφθειρε καὶ παρεσκεύασε τινὰς τῶν ξένων ἐπὶ τὸν Δίωνα, κακοηθεστάτην ἀρχὴν καὶ πανουργοτάτην ποιησάμενος. Ἄσι γὰρ τινὰς φωνὰς τῶν στρατιωτῶν πρὸς ἐκεῖνον ἢ λελεγμένας ἀληθῶς ἀναφέρων, ἢ πεπλασμένας ὑπ' αὐτοῦ, τοιαύτην ἐξουσίαν ἔλαβε διὰ τὴν πίσιν, ὡς' ἐντυγχάνειν κρύφα καὶ διαλέγεσθαι μετὰ παρρησίας, οἷς βούλοιο, κατὰ τοῦ Δίωνα, αὐτοῦ κελεύοντος, ἵνα μὴδ' εἰς λανθάνῃ τῶν ὑπόουλως καὶ δυσμενῶς ἐχόντων. Ἐκ δὲ τούτων συνέβαινε τοὺς μὲν πονηροὺς καὶ νοσοῦντας εὐρίσκειν ταχὺ καὶ συνιστάει τὸν Καλλίππον· εἰ δέ τις, ἀπωσάμενος τοὺς λόγους αὐτοῦ καὶ τὴν πείραν, ἐξείποι πρὸς τὸν Δίωνα, μὴ ταράττεσθαι, μὴδὲ χαλεπαίνειν ἐκεῖνον, ὡς, ἂ προσέταττε, τοῦ Καλλίππου περαίνοντος.

NE. Συνισαμένης δὲ τῆς ἐπιβουλῆς, φάσμα γίνεται τῷ Δίῳ μίγα καὶ τερατώδες. Ἐτύγχανε μὲν γὰρ ὀφὲ τῆς ἡμέρας καθεζόμενος ἐν πασάδι τῆς οἰκίας μόνος, ἔχων πρὸς ἑαυτὸν τὴν διάνοιαν· ἐξαίφνης δὲ φόβου γενομένου πρὸς θατέρῳ πέρατι τῆς σοᾶς, ἀποβλέψας, ἔτι φωτὸς ὄντος, εἶδε γυναῖκα μεγάλην, σολῆ μὲν καὶ προσώπῳ μὴδὲν Ἑριννύος τραγικῆς παραλλάττουσαν, σαίρουσαν δὲ καλλύντρῳ τινὶ τὴν οἰκίαν. Ἐκπλαγῆς δὲ δεινῶς, καὶ περίφοβος γενόμενος, μετεπέμψατο τοὺς φίλους, καὶ διηγεῖτο τὴν ὄψιν αὐτοῖς· καὶ παραμένειν ἐδείκτο καὶ συνυκτερεῖν, παντάπασιν ἐκστατικῶς ἔχων, καὶ δεδακνῶς, μὴ πάλιν εἰς ὄψιν αὐτῷ μοναθέτι τὸ τέρας ἀφίκηται. Τοῦτο μὲν οὖν αὐθις οὐ συνέπεσε. Μεθ' ἡμέρας δ' ὀλίγας ὁ υἱὸς αὐτοῦ, σχεδὸν ἀντίπαις ὢν, ἔκ τινος λύπης καὶ ὀργῆς, μικρὰν ἐκ παιδείας

ἀρχὴν λαβούσης, ἔρριψεν ἑαυτὸν ἀπὸ τοῦ στέγους ἐπὶ τὴν κεφαλὴν, καὶ διεσθάρη.

Ν5. Ἐν τοιούτοις δὲ τοῦ Δίωτος ὄντος, ὁ Κάλλιππος ἔτι μᾶλλον εἶχετο τῆς ἐπιβουλῆς· καὶ λόγον εἰς τοὺς Συρακουσίους ἐξέδωκεν, ὡς ὁ Δίων, ἄπαις γεγωνώς, ἔγνωκε τὸν Διονυσίου καλεῖν Ἀπολλοκράτη, καὶ ποιεῖσθαι διάδοχον, ἀδελφιδῶν μὲν ὄντα τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς, θυγατριδοῦν δὲ τῆς ἀδελφῆς. Ἢδη δὲ καὶ τὸν Δίωνα καὶ τὰς γυναῖκας ὑπόνοια τῶν πραττομένων εἶχε, καὶ μηνύσεις ἐγίνοντο πανταχόθεν. Ἄλλ' ὁ μὲν Δίων, ὡς ἔοικεν, ἐπὶ τοῖς κατὰ τὸν Ἡρακλείδην ἀχθόμενος, καὶ τὸν φόνον ἐκεῖνον, ὡς τινα τοῦ βίου καὶ τῶν πράξεων αὐτοῦ κηλῖδα περιχειμένην, δυσχεραίνων ἀεὶ καὶ βαρυνόμενος, εἶπεν, ὅτι πολλάκις ἤδη θνήσκειν ἔτοιμός ἐσι, καὶ παρέχειν τῷ βουλομένῳ σφάττειν αὐτὸν, εἰ ζῆν δεήσει μὴ μόνον τοὺς ἐχθρούς, ἀλλὰ καὶ τοὺς φίλους, φυλαττόμενον. Τὰς δὲ γυναῖκας ὁρῶν ὁ Κάλλιππος ἐξεταζούσας ἀκριβῶς τὸ πρᾶγμα, καὶ φοβηθεῖς, ἤλθε πρὸς αὐτὰς ἀρνούμενος καὶ δακρύων, καὶ πῖσιν, ἦν βούλονται, διδόναι βουλόμενος. Αἱ δ' ἠξίουσαν αὐτὸν ὁμόσαι τὸν μέγαν ὄρκον. Ἦν δὲ τοιοῦτος· καταβὰς εἰς τὸ τῶν Θεσμοφόρων τέμενος ὁ διδοὺς τὴν πῖσιν, ἱερῶν τινων γενομένων, περιβάλλεται τὴν πορφυρίδα τῆς θεοῦ, καὶ λαβὼν δᾶδα καιομένην ἀπόμνυσι. Ταῦτα ποιήσας ὁ Κάλλιππος πάντα, καὶ τὸν ὄρκον ἀπομόσας, οὕτω κατεγέλασε τῶν θεῶν, ὥστε περιμείνας τὴν ἑορτὴν ἧς ὠμοσε θεοῦ, δρᾶ τὸν φόνον ἐν τοῖς Κουρείοις οὐδὲν ἴτως τὸ περὶ τὴν ἡμέραν τῆς θεοῦ ποιησάμενος, ὡς ἀσεβουμένης πάντως, εἰ καὶ κατ' ἄλλον χρόνον ἔσφαττε τὸν μύσιν αὐτῆς ὁ μυσαγωγός.

ΝΖ. Ὄντων δὲ πλείονων ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῆς πράξεως, καὶ καθεζομένου Δίωτος ἐν οἰκίᾳ κλίνας τινὰς ἔχοντι μετὰ τῶν φίλων, οἱ μὲν ἔξω τὴν οἰκίαν περιέστησαν, οἱ δὲ πρὸς ταῖς

θύραις τοῦ οἴκου καὶ ταῖς θυρίσιν ἦσαν. Αὐτοὶ δ' οἱ προσφέ-
 ρειν τὰς χεῖρας μέλλοντες Ζακύνθιοι παρῆλθον ἄνευ ξιφῶν ἐν τοῖς
 χιτῶσιν. Ἄμα δ' οἱ μὲν ἔξω τὰς θύρας ἐπισπασάμενοι κατεῖ-
 χον· οἱ δὲ τῷ Δίῳι προσπεσόντες, κατέχειν ἐπειρῶντο, καὶ
 συντρίβειν αὐτόν. Ὡς δ' οὐδὲν ἐπέβαινον, ἤτουν ξίφος· οὐδεὶς
 δ' ἐτόλμα τὰς θύρας ἀνοῖξαι. Συχνοὶ γὰρ ἦσαν ἔνδον οἱ μετὰ
 τοῦ Δίῳνος ὧν ἕκαστος οἰόμενος, ἂν ἐκεῖνον πρόηται, διασώσειν
 ἑαυτὸν, οὐκ ἐτόλμα βοηθεῖν. Διατριβῆς δὲ γενομένης, Λύκων
 Συρακούσιος ὀρέγει τινὶ τῶν Ζακυνθίων διὰ τῆς θυρίδος ἐγχει-
 ρίδιον, ᾧ καθάπερ ἱερεῖον τὸν Δίωνα κρατούμενον πάλαι καὶ
 δεδιττόμενον ἀπέσφαξαν. Εὐθύς δὲ καὶ τὴν ἀδελφὴν μετὰ
 τῆς γυναικὸς, ἐγκύμονος οὔσης, εἰς τὴν εἰρκτὴν ἐνέβαλον. Καὶ
 συνέβη τῇ γυναικί, τλημονέστατα λοχευθεῖσῃ, τεκεῖν ἐν τῷ δε-
 σμωτηρίῳ παιδάριον ἄρρην. Ὅπερ καὶ θρέψαι μᾶλλον παρεβά-
 λοντο, πείσασαι τοὺς φύλακας, ἤδη τοῦ Καλλίππου θορυβου-
 μένου τοῖς πράγμασι.

NH. Ἐν ἀρχῇ μὲν γὰρ ἀποκτείνας τὸν Δίωνα λαμπρὸς ἦν,
 καὶ κατεῖχε τὰς Συρακούσας· καὶ πρὸς τὴν Ἀθηναίων ἔγραψε
 πόλιν, ἣν μάλισα μετὰ τοὺς θεοὺς ὤφειλεν αἰδεῖσθαι καὶ δε-
 διέναι, τηλικούτου μύσους ἀψάμενος. Ἄλλ' ἔοικεν ἀληθῶς λέ-
 γεσθαι τὸ τὴν πόλιν ἐκείνην φέρειν ἄνδρας ἀρετῇ τε τοὺς
 ἀγαθοὺς, ἀρίστους, καὶ κακίᾳ τοὺς φαύλους, πονηροτάτους·
 καθάπερ αὐτῶν καὶ ἡ χώρα κάλλιπον μέλι καὶ κώνειον ὠκυ-
 μορώτατον ἀναδίδωσιν. Οὐ μὴν πολὺν χρόνον ὁ Κάλλιππος
 ἐγκλημα τῆς τύχης καὶ τῶν θεῶν περιῆν, ὡς περιορώντων ἐξ
 ἀσεβήματος ἄνθρωπον τηλικούτου κτώμενον ἡγεμονίας καὶ πράγ-
 ματα· ταχὺ δ' ἀξίαν δίκην ἔδωκεν. Ὀρμήσας μὲν γὰρ Κατάνην
 λαβεῖν, εὐθύς ἀπέβαλε τὰς Συρακούσας· ὅτε καὶ φασὶν αὐτὸν
 εἰπεῖν, ὅτι πόλιν ἀπολωλεκῶς, τυρόκνησιν εἴληφεν. Ἐπιθέμενος
 δὲ Μεσσηνίοις, καὶ τοὺς πλείστους στρατιώτας ἀπολέσας, ἐν

οἷς ἦσαν οἱ Δίωνα κατακτείναντες, οὐδεμιᾶς δὲ πόλεως αὐτὸν ἐν Σικελίᾳ προσδεχομένης, ἀλλὰ μισούντων ἀπάντων καὶ προβαλλομένων, Ῥήγιον κατέσχευεν. Ἐκεῖ δὲ λυπρῶς πράττων, καὶ κακῶς διατρέφων τοὺς μισθοφόρους, ὑπὸ Λεπτίνου καὶ Πολυέρχοντος ἀνηρέθη, χρησαμένων ξιφιδίῳ κατὰ τύχην, ᾧ καὶ Δίωνα πληγῆναι φασίν. Ἐγνώσθη δὲ τῷ μεγέθει· βραχὺ γὰρ ἦν, ὡσπερ τὰ Λακωνικὰ, καὶ τῇ κατασκευῇ τῆς τέχνης εἰργασμένον γλαφυρῶς καὶ περιττῶς. Τοιαύτην μὲν οὖν τίσιν Κάλλιππος ἔδωκε· τὴν δ' Ἄριστομάχην καὶ τὴν Ἄρετὴν, ὡς ἀφείθησαν ἐκ τῆς εἰρκτῆς, ἀναλαβὼν Ἰκέτης ὁ Συρακούσιος, εἰς τῶν Δίωνος φίλων γεγωνῶς, ἐδόκει πιστῶς καὶ καλῶς περιέπειν. Εἶτα συμπεισθεὶς ὑπὸ τῶν Δίωνος ἐχθρῶν, καὶ παρασκευάσας πλοῦτον αὐταῖς, ὡς εἰς Πελοπόννησον ἀποσταλήσομαι, ἐκέλευσε κατὰ πλοῦν ἀποσφάζαντας ἐκβαλεῖν εἰς τὴν θάλασσαν. Οἱ δὲ ζώσας ἔτι καταποντισθῆναι λέγουσι, καὶ τὸ παιδίον μετ' αὐτῶν. Περιῆλθε δὲ καὶ τοῦτον ἀξία ποινὴ τῶν τετολημμένων. Αὐτὸς τε γὰρ ὑπὸ Τιμολέοντος ἀλοῦς ἀπέθανε, καὶ θυγατέρας δύο προσπέκτειναν αὐτῷ, Δίωνα τιμωροῦντες, οἱ Συρακούσιοι. Περὶ ὧν ἐν τῷ Τιμολέοντος βίῳ καθ' ἕκαστα γέγραπται.

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΒΡΟΥΤΟΣ.

ΜΑΡΚΟΥ δὲ Βρούτου πρόγονος ἦν Ἰούνιος Βρούτος, ὃν ἀνέστησαν ἐν Καπιτωλίῳ χαλκοῦν οἱ πάλαι Ῥωμαῖοι, μέσον τῶν βασιλέων, ἐσπασμένον ξίφος, ὡς βεβαιότατα καταλύσαντα Ταρκυνίους. Ἄλλ' ἐκεῖνος μὲν, ὥσπερ τὰ ψυχρήλατα τῶν ξιφῶν, σκληρὸν ἐκ φύσεως καὶ οὐ μαλακὸν ἔχων ὑπὸ λόγου τὸ ἦθος, ἄχρι παιδοφονίας ἐξώκειλε τῷ θυμῷ τῷ κατὰ τῶν τυράννων· οὗτοσι δ', ὑπὲρ οὗ γράφεται ταῦτα, παιδεία καὶ λόγῳ διὰ φιλοσοφίας καταμιζας τὸ ἦθος, καὶ τὴν φύσιν ἐμμεριθῆ καὶ πραεῖαν οὔσαν ἐπεγεῖρας ταῖς πρακτικαῖς ὁρμαῖς, ἐμμελέστατα δοκεῖ κραθῆναι πρὸς τὸ καλόν. Ὡς καὶ τοὺς ἀπεχθαιομένους αὐτῷ διὰ τὴν ἐπὶ Καίσαρα συναμοσίαν, εἰ μὲν τι γενναῖον ἢ πρᾶξις ἤνεγκε, Βρούτῳ προσάπτειν, τὰ δυσχερέστατα δὲ τῶν γεγονότων τρέπειν εἰς Κάσσιον, οἰκεῖον μὲν ὄντα Βρούτου καὶ φίλον, ἀπλοῦν δὲ τῷ τρόπῳ καὶ καθαρὸν οὐχ ὁμοίως. Σερβιλία δὲ, ἡ μήτηρ, ἀνέφερε τὸ γένος εἰς Ἄλαν Σερβίλιον, ὃς, Μαλλίου Σπορίου τυραννίδα κατασκευαζομένου, καὶ ταραττοντος τὸν δῆμον, ἐγχειρίδιον λαβὼν ὑπὸ μάλης προῆλθεν εἰς ἀγοράν· καὶ παραστὰς τῷ ἀνδρὶ πλησίον, ὡς ἐντυγχάνειν τι μέλλων καὶ διαλέγεσθαι, προσνεύσαντα πατάξας ἀπέκτεινε. Τοῦτο μὲν οὖν ὁμολογούμενόν ἐστι· τὸ δὲ παρῶν γένος, οἱ διὰ τὸν Καίσαρος φόνον ἔχθραν τινὰ καὶ δυσμένειαν ἀποδεικνύμενοι πρὸς Βρούτον, οὐ φασιν εἰς τὸν ἐκβαλόντα Ταρκυνίους ἀνήκειν· οὐδὲν γὰρ ἐκείνῳ λειψθῆναι γένος ἀνελόντι τοὺς υἱούς· ἀλλὰ δημότην τοῦτον οἰκονόμου υἱὸν ὄντα Βρούτου, ἄρτι καὶ πρώτῳ εἰς ἄρχοντας προελθεῖν. Ποσειδώνιος δ' ὁ φιλόσοφος τοὺς μὲν ἐνηλικίους φησὶν ἀπολέσθαι τοῦ Βρούτου παῖδας, ὡς ἱστορεῖται·

τρίτον δὲ λειψῆναι νήπιον, ἀφ' οὗ τὸ γένος ὠρμηῆσθαι καὶ τῶν γε καθ' αὐτὸν ἐκ τῆς οἰκίας γεγονότων ἐπιφανῶν ἀνδρῶν ἀναφέρειν ἐπίσης πρὸς τὸν ἀνδριάντα τοῦ Βρούτου τὴν ὁμοιότητα τῆς ιδέας. Περὶ μὲν οὖν τούτων τσαῦτα.

B. Σεργιλίας δὲ, τῆς Βρούτου μητρὸς, ἀδελφὸς ἦν Κάτων, ὁ φιλόσοφος, ὃν μάλιστα Ῥωμαίων ἐζήλωσεν οὗτος, θεῖον ὄντα, καὶ πενθερὸν ὕστερον γενόμενον. Τῶν δ' Ἑλληνικῶν φιλοσόφων οὐδενὸς μὲν, ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν, ἀνήκουστος ἦν, οὐδ' ἀλλότριος διαφερόντως δ' ἐσπουδάκει πρὸς τοὺς ἀπὸ Πλάτωνος. Καὶ τὴν νέαν καὶ μέσην λεγομένην Ἀκαδημίαν οὐ πάνυ προσιέμενος, ἐξήρτητο τῆς παλαιᾶς· καὶ διετέλει θαυμάζων μὲν Ἀντίοχον τὸν Ἀσκλωνίτην, φίλον δὲ καὶ συμβιωτὴν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ πεποιημένος, Ἀρίσωνα, ἄνδρα τῇ μὲν ἐν λόγοις ἕξει πολλῶν φιλοσόφων λειπόμενον, εὐταξία δὲ καὶ προῆξιτι τοῖς πρώτοις ἐνάμιλλον. Ὁ δ' Ἐμπυλος, οὗ καὶ αὐτὸς ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς καὶ οἱ φίλοι μέμνηνται πολλάκις, ὡς συμβιοῦντος αὐτῷ, ῥήτωρ ἦν, καὶ καταλέλοιπε μικρὸν μὲν, οὐ φαῦλον δὲ, σύγγραμμα περὶ τῆς Καίσαρος ἀναιρέσεως, ὃ Βρούτος ἐπιγέγραπται. Ῥωμαῖσι μὲν οὖν ἤσκητο πρὸς τὰς διεξόδους καὶ τοὺς ἀγῶνας ἰκανῶς ὁ Βρούτος. Ἑλληνισί δὲ τὴν ἀπορθηγματικὴν καὶ Λακωνικὴν ἐπιταδεύων βραχυλογίαν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ἐνιαχοῦ παράσημός ἐστιν· οἶαν ἤδη καθεστηκῶς εἰς τὸν πόλεμον γράφει Περγαμηνοῖς· « Ἀκούω ὑμᾶς Δολοβέλλα δεδωκέναι χρήματα· » α ἂ εἰ μὲν ἐκόντες ἔδοτε, ὁμολογεῖτε ἀδικεῖν· εἰ δ' ἄκοντες, ἀποδείξατε τῷ ἐμοὶ ἐκόντες δοῦναι ». Πάλιν Σαμίσι· « Αἱ βουλαὶ ὑμῶν ὀλίγωροι, αἱ ὑπουργίαι βραδεῖαι. Τί τούτων τέλος ἐννοεῖσθε ». Καὶ περὶ Παταρέων ἐτέραν· « Ἐάνθιοι τὴν ἐμὴν εὐεργεσίαν ὑπεριδόντες, τάφον ἀπονοίας ἐσχήκασι τὴν πατρίδα· Παταρεῖς δὲ πισεύσαντες ἐχυτοὺς ἐμοί, οὐδὲν ἐλλείπουσι διριχοῦντες τὰ καθ' ἕκαστα τῆς ἐλευθερίας. Ἐξὸν οὖν καὶ

« ὕλιν, ἢ τὴν Παταρίων κρίσιν, ἢ τὴν Ξανθίων τύχην, ἔλεσθε ». Τὸ μὲν οὖν τῶν παρασήμων γένος ἐπισολίων τοιοῦτόν ἐστιν.

Γ. Ἐτι δὲ μειράκιον ὦν Κάτωνι, τῷ θεῷ, συναπεδήμησεν εἰς Κύπρον ἐπὶ Πτολεμαῖον ἀποσαλέντι. Πτολεμαίου δὲ διαφθείραντος ἑαυτὸν, ὁ Κάτων αὐτὸς ἐν Ῥόδῳ διατριβὴν ἔχων ἀναγκαίαν, ἔτυχε μὲν ἤδη τινὰ τῶν φίλων, Κανίδιον, ἐπὶ τὴν τῶν χρημάτων φυλακὴν ἀπεσαλκίως. Δείσας δ' ἐκείνον, ὡς οὐκ ἀφεξόμενον κλοπῆς, ἔγραψε τῷ Βρούτῳ, πλεῖν τὴν ταχίστην εἰς Κύπρον ἐκ Παμφυλίας. Ἐκεῖ γὰρ ἑαυτὸν ἀναλαμβάνων ἐκ τινος ἀσθενείας διῆγεν. Ὁ δὲ καὶ μάλ' ἄκων ἔπλευσε, τὸν τε Κανίδιον αἰδούμενος, ὡς ἀτίμως ἀπερρίμμενον ὑπὸ τοῦ Κάτωνος, καὶ ὅλως τὴν τοιαύτην ἐπιμέλειαν καὶ διοίκησιν, ἅτε δὴ νέος καὶ σχολαστῆς, οὐκ ἐλευθέριον, οὐδ' ἑαυτοῦ ποιούμενος. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ περὶ ταῦτα συντείνας ἑαυτὸν, ὑπὸ τοῦ Κάτωνος ἐπηνέθη. Καὶ, τῆς οὐσίας ἐξαργυρισθείσης, ἀναλαβὼν τὰ πλεῖστα τῶν χρημάτων εἰς Ῥώμην ἔπλευσεν.

Δ. Ἐπεὶ δὲ τὰ πράγματα διέστη, Πομπηίου καὶ Καίσαρος ἐξενεγκαμένων τὰ ὄπλα, καὶ τῆς ἡγεμονίας ταραχθείσης, ἐπίδοξος μὲν ἦν αἰρήσεσθαι τὰ Καίσαρος· ὁ γὰρ πατὴρ αὐτοῦ διὰ τὸν Πομπηῖον ἐτεθνήκει πρότερον, ἀξίων δὲ τὰ κοινὰ τῶν ἰδίων ἐπίπροσθεν ποιῆσθαι, καὶ τὴν Πομπηίου νομίζων ὑπόθεσιν βελτίονα πρὸς τὸν πόλεμον εἶναι τῆς τοῦ Καίσαρος, ἐκείνῳ προσέθετο. Καίτοι πρότερον, ἀπαντήσας, οὐδὲ προσεῖπε τὸν Πομπηῖον, ἄγος ἡγούμενος μέγα, πατὴρ φονεῖ διαλέγεσθαι· τότε δ' ὡς ἄρχοντι τῆς πατρίδος ὑποτάξας ἑαυτὸν, εἰς Σικελίαν ἔπλευσε πρεσβευτῆς μετὰ Σησίου τοῦ λαχόντος τὴν ἐπαρχίαν. Ὡς δ' ἐκεῖ πράττειν οὐδὲν ἦν μέγα, καὶ συνήεσαν εἰς ταῦτ' ἤδη Πομπηῖος καὶ Καῖσαρ ἀγωνιζόμενοι περὶ τῶν ὅλων, ἤκεν εἰς Μακεδονίαν ἐθελοντῆς τοῦ κινδύνου μεθέξων· ὅτε καὶ φασὶ Πομπηῖον ἠσθέντα καὶ θαυμάσαντα, προσιόντος αὐτοῦ καθεζόμενου

ἐξαναστῆναι, καὶ περιβαλεῖν ὡς κρείττονα, πάντων ὁρώντων. Ἐν δὲ τῇ στρατείᾳ, τῆς ἡμέρας, ὅσα μὴ Πομπηίῳ συνῆν, περὶ λόγους καὶ βιβλία διέτριβεν, οὐ μόνον τὸν ἄλλον χρόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς μεγάλης μάχης. Ἦν μὲν ἀκηχθέρους, καὶ καυμα πολὺ, πρὸς ἐλώδεσι χωρίοις στρατοπεδεύοντων· τῷ δὲ Βρούτῳ οὐ ταχέως ἦκον οἱ τὴν σκηπὴν κομίζοντες. Ἐκπονηθεὶς δὲ περὶ ταῦτα, μεσημβρίας μόνις ἀλειψάμενος καὶ φαγὼν ὀλίγα, τῶν ἄλλων ἢ καθευδόντων, ἢ πρὸς ἐπινοίᾳ καὶ φροντίδι τοῦ μέλλοντος ὄντων, αὐτὸς ἄχρι τῆς ἑσπέρας ἔγραφε συντάττων ἐπιτομὴν Πολυβίου.

Ε. Λέγεται δὲ Καῖσαρ οὐκ ἀμελεῖν τοῦ ἀνδρός, ἀλλὰ καὶ προειπεῖν τοῖς ὑφ' αὐτὸν ἡγεμόσιν ἐν τῇ μάχῃ, μὴ κτείνειν Βρούτον, ἀλλὰ φεῖδεσθαι, καὶ παρασχόντα μὲν ἐκουσίως, ἄγειν· εἰ δὲ ἀπομάχοιτο πρὸς τὴν σύλληψιν, ἔαν, καὶ μὴ βιάζεσθαι· καὶ ταῦτα ποιεῖν, τῇ μητρὶ τοῦ Βρούτου, Σερβιλίᾳ, χαριζόμενον. Ἐγνώκει γάρ, ὡς ἔοικε, νεανίας ὢν ἔτι, τὴν Σερβιλίαν ἐπιμανεῖσθαι αὐτῷ· καὶ καθ' οὗς μάλιστα χρόνους ὁ ἔρωσ ἐπέφλεγε, γενόμενον τὸν Βρούτον, ἐπέπεισό πως ἐξ αὐτοῦ γεγονέναι. Λέγεται δὲ, τῶν περὶ Κατιλίαν πραγμάτων μεγάλων ἐμπεπτωκότων εἰς τὴν σύγκλητον, ἃ μικρὸν ἐδέησεν ἀνατρέψαι τὴν πόλιν, ἐσάναι μὲν ὁμοῦ Κάτωνα καὶ Καῖσαρα, διαφορομένους περὶ γνώμης. Ἐν τούτῳ δὲ γραμματιδίου μικροῦ προσδοθέντος ἔξωθεν Καῖσαρι, τὸν μὲν ἀναγινώσκειν σιωπῆ, Κάτωνα δὲ βοᾶν, ὡς δεινὰ ποιεῖ Καῖσαρ, ἐντεύξεις καὶ γράμματα παρὰ τῶν πολεμίων προσδεχόμενος. Θορυβησάντων δὲ πολλῶν, καὶ τοῦ Καίσαρος τὸ δελτάριον, ὡς εἶχε, τῷ Κάτωνι προσδόντος, ἀναγνόντα Σερβιλίας, τῆς ἀδελφῆς, ἀκόλασον ἐπισύλιον, ἐκεῖνο μὲν εἶπαι πρὸς τὸν Καῖσαρα, καὶ εἰπεῖν· «Κράτει, μέθυσε»· πρὸς δὲ τὴν γνώμην καὶ τὸν λόγον αὐθις ἐξ ἀρχῆς τράπεσθαι. Οὕτω μὲν ἦν ὁ πρὸς Καῖσαρα Σερβιλίας ἔρωσ περιβόητος.

5. Γενομένης δὲ τῆς κατὰ Φάρσαλον ἡττης, καὶ Πομπηίου μὲν ἐπὶ θάλασσαν διεκπεσόντος, πολιορκουμένου δὲ τοῦ χάρακος, ἔλαθεν ὁ Βρούτος κατὰ πύλας, πρὸς τόπον ἐλώδη καὶ μεστὸν ὑδάτων καὶ καλάμου φερούσας, ἐξελθὼν, καὶ διὰ νυκτὸς ἀποσθεὶς εἰς Λάρισσαν. Ἐκεῖθεν δὲ γράψαντος αὐτοῦ, Καῖσαρ ἤσθη τε σωζομένῳ, καὶ κελεύσας πρὸς αὐτὸν ἔλθειν, οὐ μόνον ἀγῆκε τῆς αἰτίας, ἀλλὰ καὶ τιμώμενον ἐν τοῖς μάλισα περὶ αὐτὸν εἶχεν. Οὐδενὸς δ' ὅπη φεύγοι Πομπηίος, εἰπεῖν ἔχοντας, ἀλλ' ἀπορίας οὔσης, ὑδὸν τινα σὺν τῷ Βρούτῳ βαδίζων μόνος, ἀπεπειρᾶτο τῆς γνώμης. Καὶ δόξαντος ἔκ τινων διαλογισμῶν ἄριστα περὶ τῆς Πομπηίου τεκμαίρεσθαι φυγῆς, ἀφείς τᾶλλα, τὴν ἐπ' Αἰγύπτου συνέτεινεν. Ἀλλὰ Πομπηίον μὲν, ὡς περ εἶκασε Βρούτος, Αἰγύπτῳ προσβαλόντα, τὸ πεπρωμένον ἐδέξατο. Καίσαρα δὲ καὶ πρὸς Κάσσιον ἐπράχυνε Βρούτος. Καὶ δὴ καὶ τῷ τῶν Λιβύων βασιλεῖ προηγορῶν μὲν ἡττάτο τοῦ μεγέθους τῶν κατηγοριῶν· δεόμενος δὲ καὶ παραιτούμενος περὶ τούτου, πολλὴν αὐτῷ διέσωσε τῆς ἀρχῆς. Λέγεται δὲ Καῖσαρ, ὅτε πρῶτον ἤκουσεν αὐτοῦ λέγοντος, εἰπεῖν πρὸς τοὺς φίλους· « Οὗτος ὁ νεανίας οὐκ οἶδα μὲν ὃ βούλεται· » πᾶν δ', ὃ βούλεται, σφόδρα βούλεται ». Τὸ γὰρ ἐμβριθὲς αὐτοῦ, καὶ μὴ ῥαδίως, μηδὲ παντὸς ὑπήκοον τοῦ δεομένου πρὸς χάριν, ἀλλ' ἐκ λογισμοῦ καὶ προαιρέσεως τῶν καλῶν πρακτικόν, ὅπου τρέψειεν, ἰσχυραῖς ἐχρῆτο ταῖς ὁρμαῖς καὶ τελεσιουργοῖς. Πρὸς δὲ τὰς ἀδίκους δεήσεις ἀκολάκευτος ἦν, καὶ τὴν ἀπὸ τῶν ἀναισχύντως λιπαρούντων ἦτταν, ἣν ἔνιοι δυσωπεῖσθαι καλοῦσιν, αἰσχίστην ἀνδρὶ μεγάλῳ ποιούμενος, εἰώθει λέγειν, ὡς οἱ μηδὲν ἀρνεῖσθαι δυνάμενοι δοκοῦσιν αὐτῷ μὴ καλῶς τὴν ὄραν διατεθεῖσθαι. Μέλλων δὲ διαβαίνειν εἰς Λιβύην Καῖσαρ ἐπὶ Κάτωνα καὶ Σκιπίωνα, Βρούτῳ τὴν ἐντὸς Ἄλπεων Γαλατίαν ἐπέτρεψεν, εὐτυχίᾳ τινὶ τῆς ἐπαρχίας· τὰς γὰρ ἄλλας

ὑβρεὶ καὶ πλεονεξίᾳ τῶν πεπιστευμένων, ὥσπερ αἰχμαλώτους, διαφορῶντων, ἐκείνοις καὶ τῶν πρόσθεν ἀτυχημάτων παῦλα καὶ παραμυθία Βροῦτος ἦν, καὶ τὴν χάριν εἰς Καίσαρα πάντων ἀνῆπτεν· ὡς αὐτῷ μετὰ τὴν ἐπάνοδον περιόντι τὴν Ἰταλίαν ἠδισον θέαμα τὰς ὑπὸ Βρούτῳ πόλεις γενέσθαι, καὶ Βροῦτον αὐτὸν, αὐξόντα τὴν ἐκείνου τιμὴν, καὶ συνόντα κεχαρισμένως.

Z. Ἐπεὶ δὲ, πλειόνων στρατηγιῶν οὐσῶν, τὴν μέγιστον ἔχουσαν ἀξίωμα, καλουμένην δὲ πολιτικὴν, ἐπίδοξος ἦν ἡ Βροῦτος ἔξειν, ἡ Κάσσιος, οἱ μὲν αὐτοὺς λέγουσιν, ἐξ αἰτιῶν προτέρων ἡσυχῇ διαφερομένους, ἔτι μᾶλλον ὑπὲρ τούτου διαστασιάσαι, καίπερ οἰκείους ὄντας· Ἰουνίᾳ γάρ, ἀδελφῇ Βρούτου, συνώκει Κάσσιος. Οἱ δὲ, Καίσαρος ἔργον γενέσθαι τὴν φιλονεικίαν ταύτην, ἐκατέρῳ κούφα δι' ἐλπίδων ἐνδιδόντος ἑαυτὸν· ἄχρις οὗ προαχθέντες οὕτω καὶ παροξυνθέντες εἰς ἀγῶνα κατέστησαν. Ἡγωνίζετο δὲ Βροῦτος εὐκλείᾳ καὶ ἀρετῇ πρὸς πολλὰ τοῦ Κασσίου καὶ λαμπρὰ τὰ Παρθικὰ νεανιεύματα. Καίσαρ δ' ἀκούσας, καὶ βουλευόμενος ἐν τοῖς φίλοις, εἶπε· «Δικαιότερα μὲν λέγει» Κάσσιος, Βρούτῳ δὲ τὴν πρώτην δοτέον». Ἀπεδείχθη δὲ Κάσσιος ἐφ' ἑτέρα στρατηγός, οὐ τοσοῦτον εὐνοίας ἔχων, δι' ἣν ἔλαβεν, ὅσον ἀργῆς, ὧν ἀπέτυχε. Βροῦτος δὲ καὶ τᾶλλα μετεῖχε τῆς Καίσαρος δυνάμεως, ὅσον ἐβούλετο· βουλομένῳ γάρ, ὑπῆρχεν εἶναι τῶν φίλων πρώτῳ, καὶ δύνασθαι πλείζον· ἀλλ' εἵλκεν αὐτὸν ἡ περὶ Κάσσιον ἐταιρεία, καὶ ἀπέσφραφεν, αὐτῷ μὲν οὐπω Κασσίῳ διηλλαγμένον ἐξ ἐκείνης τῆς φιλοτιμίας, ἀκούοντα δὲ τῶν φίλων διακελευομένων, μὴ περιορᾶν αὐτὸν ὑπὸ Καίσαρος μαλασσόμενον καὶ κηλούμενον, ἀλλὰ φεύγειν τὰς τυραννικὰς φιλοφροσύνας καὶ χάριτας, αἷς οὐ τιμῶντα τὴν ἀρετὴν, ἀλλ' ἐκτέμνοντα τὴν ἀλκὴν, καὶ τὸν θυμὸν ὑπερείποντα, χρῆσθαι πρὸς αὐτόν.

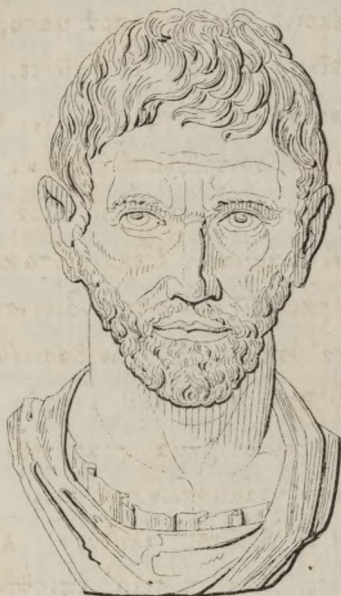
H. Οὐ μὴν οὐδὲ Καίσαρ ἀνύποπτος ἦν πάμπαν, οὐδ' ἀδιά-

Ελιπτος πρὸς αὐτόν. Ἄλλα τὸ μὲν φρόνημα καὶ τὸ ἀξίωμα καὶ τοὺς φίλους ἐδεδίει τοῦ ἀνδρός, ἐπίστευε δὲ τῷ ἦθει. Καὶ πρῶτον μὲν Ἀντωνίου καὶ Δολοβέλλα λεγομένων νεωτερίζειν, οὐκ ἔφη τοὺς παχεῖς καὶ κομήτας ἐνοχλεῖν, ἀλλὰ τοὺς ὠχροὺς καὶ ἰσχυροὺς ἐκείνους, Βροῦτον λέγων καὶ Κάσσιον. Ἐπειτα τὸν Βροῦτον τινῶν διαβαλλόντων, καὶ φυλάττεσθαι παρακελευομένων, τῇ χειρὶ τοῦ σώματος ἀπτόμενος εἶπε· «Τί δ' οὐκ ἂν ὑμῖν δοκεῖ Βροῦτος ἀναμεῖναι τουτὶ τὸ σαρκίον»; ὡς οὐδενὶ προσῆκον ἄλλω μεθ' ἑαυτὸν, ἢ Βρούτῳ, δύνασθαι τοσοῦτον. Καὶ μέντοι δοκεῖ πρῶτος ἂν ἐν τῇ πόλει γενέσθαι βεβαίως, ὀλίγον χρόνον ἀνασχόμενος Καίσαρι δευτερεῦσαι, καὶ παρακμάσαι τὴν δύναμιν αὐτοῦ, καὶ μαρανθῆναι τὴν ἐπὶ τοῖς κατορθώμασιν ἐάσας δόξαν. Ἄλλα Κάσσιος, ἀνὴρ θυμοειδής, καὶ μᾶλλον ἰδίᾳ μισοκαῖσαρ, ἢ κοινῇ μισοτύραννος, ἐξέκαυσε καὶ κατήπειξε. Λέγεται δὲ Βροῦτος μὲν τὴν ἀρχὴν βαρύνεσθαι, Κάσσιος δὲ τὸν ἄρχοντα μισεῖν· ἄλλα τε κατ' αὐτοῦ ποιούμενος ἐγκλήματα, καὶ λεόντων ἀφαιρέσειν, οὗς Κάσσιος μὲν ἀγορανομεῖν μέλλων παρεσκευάσατο, Καῖσαρ δὲ καταληφθὲντας ἐν Μεγάροις, ὅθ' ἡ πόλις ἦλω διὰ Καληνοῦ, κατέσχε. Ταῦτα τὰ θηρία συμφορὰν λέγεται μεγάλην γενέσθαι Μεγαρεῦσιν. Οἱ μὲν γὰρ, ἤδη τῆς πόλεως καταλαμβανομένης, διέσπασαν τὰ κλεῖθρα, καὶ τοὺς δεσμοὺς ἀνῆκαν, ὡς ἐμποδῶν εἶη τὰ θηρία τοῖς ἐπιφερομένοις· τὰ δ' ὠρουσεν εἰς αὐτοὺς ἐκείνους, καὶ διαθέοντας ἀνόπλους ἤρπαζεν, ὥς καὶ τοῖς πολεμίοις τὴν ὄψιν οἰκτρὰν γενέσθαι.

Θ. Τῷ δ' οὖν Κασσίῳ ταύτην μάλις ἄ φασιν αἰτίαν ὑπάρχει τῆς ἐπιβουλῆς, οὐκ ὀρθῶς λέγοντες. Ἐξ ἀρχῆς γὰρ ἦν τῇ φύσει τοῦ Κασσίου δυσμένειά τις καὶ χαλεπότης πρὸς τὸ γένος τῶν τυράννων, ὡς ἐδήλωσεν ἔτι παῖς ὢν, βαδίζων εἰς ταῦτὸ τῷ τοῦ Σύλλα παιδί, Φαύσῳ, διδασκαλεῖον. Ὁ μὲν γὰρ, ἐν τοῖς

πασι μεγαληγορῶν, τὴν τοῦ πατρὸς ἐπήνει μοναρχίαν· ὁ δὲ Κάσσιος ἐπαναστὰς κόνδύλους ἐνέτριβεν αὐτῷ. Βουλομένων δὲ τῶν ἐπιτρόπων τοῦ Φαύστου καὶ οἰκείων ἐπεξιέναι καὶ δικάζεσθαι, Πομπήσιος ἐκώλυσε, καὶ συναγαγὼν εἰς ταυτὸ τοὺς παῖδας ἀμφοτέρους, ἀνέκρινε περὶ τοῦ πράγματος. Ἐνθα δὴ λέγεται τὸν Κάσσιον εἰπεῖν· « Ἄγε δὴ, ὦ Φαῦστε, τόλμησον » ἐναντίον τούτου φθέγγεσθαι τὸν λόγον ἐκεῖνον, ἐφ' ᾧ παρ-
 » ωξύνθην, ἵνα σοῦ πάλιν ἐγὼ συντριψῶ τὸ σῶμα ». Τοιοῦτος μὲν ὁ Κάσσιος. Βροῦτον δὲ πολλοὶ μὲν λόγοι παρὰ τῶν συνήθων, πολλαῖς δὲ φήμασι καὶ γράμμασιν ἐξεκαλοῦντο καὶ παρῶρων ἐπὶ τὴν πρᾶξιν οἱ πολῖται. Τῷ μὲν γὰρ ἀνδριάντι τοῦ προπάτορος Βρούτου, τοῦ καταλύσαντος τὴν τῶν βασιλέων ἀρχὴν, ἐπέγραφον· « Εἶθε νῦν ἦν Βροῦτος »! καὶ· « Ὀρελε νῦν ζῆν » Βροῦτος! Τὸ δ' αὐτοῦ Βρούτου βῆμα σρατηγοῦντος εὗρισκετο μεθ' ἡμέραν ἀνάπλεων γραμμάτων τοιούτων· « Βροῦτε, » καθεύδεις; καὶ· « Οὐκ εἶ Βροῦτος ἀληθῶς ». Αἴτιοι δὲ τούτων οἱ Καίσαρος κόλακες, ἄλλας τε τιμὰς ἐπιφθόνους ἀνευρίσκοντες αὐτῷ, καὶ διάδημα τοῖς ἀνδριάσι νύκτωρ ἐπιτιθέντες, ὡς τοὺς πολλοὺς ὑπαζόμενοι βασιλέα προσειπεῖν ἀντὶ δικτάτωρος. Τούναντίον δ' ἀπήνησεν, ὡς ἐν τῆς περὶ Καίσαρος ἀκριβῶς γέγραπται.

I. Κασσίω δὲ πειρῶντι τοὺς φίλους ἐπὶ Καίσαρα πάντες ὠμολόγουν, εἰ Βροῦτος ἠγοῖτο· δεῖσθαι γὰρ οὐ χειρῶν, οὐδὲ τόλμης, τὴν πρᾶξιν, ἀλλὰ δόξης ἀνδρὸς, οἷος οὗτός ἐστιν, ὥσπερ καταρχομένου, καὶ βεβαιουόντος αὐτῷ τῷ παρεῖναι τὸ δίκαιον. Εἰ δὲ μὴ, καὶ δρώντας ἀθυμότερους ἔσσεσθαι, καὶ δράσαντας, ὑποπτοτέρους· ὡς οὐκ ἂν ἐκεῖνου τὸ ἔργον, εἰ καλὴν αἰτίαν εἶχεν, ἀπειπαμένου. Ταῦτα συμφρονήσας, ἐνέτυχε Βρούτῳ πρότερος ἐκ τῆς διαφορᾶς ἐκείνης. Καὶ μετὰ τὰς διαλύσεις καὶ φιλοφροσύνας ἠρώτησεν, εἰ τῇ νομηνίᾳ τοῦ Μαρτίου μηνὸς

ΙΟΥΝΙΟΣ ΒΡΟΥΤΟΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΕΝ ΠΑΡΙΣ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΕΙΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

Σελ. 188 Τ. 6

The first part of the history of the world is the history of the earth. It is a story of the growth of the planet from a molten ball of fire to a world of life and light. The earth was formed about 4.5 billion years ago, and since then it has been a stage for the most dramatic events in the history of the universe.

The second part of the history of the world is the history of man. It is a story of the evolution of the human race from a simple ape-like creature to a complex, intelligent being. The human race has a long and varied history, and it is a story of the triumph of the human spirit over all the odds.

The third part of the history of the world is the history of the human mind. It is a story of the development of human thought and culture. The human mind has the capacity for the most profound insights and the most beautiful creations, and it is a story of the power of the human imagination.

The fourth part of the history of the world is the history of the human future. It is a story of the challenges that lie ahead and the possibilities that await. The human race has the potential to create a better world for itself and for all the other creatures on the planet, and it is a story of the hope and the promise of the future.

ἔγνωκεν εἰς σύγκλητον παρεῖναι· πυθάνεσθαι γὰρ, ὡς λόγον ὑπὲρ βασιλείης Καίσαρος οἱ φίλοι τότε καθήσοιεν. Φήσαντος δὲ τοῦ Βρούτου, μὴ παριέναι· « Τί οὖν (εἶπεν ὁ Κάσσιος), » ἂν καλῶσιν ἡμᾶς; — Ἐμὸν ἔργον (ἔφη ὁ Βρούτος) ἤδη τὸ μὴ » σιωπᾶν, ἀλλ' ἀμύνειν, καὶ προαποθνήσκειν τῆς ἐλευθερίας ». Καὶ ὁ Κάσσιος ἐπαρθεὶς, « Τίς δ' (εἶπε) Ῥωμαίων ἀνέξεται » σοῦ προαποθνήσκοντος; ἄρ' ἀγνοεῖς, ὦ Βρούτε, σεαυτόν; » ἢ τὸ βῆμά σου δοκεῖς καταγράφειν τοὺς ὑφάντας καὶ τοὺς » καπήλους, οὐχὶ τοὺς πρώτους καὶ κρατίστους ταῦτα ποιεῖν, » παρὰ μὲν τῶν ἄλλων στρατηγῶν ἐπιδόσεις καὶ θέατρα καὶ » μονομάχους, παρὰ σοῦ δ', ὡς ὄφλημα πατρικόν, τὴν κατὰ » λυσιν τῆς τυραννίδος ἀπαιτοῦντας· αὐτοὺς δ' ὑπὲρ σοῦ πάν- » τα πάσχειν προθύμους ὄντας, οἷον ἀξιοῦσι καὶ προσδέχονται, » φανέντος ». Ἐκ τούτου περιβαλὼν τὸν Βρούτον ἠσπάζετο, καὶ διαλυθέντες οὕτως ἐτρέποντο πρὸς τοὺς φίλους.

ΙΑ. Ἦν δὲ τις Γάιος Λιγάριος, τῶν Πομπηίου φίλων, ἃν ἐπὶ τούτῳ κατηγορηθέντα Καῖσαρ ἀπέλυσεν. Οὗτος οὐχ ἦς ἀρεῖθη δίκης χάριν ἔχων, ἀλλὰ δι' ἦν ἐκινδύνευσεν ἀρχὴν βαρυνόμενος, ἐχθρὸς ἦν Καίσαρι, τῶν δὲ περὶ Βρούτον ἐν τοῖς μάλις συνήθης. Πρὸς τοῦτον ἀσθενοῦντα Βρούτος εἰσελθὼν » Ω Λιγάριε (εἶπεν), ἐν οἴῳ καιρῷ νοσεῖς! Κάκεινος εὐθὺς εἰς ἀγκῶνα διανασᾶς, καὶ λαβόμενος αὐτοῦ τῆς δεξιᾶς· « Ἄλλ' » εἴ τι (φησὶν), ὦ Βρούτε, σεαυτοῦ φρονεῖς ἄξιον, ὑγιαίνω ».

ΙΒ. Ἐκ τούτου διαπειρώμενοι κρύφα τῶν γνωρίμων, οἷς ἐπί- στευον, ἀνεκαινοῦντο, καὶ προσελάμβανον, οὐ μόνον τῶν συν- ἤθων ποιούμενοι τὴν αἴρεσιν, ἀλλ' ὅσους ἠπίσαντο τολμητὰς ὄντας ἀγαθοὺς, καὶ θανάτου καταφρονητὰς. Διὸ καὶ Κικέρωνα, τοῦτο μὲν πίστεως, τοῦτο δ' εὐνοίας ἕνεκα, πρῶτον ὄντα παρ' αὐτοῖς, ἀπεκρύψαντο, μὴ τῷ φύσει τόλμης ἐνδεὴς εἶναι, προτειληφῶς ὑπὸ χρόνου γεροντικῆν εὐλάβειαν, εἶτα πάντα καθ'

ἕκαστον ἀνάγων τοῖς λογισμοῖς εἰς ἄκραν ἀσφάλειαν, ἀμβλύνη τὴν ἀκμὴν αὐτῶν τῆς προθυμίας, τάχους δεομένην. Ἐπεὶ καὶ τῶν ἄλλων ἐταίρων ὁ Βροῦτος Στατίλιόν τε παρέλιπε, τὸν Ἐπικούρειον, καὶ Φαώνιον, ἐρχσῆν Κάτωνος· ὅτι πόρρωθεν αὐτοῖς τοιαύτην τινὰ κύκλω περιβαλόντος ἐν τῷ διαλέγεσθαι καὶ συμφιλοσοφεῖν πείραν, ὁ μὲν Φαώνιος ἀπεκρίνατο, χειρὸν εἶναι μοναρχίας παρανόμου πόλεμον ἐμφύλιον· ὁ δὲ Στατίλιος ἔφη, τῷ σοφῷ καὶ νοῦν ἔχοντι διὰ φύλους καὶ ἀνοήτους κινδυνεύειν καὶ ταραττεσθαι μὴ καθήκειν. Παρῶν δὲ Λαθεῶν ἀντεῖπεν ἀμφοτέροισι. Καὶ ὁ Βροῦτος τότε μὲν, ὡς ἔχοντός τι τοῦ λόγου χαλεπὸν καὶ δύσκριτον, ἀπεσιώπησεν· ὕστερον δὲ Λαθεῶνι κοινοῦται τὸ βούλευμα. Δεξαμένου δὲ προθύμως, τὸν θ' ἕτερον Βροῦτον, ἐπίκλησιν Ἀλβῖνον, ἄλλως μὲν οὐκ ὄντα ῥέκτην, οὐδὲ θαρραλέον, ἐρρωμένον δὲ πλήθει μονομάχων, οὓς ἐπὶ θεῶν Ῥωμαίων ἔτροφε, καὶ παρὰ Καίσαρι πιεζομένον, ἐδόκει προσάγεσθαι. Κασσίου δὲ καὶ Λαθεῶνος αὐτῷ διαλεγομένων, οὐδὲν ἀπεκρίνατο· Βρούτῳ δ' αὐτὸς ἐντυχὼν ἰδίᾳ, καὶ μαθὼν, ὅτι τῆς πράξεως ἡγεμῶν ἔσιν, ὡμολόγησε συμπράξειν προθύμως. Καὶ τῶν ἄλλων δὲ τοὺς πλείους καὶ τοὺς ἀρίστους ἢ δόξα τοῦ Βρούτου προσήγετο. Καὶ μὴθ' ὄρκον συνομόσαντες, μῆτε πίσιιν καθ' ἑρῶν λαθόντες, ἢ δόντες, οὕτως ἅπαντες ἔσχον ἐν ἑαυτοῖς, καὶ κατεσιώπησαν, καὶ συνδιήνεγκαν, ὥς μαντείας καὶ φάσμασι καὶ ἱεροῖς ὑπὸ τῶν θεῶν προδεικνυμένην, ἀπιστον γενέσθαι τὴν πράξιν.

ΠΓ. Ὁ δὲ Βροῦτος, ἄτε δὴ τὰ πρῶτα τῆς Ῥώμης φρονήματα καὶ γένη καὶ ἀρετὰς ἐξηρητημένος ἑαυτοῦ, καὶ περινοῶν πάντα τὸν κίνδυνον, ἔξω μὲν ἐπειράτο κατέχειν παρ' ἑαυτῷ καὶ κατακοσμεῖν τὴν διάνοιαν· οἴκοι δὲ καὶ νύκτωρ οὐκ ἦν ὁ αὐτὸς, ἀλλὰ τὰ μὲν ἄκοντα τῶν ὕπνων αὐτῇ ἢ φροντίς ἐξέφερε, τὰ δὲ μᾶλλον ἐνδύόμενος τῷ λογισμῷ, καὶ διατρέβων ἐν ταῖς ἀπορίαις,

οὐκ ἐλάνθανε τὴν γυναῖκα συναναπαυομένην, ὅτι μεστός ἐστι
 ταραχῆς ἀήθους, καὶ κυλεῖ τι παρ' ἑαυτῷ δύσφορον βούλευμα
 καὶ δυσεξέλικτον. Ἡ δὲ Πορκία θυγάτηρ μὲν, ὡσπερ εἴρηται,
 Κάτωνος ἦν, εἶχε δ' αὐτὴν ὁ Βρούτος, ἀνεψιὸς ὢν, οὐκ ἐκ
 παρθενίας, ἀλλὰ, τοῦ προτέρου τελευτήσαντος ἀνδρός, ἐλαβε
 κόρην οὔσα ἔτι, καὶ παιδίον ἔχουσαν ἐξ ἐκείνου μικρὸν, ᾧ
 Βίβλος ἦν ὄνομα καὶ τι βιβλίδιον μικρὸν ἀπομνημονευμάτων
 Βρούτου, γεγραμμένον ὑπ' αὐτοῦ, διασώζεται. Φιλόσοφος δ' ἡ
 Πορκία καὶ φίλανδρος οὔσα, καὶ μετῆ φρονήματος νοῦν ἔχον-
 τες, οὐ πρότερον ἐπεχείρησεν ἀνερέσθαι τὸν ἄνδρα περὶ τῶν
 ἀπορρήτων, ἢ λαβεῖν ἑαυτῆς τοιαύτην διάπειραν. Λαβοῦσα
 μαχαίριον, ᾧ τοὺς ὄνυχας οἱ κουρεῖς ἀφαιροῦσι, καὶ πάσας
 ἐξελάσασα τοῦ θαλάμου τὰς ὀπαδοὺς, τομὴν ἐνέβαλε τῷ μηρῷ
 βαθεῖαν, ὥστε ῥύσιν αἵματος πολλὴν γενέσθαι, καὶ μετὰ μικρὸν
 ὀδύνας τε νεανικὰς καὶ φρικώδεις πυρετοὺς ἐπιλαβεῖν ἐκ τοῦ
 τραύματος. Ἀγωνιῶντος δὲ τοῦ Βρούτου καὶ δυσφοροῦντος, ἐν
 ἀκμῇ τῆς ἀλγηδόνης οὔσα διελέχθη πρὸς αὐτὸν οὕτως. « Ἐγὼ,
 » Βρούτε, Κάτωνος οὔσα θυγάτηρ, εἰς τὸν σὸν ἐδόθη οἶκον,
 » οὐχ, ὡσπερ αἱ παλλακευόμεναι, κοίτης μεθέξουσα καὶ τρα-
 » πέζης μόνον, ἀλλὰ κοινωνὸς μὲν ἀγαθῶν εἶναι, κοινωνὸς δ'
 » ἀνιαρῶν. Τὰ μὲν οἷν σὰ πάντα περὶ τὸν γάμον ἄμεμπτα
 » τῶν δὲ παρ' ἐμοῦ τίς ἀπόδειξις, ἢ χάρις, εἰ μήτε σοὶ πάθος
 » ἀπορρήτον συνδιοίσω, μήτε φροντίδα πίσεως δεομένης; Οἶδ',
 » ὅτι γυναικεία φύσις ἀσθενὴς δοκεῖ λόγον ἐνεγκεῖν ἀπόρρητον.
 » ἀλλ' ἔστι τις, ὦ Βρούτε, καὶ τροφῆς ἀγαθῆς καὶ ὀμιλίας
 » χρηστῆς εἰς ἦθος ἰσχύς· ἐμοὶ δὲ καὶ τὸ Κάτωνος εἶναι θυ-
 » γατέρα, καὶ τὸ Βρούτου γυναικίαι, πρόσσεστιν· οἷς πρότερον
 » μὲν ἤττον ἐπεποιθεῖν, νῦν δ' ἐμαυτὴν ἔγνωκα καὶ πρὸς πό-
 » νον ἀήττητον εἶναι ». Ταῦτ' εἰποῦσα δείκνυσιν αὐτῷ τὸ
 τραῦμα, καὶ διηγεῖται τὴν πείραν. Ὁ δ', ἐκπλαγεῖς, καὶ ἀνατείνας

ἕκαστον ἀνάγων τοῖς λογισμοῖς εἰς ἄκραν ἀσφάλειαν, ἀμβλύνη τὴν ἀκμὴν αὐτῶν τῆς προθυμίας, τάχους δεομένην. Ἐπεὶ καὶ τῶν ἄλλων ἐταίρων ὁ Βροῦτος Στατίλιόν τε παρέλιπε, τὸν Ἐπικούρειον, καὶ Φαώνιον, ἐρχσῆν Κάτωνος· ὅτι πόρρωθεν αὐτοῖς τοιαύτην τινὰ κύκλω περιβαλόντος ἐν τῷ διαλέγεσθαι καὶ συμφιλοσοφεῖν πείραν, ὁ μὲν Φαώνιος ἀπεκρίνατο, χειρὸν εἶναι μοναρχίας παρανόμου πόλεμον ἐμφύλιον· ὁ δὲ Στατίλιος ἔφη, τῷ σοφῷ καὶ νοῦν ἔχοντι διὰ φαύλους καὶ ἀνοήτους κινδυνεύειν καὶ ταραττεσθαι μὴ καθήκειν. Πυχρὸν δὲ Λαθεῶν ἀντεῖπεν ἀμφοτέροις. Καὶ ὁ Βροῦτος τότε μὲν, ὡς ἔχοντός τι τοῦ λόγου χαλεπὸν καὶ δύσκριτον, ἀπεσιώπησεν· ὕστερον δὲ Λαθεῶνι κοινοῦται τὸ βούλευμα. Δεξαμένου δὲ προθύμως, τὸν θ' ἕτερον Βροῦτον, ἐπίκλητιν Ἀλβῖνον, ἄλλως μὲν οὐκ ὄντα ρέκτην, οὐδὲ θαρραλέον, ἐρρωμένον δὲ πλήθει μονομάχων, οὓς ἐπὶ θέᾳ Ρωμαίων ἔτρεφε, καὶ παρὰ Καίσαρι πιεσυόμενον, ἐδόκει προσάγεσθαι. Κασσίου δὲ καὶ Λαθεῶνος αὐτῷ διαλεγομένων, οὐδὲν ἀπεκρίνατο· Βρούτῳ δ' αὐτὸς ἐγτυχὼν ἰδίᾳ, καὶ μαθὼν, ὅτι τῆς πράξεως ἡγεμῶν ἐσιν, ὡμολόγησε συμπράξειν προθύμως. Καὶ τῶν ἄλλων δὲ τοὺς πλείους καὶ τοὺς ἀρίστους ἢ δόξα τοῦ Βρούτου προσήγετο. Καὶ μὴθ' ὄρκον συνομόσαντες, μῆτε πίσειν καθ' ἱερῶν λαθόντες, ἢ δόντες, οὕτως ἅπαντες ἔσχον ἐν ἑαυτοῖς, καὶ κατεσιώπησαν, καὶ συνδιήνεγκαν, ὥστε μαντείας καὶ φάσμασι καὶ ἱεροῖς ὑπὸ τῶν θεῶν προδεικνυμένην, ἀπίστον γενέσθαι τὴν πράξιν.

ΙΓ. Ὁ δὲ Βροῦτος, ἅτε δὴ τὰ πρῶτα τῆς Ρώμης φρονήματα καὶ γένη καὶ ἀρετὰς ἐζηρητημένος ἑαυτοῦ, καὶ περινοῶν πάντα τὸν κίνδυνον, ἕξω μὲν ἐπειρᾶτο κατέχειν παρ' ἑαυτῷ καὶ κατακοσμεῖν τὴν διάνοιαν· οἴκοι δὲ καὶ νύκτωρ οὐκ ἦν ὁ αὐτός, ἀλλὰ τὰ μὲν ἄκοντα τῶν ὕπνων αὐτῇ ἢ φροντὶς ἐξέφερε, τὰ δὲ μᾶλλον ἐνδύομενος τῷ λογισμῷ, καὶ διατρίβων ἐν ταῖς ἀπορίαις,

οὐκ ἐλάθανε τὴν γυναῖκα συναναπαυομένην, ὅτι μεστός ἐστι
ταραχῆς ἀήθους, καὶ κυλεῖ τι παρ' ἐαυτῷ δύσφορον βούλευμα
καὶ δυσεξέλικτον. Ἡ δὲ Πορκία θυγάτηρ μὲν, ὡσπερ εἴρηται,
Κάτωνος ἦν, εἶχε δ' αὐτὴν ὁ Βρούτος, ἀνεψιὸς ὢν, οὐκ ἐκ
παρθενίας, ἀλλὰ, τοῦ προτέρου τελευτήσαντες ἄνδρες, ἐλαβε
κώρην οὔσα ἔτι, καὶ παιδίον ἔχουσαν ἐξ ἐκείνου μικρὸν, ᾧ
Βίβλος ἦν ὄνομα καὶ τι βιβλίδιον μικρὸν ἀπομνημονευμάτων
Βρούτου, γεγραμμένον ὑπ' αὐτοῦ, διασώζεται. Φιλόσοφος δ' ἡ
Πορκία καὶ φίλανδρος οὔσα, καὶ μετὰ φρονήματος νοῦν ἔχον-
τες, οὐ πρότερον ἐπεχείρητον ἀνερέσθαι τὸν ἄνδρα περὶ τῶν
ἀπορήτων, ἢ λαθεῖν ἐαυτῆς τοιαύτην διάπειραν. Λαβοῦσα
μαχαίριον, ᾧ τοὺς ὄνυχας οἱ κουρεῖς ἀφαιροῦσι, καὶ πάσας
ἐξελάσασα τοῦ θαλάμου τὰς ὀπαδοὺς, τομὴν ἐνέβαλε τῷ μηρῷ
βαθεῖαν, ὥστε ῥύσιν αἵματος πολλὴν γενέσθαι, καὶ μετὰ μικρὸν
ἀδύνας τε νεανικὰς καὶ φρικώδεις πυρετοὺς ἐπιλαθεῖν ἐκ τοῦ
τροχύματος. Ἀγωνιῶντος δὲ τοῦ Βρούτου καὶ δυσφοροῦντος, ἐν
ἀκμῇ τῆς ἀληθῆνος οὔσα διελέχθη πρὸς αὐτὸν οὕτως. « Ἐγὼ,
» Βρούτε, Κάτωνος οὔσα θυγάτηρ, εἰς τὸν σὸν ἐδόθη οἶκον,
» οὐχ, ὡσπερ αἱ παλλακευόμεναι, κοίτης μεθέξουσα καὶ τρα-
» πέζης μόνον, ἀλλὰ κοινωνὸς μὲν ἀγαθῶν εἶναι, κοινωνὸς δ'
» ἀνιαρῶν. Τὰ μὲν οὖν σὰ πάντη περὶ τὸν γάμον ἄμεμπτα
» τῶν δὲ παρ' ἐμοῦ τίς ἀπόδειξις, ἢ χάρις, εἰ μήτε σοὶ πάθος
» ἀπόρητον συνδιαίσω, μήτε φροντίδα πίστεως δεομένην; Οἶδ',
» ὅτι γυναικεῖα φύσις ἀσθενὴς δοκεῖ λόγον ἐνεργεῖν ἀπόρητον.
» ἀλλ' ἔστι τις, ᾧ Βρούτε, καὶ τροφῆς ἀγαθῆς καὶ ὁμιλίας
» χρηστῆς εἰς ἦθος ἰσχὺς· ἐμοὶ δὲ καὶ τὸ Κάτωνος εἶναι θυ-
» γατέρα, καὶ τὸ Βρούτου γυναῖκα, πρόσσεστιν· οἷς πρότερον
» μὲν ἦττον ἐπεποίθειν, νῦν δ' ἐμαυτὴν ἔγνωκα καὶ πρὸς πό-
» νον ἀήττητον εἶναι ». Ταῦτ' εἰποῦσα δείκνυσιν αὐτῷ τὸ
τραῦμα, καὶ διηγεῖται τὴν πεῖραν. Ὁ δ', ἐκπλαγεῖς, καὶ ἀνατείνας

τὰς χεῖρας, ἐπέυξατο δοῦναι τοὺς θεοὺς αὐτῷ, κατορθοῦντα τὴν πράξιν, ἀνδρὶ Πορκίας ἀξίῳ φανῆναι. Καὶ τότε μὲν ἀνελάμβανε τὴν γυναῖκα.

ΙΔ. Προγραφείσης δὲ βουλῆς, εἰς ἣν ἐπίδοξος ἦν ἀφίξεσθαι Καῖσαρ, ἔγνωσαν ἐπιχειρεῖν. Καὶ γὰρ ἀθροοὶ μετ' ἀλλήλων ἀνυπόπτως ἔσσεσθαι τότε, καὶ πάντας ἕξειν ὁμοῦ τοὺς ἀρίστους καὶ πρώτους ἀνδράς, ἔργου μεγάλου πραχθέντος, εὐθύς ἀντιλαμβανομένους τῆς ἐλευθερίας. Ἐδόκει δὲ καὶ τὸ τοῦ τόπου θεῖον εἶναι, καὶ πρὸς αὐτῶν. Στοὰ γὰρ ἦν, μία τῶν περὶ τὸ θέατρον, ἐξέδραν ἔχουσα, ἐν ἧ Πομπηίου τις εἰκὼν εἰστήκει, τῆς πόλεως στηταμένης, ὅτε ταῖς στοαῖς καὶ τῷ θεάτρῳ τὸν τόπον ἐκεῖνον ἐκόσμησεν. Εἰς ταύτην οὖν ἡ σύγκλητος ἐκαλεῖτο, τοῦ Μαρτίου μηνὸς μάλιστα μεσοῦντος. Εἰδοῦς Μαρτίας τὴν ἡμέραν Ῥωμαῖοι καλοῦσιν ὥστε καὶ δαίμων τις ἐδόκει τὸν ἄνδρα τῇ Πομπηίου δίκῃ προσάξειν. Ἐλθούσης δὲ τῆς ἡμέρας, Βροῦτος μὲν ὑποζωσάμενος ἐγχειρίδιον, μόνης συνειδυίας τῆς γυναικὸς, προῆλθεν οἱ δ' ἄλλοι, πρὸς Κάσσιον ἀθροισθέντες, τὸν υἱὸν αὐτοῦ, τὸ καλούμενον ἀνδρεῖον ἱμάτιον ἀναλαμβάνοντα, κατήγον εἰς ἀγοράν. Ἐκείθεν δὲ πάντες εἰς τὴν Πομπηίου σοῶν ἐμβαλόντες διέτριβον, ὡς αὐτίκα Καῖσαρος ἀριζομένου πρὸς τὴν σύγκλητον. Ἐνθα δὲ μάλισα τῶν ἀνδρῶν τὸ ἀπαθὲς καὶ παρὰ τὰ δεινὰ καθεστηκὸς ἐθαύμασεν ἂν τις, εἰδὼς τὸ μέλλον ὅτι πολλοῖς διὰ τὸ σρατηγεῖν ἀναγκαζόμενοι χρηματίζουσιν, οὐ μόνον πρῶως ἠκροῶντο τῶν ἐντυγχανόντων καὶ διαφερομένων, ὥσπερ σχολάζοντες, ἀλλὰ καὶ τὰς κρίσεις ἕκαστος ἀκριβεῖς καὶ μετὰ γνώμης ἐδίδοσαν, ἐπιμελῶς προσέχοντες. Ἐπεὶ δὲ τις, μὴ βουλόμενος δίκην ὑποσχεῖν, ἐπεκαλεῖτο Καῖσαρα, καὶ πολὺς ἦν βοῶν καὶ μαρτυρόμενος, ἀποβλέψας Βροῦτος εἰς τοὺς παρόντας
 » Ἐμὲ Καῖσαρ (εἶπεν) οὔτε κωλύει ποιεῖν τὰ κατὰ τοὺς νό-
 » μους, οὔτε κωλύσει ».

ΙΕ. Καίτοι πολλά θορυβώδη κατὰ τύχην αὐτοῖς προσέπεσε·
 πρῶτον μὲν καὶ μάλιχα, τὸ βραδύνειν τὸν Καίσαρα, τῆς ἡμέρας
 προηκούσης· καὶ δυσιερούντα κατέχεσθαι μὲν ὑπὸ τῆς γυναικὸς
 οἴκοι, κωλύεσθαι δὲ προσελθεῖν ὑπὸ τῶν μάντεων. Δεύτερον
 δὲ, Κάσκα, τῶν συνειδότεων ἐνὶ, προσελθὼν τις, καὶ λαβόμενος
 τῆς δεξιᾶς· «Σὺ μὲν (εἶπεν) ἀπεκρύψω τὸ ἀπόρρητον,
 » ὦ Κάσκα, πρὸς ἡμᾶς, Βρούτος δέ μοι πάντα μεμίνυκεν». Ἐκπλαγέντος δὲ τοῦ
 Κάσκα, γελᾶσας ἐκεῖνος· «Πόθεν γ’
 » (ἔφη) ταχέως οὕτως, ὦ μακάριε, πεπλούτηκας, ὡς’ εἰς
 » ἀγορανομίαν ἀποδύεσθαι»; Παρὰ τοσοῦτον μὲν ὁ Κάσκας
 ἤλθε σφαλεῖς ἀμφιβολίᾳ προέσθαι τὸ ἀπόρρητον. Αὐτὸν δὲ
 Βρούτον καὶ Κάσσιον ἀνὴρ βουλευτικός, Ποπίλιος Λαΐνας,
 ἀσπασάμενος προθυμότερον, καὶ ψιθυρίσας ἥρεμα· «Συνεύ-
 » χομαι (φησὶν) ὑμῖν ἐκτελεῖν, ἃ κατὰ νοῦν ἔχετε, καὶ παρα-
 » κελεύομαι μὴ βραδύνειν· οὐ γὰρ σιωπᾶται τὸ πρᾶγμα». Καὶ ταῦτ’ εἰπὼν
 ἀπέστη, πολλὴν ὑπόψιαν ἐμβαλὼν τοῦ πεπύ-
 σθαι τὴν πράξιν. Ἐν τούτῳ δὲ τις οἰκοθεν ἔθει πρὸς τὸν Βρού-
 τον, ἀγγέλλων αὐτῷ τὴν γυναῖκα θνήσκειν. Ἡ γὰρ Πορκία, πρὸς
 τὸ μέλλον ἐκπαθῆς οὔσα, καὶ τὸ μέγεθος μὴ φέρουσα τῆς φρον-
 τίδος, ἑαυτὴν τε μόλις οἴκοι κατεῖχε, καὶ πρὸς πάντα θόρυβον
 καὶ βόην, ὥσπερ αἱ κατάσχετοι τοῖς βακχικοῖς πάθεσιν, ἐξάπ-
 τουσα, τῶν μὲν εἰσιόντων ἀπ’ ἀγορᾶς ἕκαστον ἀνέκριεν, ὅ τι
 πράττει Βρούτος, ἐτέρους δὲ συνεχῶς ἐξέπεμπε. Τέλος δὲ, τοῦ
 χρόνου μῆκος λαμβάνοντος, οὐκέτ’ ἀντεῖχεν ἡ τοῦ σώματος δύ-
 ναμις, ἀλλ’ ἐξελύθη καὶ κατεμαραίνετο, τῆς ψυχῆς ἀλυούσης
 διὰ τὴν ἀπορίαν· καὶ παρελθεῖν μὲν εἰς τὸ δωμάτιον οὐκ ἔφθη,
 περίσπαστο δ’ αὐτὴν, ὥσπερ ἐτύγγανεν, ἐν μέσῳ καθεζομένην
 λειποθυμία καὶ θάμβος ἀμήχανον. Ἡ τε χροὰ μεταβολὴν ἐλάμ-
 βανε, καὶ τὴν φωνὴν ἐπέσχητο παντάπασιν. Αἱ δὲ θεράπαινοι
 πρὸς τὴν ὄψιν ἀνηλάλαζαν, καὶ τῶν γειτόνων συνδραμόντων

ἐπὶ θύρας, ταχὺ προῆλθε φήμη, καὶ διεδόθη λόγος, ὡς τεθνηκυίως αὐτῆς. Οὐ μὴν ἄλλ' ἐκείνην μὲν ἀναλάμψασαν ἐν βραχεῖ καὶ παρ' ἑαυτῇ γενομένην αἱ γυναῖκες ἐθεράπευον· ὁ δὲ Βροῦτος ὑπὸ τοῦ λόγου προσπεσόντος αὐτῷ συνεταράχθη μὲν, ὡς εἰκός, οὐ μὴν δὲ κατέλιπε τὸ κοινόν, οὐδ' ἐρρύθη πρὸς τὸ οἰκεῖον ὑπὸ τοῦ πάθους.

ΙΓ. Ἦδη δὲ Καῖσαρ ἀπηγγέλλετο προσιών, ἐν φορείῳ κομιζόμενος. Ἐγνώκει γὰρ ἐπὶ τοῖς ἱεροῖς ἀθυμῶν μηδὲν ἐπικυροῦν τότε τῶν μείζονων, ἀλλ' ὑπερβαλέσθαι, σκηψάμενος ἀσθένειαν. Ἐκβάντι δ' αὐτῷ τοῦ φορείου προσρueis Ποπίλιος Λαίνας, ἐκεῖνος ὁ μικρῷ πρόσθεν εὐζάμενος τοῖς περὶ Βροῦτον ἐπιτυγχάνειν καὶ κατορθοῦν, διελέγετο πλείω χρόνον ἐφισαμένῳ καὶ προσέχοντι τὸν νοῦν. Οἱ δὲ συνωμόται (λεγέσθω γὰρ οὕτως), τῆς μὲν φωνῆς οὐκ ἐπαίοντες αὐτοῦ, τεκμαιρόμενοι δ' ἀφ' ὧν ὑπενόουν, μήνυσιν εἶναι τῆς ἐπιβουλῆς τὴν κοινολογίαν, ἀνέπεσόν τε ταῖς γνώμαις, καὶ πρὸς ἀλλήλους ἔβλεψαν ἀνομολογούμενοι διὰ τῶν προσώπων, ὡς χρὴ μὴ περιμένειν σύλληψιν, ἀλλ' εὐθὺς ἀποθνήσκειν δι' αὐτῶν. Κασσίου δ' ἤδη καὶ τινων ἄλλων τὰς χεῖρας ἐπιβεβληκότων ταῖς λαβαῖς ὑπὸ τὰ ἱμάτια, καὶ σπωμένων τὰ ἐγχειρίδια, Βροῦτος ἐγκατιδὼν τῷ τοῦ Λαίνα σχήματι δεομένου σπουδῆν, καὶ οὐχὶ κατηγοροῦντος, ἐφθέγγετο μὲν οὐδὲν, διὰ τὸ πολλοὺς ἀλλοτρίους ἀναμεμίχθαι, φαιδρῷ δὲ τῷ προσώπῳ τοὺς περὶ Κασσίον ἐθάρρυνε. Καὶ μετὰ μικρὸν ὁ Λαίνας τὴν δεξιάν τοῦ Καίσαρος καταφιλήσας ἀπέστη, φανερός γενόμενος, ὡς ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν αὐτῷ τινος διαφερόντων ἐποιεῖτο τὴν ἔντευξιν.

ΙΖ. Τῆς δὲ βουλῆς εἰς τὴν ἐξέδραν προεισελθούσης, οἱ μὲν ἄλλοι τὸν δίφρον τοῦ Καίσαρος περιέστησαν, ὡς ἐντυγχάνειν τι μέλλοντες αὐτῷ· καὶ Κασσίον μὲν λέγεται τρέποντα τὸ πρόσωπον εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Πομπηίου, παρακαλεῖν ὡσπερ αἰσθα-

νόμηνον· Τρεβόνιος δὲ περὶ τὰς θύρας Ἀντώνιον ἐπισπασάμενος καὶ προσομιλῶν ἔξω κατέσχε. Καίσαρι δ' εἰσιόντι μὲν ἡ σύγκλητος ὑπεξάνεστη· καθεζόμενον δ' εὐθὺς ἐκείνοι περίεσχον ἄθροοι, Τύλλιον Κίμβρον ἐξ ἑαυτῶν προβάλλοντες ὑπὲρ ἀδελφοῦ φυγάδος δεόμενον· καὶ συνδέοντο πάντες, ἀπτόμενοί τε χειρῶν, καὶ σέβρα καὶ κεφαλὴν κατεφίλου. Ἀποτριβομένου δὲ τὰς δεήσεις τὸ πρῶτον, εἶθ', ὡς οὐκ ἀνίσταν, ἐξανιστάμενου βία, Τύλλιος μὲν ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν ἐκ τῶν ὤμων κατέσπασε τὸ ἱμάτιον, Κάσκας δὲ πρῶτος (εἰσὶν γὰρ ὑπισθεν) ἀνασπασας τὸ ξίφος διελαύνει οὐκ εἰς βάθος παρὰ τὸν ὦμον. Ἀντιλαμβανομένου δὲ τῆς λαβῆς τοῦ Καίσαρος, καὶ μέγα Ῥωμαῖσι ἀνακραγόντος· «Ἄνοσιε Κάσκα, τί ποιεῖς;» ἐκεῖνος Ἑλληνιστὶ τὸν ἀδελφὸν προσαγορεύσας, ἐκέλευσε βοηθεῖν. Ἰδὼν δὲ παιόμενος ὑπὸ πολλῶν, καὶ κύκλῳ περιβλέπων καὶ διώσασθαι βουλούμενος, ὡς εἶδε Βροῦτον ἐλκόμενον ξίφος ἐπ' αὐτὸν, τὴν χεῖρα τοῦ Κάσκα κρατῶν ἀφῆκε· καὶ τῷ ἱματίῳ τὴν κεφαλὴν ἐγκαλυψάμενος, παρέδωκε τὸ σῶμα ταῖς πληγαῖς. Οἱ δ' ἀφειδῶς ἀναπεπλεγμένοι πολλοῖς περὶ τὸ σῶμα χρώμενοι τοῖς ξίφεσιν, ἀλλήλους ἐτίτρωσκον, ὥς καὶ Βροῦτον εἰς τὴν χεῖρα πληγὴν λαβεῖν, τοῦ φόνου συνεφαπτόμενον, πίμπλασθαι δὲ τοῦ αἵματος ἅπαντας.

ΙΗ. Οὕτω δ' ἀποθανόντος αὐτοῦ, Βροῦτος μὲν εἰς μέσον προελθὼν ἐβούλετο λέγειν, καὶ κατεῖχε θαρρύνων τὴν σύγκλητον· ἡ δ' ὑπὸ δέους ἔφευγεν ἀτάκτως, καὶ περὶ τὰς θύρας ὠθισμὸς ἦν καὶ τάραχος, οὐδενὸς διώκοντος, οὐδὲ κατεπεύγοντος. Ἰσχυρῶς γὰρ ἐδέδοκτο μηδένα κτείνειν ἕτερον, ἀλλὰ πάντας ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν ἀνακαλεῖσθαι. Καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις πᾶσιν, ὀπηνίκα διεσκοποῦντο τὴν πράξιν, ἤρρεσκεν Ἀντώνιον ἐπισφάττειν Καίσαρι, μοναρχικὸν ἄνδρα καὶ ὑβριστὴν, ἰσχύν τε πεποιημένον ὁμιλίᾳ καὶ συνηθείᾳ πρὸς τὸ στρατιωτικόν· καὶ

μάλισθ' ὅτι τῷ φύσει σοφῶρ καὶ μεγαλοπράγμωνι προσεληφεί
 τὸ τῆς ὑπατείας ἀξίωμα τότε, Καίσαρι συνάρχων. Ἀλλὰ Βροῦ-
 τος ἐνέστη πρὸς τὸ βούλευμα, πρῶτον μὲν ἰσχυριζόμενος τῷ
 δικαίῳ, δεύτερον δ' ὑποθεὶς ἐλπίδα τῆς μεταβολῆς. Οὐ γάρ
 ἀπεγίνωσκεν εὐφυᾶ καὶ φιλότιμον ἄνδρα καὶ δόξης ἐραστὴν,
 τὸν Ἀντώνιον, ἐκποδῶν Καίσαρος γενομένου,* καὶ* συναράψεσθαι
 τῇ πατρίδι τῆς ἐλευθερίας, ἐπισπασθέντα τῷ ζήλῳ πρὸς τὸ
 καλὸν ὑπ' αὐτῶν. Οὕτω μὲν Ἀντώνιον Βροῦτος περιεποίησεν·
 ἐν δὲ τῷ τότε φόβῳ μεταλαβὼν ἐσθῆτα δημοτικὴν ἐξυγεν. Οἱ
 δὲ περὶ Βροῦτον εἰς τὸ Καπιτώλιον ἐχώρουν ἡμαγμένοι τὰς
 χεῖρας, καὶ τὰ ξίφη γυμνά δεικνύντες ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν παρ-
 εκάλουσαν τοὺς πολίτας. Τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἦσαν ἀλαλαγμοὶ, καὶ
 διαδρομαὶ τῷ πάθει κατὰ τύχην ἐπιγινόμεναι, [αἱ] πλείονα τὸν
 θόρυβον ἐποίησαν· ὡς δ' οὔτε φόνος ἄλλος, οὔθ' ἀρπαγὴ τινος
 ἐγένετο τῶν κειμένων, θαρρόυντες ἀνέβαινον αἱ τε βουλευταὶ
 καὶ τῶν δημοτῶν πολλοὶ πρὸς τοὺς ἄνδρας εἰς τὸ Καπιτώλιον.
 Ἀθροισθέντος δὲ τοῦ πλήθους, διελέχθη Βροῦτος ἐπαγωγὰ
 τοῦ δήμου, καὶ πρέποντα τοῖς πεπραγμένοις. Ἐπαινούντων δὲ,
 καὶ κατιέναι βοῶντων, θαρρόυντες κατέβαινον εἰς ἀγορὰν, οἱ
 μὲν ἄλλοι συνεπόμενοι μετ' ἀλλήλων· Βροῦτον δὲ πολλοὶ τῶν
 ἐπιφανῶν περιέποντες ἐν μέσῳ πάνυ λαμπρῶς κατῆγον ἀπὸ
 τῆς ἄκρας, καὶ κατέστησαν ἐπὶ τῶν ἐμβόλων. Πρὸς δὲ τὴν ὄψιν
 οἱ πολλοὶ, καίπερ μιγάδες ὄντες, καὶ παρσκευασμένοι θορυ-
 θεῖν, διέτρεσαν, καὶ τὸ μέλλον ἐδέχοντο κόσμῳ καὶ σιωπῇ·
 προσελθόντος δ' αὐτοῦ, πάντες ἡσυχίαν τῷ λόγῳ παρέσχον.
 Ὅτι δ' οὐ πᾶσι πρὸς ἡδονὴν ἐγεγόνει τὸ ἔργον, ἐδήλωσαν,
 ἀρξαμένου λέγειν Κίinna καὶ κατηγορεῖν Καίσαρος, ἀναρρήγνυ-
 μενοι πρὸς ὀργὴν, καὶ κακῶς τὸν Κίinna λέγοντες· ὥςτε πάλιν
 τοὺς ἄνδρας εἰς τὸ Καπιτώλιον ἀπελθεῖν. Ἐνθα δὲ δεδιὼς πο-
 λιρκίαν ὁ Βροῦτος, ἀπέπεμπε τοὺς ἀρίστους τῶν συναναβάντων,

οὐκ ἀξίων τῆς αἰτίας μὴ μετέχοντα· αὐτοὺς συνυποδύεσθαι τὸν κίνδυνον.

ΙΘ. Οὐ μὴν ἀλλὰ τῇ ὑστεραία τῆς βουλῆς συνελθούσης εἰς τὸ τῆς Γῆς ἱερὸν, Ἀντωνίου δὲ καὶ Πλάγκων καὶ Κικέρωνος εἰπόντων περὶ ἀμνησίας καὶ ὑμονοίας, ἔδοξε μὴ μόνον ἄδειαν εἶναι τοῖς ἀνδράσιν, ἀλλὰ καὶ γνώμην ὑπὲρ τιμῶν προθεῖναι τοὺς ὑπάτους. Καὶ ταῦτ' ἐπιψηφισάμενοι διελύθησαν. Ἀντωνίου δὲ τὸν υἱὸν εἰς τὸ Καπιτώλιον ὁμηρεύσοντα πέμψαντος, κατῆλθον οἱ περὶ Βροῦτον· ἀσπασμοὶ τε καὶ δεξιώσεις ἐγένοντο πάντων ἀναμιχθέντων. Καὶ Κάσσιον μὲν Ἀντώνιος εἰς ἰα παραλαβὼν, Βροῦτον δὲ Λέπιδος· τοὺς δ' ἄλλους, ὡς τις εἶχε πρὸς ἕκαστον ἢ συνηθείας, ἢ φιλοφροσύνης. Ἄμα δ' ἡμέρα πάλιν συνελθόντες οἱ βουλευταί, πρῶτον μὲν Ἀντωνίῳ τιμὰς ἔδοσαν, ὡς καταπαύσαντι πολέμων ἐμφυλίων ἀρχήν· ἔπειτα τῶν περὶ Βροῦτον ἦσαν ἔπαινοι τῶν παρόντων, καὶ τέλος ἐπαρχιῶν διανομαί. Βρούτῳ μὲν γὰρ ἐψηφίσαντο Κρήτην, Κασσίῳ Λιβύην, Τρεβωνίῳ δ' Ἀσίαν, καὶ Κίμβρῳ Βιθυνίαν, τῷ δ' ἑτέρῳ Βρούτῳ τὴν περὶ τὸν Ἠριδανὸν Γαλατίαν.

Κ. Μετὰ δὲ ταῦτα περὶ τῶν Καίσαρος διαθηκῶν καὶ ταφῆς αὐτοῦ λόγων ἐμπεσόντων, καὶ τῶν περὶ τὸν Ἀντώνιον ἀξιούντων τάς τε διαθήκας ἀναγνωσθῆναι, καὶ τοῦ σώματος ἐκφορὰν γενέσθαι μὴ κεκρυμμένην, μηδ' ἄτιμον, ὡς μὴ καὶ τοῦτο παροξύνῃ τὸν δῆμον· Κάσσιος μὲν ἰσχυρῶς ἀντέλεγεν, εἶξε δὲ Βροῦτος καὶ συνεχώρησε, δεύτερον ἀμαρτεῖν τοῦτο δόξας. Καὶ γὰρ Ἀντωνίου φεισάμενος, αἰτίαν ἔσχεν, ἐπιτειχίσει τῇ συνωμοσίᾳ βαρὺν καὶ δύσμαχον πολέμιον, καὶ τὰ περὶ τὴν ταφήν, ἃν Ἀντώνιος ἠξίου τρόπον, εἰσάσας γενέσθαι, τοῦ παντός σφαλῆναι. Πρῶτον μὲν γὰρ ἐν ταῖς διαθήκαις δεδομένων κατ' ἄνδρα Ῥωμαίοις πᾶσι δραχμῶν ἑβδομήκοντα πέντε, καὶ τῷ δήμῳ τῶν πέραν τοῦ ποταμοῦ κήπων ἀπολελειμμένων, οὗ νῦν ἐστὶ Τύχης

ιερόν, εὐνοικα θαυμαστή και πόθος αὐτοῦ τοὺς πολίτας εἶλεν· ἔπειτα τοῦ σώματος εἰς τὴν ἀγορὰν κομισθέντος, Ἀντώνιος ἔπαινον, ὡςπερ ἔθος ἐστὶ, διεξελθὼν, καὶ τὰ πλήθη κινούμενα πρὸς τὸν λόγον ὕρῶν, εἰς οἶκτον μετέβαλε, καὶ τὴν ἐσθῆτα λαβὼν τὴν Καίσαρος ἡμαγμένην, ἀνέπτυξεν ἐπιδεικνύμενος τὰς διακοπὰς, καὶ τῶν τραυμάτων τὸ πλήθος. Ἦν οὖν ἰδεῖν οὐδὲν ἔτι κόσμῳ γινόμενον· ἀλλ' οἱ μὲν ἐβόων τοὺς ἀνδροφόνους ἀναίρειν· οἱ δ', ὡςπερ ἐπὶ Κλωδίου, τοῦ δημαγωγοῦ, πρότερον, ἀπὸ τῶν ἐργαστηρίων τὰ βάρβακα καὶ τὰς τραπέζας ἀνασπῶντες, καὶ συγκομίζοντες εἰς ταῦτό, παμμεγέθη πυρὰν ἔησαν· καὶ τὸν νεκρὸν ἐπιθέντες ἐν μέσῳ πολλῶν μὲν ἱερῶν, πολλῶν δ' ἀσύλων καὶ ἀβεβήλων τόπων, καθήγιζον. Ὡς δὲ τὸ πῦρ ἐξέλαμψεν, ἀλλαχόθεν ἄλλοι προσφερόμενοι, καὶ δαλοὺς ἀνασπῶντες ἡμιπλέκτους, διέθεον ἐπὶ τὰς οἰκίας τῶν ἀνηρηκότων αὐτῶν, ὡς ἐμπρήσοντες. Ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν, εὖ πεφραγμένοι πρότερον, ἀπεκρούσαντο τὸν κίνδυνον. Ἦν δὲ τις Κίννας, ποιητικὸς ἀνὴρ, οὐδὲν τῆς αἰτίας μετέχων, ἀλλὰ καὶ φίλος Καίσαρος γεγωνός· οὗτος ὄναρ ᾤετο καλούμενος ὑπὸ Καίσαρος ἐπὶ δεῖπνον, ἀρνεῖσθαι τὸν δὲ λιπαρεῖν καὶ βιάζεσθαι· τέλος δ', ἄγειν λαβόμενον τῆς χειρὸς εἰς ἀχανῆ τόπον καὶ σκοτεινόν· αὐτὸν δ' ἄκοντα καὶ τεθαμβημένον ἔπεσθαι. Ταύτην ἰδόντι τὴν ὕψιν αὐτῷ συνέβη πυρέττειν διὰ νυκτός· ὅμως δ', ἔωθεν ἐκκομιζομένου τοῦ σώματος, αἰδούμενος μὴ παρεῖναι, προῆλθεν εἰς τὸν ὄχλον ἤδη διαγριαινόμενον. Ὁφθεις δὲ, καὶ δόξας οὐχ ὅσπερ ἦν Κίννας *ὀφθῆναι*, ἀλλ' ἐκεῖνος ὁ Καίσαρα πρὸς τὴν ἐκκλησίαν ἔναγχος λαιδορήσας, δισπάσθη.

ΚΑ. Τοῦτο τὸ πάθος μάλις, μετὰ γε τὴν Ἀντωνίου μεταβολὴν, δέξαντες οἱ περὶ Βροῦτον, ἀνεχώρησαν ἐκ τῆς πόλεως· καὶ διέτριβον ἐν Ἀντίῳ τὸ πρῶτον, ὡς, ὅταν παρακμάσῃ καὶ μαρανθῇ τὸ τῆς ὀργῆς, αὐθις εἰς Ῥώμην κατιόντες. Ὁ ῥαδίως

ἔσεσθαι προσεδόκιον, ἐν πληθεσι φορὰς ἀσταθμότητος καὶ ταχείας φερυμένοις· καὶ τὴν σύγκλητον εὖνον ἔχοντες, ἔ τούς Κίνναν διασπασαμένους χαίρειν εἶασασα, τοὺς ἐπὶ τὰς οἰκίας τὰς ἐκείνων ἐπελθόντας ἀνεζήτηει καὶ συνελάμβανεν. Ἰῆδη δὲ καὶ ὁ δῆμας ἀχθόμενος, Ἀντωνίου σχεδὸν εἰς μοναρχίαν καθισταμένου, Βροῦτον ἐπόθει· καὶ προσεδοκᾶτο τὰς θέας ἄξειν παρὼν αὐτὸς, ἃς ὄφειλε στρατηγῶν παρασχεῖν. Αἰσθόμενος δὲ, πολλοὺς τῶν ὑπὸ Καίσαρος ἐσρατευμένων, καὶ γῆν καὶ πόλεις παρ' ἐκείνου λαβόντων, ἐπιβουλεύοντας αὐτῷ, καὶ κατ' ὀλίγους παρεισρέοντας εἰς τὴν πόλιν, οὐκ ἐθάρρησεν ἐλθεῖν· ἀλλ' ὁ δῆμος ἐθεᾶτο, μὴ παρόντος ἐκείνου, τὰς θέας ἀξειδῶς πάνυ χορηγουμένας καὶ περιττώας. Θηρία τε γὰρ πάμπολλα συνεφωνημένος, ἐκέλευσε μηδὲν ἀποδόσθαι, μηδ' ὑπολιπεῖν, ἀλλὰ πᾶσι καταχρησασθαι. Καὶ τῶν περὶ τὸν Διόνυσον τεχνιτῶν αὐτὸς εἰς Νέαυ πόλιν καταβάς ἐνέτυχε πλείστοις· περὶ δὲ Κανουτίου τινὸς εὐήμεροῦντος ἐν τοῖς θεάτροις ἔγραψε πρὸς τοὺς φίλους, ὅπως πείσαντες αὐτὸν εἰσχαγάωσιν· Ἑλλήνων γὰρ οὐδένα βιασθῆναι προσήκειν. Ἐγραψε δὲ καὶ Κικέρωνι, πάντως παρατυχεῖν ταῖς θέαις θεόμενος.

ΚΒ. Ἐν τοιαύτῃ δὲ καταστάσει τῶν πραγμάτων ὄντων, ἐτέρα γίνεται μεταβολή, τοῦ νέου Καίσαρος ἐπελθόντος. Οὗτος ἦν μὲν ἐξ ἀδελφιδῆς Καίσαρος, γράμματι δὲ παῖς ὑπ' αὐτοῦ καὶ κληρονόμος ἀπολειμμένος. Ἐν δ' Ἀπολλωνίᾳ διέτριβεν, ὅτε Καῖσαρ ἀνηρέθη, σχολάζων περὶ λόγους, κάκεινον ἐπὶ Πάρθους ἐλαύνειν εὐθὺς ἐγνωκότα προσμένων. Ἄμα δὲ τῷ πυθέσθαι τὸ πάθος, ἦλθεν εἰς Ρώμην· καὶ δημαγωγίας ἀρχὴν τοῦνομα Καίσαρος θέμενος ἐαυτῷ, καὶ διανεμὼν τὸ καταλειφθὲν ἀργύριον τοῖς πολίταις, Ἀντώνιον τε κατεσάσισε, καὶ χρήματα διαδοῦς, συνίστη καὶ συνῆγε πολλοὺς τῶν ὑπὸ Καίσαρος ἐσρατευμένων. Ἐπεὶ δὲ Κικέρων τῷ πρὸς Ἀντώνιον μίσει τὰ Καίσαρος ἔπραττε,

τούτῳ μὲν ὁ Βροῦτος ἐπέπλητεν ἰσχυρώς, γράφων, ὡς οὐ δεσπότην βαρύνοιτο Κικέρων, ἀλλὰ μισοῦντα δεσπότην φοβοῖτο, καὶ πολιτεύοιτο δουλείας αἵρεσιν φιλανθρώπου, γράφων καὶ λέγων, ὡς χρησὸς ἐστὶ Καῖσαρ· « Οἱ δὲ πρόγονοι (φησὶν) ἡμῶν » οὐδὲ πρᾶτους δεσπότης ὑπέμενον ». Αὐτῷ δ' εἰς τοῦτο καιροῦ μῆτε πολεμεῖν βεβαίως δεδόχθαι, μῆτε ἰσχυράζειν ἀλλ' ἐν μόνον εἶναι βεβουλευμένον, τὸ μὴ δουλεύειν· θαυμάζειν δὲ Κικέρωνα, εἰ πόλεμον μὲν ἐμφύλιον καὶ κινδυνώδη δέδοικεν, σίσχρᾶν δὲ καὶ ἄδοξον εἰρήνην οὐ φοβεῖται· ταῦ δ' Ἀντώνιον ἐκβαλεῖν τῆς τυραννίδος μισθὸν αἰτεῖ τὸ Καίσαρα κατασῆσαι τύραννον.

ΚΓ. Ἐν μὲν οὖν ταῖς πρώταις ἐπιστολαῖς τοιοῦτος ὁ Βροῦτος ἤδη δὲ τῶν μὲν ὡς Καίσαρα, τῶν δ' ὡς Ἀντώνιον διζαμένων, ὠνίων δὲ τῶν στρατοπέδων, ὥσπερ ὑπὸ κήρυκι, προσθεμένων τῷ πλέον διδόντι, παντάπασι καταγνοὺς τῶν πραγμάτων, ἔγνω καταλιπεῖν Ἰταλίαν, καὶ πεζῇ διὰ Λευκανίας εἰς Ἑλέαν ἐπὶ θάλασσαν ἦκεν. Ὅθεν ἡ Πορκία μέλλουσα πάλιν εἰς Ῥώμην ἀποτρέπεσθαι, λαθάνειν μὲν ἐπειράτο περιπαθῶς ἔχουσα· γραφὴ δὲ τις αὐτὴν προῦδωκε, τᾶλλα γενναίην οὔσαν. Ἦν γὰρ ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν διαθέσεις, προπεμπόμενος ἕκτωρ ὑπ' Ἀνδρομάχης, κομιζομένης παρ' αὐτοῦ τὸ παιδίον, ἐκείνη δὲ προσβλεπούσης. Ταῦτα θεωμένην τὴν Πορκίαν ἢ τοῦ πάθους εἰκὼν ἐξέτηξεν εἰς δάκρυα· καὶ πολλάκις φοιτῶσα τῆς ἡμέρας ἔκλαιεν. Ἀκίλιου δὲ τινος τῶν Βρούτου φίλων τὰ πρὸς ἕκτορα τῆς Ἀνδρομάχης ἔπη διελθόντος·

Ἐκτορ, ἀτάο σύ μοι ἐσσι πατήρ, καὶ πότνια μήτηρ,

Ἠδὲ κασίγνητος, σύ δέ μοι θαλερὸς παρακοίτης,

μειδιάσας ὁ Βροῦτος· « Ἀλλ' οὐκ ἐμοί γ' [εἶπε] πρὸς Πορκίαν » ἔπεισι φάναί τὰ τοῦ ἕκτορος,

» Ἴσον τ', ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε*

» σώματος γὰρ ἀπολείπεται φύσει τῶν ἴσων ἀνδραγαθημάτων,
» γνώμη δ' ὑπὲρ τῆς πατρίδος, ὡσπερ ἡμεῖς, ἀριστεύσει ».

Ταῦτα μὲν ὁ τῆς Πορκίας υἱὸς ἰσόρηκε, Βίβλος.

ΚΔ. Ἀναχθεῖς δ' ὁ Βροῦτος ἐκείθεν ἐπ' Ἀθηνῶν ἔπλει. Δεξιμένου δὲ τοῦ δήμου προθύμως αὐτὸν εὐρημαίαις καὶ ψηφίσμασι, διητάτο μὲν παρὰ ξένῳ τινί. Θεομνήστου δ' ἀκροώμενος, τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ, καὶ Κρατίππου, τοῦ Περιπατητικοῦ, καὶ συμφιλοσοφῶν, ἐδόκει παντάπασιν ἀργεῖν καὶ σχολάζειν ἔπραττε δὲ τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ἀνυπόπτως. Καὶ γὰρ εἰς Μακεδονίαν ἔπεμψεν Ἡρόστρατον, οἰκειούμενος τοὺς ἐπὶ τῶν ἐκεῖ στρατοπέδων, καὶ τοὺς σχολάζοντας ἀπὸ Ῥώμης ἐν ἄσει νέους ἀνελάμβανε καὶ συνεῖχεν. Ὦν ἦν καὶ Κικέρωνος υἱὸς, ὃν ἐπαινεῖ διαφερόντως, καὶ φησιν, εἴτ' ἐγρήγορον, εἴτ' ἐνυπνιάζεται, θαυμάζειν οὕτω γενναῖον ὄντα καὶ μισοτύραννον. Ἀρξάμενος δὲ τῶν πραγμάτων ἀναφανδὸν ἄπτεσθαι, καὶ πυθόμενος, πλοῖα Ῥωμαϊκὰ μετὰ χρημάτων ἐξ Ἀσίας προσφέρεισθαι, καὶ στρατηγὸν ἐπιπλεῖν, ἄνδρα χαρίεντα καὶ γνώριμον, ἀπήντησεν αὐτῷ περὶ Κάρυσον ἐντυχῶν δὲ καὶ πείσας, καὶ παραλαβῶν τὰ πλοῖα, λαμπροτέραν ὑποδοχὴν ἐποιεῖτο. Καὶ γὰρ ἦν ἡμέρα, καθ' ἣν ἐγεγόνει πρῶτον ὁ Βροῦτος. Ὡς οὖν ἐλθόντες εἰς τὸ πίνειν, ἐπιχύσεις ἐποιούντο νίκης τε Βρούτου καὶ Ῥωμαίων ἐλευθερίας, ἔτι μᾶλλον αὐτοὺς ῥῶσαι βουλόμενος, ἤτησε ποτῆριον μείζον καὶ λαβῶν, ἀπ' οὐδεμιᾶς προσάσεως ἀνεφώνησε τὸν σίχον τοῦτον.

Ἄλλὰ με μοῖρ' ὀλοή καὶ Λητοῦς ἔκτανεν υἱός.

Ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ἰσοροῦσιν, ὅτε τὴν τελευταίαν ἐν Φιλίπποις μαχοόμενος ἐξήκει μάχην, σύνθημα παρ' αὐτοῦ τοῖς στρατιώταις Ἀπόλλωνα δοθῆναι. Διὸ καὶ τῆς συμφορᾶς τίθενται σημεῖον ἐκείνην τὴν ἀναφώνησιν.

ΚΕ. Ἐκ τούτου πενήκοντα μὲν αὐτῷ μυριάδας Ἄντιςτιος, ἀφ' ὧν ἦγε καὶ αὐτὸς εἰς Ἰταλίαν χρημάτων, δίδωσιν· ὅσοι δὲ περὶ Θεσσαλίαν ἔτι τῆς Πόμπηϊου στρατιᾶς ἐπλανῶντο, συνέρ-
 ρεον ἀσμένως πρὸς αὐτόν· ἵππεις τε πεντακοσίους ἀφείλετο Κίinna πρὸς Δολοβέλλαν ἄγοντος εἰς Ἀσίαν· ἐπιπλεύσας τε Δημητριάδι, πολλῶν ὅπλων ἐξαγομένων πρὸς Ἀντώνιον, ἃ, Καίσαρος τοῦ προτέρου κελεύσαντος, ἐπὶ τὸν Παρθικὸν ἐποιή-
 θη πόλεμον, ἐκράτηεν. Ὀρτητίου δὲ τοῦ στρατηγοῦ παραδόντος αὐτῷ Μακεδονίαν, καὶ τῶν ἐν κύκλῳ βασιλέων καὶ δυναστῶν συνισαμένων καὶ προστιθεμένων, ἀγγέλλεται Γάϊος, ὁ Ἄντωνίου ἀδελφός, ἐξ Ἰταλίας διαβέβηκώς, καὶ βαδίζων εὐθύς ἐπὶ τὰς δυνάμεις, ἃς ἐν Ἐπιδάμνῳ καὶ Ἀπόλλωνίᾳ Γαβίνιος συνεῖχε. Βουλόμενος οὖν φθάσαι καὶ προλαβεῖν ὁ Βροῦτος, ἐξαίφνης ἀ-
 ναστήσας τοὺς σὺν αὐτῷ, διὰ χωρίων χαλεπῶν νιφόμενος ἐπο-
 ρεύετο καὶ πολὺ προῆλθε τοὺς κομίζοντας τὸ ἄριστον. Ἐγγὺς οὖν Ἐπιδάμνου γενόμενος, διὰ κόπον καὶ ψύχος ἐβουλιμίασε. Συμπύπτει δὲ μάλιστα τὸ πάθος χιόνος οὐσης πονοῦσι καὶ κτή-
 νεσι καὶ ἀνθρώποις· εἴτε τοῦ θερμοῦ διὰ περίψυξιν καὶ πύ-
 κνωσιν, ὅταν ἐντὸς ἅπαν καθειρχθῆ, τὴν τροφὴν ἀθρόως ἀνα-
 λίσκοντος· εἴτε δριμεῖα καὶ λεπτὴ τῆς χιόνος διαλυομένης
 ἰούσα πνοὴ τέμνει τὸ σῶμα, καὶ διαφθεῖρει τὸ θερμὸν ἐξ αὐτοῦ
 θύραζε διασπειρόμενον. Τὰς γὰρ ἀφιδρώσεις παρέχειν δοκεῖ
 τὸ θερμὸν, ἀπαντῶντι τῷ ψυχρῷ περὶ τὴν ἐπιφάνειαν σθενύ-
 μενον. Ἰπὲρ ὧν ἐν ἑτέροις μᾶλλον ἠπόρηται.

Κς. Λειποθυμοῦντος δὲ τοῦ Βρούτου, καὶ μηδενὸς ἔχοντος ἐν τῷ στρατοπέδῳ μηδὲν ἐδώδιμον, ἠναγκάσθησαν οἱ περὶ αὐτὸν ἐπὶ τοὺς πολεμίους καταφυγεῖν καὶ ταῖς πύλαις προσελθόντες, ἄρτον ἦτον τοὺς φύλακας. Οἱ δὲ, διακούσαντες τὸ σύμπτωμα τοῦ Βρούτου, παρῆσαν αὐτίκα σιτίχ καὶ ποτὰ κομίζοντες. Ἀνθ' ὧν ὁ Βροῦτος, ὡς τὴν πόλιν παρέλαβεν, οὐ μόνον τού-

τοῖς, ἀλλὰ καὶ πᾶσι διὰ τούτους, φιλανθρώπως ἐχρήσατο. Γάιος δ' Ἀντώνιος, Ἀπολλωνία προσβαλὼν, ἐκεῖ τοὺς ἐγγυς ὄντας ἐκάλει στρατιώτας. Ἐπεὶ δ' οὗτοί τε πρὸς Βρούτον ὄχοντο, καὶ τοὺς Ἀπολλωνιάτας ἤσθετο τὰ Βρούτου φρονούντας, ἐκλιπὼν τὴν πόλιν εἰς Βουθρωτὸν ἐβάδιζε. Καὶ πρῶτον μὲν ἀπόλλυσι τρεῖς σπεῖρας καθ' ὁδὸν ὑπὸ Βρούτου κατακοπέσας· ἔπειτα τοὺς περὶ τὴν Βυλλίδα τόπους προκαταλειφθέντας ἐπιχειρῶν ἐκδιάξασθαι, καὶ μάχην συνάψας Κικέρωνι, νικάται. Τούτῳ γὰρ ὁ Βρούτος ἐχρήτο στρατηγῶ, καὶ πολλὰ δὲ αὐτοῦ κατώρθωσε. Λαβὼν δὲ τὸν Γάιον ἐν χωρίοις ἐλώδεσι μακρὰν διεσπασμένον, οὐκ εἶασεν ἐμβαλεῖν, ἀλλὰ περίππευσε, φεῖδισθαι κελεύων, ὡς μετὰ μικρὸν ἰδίῳν ἐσομένων. Ὁ καὶ συνέβη· παρέδουσαν γὰρ ἑαυτοὺς καὶ τὸν στρατηγόν, ὥσε μεγάλην ἤδη περὶ τὸν Βρούτον δύναμιν εἶναι. Χρόνον μὲν οὖν πολὺν ἐν τιμῇ τὸν Γάιον ἤγε, καὶ τὰ παράσημα τῆς ἀρχῆς οὐκ ἀφήρει, καίπερ, ὡς φασιν, ἄλλων τε πολλῶν καὶ Κικέρωνος ἀπὸ Ῥώμης γραφόντων καὶ κελευόντων ἀναιρεῖν. Ἀρξάμενον δὲ κρύφα τοῖς ἡγεμόσι διαλέγεσθαι, καὶ ποιήσαντα νεωτερισμὸν, ἐνθέμενος εἰς ναῦν ἐφύλαττε. Τῶν δὲ διαφθαρέντων στρατιωτῶν εἰς Ἀπολλωνίαν ἀποσάντων, καὶ καλούντων ἐκεῖ τὸν Βρούτον, οὐκ ἔφη τοῦτο πάτριον εἶναι Ῥωμαίοις, ἀλλ' ἐκείνους πρὸς τὸν ἄρχοντα χρῆναι βαδίζοντες αὐτοὺς παραιτεῖσθαι τὴν ἐπὶ τοῖς ἡμαρτημένοις ὀργήν. Ἐλθοῦσι δὲ καὶ δεομένοις συγγνώμην ἔδωκε.

ΚΖ. Μέλλοντι δ' αὐτῷ διαβαίνειν εἰς τὴν Ἀσίαν ἦκεν ἀγγελία περὶ τῆς ἐν Ῥώμῃ μεταβολῆς. Ὁ γὰρ νέος Καῖσαρ κηζήθη μὲν ὑπὸ τῆς βουλῆς ἐπ' Ἀντώνιον· ἐκβαλὼν δὲ τῆς Ἰταλίας ἐκεῖνον, αὐτὸς ἤδη φοβερός ἦν, ὑπατεῖαν τε μνώμενος παρά νόμον, καὶ στρατεύματα τρέφων μεγάλα, τῆς πόλεως οὐδὲν δεομένης. Ὅρων δὲ καὶ ταῦτα τὴν βουλὴν βαρυνομένην, καὶ πρὸς τὸν Βρούτον ἀφορῶσαν ἔξω, καὶ ψηφίζομένην ἐκείνῳ

καὶ βεβαιοῦσαν τὰς ἐπαρχίας, ἔδεισε. Καὶ τὸν μὲν Ἀντώνιον πέμπων εἰς φιλίαν προῦκαλεῖτο, τὰς δὲ δυνάμεις τῇ πόλει περισήσας, ὑπατεῖαν ἔλαβεν, οὕτω πάνυ μειράκιον ὄν, ἀλλ' εἰκοστὸν ἄγων ἔτος, ὡς αὐτὸς ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν εἴρηκεν. Εὐθύς δὲ δίκας φόνου κατὰ τῶν περὶ τὸν Βρούτον εἰσήγεν, ὡς ἄνδρα πρῶτον ἐν ἀρχαῖς ταῖς μεγίσταις ἀνηρηκότων ἀκριτον· καὶ κατήγορον ἐπέστησε, Βρούτου μὲν Λεύκιον Κορνιφίκιον, Κασσίου δὲ Μάρκον Ἀγρίππαν. Ὀρλίσκανον οὖν τὰς δίκας ἐρήμας, ἀναγκάζομένων φέρειν ψῆφον τῶν δικαστῶν. Λέγεται δὲ, τοῦ κήρυκος, ὥσπερ εἶαθεν, ἀπὸ τοῦ βήματος τὸν Βρούτον ἐπὶ τὴν δίκην καλοῦντας, τὸ μὲν πλῆθος ἐπιδήλως σενάζαι, τοὺς δ' ἀρίστους κύψαντας εἰς γῆν ἡσυχίαν ἄγειν. Πόμπλιον δὲ Σιλίκιον ὀφθῆναι δακρύσαντα, καὶ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ὀλίγον ὕστερον ἕνα τῶν προγραζέντων ἐπὶ θανάτῳ γενέσθαι. Μετὰ ταῦτα διαλλαγέντες οἱ τρεῖς, Καῖσαρ, Ἀντώνιος, Λέπιδος, διανεύμαντο τὰς ἐπαρχίας, σφαγὰς τε καὶ προγραζὰς ἀνδρῶν διακοσίων ἐποίησαν, ἐν οἷς καὶ Κικέρων ἀπέθανε.

ΚΗ. Τούτων οὖν εἰς Μακεδονίαν ἀπαγγελθέντων, ἐκλιασθεῖς ὁ Βρούτος ἔγραψεν Ὀρτησίῳ κτείνειν Γάϊον Ἀντώνιον, ὡς δὴ Βρούτῳ τε καὶ Κικέρωνι τιμωρῶν, τῷ μὲν ὄντι φίλῳ, τῷ δὲ καὶ κατὰ γένος προσήκοντι. Διὰ ταῦθ' ὕστερον Ἀντώνιος Ὀρτήσιον ἐν Φιλίπποις λαβὼν, τῷ μνήματι τοῦ ἀδελφοῦ προσέσφαξε. Βρούτος δὲ τῆς Κικέρωνος τελευτῆς τῇ αἰτίᾳ φησὶν αἰσχύνεσθαι μᾶλλον, ἢ τῷ πάθει συναλγεῖν. Ἐγκαλεῖν δὲ τοῖς ἐπὶ Ῥώμης φίλοις· δουλεύειν γὰρ αὐτῶν αἰτία μᾶλλον, ἢ τῶν τυραννούντων, καὶ καρτερεῖν ὄρωντας καὶ παρόντας, ἃ μὴδ' ἀλούειν αὐτοῖς ἀνεκτὸν ἦν. Περαιώσας δὲ τὸν στρατὸν εἰς Ἀσίαν ἤδη λαμπρὸν ὄντα, ναυτικὸν μὲν ἐξηρτύετο στόλον ἐν Βιθυνίᾳ καὶ περὶ Κύζικον· πεζῇ δ' αὐτὸς ἐπιὼν καθίστατο τὰς πόλεις, καὶ τοῖς δυνάσταις ἐχρημάτιζε, καὶ πρὸς Κάσσιον ἔπεμπεν εἰς

Συρίαν ἀπ' Αἰγύπτου μετακαλῶν. Οὐ γὰρ ἀρχὴν κτωμένους αὐτοὺς, ἀλλ' ἐλευθεροῦντας τὴν πατρίδα, τὴν δύναμιν, ἣ καταλύσουσι τοὺς τυράννους, συνάγοντας πλανᾶσθαι· δεῖν οὖν μεμνημένους καὶ φυλάττοντας τὴν ὑπόθεσιν, μὴ μακρὰν ἀπηρ-
τῆσθαι τῆς Ἰταλίας, ἀλλ' ἐκείσε σπεύδειν, καὶ βοηθεῖν τοῖς πολίταις. Ἰπακούσαντος δὲ τοῦ Κασσίου, καὶ καταβαίνοντος, ἀπῆντα· καὶ περὶ Σμύρναν ἀλλήλοις ἐετύγχανον, ἀφ' οὗ πρῶτον ἐν Πειραιεῖ χωρισθέντες ὄρμησαν, ὁ μὲν εἰς Συρίαν, ὁ δ' εἰς Μακεδονίαν. Ἦν οὖν ἡδονὴ τε μεγάλη καὶ θάρσος αὐτοῖς ἐκ τῆς παρουσίας ἑκατέρῳ δυνάμεως. Ὁρμήσαντες γὰρ ἐκ τῆς Ἰταλίας ὅμοια φυγάδων τοῖς ἀτιμοτάτοις, ἀχρήματοι, καὶ ἀνοπλοὶ, μὴ ναῦν ἐνήρη, μὴ στρατιώτην ἕνα, μὴ πόλιν ἔχοντες, οὐ πολλοῦ πᾶν χρόνου διαγενομένου, συνῆλθον εἰς ταῦτό, καὶ ναυσὶ καὶ πεζῶ καὶ ἵπποις καὶ χρήμασιν ἀξιόμαχοι διαγωνίσασθαι περὶ τῆς Ῥωμαίων ἡγεμονίας ὄντες.

ΚΘ. Ἐβούλετο μὲν οὖν ἴσον ἔχειν τιμῆς καὶ παρέχειν ὁ Κάσσιος· ἔβηκε δ' ὁ Βρούτος, ὡς τὰ πολλὰ φοιτῶν πρὸς αὐτόν, ἡλικία τε προὔχοντα, καὶ σώματι πονεῖν ὁμοίως μὴ δυναμένῳ χρώμενον. Ἦν δὲ δόξα, Κάσσιον μὲν εἶναι δευτὸν ἐν τοῖς πολεμικοῖς, ὀργῇ δὲ τραχύν, καὶ φόβῳ μᾶλλον ἄρχοντα· πρὸς δὲ τοὺς συνήθεις ὑγρότερον τῷ γελῳῳ, καὶ φιλοσκόπτῃν. Βρούτον δὲ λέγουσι δι' ἀρετὴν φιλεῖσθαι μὲν ὑπὸ τῶν πολλῶν, ἐρᾶσθαι δ' ὑπὸ τῶν φίλων, θαυμάζεσθαι δ' ὑπὸ τῶν ἀρίστων, μισεῖσθαι δὲ μηδ' ὑπὸ τῶν πολεμίων· ὅτι πρᾶος ὁ ἀνὴρ διαφερόντως, καὶ μεγαλόφρων, καὶ πρὸς ὀργὴν καὶ ἡδονὴν καὶ πλεονεξίαν ἀπαθής, ὀρθιον δὲ τὴν γνώμην καὶ ἀκαμπτον ἐξώσαν ὑπὲρ τοῦ καλοῦ καὶ δικαίου διαφυλάττων. Καὶ μέγιστον ὑπῆρχεν αὐτῷ πρὸς εὐνοίαν καὶ δόξαν ἢ τῆς προαιρέσεως πίσις. Οὔτε γὰρ ἐκείνος ὁ μέγας Πομπήιος, εἰ Καίσαρα καθείλεν, ἠλπίζετο βεβαίως προήσεσθαι τοῖς νόμοις τὴν δύναμιν, ἀλλ'

ἀεὶ τὰ πράγματα καθίξειν, ὑπατείας ὀνόματι καὶ δικτατορίας, ἢ τινος ἄλλης μαλακωτέρας ἀρχῆς, παραμυθούμενος τὸν δῆμον Κασσιὸν τε τοῦτον, σφοδρὸν ἄνδρα καὶ θυμοειδῆ, καὶ πολλοῦ πρὸς τὸ κερδαλέον ἐκφερόμενον τοῦ δικαίου, παντὸς μᾶλλον ὄντο πολεμεῖν καὶ πλανᾶσθαι καὶ κινδυνεύειν, αὐτῷ τινα δυναστείαν κατασκευζόμενον, οὐκ ἐλευθερίαν τοῖς πολίταις. Τὰ μὲν γὰρ ἔτι τούτων πρεσβύτερα, Κίνοιαι, καὶ Μάριοι, καὶ Κάρβωνες, ἄθλον ἐν μέσῳ καὶ λείαν προθέμενοι τὴν πατρίδα, μονοουχί ῥητῶς ὑπὲρ τυραννίδος ἐπολέμησαν. Βρούτῳ δὲ λέγουσι μὴδὲ τοὺς ἐχθροὺς προβάλλειν τοιαύτην μεταβολήν· ἀλλ' Ἀντωνίου γε καὶ πολλοὺς ἀκοῦσαι λέγοντος, ὡς μόνον οἶοιτο Βρούτῳ ἐπιθέσθαι Καίσαρι, προαχθέντα τῇ λαμπρότητι καὶ τῷ φαινομένῳ καλῷ τῆς πράξεως, τοὺς δ' ἄλλους ἐπὶ τὸν ἄνδρα συστῆναι μισοῦντας καὶ φθονοῦντας. Ὅθεν Βρούτος οὐ τῇ δυνάμει τοσοῦτον, ὅσον τῇ ἀρετῇ, δῆλός ἐστιν ἐξ ὧν γράφει πεποιθώς. Γράφει δὲ πρὸς Ἀττικὸν ἤδη τῷ κινδύνῳ πλησιάζων, ἐν τῷ καλλίσῳ τῆς τύχης εἶναι τὰ καθ' αὐτόν· ἢ γὰρ νικήσας, ἐλευθερώσειν τὸν Ῥωμαίων δῆμον, ἢ δουλείας ἀποθανῶν ἀπαλλαγῆσθαι· καὶ τῶν ἄλλων ἀσφαλῶς αὐτοῖς καὶ βεβαίως ἐχόντων, ἐν ἀδήλῳ εἶναι, πότερον βιώσονται μετ' ἐλευθερίας, ἢ τεθνήξονται. Μάρκον δ' Ἀντωνίου ἀξίαν φησὶ τῆς ἀνοίας διδόναι δίκην, ὅς, ἐν Βρούτοις καὶ Κασσίοις καὶ Κάτωσι συναριθμεῖσθαι δυνάμενος, προεθήκην ἑαυτὸν Ὀκταβίῳ δέδωκε· κἂν μὴ νῦν ἠττηθῆ μετ' ἐκείνου, μικρὸν ὑςτερον ἐκείνῳ μαχεῖται. Ταῦτα μὲν οὖν ἀποθεσπίσαι καλῶς πρὸς τὸ μέλλον ἔοικεν.

Α. Ἐν δὲ τῇ Σμύρνῃ τότε τῶν χρημάτων, ἃ πολλὰ συνειλόχει Κάσσιος, ἠξίου μεταλαβεῖν· τὰ γὰρ ὄντα κατανηλωκέσαι, ναυπηγούμενος σόλον τοσοῦτον, ᾧ πᾶσαν ὑπ' ἑαυτοῖς ἔξουσι τὴν ἐντὸς θάλασσαν. Οὐκ εἶων μὲν οὖν τὸν Κάσσιον οἱ φίλοι διδόναι, λέγοντες, ὡς «Ὁὐ δίκαιον, ἃ σὺ φειδόμενος διαφυ-

« λάττεις, καὶ φθόνῳ συνάγεις, ἐκεῖνον λαβόντα δημαγωγεῖν » καὶ χαρίζεσθαι τοῖς στρατιώταις ». Οὐ μὴν ἀλλ' ἔδωκεν αὐτῷ τρίτον μέρος ἀπάντων. Καὶ πάλιν διασάντες ἐπὶ τὰς προσηκούσας ἐκατέρῳ πράξεις, Κάσσιος μὲν ἔλων Ῥόδον, οὐκ ἐπιεικῶς ἐχρήτο τοῖς πράγμασι καὶ ταῦτα, περὶ τὴν εἴσοδον τοῖς προσαγορεύουσιν αὐτὸν βασιλέα καὶ κύριον ἀποκρινάμενος· « Οὔτε » βασιλεὺς, οὔτε κύριος, τοῦ δὲ κυρίου καὶ βασιλέως φονεὺς » καὶ κολαστής ». Βροῦτος δὲ Λυκίους ἤτει χρήματα καὶ στρατόν· ἐπεὶ δὲ Ναυκράτης, ὁ δημαγωγὸς, ἀνέπεισε τὰς πόλεις ἀφίσασθαι, καὶ λόφους τινὰς, ὡς εἰρξζοντες παρόδου τὸν Βροῦτον, κατελάθοντα, πρῶτον μὲν ἀριστοποιουμένοις αὐτοῖς ἐπεμψεν ἰππεῖς, ὑφ' ὧν ἑξακόσιοι διεφθάρησαν· ἔπειτα τὰ χωρία καὶ πολίχνας λαμβάνων, ἀπέλυεν ἄνευ λύτρων ἅπαντας, ὡς προσαζόμενος εὐνοίᾳ τὸ ἔθνος. Οἱ δ' ἦσαν αὐθάδεις, ἃ μὲν ἐβλάπτοντο, πρὸς ὄργην τιθέμενοι, τῆς δ' ἐπιεικειᾶς καὶ φιλανθρωπίας καταφρονοῦντες· ἄχρις οὗ συνελάσας εἰς Ξάνθον αὐτῶν τοὺς μαχιμωτάτους ἐπολιόρκει. Τοῦ δὲ ποταμοῦ παρὰ τὴν πόλιν παραρρέοντος, ὑποναχόμενοι διεδίδρασκον. Ἡλίσκοντο δὲ δικτύων διὰ πόρου καθιεμένων εἰς βυθόν, ὧν τὰ ἄκρα κώδωσι προσηρτημένοις διεσήμενεν εὐθὺς τὸν ἐνσχεθέντα. Μηχαναῖς δὲ τισι τῶν Ξανθίων νύκτωρ ἐπιδραμόντων, καὶ πῦρ ἐμβαλόντων, ὡς ἀπεκλείσθησαν, αἰσθημένων τῶν Ῥωμαίων, πρὸς τὸ τεῖχος, καὶ πνεῦμα λαμπρὸν ἀνερέπιζεν ἐπὶ τὰς ἐπάλξεις τὴν φλόγα τῶν ἐγγύς οἰκιῶν ἀντιλαμβανομένην, δείσας ὁ Βροῦτος ὑπὲρ τῆς πόλεως, ἐκέλευσε κατασθεννύναι καὶ βοηθεῖν.

ΛΑ. Τοὺς δὲ Λυκίους δεινὴ τις ἐξαίφνης πρὸς ἀπόνοιαν ὄρμη καὶ λόγου κρείστων κατέσχευεν, ἣν ἂν τις ἔρωτι θανάτου μάλιχα προσεικάσειεν· οἱ γὰρ μετὰ παιδῶν καὶ γυναικῶν, ἐλεύθεροί τε καὶ δούλοι, καὶ πᾶσα ἡλικία, τοὺς μὲν πολεμίους

πρὸς τὴν φλόγα βοηθοῦντας ἀπὸ τῶν τειχῶν ἔβαλλον, αὐτοὶ δὲ κάλαμον καὶ ξύλα καὶ πᾶν ὑπέκκαυμα προσφέροντες, ἦγον ἐπὶ τὴν πόλιν τὸ πῦρ, ὀρέγοντες αὐτῷ πᾶσιν ὕλην, καὶ πάντα τρόπον ἐξερεθίζοντες καὶ συνεκτρέφοντες. Ὡς δ' ἡ φλόξ ῥυεῖσα, καὶ διαζώσασα πανταχόθεν τὴν πόλιν, διέλαμψε πολλή, περιπαθῶν ἐπὶ τοῖς γινομένοις ὁ Βροῦτος, ἔξωθεν παρίπτευσεν, προθυμούμενος βοηθεῖν, καὶ τὰς χεῖρας ὀρέγων τοῖς Ξανθίοις ἐδεῖτο φεῖδεσθαι καὶ σώζειν τὴν πόλιν, οὐδενὸς αὐτῷ προσέχοντος, ἀλλὰ πάντα τρόπον ἑαυτοὺς ἀπολλύντων, οὐ μόνον ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, ἀλλὰ καὶ τὰ παιδιὰ τὰ μικρὰ μετὰ κραυγῆς καὶ ἀλαλαγμοῦ τὰ μὲν εἰς τὸ πῦρ ἤλετο, τὰ δ' ἄνωθεν ἀπὸ τῶν τειχῶν ἐξετραχίλιζεν αὐτὰ, τὰ δὲ τοῖς ξίφεσι τῶν πατέρων ὑπέβαλλε τὰς σφαγὰς γυμνοῦντα καὶ κελεύοντα παίζειν. Ὦφθη δὲ, τῆς πόλεως διαφθοραῖσης, γυνὴ κρεμαμένη μὲν ἐξ ἀγχόνης, παιδίον δὲ νεκρὸν ἐξηρητημένη τοῦ τραχήλου, λαμπάδι δὲ καιομένη τὴν οἰκίαν ὑφάπτουσα. Καὶ τοῦ θεάματος τραγικοῦ φανέντος, ἰδεῖν μὲν οὐχ ὑπέμεινεν ὁ Βροῦτος, ἐδάκρυσεν δ' ἀκούσας· καὶ γέρας ἐκήρυξε τῶν στρατιωτῶν, ὅσους ἂν δυνηθῆ Ἀύκιον ἄνδρα περισῶσαι. Φασὶ δὲ, μόνους ἑκατὸν πενήκοντα γενέσθαι τοὺς μὴ διαφυγόντας τὸ σωθῆναι. Ξανθιοὶ μὲν οὖν διὰ πολλῶν χρόνων, ὥσπερ εἰμαρμένην περίουσαν διαφθορᾶς ἀποδιδόντες, τὴν τῶν προγόνων ἀνενεώσαντο τῇ τὸλμῃ τύχῃ. Καὶ γὰρ ἐκεῖνοι τὴν πόλιν ὁμοίως ἐπὶ τῶν Περσικῶν κατακαύσαντες ἑαυτοὺς διέσφειραν.

ΑΒ. Βροῦτος δὲ, τὴν Παταρέων πόλιν ὄρων ἀπισχυριζομένην πρὸς αὐτόν, ὄκνει μὲν ἐπιχειρεῖν, καὶ διηπορεῖτο, τὴν αὐτὴν δεδιῶς ἀπόνοϊαν ἔχων δὲ γυναῖκας αὐτῶν αἰχμαλώτους, ἀφῆκεν ἄνευ λύτρων. Αἱ δ' ἀνδρῶν τε καὶ πατέρων ἐπιφανῶν οὔσαι, διεγοῦμεναι τὸν Βροῦτον, ὡς ἀνὴρ εἶη σωφρονέστατος καὶ δικαιοτάτος, ἔπεισαν εἶζαι καὶ πρᾶδθῶναι τὴν πόλιν. Ἐκ δὲ τούτου

καὶ πάντες οἱ λοιποὶ προσεχώρησαν, ἐπιτρέψαντες ἑαυτοὺς ἐκείνῳ, τυχόντες δὲ χρηστοῦ καὶ πρὸ ἐλπίδας εὐγνώμονος· ὅς γε, Κασσίου Ῥοδίου ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀναγκάσαντος ἰδίᾳ μὲν ὄν ἐκέκτηντο χρυσὸν καὶ ἄργυρον εἰσενεγκεῖν ἅπαντας (ἐξ οὗ συνηέχθη περὶ ὀκτακισχίλια τάλαντα), δημοσίᾳ δὲ τὴν πόλιν ἄλλοις πεντακοσίοις ζημιώσαντος, αὐτὸς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα τάλαντα Λυκίους πράξάμενος, ἄλλο δ' οὐδὲν ἀδικήσας, ἀνέξευξεν ἐπ' Ἰωνίας.

ΑΓ. Πολλὰ μὲν οὖν ἄξια μνήμης ἔργα καὶ τιμαῖς ἀπεδείξατο καὶ κολάσσει τῶν ἀξίων· ᾧ δ' αὐτὸς ἦσθη μάλιχα, καὶ Ῥωμαίων οἱ κράτιστοι, τοῦτο διηγήσομαι. Πομπηίου Μάγνου προεβαλόντος Αἰγύπτῳ καὶ Πηλουσίῳ, ὀπηνίκα, τὴν μεγάλην ἀρχὴν ἀποβαλὼν ὑπὸ Καίσαρος, ἔφυγεν, οἱ τοῦ Βασιλέως, ἔτι παιδὸς ὄντος, ἐπιτροπεύοντες ἐν βουλῇ μετὰ τῶν φίλων ἦσαν οὐ κατὰ ταῦτά ταῖς γνώμαις φερόμενοι. Τοῖς μὲν γὰρ ἐδόκει δέχεσθαι, τοῖς δ' ἀπωθεῖν Αἰγύπτου τὸν ἄνδρα. Θεόδωτος δὲ τις Χῖος, ἐπὶ μισθῷ ῥητορικῶν λόγων διδάσκαλος τῷ βασιλεῖ συνῶν, ἠξιωμένος δὲ τότε τοῦ συνεδρίου δι' ἐρημίαν ἀνδρῶν βελτιόνων, ἀμφοτέρους διαμαρτάνοντας ἀπέφαινε, καὶ τοὺς ἀναλαβεῖν καὶ τοὺς ἀφείναι κελεύοντας τὸν Πομπηῖον· ἐν γὰρ εἶναι συμφέρον ἐκ τῶν παρόντων, δεξαμένους ἀποκτεῖναι. Καὶ προσεπεῖπε τοῦ λόγου παυόμενος, ὅτι νεκρὸς οὐ δάκνει. Προσθεμένου δὲ τῆς γνώμης τοῦ συνεδρίου, παράδειγμα τῶν ἀπίστων καὶ ἀπροσδοκῆτων ἔκειτο Πομπηῖος Μάγνος, τῆς Θεοδότου ῥητορείας καὶ δεινότητος ἔργον, ὡς αὐτὸς ὁ σοφιστὴς ἔλεγε μεγαλαυχούμενος. Ολίγῳ δ' ὕστερον ἐπελθόντος Καίσαρος, οἱ μὲν, δίκας τινύοντες, ἀπώλλυντο κακοὶ κακῶς· Θεόδωτος δὲ παρὰ τῆς τύχης χρόνον εἰς ἄδοξον καὶ ἄπορον καὶ πλάνητα βίον ἐπιδανεισάμενος, τότε Βρούτον ἐπιόντα τὴν Ἀσίαν οὐκ ἔλαθεν, ἀλλ' ἀναχθεὶς καὶ κολασθεὶς, ὄνομα τοῦ θανάτου πλέον ἔσχεν, ἢ τοῦ βίου.

ΛΔ. Κάσσιον δὲ Βροῦτος εἰς Σάρδεις ἐκάλει, καὶ προσιώντι μετὰ τῶν φίλων ἀπήντησε, καὶ πᾶς ὁ στρατὸς ὠπλισμένος αὐτοκράτορας ἀμφοτέρους προσηγόρευσεν. Οἷα δ' ἐν πράγμασι μεγάλοις καὶ φίλοις πολλοῖς καὶ ἡγεμόσιν, αἰτιῶν αὐτοῖς πρὸς ἀλλήλους ἐγγενομένων καὶ διαβολῶν, πρὶν ἕτερόν τι ποιεῖν, εὐθὺς ἐκ πορείας καθ' αὐτοὺς ἐν οἰκίῃματι γενόμενοι, κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, καὶ μηδενὸς παρόντος, ἐχρῶντο μέμψει πρῶτον, εἴτ' ἐλέγχοις καὶ κατηγορίαις. Ἐκ δὲ τούτου πρὸς δάκρυα καὶ παρρησίαν μετὰ πάθους ἐκφερομένων, θαυμάζοντες οἱ φίλοι τὴν τραχύτητα τῆς ὀργῆς καὶ τὸν τόνον, ἔδεισαν, μὴ τι ἐκ τούτου γένηται· προσελθεῖν δ' ἀπέριητο. Μάρκος δὲ Φαώνιος, ἐρασῆς γεγυνὼς Κάτωνος, οὐ λόγῳ μᾶλλον, ἢ φορᾶ τινι καὶ πάθει μανικῶ, φιλοσοφῶν, ἐβάδιζεν εἴσω πρὸς αὐτοὺς κωλυόμενος ὑπὸ τῶν οἰκετῶν. Ἄλλ' ἔργον ἦν ἐπιλαβέσθαι Φαωνίου πρὸς ὀτιοῦν ὀρούσαντος· σφοδρὸς γὰρ ἦν ἐν πᾶσι καὶ πρόχειρος. Ἐπεὶ τό γε βουλευτὴν εἶναι Ῥωμαίων ἑαυτὸν οὐδενὸς ἄξιον ἠγεῖτο, τῷ δὲ κυνικῶ τῆς παρρησίας πολλάκις ἀφήρει τὴν χαλεπότητα *καί*, τὸ ἄκαιρον αὐτοῦ μετὰ παιδιᾶς δεχομένων. Βίβλ' δὴ τότε τῶν παρόντων διωσάμενος τὰς θύρας, εἰσῆλθε, μετὰ πλάσματος φωνῆς ἔπη περαίνων, οἷς τὸν Νέσσορα χρώμενον Ὀμηρος ἐπεποιήκει·

Ἄλλὰ πίθεσθ'· ἄμφω δὲ νεωτέρω ἐσὼν ἐμῷ.

καὶ τὰ ἐξῆς. Ἐφ' οἷς ὁ μὲν Κάσσιος ἐγέλασεν· ὁ δὲ Βροῦτος ἐξέβαλεν αὐτὸν, ἀπλόκυνα καὶ ψευδόκυνα προσαγορεύων. Οὐ μὴν ἀλλὰ τότε τοῦτο τῆς πρὸς ἀλλήλους διαρροᾶς ποιησάμενοι πέρασ, εὐθὺς διελύθησαν· καὶ Κασσίου δεῖπνον παρέχοντος, ἐκάλει τοὺς φίλους Βροῦτος. Ἦδη δὲ κατακειμένων, Φαώνιος ἦκε λελουμένος. Μαρτυρομένου δὲ Βρούτου, μὴ κεκλημένον αὐτὸν ἦκειν, καὶ κελεύοντος ἀπάγειν ἐπὶ τὴν ἀνωτάτω κλίνην,

βία παρελθὼν εἰς τὴν μέσσην κατεκλίθη· καὶ παιδιὰν ὁ πότης ἔσχεν οὐκ ἄχαριν, οὐδ' ἀφιλόσοφον.

ΛΕ. Τῆ δ' ὑπεραία Βρούτος ἄνδρα Ῥωμαῖον ἐσρατηγηκότα, καὶ πεπιστευμένον ὑπ' αὐτοῦ, Λεύκιον Πέλλαν, Σαρδικίων κατηγορούντων ἐπὶ κλοπαῖς, δημοσίᾳ καταγνοὺς ἠτίμωσε· καὶ τὸ πρᾶγμα Κάσιον οὐ μετρίως ἐλύπησεν. Αὐτὸς γὰρ ὀλίγαις ἡμέραις ἔμπροσθεν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐλεγχθέντας ἀδικήμασι δύο φίλους, ἰδίᾳ νοθετήσας, φανερώς ἀφῆκε, καὶ διετέλει χρώμενος. Ὄθεν ἠτιᾶτο τὸν Βρούτον, ὡς ἄγαν ὄντα νόμιμον καὶ δίκαιον ἐν καιρῷ πολιτείας δεομένῳ καὶ φιλανθρωπίᾳς. Ὁ δὲ τῶν εἰδῶν τῶν Μαρτίων ἐκέλευεν αὐτὸν μνημονεύειν ἐκείνων, ἐν αἷς Καίσαρα ἔκτειναν, οὐκ αὐτὸν ἄγοντα καὶ φέροντα πάντας ἀνθρώπους, ἀλλ' ἐτέρων δύνάμειν ὄντα ταῦτα πρᾶσσόντων· ὡς, εἴ τίς ἐστὶ πρόφασις καλὴ, μεθ' ἧς ἀμελεῖται τὸ δίκαιον, ἀμεινον ἦν τοὺς Καίσαρος φίλους ὑπομένειν, ἢ τοὺς ἑαυτῶν περιορᾶν ἀδικοῦντας. [« Ἐν] ἐκείνοις μὲν γὰρ ἀνανδρείας, νῦν δ' ἀδικίας » δόξα μετὰ κινδύνων ἡμῖν καὶ πόνων πρόσσει ». Τοιαύτη μὲν ἡ Βρούτου προαίρεσις ἦν.

ΛΣ. Ἐπεὶ δὲ διαβαίνειν ἐξ Ἀσίας ἔμελλον, λέγεται τῷ Βρούτῳ μέγα σημεῖον γενέσθαι. Φύσει μὲν γὰρ ἦν ἐπεγρηγορῶς ὁ ἀνὴρ, καὶ τὸν ὕπνον εἰς ὀλίγου χρόνου μόριον ἀσκήσει καὶ σφωροσύνη συνῆγεν· ἡμέρας μὲν οὐδέποτε κοιμώμενος, νύκτωρ δὲ τοσοῦτον, ὅσον οὔτε τι πράττειν, οὔτε τῷ διαλέγεσθαι, πάντων ἀναπαυομένων, παρεῖχε. Τότε δὲ τοῦ πολέμου συνεσῶτος, ἐν χερσὶν ἔχων τὰς ὑπὲρ τῶν ὅλων πράξεις, καὶ τεταμένος τῇ φροντίδι πρὸς τὸ μέλλον, ὀπηνίκα πρῶτον ἀφ' ἐσπέρας ἐπινυσάζει τοῖς σιτίοις, ἤδη τὸ λοιπὸν ἐχρῆτο τῇ νυκτὶ πρὸς τὰ κατεπείγοντα τῶν πραγμάτων. Εἰ δὲ συνέλοι καὶ κατοικονομήσειε τὴν περὶ ταῦτα χρεῖαν, ἀνεγίνωσκε βιβλίον μέχρι τρίτης φυλακῆς, καθ' ἣν εἰώθεσαν ἑκατοντάρχαι καὶ χι-

λίαρχοι φοιτῶν πρὸς αὐτόν. Ὡς οὖν ἐμελλεν ἐξ Ἀσίας διαβιβάζειν τὸ στρατεύμα, νύξ μὲν ἦν βαθυτάτη, φῶς δ' εἶχεν οὐ πάνυ λαμπρὸν ἢ σκηνή· πᾶν δὲ τὸ στρατόπεδον σιωπῇ κατεῖχεν. Ὁ δὲ, συλλογιζόμενός τι καὶ σκοπῶν πρὸς ἑαυτὸν, ἔδοξεν αἰσθῆσθαι τινὸς εἰσιόντος. Ἀποβλέψας δὲ πρὸς τὴν εἴσοδον, ὄρᾳ δεινὴν καὶ ἀλλόκοτον ὄψιν ἐκφύλου σώματος καὶ φοβεροῦ, σιωπῇ παρεστῶτος αὐτῷ. Τολμήσας δ' ἐρέσθαι· « Τίς ποτ' ὦν (εἶπεν) » ἀνθρώπων, ἢ θεῶν, ἢ τί βουλόμενος, ἤκεις ὡς ἡμᾶς; ὑποφθέγγεται δὴ αὐτῷ τὸ φάσμα· « Ὁ σὸς, ὦ Βροῦτε, δαίμων » κακός· ὄψει δέ με περὶ Φιλίππους »· καὶ ὁ Βροῦτος οὐ διαταραχθεῖς· « Ὅψομαι »· εἶπεν.

ΔΖ. Ἀφανισθέντος δ' αὐτοῦ, τοὺς παῖδας ἐκάλει· καὶ μὴτ' ἀκοῦσαι τίνα φωνὴν, μὴτ' ἰδεῖν ὄψιν φασκόντων, τότε μὲν ἐπηγρύπησεν· ἅμα δ' ἡμέρα τραπόμενος πρὸς Κάσσιον ἔφραζε τὴν ὄψιν. Ὁ δὲ, τοῖς Ἐπικούρου λόγοις χρώμενος, καὶ περὶ τούτων ἔθος ἔχων διαφέρεισθαι πρὸς τὸν Βροῦτον· « Ἡμέτερος οὗτος (εἶπεν), ὦ Βροῦτε, » λόγος, ὡς οὐ πάντα πάσχομεν ἀληθῶς, οὐδ' ὁρῶμεν, ἀλλ' » ὑγρὸν μὲν τι χρῆμα καὶ ἀπατηλὸν αἰσθησις· ἔτι δ' ὀξυτέρα ἢ » διάνοια κινεῖν αὐτὸ καὶ μεταβάλλειν ἀπ' οὐδενὸς ὑπάρχοντος » ἐπὶ πᾶσαν ἰδέαν. Κηρῷ μὲν γὰρ ἔοικεν ἢ τύπωσις· ψυχῇ » δ' ἀνθρώπου, τὸ πλαττόμενον καὶ τὸ πλάττον ἐχούση τὸ » αὐτὸ, ῥᾶσα ποικίλλειν αὐτὴν καὶ σχηματίζειν δι' ἑαυτῆς » ὑπάρχει. Δηλοῦσι δ' αἱ κατὰ τοὺς ὕπνους τροπαὶ τῶν ὀνείρων, » ἅς τρέπεται τὸ φαντασικὸν ἐξ ἀρχῆς βραχείας, παντοδαπά » καὶ πάθη καὶ εἰδῶλα γινόμενον. Κινεῖσθαι δ' αἰεὶ πέφυκεν » κίνησις δ' αὐτῷ, φαντασία τις καὶ νόησις. Σοὶ δὲ καὶ τὸ » σῶμα ταλαιπωρούμενον φύσει τὴν διάνοιαν αἰωρεῖ καὶ παρα- » τρέπει. Δαίμονας δ' οὔτ' εἶναι πιθανόν, οὔτ' ὄντας ἀνθρώ- » πων ἔχειν εἶδος, ἢ φωνὴν, ἢ δύναμιν εἰς ἡμᾶς διήκουσαν· » ὡς ἔγωγ' ἂν ἐβουλόμην, ἵνα μὴ μόνον ὄπλοις καὶ ἵπποις καὶ

» ναυσί τοσαύταις, ἀλλὰ καὶ θεῶν ἀρωγαῖς ἐπεθαρρόομεν, ὅσιω-
 » τάτων ἔργων καὶ καλλίσων ἡγεμόνες ὄντες ». Τοιούτοις μὲν
 ὁ Κάσσιος ἐπράϋνε λόγοις τὸν Βρούτου· ἐκβαίνοντων δὲ τῶν
 στρατιωτῶν, ἐπὶ τὰς πρώτας σημαίας ἀετοὶ δύο συγκατασκή-
 ψαντες ὁμοῦ, συνδιεκομίζοντο καὶ παρηκολούθουν ὑπὸ τῶν
 στρατιωτῶν τρεφόμενοι μέχρι Φιλίππων. Ἐκεῖ δ' ἡμέρα πρὸ τῆς
 μάχης ὄχοντο ἀποπτάμενοι.

ΑΗ. Τὰ μὲν οὖν πλεῖστα τῶν ἐν ποσὶν ἔθνῶν ἐτύγγχανεν ὁ
 Βρούτος ὑπήκοα πεποιημένος. Εἰ δέ τις ἢ πόλις, ἢ δυνάστης,
 παρεῖτο, τότε πάντας προσαγόμενοι, μέχρι τῆς κατὰ Θάσον
 θαλάσσης προῆλθον. Ἐκεῖ δὲ τῶν περὶ Νορβανὸν ἐν τοῖς Στε-
 νοῖς λεγομένοις καὶ περὶ τὸ Σύμβολον στρατοπεδευόντων, περιελ-
 θόντες αὐτοὺς ἠνάγκασαν ἀποσῆναι καὶ προσέθαι τὰ χωρία.
 Μικροῦ δὲ καὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν λαβεῖν ἐδέησαν, ὑπολιπο-
 μένου διὰ νόσον Καίσαρος· εἰ μὴ προσεβοήθησεν Ἀντώνιος,
 ὁξύτητι θαυμαστῇ χρησάμενος, ὥς ἀπισεῖν τοὺς περὶ Βρού-
 τον. Ἦλθε δὲ Καίσαρ ὕστερον ἡμέραις δέκα, καὶ κατεστρατοπέ-
 δευσεν ἐναντίον Βρούτου, Κασσίου δ' Ἀντώνιος. Τὰ δ' ἐν μέσφ
 τῶν στρατοπέδων πεδία Ῥωμαῖοι κάμπους Φιλίππους καλοῦσι·
 καὶ μέγιστα τότε Ῥωμαίων δυνάμεις ἀλλήλαις συνεφέροντο.
 Πλήθει μὲν οὖν οὐ παρ' ὀλίγον ἐλείποντο τῶν περὶ Καίσαρα,
 κόσμῳ δ' ὄπλων καὶ λαμπρότητι θαυμαστὸν ἐξεφάνη τὸ Βρού-
 του κράτευμα. Χρυσὸς γὰρ ἦν αὐτοῖς τὰ πλεῖστα τῶν ὄπλων,
 καὶ ἄργυρος ἀφειδῶς καταχορηγηθείς· καίπερ εἰς τ' ἄλλα τοῦ
 Βρούτου σῶφρονι διαίτῃ καὶ κεκολασμένη χρῆσθαι τοὺς ἡγε-
 μόνας ἐθίζοντος. Τὸν δ' ἐν χερσὶ καὶ περὶ τὸ σῶμα πλοῦτον
 ᾤετο τι καὶ φρονήματος παρέχειν τοῖς φιλοτιμοτέροις· τοὺς
 δὲ φιλοκερδεῖς καὶ μαχιμωτέρους ποιεῖν, ὥσπερ κτημάτων τῶν
 ὄπλων περιεχομένους.

ΛΘ. Οἱ μὲν οὖν περὶ Καίσαρα καθαρμὸν ἐν τῷ χάρακι

ποιησάμενοι, μικρόν τι σίτου και δραχμᾶς κατ' ἄνδρα πέντε διένειμαν εἰς θυσίαν· οἱ δὲ περὶ Βροῦτον, καταγόντες αὐτῶν τῆς ἀπορίας, ἢ μικρολογίας, πρῶτον μὲν ἐν ὑπαίθρῳ τὸν στρατὸν, ὡσπερ ἔθος ἐστίν, ἐκάθησαν, ἔπειθ' ἱερείων πλήθη κατὰ λόχους, και δραχμᾶς ἐκάστῳ πεντήκοντα διαδόντες, εὐνοίᾳ και προθυμίᾳ τῆς δυνάμεως πλέον εἶχον. Οὐ μὴν ἀλλὰ σημεῖον ἐν τῷ καθαρμῷ μοχθηρὸν ἔδοξε Κασσίῳ γενέσθαι· τὸν γὰρ σέφανον αὐτῷ κατεστραμμένον ὁ ῥαβδοῦχος προσήνεγκε. Λέγεται δὲ και πρότερον ἐν θέᾳ τινὶ και πομπῇ χρυσῆν Κασσίου νίκην διαφερομένην πεσεῖν, ὀλισθόντος τοῦ φέροντος. Ἔτι δ' ὄρνεά τε σαρκοφάγα πολλὰ καθ' ἡμέραν ἐπεφαίνετο τῷ στρατοπέδῳ, και μελισσῶν ὄφθησαν ἐσμοὶ συνιστάμενοι περὶ τόπον τινὰ τοῦ χάρακος ἐντός, ὃν ἐξέκλεισαν οἱ μάντις, ἀφοσιούμενοι τὴν δεισιδαιμονίαν, ἀτρέμα και τὸν Κάσσιον αὐτὸν ὑποφέρουσαν ἐκ τῶν Ἐπικούρου λόγων, τοὺς δὲ στρατιώτας παντάπασι δεδουλωμένην. Ὅθεν οὐδ' ἦν πρόθυμος διὰ μάχης ἐν τῷ παρόντι γενέσθαι τὴν κρίσιν· ἀλλὰ τρίβειν ἡζίου χρόνῳ τὸν πόλεμον, ἐρρώμενους χρήμασιν, ὄπλων δὲ και σωμάτων πλήθει λειπομένους. Βροῦτος δὲ και πρότερον ἔσπευδε τῷ ταχίσῳ τῶν κινδύνων διακριθεὶς, ἢ τῇ πατρίδι τὴν ἐλευθερίαν ἀναλαβεῖν, ἢ πάντας ἀνθρώπους, ἐνοχλουμένους δαπάναις και στρατεῖαις και πράγμασιν, ἀπαλλάξαι κακῶν. Και τότε τοὺς περὶ αὐτὸν ἵππεῖς ὄρων ἐν τοῖς προαγῶσι και ταῖς ἀψιμαχίαις εὐημεροῦντας και κρατοῦντας, ἐξῆρτο τὸ φρόνημα· και τινες αὐτομολίαι γενόμεναι πρὸς τοὺς πολεμίους, και διαβολαὶ καθ' ἐτέρων και ὑπόνοιαι, πολλοὺς τῶν Κασσίου φίλων μετέστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ πρὸς Βροῦτον. Εἰς δὲ τῶν Βρούτου φίλων, Ἀτέλλιος, ἠναντιοῦτο, τὸν γε χειμῶνα περιμεῖναι κελεύων. Ἐρομένου δὲ τοῦ Βρούτου, τίνι βελτίων ἔσεσθαι νομίζει μετ' ἐνιαυτόν· « Εἰ μηδὲν (εἶπεν) ἄλλο, πλείω βιώσομαι χρόνον ». Πρὸς

τοῦτο Κάσσιος ἐδυσχέρανε, καὶ τοῖς ἄλλοις προσέκρουσεν οὐ μετρίως ὁ Ἀτέλλιος. Ἐδέδοκτο δὴ μάχεσθαι τῇ ὑπεραίᾳ.

Μ. Καὶ Βρούτος μὲν, ἐν ἐλπίσι καλαῖς καὶ λογισμοῖς φιλοσόφοις γενόμενος παρὰ τὸ δεῖπνον, ἀνεπαύετο· Κάσσιον δὲ Μεσσάλας φησὶ δεῖπνεῖν τε καθ' ἑαυτὸν, ὀλίγους τῶν συνήθων παραλαβόντα, καὶ σύννουν ὀρᾶσθαι καὶ σιωπηλὸν, οὐ φύσει τοιοῦτον ὄντα· παυσαμένου δὲ τοῦ δεῖπνου, λαβόμενον τῆς χειρὸς αὐτοῦ σφόδρα, τοσοῦτον εἰπεῖν, ὥσπερ εἰώθει φιλοφρονούμενος, Ἑλληνικῇ φωνῇ· « Μαρτύρομαί σε, Μεσσάλα, » ταῦτά Προμηθεῖ Μάγνῳ πάσχειν ἀναγκαζόμενος διὰ μιᾶς » μάχης ἀναρρίψαι τὸν περὶ τῆς πατρίδος κύβον. Ἀγαθὴν » μέντοι ψυχὴν ἔχωμεν, εἰς τὴν τύχην ἀφορῶντες· ἧ, κἂν » βουλευσώμεθα κκῶς, ἀπιζεῖν οὐ δίκαιον ». Ταῦτα εἰπόντα, φησὶν ὁ Μεσσάλας, τελευταῖα πρὸς αὐτὸν, ἀσπάσασθαι τὸν Κάσσιον· εἶναι δὲ κεκλημένον εἰς τὴν ὑπεραίαν ἐπὶ δεῖπνον ὑπ' αὐτοῦ, γενέθλιον οὔσαν. Ἄμα δ' ἡμέρᾳ προὔκειτο μὲν τῷ Βρούτου χάρακι καὶ τῷ Κασσίου σύμβολον ἀγῶνος, φοινικοῦς χιτῶν. Αὐτοὶ δὲ συνῆλθον εἰς τὸ μέσον τῶν στρατοπέδων· καὶ λέγει Κάσσιος· « Εἴη μὲν, ὦ Βρούτε, νικᾶν, καὶ συνεῖναι τὸν πάντα χρόνον » ἀλλήλοις εὖ πράξαντας! ἐπεὶ δὲ τὰ μέγιστα τῶν ἀνθρωπίνων » πραγμάτων ἀδηλότατα, καὶ, τῆς μάχης παρὰ γνώμην κριθεί- » σης, οὐ ῥάδιον αὐθις ἀλλήλους ἰδεῖν, τί γινώσκεις περὶ φυγῆς » καὶ τελευτῆς » ; καὶ ὁ Βρούτος ἀπεκρίνατο· « Νέος ὢν ἐγώ, » Κάσσιε, καὶ πραγμάτων ἄπειρος, οὐκ οἶδ' ὅπως ἐν φιλο- » σοφίᾳ λόγον ἀφῆκα μέγαν. Ἡτιασάμην Κάτωνα διαχρησά- » μενον ἑαυτὸν, ὡς οὐχ ὄσιον, οὐδ' ἀνδρὸς ἔργον [ὄν], ὑποχωρεῖν » τῷ δαίμονι, καὶ μὴ δέχεσθαι τὸ συμπίπτον ἀδεῶς, ἀλλ' » ἀποδιδράσκειν. Νυνὶ δ' ἄλλοῖος ἐν ταῖς τύχαις γίνομαι· καὶ, » θεοῦ καλῶς τὰ παρόντα μὴ βραβεύσαντος, οὐ δέομαι πάλιν » ἄλλας ἐλπίδας ἐξελέγχειν καὶ παρασκευάς, ἀλλ' ἀπαλλάξομαι,

» τὴν τύχην ἐπαινῶν, ὅτι Μαρτίαις εἰδοῖς δούς τῇ πατρίδι τὸν
 » ἑμαυτοῦ βίον, ἄλλον ἔζησα δι' ἐκείνην ἐλεύθερον καὶ ἔνδο-
 » ζον». Ἐπὶ τούτοις Κάσσιος ἐμειδίασε, καὶ τὸν Βρούτον
 ἀσπασάμενος· « Ταῦτα, ἔφη, φρονοῦντες, ἴωμεν ἐπὶ τοὺς
 » πολεμίους· ἢ γὰρ νικήσομεν, ἢ νικῶντας οὐ φοβηθησόμεθα». Μετὰ ταῦτα περὶ τάξεως αὐτοῖς λόγος ἐγένετο, τῶν φίλων παρόντων. Καὶ Βρούτος ἤτει τὸν Κάσσιον αὐτὸς ἡγεῖσθαι τοῦ δεξιοῦ κέρατος, ὃ δι' ἐμπειρίαν καὶ ἡλικίαν μᾶλλον ᾔοντο. Κάσσιω προσήκειν. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῦτο Κάσσιος ἔδωκε, καὶ τῶν ταγμάτων τὸ μαχιμώτατον ἔχοντα Μεσσάλαν ἐκέλευσεν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ καταστῆναι. Καὶ Βρούτος εὐθὺς ἐξῆγε τοὺς ἵππεῖς κεκοσμημένους διαπρεπῶς· καὶ τὸ πεζὸν οὐ σχολαίτερον παρενέβαλλεν.

ΜΑ. Ἐτυχον δ' οἱ περὶ Ἀντώνιον ἀπὸ τῶν ἐλῶν, οἷς παρεσρατοπέδευον, ἐμβάλλοντες τάφρους εἰς τὸ πεδίον, καὶ τὰς ἐπὶ θάλασσαν ὁδοὺς τοῦ Κασσίου περικόπτοντες. Ἐφῆδρευε δὲ Καῖσαρ, οὐ παρὼν αὐτὸς δι' ἀσθένειαν, ἀλλ' ἡ δύναμις, οὐ πάνυ μαχεῖσθαι προσδοκῶσα τοὺς πολεμίους, ἀλλὰ μόνον ἐκδρομαῖς χρήσεσθαι πρὸς τὰ ἔργα, καὶ βέλεσιν ἐλαφροῖς καὶ θορύβοις τοὺς ὀρύσσοντας ἐπιταράξειν· καὶ τοῖς ἀντιτεταγμένοις οὐ προσέχοντες, ἐθαύμαζον τὴν περὶ τὰς τάφρους κραυγὴν, ἄσημον οὔσαν, καὶ πολλὴν προσφερομένην. Ἐν τούτῳ γραμματείων τε παρὰ Βρούτου τοῖς ἡγεμόσι φοιτῶντων, ἐν οἷς ἦν τὸ σύνθημα γεγραμμένον, αὐτοῦ τε παρεξιόντος ἵππῳ τὰ τάγματα, καὶ παραθαρβύναντος, ὀλίγοι μὲν ἔφθασαν ἀκοῦσαι τὸ σύνθημα παρεγγυωμένου· οἱ δὲ πλεῖστοι, μὴ προσμείναντες, ὀρμῇ μιᾷ καὶ ἀλαλαγμῷ προσεφέροντο τοῖς πολεμίοις. Γενομένης δὲ δι' ἀταξίαν τχύτην ἀνωμαλίας καὶ διασπασμοῦ τῶν ταγμάτων, τὸ Μεσσάλα πρῶτον, εἶτα τὰ συνεζευγμένα, παρήλλαττε τὸ Καῖσαρος ἀριστερόν· καὶ βραχέα τῶν ἐσχάτων θίγοντες,

καὶ καταβάλλοντες οὐ πολλούς, ἀλλ' ὑπερμεράσαντες, ἐμπίπτουσιν εἰς τὸ στρατόπεδον. Καὶ Καῖσαρ μὲν, ὡς αὐτὸς ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν ἰσορεῖ, τῶν φίλων τινός, Ἀρρωρίου Μάρκου, καθ' ὑπνον ἰδόντος ὄψιν κελεύουσας ἐκστῆναι Καίσαρα, καὶ μετελθεῖν ἐκ τοῦ χάρακος, ἔφθασε μικρὸν ὑπεκκομισθεὶς, ἔδοξέ τε τεθνάναι. Τὸ γὰρ φορεῖον κενὸν ἀκοντίοις καὶ ὑπσοῖς βάλλοντες διήλασαν. Ἦν δὲ φόνος ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν ἀλισκομένων, καὶ δισχίλιοι Λακεδαιμονίων, ἤκοντες ἐπίκουροι νεωσί, συγκατεκόπησαν.

ΜΒ. Οἱ δὲ μὴ κυκλωσάμενοι τοὺς Καίσαρος, ἀλλὰ συνεμπεσόντες, ῥαδίως μὲν ἀπετρέψαντο τεταραγμένους, καὶ διέφθειραν ἐν χεροῖν τρία τάγματα, καὶ συνεισέπεσον εἰς τὸ στρατόπεδον τοῖς φεύγουσιν, ὑπὸ ῥύμης τοῦ κρατεῖν συνενεχθέντες, μεθ' ἑαυτῶν ἔχοντες τὸν Βρούτον. Ὁ δ' οὐ συνείδον οἱ νικῶντες, ἐδείκνυε τοῖς ἠττημένοις ὁ καιρός. Εἰς γὰρ τὰ γυμνά καὶ παραρρήγνύμενα τῆς ἐναντίας φάλαγγος, ἢ τὸ δεξιὸν ἀπεσπᾶσθη πρὸς τὴν διώξιν, ὡσάμενοι, τὸ μὲν μέσον οὐκ ἐξέωσαν, ἀλλ' ἀγωνίᾳ μεγάλῃ συνείχοντο· τὸ δ' εὐώνυμον ἀταξία καὶ ἀγνοία τῶν γενομένων ἐτρέψαντο, καὶ καταδιώξαντες εἰς τὸν χάρακα διεπόρθουν, οὐδετέρου τῶν αὐτοκρατόρων παρόντος. Ἀντώνιος τε γὰρ, ὡς φασιν, ἐκκλίνας ἐν ἀρχῇ τὴν ἔφοδον, εἰς τὸ ἔλος ἀνεχώρησε, καὶ Καῖσαρ οὐδαμοῦ φανερός ἦν, ἐκπεσὼν τοῦ χάρακος. Ἀλλὰ Βρούτῳ τινές, ὡς ἀνηρηκότες αὐτὸν, ἐπεδείκνυσαν ἡμαχμένα τὰ ξίφη, φράζοντες ἰδέαν, ἣν εἶχε, καὶ ἡλικίαν. Ἦδη δὲ τὸ μέσον ἐξέωκει φόνῳ πολλῷ τοὺς ἀντιτεταραγμένους, καὶ παντελῶς ἐδόκει κρατεῖν ὁ Βρούτος, ὡσπερ ὁ Κάσσιος κρατεῖσθαι. Καὶ τοῦτο μόνον αὐτῶν διέφθειρε τὰ πράγματα, τοῦ μὲν, ὡς νικῶντι, Κασσίῳ μὴ βοηθήσαντος, τοῦ δὲ Βρούτον, ὡς ἀπολωλότα, μὴ περιμείναντος. Ἐπεὶ τῆς γε νίκης ὄρον ὁ Μεσσάλας τίθεται τὸ τρεῖς ἀετούς καὶ πολλὰ

σημεία λαβεῖν τῶν πολεμίων, ἐκείνους δὲ μηδέν. Ἀναχωρῶν δ' ὁ Βροῦτος, ἤδη διαπεπορημένων τῶν Καίσαρος, ἐθαύμασε, τὸ Κασσίου στρατήγιον οὐχ ὀρῶν ὑψηλόν, ὥσπερ εἴωθει, περιφαινώμενον, οὐδὲ τᾶλλα κατὰ χώραν. ἤρειπτο γὰρ εὐθὺς τὰ πλεῖστα, καὶ κατέσπασο, τῶν πολεμίων ἐμπεσόντων. Ἄλλ' οἱ δοκοῦντες ὀξύτερον βλέπειν τῶν ἐτέρων, ἔφραζον αὐτῷ πολλὰ μὲν ὄρα̃ν κράνη λάμποντα, πολλοὺς δ' ἀργυροῦς θυρεοὺς ἐν τῷ χάρακι τοῦ Κασσίου διαφερομένους· οὐκ οὐκ δοκεῖν αὐτοῖς οὔτ' ἀριθμὸν, οὔθ' ὄπλισμὸν, εἶναι τῶν ἀπολελειμμένων φυλάκων. Οὐ μὴν οὐδὲ πλῆθος ἐπέκεινα φαίνεσθαι νεκρῶν, ὅσον εἰκὸς ἦν, νενικημένων κατὰ κράτος ταγματῶν τοσούτων. Ταῦτα πρῶτον ἔννοιαν παρέστησε τῷ Βρούτῳ τοῦ συμπτώματος· καὶ καταλιπὼν φρουρὰν ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν πολεμίων, ἀνεκαλείτο τοὺς διώκοντας, καὶ συνῆγεν, ὡς Κασσίῳ βοηθήσων.

ΜΓ. Ἐπέπρακτο δ' οὕτω τὰ κατ' αὐτόν. Οὔτε τὴν πρώτην ἐκδρομὴν τῶν περὶ Βροῦτον ἠδέως εἶδεν, ἄνευ συνθήματος καὶ προσταγμάτων γενομένην· οὔθ', ὅτι κρατοῦντες εὐθὺς ὤρμησαν ἐφ' ἀρπαγὴν καὶ ὠφέλειαν, τοῦ περιέμειναι καὶ κυκλοῦσθαι τοὺς πολεμίους ἀμελήσαντες, ἤρεσκεν αὐτῷ τὰ πραττόμενα. Μελλήσει δέ τινι καὶ διατριβῇ μᾶλλον, ἢ προθυμίᾳ καὶ λογισμῷ, στρατηγῶν, ὑπὸ τοῦ δεξιοῦ τῶν πολεμίων περιλαμβάνετο· καὶ, τῶν ἰππέων εὐθὺς ἀπορράγέντων φυγῇ πρὸς τὴν θάλασσαν, ὀρῶν καὶ τοὺς πεζοὺς ἐνδιδόντας, ἐπειράτο κατέχειν καὶ παρακαλεῖν. Ἐνὸς δὲ σημειόφορον φεύγοντος, ἀφαρπάσας τὸ σημεῖον ἔπηξεν πρὸ τῶν ποδῶν, μηδὲ τῶν περὶ τὸ σῶμα τεταγμένων αὐτοῦ προθύμως ἔτι συμμενόντων. Οὕτω δὴ βιασθεὶς ἀνεχώρησε μετ' ὀλίγων ἐπὶ λόφον ἔχοντα πρὸς τὸ πεδίον σκοπίας. Ἄλλ' αὐτὸς μὲν οὐδὲν κατείδεν, ἢ μόλις τὸν χάρακα πορθούμενον· ἦν γὰρ ἀσθενὴς τὴν ὄψιν. Οἱ δὲ περὶ αὐτὸν ἰππέας εἰώρων πολλοὺς προσελάνοντας, οὓς ὁ Βροῦτος ἔπεμψεν. Εἶκασε

δ' ὁ Κάσσιος πολεμίους εἶναι, καὶ διώκειν ἐπ' αὐτόν. Ὅμως δὲ τῶν παρόντων ἓνα, Τιτίνιον, ἀπέσειλε κατοψόμενον. Οὗτος οὐκ ἔλαθε τοὺς ἰππέας προσιῶν, ἀλλ' ὡς εἶδον ἄνδρα φίλον, καὶ Κασσίῳ πιτὸν, ἀλαλάξαντες ὑφ' ἡδονῆς, οἱ μὲν συνήθεις ἡσπάζοντό τε καὶ ἐδεξιοῦντο, καταπηδῶντες ἀπὸ τῶν ἵππων, οἱ δ' ἄλλοι, περὶ αὐτόν ἐν κύκλῳ περιελαύνοντες ἅμα παιᾶνι καὶ πατάγῳ διὰ χαρᾶς ἀμετρίαν, τὸ μέγιστον ἀπειργάσαντο κακόν. Ἐδοξε γὰρ ὁ Κάσσιος ἀληθῶς ὑπὸ τῶν πολεμίων ἔχθρῃ τὸν Τιτίνιον. Καὶ τοῦτο δὴ φήσας· «Φιλοψυχοῦντες ἀ-»
 » νεμείαμεν ἄνδρα φίλον ἀρπαζόμενον ὑπὸ τῶν πολεμίων
 » ἰδεῖν· ἀπεχώρησεν εἰς τινα σκηνὴν ἔρημον, ἓνα τῶν ἀπ-
 ελευθέρων ἐφελκυσάμενος, Πίνδαρον, ὃν ἐκ τῶν κατὰ Κράσ-
 σον ἀτυχημάτων ἐπὶ ταύτην εἶχε τὴν ἀνάγκην ὑφ' αὐτοῦ παρ-
 εσκευασμένον. Ἀλλὰ Πάρθους μὲν διέφυγε, τότε δὲ τὰς χλα-
 μύδας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἀναγαγὼν, καὶ γυμνώσας τὸν τράχηλον ἀποκόψαι παρέσχεν. Εὐρέθη γὰρ ἡ κεφαλὴ δίχα τοῦ σώματος. Τὸν δὲ Πίνδαρον οὐδεὶς εἶδεν ἀνθρώπων μετὰ τὸν φόνον. Ἐξ οὗ καὶ παρέσχεν ἐνίοις δόξαν ἀνελεῖν τὸν ἄνδρα μὴ κελευσθείς. Ὀλίγῳ δ' ὕστερον οἱ ἵππεις ἐγένοντο φανεροὶ, καὶ Τιτίνιος ἐσφρανωμένος ὑπ' αὐτῶν ἀπήει πρὸς Κάσσιον. Ὡς δὲ κλαυθμῶ καὶ βοῇ τῶν φίλων ὀδυρομένων καὶ δυσφορούντων ἔγνω τὸ πάθος τοῦ στρατηγοῦ καὶ τὴν ἄγνοιαν, ἐσπάσατο τὸ ξίφος, καὶ πολλὰ κακίσας τῆς βραδυτῆτος ἑαυτὸν ἀπέσφαξε.

ΜΔ. Βροῦτος δὲ, τὴν μὲν ἤτταν ἐγνωκὼς τοῦ Κασσίου, προσήλαυσε, τὸν δὲ θάνατον ἐγγὺς ἤδη τοῦ χάρακος ἤκουσε. Καὶ τὸ μὲν σῶμα περικλαύσας, καὶ προσαγορεύσας ἔσχατον ἄνδρα Ῥωμαίων τὸν Κάσσιον, ὡς οὐκέτι τῇ πόλει τηλικούτου φρονήματος ἐγγενέσθαι δυναμένου, περιέσειλε καὶ ἀπέπεμψεν εἰς Θάσον, ὡς μὴ σύγχυσιν αὐτόθι παράσχοι κηδευόμενον. Αὐτὸς δὲ τοὺς στρατιώτας συναγαγὼν παρεμυθήσατο, καὶ πάν-

των ὄρων ἀπεσερημένους τῶν ἀναγκαίων, ὑπέσχετο κατ' ἄνδρα δισχιλίας δραχμὰς ἀντὶ τῶν ἀπολωλῶτων. Οἱ δὲ πρὸς τε τοὺς λόγους ἀνεθάρρησαν αὐτοῦ, καὶ τῆς δωρεᾶς ἐθαύμασαν τὸ μέγεθος· καὶ μετὰ βοῆς προὔπεμψαν ἀπίοντα, μεγαλύνοντες ὡς μόνον ἀήττητον ἐν τῇ μάχῃ τῶν τεσσάρων αὐτοκρατόρων γεγενημένον. Ἐμαρτύρει δὲ τὸ ἔργον, ὅτι τῇ μάχῃ περιέσεσθαι καλῶς ἐπίστευεν. Ὀλίγοις γὰρ τάγμασιν ἅπαντας ἐτρέφετο τοὺς ἀντιστάντας. Εἰ δὲ πᾶσιν ἐχρήσατο πρὸς τὴν μάχην, καὶ μὴ, παρελθόντες οἱ πλεῖστοι τοὺς πολεμίους, ἐπὶ τὰ τῶν πολεμίων ὥρμησαν, οὐδὲν ἂν ἐδόκει μέρος αὐτῶν ἀπολιπεῖν ἀήττητον.

ME. Ἐπεσον δὲ τούτων μὲν ὀκτακισχίλιοι σὺν τοῖς στρατευομένοις οἰκέταις, οὓς Βρίγας ὁ Βροῦτος ὠνόμαζε· τῶν δ' ἐναντίων Μεσσάλας φησὶν οἶεσθαι πλείους, ἢ διπλασίους. Διὸ καὶ μᾶλλον ἠθύμουν ἐκεῖνοι, πρὶν ἢ Κασσίου θεράπων, ὄνομα Δημήτριος, ἀφίκετο πρὸς Ἀντώνιον ἐσπέρας, εὐθύς ἀπὸ τοῦ νεκροῦ τὰς χλαμύδας λαβὼν καὶ τὸ ξίφος. Ὡν κομισθέντων, οὕτως ἐθάρρησαν, ὥστε ἅμ' ἡμέρα προάγειν ὠπλισμένην ἐπὶ μάχῃ τὴν δύναμιν. Βρούτῳ δὲ, τῶν στρατοπέδων ἐκατέρου σαλευόντος ἐπισφαλῶς (τὸ μὲν γὰρ αὐτοῦ, καταπεπλησμένον αἰχμαλώτων, ἐδεῖτο φυλακῆς ἀκριβοῦς, τὸ δὲ Κασσίου τὴν μεταβολὴν τοῦ ἄρχοντος οὐ ῥαδίως ἔφερεν, ἀλλὰ καὶ φθόνου τι καὶ μίσους ἠττημένοις ἐνῆν αὐτοῖς πρὸς τὸ νενικηκός), ὀπίσσει μὲν ἔδοξε τὸ στρατεύμα, μάχης δ' ἀπέσχετο. Τῶν δ' αἰχμαλώτων τὸ μὲν δουλικὸν πλῆθος ἐνειλούμενον ὑπόπτως τοῖς ὄπλοις ἐκέλευσεν ἀναιρεθῆναι, τῶν δ' ἐλευθέρων τοὺς μὲν ἀπέλυε, φάσκων ὑπὸ τῶν πολεμίων μᾶλλον ἠλωκέναι αὐτούς, καὶ παρ' ἐκείνοις αἰχμηλώτους εἶναι καὶ δούλους, παρ' αὐτῷ δ' ἐλευθέρους καὶ πολίτας. Ὡς δὲ τοὺς φίλους ἑώρα καὶ τοὺς ἡγεμόνας ἀδιαλλάκτως ἔχοντας, ἀποκρύπτων καὶ συνεκπέμπων ἔσωζεν. Ἦν δέ τις Βολούμνιος μῆμος καὶ Σακουλίων γελωτοποιὸς ἠλωκότες, οὓς

ἐν οὐδενὶ λόγῳ τιθεμένου τοῦ Βρούτου, προσάγοντες οἱ φίλοι κατηγοροῦν, ὡς οὐδὲ νῦν τοῦ λέγειν καὶ σκώπτειν πρὸς ὕβριν αὐτῶν ἀπεχομένους. Ἐπεὶ δὲ Βρούτος μὲν ἐσίγα, πρὸς ἐτέραις ὦν φροντίσι, Μεσσάλας δὲ Κορβῆνος ἐδικαίου πληγαῖς κολασθέντας ἐπὶ σκηνῆς γυμνοὺς ἀποδοθῆναι τοῖς στρατηγοῖς τῶν πολεμίων, ὅπως εἰδῶσιν, οἷων δέονται στρατευόμενοι συμποτῶν καὶ συνήθων· ἔνιοι μὲν τῶν παρόντων ἐγέλασαν, Πόπλιος δὲ Κάσκας, ὁ πρῶτος Καίσαρα πατάζας· «Οὐ καλῶς (ἔφη) » τεθνηκότι Κασσίῳ παίζοντες καὶ γελωτοποιοῦντες ἐναγίζομεν » σὸ δ' (εἶπεν), ὦ Βρούτε, δείξεις, ὅπως ἔχεις μνήμης πρὸς » τὸν στρατηγόν, ἢ κολάσας, ἢ φυλάζας τοὺς χλευασομένους » καὶ κακῶς ἐροῦντας αὐτόν». Πρὸς τοῦτο Βρούτος, εὖ μάλα δυσχεράνας· «Τί οὖν (εἶπεν) ἐμοῦ πυνθάνεσθε, Κάσκα, καὶ » οὐ πράττετε τὸ δόξαν ὑμῖν »; Ταύτην ἐκείνου τὴν ἀπόκρισιν συγκατάθεσιν ποιησάμενοι κατὰ τῶν ἀθλίων ἀνθρώπων, διέφθειραν αὐτοὺς ἀπαγαγόντες.

Μς. Ἐκ τούτου τὴν δωρεάν ἀπέδωκε τοῖς στρατιώταις, καὶ μικρὸν μεμψάμενος ἐπὶ τῷ τὸ σύνθημα μὴ λαβόντας ἄνευ παραγγέλματος ἀτακτότερον ἐναλέσθαι τοῖς πολεμίοις, ὑπέσχετο καλῶς ἀγωνισαμένους δύο πόλεις εἰς ἀρπαγὴν, καὶ ὠφέλειαν ἀνήσειν, Θεσσαλονίκην καὶ Λακεδαίμονα. Τοῦτο τῷ Βρούτου βίῳ μόνον ἔνεσι τῶν ἐγκλημάτων ἀναπολόγητον· εἰ καὶ πολὺ τούτων δεινότερα νικητήρια τοῖς στρατευομένοις Ἀντώνιος καὶ Καῖσαρ ἐξέτισαν, ὀλίγου δεῖν πάσης Ἰταλίας τοὺς παλαιοὺς οἰκήτορας ἐξελάσαντες, ἵνα χώραν ἐκείνοι καὶ πόλεις τὰς μὴ προσηκούσας λάβωσιν. Ἀλλὰ τούτοις μὲν ἄρχειν καὶ κρατεῖν ὑπέκειτο τοῦ πολέμου τέλος· Βρούτῳ δὲ διὰ δόξαν ἀρετῆς οὔτε νικᾶν, οὔτε σώζεσθαι, συνεχωρεῖτο παρὰ τῶν πολλῶν, ἢ μετὰ τοῦ καλοῦ καὶ δικαίου· καὶ ταῦτα, Κασσίου τεθνηκότος, ὅς αἰτίαν εἶχε καὶ Βρούτον ἐνάγειν εἰς ἕνα τῶν βίαιοτέρων.

Ἄλλ' ὥσπερ ἐν πλῶ, πηδαλίου συντριβέντος, ἕτερα ζύλα προσηλοῦν καὶ προσαρμόττειν ἐπιχειροῦσιν, οὐκ εἶ μὲν, ἀναγκαῖα δὲ, μαχόμενοι πρὸς τὴν χρεῖαν· οὕτω Βρούτος ἐν δυνάμει τοσαύτῃ καὶ μετεώροις πράγμασιν οὐκ ἔχων ἰσορροποῦντα στρατηγόν, ἠναγκάζετο χρῆσθαι τοῖς παροῦσι, καὶ πολλὰ πράσσειν καὶ λέγειν τῶν ἐκείνοις δοκούντων. Ἐδόκει δ', ὅσα τοὺς Κασσίου στρατιώτας ᾤετο βελτίους παρέξειν· δυσμεταχειρίσοι γὰρ ἦσαν, ἐν μὲν τῷ στρατοπέδῳ δι' ἀναρχίαν θρασυνόμενοι, πρὸς δὲ τοὺς πολεμίους διὰ τὴν ἥτταν ἀποδειλιῶντες.

MZ. Οὐδὲν δὲ βέλτιον εἶχε τὰ πράγματα τοῖς περὶ Καίσαρα καὶ Ἀντώνιον, ἀγορᾶ τε χρωμένοις ἀναγκαῖα, καὶ διὰ κοιλότητα τοῦ στρατοπέδου χειμῶνα μοχθηρὸν προσδοκῶσιν. Εἰλούμενοι γὰρ πρὸς ἔλσει, καὶ μετὰ τὴν μάχην ὄμβρων φθινοπωρινῶν ἐπιγενομένων, πηλοῦ κατεπίμπλαντο τὰς σκηνάς, καὶ ὕδατος παραχρῆμα πηγνυμένου διὰ ψύχος. Ἐν τούτῳ δ' οὔσιν αὐτοῖς ἦκον ἀγγελίαι περὶ τῆς κατὰ θάλατταν γενομένης ἀτυχίας περὶ τὴν στρατιάν. Ἐξ Ἰταλίας γὰρ πολλὴν κομιζομένην παρὰ Καίσαρος αἱ Βρούτου νῆες ἐπιπεσοῦσαι διέφθειραν, ὧν ὀλίγοι παντάπασι τοὺς πολεμίους διαφυγόντες, ὑπὸ λιμοῦ τῶν ἰσίων καὶ τῶν σχοινίων ἐσθίοντες διεγένοντο. Ταῦτ' ἀκούσαντες ἔσπευδον διὰ μάχης κριθῆναι, πρὶν αἰσθῆσθαι τὸν Βρούτον, ὅσον αὐτῷ γέγονεν εὐτυχίας. Καὶ γὰρ μιᾷ ἡμέρᾳ συνέζητόν τε κατὰ γῆν ἅμα καὶ τὸν κατὰ θάλατταν ἀγῶνα κριθῆναι. Τύχῃ δὲ τινι μᾶλλον, ἢ κακίᾳ τῶν ἐν ταῖς ναυσὶν ἡγεμόνων, ἠγνόησε τὸ κατόρθωμα Βρούτος, ἡμερῶν εἴκοσι διαγενομένων. Οὐ γὰρ ἂν εἰς δευτέραν μάχην προῆλθε, τὰ μὲν ἀναγκαῖα τῇ στρατιᾷ παρεσκευασμένος εἰς πολὺν χρόνον, ἐν καλῷ δὲ τῆς χώρας ἰδρυμένος, ὥστε καὶ χειμῶνος ἀπαθὲς, καὶ πρὸς τοὺς πολεμίους δυσσεχθίαςον ἔχειν τὸ στρατόπεδον· τῷ δὲ κρατεῖν βεβαίως τῆς θαλάττης, καὶ νενικηκέναι πεζῇ τὸ κατ' αὐτόν,

ἐπ' ἐλπίδων μεγάλων καὶ φρονήματος γεγωνώς. Ἀλλὰ τῶν πραγμάτων, ὡς ἔοικεν, οὐκέτι πολλοῖς ὄντων καθεκτῶν, ἀλλὰ μοναρχίας δεομένων, ὁ θεός, ἐξάγειν καὶ μεταστῆσαι τὸν μόνον ἐμποδῶν ὄντα τῷ κρατεῖν δυναμένῳ βουλόμενος, ἀπέκρυψε τὴν τύχην ἐκείνην, καίπερ ἐγγυτάτῳ τοῦ μὴ λαθεῖν τὸν Βρούτον ἀφικομένην. Μέλλοντος γὰρ αὐτοῦ μάχεσθαι, πρὸ μιᾶς ἡμέρας ὀψὲ Κλώδιός τις ἐκ τῶν πολεμίων αὐτόμολος ἦεν ἀγγέλλων, ὅτι διεσθαρμένον ἠσθημένον τὸν σόλον οἱ περὶ Καίσαρα, σπεύδουσι διαγωνίσασθαι. Ταῦτα λέγων ὁ ἄνθρωπος οὐκ εἶχε πίσιν· οὐδ' εἰς ὄψιν ἦλθε τῷ Βρούτῳ, καταφρονηθεὶς παντάπασιν, ὡς μηδὲν ἀκηκῶς ὑγιές, ἢ τὰ ψευδῆ πρὸς χάριν ἀπαγγέλλων.

ΜΗ. Ἐν ἐκείνῃ δὲ τῇ νυκτὶ πάλιν φασὶν εἰς ὄψιν ἔλθεῖν τὸ φάσμα τῷ Βρούτῳ, καὶ τὴν αὐτὴν ἐπιδειξάμενον ὄψιν, οὐδὲν εἰπεῖν, ἀλλ' οἴχεσθαι. Πόπλιος δὲ Βολούμνιος, ἀνὴρ φιλόσοφος καὶ συνεστρατευμένος ἀπ' ἀρχῆς Βρούτῳ, τοῦτο μὲν οὐ λέγει τὸ σημεῖον, μελισσῶν δέ φησι τὸν πρῶτον ἀετὸν ἀνάπλεων γενέσθαι· καὶ τῶν ταξιάρχων τινὸς ἀπ' αὐτομάτου τὸν βραχίονα μύρον ῥόδινον ἐξανθεῖν, καὶ πολλάκις ἐξαλείφοντας καὶ ἀπομάττοντας μηδὲν περαίνειν· καὶ πρὸ τῆς μάχης αὐτῆς ἀετοὺς δύο συμπεσόντας ἀλλήλοις ἐν μεταίχμιῳ τῶν στρατοπέδων μάχεσθαι, καὶ σιγὴν ἄπισον ἔχειν τὸ πεδίον, θεωμένων ἀπάντων, εἶξε δὲ καὶ φυγεῖν τὸν κατὰ Βρούτον. Ὁ δ' Αἰθίοψ περιβόητος γέγονεν, ὁ τῆς πύλης ἀνοιχθείσης ἀπαντήσας τῷ φέροντι τὸν ἀετὸν, καὶ κατακοπέει ταῖς μαχαίραις ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν οἰωνισαμένων.

ΜΘ. Προαγαγὼν δὲ τὴν Φάλαγγα, καὶ καταστήσας ἐναντίαν τοῖς πολεμίοις, ἐπέιχε πολὺν χρόνον. Ἰποψίαί γὰρ αὐτῷ καὶ μηνύσεις κατὰ τινων προσέπιπτον ἐπισκοποῦντι τὸ στρατεύμα· καὶ τοὺς ἱππέας ἐώρα μάχης ἄρχειν οὐ πάνυ προθύμους ὄντας,

ἀλλ' αἰεὶ προσμένοντας τὸ τῶν πεζῶν ἔργον. Εἴτ' ἐξαίφνης ἀνὴρ πολεμικὸς, καὶ τετιμημένος ἐπ' ἀνδρείῃ διαπρεπῶς, παρὰ τὸν Βροῦτον αὐτὸν ἐξιππασάμενος, μεταβάλλεται πρὸς τοὺς πολεμίους· Καμουλάτος δ' ἐκαλεῖτο. Τοῦτον ἰδὼν ὁ Βροῦτος ἠλγησεν ἰσχυρῶς· καὶ τὰ μὲν ὑπ' ὀργῆς, τὰ δὲ φόβῳ μείζονος μεταβολῆς καὶ προδοσίας, εὐθύς ἐπὶ τοὺς ἐναντίους ἤγεν, εἰς ὄραν ἐνάτην τοῦ ἡλίου καταφερομένου. Καὶ τῷ μὲν καθ' αὐτὸν ἐκράτησε μέρος, καὶ προῆλθεν ὑποχωροῦντι τῷ ἀρισερῷ τῶν πολεμίων ἐγκείμενος· καὶ συνεπέρρωσαν οἱ ἱππεῖς, ἅμα τοῖς πεζοῖς ἐμβαλόντες τεταραγμένοις. Τὸ δ' ἕτερον κέρας, ὡς μὴ κυκλωθεῖη, τῶν ἡγεμόνων ἀντιπαρεξαγόντων, πλήθει λειπόμενον, διεσπᾶτο μέσον, καὶ γιγνόμενον ἀσθενές, οὐκ ἀντεῖχε τοῖς ἐναντίοις, ἀλλ' ἔφυγε πρῶτον. Οἱ δὲ τοῦτο διακόψαντες εὐθύς ἐκυκλοῦντο τὸν Βροῦτον, αὐτὸν μὲν ὅσα στρατηγικῆς καὶ στρατιωτικῆς ἀρετῆς ἔργα καὶ χειρὶ καὶ γνώμῃ παρὰ τὰ δεινὰ πρὸς τὸ νικᾶν ἀποδεικνύμενον· ᾧ δὲ πλέον ἔσχε τῆ προτέρᾳ μάχῃ, τούτῳ βλαπτόμενον. Τῶν μὲν γὰρ πολεμίων τὸ νικηθὲν εὐθύς ἀπολώλει τότε· τῶν δὲ Κασσίου τραπέντων ὀλίγοι διερθάρησαν, οἱ δὲ σωζόμενοι, τῷ προητηθῆσθαι περιθεεῖς ὄντες, ἀνέπλησαν ἀθυμίας καὶ ταραχῆς τὸ πλεῖστον τοῦ στρατεύματος. Ἐνταῦθα καὶ Μάρκος, ὁ Κάτωνος υἱός, ἐν τοῖς ἀρίστοις καὶ γενναυστάτοις τῶν νέων μαχόμενος, καὶ καταπονούμενος, οὐκ ἔφυγεν, οὐδ' εἴξεν, ἀλλὰ χρώμενός τε τῇ χειρὶ, καὶ φράζων, ὅστις εἶη, καὶ πατρόθεν ὀνομάζων, ἔπεσεν ἐπὶ πολλοῖς νεκροῖς τῶν πολεμίων. Ἐπιπτον δὲ καὶ τῶν ἄλλων οἱ κράτιςοι, τοῦ Βρούτου προκινδυνεύοντες.

N. Ἦν δὲ τις Λουκίλλιος, ἀνὴρ ἀγαθός, ἐν τοῖς ἐταίροις. Οὗτος ὄρων βαρβάρους τινὰς ἱππέας ἐν τῇ διώξει τῶν μὲν ἄλλων οὐδένα ποιουμένους λόγον, ἐλαύνοντας δὲ ῥύδην ἐπὶ τὸν Βροῦτον, ἔγνω παρακινδυνεύσας ἐμποδῶν αὐτοῖς γενέσθαι. Καὶ

μικρὸν

μικρὸν ὑπολειφθεὶς, αὐτὸς ἔφη Βροῦτος εἶναι καὶ πιθανὸς ἦν, πρὸς Ἀντώνιον δεόμενος ἄγειν ἑαυτὸν, ὡς Καίσαρα δεδουκώς, ἐκείνῳ δὲ θαρρῶν. Οἱ δ', ἀσπασάμενοι τὸ εὖρημα, καὶ τύχῃ τινὶ θαυμαστῇ κεχρησθαι νομίζοντες, ἤγον τὸν ἄνδρα σκότους ἤδη, προπέμφαντες ἐξ αὐτῶν τινὰς ἀγγέλους, παρὰ τὸν Ἀντώνιον. Αὐτὸς τ' οὖν ἤσθεις ἀπήντα τοῖς ἄγοισι· καὶ τῶν ἄλλων οἱ πιθανόμενοι, ζῶντα Βροῦτον κομίζεσθαι, συνετρόχαζον, οἱ μὲν ἐλσεινὸν ἠγούμενοι τῆς τύχης, οἱ δὲ τῆς δόξης ἀνάξιον, ἄγραν βαρβάρων ὑπὸ φιλοψυχίας γενόμενον. Ἐπεὶ δ' ἐγγὺς ἦσαν, ὁ μὲν Ἀντώνιος ὑπέστη, διαπορῶν, ὅπως χρὴ δέξασθαι τὸν Βροῦτον· ὁ δὲ Λουκίλλιος προσαχθεὶς, μάλα τεθαρόρηκώς·

« Μάρκον μὲν (εἶπεν), Ἀντώνιε, Βροῦτον οὐδεὶς ἤρηκεν, οὐδ' ἂν ἔλοι πολέμιος· μὴ τοσοῦτον ἡ τύχῃ κρατήσῃς τῆς ἀρετῆς!

« Ἄλλ' ἐκεῖνος εὐρεθήσεται ζῶν, ἢ που καὶ νεκρὸς, ἀξίως κείμενος ἑαυτοῦ. Ἐγὼ δὲ τοὺς σοὺς στρατιώτας παρακρουσάμενος ἤκω, παθεῖν οὐδὲν ἐπὶ τούτῳ τῶν ἀνηκέστων παραιτούμενος». Ταῦτ' εἰπόντος τοῦ Λουκίλλιου, καὶ πάντων ἐκπλαγέντων, Ἀντώνιος πρὸς τοὺς κομίσαντας αὐτὸν ἀποβλέψας·

« Ἦπου χαλεπῶς (εἶπεν), ὦ στρατιώται, φέρετε τῇ ἀμαρτίᾳ περιυβρίσθαι δοκοῦντες. Ἄλλ' εὖ ἴτε κρείττονα τῆς ζητουμένης ἄγρας εὐρηκότες· πολέμιον γὰρ ζητοῦντες, ἤκετε φίλον ἡμῖν κομίζοντες. Ὡς ἐγὼ Βρούτῳ μὲν οὐκ οἶδα, μὰ τοὺς θεοὺς! ὅ τι ἂν ἐχρησάμην ζῶντι· τοιούτων δ' ἀνδρῶν φίλων τυγχάνοιμι μᾶλλον, ἢ πολεμίων!» Ταῦτ' εἰπὼν, καὶ τὸν Λουκίλλιον ἀσπασάμενος, τότε μὲν ἐνὶ τῶν φίλων συνέστησεν, ὕστερον δὲ χρώμενος εἰς πάντα πιστῶ καὶ βεβαίῳ διετέλεσεν.

ΝΑ. Βροῦτος δὲ, διαβάς τι ρεῖθρον ὑλῶδες καὶ παράκρημον, ἤδη σκότους ὄντος, οὐ πολὺ προῆλθεν, ἀλλ' ἐν τόπῳ κοίλῳ καὶ πέτραν ἔχοντι μεγάλην προκειμένην καθίσας, ὀλίγων περὶ αὐτὸν

ἡγεμόνων καὶ φίλων ὄντων, πρῶτα μὲν ἀποβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἀστέρων ὄντα μεσόν, ἀνεφθέγγετο δύο σίχους, ὧν τὸν ἕτερον Βολοῦμιος ἀνέγραψε:

Ζεῦ, μὴ λάθῃ σε τῶνδ' ὡς αἴτιος κακῶν!

τοῦ δ' ἑτέρου φησὶν ἐπιλαθέσθαι. Μετὰ δὲ μικρὸν τῶν ἐν τῇ μάχῃ πρὸ αὐτοῦ πεσόντων ἑταίρων ἕκασον ὀνομάζων, μάλιστα τῇ Φλαβίου μνήμῃ καὶ τῇ Λαβειῶνος ἐπεσέναξεν. Ἦν δ' αὐτοῦ πρεσβευτὴς ὁ Λαβειῶν, ὁ δὲ Φλάβιος, ἑπαρχος τῶν τεχνιτῶν. Ἐν τούτῳ δέ τις, αὐτὸς τε διψήσας, καὶ τὸν Βροῦτον ὄρων ὁμοίως ἔχοντα, λαβῶν κράνος ἐπὶ τὸν πύλαμον κατέδραμε. Ψόφου δὲ κατὰ θάτερα προσπεσόντος, Βολοῦμιος προήλθε κατοψόμενος, καὶ σὺν αὐτῷ Δάρδανος, ὁ ὑπασπιστής. Ἐπανελθόντες δὲ μετὰ μικρὸν, ἠρώτησαν περὶ τοῦ πόματος. Ἠθικῶς δὲ σφόδρα μειδιάσας ὁ Βροῦτος πρὸς τὸν Βολοῦμιον· « Ἐμπέ- » ποται (εἶπεν), ἀλλ' ἕτερον ὑμῖν κομισθήσεται ». Περμαθείς δ' ὁ αὐτὸς ἐκινδύνευεν ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀλῶναι, καὶ μόλις ἐσώθη τετρωμένος. Εἰκάζοντι δ' αὐτῷ μὴ πολλοὺς ἐν τῇ μάχῃ τεθνάναι, Στατύλλιος ὑπέστη διὰ τῶν πολεμίων ἐκπαισάμενος (ἄλλως γὰρ οὐκ ἦν) κατοψέσθαι τὸ στρατόπεδον, καὶ πυρσὸν ἄρας, ἄνπερ εὖρη τάκεϊ σωζόμενα, πάλιν ἀφίξεσθαι πρὸς αὐτόν. Ὁ μὲν οὖν πυρσὸς ἤρθη, τοῦ Στατύλλιου παρελθόντος εἰς τὸ στρατόπεδον· ὡς δ' οὐκ ἐπανάηι χρόνῳ πολλῷ, Βροῦτος εἶπεν· « Ἄν ζῆ Στατύλλιος, ἀφίξεται ». Συνέβη δ' αὐτὸν ἐπανερχόμενον ἐμπεσεῖν εἰς τοὺς πολεμίους καὶ διαφραρῆναι.

NB. Προϊούσης δὲ τῆς νυκτός, ἀποκλίνας, ὡς ἔτυχε καθεζόμενος, πρὸς οἰκέτην ἑαυτοῦ, Κλειῖτον, ἐλάλει. Σιωπῶντος δὲ τοῦ Κλειῖτου καὶ δακρύοντος, αὐθις ἐπισπασάμενος τὸν ὑπασπιστήν, Δάρδανον, ἰδίᾳ τινὰς αὐτῷ προσέφερε λόγους. Τέλος δὲ, τὸν Βολοῦμιον αὐτὸν Ἕλληνας τῶν λόγων καὶ τῆς ἀσκήσεως ὑπεμίμησκει καὶ παρεκάλει τῇ χειρὶ συναρπάσθαι τοῦ ζήφορος

αὐτῷ, καὶ συνεπερεῖσαι τὴν πληγὴν. Τοῦ δὲ Βολουμανίου διω-
σαμένου, καὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως ἐχόντων, εἰπόντος δὲ τινος,
ὡς δεῖ μὴ μένειν, ἀλλὰ φεύγειν, ἐξανατὰς· « Πάνυ μὲν οὖν
» (ἔφη) φευκτέον· ἀλλ' οὐ διὰ τῶν ποδῶν, ἀλλὰ διὰ τῶν
» χειρῶν ». Ἐμβαλὼν δὲ τὴν δεξιὰν ἐκάτω μάλα φαιδρός,
ἠδουσαι μὲν ἔφη μεγάλην ἠδονὴν, ὅτι τῶν φίλων αὐτὸν οὐδεὶς
ἐφείσατο, τῇ τύχῃ δ' ἐγκαλεῖν ὑπὲρ τῆς πατρίδος· ἑαυτὸν δὲ
τῶν νενικηκότων μακαριώτερον νομίζειν, οὐκ ἐχθές, οὐδὲ πρόην
μόνον, ἀλλὰ καὶ νῦν ἀπολείποντα δόξαν ἀρετῆς, ἣν οὐθ' ὄπλοις,
οὔτε χρήμασιν, ἀπολείψουσιν οἱ κεκρατηκότες· ὡς μὴ δοκεῖν,
ὅτι δικαίους ἄνδρας ἄδικοι, καὶ κακοὶ χρητοὺς ἀπολέσαντες,
οὐ προσηκόντως ἄρχουσι. Δειθεῖς δὲ καὶ παρακαλέσας σώζειν
ἑαυτοὺς, ἀνεχώρησεν ἀπωτέρω μετὰ δύο, ἢ τριῶν, ὧν ἦν καὶ
στράτων, ὁ ἀπὸ λόγων ῥητορικῶν γεγονώς αὐτῷ συνήθης. Καὶ
τοῦτον ἐγγιστα παρασησάμενος ἑαυτῷ, καὶ τὸ ξίφος γυμνὸν ἐπὶ
τῆς λαβῆς ταῖς χερσὶν ἀμφοτέραις ἐρείσας καὶ περιπεσῶν ἐτε-
λεύτησεν. Οἱ δὲ φασιν, οὐκ αὐτὸν, ἀλλὰ τὸν Στράτωνα, πολλὰ
πάνυ τοῦ Βρούτου δεηθέντος, ἀποσρέψαντα τὴν ὄψιν, ὑποση-
σαι τὸ ξίφος· ἐκεῖνον δὲ ῥύμη προσβαλόντα τὸ σέρον καὶ δι-
ώσαντα, συντόμως ἀποθανεῖν.

ΝΓ. Τοῦτον δὲ τὸν Στράτωνα Μεσσάλας, ἑταῖρος ὢν Βρούτῳ,
Καίσαρι διαλλαγείς, ἐπὶ σχολῆς ποτε προσήγαγε, καὶ δακρύσας
εἶπεν· « Οὗτός ἐστιν, ὦ Καῖσαρ, ὁ ἀνὴρ, ὁ τῷ ἐμῷ Βρούτῳ
» τὴν τελευταίαν ὑπουργήσας χάριν ». Αποδεξάμενος οὖν ὁ
Καῖσαρ, ἔσχεν αὐτὸν ἐν τε τοῖς πόνοις καὶ ἐν τοῖς περὶ Ἄκτιον
ἀγῶσιν ἕνα τῶν περὶ αὐτὸν ἀγαθῶν γενομένων Ἑλλήνων. Αὐτὸν
δὲ τὸν Μεσσάλαν λέγουσιν ὑσερον ἐπαινούμενον ὑπὸ Καίσαρος,
ὅτι, καίπερ ἐν Φιλίπποις πολεμιώτατος αὐτοῖς γενόμενος διὰ
Βρούτον, ἐν Ἄκτιῳ προθυμώτατον ἑαυτὸν παρέσχεν· « Ἐγὼ σοι
» (φάναι), ὦ Καῖσαρ, δεῖ τῆς βελτίονος καὶ δικαιοτέρας

τιμῆς καὶ μερίδος ἐγενόμην». Τὸν δὲ Βρούτον ὁ Ἀντώνιος ἀνευρίων τεθνηκότα, τὸ μὲν σῶμα τῇ πολυτελεστάτῃ τῶν ἑαυτοῦ φοινικίδων περιβαλεῖν ἐκέλευσεν. ὕψερον δὲ τὴν φοινικίδα κεκλεμμένην αἰσθόμενος, ἀπέκτεινε τὸν ὑφελόμενον. Ἐὰ δὲ λείψανα πρὸς τὴν μητέρα τοῦ Βρούτου, Σερβιλίαν, ἀπέπεμψε. Πορκίαν δὲ, τὴν Βρούτου γυναῖκα, Νικόλαος ὁ φιλόσοφος ἰσορεῖ, καὶ Οὐαλέριος Μάξιμος, βουλομένην ἀποθανεῖν, ὡς οὐδεὶς ἐπέτρεπε τῶν φίλων, ἀλλὰ προσέκειντο καὶ παρεφύλαττον, ἐκ τοῦ πυρὸς ἀνασπάσασαν ἄνθρακας καταπιεῖν, καὶ τὸ σῶμα συγκλείσασαν καὶ μύσασαν, οὕτω διασθρῆναι. Καίτοι φέρεται τις ἐπιστολὴ Βρούτου πρὸς τοὺς φίλους, ἐγκαλοῦντος καὶ ὀλοφυρομένου περὶ τῆς Πορκίας, ὡς ἀμεληθείσης ὑπὸ αὐτῶν, καὶ προελομένης διὰ νόσον καταλιπεῖν τὸν βίον. Ἔοικεν οὖν ὁ Νικόλαος ἠγνοσηκέναι τὸν χρόνον· ἐπεὶ τό γε πάθος καὶ τὸν ἔρωτα τῆς γυναικὸς, καὶ τὸν τρόπον τῆς τελευτῆς ὑπονοῆσαι δίδωσι καὶ τὸ ἐπιστόλιον, εἴπερ ἄρα τῶν γνησίων ἐστίν.

Ἐπειδὴ δὲ τὸν Βρούτον ὁ Ἀντώνιος ἀνευρίων τεθνηκότα, τὸ μὲν σῶμα τῇ πολυτελεστάτῃ τῶν ἑαυτοῦ φοινικίδων περιβαλεῖν ἐκέλευσεν. ὕψερον δὲ τὴν φοινικίδα κεκλεμμένην αἰσθόμενος, ἀπέκτεινε τὸν ὑφελόμενον. Ἐὰ δὲ λείψανα πρὸς τὴν μητέρα τοῦ Βρούτου, Σερβιλίαν, ἀπέπεμψε. Πορκίαν δὲ, τὴν Βρούτου γυναῖκα, Νικόλαος ὁ φιλόσοφος ἰσορεῖ, καὶ Οὐαλέριος Μάξιμος, βουλομένην ἀποθανεῖν, ὡς οὐδεὶς ἐπέτρεπε τῶν φίλων, ἀλλὰ προσέκειντο καὶ παρεφύλαττον, ἐκ τοῦ πυρὸς ἀνασπάσασαν ἄνθρακας καταπιεῖν, καὶ τὸ σῶμα συγκλείσασαν καὶ μύσασαν, οὕτω διασθρῆναι. Καίτοι φέρεται τις ἐπιστολὴ Βρούτου πρὸς τοὺς φίλους, ἐγκαλοῦντος καὶ ὀλοφυρομένου περὶ τῆς Πορκίας, ὡς ἀμεληθείσης ὑπὸ αὐτῶν, καὶ προελομένης διὰ νόσον καταλιπεῖν τὸν βίον. Ἔοικεν οὖν ὁ Νικόλαος ἠγνοσηκέναι τὸν χρόνον· ἐπεὶ τό γε πάθος καὶ τὸν ἔρωτα τῆς γυναικὸς, καὶ τὸν τρόπον τῆς τελευτῆς ὑπονοῆσαι δίδωσι καὶ τὸ ἐπιστόλιον, εἴπερ ἄρα τῶν γνησίων ἐστίν.

ΔΙΩΝΟΣ ΚΑΙ ΒΡΟΥΤΟΥ

ΣΥΓΚΡΙΣΙΣ.

ΠΟΛΛῶΝ τοίνυν τοῖς ἀνδράσιν ὑπαρξάντων καλῶν, ἐν τοῖς πρώτοις δὲ, τοῦ μεγίστους ἐλαχίσταις ἀφορμαῖς γενέσθαι, τοῦτο τῷ Δίῳ κάλλιστόν ἐστιν. Οὐ γὰρ εἶχε τὸν ἀμφισβητοῦντα, καθάπερ ὁ Βρούτος Κάσσιον, ἀνδρα πρὸς μὲν ἀρετὴν καὶ δόξαν οὐχ ὁμοίως ἀξιοπίστον, εἰς δὲ τὸν πόλεμον οὐκ ἐλάττονας τόλμῃ καὶ δεινότητι καὶ πράξει συμβολὰς παρασχόμενον· ὃ γὰρ καὶ τοῦ παντός ἔργου προσποιῶσιν ἔνοι τὴν ἀρχὴν, ἡγεμόνα τῆς ἐπὶ Καίσαρα γνώμης τοῦτον ἀτρεμοῦντι Βρούτῳ γενέσθαι λέγοντες. Δίῳ δ', ὡσπερ ὄπλα καὶ πλοῖα καὶ στρατιωτικὴν δύναμιν, οὕτω καὶ φίλους καὶ συνεργούς ἐπὶ τὴν πρᾶξιν αὐτὸς ἑαυτῷ φαίνεται κτησάμενος. Οὐ μὴν οὐδ', ὡς Βρούτος ἐκ τῶν πραγμάτων αὐτῶν καὶ τοῦ πολέμου πλοῦτον ἔσχε καὶ δύναμιν, οὕτω καὶ Δίῳ, ἀλλὰ τῷ πολέμῳ προεισήνεγκεν αὐτὸς τὸν ἑαυτοῦ πλοῦτον, ὑπὲρ τῆς τῶν πολιτῶν ἐλευθερίας τοῖς τῆς φυγῆς ἐφοδίους προκαταχρησάμενος. Ἔτι δὲ, Βρούτος μὲν καὶ Κάσσιος, οὐκ ὄν ἀσφαλὲς ἡσυχίαν ἄγειν ἐκπεσοῦσι τῆς Ρώμης, ἀλλ' ὠφληκῶσι δίκην θανάτου καὶ διωκομένοις, ἀναγκαίως εἰς τὸν πόλεμον κατέφυγον· καὶ τὰ σώματα τοῖς ὄπλοις παρακαταθέμενοι διεκινδύνευσαν ὑπὲρ αὐτῶν τὸ πλεόν, ἢ τῶν πολιτῶν· Δίῳ δ', ἀδεέστερον ἐν τῇ φυγῇ τοῦ φυγαδεύσαντος τυράννου καὶ ἡδῖον διάγων, ἀνέρριψεν ἑκὼν κίνδυνον τοσοῦτον ἐπὶ τῷ σώσει Σικελίαν.

B. Καὶ μὴν οὐχ ὅμοιον, Διονυσίου Συρακουσίους, ἢ Καίσαρος ἀπαλλαγῆναι Ρωμαίοις. Ὁ μὲν γὰρ οὐδ' ἠρνεῖτο τύραννος εἶναι, κακῶν τε μυρίων ἐμπεπλήκει Σικελίαν· ἡ δὲ Καίσαρος

ἀρχή, συνταλένη μὲν οὐκ ὀλίγα τοῖς ἐναντιουμένοις πράγματα
 παρέσχε, δεξαμένοις δὲ καὶ κρατηθεῖσιν ὄνομα καὶ δόκησις
 ἐφάνη μόνον, ἔργον δ' ἀπ' αὐτῆς οὐδὲν ὠμὸν, οὐδὲ τυραννικόν,
 ὑπῆρξεν. Ἀλλὰ καὶ δεσόμενοις ἔδοξε τοῖς πράγμασι μοναρχίας,
 ὁπρῶτατος ὡς περ ἰατρός ὑπ' αὐτοῦ τοῦ δαίμονος δεδόςθαι.
 Διὸ Καίσαρα μὲν εὐθύς ἐπόθησεν ὁ Ῥωμαίων δῆμος, ὥς χα-
 λειπὸς γενέσθαι καὶ ἀπαραίτητος τοῖς ἀπεικτονόσι. Δίωνα δ' ἡ
 Διονυσίου πάρεσις ἐκ Συθακουσῶν, καὶ τὸ μὴ κατασκάψαι τοῦ
 νεκροτέρου τυράννου τὸν τάφον, ἐπαίτιον μάλιστα πρὸς τοὺς πο-
 λιτάς, ἐποίησεν ὡς πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἡμεῖς οὐκ ἴσμεν.

[μα] Γ. ἐν αὐταῖς τοῖνυν Πταῖς πολεμικαῖς πράξεσιν ὁ μὲν Δίων
 ἀμεμπτος γέγονε στρατηγός, ὡς μὲν αὐτὸς ἐβούλετο τοῖς πράγ-
 μασιν ἄριστα χριόμενος, ἀ δ' ἐπταίσθη δι' ἐτέρους, ἀναλαβὼν
 καὶ μεταστήσας ἐπὶ τὸ βέλτιον. ὁ δὲ Βρούτος τὸν ἔσχατον ἀ-
 γῶνα ὑπὲρ τῶν ὄλων οὐθ' ὑπόσῆναι δοκεῖ φρονίμως, οὔτε σφαλεις
 ἐπανόρθωσιν εὑρεῖν, ἀλλ' ἀπέπειθε καὶ προσέτιο τὰς ἐλπίδας,
 οὐδ' ὅταν Πρωπήτιος ἐπιτολήσας τῇ τύχῃ καὶ ταῦτα, πολλῆς
 ὀρμὴν αὐτοῦ λειπομένης ἐλπίδος ἐν τοῖς ὅπλοις, ταῖς δὲ ναυσὶ
 κρατῶν πάσης βεβαίως τῆς θαλάσσης. Ὁ δὲ μέγιστόν ἐστιν, ὦν
 ἐγκαλοῦσι Βρούτω, τὸ, σωθέντα τῇ Καίσαρος χάριτι, καὶ σώ-
 σαντα τῶν συνεαλωκότων, ὅσους ἐβούλετο, καὶ φίλον νομιζό-
 μενον, καὶ προτιμηθέντα πολλῶν, αὐτόχειρα τοῦ σώσαντος
 γενέσθαι. τοῦτ' οὐκ ἄν τις εἴποι κατὰ Δίωνα. Ἀλλὰ τοῦναντίον,
 σοφικῆτος μὲν Διονυσίῳ καὶ φίλος ὦν [συν]ώρθου τὰ πράγματα
 καὶ συνδιεφύλαττεν. ἐκπεσὼν δὲ τῆς πατρίδος, καὶ ἀδικηθεὶς
 περὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὴν οὐσίαν ἀπολέσας, ἐκ προφανοῦς εἰς πό-
 θωρον κατέστη νόμιμον καὶ δίκαιον. Ἡ τοῦτ' ἀντιγράφει πρῶτον.
 Ὁ γὰρ εἰς ἑπᾶνον ὑπάρχει τοῖς ἀνδράσι μέγιστον, ἢ πρὸς τοὺς
 τυράννους ἀπέχθεια καὶ μισοπονηρία, τοῦτ' εἰλικρινές ἐστι τῷ
 Βρούτῳ καὶ καθαρὸν (ἴδια γὰρ οὐδὲν ἐγκαλῶν Καίσαρι, τῆς

κοινησεν προσκινδύνευσεν ἐλευθερίας)· ὁ δ' εἰ μὴ κακῶς ἔπαθεν αὐτός, οὐκ ἂν ἐπολέμησε. Καὶ τοῦτο δηλοῦται ταῖς Πλάτωνος ἐπιστολαῖς, ἐξ ὧν δῆλός ἐστιν ὡς ἀποβλήθεις τῆς τυραννίδος, οὐκ ἀποσάς, κατέλυσε Διονύσιον. Ἐπὶ Βρούτον μὲν καὶ Πομπηίου φίλον ἐποίησεν, ἐχθρὸν ὄντα, καὶ πολέμιον Καίσαρι, τὸ κοινήν συμφέρον, ὡς ἔχθρας ὄρω καὶ φιλίας ἐνὶ χρώμενον τῷ δικαίῳ. Δίῳ δὲ πρὸς χάριν ὄρθου πολλὰ Διονύσιον, ὅτ' ἦν βεβήαιος αὐτῷ, καὶ πρὸς ὀργὴν ἀπισθηθεὶς ἐπολέμησε. Διὸ τούτῳ μὲν οὐδ' οἱ φίλοι πάντες ἐπίστευσαν, ὡς μεταστῆσας Διονύσιον οὐκ ἂν βεβαιώσαιτο τὴν ἀρχὴν αὐτῷ, πρᾶγμ' ἄλλοι τυραννίδος ὀνόματι παραγαγὼν τοὺς πολίτας. Περὶ δὲ τοῦ Βρούτου, [καὶ] τῶν ἐχθρῶν ἦν ἀκούειν, ὅτι μόνος τῶν ἐπὶ Καίσαρα συναραμένων ἓνα προὔθετο σκοπὸν ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους, τὴν πατριὸν ἀποδοῦναι Ῥωμαίοις πολιτείαν.

Δ. Ἄνευ γε μὴν τούτων, ὁ πρὸς Διονύσιον ἀγὼν οὐχ ὅμοιος ἦν δήπου τῷ πρὸς Καίσαρα. Διονυσίου μὲν γὰρ οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἂν κατεφρόνησε τῶν συνήθων, ἐν μέθαις καὶ κύβοις καὶ γυναιξὶ τὰς πλείστας ποιουμένου διατριβάς· τὸ δὲ τὴν Καίσαρος κατάλυσιν εἰς νοῦν ἐμβαλέσθαι, καὶ μὴ φοβηθῆναι τὴν δεινότητα καὶ δύναμιν καὶ τύχην, οὐ καὶ τοῦνομα τοὺς Παρθυαίων καὶ Ἰνδῶν βασιλεῖς οὐκ εἶα καθεύδειν, ὑπερφουῦς ἦν ψυχῆς, καὶ πρὸς [τῷ] μῆθρ' ὑψίσθαι φόβῳ τοῦ φρονήματος γινομένης. Διὸ τῷ μὲν, ὀφθέντι μόνον ἐν Σικελίᾳ, μυριάδες οὐκ ὀλίγαι συνέστησαν ἐπὶ Διονύσιον· ἡ δὲ Καίσαρος δόξα καὶ πεσόντος ὄρθου τοὺς φίλους, καὶ τοῦνομα τὸν χρησάμενον ἦρεν ἐκ παιδὸς ἀμηχάνου πρῶτον εὐθὺς εἶναι Ῥωμαίων, ὡς ἀλεξιφάρμακον τοῦτο πρὸς τὴν Ἀντωνίου περιεψόμενον ἔχθραν καὶ δύναμιν. Εἰ δὲ φησὶ τις, ὅτι μεγάλοις μὲν ἀγῶσιν ὁ Δίῳ ἐξέβαλε τὸν τύραννον, Καίσαρα δὲ Βρούτος ἔκτεινε γυμνὸν καὶ ἀφύλακτον· αὐτὸ τοῦτο δεινότητος ἄκρας καὶ στρατηγίας ἦν ἔργον, ἄνδρα, τσαούτην

περιβεβημένον δύναμιν, ἀρύλακτον λαβεῖν καὶ γυμνόν. Οὐ γὰρ ἐξαίφνης, οὐδὲ μόνος, ἢ σὺν ὀλίγοις, ἐπιπεσὼν ἀνεῖλεν, ἀλλ' ἐκ πολλοῦ συνθεῖς τὸ βούλευμα, καὶ μετὰ πολλῶν ἐπιθέμενος, ὧν οὐδεὶς ἐψεύσατ' αὐτόν. Ἡ γὰρ εὐθὺς ἔκρινε τοὺς ἀρίστους, ἢ τῷ προκρίναι τοὺς πιστευθέντας ἀγαθοὺς ἐποίησε. Δίων δ', εἴτε κρίνας κακῶς, ἐπίστευσεν ἑαυτὸν πονηροῖς, εἴτε χρωμένος ἐποίησεν ἐκ χρηστῶν πονηροὺς, οὐδέτερον παθεῖν ἀνδρὶ φρονίμῳ προσῆκεν. Ἐπιτιμᾶ δὲ καὶ Πλάτων αὐτῷ τοιοῦτους ἐλομένῳ φίλους, ὑφ' ὧν ἀπώλετο.

Ε. Καὶ Δίωνος μὲν τιμωρὸς οὐδεὶς ἐφάνη πεσόντος· ἀλλὰ Βροῦτον καὶ τῶν πολεμίων Ἀντόνιος μὲν ἐθαψεν ἐνδόξως, Καῖσαρ δὲ καὶ τὰς τιμὰς ἐτήρησεν. Ἔστηκε δὲ χαλκοῦς ἀνδριάς ἐν Μεδιολάνῳ, τῆς ἐντὸς Ἄλπεων Γαλατίας. Τοῦτον ὕστερον ἰδὼν Καῖσαρ εἰκονικὸν ὄντα καὶ χαριέντως εἰργασμένον, παρῆλθεν· εἶτ' ἐπιστὰς μετὰ μικρὸν, ἀκρωμένων πολλῶν, τοὺς ἀρχοντας ἐκάλει, φάσκων, ἔκσπονδον αὐτῶν τὴν πόλιν εἰληφέναι, πολέμιον ἔχουσαν παρ' αὐτῇ. Τὸ μὲν οὖν πρῶτον, ὡς εἶκος, ἤρνοῦντο, καὶ, τίνα λέγοι, διαποροῦντες, εἰς ἀλλήλους ἀπέβλεψαν. Ὡς δ' ἐπιστρέψας ὁ Καῖσαρ πρὸς τὸν ἀνδριάντα, καὶ συναγαγὼν τὸ πρόσωπον· « Ἄλλ' οὐχ οὗτος (ἔφη), πολέμιος » ὧν ἡμέτερος, ἐνταῦθα ἔστηκεν »; ἔτι μᾶλλον καταπλαγέντες ἐσιώπησαν. Ὁ δὲ, μειδιάσας, ἐπήνεσέ τε τοὺς Γαλάτας, ὡς τοῖς φίλοις καὶ παρὰ τὰς τύχας βεβαίους ὄντας, καὶ τὸν ἀνδριάντα κατὰ χώραν μένειν ἐκέλευσεν.

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΑΡΑΤΟΣ.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΝ τινά παλαιάν, ἧ Πολύκρατες, δείσας, μὲν δοκεῖ, τὸ δύσφημον αὐτῆς, ὁ φιλόσοφος Χρῦσιππος, οὐχ ὄν ἔχει τρόπον, ἀλλ' ὡς αὐτὸς ᾤετο βέλτιον εἶναι, διατίθεται.

Τίς πατέρ' αἰνήσει, εἰ μὴ εὐδαίμονες υἱοί;

Διονυσόδωρος δ' ὁ Τροϊζήνιος, ἐλέγγων αὐτὸν, ἀντεκτιθήσει τὴν ἀληθινήν, οὕτως ἔχουσαν.

Τίς πατέρ' αἰνήσει, εἰ μὴ κακοδαίμονες υἱοί;

καί φησι, τοὺς ἀφ' αὐτῶν οὐδενὸς ἀξίους ὄντας, ὑποδουμένους δὲ προγόνων τινῶν ἀρεταῖς, καὶ πλεονάζοντας ἐν ταῖς ἐκείνων ἐπαίνοις, ὑπὸ τῆς παροιμίας ἐπισημαίνεσθαι. Ἀλλ' ὅ γε φύσει τὸ γενναῖον ἐπιπρέπει ἐκ πατέρων, κατὰ Πίνδαρον, ὥσπερ σοὶ πρὸς τὸ κάλλιστον ἀφομοιοῦντι τῶν οἰκοθεν παραδειγμάτων τὸν βίον, εὐδαίμον ἂν εἶη τὸ μεμνησθαι τῶν ἀπὸ γένους ἀρίστων, ἀκούοντας περὶ αὐτῶν αἰεὶ τι καὶ λέγοντας. Οὐ γὰρ ἰδίῳ ἀπορίᾳ καλῶν ἐξαρτῶσιν ἀλλοτρίων ἐπαίνων τὴν δόξαν, ἀλλὰ τοῖς ἐκείνων τὰ οἰκεῖα συνάπτοντες, ὡς καὶ τοῦ γένους, καὶ τοῦ βίου καθηγεμόνας εὐφημοῦσι. Διὸ καγὼ τὸν Ἀράτου, τοῦ σοῦ πολίτου καὶ προπάτορος, βίον, ὃν οὔτε τῇ δόξῃ τῇ περὶ σεαυτὸν, οὔτε τῇ δυνάμει καταισχύνεις, ἀπέσαλκά σοι συγγραψάμενος· οὐχ ὡς οὐχὶ πάντων ἀκριβέστατά σοι μεμεληκὸς ἐξ ἀρχῆς ἐπίσασθαι τὰς ἐκείνου πράξεις, ἀλλ' ὅπως οἱ παῖδες σου, Πολυκράτης καὶ Πυθοκλῆς, οἰκείοις παραδείγμασι ἐντρέφονται, τὰ μὲν ἀκούοντες, τὰ δ' ἀναγινώσκοντες, ἅπερ αὐτοὺς μιμεῖσθαι προσήκει. Φιλαύτου γὰρ ἀνδρὸς, οὐ φιλοκάλου, παντὸς αἰεὶ βέλτιστον αὐτὸν ἠγεῖσθαι.

B. Ἡ Σικυωνίων πόλις, ἐπεὶ τὸ πρῶτον ἐκ τῆς ἀκράτου καὶ

Δωρικῆς ἀριστοκρατίας, ὡσπερ ἁρμονίᾳ συγχυθείσης, εἰς στάσει· ἐνέπεσε καὶ φιλιτιμίᾳ δημαγωγῶν, οὐκ ἐπαύσατο νοσοῦσα καὶ ταραττομένη, καὶ τύραννον ἐκ τυράννου μεταβάλλουσα, μέχρις οὗ, Κλέωνος ἀναισιθέτου, εἴλοντο Τιμοκλείδαν ἄρχοντα καὶ Κλεινίαν, ἄνδρας ἐνδόξους τὰ μάλις καὶ ἐν δυνάμει τῶν πολιτῶν ὄντας. Ἢδῃ δὲ τινα τῆς πολιτείας κατάστασιν ἔχειν δοκούσης, Τιμοκλείδας μὲν ἀπέθανεν, Ἀβαντίδας δ', ὁ Πασέου, τυραννίδα πράττων ἑαυτῷ, τὸν Κλεινίαν ἀπέκτεινε· καὶ τῶν φίλων καὶ οἰκείων τοὺς μὲν ἐξέβαλε, τοὺς δ' ἀνείλεν. Ἐξήτει δὲ καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀνελεῖν, Ἄρατον, ἐπταετῆ καταλελειμμένον. Ἐν δὲ τῇ περὶ τὴν οἰκίαν ταραχῇ συνεκπετῶν τοῖς φεύγουσιν ὁ παῖς, καὶ πλανώμενος ἐν τῇ πόλει περίφοβος καὶ ἀβοήθητος, κατὰ τύχην ἔλαθεν εἰς οἰκίαν παρελθὼν γυναικὸς, ἀδελφῆς μὲν Ἀβαντίδου, Προφάντῳ δὲ, τῷ Κλεινίου ἀδελφῷ, γεγαμημένης, ὄνομα Σωσοῦς. Αὕτη δὲ, καὶ τὸ ἦθος οὔσα γενναία, καὶ σὺν θεῷ τινι τὸ παιδίον οἰομένη καταπεφευγῆναι πρὸς αὐτήν, ἀπέκρυψεν ἔνδον, εἶτα νυκτὸς εἰς Ἄργος ὑπεξέπεμψεν.

Γ. Οὕτω δ' ἐκκλαπέντι τῷ Ἀράτῳ, καὶ διαφυγόντι τὸν κίνδυνον, εὐθὺς μὲν ἐνεφύετο καὶ συνηύζετο τὸ σπῆδόν καὶ δάπυρον μῖσος ἐπὶ τοὺς τυράννους. Τρεφόμενος δὲ πρὸς τοῖς ἐν Ἄργει ξένοις καὶ φίλοις πατρίοις ἐλευθερίως, καὶ τὸ σῶμα βλαστάνον ὀρώων εἰς εὐεξίαν καὶ μέγεθος, ἐπέδωκεν ἑαυτὸν ἀσκήσει τῇ περὶ παλαίστραν, ὥστε καὶ πένταθλον ἀγωνίσασθαι, καὶ σφάρον τυχεῖν. Ἐπιραίνεται δ' ἀμέλει καὶ ταῖς εἰκόσιν ἀθλητικῇ τις ἰδέα, καὶ τὸ συνετὸν τοῦ προσώπου καὶ βασιλικὸν οὐ παντάπασιν ἀρνεῖται τὴν ἀθλητρίαν καὶ τὸ σκαφίον. Ὄθεν ἐνδεέτερον ἴσως, ἢ πολιτικῷ προσῆκον ἦν ἀνδρὶ, περὶ τὸν λόγον ἐσπούδασι· καίτοι γεγονέναι κομψότερον εἰπεῖν, ἢ δοκεῖ τισιν, ἐκ τῶν ὑπομνημάτων κρίνουσιν, ἃ παρέργως καὶ ὑπὸ

χειρα διὰ τῶν ἐπιτυχόντων ὀνομάτων ἀμιλλησάμενος κατέλιπε. Χρόνῳ δ' ὕπερον Ἀθαντίδαν μὲν οἱ περὶ Δεινίαν καὶ Ἀριστοτέλη, τὸν διαλεκτικόν, εἰωθότα τοῖς λόγοις αὐτῶν, κατ' ἀγορὰν σχολαζόντων, ἐκάστοτε παρσεῖναι καὶ συμφιλονεικεῖν, ἐμβαλόντες εἰς τοιαύτην διατριβήν, καὶ κατασκευάσαντες ἐπιβουλήν, ἀνείλον. Πισέαν δὲ, τὸν Ἀθαντίδου πατέρα, τὴν ἀρχὴν ὑπολαβόντα, Νικοκλῆς δολορονήσας, ἐκυτὸν ἀνέδειξε τύραννον. Τοῦτον ἐμφορέστατον λέγουσι τὴν ὄψιν Περιάνδρῳ, τῷ Κυβέλλου, γενέσθαι καθάπερ Ἀλκμαίῳ μὲν, τῷ Ἀμφιάρῳ, τὸν Πέρσην Ὀρόντην, ἔκτορι δὲ τὸν Λακεδαιμόνιον νεανίσκον, ὃν ἰσχυρεῖ Μυρσίλος ὑπὸ πλήθους τῶν θεωμένων, ὡς τοῦτ' ἔγνωσαν, καταπατηθῆναι.

Δ. Τοῦ δὲ Νικοκλέους τέσσαρας μῆνας τυραννοῦντος, ἐν οἷς πολλὰ κακὰ τὴν πόλιν ἐργασάμενος ἐκινδύνευεν ὑπ' Αἰτωλῶν ἐπιβουλευομένην αὐτὴν ἀποβαλεῖν, ἤδη μειράκιον ὁ Ἄρατος ὢν, ἀξίωμα λαμπρὸν εἶχε δι' εὐγένειαν καὶ φρόνημα, ὃ διέφαιεν οὐ μικρὸν, οὐδ' ἀργόν, ἐμβριθεὶς δὲ, καὶ παρ' ἡλικίαν ἀσφαλεστέρα γνώμη κεκαυμένον. Ὅθεν οἱ τε φυγάδες μάλισα τὸν νοῦν ἐκείνῳ προσεῖχον, ὃ τε Νικοκλῆς οὐκ ἠμέλει τῶν πραττομένων· ἀλλ' ἀδήλως παρεθεώρει καὶ παρεφύλαττεν αὐτοῦ τὴν ὀρμήν· τόλμημα μὲν οὐδὲν τηλικούτου δεδιώς, οὐδ' ἔργον οὐδὲν οὕτω παρακεκινδυνευμένον ὑποπτεύων δὲ τοῖς βασιλεῦσιν αὐτὸν διαλέγεσθαι φίλοις οὔσι καὶ ξένοις πατρώϊσι. Καὶ γὰρ ἀληθῶς ὁ Ἄρατος ἐπεχείρησε τὴν ὁδὸν ἐκείνην βαδίζειν. Ὡς δ' Ἀντίγονος μὲν ὑπισχνούμενος ἠμέλει, καὶ παρῆκε τὸν χρόνον, αἱ δ' ἀπ' Αἰγύπτου καὶ παρὰ Πτολεμαίου μακρὰν ἦσαν ἐλπίδες, ἔγνω δι' αὐτοῦ καταλύειν τὸν τύραννον.

Ε. Πρώτοις δὲ κοινοῦται τὴν γνώμην Ἀριστομάχῳ καὶ Ἐκδήλῳ. Τούτων ὁ μὲν ἐκ Σικυῶνος ἦν φυγάς, ὁ δὲ Ἐκδήλος Ἄρκας ἐκ Μεγάλης πόλεως, ἀνὴρ φιλόσοφος καὶ πρακτικὸς,

Ἄρκεσιλάου, τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ, γεγονώς ἐν ἄρει συνήθης. Δεξάμενων δὲ τούτων προθύμως, διελέγετο τοῖς ἄλλοις φυγάσιν· ὧν ὀλίγοι μὲν, αἰσχυθέντες ἐγκαταλιπεῖν τὴν ἐλπίδα, μετεῖχον τῶν πραττομένων, οἱ δὲ πολλοὶ καὶ τὸν Ἄρατον ἐπειρῶντο κατακωλύειν, ὡς ἀπειρίᾳ πραγμάτων θρασυνόμενον. Βουλευομένου δ' αὐτοῦ χωρίον τι τῆς Σικυωνίας καταλαβεῖν, ὅθεν ὠρμημένος διαπολεμήσει πρὸς τὸν τύραννον, ἦκεν εἰς Ἄργος ἀνὴρ Σικυώνιος ἐκ τῆς εἰρικτῆς ἀποδεδρακώς· ἦν δὲ τῶν φυγάδων ἐνός, Ξενοκλέους, ἀδελφός· καὶ τῷ Ἄρατι προσαχθεὶς ὑπὸ τοῦ Ξενοκλέους, ἔλεγε τοῦ τείχους, καθ' ὃν ὑπερβάς αὐτὸς ἐσώθη τόπον, ἐντὸς μὲν ὀλίγου δεῖν ἐπίπεδον εἶναι, προσπεφυκῶτα χωρίοις πετρώδεσι καὶ ὑψηλοῖς, τὸ δὲ ἕξωθεν ὕψος ὑπὸ κλιμάκων οὐ πάνυ ἀνέφικτον. Ὡς δὲ ταῦτ' ἤκουσεν ὁ Ἄρατος, ἐκπέμπει μετὰ τοῦ Ξενοκλέους οἰκέτας ἰδίους δύο, Σευθᾶν τε καὶ Τέχνωνα, κατασκευομένους τὸ τεῖχος· ἐγνωκώς, εἰ δύναται, κρύφα καὶ πρὸς ἓνα κίνδυνον ὀξέως τὸ πᾶν ἀναρρίψαι μᾶλλον, ἢ μακρῷ πολέμῳ καὶ φανεροῖς ἀγῶσιν ἰδιώτης ἀντικαθίσασθαι πρὸς τύραννον. Ὡς δ' ἐπανῆλθον οἱ περὶ τὸν Ξενοκλέα, τοῦ μὲν τείχους εὐληφέστες μέτρα, καὶ τοῦ τόπου τὴν φύσιν ἀπαγγέλλοντες οὐκ ἄβατον, οὐδὲ χαλεπὴν, τὸ δὲ λαθεῖν προσελθόντας ἐργῶδες εἶναι φάσκοντες, ὑπὸ κηπουροῦ τινος κυναρίων, μικρῶν μὲν, ἐκτόπως δὲ μαχίμων καὶ ἀπαρηγορήτων· εὐθὺς ἐνίστατο τὴν πρᾶξιν.

ς. Ἡ μὲν οὖν τῶν ὀπλων παρασκευὴ συνήθης ἦν, πάντων, ὡς ἔπος εἰπεῖν, τότε κλοπεῖαις χρωμένων καὶ καταδρομαῖς ἐπ' ἀλλήλους· τὰς δὲ κλίμακας Εὐφράνωρ, ὁ μηχανοποιός, ἀναφανδὸν ἐπήξατο, τῆς τέχνης αὐτῷ τὸ ἀνύποπτον διδούσης, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ἦν τῶν φυγάδων. Ἄνδρας δ' αὐτῷ τῶν μὲν ἐν Ἄργει φίλων ἕκαστος ἐξ ὀλίγων δέκα παρέσχεν, αὐτὸς δὲ τῶν ἰδίων οἰκετῶν τριάκοντα καθώπλισεν. Ἐμισθώσατο δὲ καὶ διὰ

Ξενοφίλου, πρώτου τῶν ἀρχικλώπων, οὐ πολλοὺς στρατιώτας οἷς διεδόθη λόγος, ὡς ἐπὶ τὰς ἵππους τὰς βασιλικὰς εἰς τὴν Σικυωνίαν ἔξοδος ἔσοιτο. Καὶ προσπέμφθησαν οἱ πολλοὶ σποράδες ἐπὶ τὸν Πολυγνώτου πύργον, ἐκεῖ κελευσθέντες περιμεῖναι. Προσπέμφθη δὲ καὶ Καφησίας ὑπ' αὐτοῦ μετὰ τεσσάρων ἄλλων εὐζωνος, οἷς ἔδει πρὸς τὸν κηπουρὸν ἀφικέσθαι σκοταίους, φάσκοντας ὁδοιπόρους εἶναι, καὶ καταυλισαμένους αὐτόν τε συγκλεῖσαι καὶ τοὺς κύνας· οὐ γὰρ ἦν ἄλλη παρελθεῖν. Τὰς δὲ κλίμακας, διαλυτὰς οὔσας, ἐμβαλόντες εἰς ἀγάνας καὶ κατακαλύψαντες, ἐφ' ἀμαξῶν προαπέσειλαν. Ἐν τούτῳ δὲ κατασκοπῶν τινῶν ἐν Ἄργει τοῦ Νικοκλέους φανέντων, καὶ περιέναι λεγομένων ἀδήλως καὶ παραφυλάττειν τὸν Ἄρατον, ἅμ' ἡμέρα προελθὼν καὶ φανερὸς ὢν ἐν ἀγορᾷ διέτριψε μετὰ τῶν φίλων· εἴτ' ἀλειψάμενος ἐν τῷ γυμνασίῳ, καὶ παραλαβὼν τινὰς ἐκ τῆς παλαίστρας τῶν εἰωθότων πίνειν καὶ βαθυμεῖν μετ' αὐτοῦ νεανίσκων, ἀπῆρεν οἴκαδε· καὶ μετὰ μικρὸν ἐωρᾶτο τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ δι' ἀγορᾶς ὁ μὲν σφαίνους φέρων, ὁ δὲ λαμπάδας ὠνούμενος, ὁ δὲ τοῖς εἰθισμένοις παρὰ πότον ψάλλειν καὶ αὐλεῖν γυναίκοις διαλεγόμενος. Ταῦτα δ' οἱ κατάσκοποι πάντα ὀρῶντες ἐξηπάτηντο, καὶ πρὸς ἀλλήλους ἀναγελῶντες ἔλεγον· « Οὐδὲν ἦν ἄρα τυράννου δειλότερον, εἰ καὶ Νικοκλῆς, τῆλικαύτην πόλιν ἔχων καὶ τοσαύτην δύναμιν, ὀρῶσθε μειράκιον εἰς ἡδονὰς καὶ πότους μεθήμερινούς τὰ τῆς φυγῆς ἐφόδια καταχρῶμενον ».

Z. Οἱ μὲν οὖν οὕτω παραλογισθέντες ἀπῆλλάγησαν. Ὁ δ' Ἄρατος εὐθὺς μετ' ἄριστον ἐξελθὼν, καὶ συνάψας πρὸς τὸν Πολυγνώτου πύργον τοῖς στρατιώταις, εἰς Νεμεάν προῆγεν, ὅπου τὴν πρᾶξιν ἐξέφηνε τοῖς πολλοῖς. Τοῦ δὲ πρῶτον ὑποσχέσεις τε καὶ παρακλήσεις ἐποιήσατο, καὶ σύνθημα παραδοῦς, Ἀπόλλωνα ὑπερδέξιον, προῆγεν ἐπὶ τὴν πόλιν, συμμέτρως τῆ

περιφορᾷ τῆς σελήνης ἐπιταχύνων, καὶ πάλιν ἀνιείς τὴν πορείαν, ὥστε τῷ μὲν φωτὶ χρῆσθαι καθ' ὁδὸν, ἤδη δὲ δυομένης, περὶ τὸν κῆπον εἶναι πλησίον τοῦ τείχους. Ἐνταῦθα Καθησίας ἀπήντησεν αὐτῷ, τῶν μὲν κυναρίων οὐ κρατήσας (ἔφη γὰρ ἀποπηδήσαντα), τὸν δὲ κηπουρὸν ἐγκεκλεικῶς. Αἰθύμους δὲ τοὺς πλείους γενομένους, καὶ κελύοντας ἀπαλλάττεσθαι, παρεθάρρυνεν ὁ Ἄρατος, ὡς ἀπάξων, ἂν οἱ κύνες ἄγαν ἐνοχλῶσιν αὐτοῖς. Ἄμα δὲ τοὺς τὰς κλίμακας φέροντας προπέμψας, ὧν Ἐδδηλος ἠγεῖτο καὶ Μνασίθεος, αὐτὸς ἐπηκολούθει σχολαίως, ἤδη τῶν κυναρίων ἐντόνως ὑλακτούντων καὶ συμπαρατρεχόντων τοῖς περὶ τὸν Ἐδδηλον. Οὐ μὴν ἀλλὰ προσέμιζάν τε τῷ τείχει, καὶ προσήρρισαν τὰς κλίμακας ἀσφαλῶς. Ἀνάβαινόντων δὲ τῶν πρώτων, ὁ τὴν ἐωθινήν φυλακὴν παραδιδούς ἐφώδευε κώδωνι, καὶ φῶτα πολλὰ καὶ θόρυβος ἦν τῶν ἐπιπορευομένων. Οἱ δ', ὥσπερ εἶχον, αὐτοῦ πτήξαντες ἐπὶ τῶν κλιμάκων, τούτους μὲν οὐ χαλεπῶς ἔλαθον· ἄλλης δὲ φυλακῆς ἐναντίας ταύτη προσερχομένης, εἰς τὸν ἔσχατον κίνδυνον ἤλθον. Ὡς δὲ κάκεινῃν διέφυγον παρελθοῦσαν, εὐθύς ἀνέβαινον οἱ πρῶτοι, Μνασίθεος καὶ Ἐδδηλος· καὶ τὰς ἐκατέρωθεν ὁδοὺς τοῦ τείχους διαλαβόντες, ἀπέστειλλον Τέχωννα πρὸς Ἄρατον, ἐπείγεσθαι κελύοντες.

Η. Ἦν δ' οὐ πολὺ διάστημα ἀπὸ τοῦ κήπου πρὸς τὸ τεῖχος καὶ τὸν πύργον, ἐν ᾧ κύων μέγας ἐφρούρει θηρατικός. Αὐτὸς μὲν οὖν οὐκ ἤθετο τὴν ἔφοδον, εἴτε φύσει νωθὴς ὦν, εἴτε μεθ' ἡμέραν κατάκοπος γεγονώς. Τῶν δὲ τοῦ κηπουροῦ κυναρίων κάτωθεν ἐκκαλουμένων αὐτὸν, ὑπεφθέγγετο τυφλὸν καὶ ἄσημον τὸ πρῶτον, εἶτα μᾶλλον ἐπέτεινε παρερχομένων· καὶ κατεῖχεν ἤδη πολὺς ὑλαγμὸς τὸ χωρίον, ὥστε τὸν πέραν φυλακα κραυγῇ μεγάλη πυνθάνεσθαι τοῦ κυνηγοῦ, πρὸς τίνα τραχέως οὕτως ὁ κύων ὑλακτεῖ· καὶ μή τι γίνεται καινότερον;

Ὁ δ' ἀπὸ τοῦ πύργου πρὸς αὐτὸν ἀντεφώνησε, μηδὲν εἶναι δεινόν· ἀλλὰ τὸν κύνα πρὸς τὸ φῶς τῶν τειχοφυλάκων καὶ τὸν ψόφον τοῦ κώδωνος παρωξύνθαι. Τοῦτο μάλιστα τοὺς Ἄρατου στρατιώτας ἐπερρώσεν, οἰομένους τὸν κυνηγὸν ἐπικρύπτειν, κοινωνοῦντα τῇ πράξει· εἶναι δὲ πολλοὺς καὶ ἄλλους ἐν τῇ πόλει τοὺς συνεργοῦντας. Οὐ μὴν ἀλλὰ τῷ τείχει προσβαλόντων, χαλεπὸς ἦν ὁ κίνδυνος, καὶ μῆκος ἐλάμβανε, τῶν κλιμάκων κραδαιομένων, εἰ μὴ καθ' ἓνα καὶ σχολαίως ἀναβαίνοισιν· ἡ δὲ ὥρα κατήπειγεν, ἤδη φθεγγομένων ἀλεκτρυόνων, καὶ ὅσον οὐπὼ τῶν ἐξ ἀγροῦ τι φέρειν εἰωθότων πρὸς ἀγορὰν ἐπερχομένων. Διὸ καὶ σπεύδων ὁ Ἄρατος ἀνέβαινε, τεσσαράκοντα τῶν πάντων ἀναβεβηκότων πρὸ αὐτοῦ· καὶ προσδεξάμενος ἔτι τῶν κάτωθεν ὀλίγους, ἐπὶ τὴν οἰκίαν τοῦ τυράννου καὶ τὸ στρατήγιον ἐπῆλθεν. Ἐνταῦθα γὰρ οἱ μισθοφόροι παρενυκτέρευον. Ἄφνω δ' ἐπιπεσὼν αὐταῖς, καὶ συλλαβὼν ἅπαντας, οὐδένα δ' ἀποκτείνας, εὐθὺς διεπέμπετο πρὸς τοὺς φίλους, ἀνακχλούμενος ἕκαστον ἀπ' οἰκίας. Καὶ συνδραμόντων πανταχόθεν, ἡμέρα μὲν ὑπέλαμπεν ἤδη, καὶ τὸ θέατρον ἦν ὄχλου μεσόν, ἔτι πρὸς τὴν ἀδηλον αἰωρουμένων φήμην, καὶ σαφές οὐδὲν εἰδότεων ὑπὲρ τῶν πραττομένων· πρὶν γε δὴ προσελθὼν ὁ κήρυξ εἶπεν, ὡς « Ἄρατος· ὁ Κλεινίου παρακαλεῖ τοὺς πολίτας ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν ».

Θ. Τότε δὲ, πιστεύσαντες ἤκειν ἃ πάλαι προσεδόκων, ὥρμησαν ἄθροοι πρὸς τὰς θύρας τοῦ τυράννου πῦρ ἐπιφέροντες. Ἦρθη δὲ φλόξ μεγάλη καὶ καταφανὴς μέχρι Κορίνθου, τῆς οἰκίας ἀναφθείσης· ὥστε θαυμάσαντας τοὺς ἐν Κορίνθῳ, παρὰ μικρὸν ὀρμησαι πρὸς τὴν βοήθειαν. Ὁ μὲν οὖν Νικοκλῆς ἔλαθε διὰ τινων ὑπονόμων ὑπεκδύς καὶ ἀποδράς ἐκ τῆς πόλεως· οἱ δὲ στρατιῶται, καταπαύσαντες μετὰ τῶν Σικυωνίων τὸ πῦρ, διήρπαζον τὴν οἰκίαν. Καὶ οὔτε ταῦτ' ἐκόλυεν ὁ Ἄρατος, τά τε

λοιπά χρήματα τῶν τυράννων εἰς μέσον ἔθηκε τοῖς πολίταις. Ἀπέθανε δ' οὐδείς, οὐδ' ἐτρώθη τοπαράπαν τῶν ἐπελθόντων, οὐδὲ τῶν πολεμίων, ἀλλὰ καθάραν καὶ ἄθικτον αἵματος ἐμφυλίου τὴν πράξιν ἢ τύχη διεφύλαξε. Κατήγαγε δὲ φυγάδας, τοὺς μὲν ὑπὸ Νικοκλέους ἐκπεπτωκότας, ὀγδοήκοντα, τοὺς δ' ὑπὸ τῶν ἔμπροσθεν τυράννων, οὐκ ἐλάττους πεντακοσίων, οἷς μακρὰ μὲν ἢ πλάνη καὶ ὁμοῦ τι πεντηκονταετῆς ἐγεγόνει. Κατελθόντες δ' οἱ πλείστοι πένητες, ὧν κύριοι πρότερον ἦσαν, ἐπελαμβάνοντο καὶ βαδίζοντες ἐπὶ τὰ χωρία καὶ τὰς οἰκίας, θεινὴν ἀπορίαν τῷ Ἀράτῳ παρείχον, ἐπιβουλευομένην μὲν ἔξωθεν καὶ φθονουμένην ὑπ' Ἀντιγόνου τὴν πόλιν ὀρώντι διὰ τὴν ἐλευθερίαν, ταραττομένην δ' ὑφ' αὐτῆς καὶ σασιάζουσταν. Ὄθεν ἐκ τῶν παρόντων ἄριστα κρίνας, προσέμιξεν αὐτὴν φέρων τοῖς Ἀχαιοῖς καὶ Δωριεῖς ὄντες, ὑπέδυσαν ἐκουσίως ὄνομα καὶ πολιτεῖαν τὴν Ἀχαιῶν, οὐτ' ἀξίωμα λαμπρὸν, οὔτε μεγάλην ἰσχὺν ἐχόντων τότε. Μικροπολιταὶ γὰρ ἦσαν οἱ πολλοί, καὶ γῆν οὔτε χρῆσιν, οὔτ' ἄρθρον ἐκέκτηντο, καὶ θαλάττη προσώκουν ἀλιμένῳ, τὰ πολλὰ κατὰ βραχίαις ἐκπερομένη πρὸς τὴν ἠπειρον. Ἀλλὰ μάλιστα δὴ διέδειξαν οὗτοι τὴν Ἑλληνικὴν ἀλκὴν ἀπρόσμαχον οὔσαν, ὅσαίς τυχὸι κόσμου καὶ συντάξεως ὁμοφρονούσης, καὶ νοῦν ἔχοντος ἡγεμόνος· οἱ, τῆς μὲν πάλαι τῶν Ἑλλήνων ἀκμῆς οὐδέν, ὡς εἰπεῖν, μέρος ὄντες, ἐν δὲ τῷ τότε μιᾷς ἀξιολόγου πόλεως σύμπαντες ὁμοῦ δύναμιν οὐκ ἔχοντες, εὐβουλία καὶ ὁμονοία, καὶ ὅτι τῷ πρώτῳ κατ' ἀρετὴν ἐδύναντο μὴ φθονεῖν, ἀλλὰ πειθεσθαι καὶ ἀκολουθεῖν, οὐ μόνον αὐτοὺς ἐν μέσῳ πόλεων καὶ δυνάμεων τηλικούτων καὶ τυραννίδων διεφύλαξαν ἐλευθέρους, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ὡς πλείστους ἐλευθεροῦντες καὶ σώζοντες διετέλουν.

I. Ἦν δ' Ἄρατος τῷ τρόπῳ πολιτικός, μεγαλόφρων, ἀκριβέστερος εἰς τὰ κοινὰ μᾶλλον τῶν ἰδίων, πικρῶς μισοτύραννος, ἔχθρας

ἔχθρας ὄρω καὶ φιλίας ἀεὶ τῷ κοινῷ συμφέροντι χρώμενος. Ὅθεν οὐχ οὕτως δοκεῖ γεγονέναι φίλος ἀκριβής, ὡς ἐχθρός εὐγνώμων καὶ πρᾶος, ὑπὸ τῆς πολιτείας ἐπ' ἀμφοτέρω τῷ καιρῷ μεταβαλλόμενος· ὁμοιοῦς ἐθνῶν καὶ κοινωνίας πόλεων, καὶ συνεδρίου καὶ θεάτρου μίαν φωνὴν ἀφιέντος, ὡς εὐδενὸς ἄλλου τῶν καλῶν, ἐραστῆς πολέμῳ καὶ ἀγῶνι χρῆσασθαι φανερώς ἀθροσῆς καὶ δύσελπις, κλέψαι δὲ πράγματα, καὶ συσκευάσασθαι κρύφα πόλεις καὶ τυράννους ἐπήβολώτατος. Διὸ καὶ πολλὰ τῶν ἀνελπίστων κατορθώσας, ἐν οἷς ἐτόλμησεν, οὐκ ἐλάττονα δοκεῖ τῶν δυνατῶν ἐγκαταλιπεῖν δι' εὐλάβειαν. Οὐ γὰρ μόνον, ὡς ἔοικε, θηρίων τινῶν ὄφεις, ἐνεργοὶ διὰ σκότους οὔσαι, μεθ' ἡμέραν ἀποτυφλοῦνται, ξηρότητι καὶ λεπτότητι τῆς περὶ τὸν ὀφθαλμὸν ὑγρότητος, μὴ φερούσης τὴν πρὸς τὸ φῶς σύγκρασιν· ἀλλὰ καὶ δεινότης τις ἐστὶν ἀνθρώπου καὶ σύνεσις ἐν τοῖς ὑπαιθρίοις καὶ διακεκρυγμένοις εὐτάρακτος φύσει, πρὸς δὲ τὰς ἐπικρύφους καὶ λαθραίους ἀναθαρσοῦσα πράξεις. Τὴν δὲ τοιαύτην ἀνωμαλίαν ἔνδεια λόγου φιλοσόφου περὶ τὰς εὐφυΐας ἀπεργάζεται, τὴν ἀρετὴν, ὡσπερ καρπὸν αὐτοφυῆ καὶ ἰσχυρῆτον, ἐκφέρουσα δίχα τῆς ἐπιστήμης. Ταῦτα μὲν οὖν ἐξεταζέσθω τοῖς παραδείγμασιν.

ΙΑ. Ὁ δ' Ἄρατος, ἐπεὶ κατέμιξε τοῖς Ἀχαιῶσι ἑαυτὸν καὶ τὴν πόλιν, ἐν τοῖς ἱππεῦσι στρατευόμενος, ἠγαπάτο δι' εὐπίθειαν ὑπὸ τῶν ἀρχόντων, ὅτι, καίπερ συμβολὰς τῷ κοινῷ μεγάλως δεδωκώς, τὴν ἑαυτοῦ θόξαν καὶ τὴν τῆς πατρίδος δύναμιν, ὡς ἐνὶ τῶν ἐπιτυχόντων, χρῆσθαι παρεῖχεν αὐτῷ τὸν ἀεὶ στρατηγούντα τῶν Ἀχαιῶν· εἴτε Δυμαῖος, εἴτε Τριταεὺς, εἴτε μικροτέρως τινὸς ὢν τύχοι πόλεως. Ἦκε δ' αὐτῷ καὶ χρημάτων δωρεὰ πρὸς τοῦ βασιλέως, πέντε καὶ εἴκοσι τάλαντα. Ταῦτ' ἔλαθε μὲν ὁ Ἄρατος, λαβὼν δὲ τοῖς ἑαυτοῦ πολίταις ἐπέδωκεν, ἀπορομῆνοις, εἰς τε τ' ἄλλα καὶ λύτρωσιν αἰχμαλώτων.

ΙΒ. Ἐπεὶ δ' οἱ φυγάδες ἦσαν ἀπαρηγόρητοι, τοῖς ἔχουσι τὰς κτήσεις ἐνοχλοῦντες, ἢ τε πόλις ἐκινδύνευεν ἀνάσχατος γενέσθαι, μίαν ὁρῶν ἐλπίδα, τὴν Πτολεμαίου φιλανθρωπίαν, ὥρμησεν ἐκπλεῦσαι καὶ δεκθῆναι τοῦ βασιλέως, ὅπως αὐτῷ χρήματα συμβάληται πρὸς τὰς διαλύσεις. Ἀνήχθη μὲν οὖν ἀπὸ Μεθώνης ὑπὲρ Μαλέας, ὡς τῷ διὰ πόρου δρόμῳ χρησόμενος. Πρὸς δὲ μέγα πνεῦμα καὶ πολλὴν θάλασσαν ἐκ πελάγους κατιοῦσαν ἐνδόντος τοῦ κυβερνήτου, πικραφερόμενος μόλις ἤψατο τῆς Ἀνδρίας, πολεμίας οὔσης. Ἐκρατεῖτο γὰρ ὑπ' Ἀντιγόνου, καὶ φυλακὴν εἶχεν ἢν φθάσας ἀπέβη, καὶ τὴν ναῦν καταλιπὼν, ἀπεχώρησε μακρὰν ἀπὸ θαλάσσης, ἔχων ἓνα τῶν φίλων σὺν αὐτῷ, Τιμάνθην. Καὶ καταβαλόντες ἑαυτοὺς εἰς τινα τόπον ὕλης γέμοντα, χαλεπῶς ἐνουκτέρευον. Ὀλίγω δ' ὕστερον ὁ φρούραρχος ἐπελθὼν, καὶ ζητῶν τὸν Ἄρατον, ὑπὸ τῶν θεραπόντων ἐξηπατίθη τῶν ἐκείνου, δεδίδαγμένων λέγειν, ὡς εὐθὺς ἀποδράς εἰς Εὐβοίαν ἐξέπλευσε. Τὰ μὲντοι κομιζόμενα, καὶ τὴν ναῦν, καὶ τοὺς θεράποντας ἀπέβητε πολέμια, καὶ κατέσχε. Μετὰ δ' ἡμέρας οὐ πολλὰς ἐν ἀπόροις ὄντι τῷ Ἀράτῳ γίνεσθαι τις εὐτυχία Ῥωμαϊκῆς νεῶς παραβαλοῦσης κατὰ τὸν τόπον, ἐν ᾧ τὰ μὲν ἐπὶ σκοπὴν ἀνιῶν, τὰ δὲ κρυπτόμενος διῆγεν. Ἐπλεῖ μὲν οὖν ἡ ναῦς εἰς Συρίαν. Ἐπέβη δὲ πείτας τὸν ναύκληρον ἄρχοι Καρίας διακομισθῆναι· καὶ διεκομίσθη, κινδύνοις αὐθις οὐκ ἐλάττωσι χρησάμενος κατὰ θάλατταν. Ἐκ δὲ Καρίας χρόνῳ πολλῷ περαιωθεὶς εἰς Αἴγυπτον, αὐτόθεν τε τῷ βασιλεῖ διακειμένῳ πρὸς αὐτὸν οἰκείως ἐνέτυχε, καὶ θεραπευομένῳ γραφαῖς καὶ πίναξιν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος. Ἐν οἷς κρίσιν ἔχων οὐκ ἄμουςον ὁ Ἄρατος, αἰεὶ τι τῶν τεχνικῶν καὶ περιττῶν, μάλιστα δὲ Παμφίλου καὶ Μελάνθου, συνάγων καὶ κτώμενος ἀπέπελλεν.

ΙΓ. Ἦνθαι γὰρ ἔτι δόξα τῆς Σικυωνίας μούσης καὶ χρησογραφίας, ὡς μόνης ἀδιάφθορον ἐχούσης τὸ καλόν· ὥσε καὶ

Ἀπελλῆν ἐκεῖνον, ἤδη θαυμαζόμενον, ἀφικέσθαι καὶ συγγενέσθαι τοῖς ἀνδράσιν ἐπὶ ταλάντῳ, τῆς δόξης μᾶλλον, ἢ τῆς τέχνης, δεόμενον μεταλαβεῖν. Διὸ τὰς μὲν ἄλλας εἰκόνας τῶν τυράννων ἀνεῖλεν εὐθύς ὁ Ἄρατος, ὅτε τὴν πόλιν ἠλευθέρωσε· περὶ δὲ τῆς Ἀριστράτου, [τοῦ] κατὰ Φίλιππον ἀκμάσαντος, ἐβουλεύσατο πολὺν χρόνον. Ἐγράφη μὲν γὰρ ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Μέλανθον ἄρματι νικηρόφῳ παρεστῶς ὁ Ἀρίστρατος, Ἀπελλοῦ συνεφαψάμενου τῆς γραφῆς, ὡς Πολέμων ὁ περηνγητῆς ἰσόρηκεν. Ἦν δὲ τὸ ἔργον ἀξιοθέατον, ὥστε κάμπτεσθαι τὸν Ἄρατον ὑπὸ τῆς τέχνης, αὐθὶς τε μίσει τῷ πρὸς τοὺς τυράννους ἐξαγόμενον, κελεύειν καθαιρεῖν. Τὸν οὖν ζωγράφον, Νεάλλη, φίλον ὄντα τοῦ Ἀράτου, παραιτεῖσθαι φασί, καὶ δακρύειν· ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, εἶπεῖν, ὅτι τοῖς τυράννοις πολεμητέον, οὐ τοῖς τῶν τυράννων. «Ἐάτωμεν οὖν τὸ ἄρμα καὶ τὴν νίκην, αὐτὸν δέ σοι παρέξω» τὸν Ἀρίστρατον ἐγὼ παραχωροῦντα τοῦ πίνακος». Ἐπιτρέψαντος οὖν τοῦ Ἀράτου, διήλειψεν ὁ Νεάλλη τὸν Ἀρίστρατον· εἰς δὲ τὴν χώραν φοίνικα μόνον ἐνέγραψεν, ἄλλο δ' οὐδὲν ἐτόλμησε παραβαλεῖν. Τοὺς δὲ πόδας ἐξαιλιφομένου τοῦ Ἀριστράτου διαλαθεῖν ὑπὸ τὸ ἄρμα λέγουσιν. Ἐκ τε δὴ τούτων ὁ Ἄρατος ἠγαπᾶτο, καὶ διδοὺς πείραν, ἔτι μᾶλλον ἤψατο τοῦ βασιλέως, καὶ δωρεὰν ἔλαβε τῇ πόλει πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν τάλαντα. Καὶ τούτων τεσσαράκοντα μὲν εὐθύς μεθ' ἑαυτοῦ κομίζων εἰς Πελοπόννησον κατήρρε, τὰ δὲ λοιπὰ διελὼν εἰς δύοσις ὁ βασιλεὺς ὕστερον κατὰ μέρος ἀπέσειλεν.

ΙΑ. Ἦν μὲν οὖν μέγα καὶ τὸ χρήματα τοσαῦτα πορίσασθαι τοῖς πολίταις, ὅσων σμικρὸν μέρος ἄλλοι στρατηγοὶ καὶ δημαγωγοὶ λαμβάνοντες παρὰ βασιλέων, ἠθίκουν καὶ κατεδουλοῦντο καὶ προέπινον αὐτοῖς τὰς πατρίδας· μείζων δ' ἢ διὰ τῶν χρημάτων τούτων κατασκευασθεῖσα τοῖς μὲν ἀπόροις πρὸς τοὺς πλουσίους διάλυσις καὶ ὁμόνοια, τῷ δὲ δήμῳ παντὶ σωτηρία καὶ

ἀσφάλεια. Θαυμαστή δ' ἡ τοῦ ἀνδρὸς ἐν δυνάμει τοσαύτη μετριότης. Ἀποδειχθεὶς γὰρ αὐτοκράτωρ διαλλακτῆς καὶ κύριος ὄλως ἐπὶ τὰς φυγαδικὰς οἰκονομίας μόνος, οὐχ ὑπέμεινεν ἀλλὰ πεντεκαίδεκα τῶν πολιτῶν προσκατέλεξεν ἑαυτῷ, μεθ' ὧν πόνῳ πολλῷ καὶ μεγάλαις πραγματείαις κατειργάσατο καὶ συνήρμασε φιλίαν καὶ εἰρήνην τοῖς πολίταις. Ἐφ' οἷς οὐ μόνον κοινῇ συμπαντες οἱ πολῖται τιμὰς ἀπέδωσαν αὐτῷ πρεπούσας, ἀλλὰ καὶ κατ' ἰδίαν οἱ φυγάδες, εἰκόνα χαλκῆν ἀνασῆσαντες, ἐπέγραψαν τόδε τὸ ἐλεγεῖον·

Βουλαὶ μὲν, καὶ ἀεθλα, καὶ ἅπερ Ἑλλάδος ἀλλὰ,

Τοῦδ' ἀνδρὸς ζάλαις πλάθεται Ἡρακλέους·

Ἄμμες δ' εἰκόν', Ἄρατε, τεάν, νόστιοι τυχεύτες,

Στάσαμεν, ἀντ' ἀρετᾶς ἠδὲ δικαιοσύνας,

Σωτῆρες, σωτῆρσι θεοῖς, ὅτι πατρίδι τᾶ σᾶ

Δαίμον' ἴσον, θείαν τ' ὤπασας εὐνομίαν.

ΙΒ. Ταῦτα διαπραξάμενος ὁ Ἄρατος, τοῦ μὲν πολιτικοῦ φθόνου μείζων ἐγγένοι διὰ τὰς χάριτας· Ἀντίγονος δ', ὁ βασιλεὺς, ἀνιώμενος ἐπ' αὐτῷ, καὶ βουλόμενος ἢ μετᾶγειν ὄλως τῇ φιλίᾳ πρὸς αὐτόν, ἢ διαβάλλειν πρὸς τὸν Πτολεμαῖον, ἀλλὰς τε φιλάνθρωπίας ἐνεδείκνυτο μὴ πᾶν προσιμένῳ, καὶ θύων θεοῖς ἐν Κορίνθῳ, μερίδας εἰς Σικυῶνα τῷ Ἀράτῳ διέπεμπε καὶ παρὰ τὸ δεῖπνον, ἐσιωμένων πολλῶν, εἰς μέσον φθεγγόμενος· « Ὁμῆν (ἔφη) τὸν Σικυῶνιον τοῦτον νεανίσκον ἐλευ-
 » θέριον εἶναι τῇ φύσει μόνον καὶ φιλοπολίτην· ὁ δὲ καὶ βίων
 » ἔοικε καὶ πραγμάτων βασιλικῶν ἱκανὸς εἶναι κριτῆς. Πρότε-
 » ρον γὰρ ἡμᾶς ὑπερεώρα, ταῖς ἐλπίσιν ἕξ' οὐ βλέπων, καὶ τὸν
 » Αἰγύπτιον ἐθαύμαζε πλοῦτον, ἐλέφαντας καὶ γόλους καὶ
 » αἰλᾶς ἀκούων· νυνὶ δ' ὑπὸ σκιανὴν ἐωρακῶς πάντα τὰ ἐκεῖ
 » πράγματα, τραγωδίαν ὄντα καὶ σκηνογραφίαν, ὅλος ἡμῖν
 » προτιεχώρηκεν. Αὐτὸς τ' οὖν ἀποδέχομαι τὰ μειράκιον,

* ἐγνωκώς εἰς ἅπαντα χρῆσθαι, καὶ ὑμᾶς, ἀξιώ φίλον νομίζεις. Τούτους τοὺς λόγους ὑπόθεσιν λαβόντες οἱ φθονεροὶ καὶ κακοήθεις, διημιλλῶντο ταῖς ἐπιστολαῖς ἀλλήλοις, πολλὰ καὶ δυσχερῆ κατὰ τοῦ Ἀράτου τῷ Πτολεμαίῳ γράζοντες, ὥστε κακεῖνον ἐγκαλοῦντα πέμψαι. Ταῖς μὲν οὖν περιμαχῆτοισι καὶ διαπύροις τοξευομέναις ἔρωσι φιλίαις βασιλέων καὶ τυράννων, τοσοῦτον προσῆν φθόνου καὶ κακοηθείας.

Ις. Ὁ δ' Ἄρατος, αἰρεθείς στρατηγός τὸ πρῶτον ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν, τὴν μὲν ἀντιπέρας Λοκρίδα καὶ Καλυδωνίαν ἐπόρθησε. Βοιωταῖς δὲ μετὰ μυρίων στρατιωτῶν βοηθῶν, ὑξέρησε τῆς μάχης, ἦν ὑπ' Αἰτωλῶν περὶ Χαιρώνειαν ἠττήθησαν, Ἄξιοκρίτου τε, τοῦ Βοιωτάρχου, καὶ χιλίων σὺν αὐτῷ πεσόντων. Ἐν αὐτῷ δ' ὕστερον, αὐθις στρατηγῶν, ἐνίστατο τὴν περὶ τὸν Ἀκροκόρινθον πράξιν, οὐ Σικυωνίων, οὐδ' Ἀχαιῶν, κηδόμενος, ἀλλὰ κοινὴν τινα τῆς Ἑλλάδος ὅλης τυραννίδα, τὴν Μακεδόνων φρουρὰν, ἐκεῖθεν ἐξελάσαι διανοούμενος. Χάρης μὲν γάρ, ὁ Ἀθηναῖος, ἐν τινι μάχῃ πρὸς τοὺς βασιλέως στρατηγούς εὐτυγῆσθε, ἔγραψε τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων, ὡς νενικήκοι τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης ἀδελφῆν. Ταύτην δὲ τὴν πράξιν οὐκ ἂν ἀμάρτοι τις ἀδελφῆν προσειπὼν τῆς Πελοπίδου, τοῦ Θεβαίου, καὶ Θρασυβούλου, τοῦ Ἀθηναίου, τυραννοκτονίας· πλὴν ὅτι τῷ μὴ πρὸς Ἕλληνας, ἀλλ' ἐπακτὸν ἀρχὴν γεγονέναι καὶ ἀλλόφυλον, αὕτη δυνεγχεν. Ὁ μὲν γὰρ Ἴσθμος, ἐμφράσσειν τὰς θαλάσσας, εἰς ταῦτό συνάγει τῷ τύπῳ καὶ συνάπτει τὴν ἠπειρον ἡμῶν· ὁ δ' Ἀκροκόρινθος, ὑψηλὸν ὄρος, ἐκ μέσης ἀναπεφυκώς τῆς Ἑλλάδος, ὅταν λάβῃ φρουρὰν, ἐνίσταται καὶ ἀποκόπτει τὴν ἐντὸς Ἴσθμοῦ πᾶσαν ἐπιμιξίων τε καὶ παρόδων καὶ στρατειῶν, ἐργασίας τε κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν· καὶ ἓνα κύριον ποιεῖ τὸν ἄρχοντα, καὶ κατέχοντα φρουρᾶ τὸ χωρίον. Ὡς μὴ πρίζοντα δοκεῖν τὸν νεώτερον Φίλιππον, ἀλλ' ἀληθῶς,

ἐκάστοτε πέδῃς τῆς Ἑλλάδος τὴν Κορινθίων πόλιν προσαγε-
ρεύειν. Πᾶσι μὲν οὖν περιμάχητος ἦν ὁ τόπος, αἰεὶ δὲ βασι-
λεῦσι καὶ δυνάσταις.

ΙΖ. Ἡ δ' Ἀντιγόνου σπουδὴ περὶ αὐτὸν οὐδὲν ἀπέλειπε
πάθει τῶν ἐμμανεστάτων ἐρώτων· ἀλλ' ὅλος ἀνήρητο ταῖς
φροντίσιν, ὅπως ἀφαιρήσεται δόλῳ τοὺς ἔχοντας, ἐπεὶ φανερῶς
ἦν ἡ ἐπιχείρησις ἀνέλπιτος. Ἀλεξάνδρου γὰρ, ὑφ' ὃν τὸ χωρίον
ἦν, ἀποθανόντος, ὡς λέγεται, φαρμάκοις ὑπ' αὐτοῦ, Νικαίας
δὲ, τῆς ἐκείνου γυναικὸς, ἐπὶ τῶν πραγμάτων γενομένης, καὶ
φυλαττούσης τὸν Ἀκροκόρινθον, εὐθὺς ὑποπέμπων Δημήτριον
τὸν υἱὸν αὐτῆ, καὶ γλυκείας ἐλπίδας ἐνδιδοὺς γάμων βασιλι-
κῶν καὶ συμβιώσεως πρὸς οὐκ ἀηδὲς ἐντυχεῖν γυναικὶ πρεσβυ-
τέρῃ μειράκιον, αὐτὴν μὲν ἠρήκει, τῷ παιδί χρησόμενος, ὥσ-
περ ἄλλῳ τινὶ τῶν δελεασμάτων ἐπ' αὐτῆ· τὸν δὲ τόπον οὐ
προϊεμένης, ἀλλ' ἐγκρατῶς φυλαττούσης, ἀμελεῖν προσποιού-
μενος, ἔθηκε γάμους αὐτῶν ἐν Κορίνθῳ, καὶ θεὰς ἐπετέλει,
καὶ πότους συνῆγε καθ' ἡμέραν, ὡς ἂν τις μάλιττα παίζειν καὶ
σχολάζειν τὴν διάνοιαν ὑπ' ἡδονῆς καὶ φιλορροσύνης ἀφεικῶς.
Ἐπεὶ δὲ καιρὸς ἦν, ἄδοντος Ἀμοιβέως ἐν τῷ θεάτρῳ, παρέπεμπε
τὴν Νικαίαν αὐτὸς ἐπὶ τὴν θεῖαν ἐν φορεῖῳ κεκοσμημένῳ βα-
σιλικῶς, ἀγαλλομένην τε τῇ τιμῇ καὶ πορρώτάτῳ τοῦ μέλλοντος
οὔσαν. Γενόμενος δὲ τῆς ὁδοῦ κατὰ τὴν ἐκτροπὴν τὴν ἄνω φέ-
ρουσαν, ἐκείνην μὲν ἐκέλευσε προάγειν εἰς τὸ θέατρον, αὐτὸς
δὲ χαίρειν μὲν Ἀμοιβέα, χαίρειν δὲ τοὺς γάμους ἐάσας, ἀνῆει
πρὸς τὸν Ἀκροκόρινθον, ἀμιλλώμενος πρὸ ἡλικίαν· καὶ κε-
κλεισμένην τὴν πύλην εὐρών, ἔκοπτε τῇ βακτηρίᾳ, κελεύων
ἀνοίγειν. Οἱ δ' ἐνδον ἀνέφραξαν καταπλαγέντες. Οὕτω δὲ τοῦ
τόπου κρατήσας, οὐ κατέσχευεν αὐτὸν, ἀλλ' ἔπινε παίζων ὑπὸ
χαρᾶς ἐν τοῖς σενωποῖς, καὶ δι' ἀγορᾶς, αὐλητρίδας ἔχων,
καὶ σερφάνου περικείμενος, ἀνὴρ γέρων, καὶ τηλικαύταις

πραγμάτων μεταβολαῖς κεχορηγούμενος, ἐκώμαζε, δεξιούμενος καὶ προσαγορευόμενος τοὺς ἀπαντῶντας. Οὕτως ἄρα καὶ λύπης, καὶ φόβου μᾶλλον, ἐξίτησι, καὶ σάλον παρέχει τῇ ψυχῇ τὸ χαίρειν, ἀνευ λογισμοῦ παραγινόμενον.

III. Ἀλλὰ γὰρ Ἀντίγονος μὲν, ὡσπερ εἴρηται, κτησάμενος τὸν Ἀκροκόρινθον ἐφύλαττε, μετὰ τῶν ἄλλων, οἷς ἐπίστευε μάλιστ' αἰ, καὶ Περσαῖον ἐπισήσας ἄρχοντα, τὸν φιλόσοφον. Ὁ δ' Ἄρατος, ἔτι μὲν καὶ Ἀλεξάνδρου ζῶντος, ἐπεχείρησε τῇ πράξει· γενομένης δὲ συμμαχίας τοῖς Ἀχαιοῖς πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον, ἐπαύσατο. Τότε δ' αἰθίς ἐξ ὑπάρχῃς ἐτέραν ἔλαβε τῆς πράξεως ὑπόθεσιν τοιαύτην. Ἦσαν ἐν Κορίνθῳ τέσσαρες ἀδελφοί, Σύροι τὸ γένος, ὧν εἷς, ὄνομα Διοκλῆς, ἐν τῷ φρουρίῳ μισθοφορῶν διέτριβεν. Οἱ δὲ τρεῖς κλέψαντες βασιλικὸν χρυσίον, ἦλθον εἰς Σικυῶνα πρὸς Αἰγίαν τινὰ τραπεζίτην, ᾧ διὰ τὴν ἐργασίαν ὁ Ἄρατος ἐχρῆτο. Καὶ μέρος μὲν εὐθύς διέθεοντο τοῦ χρυσοῦ, τὸ δὲ λοιπὸν εἰς αὐτῶν, Ἐργίνοσ, ἐπιροιτῶν ἰσυχῇ κατήλλαττεν. Ἐκ δὲ τούτου γενόμενος τῷ Αἰγίᾳ συνήθησ, καὶ προαχθεὶς εἰς λόγον ὑπ' αὐτοῦ περὶ τῆς φρουρᾶς, ἔφη, πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἀναβαίνων, πρὸς τὸ κρημνῶδες ἐντομὴν καθεωρακέναι πλαγίαν, ἄγουσαν, ἧ ἤχθαμαλώτατον ἐπικυκλῶμεται τῷ φρουρίῳ τὸ τεῖχος. Προσπαιζάντος δ' αὐτῷ τοῦ Αἰγίου, καὶ εἰπόντος· « Εἴτ', ὦ » βέλτιτε, διὰ σμικρὴν οὕτω χρυσίον ἀνασπάτε τὰς βασιλικὰς » πράξεις, δυνάμενοι μίαν ὄραν πολλῶν ἀποδόσθαι χρημάτων! » ἧ γὰρ οὐχὶ καὶ ποικωρύχοις καὶ προδόταις ἀλοῦσιν ἀπαξ » ἀποθανεῖν ὑπάρξει! » γελᾶσας ὁ Ἐργίνος, τότε μὲν ὠμολόγησεν ἀποπειράσσεσθαι τοῦ Διοκλέουσ· τοῖς γὰρ ἄλλοις ἀδελφοῖς μὴ πάνυ τι πιστεύειν· ὀλίγαισ δ' ὕπερον ἡμέραισ ἐπανελθὼν, συντίθεται τὸν Ἄρατον ἄξειν πρὸς τὸ τεῖχος, ὅπου τὸ ὕψος οὐ μείζον ἢν πεντεκαίδεκα ποδῶν, καὶ τᾶλλα συμπράξειν μετὰ τοῦ Διοκλέουσ.

ΙΘ. Ὁ δ' Ἄρχτος ἐκείνοις μὲν ἐξήκοντα τάλαντα δώσειν κατορθώσας ὡμολόγησεν· ἦν δ' ἀποτύχη, σωθῆ δὲ μετ' ἐκείνων, οἰκίαν ἑκατέρῳ καὶ τάλαντον. Ἐπει δ' ἔδει παρὰ τῷ Αἰγίᾳ τὰ ἐξήκοντα τάλαντα κεῖσθαι τοῖς περὶ τὸν Ἐργίνον, ὁ δ' Ἄρατος, οὔτ' αὐτὸς εἶχεν, οὔτ' ἐβούλετο δανειζόμενος αἰσθῆσιν ἐτέρῳ τῆς πράξεως παρασχεῖν, λαβῶν τῶν ἐκπωμάτων τὰ πολλὰ καὶ τὰ χρυσία τῆς γυναικὸς, ὑπέθηκε τῷ Αἰγίᾳ πρὸς τὸ ἀργύριον. *Ὁ δ' * οὕτω γὰρ ἐπῆροτο τῇ ψυχῇ, καὶ τοσοῦτον ἔρωτα τῶν καλῶν πράξεων εἶχεν, ὥς τε τὸν Φωκίωνα καὶ τὸν Ἐπαμινώνδαν ἐπιτάμενος Ἑλλήνων δικαιοτάτους καὶ κρατίστους γεγονέναι δοκοῦντας, ἐπὶ τῷ θιώσασθαι δωρεὰς μεγάλας, καὶ μὴ πρέσθαι χρημάτων τὸ καλόν, αὐτὸς εἰς ταῦτα δαπανᾶσθαι κρύφα καὶ προεισφέρειν, ἐν οἷς ἐκινδύνευε μάνος ὑπὲρ πάντων, οὐδ' εἰδῶτων τὰ πραττόμενα, ἤρεϊτο. Τίς γὰρ οὐκ ἂν θαυμάσειε καὶ συναγωνίσαιτο ἔτι νῦν τῇ μεγαλοψυχίᾳ τοῦ ἀνδρός, ὠνουμένου χρημάτων τοσοῦτων κίνδυνόν τηλικούτον, καὶ τὰ τιμιώτατα δοκοῦντα τῶν κτημάτων ὑποτιθέντος, ὅπως, παρεισαχθεὶς νυκτὸς εἰς τοὺς πολεμίους, διαγωνίστηται περὶ τῆς ψυχῆς, ἐνέχυρον λαβῶν τὴν ἐλπίδα τοῦ καλοῦ παρ' αὐτῶν, ἄλλο δ' οὐδέν!

Κ. Οὕσαν δὲ καθ' αὐτὴν ἐπισφαλῆ τὴν πράξιν ἐπισφαλεστέραν ἐποίησεν ἁμαρτία τις εὐθύς ἐν ἀρχῇ συμβᾶσα δι' ἄγνοιαν. Ὁ γὰρ οἰκέτης τοῦ Ἀράτου, Τέχων, ἐπέμφθη μὲν, ὡς μετὰ τοῦ Διοκλέους κατασκευάζομενος τὸ τεῖχος· οὐπω δ' ἦν τῷ Διοκλεῖ πρότερον ἐντετυχηκῶς κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν μορφήν αὐτοῦ καὶ τὸ εἶδος δοκῶν κατέχειν, ἐξ ὧν ὁ Ἐργίνος ἐπεσήμηνεν, οὐλοκόμεν, καὶ μελάγχρουν, καὶ ἀγένειον. Ἐλθὼν οὖν, ὅπου συνετέτακτο, τὸν Ἐργίνον, ὡς ἀφιζόμενον μετὰ τοῦ Διοκλέους, ἀνέμενε πρὸ τῆς πόλεως, πρὸ τοῦ καλουμένου Ὀρνιθος. Ἐν δὲ τούτῳ πρῶτος ἀδελφὸς Ἐργίνου καὶ Διοκλέους, ὄνομα Διονύσιος, οὐ συνειδὼς τὴν πράξιν, οὐδὲ κοινωνῶν,

ὄμοιος δὲ τῷ Διοκλεῖ, προσήει κατὰ τύχην. Ὁ δὲ Τέχνων, πρὸς τὰ σημεῖα τῆς μορφῆς τῇ ὁμοιότητι κινήθεις, ἠρώτησε τὸν ἄνθρωπον, εἴ τι συμβόλαιον αὐτοῦ πρὸς Ἐργῆνον εἴη. Φήσαντος δ', ἀδελφὸν εἶναι, παντάπασιν ὁ Τέχνων ἐπέισθη τῷ Διοκλεῖ διαλέγεσθαι· καὶ μῆτε τούνομα πυθόμενος, μῆτ' ἄλλο μηδὲν προσμείνας τεκμήριον, ἐμβάλλει τε τὴν δεξιὰν αὐτῷ, καὶ περὶ τῶν συγκειμένων πρὸς τὸν Ἐργῆνον ἐλάλει, κάκεινον ἀνέκρινεν. Ὁ δὲ, δεξάμενος αὐτοῦ τὴν ἀμαρτίαν πανούργως, ὠμολόγει τε πάντα, καὶ πρὸς τὴν πόλιν ἀναστρέψας, ὑπῆγεν ἀνυπόπτως διαλεγόμενος. Ἦδη δὲ πλησίον ὄντος αὐτοῦ, καὶ μέλλοντος ὅσον οὕπω τὸν Τέχνωνα διαλαμβάνειν, ἀπὸ τύχης αὖ πάλιν ὁ Ἐργῆνος αὐτοῖς ἀπήντησεν. Αἰσθόμενος δὲ τὴν ἀπάτην καὶ τὸν κίνδυνον, διὰ νεύματος ἐδήλωσε τῷ Τέχνωνι φεύγειν· καὶ ἀποπηδήσαντες ἀμφοτέρω, δρόμῳ πρὸς τὸν Ἄρατον ἀπεσώθησαν. Οὐ μὴν ἀπέκαμε ταῖς ἐλπίσιν ἐκεῖνος, ἀλλ' ἔπεμψεν εὐθύς τὸν Ἐργῆνον χρυσίον τε τῷ Διονυσίῳ κομίσοντα καὶ δεησόμενον αὐτοῦ σιωπᾶν. Ὁ δὲ καὶ τοῦτ' ἐποίησε, καὶ τὸν Διονύσιον ἄγων μεθ' ἑαυτοῦ πρὸς τὸν Ἄρατον ἦλθεν. Ἐλθόντα δ' αὐτὸν οὐκέτι διῆκαν, ἀλλὰ δῆσαντες ἐφύλαττον ἐν οἰκίσκῳ κατακεκλεισμένον· αὐταὶ δὲ παρεσκευάζοντο πρὸς τὴν ἐπίθεσιν.

ΚΑ. Ἐπεὶ δ' ἦν ἔτοιμα πάντα, τὴν μὲν ἄλλην δύναμιν ἐκέλευσεν ἐπὶ τῶν ὄπλων νυκτερεύειν· ἀναλαβὼν δὲ λογάδας τετρακοσίους, οὐδ' αὐτοὺς εἰδῶτας τὰ πραττόμενα, πλὴν ὀλίγων, ἤγε πρὸς τὰς πύλας παρὰ τὸ Ἱραῖον. Ἦν δὲ τοῦ ἔτους ἡ περὶ θέρος ἀκμάζον ὥρα, τοῦ δὲ μηνὸς πανσέληνος· ἡ δὲ νύξ ἀνεφελος καὶ καταφανής, ὥστε καὶ φόβον τὰ ὄπλα παρέχειν, ἀντιλάμποντα πρὸς τὴν σελήνην, μὴ τοὺς φύλακας οὐ λάθωσιν. Ἦδη δὲ τῶν πρώτων ἐγγὺς ὄντων, ἀπὸ θαλάσσης ἀνέδραμε νέφη, καὶ κατέσχε τὴν τε πόλιν αὐτὴν, καὶ τὸν ἔξω τόπον, ἐπίσκιον γενόμενον. Ἐνταῦθα δ' οἱ μὲν ἄλλοι συγκαθίσαντες,

υπελύοντο τὰς κρηπίδας· οὔτε γὰρ φόρον ποιῶσι πολὺν, οὔτ' ὀλισθήματα λαμβάνουσι, γυμνοῖς τοῖς ποσὶν ἀντιλαμβανόμενοι τῶν κλίμακων. Ὁ δ' Ἐργῖνος, ἐπτά λαβῶν νεανίσκους ἐσαλμένους ὁδοιπορικῶς, ἔλαθε τῇ πύλῃ προτμίζας· καὶ τὸν πυλωρὸν ἀποκτιννύουσι καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ φύλακας. Ἄμα δ' αἱ τε κλίμακες προσετίθεντο, καὶ κατὰ σπουδὴν ὁ Ἄρατος ὑπερβιβάσας ἑκατὸν ἄνδρας, τοὺς δ' ἄλλους κελεύσας ἔπεσθαι ὡς ἂν δύνωνται τάχιστα, τὰς κλίμακας ἀναρπάσας, ἐχώρει διὰ τῆς πόλεως μετὰ τῶν ἑκατὸν ἐπὶ τὴν ἄκραν, ἤδη περιχαρῆς διὰ τὸ λανθάνειν, ὡς κητορθῶν. Καὶ πῶς ἔτι πρόσθεθεν αὐτοῖς ἀπῆντα σὺν φωτὶ φυλακῇ τεσσάρων ἀνδρῶν οὐ καθορωμένοις· ἔτι γὰρ ἦσαν ἐν τῷ σκιαζομένῳ τῆς σελήνης· ἐκείνους δὲ προσιώντας ἐξ ἐναντίας καθορῶσι. Μικρὸν οὖν ὑποσεύλας τειχίῳσι τισὶ καὶ οἰκοπέδοις, ἐνέδραν ἐπὶ τοὺς ἄνδρας καθίζει· καὶ τρεῖς μὲν αὐτῶν ἐμπεσόντες ἀποθνήσκουσιν, ὁ δὲ τέταρτος, πληγείς ξίφει τὴν κεφαλὴν, ἔφυγε, βοῶν, ἔνδον εἶναι τοὺς πολεμίους. Καὶ μετὰ μικρὸν αἱ τε σάλπιγγες ἐπεσήμαινον, ἢ τε πόλις ἐξάνισατο πρὸς τὰ γινόμενα· πλήρεις τ' ἦσαν οἱ τε γενοποὶ διαθεόντων, καὶ φῶτα πολλὰ, τὰ μὲν κάτωθεν ἤδη, τὰ δ' ἄνωθεν ἀπὸ τῆς ἀκρας περιέλαμπε, καὶ κραυγὴ συνεῤῥήγγυτο πανταχόθεν ἄσημος.

KB. Ἐν τούτῳ δ' ὁ μὲν Ἄρατος ἐμφὺς τῇ πορείᾳ παρὰ τὸ κρημνώδες ἠμιλλᾶτο, βραδέως καὶ ταλαιπώρως τὸ πρῶτον, οὐ κητακρατῶν, ἀλλ' ἀποπλανώμενος τοῦ εἴβου παντάπασιν ἐνδεδυκότος καὶ περισκιαζομένου ταῖς τραχύτησι, καὶ διὰ πολλῶν ἐλιγμῶν καὶ παραβολῶν περαίνοντος πρὸς τὸ τεῖχος. Εἶτα θαυμάσιον οἷον ἡ σελήνη λέγεται διασέλλουσα τὰ νέφη, καὶ ὑπολάμπουσα, τῆς ὁδοῦ τὸ χαλεπιώτατον σαφηνίζειν, ἕως ἤψατο τοῦ τεύχους καθ' ὃν ἔδει τόπον· ἐκεῖ δὲ πάλιν συνεσχίασε καὶ ἀπέκρυψε, νεφῶν συνελθόντων. Οἱ δὲ περὶ τὰς πύλας ἔξω περὶ τὸ Ἡραῖον ἀπολειφθέντες τοῦ Ἀράτου στρατιῶται, τριακόσιοι τὸ

πλήθος ὄντες, ὡς ποτὲ παρειτέπεσον εἰς τὴν πόλιν θορήσου τε παντοδαποῦ καὶ φώτων γέμουσαν, οὐ δυναθέντες ἐξανουρεῖν τὸν αὐτὸν τρίβον, οὐδ' εἰς ἴχνος ἐμβῆναι τῆς ἐκείνων πορείας, ἔπτηξαν ἄθροοι πρὸς τινι παλινσκήφῳ λαγόνι τοῦ κρημνοῦ συστρίλαντες ἑαυτούς· καὶ διεκαρτέρουν ἐνταῦθα περιπαθοῦντες καὶ δυσανασχετοῦντες. Βαλλομένων γὰρ ἀπὸ τῆς ἄκρας ἤδη τῶν περὶ τὸν Ἄρατον, καὶ μαχομένων, ἀλαλαγμὸς ἐναγώνιος ἐχώρει κάτω, καὶ κραυγὴ περιήχει, διὰ τὴν ἀπὸ τῶν ὄρων ἀνάκλασιν, συγκεχυμένη καὶ ἀδῆλος, ὅθεν εἴληφε τὴν ἀρχήν. Διαπυρρύντων δ' αὐτῶν, ἐφ' ὅτι χρὴ τραπέσθαι μέρος, Ἀρχέλαος, ὁ τῶν βασιλικῶν ἡγεμὼν, στρατιώτας ἔχων πολλοὺς, μετὰ κραυγῆς ἀνέβαινε καὶ σαλπίγγων, ἐπισφρόμενος τοῖς περὶ τὸν Ἄρατον, καὶ παρήλλαττε τοὺς τριακοσίους. Οἱ δ', ὡσπερ ἐξ ἐνέδρας ἀναστάντες, ἐμβάλλουσιν αὐτῷ καὶ διασφείρουσιν οἷς ἐπέθεντο πρώτοις· τοὺς δ' ἄλλους καὶ τὸν Ἀρχέλαον φοβήσαντες, ἐτρέψαντο καὶ κατεδίωξαν ἄχρι τοῦ σκεδασθῆναι περὶ τὴν πόλιν διαλυθέντας. Ἄρτι δὲ τούτων νενικηκότων, Ἐργίνος ἀπὸ τῶν ἄνω μαχομένων ἦκεν, ἀγγέλλων συμπεπλέχθαι τοῖς πολεμίοις τὸν Ἄρατον, ἀμυνομένοις εὐρώσως, καὶ μέγαν ἀγῶνα περὶ αὐτὸ τὸ τεῖχος εἶναι, καὶ τάχους δεῖν τῆς βοηθείας. Οἱ δ' εὐθύς ἐκέλευον ἡγεῖσθαι· καὶ προσβαίνοντες, ἅμα φωνῇ διεσήμαινον ἑαυτούς, ἐπιθαρρόνουντες τοὺς φίλους· ἢ τε πανσέληνος ἀπέφαινε τὰ ὄπλα πλείονα φαινόμενα τοῖς πολεμίοις, διὰ τὸ μῆκος τῆς πορείας· καὶ τὸ τῆς νυκτὸς ἠχῶδες τὸν ἀλαλαγμὸν ἀπὸ πολλαπλασιόνων, ἢ τοσοῦτων, ἐποίει δοκεῖν φέρεσθαι. Τέλος δὲ, συνερείσαντες ἐξωθοῦσι τοὺς πολεμίους, καὶ καθυπέρτεροι τῆς ἄκρας ἦσαν, καὶ τὸ φρούριον εἶχον, ἡμέρας ἤδη δικυγούστης, ὃ τε ἥλιος αὐτοῖς εὐθύς ἐπέλαμπε τῷ ἔργῳ· καὶ παρῆν ἐκ Σικυῶνος ἡ λοιπὴ δύναμις τῷ Ἀράτῳ, δεχομένων

κατὰ πύλας τῶν Κορινθίων προθύμως, καὶ τοὺς βασιλικούς συλλαμβανόντων.

ΚΓ. Ἐπεὶ δ' ἀσφαλῶς ἐδόκει πάντα ἔχειν, κατέβαιναν εἰς τὸ θέατρον ἀπὸ τῆς ἄκρας, πλῆθους ἀπείρου συρρέοντος, ἐπιθυμία τῆς τ' ὕψεως αὐτοῦ, καὶ τῶν λόγων, οἷς ἔμελλε χρῆσθαι πρὸς τοὺς Κορινθίους. Ἐπισήσας δὲ ταῖς παρῶν ἐκατέρωθεν τοὺς Ἀχαιοὺς, αὐτὸς ἀπὸ τῆς σκηνῆς εἰς μέσον προῆλθε τεθωρακισμένος, καὶ τῷ προσώπῳ διὰ τὸν κόπον καὶ τὴν ἀγρυπνίαν ἠλλοιωμένος· ὥστε τῆς ψυχῆς τὸ γαυρούμενον καὶ χαῖρον ὑπὸ τῆς περὶ τὸ σῶμα βαρύτητος κατακρατεῖσθαι. Τῶν δ' ἀνθρώπων ἅμα τῷ προσελθεῖν αὐτὸν ἐκχυθέντων ταῖς φιλοφροσύναις, μεταλαβὼν εἰς τὴν δεξιάν τὸ δόρυ, καὶ τὸ γόνυ καὶ τὸ σῶμα τῇ ῥοπῇ μικρὸν ἐγκλίνας καὶ ἐπερειασάμενος, εἰσῆκει πολὺν χρόνον σιωπῇ δεχόμενος αὐτῶν τοὺς κρότους καὶ τὰς ἐπιβοήσεις, ἐπαινούντων μὲν τὴν ἀρετὴν, ζηλούντων δὲ τὴν τύχην. Ὡς δ' ἐπαύσαντο καὶ κατέστησαν, συναγαγὼν ἑαυτὸν, διεξῆλθε λόγον ὑπὲρ τῶν Ἀχαιῶν τῇ πράξει πρόποντα· καὶ συνέπεισε τοὺς Κορινθίους, Ἀχαιοὺς γενέσθαι, καὶ τῶν πυλῶν τὰς κλεῖς ἀπέδωκε, τότε πρῶτον ἀπὸ τῶν Φιλιππικῶν καιρῶν ὑπ' ἐκείνοις γενομένης. Τῶν δ' Ἀντιγόνου στρατηγῶν Ἀρχέλαον μὲν ἀφῆκεν ὑποχείριον γενομένον· Θεόφραστον δ' ἀνεῖλεν, οὐ βουλόμενον ἀπαλλάττεσθαι. Περσικὸς δὲ, τῆς ἄκρας ἀλισκομένης, εἰς Κεγχρεάς διεξέπεσεν. Ὑστερον δὲ λέγεται σχολάζων, πρὸς τὸν εἰπόντα, μόνον αὐτῷ δοκεῖν στρατηγὸν εἶναι τὸν σοφόν· «Ἄλλὰ, νῆ » τοὺς θεοὺς (φάσαι), τοῦτο μάλιστα κάμοι ποτε τῶν Ζήνωνος » ἤρεσκε δογμάτων· νῦν δὲ μεταβάλλομαι, νουθετηθεὶς ὑπὸ τοῦ » Σικυωνίου νεανίου». Ταῦτα μὲν οὖν περὶ Περσαίου πλείονες ἐσοροῦσιν.

ΚΔ. Ὁ δ' Ἄρατος εὐθύς τό τε Ἡραῖον ὑπ' ἑαυτῷ καὶ τὸ Λέχαιον ἐποίησατο· καὶ νεῶν μὲν εἰκοσιπέντε βασιλικῶν ἐκυρίευσεν,

ἵππους δὲ πεντακασίους, καὶ Σύρους τετρακασίους ἀπέδοτο· τὸν τ' Ἀροκόρινθον ἐρύλαττον οἱ Ἀχαιοὶ τετρακασίους ὀπλίταις, καὶ πεντήκοντα κυσὶ, καὶ κυνηγοῖς ἵσσις ἐν τῷ φρουρίῳ τρεφομένους. Οἱ μὲν οὖν Ῥωμαῖοι τὸν Φιλοποίμενα θαυμάζοντες Ἑλλήνων ἔσχατον προσηγόρευον, ὡς μηδενὸς μεγάλου μετ' ἐκείνον ἐν τοῖς Ἕλλησι γενομένου. Ἐγὼ δὲ τῶν Ἑλληνικῶν πράξεων ταύτην ἐσχάτην καὶ νεωτάτην φαίην ἂν πεπραχθαι, τοῦτο μὲν τόλμη, τοῦτο δὲ τύχη ταῖς ἀρίσταις ἐνάμιλλον, ὡς ἐδήλωσεν εὐθὺς τὰ γινόμενα. Μεγαρεῖς τε γὰρ ἀποσάντες Ἀντιγόνου τῷ Ἀράτῳ προσέθεντο, καὶ Τροιζήνιοι μετ' Ἐπιδαυρίων συνετάχθησαν εἰς τοὺς Ἀχαιοὺς· ἔξοδόν τε πρώτην θέμενος εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐνέβαλε, καὶ τὴν Σαλαμῖνα διαβᾶς ἐλεηλάτησεν, ὡσπερ ἐξ εἰρκτικῆς λελυμένη τῇ δυνάμει τῶν Ἀχαιῶν, ἐφ' ὅτι βούλοιτο, χρώμενος. Ἀθηναίοις δὲ τοὺς ἐλευθέρους ἀρῆκεν ἄνευ λύτρων, ἀρχὰς ἀποστάσεως ἐνδιδούσας αὐτοῖς. Πτολεμαῖον δὲ σύμμαχον ἐποίησε τῶν Ἀχαιῶν, ἡγεμονίαν ἔχοντα πολέμου καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. Οὕτω δ' ἴσχυσεν ἐν τοῖς Ἀχαιοῖς, ὥς, ἐπεὶ μὴ κατ' ἐνιαυτὸν ἐξῆν, παρ' ἐνιαυτὸν αἰρεῖσθαι στρατηγὸν αὐτὸν, ἔργῳ δὲ καὶ γνώμῃ διὰ παντὸς ἄρχειν. Ἐώρων γὰρ αὐτὸν οὐ πλοῦτον, οὐ δόξαν, οὐ φιλίαν βασιλικήν, οὐ τὸ τῆς αὐτοῦ πατρίδος συμφέρον, οὐκ ἄλλο τι, τῆς αὐξήσεως τῶν Ἀχαιῶν ἐπίπροσθεν ποιούμενον. Ἡγεῖτο γὰρ, ἀσθενεῖς ἰδίᾳ τὰς πόλεις ὑπαρχούσας σώζεσθαι δι' ἀλλήλων, ὡσπερ ἐνδεδεμένους τῷ κοινῷ συμφέροντι. Καὶ καθάπερ τὰ μέρη τοῦ σώματος ζῶντα καὶ συμπνέοντα διὰ τὴν πρὸς ἀλλήλα συμφυίαν, ὅταν ἀποσπασθῆ καὶ γένηται χωρὶς, ἀτροφεῖ καὶ σήπεται· παραπλησίως τὰς πόλεις ἀπόλλυσθαι μὲν ὑπὸ τῶν διασπόντων τὸ κοινόν, αὔξεσθαι δ' ὑπ' ἀλλήλων, ὅταν, ὄλου τινὸς μεγάλου μέρη γινόμεναι, κοινῆς προνοίας τυγχάνωσιν.

ΚΕ. Ὅρων δὲ τοὺς ἀρίστους τῶν προσοίκιων αὐτονομούμενους,

Ἀργείοις δὲ δουλεύουσιν ἀχθόμενοι, ἐπεβούλευσεν ἀνελεῖν τὸν
 τύραννον αὐτῶν, Ἀριστόμαχον, ἅμα τῇ τε πόλει θρεπτήρια τὴν
 ἐλευθερίαν ἀποδοῦναι φιλοτιμούμενος, καὶ τοῖς Ἀχαιοῖς προτ-
 κομίσαι τὴν πόλιν. Οἱ μὲν οὖν τολμῶντες εὐρέθησαν, ὧν Αἰ-
 σχύλος προσισῆκει, καὶ Χαριμένης, ὁ μάντις. Εἶρη δ' οὐκ εἶχον,
 ἀλλ' ἀπείρητο κεκτῆσθαι, καὶ ζημίαι μεγάλαι τοῖς κεκτημένοις
 ἐπῆσαν ὑπὸ τοῦ τυράννου. Κατασκευάσας οὖν ὁ Ἄρατος αὐτοῖς
 ἐν Κορίνθῳ μικρὰς παραξιφίδας, ἐνέβραψεν εἰς σάγματα· καὶ
 ταῦτα περιθεῖς ὑπόζυγιοις σκευὴ τινὰ παραμελημένα κομίζουσιν,
 εἰς Ἄργος ἀπέσειλε. Χαριμένους δὲ, τοῦ μάντεως, προσλα-
 βόντος ἐπὶ τὴν πράξιν ἄνθρωπον, οἱ περὶ τὸν Αἰσχύλον ἠγανά-
 κτησαν, καὶ δι' ἑαυτῶν ἔπραττον, τοῦ Χαριμένου καταγρόντες.
 Αἰσθόμενος δ' ἐκεῖνος, ὀργῇ κατεμήνυσε τοὺς ἄνδρας· ἤδη βαδί-
 ζοντας ἐπὶ τὸν τύραννον· ὧν οἱ πλεῖστοι φθάσαντες ἐξ ἀγορᾶς
 ἀπέφυγον, καὶ διεξέπεσον εἰς Κόρινθον. Οὐ μὴν ἀλλὰ, χρόνου
 βραχέως διελθόντος, ἀποθνήσκει μὲν ὑπὸ δούλων Ἀριστόμα-
 χος, ὑπολαμβάνει δὲ τὴν ἀρχὴν φθάσας Ἀρίσιππος, ἐξωλέ-
 κτερος ἐκείνου τύραννος. Ὅσοι δὲ τῶν Ἀχαιῶν ἐν ἡλικίᾳ παρόν-
 τες ἔτυχον, τούτους ἀναλαβὼν ὁ Ἄρατος ἐβόηθει πρὸς τὴν πόλιν
 ὀξέως, οἴόμενος εὐρήσειν τὰ τῶν Ἀργείων πρόθυμα. Τῶν δὲ
 πολλῶν ἤδη διὰ συνήθειαν ἐθειλοδούλως ἐχόντων, καὶ μηδενὸς
 ἀφισαμένου πρὸς αὐτὸν, ἀνεχώρησεν, ἔγκλημα κατεσκευασκὸς
 τοῖς Ἀχαιοῖς· ὡς ἐν εἰρήνῃ πόλεμον ἐξενηνοχόσι. Καὶ δίκην
 ἔσχον ἐπὶ τούτῳ παρὰ Μαντινεῦσιν· ἦν, Ἀράτου μὴ παρόν-
 τος, Ἀρίσιππος εἶλε διώκων, καὶ μῶν ἐτιμήθη τριάκοντα.
 Τὸν δ' Ἄρατον αὐτὸν ἅμα καὶ μισῶν καὶ δεδοικῶς ἐπεβούλευεν
 ἀνελεῖν, συνεργῶντος Ἀντιγόνοιο, τοῦ βασιλέως· καὶ πανταχοῦ
 σχεδὸν ἦσαν οἱ τοῦτο πράττοντες αὐτοῖς, καὶ καιρὸν ἐπιτή-
 ρουντες. Ἄλλ' οὐδὲν οἶον ἀληθινὴ καὶ βέβαιος εὐνοια φυλα-
 κτήριον ἀνδρὸς ἄρχοντος. Ὅταν γὰρ ἐθισθῶσιν οἱ τε πολλοὶ καὶ

οὐ δυνατοί, μὴ τὸν ἡγούμενον, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ ἡγουμένου δεδιέναι, πολλοῖς μὲν ὄμμασιν ὄρα, διὰ πολλῶν δ' ὠτων ἀκούει καὶ προαισθάνεται τὰ γινόμενα. Διὸ καὶ βούλομαι, τὸν λόγον ἐπιστήσας ἐνταυθὰ που, διεξελθεῖν περὶ τῆς Ἀριστίππου διαίτης, ἣν ἡ ζήλοτυπουμένη τυραννὶς αὐτῷ καὶ ὁ τῆς μακαρίας καὶ περιβοήτου μοναρχίας ὄγκος περιέθηκεν.

ΚΓ. Ἐκεῖνος γὰρ, Ἀντίγονον μὲν ἔχων σύμμαχον, τρέφων δὲ πολλοὺς ἕνεκα τῆς τοῦ σώματος ἀσφαλείας, οὐδένα δ' ἐν τῇ πόλει ζῶντα τῶν ἐχθρῶν ὑπολελοιπώς, τοὺς μὲν δορυφόρους καὶ φύλακας ἐξω παρεμβάλλειν ἐκέλευεν ἐν τῷ περισύλω· τοὺς δ' οἰκέτας ὁπότε δειπνήσαι τάχιστα πάντας ἐξελάνων, καὶ τὴν μεταυλον ἀποκλείων, μετὰ τῆς ἐρωμένης αὐτὸς εἰς οἴκημα κατεδύετο μικρὸν ὑπερφῶν, θύρα καταβράκτῃ κλειόμενον· ἧς ὑπεράνω τὴν κλίνην ἐπιτιθεῖς, ἐκάθευδεν, ὡς εἰκὸς καθεύδειν τὸν οὕτως ἔχοντα, ταραχωδῶς καὶ περιρῶως. Τὸ δὲ κλιμάκιον ἡ τῆς ἐρωμένης μήτηρ ὑφαιρουῖσα, κατέκλειεν εἰς ἕτερον οἴκημα, καὶ πάλιν ἄμ' ἡμέρα προσετίθει, καὶ κατεκάλει τὸν θαυμαστὸν τύραννον, ὥσπερ ἔρπετον ἐκ φώλεοῦ κατερχόμενον. Ὁ δ', οὐχ ὄπλοις κατὰ βίαν, νόμῳ δ' ὑπ' ἀρετῆς, ἀκατάπαυστον ἀρχὴν περιπεποιημένος, ἐν ἡματίῳ καὶ χλαμυδίῳ τῷ τυχόντι, τῶν πώποτε τυράννων κοινὸς ἀποδεδειγμένος ἐχθρὸς, ἄχρι τῆς τήμερον ἡμέρας γένος εὐδοκιμιώτατον ἀπολέλοιπεν ἐν τοῖς Ἕλλησιν. Ἐκείνων δὲ τῶν τὰς ἄκρας καταλαμβανόντων, καὶ τοὺς δορυφόρους τρεφόντων, καὶ τὰ ὄπλα καὶ τὰς πύλας καὶ τοὺς καταβράκτας προβαλλομένων ὑπὲρ τῆς τοῦ σώματος ἀσφαλείας, ὀλίγοι τὸν ἐκ πληγῆς θάνατον, ὥσπερ οἱ λαγωοὶ, διέφυγον· οἶκος δ', ἢ γένος, ἢ τάφος, ἔχων τιμωμένην μνήμην, οὐδενὸς λέλειπται.

ΚΔ. Πρὸς δ' οὖν τὸν Ἀριστίππον ὁ Ἄρατος καὶ κρύφα πολλάκις καὶ φανερώς προσέπειται, ἐπιχειρήσας καταλαμβάνειν

τὸ Ἄργος. Ἄπαξ δὲ καὶ κλίμακας προσθεῖς, μετ' ὀλίγων ἐπὶ τὸ τεῖχος ἀνέβη παραβόλως, καὶ τοὺς βοηθοῦντας ἐνταῦθα τῶν φυλάκων ἀπέκτεινεν. Εἶτα ἡμέρας ἐπιφανείσης, καὶ τοῦ τυράννου πανταχόθεν αὐτῷ προσβάλλοντος, οἱ μὲν Ἀργεῖοι, καθάπερ οὐχ ὑπὲρ τῆς ἐκείνων ἐλευθερίας τῆς μάχης οὔσης, ἀλλ' ὡς τὸν ἀγῶνα τῶν Νεμείων βραβεύοντες, ἴσοι καὶ δίκαιοι θεαταὶ καθῆντο τῶν γινομένων, πολλὴν ἡσυχίαν ἄγοντες· ὁ δ' Ἄρατος, εὐρώστως ἀμυνόμενος, λόγχῃ μὲν ἐκ χειρὸς διελαύνεται τὸν μηρὸν, ἐκράτησε δὲ τῶν τέπων, ἐν οἷς ἦν, καὶ οὐκ ἐξέωσθη μέχρι νυκτός, ἐνοχλούμενος ὑπὸ τῶν πολεμίων. Εἰ δὲ καὶ τὴν νύκτα τῷ πόνῳ προσεταλαιπώρησεν, οὐκ ἂν διήμαρτεν· ὁ γὰρ τύραννος ἤδη περὶ δρασμὸν εἶχε, καὶ πολλὰ τῶν ἰδίων ἐπὶ θάλασσαν προεξέπεμψε. Νῦν δὲ, τοῦτο μὲν οὐδενὸς ἐξαγγείλαντος πρὸς τὸν Ἄρατον, ὕδατος δ' ἐπιλείποντος, ἑαυτῷ τε χρῆσασθαι διὰ τὸ τραῦμα μὴ δυνάμενος, ἀπήγαγε τοὺς στρατιώτας.

ΚΗ. Ἐπεὶ δὲ ταύτην ἀπέγνω τὴν ὕδην, ἐμβαλὼν φανερώς τῷ στρατοπέδῳ τὴν Ἀργολίδα χῆραν ἐπόρθει, καὶ περὶ τὸν Χάρητα ποταμὸν ἰσχυρᾶς μάχης γενομένης πρὸς τὸν Ἀρίσιππον, αἰτίαν ἔσχεν, ὡς ἐγκαταλιπὼν τὸν ἀγῶνα, καὶ προέμενος τὸ νίκημα. Τῆς γὰρ ἄλλης δυνάμεως ὁμολογουμένως ἐπικρατούσης, καὶ τῷ διωγμῷ πολὺ προελθούσης εἰς τοῦμπροσθεν, αὐτὸς οὐχ οὕτως ἐκβιασθεὶς ὑπὸ τῶν καθ' αὐτὸν, ὡς ἀπιστῶν τῷ κατορθώματι καὶ φοβηθεὶς, ἀνεχώρησε τεταραγμένος εἰς τὸ στρατόπεδον. Ἐπεὶ δ' ἀπὸ τῆς διώξεως ἐπανελθόντες οἱ λοιποὶ, χαλεπῶς ἔφερον, ὅτι τρεψάμενοι τοὺς πολεμίους, καὶ πολὺ πλείονας ἐκείνων καταβαλόντες, ἢ σφῶν αὐτῶν ἀπολέσαντες, παραλελοίπασιν τοῖς ἠττημένοις εἶηται κατ' αὐτῶν τρόπαιον, αἰσχυνηθεὶς, πάλιν ἔγνω διαμάχεσθαι περὶ τοῦ τροπαίου, καὶ μίαν ἡμέραν διαλιπὼν, αὐθις ἐξέτασσε τὴν στρατιάν. Ὡς δ' ἦσθετο πλείονας γεγονότας, καὶ θαρράλεώτερον ἀνθισταμένου τοὺς περὶ τὸν τύραννον,

τύραννον, οὐκ ἐτόλμησεν, ἀλλ' ἀπῆλθε τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀνελόμενος. Οὐ μὴν ἀλλὰ τῇ περὶ τὴν ὑμιλίαν καὶ πολιτείαν ἐμπειρία καὶ χάριτι τὴν διαμαρτίαν ταύτην ἀναμαχόμενος, προσηγάγετο τὰς Κλεωναῖς τοῖς Ἀχαιοῖς· καὶ τὸν ἀγῶνα τῶν Νεμείων ἤγαγεν ἐν Κλεωναῖς, ὡς πάτριον ὄντα καὶ μᾶλλον προσήκοντα τούτοις. Ἦγαγον δὲ καὶ Ἄργεῖοι, καὶ συνεχύθη τότε πρῶτον ἡ δεδομένη τοῖς ἀγωνισταῖς ἀσυλία καὶ ἀσφάλεια, πάντας τῶν Ἀχαιῶν, ὅσους ἔλαβον ἡγωνισμένους ἐν Ἄργει, διὰ τῆς χώρας πορευομένους, ὡς πολεμίους ἀποδομένων. Οὕτω σφοδρὸς ἦν καὶ ἀπαραίτητος ἐν τῷ μισεῖν τοὺς τυράννους.

ΚΘ. Ὀλίγω δ' ὕστερον ἀκούσας, τὸν Ἀρίσιππον ἐπιβουλεύειν μὲν ταῖς Κλεωναῖς, φοβεῖσθαι δ' ἐκείνον ἐν Κορίνθῳ καθεζόμενον, ἤθροισεν ἐκ παραγγέλματος στρατιάν. Καὶ σιτία κελύσας πλειόνων ἡμερῶν κομίζειν, εἰς Κεγχρεὰς κατήλθεν, ἐκκαλούμενος δι' ἀπάτης τὸν Ἀρίσιππον, ὡς αὐτοῦ μὴ παρόντος, ἐπιθέσθαι τοῖς Κλεωναῖσι· ὃ καὶ συνέβη. Παρῆν γὰρ εὐθύς ἐξ Ἄργους ἔχων τὴν δύναμιν. Ὁ δ' Ἄρατος, εἰς Κόρινθον ἦδη σκοταῖος ἐκ Κεγχρεῶν ὑποσρέψας, καὶ τὰς ὁδοὺς φυλακαῖς διαλαβῶν, ἤγε τοὺς Ἀχαιοὺς, ἐπομένους οὕτω μὲν εὐτάκτως, οὕτω δὲ ταχέως καὶ προθύμως, ὥστε μὴ μόνον ὀδεύοντας, ἀλλὰ καὶ παρελθόντας εἰς τὰς Κλεωναῖς, ἔτι νυκτὸς οὔσης, καὶ συνταξαμένους ἐπὶ μάχην ἀγνοεῖσθαι, καὶ λανθάνειν τὸν Ἀρίσιππον. Ἄμα δ' ἡμέρα τῶν πυλῶν ἀνοιχθεισῶν, καὶ τῆς σάλπιγγος ἐγκελευσαμένης, δρόμῳ καὶ ἀλαλαγμῷ προσπεσὼν τοῖς πολεμίσι, εὐθύς ἐτρέψατο, καὶ κατεῖχε διώκων, ἥ μάλιστα φεύγειν ὑπενόει τὸν Ἀρίσιππον, ἐκτροπᾶς πολλὰς τῶν χωρίων ἐχόντων. Γενομένης δὲ τῆς διώξεως ἄχρι Μυκηνῶν, ὃ μὲν τύραννος ὑπὸ Κρητῶς τινος, ὡς Δεινίας ἰσορεῖ, τοῦνομα Τραγίσκου, καταληφθεὶς ἀποσφάττεται, τῶν δ' ἄλλων ἔπεσον ὑπὲρ χιλίου πεντακοσίου. Ὁ δ' Ἄρατος οὕτω λαμπρῶς εὐτυχῆσας,

καὶ μηδὲνα τῶν αὐτοῦ στρατιωτῶν ἀποβελῶν, ὅμως οὐκ ἔλαβε τὸ Ἄργος, οὐδ' ἠλευθέρωσε, τῶν περὶ Ἀγίαν καὶ τὸν νεώτερον Ἀριστόμαχον μετὰ θυνάμειος βασιλικῆς παρεισπεσόντων καὶ κατασχόντων τὰ πράγματα. Τὸ μὲν οὖν πολὺ τῆς διαβολῆς καὶ λόγους καὶ σκώμματα καὶ βωμολοχίας παρείλετο τῶν κολακευόντων τοὺς τυράννους, καὶ διεξιόντων ἐκείνοις χαριζομένων, ὡς « Τοῦ στρατηγοῦ τῶν Ἀχαιῶν ἐκταράττειτο μὲν ἡ κοιλία παρὰ τὰς μάχας, κάρως δὲ προσπίπτει καὶ ἴλιγγος ἅμα τῷ παραστῆναι τὸν σαλπικτήν· ἐκτάξας δὲ τὴν δύναμιν, καὶ τὸ σύνθημα πρεγγυήσας, καὶ πυθόμενος τῶν ὑποστράτηγων καὶ λοχαγῶν, μή τις αὐτοῦ χρεῖα παρόντος (ἐβλήσθαι γὰρ τοὺς ἀσραγάλους), ἀπέρχοιτο καρδοκίσεων πῶρόφωθεν τὸ συμβησόμενον ». Ταῦτα γὰρ οὕτως ἴσχυσεν, ὥστε καὶ τοὺς φιλοσόφους ἐν ταῖς σχολαῖς ζητοῦντας, εἰ τὸ πάλλεσθαι τὴν καρδίαν, καὶ τὸ χρωμα τρέπεσθαι παρὰ τὰ φαινόμενα δεινὰ, δειλίας ἐστίν, ἢ δυσκρασίας τινὸς περὶ τὸ σῶμα καὶ ψυχρότητος, ὀνομάζειν αἰεὶ τὸν Ἄρατον, ὡς ἀγαθὸν μὲν ὄντα στρατηγόν, αἰεὶ δὲ ταῦτα πάσχοντα παρὰ τοὺς ἀγῶνας.

Α. Ὡς δ' οὖν τὸν Ἀρίσιππον ἀνεῖλεν, εὐθύς ἐπεβούλευσε Λυσιάδῃ, τῷ Μεγαλοπολίτῃ, τυραννοῦντι τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος. Ὁ δ', οὐκ ὦν ἀγεννῆς, οὐδ' ἀφιλότιμος τὴν φύσιν, οὐδ', ὥσπερ οἱ πολλοὶ τῶν μοναρχῶν, ἀκρασία καὶ πλεονεξία πρὸς ταύτην βυεῖς τὴν ἀδικίαν, ἀλλ' ἐπαρθεὶς ἔρωτι δόξης ἔει νεός, καὶ λόγους ψευδεῖς καὶ κενούς λεγομένους περὶ τυραννίδος, ὡς μακαρίου καὶ θαυμασοῦ πράγματος εἰς μέγα φρόνημα, παραδεξάμενος ἀνοσίτως, καὶ καταστήσας ἑαυτὸν τύραννον, ταχὺ μετὰ τῆν ἐκ μοναρχίας βεβήθητος. Ἄμα δὲ καὶ ζηλῶν εὐημεροῦντα, καὶ δελοικῶς ἐπιβουλεύοντα τὸν Ἄρατον, ὥρμησε, καλλίστην ὁρμὴν μεταβαλλόμενος, πρῶτον μὲν ἑαυτὸν ἐλευθερῶσαι μίτους, καὶ φόβου, καὶ φρουρᾶς, καὶ δορυφόρων, εἶτα τῆς

πατρίδος εὐεργέτης γενέσθαι. Καὶ μεταπεμφόμενος τὸν Ἄρατον, ἀφῆκε τὴν ἀρχὴν, καὶ τὴν πόλιν εἰς τοὺς Ἀχαιοὺς μετεκόσμησεν. Ἐφ' οἷς μεγαλύνοντες αὐτὸν οἱ Ἀχαιοί, στρατηγὸν εἵλοντο. Φιλοτιμούμενος δ' εὐθύς ὑπερβαλεῖν δόξῃ τὸν Ἄρατον, ἄλλας τε πολλὰς πράξεις, οὐκ ἀναγκαίαις εἶναι δοκούσας, καὶ στρατείαν ἐπὶ Λακεδαιμονίους παρήγγελλεν. Ἐνιστάμενος δ' ὁ Ἄρατος αὐτῷ φθονεῖν ἐδόκει· καὶ τό γε δεύτερον ὁ Λυσιάδης στρατηγὸς ἠρέθη, ἀντιπράττοντος ἀντικρυς Ἀράτου, καὶ σπουδάζοντος ἐτέρῳ παραδοθῆναι τὴν ἀρχὴν. Αὐτὸς μὲν γὰρ, ὡς εἴρηται, παρ' ἐνιαυτὸν ἤρχε. Μέχρι μὲν οὖν τρίτης στρατηγίας ὁ Λυσιάδης εὖ φερόμενος διετέλει, καὶ παρ' ἐνιαυτὸν ἤρχεν ἐναλλάξ τῷ Ἀράτῳ στρατηγῶν· φανερὰν δ' ἐξενεγκάμενος ἔχθραν, καὶ πολλάκις αὐτοῦ κατηγορήσας ἐν τοῖς Ἀχαιοῖς, ἀπερῆφθη. Καὶ γὰρ ὄψθη πεπλασμένῳ δοκῶν ἕθει πρὸς ἀληθινήν καὶ ἀκέραιον ἀρετὴν ἀμιλλᾶσθαι. Καί, καθάπερ τῷ κόκκυγι φασὶν Αἴσωπος, ἐρωτῶντι τοὺς λεπτοὺς ὄρνιθας, ὅ τι φεύγοιεν αὐτὸν, εἰπεῖν ἐκείνους, ὡς ἔσαι ποτὲ ἰεράξ, οὕτως ἔοικε τῷ Λυσιάδῃ παρακολουθεῖν ἐκ τῆς τυραννίδος ὑποψία βλάπτουσα τὴν πίσιν αὐτοῦ τῆς μεταβολῆς.

ΛΑ. Ὁ δ' Ἄρατος εὐδοκίμησε καὶ περὶ τὰς Αἰτωλικὰς πράξεις· ὅτε συμβαλεῖν μὲν αὐτοῖς πρὸ τῆς Μεγαρικῆς ὀρμημένων τῶν Ἀχαιῶν, καὶ τοῦ βασιλέως τῶν Λακεδαιμονίων, Ἄγιδος, ἀφικομένου μετὰ δυνάμεως, καὶ συνεζορμῶντος ἐπὶ τὴν μάχην τοὺς Ἀχαιοὺς, ἐναντιωθεῖς, καὶ πολλὰ μὲν οἰεῖσθαι, πολλὰ δ' εἰς μαλακίαν καὶ ἀτολμίαν *καὶ* σκώμματα καὶ χλευασμὸν ὑπομείνας, οὐ προήκατο τὸν τοῦ συμφέροντος λογισμὸν διὰ τὸ φαινόμενον αἰσχρὸν, ἀλλὰ παρεχώρησε τοῖς πολεμίοις ὑπερβαλοῦσι τὴν Γερανίαν ἀμαχεῖ παρελθεῖν εἰς Πελοπόννησον. Ὡς μὲντοι παρελθόντες ἐξαίφνης Πελλήνην κατέλαβον, οὐκέτ' ἦν ὁ αὐτός, οὐδ' ἔμελλε διατρίβων καὶ περιμένων ἀθροισθῆναι καὶ

συνελθεῖν εἰς ταῦτό πανταχόθεν τὴν δύναμιν, ἀλλ' εὖλος ὤρ-
μησε μετὰ τῶν παρόντων ἐπὶ τοὺς πολεμίους, ἐν τῷ κρατεῖν
ἀσθενεστάτους δι' ἀταξίαν καὶ ὕβριν ὄντας. Ἄμα γὰρ τῷ παρ-
ελθεῖν εἰς τὴν πόλιν, οἱ μὲν στρατιῶται, διασπαρέντες ἐν ταῖς
οἰκίαις, ἦσαν ἐξωθουῦντες ἀλλήλους καὶ διαμαχόμενοι περὶ τῶν
χρημάτων· ἡγεμόνες δὲ καὶ λοχαγοὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰς θυ-
γατέρας τῶν Πελληνέων περιόντες ἤρπαζον, καὶ τὰ κράνη τὰ
αὐτῶν ἀφαιροῦντες ἐκείναις περιετίθεσαν, τοῦ μηδένα λαβεῖν
ἄλλον, ἀλλὰ τῷ κράνει δῆλον εἶναι τὸν δεσπότην ἐκάστης. Οὕτω
δὲ διακειμένοις αὐτοῖς, καὶ ταῦτα πράττουσιν, ἐξαίφνης ὁ Ἄρα-
τος ἐπιπεσὼν προσηγγέθη. Καὶ γενομένης ἐκπλήξεως, οἷαν
εἰκὸς ἐν ἀταξίᾳ τριακῆτι, πρὶν ἢ πάντας πυθέσθαι τὸν κίνδυνον,
οἱ πρῶτοι περὶ τὰς πύλας τοῖς Ἀχαιοῖς καὶ τὰ προάστεια συμ-
πεσόντες ἔφευγον, ἤδη νενικημένοι· καὶ κατεπίπλασαν ἐλαυ-
νόμενοι προτροπᾶν ἀπορίας τοὺς συνισαμένους καὶ προσ-
βοηθοῦντας.

ΑΒ. Ἐν τούτῳ δὲ τῷ ταραχῶ μίᾳ τῶν αἰχμαλώτων, Ἐπι-
γῆλους, ἀνδρὸς ἐνδόξου, θυγάτηρ, αὐτὴ δὲ κάλλει καὶ μεγέθει
σώματος εὐπρεπῆς, ἔτυχε μὲν ἐν τῷ ἱερῷ καθεζομένη τῆς Ἀρ-
τέμιδος, οὗ κατέστησεν αὐτὴν ὁ ἐπιλεκτάρχης, ἔλθων ἑαυτῷ,
καὶ περιθεῖς τὴν τριλοφίαν· ἄφνω δ' ἐκδραμοῦσα πρὸς τὸν
θύρῳβον, ὡς ἔση πρὸ τῶν θυρῶν τοῦ ἱεροῦ, καὶ κατέβλεψεν
εἰς τοὺς μαχομένους ἄνωθεν, ἔχουσα τὴν τριλοφίαν, αὐτοῖς τε
τοῖς πολίταις θέαμα σεμνότερον, ἢ κατ' ἀνθρώπον, ἐφάνη,
καὶ τοῖς πολεμίοις φάσμα θεῖον ὄραν δοκοῦσι φοβικὴν ἐνέβαλε
καὶ θάμβος, ὥστε μηδένα τρέπεσθαι πρὸς ἀλκίην· αὐτοὶ δὲ
Πελληνεῖς λέγουσι, τὸ βρέτας τῆς θεοῦ τὸν μὲν ἄλλον ἀπο-
κεῖσθαι χρόνον ἄψαυτον· ὅταν δὲ κινηθῆν ὑπὸ τῆς ἰσρείας ἐκ-
φέρηται, μηδένα προσβλέπειν ἐναντίον, ἀλλ' ἀποτρέπεσθαι
πάντας. Οὐ γὰρ ἀνθρώποις μόνον ὄραμα φοβικὸν εἶναι καὶ

χαλεπὸν, ἀλλὰ καὶ δένδρα ποιεῖν ἄρρα, καὶ καρποὺς ἀπαμβλί-
σκαι, δι' ὧν ἂν κομίζηται. Τοῦτο δὴ τότε τὴν ἰέρειαν ἐξενεγ-
καμένην, καὶ τρέπουσαν αἰεὶ κατὰ τοὺς Αἰτωλοὺς ἀντιπρόσωπον,
ἔκρυνας καταστῆτι, καὶ παρελέσθαι τὸν λογισμὸν. Ὁ δ' Ἄρα-
τος οὐδὲν ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν εἶρηκε τοιοῦτον, ἀλλὰ φησι,
τρεψάμενος τοὺς Αἰτωλοὺς, καὶ φεύγουσι συνεισπεσῶν εἰς τὴν
πόλιν, ἐξελάσκι κατὰ κράτος, ἑπτακοσίους δ' ἀποκτεῖναι. Τὸ
δ' ἔργον ἐν τοῖς μεγίστοις διεβοήθη, καὶ Τιμάνθης, ὁ ζωγράφος,
ἐποίησεν ἐμφαντικῶς τῇ διαθέσει τὴν μάχην ἔχουσαν.

ΑΓ. Οὐ μὴν ἀλλὰ πολλῶν ἐθνῶν καὶ δυναστῶν ἐπὶ τοῖς
Ἰλίοις συνισαμένων, εὐθὺς ὁ Ἄρατος ἔπραττε φιλίαν πρὸς
τοὺς Αἰτωλοὺς, καὶ Πανταλέοντι, τῷ πλεῖστον Αἰτωλῶν δυνα-
μένῳ, συνεργῶ χρησάμενος, οὐ μόνον εἰρήνην, ἀλλὰ καὶ συμ-
μαχίαν, τοῖς Ἰλίοις πρὸς τοὺς Αἰτωλοὺς ἐποίησε. Τοὺς δ'
Ἀθηναίους σπουδάζων ἐλευθερῶσαι, διεβλήθη καὶ κακῶς ἤκου-
σεν ὑπὸ τῶν Ἰλίων, ὅτι, σπονδὰς πεποιημένων αὐτῶν πρὸς
τοὺς Μακεδόνας, καὶ ἀνοχὰς ἀγόντων, ἐπεχείρησε τὸν Πει-
ραιᾶ καταλαβεῖν. Αὐτὸς δ' ἀρνούμενος ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν,
οἷς ἀπολέλοιπεν, Ἐργῖνον αἰτιᾶται, μεθ' οὗ τὰ περὶ τὸν Ἄκρο-
κόρινθον ἔπραξεν. Ἐκείνον γὰρ, ἰδίᾳ τῷ Πειραιεῖ προσβαλόντα,
καὶ τῆς κλίμακος συντριβείσης, διωκόμενον, ὀνομάζειν καὶ καλεῖν
συνεχῶς Ἄρατον, ὡσπερ παρόντα, καὶ διαφυγεῖν οὕτως ἐξ-
απατήσαντα τοὺς πολεμίους. Οὐ μὴν δοκεῖ πιθανῶς ἀπολογεῖ-
σθαι τὸν γὰρ Ἐργῖνον, ἀνθρώπον ἰδιώτην καὶ Σύρον, ἀπ' οὐ-
δενὸς ἦν εἰκότως ἐπὶ νοῦν βαλέσθαι τηλικαύτην πράξιν, εἰ μὴ
τὸν Ἄρατον εἶχεν ἡγεμόνα, καὶ παρ' ἐκείνου τὴν δύναμιν καὶ
τὸν καιρὸν εἰλήφει πρὸς τὴν ἐπίθεσιν. Ἐδήλωσε δὲ καὶ αὐτὸς ὁ
Ἄρατος, οὐδὲς, οὐδὲ τρεῖς, ἀλλὰ πολλάκις, ὡσπερ οἱ δυσέρω-
τες, ἐπιχειρήσας τῷ Πειραιεῖ, καὶ πρὸς τὰς διαμαρτίας αὐκ
ἀποκαμῶν, ἀλλὰ τῷ παρὰ μικρὸν αἰεὶ καὶ σύνεγγυς ἀποσφάλ-

λεσθαι τῶν ἐλπίδων πρὸς τὸ θαρρῆεῖν ἀνακαλούμενος. Ἄπαξ δὲ καὶ τὸ σκέλος ἔσπασε διὰ τοῦ Θριασίου φεύγων· καὶ τομάς ἔλαβε πολλὰς θεραπεύμενος, καὶ πολὺν χρόνον ἐν φορείῳ κομιζόμενος, ἐποιεῖτο τὰς στρατείας.

ΛΔ. Ἀντιγόνου δ' ἀποθανόντος, καὶ Δημητρίου τὴν βασιλείαν παραλαβόντος, ἔτι μᾶλλον ἐνέκειτο ταῖς Ἀθήναις, καὶ ὅλως κατερρόνει τῶν Μακεδόνων. Διὸ καὶ κρατηθέντος αὐτοῦ μάχη περὶ Φιλακίαν ὑπὸ Βίθους, τοῦ Δημητρίου στρατηγού, καὶ λόγου γενομένου πολλοῦ μὲν, ὡς ἐάλωκε, πολλοῦ δ', ὡς τέθνηκεν, ὁ μὲν τὸν Πειραιᾶ φρουρῶν Διογένης, ἔπεμψεν ἐπιστολὴν εἰς Κόρινθον, ἐξίσασθαι τῆς πόλεως κελύων τοὺς Ἀχαιοὺς, ἐπειδὴ Ἄρατος ἀπέθανεν· ἔτυχε δὲ, τῶν γραμμάτων κομισθέντων, παρὶόν αὐτὸς ἐν Κορίνθῳ, καὶ διατριβὴν οἱ τοῦ Διογένης καὶ γέλωτα πολὺν παρασχόντες ἀπῆλλάγησαν. Αὐτὸς δ' ὁ βασιλεὺς ἐκ Μακεδονίας ναῦν ἔπεμψεν, ἐφ' ἧς κομισθῆσεται πρὸς αὐτὸν ὁ Ἄρατος δεδευμένος. Πᾶσαν δ' Ἀθηναῖοι κουφότητα κολακείας τῆς πρὸς Μακεδόνας ὑπερβαλόντες, ἐσεφανήθησαν, ὅτε πρῶτον ἠγγέλθη τεθνηκῶς. Διὸ καὶ πρὸς ὄργην εὐθύς ἐκστρατεύσας ἐπ' αὐτοὺς, ἄχρι τῆς Ἀκαδημίας προῆλθεν· εἶτα πεισθεῖς, οὐδὲν ἠδίκησεν. Οἱ δ' Ἀθηναῖοι, συμφρονήσαντες αὐτοῦ τὴν ἀρετὴν, ἐπεὶ, Δημητρίου τελευτήσαντος, ὤρμησαν ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν, ἐκείνον ἐκάλουν. Ὁ δὲ, καίπερ ἑτέρου μὲν ἀρχηγτος τότε τῶν Ἀχαιῶν, αὐτὸς δὲ δι' ἀρρώστειαν τινὰ μακρὰν κληνῆρης ὑτάρχων, ὁμῶς ἐν φορείῳ κομιζόμενος ὑπῆντησε τῇ πόλει πρὸς τὴν γρεῖαν, καὶ τὸν ἐπὶ τῆς φρουρᾶς Διογένη συνέπεισεν ἀποδοῦναι τὸν τε Πειραιᾶ, καὶ τὴν Μουνηχίαν, καὶ τὴν Σαλαμῖνα, καὶ τὸ Σούνιον, τοῖς Ἀθηναίοις, ἐπὶ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ταλάντοις, ὧν αὐτὸς ὁ Ἄρατος εἰκοσι τῇ πόλει συνεβάλετο. Προσεχώρησαν δ' εὐθύς Αἰγινῆται καὶ Ἐρμιονεῖς τοῖς Ἀχαιοῖς, ἢ τε πλείω τῆς Ἀρκαδίας αὐτοῖς

συνετέλει. Καὶ Μυκεθόνων μὲν ἀσχόλων ὄντων διὰ τινὰς προσοίκους καὶ ὁμόρους πολέμους, Αἰτωλῶν δὲ συμμαχούντων, ἐπίδοσιν μεγάλην ἢ τῶν Ἀχαιῶν ἐλάμβανε δύναμις.

ΔΕ. Ὁ δ' Ἄρατος ἐργαζόμενος τὴν παλαιὰν ὑπόθεσιν, καὶ δυσανασχετῶν τὴν ἐν Ἄργει τυραννίδα γειτνιῶσαν αὐτοῖς, ἔπειθε πέμπων τὸν Ἀριστόμαχον εἰς μέσον θεῖναι καὶ προσαγαγεῖν τοῖς Ἀχαιοῖς τὴν πόλιν καὶ ζηλώσαντα Λυσιάδην, ἔθνους τηλικούτου μετ' εὐφημίας καὶ τιμῆς στρατηγὸν εἶναι μᾶλλον, ἢ μιᾶς πόλεως κινδυνεύοντα καὶ μισούμενον τύραννον. Ὑπακούσαντος δὲ τοῦ Ἀριστομάχου, καὶ κελεύσαντος αὐτῷ πεντήκοντα τάλαντα πέμψαι τὸν Ἄρατον, ὅπως ἀπαλλάξῃ καὶ διαλύσῃται τοὺς παρ' αὐτῷ στρατευομένους, καὶ τῶν χρημάτων ποριζομένων, ὁ Λυσιάδης ἔτι στρατηγῶν, καὶ φιλοτιμούμενος ἴδιον αὐτοῦ πολίτευμα τοῦτο πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς γενέσθαι, τοῦ μὲν Ἀράτου κατηγορεῖ πρὸς Ἀριστόμαχον, ὡς δυσμενῶς καὶ ἀδιαλλάκτως αἰεὶ πρὸς τοὺς τυράννους ἔχοντας, αὐτῷ δὲ πείσας τὴν πράξιν ἐπιτρέψαι, προσήγαγε τοῖς Ἀχαιοῖς τὸν ἄνθρωπον. Ἐνθα δὴ μάλιστα φανεράν ἐποίησαν οἱ σύεδροι τῶν Ἀχαιῶν τὴν πρὸς τὸν Ἄρατον εὐνοίαν καὶ πίσιν. Ἀντειπόντος μὲν γὰρ αὐτοῦ δι' ὄργην ἀπήλασαν τοὺς περὶ τὸν Ἀριστόμαχον. Ἐπεὶ δὲ συμπεισθεὶς πάλιν αὐτὸς ἤρξατο περὶ αὐτῶν διαλέγεσθαι παρῶν, πάντα ταχέως καὶ προθύμως ἐψηφίσαντο, καὶ προσεδέξαντο μὲν τοὺς Ἀργεῖους καὶ Φλιασίους εἰς τὴν πολιτείαν· ἐνιαυτῷ δ' ὕστερον καὶ τὸν Ἀριστόμαχον εἵλοντο στρατηγόν. Ὁ δ' εὐημερῶν παρὰ τοῖς Ἀχαιοῖς, καὶ βουλόμενος εἰς τὴν Λακωνικὴν ἐμβλεῖν, ἐκάλει τὸν Ἄρατον ἐξ Ἀθηνῶν. Ὁ δ' ἔγραφε μὲν αὐτῷ τὴν στρατείαν ἀπχορεύων, καὶ τῷ Κλεομένει θράσος ἔχοντι καὶ παραβόλως αὐζανομένῳ συμπλέκεσθαι τοὺς Ἀχαιοὺς μὴ βουλόμενος· ὠρμημένου δὲ πάντως ὑπήκουσε, καὶ παρῶν συνεστράτευεν. Ὅτε δὴ καὶ κωλύσας περὶ τὸ Παλλάντιον, τοῦ

Κλεομένους ἐπιβανέντος αὐτοῖς, μάχην συνάψαι τὸν Ἀριστόμαχον, ὑπὸ Λυσιάρχου κατηγορήθη, καὶ περὶ τῆς στρατηγίας εἰς ἀγῶνα καὶ ἀντιπαραγγελίαν αὐτῷ καταστὰς, ἐκράτησε τῆ χειροτονία, καὶ τὸ δωδέκατον ἤρθη στρατηγός.

ΑΓ. Ἐν ταύτῃ τῇ στρατηγίᾳ περὶ τὸν Λύκαιον ἠττηθείς ὑπὸ τοῦ Κλεομένους ἔφυγε, καὶ πλανηθεὶς νυκτός, ἔδοξε μὲν τεθνάναι, καὶ πάλιν οὗτος ὁ λόγος κατ' αὐτοῦ πολὺς ἐξεφοίτησεν εἰς τοὺς Ἕλληνας· ἀνασωθείς δὲ, καὶ τοὺς στρατιώτας συναγαγὼν, οὐκ ἠγάπησεν ἀσφαλῶς ἀπελθεῖν, ἀλλ' ἄριστα τῷ καιρῷ χρησάμενος, οὐδενὸς προσδοκῶντος, οὐδὲ συλλογιζομένου τὸ μέλλον, ἐξαίφνης ἐπέπεσε Μαντινεῦσι, συμμάχοις οὖσι τοῦ Κλεομένους· καὶ τὴν πόλιν ἐλὼν, φρουρὰν ἐνέβαλε, καὶ τοὺς μετοίκους πολίτας ἐποίησεν αὐτῶν, καὶ μόνος, ἃ νικῶντες οὐκ ἂν βραδίως ἔσχον, ἐκτίσατο νενικημένοις τοῖς Ἀχαιοῖς. Αὐτῆς δὲ τῶν Λακεδαιμονίων ἐπὶ Μεγάλῃν πόλιν στρατευσάντων, βοηθήσας, ὄκνει μὲν ἀψιμαχοῦντι τῷ Κλεομένει λαβὴν παρασχεῖν, καὶ τοῖς Μεγαλοπολίταις βιαζομένοις ἀντεῖχεν· οὐτ' ἄλλως πρὸς τὰς κατὰ σῶμα μάχας εὖ πεφυκώς, καὶ τότε λειπόμενός τε πλήθει, καὶ πρὸς ἄνδρα τολμητὴν καὶ νέον, ἤδη παρακμάζοντι τῷ θυμῷ καὶ κεκολασμένη τῇ φιλοτιμίᾳ, συνεσηκῶς· καὶ νομίζων, ἦν διὰ τοῦ τολμᾶν ἐκεῖνος ἐξ οὐχ ὑπαρχόντων ἐκτᾶτο δόξαν, αὐτῷ κεκτημένῳ φυλακτέον εἶναι διὰ τῆς εὐλαβείας.

ΑΖ. Οὐ μὴν ἀλλὰ τῶν ψιλῶν ἐκδραμόντων καὶ ὠσαμένων τοὺς Σπαρτιάτας ἄχρι τοῦ στρατοπέδου, καὶ περὶ τὰς σκηνὰς διασπαρέντων, ὁ μὲν Ἄρατος οὐδ' ὡς ἐπήγαγεν, ἀλλ' ἐν μέσῳ λαβὼν χαράδραν, ἐπέστησε καὶ κατεκώλυσε διαβῆναι τοὺς ὀπλίτας· ὁ δὲ Λυσιάρχης περιπαθὼν πρὸς τὰ γινόμενα, καὶ τὸν Ἄρατον κακίζων, ἀνεκαλεῖτο τοὺς ἵππεῖς ὡς αὐτὸν, ἀξίων ἐπιφανῆναι τοῖς διώκουσι, καὶ μὴ πρόσθαι τὸ νίκημα, μηδ' ἐγκαταλιπεῖν αὐτὸν ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀγωνιζόμενον. Πολλῶν δὲ

συτραφέντων καὶ ἀγαθῶν, ἐπιρρώσθεις ἐνέβαλε τῷ δεξιῷ τῶν πολεμίων, καὶ τρεψάμενος ἐδίωκεν· ὑπὸ θυμοῦ δὲ καὶ φιλοτιμίας ἀταμιεύτως ἐπισπασθεὶς εἰς χωρία σκολιὰ καὶ μετὰ δένδρων πεφυτευμένων καὶ τάφρων πλατειῶν, αὖθις ἐπιθεμένου τοῦ Κλεομένου, ἔπεσε, λαμπρῶς ἀγωνισάμενος τὸν κάλλιστον τῶν ἀγῶνων ἐπὶ θύραις τῆς πατρίδος. Οἱ δ' ἄλλοι φεύγοντες εἰς τὴν φάλαγγα, καὶ συνταράζαντες τοὺς ὀπλίτας, ὅλον τὸ στρατευμα τῆς ἥτις ἀνέπλησαν. Αἰτίαν δὲ μεγάλην ὁ Ἄρατος ἔλαβε, δόξας προέσθαι τὸν Λυσιάδην· καὶ βιασθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν ἀπερχομένων πρὸς ὄργην, ἠκολούθησεν αὐτοῖς εἰς Αἴγιον. Ἐκεῖ δὲ συνελθόντες ἐψηφίσαντο, μὴ διδόναι χρήματα αὐτῷ, μηδὲ μισθοφόρους τρέφειν, ἀλλ' αὐτῷ πορίζειν, εἰ δέοιτο πολεμεῖν.

ΑΗ. Οὕτω δὲ προπηλακισθεὶς, ἐβουλεύσατο μὲν εὐθὺς ἀποθέσθαι τὴν σφραγίδα, καὶ τὴν στρατηγίαν ἀφεῖναι· λογισμῶν δὲ χρησάμενος, τότε μὲν ὑπέμεινε, καὶ πρὸς Ὀρχομενὸν ἐξαγαγὼν τοὺς Ἀχαιοὺς, μάχην ἔθετο πρὸς Μεγισόνου, τὸν Κλεομένου πατρῶν· ἐν ἧ κρατήσας, τριακοσίους μὲν ἀπέκτεινε, ζῶντα δὲ Μεγισόνου συνέλαβεν. Εἰθῶς δὲ στρατηγεῖν παρ' ἐνιαυτῶν, ὡς ἡ τάξις αὐτῷ περιῆλθε, καλούμενος ἐξωμόσατο, καὶ Τιμόξενος ἠρέθη στρατηγός. Ἐδόκει δ' ἡ μὲν πρὸς τοὺς ὄχλους ὄργη πρόφασις εἶναι λεγομένη τῆς ἐξωμοσίας ἀπίθανος, αἰτία δ' ἀληθής, τὰ περιεσῶτα τοὺς Ἀχαιοὺς· οὐκέθ' ὡς πρότερον ἀτρέμα καὶ σχέδην τοῦ Κλεομένου ἐπιβαίνοντος, αὐδ' ἐμπλεκομένου ταῖς πολιτικαῖς ἀρχαῖς, ἀλλ' ἐπεὶ τοὺς Ἐφόρους ἀποκτείνας, καὶ τὴν χώραν ἀναδασάμενος, καὶ πολλοὺς τῶν μετοίκων ἐμβαλὼν εἰς τὴν πολιτείαν, ἔσχεν ἰσχὺν ἀνυπεύθυνον, εὐθὺς ἐπικειμένου τοῖς Ἀχαιοῖς, καὶ τῆς ἡγεμονίας ἑαυτὸν ἀξιοῦντος. Διὸ καὶ μέμφονται τὸν Ἄρατον, ἐν σάλῳ μεγάλῳ καὶ χειμῶνι τῶν πραγμάτων φερομένων, ὥσπερ κυβερνήτην

ἀφέντα καὶ προσέμενον ἑτέρῳ τοῖς οἴακας, ὅτε καλῶς εἶχε καὶ ἀκόντων ἐπιστάνα σώζειν τὸ κοινόν. Εἰ δ' ἀπεγνώκει τὰ πράγματα καὶ τὴν δύναμιν τῶν Ἀχαιῶν, εἶξαι τῷ Κλεομένει, καὶ μὴ πάλιν τὴν Πελοπόννησον ἐκβαρβαρῶσαι φρουραῖς Μακεδόνων, μηδὲ πληρῶσαι τὸν Ἀκροκόρινθον Ἰλλυρικῶν ὄπλων καὶ Γαλατικῶν· μηδ' οὖς αὐτὸς ἐν ταῖς πράξεσι καταστρατηγῶν καὶ καταπολιτευόμενος, ἐν δὲ ταῖς ὑπομνήμασι λοιδορῶν διετέλει, τούτους ἐπάγεσθαι δεσπότας ταῖς πόλεσι, συμμάχους ὑποκοριζόμενον. Εἰ δὲ Κλεομένης ἦν (λεγέσθω γὰρ οὕτως) παράνομος καὶ τυραννικός, ἀλλ' Ἡρακλεΐδαι πατέρες αὐτῷ καὶ Σπάρτη πατρίς, ἧς τὸν ἀφανέστατον ἄξιον ἦν, ἀντὶ τοῦ πρώτου Μακεδόνων, ἡγεμόνα ποιῆσθαι, τοὺς ἐν τινι λόγῳ τὴν Ἑλληνικὴν τιθεμένους εὐγένειαν. Καίτοι Κλεομένης ἤτει τὴν ἀρχὴν παρὰ τῶν Ἀχαιῶν, ὡς πολλὰ ποιήσων ἀγαθὰ τὰς πόλεις ἀντὶ τῆς τιμῆς καὶ τῆς προσηγορίας ἐκείνης· Ἀντίγονος δὲ, καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν αὐτοκράτωρ ἡγεμῶν ἀναγορευθεὶς, οὐχ ὑπήκουσε, πρὶν τὸν μισθὸν αὐτῷ τῆς ἡγεμονίας ὁμολογηθῆναι τὸν Ἀκροκόρινθον, ἀτεχνῶς τὸν Αἰσώπου μιμησάμενος κυνηγόν. Οὐ γὰρ πρότερον ἐπέβη τοῖς Ἀχαιοῖς δεομένοις καὶ ὑποβάλλουσι αὐτοὺς διὰ τῶν πρεσβειῶν καὶ τῶν ψηφισμάτων, ἢ τῇ φρουρᾷ καὶ τοῖς ὁμήροις, ὥσπερ χαλινουμένους, ἀνασχέσθαι. Καίτοι πᾶσαν ὁ Ἄρατος ἀφίησι φωνὴν, ἀπολογιζόμενος τὴν ἀνάγκην. Ὁ Πολύβιος δ' αὐτὸν ἐκ πολλοῦ φησὶ καὶ πρὸ τῆς ἀνάγκης ὑπορώμενον τὸ θράσος τὸ τοῦ Κλεομένου, κρύφα τῷ Ἀντιγόνῳ διαλέγεσθαι, καὶ τοὺς Μεγαλοπολίτας προκαθίεναι δεομένους Ἀχαιῶν ἐπικαλεῖσθαι τὸν Ἀντίγονον. Οὗτοι γὰρ ἐπιέζοντο τῷ πολέμῳ μάλιστα, συνεχῶς ἄγοντος αὐτοὺς καὶ φέροντος τοῦ Κλεομένου. Ὁμοίως δὲ καὶ Φύλαρχος ἰσόρηκε περὶ τούτων, ᾧ, μὴ τοῦ Πολυβίου μαρτυροῦντος, οὐ πάνυ τι πιστεύειν ἄξιον ἦν. Ἐνθουσιᾷ γὰρ, ὅταν ἀψῆται τοῦ Κλεομένου,

ὑπ' εὐνοίας, καὶ καθάπερ ἐν δίκῃ, τῇ ἰσορίᾳ, τῷ μὲν ἀντιδίκων διατελεῖ, τῷ δὲ συναγορεύων.

ΛΘ. Ἀπεβάλοντο δ' οὖν οἱ Ἀχαιοὶ τὴν Μαντίνειαν, πάλιν ἐλόντος αὐτὴν τοῦ Κλεομένους· καὶ μάχῃ μεγάλη περὶ τὸ Ἐκατόμβαιον ἠττηθέντες, οὕτω κατεπλάγησαν, ὥστε πέμπειν εὐθύς ἐφ' ἡγεμονίᾳ τὸν Κλεομένην καλοῦντες εἰς Ἄργος. Ὁ δ' Ἄρατος, ὡς ἤσθετο βαδίζοντα καὶ περὶ Λέρναν ὄντα μετὰ τῆς δυνάμεως, φοβηθεὶς ἀπέστειλε πρέσβεις, τοὺς ἀξιούντας ὡς παρὰ φίλους καὶ συμμάχους αὐτὸν ἤκειν μετὰ τριακοσίων· εἰ δ' ἀπιεῖ, λαθεῖν ὁμήρους. Ταῦτα ὕβριν εἶναι καὶ χλευασμὸν αὐτοῦ φήσας ὁ Κλεομένης, ἀνέζευξεν, ἐπιστολὴν γράψας τοῖς Ἀχαιοῖς, ἐγκλήματα πολλὰ κατὰ τοῦ Ἀράτου καὶ διαβολὰς ἔχουσαν. Γέγραφε δὲ κακῆσιν ἐπιστολὰς κατὰ τοῦ Κλεομένου· καὶ ἐφέροντο λοιδορίαι καὶ βλασφημίαι μέχρι γάμων καὶ γυναικῶν ἀλλήλους κακῶς λεγόντων. Ἐκ τούτου κήρυκα πέμψας ὁ Κλεομένης πόλεμον προερούντα τοῖς Ἀχαιοῖς, μικροῦ μὲν ἔλαθε τὴν Σικυωνίων πόλιν ἀρπάσας διὰ προδοσίας· ἐκείθεν δ' ἀποτραπείς, Πελλήνῃ προσέβαλε, καὶ, τοῦ στρατηγοῦ τῶν Ἀχαιῶν ἐκπεσόντος, ἔσχε τὴν πόλιν. Ὀλίγω δ' ὕπερον καὶ Φενεὸν ἔλαθε καὶ Πεντέλειον. Εἴτ' εὐθύς Ἀργεῖοι προσεχώρησαν αὐτῷ, καὶ Φλιαῖσι φρουρὰν ἐδέξαντο· καὶ ὅλως οὐδὲν ἔτι τῶν ἐπικτητῶν βέβαιον ἦν τοῖς Ἀχαιοῖς, ἀλλὰ θόρυβος πολὺς ἄφνω περιεστῆκει τὸν Ἄρατον, ὁρῶντα τὴν Πελοπόννησον κραδαινομένην, καὶ τὰς πόλεις ἐξανισαμένας ὑπὸ τῶν νεωτεριζόντων πανταχόθεν.

Μ. Ἠτρήμει γὰρ οὐδὲν, οὐδ' ἔσπεργεν ἐπὶ τοῖς παροῦσιν· ἀλλὰ καὶ Σικυωνίων αὐτῶν καὶ Κορινθίων ἐγένοντο πολλοὶ καταφανεῖς διειλεγμένοι τῷ Κλεομένει, καὶ πάλαι πρὸς τὸ κοινὸν ἰδίων ἐπιθυμίᾳ δυναστειῶν ὑπούλως ἔχοντες. Ἐπὶ τούτους ἐξουσίαν ἀνυπεύθυνον ὁ Ἄρατος λαβὼν, τοὺς μὲν ἐν Σικυωνίᾳ

ἐφθαρμένους ἀπέκτεινε, τοὺς δ' ἐν Κορίνθῳ πειρώμενος ἀναζητεῖν καὶ κολάζειν, ἐξηγρίαινε τὸ πλῆθος, ἤδη νοσοῦν καὶ βρυζόμενον τὴν ὑπὸ τοῖς Ἀχαιοῖς πολιτείαν. Συνδραμόντες οὖν εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν, μετεπέμποντο τὸν Ἄρατα, ἀνελεῖν, ἢ συλλαθεῖν, πρὸ τῆς ἀποσάσεως ἐγνωκότες. Ὁ δ' ἦκε μὲν αὐτὸς ἐρελκόμενος τὸν ἵππον, ὡς οὐκ ἀπιστῶν, οὐδ' ὑποπτεύων ἀναπηδήσαντων δὲ πολλῶν, καὶ λοιδορουμένων αὐτῷ καὶ κατηγορούντων, εὖ πως καθεσῶτι τῷ προσώπῳ καὶ τῷ λόγῳ πράως, ἐκέλευε καθίσαι, καὶ μὴ βοᾶν ἀτάκτως ἐσῶτας, ἀλλὰ καὶ τοὺς περὶ θύρας ὄντας εἶσω παριέναι· καὶ ταῦθ' ἅμα λέγων ὑπεξῆει βιάδην, ὡς παραδώσω τινὶ τὸν ἵππον. Οὕτως δ' ὑπεκδύς, καὶ τοῖς ὑπαντῶσι τῶν Κορινθίων ἀθορύβως διαλεγόμενος, καὶ κελεύων πρὸς τὸ Ἀπολλώνιον βαδίζειν, ὡς ἔλαθε πλησίον τῆς ἄκρας γενόμενος, ἀναπηδήσας ἐπὶ τὸν ἵππον, καὶ Κλεοπάτρῳ, τῷ ἄρχοντι τῆς φρουρᾶς, διακελευσάμενος ἐγκρατῶς φυλάττειν, ἀρίππευσεν εἰς Σικυῶνα, τριάκοντα μὲν αὐτῷ στρατιωτῶν ἐπομένων, τῶν δ' ἄλλων ἐγκαταλιπόντων καὶ διαρρῦέντων. Αἰσθόμενοι δ' οἱ Κορίνθιοι μετ' ὀλίγον τὴν ἀπόδρασιν αὐτοῦ, καὶ διώξαντες, ὡς οὐ κατέλαβον, μετεπέμφαντο τὸν Κλεομένην, καὶ παρέδωσαν τὴν πόλιν, οὐδὲν οἰομένῳ λαμβάνειν παρ' αὐτῶν τοσοῦτον, ὅσου διήμαρτεν, ἀφέντων Ἄρατον. Οὗτος μὲν οὖν, προσγενομένων αὐτῷ τῶν τὴν λεγομένην Ἀκτὴν κατοικούντων, καὶ τὰς πόλεις ἐγχειρισάντων, ἀπесаύρου καὶ περιετείχιζε τὸν Ἀκροκόρινθον.

ΜΑ. Τῷ δ' Ἀράτῳ συνῆλθον εἰς Σικυῶνα τῶν Ἀχαιῶν οἱ πολλοί, καὶ γενομένης ἐκκλησίας, ἠρέθη στρατηγὸς αὐτοκράτωρ· καὶ περιεσῆσατο φρουρὰν ἐκ τῶν ἑαυτοῦ πολιτῶν, τριάκοντα μὲν ἔτη καὶ τρία πεπολιτευμένος ἐν ταῖς Ἀχαιοῖς, πεπρωτευκῶς δὲ καὶ δυνάμει καὶ δόξῃ τῶν Ἑλλήνων· τότε δ' ἔρημος καὶ ἄπορος, συντετριμμένος, ὥσπερ ἐπὶ ναυαγίου, τῆς πατρίδος,

ἐν τοσούτῳ σάλῳ καὶ κινδύνῳ διαφερόμενος. Καὶ γὰρ Αἰτωλοὶ, δεομένου βοηθεῖν, ἀπέιπαντο, καὶ τὴν Ἀθηναίων πόλιν, χάριτι τοῦ Ἀράτου πρόθυμον οὔσαν, οἱ περὶ Εὐκλείδην καὶ Μικίωνα διεκώλυσαν. Ὅντων δὲ τῷ Ἀράτῳ καὶ χρημάτων ἐν Κορίνθῳ καὶ οἰκίας, ὁ Κλεομένης ἤψατο μὲν οὐδενός, οὐδ' ἄλλον εἶασε, μεταπεμφάμενος δὲ τοὺς φίλους αὐτοῦ καὶ τοὺς διοικητάς, ἐκέλευε πάντα ποιεῖν καὶ φυλάττειν, ὡς Ἀράτῳ λόγον ὑφέζοντας· ἰδίχ δὲ πρὸς αὐτὸν ἔπεμψε Τρίπυλον, καὶ πάλιν Μεγιστόνουν, τὸν πατρῶν, ὑπισχνούμενος ἄλλα τε πολλὰ, καὶ δώδεκα τάλαντα, σύνταξιν ἐνιαύσιον, ὑπερβαλλόμενος τῷ ἡμίσει Πτολεμαῖον· ἐκεῖνος γὰρ ἕξ τάλαντα τῷ Ἀράτῳ κατ' ἐνιαυτὸν ἀπέπεμπεν. Ἡξίου δὲ τῶν Ἀχαιῶν ἡγεμῶν ἀναγορευθῆναι, καὶ κοινῇ μετ' αὐτῶν φυλάττειν τὸν Ἀκροκόρινθον. Τοῦ δ' Ἀράτου φήσαντος, ὡς οὐκ ἔχοι τὰ πράγματα, μᾶλλον δ' ὑπ' αὐτῶν ἔχοιτο, καὶ κατειρωτεύεσθαι δόξαντος, ἐμβαλὼν εὐθύς τὴν Σικυωνίαν ἐπόρθει καὶ κατέφθειρε, καὶ προσεκάθητο τῇ πόλει τρεῖς μῆνας, ἐγκαρτεροῦντος τοῦ Ἀράτου, καὶ διαποροῦντος, εἰ δέξαιτο τὸν Ἀντίγονον ἐπὶ τῷ παραδοῦναι τὸν Ἀκροκόρινθον· ἄλλως γὰρ οὐκ ἐβούλετο βοηθεῖν.

MB. Οἱ μὲν οὖν Ἀχαιοὶ συνεληλυθότες εἰς Αἴγιον, ἐκεῖ τὸν Ἄρατον ἐκάλουν. Ἦν δὲ κίνδυνος, τοῦ Κλεομένου πρὸς τῇ πόλει στρατοπεδεύοντος, διελθεῖν. Καὶ κατεῖχον οἱ πολῖται δεόμενοι, καὶ προήεσθαι τὸ σῶμα, τῶν πολεμίων ἐγγὺς ὄντων, οὐ φάσκοντες· ἐξήρτηντο δ' αὐτοῦ καὶ γυναῖκες ἤδη καὶ παῖδες, ὥσπερ πατὴρ κοινῶ καὶ σωτῆρὸς περιεχόμενοι, καὶ δακρύνοντες. Οὐ μὴν ἀλλὰ θαρρύννας καὶ παραμυθησάμενος αὐτούς, ἐξίππευσεν ἐπὶ τὴν θάλασσαν, ἔχων δέκα φίλους, καὶ τὸν υἱὸν ἤδη νεανίαν ὄντα· καὶ παρορμούντων ἐκεῖ πλοίων ἐπιβάντες, εἰς Αἴγιον παρεκομίσθησαν ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν, ἐν ἧ καλεῖν τὸν Ἀντίγονον ἐψηφίσαντο, καὶ παραδιδόναι τὸν Ἀκροκόρινθον.

Ἐπεμφε δὲ καὶ τὸν υἱὸν Ἄρατος πρὸς αὐτὸν μετὰ τῶν ἄλλων ὁμήρων. Ἐφ' οἷς οἱ Κορίνθιοι χαλεπῶς φέροντες, τὰ τε χρήματα διήρπασαν αὐτοῦ, καὶ τὴν οἰκίαν τῷ Κλεομένει δωρεάν ἔδωκαν.

ΜΓ. Τοῦ δ' Ἀντιγόνου προσιόντος ἤδη μετὰ τῆς δυνάμεως (ἦγε δὲ πεζοὺς δισμυρίους Μακεδόνας, ἵππεῖς δὲ χιλίους καὶ τετρακοσίους), ἀπῆντα μετὰ τῶν δημιουργῶν ὁ Ἄρατος αὐτῷ κατὰ θάλατταν εἰς Πηγάς, λαθὼν τοὺς πολεμίους· οὐ πᾶν τι θαρρόν τῷ Ἀντιγόνῳ, οὐδὲ πιστεύων τοῖς Μακεδόσιν. Ἦδει γάρ, κῦξημένον ἑαυτὸν ἐξ ὧν ἐκείνους κακῶς ἐποίησε, καὶ πρώτην εὐληφότεν μεγίστην ὑπόθεσιν τῆς πολιτείας τὴν πρὸς Ἀντίγονον, τὸν παλαιὸν, ἔχθραν. Ἄλλ' ὄρων ἀπαραίτητον ἐπιχειμένην ἀνάγκην, καὶ τὸν καιρὸν, ᾧ δουλεύουσιν οἱ δοκοῦντες ἄρχειν, ἐχώρει πρὸς τὸ δεινόν. Ὁ δ' Ἀντίγονος, ὡς τις αὐτῷ προσιόντα τὸν Ἄρατον ἔφρασε, τοὺς μὲν ἄλλους ἠσπάσατο μετρίως καὶ κοινῶς, ἐκεῖνον δὲ καὶ περὶ τὴν πρώτην ὑπάντησιν ἐδέξατο τῇ τιμῇ περιτιτῶς, καὶ *κατὰ* τᾶλλα πειρώμενος ἀνδρὸς ἀγαθοῦ καὶ νοῦν ἔχοντος, ἐνδοτέρω τῆς χρείας προσηγάγετο. Καὶ γὰρ ἦν ὁ Ἄρατος οὐ μόνον ἐν πράγμασι μεγάλους ὠφέλιμος, ἀλλὰ καὶ σχολίζοντι βασιλεῖ συγγενέσθαι παρ' ὄντινόν ἐπίχαρις. Διὸ, καίπερ ὢν νέος ὁ Ἀντίγονος, ὡς κατενόησε τὴν φύσιν τοῦ ἀνδρός, μηδὲν ἄργον εἰς φιλίαν βασιλικὴν οὔσαν, οὐ μόνον Ἀχαιῶν, ἀλλὰ καὶ Μακεδόνων τῶν σὺν αὐτῷ, πάντων [μάλις] χρώμενος ἐκείνῳ διετέλει καὶ τὸ σημεῖον ἀπέβαινε, ὡς ὁ θεὸς ἐπὶ τῶν ἱερῶν ἔδειξε. Λέγεται γὰρ, οὐ πρὸ πολλοῦ θύοντι τῷ Ἀράτῳ δύο χολὰς ἐν ἥπατι φανῆναι μιᾷ πιμελῇ περιεχομένης· καὶ τὸν μάντιν εἰπεῖν, ὡς ταχὺ πρὸς τὰ ἔχθιστα καὶ πολεμιώτατα σύνεισιν εἰς ἄκραν φιλίαν. Τότε μὲν οὖν παρήνεγκε τὸ ρηθὲν, οὐδ' ἄλλως πολὺ νέμων πίσεως ἱεροῖς καὶ μαντεύμασιν, ἀλλὰ τῷ λογισμῷ χρώμενος. Ἐπεὶ δ' ὕστερον εὖ χωροῦντι

τῷ πολέμῳ συναγαγὼν ὁ Ἀντίγονος ἐσίασιν ἐν Κορίνθῳ, καὶ πολλοὺς ὑποδεχόμενος, τὸν Ἄρατον ἐπάνω κατέκλινεν ἑαυτοῦ· καὶ μετὰ μικρὸν αἰτήσας περιβόλαιον, ἠρώτησεν, εἰ δοκεῖ καὶ κείνῳ ψύχος εἶναι· τοῦ δὲ καὶ πάνυ ῥιγοῦν φήσαντος, ἐκέλευσε προσχωρεῖν ἐγγυτέρω, καὶ δάπιδος κομισθείσης, ἀμφοτέρους ὁμοῦ περιέβαλον οἱ παῖδες· τότε δὴ τὸν Ἄρατον, ἀναμνησθέντα τῶν ἱερῶν ἐκείνων, γέλωσ ἔλαβε, καὶ διηγείτο τῷ βασιλεῖ τὸ σημεῖον καὶ τὴν προαγορεύσιν. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐπράχθη χρόνους ὕστερον.

ΜΔ. Ἐν δὲ ταῖς Πηγαῖς δόντες καὶ λαβόντες ὄρκους, εὐθὺς ἐβάδιζον ἐπὶ τοὺς πολεμίους. Καὶ περὶ τὴν πόλιν ἀγῶνες ἦσαν, εὖ πεφραγμένου τοῦ Κλεομένου, καὶ τῶν Κορινθίων ἀμυνομένων προθύμως. Ἐν τούτῳ δ' Ἀριστοτέλης, ὁ Ἀργεῖος, φίλος ὢν Ἀράτου, διαπέμπεται κρύφα πρὸς αὐτὸν, ὡς ἀποσῆσιν τὴν πόλιν, εἰ στρατιώτας ἐκείνος ἔχων ἔλθῃ. Τοῦ δ' Ἀράτου φράσαντος τῷ Ἀντιγόνῳ, καὶ μετὰ χιλίων καὶ πεντακοσίων εἰς Ἐπίδαυρον ἐξ Ἰσθμοῦ πλοίοις κομιζομένου κατὰ τάχος, οἱ μὲν Ἀργεῖοι προεξαναστάντες ἐπέθεντο τοῖς τοῦ Κλεομένου, καὶ κατέκλεισαν εἰς τὴν ἀκρόπολιν· ὁ δὲ Κλεομένης πυθόμενος ταῦτα, καὶ δεῖσας, μὴ κατασχόντες οἱ πολέμιοι τὸ Ἄργος ἀποκόψωσιν αὐτὸν τῆς οἴκαδὲ σωτηρίας, ἐκλιπὼν τὸν Ἀκροκόρινθον, ἔτι νυκτὸς ἐξοίθει. Καὶ παρελθὼν μὲν εἰς Ἄργος ἔφθη, καὶ τροπὴν τινα τῶν πολεμίων ἐποίησεν· ὀλίγῳ δ' ὕστερον Ἀράτου προσφερομένου, καὶ τοῦ βασιλέως ἐπιφαινομένου μετὰ τῆς δυνάμεως, ἀπεχώρησεν εἰς Μαντίνειαν. Ἐκ τούτου τοῖς μὲν Ἀχαιοῖς πάλιν αἱ πόλεις ἅπασαι προσεχώρησαν, Ἀντίγονος δὲ τὸν Ἀκροκόρινθον κατέλαβεν, Ἄρατος δὲ στρατηγὸς αἰρεθείς ὑπ' Ἀργείων, ἔπεισεν αὐτοὺς Ἀντιγόνῳ τὰ τε τῶν τυράννων καὶ τὰ τῶν προδοτῶν χρήματα δωρεάν δοῦναι. Τὸν δ' Ἀριστόμαχον ἐν Κεγχρεαῖς σφελώσαντες, κατεπόντισαν· ἐφ' ᾧ καὶ

μάλιτα κακῶς ἤκουσεν ὁ Ἄρατος, ὡς ἄνθρωπον οὐ πονηρὸν, ἀλλὰ καὶ κεχορημένον ἐκείνῳ, καὶ πεπεισμένον ἀφείναι τὴν ἀρχὴν, καὶ προσαγαγεῖν τοῖς Ἀχαιοῖς τὴν πόλιν, ὁμῶς περιιδῶν παρανόμως ἀπολλύμενον.

ME. Ἦδη δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἐκείνῳ τὰς αἰτίας ἐπέφερον οἷον, ὅτι τὴν μὲν Κορινθίων πόλιν Ἀντιγόνῳ δωρεάν ἔδωκαν, ὡσπερ κώμην τὴν τυχοῦσαν, τὸν Ὀρχομενὸν δὲ συνεχώρησαν αὐτῷ διασπάσαντι φρουρὰν ἐμβαλεῖν Μακεδονικὴν ἐψηφίσαντο δ' ἄλλῳ μὴ γράφειν βασιλεῖ, μηδὲ πρὸς ἄλλον, ἄκοντος Ἀντιγόνου· τρέφειν τε καὶ μισθοδοτεῖν ἠναγκάζοντο τοὺς Μακεδόνας· θυσίας δὲ καὶ σπονδὰς καὶ ἀγῶνας Ἀντιγόνῳ συνετέλουν, ἀρξαμένων τῶν Ἀράτου πολιτῶν, καὶ δεξαμένων τῇ πόλει τὸν Ἀντίγονον ὑπ' Ἀράτου ξενιζόμενον. ἠτιῶντο [τούτων] πάντων ἐκείνον, ἀγνοοῦντες, ὅτι τὰς ἡνίας ἐκείνῳ παραδεδωκώς, καὶ τῇ ρύμῃ τῆς βασιλικῆς ἐφελκόμενος ἐξουσίας, οὐδενὸς ἦν, ἢ μόνης φωνῆς, ἔτι κύριος, ἐπισηφαλῆ τὴν παρρησίαν ἐχούσης. Ἐπεὶ φανερῶς γε παλλὰ τῶν πραττομένων ἐλύπει τὸν Ἄρατον, ὡσπερ τὸ περὶ τῶν εἰκόνων· ὁ γὰρ Ἀντίγονος τὰς μὲν τῶν ἐν Ἄργει τυράννων καταβεβλημένας ἀνέστησε, τὰς δὲ τῶν ἐλόντων τὸν Ἀκροκόρινθον ἐσώσας ἀνέτρεψε, πλὴν μιᾶς τῆς ἐκείνου· καὶ πολλὰ περὶ τούτων δεηθεὶς ὁ Ἄρατος οὐκ ἔπεισεν. Ἐδόκει δὲ καὶ τὰ περὶ Μαντίνειαν οὐχ Ἑλληνικῶς διωκῆσθαι τοῖς Ἀχαιοῖς. Κρατήσαντες γὰρ αὐτῶν δι' Ἀντιγόνου, τοὺς μὲν ἐνδοξοτάτους καὶ πρώτους ἀπέκτειναν, τῶν δ' ἄλλων τοὺς μὲν ἀπέδοντο, τοὺς δ' εἰς Μακεδονίαν ἀπέσειλαν πέδαις δεδεμένους· παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἡνδραποδίσαντο. Τοῦ δὲ συναχθέντος ἀργυρίου τὸ τρίτον αὐτοὶ διείλοντο, τὰς δὲ δύο μέραις ἔνειμαν τοῖς Μακεδόσι. Καὶ ταῦτα μὲν ἔσχε τὸν τῆς ἀμύνης νόμον. Καὶ γὰρ, εἰ δεινὸν ἄνδρας ὁμοφύλους καὶ συγενεῖς οὕτω μεταχειρίσασθαι δι' ἀρχὴν, ἀλλ' ἐν ἀνάγκαις γλυκὺ γίνεται,

γίνεται, καὶ οὐ σκληρὸν, κατὰ Σιμωνίδην, ὥσπερ ἀλγοῦντι τῷ θυμῷ καὶ φλεγμαίνοντι. Θεραπείαν καὶ ἀναπλήρωσιν προσφερόντων. Τὰ δὲ μετὰ ταῦτα πραχθέντα περὶ τὴν πόλιν, οὐτ' εἰς καλὴν, οὐτ' εἰς ἀναγκαίαν ἐστὶ θέσθαι τῷ Ἀράτῳ πρόφασιν. Τῶν γὰρ Ἀργείων τὴν πόλιν παρ' Ἀντιγόνου δωρεὰν λαβάντων, καὶ κατοικίξεν ἐγνωκότων, αὐτὸς οἰκιστὴς αἰρεθεῖς, καὶ στρατηγὸς ὢν, ἐψηρίσατο, μηκέτι καλεῖν Μαντίνειαν, ἀλλ' Ἀντιγόνειαν. ὅ καὶ μέχρι νῦν καλεῖται. Καὶ δοκεῖ δι' ἐκεῖνον ἢ μὲν ἐρατεινὴ Μαντίνεια παντάπασιν ἐξαλλήλθῃ, διαμένει δ' ἡ πόλις ἐπώνυμος τῶν ἀπολεσάντων καὶ ἀνελόντων τοὺς πολίτας.

ΜΣ. Ἐκ τούτου Κλεομένης μὲν, ἠττηθεὶς μάχῃ μεγάλῃ περὶ Σελλασίαν, ἐξέλιπε τὴν Σπάρτην, καὶ ἀπέπλευσεν εἰς Αἴγυπτον. Ἀντίγονος δὲ, πάντα τὰ δίκαια καὶ φιλόφρονα τῷ Ἀράτῳ πεποιθῶς, ἀνέξουζεν εἰς Μακεδονίαν, κάκει νοσῶν ἤδη τὸν διάδοχον τῆς βασιλείας, Φίλιππον, οὐπω πάνυ μειράκιον ὄντα, πέμπων εἰς Πελοπόννησον, Ἀράτῳ μάλιστα προσέχειν ἐκέλευσε, καὶ δι' ἐκεῖνου ταῖς πόλεσιν ἐντυχεῖν, καὶ γνωρισθῆναι τοῖς Ἀχαιοῖς. Καὶ μέντοι καὶ παραλαβὼν αὐτὸν ὁ Ἄρατος, οὕτως διέθηκεν, ὥστε πολλῆς μὲν εὐνοίας πρὸς αὐτὸν, πολλῆς δὲ πρὸς τὰς Ἑλληνικὰς πράξεις φιλοτιμίας καὶ ὀρμῆς μερῶν εἰς Μακεδονίαν ἀποστεῖλαι.

ΜΖ. Τελευτήσαντος δ' Ἀντιγόνου, καταρρονήσαντες Αἰτωλοὶ τῶν Ἀχαιῶν διὰ τὴν ῥαθυμίαν (ἐθισθέντες γὰρ ἀλλοτρίαις σώζεσθαι χερσὶ, καὶ τοῖς Μακεδόνων ὅπλοις αὐτοὺς ὑπεσαλκότες, ἐν ἀρχῇ πολλῇ καὶ ἀταξίᾳ διήγον) ἐπέθεντο ταῖς κατὰ Πελοπόννησον πράγμασι· καὶ τὴν μὲν Πατρῴων καὶ Δυμαίων λεηλασίαν ὁδοῦ πάρεργον ἐποιήσαντο, τὴν δὲ Μεσσήνην ἐμβαλόντες ἐπόρθουν. Ἐφ' οἷς ὁ Ἄρατος ἀγανακτῶν, καὶ τὸν στρατηγῶντα τότε τῶν Ἀχαιῶν, Τιμόζενον, ὀρῶν ὀκνοῦντα καὶ διατρέβαντα τὸν χρόνον, ἤδη τῆς στρατηγίας αὐτῷ τελευτώσης,

αὐτὸς ἤρημένος ἄρχειν μετ' ἐκεῖνον, πρόσλαβει ἡμέραις πέντε τὴν ἀρχὴν ἕνεκα τοῦ βοηθῆσαι Μεσσηνίους. Καὶ συναγαγὼν τοὺς Ἀχαιοὺς, τοῖς τε σώμασιν ἀγυμνάστους ὄντας, καὶ ταῖς διανοαῖς ἐκλελυμένους πρὸς τὸν πόλεμον, ἠπτάται περὶ Καφύας· καὶ θυμικώτερον ἐσρατηγηκέναι δόξας, οὕτως αὖ πάλιν ἀπημβλύθη, καὶ προήκατο τὰ πράγματα καὶ τὰς ἐλπίδας, ὥστε πολλάκις λαβὴν τοὺς Αἰτωλοὺς παρασχόντας, ἀνέχεσθαι καὶ περιορᾶν ὥσπερ κωμάζοντας ἐν τῇ Πελοποννήσῳ μετὰ πολλῆς ἀσελγείας καὶ θρασύτητος. Αὐθις οὖν τὰς χεῖρας ὀρέγοντες εἰς Μακεδονίαν, ἐπεσπῶντο καὶ κατήγον ἐπὶ τὰς Ἑλληνικὰς πράξεις τὸν Φίλιππον, οὐχ ἦκιστα διὰ τὴν πρὸς Ἄρατον εὐνοίαν αὐτοῦ καὶ πίσιν ἐλπίζοντες, εὐκόλῳ περὶ πάντα χρησέσθαι καὶ χειροῦθαι.

ΜΗ. Καὶ τότε πρῶτον Ἀπελλοῦ καὶ Μεγαλαίου καὶ τινων αὐλικῶν ἄλλων διαβαλλόντων τὸν Ἄρατον, ἀναπεισθεὶς ὁ βασιλεὺς, καὶ συναρχαιρεσιάσας τοῖς ἀπὸ τῆς ἐναντίας γάσεως, ἐσπούδασε τοὺς Ἀχαιοὺς ἐλέσθαι στρατηγὸν Ἐπήρατον. Ὡς δ' ἐκεῖνου μὲν καταφρονουμένου τελέως ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν, τοῦ δ' Ἄρατου παραμελοῦντος, ἐγένετο τῶν χρησίων οὐδὲν, ἔγνω διαμαρτάνων τοῦ παντός ὁ Φίλιππος. Καὶ ἀνακρουσάμενος αὐθις ἐπὶ τὸν Ἄρατον, ὅλος ἦν ἐκεῖνου, καὶ τῶν πραγμάτων αὐτῷ πρὸς τε δύναμιν καὶ πρὸς εὐδοξίαν ἐπιδιδόντων, ἐξήρτητο τοῦ ἀνδρός, ὡς δὲ ἐκεῖνον εὐδοκιμῶν καὶ αὐξόμενος. Ἐδόκει τε πᾶσιν ὁ Ἄρατος οὐ μόνον δημοκρατίας, ἀλλὰ καὶ βασιλείας, ἀγαθὸς εἶναι παιδαγωγός· ἡ γὰρ προαίρεσις αὐτοῦ καὶ τὸ ἦθος, ὡς χρῶμα, ταῖς πράξεσι τοῦ βασιλέως ἐπεφαίνετο. Καὶ γὰρ ἡ πρὸς Λακεδαιμονίους ἀμαρτόντας μετριότης τοῦ νεανίσκου, καὶ ἡ πρὸς Κρήτας ὀμιλίχ, δι' ἧς ὅλην προσηγάγετο τὴν νῆτον ἡμέραις ὀλίγαις, ἢ τε πρὸς Αἰτωλοὺς στρατεία γενομένη θαυμαστῶς ἐνεργός, εὐπειθείας μὲν τῷ Φιλίππῳ

δοξάν, εὐβουλίας δὲ τῷ Ἄρατῳ προσετιθείη. Καὶ διὰ ταῦτα μᾶλλον οἱ βασιλικοὶ φθονοῦντες, ὡς οὐδὲν ἐπέβαινον κούφα διαβάλλοντες, ἀναφανδὸν ἐλοιδοροῦντο καὶ προσέκρουον αὐτῷ παρὰ τοὺς πότους μετὰ πολλῆς ἀσελγείας καὶ βωμολοχίας· ἅπασ' δὲ καὶ λίθοις βάλλοντες ἀπίοντα εἰς τὴν σκηνὴν μετὰ τὸ δεῖπνον κατεδίωξαν. Ἐφ' οἷς ὁ Φίλιππος ὀργισθεὶς, εὐθὺς μὲν αὐτοὺς ἐξήκρωσεν εἰκοσι ταλάντοις, ὑστερον δὲ λυμαίνεσθαι τὰ πρᾶγματα καὶ ταραττεῖν δοκοῦντας ἀπέκτεινεν.

ΜΘ. Ἐπεὶ δὲ, τῆς τύχης εὐροσύνης, ἐπαυρόμενος τοῖς πράγμασι, πολλὰς μὲν ἀνέρευε καὶ μεγάλας ἐπιθυμίας, ἥ δ' ἔμφυτος κακία, τὸν παρὰ φύσιν σχηματισμὸν ἐλβιαζομένη καὶ ἀναδύουσα, κατὰ μικρὸν ἀπεγύμνου καὶ διέφαινε αὐτοῦ τὸ ἦθος· πρῶτον μὲν ἰδίᾳ τὸν νεώτερον Ἄρατον ἠδίκηε περὶ τὴν γυναῖκα, καὶ πολὺν χρόνον ἐλάνθανεν, ἐσέσις τὸν, καὶ ξενιζόμενος ὑπ' αὐτῶν ἔπειτα πρὸς τὰς Ἑλληνικὰς ἐξετραχύνετο πολιτείας, καὶ φανερός ἦν ἤδη τὸν Ἄρατον ἀποσειόμενος. Ἀρχὴν δ' ὑποψίας τὰ Μεσσηνιακὰ παρέσχε· στασιασάντων γὰρ αὐτῶν, ὁ μὲν Ἄρατος ὑσέρει βοηθῶν, ὁ δὲ Φίλιππος, ἡμέρα μὲν πρότερον ἐλθὼν εἰς τὴν πόλιν, εὐθὺς οἰσρὸν τινα κατ' ἀλλήλων ἐνέβαλε τοῖς ἀνθρώποις, ἰδίᾳ μὲν ἐροϊτῶν τοὺς στρατηγούς τῶν Μεσσηνίων, εἰ νόμους κατὰ τῶν πολλῶν οὐκ ἔχουσιν, ἰδίᾳ δὲ πάλιν τοὺς τῶν πολλῶν προεστώτας, εἰ χεῖρας κατὰ τῶν τυραννούντων οὐκ ἔχουσιν. Ἐκ δὲ τούτου θαρρήσαντες, οἱ μὲν ἄρχοντες ἐπελαμβάνοντο τῶν δημαγωγῶν, ἐκεῖνοι δὲ μετὰ τῶν πολλῶν ἐπελθόντες, τοὺς τ' ἄρχοντας ἀπέκτειναν, καὶ τῶν ἄλλων ὀλίγον ἀπολείποντας διακοσίων.

Ν. Οὕτω δὲ δεινὸν ἔργον ἐξεργασμένου τοῦ Φιλίππου, καὶ συγκρούοντος ἔτι μᾶλλον ἑαυτοῖς τοὺς Μεσσηνίους, ἐπελθὼν ὁ Ἄρατος, αὐτὸς τε δῆλος ἦν φέρων βαρέως, καὶ τὸν υἱὸν ἐπιτιμῶντα πικρῶς τῷ Φιλίππῳ καὶ λοιδορούμενον οὐκ ἐκώλυσεν.

Ἐδόξει ὁ νεανίτκος ἔραν τοῦ Φιλίππου· καὶ τότε λέγων εἶπε πρὸς αὐτόν, ὡς οὐδὲ καλὸς ἔτι φαίνοιτο τὴν ὄψιν αὐτῷ, τοιαῦτα δράσας, ἀλλὰ πάντων αἰσχίος. Ὁ δὲ Φίλιππος ἐκείνῳ μὲν οὐδὲν ἀντεῖπε, καίπερ ἐπίδοξος ὢν ὑπ' ὀργῆς, καὶ πολλάκις ἐξυλακτῆσας λέγοντος αὐτοῦ· τὸν δὲ πρесоῦτερον, ὡς ἐνη οὐκ ὡς πρᾶως τὰ λεχθέντα, καὶ τις ὢν μέτριος καὶ πολιτικός τὴν φύσιν, ἀνέστησεν ἐκ τοῦ θεάτρου, τὴν δεξιὰν ἐμβαλὼν καὶ προήγεν εἰς τὸν Ἰθωμάταν, τῷ τε Διὶ θύσων, καὶ θεωρήσων τὸν τόπον. Ἔστι γὰρ οὐχ ἥττον εὐερκής τοῦ Ἀκροκορίνθου καὶ λαβὼν φρουράν, γίνεται χαλεπὸς καὶ δυσεκχίατος τοῖς προσιοῦσιν. Ἀνάβας δὲ καὶ θύσας, ὡς προσήνεγκεν αὐτῷ τὰ σπλάγχνα τοῦ βοῦς ὁ μάντις, ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν ὑπολαβὼν, ἐδείκνυε τῷ τε Ἄρατῳ καὶ τῷ Φαρίῳ Δημητρίῳ, παρὰ μέρος ἀποκλίνων εἰς ἑκάτερον, καὶ πυνθανόμενος, τί καθορῶσιν ἐν τοῖς ἱεροῖς κρατοῦντα τῆς ἄρκας αὐτόν, ἢ τοῖς Μεσσηνίοις ἀποδιδόντα. Γελάσας οὖν ὁ Δημήτριος· « Εἰ μὲν (ἔφη) μάντεως » ἔχεις ψυχὴν, ἀφήσεις τὸν τόπον· εἰ δὲ βασιλέως, ἀμφοτέρων τῶν κρατῶν τὸν βούν καθέξεις », αἰνιτιτόμενος τὴν Πελοπόννησον, ὡς, εἰ προσλάβοι τὸν Ἰθωμάταν τῷ Ἀκροκορίνθῳ, παντάπασιν ἐσομένην ὑποχείριον καὶ ταπεινὴν. Ὁ δ' Ἄρατος ἐπὶ πολὺ μὲν ἠσύχαζε, δεομένου δὲ τοῦ Φιλίππου τὸ φαινόμενον λέγειν· « Πολλὰ μὲν (εἶπεν), ὦ Φίλιππε, Κρητῶν » ὄρη καὶ μεγάλα, πολλαὶ δὲ Βοιωτῶν ἄρκαι καὶ Φωκίων ἐκπερύκασι τῆς γῆς, εἰσὶ δὲ που πολλοὶ καὶ τῆς Ἀκαρνανῶν, » τοῦτο μὲν χερσαῖοι, τοῦτο δ' ἔναλοι τόποι, θαυμαστὰς ὄχυρότητας ἔχοντες· ἀλλ' οὐδὲνὰ τούτων κατεῖληφας, καὶ πάντες » ἐκουσίως σοι ποιῶσι τὸ προστασσόμενον. Λησαι γὰρ ἐμφύονται πέτραις, καὶ κρημνῶν περιέχονται· βασιλεῖ δὲ πίσεως » καὶ χάριτος ἰσχυρότερον οὐδὲν, οὐδ' ὄχυρότερον. Ταῦτά σοι » τὸ Κρητικὸν ἀνοίγει πέλαγος, ταῦτα τῆς Πελοπόννησον

» ἀπὸ τούτων ἠρμυόμενος σί, τοσοῦτος τὴν ἡλικίαν, τῶν μὲν
 » ἡγεμῶν, τῶν δὲ κύριος ἤδη καθέστηκας». Ἐτι λέγοντος
 αὐτοῦ, τὰ μὲν σπλάγχνα τῷ μάντει παρέδωκεν ὁ Φίλιππος,
 ἐκείνον δὲ τῆς χειρὸς ἐπισπασάμενος· « Δεῦρο ποίνυν (ἔφη),
 » τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἴωμεν », ὥσπερ ἐκβεβιασμένος ὑπ' αὐτοῦ, καὶ
 τὴν πόλιν ἀφηρημένος.

ΝΑ. Ὁ δ' Ἄρατος, ἀπορρέων ἤδη τῆς αὐλῆς, καὶ κατὰ
 μικρὸν ἑαυτὸν ἀνακομιζόμενος ἐκ τῆς πρὸς τὸν Φίλιππον συν-
 θείας, διαβαίνοντας εἰς Ἡπειρον αὐτοῦ, καὶ δεομένου συστρα-
 τεύειν, ἀπέπατο, καὶ κατέμεινε, δεδιώς ἀναπληροῦσθαι δόξης
 πονηρᾶς, ἀφ' ὧν ἐκείνος ἔπραττεν. Ἐπαί δε, τὰς τε ναῦς ὑπὸ
 Ῥωμαίων ἀπολέσας αἰσχίστα, καὶ ὄλως ἀποτυχῶν ταῖς πρά-
 ξεσιν, ἐπανῆλθεν εἰς Πελοπόννησον, καὶ τοὺς Μεσσηνίους αὐθις
 ἐπιχειρήσας φενακίζειν, καὶ μὴ λαθῶν, ἠδίκηει φανερώς, καὶ
 τὴν χώραν αὐτῶν ἐπόρθει· παντάπασι δ' Ἄρατος ἀπεστράφη
 καὶ διεβλήθη πρὸς αὐτὸν, ἤδη καὶ τῶν περὶ τὴν γυναικωνῆτιν
 ἀδικημάτων αἰσθόμενος, καὶ φέρων ἀνιερῶς αὐτὸς, ἀποκρυπ-
 τόμενος δὲ τὸν υἱόν. Εἰδέναι γὰρ ὕβρισμένον περιτῆν, ἄλλο δ'
 οὐδὲν, ἀμύνασθαι μὴ δυναμένῳ. Μεγίστην γὰρ ὁ Φίλιππος δοκεῖ
 καὶ παραλογωτάτην μεταβαλέσθαι μεταβολήν, ἐξ ἡμέρου βασι-
 λέως, καὶ μεираκίου σώφρονος, ἀνὴρ ἀσελγῆς καὶ τύραννος
 ἐξώλης γενόμενος. Τὸ δ' οὐκ ἦν ἄρα μεταβολὴ φύσεως, ἀλλ'
 ἐπίδειξις ἐν ἀδείᾳ κακίας πολὺν χρόνον διὰ φόβον ἀγνωθείας.

ΝΒ. Ὅτι γὰρ ἦν μεμιγμένον αἰσχύνῃ καὶ φόβῳ τὸ πρὸς τὸν
 Ἄρατον αὐτοῦ πάθος ἀπ' ἀρχῆς συνθετραμμένον, ἐδήλωσεν
 οἷς ἔπραξε περὶ αὐτόν. Ἐπιθυμῶν γὰρ ἀνελεῖν τὸν ἄνδρα, καὶ
 νομιζῶν, οὐδ' ἂν ἐλευθέρως, ἐκείνου ζῶντος, εἶναι, μήτιγε τύ-
 ραννος, ἢ βασιλεὺς, βίβη μὲν οὐδὲν ἐπεχείρησε, Ταυρίωνα δὲ,
 τῶν στρατηγῶν τινα καὶ φίλων, ἐκέλευσεν ἀδήλω τρόπῳ τοῦτο
 πράξαι, μάλιστα διὰ φαρμάκων, αὐτὸς μὴ παρόντος. Ὁ δὲ,

ποιησαμενος τὸν Ἄρατον συνήθη, φάρμακον αὐτῷ δίδωσιν, οὐκ ὀξύ καὶ σφοδρὸν, ἀλλὰ τῶν θερμῶν τε μαλακῶν τὸ πρῶτον ἐν τῷ σώματι καὶ βῆχα κινουμένων ἀμβλείαν, εἶτα οὕτως κατὰ μικρὸν εἰς φθόγην περαινόντων. Οὐ μὴν ἔλαθέ γε τὸν Ἄρατον ἀλλ' ὡς οὐδὲν ἦν ὄφελος ἐλέγχοντι, πρῶτως καὶ σιωπῇ τὸ πάθος, ὡς δὴ τινα νόσον κοινήν καὶ συνήθη νοσῶν, διήντηλει. Πλὴν ἐνός γε τῶν συνήθων ἐν τῷ δωματίῳ παρόντος, ἀναπτύσας δίαμιον, ἰδόντος ἐκείνου καὶ θαυμάσαντος· « Ταῦτ' (εἶπεν), » ὦ Κεφάλων, ἐπιχειρεῖα τῆς βασιλικῆς φιλίας ».

NG. Οὕτω δ' αὐτοῦ τελευτήσαντος ἐν Αἰγίῳ, τὸ ἑπτακαίδέκατον στρατηγούντος, καὶ τῶν Ἀχαιῶν φιλοτιμουμένων ἐκεῖ γενέσθαι ταφᾶς καὶ μνήματα πρέπαντα τῷ βίῳ τοῦ ἀνδρός, Σικυῶνιοι συμφορὰν ἐποιοῦντο μὴ παρ' αὐτοῖς τεθῆναι τὸ σῶμα. Καὶ τοὺς μὲν Ἀχαιοὺς ἔπεισαν ἐφιέναι νόμου δ' ὄντος ἀρχαίου, μηδένα θάπτεσθαι τειχῶν ἐντός, ἰσχυρᾶς τε τῷ νόμῳ δεισιδαιμονίας προσούσης, ἔπεμψαν εἰς Δελφοὺς, ὑπὲρ τούτων ἐρησόμενοι τὴν Πυθίαν. Ἡ δ' αὐτοῖς ἀναιρεῖ τὸν χρησμὸν τόνδε·

Βουλεύη, Σικυῶν, ζῳάγριον αἴρου Ἄρατου,

Ἄμφ' ὅσην θαλίη τε κατοικομένηιο ἀνακτος.

Ὡς τὸ βαρυνόμενον τῷδ' ἀνέρι καὶ τὸ βαρῦνον,

Γαίης ἔς' ἀσέθημα καὶ οὐρανοῦ ἠδὲ θαλάσσης.

Κομισθείσης δὲ τῆς μαντείας, οἱ τ' Ἀχαιοὶ σύμπαντες ἤσθησαν, καὶ διαφερόντως οἱ Σικυῶνιοι, μεταβαλόντες εἰς ἑορτὴν τὸ πένθος, εὐθὺς ἐκ τοῦ Αἰγίου τὸν νεκρὸν ἐστεφανωμένοι καὶ λυχειμονοῦντες ὑπὸ παιάνων καὶ χορῶν εἰς τὴν πόλιν ἀνήγον, καὶ τόπον ἐξελόμενοι περίοπτον, ὥσπερ οἰκιστὴν καὶ σωτῆρα τῆς πόλεως ἐκήδευσαν. Καὶ καλεῖται μέχρι νῦν Ἀράτειον, καὶ θύουσιν αὐτῷ θυσίαν, τὴν μὲν, ἧ τὴν πόλιν ἀπήλλαξε τῆς τυραννίδος, ἡμέρᾳ πέμπτῃ Δαισίου μηνός, ὃν Ἀθηναῖοι καλοῦσιν

Ἄνθεσθριῶνα, καὶ τὴν θυσίαν ἐκείνην Σωτήρια προσαγορεύουσι· τὴν δὲ τοῦ μινός, ἐν ᾧ γενέσθαι τὸν ἄνδρα διαμνημονεύουσι. Τῆς μὲν οὖν προτέρας ὁ τοῦ Διὸς τοῦ Σωτῆρος κατήρχετο θυπόλος· τῆς δὲ δευτέρας ὁ τοῦ Ἀράτου, κρόφιον οὐχ ὄλον λευκόν, ἀλλὰ μεσοπόρφυρον ἔχων. Μέλη δ' ἤδετο πρὸς κιθάραν ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Διόνυσον τεχνιτῶν· καὶ συνεπόμπευεν ὁ γυμνασιάρχος, ἡγούμενος τῶν τε παιδῶν καὶ τῶν ἐφήβων, εἴτ' ἐφείπετο ἡ βουλή σερρανηφοροῦσα, καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν ὁ βουλούμενος. Ὡν ἔτι δείγματα μικρὰ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξοσιόμενοι διαφυλάττουσιν· αἱ δὲ πλείσαι τῶν τιμῶν ὑπὸ χρόνου καὶ πραγμάτων ἄλλων ἐκλελοίπασιν.

ΝΔ. Ἀλλὰ γὰρ ὁ μὲν πρεσβύτερος Ἀράτος οὕτω βιωσάτω καὶ τοιοῦτος γενέσθαι τὴν φύσιν ἰσορεῖται· τὸν δ' υἱὸν αὐτοῦ, μιαιφόνος ἐν φύσει καὶ μετ' ὠμότητος ὑβριστῆς ὁ Φίλιππος, οὐ θανασίμοις, ἀλλὰ μανικοῖς, ἐξέστησε τοῦ λογισμοῦ φαρμάκοις, καὶ παρέτρεψεν εἰς δεινὰς καὶ ἀλλοκότους ἐπιφορὰς, πράξεων ἀτόπων καὶ σὺν αἰσχύνη παθῶν ὀλεθρίων ὀρεγόμενον· ὥστε τὸν θάνατον αὐτῷ, καίπερ ὄντι νέῳ καὶ ἀνθούντι, μὴ συμφορὰν, ἀλλ' ἀπόλυσιν κακῶν καὶ σωτηρίαν γενέσθαι. Δίκας γε μὴν ὁ Φίλιππος οὐ μεμπτὰς Διὶ ξενίῳ καὶ φίλῳ τῆς ἀνοσιουργίας ταύτης τίνων διετέλεσε. Καταπολεμηθεὶς μὲν γὰρ ὑπὸ Ῥωμαίων, ἐπέτρεψεν ἐκείνοις τὰ καθ' αὐτόν· ἐκπεσῶν δὲ τῆς ἄλλης ἀρχῆς, καὶ τὰς ναῦς, πλὴν πέντε, πάσας προέμενος, καὶ χίλια προσεκτίσειν ὁμολογήσας τάλαντα, καὶ τὸν υἱὸν δηκρεύσοντα παραδούς, δι' οἴκτον ἔτυχε Μακεδονίας καὶ τῶν συντελούντων. Ἀποκτείνων δ' ἀσὶ τοὺς ἀρίστους καὶ συγγενεστάτους, φρίκης ἐνέπλησε καὶ μίσους ὄλην τὴν βασιλείαν πρὸς αὐτόν. Ἐν δὲ μόνον ἐν τοσούτοις κακοῖς εὐτύχημα κτησάμενος, υἱὸν ἀρετῇ διαφέροντα, τοῦτον φρόνῳ καὶ ζηλοτυπίᾳ τῆς παρὰ Ῥωμαίους τιμῆς ἀνεῖλε·

Περσῶν δὲ θατέρω τὴν ἀρχὴν παρέδωκεν, ὃν οὐ γνήσιον, ἀλλ' ὑπόβλητον εἶναι φασίν, ἐκ Γναθαινίου τινὸς ἀκεσρίας γενόμενον. Τοῦτον Διμίλιος ἐθρίαμβευσεν· καὶ κατέσρεψεν ἐνταῦθα τῆς Ἀντιγονικῆς βασιλείας ἢ διαδοχή. Τὸ δ' Ἀράτου γένος ἐν τῇ Σικυῶνι καὶ τῇ Πελλήνῃ διέμενε καθ' ἡμᾶς.

[The following text is extremely faint and largely illegible, appearing to be bleed-through or a very low-quality scan of a manuscript page. It contains several lines of Greek text, but the characters are too light to transcribe accurately. A large, faint letter 'O' is visible on the right side of the page.]

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΓΑΛΒΑΣ.

Ο μὲν Ἀθηναῖος Ἰφικράτης τὸν μισθοφόρον ἡξίου στρατιώτην καὶ φιλόπλουτον εἶναι καὶ φιλήδονον, ὅπως ταῖς ἐπιθυμίαις χορηγίαν ἐπιζητῶν ἀγωνίζηται παραβολώτερον· οἱ δὲ πλείοσι, καθάπερ αἰωρούμενον σῶμα, τὸ στρατιωτικὸν ἀξιοῦσιν, ἰδίᾳ μηδέποτε χρώμενον ὀρμῇ, συγκινεῖσθαι τῇ τοῦ στρατηγοῦ. Διὸ καὶ Παῦλον Αἰμίλιον λέγουσι τὴν ἐν Μακεδονίᾳ δύναμιν παραλαβόντα λαλιᾶς καὶ περιεργίας, οἷον διαστρατηγοῦσαν, ἀνάπλεων, παρεγγυῆσαι τὴν χεῖρα ποιεῖν ἐτοίμην καὶ τὴν μάχαιραν ὀξεῖαν ἕκαστον, αὐτῷ δὲ τῶν ἄλλων μελήσειν. Ὁ δὲ Πλάτων, οὐδὲν ἔργον ὀρῶν ἄρχοντος ἀγαθοῦ καὶ στρατηγοῦ, στρατιᾶς μὴ σωφρονούσης, μηδ' ὁμοπαθούσης, ἀλλὰ τὴν πειθαρχικὴν ἀρετὴν, ὁμοίως τῇ βασιλικῇ, νομίζων φύσεώς τε γενναίας καὶ τροφῆς φιλοσόφου δεῖσθαι μάλιστα, τῷ πράφῃ καὶ φιλανθρώπῳ τὸ θυμοειδὲς καὶ δραστήριον ἐμμελῶς ἀνακεραυνυμένης, ἄλλα τε πάθη πολλὰ, καὶ τὰ Ῥωμαίοις συμπεσόντα μετὰ τὴν Νέρωνος τελευτὴν, ἔχει μαρτύρια καὶ παραδείγματα τοῦ μηδὲν εἶναι φοβερώτερον ἀπαιδεύτοις χρωμένης καὶ ἀλόγοις ὕρμαῖς ἐν ἡγεμονίᾳ στρατιωτικῆς δυνάμεως. Δημάδης μὲν γὰρ, Ἀλεξάνδρου τελευτήσαντος, εἶκαζε τὴν Μακεδόνων στρατιάν ἐκτετυφλωμένῳ τῷ Κύκλωπι, πολλὰς κινουμένην ὀρῶν κινήσεις ἀτάκτους καὶ παραφόρους. Τὴν δὲ Ῥωμαίων ἡγεμονίαν ὅμοια τοῖς λεγομένοις Τιτανικοῖς πάθεσι καὶ κινήμασι κατελάμβανεν, εἰς πολλὰ διασπωμένην ἅμα καὶ πολλαχόθεν αὐθις ἑαυτῇ συμπίπτουσαν, οὐχ ὅσῳτ' ὑπὸ φιλαρχίας τῶν ἀναγορευομένων αὐτοκρατόρων, ὡς φιλοπλουτίας καὶ ἀκολασίας τοῦ στρατιωτικοῦ, δι' ἀλλήλων, ὥσπερ ἤλους, τοὺς ἡγεμόνας ἐκκρούοντος. Καίτοι Διονύσιος

Φεραίων ἄρξαντα Θεσσαλῶν δέκα μῆνας, εἴτ' εὐθὺς ἀναιρεθέν-
 τα, τὸν πραγματικὸν ἀνεκάλει τύραννον, ἐπισκώπτων τὸ τάχος τῆς
 μεταβολῆς. Ἡ δὲ τῶν Καισάρων ἐστία, τὸ Παλάτιον, ἐν ἐλάσσο-
 σονι χρόνῳ τέσσαρας αὐτοκράτορας ὑπεδέξατο, τὸν μὲν εισαγόν-
 των ὡς περ διὰ σικυῆς, τὸν δ' ἐξαγόντων. Ἀλλ' ἦν γε παραμυθία
 τοῖς κακῶς πάσχουσι μίχ', τὸ μὴ δεσθῆναι δίκης ἑτέρας ἐπὶ
 τοὺς αἰτίους, ἀλλ' ὄραν αὐτοὺς ὑπ' ἐαυτῶν φονευομένους· πρῶτον
 δὲ, καὶ δικαιοτάτα πάντων, τὸν δελεάσαντα καὶ διδάξαντα
 τοσοῦτον ἐλπίζειν ἐπὶ μεταβολῇ Καισαρὸς, ὅσον αὐτὰς ὑπέσχε-
 το, κάλλισαν ἔργον διαβαλὼν τῷ μισθῷ, τὴν ἀπὸ Νέρωνος
 ἀποσασίαν, προδοσίαν γενομένην.

Β. Νυμφίδιος γὰρ Σαβῖνος, ὢν ἑπαρχος, ὡς περ εἴρηται,
 μετὰ Τιγελλίου τῆς αὐλῆς, ἐπεὶ τὰ Νέρωνος ἀπέγνωσο παν-
 τάπασι, καὶ δῆλος ἦν ἀποδρασόμενος εἰς Αἴγυπτον, ἔπεισε τὸ
 στρατιωτικόν, ὡς μηκέτι παρόντος, ἀλλ' ἤδη πεφευγότες, αὐτο-
 κράτορα Γάλβαν ἀναγορεῦσαι, καὶ δωρεὰν ὑπέσχετο κατ' ἄνδρα
 τοῖς αὐλικῶς καὶ στρατηγικῶς προσσηορευομένοις δραχμὰς ἑπτα-
 κισχιλίας πεντακοσίας, τοῖς δ' ἐκτὸς στρατευομένοις πεντή-
 κοντα καὶ διακοσίας ἐπὶ χιλίαις, ὅσον ἀμύχανον ἦν συναγαγεῖν
 μὴ πλείονα μυριάκις κακὰ παρασχόντα πᾶσιν ἀνθρώποις, ὢν
 Νέρων παρέσχε. Τοῦτο γὰρ εὐθὺς μὲν ἀπώλεσε Νέρωνα, μετ'
 ὀλίγον δὲ καὶ Γάλβαν. Τὸν μὲν γὰρ ὡς ληφόμενοι προήκαντο,
 τὸν δὲ μὴ λαμβάνοντες ἐπέκτειναν· εἶτα τὸν τοσοῦτον δώσοντα
 ζητοῦντες, ἐφθίσαν ἐν ταῖς ἀποσάσεσι καὶ προδοσίαις ἀναλώ-
 σαντες αὐτοὺς, ἢ τυχόντες ὢν ἤλιπισαν. Τὰ μὲν οὖν καθ' ἕκαστα
 τῶν γενομένων ἀπαγγέλλειν ἀκριβῶς, τῆς πραγματικῆς ἱστορίας
 ἐστίν· ὅσα δ' ἄξια λόγου τοῖς τῶν Καισάρων ἔργοις καὶ πάθει
 συμπέπτωκεν, οὐδ' ἔμοι προσήκει παρελθεῖν.

Γ. Γάλβας Σουλπίκιος, ὅτι μὲν ἰδιώτης πλουσιώτατος ἀπάν-
 των εἰς τὸν Καισάρων παρῆλθεν οἶκον, ὁμολογεῖται· μέγα δ'

ἔχων εὐγενείας ἀξίωμα, τὸν Σερούτων οὐκον, αὐτὸς ἐφρόνει μείζον ἐπὶ τῇ Κάτλου συγγενείᾳ, πρωτεύσαντος ἀνδρὸς ἀρετῆ καὶ δόξης τῶν καθ' ἑαυτὸν, εἰ καὶ τὸ δύνασθαι μᾶλλον ἐκὼν ἐτέροις παρήκεν. Ἦν δέ τι καὶ Λιβία, τῇ Καίσαρος γυναικί, κατὰ γένος προσήκων ὁ Γάλβας, καὶ διὰ τοῦτο, Λιβίας παρασχούσης, ὑπάτος ἐκ Παλατίου προῆλθε. Λέγεται δὲ καὶ στρατεύματος ἐν Γερμανίᾳ καλῶς ἄρξαι, καὶ Λιβίας ἀνθύπατος γινόμενος, οὖν ὀλίγους ἐπαινεθῆναι. Τὸ δ' εὐκόλον αὐτοῦ τῆς διαίτης καὶ φειδωλὸν ἐν δαπάναις καὶ ἀπέριττον, αἰτίαν ἔσχεν, αὐτοκράτορος γενομένου, μικρολογίας, ἣν ἔωλόν τινα δόξαν εὐταξίας ἔφερε καὶ σωφροσύνης. Ἐπέμφθη δ' ὑπὸ Νέρωνος Ἰθηρίας ἄρχων, οὐπω δεδιδαγμένου φοβεῖσθαι τοὺς ἐναξιώμασι μεγάλοις τῶν πολιτῶν. Ἐκείνω δὲ καὶ φύσει δοκοῦντι πρῶτον γέγονέναι προσετίθει πίσιν εὐλαθείας τὸ γῆρας.

Δ. Ἐπεὶ δὲ, τῶν ἀλιτηρίων ἐπιτρόπων ὡμῶς καὶ ἀγρίως τὰς ἐπαρχίας ἐκείνων διαφοροῦντων, ἄλλο μὲν εἶχεν οὐδὲν βοθεῖν, αὐτῷ δὲ τῷ φανερὸς εἶναι συναλγῶν καὶ συναδικούμενος ἀμωσγέπως ἀναπνοὴν τινα καὶ παραμυθίαν τοῖς καταδικαζομένοις καὶ πωλουμένοις παρέσχε καὶ ποιημάτων εἰς Νέρωνα γινομένων, καὶ πολλαχοῦ περιφερομένων καὶ ἄδοιμένων, οὐκ ἐκώλυεν, οὐδὲ συνηγανάκει τοῖς ἐπιτρόποις ἐφ' οἷς ἔτι μᾶλλον ἠγαπάτο ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. Καὶ γὰρ ἦν ἤδη συνήθης, ἔτος ὀγδοὸν ἐκεῖνο τὴν ἀρχὴν ἔχων ἐν ᾧ Ἰούνιος Οὐίνδιξ ἐπανέστη Νέρωνι, Γαλατίας ὄν στρατηγός. Λέγεται μὲν οὖν καὶ πρὸ τῆς ἐμφανοῦς ἀποστάσεως γράμματα πρὸς αὐτὸν ἀφικέσθαι παρὰ τοῦ Οὐίνδικος, οἷς μῆτε πισεῦσαι, μῆτε μηνῦσαι καὶ κατεπειν, ὡς ἕτεροι τῶν ἡγεμονικῶν ἐπισολὰς αὐτοῖς γραφείσας ἔπεμψαν πρὸς Νέρωνα, καὶ διέφθειραν, ὅσον ἐπ' αὐτοῖς, τὴν πράξιν, ἧς ὑστερον μετασχόντες ὠμολόγησαν αὐτῶν οὐδὲν ἦν τόν, ἢ ἐκεῖνου, προδοῦναι γεγονέναι. Ἄλλ' ἐπειδὴ λαμπρῶς τὸν

πόλεμον ἐκφήνας ὁ Οὐίνδιξ ἔγραψε τῷ Γάλβᾳ παρακαλῶν ἀνα-
 δέξασθαι τὴν ἡγεμονίαν, καὶ παρασχεῖν ἑαυτὸν ἰσχυρῷ σώματι
 ζητοῦντι κεφαλὴν ταῖς Γαλαταῖαις, δέκα μυριάδας ἀνδρῶν ὀπλισ-
 μένων ἐχούσαις, ἄλλας τε πλείονας ὀπλίταις δυναμέναις, προῦ-
 θηκε βουλὴν τοῖς φίλοις. Ὦν οἱ μὲν ἤξιουν περιμένειν, κατα-
 δοκοῦντα, τίνα κίνησιν ἡ Ρώμη καὶ φορὰν ἔξει πρὸς τὸν νεωτε-
 ρισμόν. Τίτος δὲ Οὐίντιος, ὁ τοῦ στρατιωτικοῦ τάγματος ἡγεμῶν,
 « Αὐτὸς (εἶπεν), ὦ Γάλβα, τίνα τρόπον βουλευῆς τὸ γὰρ
 » ζητεῖν, Νέρωνι εἰ πιστοὶ μένομεν, ἤδη μὴ μενόντων ἐστίν.
 » Ὡς οὖν ὑπάρχοντος ἐλθροῦ Νέρωνος, οὐ δὴ προστέον τὴν
 » τοῦ Οὐίνδικος φιλίαν, ἢ καὶ κατηγορητέον εὐθὺς αὐτοῦ καὶ
 » πολεμητέον, ὅτι σὲ βούλεται Ρωμαίους ἔχειν ἄρχοντα μάλ-
 » λον, ἢ Νέρωνα τύραννον ».

Ε. Ἐκ τούτου προγράμματι μὲν ἐδήλωσεν ὁ Γάλβας ἡμέραν,
 ἐν ἣ τὰς κατὰ μέρος ἐλευθερώσεις ἀποδώσοι τοῖς δεομένοις.
 λαλιὰ δὲ καὶ φήμη προεκπεσοῦσα πλῆθος ἀνθρώπων ἤθροιζε
 προθύμων ἐπὶ τὸν νεωτερισμόν. Οὐκ ἔφθη γοῦν φανερῶς ἐπὶ
 τοῦ βήματος γενόμενος, καὶ πάντες αὐτὸν ὁμοφώνως αὐτοκρά-
 τορα προσεῖπον. Ὁ δὲ ταύτην μὲν εὐθὺς οὐ προσεδέξατο τὴν
 προσηγορίαν· κατηγορήσας δὲ τοῦ Νέρωνος, καὶ τῶν ἀνηρη-
 μένων ἀνδρῶν ὑπ' αὐτοῦ τοὺς ἐπιφανεστάτους ὀλοφυράμενος,
 ὠμολόγησεν ἐπιδώσειν τῇ πατρίδι τὴν ἑαυτοῦ πρόνοιαν, οὔτε
 Καῖσαρ, οὔτ' αὐτοκράτωρ, στρατηγὸς δὲ συγκλήτου καὶ δήμου
 Ρωμαίων ἀνομαζόμενος. Ὅτι δ' ὀρθῶς ὁ Οὐίνδιξ καὶ λελογισ-
 μένως ἐξεκαλεῖτο τὸν Γάλβαν ἐπὶ τὴν ἡγεμονίαν, ἐπισώ-
 σατο μάρτυρι τῷ Νέρωνι. Προσποιούμενος γὰρ ἐκείνου κατα-
 φρονεῖν, καὶ παρ' οὐδὲν ἡγεῖσθαι τὰ Γαλατῶν, ἅμα τῷ πυθέσθαι
 τὰ περὶ Γάλβαν (ἔτυχε δὲ λελομμένος καὶ ἀριστῶν) ἀνέτρεψε
 τὴν τράπεζαν. Οὐ μὴν ἀλλὰ, συγκλήτου ψηφισαμένης πολέμιον
 τὸν Γάλβαν, αὐτὸς τε παίζειν καὶ θρασύνεσθαι πρὸς τοὺς

φίλους βουλόμενος, οὐ φαύλην ἔφη πρόβησιν ἐμπεπτωκέναι λογισμοῦ δευμένῳ χρημάτων αὐτῷ· καὶ τὰ μὲν Γαλατῶν, ὅταν ὑποχείριοι γένωνται, λαφυραγωγήσεσθαι *καὶ λίαν*· ἡ δὲ Γάλθα πάρεστιν οὐσία, χρῆσθαι καὶ πωλεῖν, ἤδη πολεμίου πεφνηότος. Οὗτός τε δὴ τὰ Γάλθα πιπράσκειν ἐκέλευε· καὶ Γάλθας ἀκούσας, ὅσα Νέρωνος ἦν ἐν Ἰσηρίᾳ κηρύττων, εὔρισκε πολλοὺς προθυμοτέρους ὠνητάς.

ΣΤ. Ἀφισταμένων δὲ πολλῶν τοῦ Νέρωνος, καὶ πάντων ἐπιεικῶς τῷ Γάλθᾳ προστιθεμένων, μόνος Κλώδιος Μάρκος ἐν Λιβύῃ, καὶ Οὐεργίνιος Ροῦφος ἐν Γαλατία τοῦ Γερμανικοῦ στρατεύματος ἡγούμενος, αὐτοὶ καθ' ἑαυτοὺς ἔπραττον, οὐ τὴν αὐτὴν αἴρεσιν ἔχοντες. Ἄλλ' ὁ μὲν Κλώδιος, ἐν ἀρπαγαῖς πραγμάτων γεγονῶς καὶ φόνους ἀνδρῶν δι' ὠμότητα καὶ πλεονεξίαν, δῆλος ἦν ἐν τῷ μῆτε κατέχειν, μῆτ' ἀφιέναι τὴν ἀρχὴν δύνασθαι περιφερόμενος· Οὐεργίνιος δὲ, ταχυμάτων ἐπισατῶν δυνατωτάτων, πολλάκις αὐτὸν ἀναγορευόντων αὐτοκράτορα καὶ βιαζομένων, οὐτ' αὐτὸς ἔφη λήψεσθαι τὴν ἡγεμονίαν, οὐτ' ἄλλῳ περιόψεσθαι διδομένην, ὃν ἂν μὴ ἡ σύγκλητος ἔληται. Ταῦτα τὸν Γάλθᾳ οὐ μετρίως ἐθορύβει τὸ πρῶτον· ἐπεὶ δὲ τὰ Οὐεργίνιου καὶ Οὐίνδικος στρατεύματα τρόπον τινὰ βίβη τοὺς ἡγεμόνας, ὥσπερ *τοὺς* ἠνιόχους κρατῆσαι χαλινῶν μὴ δυναθέντας, εἰς μάχην ἐξενεγκόντα μεγάλην συνέροαξαν, καὶ Οὐίνδικος ἑαυτὸν ἀνελόντος ἐπὶ δισμυρίοις Γαλατῶν πεσοῦσι, διήλθε λόγος, ὡς βουλομένων πάντων ἐπὶ νίκη τοσαύτῃ τὸν Οὐεργίνιον ἀναδέξασθαι τὴν ἡγεμονίαν, ἢ πάλιν μεταβαλουμένων πρὸς Νέρωνα, τότε δὴ παντάπασι περίφοβος γενόμενος ὁ Γάλθας ἔγραψε τῷ Οὐεργίνιῳ, παρακαλῶν κοινοπραγεῖν καὶ διαφυλάσσειν ἅμα τὴν ἡγεμονίαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν Ῥωμαίοις· αὐθις δὲ μετὰ τῶν φίλων εἰς Κλουίαν, Ἰσηρικὴν πόλιν, ἀναχωρήσας, ἐν τῷ μετανοεῖν περὶ τῶν γεγονότων, καὶ ποθεῖν τὴν

συνήθη καὶ σύντροπον ἀπραγμοσύνην μᾶλλον, ἢ πράττειν τι τῶν ἀναγκαίων, διέστρεβεν. ἀπὸ τῆς περὶ τῶν νεκρῶν ἐπιτομῆς καὶ ἐπιτάφιας ἐκφορᾶς καὶ τῆς Ζ. Ἦν δὲ θέρος ἤδη, καὶ βραχὺ πρὸ δεύλης πῆκετο ἀπὸ Ῥώμης Ἰκελος, ἀνὴρ ἀπελευθερός, ἐβδομαῖος. Πυθόμενος δὲ, τὸν Γάλβαν ἀναπαύσθαι καθ' ἑαυτὸν, ἐβάδιζε συντόνως ἐπὶ τὸ δωμάτιον αὐτοῦ, καὶ βία τῶν θαλαμηπόλων ἀνοίξας καὶ παρελθὼν, ἀπήγγειλεν, ὅτι καὶ ζῶντος ἔτι τοῦ Νέρωνος, οὐκ ὄντος δὲ φανεροῦ, τὸ στρατεύμα πρῶτον, εἶπα ὁ δῆμος καὶ ἡ σύγκλητος, αὐτοκράτορα τὸν Γάλβαν ἀναγορεύσειεν ὀλίγον δ' ὕψερρον ἀπαγγεληθεῖη πεθηκῶς ἐκείνος. Οὐ μὲν αὐτὸς γε πιστεύσας ἔφη τοῖς ἀπαγγέλλουσιν, ἀλλ' ἐπελθὼν τῶν νεκρῶν καὶ κείμενον θιατάμενος, οὕτως ἐξελεῖν. Ταῦτ' ἀπαγγελλόμενα λαμπρὸν ἦρε τὸν Γάλβαν, καὶ συνέδραμε πλῆθος ἀνδρῶν ἐπὶ θύρας ἐκτεκρήκῳτων ὑπ' αὐτοῦ βεβαίως· καίτοι τὸ τάχος ἦν ἄπιστον. Ἀλλὰ καὶ δυσὶν ἡμέραις [ὑτέρων] Οὐίνιος Τίτος* πολλὰ πῶν* ἀπὸ στρατοπέδου μεθ' ἑτέρων ἀφίκετο τὰ δόξαντα τῆ συγκλήτῳ καθ' ἕκασον ἀπαγγέλλων. Οὗτος μὲν οὖν εἰς τάξιν ἐντιμον προήχθη· τῷ δ' ἀπελευθερῷ δακτυλίους τε χρυσοῦς ἔδωκε, καὶ Μαρκιανὸς Ἰκελος ἤδη καλούμενος εἶχε τὴν πρώτην ἐν τοῖς ἀπελευθεροῖς δύναμιν.

Η. Ἐν δὲ Ῥώμῃ Νυμφίδιος Σαβῖνος οὐκ ἡρέα καὶ κατὰ μικρὸν, ἀλλὰ συλλήθῃσθαι ὁμοῦ, πάντα πράγματα φέρων περιήνεγκεν εἰς ἑαυτὸν, ὡς Γάλβαν μὲν ὄντα προσδύτην, καὶ μόλις εἰς Ῥώμην ἐξαρκέσοντα φοράδην κομισθῆναι διὰ γῆρας (ἦν γὰρ ἐτῶν τριῶν καὶ ἐβδομήκοντα), τὰ δ' αὐτόθι στρατεύματα, καὶ πάλαι πρὸς αὐτὸν εὐνόως ἔχοντα, καὶ νῦν ἐνὸς ἐξηρητημένα μόνου, διὰ τὸ τῆς δωρεᾶς μέγεθος εὐεργέτην ἐκείνον ἡγεῖσθαι, Γάλβαν δὲ χρωσφιλέτην. Εὐθύς οὖν Τιγελλίνῳ μὲν, τῷ συνάρχοντι, προσέταξεν ἀπολέσθαι τὸ ξίφος· ὑποδοχὰς δὲ ποιούμενος, ἐδείπνιζε τοὺς ὑπατικούς καὶ τοὺς ἡγεμονικούς, ἔτι τὸ Γάλβα

προσθίεις ὄνομα ταῖς κλήσεσιν· ἐν τε τῷ στρατοπέδῳ πολλοὺς
 παρεσκεύασε λέγειν, ὡς πεμπτόν ἐστί πρὸς Γάϊον, αἰτου-
 μένους ἔπαρχον ἑσσεῖ Νυμφιδίον ἀνευ συνάρχοντος. Ἄ δ' ἡ
 σύγκλητος εἰς τιμὴν ἔπραττεν αὐτοῦ καὶ δύναμιν, ἀνακαλοῦσα
 εὐεργέτην, καὶ συντρέχουσα καθ' ἡμέραν ἐπὶ θύρας, καὶ παν-
 τὸς ἐξέρχεν δόγματος ἀξιούσα καὶ βεβαιοῦν, ἔτι περαιτέρω
 πόλις ἀνῆγεν αὐτόν· ὥς ὀλίγου χρόνου τοῖς θεραπεύουσι
 μὴ μόνον ἐπίφθονον, ἀλλὰ καὶ φοβερόν εἶναι. Τῶν δ' ὑπάτων
 οἰκέτας δημοσίους προχειρισαμένων τὰ δόγματα κομίζοντας τῷ
 αὐτοκράτορι, καὶ τὰ κλοῦμενα διπλώματα σεσημασμένα δόν-
 των, ἀγνωρίζοντες οἱ κατὰ πόλιν ἄρχοντες ἐν ταῖς τῶν ὀχτη-
 μάτων ἀμοιβαῖς ἐπιταχύνουσι τὰς προπομπὰς τῶν γραμματι-
 φόρων, οὐ μετρίως ἠγανάκτησεν, ὅτι μὴ παρ' αὐτοῦ καὶ σφρα-
 γίδα καὶ στρατιώτας λαβόντες ἀνέπεμψαν. Ἀλλὰ λέγεται καὶ
 βουλευσάσθαι περὶ τῶν ὑπάτων· εἶτα τὴν ὀργὴν ἀπολογησα-
 μένοις καὶ δεηθεῖσιν ἀνῆκε. Τῷ δὲ δήμῳ χαριζόμενος, οὐκ
 ἐκώλυε τὸν παραπίπτοντα τῶν Νέρωνος ἀποτυμπανίζεσθαι. Σπι-
 κλον μὲν οὖν, τὸν μονομάχον, ἀνδραῖσι Νέρωνος ἐλκομένους
 ὑποβαλόντες ἐν ἀγορᾷ διέσθειραν· Ἀπόιον δὲ τινὰ τῶν κατη-
 γορικῶν ἀνατρέψαντες, ἀμάξας λιθοφόρους ἐπήγαγον, ἄλλους
 δὲ διέσπασαν πολλοὺς, ἐνίους μὴδὲν ἀδικοῦντας· ὥς καὶ Μαυ-
 ρίσκον, ἄνδρα τῶν ἀρίστων καὶ ὄντα καὶ δοκοῦντα, πρὸς τὴν
 σύγκλητον εἰπεῖν, ὅτι φοβεῖται, μὴ ταχὺ Νέρωνα ζητήσωσιν.

Θ. Οὕτω δὲ προτάγων ὁ Νυμφίδιος ἐγγυτέρω ταῖς ἐλπίσιν,
 οὐκ ἔσφυγε Γαίου Καίσαρος υἱὸς λέγεσθαι τοῦ μετὰ Τιβέριον
 ἄρξαντος. Ἐγνώκει γὰρ ὁ Γάιος, ὡς ἔοικε, τὴν τεκοῦσαν
 αὐτόν, ἔτι μειράκιον ὄν, οὐκ ἀπὸ τῆς τῆν ὄψιν οὔσαν, ἐκ δ'
 ἀκεστρίας ἐπὶ μισθῷ Καλλίσῳ, Καίσαρος ἀπελευθέρω, γεγε-
 νημένῃ. Ἀλλ' ἦν ἡ πρὸς Γάιον ἔντευξις αὐτῆς, ὡς ἔοικε, νεω-
 τέρα τῆς Νυμφιδίου γενέσεως. Αἰτίαν δ' ἔσχεν, ἐκ Μαρτιανοῦ,

τοῦ μονομάχου, γεγονέναι, τῆς Νυμφιδίας ἐρασθείσας διὰ δύ-
ξαν αὐτοῦ, καὶ μάλλον ἐδόκει καθ' ὁμοίότητα τῆς ιδέας ἐκεῖνη
προσάκειν. Ἄλλ' ὁμολογῶν γε Νυμφιδίας εἶναι μητρός, ἔργον
μὲν αὐτοῦ μόνου τὴν Νέρωνος ἐποίητο κατάλυσιν, ἄλλα δ'
αὐτῆς οὐ νομίζων ἱκανὰ καρποῦσθαι τὰς τιμὰς καὶ τὰ χρέ-
ματα, καὶ τὸ Σπόρω τοῦ Νέρωνος συγκαθεύδειν, ὃν εὐθύς ἀπὸ
τῆς πυρᾶς ἔτι καιομένου τοῦ νεκροῦ μεταπεμφάμενος ἐκεῖνας
ἐν γαμζτῆς εἶχε τάξει, καὶ Ποππαίαν προσηγόρευεν, ἐπὶ τὴν
διαδοχὴν παρεδύετο τῆς ἡγεμονίας. Καὶ τὰ μὲν αὐτὰς ἐν Ῥώ-
μῃ διὰ τῶν φίλων ὑπειργάζετο, καὶ γυναικῶν τινῶν αὐτῷ καὶ
συγκλητικῶν ἀνδρῶν κρύφα συλλαμβανομένων· ἓνα δὲ τῶν φί-
λων, Γελλιανόν, εἰς Ἰθνηρίαν ἔπεμψε, [Γάλλων] ἢ παρείκοι κα-
τασκευζόμενον.

I. Τῷ δὲ Γάλλω, μετὰ τὴν Νέρωνος τελευτήν, [προσ]εχώρει
πάντα. Οὐεργίνιος δὲ Ροῦφος, ἀμφίβολος ὢν ἔτι, φροντίδα παρεῖχε
μὴ τῷ δυνάμειως πολλῆς μαχιμωτάτης ἀρχεῖν προσειληφώς τὸ νε-
νικηκέναι Οὐίνδικα, καὶ κεχειρωσθαι μέγα μέρος τῆς Ῥωμαίων
ἡγεμονίας, ἐν σάλῳ γενομένην ἀποσατικῶς Γαλατίαν ἅπασαν,
ὑπακοῦσαι τοῖς παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἀρχήν. Οὐδενὸς
γὰρ ἦν ὄνομα μείζον, οὐδ' εἶχε δοξάν οὐδεὶς, ὅσπῃ ὁ Οὐερ-
γίνιος, ὡς μεγίστη βροπὴ τῆς Ῥωμαίων πράγμασι, τυραννίδος
ὁμοῦ χαλεπῆς καὶ Γαλατικῶν πολέμων ἀπαλλαγῇ, γενόμενος.
Ἄλλ' ἐκεῖνος τότε, τοῖς ἐξ ἀρχῆς ἐμμένων λογισμοῖς, ἐφύλαττε
τῇ συγκλήτῳ τὴν αἴρεσιν τοῦ αὐτοκράτορος. Καίτοι, φανερὰς
γε τῆς Νέρωνος τελευτῆς γενομένης, τό τε πλῆθος ἐνέκειτο τῷ
Οὐεργινίῳ πάλιν, καὶ τῶν χιλιάρχων τις τῶν ἐν τῇ σκηνῇ, σπα-
σάμενος τὸ ξίφος, ἐκέλευε τὸν Οὐεργίνιον δέχεσθαι τὴν ἡγε-
μονίαν, ἢ τὸν σίδηρον. Ἐπεὶ δὲ Φάβιος Οὐάλις, ἀρχὼν ἐνὸς
τάγματος, ὄρκωσε πρῶτος εἰς Γάλλων, καὶ γράμματα ἤκεν
ἀπὸ Ῥώμης περὶ ὧν ἡ σύγκλητος ἐψηφίσατο, χαλεπῶς μὲν καὶ
μόλις,

μάλισ, ἔπεισα δ' αὖν τοὺς στρατιώτας αὐτοκράτορα τὸν Γάλβαν ἀνειπεῖν καὶ πέμψαντος αὐτοῦ διάδοχον Φλάκκον Ὀρδεώνιον ἐδέξατο. Καὶ παραδοὺς ἐκείνῳ τὴν δύναμιν, αὐτὸς ἀπήντησε τῷ Γάλβῳ πρόσω χωροῦντι, καὶ συνανέσφραγεν, οὐτ' ὀργῆς, οὔτε τιμῆς ἐπιδήλου τυγχάνων. Αἴτιος δὲ τοῦ μὲν αὐτὸς ὁ Γάλβας, αἰδούμενος τὸν ἄνδρα, τοῦ δ' οἱ φίλοι καὶ μάλισα Οὐίνιος Τίτος, ὑπὸ φθόνου τὸν Οὐεργίνιον οἰόμενος *μὲν* κολούειν. Ἠγνοεῖ δ' ἄρα τῷ Οὐεργίνιῳ χρησῶ δαίμονι συνεργῶν, ἤδη τὸν ἄνδρα πολέμων καὶ κακῶν, ὅσα τοὺς ἄλλους ἡγεμόνας κατέσχεν, ἐκτὸς εἰς βίον ἀκύμονα καὶ γῆρας εἰρήνης καὶ ἡσυχίας μεσὸν ὑπεκτιθεμένῳ.

ΙΑ. Γάλβαν δὲ περὶ Νάρβωνα, πόλιν Γαλατικὴν, οἱ παρὰ τῆς συγλήτου πρέσβεις ἐντυχόντες ἠσπάζοντο, καὶ παρεκάλουν ἐπιφανῆσαι τῷ δήμῳ παθοῦντι ταχέως· ὁ δὲ τὰς τ' ἄλλας παρεῖχεν ἐντευξείας καὶ συνουσίας αὐτοῖς αἰλιανθρώπους καὶ δημοτικάς· πρὸς τε τὰς ἐξιάσεις πολλῆς κατασκευῆς καὶ θεραπείας βασιλικῆς παρούσης, ἣν ἐκ τῶν Νέρωνος ὁ Νυμφίδιος αὐτῷ προσέπεμψεν, οὐδενὶ χρώμενος ἐκείνων, ἀλλὰ τοῖς ἑαυτοῦ πάσιν, εὐδοκίμει, μεγαλόφρων ἄνθρωπος καὶ κρείττων ἀπειροκαλίας φαινόμενος. Ταχὺ μὲντοι τὰ γενναῖα ταῦτα καὶ ἄτυφα καὶ πολιτικά δημαγωγίαν Οὐίνιος ἀποφαίνων, καὶ κομψότητα μεγάλων ἀπαξιούσαν αὐτήν, ἔπεισε χρήμασί τε χρῆσθαι τοῖς Νέρωνος, καὶ περὶ τὰς ὑποδοχὰς μὴ φεῖδασθαι τῆς βασιλικῆς πολυτελείας. Καὶ ὅλως αἰσθησὶν αὐτοῦ κατὰ μικρὸν ὑπὸ τῷ Οὐίνιῳ γενησομένου παρεῖχεν ὁ πρεσβύτης.

ΙΒ. Ἦν δ' Οὐίνιος ἀργυρίου μὲν ἐσχάτως καὶ παρ' ὄντινοῦν ἥττων, ἔνοχος δὲ καὶ τοῖς περὶ γυναῖκας ἀμαρτήμασιν. Ἐτι γὰρ ὢν νέος, καὶ στρατευόμενος ὑπὸ Καλβισίῳ Σακίνῳ τὴν πρώτην στρατείαν, ἀκόλασον οὔσαν τὴν γυναῖκα τοῦ ἡγεμόνος παρεισήγαγε νύκτωρ εἰς τὸ στρατόπεδον ἐν ἐσθῆτι στρατιωτικῇ,

καὶ διέφθειρεν ἐν τοῖς ἀρχαίοις, ἃ Πριγκίπια καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Ἐπὶ τούτῳ δὲ Γάιος Καῖσαρ ἔδῃσεν αὐτόν· ἐκείνου δ' ἀποθανόντος, εὐτυχία χρησάμενος ἀπελύθη. Δειπνῶν δὲ παρὰ Κλαυδίου Καίσαρι ποτήριον ἀργυροῦν ὑπέλειτο. Πυθόμενος δ' ὁ Καῖσαρ, τῇ ὑπεραία πάλιν αὐτὸν ἐπὶ δεῖπνον ἐκάλεσεν· ἐλθόντι δ' ἐκέλευσεν ἐκείνῳ μηδὲν ἀργυροῦν, ἀλλὰ κεράμεια πάντα, προσφέρειν καὶ παρατιθέναι τοὺς ὑπηρετάς. Τοῦτο μὲν οὖν διὰ τὴν Καίσαρος μετριότητα κωμικωτέραν γενομένην γέλωτος, οὐκ ὀργῆς, ἄξιον ἔδοξεν· ἃ δὲ τὸν Γάλβαν ἔχων ὑφ' αὐτῆρ, καὶ δυνάμενος μίγιστον ἐπὶ χρήμασιν, ἔπραττε, τραγικῶν παθῶν καὶ συμφορῶν μεγάλων, τοῖς μὲν αἰτίαν, τοῖς δὲ πρόφασιν, παρέσχεν.

ΙΓ. Ὁ γὰρ Νυμφίδιος, εὐθὺς ἐπανελθόντος τοῦ Γελλιανοῦ πρὸς αὐτόν, ὃν ἔπεμψε τοῦ Γάλβα τρόπον τινὰ κατάσκοπον, ἀκούσας, τῆς μὲν αὐλῆς καὶ τῶν δορυφόρων ἔπαρχον ἀποδειχθαι Κορνήλιον Λάκωνα, τὸ δὲ σύμπαν εἶναι τοῦ Οὐϊνίου κράτος, αὐτῷ δὲ μηδέποτε τοῦ Γάλβα εἶναι πλησίον ἐγγεγονέναι, μηδ' ἐντυχεῖν ἰδία, πάντων αὐτὸν ὑφορωμένων καὶ διαφυλαττόντων, ἐθορυβήθη· καὶ συναγαγὼν τοὺς ἡγεμόνας τοῦ στρατεύματος, ἔφη, Γάλβαν μὲν αὐτὸν εἶναι πρεσβύτην ἐπιεικῆ καὶ μέτριον, ἐλάχιστα δὲ τοῖς αὐτοῦ χρώμενον λογισμοῖς, ὑπὸ δ' Οὐϊνίου καὶ Λάκωνος οὐκ εὖ διοικεῖσθαι. Πρὶν οὖν λαθεῖν αὐτοὺς ἦν ἔσχε Τιγελλίνος ἰσχὺν ἐν τοῖς πράγμασι κησαμένους, πεμπτέον εἶναι *δεῖν* πρὸς τὸν ἡγεμόνα πρέσβεις ἀπὸ στρατοπέδου, τοὺς διδάζοντας, ὅτι τῶν φίλων δύο μόνους τούτους ἀποσκευασάμενος, ἡδίων παρέσαι πᾶσι καὶ ποθεινότερος. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα λέγων οὐκ ἔπειθεν, ἀλλ' ἄτοπον ἐδόκει καὶ ἀλλόκοτον, ἡγεμόνα πρεσβύτην, ὥσπερ ἄρτι γευόμενον ἐξουσίας μεϊράκιον, οἷς χρήσεται φίλοις, ἢ μὴ, ρυθμίζειν, ἐτέραν ὁδὸν τραπόμενος, ἔγραψε τῷ Γάλβῳ δεδιττόμενος, νῦν μὲν, ὡς

ὑπουλα καὶ μετέωρα πολλὰ τῆς πόλεως ἐχούσης, νῦν δὲ, Κλώδιον Μάκρον ἐν Λιβύῃ τὰ σιτηγὰ κατέχειν· αὔθις δὲ, παρακινεῖν τὰ Γερμανικὰ τάγματα, καὶ περὶ τῶν ἐν Συρίᾳ καὶ Ἰουδαίᾳ δυνάμεων ὅμοια πυνθάνεσθαι. Τοῦ δὲ Γάλβα μὴ πάνυ τὸν νοῦν προσέχοντος αὐτῷ, μηδὲ πιστεύοντος, ἔγνω προεπιχειρεῖν· καίτοι Κλώδιος Κέλσος Ἀντιοχεύς, ἀνὴρ ἔμφορον, εὖνους δ' ἐκείνῳ καὶ πιστός, ἀπηγόρευε, λέγων, οὐκ ἂν οἴεσθαι, μίαν ἐν Ῥώμῃ συνοικίαν Καίσαρα προεπιπεῖν Νυμφιδίου. Ἀλλὰ πολλοὶ κατεγέλων, καὶ Μιθριδάτης, ὁ Ποντικὸς, ἐπισκώπτων τὴν φαλακρότητα καὶ ῥυσσότητα τοῦ Γάλβα, νῦν ἔφη τινὰ δοκεῖν εἶναι Ῥωμαίους, ὀφθέντα δὲ φανεῖσθαι τῶν ἡμερῶν τούτων, ἃς καλεῖται Καῖσαρ, ὄνειδος.

ΙΔ. Ἐδοξεν οὖν περὶ μέσας νύκτας εἰς τὴν παρεμβολὴν παραγαγόντας ἀναδεικνύειν αὐτοκράτορα τὸν Νυμφιδίου. Πρῶτος δὲ τῶν χιλιάρχων, Ἀντώνιος Ὀνωράτος, ἐσπέρας γενομένης, τοὺς ὑφ' ἑαυτῷ στρατιώτας συναγαγὼν, ἐκάκιζε μὲν αὐτὸν, ἐκάκιζε δ' ἐκείνους, ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ τροπὰς τοσαύτας τρεπομένους κατ' οὐδένα λογισμὸν, οὐδ' αἵρεσιν ἀμεινόνων, ἀλλὰ δαίμονός τινος αὐτοὺς ἐκ προδοσίας εἰς προδοσίαν ἐλαύνοντος· « Καὶ τὰ μὲν »
 » πρῶτα προφάσεις ἔχει, τὰ Νέρωνος ἐγκλήματα· νῦν δὲ »
 » Γάλβαν προδιδόναι, τίνα φόνον μικρὸς ἐγκαλοῦντας, ἢ σφα- »
 » γὴν γυναικὸς, ἢ ποίαν αἰδουμένους θυμέλην, ἢ τραγωδίαν τοῦ »
 » αὐτοκράτορος; Ἀλλ' οὐδ' ἐκείνων ἐπὶ τούτοις ὑπεμείναμεν ἐγ- »
 » καταλιπεῖν, ἀλλὰ Νυμφιδίῳ πεισθέντες, ὅτι πρῶτος ἡμᾶς »
 » ἐγκατέλιπε, καὶ πέφευγεν εἰς Αἴγυπτον. Πότερον οὖν Νέρω- »
 » νι Γάλβαν ἐπιθυσώμεθα, καὶ τὸν ἐκ Νυμφιδίας ἐλόμενοι Καί- »
 » σαρα, τὸν ἐκ Διθίας ἀνέλωμεν, ὡς τὸν ἐξ Ἀγριππίνης ἀνεί- »
 » λωμεν; ἢ τούτῳ δίκην ἐπιθέντες ὧν δέδρακε, τιμωροὶ μὲν »
 » Νέρωνος, Γάλβα δὲ φύλακες ἀγαθοὶ καὶ πιστοὶ φανῶμεν; »
 Ταῦτα λέγοντι τῷ χιλιάρχῳ προσέθεντο πάντες οἱ στρατιῶται,

καὶ τοὺς ἄλλους προσιώντες ἐμμένειν παρεκάλουν τῇ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα πίσει· καὶ τοὺς πλείους μετέστησαν. Ἀρθείσης δὲ βοῆς, εἴτε πεισθεὶς ὁ Νυμφίδιος, ὡς φασιν ἔνιοι, καλεῖν αὐτὸν ἤδη τοὺς στρατιώτας, εἴτε προλαβεῖν σπεύδων τὸ θορυβεῦν ἔτι καὶ διαζῶν, ὑπὸ φωτὶ πολλῷ προῆει λόγον τινὰ κομίζων ἐν βιβλίῳ γεγραμμένον ὑπὸ Κιγγωνίου Βάρρωνος, ὃν ἐκμεμελετήκει πρὸς τοὺς στρατιώτας εἰπεῖν. Ἰδὼν δὲ κεκλεισμένης τοῦ στρατοπέδου τὰς πύλας, καὶ περὶ τὰ τεῖχη πολλοὺς ὀπλισμένους, ἔδεις· καὶ προσίων ἠρώτα, τί βούλονται, καὶ τίνος κελεύσαντος ἐν ὄπλοις γεγόνασιν. Ἀπαντήσης δ' αὐτῷ παρὰ πάντων μιᾶς φωνῆς, Γάλβαν αὐτοκράτορα γινώσκειν, κάκεινος ὁμόσε χωρῶν ἐπευφήμει, καὶ τοὺς ἐπομένους ἐκέλευσε. Τῶν δὲ παρὰ τὰς πύλας παρέντων αὐτὸν εἰσελθεῖν μετ' ὀλίγων, εὐθύς ἀκοντίζε-
ται λόγχῃ· καὶ τὴν μὲν ἐδέξατο πρὸ αὐτοῦ θυρεῷ Σεπτίμιος· ἄλλων δὲ γυμνοῖς ξίφεσιν ἐπιφερομένων, φυγῶν καὶ διωχθεῖς, ἐν οἰκήματι στρατιώτου σφάττεται. Καὶ τὸν νεκρὸν εἰς μέσον ἐλύσαντες, καὶ περιβαλόντες κιγκλίδα, θέαμα τοῖς βουλομένοις μεθ' ἡμέραν παρέσχον.

ΙΕ. Οὕτω δὲ τοῦ Νυμφιδίου καταστρέψαντος, ὁ Γάλβας πυθόμενος, καὶ τῶν συνωμοτῶν αὐτοῦ κελεύσας ἀποθανεῖν, ὅσοι μὴ δι' αὐτὸν εὐθύς ἀπέθανον, ἐν οἷς ἦν καὶ Κιγγώνιος, ὁ τὸν λόγον γράψας, καὶ Μιθριδάτης, ὁ Ποντικὸς, ἔδοξε μὴ νομίμως, εἰ καὶ δικαίως, μηδὲ δημοτικῶς, ἀνηρηκέναι πρὸ κρίσεως ἄνδρας οὐκ ἀσήμους. Ἔτερον γὰρ ἡγεμονίας σχῆμα προσεδέχοντο πάντες, ἕξαπατώμενοι συνήθως ὑπὸ τῶν ἐν ἀρχῇ λεγομένων. Ἔτι δὲ μᾶλλον ἠνίασεν αὐτοὺς ἀνὴρ ὑπατικὸς καὶ Νέρωνι πιστὸς ἀποθανεῖν κελευσθεὶς, Πετρώνιος Τουρπιλιανός. Μάκρωνα γὰρ ἐν Λιβύῃ διὰ Τρεβωνιανοῦ, καὶ Φοντήιον ἐν Γερμανίᾳ διὰ Οὐάλεντος ἀνελὼν, πρόφασιν εἶχεν ἐν ὄπλοις καὶ στρατοπέδοις ὄντας φοβηθῆναι. Τουρπιλιανὸν δὲ, γέροντα

γυμνόν και άνοπλον, λόγου μεταλαβεΐν ουδέν εκάλυσεν, εΐ τις, ην επαγγέλλεται μετριότητα τοΐς πράγμασιν, έργω φυλάξειν έμελλε. Ταυτα μέν ουν τοιαύτας έχει μέμφεις. Επει δέ προσιών άπειχε τής πόλεως περι πέντε και είκοσι σταδίους, ενετύγχανεν άκρομίχ και θορύβω τών έρετων τήν οδόν προκατεχόντων και περιεχυμένων πανταχούθεν. Ουτοι δ' ησαν, ους εις έν τάγμα ο Νέρων συλλοχίσας, απέφηγε στρατιώτας· και τότε παρόντος εκθεβαιώσασθαι τήν στρατιάν, ουτ' οφθηναι τοΐς απαντώσιν, ουτ' άκουσθηναι, παρίεσαν τον αυτοκράτορα, άλλ' έθορύβουν βοή, σημεΐα τω τάγματι και χώραν αίτοϋντες. Εκείνου δ' υπερτιθεμένου, και παρείκειν κελεύσαντος, άρνήσεως σχήμα τήν αναβολήν είναι φάσκοντες, ηγανάκτουν και παρείποντο, μη φειδόμενοι βοής. Ενίων δέ και τας μαχαίρας σπασαμένων, εκέλευσε τους ιππεις έμβαλειν αυτοΐς ο Γάλβας. Υπέστη δ' ουδεις εκείνων, άλλ' οι μέν ευθύς ανατραπέντες, οι δέ φεύγοντες διεφθάρησαν, ου χρησόν, ουδ' αίσιον ποιούντες τω Γάλβα τον οΐωνόν, εισιόντι διά πολλου φόνου και νεκρων τοσούτων εις τήν πόλιν. Αλλ' ει και τις αυτοϋ κατεφρόνει πρότερον, ασθενους και γέροντος όρωμένου, τότε πασι φρικώδης και φοβερός εγένετο.

Ις. Βουλόμενος δέ τής περι τας δωρεάς άμετρίας και πολυτελείας του Νέρωνος αποδεικνύναι μεγάλην μεταβολήν, ως οχειν εδόκει του πρέποντος. Κάνου γάρ αυλήσαντος αυτω παραδειπνον (άκρόαμα δ' ην ο Κάνος ευδοκιμούμενον), επαινέσας και αποδεξάμενος, εκέλευσεν αυτω κομισθηναι το γλωσσόκομον, και λαβών χρυσοϋς τινας, επέδωκε τω Κάνω, φήσας, εκ των ιδίων, ουκ εκ των δημοσίων, χαρίζεσθαι. Τας δέ δωρεάς, ως Νέρων εδωκε τοΐς περι σκηνήν και παλαιστραν, απαιτεΐσθαι συντόμως κελεύσας, πλην του δεκάτου μέρους· ειτα μικρά και γλίσχρα κομιζόμενος (άνηλώκεσαν γάρ οι πλειστοι των λαβόντων, εφήμεροι και σατυρικοί τοΐς βίοις άνθρωποι), τους προιαμένους

παρ' αὐτῶν, ἢ λαβόντας ὀτιοῦν, ἀνεζήτει, καὶ παρ' ἐκείνων ἐξέπραττε. Τοῦ δὲ πράγματος ὄρον οὐκ ἔχοντος, ἀλλὰ πόρρω νεμομένου καὶ προϊόντος ἐπὶ πολλοὺς, αὐτὸς μὲν ἠδύζει, φθόνον δὲ καὶ μῖσος εἶχεν Οὐίνιος, ὡς τοῖς μὲν ἄλλοις ἅπασιν ἀνελεύθερον παρέχων τὸν ἡγεμόνα καὶ μικρολόγον, αὐτὸς δὲ χρώμενος ἀσώτως, καὶ λαμβάνων πάντα καὶ πιπράσκων. Ὁ μὲν γὰρ Πισίοδος·

Ἀρχομένου τε πίθου καὶ λήγοντος κορέσασθαι

φησὶ δεῖν ὁ δ' Οὐίνιος, ὄρων ἀσθενῆ καὶ γέροντα τὸν Γάλβαν, ἐνεπίμπλατο τῆς τύχης, ὡς ἅμα μὲν ἀρχομένης, ἅμα δὲ φθιούσης.

ΙΖ. Ὁ δὲ πρεσβύτης ἠδικεῖτο, τὰ μὲν πρῶτα τοῦ Οὐίνιου κακῶς διοικοῦντος, ἀ δ' αὐτὸς ὀρθῶς προηρεῖτο διαβάλλοντος, ἢ κωλύοντος· οἷον ἦν τὸ περὶ τὰς κολάσεις τῶν Νερωνιανῶν. Ἀπέκτεινε γὰρ τοὺς πονηροὺς, ἐν οἷς ἦν ὁ Ἡλείος, καὶ Πολύκλειτος, καὶ Πετῖνος, καὶ Πατρόβιος. Ὁ δὲ δῆμος ἐκρότει, καὶ δι' ἀγορᾶς αὐτῶν ἀγομένων, ἐβόα, καλὴν μὲν εἶναι καὶ θεοφιλῆ πομπήν· ἀπαιτεῖν δὲ καὶ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους τὸν διδάσκαλον καὶ παιδαγωγὸν τῆς τυραννίδος, Τιγελλῖνον. Ἐφθάκει δ' ὁ γενναῖος προεληφῶς ἀρραβῶσι μεγάλοις τὸν Οὐίνιον. Εἶτα Τουρπιλιανὸς μὲν, ὅτι μὴ προεδίδου, μηδ' ἐμίσει τὸν ἡγεμόνα, τοιοῦτον ὄντα, μισούμενος, ἄλλο δὲ μηδὲ ἐν μέγα συναδικήσας, ἀπέθανεν ὁ δὲ καὶ ποιήσας ἄξιον θανάτου Νέρωνα, καὶ γενόμενον τοιοῦτον ἐγκαταλιπὼν καὶ προδοὺς, περιῆν μέγα δίδαγμα τοῦ μηδὲν ἄπρακτον εἶναι παρ' Οὐίνιῳ, μηδ' ἀνέλπισον τοῖς διδοῦσιν. Οὐδενὸς γὰρ οὕτω θεάματος ἐρασθεῖς ὁ Ῥωμαίων δῆμος, ὡς τοῦ Τιγελλῖνον ἰδεῖν ἀπαγόμενον, οὐδὲ παυσάμενος ἐν πᾶσι θεάτροις καὶ σταδίοις αἰτούμενος ἐκείνον, ἐπεπλήχθη διαγράμματι τοῦ αὐτοκράτορος, Τιγελλῖνον μὲν οὐ πολὺν ἔτι βιώσεσθαι φάσκοντος χρόνον, ὑπὸ φθινάδος νόσου

δαπανώμενον, εκείνους δὲ παραιτουμένου μὴ διαγριαίνειν, μηδὲ τυραννικὴν ποιῆν τὴν ἡγεμονίαν. Ἀχθομένου δὲ τοῦ δήμου καταγελοῦτες, ὁ μὲν Τιγελλῖνος ἔθυσσε σιωτήρια, καὶ παρσκευάσασε λαμπρὰν ἐσίασιν· ὁ δ' Οὐίνιος ἀναστὰς παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος μετὰ δεῖπνον, ἐκώμασεν ὡς ἐκεῖνον, ἄγων τὴν θυγατέρα χήραν οὔσαν. Καὶ προὔπιεν ὁ Τιγελλῖνος αὐτῇ πέντε καὶ εἴκοσι μυριάδας ἀργυρίου· καὶ τῶν παλλακίδων τὴν ἀγελαρχοῦσαν ἐκέλευσε τὸν περιδέριον κόσμον ἀφελομένην ἐκείνη περιάψαι, πεντεκαίδεκα μυριάδων εἶναι λεγόμενον.

III. Ἐκ δὲ τούτου καὶ τὰ μετρίως πραττόμενα διαβολὴν εἶχεν, ὡς τὰ πρὸς τοὺς Γαλάτας Οὐίνδικι συναραμένους. Ἐδόκουν γὰρ οὐ φιλανθρωπία τοῦ αὐτοκράτορος, ἀλλ' ὠνούμενοι παρ' Οὐίνιου, τυγχάνειν ἀνέσεώς τε δασμῶν καὶ πολιτείας. Οἱ μὲν οἷν πολλοὶ διὰ ταῦτα πρὸς τὴν ἡγεμονίαν ἀπηχθάνοντο· τοὺς δὲ σρατιώτας, τὴν δωρεάν μὴ κομιζομένους, ἐν ἀρχῇ μὲν ἐλπίς παρῆγεν, ὡς, εἰ καὶ μὴ τοσοῦτον, ἀλλ' ὅσον Νέρων ἔδωκεν, ἀποδώσοντος. Ἐπεὶ δὲ, μεμφομένους ἀκούσας, ἀφῆκε φωνὴν ἡγεμόνι μεγάλῳ πρέπουσαν, εἰπὼν, εἰσθῆναι καταλέγειν σρατιώτας, οὐκ ἀγοράζειν, πυθομένοις τοῦτο δεινὸν εἰσῆλθε μῖσος καὶ ἄγριον πρὸς αὐτόν. Ἐδόκει γὰρ οὐκ αὐτὸς ἀποστρεφεῖν μόνος, ἀλλὰ νομοθετεῖν καὶ διδάσκειν τοὺς μετ' αὐτῶν αὐτοκράτορας. Ἀλλὰ τῶν μὲν ἐν Ῥώμῃ τυφλὸν ἦν ἔτι κίνημα, καὶ τις αἰδῶς ἅμα πρὸς παρόντα τὸν Γάλβαν ἀμβλύτητα καὶ μέλλῃσιν ἐνεποίει τῷ νεωτερισμῷ, καὶ τὸ μηδεμίαν ἀρχὴν ἐμφανῆ μεταβολῆς ὀρᾶσθαι, συνέσελλε καὶ συνέκρυπτεν ἀμωσγέπως τὴν δυσμένειαν αὐτῶν. Οἱ δὲ πρότερον ὑπὸ Οὐεργινίῳ γενόμενοι, τότε δ' ὄντες ὑπὸ Φλάκκῳ περὶ Γερμανίαν, μεγάλων μὲν ἀξιοῦντες αὐτοὺς διὰ τὴν μάχην, ἣν ἐμαχέσαντο πρὸς Οὐίνδικα, μηδενὸς δὲ τυγχάνοντες, ἀπαρηγόρητοι τοῖς ἀρχοῦσιν ἦσαν. Αὐτῶν δὲ τὸν Φλάκκον, ὑπὸ συντόνου ποδάγρας

παρ' αὐτῶν, ἢ λαβόντας ὀτιοῦν, ἀνεζήτει, καὶ παρ' ἐκείνων ἐξέπραττε. Τοῦ δὲ πράγματος ὄρον οὐκ ἔχοντος, ἀλλὰ πόρρω νεμομένου καὶ προϊόντος ἐπὶ πολλοὺς, αὐτὸς μὲν ἠδύξει, φθόνον δὲ καὶ μῖσος εἶχεν Οὐίνιος, ὡς τοῖς μὲν ἄλλοις ἅπασιν ἀνελεύθερον παρέχων τὸν ἡγεμόνα καὶ μικρολόγον, αὐτὸς δὲ χρωμένος ἀσώτως, καὶ λαμβάνων πάντα καὶ πιπράσκων. Ὁ μὲν γὰρ Ἡσίοδος:

Ἀρχομένου τε πίθου καὶ λήγοντος κορέσασθαι

φησὶ δεῖν ὁ δ' Οὐίνιος, ὄρων ἀσθενῆ καὶ γέροντα τὸν Γάλβαν, ἐνεπίμπλατο τῆς τύχης, ὡς ἅμα μὲν ἀρχομένης, ἅμα δὲ φθινοῦσης.

ΙΖ. Ὁ δὲ πρεσβύτερος ἠδικεῖτο, τὰ μὲν πρῶτα τοῦ Οὐίνιου κακῶς διοικούντος, ἃ δ' αὐτὸς ὀρθῶς προηρεῖτο διαβάλλοντος, ἢ κωλύοντος· οἷον ἦν τὸ περὶ τὰς κολάσεις τῶν Νερωνιανῶν. Ἀπέκτεινε γὰρ τοὺς πονηροὺς, ἐν οἷς ἦν ὁ Ἡλείος, καὶ Πολύκλειτος, καὶ Πετῖνος, καὶ Πατρόβιος. Ὁ δὲ δῆμος ἐκρότει, καὶ δι' ἀγορᾶς αὐτῶν ἀγομένων, ἐβόα, καλὴν μὲν εἶναι καὶ θεοφιλῆ πομπήν· ἀπαιτεῖν δὲ καὶ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους τὸν διδάσκαλον καὶ παιδαγωγὸν τῆς τυραννίδος, Τιγελλῖνον. Ἐφθάκει δ' ὁ γενναῖος προεληφώς ἀρράβῳσι μεγάλοις τὸν Οὐίνιον. Εἶτα Τουρπιλιανὸς μὲν, ὅτι μὴ προεδίδου, μηδ' ἐμίσει τὸν ἡγεμόνα, τοιοῦτον ὄντα, μισούμενος, ἄλλο δὲ μηδὲ ἐν μέγα συναδικήσας, ἀπέθανεν· ὁ δὲ καὶ ποιήσας ἄξιον θανάτου Νέρωνα, καὶ γενόμενον τοιοῦτον ἐγκαταλιπὼν καὶ προδοὺς, περιῆν μέγα δίδαγμα τοῦ μηδὲν ἄπρακτον εἶναι παρ' Οὐίνιῳ, μηδ' ἀνέλπισον τοῖς διδοῦσιν. Οὐδενὸς γὰρ οὕτω θεάματος ἐρασθεῖς ὁ Ῥωμαίων δῆμος, ὡς τοῦ Τιγελλῖνον ἰδεῖν ἀπαγόμενον, οὐδὲ παυσάμενος ἐν πᾶσι θεάτροις καὶ σταδίοις αἰτούμενος ἐκεῖνον, ἐπεπλήχθη διαγράμματι τοῦ αὐτοκράτορος, Τιγελλῖνον μὲν οὐ πολὺν ἔτι βιώσεσθαι φάσκοντος χρόνον, ὑπὸ φθινάδος νόσου

δαπανώμενον, εκείνους δὲ παραιτουμένου μὴ διαγριαίνειν, μηδὲ τυραννικὴν ποιῆν τὴν ἡγεμονίαν. Ἀχθομένου δὲ τοῦ δήμου καταγελοῦντες, ὁ μὲν Τιγελλῖνος ἔθυσσε σωτήρια, καὶ παρσκευάσασε λαμπρὰν ἐστίασιν· ὁ δ' Οὐίνιος ἀνασῆς παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος μετὰ δεῖπνον, ἐκώμασεν ὡς ἐκείνον, ἄγων τὴν θυγατέρα χήραν οὔσαν. Καὶ προὔπιεν ὁ Τιγελλῖνος αὐτῇ πέντε καὶ εἴκοσι μυριάδας ἀργυρίου· καὶ τῶν παλλακίδων τὴν ἀγελαρχοῦσαν ἐκέλευσε τὸν περιδέριον κόσμον ἀφελομένην ἐκείνη περιάψαι, πεντεκαίδεκα μυριάδων εἶναι λεγόμενον.

III. Ἐκ δὲ τούτου καὶ τὰ μετρίωςπραττόμενα διαβολὴν εἶχεν, ὡς τὰ πρὸς τοὺς Γαλάτας Οὐίνδικι συναραμένους. Ἐδόκουν γὰρ οὐ φιλανθρωπία τοῦ αὐτοκράτορος, ἀλλ' ὠνούμενοι παρ' Οὐίνιου, τυγχάνειν ἀνέσεώς τε θασμῶν καὶ πολιτείας. Οἱ μὲν οὖν πολλοὶ διὰ ταῦτα πρὸς τὴν ἡγεμονίαν ἀπηχθάνοντο· τοὺς δὲ σρατιώτας, τὴν δωρεάν μὴ κομιζομένους, ἐν ἀρχῇ μὲν ἐλπίς παρῆγεν, ὡς, εἰ καὶ μὴ τοσοῦτον, ἀλλ' ὅσον Νέρων ἔδωκεν, ἀποδώσοντος. Ἐπεὶ δὲ, μεμφομένους ἀκούσας, ἀφῆκε φωνὴν ἡγεμόνι μεγάλῳ πρέπουσαν, εἰπὼν, εἰσθῆναι καταλέγειν σρατιώτας, οὐκ ἀγοράζειν, πυθομένοις τοῦτο δεινὸν εἰσῆλθε μῖσος καὶ ἄγριον πρὸς αὐτόν. Ἐδόκει γὰρ οὐκ αὐτὸς ἀποσπερεῖν μόνος, ἀλλὰ νομοθετεῖν καὶ διδάσκειν τοὺς μετ' αὐτῶν αὐτοκράτορας. Ἀλλὰ τῶν μὲν ἐν Ῥώμῃ τυφλὸν ἦν ἔτι κίνημα, καὶ τις αἰδῶς ἅμα πρὸς παρόντα τὸν Γάλβαν ἀμβλύτητα καὶ μέλλησιν ἐνεποίει τῷ νεωτερισμῷ, καὶ τὸ μηδεμίαν ἀρχὴν ἐμφανῆ μεταβολῆς ὁρᾶσθαι, συνέσελλε καὶ συνέκρυπτεν ἀμωσγέπως τὴν δυσμένειαν αὐτῶν. Οἱ δὲ πρότερον ὑπὸ Οὐεργινίῳ γενόμενοι, τότε δ' ὄντες ὑπὸ Φλάκκῳ περὶ Γερμανίαν, μεγάλων μὲν ἀξιοῦντες αὐτοὺς διὰ τὴν μάχην, ἣν ἐμαχέσαντο πρὸς Οὐίνδικα, μηδενὸς δὲ τυγχάνοντες, ἀπαρηγόρητοι τοῖς ἄρχουσιν ἦσαν. Αὐτῶν δὲ τὸν Φλάκκον, ὑπὸ συντόνου ποδάγρας

ἀδύνατον ὄντα τῷ σώματι, καὶ πραγμάτων ἀπειρον, ἐν οὐδενὶ λόγῳ τοπαράπαν ἐποιούντο. Καὶ ποτε θέας οὔσης, καὶ τῶν χιλιάρχων καὶ λοχαγῶν τὸ Ῥωμαίοις σύνθηες εὐτυχίαν ἐπευχομένων τῷ αὐτοκράτορι Γάλβᾳ, διεθορύβεσχαν οἱ πολλοὶ τὸ πρῶτον, εἶτα ταῖς εὐχαῖς ἐπιμενόντων ἐκείνων, ἀντερώουν· « Εἰ ἄξιός ».

ΙΘ. Τοιαῦτα δ' ἕτερα καὶ τῶν ὑπὸ Τιγελλίνῳ ταγματῶν ὑβρίζόντων πολλάκις, ἐπέμπετο γράμματα τῷ Γάλβᾳ παρὰ τῶν ἐπιτρόπων. Ὁ δὲ, φοβηθεὶς, ὡς μὴ μόνον διὰ τὸ γῆρας, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀπαιδίαν, καταφρονούμενος, ἐβουλεύετο πικρὰ θέσθαι τῶν ἐπιφανῶν τινα νεανίσκων, καὶ διάδοχον ἀποδείξει τῆς ἀρχῆς· ἦν δὲ Μάρκος Ὀθων, ἀνὴρ γένει μὲν οὐκ ἀφανῆς, τρυφῇ δὲ καὶ φιληθονίαις εὐθὺς ἐκ παίδων ἐν ὀλίγοις Ῥωμαίων διεφθαρμένος. Ὡς δὲ τὸν Ἀλέξανδρον Ὀμηρος, Ἐλένης πόσιν ἠὲ κ' ὁμοιο, μηδὲν ἔχοντα πρὸς δόξαν ἄλλο, σεμνύνων ἀπὸ τῆς γυναικὸς ὀνομάζει πολλάκις, οὕτως γεγονῶς περιβύητος ἐν Ῥώμῃ διὰ τὸν Ποππαίας γάμον, ἧς ἦρα μὲν ὁ Νέρων Κρισπίνῳ συναύσης, ἔτι δ' αἰδούμενος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, καὶ τὴν μητέρα φοβούμενος, ὑψῆκε τὸν Ὀθωνα πειρῶντα τὴν Ποππαίαν. Φίλῳ δὲ τῷ Ὀθωνι καὶ συμβιωτῇ διὰ τὴν ἀσωτίαν ἐχρηῆτο· καὶ σκωπτόμενος ὑπ' αὐτοῦ πολλάκις εἰς μικρολογίαν καὶ ἀνελευθερίαν ἔχαιρε. Λέγεται δὲ ποτε μύρω τῶν πολυτελῶν χρισσαμένου τοῦ Νέρωνος, καὶ τὸν Ὀθωνα καταβρέξαντος, ἐκείνος πάλιν τῇ ὑπεραίᾳ, δεχόμενος αὐτόν, ἅμα πολλαχόθεν ἀργυροῦς καὶ χρυσοῦς προβαλεῖν ἄφνω σωλῆνας, ὡσπερ ὕδωρ τὸ μύρον ἐκχέοντας καὶ κατακλύζοντας. Ἀλλὰ τὴν γε Ποππαίαν προμοιχεύσας τῷ Νέρωνι, καὶ διαφθείρας ταῖς εἰς ἐκεῖνον ἐλπίσιν, ἔπεισεν ἀποσῆναι τοῦ ἀνδρός. Ἐλθούσης δὲ παρ' αὐτόν, ὡς γαμετῆς, οὐκ ἠγάπα μετέχων, ἀλλ' ἠσχαλλε μεταδιδούσ' αὐτῆς ἀχθομένης, ὡς φασι, τῇ ζηλατυπίᾳ τῆς

Ποππαίας. Καὶ γὰρ ἀποκλεῖσαι τὸν Νέρωνα λέγεται, μὴ παρόντος τοῦ Ὀθωνος, εἴτε τῆς ἡδονῆς ἀφαιροῦσα τὸ πλῆσμιον, εἴτε, ὡς φασιν ἔτιοι, βαρυνόμενη τὸν Καίσαρος γάμον, ἐρασῆ δὲ μὴ φεύγουσα χρῆσθαι διὰ τὸ φιλακόλαστον. Ἐκινδύνευσεν οὖν ὁ Ὀθων ἀποθανεῖν καὶ παράλογον ἦν, ὅτι, τὴν γυναῖκα καὶ ἀδελφὴν ἀποκτείνας διὰ τὸν Ποππαίας γάμον, ἐφείσατο τοῦ Ὀθωνος.

Κ. Σενέκαν δ' εἶχεν εὖνουν κάκεινου τὸν Νέρωνα πείσαντος καὶ παραινέσαντος, ἐξεπέμφθη Λυσιτανῶν στρατηγὸς ἐπὶ τὸν Ὀκεανόν. Καὶ παρέσχεν ἑαυτὸν οὐκ ἄχαριν, οὐδ' ἐπαχθῆ τοῖς ὑπηκόοις, εἰδὼς φυγῆς ὑποκόρισμα καὶ παρακάλυμμα τὴν ἀρχὴν αὐτῷ δεδομένην. Ἀποσάντος δὲ Γάλβας, πρῶτος αὐτῷ προσεχώρησε τῶν ἡγεμόνων, καὶ φέρων, ὅσον εἶχεν ἐν ἐκπώμασι καὶ τραπέζαις, ἄργυρον καὶ χρυσόν, ἔδωκε κατακόψκει ποιουμένῳ νόμισμα καὶ τῶν αἰκετῶν ἐδωρήσατο τοὺς εἰθισμένους περὶ δίκαιαν ἡγεμόνι ἐμμελῶς ὑπουργεῖν. Καὶ τὰ ἄλλα πιστὸς ἦν αὐτῷ, καὶ διδούς πείραν, οὐδενὸς ἤττον ἐδόκει πραγμάτων ἔμπειρος εἶναι καὶ βαδίζοντι τὴν ὁδὸν ἅπασαν ἐφ' ἡμέρας πολλὰς συνοχούμενος διετέλεσεν. Ἐν δὲ τῇ συνοδίᾳ καὶ ἡ συνθήβια τὸν Οὐίνιον ἐξεθεράπευσεν ὀμιλίᾳ καὶ δάροις· μάλιστα δὲ τῶν πρωτείων ὑριέμενος αὐτῷ, τό γε μετ' ἐκείνον δύνασθαι, δι' ἐκείνον εἶχε βεβαίως. Τῷ δ' ἀνεπιφθόνῳ περιῆν, προῖτα συμπράττων πάντα τοῖς δεομένοις, καὶ παρέχων ἑαυτὸν εὐπροσήγορον καὶ φιλόανθρωπον ἅπασι. Πλεῖστα δὲ τοῖς στρατιωτικοῖς συνελάμβανε, καὶ προῆγε πολλοὺς ἐφ' ἡγεμονίας, τὰ μὲν αἰτούμενος ἀπὸ τοῦ αὐτοκράτορος, τὰ δὲ τὸν Οὐίνιον καὶ τοὺς ἀπελευθέρους παρακαλῶν, Ἰκελον καὶ Ἀσιατικόν. Οὗτοι γὰρ ἦσαν ἐν δυνάμει μάλιστα τῶν περὶ τὴν αὐλήν. Ὅσάκις δὲ τὸν Γάλβαν εἰστίᾳ, τὴν παραφυλάττουσαν αἰεὶ σπείραν ἐδέκαζε,

χρυσῶν ἐκάστῳ διανεμῶν, οἷς τιμᾶν αὐτὸν ἐδόκει, καταπολιτευόμενος καὶ δημαγωγῶν τὸ στρατιωτικόν.

ΚΑ. Ἄλλ' οὖν βουλευομένου γε τοῦ Γάλβα περὶ διαδόχου, τὸν Ὀθωνα παρεισῆγεν ὁ Οὐίνιος· οὐδὲ τοῦτο προῖκα πράσων, ἀλλ' ἐπὶ γάμῳ τῆς θυγατρὸς, ὁμολογίας γενομένης, γαμῖν αὐτὴν τὸν Ὀθωνα, παῖδα τοῦ Γάλβα καὶ διάδοχον ἀποδειχθέντα τῆς ἡγεμονίας. Ὁ δὲ Γάλβας αἰεὶ μὲν ἦν δῆλος πρὸ τοῦ ἰδίου τὸ κοινὸν τιθέμενος, καὶ ζητῶν οὐχ αὐτῷ θέσθαι τὸν ἡδιστον, ἀλλὰ Ῥωμαίοις τὸν ὠφελιμώτατον· δοκεῖ δὲ μηδ' ἂν ἐπὶ τοῖς ἰδίοις χρήμασι μόνον ἐλέσθαι τὸν Ὀθωνα κληρονόμον, ἀκόλαστον εἰδῶς καὶ πολυτελεῆ, καὶ πεντακισχιλίων μυριάδων ὀφλήμασι βεβαπτισμένον. Ὄθεν ἀκούσας τοῦ Οὐίνιου, σιωπῇ καὶ πρῶτος ὑπερέθετο τὴν διάθεσιν. Ἀποδείξας δ' αὐτὸν ὑπατον καὶ συνάρχοντα τὸν Οὐίνιον, ἐπίδοξος ἦν ἔτους ἀρχῇ τὸν διάδοχον ἀναγορεύσειν. Καὶ τὸ στρατιωτικὸν ἡδέως εἶχε τὸν Ὀθωνα παρ' ὄντινοῦν ἄλλον ἀναγορευθῆναι.

ΚΒ. Καταλαμβάνει δ' αὐτὸν ἔτι μέλλοντα καὶ βουλευόμενον ἐκραγέντα τὰ Γερμανικά. Κοινῇ γὰρ ἅπαντες οἱ στρατευόμενοι τὸν Γάλβαν ἐμίσουν, οὐκ ἀποδιδόντα τὴν δωρεάν· ἰδίας δ' ἐκεῖνοι προφάσεις ἐποιοῦντο, Οὐεργίνιον τε Ῥοῦφον ἀπερρόιμνον ἀτίμως, καὶ Γαλατῶν τοὺς πολεμήσαντας αὐτοῖς δωρεῶν τυγχάνοντας· ὅσοι δὲ μὴ προσέθεντο Οὐίνδικι κολαζομένους, ᾧ μόνῳ τὸν Γάλβαν χάριν εἰδέναι, καὶ τιμᾶν τεθνηκότα καὶ γεραίρειν δημοσίοις ἐναγισμοῖς, ὡς ὑπ' ἐκείνου Ῥωμαίων ἀποδεδειγμένον αὐτοκράτορα. Τοιούτων ἀναφανδὸν ἤδη λόγων ἐν τῷ στρατοπέδῳ περιφερομένων, ἐπῆλθεν ἡ νομμηνία τοῦ πρώτου μηνός, ἣν Καλάνδας Ἰανουκρίας καλοῦσι· τοῦ δὲ Φλάκκου συναγαγόντος αὐτοὺς ἐπὶ τὸν ὕρκον, ὃν ἔθος ἐστὶν ὀμνύειν ὑπὲρ τοῦ αὐτοκράτορος, τὰς μὲν εἰκόνας τοῦ Γάλβα προσελθόντες ἀνέτρεψαν καὶ κατέσπασαν· αὐτοὶ δ' ὁμόσαντες ὑπὲρ συγκλήτου

καὶ δήμου Ῥωμαίων διελύθησαν. Εἶτα τοῖς ἡγεμονικοῖς παρ-
 ἴστατο δεδοικέναι τὴν ἀναρχίαν, ὡς ἀπόσασιν. Λέγει δέ τις ἐν
 αὐτοῖς· « Τί πάσχομεν, ὃ συστρατιῶται, μήτ' ἄλλον ἡγεμόνα
 » ποιούμενοι, μήτε τὸν νῦν ὄντα φυλάττοντες, ὥσπερ οὐ Γάλ-
 » θαν, ἀλλ' ὅλως ἄρχοντα καὶ τὸ ἄρχεσθαι φεύγοντες; Φλάκ-
 » κων μὲν οὖν Ὀρδεώνιον οὐδὲν ἄλλο, ἢ σκίαν ὄντα Γάλθια
 » καὶ εἰδῶλον, ἑατέον· ἡμέρας δὲ μιᾶς ὄδον ἀφέστηκεν ἡμῶν
 » Οὐτέλλιος, ὁ τῆς ἐτέρας Γερμανίας ἡγούμενος, πατὴρ τε
 » τιμητοῦ καὶ τρισυπάτου γενομένου, καὶ Κλαυδίῳ Καίσαρι
 » τρόπον τινὰ συνάρξαντος· αὐτὸς τε τὴν λοιδορουμένην ὑπ'
 » ἐνίων πενίαν δεῖγμα λαμπρὸν ἔχων χρηστότητος καὶ μεγα-
 » λοφροσύνης. Φέρε, τοῦτον ἐλόμενοι, δεῖξωμεν ἀνθρώποις
 » πᾶσιν, ὡς Ἰσθίων καὶ Λυσιτανῶν ἀμείνους ἐσμὲν αὐτο-
 » κράτορα αἰρεῖσθαι ». Ταῦτα τῶν μὲν ἤδη προσιεμένων,
 τῶν δ' οὐ προσιεμένων, εἰς ὑπεξελθὼν σημαιοφόρος, ἀπήγγειλε
 τῷ Οὐτέλλιῳ, νυκτὸς ἐξιωμένων πολλῶν παρ' αὐτῷ. Τοῦ δὲ
 λόγου διαπεσόντος εἰς τὰ στρατεύματα, πρῶτος Φάβιος Οὐάλης,
 ἡγεμῶν ἐνὸς τάγματος, τῇ ὑστεραίᾳ μεθ' ἱππέων συχνῶν ἐλάσας,
 αὐτοκράτορα τὸν Οὐτέλλιον προσεῖπεν. Ὁ δὲ τὰς μὲν ἔμπροσθεν
 ἡμέρας ἐδόκει διωθεῖσθαι καὶ ἀναδύεσθαι, τὸ μέγεθος τῆς
 ἀρχῆς φοβούμενος· τότε δὲ φασιν, οἴνου διάπλεων καὶ τροφῆς
 ὄντα μεσημβρινῆς, προσελθεῖν καὶ ὑπακούσαι, Γερμανικὸν
 ὄνομα θεμένων αὐτῷ, τὸ δὲ Καίσαρος οὐ προσδεξάμενον.
 Εὐθύς δὲ καὶ τὸ μετὰ Φλάκκου στρατεύμα τούτους καλοὺς ἐκείνους
 καὶ δημοκρατικοὺς εἰς σύγκλητον ὄρκους ἀφέντες, ὤμοσαν Οὐτέ-
 τελλίῳ τῷ αὐτοκράτορι ποιῆσειν τὸ προσασσόμενον.

ΚΓ. Οὕτω μὲν ἀνηγορεύθη Οὐτέλλιος αὐτοκράτωρ ἐν Γερ-
 μανίᾳ· πυθόμενος δὲ τὸν ἐκεῖ νεωτερισμὸν ὁ Γάλθιας, οὐκέτι τὴν
 εἰσποίησιν ἀνεβάλετο. Γινώσκων δὲ, τῶν φίλων ἐνίους μὲν ὑπὲρ
 Δολαβέλλα, τούτους δὲ πλείους ὑπὲρ Ὀθωνος ἀρχαιρεσιάζοντας,

ἦν οὐδέτερον ἐδοκίμαζεν αὐτὸς, ἄφνω μὴδὲν προειπὼν μετεπέμψατο Πείσωνα, Κράσσου καὶ Σκριβωνίας ἔκγονον, οὗς Νέρων ἀνηγήκει, νεανίαν ἐν τῇ πρὸς πᾶσαν ἀρετὴν εὐφυΐα τὸ κόσμιον καὶ αὐσηρὸν ἐμφανέστατα ἔχοντα· καὶ κατέβαινε εἰς τὸ στρατόπεδον, ἐκεῖνον ἀποδείξων Καίσαρα καὶ διάδοχον. Καίτοι μεγάλοι μὲν εὐθύς ἐξιώντι διοσημεῖαι παρηκολούθουν· ἀρξάμενου δὲ τὰ μὲν λέγειν ἐν τῷ στρατοπέδῳ, τὰ δ' ἀναγινώσκειν, τοσαυτάκις ἐβρόντησε καὶ κατήσραψε, καὶ τοσοῦτος θυμὸς καὶ ζήλος ἐξέχυθη εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ τὴν πόλιν, ὡς κατάδηλον εἶναι μὴ προσιέμενον, μὴδ' ἐπαινοῦν τὸ δαιμόνιον γινόμενῃ οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ τὴν εἰσποίησιν. Ἦν δὲ καὶ τὰ τῶν στρατιωτῶν ὕπουλα καὶ σκυθρωπά, μὴδὲ τότε δωρεᾶς αὐτοῖς δοθείσης. Τοῦ δὲ Πείσωνος οἱ παρόντες ἐθαύμασαν, τῇ τε φωνῇ τεκμαιρόμενοι καὶ τῷ προσώπῳ, τὸ τηλικαύτην χάριν ἀνεκπλήκτως, οὐ μὴν ἀναισθητῶς, δεχόμενον· ὥσπερ αὖ τοῦ Ὁθωνος ἐπιφάνετο πολλὰ σημεῖα τῇ μορφῇ πικρῶς καὶ σὺν ὀργῇ τῆς ἐλπίδος τὴν ἀπότευξιν φέροντος, ἧς πρῶτος ἀξιώθεις, καὶ τοῦ τυχεῖν ἐγγυτάτω γενόμενος, τὸ μὴ τυχεῖν ἐποίητο σημεῖον ἔχθους ἅμα καὶ κακονοίης τοῦ Γάλβα πρὸς αὐτόν. Ὅθεν οὐδ' ἄφοβος ἦν περὶ τοῦ μέλλοντος, ἀλλὰ καὶ τὸν Πείσωνα δεδιώς, καὶ τὸν Γάλβαν προβαλλόμενος, καὶ τῷ Οὐϊνῷ χαλεπαίνων, ἀπῆει πολλῶν παθῶν πλήρης. Οὐδὲ γὰρ τὸ ἐλπίζον ἐκλιπεῖν, οὐδ' ἀπαγορευσοὶ παντάπασιν, εἶων οἱ περὶ αὐτὸν ὄντες ἀεὶ μάντις καὶ Χαλδαῖοι, εἰς τὰ μάλιστα δὲ Πτολεμαῖος, ἰσχυριζόμενος τῷ προειπεῖν πολλάκις, ὡς οὐκ ἀποκτενεῖ Νέρων αὐτόν, ἀλλὰ τεθνήσκει πρότερος, αὐτὸς δὲ περιέσαι καὶ ἄρξει Ῥωμαίων (ἐκεῖνο γὰρ ἀληθὲς ἀποδείξας, ἡξίου μὴδὲ ταῦτα ἀπελπίζειν), οὐχ ἤκιστα δ' οἱ συναχθόμενοι κρύφα καὶ συνεπιτένοντες ὡς ἀχάριστα πεπονθότε· πλεῖστοι δὲ [καὶ] τῶν περὶ Τιγελλῖνον καὶ Νυμφίδιον ἐν τιμῇ γεγονότων, ἀπερρώμμενοι τότε καὶ

ταπεινά πράττοντες, ἐφθείροντο πρὸς αὐτὸν, καὶ συνηγανάκτου
καὶ παρώζυον.

ΚΔ. Ἐν δὲ τούτοις Οὐετούριος καὶ Βάρβιος, ὁ μὲν Ὀπτίων, ὁ
δὲ Τεσσεράριος (οὕτω γὰρ καλοῦνται οἱ διαγγέλων καὶ διωπτή-
ρων ὑπηρεσίας τελούντες), μεθ' ὧν Ὅθωνος ἀπελεύθερος, Ὀ-
νομασός, ἐπιροιτῶντες, τοὺς μὲν ἀργυρίω, τοὺς δ' ἐλπίσι
διέφθειρον, ἤδη σαθοῦς ὄντας καὶ δεομένους προφάσεως. Οὐ
γὰρ ἦν ἡμερῶν τεσσάρων ἔργον, ὑγιαίνοντος στρατοπέδου με-
τασῆσαι πᾶσιν, ὅσαι μεταξύ τῆς εἰσπυρήσεως ἐγένοντο καὶ
τῆς σφαγῆς. Ἐκτὴ γὰρ ἀνῆρέθησαν, ἣν ἄγουσι Ῥωμαῖοι πρὸ
δεκαοκτῶ Καλανδῶν Φεβρουαρίων. Ἐκείνη γὰρ ἔωθεν εὐθύς ὁ
μὲν Γάλβας ἔθεν ἐν Παλατίῳ, τῶν φίλων παρόντων· ὁ δὲ
θύτης, Ὀμβρικός, ἅμα τῷ λαβεῖν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἱερέου
τὰ σπλάγχνα, καὶ προσιδεῖν, οὐ δι' αἰνιγμῶν, ἀλλ' ἀντικρυς,
ἔφη σημεῖα μεγάλης ταραχῆς, καὶ μετὰ δόλου κίνδυνον ἐκ κε-
φαλῆς ἐπικείμενον τῷ αὐτοκράτορι· μονονουχί τὸν Ὅθωνα τοῦ
θεοῦ χειρὶ ληπτὸν παραδιδόντος. Παρῆν γὰρ ὀπισθεν τοῦ
Γάλβα, καὶ προσεῖχε τοῖς λεγομένοις καὶ δεικνυμένοις ὑπὸ τοῦ
Ὀμβρικού. Θορυβουμένῳ δ' αὐτῷ, καὶ χροᾶς ἀμείδοντι παν-
τοδαπὰς ὑπὸ δέους, παραστὰς Ὀνομασός ἀπελεύθερος, ἤκειν
ἔφη καὶ περιμένειν αὐτὸν οἴκοι τοὺς ἀρχιτέκτονας. Ἦν δὲ σύμ-
βολον καιροῦ, πρὸς ὃν ἔδει ἀπαντῆσαι τὸν Ὅθωνα τοῖς στρα-
τιώταις. Εἰπὼν οὖν, ὅτι παλαιὰν ἐωνημένος οἰκίαν βούλεται
τὰ ὑποπτα δεῖξαι τοῖς πωληταῖς, ἀπῆλθε, καὶ διὰ τῆς Τι-
βερίου καλουμένης οἰκίας καταβάς, ἐβάδιζεν εἰς ἀγορὰν, οὗ
χρυσοῦς εἰσῆκει κίων, εἰς ὃν αἱ τετμημέναι τῆς Ἰταλίας ὁδοὶ
πᾶσαι τελευτῶσιν.

ΚΕ. Ἐνταῦθα τοὺς πρώτους ἐκδεξαμένους αὐτὸν καὶ προ-
σειπόντας αὐτοκράτορα φασὶ μὴ πλείους τριῶν καὶ εἴκοσι γενέ-
σθαι. Διό, καίπερ οὐ κατὰ τὴν τοῦ σώματος μαλακίαν καὶ

θιλότητα τῆς ψυχῆς διατεθρυμμένος, ἀλλ' ἰταμὸς ὢν πρὸς τὰ δεινὰ καὶ ἄτρεπτος, ἀπεδειλίασεν. Οἱ δὲ παρόντες οὐκ εἶων, ἀλλὰ τοῖς ξίφεσι γυμνοῖς περιόντες αὐτοῦ τὸ φορεῖον, ἐκέλευον αἵρεσθαι, παραφθεγγομένου πολλάκις ἀπολωλέναι, καὶ τοὺς φορειοφόρους ἐπιταχύνοντος. Ἐξήκουον γὰρ ἔνιοι θαυμάζοντες μᾶλλον, ἢ ταρατιτόμενοι διὰ τὴν ὀλιγότητα τῶν ἀποτετολημένων. Φερομένῳ δὲ οὕτω δι' ἀγορᾶς ἀπήντησαν ἕτεροι τοσοῦτοι, καὶ πάλιν κατὰ τρεῖς καὶ τέτταρας ἄλλοι προσεπέλαζον, εἶτα συνανέσφραγον ἅπαντες ἀνακαλούμενοι Καίσαρα, καὶ γυμνὰ τὰ ξίφη προῖσχύμενοι. Τῶν δὲ χιλιάρχων ὁ τὴν φυλακὴν ἔχων τοῦ στρατοπέδου, Μαρτιάλιος, ὡς φασί, μὴ συνειδῶς, ἐκπλαγεὶς δὲ τῷ ἀπροσδοκῆτῳ καὶ φοβηθεὶς, ἀφῆκεν εἰσελθεῖν. Γενομένῳ δ' ἐντὸς οὐδεὶς ἀντέπεσεν. Οἱ γὰρ ἀγνοοῦντες τὰ πραττόμενα, τοῖς εἰδόσι καὶ συνεσῶσιν ἐκ παρασκευῆς ἐμπεριεχόμενοι καθ' ἓνα καὶ δύο σποράδες, ὑπὸ δέους τὸ πρῶτον, εἶτα πεισθέντες ἐπηκολούθησαν. Βίς δὲ τὸ Παλάτιον εὐθὺς μὲν ἀπηγγέλη τῷ Γάλβᾳ, παρόντος ἔτι τοῦ θύτου, καὶ τῶν ἱερῶν ἐν χερσὶν ὄντων· ὥστε καὶ τοὺς πάνυ πρὸς τὰ τοιαῦτα δυσπειθῶς καὶ ἀτενῶς ἔχοντας, ἐκπλήττεσθαι καὶ θαυμάζειν τὸ θεῖον. Ὀχλου δὲ παντοδαποῦ συρρέοντος ἐξ ἀγορᾶς, αὐτῷ μὲν Οὐνίσιος καὶ Λάκων καὶ τῶν ἀπελευθέρων ἔνιοι γυμνὰ τὰ ξίφη προῖσχύμενοι παρέστησαν· ὁ δὲ Πείσιων προελθὼν τοῖς φυλάττουσι τὴν αὐλὴν δορυφόροις ἐνετύγχανε. Τοῦ δ' Ἰλλυρικῷ τάγματος ἐν τῇ καλουμένῃ πασάδι Βιψανίᾳ στρατοπεδεύοντος, ἀπεσάλη Μάριος Κέλσος, ἀνὴρ ἀγαθός, προκαταληψόμενος.

Κς. Βουλευομένου δὲ τοῦ Γάλβα προελθεῖν, καὶ Οὐνίσιου μὲν οὐκ εἶωντος, Κέλσου δὲ καὶ Λάκωνος παρορμιόντων, καὶ σφοδρότερον τοῦ Οὐνίσιου καθαπτομένων, θροῦς διήλθε πολὺς, ὡς ἀνηρημένου τοῦ Ὀθωνος ἐν τῷ στρατοπέδῳ· καὶ μετὰ μικρὸν ὤφθη Ἰούλιος Ἀττίκιος τῶν οὐκ ἀσήμων ἐν τοῖς δορυφόροις

στρατεύμενος, γυμνῷ τῷ ξίφει προσφερόμενος, καὶ βοῶν, ἀνηρηκέναι τὸν Καίσαρος πολέμιον· ὡσάμενος δὲ διὰ τῶν προσεσῶτων, ἔδειξε τῷ Γάλβῳ τὸ ξίφος ἠμαγμένον. Ὁ δὲ βλέψας πρὸς αὐτόν· « Τίς σε (εἶπεν) ἐκέλευσε »; τοῦ δ' ἀνθρώπου τὴν πίσιν εἰπόντος, καὶ τὸν ὄρκον, ὃν ὤμοσε, καὶ τοῦ πλήθους ἐπιβοῶντος, ὡς εὔ, καὶ κροτοῦντος, ἐμβὰς εἰς τὸ φορεῖον ἐκομίζετο, τῷ τε Διὶ θῦσαι καὶ φανῆναι τοῖς πολίταις βουλόμενος. Ἐμβαλόντος δ' εἰς τὴν ἀγορὰν, ὡσπερ τροπαία πνεύματος, ἀπήντησε φήμη, κρατεῖν τὸν Ὀθωνα τοῦ στρατεύματος. Οἶα δ' ἐν πλήθει τοσοῦτω, τῶν μὲν ἀνασρέφειν, τῶν δὲ προιέναι, τῶν δὲ θαρρῆν, τῶν δ' ἀπισεῖν βοῶντων, καὶ τοῦ φορείου, καθάπερ ἐν κλύδωνι, δεῦρο κίκεῖσε διαφερομένου, καὶ πυκνὸν ἀπονεύοντος· ἐφαίνοντο πρῶτον ἰππεῖς, εἶτα ὀπλίται, διὰ τῆς Παύλου Βασιλικῆς προσφερόμενοι, μιᾷ φωνῇ μέγα βοῶντες, ἐκποδῶν ἵστασθαι τὸν ἰδιώτην. Τῶν μὲν οὖν πολλῶν δρόμος ἦν, οὐ φυγῇ σκιδναμένων, ἀλλ' ἐπὶ τὰς σῶας καὶ τὰ μετέωρα τῆς ἀγορᾶς, ὡσπερ θεῶν καταλαμβανόντων. Ἀτιλίου δὲ Βεργιλίωνος εἰκόνα Γάλβῳ προσουδίσαντος, ἀρχὴν τοῦ πολέμου ποιησάμενοι, περιηκόντισαν τὸ φορεῖον· ὡς δ' οὐκ ἔτυχον αὐτοῦ, προσῆγον ἐσπασμένοις τοῖς ξίφεσιν. Ἦμυνε δ' οὐδεὶς, οὐδ' ὑπέστη, πλὴν ἑνὸς ἀνδρὸς, ὃν μόνον ἦλιος ἐπέϊδεν ἐν μυριάσι τοσαύταις ἄξιον τῆς Ῥωμαίων ἡγεμονίας, Σεμπρόνιος Ἰνδισρος, ἑκατοντάρχης, οὐδὲν ἰδίᾳ χρῆσθον ὑπὸ Γάλβῳ πεπονθώς, τῷ δὲ καλῷ καὶ τῷ νόμῳ βοηθῶν, προσέστη τοῦ φορείου. Καὶ τὸ κληῖμα πρῶτον, ᾧ κολάζουσιν ἑκατοντάρχαι τοῖς πληγῶν δεομένους, ἐπαράμενος, τοῖς ἐπιφερομένοις ἐβόα καὶ διεκλεύετο φεῖδεσθαι τοῦ αὐτοκράτορος. Ἐπειτα συμπλεκομένων αὐτῷ, σπασάμενος τὸ ξίφος ἠμύνατο πολὺν χρόνον, ἕως τυγθεῖς τὰς ἰγνύας ἔπεσε.

KZ. Τὸν δὲ Γάλβαν, ἀποκλιθέντος τοῦ φορείου περὶ τὸν

Κουρτίου καλούμενον λάκκον, ἐκκλισθέντα τεθωρακισμένον ἔτυπτον ἐπιδραμόντες. Ὁ δὲ τὴν σφαγὴν προτείνας· « Δράτε » (εἶπεν), εἰ τοῦτο τῷ δήμῳ Ῥωμαίων ἄμεινόν ἐστι». Πολλὰς μὲν οὖν ἔλαβε πληγὰς εἰς τε τὰ σκέλη καὶ τοὺς βραχίονας· ἀπέσφαξε δ' αὐτὸν, ὡς οἱ πλείστοι λέγουσι, Καμουρίας τις ἐκ τοῦ πεντεκαίδεκάτου τάγματος. Ἔνιοι δὲ Τερέντιον, οἱ δ' Ἀρκάδιον ἱστοροῦσιν, οἱ δὲ Φάβιον Φάβουλον· ὃν καὶ φασὶν ἀποκόψαντα τὴν κεφαλὴν, κομίζειν τῷ ἱματίῳ συλλαβόντα, διὰ τὴν φιλότητα δυσπερίληπτον οὔσαν. Ἔπειτα τῶν συναυτῶ κρύπτειν οὐκ ἐόντων, ἀλλ' ἐκφανῆ πᾶσι ποιεῖν τὴν ἀνδραγαθίαν, περιπεύραντα περὶ λόγχην καὶ ἀναπήλαντα πρὸς οὐτοῦ πρόσωπον, ἄρχοντός τε κοσμίῳ, καὶ ἀρχιερέως, καὶ ὑπάτου, δρόμῳ χωρεῖν, ὥσπερ αἱ Βάκχαι, πολλάκις μετασφραζόμενον, καὶ κραδαινόντα τὴν λόγχην αἵματι καταρρέουμένην. Τὸν δ' Ὀθωνα, τῆς κεφαλῆς κομισθείσης, ἀνακραγεῖν λέγουσιν· « Οὐ- » δὲν ἐστὶ τοῦτο, ὃ συστρατιῶται, τὴν Πείσωνός μοι κεφαλὴν » δεῖξατε». Μετ' ὀλίγον δ' ἤκε κομιζομένη· τρωθεὶς γὰρ ἔφυγεν ὁ νεκνίκος, καὶ καταδιωχθεὶς ὑπὸ Μούρακου τινὸς ἀπεσφάγη πρὸς τῷ ἱερῷ τῆς Ἐξίας. Ἀπεστράττετο δὲ καὶ Οὐίνιος, ὁμολογῶν κοινωνὸς γεγονέναι τῆς ἐπὶ τὸν Γάλβαν συνωμοσίας. Ἐβόα γὰρ, ἀποθνήσκειν παρὰ τὴν Ὀθωνος γνώμην. Ἀλλὰ γὰρ καὶ τούτου τὴν κεφαλὴν ἀποτεμόντες καὶ Λάκωνος, ἐκόμισαν πρὸς τὸν Ὀθωνα δωρεὰς αἰτοῦντες. Ὡσπερ δὲ φησὶν Ἀρχίλοχος·

Ἐπτά γὰρ νεκρῶν πεσόντων, οὓς ἐμάρψαμεν ποσὶ,

Χίλιοι φονῆς ἐσμὲν·

οὕτω τότε πολλοὶ, τοῦ φόνου μὴ συνεφαψάμενοι, χεῖρας δὲ καὶ ξίφη καθαιμάσσοντες ἐπεδείκνυντο, καὶ τὰς δωρεὰς ἤτουν, βιβλία δίδόντες τῷ Ὀθωνι. Εἴκοσι γοῦν καὶ ἑκατὸν εὐρέθησαν ὑπερον ἐκ τῶν γραμματείων, οὓς ὁ Οὐιτέλλιος ἀναζητήσας ἀπαντας ἀπέκτεινεν. Ἦκε δὲ καὶ Μάριος, Κέλσος εἰς τὴν παρεμ-
βολήν·

Ἑλλην' καὶ πολλῶν αὐτοῦ κατηγορούντων, οἱ τοὺς στρατιώτας ἔπειθε τῷ Γάλβᾳ βοηθεῖν, καὶ τοῦ πλῆθους ἀποκτινύνειν βοῶντας, Ὅθων οὐκ ἐξούλετο. Φοβούμενος δ' ἀντιλέγειν, οὐχ οὕτως ἔφη ταχέως ἀποκτενεῖν αὐτόν· εἶναι γὰρ, ἃ δεῖ πρότερον ἐκπυθέσθαι παρὰ τοῦ ἀνδρός. Ἐκέλευσεν οὖν δῆταντας φυλάττειν, καὶ παρέδωκε τοῖς μάλιστα πιστευομένοις.

ΚΗ. Εὐθύς δὲ βουλή συνεκαλεῖτο· καὶ καθάπερ ἄλλοι γεγονότες, ἢ θεῶν ἄλλων γεγονότων, συνελθόντες ὤμνουν ὄρκον ὑπὲρ τοῦ Ὅθωνος, ὃν αὐτὸς ὁμόσας οὐκ ἐτήρησε· καὶ Καίσαρα καὶ Σεβαστὸν ἀνηγόρευον, ἔτι τῶν νεκρῶν ἀκεφάλων ἐν ταῖς ὑπατικάῃς ἐσθῆσιν ἐρρίμμένων ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς. Ταῖς δὲ κεφαλαῖς ὡς οὐδὲν εἶχον ἔτι χρῆσθαι, τὴν μὲν Οὐίνιου τῇ θυγατρὶ δισχιλίῳν καὶ πεντακοσίῳν δραχμῶν ἀπέδοντο, τὴν δὲ Πείσωνος ἢ γυνὴ ἔλαβεν Οὐερανία δεθηεῖσα, τὴν δὲ Γάλβα τοῖς Πατροβίου *καὶ Οὐίτελλίου* δούλοις ἐδώρησαντο. Λαβόντες δ' ἐκεῖνοι, καὶ πάντα τρόπον αἰκισάμενοι καὶ καθυβρίσαντες, ἔρριψαν, ἢ τοὺς ὑπὸ τῶν Καισάρων κολαζομένους θανατοῦσιν· ὁ δὲ τόπος Σησέρτιον καλεῖται. Τὸ δὲ σῶμα τοῦ Γάλβα Πρίσκος Ἐλείδιος ἀνείλετο, τοῦ Ὅθωνος ἐπιτρέψαντος· ἔθαψε δὲ νυκτὸς Ἀργεῖος ἀπελευθέρος.

ΚΘ. Τοιαῦτα τὰ κατὰ τὸν Γάλβαν, ἀνδρα μῆτε γένει, μῆτε πλούτῳ, πολλῶν ἀπολειφθέντα Ῥωμαίων, ὁμοῦ δὲ πλούτῳ καὶ γένει πρωτεύσαντα πάντων τῶν καθ' αὐτόν, πέντε αὐτοκρατόρων ἡγεμονίαις ἐμβιῶσαντα μετὰ τιμῆς καὶ δόξης· ὥστε τῇ δόξῃ μᾶλλον, ἢ τῇ δυνάμει, καθελὼν Νέρωνα, τῶν συνεπιθεμένων τότε τοὺς μὲν οὐδεὶς ἠξίωσε τῆς ἡγεμονίας, οἱ δ' [αὐτοὶ] ἑαυτοὺς ἠξίωσαν· Γάλβας δὲ καὶ κληθεὶς καὶ ὑπακούσας αὐτοκράτῳ, καὶ τῇ Οὐίνδικος ἐμπαρασχῶν ὄνομα τόλμη, κίνημα καὶ νεωτερισμὸν αὐτοῦ λεγομένην τὴν ἀπόστασιν, ἐποίησε πόλεμον ἐμφύλιον, ἀνδρὸς ἡγεμονικοῦ τυχοῦσταν. Ὅθεν οὐχ ἑαυτῷ

Κουρτίου καλούμενον λάκκον, ἐκκλισθέντα τεθωρακισμένον ἔτυπτον ἐπιδραμόντες. Ὁ δὲ τὴν σφαγὴν προτείνας· « Δράτε » (εἶπεν), εἰ τοῦτο τῷ δήμῳ Ῥωμαίων ἀμεινὸν ἐστίν. Πολλὰς μὲν οὖν ἔλαβε πληγὰς εἰς τε τὰ σκέλη καὶ τοὺς βραχίονας· ἀπέσφαξε δ' αὐτὸν, ὡς οἱ πλεῖστοι λέγουσι, Καμουρίας τις ἐκ τοῦ πεντεκαίδεκάτου τάγματος. Ἔνιοι δὲ Τερέντιον, οἱ δ' Ἀρκάδιον ἱστοροῦσιν, οἱ δὲ Φάβιον Φάβουλον· ἦν καὶ φασὶν ἀποκόψαντα τὴν κεφαλὴν, κομίζεῖν τῷ ἱματίῳ συλλαβόντα, διὰ τὴν φιλότητα δυσπερίληπτον οὔσαν. Ἐπειτα τῶν συναυτῷ κρύπτειν οὐκ ἐόντων, ἀλλ' ἐκφανῆ πᾶσι ποιεῖν τὴν ἀνδραγαθίαν, περιπεύραντα περὶ λόγχην καὶ ἀναπήλαντα πρὸς αὐτοῦ πρόσωπον, ἄρχοντός τε κοσμοῦ, καὶ ἀρχιερέως, καὶ ὑπάτου, δρόμῳ χωρεῖν, ὥσπερ αἱ Βάκχαι, πολλάκις μετασφραζόμενον, καὶ κραδαίνοντα τὴν λόγχην αἵματι καταβροσμένην. Τὸν δ' Ὀθωνα, τῆς κεφαλῆς κομισθείσης, ἀνακραγεῖν λέγουσιν· « Οὐδέν ἐστι τοῦτο, ὃ συστρατιῶται, τὴν Πείσωνός μοι κεφαλὴν » δείξατε». Μετ' ὀλίγον δ' ἤκε κομιζομένη· τρωθεὶς γὰρ ἔφυγεν ὁ νεανίσκος, καὶ καταδιωχθεὶς ὑπὸ Μούρκου τινὸς ἀπεσφάγη πρὸς τῷ ἱερῷ τῆς Ἐστίας. Ἀπεσφάττετο δὲ καὶ Οὐίνιος, ὁμολογῶν κοινωνὸς γεγονέναι τῆς ἐπὶ τὸν Γάλβαν συνωμοσίας. Ἐβόα γὰρ, ἀποθνήσκειν παρὰ τὴν Ὀθωνος γνῶμην. Ἀλλὰ γὰρ καὶ τούτου τὴν κεφαλὴν ἀποτεμόντες καὶ Λάκκωνος, ἐκόμισαν πρὸς τὸν Ὀθωνα δωρεὰς αἰτοῦντες. Ὡσπερ δὲ φησὶν Ἀρχίλοχος·

Ἐπτά γὰρ νεκρῶν πεσόντων, οὓς ἐμάρψαμεν ποσὶ,

Χίλιοι φονῆς ἐσμίν·

οὕτω τότε πολλοί, τοῦ φόνου μὴ συνεψάμενοι, χεῖρας δὲ καὶ ξίφη καθαιμάσσοντες ἐπεδείκνυντο, καὶ τὰς δωρεὰς ἤτουν, βιβλία δίδόντες τῷ Ὀθωνι. Εἴκοσι γοῦν καὶ ἑκατὸν εὐρέθησαν ὑπερον ἐκ τῶν γραμματείων, οὓς ὁ Οὐιτέλλιος ἀναζητήσας ἀπαντας ἀπέκτεινεν. Ἦκε δὲ καὶ Μάριος, Κέλσος εἰς τὴν παρεμ-

Ἑλλην' καὶ πολλῶν αὐτοῦ κατηγορούντων, ὅτι τοὺς στρατιώτας ἔπειθε τῷ Γάλβᾳ βοηθεῖν, καὶ τοῦ πλήθους ἀποκτινύνειν βοῶντος, Ὅθων οὐκ ἐξούλετο. Φοβούμενος δ' ἀντιλέγειν, οὐχ οὕτως ἔφη ταχέως ἀποκτενεῖν αὐτόν· εἶναι γάρ, ἃ δεῖ πρότερον ἐκπυθέσθαι παρὰ τοῦ ἀνδρός. Ἐκέλευσεν οὖν δῆτ' ἀνταξίως φυλάττειν, καὶ παρέδωκε τοῖς μάλισα πιστευομένοις.

ΚΗ. Εὐθύς δὲ βουλή συνεκαλεῖτο· καὶ καθάπερ ἄλλοι γεγονότες, ἢ θεῶν ἄλλων γεγονότων, συνελθόντες ὤμνουν ὄρκον ὑπὲρ τοῦ Ὅθωνος, ὃν αὐτὸς ὁμόσας οὐκ ἐτήρησε· καὶ Καίσαρα καὶ Σεβαστὸν ἀνηγόρευον, ἔτι τῶν νεκρῶν ἀκεφάλων ἐν ταῖς ὑπατικάῃς ἐσθῆσιν ἐρριμμένων ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς. Ταῖς δὲ κεφαλαῖς ὡς οὐδὲν εἶχον ἔτι χρῆσθαι, τὴν μὲν Οὐϊνίου τῇ θυγατρὶ δισχιλίω καὶ πεντακοσίω δραχμῶν ἀπέδοντο, τὴν δὲ Πείσωνος ἢ γυνὴ ἔλαβεν Οὐερανία δεθηεῖσα, τὴν δὲ Γάλβα τοῖς Πατροβίου *καὶ Οὐϊτελλίου* δούλοις ἐδώρησαντο. Λαβόντες δ' ἐκεῖνοι, καὶ πάντα τρόπον αἰκισάμενοι καὶ καθυβρίσαντες, ἔρριψαν, ἢ τοὺς ὑπὸ τῶν Καισάρων κολαζομένους θανατοῦσιν· ὁ δὲ τόπος Σησέρτιον καλεῖται. Τὸ δὲ σῶμα τοῦ Γάλβα Πρίσκος Ἐλεΐδιος ἀνείλετο, τοῦ Ὅθωνος ἐπιτρέψαντος· ἔθαψε δὲ νυκτὸς Ἀργεῖος ἀπελεύθερος.

ΚΘ. Τοιαῦτα τὰ κατὰ τὸν Γάλβαν, ἀνδρα μῆτε γένει, μῆτε πλούτῳ, πολλῶν ἀπολειφθέντα Ῥωμαίων, ὁμοῦ δὲ πλούτῳ καὶ γένει πρωτεύσαντα πάντων τῶν καθ' αὐτόν, πέντε αυτοκρατόρων ἡγεμονίαις ἐμβιώσαντα μετὰ τιμῆς καὶ δόξης· ὡς τῇ δόξῃ μᾶλλον, ἢ τῇ δυνάμει, καθελὼν Νέρωνα, τῶν συνεπιθεμένων τότε τοὺς μὲν οὐδεὶς ἠξίωσε τῆς ἡγεμονίας, οἱ δ' [αὐτοὶ] ἑαυτοὺς ἠξίωσαν· Γάλβας δὲ καὶ κλιθεὶς καὶ ὑπακούσας αυτοκράτῳ, καὶ τῇ Οὐϊνδικῷ ἐμπαρασχὼν ὄνομα τόλμη, κίνημα καὶ νεωτερισμὸν αὐτοῦ λεγομένην τὴν ἀπόσασιν, ἐποίησε πόλεμον ἐμφύλιον, ἀνδρὸς ἡγεμονικῷ τυχοῦσαν. Ὅθεν οὐχ ἑαυτῷ

τὰ πράγματα λαμβάνειν, ἀλλὰ μᾶλλον ἑαυτὸν οἰόμενος διδόναι τοῖς πράγμασιν, ἄρχειν ἡξίου τῶν ὑπὸ Τιγελλίνου καὶ Νυμφιδίου τετιθασσευμένων, ὡς Σκιπίων ἦρχε καὶ Φαβρίκιος καὶ Κάμιλλος τῶν τότε Ῥωμαίων. Ὑπερειπόμενος δὲ τῷ γήρα, ἄχρι τῶν ὀπλων καὶ τῶν στρατευμάτων ἄκρατος ἦν καὶ ἀρχαῖος αὐτοκράτωρ. Οὐνίω δὲ καὶ Λάκωνι καὶ τοῖς ἀπελευθέρους πάντα τὰ πράγματα πωλοῦσι παρέχων ἑαυτὸν, οἷον Νέρων παρεῖχε τοῖς ἀπληστοτάτοις, οὐδένα ποθοῦντα τὴν ἀρχὴν, οἰκτείραντας δὲ τοὺς πολλοὺς τὸν θάνατον ἀπέλιπεν.

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΟΘΩΝ.

Ὁ δὲ νεώτερος αὐτοκράτωρ ἅμ' ἡμέρα προελθὼν εἰς τὸ Καπιτώλιον ἔθυσε, καὶ κελεύσας Μάριον Κέλσον ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν, ἠσπάσατο καὶ διελέχθη φιλανθρώπως, καὶ παρεκάλεσε τῆς αἰτίας ἐπιλαθέσθαι μᾶλλον, ἢ τῆς ἀφέσεως μνημονεύειν. Τοῦ δὲ Κέλσου μὴτ' ἀγεννῶς ἀποκριναμένου, μὴτ' ἀναισθήτως, ἀλλὰ φήσαντος αὐτοῦ τοῦ τρόπου διδόναι τὸ ἔγκλημα πίσειν ἐγκεκλήσθαι γὰρ, ὅτι Γάλβα βέβαιον ἑαυτὸν παρέσχευεν, ὃ χάριν οὐδεμίαν ὄφειλεν ἠγάσθησαν οἱ παρόντες ἀμφοτέρων, καὶ τὸ στρατιωτικὸν ἐπήνεσεν. Ἐν δὲ συγκλήτῳ πολλὰ δημοτικὰ καὶ φιλάνθρωπα διαλεχθεῖς, ὃν μὲν αὐτὸς ὑπατεύσειν χρόνον ἤμελλε, τούτου μέρος ἔνειμεν Οὐεργινίῳ Ρούφῳ, τοῖς δ' ἀποδεδειγμένοις ὑπὸ Νέρωνος, ἢ Γάλβα, πᾶσιν ἐτήρησε τὰς ὑπατείας. Ἰερωσύναις δὲ τοὺς καθ' ἡλικίαν προήκοντας, ἢ δόξαν, ἐκόσμησε. Τοῖς δ' ἐπὶ Νέρωνος φυγοῦσι, καὶ κατελθοῦσιν ἐπὶ Γάλβα, συγκλητικαῖς πᾶσιν ἀπέδωκεν, ὅσα μὴ πεπραμένα τῶν κτημάτων ἐκάστου ἐξεύρισκεν. Ὅθεν οἱ πρῶτοι καὶ κράτιςοι πεφρικότες πρότερον, ὡς οὐκ ἀνδρὸς, ἀλλὰ τινος ἢ ποινηῆς, ἢ παλαμναίου δαίμονος, ἄφνω τοῖς πράγμασιν ἐπιπεπτωκότος, ἠδίους ἐγένοντο ταῖς ἐλπίσι πρὸς τὴν ἡγεμονίαν, ὥσπερ διαμειδιῶσαν.

Β. Ὁμοῦ δὲ Ῥωμαίους πάντας οὐδὲν εὐφρανῆν οὕτως, οὐδ' ὠκειώσατο πρὸς αὐτόν, ὡς τὰ περὶ Τιγελλίνον. Ἐβλελήθει μὲν γὰρ ἤδη κολαζόμενος αὐτῷ τῷ φόβῳ τῆς κολάσεως, ἣν ὡς χρέος ἀπῆτει δημόσιον ἢ πόλις, καὶ νοσήμασιν ἀνηκέστοις σώματος· αὐτὰς τε τὰς ἀνοσίους καὶ ἀρρήτους ἐν γυναιξὶ πόρναις καὶ ἀκχαρτοῖς ἐγκυλινδήσεις, αἷς ἔτι προσέσπαιρε δυσθανατοῦντος

αὐτοῦ τὸ ἀκίλαστον ἐπιδραττόμενον, ἐσχάτην τιμωρίαν ἐπιουῶν-
το καὶ πολλῶν ἀνταξίαν θανάτων οἱ σωφρονουντες. Ἦνία δὲ
τοὺς πολλοὺς ὁμῶς τὸν ἥλιον ὄρων μετὰ τοσοῦτους καὶ τοιοῦ-
τους δι' αὐτὸν οὐχ ὄρωντας. Ἐπεμφεν οὖν ἐπ' αὐτὸν ὁ Ἰθῶν
εἰς τοὺς περὶ Σινάεσσαν ἀγρούς· ἐκεῖ γὰρ διητᾶτο, πλοίων
παρορμώντων, ὡς φευζόμενος ἀπωτέρω. Καὶ τὸν γε πεμφθέντα
χρυσίῳ πολλῷ πείθειν ἐπεχείρησε παρῆναι· μὴ πεισθέντι δὲ,
δῶρα μὲν ἔδωκεν οὐδὲν ἦττον, ἐδεήθη δ' ὑπομῆναι, ἕως ἂν
ἀποξήρηται τὸ γένειον, καὶ λαβὼν αὐτὸς ἑαυτὸν ἐλαιμοτό-
μησεν.

Γ. Οὕτω δὲ τῷ δήμῳ τὴν δικαιοσύνην ἠδονὴν ἀποδοὺς ὁ
Καῖσαρ, αὐτὸς ἰδίας ἔχθρας οὐδενὶ τοπαράπην ἐμνησικακήσας·
τοῖς δὲ πολλοῖς χαριζόμενος οὐκ ἔφευγε τὸ πρῶτον ἐν τοῖς
θεάτροις Νέρων προπαγορεύεσθαι· καὶ τινῶν εἰκόνας Νέρωνος
εἰς τοῦμφανές προθεμένων, οὐκ ἐκόλυσε. Κλαύδιος δὲ Ρυῦφος
εἰς Ἰθῆριαν φησὶ κομισθῆναι διπλιώματα, οἷς ἐκπέμπουσι τοὺς
γραμματῆφόρους, τὸ τοῦ Νέρωνος θετὸν ὄνομα προσγεγραμ-
μένον ἔχοντα τῷ τοῦ Ἰθῶνος. Οὐ μὴν ἀλλὰ τοὺς πρώτους καὶ
κρατίστους αἰσθόμενος ἐπὶ τούτῳ δυσχεραίνοντας, ἐπάύσατο.
Τοιαύτην δὲ τῆς ἡγεμονίας κατάστασιν αὐτῷ λαμβανούσης, οἱ
μισθοφόροι χαλεποὺς παρῆχον ἑαυτοὺς, ἀπιστεῖν παρακελευόμε-
νοι καὶ φυλάττεσθαι καὶ κολούειν τοὺς ἀξιολόγους, εἴτ' ἀληθῶς
φοβούμενοι δι' εὐνοίαν, εἴτε προφάσει χρώμενοι ταύτῃ τοῦ τα-
ράττειν καὶ πολεμοποιεῖν. Κρισπῖνον δὲ πέμψαντος αὐτοῦ, τὴν
ἐπτακαιδεκάτην σπεῖραν ἐξ Ἰσθμίας ἄζοντα, κάκεινον νυκτὸς ἔτι
συσκευαζόμενον, καὶ τὰ ὅπλα ταῖς ἀμάξαις ἐπιτιθέντος, οἱ
θρασύτατοι πάντες ἐβῶον, οὐδὲν ὑγιᾶς τὸν Κρισπῖνον ἦκειν
διαγοούμενον, ἀλλὰ τὴν σύγκλητον ἐπιχειρεῖν πράγμασι νεω-
τέροις, καὶ τὰ ὅπλα κατὰ Καῖσαρος, οὐ Καῖσαρι, παρακομιζέ-
σθαι. Τοῦ δὲ λόγου πολλῶν ἀπτομένου καὶ παροξύνοντος, οἱ

μὲν ἐπελαμβάνοντο τῶν ἀμαξίων, οἱ δὲ τοὺς ἐνισταμένους ἑκατοντάρχας δύο καὶ τὸν Κρισπίνον αὐτὸν ἀπέκτειναν. Πάντες δὲ διασκευασάμενοι καὶ παρακαλέσαντες ἀλλήλους Καίσαρι βοηθεῖν, ἤλαυνον εἰς τὴν Ῥώμην καὶ πυθόμενοι, παρ' αὐτῶ δειπνεῖν ὀγδοήκοντα συγκλητικούς, ἐφέροντο πρὸς τὰ βασιλεία, νῦν καιρὸν εἶναι λέγοντες, ἐν ταύτῳ πάντας ἀνελεῖν τοὺς Καίσαρος πολέμιους. Ἡ μὲν οὖν πόλις, ὡς αὐτίκα διαρπαγισμένη, θόρυβον εἶχε πολὺν· ἐν δὲ τοῖς βασιλείοις ἦσαν διαδρομαί, καὶ τὸν Ὄθωνα δεινὴ κατελάμβανεν ἀπορία. Φοβούμενος γὰρ ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν, αὐτὸς ἦν φοβερὸς ἐκείνοις, καὶ πρὸς αὐτὸν ἀνηρητημένους ἐώρα ταῖς ὄψεσιν ἀναύδους καὶ περιδεεῖς, ἐνίοις καὶ μετὰ γυναικῶν ἦκοντας ἐπὶ τὸ δεῖπνον. Ἄμα δὲ τοὺς ἐπάρχους ἀπέστειλε, τοῖς στρατιώταις διαλέγεσθαι καὶ πρᾶναιν κελεύσας, ἅμα δὲ τοὺς κεκλημένους ἄνδρας ἀναστήσας, καθ' ἑτέρας θύρας ἀρῆκε· καὶ μικρὸν ἔρθησαν ὑπεκφυγόντες διὰ τῶν μισθοφόρων, ὠθουμένων εἰς τὸν ἀνδρῶνα, καὶ πυθνομένων, τί γέγονασιν οἱ Καίσαρος πολέμιοι; Τότε μὲν οὖν ὀρθὸς ἀπὸ τῆς κλίνης πολλὰ παρηγορήσας, καὶ δεηθεῖς, καὶ μηδὲ δακρύων φεισάμενος, μόλις ἀπέπεμψε αὐτούς. Τῇ δ' ὑπεραίῳ δωρησάμενος ἅπαντας κατ' ἄνδρα χιλίαις καὶ διακοσίαις καὶ πεντήκοντα δραγμαῖς, εἰσῆλθεν εἰς τὸ στρατόπεδον, καὶ τὸ μὲν πλῆθος ἐπήνεσεν, ὡς πρὸς αὐτὸν εὖνουν καὶ πρόθυμον, ὀλίγους δὲ τινὰς οὐκ ἐπ' ἀγαθῶ φήσας ὑποικουρεῖν, διαβάλλοντας αὐτοῦ τὴν μετριότητα, καὶ τὴν ἐκείνων εὐσάθειαν, ἡξίου συναγανακτεῖν καὶ συγκελάζειν. Ἐπαινούντων δὲ πάντων καὶ κελευόντων, δύο μόνους παραβαλὼν, οἷς οὐδεὶς ἔμελλεν ἄχθεσθαι κολασθεῖσιν, ἀπηλλάγη.

Δ. Ταῦτα οἱ μὲν ἀγαπῶντες ἤδη καὶ πιστεύοντες ἐθαύμαζον τὴν μεταβολὴν· οἱ δ' ἀναγκαῖα πολιτεύματα πρὸς τὸν καιρὸν ἤγουντο, δημαγωγούντος αὐτοὺς διὰ τὸν πόλεμον. Ἢδη γάρ

ἠγγέλετο βεβαίως Οὐιτέλλιος ἀξίωμα καὶ δύναμιν αὐτοκράτορος ἀνειληφώς· καὶ πτεροφόροι συνεχῶς ἐφοίτων, αἰεὶ τι προσχωρεῖν ἐκείνῳ φράζοντες· ἕτεροι τὰ Παννονικὰ καὶ τὰ Δαλματικὰ καὶ τὰ περὶ Μυσίαν στρατεύματα δηλοῦντες ἤρῃσθαι μετὰ τῶν ἡγεμόνων Ὀθωνα. Ταχὺ δ' ἀφίκετο καὶ παρὰ Μουκιανοῦ γράμματα καὶ παρὰ Οὐεσπεσιανοῦ φίλια, τοῦ μὲν ἐν Συρίᾳ, τοῦ δ' ἐν Ἰουδαίᾳ, μεγάλας δυνάμεις ἐχόντων. Ἰφ' ὧν ἐπαιρόμενος, ἔγραψεν Οὐιτελλίῳ, παραινῶν στρατιωτικὰ φρονεῖν, ὡς χρήματα πολλὰ δώσοντες αὐτοῦ, καὶ πόλιν, ἐν ἣ βιώσεται ῥᾶσον καὶ ἡδιστον βίον μεθ' ἡσυχίας. Ἀντέγραφε δὲ κάκεινος αὐτῷ κατειρωνεύμενος ἡσυχῇ πρῶτον· ἐκ δὲ τούτου διερεθιζόμενοι πολλὰ βλάσφημα καὶ ἀσελγῆ χλευάζοντες ἀλλήλοις ἔγραφον, οὐ ψευδῶς μὲν, ἀνοήτως δὲ καὶ γελοίως θατέρου τῷ ἐτέρῳ ἢ προσῆν ἀμφοτέροις ὀνειδίη λαιδοροῦντος. Ἀσωτίας γὰρ καὶ μαλακίας καὶ ἀπειρίας πολέμων καὶ τῶν πρόσθεν ἐπὶ πενία *καὶ* χρῶν πλήθους, ἔργον εἰπεῖν, ὁποτέρῳ μείον αὐτῶν μέτεσι. Σημείων δὲ καὶ φαντασμάτων πᾶσιν λεγομένων, τὰ μὲν ἄλλα φήμας ἀδυσπότους καὶ ἀμφιβόλους εἶχεν, ἐν δὲ Καπιτωλίῳ νίκης ἐφεσώσης ἄρματι τὰς ἡνίας πάντες εἶδον ἀφειμένας ἐκ τῶν χειρῶν, ὥσπερ κρατεῖν μὴ δυναμένης· καὶ τὸν ἐν μεσοποταμίᾳ νήσῳ Γαῖου Καίσαρος ἀνδριάντα, μήτε σεισμοῦ γεγονότος, μήτε πνεύματος, ἀφ' ἐσπέρας μεταστροφέντα πρὸς τὰς ἀνοτολάς· ὃ φασὶ συμβῆναι περὶ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, ἐν αἷς οἱ περὶ Οὐεσπεσιανὸν ἐμφανῶς ἤδη τῶν πραγμάτων ἀντελαμβάνοντο. Καὶ τὸ περὶ τὸν Θύμβριν δὲ σύμπτωμα σημεῖον ἐποιοῦντο οἱ πολλοὶ μοχθηρόν. Ἦν μὲν γὰρ ὥρα, περὶ ἣν μάλιστα οἱ ποταμοὶ πλήθουσιν, ἀλλ' οὐπω τοιοῦτος ἦρθη πρότερον, οὐδ' ἀπώλεσε τοσαῦτα καὶ διέφθειρεν, ὑπερχυθεὶς καὶ κατακλύσας πολὺ μέρος τῆς πόλεως· πλεῖστον δ' ἐν ᾧ τὸν ἐπὶ πράσει διαπωλῶσι σῆτον, ὡς δεινὴν ἀπορίαν ἡμερῶν συχνοῶν κατασχεῖν.

Ε. Ἐπει δὲ τὰς Ἄλπεις κατέχοντες ἤδη προσηγγέλλοντο Καικίνας καὶ Θυάλης, Οὔτελλίῳ στρατηγούντες, ἐν Ῥώμῃ Δολοβέλλας, εὐπατριδῆς ἀνὴρ, ὑποψίαν παρεῖχε τοῖς μισθοφόροις νεώτερα φρονεῖν. Ἐκεῖνον μὲν οὖν, εἴτ' αὐτόν, εἴτ' ἄλλον δεδοικώς, εἰς πόλιν Ἀκύνιον παρέπεμψε παραθαβρόνας. Καταλέγων δὲ τῶν ἐν τέλει συνεκδήμους, ἔταξεν ἐν τούτοις καὶ Λεύκιον, τὸν Οὔτελλίου ἀδελφόν· οὔτε προσθεῖς οὐδὲν, οὔτ' ἀφελὼν, ἧς εἶχε τιμῆς. Ἰσχυρῶς δὲ καὶ τῆς μητρὸς ἐπεμελήθη τοῦ Οὔτελλίου καὶ τῆς γυναικὸς, ὅπως μηδὲν φοβήσονται περὶ αὐτῶν. Τῆς δὲ Ῥώμης φύλακα, Φλαουῖον Σαβῖνον, ἀδελφὸν Οὐεσπεσιανοῦ, κατέστησεν, εἴτε καὶ τοῦτο πράξας ἐπὶ τιμῇ Νέρωνος (παρ' ἐκείνου γὰρ εἰλήφει τὴν ἀρχὴν ὁ Σαβῖνος, ἀφείλετο δὲ Γάλλος αὐτόν), εἴτε μᾶλλον εὖνοιαν ἐνεδείκνυτο Οὐεσπεσιανῶ καὶ πίτιν, αὐξῶν Σαβῖνον. Αὐτὸς μὲν οὖν ἐν Βριξίλλῳ, πόλει τῆς Ἰταλίας, περὶ τὸν Ἡριδανὸν ἀπελείφθη· στρατηγὸς δὲ τῶν δυνάμεων ἐξέπεμψε Μάριόν τε Κέλσον καὶ Σουῖτώνιον Παυλίνον, ἔτι τε Γάλλον καὶ Σπουρίναν, ἄνδρας ἐνδόξους, χρήσασθαι δὲ μὴ δυνηθέντας ἐπὶ τῶν πραγμάτων, ὡς προηροῦντο, τοῖς ἑαυτῶν λογισμοῖς, δι' ἀταξίαν καὶ θρασύτητα τῶν στρατιωτῶν. Οὐ γὰρ ἠξίουσαν ἐτέρων ἀκούειν, ὡς παρ' αὐτῶν τοῦ αυτοκράτορος τὸ ἄρχειν ἔχοντος. Ἦν μὲν οὖν οὐδὲ τὰ τῶν πολέμιων ὑγιαίνοντα παντάπασιν, οὐδὲ χειροῦθη τοῖς ἡγεμόσιν, ἀλλ' ἔμπληκτα καὶ σοβαρὰ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. Οὐ μὴν ἀλλ' ἐκεῖνοις ἐμπειρία γε παρῆν τοῦ μάχεσθαι, καὶ τὸ κάμνειν ἐθάδες ὄντες οὐκ ἔφευγον. Οὔτοι δὲ μαλακοὶ μὲν ἦσαν ὑπὸ σχολῆς καὶ διαίτης ἀπολέμου, πλείστον χρόνον ἐν θεάτροις καὶ πανηγύρεσι καὶ παρὰ σκηνὴν βεβιωκότες, ὕβρει δὲ καὶ κόμπῳ ἐπαμπέχειν ἐβούλοντο, προσποιήσασθαι τὰς λειτουργίας ὡς κρείττονες ἀπαξιοῦντες, οὐχ ὡς ἀδύνατοι φέρειν. Ὁ δὲ Σπουρίνας προσβιαζόμενος αὐτοὺς ἐκινδύνευσεν μικρὸν ἐλθόντας ἀνελεῖν

αὐτόν. Ὑβρεως δὲ καὶ βλασφημίας οὐδεμιᾶς ἐφείσαντο, προδό-
την καὶ λυμεῶνα τῶν Καίσαρος καιρῶν καὶ πραγμάτων λέγοντες.
Ἔνιοι δὲ καὶ μεθυθέντες ἤδη νυκτὸς ἕλθον ἐπὶ τὴν σκηνὴν
ἐφόδιον αἰτοῦντες· εἶναι γὰρ αὐτοῖς πρὸς Καίσαρα βαδιστέον,
ὅπως ἐκεῖνου κατηγορήσωσιν.

ΣΤ. Ὦνησε δὲ τὰ πράγματα καὶ Σπουρίναν ἐν τῷ παραυτίκα
λοιδορία περὶ Πλακεντίαν γενομένη τῶν στρατιωτῶν. Οἱ γὰρ
Οὐίτελλίου, τοῖς τείχεσι προσβάλλοντες, ἐχλεύαζον τοὺς Ὀθω-
νος ἐστῶτας παρὰ τὰς ἐπάλξεις, σκηνηκούς καὶ πυρρίχιστάς καὶ
Πυθίων καὶ Ὀλυμπίων θεωροὺς, πολέμου δὲ καὶ στρατείας
ἀπείρους καὶ ἀθεάτους ἀποκαλοῦντες, καὶ μέγα φρονοῦντας
ἐπὶ τῷ γέροντος ἀνόπλου κεφαλὴν ἀποτεμεῖν (τὸν Γάλβαν λέ-
γοντες); εἰς δ' ἀγῶνα καὶ μάχην ἀνδρῶν οὐκ ἂν ἐκφρανῶς κατα-
βάντας. Οὕτω γὰρ ἐταράχθησαν ὑπὸ τούτων τῶν ὄνειδῶν καὶ
διεκάησαν, ὥστε προσπεσεῖν τῷ Σπουρίνα, δεόμενοι χρῆσθαι
καὶ προστάττειν αὐτοῖς, οὐδένα κίνδυνον, οὐδὲ πόνον, ἀπολε-
γομένοις. Ἰσχυρᾶς δὲ συστάσης τειχομαχίας, καὶ μηχανημάτων
πολλῶν προσαχθέντων, ἐκράτησαν οἱ τοῦ Σπουρίνα, καὶ φόνῳ
πολλῷ τοὺς ἐναντίους ἀποκρουσάμενοι, διετήρησεν ἔνδοξον
πόλιν καὶ τῶν Ἰταλῶν οὐδεμιᾶς ἤττον ἀνθοῦσαν. Ἦσαν δὲ καὶ
τᾶλλα τῶν Οὐίτελλίου στρατηγῶν οἱ Ὀθωνος ἐντυχεῖν ἀλυπό-
τεροι καὶ πόλεσι καὶ ιδιώταις. Ἐκείνων δὲ Καικίνας μὲν, οὔτε
φωνὴν, οὔτε σχῆμα, δημοτικὸς, ἀλλ' ἐπαχθὴς καὶ ἀλλόκοτος
σώματος μεγάλου, Γαλατικῶς ἀναξυρίσι καὶ χειρίσιν ἐνεσκευ-
ασμένος, σημείοις καὶ ἄρχουσι Ῥωμαϊκοῖς διαλεγόμενος. Καὶ τὴν
γυναῖκα παρέπεμπον αὐτῷ λογάδην ἵππεῖς ὄχουμένην ἵππῳ,
κεκοσμημένην ἐπιφανῶς. Φάβιον δὲ Οὐάλεντα, τὸν ἕτερον στρα-
τηγόν, οὔτε ἀρπαγαὶ πολεμίων, οὔτε κλοπαὶ καὶ δωροδοκίαι
παρὰ συμμάχων, ἐνεπίμπλασαν χρηματιζόμενον· ἀλλὰ καὶ
ἐδόκει διὰ τοῦτο βραδέως ὀδεύων ὑσερῆσαι τῆς προτέρας μάχης.

Οἱ δὲ τῶν Καικίνων αἰτιῶνται, σπεύδοντα τὴν νίκην ἑαυτοῦ γενέσθαι, πρὶν ἐκείνον ἐλθεῖν, ἄλλοις τε μικροτέροις περιπεσεῖν ἁμαρτήμασι, καὶ μάχην οὐ κατὰ καιρὸν, οὐδὲ γενναίως, συνάψαι, μικροῦ πάντα τὰ πράγματα διαφθείρασαν αὐτοῖς.

Ζ. Ἐπεὶ γὰρ ἀποκρουθεὶς τῆς Πλακεντίας ὁ Καικίνας ἐπὶ Κρεμώνην ὄρμησεν, ἐτέραν πόλιν εὐδαίμονα καὶ μεγάλην, πρῶτος μὲν Ἄνιος Γάλλος, πρὸς Πλακεντίαν Σπουρίνα βοηθῶν, ὡς ἤκουσε καθ' ὁδὸν, τοὺς Πλακεντίους περιγεγονέναι, κινδυνεύειν δὲ τοὺς ἐν Κρεμῶνῃ, μετήγαγεν ἐκεῖ τὸ σράτευμα, καὶ κατεσρατοπέδευσε πλησίον τῶν πολεμίων. Ἐπειτα καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστος ἐβοήθει τῷ στρατηγῷ. Τοῦ δὲ Καικίνα λοχίσαντος εἰς λάσια χωρία καὶ ὑλώδη πολλοὺς ὀπλίτας, [τοῦς] ἵππεῖς δὲ προξελάσαι κελεύσαντος, κἂν συνάψωσιν οἱ πολέμιοι, κατὰ μικρὸν ἀναχωρεῖν, καὶ ἀναφεύγειν, ἄχρις ἂν ὑπάγοντες οὕτως ἐμβάλωσιν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐνέδραν, ἐξήγγειλαν αὐτόμολοι τῷ Κέλσῳ. Καὶ οὗτος μὲν ἵππεῦσιν ἀγαθοῖς ἀντεξελάσας, πεφυλαγμένως δὲ χρώμενος τῇ διώξει, καὶ τὴν ἐνέδραν περισχῶν καὶ συνταράξας, ἐκάλει τοὺς ὀπλίτας ἐκ τοῦ στρατοπέδου. Καὶ δοκοῦσιν ἂν ἐπελθόντες ἐν καιρῷ μηδένα λιπεῖν τῶν πολεμίων, ἀλλὰ πᾶν τὸ μετὰ Καικίνα σράτευμα συντρίψαι καὶ ἀνελεῖν, ἐπιτιμώμενοι τοῖς ἵππεῦσι· νυνὶ δ' ὁ Παυλῖνος, ὅψε καὶ σχολῇ προσβοηθήσας, αἰτίαν ἔσχεν ἐνδεέστερον τῆς δόξης στρατηγῆσαι δι' εὐλάβειαν. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν στρατιωτῶν καὶ προδοσίαν ἐνεκάλουν αὐτῷ, καὶ παρώξυναν τὸν Ὄθωνα μεγαληγοροῦντες, ὡς νενικηκότων αὐτῶν, τῆς δὲ νίκης οὐκ ἐπίπαν προσελθοῖσιν κακίῃ τῶν στρατηγῶν· ὁ δ' Ὄθων οὐχ οὕτως ἐπίστρευν αὐτοῖς, ὡς ἐβούλετο μὴ δοκεῖν ἀπιστεῖν. Ἐπεμφεν οὖν Τιτιανὸν ἐπὶ τὰ στρατεύματα, τὸν ἀδελφόν, καὶ Πρόκλον, τὸν ἑπαρχον, ἕς εἶχεν ἔργῳ τὴν πᾶσαν ἀρχήν, πρόσχημα δ' ἦν ὁ Τιτιανός. Οἱ δὲ περὶ τὸν Κέλσον καὶ Παυλῖνον ἄλλως ἐφείλοντο συμβούλων

ὄνομα καὶ φίλων, ἐξουσίαν καὶ δύναμιν ἐν τοῖς πράγμασι μηδελίαν ἔχοντες. Ἦν δὲ θορυβώδη καὶ τὰ παρὰ τοῖς πολεμίοις, μάλιστα δὲ τοῖς ὑπὸ τῷ Οὐάλεντι· καὶ τῆς περὶ τὴν ἐνέδραν μάχης ἀπαγγελθείσης, ἐχάλεπαινον, ὅτι μὴ παρεγένοντο, μηδ' ἤμυναν, ἀνδρῶν τοσοῦτων ἀποθανόντων. Μόλις δὲ πείσας καὶ παραιτησάμενος ὠρμημένους αὐτὸν βάλλειν, ἀνέζευξε, καὶ συνῆψε τοῖς περὶ Καικίαν.

Η. Ὁ δ' Ὄθων, παραγενόμενος εἰς τὸ Βητριάκον εἰς τὸ στρατόπεδον (ἔστι δὲ πολίχνη πλησίον Κρεμώνης τὸ Βητριάκον), ἐβουλεύετο περὶ τῆς μάχης· καὶ Πρόκλω μὲν ἐδόκει καὶ Τιτιανῷ, τῶν στρατευμάτων ὄντων προθύμων καὶ προσφάτου τῆς νίκης, διαγωνίσασθαι, καὶ μὴ καθῆσθαι τὴν ἀκμὴν ἀμβλύοντα τῆς δυνάμεως, καὶ περιμένοντα Οὐιτέλλιον αὐτὸν ἐκ Γαλατίας ἐπελθεῖν. Παυλῖνος δὲ τοῖς μὲν πολεμίοις ἔφη πάντα, μεθ' ὧν μαχοῦνται, παρεῖναι, καὶ μηδὲν ἐνδεῖν, Ὄθωνι δὲ τῆς ἤδη παρουσίας οὐκ ἐλάττονα προσδόκιμον εἶναι δύναμιν ἐκ Μυσίας καὶ Παννονίας, ἂν τὸν αὐτοῦ περιμένη καιρὸν, ἀλλὰ μὴ στρατηγῆ πρὸς τὸν τῶν πολεμίων. Οὐ γὰρ ἀμβλυτέροις γε χρῆσεσθαι τότε τοῖς νῦν θαρρόυσιν ἀπ' ἐλατόνων, ἂν πλείονας τοὺς ἀγωνιζομένους προσλάβωσιν, ἀλλ' ἐκ περιουσίας ἀγωνισέσθαι. Καὶ χωρὶς δὲ τούτου τὴν διατριβὴν εἶναι πρὸς αὐτῶν ἐν ἀφθόνοις πᾶσιν ὄντων· ἐκείνοις δὲ τὸν χρόνον ἀπορίαν παρέξουσιν τῶν ἀναγκαίων ἐν πολεμίᾳ καθεζομένοις. Ταῦτα λέγοντι Παυλίνῳ Μάρκῳ Κέλσῳ ἐγένετο σύμφηρος. Ἄννιος δὲ Γάλλος οὐ παρῆν μὲν, ἀλλ' ἐθεραπεύετο πεπτωκῶς ἀφ' ἵππου· γράψαντος δ' Ὄθωνος αὐτῷ, συμβούλευς μὴ σπεύδειν, ἀλλὰ τὴν ἐκ Μυσίας περιμένειν δύναμιν, ἥδη καθ' ὁδὸν οὔσαν. Οὐ μὲν ἐπέθετο τούτοις, ἀλλ' ἐκράτησαν οἱ πρὸς τὴν μάχην παρορμῶντες.

Θ. Αἰτίαι δὲ πλείονες ἄλλαι ὑπ' ἄλλων λέγονται· προδήλως

δ' οἱ στρατηγικοὶ προσαγορευόμενοι καὶ τάξιν ἔχοντες δορυφόρων, τότε μᾶλλον ἀληθινῆς γευόμενοι στρατείας, καὶ τὰς ἐν Ἱώμῃ διατριβὰς καὶ διαίτας ἀπολέμους καὶ πανηγυρικός ποθεοῦντες, οὐκ ἦσαν καθεκτοὶ σπεύδοντες ἐπὶ τὴν μάχην, ὡς εὐθὺς ἐξ ἐπιδρομῆς ἀναρπασόμενοι τοὺς ἐναντίους. Δοκεῖ δὲ μὴ' αὐτὸς Ὅθων ἐξαναφέρειν ἔτι πρὸς τὴν ἀδελότητα, μὴδ' ὑπομένειν ἀθεία καὶ μαλακότητι τοὺς περὶ τῶν δεινῶν ἐκλογισμούς· ἐκπονούμενος δὲ ταῖς φροντίσι, σπεύδειν ἐγκαλυψάμενος, ὡσπερ ἀπὸ κρημνοῦ, μεθεῖναι τὰ πράγματα πρὸς τὸ συντυχόν. Καὶ τοῦτο μὲν διηγείτο Σεκοῦνδος, ὁ ῥήτωρ, ἐπὶ τῶν ἐπιστολῶν γενόμενος τοῦ Ὅθωνος. Ἐτέρων δ' ἦν ἀκούειν, ὅτι τοῖς στρατεύμασιν ἀμφοτέροις παρίσαντο ὄρμαι πολλὰ *ὡς* εἰς ταῦτό συνελθεῖν· καὶ μάλιστα μὲν, αὐτοὺς ὁμοφρονήσαντας ἐκ τῶν παρόντων ἡγεμονικῶν ἐλέσθαι τὸν ἀριστον· εἰ δὲ μὴ, τὴν σύγκλητον ὁμοῦ καθίσαντας, ἐφείναι τὴν αἴρεσιν ἐκείνη τοῦ αὐτοκράτορος. Καὶ οὐκ ἀπεικός ἐστι, μηδετέρου τότε τῶν προσαγορευομένων αὐτοκρατόρων εὐδοκιμοῦντος, ἐπιπίπτειν τοιοούτους διαλογισμούς [τοῖς] γνησίοις καὶ διαπόναις καὶ σωφρονοῦσι τῶν στρατιωτῶν, ὡς ἔχθιστον εἶη καὶ δεινόν, ἃ πάλαι διὰ Σύλλαν καὶ Μάριον, εἶτα Καίσαρα καὶ Πομπήϊον, φικτεῖροντο δρῶντες ἀλλήλους καὶ πάσχοντες οἱ πολῖται, ταῦτα νῦν ὑπομένειν, ἢ Οὐιτελλίῳ λαιμαργίας καὶ οἰνοφλυγίας, ἢ τρυφῆς καὶ ἀκολασίας Ὅθωνι τὴν ἡγεμονίαν χορήγημα προθεμένους. Ταῦτ' οὖν ὑπονοοῦσι τοὺς τε περὶ τὸν Κέλσον αἰσθανομένους, ἐμβαλεῖν διατριβὴν, ἐλπίζοντας ἄνευ μάχης καὶ πόνων κριθήσεσθαι τὰ πράγματα· καὶ τοὺς περὶ τὸν Ὅθωνα, φοβουμένους ἐπιταχῦναι τὴν μάχην.

I. Αὐτὸς δὲ πάλιν εἰς Βριξίλλον ἀνεχώρησε, καὶ τοῦτο προσεξάμαρτων, οὐχ ὅτι *τοῦτο* μόνον τὴν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ παρίντος αἰδῶ καὶ φιλοτιμίαν ἀφείλε τῶν ἀγωνιζομένων, ἀλλὰ

καὶ τοὺς ἐρρωμένους αὐτοὺς καὶ προθυμοτάτους δι' αὐτὸν ἵππεῖς καὶ πέλους ἀπαγαγῶν, φυλακὴν τοῦ σώματος, ὡς περὶ τι σῶμα τῆς δυνάμεως ἀπέκοψε. Συνέβη δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ περὶ τὸν Ἰριδανὸν ἀγῶνα γενέσθαι, τοῦ μὲν Καικίνα ζευγύνοντος τὴν διάβασιν, τῶν δ' Ὀθωνος εἰργόντων καὶ προσμαχόμενων. Ὡς δ' οὐδὲν ἐπέβαινον, ἐνθεμένων εἰς τὰ πλοῖα δᾶδα, θείου καὶ πίττης ἀνάπλεων, διὰ τοῦ πόρου πνεῦμα προσπεσὼν ἄρνω τὴν παρεσκευασμένην ὕλην ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἐξεφρίπιζε. Καπνοῦ δὲ πρῶτον, εἶτα λαμπρᾶς φλογὸς ἐκπεσούσης, ταραττόμενοι καὶ ἀποπηδῶντες εἰς τὸν ποταμὸν, τάς τε ναῦς ἀνέτρεπον, καὶ τὰ σώματα ταῖς πολεμίσις μετὰ γέλιωτος παρεῖχον. Οἱ δὲ Γερμανοί, τοῖς Ὀθωνος μονομάχοις περὶ νησίδα τοῦ ποταμοῦ προσμίζαντες, ἐκράτησαν καὶ διέφθειραν αὐτῶν οὐκ ὀλίγους.

ΙΑ. Γενομένων δὲ τούτων, καὶ τῶν ἐν Βητριάκῳ στρατιωτῶν τοῦ Ὀθωνος ἐκφερομένων μετ' ὀργῆς ἐπὶ τὴν μάχην, προήγαγεν αὐτοὺς ὁ Πρόκλος ἐκ τοῦ Βητριάκου, καὶ κατεστρατοπέδευσεν ἀπὸ πεντήκοντα σταδίων οὕτως ἀπείρως καὶ καταγελάσως, ὥς, τῆς μὲν ὥρας ἐαρινῆς οὔτης, τῶν δὲ κύκλῳ πεδίων πολλὰ νάματα καὶ ποταμοὺς ἀενάους ἐχόντων, ὕδατος σπάνει πιέζεσθαι. Τῇ δ' ὑπεραία βουλόμενοι προάγειν ἐπὶ τοὺς πολεμίους, ὄδον οὐκ ἐλάττονα σταδίων ἑκατὸν, οἱ περὶ τὸν Παυλίνον οὐκ εἶων, ἀλλ' ᾤοντο δεῖν περιμένειν, καὶ μὴ προπονεῖν ἑαυτοὺς, μηδ' εὐθὺς ἐκ πορείας μάχην τίθεσθαι πρὸς ἄνδρας ὀπλισμένους καὶ παρατεταγμένους καθ' ἡσυχίαν, ἐν ὅσῳ χρόνῳ προΐασιν αὐτοὶ τσαύτην ὄδον, ἀναμεμιγμένων ὑποζυγίων καὶ ἀκολούθων. Οὔσης δὲ περὶ τούτων ἀντιλογίης ἐν ταῖς στρατηγούσις, ἦλθε παρ' Ὀθωνος ἵππεὺς τῶν καλουμένων Νομάδων, γράμματα κομίζων, κελεύοντα μὴ μένειν, μηδὲ διατρίβειν, ἀλλ' ἄγειν εὐθὺς ἐπὶ τοὺς πολεμίους. Ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἄραντες

ἐχώρου· ὁ δὲ Καίλινας πυθόμενος τὴν ἔφοδον αὐτῶν ἐθορυβήθη, καὶ κατὰ σπουδὴν ἀπολιπὼν τὰ ἔργα καὶ τὸν ποταμὸν, ἦκεν εἰς τὸ στρατόπεδον. Ὁπλισμένων δ' ἤδη τῶν πολλῶν, καὶ τὸ σύνθημα παραλαμβανόντων παρὰ τοῦ Οὐάλεντος, ἐν ὅσῳ τὴν τάξιν διελάγχανε τὰ τάγματα, τοὺς ἀρίστους τῶν ἰππέων προσῆπεμψαν.

IB. Ἐμπίπτει δὲ τοῖς προτεταγμένοις τῶν Ὀθωνος ἐκδήτινος αἰτίας δόξα καὶ λόγος, ὡς μεταβαλουμένων τῶν Οὐίτελλίου στρατηγῶν πρὸς αὐτούς. Ὡς οὖν ἐγγύς ἦσαν, ἠσπάσαντο φιλίως, συστρατιώτας προσαγορεύσαντες. Ἐκείνων δὲ τὴν προσαγόρευσιν οὐκ εὐμενῶς, ἀλλὰ μετὰ θυμοῦ καὶ φωνῆς πολεμικῆς, ἀμειψαμένων, τοῖς μὲν ἀσπασταμένοις ἀθυρία, τοῖς δὲ λοιποῖς ὑπόνοια κατὰ τῶν ἀσπασαμένων, ὡς προδιδόντων, παρέστη. Καὶ τοῦτο πρῶτον αὐτοὺς ἐτάραξεν, ἤδη τῶν πολεμίων ἐν χερσὶν ὄντων. Εἶτα τῶν ἄλλων οὐδὲν ἦν κύριον γινόμενον, ἀλλὰ πολλὴν μὲν ἀταξίαν τὰ σκευοφόρα τοῖς μαχομένοις ἐμπλαζόμενα παρείχε, πολλοὺς δὲ τὰ χωρία διασπασμοὺς ἐποίει, τάφρων ὄντα μεσὰ καὶ ὀρυγμάτων, ἃ φοβούμενοι καὶ περιόντες ἠναγκάζοντο φύρδην καὶ κατὰ μέρη πολλὰ συμπλέκεσθαι τοῖς ἐναντίοις. Μόναί δὲ δύο λεγεῶνες (οὕτω γὰρ τὰ τάγματα Ῥωμαῖοι καλοῦσιν), ἐπίκλησιν, ἡ μὲν Οὐίτελλίου, Ἄρπαξ, ἡ δὲ Ὀθωνος, Βοηθός, εἰς πεδίον ἐξελιξασαὶ ψιλὸν καὶ ἀναπεπταμένον, μόνιμόν τινα μάχην, συμπεσοῦσαι φαλαγγηδόν, ἐμάχοντο πολὺν χρόνον. Οἱ μὲν οὖν Ὀθωνος ἄνδρες ἦσαν εὖρωσοι καὶ ἀγαθοί, πολέμου δὲ καὶ μάχης τότε πρῶτον πεῖραν λαμβάνοντες· οἱ δὲ Οὐίτελλίου πολλῶν ἀγώνων ἐθάδες, ἤδη γηραιοὶ καὶ παρακμάζοντες. Ὁρμήσαντες οὖν ἐπ' αὐτοὺς οἱ Ὀθωνος, ἐώσαντο, καὶ τὸν ἀετὸν ἀφείλοντο, πάντας ὁμοῦ τι τοὺς προμάχους ἀποκτείναντες· οἱ δ', ὑπ' αἰσχύνης καὶ ὀργῆς ἐμπεσόντες αὐτοῖς, τὸν τε πρεσβευτὴν τοῦ τάγματος, Ὀρφίδιον, ἔκτειναν, καὶ πολλὰ τῶν σημεῖων

ἤρπασάν. Τοῖς δὲ μονομάχοις, ἐμπειρίαν τε καὶ θάρσος ἔχειν πρὸς τὰς συμπλοκάς δοκοῦσιν, ἐπήγαγεν Οὐάρος Ἀλφῆνος τοὺς καλουμένους Βατάβους. Εἰσὶ δὲ Γερμανῶν ἵππεῖς ἄριστοι, νῆσον οἰκοῦντες ὑπὸ τοῦ Ῥήνου περιρρέομένην. Τούτους ὀλίγοι μὲν τῶν μονομάχων ὑπέστησαν, οἱ δὲ πλεῖστοι, φεύγοντες ἐπὶ τὸν ποταμὸν, ἐπίπτουσιν εἰς σπείρας τῶν πολεμίων αὐτόθι τεταγμένας, ὑπ' ὧν ἀμυνόμενοι πάντες ὁμαλῶς διεφθάρησαν. Αἵτχιςα δ' ἠγωνίσαντο πάντων οἱ στρατηγικοί, μηδ' ὅσον ἐν χερσὶ γενέσθαι τοὺς ἐναντίους ὑπομείναντες, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀηττήτους ἔτι φόβου καὶ ταραχῆς ἀνεπίμπλασαν, φεύγοντες δι' αὐτῶν. Οὐ μὴν ἀλλὰ πολλοί γε τῶν Ὀθωνος, νενικηκότες τοὺς καθ' αὐτούς, ἐβιάσαντο καὶ διεξέπεσον διὰ τῶν πολεμίων κρατούντων εἰς τὸ στρατόπεδον.

ΙΓ. Τῶν δὲ στρατηγῶν οὔτε Πρόκλος, οὔτε Παυλῖνος, συνεισελθεῖν ἐτόλμησαν, ἀλλ' ἐξέκλιναν, φοβούμενοι τοὺς στρατιώτας ἤδη τὴν αἰτίαν ἐπὶ τοὺς στρατηγοὺς τρέποντας. Ἄννιος δὲ Γάλλος ἀνελάμβανεν ἐν τῇ πόλει καὶ παρεμυθεῖτο τοὺς ἐκ τῆς μάχης συλληγομένους, ὡς ἀγχωμάλου γεγεννημένης, καὶ πολλοῖς κεκρατηκότες μέρεσι τῶν πολεμίων. Μάριος δὲ Κέλσος, τοὺς ἐν τέλει συναγαγὼν, ἐκέλευσε σκοπεῖν τὸ κρινόν, ὡς ἐπὶ συμφορᾷ τηλικαύτῃ καὶ φόνῳ τοσοῦτῳ πολιτῶν μηδ' Ὀθωνος, εἴπερ ἀνὴρ ἀγαθός ἐστιν, ἐβελήσοντος ἔτι πειραῖσθαι τῆς τύχης, ὅπου καὶ Κάτων καὶ Σκιπίων, Καίσαρι κρατοῦντι μετὰ Φάρσαλον εἶξαι μὴ θελήσαντες, αἰτίαν ἔχουσιν, ὡς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἀνδρας ἐν Λιβύῃ παραναλώσαντες οὐκ ἀναγκαίως, καίπερ ἀγωνιζόμενοι περὶ τῆς Ῥωμαίων ἐλευθερίας. Τὰ γὰρ ἄλλα κοινὴν ἢ τύχην παρέχουσα πᾶσιν ἑαυτὴν, ἐν οὐκ ἀφαιρεῖται τῶν ἀγαθῶν, τὸ, κὰν παίσωσιν, εὐλογισεῖν πρὸς τὰ συντυγχάνοντα. Ταῦτα λέγων ἔπειθε τοὺς ἡγεμονικοὺς. Ἐπεὶ δὲ πειρώμενοι τοὺς στρατιώτας ἐώρων εἰρήνης δεομένους, καὶ Τιτιανὸς

ἐκέλευε πρὸςθεύειν ὑπὲρ ὁμονοίας, ἔδοξε Κέλσῳ καὶ Γάλλῳ βαδίζειν καὶ διαλέγεσθαι τοῖς περὶ τὸν Καικίαν καὶ Οὐάλεντα. Βαδίζουσι δ' αὐτοῖς ἀπήντησαν ἑκατοντάρχαι, τὴν μὲν δύναμιν ἤδη κεκινημένην λέγοντες ἐρχομένην ἐπὶ τὸ Βητριακόν, αὐτοὶ δ' ὑπὸ τῶν στρατηγῶν ἀπεσάλλθαι περὶ ὁμονοίας. Ἐπαινέσαντες οὖν οἱ περὶ τὸν Κέλσον ἐκέλευσαν αὐτοὺς ἀναστρέψαντας πάλιν, ἀπαντᾶν μετ' αὐτῶν τοῖς περὶ τὸν Καικίαν. Ἐπεὶ δ' ἐγγὺς ἦσαν, ἐκινδύνευσεν ὁ Κέλσος. Ἔτυχον γὰρ οἱ περὶ τὴν ἐνέδραν ἠττημένοι πρότερον ἰππεῖς προεξελαύνοντες. Ὡς οὖν προσιόντα τὸν Κέλσον κατεΐδον, εὐθὺς βοήσαντες ὤρμησαν ἐπ' αὐτόν. Οἱ δ' ἑκατοντάρχαι πρόεζησαν ἀνείργοντες· καὶ τῶν ἄλλων λοχαγῶν φείδεσθαι βοιώντων, οἱ περὶ τὸν Καικίαν πυθόμενοι καὶ προσελάσαντες, τὴν ἀκοσμίαν ταχὺ τῶν ἰππέων ἔπαυσαν, τὸν δὲ Κέλσον ἀσπασάμενοι φιλοφρόνως, ἐβάδιζον μετ' αὐτῶν εἰς τὸ Βητριακόν. Ἐν δὲ τούτῳ μετάνοια Τιτιανὸν ἔσχεν ἐκπέμψαντα τοὺς πρέσβεις, καὶ τῶν στρατιωτῶν τοὺς θρασυνομένους αἰθῆς ἀνεβίβαζεν ἐπὶ τὰ τεῖχη, καὶ τοὺς ἄλλους παρεκάλει βοηθεῖν. Τοῦ δὲ Καικίνα προσελάσαντος τῷ ἵππῳ, καὶ τὴν δεξιὰν ὀρέγοντος, οὐδεὶς ἀντέσχεν· ἀλλ' οἱ μὲν ἀπὸ τῶν τειχῶν ἠσπάζοντο τοὺς στρατιώτας, οἱ δὲ, τὰς πύλας ἀνοίξαντες ἐξήσαν καὶ ἀνemieγνυτο τοῖς προσήκουσιν. Ἠδίκηει δ' οὐδεὶς, ἀλλὰ καὶ φιλοφροσύναι καὶ δεξιώσεις ἦσαν. Ὁμοσαν δὲ πάντες περὶ τοῦ Οὐίτελλίου, καὶ προσεχώρησαν.

ΙΑ. Οὕτω μὲν οἱ πλείστοι τῶν παραγενομένων ἀπαγγέλλουσι γενέσθαι τὴν μάχην, οὐδ' αὐτοὶ σαφῶς ὁμολογοῦντες εἰδέναι τὰ καθ' ἕκαστα διὰ τὴν ἀταξίαν καὶ τὴν ἀνωμαλίαν. Ἐλοὶ δ' ὕπερον ὀδεύοντι διὰ τοῦ πεδίου Μέστριος Φλωρός, ἀνὴρ ὑπατικὸς, τῶν τότε μὴ κατὰ γνώμην, ἀλλ' ἀνάγκη, μετὰ τοῦ Ὀθωνος γενομένων, νεῶν ὄντα παλαιὸν ἐπιδείξας, διηγεῖτο μετὰ τὴν μάχην ἐπελθὼν ἰδεῖν νεκρῶν σωρὸν τηλικούτον, ὥς

τοὺς ἐπιπολῆς ἀπτεσθαι τῶν ἐναντίων. Καὶ τὴν αἰτίαν ἔρη ζιτῶν οὐτ' αὐτὸς εὐρεῖν, οὔτε παρ' ἄλλου του πιθέσθαι. Θνήσκειν μὲν γὰρ παρὰ τοῖς ἐμφυλίαις πολέμοις, ὅταν τροπὴ γένηται, πλείονας εἰκὸς ἔσι, τῷ μηδένα ζωγρεῖν· χρῆσθαι γὰρ οὐκ ἔσι τοῖς ἀλισκομένοις. Ἡ δ' ἐπὶ τοσοῦτον σωρεία καὶ συμφορήσις οὐκ ἔχει τὴν αἰτίαν εὐσυλλόγιστον.

IE. Τῷ δ' Ὀθωνι πρῶτον μὲν ἀσαφῆς, ὥσπερ εἴωθε, περὶ τῶν τηλικούτων προσέπεσε λόγος· ἐπεὶ δὲ καὶ τετρωμένοι τινὲς ἦκον ἐκ τῆς μάχης ἀπαγγέλλοντες, τοὺς μὲν φίλους ἦττον ἂν τις ἐθαύμασεν οὐκ ἐῶντας ἀπαγορεύειν, ἀλλὰ θαρρῆν παρακελευομένους· τὸ δὲ τῶν στρατιωτῶν πάθος ἅπασαν ὑπερέβαλε πίσιν, ὡς οὐκ ἀπῆλθεν, οὐδὲ μετέστη πρὸς τοὺς κρατοῦντας, οὐδ' ὠφθη. τὸ καθ' αὐτὸ ζητοῦν, ἀπεγνωσμένου τοῦ ἡγεμόνος, πάντες δ' ὁμαλῶς ἐπὶ βύρας ἦλθον, ἐκάλουν αὐτοκράτορα προσελθόντες, ἐγένοντο προσρόπαιοι, μετὰ βοῆς καὶ ἰκεσίας χειρῶν ἦπτοντο, προσέπιπτον, ἐδάκρουν, ἐδέοντο μὴ σφᾶς ἐγκαταλιπεῖν, μηδὲ προδοῦναι τοῖς πολεμίοις, ἀλλὰ χρῆσθαι, μέχρις ἂν ἐμπνέωσι, καὶ ψυχαῖς καὶ σώμασιν ὑπὲρ αὐτοῦ. Ταῦτα ὁμοῦ πάντες ἰκέτευον. Εἷς δὲ τῶν ἀφανεσέρων, ἀνατείνας τὸ ξίφος, καὶ εἰπὼν· « Ἴσθι, Καῖσαρ, οὕτως ὑπὲρ σοῦ παρα- » τεταγμένους ἅπαντας »· ἀπέσφαξεν ἑαυτόν. Ἀλλὰ τούτων οὐδὲν ἐπέκλασε τὸν Ὀθωνα· φαιδρῷ δὲ καὶ καθεστῶτι προσώπῳ πανταχόσε τὰς ὄψεις περιαγαγών· « Ταύτην (εἶπεν), ὧ συστρα- » τιῶται, τὴν ἡμέραν ἐκείνης, ἐν ἧ με πρῶτον ἐποιήσατε αὐ- » τοκράτορα, μακαριωτέραν ἡγοῦμαι, τοιοῦτους ὀρῶν ὑμᾶς, » καὶ τηλικούτων ἀξιούμενος· ἀλλὰ μὴ μείζονος ἀποσπερεῖτε, » τοῦ καλῶς ἀποθανεῖν ὑπὲρ τοσοῦτων καὶ τοιοῦτων πολιτῶν. » Εἰ τῆς Ῥωμαίων ἡγεμονίας ἄξιος γέγονα, δεῖ με τῆς ἐμῆς » ψυχῆς ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀφειδεῖν. Οἶδα τὴν νίκην τοῖς » ἐναντίοις οὐδὲ βεβαίαν, οὐδ' ἰσχυράν, οὔσαν. Ἀπαγγέλλουσι τὴν

» τὴν ἐκ Μυσίας ἡμῶν δύναμιν οὐ πολλῶν ἡμερῶν ὁδὸν ἀπ-
 » ἔχειν ἤδη καταβαίνουσαν ἐπὶ τὸν Ἀδρίαν. Ἀσία καὶ Συρία
 » καὶ Αἴγυπτος, καὶ τὰ πολεμοῦντα Ἰουδαίους στρατεύματα
 » μεθ' ἡμῶν, ἢ τε σύγκλητος παρ' ἡμῖν, καὶ τέκνα τῶν ἐναν-
 » τίων, καὶ γυναῖκες. Ἄλλ' οὐκ ἔστι πρὸς Ἀννίβαν, οὐδὲ Πύρ-
 » ρον, οὐδὲ Κίμβρους, ὁ πόλεμος ὑπὲρ τῆς Ἰταλίας, ἀλλὰ,
 » Ῥωμαίοις πολεμοῦντες ἀμφοτέρω, τὴν πατρίδα καὶ νικῶντες
 » ἀδικοῦμεν καὶ νικώμενοι. Καὶ γὰρ τὸ ἀγαθὸν τοῦ κρατοῦν-
 » τος ἐκείνη κακὸν ἐστίν. Πιστεύσατε *πολλάκις*, ὅτι δύναμαι
 » κάλλιον ἀποθανεῖν, ἢ ἄρχειν. Οὐ γὰρ ὄρω, τί τηλικούτον
 » Ῥωμαίοις ὄφελος ἔσομαι κρατήσας, ἢ λίκον ἐπιδοῦς ἑμαυτὸν
 » ὑπὲρ εἰρήνης καὶ ὁμοιοῦς, καὶ τοῦ μὴ πάλιν ἡμέραν τοιαύ-
 » τῃ ἐπιθεῖν τὴν Ἰταλίαν ».

Ις. Τοιαῦτα διαλεχθεὶς, καὶ πρὸς τοὺς ἐνίσασθαι καὶ
 παρακαλεῖν ἐπιχειροῦντας ἀπισχυρισάμενος, τοῖς τε φίλοις
 ἐκέλευεν ἀπαλλάττεσθαι, καὶ τῶν συγκλητικῶν τοῖς παροῦσι
 τοῖς δὲ ἀπιοῦσιν ἐπέσειλλε καὶ γράμματα πρὸς τὰς πόλεις,
 ὅπως παρακομισθῶσιν ἐντίμως καὶ μετ' ἀσφαλείας. Προσαγαγό-
 μενος δὲ τὸν ἀδελφιδοῦν, Κοκκήϊον, ἔτι μειράκιον ὄντα, θάρ-
 ρεῖν παρεκάλει, καὶ μὴ δεδιέναι Οὐιτέλλιον, οὗ καὶ μητέρα καὶ
 γενεάν καὶ γυναῖκα αὐτὸς, ὥσπερ οἰκειῶν κηδόμενος, διεψύ-
 λαξε. Διὰ τοῦτο γὰρ οὐδὲ θέσθαι παῖδα βουλόμενον αὐτὸν,
 ἀλλ' ἀναβαλέσθαι, *μνημονεύειν, ὅτι Καῖσαρ ἀθετεῖ τὴν εἰς-
 ποίησιν* ὅπως συνάρχου, κρατήσαντος αὐτοῦ, μὴ προαπόλοιτο
 πταίσαντος. « Ἐκεῖνο δ' (εἶπεν), ὦ παῖ, παρεγγυῶμαί σοι τελευ-
 » ταῖον, μήτ' ἐπιλαθέσθαι παντάπασιν, μήτ' ἄγαν μνημονεύειν,
 » ὅτι Καίσαρα θεῖον ἔσχες ». Γενόμενος δ' ἀπὸ τούτων,
 μετὰ μικρὸν ἤκουσε θορύβου καὶ βοῆς ἐπὶ θύραις. Οἱ γὰρ
 στρατιῶται τῶν συγκλητικῶν τοῖς ἀπιοῦσι διηπεύουσαν ἀποσφά-
 ζειν, εἰ μὴ παραμενοῦσιν, ἀλλ' οἰχήσονται τὸν αὐτοκράτορα

καταλιπόντες. Πάλιν οὖν προῆλθεν ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν φοβηθεῖς, καὶ τοὺς στρατιώτας οὐκέτι δεητικός, οὐδὲ πρᾶος, ἀλλὰ τραχὺς ὄφθεις, καὶ μετ' ὀργῆς εἰς τὸ θορυβοῦν μάλιστα διαβλέψας, ἀπελθεῖν ἐποίησεν εἰζαντας καὶ διατρέσαντας.

ΙΖ. Ἡδὴ δ' ἐσπέρας οὐσης, ἐδίψησε, καὶ πίων ὀλίγον ὕδατος, δυεῖν ὄντων αὐτῷ ξιφῶν, ἑκατέρου κατεμάνθανε τὸ σπᾶσμα πολὺν χρόνον, καὶ τὸ ἕτερον ἀπέδωκε, θάτερον δ' εἰς τὰς ἀγκάλας ἀναλαβὼν, τοὺς οἰκέτας προσεκαλεῖτο· καὶ φιλοφρονούμενος διένεμε τῶν χρημάτων, τῷ μὲν πλεόν, τῷ δ' ἔλαττον, οὐχ ὥσπερ ἀλλοτρίων ἀφειδῶν, ἀλλὰ τὸ κατ' ἀξίαν καὶ τὸ μέτριον ἐπιμελῶς φυλάττων. Ἀποπέμψας δὲ τούτους, ἤδη τὸ λοιπὸν ἀνεπαύετο τῆς νυκτός, ὥστε τοὺς κατευνασὰς αἰσθάνεσθαι βαθείως αὐτοῦ καθεύδοντος. Ὁρθροῦ δὲ καλέσας ἀπελεύθερον, ᾧ συνδιώκησε τὰ περὶ τοὺς συγκλητικούς, μαθεῖν προσέταξε· καὶ πυθόμενος, γεγονέναι τοῖς ἀπερχομένοις, ὧν ἕκαστος ἔχρηξεν· «Ἴθι τοίνυν (ἔφη) σὺ, καὶ ποιεῖ τοῖς στρατιώταις ἐμφανῆ σεαυτὸν, εἰ μὴ θέλεις κακῶς ὑπ' αὐτῶν ἀποθανεῖν, ὡς ἐμοὶ συμπράξας τὸν θάνατον». Ἐξελθόντος δὲ τοῦ ἀνθρώπου, τὸ ξίφος ὑποσήσας ὀρθὸν ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ, καὶ περιπεσὼν ἀνωθεν, ὅσον ἅπαξ σενάξει μόνον, ἤσθετο τοῦ πόνου, καὶ τοῖς ἐκτὸς αἰσθησιν παρέσχεν. Ἀραμένων δὲ τῶν παίδων οἰμωγὴν, εὐθὺς ἅπαν τὸ στρατόπεδον καὶ τὴν πόλιν ἐπέιχε κλαυθμῆς· καὶ μετὰ βοῆς οἱ στρατιῶται εἰσέπεσον ἐπὶ τὰς θύρας, καὶ ὠλοφύροντο, περιπαθοῦντες καὶ λοιδοροῦντες ἑαυτοὺς μὴ φυλάξαντας τὸν Αὐτοκράτορα, μηδὲ κωλύσαντας ἀποθανεῖν ὑπὲρ αὐτῶν. Ἀπέστη δ' οὐδεὶς τῶν κατ' αὐτὸν, ἐγγὺς ὄντων τῶν πολεμίων, ἀλλὰ κοσμήσαντες τὸ σῶμα, καὶ πυρὰν κατασκευάσαντες, ἐξεκόμενον ἐν τοῖς ὅπλοις οἱ φθάσαντες ὑποδῦναι καὶ βασάσαι τὸ λέχος ἐπιγαυρούμενοι. Τῶν δ' ἄλλων οἱ μὲν τὸ τραῦμα τοῦ νεκροῦ κατεφίλουν προσπίπτοντες,

οὐδ' ἤπιοντο τῶν χειρῶν, οἱ δὲ προσεκύβησαν πόρρωθεν. Ἐνιοὶ δὲ τῇ πυρᾷ λαμπάδας ὑφέντες, ἑαυτοὺς ἀπέσφαξαν, οὐδὲν ἐκδήλως, οὔτε πεπονθότες χρῆσθον ὑπὸ τοῦ τεθνηκότος, οὔτε πείσεσθαι δεῖνόν ὑπὸ τοῦ κρατοῦντος δεδιότες· ἀλλ' ἔοικε μηδενὶ τῶν πρόποτε τυράννων, ἢ βασιλέων, δεῖνός οὕτως ἔρωσ ἐγγενέσθαι καὶ περιμανῆς τοῦ ἄρχειν, ὡς ἐκεῖνοι τοῦ ἄρχεσθαι καὶ ὑπακούειν Ὀθωνος ἠράσθησαν· οὐς γε μὴδ' ἀποθανόντος ὁ πόθος προὔλιπεν, ἀλλὰ παρέμεινεν εἰς ἀνήκεσον ἔχθος. Οὐτέλλιω τελευτήσας.

ΙΗ. Τὰ μὲν οὖν ἄλλα καιρὸν οἰκτεῖον ἔχει λεχθῆναι· κρύφαντες δὲ τῇ γῇ τὰ λείψανα τοῦ Ὀθωνος, οὔτε μεγέθει σήματος, οὔτ' ἐπιγραφῆς ὄγκω, τὸν τάφον ἐποίησαν ἐπίφθονον· εἶδον δ' ἐν Βριξίλλω γενόμενος καὶ μνημα μέτριον, καὶ τὴν ἐπιγραφὴν οὕτως ἔχουσαν, εἰ μεταφρασθεῖη· Δηλώσει Μάρκου Ὀθωνος· Ἀπέθανε δ' Ὀθων ἔτη μὲν ἑπτὰ καὶ τριάκοντα βιώσας, ἄρξας δὲ τρεῖς μῆνας, ἀπολιπὼν δὲ μὴ χεῖρονας, μὴδ' ἐλάττους, τῶν τὸν βίον αὐτοῦ ψεγόντων τοὺς ἐπαινοῦντας τὸν θάνατον· βιώσας γὰρ οὐδὲν ἐπιεικέστερον Νέρωνος, ἀπέθανεν εὐγενέστερον. Οἱ δὲ στρατιῶται, Πολλίωνος, τοῦ ἐτέρου τῶν ἐπάρχων, ὠμνύειν εὐθύς εἰς τὸν Οὐτέλλιον κελεύσαντος, ἐδυσχέρανον· καὶ πυθόμενοι, τῶν συγκλητικῶν ἐνίους ἐτι παρσεῖναι, τοὺς μὲν ἄλλους ἀφῆκαν, Οὐεργινίῳ δὲ Ρούφῳ πράγματα παρσεῖχον, ἅμα τοῖς ὅπλοις ἐλθόντες ἐπὶ τὴν οἰκίαν, καὶ κατακαλοῦντες αὐθις καὶ κατακελεύοντες ἄρχειν, ἢ πρεσβεύειν ὑπὲρ αὐτῶν. Ὁ δὲ τὴν ἡγεμονίαν ἠττωμένων παραλαβεῖν, νενικηκότων πρότερον μὴ θελήσας, μανικὸν ἠγεῖτο· πρεσβεύειν δὲ πρὸς Γερμανοὺς δεδιώς, τοὺς πολλὰ βεβιάσθαι παρὰ γνώμην ὑπ' αὐτοῦ δοκοῦντας, ἔλαθε δι' ἐτέρων θυρῶν ἐκποδῶν ποιήσας ἑαυτόν. Ὡς δὲ τοῦτ' ἔγνωσαν οἱ στρατιῶται, τοὺς τε ὄρκους ἐδέξαντο, καὶ τοῖς περὶ τὸν Καικίαν προσέθεντο συγγνώμης τυχόντες.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΕΙΣ ΤΑ

ΠΛΟΥΤΑΡΧ. ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ.

ΣΕΛΙΔ. 1, στ. 2, Αὐτῶν.] Τῶν τε τεχνῶν καὶ τῶν αἰσθήσεων. —
στ. 3, Ἐν ἑκατέρῳ.] Ἐξ ΕΛ προσέθηκα τὴν πρόθεσιν. — στ. 4,
Τοῦτο γὰρ αὐταῖς κοινόν.] Ταῖς τέχναις καὶ ταῖς αἰσθήσεσι κοινόν τὸ
τῶν ἐναυτίων ἀντιλαμβάνεσθαι. — στ. 6, Διαγνώσει.] ΠΡΑ ἐκ ΔΓ,
ΑΤ, Διὰ γνώσεις. — στ. 9, Ὑπὸ πάντων τε κινεῖσθαι, καὶ κινουμένην
πρὸς τὸ φρονοῦν ἀναφέρειν.] ΠΡΑ, ΑΤ, Ὑπὸ πάντων τε κινεῖσθαι,
καὶ πάντα κινεῖν, πρὸς τὸ φρονοῦν ἀναφέρουσαν, καὶ κινου-
μένην πρὸς τὸ φρονοῦν ἀναφέρειν. Ἰσως δὲ καὶ τὸ, Ὑπὸ
πάντων, τρεπτέον εἰς τὸ, Ὑπὸ τούτων. Διορθοῦσθω ἡμῖν ἐν παρέρ-
γῳ καὶ Ἰπποκράτους (Παραγγέλ. § 1) ῥήσις, ἐν ἧ περιὶ τοῦ τῶν αἰσθήσεων
ἔργου ὁ μέγας ἰατρός φησιν· « Ἦτε αἰσθησις, προπαθῆς καὶ ἀναπομπὸς
» εἴδωσα ἐς διάνοιαν τῶν ὑποκειμένων. Ἡ δὲ, παραδεξαμένη πολλάκις,
» οἷς, ὅτε καὶ ὁμοίως (γρ. ὁμοίως), ταῦτα τηρήσασα, καὶ ἐς ἐωυτὴν κατα-
» θεμένη, ἐμνημόνευσε... Ὑποληπτέον οὖν τὴν φύσιν ὑπὸ τῶν πολ-
» λῶν (γρ. ὑπὸ πολλῶν) καὶ παντοίων πραγμάτων κινήθῃ καὶ τε καὶ
» διδασθῆναι, βίης ὑπεούσης· ἢ δὲ διάνοια παρ' αὐτῆς λαβοῦσα, ὡς
» προεῖπον, ὕψερρον εἰς ἀληθείην (γρ. ἐς ἀληθείην) ἤγαγεν ». Τοῦτο
δὲ τὸ ὑφ' Ἰπποκράτους πεφιλοσοφημένον περὶ τῶν αἰσθήσεων, ὕ-
στερον Ἀριστοτέλης συντομωτέρως ἐξέφρασε, Μη δὲ ν εἶναι, φήσας,
ἐν τῷ νῶ, ὁ μὴ πρότερον ἐν τῇ αἰσθήσει. Ἐπειτα παραλαβὼν
Ἐπίκουρος (ταῦτά γὰρ ἐδίδκει καὶ τούτῳ περὶ τῶν ἐνοσιῶν), « Ἐπί-
» νοιαί (φησὶ) πάσαι ἀπὸ τῶν αἰσθήσεων γέγονασιν... ἀλλὰ μὴν ὑπο-
» ληπτέον καὶ τὴν τῶν ἀνθρώπων φύσιν πολλὰ καὶ παντοῖα ὑπὸ τῶν
» αὐτῆν περιστάτων πραγμάτων διδασθῆναι τε καὶ ἀναγκασθῆναι

» τὸν δὲ λογισμὸν τὰ ὑπὸ ταύτης παρεγγυηθέντα καὶ ὕπερον ἐπακρι-
» θοῦν κ. τ. λ. » (Διογέν. Λαερτ. ἰ, 32 καὶ 75.)

ΣΕΛΙΑ. 2, στ. 4, Πρὸς τὴν τῶν ἐναντίων ἀπεργασίαν.] Ἴνα τὸ
ἐναντίον ἀπεργάσωνται, ἰατρικὴ μὲν τὴν ὑγίαν, ἀρμονικὴ δὲ τὴν ἐμ-
μέλειαν. — στ. 7, Τὴν ἀπειρίαν τῶν κακῶν καλλωπιζομένην ἀκακίαν
οὐκ ἐπαινοῦσιν, ἀλλ' ἀβελτερίαν ἡγοῦνται κ. τ. λ.] Εἰκότως τοιαῦται
γὰρ εἰσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τῶν ἀπαιδευτῶν αἱ νομιζόμεναι καὶ ὑπὸ
ἀπαιδευτῶν ἐγκωμιαζόμεναι ἀρεταί. Ὁ γὰρ ἀγνοῶν τὰ καθήκοντα,
οὐδὲν οὐδένα κακὸν ἐργάσεται τέως, ἕως ἂν ἡρεμῇ τὸ ψυχάριον· ἂν
δέ τι πάθος, ἢ αὐτόθεν ὁρμηθῆν, ἢ ὑπὸ πανούργου τιτὸς ἐκριπισθῆν,
καλὰ τὰ μὴ καλὰ πείσῃ νομίζουσιν ἀγνοοῦντα, ἐπὶ πᾶν εἶδος κακίας
οὐδὲν ἤττον τῶν ἀνδροφόνων ὁ πρότερον ἀκακὸς οἶός ἐστι φέρεσθαι.
— στ. 13, Τὴν μὲν ἐκ δικαστροφῆς.] ΠΡΑ ἢ τοῦ συνδέσμου ποροσθή-
κη. — στ. 15, Ἐαυτοῖς.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Α ὕ τ α ἴ ς. — στ. 23, Ἴν τινα
καί.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Ἴνα καί. ΔΓ, Ε ἴ τινα καί, ὃ οἱ ΠΡ ἔτρεψαν
εἰς τὸ, Ἐάν τινα καί. — στ. 29, Ὅτι καὶ κακίας μεγάλας.] Οὐ
μέμνημαι τό γε νῦν ἔχον, ποῦ λέγει τοῦθ' ὁ Πλάτων· πλὴν εἰ μὴ
Πλουτάρχος ἐκεῖνο Πλάτωνος τὸ χωρίον αἰνίττεται, ἐν ᾧ ποιεῖ τὸν
Σωκράτην λέγοντα, « Εἰ γὰρ ὄφελον, ᾧ Κρίτων, οἷοί τε εἶναι οἱ πολ-
» λοὶ τὰ μέγιστα κακὰ ἐξεργάζεσθαι, ἵνα οἷοί τε ἦσαν καὶ ἀγαθὰ τὰ
» μέγιστα! καὶ καλῶς ἂν εἶχε. Νῦν δὲ οὐδέτερα οἷοί τε » (Πλάτων.
Κρίτων. σελ. 44).

ΣΕΛΙΑ. 3. στ. 7 Τοῦ παθεῖν.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Τῷ παθεῖν. —
στ. 8, Κοῦράκιον.] ΔΓ, Φεραίου. — στ. 21, Ἐπιφάνεια.] ΔΓ,
Εὐγένεια. — στ. 22, Πρὸς ἐκπληξιν ἀνθρώπων ἄμα καὶ χάριν.] Εἰς
τὸ, Χαράν, τρέπειν τις παρήνει τῶν ΠΡ τὸ Χάριν. Οὐ μετακινή-
τέον μέντοι τὴν γραφὴν· συνωνυμῆ γὰρ ἡ Χάρις τῇ Χαρᾷ, ὡς καὶ
ἀλλαγῶ (Πλουτάρχ. Μέρ. Β, σελ. 415) σσημειώται· καὶ ἔστι ἐνθάδε
ταυτὸν ὡσπερανεῖ ἔλεγε, Πρὸς τὸ ἐκπλήττειν τοὺς ἀνθρώπους ἄμα
καὶ τέρπειν, ἢ Πρὸς τὸ ἐκπληξιν ἄμα καὶ χαράν, ἢ ἠδονήν, αὐτοῖς
ἐμποιεῖν. Διὸ καὶ τὸ παρ' Ὀμήρῳ (Ὀδυσσ. ὕ, 392) Ἄχαριςερον,
διὰ τοῦ λυπηρότερον ἡρμήνευσεν ὁ Ἀπίων. — στ. 27, Εἰρήνην τ' αὐ-
θις ἐκ πολέμων τρέψαι.] Ἰσως ἐξερῥύη τῶν γραφῶν ἀβλεψία ἢ πρόθε-
σις· καλῶς γὰρ ἂν ἐλέγετο, Εἰς εἰρήνην τ' αὐθις ἐκ κ. τ. λ. καὶ τούτου
κάλλιον, Εἰς εἰρήνην τ' αὐθις πόλεμον τρέψαι.

ΣΕΛΙΑ. 4, στ. 3, Ὡσπερ εἶχε τὰς βολίδας, ἐκάθισε παρ' αὐτόν.]
Ἐκάθισε παρὰ τὸν πατέρα, κατέχων ἔτι ἐν χερσὶ τὰ ἀπὸ τῆς Θήρας

ἀκόντια. « Βολίδες, ἀκόντια, λογχάρια » φησὶν Ἡσύχιος, παρὰ τὸ βάλλω δηλονότι ὄθεν καὶ τὰ ἐν τῇ συνηθείᾳ Βόλεια, τουτέστι τὰ βιζυρὸς ἀπὸ τῶν πυροβόλων ὀργάνων ἐκτινασσόμενα μολύβδινα σφαιρίδια. Ὁ δὲ ψαλμογράφος (ψαλμ. υδ', 21) ἀσεβῶς πάνυ βολίσι παρείκασε τῶν ἀρετῆν ὑποκρινομένων τοὺς λόγους, « Ἠπαλύνθησαν οἱ λόγοι αὐτῶν ὑπὲρ ἔλαιον, καὶ αὐτοὶ εἰσι βολίδες ». — στ. 5, Ἐχοντες τὰς ἀποκρίσεις.] Ἐξ ΗΛ ἢ προσθήκη τοῦ ἄρθρου. — στ. 7, Ἴσχυν τινα ... ἐπίδειξιν οὔσαν.] Εἰς τὸ Ἴσχυράν, εἰκαζέτις τῶν ΠΡ τρεπτέον εἶναι τὸ Ἴσχυον ἡμῖν δὲ μᾶλλον ἀρέσκει τὸ Ἐπίδειξιν τρέπειν εἰς τὸ Ἀπόδειξιν. — στ. 15, Φίλιππος ἀνείλεν υἱόν.] Ὁ ὑπὸ Φλαμινίου ἠττηθεὶς Φίλιππος ἀνείλε δὲ τὸν υἱὸν Δημήτριον, διαβολαῖς θάτερου υἱοῦ πεισθεὶς τοῦ Περσέως. — στ. 23, Μιθριδάτης, ὁ Ἀριοβαρζάνου παῖς.] Τῶν τις κριτικῶν ἡμαρτηκέναι Ἠλούταρχον ἠγήσατο, φάσκοντα Μιθριδάτης, ὁ Ἀριοβαρζάνου παῖς, δέον φάναι, Μιθριδάτης, ὁ Μιθριδάτου τοῦ Ἀριοβαρζάνου παῖς. Ὁ γὰρ Ἀντίγονος, φησὶν, ὁ Δημητρίου πατὴρ ἀνηρήκει τὸν Ἀριοβαρζάνου παῖδα Μιθριδάτην, οὗ παῖς ἦν ὁμώνυμος Μιθριδάτης οὗτος ὁ παρὰ τῷ Ἀντιγόνῳ βιούς (ἰδ. Διόδωρ. Σικελ. β', 40, καὶ κ', 111 μετὰ τῶν σημειώσ. τοῦ Οὐεσσαλιγγίου). — στ. 27, Ψήγματα.] ΔΓ, Ψήγματι.

ΣΕΛΙΔ. 5, στ. 11, Ὑπαρ αὐτῷ.] Ἐξ ΗΛ, ΑΤ, Ὑπὲρ αὐτοῦ, ἀνθ' οὗ οἱ ΠΡ προείλοντο γράφειν Ὑπαρ ὑτοῦ. Ὁ δὲ νοῦς, Ἡ εἰμαρμένη ταχὺ εἰς ἀλήθειαν μετέβαλε τῷ Μιθριδάτῃ τὴν ψευδῆ Ἀντιγόνου ὄψιν, τουτέστι τὸ ὄναρ. Ἀντίκεινται γὰρ τὸ ὄναρ καὶ ὕπαρ οἷον ἐστίν, ἐκ πολλῶν ἐν, τὸ τοῦ Ἡλιοδώρου (Μέρ. Α, σελ. 72, ἐμ. ἐκδ.) « Καὶ εἶθε γε ὕπαρ ἦν, καὶ μὴ ὄναρ, ὦ Θεάγενες, τὸ φανέν ! » τουτέστιν ἀλήθεια καὶ μὴ ψεῦδος. Ὅθεν ἴσως διορθοῦν ἐστὶ καὶ τὸν Ἡσύχιον, « Ὑπαρ, τὸ μεθ' ἡμέραν, ὄΝΑΡ ἘΝ ἩΜΕΡΑ, οἶον, φανε-» ρῶς, ἐναργῶς, ἀληθῶς » γράφοντας, ΟΥΚ ὄΝΑΡ, ἀλλ' ἘΝ ἩΜΕΡΑ. Τούτων δὲ θάτερον θάτερον συμπλεκόμενον, ὄναρ καὶ ὕπαρ, ταυτὸ δύναται τροπικῶς τῷ Νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, τουτέστιν ἀδιαλείπτως, ὁ μὴ συνέντες οἱ μεταφράσαντες τὸν Ἰπποκράτην, κάκιστα ἠρμήνευσαν τὸ περὶ τῶν ἀσφῶν ἱατρῶν εἰρημένον τῷ σαφωτάτῳ ἱατρῷ (Νομ. § 3, σελ. 4), « Ἡ δὲ ἀπειρία κακὸς θησαυρὸς, καὶ καλὸν » κειμήλιον τοῖσιν ἔχουσιν αὐτήν, καὶ ὄναρ καὶ ὕπαρ ». Βούλεται γὰρ λέγειν Ἰπποκράτης, ὅτι ἡ ἀπειρία κακὸν ἐστὶ κτῆμα τοῖς κακοῖς ἱατροῖς, σφάλλῃσθαι διὰ παντὸς αὐτοὺς ποιούσα. — στ. 16, Ὡσπερ

ἐν τοῖς.] Διαγράφειν ἔδοξέ μοι τὴν πρόθεσιν.—στ. 23, Ἐκ Κύπρου.] Ἐκ ΔΓ, οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἐν Κύπρω.—στ. 26, Αὐτοτελῶς.] Αὐτοκρατορίας, πληρεξουσίας.—στ. 28, Καθ' αὐτόν.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Κατ' αὐτόν.—στ. 30, Πεντακισχιλίων.] Ἐντεῦθεν ὀρμώμενοι οἱ κριτικοὶ διωρθώκασιν τὸν Σικελιώτην Διόδωρον (ιβ', 85,) « Πλείους τῶν πεντακισχιλίων » φάσκοντα πεσεῖν ἐν τῇ μάχῃ· καὶ παρ' ἐκείνῳ γὰρ Πεντακισχιλίων γραπτέον ἐστί.

ΣΕΛΙΑ. 6, στ. 3, Ἀνειπών.] Ἰσ. γρ. Εἰπών.—στ. 6, Χάριτος.] ΔΓ, Τῆς χάριτος, ἐνάρθως.—στ. 13, Αὔθις διαγωνιῖσθαι.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΔΤ, Αὔθις δ' ἀγωνιῖσθαι. Καὶ τὸ μὲν μετὰ τοῦ συνδέσμου προδήλως ἡμάρτηται· ἦν δὲ καὶ διὰ μόνης τῆς τοῦ συνδέσμου περιαιρέσεως γράφειν, Αὔθις ἀγωνιῖσθαι.—στ. 14, Κολοῦσαι.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Κωλυσαί.—στ. 27, Αὐτοῦ.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Αὐτῷ.

ΣΕΛΙΑ. 7, στ. 14, Ἡδύνατο.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἡδύνατο.—στ. 22, Κασάνδρου.] Ἐξ ΗΔ ὡδὲ τε κὰν τοῖς ἐξῆς, ΑΤ, Κασάνδρου.

ΣΕΛΙΑ. 8, στ. 1, Διαπυρσεύσειν.] Ἐξ ΕΔ καὶ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Διαπυρσεύειν.—στ. 22, Ἀναγορεύοντες.] ΔΓ, Προσαγορεύοντες.—Πάντως.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Πάντες.—στ. 28, Φοβουμένου.] ΔΓ, Δεδοικότος.

ΣΕΛΙΑ. 9, στ. 9, Καὶ τούτων πάλιν ἀποσρέψας.] Καὶ τῶν ὀλίγων εὐζώνων τούτων πάλιν ἀποχωρήσας καὶ μονωθείς.—στ. 10, Συνελθοῦσαν.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Συνεισελθοῦσαν.—στ. 13, Δεήσας.] ΔΓ, Δεήσαν.—στ. 15, Μεγάρων.] Ἐξ ΕΔ (συναδούσης τῷ Α) ΑΤ, Μεγαρέων.—στ. 19, Ἡρημένου πως ἐν ἡσυχίᾳ καταβιώναι.] Εἵκασέ τις τῶν ΠΡ γραπτέον εἶναι, Ἡρημένου δὲ πάντως ἐν κ. τ. λ. Ἰσως γραπτέον, Ἡρημένου δ' ὁμοίως ἐν, ἐναντιωματικῶς πρὸς τὸ Δόξαν ἔχοντος.—στ. 20, Ἡρώτα.] ΔΓ, Αὐτὸν ἡρώτα.—στ. 25, Οὐδὲν γὰρ ἡμῖν δοῦλον ἀπολέλοιπας.] Εἰς τὸ ἡμῖν ἔτρεψα τὸ ἡμῶν τοῦ κειμένου (συναδόντων τοῦ τε Α καὶ τοῦ Ἰταλοῦ μεταφραστοῦ), ὅπερ ὑπετόπασαν καὶ οἱ ΠΡ.

ΣΕΛΙΑ. 10, στ. 4, Τὸν διὰ μέσου χρόνον.] ΠΡΔ, ΑΤ, Τὸν δὲ μέσον χρόνον.—στ. 9, Πρῶτοι.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Πρῶτον.—στ. 11, Καὶ τοῦτο δὴ μόνον τῶν βασιλικῶν κ. τ. λ.] Ὑπετόπασέ τις τῶν ΠΡ γραπτέον εἶναι, Καὶ τοῦτο δὴ μόνον ἦν τῶν βασιλικῶν, ἢ, Καὶ τοῦτο δὴ μόνον τῶν βασιλικῶν ἦν. Μόνος ἴσως

ὁ σύνδεσμος Καί, διαγοραπτέος ἐστί. Ὁ νοῦς, Πρῶτοι Ἀθηναῖοι Δημήτριον καὶ Ἀντίγονον βασιλεῖς ἀνηγόρευσαν, ἀποσπρεφομένους τὸ ὄνομα, ὃ μόνον τῶν βασιλικῶν κτημάτων ἐδόκει ὑπόλοιπον ἔτι εἶναι τοῖς Ἀλεξάνδρου καὶ Φιλίππου ἐκγόνοις. Πάντα γὰρ τᾶλλα σφετερισάμενοι οἱ διαδεξάμενοι τὸν Ἀλέξανδρον στρατηγοὶ, τὸ βασιλεῖς καλεῖσθαι οὐπω προσεπεποιήντο, ἀλλ' ἄθικτον ἔτι τοῦτο καὶ ἀκοινώνητον τοῦνομα εἶναι τοῖς Ἀλεξάνδρου παισίν. — στ. 14, Θεοῦς.] ΔΓ, Αὐτοῦς. — Τὸν Ἐπώνυμον κ. τ. λ.] Ἐνα τῶν ἐννέα ἀρχόντων, οὕτω προσαγορευόμενον, διὰ τὸ ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ γράνεσθαι τὰ δόξαντα τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ. — στ. 17, Τῷ πέπλῳ.] Ἐπιθε τὸν Σουίδαν, λέξ. Πέπλος. — στ. 19, Δημητρίου Καταιβάτου.] Ὡσπερανεὶ καὶ Διὸς Καταιβάτου· τὸν Δία γὰρ ἐπωνόμαζον Καταιβάτην, τουτέστι κερανυβόλον, ἀπὸ τῆς τῶν κερανῶν δηλονότι καταβάσεως. Ὄθεν καὶ Καταιβασία, αὐτὸς ὁ κερανὸς τῷ Πλουτάρχῳ ὠνόμασαι ἀλλαχοῦ (Περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ θ. βραδ. τιμωροῦμ. § 10). Παρ' ἡμῖν δὲ νῦν ἡ Καταιβασία, ἡ Κατηβασία, σημαίνει κυρίως μὲν αὐτὴν τὴν κατάβασιν, τουτέστι τὴν τοῦ καταβαίνειν ἐνέργειαν, πρὸς δὲ καὶ τὸν κατάντη τόπον, ὃν καὶ Κατηφορον λέγομεν· πλατύτερον δὲ χρώμεθα τῷ ὀνόματι καὶ ἐπὶ τοῦ Κατάρρου, ἢ τῆς ἐν τῇ συνηθείᾳ Κατάρροῦς, ἣν καὶ Πύκνωσιν καλοῦμεν. — στ. 21, Καὶ τὴν βουλήν τῶν πεντακοσίων πρότερον.] Καὶ τὴν βουλήν, ἢ πρότερον ἐκ πεντακοσίων συνέκειτο βουλευτῶν. Οὕτως ἀντὶ τοῦ Πρῶτον ἔγραψα Πρότερον, ὅπερ ἐξέφρασε πως καὶ ὁ Α. Οἱ ΠΡ παρήνουν γράφειν, Τῶν προτοῦ πεντακοσίων. — στ. 23, Τὸ δὲ ὑπερφύεσατον ἐνθύμημα τοῦ Στρατοκλέους· οὗτος γὰρ ἦν κ. τ. λ.] Μεταθεῖναι τὸ ὑπαρκτικὸν ῥῆμα, Ἦν, μετὰ τὸ, Στρατοκλέους, τινὲς παρήνεσαν οὐκ ὀρθῶς· ἔστι γὰρ καθ' ὑπέροβασιν καὶ τὸ ῥῆμα καὶ ὁ σύνδεσμος, ὡσπερανεὶ ἔλεγε, Ὁ δὲ πάντων ἐνθυμημάτων ὑπερφύεσατον, τοῦ Στρατοκλέους τοῦ καινουργοῦ τῶν σοφῶν τούτων... ἔγραψε γὰρ κ. τ. λ. κατὰ τὰ ἐν ἄλλοις (Ἰσοκράτ. Β, σελ. 48) σημειωθέντα περὶ τοῦ ἐπομένου τοῖς ὑπερθετικοῖς ὀνόμασι, Γὰρ, συνδέσμου. Τοῦ δ' ἐπιτρέπτου Στρατοκλέους τούτου ἐμνημόνευσε Πλουτάρχος καὶ ἀλλαχοῦ (Πολιτικ. παραγγέλιμ. § 2).

ΣΕΛΙΔ. 11, στ. 8, Κρεωδαισίαν.] Ἐκ ΔΓ ΑΤ, Κρεωδοσίαν. Ἐστὶ δ' ἡ Κρεωδαισία, κρεῶν διανομή, καὶ, ὡς ἂν φαῖν ἡ παρ' ἡμῖν συνήθεια, Κρεωμοιρασία, ἢ δὲ τῆς τῶν Γάλλων φωνῆς, Coga-gne. — στ. 12, Ἡδῶς γεγόνατε.] Ἐπιθε τὰ ἀλλαχοῦ (Πλουτάρχ. Δ.

σελ. 458) σημειωθέντα περί τῆς φράσεως ταύτης. — στ. 14, Ἦν δ' ἄρα καὶ πυρός ἕτερα θερμότερα, κατὰ τὸν Ἀριστοφάνη.] Ἐκ τῶν Ἰππέων (σίχ. 382) τοῦ Κωμικοῦ ταῦτα·

Ἦν ἄρα πυρός γ' ἕτερα θερμότερα,
καὶ λόγων ἐν πόλει

Τῶν ἀνιδῶν ἀνιδέστεροι.

Ἐχρήσατο δὲ τῇ τοιαύτῃ ὑπερβολῇ καὶ Πλάτων (Ἰππ. μείζ. σελ. 295), εἰπὼν, « Ἀκριδέστερον τῆς ἀπάσης ἀκριδείας ». Τοιοῦτον δὲ τί ἐστι καὶ τὸ προοιμιῶδες, Κανόνος ὀρθώτερος. — στ. 16, Παραγένηται.] ΔΓ, Ἀφίκηται. — στ. 22, Ἐπεσήμηνε.] Διὰ σημείων ἔφηνε τὴν ὀργὴν αὐτοῦ. — στ. 25, Μέσος ἐρόαγη.] Ἐσχίσθη εἰς τὴν μέσην, κατὰ τὴν καθ' ἡμᾶς φωνήν· ὁ καὶ ἀλλαχοῦ (Πλουτάρχ. Δ, σελ. 501) σεσημειώται. — στ. 26, Κώνειον, ἄλλως μὲν τῆς χώρας πολλαχοῦ φερόμενον.] Τῆς Ἀττικῆς θηλονότι χώρας· ἐφύετο δὲ καὶ ἐν τῇ Ἀττικῇ, ὡσπερ καὶ ἐν Μεγάροις, καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος, ὡς φησι Διοσκορίδης (θ', 79)· ἀλλ' οὐ πολὺ, ἴσως δὲ οὐδ' ἐπίσης ἐνεργές τῷ ἀλλαχόθεν κομιζομένῳ, οἷον ἦν μάλιστα τὸ ἐκ Σούσων, ἧ φησι Θεόφραστος (Περὶ φυτ. θ', 17). Κάντευθέν ἐστιν ἐξηγεῖσθαι, διὰ τί πολύτιμον ἦν Ἀθήνησι τὸ κώνειον, ὡς ἐστὶ συλλογίσασθαι, ἐξ ὧν φησι Πλούταρχος ἐν τῷ Φωκίωνος βίῳ (§ 36). Δώδεκα γὰρ δραχμῶν ἦν ἡ διδομένη τοῖς ἀποθανεῖν καταγνωσθεῖσι πόσις· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὁ Σωκράτης διδόναι μέλλων τὸ κώνειον φειδωλῶς πάνυ διαλέγεται περὶ τοῦ φομαίου (Πλάτων Φαίδων. σελ. 63). — στ. 27, Ἡ τὰ Διουσία ἐγένετο.] ΔΓ, Ἡ τὰ τῶν Διουσιῶν ἐγένετο. — στ. 28, Τὴν πομπὴν κατέλυσαν· ἰσχυρῶν γὰρ πάγων κ.τ.λ.] Ἐξ ἠλ καὶ ἡ ζίξις, καὶ ἡ τοῦ συνδέσμου προσθήκη, ΑΤ, Τὴν πομπὴν κατέλυσαν, ἰσχυρῶν πάγων. — στ. 29, Πάχνης βαθείας πεσοῦσης.] Ὡσπερ καὶ ἐν τῇ συνθηκῇ, Ἐπεσε πάχνη. — στ. 30, Ἀπέκαυσε τὸ ψύχος.] Λέγεται Ἀποκαίειν καὶ Ἐπικαίειν (ἴδ. τὰς Γαλατικ. σημ. εἰς τὸ Ἰπποκράτ. Περὶ ἀέρ. ὑδ. τόπ. Β, σελ. 316) τὸ ψύχος, ἡνίκα τῇ σφοδρότητι παραπλήσιόν τι τῇ διὰ πυρός καύσει ἐργάζεται τὰ φυτά. Διὸ καὶ τὸ ἐν τῷ τοῦ Λόγγου τῷδε χωρίῳ (Ποιμενικ. γ', σελ. 73), « Κρύος μὲν ἦν ἐξίσιον, καὶ αὔρα βόρειος » ὙΠΕΚΛΕ πάντα » τρεπτέον οἶμαι εἰς τὸ ἈΠΕΚΛΕ, ἢ ἘΠΕΚΛΕ. Ἡ συνθήκη ἀπροσθέτως· Τὸ κρύος ἔκαυσε τὰ ἀμπέλια.

ΣΕΛΙΑ. 12, στ. 1, Τὸν πλεῖστον.] ΠΡΑ, ΑΤ, Τὸ πλεῖστον. —

στ. 5, Ἀσεβοῦνθ' ὁ πέπλος.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Ἀσεβοῦντα ὁ πέπλος.
 — στ. 6, Ποιοῦντ' ἀνθρωπίνας.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ἀνθρωπίνας ποιοῦν-
 τα. — στ. 9, Ὑπὸ τοῦ βασιλέως.] ΔΓ, Παρὰ τοῦ βασιλέως. —
 Πραῖξιν.] ΔΓ, Τάξιιν. — στ. 10, Εὐσύμβολος ἀπαντήτης εἶναι καὶ
 ὀφθείς.] Τὸν Εὐσύμβολον καλέσαις ἀντὶ τῆ καθ' ἡμᾶς φωνῆ Καλο-
 πόδαρον. Φαμέν δὲ καὶ Καλὸν ἢ Κακὸν συναπάντημα, περὶ
 ἀγαθοῦ ἢ κακοῦ οἰωνοῦ τὸν λόγον ποιούμενοι. — στ. 11, Μηθέν.]
 ΔΓ, Μηθέν. — στ. 18, Δρομοκλείδης.] Ἐμνημόνευσε τούτου καὶ
 ἀλλαχοῦ Πλούταρχος (Πολιτικ. παραγγέλμ. § 2).

ΣΕΛΙΑ. 13, στ. 6, Φίλα.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Φίλλα. — στ. 11,
 Τὸ Εὐριπίδειον.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ προσέθηκαν τὸ ἄρθρον. — στ. 12,
 Ὅπου τὸ κέρδος, παρὰ φύσιν γαμητέον.] Παρώδηται ἐξ οὗ Εὐριπίδης
 εἴρηκεν (Φοινίσσ. 398),

Ἄλλ' εἰς τὸ κέρδος παρὰ φύσιν δουλευτέον.

— στ. 15, Ἀνέδην.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Ἀναίδην. — στ. 25, Μάχην.]
 ΔΓ, Μάχη.

ΣΕΛΙΑ. 14, στ. 6, Προσεθείσης.] ΠΡΑ, ΑΤ, Προσεθείσης.
 — στ. 7, Πτολεμαῖος.] ΔΓ (ἐνάρθως), Ὁ Πτολεμαῖος. — στ. 9,
 Ὄτν ... ἔχη.] Γραπτέον, οἶμαι, Ὄτν, .. σχῆ. — στ. 12, Εὐφρά-
 ξαι.] ΠΡΑ, ΑΤ, Ἐκφράξαι. — στ. 13, Τοῖς ἀνατείνουσιν εἰς τὴν
 θάλασσαν ἀκρωτηρίου περιχεάμενος.] Περὶ τὰ ἐξέχοντα εἰς τὴν θά-
 λασσαν ἀκρωτήρια χεάμενος, τούτεσι διασπείρας, τὴν πεζὴν σριτιάν.
 — στ. 15, Προσμίξας.] ΔΓ, Προσρήξας. — Ῥώμη.] Ἴσως γρ. Ῥύμη,
 ὃ καὶ οἱ ΠΡ ὑπετόπασαν. — στ. 17, Φυγόντα.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Φε-
 γοντα. — στ. 19, Ἐβδομήκοντα.] Ὁ δὲ Σικελιώτης Διόδωρος (κ' 52)
 Τεσσαράκοντα λέγει τὰς ληφθείσας. — στ. 23, Λαμία.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ,
 Λάμεια.

ΣΕΛΙΑ. 15, στ. 1, Χιλίους καὶ διακοσίους.] Ἐξακοσίους, μόνον
 ὁ Σικελιώτης Διόδωρος (κ' 53). — Μυρίους καὶ διαχιλίους.] Μυρίους
 ἑξακισχιλίους, ὁ αὐτὸς Διόδωρος. — στ. 29, Ἀποκρινομένου.] Ἐξ
 ΗΔ, ΑΤ, Ἀποκριναμένου. — στ. 27, Βασιλέα.] Οὐκ ἀλόγως οἱ
 ΠΡ ὑπετόπασαν ἐξωσέον εἶναι τὴν λέξιν ταύτην τοῦ κειμένου, οὐ μόνον
 διὰ τὸ μήπω τὴν βασιλέως ἐπίκλησιν ἔχειν τὸν Πτολεμαῖον, ὡς
 σῆλον ἐκ τῶν ἐξῆς (§ 18, σελ. 16), ἀλλὰ καὶ ὅτι οὐδ' εἰκὸς ἦν τὸν
 κόλακα Ἀριστόδημον βασιλέα καλέσαι τὸν ἐχθρὸν Ἀντιγόνου, ᾧ πρῶτον
 πρῶτος τὴν ἐπωνυμίαν ταύτην προσῆψε. — στ. 28, Μυρίους ἑξακι-

σχλίους ὀκτακοσίους.] Ὀφείλεν εἶναι κατὰ τὸν ἤδη προεκτεθέντα ἀριθμὸν τῶν ἀλόντων, Μυρίους τρισχιλίους διακοσίους. Ὁ γὰρ ἀριθμὸς τῶν μυρίων ἑξακισχιλίων ὀκτακοσίων τῷ τοῦ Διοδώρου ἀριθμῷ μικροῦ συμφωνεῖ.

ΣΕΛΙΔ. 16, στ. 3, Ἐπεμψε.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Ἐπεμπε. Κατ' ἀόριστον δ' ἠρμήνευσαν καὶ οἱ μεταφρασταί.—στ. 9, Οὔτος.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Οὔτος.—στ. 15, Ἐνεποίησε.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἐποίησε.—στ. 16, Συμμεταβαλλόντων.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Μεταβαλλόντων.

ΣΕΛΙΔ. 17, στ. 1, Ἀναφέρειν.] Σεσημειῶται ἀλλαχοῦ (Πλουτάρχ. Ε, σελ. 440) ἡ λέξις.—στ. 5, Ἄπρακτος.] Σεσημειῶται καὶ αὕτη ἐν τοῖς πρόσθεν (Πλουτάρχ. Β, σελ. 461).—στ. 13, Λαμίας.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Λαμείας.—στ. 15, Δοκεῖς κ. τ. λ.] Ἐρωτηματικῶς ἔγραψα, ὡσπερ ἐξέφρασε καὶ ὁ Α, καὶ ἐφραστῖον εἶναι εἰκάσεν ὁ Στέφανος.—Λαμίαν.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Λάμειαν.—στ. 18, Θάσιον ἢ Χῖον ἦν τὸ ῥέυμα.] Αἰνιττόμενος τὸν Θάσιον καὶ τὸν Χῖον οἶνον, ὀνομαστοὺς ὄντας.—στ. 21, Παρ' αὐτῷ.] ΔΓ, Παρ' αὐτόν· πρὸς γὰρ τὸ, Πυρετός, ἀναφέρεται ἡ μετοχή, ὡσπερ ἠρμήνευσεν ὁ Λατίνος μεταφραστής. Καὶ ὁ Ἰταλὸς δ' οὐδὲν ἤττον ὀρθῶς ἐξέφρασε, *I' ho io incontrata (la febbre) appunto su le porte, mentre se ne partiva.*—στ. 24, Διὰ τὴν ἄλλην αὐτοῦ πράξιν.] Ὡσπερανεὶ ἔλεγε, Διὰ τὰς ἄλλας αὐτοῦ πράξεις, καθά καὶ ὁ Ἰταλὸς μεταφραστὴς ἐξέφρασε, *in grazia dell' altre illustri azioni ch' egli facea, μόνον τὸ illustri παραφραστικῶς προσθεῖς.*—στ. 27, Ἡδονὴ διδούς... ἐαυτόν.] Κατὰ τὸ πλήρες ἐξήνεγκε τὸ παρ' Εὐριπίδῃ (Φοινίστ. 21) ἔλλειπτικῶς εἰρημένον·

Ὁ δ' ἠδονὴ δοὺς, εἰς τε βακχεῖον πεσών.

Σεσημειῶται δὲ ἐν ἄλλοις [Πλουτάρχ. Α, σελ. 434] καὶ ἡ παρ' ἡμῖν συνήθεια, Ἐδόθη εἰς τὰς ἠδονὰς, λέγουσα.

ΣΕΛΙΔ. 18, στ. 5, Θεωρητικός.] Ἴσον ἐνταῦθα δύναται τῷ, Εὐρετικός.—στ. 6, Οὐδὲ διαγωγὰς.] Ἐκ ΔΓ (συναδούσης Α, *passe-temps*) ΑΤ, Οὐδ' εἰς ἀγωγὰς.—στ. 7, Αὐλοῦντες.] Οἶος ἦν Πτολεμαῖος, ὁ καὶ διὰ τοῦτο Αὐλητῆς ἐπικαλούμενος. Ὁ δὲ Νέρων καὶ ἐπὶ τῷ κισσοῦ ἐνηθρύνετο.—στ. 8, Ἀέροπος δ' ὁ Μακεδὼν τραπέζια μικρὰ καὶ λυχνίδια τεκταινόμενος.] Ὅποια τεκταινεσθαι καὶ Διονύσιον τὸν Σικελίας τύραννον ἐρεῖ Πλούταρχος ἐν τοῖς ἐξῆς (Δίων § 9, σελ. 139).—στ. 11, Ἐν τοῖς βασιλικαῖς κή-

ποις.] Προσέθηκα τὴν τελευταίαν λέξιν, προσθετέον εἶναι καὶ τῶν ΠΡ εἰκασάντων. Ἐξέφρασε δ' αὐτὴν καὶ ὁ Α, es jardins de son Palais-Royal, καὶ ὁ Ἰταλὸς μεταφραστῆς, ne' reali suoi orti. — στ. 18, Συνεκφερόντων.] Ἰσ. γρ. Συνεκφαινόντων, ὡσπερ εἶκασαν οἱ ΠΡ, καὶ ἐξέφρασαν ὅ τε Α. καὶ ὁ Ἰταλὸς μεταφραστῆς. — στ. 24, Αἰ δ' ἐλεπόλεις ὡς θέαμα κ. τ. λ.] Διαγραφτέον τὸ ὁμοιωματικὸν μόριον, ὅπερ οὔθ' ὁ Α, οὔθ' ὁ Ἰταλὸς μεταφραστῆς, ἐξέφρασαν. — στ. 26, Σόλους τοὺς Κιλικίους.] Πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ἐν Κύπρῳ Σόλων. — στ. 30, Κατελύσαντο.] Ἐξ ΕΔ (συναδούσης τῷ Α), ΑΤ, Κ α τ ε λ ύ σ α τ ο.

ΣΕΛΙΔ. 19, στ. 4, Ἦς ἔδρα μὲν ἦν τετράγωνος.] Ἐσ χ ά ρ ι ο ν τετράγωνον καλεῖ τὴν ἔδραν ταύτην Διόδωρος ὁ Σικελιώτης (κ', 91). — στ. 6, Ὀκτώ καὶ τεσσαράκοντα πηχῶν.] Ο δὲ Διόδωρος (κ', 91) Π η χ ῶ ν σ χ ε δ ὶ ο ν πεντήκοντα φησὶ. Βιτρούβιος δὲ (X, 16) Ἐ ξ ἡ κ ο ν τ α. — Ἐξ δὲ καὶ ἐξήκοντα.] Γραπτέον, Ἐ ξ δ ῆ καὶ ἐννενηκόντα ὁ μὲν γάρ Βιτρούβιος (X, 16) ἐκ α τ ὸ ν εἰ κ ο σι πέντε, φησὶν. Διόδωρος δὲ, τὴν μὲν κατὰ Σαλαμινίων κατασκευασθεῖσαν Ἐλέπολιν ἐννενηκόντα πηχῶν ὕψος ἔχειν λέγει (κ', 48), τὴν δὲ κατὰ Ροδίων, βραχὺ λείπον τῶν ἑκατὸν (κ', 91). — στ. 7, Συννεύουσαν.] Πρὸς τὸ, Κορυφὴν. ΔΓ, Σ υ ν ν ε ὑ ο υ σ α, πρὸς τὸ Ἐλέπολις. — Ταῖς ἄνω πλευραῖς.] ΔΓ, Τ ά ς ἄ ν ω π λ ε υ ρ ά ς. — Στενωτέραν.] Οἱ ΠΡ διορθοῦντες ἔγραψαν Εἰς ζενώτερα. Ἐτεροι δὲ παρήκουσαν γράφειν, Κ αὶ ζενωτέρα. Γραπτέον εἶναι μοι δοκεῖ τὸ ὅλον, Σ υ ν ν ε ὑ ο υ σ α τ αῖ ς ἄ ν ω π λ ε υ ρ αῖ ς ζ ε ν ω τ έ ρ α ι ς τῆς βάσεως, τουτέστι, συγκλίουσα καὶ συναγομένη ἡ Ἐλέπολις ἐν ταῖς ἄνω πλευραῖς, οὔσαις ζενωτέραις τῶν τῆς βάσεως πλευρῶν, ὡσπερ ἐξέφρασε καὶ ὁ Α, καὶ ὁ Λατίνος μεταφραστῆς. — στ. 8, Στέγαις διεπέφρακτο καὶ χώραις πολλαῖς.] Ἐννέα ἦσαν αἱ στέγαι κατὰ τὸν Διόδωρον, ὧν ἡ μὲν κατωτάτῳ ὑπῆρχε κλιῶν τεσσαράκοντα τριῶν, ἡ δ' ἀνωτάτῳ, ἑννέα. — στ. 14, Θάμβος ἅμα τῇ ψυχῇ καὶ χάριν ὁμοῦ τινα τῇ ὄψει τῶν θεωμένων παρεῖχε.] Διαγραφτέον εἶναι τὸ, Ἄ μ α, ἔκριναν οἱ ΠΡ, διὰ τὸ προσεχῆς Ὁμοῦ τινα. Λεῖπει δὲ καὶ ἐν τῇ Ἰταλικῇ μεταφράσει καὶ ἐν τῇ τοῦ Α, πλὴν εἰ μὴ οὗτος θάμβος μέγα, ἀντί τοῦ θάμβος ἅμα, γραπτέον εἶναι ὑπείληφεν, ἐκφράσας, un grand esbahissement. Ἐς μὲντοι κατὰ χώραν ἔσθ' Ἄ μ α, τρέποντας τὸ ἐπόμενον, Ὁμοῦ τινα, εἰς τὸ, Ὁμοῦ τι, τὸ σημαῖνον τὸ σχεδόν. Σημειοῦ δὲ καὶ τὸ Χάριεν ἐπὶ τῆς ἡδονῆς, ὡσπερ ἀνωτέρω

(σελ. 326), τετραγμένον.—στ. 19, Ἐξ καὶ εἴκοσι.] ΔΓ, Ἐξ εἴκοσι' ἐξ ἧς εἰκασάν τινες οὐκ ἀπιθάνως γραπτέον εἶναι, 'Εξ εἴκοσι' ἕτεροι δὲ γράφειν παρήνουν 'Αφ' ἐξ καὶ εἴκοσι· ἄλλοι δὲ, 'Εξ ἑκατὸν καὶ εἴκοσι, ὡς ἠρμήνευσε καὶ ὁ Λ, de six - vingt pas. — στ. 29, Ὡσπερ εἶχε.] Ὡς ἦν, οὐδὲν ὑπεξελόμενοι. Ἡ συνθήβια, Καθὼς ἦτο.

ΣΕΔΙΔ. 20, στ. 6, Πρωτογένης γράφων τὴν περὶ τὸν Ἰάλυσον διάθεσιν.] 'Εξηγησάμεθα τοῦτο ἐν τοῖς εἰς τὸν Ἡλίοδωρον (Β, σελ. 112). Ἦν δ' ὁ Ἰάλυσος υἱὸς Κερκίφου τοῦ Ἡλίου παιδός, ἀφ' οὗ καὶ μία τῶν ἐν Ρόδῳ τριῶν πόλεων Ἰάλυσος ἐκαλεῖτο, ἣν Ὀμηρος ὀξύτωνος προήνεγκε (Ἰλιάδ. 6', 656),

Οἱ Ρόδον ἀμφανέμοντο διὰ τρίχα κοσμηθέντες,
Λίνδου, Ἰηλυσόν τε καὶ ἀργυρόεντα Κάμειρον.

Τῶν δὲ Πρωτογένους τοῦ ζωγράφου ἔργων κάλλιπτον ἐκρίνετο, ὡς ρησὶ Πλίνιος (XXXV, 10), ὁ Ἰάλυσος. — στ. 10, 'Απεκρίνατο τὰς τοῦ πατρὸς εἰκόνας ἐμπρήσειν μάλλον, ἢ τέχνης πόνου τοσοῦτον.] 'Εμπρήσειν ἔγραψα, ἐξ ΕΔ, ΑΤ, 'Εμπρήσαι. Ἡ δὲ ἀπόκρισις φιλότεχνον ἐς τὰ μάλιχα ἀποφαίνει τὸν Δημήτριον. Οὐχ ἦττον δ' ἀξίον καὶ τὸ πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Πρωτογένους ῥηθέν· μετακαπεμφθεῖς γὰρ ὑπὸ τοῦ Δημητρίου, καὶ ἐρωτηθεῖς, Τί νι πεποιθὼς, ἐκτὸς τοῦ τεύχους διέτριβεν, ἀπεκρίνατο, Ὅτι σοιοῖδα, ὦ βασιλεῦ, πρὸς Ροθίουσ, οὐ πρὸς τὰς τέχνας ὄντα τὸν πόλεμον, accitus a rege interrogatusque; qua fiducia extra muros ageret, respondit, scire se cum Rhodüs illi bellum esse, non cum artibus (Plin. XXXV, 10). Κάντεῦθεν, ὡς καὶ ἐξ ἄλλων ὅτι πλείστων, μαθεῖν ἐστι, τίνι διαφέρουσι δεσποτῶν βαρβάρων βασιλεῖς Ἕλληνες, καὶ ἀπαιθεύτου ὄχλου, ἔθνος ἐπιστήμαις καὶ τέχναις κεκοσμημένον.—στ. 13, Καὶ φασὶ τὸν 'Απελλῆν οὕτως ἐκπλαγῆναι θεασάμενον.] 'Εξ ΗΔ, ΑΤ, ἀδιανρήτου, Καί φησιν ὁ 'Απελλῆς οὕτως ἐκπλαγῆναι Θεασάμενος. Συνάδουσι δὲ τῇ ἡμετέρᾳ διορθώσει ὅτε Α, et dit-on encore plus, qu' Apelles luy - même, quand il le vit, fut si fort espris d' esbahissement, καὶ ὁ Ἰταλὸς μεταφρασῆς, et raccontasi che Apelle resto si fattamente attonito in rimirarla.—στ. 15, Μέγας ὁ πόνος.. τὰ ὑπ' αὐτοῦ γραφόμενα.] Φέρεται ΔΓ, Τὰ ὑφ' αὐτοῦ γραφόμενα. Ὀποτέρως δ' ἂν γράφης, ὁ νοῦς ἐστὶ, Τὰ ὑπὸ 'Απελλοῦ γραφόμενα, καὶ περ ἑτέρως τοῦτο ἰσπορήσαντος τοῦ Αἰλιανοῦ (Ποικ. ἱστορ. β', 41, Πρόδρ. Ἐλλ.

Βιβλιοθ. σελ. 154), «Καὶ ὁ πόνος μέγας, καὶ ὁ τεχνίτης ἀπολεί-
» πεταί γε μὴν τῆς χειρουργίας ἢ χάρις, ἧς ὁ ἀνὴρ εἰ τύχοι, ὁ πόνος
» αὐτοῦ τοῦ οὐρανοῦ ψάσσει». — στ. 19, Ἄθηναῖοι παραγεγόμενοι
διήλλαξαν.] Αἰτωλοῖς, οὐκ Ἀθηναίοις, προστίθησι τὴν διαλλαγὴν ὁ Σι-
κελιώτης Διόδωρος (κ', 99). — στ. 26, Ἐκουσίως.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ,
ΑΤ, Ἐκουσίους. — στ. 27, Μεταβαλομένους.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Μετα-
βαλομένους.

ΣΕΛΙΑ. 21, στ. 2, Πρὸς αὐτόν.] ΔΓ, Εἰς αὐτόν. — στ. 4,
Ταῖς κολακείαις.] ΔΓ, Τὰς κολακείας. — στ. 10, Τὸν σαθρο-
δότην.] Ἔστιν οὗτος ὁ παρὰ τοῖς Γάλλοις κλούμενος, Maréchal des
logis, ὡσπερ ἐξέφρασεν ὁ Α. — στ. 14, Τοῦτο.] Τὸ ἀδελφὸς Ἀθηνᾶς
εἶναι δηλονότι. — στ. 16, Ἀσάς.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Κατασάς.
— στ. 17, Χρυσίδι, καὶ Λαμῖα, καὶ Δημοῖ, καὶ Ἀντικύρα.] Περι-
βόητοι ἑταῖροι τῶν Ἀττικῶν. Καὶ τῆς μὲν Λαμῖας ἐμνημόνευσεν ἤδη ὁ
Πλούταρχος (§ 19, σελ. 17). Χρυσίδος δὲ καὶ Ἀντικύρας καὶ ἄλλων
ἑταίρων μνημονεύει Μένανδρος (παρὰ τῷ Ἀθην. γ', σελ. 587).

Χρυσίδα, Κορώνην, Ἀντίκυραν, Ἰσχάδα

Καὶ Ναννάριον ἔσχηκας ὠραίαν σφύδρα.

Τὴν Δημῶ δὲ, Ἀντιγόνῳ τῷ πατρὶ συνακολασαίνουσαν πρότερον,
καὶ Δημήτριος ὁ υἱὸς ἐρωμένην ἔσχε (Ἀθην. γ', σελ. 578). — στ. 23,
Ἐκαλεῖτο γάρ.] ΔΓ, Ἐκαλεῖτο δέ.

ΣΕΛΙΑ. 22, στ. 5, Ἀφῆκαν.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἀφῆκεν. —
στ. 11, Πᾶν, ὅ τι ἂν ὀ.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Πᾶν ὅ τι ὀ. — στ. 14,
Λευκοσεύς.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Λακωνεὺς. Ἔστι δὲ δημοτικὸν
ὄνομα παρὰ τὸ Λευκόνοον, δῆμον τῆς Ἀττικῆς οὕτω καλούμενον
(ἴδ. Οὐαλέσ. σημειώσ. εἰς τὸν Ἀρποκρατ. λέξ. Λευκόνοον). Ἐπεροὶ
δὲ γράφουσι Λευκονοιεὺς καὶ Λευκόνοιοι (Πρόδρομ. Ἑλλ.
Βιβλιοθ. σελ. 323). — Μκίνοιτο μέντ' ἂν, εἰ μὴ κκίνοιτο.] Παρόμοιον
τῷ, Ἀπωλόμεθ' ἂν, εἰ μὴ ἀπωλόμεθα, τοῦ Θεμιστοκλέους (Πλου-
τάρχ. Α, σελ. 232). Λέγουντο δ' ἂν τὰ τοιαῦτα καὶ Ὀξύμωρα· ταυτὸ
γὰρ δύνανται τὸ μὲν, Μκίνοιτο μέντ' ἂν, εἰ ἐσωφρόνει, θά-
τερον δὲ τῷ, Ἀπωλόμεθ' ἂν, εἰ σωζόμεθα. Ὀξύμωρον δὲ
καλοῦσιν οἱ τεχνογράφοι τὸ συνάπτον εἰς ἓν τὰ ἐναντία. Καὶ τὸ μὲν
ἔστιν ἐν πλείοσι λέξεσι, καθάπερ τὰ προεκτεθέντα· τὸ δὲ ἐν μῆ μόνῃ
λέξει συνθέτω, οἷον ὁ Κλαυσίγελωσ, ὁ Θρασυδείλοσ, ὁ Μω-
ρόσοφοσ, ὁ Γλυκύπικροσ, καὶ ἄλλα πλείετα, περὶ ὧν ἐπιθι τάς

εἰς τὸν Ὀππιανὸν (Κυνηγτ. Α, 260) σημαῖώσεις τῶν κριτικῶν. — στ. 20, Προϊεμένων.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Προσεμένων. — στ. 22, Ἄργος.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἄργους. — στ. 25, Αἰακίδου.] ΔΓ, Αἰακοῦ. Ἐπιθὶ τὸν Πύρρου βίον (§ 1, Πλουτάρχ. Μέρους Γ, σελ. 2). — στ. 27, Εἰς τὴν πόλιν.] ΠΡΔ ἢ προσθήκη τῆς προθέσεως. — Ἐπεισεν.] ΔΓ, Ἐπὸ ἰησεν.

ΣΕΛΙΑ. 23, στ. 9, Ἠδέως ἤκουε τῶν παρὰ πότον ἐπιχύσεις λαμβανόντων.] Ἐκ τοῦ Φυλάρχου ταῦτα παραθέσθαι τὸν Πλούταρχον εἰκότως οἶεται ὁ Κασσιανὸς ἐν τοῖς εἰς τὸν Ἀθήναιον (ς' σελ. 261) σχολίαις. Οὕτω γὰρ ὁ Ἀθήναιος· «Καὶ Δημήτριος ὁ Πολιορκητὴς φιλόλογος ἦν, ὡς ἴσσορεῖ Φύλαρχος ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν Ἰσοριῶν. Ἐν δὲ τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ γράφει οὕτως· Περιεώρα Δημήτριος τοὺς κολακεύοντας αὐτὸν ἐν τοῖς συμποσίοις καὶ ἘΠΙΧΕΟΜΕΝΟΥΣ Δημητρίου μὲν, μόνου βασιλέως, Πτολεμαίου δὲ, *μόνου* ναυάρχου, Λυσιμάχου δὲ, Γαζοφύλακος, Σελεύκου δ', ἐλεφαντάρχου». Καὶ σημαίωσαι ὅτι τὸ Ἐπιχέεσθαι τοῦ Φυλάρχου Πλούταρχος διὰ τοῦ Ἐπιχύσεις λαμβανόντων ἐξέφρασεν, ὁ γραφικῶς ἡμαρτήσθαι Κασσιανὸν εἰκασεν, ἀντὶ τοῦ, Ἐπιχύσεις λειθύντων, ὃ ἐστὶ σπενδόντων ἐπὶ τῆς τραπέζης εἰς τιμὴν τοῦ Δημητρίου. Οὐ μετακινήσει μόντοι τὴν γραφήν· εἰ γὰρ καὶ οἱ πιεῖν μέλλοντες ἐπιχύσεις ἐποιοῦντο, ὡς ἔφρασε Πλούταρχος ἐν τῷ Βρούτου βίῳ (ἀνωτέρ. σελ. 201), τουτέστι ὀλίγον ἐπέχεον τοῦ οἴνου τῇ γῆ πρὸ τοῦ προσενέγκασθαι, εἰδ' οὕτως ἐξέπεινον (ἰδ. Ἀθην. Τόμ. τῶν σημειώσ. Γ, σελ. 506 καὶ 541), ἔστι περὶ τῶν αὐτῶν φάναι, ὅτι καὶ ἐπιχύσεις ἐλάμβανον, παρὰ τοῦ ἐπιχέοντος δηλονότι καὶ τὴν κύλικα προσφέροντος οἰκέτου, ἢ δημοῦ καὶ ὁ κωμικὸς Ἄλεξις (παρὰ τῷ Ἀθην. ς', σελ. 254), ἕνα τῶν Δημητρίου τούτου κολάων παρεστάγων λέγοντα·

— Παῖ, τὴν μεγάλην δὸς, ἘΠΙΧΕΑΣ

Φιλίας κυάθους τῶν παρόντων τέτταρα·

Τοὺς τρεῖς δ' ἔρωτος προσαποδώσεις ὕστερον·

Ἐν' Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως νίκης καλῆς,

Καὶ τοῦ νεανίσκου κύαθον Δημητρίου·

————— Φέρε τὸν τρίτον

Φίλας Ἀρροδίτης. Χαίρετ', ἄνδρες συμπόται.

Ὅσων ἀγῶν τὴν κύλικα μερῆν πίομαι!

—Στ. 17, Νῦν πρῶτον... ἐκ τραγικῆς σκηνῆς.] Ὁ γὰρ Δημήτριος, ὡς φησι Φύλαρχος (παρὰ τῷ Ἀθην. ιδ', σελ. 614 μετὰ τῶν σημ.) ἔλεγε τὴν Αὐσιμάχου αὐτὴν κωμικῆς σκηνῆς οὐδὲν διαφέρειν, τὴν ἑαυτοῦ τραγικῆ παρεικάζων. Πρὸς τοῦτο τοίνυν τὸ Δημητρίου σκῶμμα, ἀντιτικώπων ὁ Αὐσιμάχος ἔλεγε οὐχ ἑωρακεῖν πόρνην ἐκ τραγικῆς προερχομένην σκηνῆς· οὐ γὰρ ἐν τραγωδίαις, ἀλλ' ἐν κωμωδίαις παρεισάγειν εἰώθεσαν τὰς πόρνυς.—Στ. 18, Προερχομένην.] ΔΓ. Ἐ'περχομένην.—Στ. 26, Ἐπώπτουον δὲ τοῦλάχισον ἀπὸ τῶν μεγάλων ἐναιυτὸν διαλιπόντες.] Ὁ Κασοβίου οἶεται δεῖν γράφειν, Ἐπώπτουον δὲ τοῦλάχισον ἀπὸ τῶν μικρῶν κ. τ. λ. ὥσπερ ἠρμήνευσε καὶ ὁ Ἴταλὸς μεταφραστὴς· τὰ γὰρ μεγάλα αὐτὰ ἦσαν τὰ Ἐποπτικά καλούμενα, κατὰ τὰ ἐν ἄλλοις (Πλουτάρχ. Δ, σελ. 407) σημειωθέντα ἐκ τοῦ Σουίδα. Ἄλλοι δὲ γραπτέον εἶναι ὑπέλαβον, Ἐπὶ τῶν μεγάλων. Ἄλλοι δὲ κατὰ χώραν ἐόντες τὴν γραφὴν τρεῖς βιβλίους τῶν μυστηρίων εἶναι ὑπέλαβον, μικρὰ, μεγάλα, καὶ ἐποπτικά.—στ. 30, Ἐτέλουον τῷ Δημητρίῳ τὰ πρὸς ἄγραν.] Γραπτέον, Ἐτέλουον τὸν Δημήτριον τὰ πρὸς ἄγραν· πρὸς διπλὴν γὰρ αἰτιατικὴν συνάπτεται τὸ Τελῶ ἡνίκα σημαίνει τὸ Μυῶ. Τὸ δὲ, Πρὸς ἄγραν ἐξ ΕΔ παρείληπα, ΑΤ, Πρὸς ἀγοράν. « Ἄγρα καὶ ἄγραι, χωρίον... » τῆς Ἀττικῆς πρὸ τῆς πόλεως, ἐν ᾧ τὰ μικρὰ μυστήρια ἐπιτελεῖται » φησὶν ὁ Βυζάντιος Στέφανος.

ΣΕΛΙΔ. 24, στ. 8, Εἰτάγων.] ΔΓ (οὐ κακῆ), Εἰσαγαγών.—στ. 12, Συντόνου.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ. Συνομόου. Ἐξηγησάμεθα τὴν λέξιν ἀλλαχοῦ (Πλουτάρχ. Α, σελ. 474).—στ. 23, Ἐκάλει μῦθον· εἶναι γὰρ αὐτῷ καὶ Λαμίαν.] Πολὺ γὰρ ἐν τοῖς μύθοις τὸ τῆς Λαμίας ὄνομα, εἴτε τῆς Λιβυκῆς βραχίσισης, περὶ ἧς ἱστορήκε Διόδωρος ὁ Σικελιώτης (κ, 41, Τόμ. Β, σελ. 435), εἴτε τοῦ ἀναπλασθέντος βοροῦ καὶ ὀλεθρίου Σηρίου· καὶ κατεχρήσαντο μάλιστα οἱ κωμικοὶ τῷ ὀνόματι, ἢ δῆλον ἐξ Ἀριστοφάνους. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ οἱ ἀρχαῖοι ἱστορικοὶ, πρὸς οἷς καταχώρισαν ἐν ταῖς ἱστορίαις αὐτῶν πολλοὺς μυθικοὺς διηγήμασι, καὶ τὴν Λαμίαν συνέταξαν, διὰ τῆς τοῦ μύθου ἠθονῆς, οἰονεὶ διλέκτος, τοῦς ἀναγνωστομένους εἰς προσοχὴν ἐπισπώμενοι· δι' ὅπερ ἴσως καὶ Λογοποιοὶ ὀνομάζοντο οἱ παλαιοὶ τῆς ἱστορίας συγγραφεῖς.

ΣΕΛΙΔ. 25, στ. 5, Δημῶ γ' οὖν ἡ ἐπικαλουμένη Μανία.] Συνέχεε Πλούταρχος τὴν Δημῶ τῇ Μανίᾳ. Ἡ μὲν γὰρ Δημῶ Ἀντιγόου ἐρωμένη ἦν τοῦ πατρὸς Δημητρίου, ἧς ἠράσατο καὶ αὐτὸς ὁ Δημήτριος· ἡ δὲ Μανία, Μελίττα τὴ πρότερον καλουμένη, Δημητρίου ἐγένετο ἐρωμένη.

Ἐπεκλήθη δὲ Μανία, διὰ τὸ συνεχῶς τῷ τῆς μανίας ὀνόματι χρῆσθαι ἐν ταῖς ὁμιλίαις, ὡς γοῦν ἐξηγήσαντο οἱ κριτικοὶ τὰ τῷ Μάχωνι εἰρημένα περὶ τῆς μανίας παρὰ τῷ Ἀθηναίῳ (ἰγ', σελ. 578)· παρ' ᾧ καὶ ἀπομνημονεύματα τῆς Μανίας φέρεται, παραπλήσια τοῖς σκώμμασι τῆς ἐν Παρισίοις οὐ πρό πολλοῦ τελευτητάσης τὸν βίον, περιβοήτου σκηναϊκῆς, Ἀρολθίας. — Στ. 28, Ἐτι μᾶλλον αὐτὸν ἐπερρώσθη.] ΗΔ, ΑΤ, Ἐτι μᾶλλον αὐτὸς ἐπερρώσθη. Καὶ ὁ Α δὲ τὴν ΗΔ ἐξέφρασε, sa venue l' assura et l' encouragea encore d' avantage.

ΣΕΛΙΑ. 26, στ. 1, Αὐτῷ τε διαφυλάξαι.] ΠΡΔ ἢ τοῦ συνδέσμου προσθήκη. — στ. 6, Ἐνὶ λίθῳ.] Ἐκ ΔΓ ἢ διορθώσεως οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἐν λίθῳ. — Συνδιαταράξαι.] Ἰσ. γρ. Διαταράξαι, διὰ μιᾶς προθέσεως. — στ. 11, Γενομένων δ' ἐγγὺς αὐτῶν, τροπὴν ἔσχεν ἢ διάνοια κ. τ. λ.] Ἐξ ΕΔ τὸ Αὐτῶν, ΑΤ, Αὐτῷ. Οἱ δὲ ΠΡ τηρήσαντες τοῦτο, τὴν σίξιν μετέβαλον, Γενομένων δ' ἐγγὺς, αὐτῷ τροπὴν ἔσχεν ἢ διάνοια, τῷ Ἀντιγόνῳ, δηλοῦσι. Ἐμοὶ δὲ νῦν ἢ γνησίᾳ γραφῇ εἶναι δοκεῖ, Γενομένων δ' ἐγγὺς αὐτῶν τροπὴν ἔσχεν ἢ διάνοια, τουτέστι τῷ Ἀντιγόνῳ, ἐγγὺς γενομένων τῶν πολεμίων, ἢ διάνοιᾳ μετέβαλεν οὐ τὴν γνώμην, περὶ τοῦ πολεμῆσαι ἢ μὴ, περὶ τοῦ ὑποστῆναι τοὺς πολεμίους ἢ φυγεῖν, ἀλλὰ τὴν ἐλπίδα τοῦ νικήσειν οὗς πρότερον σκώπτων, ὡς σπερμολόγους ὄρνιθας, διαταράξαι ἐπηγγέλλετο. — στ. 17, Ἀπέδειξε.] Ἰσως γραπτέον, Ἐπέδειξε, ὡς εἶκασέ τις τῶν ΠΡ, καὶ ἐξέφρασεν ὁ Α, presenta. — στ. 22, Τὸν Δημήτριον αὐτοῦ πυθέσθαι.] Ἐν δὲ τοῖς Ἀποφθέγμασι Πλούταρχος οὐ Δημήτριον, ἀλλὰ τὸν ἀδελφὸν Φίλιππον τοῦτο πυθέσθαι τοῦ πατρὸς Ἀντιγόνου φησί. — στ. 28, Αὐτοῦ.] Τοῦ Δημητρίου.

ΣΕΛΙΑ. 27, στ. 2, Ὄλωσ.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ὀλος. — στ. 7, Σοβαρῶ.] « Σοβαρὸς, ὑπερήφανος, αὐθάδης κ. τ. λ. » φησὶν Ἡσύχιος. — στ. 9, Οὐκ ἔσχε.] Οὐκ ἠδυνήθη. — στ. 10, Γενομένων.] ΔΓ, Γενομένων. — στ. 12, Μεταβαλέσθαι.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Μεταβάλλεσθαι. — στ. 16, Πλὴν ἐμοῦ.] Ἐκ ΔΓ καὶ ΕΔ προσέθηκα τὸ Πλὴν. — στ. 24, Προσδιενείμαντο τὰς ἐκείνων ἐπαρχίας, αἷς εἶχον αὐτοὶ πρότερον.] Ἐξ ΕΔ τὸ Αἷς, οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἄς. Τὸν δὲ νοῦν ἐξηγοῦνται, Οἱ νενικηκότες βασιλεῖς, διανειμάμενοι τὰς Ἀντιγόνου καὶ Δημητρίου ἐπαρχίας προσέθηκον ἕκαστος αἷς ἐκέκτητο πρότερον ἐπαρχίας.

ΣΕΛΙΑ. 28, στ. 2, Καὶ τὴν γυναικῶν.] Ἐξ ΗΔ ἢ προσθήκη τοῦ ἄρθρου. — στ. 8, Τοῦ καθεστῆκότες ἐξέστη δι' ὀργὴν αὐτοῦ.] Περιαιρετέον τὴν

ἀντωνυμίαν, δόξαν τοῦτο καὶ τοῖς ΠΡ. Ὁ δὲ νοῦς, ἔξω φρενῶν ἐγένετο ὑπ' ὀργῆς· τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ ἐξίσασθαι τοῦ καθοριστικοῦ. Παρατίθει τάδε τοῖς ἀλλοχοῦ (Πλουτάρχ. Β, σελ. 380) σεσημειωμένοις.

ΣΕΛΙΑ. 29, στ. 4, Τῷ δὲ μᾶλλον.] Ἐκ ΔΓ προσέθηκαν τὸν σύνδεσμον οἱ ΠΡ.—στ. 6, Ἐξ Ἀπάμης, τῆς Περσιίδος.] Οἷα ἦν καὶ ἡ ὁμώνυμος Ἀρταβάζου Φυγάτηρ, ἡ Πτολεμαίω ὑπ' Ἀλεξάνδρου δοθεῖσα (Πλουτάρχ. Εὐμέν. § 1, Μέρ. Δ, σελ. 29)—στ. 11, Κηδεῦσαι.] Κηδεύω ἐνθάδε σημαίνει τὸ ἐν τῇ συνθήκῃ, Συμπενθεριάζω.—στ. 14, Εἶχε.] Ἐκ ΔΓ, οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἡρχε.—στ. 19, Πρὸς αὐτόν.] Πρὸς τὸν ἀδελφὸν Κάτσαυδρον.—στ. 21, Ἐπὶ Κύνδων.] Ἐπιθι τὰ εἰς τὸν Εὐμένους βίον (Πλουτάρχ. Δ, σελ. 340) σημειωθέντα.—στ. 24, Ῥωσόν.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Ὁροσσόν, πλὴν ὅτι Ῥωσσόν, διὰ διπλοῦ τοῦ σ γράφειν παρήνουν οἱ διορθοῦντες, καθὰ γράφεται καὶ παρ' ἐτέροις γεωγράφοις τε καὶ ἱστορικοῖς. Προειλόμην τὸ Ῥωσός, ὡσπερ φέρεται καὶ ἐν τοῖς ἀρχαίοις νομίσμασι, καὶ ἐν τῇ νεωτάτῃ τοῦ Στράβωνος ἐκδόσει τῇ ἐν Λειψία, καὶ παρὰ τῷ Βυζαντίῳ Στεφάνῳ, ὃς καὶ προπερισπωμένως ἐκφέρει τοῦνομα Ῥώσος. Μνημονεύει δὲ καὶ Πολύαινος (Στρατηγητ. Δ, ζ, 9, σελ. 131 ἐμ. ἐκθ.) Ῥωσίου λιμένος, δι' ἀπλοῦ τοῦ σ' ἐπὶ γὰρ τοῦ Ἰστικοῦ κύλπου ἦν ἡ Ῥωσός. Καὶ διορθούσθω ὁ ἡμέτερος Γεωγράφος, Μελέτιος (σελ. 497, ἐν οἷς Ῥωσσον καὶ Ῥωσσιον, τὴν πόλιν καλεῖσθαι φησὶν, αὐτὸν τοῦτον τοῦ Πολυαίνου ἐπαγόμενος μάρτυρα· Ῥωσσος μὲν γὰρ ἡ μᾶλλον Ῥωσός, τὸ τῆς πόλεως ἐστὶν ὄνομα, τὸ Ῥώσιον δὲ (παράγωγον κτητικόν), πρᾶγμα σημαίνει τῇ Ῥωσῶ οἰκίῳ, οἷος ἐστὶν ὁ παρὰ τῷ Πολυαίνῳ, Ῥώσιος λιμήν.—Ἀπήντησε Σέλευκος.] Ὑπείληφέ τις τῶν ΠΡ γραπτέων εἶναι, Ἀπήντησε Σελεύκω.—στ. 26, Ἐπί σκηνης.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἐπί σκηνης.

ΣΕΛΙΑ. 30, στ. 11, Ἐνδεής ἐστίν.] Ἄμεινον ἂν ἐγράφετο, καὶ μεταμέλει μοι μὴ γράψαντι, Ἐνδεής ἦν.—στ. 12, Κτημάτων,] ΔΓ, Πραγμάτων.—Πτωχός, ὡςθ' ὑπέρ.] ΠΡΔ, ΑΤ, Πτωχός ὑπέρ.—στ. 13, Κηδεξήν.] Συμπενθερον, ἡ συνθήκῃ.—στ. 16, Πάτων.] ΔΓ, Πάσας.—στ. 19, Ὡς ἐν Ἰψῶ.] Τὸ μὲν Ἐν Ἰψῶ, ἐκ ΔΓ, ἡ δὲ προσθήκῃ τοῦ ὁμοιωματικοῦ, Ὡς, ἐκ διορθώσεως τοῦ φίλου Κλαυερίου, ΑΤ ἀδικηότου, Ἐν θήσω. Ἐστὶ δὲ ἡ ἐν Ἰψῶ μάχη, ἐν ἣ' Ἀντίγονος ὁ Δημητρίου πατὴρ ἔπεσεν, ἥ ὅλην ἐκ τῶν ἀνωτέρω (§ 29, σελ. 27) εἰρημένον τῷ Πλουτάρχῳ, παραβαλλομένων οἷς ἐγόρηκεν Ἀπικνός (Συριακ. κερ. 55). Ἐτεροὶ δὲ γράφουσιν, Ἰψῶ ἀπὸ

βαρυτόνου εὐθείας τῆς Ἰψός· ἦν εἰσὶν οἱ καὶ θασέως, Ἰψος, ἐκφρουσιν. Ἦν δὲ τῆς Φρυγίας πόλις ἡ Ἰψός, πλησίον Συννάδων κειμένη.— Γαμβρόν.] Τὸν παρὸς ἡμῖν, Σ υ μ π ἔ ν θ ε ρ ο ν, ἐνθάδε· Ὁ γὰρ Γαμβρὸς πλατύτερον ἐλαμβάνεται ἐπὶ τοῦ κατ' ἐπιγαμίαν οἰκείου, περὶ οὗ ἐπιθι τὰς εἰς τὸν Εὐριπίδην (Ῥησ. 260) σημειώσεις τοῦ Βαρνεσίου.—στ. 20, Αὐτός.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Αὐτόν.—στ. 25, Ὀλίγον.] ἘΞ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ὀλίγων.

ΣΕΛΙΑ. 31, στ. 3, Ναὺν . . . ἔχουσαν σῖτον, καὶ εἰσάγουσαν τοῖς Ἀθηναίοις.] Σημειοῦ τὸ πλεονάζον καὶ παρημελημένον τοῦ λεκτικοῦ, δι' ἀμαρτίαν, ἴσως μὲν τῶν ἀντιγραφῶντων, ἴσως δὲ καὶ αὐτοῦ Πλουτάρχου. Ἀπέχρη γὰρ φάναι, Ν αὺ ν . . . ἔχουσαν σῖτον τοῖς Ἀθηναίοις, ἢ Ν αὺ ν . . . σῖτον ἄγουσαν (ἢ εἰτάγουσαν) τοῖς Ἀθηναίοις.—στ. 7, Ἀπορίαν.] ἘΞ ΕΔ καὶ ΔΓ, ΑΤ, Ἀπορίαν γενέσθαι.—στ. 9, Μικρὸν δὲ τοῖς Ἀθηναίοις ἀναπνοὴν παρέσχον κ. τ. λ.] Μικρὸν ἀναπνεύσασκε τοὺς Ἀθηναίους ἐποίησαν, ἀπὸ τῶν κατεχόντων αὐτοὺς κακῶν. Καὶ σημειοῦ τὴν ἀνεσιν τῶν κακῶν ἀναπνοὴν τροπικῶς λεγομένην, οἷα ἐστὶν ἡ παρ' Ὀμήρῳ (Ἰλιάδ. Λ, 801) Ἀναπνεύσεις πολέμοιο, ὥσπερ καὶ τὸ δικλιπεῖν πονοῦντα, καὶ μικρὸν ἀναπαύσασθαι, Ἀναπνεῖν, κατὰ τὸ παρὰ τῷ αὐτῷ Ποιητῇ (Ἰλιάδ. Γ, 227) Ἀναπνεύσεις πόνοιο. Ἡ δὲ μεταφορὰ σέσωσται καὶ ἐν τῇ παρὸς ἡμῖν συνηθείᾳ καθ' ἣν ἔχων τις πράγματα φαίη ἂν πρὸς τὸν πλείω παρέχοντα, ἢ πονεῖν ἄλλως κελεύοντα, Ἀφες με ὀλίγον γὰ ἀναπνεύσω. Σέσωσται δὲ καὶ ἐν πολλαῖς τῶν νεωτέρων γλώσσαις, ἧς παράδειγμα ἀρκεῖ τὸ Γαλλικὸν τουτὶ laissezmoi respirer un moment. Ἡμεῖς δὲ καὶ ῥήματι ἐτέρῳ συνωνύμῳ τῷ Ἀναπνεῖν, ἐπὶ τῆς αὐτῆς τροπικῆς σημασίας χρώμεθα, τῷ Ἀνασθαινω. Περσφάρθαι γὰρ εἰκὸς τοῦτο παρὰ τὸ Ἀνασθμαίνω, ὁ συνωνυμῆ πως τῷ Ἀναπνέω (καίπερ τοῦ ἀπλοῦ Ἀσθμαίνω οὐχ ἀπλῶς τὸ πνεῖν, ἀλλὰ τὸ πνευστιᾶν, τουτέστι τὸ συντόνωσ καὶ μετὰ βίας πνεῖν, δηλοῦντος), οἷον ἐστὶ τὸ παρὰ τῷ Ὀππιανῷ ('Αλιευτ. ε', 212),

Τόσσον ἀνασθμαίνει λάβρου μένος.—

Ἰσως δὲ καὶ τὸ ἡμέτερον Ἀνασθαινω, οὐκ ἐκ προθέσεώς ἐστιν ὡς τὸ, Ἀναπνέω, ἀλλ' ἐκ στερέσεως (κατὰ τὸ, Ἀναίνομαι), καὶ σημαίνει, τὸ παύομαι τοῦ ἀθμαίνεσθαι, ἢ ἀσθαινεῖν.—στ. 24, Τὸν φιλόσοφον Επικούρου ἱστοροῦσι διχθρέβαι τοὺς συνηθείς, κυάμους κ. τ. λ.] Ἐπὶ

τοῦ Μαθητᾶς ὡς τὸ Συνήθεις. Σημειῶ δὲ καὶ τὴν φιλοσόφου μάλιστα πρέπουσαν Ἐπικούρου φιλανθρωπίαν, συνάδουσαν ταῖς λοιπαῖς τοῦ ἀνδρὸς ἀρεταῖς· ἐξόρηται γὰρ αὐτοῦ, ἣ φησι Διογένης ὁ Λαέρτιος (ί, 10), « ἢ τε πρὸς τοὺς γυνέκας εὐχαριστία, καὶ ἢ πρὸς » τοὺς ἀλλοτρύς εὐποιία, πρὸς τε τοὺς οἰκέτας ἡμερότης, ὡς δηλον » καὶ τῶν διαθηκῶν αὐτοῦ, καὶ ὅτι αὐτοὶ συνεπιλοσόφουν αὐτῷ... » καθόλου δὲ ἢ πρὸς πάντας αὐτοῦ φιλανθρωπία ». — στ. 28, Λογογεῖον.] Λογογεῖον ἐκαλεῖτο ὁ τῆς σκηνῆς τόπος, ἐφ' οὗ οἱ ὑποκριταὶ ἔλεγον, ὃν καὶ Ὀκρίβαντα ὠνόμαζον, ὡς φησιν Ησύχιος (λέξ. Λόγιοι καὶ Ὀκρίβας). Ὁ δὲ βουλόμενος ἀκριβέστερον τὰ περὶ τῶν Ἑλληνικῶν θεάτρων εἰδέναι, ἀναγιγνωσκέτω τὰς εἰς τὸν Βιτρούδιον (Vitruv. V, 7, § 2) σημειώσεις τοῦ σοφοῦ Σνεϊδέρου. Παρ' ἡμῶν δὲ νῦν Λογογεῖον λέγεται τὸ ἐν τοῖς ἱεροῖς ξύλινον πῆγμα, ᾧ ἐπιτιθέμενα τὰ βιβλία ἀναγιώσκεται, ὅπερ οἱ Βυζαντινοὶ συγγραφεῖς Ἀναλογογεῖον συνθέτω· ἐκάλουν. Καὶ ἔστι τούτου τοῦ ἀναλογογεῖου ἐξάμβλωμα ὁ χυδαῖος ἀρτενικῶς Ἀλλογογεῖος ταυτὸ σημαίνων τῷ Λογογεῖω.—στ. 29, Διὰ τῶν ἄνω παρόδων.] Εἰς ἡμικυκλίου σχήμα ἀνοδομημένων τῶν ἀρχαίων θεάτρων, ἡ μὲν κατὰ τὴν εὐθεΐαν τοῦ θεάτρου πλευρὰν εἰσοδοὺς καθ' ἣν ὑπῆρχεν ἡ σκηνή, καὶ δι' ἧς εἰσέρχοντο οἱ θεαταί, ἐκαλεῖτο Μέση θύρα· αἱ δὲ παρ' ἐκάτερα τῆς σκηνῆς, δι' ὧν εἰσῆσαν οἱ ἀγωνισταί, Ἐξωθεν εἰσοδοί, ἢ Ἄνωθεν πάροδοι. Ὁ τοίνυν Δημήτριος, ὅπλασι συμπράξας τὴν μέσην θύραν, διὰ τῶν ἄνω παρόδων, ὡσπερ οἱ ὑποκριταί, εἰσῆλθεν εἰς τὸ θέατρον, ἀπεναντίας τῷ Ἀράτῳ, περὶ οὗ ἐρεῖ Πλούταρχος ἐν τοῖς ἐξῆς ('Αράτ. § 23, σελ. 252), ὅτι ἐπισῆσας ταῖς παρόδοις ἐκατέρωθεν τοὺς Ἀχαιοὺς αὐτὸς ἀπὸ τῆς σκηνῆς, τουτέστι διὰ τῆς μέσης θύρας, προῆλθε. Ἐπιθὶ καὶ πάλιν τὰς εἰς τὸν Βιτρούδιον (Vitruv. V, 6, vol. II, pag. 353-355) σημειώσεις τοῦ Σνεϊδέρου.

ἘΑΙΔ. 32, στ. 3, Αὐτοῖς.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Αὐτούς.—στ. 7, Ὑπερβαλέσθαι.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Ὑπερβάλλεσθαι.—στ. 10, Αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Αὐτὸς ἐφ' ἑαυτοῦ. Ἐστω δὲ καὶ ἡ συνήθεια τὴν φράσιν, ἐπὶ μὲν τρίτου προσώπου ἀπαράλλακτον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἐπὶ δὲ πρώτου καὶ δευτέρου, προσλαμβάνουσα καὶ τρίτην ἀνωσμίαν, οἷον, Αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ μου, Αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ σου. Καὶ τοῦτο οὐκ ἀλόγως· διὰ τὸ, Ἐμαυτοῦ δηλονότι καὶ Σεαυτοῦ. Ἐν δὲ τῷ τρίτῳ, ὁ λέγων, Αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ του, πρὸς τῷ δευτέρῳ καὶ πλεονάτειν ἂν οὐ θεόντως.—στ. 13, Ἀθηνῶν.]

Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΓ, Ἀθηναίων. — στ. 25, Σύ τοί με φυσᾶς, σύ με καθαιρεῖν μοι δοκεῖς.] Ἐμνημόνευσε Πλούταρχος τοῦ ἱαμβείου τούτου καὶ ἀλλαχοῦ (Περὶ μοναρχ. καὶ δημοκρατ. καὶ ὀλιγαρχ. § 3), ὅθεν εἴληφα καὶ τὴν γραφήν, Σύ τοί με φυσᾶς, ΑΓ ὡς γραφομένου, Σύ τοί μ' ἔφυσας. Τὸ δ' ἐξῆς Κ α θ α ι ρ ε ῖ ν ἐξ ΕΛ οἱ ΠΡ, ΑΤ, ὡς δέ τε κἀκεῖ, Κ α τ α ἰ θ ε ι ν. Ἐτέροι δὲ οὕτως γράφειν παρήνουν τὸν ὅλον σίχον, Σύ τοί μ' ἔφυσας, σύ με καθαιρήσειν δοκεῖς. Ἰσως δὲ καλῶς ἔχει κατὰ χώραν ἔαν τὸ Κ α τ α ἰ θ ε ι ν (ὅ ἐστι κατακαίειν), ἵνα σώζηται ἡ ἀπὸ τοῦ φυσωμένου πυρὸς μεταφορά.

ΣΕΛΙΑ. 33, στ. 2, Δολόφρων χειρὶ, κ. τ. λ.] Ἐξ ΕΛ, ΑΤ, ὡς δέ τε καὶ ἀλλαχοῦ (Πλουτάρχ. Περὶ τοῦ πρώτ. ψυχρ. § 14, καὶ Περὶ τῶν κοιν. ἐννοιῶν, § 23) γραφομένου, Δολοφρονέουσα χειρὶ. Ἀντὶ δὲ τοῦ ἐξῆς, Τῇ δ' ἑτέρῃ, ἐκεῖ (Περὶ τοῦ πρώτ. ψυχρ.) φέρεται, Τῇ ἑτέρῃ δέ. Καὶ τὸ μὲν μέτρον τοῦ σίχου, ἄλλοι ἄλλως διεσκεύασαν, ὡς ἐστὶν ἰδεῖν παρὰ τῇ συνειλοχότητι τὰ Ἀρχιλόχου λείψανα Λιεβίλω (Liebel, Archiloch. reliq., pag. 171) ὁ δ' Ἰταλὸς μεταφραστῆς διὰ τοῦ κομψοῦ τούτου διστίχου τὴν Ἀρχιλόχειον ῥῆσιν ἐξέφρασε·

Meditando fallace, aqua con l' una,

E con quell' altra man foco portava.

—στ. 16, Δῖον.] Ἐξ ΕΛ, ΑΤ, Δ ή ἴ ν ο ν. Καὶ ἐστὶ τὸ Δ ἴ ο ν πόλις Μακεδονίας ὑπὸ τῷ Ὀλύμπῳ, ὅσον ἐπτὰ χῆδια ἀπέχουσα τοῦ αἰγιαλοῦ τοῦ Θερμαίου κόλπου κατὰ τὸν Στράβωνα (ζ, σελ. 330). Καλεῖται δὲ τανῦν Σ τ α ν τ ἰ α, ἢ Σ τ α ν θ ἰ α (Stan-Dia), ἣ ῥησιν ὁ Γαλλικὸς Γεωγράφος Δαυβίλλης, τουτέστιν, Εἰς τὴν Δίαν, βαρβάρως συγκροτηθέντος τοῦ ὀνόματος μετὰ τῆς προθέσεως, καθά καὶ ἐν ἄλλοις πόλεωσιν ὀνόμασιν οὐκ ὀλίγοις τοῦτο γενέσθαι ἀλλαχοῦ (Ἰσοκράτ. Β, σελ. 48) ἐσημειωσάμεθα. Ἐκαλεῖτο γὰρ τὸ ὑπὸ τῷ Ὀλύμπῳ Δῖον, καὶ θηλυκῶς Δ ἰ α, κατὰ τὸν Βυζάντιον Στέφανον (λέξ. Δία καὶ Δῖον). Ἦν δὲ καὶ ἕτερον Δ ἴ ο ν πρὸς τῇ Ἄθῳ τῷ ὄρει, οὐ μακρὰν ἀπέχον Σταγείρων. —στ. 21, Ἄνελεῖν.] ΔΓ, Ἀ ν α ι ρ ε ῖ ν.—Διαταραχθεῖς.] ΔΓ, Τ α ρ α χ θ ε ῖ ς.—στ. 29, Ἀναζυγῆν.] Ἐπανασροφήν. « Ἀναζυ-
» γῆν, ἀνυλῦσεις, ἀνασροφαὶ » φησὶν Ἡσύχιος, καὶ « Ἀναζεύξας,
» ὑποσρέψας, ἐκ μεταφορᾶς [τῶν] ἀρμάτων ». Ὁ γὰρ ἐφ' ἄρματος ἢ ἀμάξης τὴν πορεῖαν ποιούμενος, παραγενόμενος μὲν ποι, Καταλύειν λέγεται, τουτέστι λύειν τοῦ ζυγοῦ τὰ ἔλιοντα τὴν ἄμαξαν ὑποζύγια. αὔθις δ' ἐκεῖθεν ἀπείρων, Ἀ ν α ζ ε υ γ ν ὕ ν α ι, τουτέστι, πάλιν αὐτὰ

ξευγνύναι. Καὶ ὅτι ἔλλειπτικῶς ἐκπέφραστοι τὸ τε Καταλύειν ἐπὶ τοῦ παραγίνεσθαι εἰς τινος, καὶ ἐπομένως οἰκεῖν παρ' αὐτῶν, ὅθεν καὶ Κατάλυσις, ἢ εἰς τινα τόπον ἔλευσις καὶ ζῴσις, καὶ, Κατάλυμα, ἢ οἰκησις, καὶ τὸ Ἀναξευγνύναι, ἐπὶ τοῦ ἐκεῖθεν πάλιν ἀπέρχεσθαι καὶ ἀναχωρεῖν, ὅθεν ἢ Ἀναζυγή, ἢ Ἀνάξεξις, ἢ θηλοῦσα τὴν ἀναχώρησιν, ἐκ περιουσίας ἐστὶ πιστώσασθαι ἐκ τῆς παρ' Ὀμήρῳ χρήσεως. Οὗτος γὰρ κατὰ τὸ πλήρες ἐκφέρει ἅπαξ μὲν τὸ σύνθετον, Καταλύειν, (Ὁδυσσ. δ', 28),

Ἄλλ' εἶπ', εἴ σφωῖν ΚΑΤΑΛΪΣΟΜΕΝ ὠκέας ἼΠΠΟΥΣ,

τουτέστιν, εἰ λύσομεν τοὺς ἵππους τῶν ξένων, καὶ ἐνθάδε παρ' ἡμῖν αὐτοὺς οἰκίσομεν· πλεονάκις δὲ τὸ ἀπλοῦν, οἷον ἐστὶν ἐν ἐκ πολλῶν τὸ (Ἰλιάδ. ε', 775),

Ἐνθ' ἼΠΠΟΥΣ ἔστησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
ΛΥΣΑΣ' ἐξ ὀχέων, _____

ὃ ταῦτὸν δύναται τῇ παρά τοῖς μεταγενεστέροις, Ἐνθα κατέλυσε, τουτέστιν, ἐνθα ἔμεινε, παυσαμένη τῆς περαιτέρω πορείας. Καὶ ἴσως ἐντεῦθεν ἐστὶν ἐξηγεῖσθαι τὸ πολλὰ ταῖς κριτικοῖς παρασχὼν πράγματα Λισχύλειον τόδε (Χομφόρ. 288-291),

Καὶ τοῖς τοιούτοις οὔτε κρατῆρος μέρος
Εἶναι μετασχεῖν, οὐ φιλοσπόνδου λιθός,
Βωμῶν τ' ἀπείργειν, _____
_____ οὔτε ΣΥΛΛΪΕΙΝ τινά.

Τοὺς γὰρ ἠγησαμένους τὸ Συλλύειν εἰς τὸ Συλλοῦειν τρεπτέον εἶναι, πολὺ τοῦ ἀληθοῦς ἀποπεπλανῆσθαι νομίζων, πεισθεῖν ἀν μᾶλλον τοῖς ἐρμηνεύειν ἐπιβαλλομένοις τῇ παραθέσει τῆς Ὀρατιανῆς ταύτης ῥήσεως (Horat. Od. III, 2),

— Vetabo, qui Cereris sacrum
Vulgarit arcanæ, sub iisdem
Sit trabibus, fragilemque MECUM
SOLVAT faselum _____

Ἐνδέχεται μὲν τοι τὸ παρ' Αἰσχύλῳ Συλλύειν οὐκ ἀπὸ τοῦ παρ' Ὀμήρῳ Λύειν πρυμνήσια (κατὰ τὸ Ὀρατιανὸν Solvat faselum) μετεγγεῖσθαι ἐπὶ τὸ συναποπλεῖν, ἀλλὰ μᾶλλον ἀπὸ τοῦ παρὰ τῷ

αὐτῷ ποιητῇ Ἀύειν ἵππους, ὡστ' εἶναι τὸ συλλύειν συνώνυμον τῷ παρὰ τοῖς μεθ' Ὀμηρον συγκαταλύειν, τουτέστι συγκατοικεῖν, καὶ παρόμοιον τῷ Ὀρατικῷ, sub iisdem sit trabibus ὑπὸ τῇ αὐτῇ στέγῃ, ἢ ὁμόστεγον εἶναι. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ Ἀύειν ἢ Κατκλύειν. Λεῖπεται δὲ καὶ τὸ, Ἄναξ εὐγύνυλαι καὶ τὸ Ἀναλύειν, τὰ δοκοῦντα μὲν ἀλλήλοις ἐναντία, σημαίνοντα δὲ ὁμοίως τὸ ἐπιστρέφειν καὶ ἀναχωρεῖν ἐκ τοῦ τόπου, ἔνθα τις παρεγένετο καὶ κατέλυσεν, ἐξηγήσασθαι ἐκ τῆς καθ' Ὀμηρον χρήσεως. Τοῦ μὲν οὖν Ἄναξεὺς γύνυλαι δῆλη ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τοῦ παρὰ τῷ Παιητῇ ('Οδυσσ. ζ', 110) ἐντελῶς εἰρημένου,

Ἄλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμιλλε πάλιν οἰκὸν δε νέεσθαι
ΖΕΥΣΑΣ' ἩΜΙΟΝΟΥΣ, _____

ὅπερ ταυτὴν ἐστὶ τῷ παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις ἔλλειπτικῶς λεγομένῳ, Ἄλλ' ὅτι ἔμιλλεν ἀναξ εὐγύνυλαι οἶκαδε, τουτέστιν, εἰς τὸν οἶκον ἐπιστρέψαι. Οὐχ ὁμοίως δὲ καὶ τὸ Ἀναλύειν μετενύκεται ἀπὸ τῶν ἱππαζομένων ἢ ἄρμασιν ἐποχοιμένων, ὡς τισιν (Περιζων. σημ. εἰς τὴν Αἰλιακ. ποικιλ. ἱστορ. Δ, 23) ἔδοξεν' ἀλλ' ἀπὸ τῶν διὰ θυλάσσης τὴν πορείαν ποιουμένων, οἱ καταγόμενοι μὲν εἰς λιμένα, κατέδουσαν τὰς ναῦς πρὸς τὴν γῆν ἐκ τῆς πρύμνης ('Οδυσσ. ο', 498),

Ἐκ δ' εὐνάς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν,
ἀνάγεσθαι δὲ μέλλοντες ἐκ λιμένος, ἔλυσαν πάλιν ('Οδυσσ. ν', 77,)

—πείσμα δ' ἔλυσαν ἀπὸ τρητοῦ λίθοιο.

ΣΕΛΙΑ. 34, στ. 7, Παθῶν ἔφθασε, δρᾶν μέλλοντος αὐτοῦ, μὴ διαφυγεῖν ἐκείνου, ὁ ἐμηχανᾶτο.] ΔΓ, οὐδὲν μᾶλλον τῆς ἐκδεδομένης κατὰλληλος, Παθῶν ἔφθασε, δρᾶν δὲ ἐμηχανᾶτο, μέλλοντος αὐτοῦ μὴ διαφυγεῖν ἐκείνου. Καὶ ὁ μὲν νοῦς οὗτος ἂν εἴη, Βραδύων αὐτὸς δρᾶν τὸ μὴ διαφυγεῖν τὸν Δημήτριον, ἔφθασε παθῶν δὲ ἐμηχανᾶτο' συγκέχτυται δὲ, ἴσως μὲν διὰ τοὺς ἀντιγραφάκας, ἴσως δὲ καὶ αὐτοῦ Πλουτάρχου ἀμελήσαντος, ἢ τοῦ λόγου συνάρτησις, ἢ ἄλλοι ἄλλως διορθοῦν οὐκ ἐπιτυχῶς ἐπεχείρησαν. —στ. 16, Ὡς *ἐν* ἡμέρα μιᾷ] Περιττὴ ἢ πρόθεσις, ἢν καὶ οἱ ΠΡ διαγράφειν παρήνουν. —στ. 20, Ὡς ἐπήει μὲν οὐδεὶς φανερῶς.] Ἐξ ΗΔ τὸ Φανερῶς, ΑΤ παρ' ἅπασιν, Φοθερῶς, ὅπερ ἀνοίκειον ὄν τῷ προκειμένῳ χωρίῳ ὁ μὲν Α καὶ ὁ Ἰταλὸς μεταφραστὴς οὐδ' ἐξέφρασαν

δλωσ; ὁ Λατίνος δὲ εἰς τὸ, φόβος, τρέπειν ἔγω, quum nullus oblatu-
 tus est terror. — στ. 28, Ἄ Κόσσανδρος εἰς Ἀλέξανδρον τεθνηκότα
 παρηνόμησεν.] Τὴν γὰρ Ἀλεξάνδρου μητέρα, « Ὀλυμπιάδα, παρέ-
 » θαλε καταλειῦσαι τοῖς ἐπ' αὐτὴν Μακεδόνου παρωξυσμένοις, καὶ τοῖς
 » παιδαῖς Ἀλεξάνδρου, τὸν τε ἐκ Βαρσίνης Ἡρακλέα, καὶ Ἀλέξανδρον
 » τὸν ἐκ Ῥωξάνης, ἀπέκτεινεν ὑπὸ φαρμάκων », ὡς φησι Πausανίης
 (9, 7).

ΣΕΛΙΑ. 35, στ. 10, Αὐτοῦ.] ΔΓ, Ἐ α υ τ ο ὕ. — στ. 11, Δεινῶν.]
 Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Δ ε ι ν ᾶ. — στ. 12, Τρόπον ἀπαλλαγῆς.] Ἰσ.
 γραπτέον, Τρόπον δ' ἀπαλλαγῆς. — Ζητεῖν.] ΠΡΔ, ΑΤ, Ζη τ ῶ ν.
 — στ. 16, Ἐρᾶ.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἐ ρ ᾶ ν. — στ. 23, Τὰ τῆς Σαπ-
 φοῦς ἐκεῖνα.] Τὴν τῆς Σαπφοῦς πολυθρύλλητον ᾠδὴν αἰνίττεται, πε-
 ρὶ ἧς ἔπιθι τὸν Δογγίνον (Περὶ ὕψ. 1, 2). — Φωνῆς ἐπίσχεσις.]
 Ἐξήγησις τοῦ Σαπφικοῦ,

Ὡς γὰρ εἶδω σε, βρόχεό μοι φωνᾶς

Οὐδὲν ἔτ' ἔκει,

Ἄλλὰ καμμέν γλῶσσα ἔαγε. —

— στ. 24, Ἐρύθημα πυρῶδες.] Ἐξήγησις τοῦ Σαπφικοῦ,

λεπτὸν δ'

Αὐτίκα χρῶ πῦρ ὑποδεδρόμακεν.

— Ὄψεων ὑποδείξεις.] Τοῦτο δ' οὐ συνάδει τῷ ὑπὸ τῆς Σαπφοῦς
 ἀσθέντι,

Ὀππάττειν δ' οὐδὲν ὄρημ'.

Καὶ ἔοικε γραφικῶς ἠμαρτῆσθαι τὸ, Ὑποδείξεις, ὃ οἱ μὲν τρέπειν
 παρήνουν εἰς τὸ, Ὑπορίψεις, ὅπερ ἔοικεν ἐκφράσθαι ὁ Α, qu' il luy
 jettoit à tous coups des œillades, καὶ ὁ Λατίνος μεταφραστῆς,
 tectus oculorum conjectus, οἱ δὲ εἰς τὸ Ὑποδήσεις, ἢ Ὑπο-
 δῦσεις, ἕτεροι δὲ εἰς τὸ Ὑποτήξεις, ἄλλοι δὲ πιθανώτερον εἰς τὸ
 Ὑπολείψεις, ὡσπερ ἠρμήνευσε καὶ ὁ Ἰταλὸς μεταφραστῆς, ecclis-
 samento di occhi. — Ἰδρωτες ὀψεις.] Τὸ, Ἰδρωτες Ψυχροί, ἦν
 ἂν μᾶλλον συνωδὸν τῷ Σαπφικῷ,

Καθδ' ἰδρῶς ψυχρὸς χέεται.

—στ. 26, Ἰχθυοίσις.] Ἐξήγησις τοῦ Σαπφικοῦ,

—————χλωροτέρα δὲ ποίας
Ἐμμί—————

ΣΕΛΙΑ. 36, στ. 10, Εἰπεῖν.] ΠΡΑ, ΑΤ, Εἶπε.—Ταύτην.] ΠΡΑ, ΑΤ, Ταῦτα. Τὸ Ταύτην ἐξέφραξε καὶ ὁ Ἴταλός μετάρραστῆς. —στ. 27, Μκκεδονίαν.] ΔΓ, Μετά Μακεδονίαν. —στ. 28, Καὶ τῶν ἘΝΤὸΣ ἰσθμοῦ.] ἘΚΤὸΣ, γράφειν τις παρῆνει, γεωγραφικώτερον μὲν, ἴσως δ' οὐκ ἀναγκαίως. Ἔοικε γὰρ τὸ, τῶν ἐντὸς ἰσθμοῦ, ἴσον ἐνθάδε δύνασθαι τῷ τῶν ἐπὶ τάδε τοῦ ἰσθμοῦ, ὡς πρὸς τὸν ἔχοντα Μέγαρον καὶ Ἀθήνας Δημήτριον.

ΣΕΛΙΑ. 37, στ. 9, Ἰερωσύμου τὸν ἱστορικόν.] Ἐμνημόνευσε τοῦ Ἰερωσύμου τοῦδε Πλούταρχος καὶ ἐν τῷ Εὐμένους βίῳ (§ 12, Μέρ. Δ, σελ. 42). Ἦν ἐκ Καρθίας, πόλεως Θορακικῆς· ἰσόρηκε δὲ τὰ περὶ τῶν Ἀλεξάνδρου διαδόχων. —στ. 10, Πίστιν.] ΠΡΑ, ΑΤ, Πίστιν. —στ. 15, Δειμμένος.] Ἀφειμένος. « Δεῖς, ἀνεῖς... ἀρεῖς », Ἡσύχιος.

ΣΕΛΙΑ. 38. στ. 1, Ἡ δίαμετρον ὀρεῖλεις τοῖς ἀποθνήσκουσιν;] « Δίαμετρον, τὸ ἐλλεῖπον ἀπὸ τοῦ δικαίως μετροθέντος » ἐξηγεῖται ὁ Ἀρποκρατίων. Καθ' Ἡσύχιον δὲ, « Δίαμετρος ... τὸ διδόμενον εἰς » ἀπουσίαις ΛΟΓΟΝ ΤΟῖΣ τοὺς σιτικούς καρποὺς μετροῦσι ». Ἐν τῷ προκειμένῳ χωρίῳ Δίαμετρον νοητέον τὸ τοῖς στρατιώταις διδόμενον ὀψώνιον, ὡς εἶναι τὸν νοῦν, Ἡ καὶ τοῖς ἀποθνήσκουσιν ὀρεῖλεις μετρῆσαι σῖτον; Ἡ οὐ γινώσκεις, ὅτι ἀποθανόντων ἀπαλλάττη τοῦ τρέφειν αὐτούς; —στ. 3, Ἐτέρων.] Ἐκ ΔΓ (συναχούσης τοῖς μεταφρασταῖς), ΑΤ, Ἐτέρων.—στ. 4, Ὁξυβελεῖ.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Ὁξεῖ βέλεε. Καὶ πρᾶ μὲν τῷ Ποικτῆ ἐπιθετὸν ἐστὶ τὸ Ὁξυβελῆς (Ἰλιάδ. Δ, 125),

————— Ἄλτο δ' οἰστός
Ὁξυβελῆς, καθ' ὅμιλον ἐπιπτέσθαι μενεαίωνων.

Πρᾶ δὲ τοῖς ὕστερον καὶ οὐσιαστικῶς, ἢ μᾶλλον ἐλλειπτικῶς τοῦ οὐσιαστικοῦ, ὁ Ὁξυβελῆς, εἶδος ὄπλου, πρῶτον εὐρέθεν ἐν Σικελίᾳ. Ἐχοῆτο δὲ καὶ Δημήτριος αὐτῆς ἐν ταῖς πολιορκίαις, ὡς φησὶν ὁ Σικελιώτης Διόδωρος, τοῖς Ὁξυβελέσιν· περὶ ὧν ἐπιθὶ τὰ διὰ μακρῶν σημειωθέντα ὑπὸ τῷ Συνεϊθέρου εἰς τὸν Βιτρούβιον (Vitruv. X, 10, Tom. III, pag. 337 — 340). —στ. 11, Αὐτῷ.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Αὐτῷ.

ΣΕΛΙΔ. 39, στ. 1, 'Ενορῶτο.] 'Εκ ΔΓ οί ΠΡ, ΑΤ, 'Εν εῶρων. ΔΓ, 'Ενορῶντο: Μὲν ὁρῶντο.—στ. 24, 'Εγγράφους ἀξιώσεις.] Αἰτήσεις, δεήσεις, ἢ, ὡς ἡ παρ' ἡμῖν συνήθεια τῶν μὲν καλῶν κάγα-
 ϑῶν, 'Αναφοράς, τῶν δὲ τουρκοχυδαίζοντων, 'Αρζιχάλια. 'Ανα-
 φοραὶ δ' ἐκαλοῦντο καὶ τοῖς Βυζαντινοῖς συγγραφεῦσιν· ὁ δὲ δι' οὗ
 προσφερόντο τῷ βασιλεῖ, Ὁ Ἐπί τῶν δεήσεων (Γαλλισί, Maître
 des requêtes). « Ὁ ἐπὶ τῶν δεήσεων (φησί τις) δέχεται τὰς τῶν αἰ-
 » τούντων καὶ τῶν ἀδικουμένων ἀναφοράς ». Ἴδε Δουκάγγιον, σελ.
 74.—στ. 26, 'Αξιού.] Ποταμοῦ τοῦ νῦν καλουμένου, Βαρδάρει.
 Δεῖ δὲ περισπᾶν, 'Αξιού, ἀπὸ τῆς 'Αξιὸς εὐθείας, ἵνα μὴ συ-
 νεμπέση τῷ ἐπιθέτῳ Ἄξιος, καθά καὶ, Ξάνθος ποταμὸς βυρυ-
 τούως λέγεται, πρὸς διαστολὴν τοῦ ἐπιθέτου Ξανθός. Μέννηται δὲ
 καὶ Ὀμηρος (Ἰλιάδ. β', 850) τοῦ ποταμοῦ·

Ἄξιού, τῷ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἶαν.

ΣΕΛΙΔ. 40, στ. 1, Κόπτουτος.] Μετ' ἐπιμονῆς καὶ ὀκληρῶς αἰ-
 τούντος.—στ. 3, 'Εγκραγόντος.] Μετὰ δεινοπαθείας βοήσαντος. —
 στ. 11, Θέμιστας.] 'Εκ τῆς Ὀμήρου Ἰλιάδ. α', 238. « Θέμιστας, νό-
 » μους, δίκας » φησὶν Ἡσύχιος. — στ. 14, Τὸν δικαιοτάτου.] Τὸν
 Μίνω λέγει (Ἰλιάδ. τ', 178),

Ἐνθα τε Μίνως

Ἐννέωρος βασίλευε Διὸς μεγάλου ὀαριστῆς.

— Ὀαριστίν.] « Ὀαριστῆς, ὀμιλητῆς, συσχολαστῆς » φησὶν Ἡσύχιος. 'Ο
 δ' αὐτὸς Λεξικογράφος, μικρὸν ἀνωτέρω, καὶ « 'Οαρίζουσιν, Εἰρη-
 » ΝΕΥΟΥΣΙΝ » εἶρηκεν, ὅπερ εἰς τὸ ἘΡΜΗΝΕΥΟΥΣΙΝ ἴσως τρε-
 πτέον. —στ. 16, Προσωνυμίαν.] ΔΓ, Προσηγορίαν.—Πολιοῦχος.]
 » Πολιοῦχοι, οἱ τὴν πόλιν σώζοντες, καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῆς », φησὶν
 Ἡσύχιος. Κατὰ λέξιν ἡ Γερμανικὴ φωνὴ Stadralter τὸν Πολιοῦχον
 ὀνομάζει, καὶ ἡ τῶν Βαταυῶν, Stadhouder. — στ. 17, Οὕτως ἐπὶ
 τὴν τοῦ καλοῦ... συνωκείωσε τῇ δόξῃ τὴν ἀδικίαν.] 'Ο νοῦς, Οὕτως
 ἀμαθεῖς δυναταὶ καὶ ἡγεμόνες, εἰς τὴν τῶν καλῶν χώραν τὰ αἰσχροὰ
 εἰσαγαγόντες, ἐποίησαν ὥστε συναζεῦχθαι τὴν ἀδικίαν τῇ δόξῃ, του-
 τέστιν, ὥστε τοὺς ἐνδόξους, καὶ μέγα δυναμένους, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ
 ἀδίκους εἶναι.—στ. 22, Ἄμα δὲ τῷ κοφύτερος γενέσθαι.] Τῷ παρὰ
 τὸ συνώνυμον Ἐλαφρότερος ἐπιρρήματι, Ἐλαφρότερα, χρώμε-
 θχαὲν τῇ συνήθειᾳ καὶ ἐπὶ νόσου· οἷον Ἐλαφρότερα εἶναι, ἢ ὑπάγει

ὁ ἄρρωστος, καὶ τῷ ῥήματι Ἐλαφρύνω ἀμεταβάτως, οἶον, Ἐλάφρυνεν ὀλίγον, ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐνουσίας. — στ. 23, Πάνυ ῥαδίως ἐξέλατς αὐτόν.] Ἰσως ἀντὶ τοῦ, Πάνυ, γραπτέον, Πάλιν. — στ. 24, Προσπταίων.] Περὶ τῆς τῶν ΠΡ τρέπειν τὴν λέξιν εἰς τὸ Προσπαλαίων. Ἐχει μὲν τοι κληῖς τὸ Προσπαλαίων, διὰ τὸ προσηγορεύμενον, Εμποδίων· ἄμφω γὰρ τροπικῶς ἐκπέφρασαι, ἀπὸ τῶν προσπταίωντων τοῖς ἐν ποσίν οὐλι. — στ. 25, Ἦττον εἶναι πρὸς οἷς διανοεῖτο.] Ἐξ Ἠλ τοῦ παρ' ἄπκτιν, Ἦττων, ἡ τροπὴ εἰς τὸ ἐπιρρηματικὸν Ἦττον. Οὐδὲν, Ἦττον προτέχειν τοῖς πράγμασιν, οἷς διανοεῖτο· εἶναι γὰρ πρὸς τινι, ὡς περ καὶ γίνεσθαι πρὸς τινι, λέγεται, ὁ σχολάζων τινὶ καὶ περὶ ἐκεῖνο καταγινόμενος· οἶον καὶ μικρὸν ἀνωτέρω Πλούταρχος εἶρηκε, « Διχθεῖς σφόδρα, καὶ πρὸς τούτῳ γινόμενος ».

ΣΕΛΙΔ. 41, στ. 7, Τεσσαρακοντῆρη Πτολεμαῖος ὁ Φιλοπάτωρ ἐνυπηγήσατο κ.τ.λ.] Ἐκ τοῦ Καλλιξένου ταῦτα, παρ' οὗ καὶ ὁ Ἀθήναιος (ἐ, σελ. 204), εἰληψε. Λέγει δ' ἐκεῖνος περὶ τῆς νεῶς ταύτης, « Τὴν τεσσαρακοντῆρη ναῦν κατεσκευάσεν ὁ Φιλοπάτωρ, τὸ μῆκος » ἔχουσαν διακοσίων ὀγδοήκοντα πηχῶν, ὅτῳ δὲ καὶ τριάκοντα ἀπὸ » παρόδου ἐπὶ πάροδον· ὕψος δὲ, ἕως ἀκροστολίου, τεσσαράκοντα » ὅτῳ πηχῶν. . . Γενομένης δὲ ἀναπεύρας, ἐδέξατο ἐρέτας πλείους » τῶν τετρακισχιλίων· εἰς δὲ τὰς ὑπηρεσίας, τετρακοσίους· εἰς δὲ τὸ » κατάσρωμα ἐπιβάτας τρισχιλίους, ἀποδέοντας ἑκατὸν καὶ πενή- » κοντα κ.τ.λ. » — στ. 11, Ἐπί τε τῶν παρόδων καὶ τοῦ καταστρώματος.] Ὁ Ἡσύχιος λέγων, « Πάροδος, μέρος τι τῆς νεῶς » καὶ οὐδὲν πλέον, δηλὸς ἔστιν οὐδ' αὐτὸς ἀκριβῶς εἰδὼς, τί ἦν ἡ Πάροδος, ἢ καὶ Παράθρανος ἐκλεῖτο, ὡς φησι Πολυδεύκης. Πάροδοι ὠνομάζοντο αἱ ἑκατέρωθεν τοῦ καταστρώματος διαβάσεις, ἧ δὴλον καὶ ἐξ οὗ ἀνωτέρω παρεθέμεθα μαρτυρίου τοῦ Καλλιξένου· ἐκεῖνος γὰρ τὸ πλάτος τῆς Πτολεμαϊκῆς νεῶς δηλῶσαι θέλων, ὅτῳ καὶ τριάκοντα πήχεις ἔχειν φησὶν ἀπὸ παρόδου ἐπὶ πάροδον. — στ. 19. Αἰρομένης.] Εἰς τὸ, Ἀγειρομένης (ὃ ἔστι, συναθροισμένης) τρέπειν θεῖν ὑπερλήφει τις τῶν ΠΡ. Μὴ μετακίνει τὴν γραφήν· ἔτι γὰρ λέγειν, ὡς περ, (Αἰροφάν. Ὄρν. II 88),

Πόλεμος αἴρεται,

οὕτως καὶ, Δύναμις αἴρεται. Καὶ ἡ συνήθεια δὲ, καὶ, Ἐσήκωσε πόλεμον, λέγει, καὶ, Ἐσήκωσε στρατεύματα (Γαλλισί, lever des troupes), — στ. 23, Αἶς . . . τὸ μὴ πολεμεῖσθαι δίδωκεν, ἀλλ'

εἴληφεν ἐαυτῷ τό.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἄς... τῷ μὴ πολεμεῖσθαι
 δέδωκεν, ἀλλ' εἴληφεν ἐαυτῷ τῷ. — στ. 28, Ἐκ δὲ τῆς ὀρό-
 ρου.] Τῆς Ἠπείρου.

ΣΕΛΙΔ. 42, στ. 4, Στρατόπεδον.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Στράτευμα. —
 στ. 5, Πρὸς τὰ οἴκοι.] Καίνως εἰρημένον, ἀντὶ τοῦ, Πρὸς οἴκον,
 ἢ συντομώτερον, Οἴκαδε. — στ. 8, Τραπέσθαι.] ΔΓ, Τρέπεσθαι.
 — Καὶ πολλοῖς.] Ἡ ἐν τῇ Ὑττενίῳ (Hutten) ἐκδόσει καὶ γράμμασι
 καὶ τάττει ἡμαρτημένη ΔΓ, Καὶ πολλῷ, ὑπονοεῖν παρέχει, μί-
 ποτ' ἐγγράπτο, Καὶ ἐκ πολλοῦ. — στ. 14, Τὸν ἐν τοῖς.] ΔΓ,
 Καὶ ἐν τοῖς. — στ. 15, Πάντως.] Ἐξ ΕΛ, ΑΤ, Πάντες. — στ. 24,
 Μεταμφιέννυται.] ΔΓ, Μεταμπίσχεται. — Στρατηγικῆς.] Μετα-
 μέλει μοι προσελόμενῳ τὴν ΔΓ τυχτῆν, ΑΤ, Τραγικῆς.

ΣΕΛΙΔ. 43, στ. 2, Κασάνδρειαν.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Κασάνδραν,
 ἢ Κασανδρίαν ἀνθ' ὧν οἱ ΠΡ ἔγραψαν Κασάνδρειαν. — στ. 11,
 Ἄλλ' οὐμὸς αἰεὶ κ. τ. λ.] Ἐκ μηκέτι σωζομένου δράματος (ἴσως τοῦ
 ἐπιγραφομένου Ἐρμιόνη) Σοφοκλέους οἱ ὀκτὼ οὗτοι στίχοι, ὧν τοὺς
 τελευταίους τέσσαρας καὶ ἀλλαχοῦ (Κεφαλ. καταγραφ. Ῥωμαϊκ. § 76,
 καὶ Περὶ πολυπραγμοσ. § 5) Πλούταρχος παρέθετο. — στ. 15, Ἄλλ'
 ἐξ ἀδήλου.] Ἐν δὲ τῇ Κεφαλαίων Ῥωμαϊκῶν καταγραφῇ φέρεται, ὡς
 ἐξ ἀδήλου. ἐν δὲ τῇ Περὶ Πολυπραγμοσύνης, Πῶς ἐξ ἀδήλου.
 Εἰσὶ δ' αὐταὶ οὐ διάφοροι γραφαί, ἀλλὰ Πλουτάρχου διασκευάσεις
 τῆς τοῦ λόγου συνεπειᾶς φροντίζοντος. — στ. 17, Λύτης.] ΔΓ ὠδέτε
 καὶ ἀλλαχοῦ (Κεφ. καταγραφ. Ῥωμαϊκ. § 76,) κακῆ, Αὔσις. — στ.
 18, Καπὶ μηδέν.] ΔΓ, Κ' εἰς τὸ μηδέν. — στ. 20, Αὐξήσεις καὶ
 φθίσεις.] ΔΓ, Τάξεις καὶ ἀποθέσεις. Τί δὲ βούλεται ἢ
 διάφορος αὕτη γραφή, οὐκ εὐχερὲς συνιδεῖν. — στ. 27, Μορφὴν ἀμεί-
 ψας κ. τ. λ.] Ἐκ τῶν Εὐριπίδου Βακχῶν (στίχ. 4), ἐν αἷς Διόνυσός
 ἔστιν ὁ λέγων,

Μορφὴν δ' ἀμείψας ἐκ Θεοῦ βροτῆσιαν,

Πάρειμι Δίρκης νάματ' Ἰσμηνοῦ θ' ὕδωρ.

ΣΕΛΙΔ. 44, στ. 3, Τῶν Σωτήρων.] Δημητρίου δηλονότι καὶ Ἀν-
 τιγόνου τοῦ Παιτρὸς, οὓς Σωτῆρας Θεοῦς ἀνεγεγράψασαν Ἀθη-
 ναῖοι, ὡς ἀνωτέρω (§ 10, σελ. 10) Πλούταρχος εἴρηκε. — στ. 21,
 Στρατηγῶν.] Ἐξ ΗΔ (συναρθούσης τῷ τε Α καὶ τῷ Ἰταλῷ μεταφραστῇ),
 ΑΤ, Στρατιωτῶν. — στ. 25, Μηδῆαν.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Μήθειαν.

—στ. 26, Ἐξωθουμένων.] Ἐάν πάλιν ἐξωσθῆ ὑπό τῶν ἀντιπάλων.
 —στ. 27. Ἐπισιτισμοῦ] Λείας σίτου ἐπὶ τῷ θρέψαι τοὺς στρατιώ-
 τας.—στ. 28, Προνομῶν.] Λείας χόρτου τῶν κτηνῶν ἕνεκα. — στ.
 29, Μηδικῶν.] Ἐξ ΗΛ, ΑΤ, Μήδειαν.

ΣΕΛΙΔ. 45, στ. 3, Τὴν τοῦ Οἰδίποδος ἀρχήν, μικρὸν παραλ-
 λάξας.] Παρὰ γὰρ τῷ Σοφοκλεῖ, Ἀντιγόνη, ὄνομά ἐστι τῆς θυγα-
 τρὸς Οἰδίποδος, ὅπερ ὁ σκώψας ἔτρεψεν εἰς τὸ, Ἀντιγόνου, τὸν
 Δημητρίου πατέρα αἰνιττόμενος Ἀντίγονον. — στ. 8, Ἐπὶ βρώσεις
 ἀναγκαίαις.] Οἷας καὶ Θουκυδίδης (Β, 70) συμβῆναι λέγει κατὰ τὸν
 Πελοποννησιακὸν πόλεμον.—στ. 13, Ἀγαθοκλῆς.] Ὁ Λυσιμάχου υἱός.
 —στ. 28, Φοβηθεῖς, ὑπεσειλατο.] Ἐξ ΗΛ, ΑΤ, Φοβηθεῖς, ὑπέ-
 σειλε· μέσου γὰρ, οὐκ ἐνεργητικοῦ ῥήματος ἐνθάδε χρεῖα. « Ὑπο-
 » σειλάμενος, ὑποκρυψάμενος, φοβηθεῖς » φησὶν Ἡσύχιος.

ΣΕΛΙΔ. 46, στ. 7, Ἐκβολάς.] Παρόδους, διαβάσεις. Ἰτως δ' ἄμει-
 νον γράφειν, Ἐμβολάς, ἐπὶ τῆς αὐτῆς σημασίας. Ταύτης μικρὸν
 ὑποβάς, τὰς εἰς Συρίαν ὑπερβολάς ὀνομάζει.—στ. 24, Ραίσαζ.]
 « Ραίσαι, τρισυλλάβως Ἄττικοί, τὸ εἰ νόσου ἀναλαθεῖν » Ἡσύχιος.
 Ἐστὶ δὲ κυρίως τὸ ἐν τῇ συνηθείᾳ Καλητερεύω ἢ Καλητερίζω,
 ἐπὶ τῶν ἐκ νόσου ἀνασφαλλόντων λεγόμενον, οὗ τὸ ἐναντίον, Κα-
 κοτερεύω, καὶ Κακοτερίζω, ἢ Χειροτερεύω, καὶ Χειρο-
 τερίζω, τὸν ἤδη νοσοῦντα, ἐπὶ τὸ νοσερώτερον μεταβάλλειν σημαίνει.
 Σημειούσθω καὶ τὸ σπανιώτατον τῶν ἀπὸ συγκριτικοῦ ῥημάτων· οὐ
 γὰρ, ὡσπερ παρὰ τὸ Καλήτερος, Καλητερεύω, κ.τ.λ. οὕτως
 καὶ παρὰ τὸ Σοφώτερος, λέγειν ἔξξει Σοφωτερεύω. Καὶ εἴκει-
 μὲν εἶναι ξενικὸς ὁ τύπος, κατὰ τὰ παρὰ τοῖς Ἰταλοῖς migliorare
 καὶ peggiorare, ἐπὶ νόσου καὶ ταῦτα λεγόμενα, παρὰ τὰ συγκρι-
 τικά migliore καὶ peggiore· οὐκ ἔστι δέ. Ἰδοὺ γὰρ καὶ παρὰ τοῖς
 Ἕλλησιν, αὐτὸ τοῦτο τὸ, Ραίξειν, παρὰ τὸ συγκριτικὸν Ράων, καὶ
 τὸ Βελτιοῦσθαι, παρὰ τὸ Βέλτιον, προδήλως ἐσχημάτισται.
 Προσημειούσθω καὶ ἕτερα δύο ῥήματα τῆς καθ' ἡμᾶς γλώσσης, τὸ
 Καλοσυνεύω καὶ Κακοσυνεύω σύγκρισιν μὲν πως καὶ αὐτὰ
 δηλοῦντα, οὐκέτι δὲ καὶ ἀπὸ συγκριτικῶν παραγόμενα· ἀλλὰ παρὰ
 τὸ Καλοσύνη καὶ Κακοσύνη. Χρησά γὰρ καὶ ταῦτα, παρὰ τὸ
 Καλὸς καὶ Κακὸς ὡσπερ καὶ ἡ παρὰ τὸ Δίκαιος, Δικαιοσύ-
 νη· καὶ σημαίνει οὐ μόνον τὴν ἠθικὴν τοῦ καλοῦ ἢ κακοῦ διάθεσιν,
 ἀλλὰ καὶ τὴν τοῦ περιέχοντος κατάστασιν, κατὰ τὸν εἰπόντα καλῶς
 μὲν τοῖς ὀνόμασι, βραβύως δὲ τῇ φράσει ποιητὴν,

Ὡς ἤτونه καλὸς καιρὸς μὲ τὴν καλοσύνην,
 Ἐγέρθηκε πολλή σκληρία, μὲ πλήσα κακοσύνην.

Καὶ ἐπικυβερνήσθω εἰς τὴν γλῶσσαν, τὸ ἴσως ἀπρηχυνόμενον, Σκληρία ἐπὶ τοῦ χειμῶνος, ἐπειδὴ καὶ, Μαλακὸν καιρὸν ὀνομάζομεν τὸν ἀπεναντίον τῇ χειμερίῳ. Τῶν δὲ ῥημάτων, τὸ μὲν Καλοσυνεύω ἐφ' οἷα θήποτε νότου χρηστὸν, τὸ Κακοσυνεύω δ' ἔοικεν ἐφ' ἑλκῶν ἢ τραυμάτων ἄμεινον λέγεσθαι, οἶον, Ἐκακοσύνην σεν ἢ πληγή. — στ. 26, Τὸν Ἀμυνόν.] Τὸ οὕτως καλούμενον ὄρος, οὗ καὶ ἀλλαχοῦ (Πλουτάρχ. Ε, σελ. 424) ἐμνημόνευσε. — στ. 29, Καταλύσεις.] Ἐπιθετὰ ἀνωτέρω (σελ. 343) σημειωθέντα περὶ τῆς λέξεως.

ΣΕΛΙΔ. 47, στ. 4, Θηρίῳ δεινῷ συμπέπλεκται.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Θηρίῳ δεινῷ συμπλέκεται. Ἡ συνθήκη οὐδετέρως, Μὲ κακὸν θηρίον ἔμπλεξε, καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ (Ἰσοκράτ. Β, σελ. 140) ἐσημειωσάμεθα. — στ. 10, Μεταβαλέσθαι.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Μεταβάλλεσθαι. — στ. 15, Ἐφυγε.] ΔΓ, Ἐφυγε. — Καταβαλὼν ὕλην.] ΔΓ, Καταβαλὼν εἰς ὕλην ἄμεινων ἴσως ἔστι γὰρ ἑλλειπτικὴ τῆς, Ἐαυτὸν, ἣν ἐντελῶς ἐν τῷ Μαρτίου βίῳ (§ 36, Πλουτάρχ. Γ, σελ. 82) ἐξέφραξε, « Καταβαλὼν ἐκυτόν εἰς ὕλην βλαθεῖται ». — στ. 19, Τὸν νυκτακμον.] Ἐπιθετὰ ἀλλαχοῦ (Πλουτάρχ. Β, σελ. 368) σημειωθέντα. — στ. 21, Χρυσοῦς τετρακοσίους ὑπέξωσμένους.] Ἐξηγησάμεθα ἐν ἄλλοις (Πλουτάρχ. Ε, σελ. 380) τὴν φράσιν. — στ. 30, Περιστάντες.] ΔΓ, Παραστάτες.

ΣΕΛΙΔ. 48, στ. 3, Τύχη] ΔΓ, Χάριτι. — στ. 4, Αὐτοῦ.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Αὐτοῦ. — στ. 5, Διδούση.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Διδούσης. — στ. 15, Μετέβαλε.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Μετέβαλλε. — στ. 21, Θαυμαστός.] ΔΓ, Ἀγαθός. — στ. 22, Παρά.] ΔΓ, Περὶ.

ΣΕΛΙΔ. 49, στ. 4, Ὅμως.] Οἱ μὲν εἰς τὸ, Ὁμαλῶς, οἱ δὲ πιθανώτερον εἰς τὸ, Ὁμοίως, τρέπουν παρήκουν. — Ἐπιφοιτῶντες.] Ἰσως γραπτέον, Ἐπιφοιτῶντες, ὡσπερ ἠρμήνευσαν ὅτε Α καὶ ὁ Ἰταλὸς μεταφραστής. — στ. 7, Διαφασόμενον.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Διαφασόμενον ὁ οἱ ΠΡ εἰς τὸ Διαφασόμενον ἔτρεψαν, οἰκείως μὲν τῇ ἐννοίᾳ, ἀπιθῶνως δὲ διορθώσαντες. — στ. 9, Πρὸς τὸν υἱὸν καὶ τοῦς περὶ Ἀθήνας καὶ Κόρινθον ἡγεμόνας καὶ φίλους.] ΔΓ, Τοῖς περὶ τὸν υἱὸν, καὶ τοῖς περὶ Ἀθήνας καὶ Κόρινθον ἡγεμόσι καὶ φίλοις. — στ. 18, Χρήματα πολλὰ πέμπων ὑπισχνεῖτο Σελεύκῳ.]

Ἵπείληφέ τις τῶν ΠΡ εἰς τὸ Πέμψειν τρεπτέον εἶναι τὸ Πέμπων, πλανηθεὶς ὑπὸ τῆς τῶν λέξεων συνεχείας· οὐ γὰρ πρὸς τὸ Πέμπων, τὸ Χρήματα πολλά, ἀλλ' ἔστιν ἡ συνάρτησις, Πέμπων [κατ' ἔλλειψιν τοῦ, ἐπιστολήν, ἢ, ἀνδρα λέγοντα] ὑπισχυεῖτο [καθ' ἑτέραν ἔλλειψιν τοῦ, δώσειν] χρήματα πολλά.—στ. 21, Παρφυλάτων.] ΔΓ, Φυλάττων. — στ. 22, Παρῶγε τὸν χρόνον.] 'Εξ ΗΔ (συναδούσης τοῖς μεταφραστικαῖς), ΑΤ, Παρήγαγε τὸν χρόνον.—στ. 29, Κατέβαλε.] 'Εξ ΗΔ (συναδούσης τοῖς μεταφραστικαῖς), ΑΤ, Κατέβαλλε.—Τοῦ χρόνου τὸ πλείττον.] Ἴτ. γρ. Τοῦ χρόνου τὸν πλείστον. Ἐπιθι τὰ ἀλλοχου (Πλουτάρχ. Ε, σελ. 319) εἰρημένα περὶ τῶν τοιούτων συντάξεων.

ΣΕΛΙΑ. 50, στ. 3, 'Επλάζετο.] « Πλάζεσθαι, πλανᾶσθαι, ἀποσφάλλεσθαι » Ἡσύχιος. — στ. 7, Τί γὰρ ἄλλο κ. τ. λ.] Τίνας γὰρ ἄλλου τέλους ἕνεκα οἱ φαῦλοι βασιλεῖς κινδυνεύουσι καὶ πολεμοῦσιν, ἢ τοῦ καθυπέτεροι τῶν ἄλλων γενόμενοι, καὶ πλέον ἐκείνων τρυφᾶν ἔχουσι; Οὕτως ἐξεθέξαντο τὸν νοῦν τῶν εἰρημένων καὶ οἱ ΠΡ.—στ. 8, Κκαῶς καὶ ἀνοήτως διακειμένοις, οὐχ ὅτι μόνον κ. τ. λ.] Τὸ, Κκαῶς καὶ ἀνοήτως διακειμένοις, ταῦτόν ὧδε δύναται τῷ παρ' Ἰσοκράτει (Β, σελ. 76, 203, καὶ 217) Κκαῶς εἰδότες. Ἐστὶν οὖν ὁ νοῦς, 'Αγροῦσιν, ὅτι οὐ μόνον τρυφῆν ἀντὶ τῆς ἀρετῆς διώκουσιν, ἀλλ' ὅτι μηδὲ τρυφᾶν ἀληθῶς γινώσκουσι. Σημείωσαι δὲ, ὃ καὶ οἱ ΠΡ ἐσημειώσαντο, τὴν ὑπέρβασιν τοῦ, Οὐχ ὅτι μόνον, ἀντὶ τοῦ, Ὅτι οὐ μόνον.—στ. 11, Ὁ δ' οὖν.] ΔΓ (οὐ κακῆ) Ὁ γ' οὖν. — στ. 15, Μηδέ.] ΠΡΔ, ΑΤ, Μητέ. — στ. 20, 'Επὶ νήσων ἀπήντησε.] Ἵποπτον εὐλόγως ἔδοξε τοῖς ΠΡ τὸ, 'Επὶ νήσων, ὅπερ ὁ Α ἐξέφρασε *alla au devant ... jusques aux isles*; ὡφειλε γὰρ ἐνθάδε μερικῶς ὄνομα νήσου κύριον, ἢ ἄλλου τόπου τινὸς ἠπειρωτικοῦ, φοράται, καὶ οὐ προσηγορικῶς ὀνομάται τὰς νήσους. Γραπτέον ἴσως, ΕΠΙ ἸΣΣΟΝ ἢ ΕΠΙ ἸΣΣΟΥ. Ἐστὶ δὲ Ἰσσὸς πόλις ἐν μεθορίοις Συρίας καὶ Κιλικίας, ἐν ἣ ἠτήθη Δαρειὸς ὑπ' Ἀλεξάνδρου, ὡς φησὶν ὁ Βυζάντιος Στέφανος (λέξ. Ἰσσός), κειμένη κατὰ τὸν ἀπ' αὐτῆς κληθέντα Ἰσσικὸν κόλπον, καθ' ὃν ἦν καὶ ἡ ἀνωτέρω (σελ. 339) Ῥωσός. Εἰκὸς οὖν Δημητρίου, τελευτήσαντος ἐν τῇ Συριακῇ Χερουνήσῳ, τὸ σῶμα ἐπὶ τοῦ Ἰσσικὸν κόλπον καταπεῦσθαι, καὶ τὸν υἱὸν μέχρις Ἰσοῦ κομιτόμενον καταπεῦσαι.—στ. 25, Κάλπις.] Ἡ ν μικρὸν ἀνωτέρω Ἵδρίαν ὠνόμασε. Ἔστι δὲ ἡ ὑπὸ Ῥωμαίων *uigna* καλουμένη, ἐξ ἧς ἡ παρ' ἡμῶν Γοῦρνα πέπλατται. « Κάλπη, ὕδρια, στήμονας » φητὶν Ἡσύχιος.

'Εσημειώθη

Ἐσημειώθη δὲ καὶ ἀλλαχοῦ (Ἡλιοδώρ. Β, σελ. 83) ὁ διπλοῦς σχηματισμὸς τοῦ ὀνόματος, ὡσπερ καὶ τοῦ συνωνύμου Ὄλπα καὶ Ὀλπες (Πλουτάρχ. Δ, σελ. 418). Καὶ εἰκότα μοι λέγειν δοκοῦσιν οἱ παρά τὸ καλύπτω παράγοντες τὴν Κάλπην, οἰοῦντι τινὰ Καλύπην οὔσαν· παρ' ὅ ἴσως καὶ τὸ ἐν τῇ συνηθείᾳ Καλοῦπιον, καὶ Καλοῦπάκιον, καὶ Καλπάκιον, τὸ καλύπτου τὴν κεφαλὴν σκέπασμα, κατὰ τὴν παρά τοῖς ἀρχαίοις Καλύπτραν, ἢ οὐδ' αὐτῶς, Καλύπτρον. «Κάλυπτρα...κεφαλῆς καλύμματα» φησὶν Ἡσύχιος. Σημειῶ δὲ, ὅτι κοινόν τι τούτοις ἄπασι ἐνεστὶ τὸ εὐρογγύλον καὶ κοῖλον τοῦ σχήματος· ἔθεν καὶ «Κάλπος, ποτηρίου εἶδος» παρ' Ἡσύχιου, καὶ «Κάλυξ, τὸ ἄνθος τοῦ ῥόδου, τὸ μὴ ἐκπετασθὲν ἄνθος... καὶ ἡ» χρυσῆ σύριγγ' ἢ τοὺς πλοκάμους περιέχουσα κ. τ. λ.» παρά τῷ αὐτῷ. Ὅτι γὰρ καὶ τὸ Κάλυξ παρά τὸ Καλύπτω παρῆκται, ῥᾶζε πεπίση, μνημονεύσας τῶν ἀλλαχοῦ (Ἡρόδοτ. Ἑλλ. Βιβλιοθ. Αὐτοσχ. 46) εἰρημένων περὶ τῆς Αἰολικῆς τῶν εἰς πτω ῥημάτων τροπῆς εἰς σσω. Τοῦ γὰρ Καλύπτω, Αἰολικῶς Καλύσσω λεγομένου, μέλλων ἐστὶ Καλύξω, κατὰ τὸ Ἄνάξω (παρὰ τὸ Ἄνάσσω), Δράξω, Ἐλίξω, Πτώξω. Ὡσπερ οὖν παρά ταῦτα τὸ Ἄναξ, Δράξ, Ἐλιξ καὶ Πτώξ, οὕτως καὶ παρά τὸ Καλύξω τὸ Κάλυξ, οὐ παρά τὸ Καλύψω, ὡς φησὶν ὁ Ἐτυμολόγος (σελ. 218) ἀληθῶς μὲν, οὐκ ἀκριβῶς δέ.—στ. 29, Ἰερώτατον.] Γοερώτατον, γράφειν θεῖν ὑπείληφέ τις τῶν ΠΡ, καὶ τοιοῦτόν τι ὑπολαβεῖν εἰκὸς καὶ τὸν Α, ἐκφράσαντα ἀμφοτέρως τὰς λέξεις, très-dévoit et piteux.

ΣΕΛΙΑ. 51, στ. 16, Ἐπεισάγαγ' εἶν.] Ἐνεμνεῖ τῇ ἀπὸ τῶν ὀρημάτων μεταφορᾷ. Εἰσάγεσθαι γὰρ ἐλέγοντο εἰς τὴν σκηνὴν τὰ διδασθησόμενα δράματα (Ἄριστοφ. Ἄχαρν. 10),

Ὅτε δ' ἦτ' ἐκεχῆνη προσδοκῶν τὸν Αἰσχύλον·

Ὁ δ' ἀνεῖπεν· Εὔσαγ', ὦ Θεόγνη, τὸν χορόν.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ.

ΣΕΛΙΑ. 53, στ. 2, Κρητικός.] ΔΓ, Κρητικός, ἢ ἀποδείξασθαι τὸν Α, ἠτιάσατο τῶν ΠΡ τις. Ἐν ἧ μέντοι χρῶμαι Γαλλικῇ μεταφράσει, δῆλός ἐστιν ἀποδοκιμάσας τὴν κακὴν γραφὴν ὁ Α, οὐ μόνον τῷ ἐρμηνεῦσαι Crétique, ἀλλὰ καὶ τῷ προσσημειώσασθαι, οὐκ εἰσθῶς ἄλλως σημειώσσει πολλαῖς ἐξηγηθῆσαι τὰ μεταπεφρασμένα,

ὅτι Κρητικὸς ἐπεκλήθη διὰ τὸν πρὸς τοὺς Κρήτας πόλεμον, οὗ καὶ μάρτυρας παρέχεται τὸν Φλώρον καὶ τὴν Ἐπιτομὴν τοῦ Τίτου Λιβίου. Ἡμάρτηται γὰρ ἡ τῆς Γαλλικῆς σημειώσεως τοῦ Ἀμιότου γραφή, Florus en l' Epitome du livre 97, ἀνθ' ἧς γραπτέον, Florus III, 7, et l' Epitome de Tite-Live du livre 97.

ΣΕΛΙΑ. 54, στ. 6, Ὁ πατήρ.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ὁ πατήρ.—στ. 9, Φορᾶ πάντα τὰ πράγματα κτλ.] ΔΓ, Φορᾶ τὰ πράγματα, διχα τῆς δευτέρας λέξεως. Ἄμεινον φυλάττοντα τὸ Πάντα, τὸ ἄρθρον περιελθεῖν.—Προσέμιξεν ἑαυτόν.] Ἡ αὐτὴ μεταφορικὴ χρῆσις καὶ τοῦ ἐν τῇ συνθεσίᾳ Σμίγω, οἶον, Ἐσμίξε με κακοὺς ἀνθρώπους, ἑλλειπτικῶς τοῦ, Ἐαυτόν, ἧς ἑλλείψεως παράδειγμα καὶ ἐν τῷ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, Συμμίξαι τινί. Ὅμηρος δὲ τῷ μέτρῳ ἐχρήσατο (Ἰλιάδ. σ', 216),

Οὐδ' εἰς Ἄχαιούς

Μίγεται,

τούτέστιν, Οὐδ' ἔτριψε με τοὺς Ἕλληνας· ἔλεγον γὰρ καὶ προσλήψει τοῦ σ Μίγεται, ἀντὶ τοῦ Μίγεται. Οὐχ ὑποληπτέον μέντοι κατὰ μετὰθεσιν τοῦ σοικείου τούτου εἶναι τὸ ἡμέτερον, Σμίγω, ἀλλὰ καθ' ἑτέραν τινα προσθήκην τοῦ σ συνήθη τοῖς ἀρχαίοις, ἐν τοῖς ἀπὸ τοῦ μ μάλισα ἀρχομένοις ὀνόμασι, περὶ ἧς καὶ ἀλλαχοῦ (Ἡλιοδώρ. Β, σελ. 184) τὰ θέοντα λέλεκται.—στ. 27, Συνεμβάλειν.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Συνεμβάλλειν.

ΣΕΛΙΑ. 55, στ. 5, Περὰ τὸ Ἐκρηγμα.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Περὶ τὸ Ἐκρηγμα.—στ. 6, Ἄ Τυφῶνος.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἄς Τυφῶνος.—στ. 8, Ἡ βραχυτάτη κ.τ.λ.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἡ βραχυτάτη. Ἔστι δὲ, Ὄπου ἡ ἐρυθρὰ θάλασσα χωρίζεται ἀπὸ τῆς μεσογείου θαλάσσης διὰ βραχυτάτου ἰσθμοῦ.—στ. 28, Καὶ γρυπότης μυκτῆρος ἐδόκει τοῖς γραφομένοις κ.τ.λ.] Ταῦτα οὕτως ἴσως γραπτέον καὶ σικτέον, Καὶ γρυπότης μυκτῆρος· ἐδόκει τε τοῖς γραφομένοις.

ΣΕΛΙΑ. 56, στ. 1, Ἄντωνος.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Ἀντέωνος. Ἄντων γὰρ υἱὸς Ἡρακλέους μεμυθολόγηται· πρὸς δὲ, καὶ παρὰ μὲν τὸ Ἄντων, ὁ Ἀντώνιος ὀρθῶς παρονομάζεται· παρὰ τὸ Ἀντέων δὲ, Ἀντέωνιος ἂν ἦν. Εὐρηται δὲ καὶ παρὰ Πλουτάρχῳ (Ἑρωτικ. § 17) κυριωυμικὸν ὁ Ἄντων.—στ. 5, Καὶ σάγος περιέλειτο τῶν σερεῶν.] Τουτέστι τῶν εὐπαγῶν, τῶν οὕτω συμπεπιλημένων ἐξ ἐρίων, ὥστε μὴ

βραδίως πτύσσεσθαι. Οὕτως Ἡρόδοτος τοὺς στερεοὺς τῆς κεφαλῆς πύλο-
 ς, Εὐπαγεῖς ὀνομάσεν· ἐν οἷς γὰρ περὶ τῆς τῶν Περσῶν σκευῆς
 λέγει (ξ', 61), « Περὶ μὲν τῆσι κεφαλῆσι εἶχον τιάρας καλεομένους
 » πύλους ἈΠΑΓΕΑΣ», ἀπὸ τοῦ τελευταίου τούτου ὀνόματος, γραπ-
 τέον ΕΥΗΗΓΕΑΣ, ὡσπερ διώρθουν πάλαι, καὶ καθὰ Λαοχῆρος ἐν τῇ
 δευτέρᾳ τῆς Γαλλικῆς Ἡροδότου μεταφράσεως ἐκδόσει ἠρμάνευσεν, ἐν
 τῇ προτέρᾳ τὸ Ἀπαγέας ἐκφράσας. Περὶ δὲ τοῦ Σάγῳ, τοῖς ἀλλοχοῦ
 (Πλουτάρχ. Β, σελ. 401) εἰρημένους καὶ τὰ ἐξῆς προσθετέον. Περι-
 θόλαιον ἦν στρατιωτικὸν ἐξ ἐρίων, οἳά εἰσι τὰ ἐν τῇ συνηθείᾳ ἐκ
 τῆς Ἰταλῶν φωνῆς ὀνομαζόμενα Καππότα (Cappotta) καὶ Κάπ-
 παί (Cappa). Σέσωσι δὲ καὶ τὸ ὄνομα ἐν τῇ παρ' ἡμῖν Σαγίᾳ
 εἶδος οὔση τῶν καλουμένων Τσοχῶν. Ἰσως δὲ καὶ αὐτὴ ἡ Τσόχα
 παρὰ τὴν Σάγην ἐκκεχυθῆσαι· οἱ γὰρ Τήνιοι, Σόχαν προφέρουσι
 τὴν παρ' ἄλλοις Τσόχαν. — στ. 9, Ἦν δὲ που.] Γραπτέον εἶναι,
 Ἦν δ' αὐτοῦ, τῶν ΠΠ τις ὑπενόησε· ἡμῖν δὲ μᾶλλον δοκεῖ γε-
 γραφέναι τὸν Πλούταρχον, Ἦν δὲ δήπου. — στ. 14, Ἐπὶ τὴν
 ἰσχύν.] ΔΓ, (ἢ μᾶλλον ἐξήγησις), Ἐπὶ τῶ ἰσχύειν. — στ. 15,
 Ἐπῆρεν.] ΔΓ, Ὑπερείθειν, ἐξ ἧς ὠρμημένος τις τῶν ΠΠ, Ὑπή-
 ρειθεν, γραπτέον εἶναι ὑπετόπασε· καὶ ἦν ἀνάναμφήρις ἢ διόρ-
 θωσις, διὰ τὸ ἐπόμενον, Ἀνάτρεπομένην, εἰ ἔλειπε τὸ, Ἐπί-
 πλειον. — στ. 18, Δεκίης.] ΔΓ, Δεκίης. Ῥωμαῖσι Decies. Παρα-
 πλῆσιον δὲ τι τῇ ἀνοήτῳ ὄρωρᾳ τοῦ Ἀντωνίου καὶ Δίων ὁ Κάσ-
 σιος (ξά, 5, σελ. 984) Νέρωνι προστίθησιν, εἴτ' Ἀντώνιον μι-
 μησαμένῳ, εἴτ' αὐτόθεν διαπαθῶν ἐγνωκῆτι τάλλοτρια (τὰ γὰρ
 Βασιλικά καλούμενα χρήματα, οὐχ ὡς προσήκοντα, ἀλλ' ὡς ἐμπε-
 πιστευμένα τῷ βασιλεῖ, οὕτως ἐκλήθησαν). Λέγει δ' οὖν ὁ Δίων
 ταῦτα· « Δορυφόρο, τῷ τὰ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ βιβλία διέποντι, πεν-
 » τήκοντα ἅμα καὶ διακοσίας μυριάδας δεθῆναι κελεύσας, εἴτ' ἐπειδὴ
 » ἢ Ἀγριππῖνα ἐσώρυσεν αὐτάς, ἵνα ἀθρόον τὸ ἀργύριον ἰδῶν μετα-
 » θάληται, ἤρετο πόσον εἴη τὸ κείμενον· καὶ μαθὼν, ἐδιπλασίασεν
 » αὐτὸ, εἰπὼν ὅτι, Ἠγνόησα ὀλίγον οὕτω κεχαρισμένους ». —
 στ. 27, Καλούντων.] ΠΡΔ, (συνάθουσα τοῖς μεταφρασαῖς), ΑΤ,
 Παρακαλούντων.

ΣΕΛΙΑ. 57, στ. 3, Αὔγουρας.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Αὐγούρας. Ἐπιθι
 τὰ ἀλλοχοῦ (Πλουτάρχ. Γ, σελ. 395) σημειωθέντα. — στ. 9, Κατα-
 λέγει.] ΠΡΔ, ΑΤ, Καταλέγειν.

ΣΕΛΙΑ. 58, στ. 2, Κικέρων ἐν τοῖς Φιλιππικαῖς ἔγραψε, τοῦ μὲν

Τρωϊκοῦ κ. τ. λ.] Ἐν τῷ δευτέρῳ Φιλιππικῷ (Philippic. II, 22) λέγει τοῦτο Κικέρων· ut Helena Trojanis, sic iste huic Reipublicæ causa belli, causa pestis atque exitiū fuit — στ. 6, Ἐγνωστο.] Ἴσως ἄμεινον ἂν εἶπεν, Ἐγνωκέει. — στ. 25, Δι' αὐτὸν ἐκείνου.] Διὰ τὸν Καίσαρα.

ΣΕΛΙΑ. 59, στ. 12, Κοίλην θάλατταν.] Ταύτην ἢ συνήθεια Ἄσκηθάλασσαν καλεῖ· καὶ ἔοικεν ἢ αὐτὴ εἶναι τῇ Γαλλιστί λεγομένη mer houlleuse, τουτέστιν ἕς τὰ κύματα, μετὰ τὸ κυρταθῆναι καὶ δίκην ἀσχοῦ φυσηθῆναι, ἐπὶ τοσοῦτον ταπεινοῦνται, ὥστε βαθύτατα κοιλώματα καὶ χάσματα ποιεῖν, καὶ αὐτὸ δὲ τὸ houlleuse παρὰ τὸ Κοίλος, διὰ τῆς τῶν Γερμανῶν φωνῆς εἰς τὴν τῶν Γάλλων διέβη. Hohle γὰρ ἐκείνοι τὸ κοῖλον, καὶ Hohle τὸ κοίλωμα καλοῦσιν. Ἐν δὲ τῇ κάτω Σαξονίᾳ καὶ Kuhle ὁ λάκκος ὀνομάζεται. Κοίλην θάλατταν εἶρηκε καὶ ὁ Ἀππιανὸς (Ῥωμ. ἐμφυλ. Β, §, 59), ταύτην Ἀντωνίου τὴν εἰς Ἰπείρου διαπεραίωσιν ἰσορῶν. — στ. 17, Μεταβαλλόμενος.] Ἐξ ΗΛ, ΑΓ, Μεταβαλλόμενος. — στ. 18, Περιπλεων.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΓ, Περιπλεων. — στ. 23, Γινομένων.] Ἴσ. γρ. Γενομένων. — στ. 27, Ἐδήλωσε δὲ Καίσαρ.] Ἴσ. γρ. Ἐδήλωσε δὲ καὶ Καίσαρ, ὥσπερ ἠρμήνευσε καὶ ὁ Ἰταλὸς μεταφραστῆς, e Cesare stesso conoscer fece

ΣΕΛΙΑ. 60, στ. 1, Παρέδωκεν.] Ἐξ ΗΛ, ΑΓ, Παραδέδωκεν. — στ. 3, Δήμαρχον.] ΔΓ (ἢ διόρθωσις), Ἰππαρχον, ὁ μᾶλλον ἀληθὲς καὶ τῇ ἰσορίᾳ συνῶδον εἶναι καὶ οἱ ΠΡ ἐσημειώσαντο, καὶ ἀπεδέξαντο ὅτε Α καὶ ὁ Ἰταλὸς μεταφραστῆς· διὰ μέντοι τὸ ἐπόμενον, Ἡ γὰρ δημαρχία, οὗτ' ἐκείνοι τὴν ΔΓ προελέσθαι ἐτόλμησαν, καὶ ἡμεῖς ἐκείνοις συνυπολαμβάνομεν ἐξερόρηκένα τι ἕτερον τοῦ χωρίου τοιοῦτον, οἷον συναρμόζειν τῷ, Δημαρχία, τὸ, Ἰππαρχον. — στ. 25, Ὑπνους καὶ περιπάτους κ. τ. λ.] Ἄμεινον ἂν γράφοις διαζευκτικῶς, Ὑπνους ἢ περιπάτους, καθά ἠρμήνευσε καὶ ὁ Α.

ΣΕΛΙΑ. 61, στ. 2, Κύθηρις.] Οὐλομυγία (Volumnia) ἐκαλεῖτο καὶ ἦν ἀπελευθέρᾳ Οὐλομυγίου Εὐτραπέλου. Ἐπεκλήθη δὲ Κύθηρις, ἢ μᾶλλον Κυθηρίς διὰ τὴν τέχνην (Μίμος γὰρ ἦν), καὶ τὸ τοῦ βίου ἐπαφρόδιτον. Ταύτη Κικέρων ποτὲ συνεστιαθεὶς οὐκ ἐκ προαιρέσεως, εἴτ' ἐπιστέλλων τῷ Παίτῳ ἀπολογεῖται γράφων (Epistol. ad div. IX, 26), Me vero nihil istorum, ne juvenem quidem movit unquam; ne nunc senem, Ἐμὲ δὲ τούτων οὐδὲν οὐδὲ νέον ἐκίνησέ ποτε, μήτι γενῶν γέροντα. — στ. 2,

Ὁ δὲ, καὶ τὰς πόλεις ἐπιῶν κ. τ. λ.] Νῦν ὀφέ συνεώρακα τὸ παρ' ἄ-
 πασι γροσφόμενον, Ὁ δὲ, τρεπτέον εἶναι εἰς τὸ, Ὁ δ' ἦ' ἵνα ἔχη φέ-
 ρεσθαι πρὸς τὸ Γύναϊον. Ὁ νοῦς, Ὁ δὴ γύναιον ὁ Ἀντώνιος, τὰς
 κατὰ τὴν Ἰταλίαν πόλεις ἐπιπορευόμενος, περιήγε μεθ' ἑαυτοῦ ἐν
 φορεῖᾳ κομιζόμενον, καὶ πλείους ἔχον τοὺς συνακολουθοῦντας, ἢ αὐ-
 τῆ τοῦ Ἀντωνίου ἢ μήτηρ. Ταύτην, φησὶν ὁ Κικέρων, τὴν Κύθηριν,
 οἱ ἐκ τῶν Ἰταλικῶν πόλεων ἐξιόντες εἰς ἀπάντησιν Ἀντωνίου, οὐ τὸ
 μιμικὸν ὄνομα, Κύθηριν, ἀλλ' Οὐλομνίαν ὑπ' αἰδοῦς προσηγόρευον·
 ἢ δὲ μήτηρ ἢ Ἀντωνίου, καταπεφρονημένῃ, εἶπετο ὡς νύμφη τῆ τοῦ
 μικροῦ υἱοῦ ἐρωμένη, homines honesti, obviam necessario prode-
 nantes, non noto illo et mimico nomine, sed Volumniam consa-
 lutabant . . . réjecta mater amicam impuri filii, tamquam nuptum,
 sequebatur (Philippic. II, 23). — στ. 9, Χαμαιτύπαις καὶ σαμβυ-
 κιττήραις ἐπισταθμευόμεναι.] Πόρναις καὶ μουσουργοῖς εἰς καταλύ-
 σεις διδόμεναι (ἴδε Πλούτάρχ. Δ. σελ. 330). — στ. 25, Ἀγαγόμε-
 νος.] ΠΡΔ (συνάδουσα τοῖς μεταφρασταῖς), ΑΤ, Ἀγάμενος. ΔΓ,
 Ἀγόμενος: Ἀγαλόμενος. — στ. 26, Ταλασίᾳ.] Ἐριουργία.
 — 28, Διδασκάλιχ.] Μισθὸν διδασκάλου.

ΣΕΛΙΔ. 62, στ. 25, Προσελθών.] ΔΓ, Προσελθών.— Ἀναγορεῦ-
 ρεῦται.] ΔΓ, Ἀνηγόρευσε. Ἡ ταύτην ἀποδεκτέον τὴν γραφήν,
 Ἀνηγόρευσε, ἢ τὸν ἐπόμενον σύνδεσμον, Δέ, περιαιρετέον τοῦ
 κειμένου.

ΣΕΛΙΔ. 63, στ. 4, Ἡ τῶν Λυκαίων ἑορτὴ κ. τ. λ.] Ἡς ἐμνήσθη
 καὶ ἐν τῷ Καίσαρος, καὶ ἐν τῷ Ρώμουλου βίῳ (Πλούτάρχ. Α, σελ. 54,
 καὶ Δ, σελ. 319). — στ. 8, Λασιόις.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Λευκοῖς.
 — στ. 18, Τὰ τῶν βασιλευόντων.] Ἄ προστάσσουσιν οἱ βασιλεῖς, ὡς
 ἐξηγήσαντο οἱ ἀποδεχόμενοι τὴν γραφήν. Τῆς δὲ ΔΓ, Τὰ τῶν βα-
 σιλευομένων, ὁ νοῦς, Ἄ ὑπομένουσιν οἱ βασιλεῖς ὑποκείμενοι.
 — στ. 22, Τὸν δὲ στέφανον.] Οὐκ αὐτὸν ἐκείνου τὸν στέφανον, ὃν
 ὑπ' Ἀντωνίου τῆ κεφαλῇ Καίσαρος ἐπιτεθῆναι, μικρὸν ἀνωτέρω
 Πλούτάρχος εἶρηκεν, ὡς ἂν τις πλανηθεῖς ὑπὸ τῆς συνεπειᾶς τοῦ λό-
 γου νομίσειεν, ἀλλ' ἕτερον ἐπιτεθέντα Καίσαρος ἀνδριάντι πρὸ τῆς τῶν
 Λυκαίων ἑορτῆς, ἢ δῆλον ἔκτε τοῦ Δίωνος (μδ', 10-11) καὶ τοῦ
 Σουετωνίου (Sueton. Caesar, § 79), καὶ αὐτοῦ Πλούτάρχου (Καισαρ.
 § 61, Μέρ. Δ, σελ. 320). — στ. 24, Καῖσαρ δὲ τῆς ἀρχῆς ἀπέστη-
 σε.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Καῖσαρ α δὲ τῆς ἀρχῆς ἀπέστη-
 σαν. Ὁ νοῦς, Καῖσαρ δὲ τὴν ἀρχὴν ἀρτίετο τῶν κατασπασάντων

τὸν στέφανον δημάρχων, ὡσπερ ἐν ἄλλοις (Καίσαρ. § 61, Πλουτάρχ. Δ, σελ. 320) Πλούταρχος ἔγραψε.

ΣΕΛΙΑ. 64, στ. 23, 'Εμφρονέστρατα.] 'Εκ ΔΓ οἱ ΠΡ, 'Εμφρανέστρατα. — στ. 24, Τούτων μέντοι τυχὺ τῶν λογισμῶν ἐξέσεισεν αὐτὸν ἢ παρὰ τῶν ἄλλων δόξαι.] 'Εντεῦθεν ἴσως διορθωτέον τὸ ἐν ἄλλοις εἰρημένον περὶ Κικέρωνος τῷ Πλουτάρχῳ (Μέρ. Ε, Κικέρ. ζ', σελ. 234), Καὶ πολλοὺς πολλακίς τῶν ὀρθῶν ἐπετάραξε λογισμῶν, ὁ τότε μὲν καλῶς ἔχειν ὑπελάμβανον, νῦν δὲ πως μοι τούναντίου δοκεῖ. Ἴσως οὖν κάκει γραπτέον συμφώνως μὲν τῇ ἐννοίᾳ τῶν παραινεσάντων διορθοῦν, συντομώτερον δὲ τῇ λέξει, Καὶ πολλοὺς τῶν ὀρθῶν ἐπέταραξε λογισμῶν. — στ. 29, 'Επὶ τῷ πάθει' καὶ τελευτῶν, τούστε χιτωνίσκους.] ΠΡΔ (ἢ ἀπεδεξάμην, περιελὼν δύο μόνας λέξεις, Τῶν λόγων) ΑΤ, 'Επὶ τῷ πάθει καὶ τῷ λόγῳ. Τελευτῶν τε τούστε χιτωνίσκους, τῆς Στεφανείου ἐκδόσεως. 'Ετεροι δὲ γράφειν παρήνουν, 'Επὶ τῷ πάθει' καὶ τῷ λόγῳ τελευτῶν τι κ. τ. λ.

ΣΕΛΙΑ. 65, στ. 18, Χαρωνίτης.] Orcini οὗτοι τηνικαῦτα ἐκλήθησαν, ὡς φησι Σουετώνιος (Octav Aug. § 35). Καὶ ὁ Χάρων γὰρ ἔσθ' ὅτε ὑπὸ 'Ρωμαίων τῷ τοῦ Orcus ὀνόματι ἐκαλεῖτο, δηλοῦντι ἄλλως τὸν Ἄδην. Αὐτὸ δὲ τὸ Orcus ὁ Κασσῶν παρὰ τὸ τῶν Ἑλλήνων, Ἐρκος, παρήχθαι φησι. — στ. 24, 'Ἀδελφιδῆς.] 'Εκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, 'Ἀδελφῆς.

ΣΕΛΙΑ. 66, στ. 2, Αἶρεσθαι.] 'Εξ ΕΔ (συναλεύσης τοῖς μεταφραστικῆς), ΑΤ, Αἶρεῖσθαι. — στ. 5, Δίφρον χρυσοῦν τοῦ πατρὸς, ὡσπερ ἐψήφιστο, τιθέντος.] 'Εκ ΔΓ ἡ τελευταία λέξις, ΑΤ, Θέντος. Ὁ δὲ χρυσοῦς δίφρος, οὗ καὶ ἐν τῷ Καίσαρος βίῳ Πλούταρχος (Δ, σελ. 319) μνείαν ἐποιήσατο, ὑπὸ τῆς βουλῆς ἐψήφιστο Ἰουλίῳ Καίσαρι, ὡς φησι Δίων ὁ Κάσιος (μδ', 6). Τούτου οὖν τοῦ πατρὸς τὸν δίφρον ἀποθανόντος ὁ νέος Καίσαρ βουλόμενος εἰσάγειν εἰς τὸ θέατρον ἐκωλύθη ὑπὸ τοῦ Ἀντωνίου, καθὰ λέγει ὁ αὐτὸς Δίων (μέδ, 6) « Καὶ τότε μὲν οὔτε τὸν δίφρον τὸν τοῦ Καίσαρος τὸν ἐπίχρυσον, » οὔτε τὸν στέφανον τὸν διάλιθον ἐς τὸ θέατρον ἐσήγαγεν, ὡσπερ ἐψήφιστο, φοβηθεὶς τὸν Ἀντώνιον ». Ἴδε καὶ τὸν Ἀππιανόν (Ῥώμ. Ἐμφυλ. Γ, § 28). — στ. 9, Τὴν βουλὴν.] 'Εκ ΔΓ, ΑΤ, Τῆ βουλή. — στ. 27, Μυτίνην.] Τὴν νῦν καλουμένην Ἰταλιστὶ Modena. — στ. 30, 'Εγίνετο.] 'Εκ ΔΓ, ΑΤ, Ἐγένετο.

ΣΕΛΙΑ, 67, στ. 2, Οὐ μὴν ἀπάντων . . . ἐρῶμένων.] Ὁ νοῦς,

Οὐχ ἀπάντων ὅμως τῶν ἀνθρώπων ἐρρόμενων, τουτέστι δυναμένων ἐν ταῖς τῆς τύχης μεταβολαῖς μιμεῖσθαι ἃ ζηλοῦσι καὶ φεύγειν ἃ δυσχεραίνουσι.—στ. 13, Στρατοπεδεύσας.] ΔΓ, Παρασρατοπεδ-
 εὔσας.—στ. 15, Παραβάλλεσθαι.] Ἰσ. γρ. Παραβαλέσθαι.—
 στ. 20, Ἀφαιρεῖσθαι.] ΔΓ, Ἀφελέσθαι.—στ. 24, Τοὺς δεξο-
 μένους.] Ἐξ ΕΛ ἢ προσθήκη τοῦ ἄρθρου.—στ. 30, Ἡμερώτατα
 Λεπίδω προσηέχθη.] Καθὰ καὶ ἡ συνήθεια, Ἐφέρθη ἡ μερώ-
 τατα πρὸς τὸν Λέπιδον, ἢ μὲ τὸν Λέπιδον.

ΣΕΛΙΔ. 68, στ. 4, Πλάγκον.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Φλάκ-
 κον.—στ. 9, Κοτύλωνα.] Τὸν παρὰ τῷ Κικέρωνι Κοτύλαν κα-
 λούμενον εἶναι τοῦτον οἱ ΠΡ ἐσημειώσαντο· καὶ ἑλληνικῶς οὕτως ἐπι-
 κληθῆσθαι παρὰ τὴν Κοτύλην, διὰ τὸ φίλοινον, ὑπέλαβον.—
 στ. 24, Δοκῶ.] ΔΓ, Δοκεῖ.

ΣΕΛΙΔ. 69, στ. 3, Τὴν χεῖρα τὴν δεξιάν.] Ἐν δὲ τῇ Κικέρωνος
 βίῳ (§ 48) Τὰς χεῖρας, εἶρηκε. Ἐπιθι τὰ ἐκεῖ (Πλούταρχ. Ε,
 σελ. 431) σημειωθέντα περὶ τῆς διαφωνίας ταύτης.—στ. 20, Ἀνε-
 χαίτιτε τῶν πραγμάτων.] Ὑποπτος ἔδοξεν ἡ φράσις τῶν ΠΡ τινὲ οὐκ
 ἀπεικίτως. Ἰσως γρηπτόν, Ἀνεχαίτισεν ἐκ τῶν πραγμάτων,
 ἑλλειπτικῶς τοῦ, Ἐαυτὸν, τουτέστιν, ἀνέλαβεν ἑαυτὸν ἐκ τῶν πραγ-
 μάτων, ἀπὸ τῆς τῶν συμφορῶν. Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἀναχαιτιζο-
 μένων ἵππων.

ΣΕΛΙΔ. 70, στ. 1, Τελῶν.] Φόρων.—στ. 15, Τῶν φίλων τινὸς
 ὄναρ ἰδόντος.] Ἀρτώριον Μάρκον τοῦτον ὀνομάζει Πλούταρχος ἐν
 τοῖς ἐξῆς (Βρούτ. § 41, σελ. 217,). Ἦν δὲ ἱατρὸς τοῦ Αὐγούστου,
 ὡς δῆλον ἐκ τῶν ἰσορησάντων τὸν ὄνειρον, Δίωνος Καστίου (μζ', 41),
 καὶ Οὐαλερίου Μαξίμου (ά, 7).

ΣΕΛΙΔ. 71, στ. 5, Τὰς πρὸς ἔω.] ΔΓ, Τὰς πρὸς ἑώας· ἢ καλῶς
 ἂν εἶχεν, εἰ συνημμένως ἐγράφετο, Τὰς προσεώας. Λέγοιτο γὰρ ἂν
 καὶ, Προσεῶα ἐπαρχία, ὡσπερ καὶ Στράβων (σελ. 689) τὸ πρὸς
 ἔω τῆς Ἰνδικῆς μέρος, Προσεῶον πλευρὸν ὠνόμασε.—στ. 8, Οὐκ
 ἀτόπως, οὐδὲ φορτικῶς.] Ἐξ ΗΛ, ΑΤ, Οὐκ ἄτοπος, οὐδὲ φορτι-
 κός.—στ. 9, Τό γε πρῶτον.] Ἐξ ΗΛ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Τότε πρῶτον.—
 στ. 10, Αὐτοῦ.] Ἐξ ΕΛ, ΑΤ, Αὐτοῦ.—στ. 11, Ἐτρεπε.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ,
 Ἐπρεπε· ὁ οἱ ΠΡ ἔτρεψαν εἰς τὸ Ἐρρεπε.—Ἐπεικίτης.] Ἐκ ΔΓ,
 ΑΤ, Ἐπεικία.—στ. 12, Ἐτι δὲ μᾶλλον φιλαθήναιος προσαγορευ-
 ὄμενος.] Μέγα γὰρ ἐδύνατο τὸ ῥημάτιον τοῦτο, Φιλαθήναιος,
 παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις· καὶ διὰ τοῦτο εἰκὸς χαίρειν μάλιστα καὶ τὸν

Ἐπιτάφιος οὗτω προσαγορευόμενον, ὡσπερ ἐχέγγυον ἔχοντα τῆς παρὰ εἰρήνης εὐνοίας τὸ φίλων Ἀθηναίων ὑπολαμβάνεσθαι. Διὸ καὶ ὁ Κωμικός τὴν εὐθείαν τοῦ ὑπὸ τῶν λεγομένων Φιλαθηναίων συνεχῶς ἀπατωμένου δήμου σκώπτων φησὶ (Σφηξ. 281),

Διὰ τὸν χθεσινὸν γ' ἄνθρωπον, ὃς ἡμᾶς διεθύετ'
Ἐξαπατῶν, καὶ λέγων, ὡς ΦΙΛΑΘΗΝΑΙΟΣ ἦν —.

Καὶ αὖθις (Ἀχαρν. 142),

Καὶ δῆτα ΦΙΛΑΘΗΝΑΙΟΣ ἦν ὑπερφυῶς,
Ἰμῶν τ' ἐραπτῆς ἦν ἀληθῶς, ὥστε καὶ
Ἐν ταῖσι τοίχοις ἔγραψ' ἈΘΗΝΑῖΟΙ ΚΑΛΟΪ.

— στ. 15, Αὐτῶν.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Α ὑ τ ὄ ν. — στ. 16, Μικρὸν μὲν ... σαπρὸν δέ.] Ἡ οὐχὺτης τοῦ σκώμματος ἐστὶν ἐν τῷ, Μέν, συνδέσμῳ. Μετὰ γὰρ τὸ Μικρὸν μὲν, ὁ ἀκούων προσδοκᾷ ἀντίθετόν τι παραμυθητικὸν τῆς μικρότητος ἐπάξειν τὸν λέγοντα, οἶον, Ἄς εἶου δέ, Κ ο μ ψ ὄ ν δέ, ἢ τι ἕτερον τοιοῦτον, οἶόν ἐστι τὸ Ὀμηρικόν (Ἠλιάδ. ε', 801),

Μικρὸς μὲν ἦν δέμας, ἀλλὰ μαχητής·

ἀεὶ δὲ παρὰ προσδοκίαν τὸ, Σαπρὸν δέ, τουτέστι, διεφθαρμένος ὡς ὑπὸ σήψεως, τῆς παλαιότητος.

ΣΕΛΙΔ. 72, στ. 1, Καθάπερ ἡ Σοφόκλειος κ. τ. λ.] Λέγει τοῦτο Σοφοκλῆς ἐν Οἰδίποδι τυράννῳ (στ. 4),

Πόλις δ' ὁμοῦ μὲν θυμιαμάτων γέμει,
Ὀμοῦ δὲ παιάνων τε καὶ στεναγμάτων.

— στ. 9, Ὀμηστής καὶ ἀγριώνιος.] Ἐπώνυμ τοῦ Διονύσου. Καὶ τοῦ μὲν Ὀμησσοῦ (ὃ ἐστὶν ὠμοφάγου, ἢ ὠμοδόρου) ἐμνημόνευσε καὶ ἀλλαχοῦ (Πλουτάρχ. Α, Θεμιστοκλ. § 13, σελ. 218, καὶ 440)· ὁ δὲ Ἀγριώνιος ὑπονοεῖν παρέχει, μήποτε Ἀγριώνιος ὄφειλε λέγεσθαι, διὰ τὸ ἐν ταῖς ἀγραῖς τὴν ἐορτὴν αὐτοῦ τελεῖσθαι· ὅθεν καὶ τὰ καλούμενα, Κατ' ἀγροῦς Διονύσια (Ἀριστοφ. Ἀχαρν. 202)· πρὸς δέ, ὅτι καὶ ἀ πληθυντικῶς καὶ οὐδετέρως Ἀγριώνια, τὴν τοῦ Ἀγριωνίου τούτου Διονύσου ἐορτὴν, Πλουτάρχος (Κεφ. Ἑλλην. καταγρ. 38) καλεῖ, ἀλλαχοῦ (Συμποσιακ. Η, α) τετρασυνλλάβως Ἀγριώνια

ὀνομάζει. Ἐὰν μέντοι κατὰ χώραν τὴν γραφὴν Ἀγριώνιος ἄμεινον, μὲν εἰς τὸ Ἀγρώνιος, μὴθ', ὡς ἔδοξέ τιμι τῶν ΠΡ, εἰς τὸ Ἀγριώλιος τρέποντας· οὐχ ὅτι μόνον τὸν Ἀγριώνιον (παρὰ τὸ Ἄγριος) ἐπὶ τοῦ ἀπηνοῦς τοὺς τρόπους, ὡσπερ καὶ τὸν Ὠμηστὴν, προδήλως τέταχεν ἐνθάδε ὁ Πλούταρχος, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἱστορίας τὴν ἀδηλόγητα, ἣν ἐπιτείνει καὶ ἑτέρα διάφορος γραφὴ ἢ παρ' Ἡσυχίου. « Ἀγράνια (γὰρ φησιν) ἑορτὴ ἐν ἈΡΓΕΙ ἐπὶ μίαν (γρ. μιᾷ) τῶν » Προίτου θυγατέρων »· καὶ αὖθις ὁ αὐτὸς, « Ἀγριάνια, νεκύσια » παρὰ ἈΡΓΕΙΟΙΣ, καὶ ἀγῶνες ἐν Θήβαις ». Καὶ τοῖς μὲν ἐν Ἄργει τελουμένοις Ἀγρανίοις οὐδὲν ἐστὶ κοινὸν πρὸς τὰ παρὰ τῷ Πλούταρχῳ Ἀγρώνια, ἢ Ἀγριώνια· τοὺς δ' ἐν Θήβαις ἀγῶνας οὐκ ἀπεικότως ἂν τις ἠγάθειτο εἰς τιμὴν τοῦ Θηβαγενοῦς Διονύσου τελείσθαι. — στ. 14, Ὑβρέας.] Μνημονεύει τοῦ Ὑβρέου τούτου καὶ Στράβων (ιδ', σελ. 659), ὡς ἐνδόξου ῥήτορος, καὶ συντόμως δημαγωγώσαντος ἐν Μυλάσοις τῇ πατρίδι· φέρει δὲ καὶ μικρότερον τῆς ἀξιώτητος αὐτοῦ, ὁ πρὸς τὸν ἀντιπολιτευόμενον Εὐθύδημον δημηγορῶν εἶπεν, « Εὐθύδημε, » κακὸν εἶ τῆς πόλεως ἀναγκαῖον· οὔτε γὰρ μετὰ σοῦ θυνάμεθα ζῆν, » οὔτ' ἄνευ σοῦ ». Ἦν γὰρ ὁ Εὐθύδημος, ὡς φησι Στράβων, « Δυνα- » τὸς ἅμα καὶ χρησίμος τῇ πόλει, ὡς, εἰ καί τι τυραννικὸν προσῆν, » τοῦτ' ἀπελύετο τῷ παρακολουθεῖν τὸ χρησίμον (γρ. τῷ παρακο- » λουθοῦντι χρησίμῳ) ». — στ. 15, Ἀγοραίως.] Κατὰ τοὺς ἐν ἀγορᾷ κυλινομένους, καὶ σχεδὸν βωμολοχικῶς. — Πρὸς τὸν Ἀντωνίου ζῆλον.] Οἰκειῶς οἷς Ἀντώνιος ἐξήλου καὶ ἠγάπα. — στ. 18, Πρακτικῶς.] Ἐνεργῶς. — Παραβύλως.] Τολμηρῶς· οὐ γὰρ ἦν ἀκίνδυνον τὸ μετὰ σπουδῆς ἐπιτιμᾶν Ἀντωνίῳ, ὡσπερ τὸ μετὰ παιδιᾶς. — Συναγαγῶν.] Συλλογισάμενος καὶ συναθροίσας τοῦ ἀργυρίου τὴν ποσότητα. — στ. 19, Ὅτι.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ὅτι ε. Καὶ οἱ μὲν ἀπὸ τοῦ, Ὅτι, τούτου ἄρχεσθαι τὸ πρὸς τὸν Ἀντώνιον λεγόμενον ὑπὸ τοῦ Ὑβρέου, οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ ἐχομένου, Ταῦτ', ἄλλοι δὲ συμφώνως ἡμῖν, ἀπὸ τοῦ, Εἰ μὲν. Ὅτι δὲ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀρχὴ τοῦ λόγου, γενήσεται καταδηλότερον ἐκ τῶν ἐξῆς. — Μυριάδας εἴκοσι ταλάντων.] Ὡς μὲν ὑπελογίσασθαι ὁ τὴν Γαλατικὴν Ἀμιότου μετάφρασιν πρὸ τοῦ Κλαυερίου ἐκδοῦς, 933, 750, 000 λιτρῶν Γαλλικῶν· κατὰ δὲ τὸν τοῦ Ἀναχάρσιδος συγγραφέα Βαρθολομαίου, εἶεν ἂν αἱ εἴκοσι μυριάδες ταλάντων ἴσαι, 1, 000, 080, 000 λιτρῶν. — Ταῦτ', εἰ μὲν κ. τ. λ.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Ταῦτ', εἶπεν, εἰ μὲν. Ὁ περιεῖλον τῆς γραφῆς, Εἶπεν, ὑπολαβεῖν ἐποίησέ τινας τῶν ΠΡ,

ὡς εἴρηται, ἀπὸ τοῦ, Ταῦτ', ἄρχεσθαι τὴν δευτέραν ταύτην Ὑβρέου πρὸς τὸν Ἀντώνιον ἐπιτίμησιν, ἀναφέροντις τὴν ἀντωνυμίαν πρὸς τὸ ἐχόμενον, Εἰληφας, ὡς εἶναι τοῦ λόγου τὴν συνάρτησιν, Εἶπεν, « Εἰ μὲν οὐκ εἰληφας ταῦτα κ. τ. λ. ». Καὶ ὅτι μὲν οὐκ ἀναγκασίον ἐνθάδε τὸ, Εἶπεν, διηλοῖ τὸ προηγησάμενον (στ. 15) Εἶπεῖν ὅτι δὲ καὶ συγγέει τῶν λεγομένων τὸν νοῦν, πιεσῶται ἢ τῶν ὀνομάτων ἀντιθετικῶς, ἢ ἀρνήσειεν αὐτὸν συναπτόμενον τοῖς ἐξῆς. Ἔστι γὰρ ἡ συνάρτησις μικρὸν ἀνωθεν ἀρξαμένοις τοιαύτη· Ἐτόλμησεν Ὑβρέας εἶπεῖν, ΑΓΟΡΑΙΩΣ ΜΕΝ ΕΚΕῖΝΑ. . . « Εἰ δύνασαι κ. τ. λ. ΠΡΑΚΤΙΚῶΣ Δὲ ΚΑὶ ΠΑΡΑΒΟΛΩΣ ... ΤΑῦΤ', « Εἰ μὲν οὐκ εἴληφας κ. τ. λ.—στ. 21, Ἐτρέψετε τοῦτο.] Τὸ μὲν Ἐτρέψετε, ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Ἐτρέψατο, τὸ δὲ, Τοῦτο, ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Τοῦτω. Οἱ ΠΡ, ὡς εἰκὸς ἦν ἐκ τῆς ἡμαρτημένης γραφῆς, ἡρμίνευσαν, Ἐτρέψατο ὁ Ὑβρέας τὸν Ἀντώνιον τοῦτω· τῆς δ' ἡμετέρας διορθώσεως ἐνοῦς, Τοῦτο τοῦ Ὑβρέου τὸ ῥῆμα ἔτρεψε τὸν Ἀντώνιον, ὡς περ ἐξέφρασε καὶ ὁ Α, Ces paroles de Hybreas touchèrent et piquèrent fort Antonius.

ΣΕΛΙΔ. 73, στ. 5, Ὑποστύφον.] Ἐξ ΕΔ (μετοχικῶς), ΑΤ, Ὑπόστυφον (ὀνοματικῶς). — στ. 8, Ὀμιλούντων . . . ἠττωμένων.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ὀμιλοῦντες . . . ἠττώμενοι. — στ. 22, Τοῦτο δὴ τὸ Ὀμηρικόν. . . εὔεντύνασαν ἐαυτήν.] Ἐκ ΔΓ προσέθηκα τὴν ἀντωνυμίαν, Ἐαυτήν. Οὕτως γὰρ ἔχει καὶ ὁ περὶ τῆς Ἡρας Ὀμηρος λέγει (Ἰλιάδ. ξ', 161),

Ἦδε δὲ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή,
Ἐλθεῖν εἰς Ἴδην, εὔεντύνασαν ἑαυτήν.

Τὸ δὲ, Ἐντύνασαν, ἐστὶ κοσμήσασαν.

ΣΕΛΙΔ. 74, στ. 1, Συνεσκευάσατο.] Μεθ' ἐαυτῆς ἐν σκεύεσιν ἐκομίσατο· δύναται γὰρ τὸ Συνεσκιάζεσθαι ταῦτόν τῳ παρὰ τοῖς Γάλλοις empaqueter, ἢ empaller. — στ. 4, Μαγχανεύμασι.] ΔΓ (ἢ μάλλον ἐξίγησις) Μαγχεύμασι. « Μαγχανεῖα, ἢν ἡμεῖς μαγχεῖαν· μάλιχα δὲ ἢ τῶν ἀγυρτῶν οὕτως λέγεται », φησὶ Φώτιος. — Παρεγένετο.] ΔΓ, Παρεγίνετο. — στ. 7, Ἀνὰ τὸν Κύδνον ποταμόν.] Ἰδ. Πλουτάρχ. Δ, σελ. 418. — Πορθμεῖν.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Πορθμίω. — στ. 10, Συνηρμοσμένου.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Συνηρμοσμένου. — στ. 11, Σκιᾶδι.] « Σκιᾶς . . . σκηνή ὠρορομένη (γρ. ὠρορωμένη) κ. τ. λ. »

φησιν Ἡσύχιος.—στ. 18, Ἀπὸ τῆς πόλεως.] Τῆς Ταρσοῦ δηλονότι, ὡς ὑπενόησέ τις τῶν ΠΡ· τὰν γὰρ ὁ Κύβητος διαχόρει, καὶ πέντε σταδίους αὐτῆς ἀποσχὼν εἰς τὴν θάλασσαν ἐκβάλλει (Στροβ. ιδ', σελ. 673). —στ. 29, Πλακισίων.] Τετραγώνων.—Περιφερῶν.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Περιφερειῶν. «Περιφερές, στρογγύλον» Ἡσύχιος.—Ἐν ὀλίγοις.] ΠΡΑ, ΑΤ, Ἐν λόγοις.

ΣΕΛΙΑ. 75, στ. 2, Ἐμμέλειαν.] ΠΡΔ, ΑΤ, Ἐπιμέλειαν. Οὕτως δὲ καὶ οἱ μεταφρασταί, ὁ μὲν Α, belle ordonnance, ὁ δ' Ἰταλὸς squisitezza. — Ἄμφου δὲ λειπόμενος, καὶ κρατούμενος ἐν αὐτοῖς ἐκείνοις.] Οὕτως παρ' ἄπασιν· μεταμέλει δέ μοι μὴ τρέβηντι τὴν τελευταίαν λέξιν εἰς τὸ Ἐκείνης, τῆς Κλεοπάτρας δηλονότι. Ὁ νοῦς, Κατ' ἄμφω, τὴν τε ἐμμέλειαν καὶ τὴν λαμπρότητα, λειπόμενος ἐκείνης καὶ κρατούμενος ἐν αὐτοῖς. — στ. 9, Ἄφην. . . ἄφυκτον.] Λῆβιν, ἄλωσιν, χεῖρωσιν, ἣν οὐκ ἦν δυνατὸν φυγεῖν· παρὰ τὸ Ἄπτωμα. Τὸ δὲ ψιλοῦμενον ἀρσενικὸν, Ἄφης, παρὰ τὸ σερπητικὸν ἐστὶν α καὶ τὸ Φάω τὸ λέγω. Καὶ διορθούσθω ὁ Ἡσύχιος, ἐν οἷς φησιν, «Ἄφης, ἀδύνατος » ἌΛΛΟΣ. . . ». Γραπτὸν γὰρ ἌΛΛΟΣ. Συνῆπται δὲ τῷ Ἄδύνατος, διὰ τὸ σημαίνει τὸν δι' ἀσθένειαν ἄφρων, ὥσπερ καὶ τὸ παρὰ τὸ Βάζω, Ἀβάκης καὶ τὸν ἀδύνατον καὶ τὸν ἄφρων δηλοῖ, παρὰ τῷ αὐτῷ Ἡσυχίῳ. — στ. 11, Περιθέοντος.] ΔΓ, Παραθέοντος· ἦν προσέλιοντο οἱ ΠΡ. — στ. 19, Παραλαβεῖν.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Περιλαβεῖν· διὰ τὰ ἀλλαχού (Πλουτάρχ. Δ, σελ. 330) σημειωθέντα. —στ. 23, Αἰωρουμένης. . . σρακτιᾶς.] Ὅμοιον τῷ ἀνωτέρῳ (Δημητρ. § 44, σελ. 41) Αἰρομένης δυναμείως. Τῶν ἐντεῦθεν δὲ, ὡς καὶ οἱ ΠΡ ἐσημειώσαντο, μέχρι τοῦ § 52, σελ. 38, καὶ τινῶν τοῦ § 53, πολλὰ εὔρηται ταυτά καὶ ἐν τῇ Παρθικῇ καλουμένῃ τοῦ Ἀππιανοῦ Ἱστορίᾳ, τῶν ἀντιγραφῶν κακῶς τοῖς Ἀππιανείοις ἐγκαταμιξάντων τὰ τοῦ Πλουτάρχου, ὥσπερ ἐγκατέμιξαν καὶ τὰ περὶ τοῦ Κράτσου (Ἰδ. Πλουτάρχ. Γ, σελ. 436). — στ. 29, Ἀμιμητοβίων.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἀμιμητος βίων.

ΣΕΛΙΑ. 76, στ. 12, Παραγαγεῖν.] Ὑπερθέσθαι τὸ δεῖπνον. — Στ. 14, Δεῖπνα συντέτακται.] ΔΓ, Δεῖπνα θεῖ συντετάχθαι. — στ. 16, Τὸν πρεσβύτατον τῶν Ἀντωνίου παιδῶν.] Τὸν ὀνομαζόμενον ἐν τοῖς ἐξῆς Ἄντυλλον, ὃν ὁ Καῖσαρ ἀνεῖλε (§ 87, σελ. 127). — Στ. 18, Ἐπισικῶς.] Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. — στ. 19, Τὸν Ἰατρόν.] Ἐξ ΗΔ ἡ προσθήκη τοῦ ἄρθρου, ἧς μεταμέλει μοι νῦν. Εἰ μὲν γὰρ ὁ θρασυτάμενος Ἰατρός, ὁ αὐτός ἐστι τῷ Ἰατρῷ Φιλώτα, ἐπά-

ναμεις προσθετέον τὸ ἄθροον· εἰ δὲ ἕτερος, ὡςπερ ἐξεθέξατο πιθανῶς οἱ μεταφρασταί, οὐ πάνυ τι σαφῶς ἐκπέφρασαι τὸ διήγημα.—στ. 29, Ἀφοσιουρένου.] ΔΓ, Ἀποσειομένου.—στ. 30, Τί, ὦ πόνηρε.] Ἐξ ΗΛ, (προπαροξυτόνως), ΑΤ, Τί, ὦ πονηρὲ (ὀξυτόνως). Πονηρὸς μὲν γὰρ ἐπὶ τοῦ κακοῦ λέγεται (Ἀριστοφάν. Βατρ. 731),

Καὶ πονηροῖς, καὶ πονηρῶν, εἰς ἅπαντα χρώμεθα·

Πόνηρος δὲ, οἰκτείροντος μᾶλλον ἔστι προσφώνημα, κατὰ κλητικὴν πτώσιν λεγόμενον, Ἀριστοφάν. Ὄον. 3),

Τί, ὦ πόνηρ', ἄνω κάτω πλανύττομεν;

οἷον ἔστιν ἐν τῇ παρὸ ἡμῶν συνηθείᾳ τὸ, Κακόμοιρε, τὸ, Ταλαίπωρε, τὸ, Καυμένε (χυθ. Καϊμένε), καὶ ἄλλα τοικῦτα.—Φάναι τὸν ἄνθρωπον.] Οὐ τὸν Ἀνωτίου υἱόν, ὡς ἐξεθέξατο ὁ Α, ἀλλὰ τὸν προσενεγκόντα τὰ ἐκπώματα οἰκέτην.

ΣΕΛΙΔ. 77, στ. 7, Ὡςπερ ὁ Πλάτων φησί.] Ἐν τῷ Γοργίᾳ (σελ. 464), « Ἡ κολακευτικὴ...τέτραχα ἑαυτὴν διακείμυσα... τοῦ μὲν βελ- » τίσου οὐδὲν φροντίζει, τῷ δὲ αἰὶ ἠδ' ἔω θηρεύεται τὴν ἄνοιαν ». —στ. 10, Ἀνειῖτα.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ἀνεῖσα.—στ. 12, Προσιζαμένου.] ΗΡΔ, ΑΤ, Προῖσαμένω.

ΣΕΛΙΔ. 78, στ. 26, Τὸν Ἴόνιον.] Ἐλλειπτικῶς τοῦ Κόλπον. Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἰόνιον.

ΣΕΛΙΔ. 79, στ. 3, Ἀττίας.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Τατίας.—στ. 13, Σωτηρίαν ἔσεσθαι καὶ σύγκρατιν.] Ἰσως γραπτέον, Σωτήριον ἔσεσθαι σύγκρασιν.—στ. 16, Ἐκείνη.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἐκείνης.—στ. 24, Παρακεκλιμένων.] Ἐξ ΗΛ, ΑΤ, Παρακεκριμένων· ὁ καὶ ὁ Στέφανος ἡμαρτήσθαι ὑπενόησεν. Ἐστὶ δὲ τὸ Παρακλίνεσθαι ἐνθάδε, πρακτεῖσθαι καὶ πλησίον ἐξάναι.—στ. 26, Σίτου τι τεταγμένον.] Ἐλλειπτικῶς τοῦ Μέτρον.—στ. 29, Ἐνταῦθα (ἔφη, δεῖξας κ. τ. λ.)]. Αἰτιῶνται οὐκ ἀλόγως τὸν Πλούταρχον διαφθεῖραι τὴν οὐξυτήτα τῆς τοῦ νέου Πομπηίου ἀποκρίσεως, μὴ νοήσαντα τὸν Ρωμαῖον συγγραφέα, ἐξ οὗ ἠρανίσαστο τὸ διήγημα. Πρὸς γὰρ τὸν Ἀνώτιον ἐρωτήσαντα, Πούθειπνήσουσιν, ἀπεκρίνατο, Ἐν ταῖς τρόπισι. Τοῦτο δὲ Ρωμαῖζὶ λέγεται, In carinis· ἀλλ' ἐπεὶ τὸ carinae τὸ σημαῖνον τὰς τρόπεις τῶν νεῶν, καὶ ὄνομα ἦν κύριον μέρους πόλεως τῆς Ρώμης, ἔνθα ἦν ἡ πατρίς Πομπηίου οἰκία, φάσκων, Ἐν ταῖς τρόπισι δεῖπνήσομεν, τῷ μὲν

ρίματι, Ἐν τῇ νηὶ δεῖ πνήσομεν, ἔλεγε, τῷ δὲ νῶ καθίπτετο
 τῆς Ἀντωνίου πλεονεξίας, κατατχόντος τὸν ἐν ταῖς^α καλουμέναις Τρό-
 πισιν (in Carinis) ὄντα πατρῶον οἶκον. Διὸ καὶ Δίων ὁ Κάσσιος
 (μῆ, 38), καλῶς ποιῶν τὸ Ῥωμαϊκὸν ἐφύλαξεν ὄνομα, « Πρὸς τὴν
 » Ἀντωνιον, ἐπειδὴ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ τὴν πατρῶν ἐν ταῖς Καρίναις
 » κατεῖχε (τόπος γὰρ τις τῆς Ῥωμαίων πόλεως οὕτω καλούμενός ἐστιν),
 » ἀποσκώψας τρόπον τινα ἤδισον· ταῖς γὰρ τρόπισι τῶν νεῶν τῆς
 » αὐτῆς ὀνομασίας οὕσης, Ἐν ταῖς Καρίναις αὐτοῦς ἐσιᾶν
 » ἔφη ».

ΣΕΛΙΔ. 80, στ. 3, Ὀρμίσας.] ΠΡΑ, ΑΤ, Ὀρμήσας. — στ. 7,
 Μηῶς.] Ὑποκοριστικὸν τοῦ Μηνοδώρου· τοῦτο γὰρ αὐτὸν Ἀππιανὸς
 (Ἐμφυλ. Ῥωμ. ἐ, 73) καλεῖ. — στ. 22, Γενέσαις.] Ἐξηγησάμεθα τὴν
 λέξιν ἐν τοῖς εἰς τὸν Ἡλιοδώρον Προλεγομένοις (Ἡλιοδώρ. Β, σελ. π-
 πᾶ), ὅπου διώρθου καὶ τὸ τυπογραφικὸν ἀμάρτημα, Διὰ τὸ ἐκ τῆς
 διαφόρου ... προλέγουτες, τρέπων τὴν τελευταίαν λέξιν εἰς τὸ
 προλέγειν.

ΣΕΛΙΔ. 81, στ. 3, Ἀνιόμενος ἀδύλως ὁ Ἀντωνιος.] Παρὰ δὲ τῷ
 Ἀππιανῷ γράφεται, Ὁ Ἀντωνιος ἀνιόμενος δῆλος ἦν. — στ. 6,
 Διαχειμάζοντι... ἀπαγγέλλεται.] Ἀππιαν. Χειμάζοντι... ἀγγέλλ-
 λεται. — στ. 9, Φαρναπάτην.] Ἀππιαν. Φραάτην. — Τῶν Ἡρώ-
 δου.] Ἐξ ΠΑ, ΑΤ, Τὸν Ἡρώδου. Παρὰ δὲ τῷ Ἀππ. Τῶν Ὁρώ-
 δου. Καὶ οὕτως ἂν ἔγραψα ὀρθώτερον, εἰ μὴ ἀλλαχοῦ Πλούταρχος
 (Μέρ. Γ, σελ. 317, καὶ 437) Ἡρώδην ἐκάλει, ὃν ὡς Ἡρώδην
 ὀνομάζει, ὡς ἄδηλον εἶναι, εἴτε τῶν ἀντιγραφῶν, εἴτ' αὐτοῦ Πλου-
 τάρχου ἐστὶ τὸ ἀμάρτημα. Ἐκαλεῖτο γὰρ ὁ περὶ οὗ νῦν ὁ λόγος οὗθ'
 Ἡρώδης, οὗθ' Ἡρώδης, ἀλλ' Ἀρσάκης Ὁρώδης, ὥσπερ καὶ
 ὑπεσημειώσαμεν τῇ αὐτοῦ εἰκόνι (Πλουτάρχ. Γ, σελ. 416.) — στ. 10,
 Ἐγυμνασιάρχει δ' Ἀθηναίους.] Γραπτέον ἵσως, Ἐγυμνασιάρχει
 τ' Ἀθηναίους ὡς γοῦν ἐστὶν εἰκάσαι ἐκ τῆς παρὰ τῷ Ἀππ. γρα-
 φῆς, Καὶ ἐγυμνασιάρχει Ἀθηναίους. — στ. 12, Γυμνασιαρχι-
 κῶν.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Γυμνασιάρχων. Τὰς δὲ γυμνασιαρχικὰς ῥάβ-
 δους ταύτας ἐξέφρασε καὶ ὁ Ἰταλὸς μεταφραστῆς colle verghe pro-
 prie appunto de' soprintendenti a tali givochi. — Φαικασίους.]
 « Φαικασίον (φησὶν Ἡσύχιος), ὑποδήματος εἶδος ΓΕΩΡΓΙΚΟῦ »,
 ἐνθα οἱ κριτικοὶ τὴν τελευταίαν λέξιν εἰς τὸ Ἱεροουργικοῦ τρεπτέαν
 εἶναι εἶκασαν, διὰ τὸν Ἀππιανόν, περὶ αὐτῶν τούτων ὧν Ἀντωνιος
 ὑπεδαίτε φακασίων οὐτοσί λέγοντα (Ἐμφυλ. Ῥωμαϊκ. ἐ, 11) « Ὑπό-

» δημ. ἦν αὐτῷ λευκὸν Ἄττικόν, ὃ καὶ Ἀθηναίων ἔχουσι ἸΕΡΕΪΣ
 » καὶ Ἀλεξανδρέων, καὶ καλοῦσι φαικάσιον ». Ἀλλὰ μήποτε παρὶ
 Ἡσύχιον γραπτέον, ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΙΚΟῦ. — στ. 13, Διαλαμβίνων.]
 Ἀπὸ τῆς παλαιστρας ἡ λέξις· σημαίνει δὲ τὸ, Μέσον λαμβάνων,
 καὶ ὅ φασιν οἱ Γάλλοι, prendre un homme à fois de corps,
 οὐχ ὡς ὁ Α ἐξέφρασε, séparerait. « Διαλαβεῖν, παλαιστρικόν τι »,
 φησὶν Ἡσύχιος, οὐδὲν ἐξηγησάμενος περικιτέρω. Ὑποβάς δὲ, καὶ τὸ
 σημαϊνόμενον ἔγραψε, « Διαλελημμένω .. διακρτουμένω ἐκατέρω-
 » θεν». — Ἐτραχχίλιζεν.] Καὶ αὕτη παλαιστρική ἡ λέξις. Ἔστι δὲ τὸ
 Τραχχίλιζειν, κυρίως μὲν τὸ ἀνακλίνειν τὸν τράχηλον, οἷον ποιοῦσιν
 οἱ παλαισταί, πρὸς ἐὲ καὶ οἱ ζῶόν τι σφάττειν βουλόμενοι, τροπι-
 κῶς δὲ τὸ ἀνκαλύπτειν καὶ φανεροῦν ὅθεν καὶ τὸ ἀποσολικόν (Πρὸς
 Ἑβρ. δ', 13,), Γυμνά καὶ τετραχχλισμένα. — στ. 1ί, Ἀπὸ
 τῆς ἱερᾶς ἐλαίης.] Τῆς εἰδικιώτερον Μορίας καλουμένης. « Μορίαί,
 » ἐλαίαι ἱεραὶ τῆς Ἀθηνᾶς » φησὶν Ἡτύχιος. Ἐπιθὶ τὸν διὰ μακρῶν
 γράψαντα περὶ τῆς ἱερᾶς ταύτης ἐλαίης Μεύρσιον (Meurs. Att. lect.
 lib. IV, cap. 6) — στ. 15, Κλεψύδρας.] Κρήνη Ἀθήνησιν ἦν ἡ
 Κλεψύδρα, ἀπὸ τῆς ἀροπόλεως ἐπὶ σταδίους εἴκοσιν ὑπὸ γῆν φερο-
 μένη· εἶχε δὲ τὰς ῥύσεις ἀνατελλούσας εἰς τὸν Φαληρέων δῆμον,
 ὡς φησιν Ἡσύχιος (λέξ. Κλεψύδρα, καὶ Κλεψύδρα). — στ. 16,
 Ἐμπλησάμενος.] Ἀππιαν. Ἐμπλήσας. — στ. 22, Μηθίας.] Ἐξ ΗΔ,
 (συναδούσης τῷ Ἀππιανῷ), ΑΤ, Μηθείας. — στ. 26, Δεομένου.]
 Ἀππιαν. Δεομένου. — στ. 28, Ἐκέλευε.] Ἀππιαν. Ἐκέλευσε.
 — Ἐπίων.] Λαίπει ἐν τοῖς τοῦ Ἀππιανοῦ. — στ. 29, Ἐν γε τοῦτο τῶν
 ἔργων.] Ἀππιαν. Ἐπίγε τούτῳ τὸ ἔργον.

ΣΕΛΙΑ. 82, στ. 3, Τραπομένων, πράττων οὐδέν.] Ἀππιαν. Τρε-
 πομένων, πράττων μὲν οὐδέν. — στ. 8, Γένει μὲν ἀφκῆς.]
 Ἐκ τοῦ Ἀππιαν. ΑΤ, Γενόμενος μὲν ἀφκῆς. — στ. 10, Λεγόμε-
 νον καὶ Καίσαρος.] Ἐξ ΕΔ προσέθηκον οἱ ΠΡ τὸν σύνδεσμον.
 Ἀππιαν. Καὶ Καίσαρος λεγόμενον. — στ. 19, Περιώρμισεν.]
 Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Περιώρμησεν.

ΣΕΛΙΑ. 83, στ. 13, Αὐτῷ.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Αὐτοῦ. —
 στ. 15, Εὐδουσα δ' ἡ δεινὴ συμφορὰ χρόνον πολύν.] Στίχον εἶναι ἔκ-
 τινος ποιητοῦ παρελημμένον πιθανῶς μὲν ὑπενόησαν οἱ ΠΡ, οὐ πι-
 θανῶς δ' ὑπέλαθον φέρεσθαι παρὰ τῷ ποιητῇ τὸν τρόπον τοῦτον, Εὐ-
 δουσα δ' ἤδη συμφορὰ χρόνον πολύν. Οὐδὲν γὰρ ἐπέιγει περιγράψαι
 τὸ Δεινὴ ἐκ τοῦ στίχου, οὕτως ἔχοντος·

Εὐδουσα δεινὴ συμφορὰ χρόνον πολύν.

— στ. 18, Ὡσπερ φησὶν ὁ Πλάτων.] Ἐν τῷ Φαίδρῳ (σελ. 256). — στ. 28, Ὅν καὶ προαγαγόν.] ΠΡΔ ἢ προσθήκη τοῦ, Ὅν, ὅπερ ἐξέφρασαν καὶ οἱ μεταφρασταί.—στ. 29, Ἀλλὰ τὸ αἰσχρὸν ... ἀναιρώντατον.] Ὁ νοῦς, Ἀλλ' ὅπερ ἤνια μάλιστα τοὺς ἀνθρώπους, αἱ τιμαὶ ἦσαν, ἅς αἰσχρῶς ἐδίδου τῇ Κλεοπάτρῃ.

ΣΕΛΙΑ. 84, στ. 84, Τὸν αὐτοῦ πρόγονον.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Τ ὁ ν αὐτοῦ πρόγονον. Λέγει δὲ ὃν ἀνωτέρω (§ 4, σελ. 56) Πλούταρχος ὠνόμασεν Ἄντωνα.—στ. 9, Νόμους Σολωνεῖους.] Οὗς Σόλων ἔθηκε περὶ γάμων νόμους, καὶ οὗς ἀλλαχοῦ (Ἄρταξ. § 23, Μέρ. Ε, σελ. 302) Ἑλλήνων νόμους, εἶρηκε. — στ. 12, Φραόρτου.] Γραπτέον, Φραάτου, ὡς φέρεται καὶ ἐν τῷ Κράσσου βίῳ (Πλουτάρχ. Γ, σελ. 337), καὶ παρὰ τῷ Ἄππιαν. — Ἡρώδην.] Προσέθηκα τὸ ν. Ἐν δὲ τῷ Κράσσου βίῳ, Ἰρώδην Ἄππιανὸς δὲ, Ὀρώδην. — στ. 14, Μοναΐσης.] Παρὰ τῷ Ἄππιαν. Μονέσσης.—στ. 18, Βαμβύκη.] Ἐκ ΔΓ καὶ τοῦ Ἄππιαν. οἱ ΠΡ, ΑΤ, Βορβύκην.—στ. 20, Δεξιὰν καταπέμψαντος.] Μεγίστη γὰρ αὕτη συγγνώμης πίσις παρὰ τοῖς Πέρσαις, ἤνικα ὁ βρασιλεὺς τῷ προσκρούσαντι, παρόντι μὲν τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐδίδου, ἀπόντι δὲ δι' ἐτέρων λαβόντων συγγινώσκειν ἤγγελλε. Ἐχεις καὶ παρὰ τῷ Ξενοφῶντι τὸ, Δεξιὰν πέμπειν, ὃ καὶ Πολυδεύκης ἐσημειώσατο, καὶ ὃ τὸ Ξενοφώντειον συντάξας Δεξικὸν (λέξ. Δεξιὸς) παραδείγματιν ἐπιζώσατο. « Δεξιαὶ (φησὶν Ἡσύχιος), αἱ » γινόμεναι κατὰ συνθήκας ἐπαφαὶ τῶν δεξιῶν χειρῶν, εἰς σύμβολον » τοῦ βέβαια ἔσσεσθαι καὶ ἮΝ ΜΕΤὰ τὰ συντιθέμενα » ὅπου γραπτέον ... καὶ ΠΙΣΤὰ τὰ συντιθέμενα. Διορθούσθω δὲ καὶ ἡ μικρὸν ἀνωτέρω τοῦ αὐτοῦ Ἡσύχιου γλώσσα « Δεξιμεναὶ...ΚΑὶ Ἐπισκίαι ». Ἡ γὰρ γνησία γραφή ἐστὶ...ΚΑὶ Αἱ Πισκίαι. Πισκίνας δὲ ἐκάλουν οἱ Βυζαντινοὶ συγγραφεῖς, παρὰ τὸ τῶν Ῥωμαίων Piscina, τὰ Ἰχθυοτροφεῖα· ὅθεν καὶ ἐν τοῖς ἀρχαίαις Γλωσσαρίοις εὔρηται, « Piscina, » δεξιμενὴ, ἰχθυοτροφεῖον ». Ἴδε καὶ Δουκάγιον λέξ. Πισκίνα, καὶ Φισκίνα. — Ἀπέστειλεν.] Ἄππιαν. Ἀπέστειλεν.—στ. 21, Φραόρτην.] Γράφε, Φραάτην, ὡς γράφεται καὶ παρὰ τῷ Ἄππιανῳ. — Στ. 22, Δξιῶν δὲ τὰς.] ΠΡΔ (συνάδουσα τῷ Ἄππιαν.) ΑΤ, Ἀξιῶν τὰς. — στ. 26, Μέγιστος δὲ πάντων ὁ τῆς Ἀρμενίας Ἄρταουάσθης.] Ἄππιαν. Μέγιστος δὲ ὁ τῶν Ἀρμενίων, Ἀρταβάξης. Ἐπιθετὰ ἀλλαχοῦ (Πλουτάρχ. Γ, Ἀὐτοσχ. στοχ. σελ. πς', σημ. 2) σημειωθεῖται

περὶ τῆς γραφῆς τοῦ ὀνόματος.—στ. 27, Ἐξακισχιλίουσ.] Ἐξακισχιλίουσ καὶ μυρίουσ, δεῦν γράφειν ὑπενόησαν οἱ ΠΡ, διότι καὶ Πλούταρχος προῖον (§ 50, σελ. 97) τοσοῦτους διακρόδην λέγει τοὺς ἰππέας.—στ. 28, Ἐξήτατε.] Ἄππιαν. Ἐξέτασσε.

ΣΕΛΙΔ. 85, στ. 6, Οὐκ ὄντα τῶν ἑαυτοῦ λογισμῶν.] Παρῆνει τις γράφειν οὐκ ἀπιθάνως, Οὐκ ἐν τὸς ὄντα τῶν κ. τ. λ. Ἀλλ' οὐ μετακινήτεον τὴν γραφήν· λέγεται γὰρ ἀμφοτέρω. Ἡ δὲ παρ' ἡμῶν συνήθεια, Δὲν εἶναι μὲν τὰ λογικά του.—στ. 10, Αὐτοῦ.] Ἄππιαν. Αὐτῶ.—στ. 11, Ἀποτετρυχωμένον.] ΔΓ καὶ Ἄππιαν. Ἀποτετρυμένον.—στ. 13, Μηδῖαν.] Ἐξ ΗΔ (συναδόουσης τῷ Ἄππιαν.), ΑΤ, Μηδείαν.—στ. 14, Ἐν ἀρισερᾷ.] Ἄππιαν. Ἐπ' ἀρισερά.—Ἄτροπατηνῆς.] ΔΓ, Σατροπατηνῆς. Ἐπιθι τὰ ἀλλοχου (Πλούταρχ. Γ, σελ. 404) σημειωθέντα.—στ. 21, Στατιανόν.] Ἐξ ΕΔ (οὕτως διορθώσαντος καὶ τοῦ ἐκδότου τὰ Ἄππιανου), ΑΤ, Τατιανόν.—στ. 22, Φράατα.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Φραόρτου.—στ. 23, Μηδίας.] Ἐξ ΗΔ, (συναδόουσης τῷ Ἄππιαν.) ΑΤ, Μηδείας.—στ. 24, Ὅσον ἤμαρτε.] Ἄππιαν. Ἐς ἃ ἤμαρτε.—στ. 26, Φραόρτης.] Γράφε, Φραάτης, ὡς φέρεται παρὰ τῷ Ἄππιανῷ.—στ. 29, Τατιανός.] Τυπογράφων ἀβλεψία παρημελήθη ἐνταῦθα ἢ εἰς τὸ Στατιανὸς τροπή.

ΣΕΛΙΔ. 86, στ. 1, Διέφθειραν. Εἶλον δὲ παμπόλλους.] Ἄππιαν. Διέφθειραν παμπόλλους.—στ. 4, Ἄρταουάσθης.] Ἄππιαν. Ἄρταβάξης.—στ. 5, Στρατιά.] ΠΡΔ (συναδόουσα τῷ Ἄππιαν.) ΑΤ, Στρατεῖαν.—στ. 9, Τὸ δυσθυμοῦν.] Ἄππιαν. Τὸ δύσθυμον.—στ. 12, Οἰόμενος.] Ἄππιαν. Ἡ γούμενος.—Ἐπισπασθέντων.] Ἄππιαν. Ἐπισάντων.—στ. 13, Δέ μιᾶς ὁδόν.] Ἄππιαν. Δέ μόνον ὁδόν.—στ. 19, Ἐν ἐφικτῷ δοκῶσιν εἶναι, τοὺς.] Ἄππιαν. Ἐν ἀφύκτῳ δοκῶσι, τοὺς.—στ. 20, Παρακεκριμένοις.] Ἰσως κἀνθάδε, ὡσπερ ἀνωτέρω (σελ. 364), τρεπτέον εἰς τὸ, Παρακεκλιμένοις.—στ. 21, Παρεξιόντας... ἴσοις.] Ἐκ ΔΓ καὶ τοῦ Ἄππιαν. οὐ ΠΡ, ΑΤ, Παρεξιόντες... ἴσοις.—στ. 22, Ἄθορύβως.] Ἄππιαν. Ἄθορύβους.—στ. 23, Ἡρθη.] Ἄππιαν. Ἡρον (κακῶς ἀντὶ τοῦ Ἡραυ).—στ. 24, Τούτους μὲν.] Ἄππιαν. Τοὺς μὲν.—στ. 25, Συναπτόντων.] Ἄππιαν. Συνεπιόντων.

ΣΕΛΙΔ. 87, στ. 1, Σταδία.] Ἄππιαν. Σταδίουσ.—στ. 4, Δεινὸν εἶναι λογιζομένοις.] Ἄππιαν. Δεινὸν λογιζομένοις.—στ. 7, Φραάτων.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Φραόρτου.—στ. 15, Δεκατεία.] ΠΡΔ (συναδόουσα τῷ Ἄππιαν.) ΑΤ, Δεκατία.—στ. 20, Ἐπισιτίσασθαι.]

Ἄππιαν.

Ἄππιαν. Ἐπισιτίζεισθαι.—στ. 21, Φραόρτης.] Ὀρθότερον παρά τῷ Ἄππιαν. Φραάτης.—στ. 25, Συντίθησι.] Ἐξ ΗΛ (συναδούσης τῷ Ἄππιαν.) ΑΤ, Τίθησι.—Πάρθων.] Ὀρθότερον παρά τῷ Ἄππιαν. Τῶν Πάρθων.

ΣΕΛΙΔ. 88, στ. 2, Φραόρτη] Ἄππιαν. Φραάτη.—στ. 4, Κάθεται πολέμιους ἀναμένων.] Ἐπιθι τὰ ἀλλαχοῦ (Πλουτάρχ. Δ, σελ. 419) σημασιώθεντα περὶ τῆς φράσεως.—στ. 5, Δι ὄν.] Ἰσως γραπτέον, Δι ὄν, τουτέστι, Δι ὄν χειμῶνα.—στ. 8, Ἡ πυθέσθαι.] Ἄππιαν. Πρὶν πυθέσθαι.—στ. 11, Ἐπεμψέτινας.] Ἄππιαν. Ἐπεμψέτινα.—στ. 13, Ἄγαπᾶν.] Ἄππιαν. Ἀγαπῶν.—στ. 14, Κελεύοντος.] Λεῖπει παρά τῷ Ἄππιαν.—στ. 16, Διὰ λόγου.] Ἐκ ΔΓ (συναδούσης τῷ Ἄππιαν.) ΑΤ, Διὰ λόγων.—στ. 17, Ὀντιναῦν.] Ἄππιαν. Ὀντιναοῦν.—στ. 18, Δομίτιον δ' Αἰνόδαρβον.] Ἄππιαν. Δομέτιον δ' Αἰνόδαρβον.—στ. 21, Τὴν αἰτίαν· διὸ καὶ μᾶλλον ὄοντο δεῖν ἀνταιθεῖσθαι.] Ἄππιαν. Τὴν δόξαν· διὸ καὶ μᾶλλον ὄοντο δὴ καὶ τούτου δεῖσθαι.—στ. 24, Οὔσαν.] Λεῖπει ἐν τῷ Ἄππιανῳ.—στ. 26, Μάχη τῇ περὶ... γεγνώσ.] Ἄππιαν. Μάχη περὶ... γενόμενος.—στ. 29, Ὑποβαλεῖν.] Ἄππιαν. Ὑποβάλλειν.—στ. 30, Φραόρτην.] Ἄππιαν. Φραάτην.

ΣΕΛΙΔ. 89, στ. 7, Ἠγεῖτο.] Ἄππιαν. Ἠγετο.—στ. 9, Βαδίζοντος.] Ἐκ ΔΓ (συναδούσης τῷ Ἄππιαν.) οἱ ΗΡ, ΑΤ, Βαδίζοντας.—στ. 11, Ἐκχεόμενον.] Ἄππιαν. Ἐκκεχυμένον.—στ. 19, Διδόντες... λαμβάνοντες.] Ἄππιαν. Δόντες... λαβόντες.—στ. 23, Ὑπόδειγμα.] Οἱ μὲν εἰς τὸ διαλελυμένον, Ὑπὸ δεῖγμα, ἕτεροι δὲ εἰς τὸ, Ἐμπόδισμα, τρέπειν παρήνουν.—στ. 26, Πλασιῶν.] Ἄππιαν. Πλινθίῳ.—στ. 27, Προσβαλόντας.] Ἄππιαν. Προσβάλλοντας.—στ. 30, Γεγονέμαι.] Ἄππιαν. Γενέσθαι.

ΣΕΛΙΔ. 90, στ. 1, Φλαυῖος.] Ἄππιαν. Φλάβιος.—στ. 3, Ἀπ' οὔρα.] Ἄππιαν. Ἐπ' οὔραν.—στ. 5, Προσβαλόντας.] Ἄππιαν. Προσβάλλοντας.—στ. 16, Ὡν καί.] Ἄππιαν. Ἐφ' ὧν καί.—στ. 17, Μέγιστον.] Ἄππιαν. Μέγιστα.—στ. 23, Ὀσάμενον.] ΠΡΑ (ἐκ τοῦ Ἄππιαν.) ΑΤ, Ὀσάμενος.—στ. 26, Ἐπί σκηναίς.] Ἐξ ΕΛ οἱ ΗΡ, ΑΤ, Ἐπί σκηναίς.—στ. 27, Ἐναντίοις.] Λεῖπει ἐν τῷ Ἄππιανῳ.

ΣΕΛΙΔ. 91, στ. 3. Οὔτ' ἀλκαῖς... οὔτε ἡλικία.] Ἄππιαν. Οὔτ' ἐν ἀλκαῖς... οὔτ' ἐν ἡλικία.—στ. 18 Προσδοκῶντας.] Ἐξ ΕΛ καὶ τοῦ Ἄππιαν. οἱ ΗΡ, ΑΤ, Προσδοκῶντας.—στ. 23, Αὐτός

μὲν γάρ.] Περιγραπτέος ὁ πρότερος τῶν συνδέσμων· οὐδὲ γὰρ πρὸς τὸν ἐχόμενον, Δέ, ἀντικείμεθαί τις αὐτὸν εὐλόγως ἀν' ἡγήσαιοτο. — στ. 24, Προσαγορευῆσαι.] Ἐπὶ τοῦ ἀπλοῦ Ἀγορευῆσαι, τουτέστι, λαλήσαι ἢ ἐπιλήσαι, κατὰ τὴν Ῥωμαϊκὴν χρῆσιν τοῦ Alloquor. Χρηστέται δὲ καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς (Δίων., § 29, σελ. 156) τῷ λατινισμῷ τούτῳ. — στ. 25, Ἰμάτιον.] Ἄππιαν. Ἰματίδιον. — στ. 26, Στρατηγηκῆ.] Ἄππιαν. Στρατιγιδί. — Προελθών.] ΔΓ, Προσελθών.

ΣΕΛΙΔ. 92, στ. 4, Εἰς αὐτόν.] Ἄππιαν. ὀρθώτερον, Ἐπ' αὐτόν. — στ. 8, Ἐρῶμένους δέ.] Ἄππιαν. ὀρθώτερον, Ἐρῶ μέν ο υ ς τε. — στ. 10, Ἐπεξάγοντας.] Ἄππιαν. Ὑπεξάγοντας. — στ. 12, Προὔβαλλοντο.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Προὔβάλλοντο. — στ. 15, Στεγανώτατον.] Ἄππιαν. Στερῶτότατον. — στ. 23, Διὰ μάχης.] Ἄππιαν. Καὶ διὰ μάχης. — στ. 28, Ἄρτους.] Λείπει ἐν τῷ Ἄππιανῷ.

ΣΕΛΙΔ. 93, στ. 7, Τὸ μόνον ἀντιπαθές, οἶνος.] Ἄππιαν. Ὁ μόνον ἀντιπαθές ἦν, ὁ οἶνος. — στ. 13, Διαπλέξαι... τὸν στρατόν.] Κυρίως μὲν ἐπὶ τοῦ ἐκ μίτων ἢ κλωστήρων, ἰμάτιον κατασκευάζειν τὸ Διαπλέκειν, οἷον ἐστὶ τὸ, « Διεκπλέκουσαν ζώνια καὶ κερκρούφαλους (Πλουτάρχ. Ἐπτ. σοφ. συμποσ. § 10) », ὡς περ καὶ τὸ ἐν τῇ συνηθειᾷ ἀπλοῦν πλέκω· μεταφορικῶς δὲ καὶ τὸ διασχίσθαι καὶ διὰ μέτου ἐλθεῖν σημαίνει. — στ. 15, Περειγότες.] Ἄππιαν. Φεύγοντες. — στ. 21, Πάνυ.] Ἄππιαν. ἄμεινον, Πάλιν. — στ. 25, Μουαίσου.] Ἄππιαν. Μονέτου. — στ. 27, Τινὰ τῶν Παρθιστῶν... δυναμένων.] Ἄππιαν. Τινὰ Παρθιστῶν... δυνάμενον. — στ. 29, Μουαίση. — Ἄππιαν. Μονέση.

ΣΕΛΙΔ. 94, στ. 1, Συνεχεῖς καὶ ὑψηλοῦς.] Ἄππιαν. Ὑψηλοῦς καὶ Συνεχεῖς. — στ. 5, Ἀπολιπόντας.] Ἐκ ΔΓ (συναχούσης τῷ, Ἄππιαν.), ΑΤ, Ἀπολείποντας. — Δίψος καὶ πόνον ὑμῖν συνηθεῖ.] Ἐκ ΔΓ (συναχούσης τῷ Ἄππιαν.) ΑΤ, Δίψος ὑμῖν συνηθεῖ καὶ πόνον. — στ. 10, Καὶ γὰρ ἄνευ.] Ἄππιαν. Καὶ γὰρ καὶ ἄνευ. — στ. 18, Ἀνίσχοντος.] Ἄππιαν. Ἀνασχόντος. — στ. 19, Τεσσαράκοντα γὰρ καὶ διακοσίους... σταδίους.] Οἷπερ εἰσὶν ἴσοι δέκα λεύγαις Γαλατικαῖς. — στ. 20, Κατηνύκεισαν· καὶ τὸ μὴ προσδοκῶσιν. πολεμίους ἀθυμίαν παρεῖχε.] Ἄππιαν. Κατηνύκεισαν, καίτοι μὴ προσδοκῶντες.. πολεμίους· ὁ καὶ ἀθυμίαν παρεῖχε. — στ. 22, Καὶ τὸ δίψος.] Ἄππιαν. Καὶ τὸ δίψος δέ. — στ. 27, Ἀνείροντας. Ἄππιαν. Ἀπάροντας. — στ. 28, Περιών.] Ἄππιαν. παρών. — στ. 30, Ὡς.] Ἄππιαν. Ὡς καὶ.

ΣΕΛΙΔ. 95, στ. 1, Ἐσήμενον.] ΔΓ, Ἐσήμενον.—στ. 4, Εἰ-
 ώθεισαν.] Ἀππιαν. Εἰώθασιν.—στ. 5, Προελθόντος.] Ἀππιαν.
 Προσελθόντος.—στ. 10, Κατακρύψαι δυνατὸς ἦν, λαβών.] Ἀπ-
 πιαν. Δυνατὸς κατακρύψαι, λαβών.—στ. 14, Ἀποκτινύντες.]
 Ἀππιαν. Κτείνοντες.—στ. 19, Ἐνα καλέσας.] Ἀππιαν. Καλέ-
 σας ἕνα.—στ. 21, Τὸ ξίφος αὐτῷ διεῖναι.] Ἄμεινον Ἀππιαν. Τὸ
 ξίφος αὐτοῦ διεῖναι.—στ. 29, Ἀπήγγελλον.] Ἀππιαν. Ἐγ-
 γελλον.

ΣΕΛΙΔ. 96, στ. 7, Ἐγγὺς οὐ τολμῶντας.] Λεῖπουσιν ἐν τῷ
 Ἀππιανῷ.—στ. 8, Ὑπαγόντων.] ΔΓ, Ὑπαγαγόντων.—στ. 15,
 Οὐ πᾶν.] Ἀππιαν. Οὐ πᾶνυτι.—στ. 19, Αὐτόθι.] Ἀππιαν.
 Αὐτόν.—στ. 23, Ἐτρέποντο.] Ἀππιαν. Ἐτρέποντο.—στ. 24,
 Ἀνέδην.] Ἐξ ΕΛ, καὶ τοῦ Ἀππιαν. οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἀναίδην.—Ἰδερι-
 κοῖς.] Ἰτως γραπτέον Δυσεντερικοῖς· τούτοις γὰρ μάλιστα
 τοῖς νοσήμασι περιπίπτουσι τὰ σπράγμωδα.

ΣΕΛΙΔ. 97, στ. 3, Ἀρτακούσσης.] Ἀππιαν. Ἀρταβάξης.—
 —στ. 5, Μηδίας.] Ἐξ ΗΛ (συναδούσης τῷ Ἀππιαν.), ΑΤ, Μη-
 δίας.—Ἐξ ακισχιλίους καὶ μυρίους.] Ἀππιαν. Ἐξ ακισχιλίοι καὶ
 μύριοι. Ἐπιθιτὰ ἐν τοῖς πρόσθεν (σελ. 368) εἰρημένα περὶ τῆς τοῦ
 ἀριθμοῦ διαφωνίας.—στ. 7, Μὲν τοὺς μαχομένους... δὲ τοὺς φεύγον-
 τας.] Ἀππιαν. Μὲν μαχομένουσ... δὲ φεύγοντας.—στ. 23,
 Περιέμενε.] Ἐξ ΗΛ (ἦν ἐξέφορσε καὶ ὁ Ἰταλὸς μεταρραστής διὰ τοῦ
 aspettava), ΑΤ, Περιέμεινε.—στ. 28, Ἐκ τῶν ἰδίων.] ΔΓ,
 Ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ.

ΣΕΛΙΔ. 98, στ. 1, Φραόρτην, τὸν Πάρθον.] Ἐξ ΕΛ οἱ ΠΡ, ΑΤ,
 Φραόρτην, τὸν Μηδόν. ΔΓ καὶ Ἀππιαν. Ἄμεινον, Φραάτην,
 τὸν Πάρθον.—στ. 6, Κατεργάσθαι.] ΔΓ καὶ Ἀππιαν. Κατερ-
 γάσασθαι.—στ. 7, Ἐνδεὴς ἐλθόν.] Ἀππιαν. Ἐνδεὴς ὄν.—στ.
 9, Δι' Ἀρμενίας αὔθις ἀναβαίνειν.] Ἀππιαν. Δι' Ἀρμενίας
 ἐπιβαίνειν.—στ. 18, Ποῦ.] ΠΡΔ, ΑΤ, Ποῦ.—στ. 21, Στρα-
 τηγιάς.] ΔΓ, Στρατιωτικᾶς.

ΣΕΛΙΔ. 99, στ. 16, Ἀναβαλέσθαι.] Ἀππιαν. Ἀναβάλλε-
 σθαι.] στ. 17, Τοῦτον.] Ἀππιαν. Τοῦτον μὲν.—στ. 19, Ἐγ-
 γυήσας.] Λεῖπει ἐν τῷ Ἀππιανῷ.—στ. 20, Τετραμμένους.] Ἀππιαν.
 Τρεψόμενος.

ΣΕΛΙΔ. 100, στ. 9, Πρώτην.] ΔΓ, Πρῶτον.] στ. 15, Μη-
 δίαν.] Ἐξ ΗΛ, ΑΤ, Μηδείαν.—στ. 17, Τετάρην καὶ κίταριν ὄρθην

ἐχούση.] Ὑποπτος ἔδοξέ τισιν ἡ γραφή, καὶ παρήνουν γράφειν ἀπι-
 θάνως μὲν, Καὶ τῆ ἄραν ὀρθήν, ἣν καὶ κίταριν λέγουσι,
 πιθωνώτερον δὲ, Καὶ τῆ ἄρα κίταριν ὀρθήν ἐχούση. «Τιάρρα
 » (φησὶ Σουίδης), κόσμος ἐπικεφαλαιος, ἦν οἱ βασιλεῖς μῖνοι ὀρ-
 » θήν ἐφόρουν παρὰ Πέρσαις· οἱ δὲ στρατηγοὶ κεκλιμένην... τὸ δ'
 » αὐτὸ φασιν εἶναι καὶ Κίταριν. Θεόφραττος δ' ἐν τῷ Περὶ βη-
 » σιλείας Κυπρίων, τὴν Κίταριν, ὡς διάφορον». Εἰ μὲν οὖν
 εἶδει διάφορος ἡ Κίταρις τῆς Τιάρας, εἰκὸς τῷ παρὰ τοῖς Πέρσαις
 Τιάρρα καλουμένῳ κεφαλῆς καλύμματι παραπλήσιόν τι παρὰ τοῖς Κυ-
 πρίοις, Κίταριν καλεῖσθαι εἰρηκέναι τὸν Θεόφραστον ὃ συνάδειν ἔοικε
 καὶ ὁ Ἡσύχιος, «Κίταρις, διάδημα, ὃ φοροῦσι Κύπριοι κ. τ. λ.». —
 Εἰ δὲ διάφορος, ὡς μέρος ὅλου, εἶη ἂν ἡ Κίταρις αὐτὸ τὸ εἰς ὄξιν
 ἀπολήγον μέρος τῆς Τιάρας, καὶ τὸ αὐτὸ ἴσως τῇ παρ' Ἡσυχίου Τια-
 ρίδι. «Τιάρρις (γρ. Τιαρρις), λόφος τῆς περικεφαλαιῆς κ. τ. λ.». —
 στ. 19, Καυσία διαδηματοφόρος.] Καυσία, ἡ διάδημα περιέκειτο.
 Ἦν δὲ ἡ Καυσία «Κάλυμμα κεφαλῆς Μακεδονικὸν ἐκ πύλου, ὡς τιάρρα,
 » σκέπουσά τε ἀπὸ καύσωνος, καὶ ὡς εἰς (γρ. καὶ εἰς) περικεφαλαιῶν
 » συντελοῦσα» ὡς φησιν Εὐστάθιος (Ἰλιάδ. β', σελ. 255). —
 στ. 23, Στολὴν ἑτέραν.] Πηρῆναι τις τῶν ΠΡ διχηγράφειν τὴν, Ἐτέ-
 ραν, ὅπερ οὐδὲ τῶν μεταφραστῶν οὐδεὶς ἐξέφρασε. Ἐτεροὶ δὲ, ἑτέραν
 τῆς Μακεδονικῆς σολῆς, ἠρμήνευσαν. Ἔστι ἴσως ἄρμενον ἐπὶ
 τοῦ, ἑτέραν ἧς ἐφόρει κατ' οἶκον, ἐκλαβεῖν τὸ λεγόμενον. —
 στ. 24, Ἐχορημάτιζε.] Ἐκαλεῖτο, ὠνομάζετο. Οὐδεὶς τῶν μεταφρα-
 στῶν ἐνόησε τὴν σημασίαν τῆς λέξεως πλὴν τοῦ Ἰταλοῦ, chiamar si
 fàceva. Ἐπιθετὰ ἀλλαχοῦ (Ἡλιοδώρ. Β, σελ. 347) σημειωθέντα
 περὶ τοῦ Χρηματίζω. —στ. 27, Ἐπεμψε.] ΔΓ, Ἐπεμπε.

ΣΕΛΙΑ. 101, στ. 7, Ὅταν κάκεινος Ἄρμενιαν.] Νερήσηται. —
 στ. 8, Μηθίαν.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Μηθεῖαν. —στ. 18, Διακαραδο-
 κεῖν.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Καραδοκεῖν. —στ. 27, Συνοῦσα καὶ
 μανθάνουσα.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Συνοῦσαν καὶ μανθάνου-
 σαν. —στ. 29, Ἐν εὐπαθείαις ἦσαν.] Ἐν ἡδοναῖς καὶ ἀπολαύσεσι.
 Επιθετὰ ἀλλαχοῦ (Ἡλιοδώρ. Β, σελ. 291) σημειωθέντα.

ΣΕΛΙΑ 102, στ. 2, Ἰλλυριῶν.] Ἐξ ΕΔ (συναδούσης τῷ Α) οἱ
 ΠΡ, ΑΤ, Λαυριῶν. —στ. 7, Πληρουμένων.] ΔΓ, Συμπληρου-
 μένων. —στ. 13, Τοῖς μὲν περὶ τὸν Διόνυσον τεχνίταις Πριήνην
 κεν οἰκητήριον.] Τοῦς μὲν ἐν τοῖς θεάτροις ὑπακρινόμενους εἰς Πριήνην
 κεν τῶν Ἰωνικῶν πόλεων, κατήμισε. Ὁ δὲ Στράβων (ἰδ', σελ. 643)

φασίν ὅτι οἱ περὶ τὸν Διόνυσον αὐτοὶ τεχνίται, « Ἐν Τέῳ κατόικουν
 » πρότερον. ἐμπεσοῦτης δὲ στάσεως, εἰς Ἐφέσον κατέφυγον. Ἀττάλου
 » δ' εἰς Μυόννησον αὐτοὺς κατοικίσαντος μεταξὺ Τέῳ καὶ Λεβέδου,
 » πρεσβεύοντι Τήϊοι θεόμενοι Ῥωμαίων μὴ περιθεῖν ἐπιτειχιζομένην
 » σφίσι τὴν Μυόννησον· οἱ δὲ μετέστησαν εἰς Λέβεδον, δεξιζομένων τῶν
 » Λεβεδίων ἀσμένως διὰ τὴν κατέχουσαν αὐτοὺς ὀλιγανδρίαν». Εἰκὸς
 οὖν τὸν Ἀντώνιον ἐκ τῆς Λεβέδου τὸ τελευταῖον εἰς τὴν Προϊήνην με-
 τοικίσαι τοὺς περὶ τὸν Διόνυσον τεχνίτας.—στ. 18, Αὐτῇ.] Ἐκ ΔΓ
 οἱ ΠΡ, ΑΤ, Αὐτοί.—στ. 20, Ἀθηναίων.] ΔΓ, Ἀθηναῖος.—
 Κατασὰς ἐπ' αὐτῆς.] Παρασὰς αὐτῇ, ἐνώπιον αὐτῆς εἰς.

ΣΕΛΙΑ. 103, στ. 3, Τὰ τέταρτα.] Ἐλλειπτ. τοῦ Μέρη.—στ. 4,
 Τὰς ὀγδόας.] Ἐλλειπτ. τοῦ Μερίδας.—στ. 5, Ἐκ τούτων.] Διὰ
 ταῦτα. ΔΓ, Ἐκ τούτου.—στ. 6, Ἀναβολήν.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ,
 Μεταβολήν.—στ. 9, Τίτιος.] Ἐκ ΔΓ καὶ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Τί-
 τοσ.—στ. 24, Καλούσιαις.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Καλούϊος.—
 στ. 26, Εἴκοσι μυριάδες βιβλίων ἀπλῶν.] Ἀπλὰ βιβλία λέγει τὰ μο-
 νομερῆ, τουτέστι τὰ ἐκ μιᾶς μόνης διηθέρας συνεσῶτα, ἃ καὶ Κυλίν-
 δρους ὠνόμαζον, παραπλησίως τοῖς Γαλατιζῖ καλουμένοις rouleaux,
 διὰ τὸ εἰς κυλίνδρου σχῆμα τυλίσσεσθαι. Καὶ καταχωριζέσθω ταῦνομα,
 Κύλινδρος, ἐπὶ τῆς σημασίας ταύτης, ἐν τοῖς Λεξικαῖς, προσμαρτυ-
 ρούμενον ὑπὸ Διογένης τοῦ Λαερτίου (ἰ, 26) ἐν οἷς φησι, « Γέγονε δὲ
 » πολυγραφώτατος ὁ Ἐπίκουρος, πάντας ὑπερβαλλόμενος (γρ. ὑπερ-
 » βαλλόμενος) πλήθει βιβλίων· κύλινδροι μὲν γὰρ πρὸς τριακοσίους
 » εἰσι (ἴσ. πρὸς τριακοσίους εἴκοσιν εἰσι) κ. τ. λ. » Τοὺς κυλίνδρους τού-
 τους Εἰλητάρια ἐκάλουσιν οἱ Βυζαντινοὶ συγγραφεῖς, ὡσπερ αὖτε ἰδιω-
 τικώτερον φηκὶς Τυλικτάρια, παρὰ τὸ Εἰλέω τὸ Τυλίσσω, ὅθεν
 καὶ τὸ τῶν Ῥωμαίων volno (ὡσπερ καὶ παρὰ τὸ Ἐμέω τὸ Vomο),
 καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ volumen, τὸ σημαίνει βιβλίου μέρος.—στ. 28,
 Ὁρισμῶ καὶ συνθήκῃς.] Ἐκ παραλλήλου, ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ συνθηαῖα
 Στοιχήματος, κατὰ τὰ ἀλλαχοῦ (Πλουτάρχ. Β, σελ. 360, καὶ
 Δ, σελ. 406) σημειωθέντα.

ΣΕΛΙΑ. 104, στ. 1, Τετράρχαις.] ΔΓ, Τετραρχίαις.—
 στ. 3, Φουρνίου δὲ λέγοντος.] Δημηγοροῦντος, ἢ ἀγωνιζομένου·
 τοῦτο γὰρ ἐνθάδε σημαίνει τὸ Λέγοντος, ὡς ὀρθῶς ἠρμύνευσεν
 ὁ Α, plaidoit une cause devant luy — στ. 28, Ὄξινην.]
 Ἐλλειπτικῶς τοῦ Οἴνον· ὃν ἡ συνθήκῃα, Ὄξινον καλεῖ, παρὰ
 τὴν Ὄξινος εὐθεῖαν. Καὶ ἴσως οὕτως ἐλέγτο καὶ ὑπὸ τῶν παρὰ

τοῖς ἀρχαίοις μὴ ἀττικίζόντων· ἄπορον γὰρ ἐστὶ τὸ πρὸς τῷ ἡμετέρῳ Φωτίῳ τοῦτο· « Ὁξίνην, τὸν οἶνον, οὐκ ΟΞΙΝΑΝ, καὶ Ἑρμιππος, καὶ Φιλωνίδης, καὶ οἱ ἄλλοι ». Εἰς τί γὰρ ἂν ἐσημειούτο τὸν Ἑρμιππον καὶ τὸν Φιλωνίδην, Ἀττικοὺς κωμωδοποιούς Ὁξίνην εἰρηκέναι, καὶ μὴ θωραικῶς Ὁξίναν; Ἴτως οὖν γραπτέον, . . . Οὐκ ΟΞΙΝΟΝ, ἵνα λέγῃ, ὅτι παρὰ μὲν τοῖς πολλοῖς Ὁξίνοσ ἐκαλεῖτο ὁ ἐκτραπέσις οἶνος, παρὰ δὲ τοῖς χαριστέροις, ἢ γοῦν τοῖς ἀρχαιοτέροις (οἶος ἦν Ἑρμιππος, τῆς ἀρχαίας κωμωδίας ποιητής), Ὁξίνης. Δέγει δὲ καὶ Ἡσύχιος, « Σίανον, τὸν Ὁξίνου οἶνον »· ὅπου ἀπόχρη τὸ Ὁξίνου τρέπειν εἰς τὸ Ὁξίνον (καίπερ οὐδὲ τῆς διὰ τοῦ ὕ γραφῆς ἀμαρτυρήτου οὐσης), χάρισειν ἑάταντας τοὺς ἠγασμένους τρεπτέον εἶναι εἰς τὸ Ὁξίνην. Τὸν δὲ παρ' Ἰπποκράτει Ὁξιναιὸν ὑπὸ τῶν ἀντιγραφῶν ἡμαρτηθῆσθαι, καὶ ἑτέροις σσημειώσθαι· τὸ γὰρ ἐν τῷ Περὶ Δικίτης δευτέρῳ (§ 23, σελ. 224), « Οἱ ὈΞΙΝΑῖΟΙ οἶνοι » ψύχουσι κ. τ. λ., τρεπτέον εἰς τὸ, Οἱ ὈΞΙΝΑῖ Οἶνοι ψύχουσι.—στ. 29, Φαλερίνου.] Ἀπὸ χώρας καλουμένης Φαλέρνου (Falernus) ἐν Ἰταλίᾳ, ἐπίσημον οἶνον φερούσης, ἂν, διὰ τὸ αὐσηρὸν, τῷ Χίῳ συγκεραυνύντες ἔπινον ἔνιοι· ὅθεν καὶ ὁ Ὁράτιος (Σατύρ. Α, 10) καθαπτόμενος τῶν ἀκρίτως μιγνύντων τὴν Ἑλλάδα φωνὴν τῆ Λατίνῃ (οἷοι καὶ νῦν εἰσι παρ' ἡμῶν, σχολαστικοὶ κακοδαίμονες, τὰ παλαιὰ τοῖς νέτοις ἀσυγκλώστως συγκλώθουτες), λέγοντας αὐτοὺς παράγει ἡδέϊαν εἶναι τὴν μίξιν ἀμφοτέρων τῶν γλωσσῶν οὐχ ἦττον, ἢ εἰ καὶ Φαλερίνου τις τῷ χίῳ συμμίξει;

--At sermo lingua concinnus utraq̃ue

Suavior; ut Chio nota si commista Falerno.

—στ. 30, Διλικία.] Γραπτέον, Δηλικία, διὰ τοῦ η τὴν πρώτην, ὡς φέρεται καὶ παρὰ τοῦ Δουκαγγίῳ (λέξ. Δηλικία) αὐτὸ τοῦτο τοῦ Πλουτάρχου τὸ χωρίον παραθεμένῳ· ἐστὶ γὰρ παρὰ τὸ τῶν Ῥωμαίων, Delicium, ὃ καὶ θηλυκῶς Delicia, λέγεται. Καὶ σημαίνει μὲν τρυφὴν ἢ τέρψιν· ἐπελέγετο δὲ τοῖς μάλιστα ἀγαπωμένοις ὡς καὶ μάλιστα τέπουσιν, οἶον καὶ οἱ Γάλλοι φασὶ περὶ τῶν τοιούτων, ce sont mes délices. Ἐτρופן δὲ οἱ τῶν Ῥωμαίων εὐδαίμονες οἱ μὲν μετριώτεροι παιδάρια μικρὰ τῇ ἡλικίᾳ καὶ λάλα, εἰς τὸ συμπαίξειν αὐτοῖς, ὡς ἐστὶ μαθεῖν ἐκ τοῦ Σουετωνίου ἐν τῷ βίῳ τοῦ Αὐγούστου (Sueton. August § 83), οἱ δὲ περιεργότεροι, καὶ τὰ μικρὰ τῇ φύσει, τουτέστι τοὺς πυχμαίους καὶ νάνους, ὡσπερ καὶ οἱ παλαιοὶ Συ-

Ἐπιτίται τοὺς καλουμένους Σκυπαιοὺς καὶ Στίλπονους (Ἰθην. β', σελ. 518), οὗς ἀνόμαζον Δηλίαια, ἀπεναντίας τοῖς εὖ φρονοῦσιν, οἱ μόνους ἐκείνους ἠδονται, ἀφ' ὧν ἐστὶ τὰς ἀληθεῖς ἠδονὰς καρποῦσθαι οἶον καὶ ὁ Κικέρων ἐποίει *delicias suas*, ὃ ἐστὶ τρυφήν ἰδίαν, καλῶν τὸν Θεόφραστον, ὡς ἰστόρηκε Πλούταρχος (Κικέρ. § 24, Μέρ. Ε, σελ. 250). Καὶ ἐνταῦθα σημειῖται, ὅτι τὸ Ῥωμαϊκὸν *Delicium* ἢ *Delicia*, διὰ τοῦ τρυφήν ἠρμήνευσεν ὁ Πλούταρχος. Ἔστι δ' οὗ καὶ διὰ τὸ Μέλημα ἀκριθέστερον ἂν ἐρμηνεύσαις (ὃ γὰρ μάλιστα φιλοῦμεν, τούτου καὶ μάλιστα μέλει ἡμῖν, καὶ πλείστην ἔχομεν αὐτοῦ φροντίδα) οἶον ἐστὶ τὸ παρὰ τῷ Κορινθίῳ (Ἐκκληστ. 972),

Ὁ χρυσοδαίδαλον ἐμὸν μέλημα.

ΣΕΛΙΔ. 105, στ. 4, Παλεμοῦσι θ' αὐτοῖς.] Μεταβατικῶς οἱ μεταφρασταὶ ἐξετέλεξαν τὸ λεγόμενον, Πολεμοῦσι τοῖς Ῥωμαίοις ἴσως μέντοι ἄμεινον νοεῖν, Πολεμοῦσιν ὑπέραυτῶν, τῆς Κλεοπάτρας δηλαδὴ καὶ τοῦ Ἀντωνίου. — στ. 5, Εἰράς.] Γυναικὸς ὄνομα, ὃ οἱ ΠΡ ἐνθάδε μὲν ἔγραψαν περισπωμένως, Εἰράς, ἐν δὲ τοῖς ἐξῆς (§ 85, σελ. 125) βαρυτόνως, Εἶρα. Οὐδεμίαν τούτων τῶν γραφῶν ἀνεπίληπτος· γραπτέαν γὰρ, Νάειρα, ὡς φέρεται παρὰ τῷ Γαληνῷ (Περὶ Σηριακ. Τόμ. Β, σελ. 460). — στ. 7, Πείσαυρα... κληρουχία ὤκισμένη.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Κληρουχία, κατ' ὀνομαστικὴν. Ὀνοῦς, ὤκισμένη κατὰ κληρουχίαν, ἀποίκων δηλονότι ἀλλοχόθεν μετενεχθέντων, καὶ κλήρω τὴν γῆν νεικαμένων. Τῶν ΠΡ τις μετὰ διπλῆς προθέσεως γράφειν δεῖν ὑπετόπασεν, Ὑπ' Ἀντωνίου πόλις ἐπὶ κληρουχίᾳ ὤκισμένη. Πληθυντικῶς δὲ, Πείσαυρα, τὴν πόλιν ὠνόμασεν, ἣν οἱ Ῥωμαῖοι συγγραφεῖς, Πείσαυρον. *Pisaurum*, ἐνικῶς καλοῦσι· ἔστιν ἡ νῦν ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν *Pesaro* καλουμένη. — στ. 12, Κερτυνοῖς ἐνεπρόσθη τὸ Ἡράκλειον.] ΔΓ, Κερτυνοὶς ἐνέπεσεν εἰς τὸ Ἡράκλειον. — στ. 17, Εὐμένους.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Εὐμενοῦς. — στ. 30, Αὐτοί.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Αὐτῷ. Ἔστι γὰρ τὸ, Αὐτοὶ παρηΐσαν, παρόντες ἦσαν, ὥσπερ ἠρμήνευσεν καὶ ὁ Α, *Lesquelz y estoient tous en personne*.

ΣΕΛΙΔ. 106, στ. Ι, Μάχχος.] Ἐξ ΕΔ (συναδούσης τῆ Α) οἱ ΠΡ, ΑΤ, Μάχχος. — στ. 2, Καὶ Γαλατῶν βασιλεῦς.] Γραπτέον εἶναι φησὶ τις τῶν ΠΡ, Καὶ Δηϊόταρος, ὁ Γαλατῶν βασιλεῦς. Ἔστι δ' οὗτος, οὗ καὶ παρακατιῶν (§ 63, σελ. 107) μεμνησεται Πλούταρχος. — στ. 7, Ἀρμενίας.] ΔΓ, Ἀρμενίων. — [Ἰώνιον.] Γραπτέον,

Ἰόνιον.—στ. 10, Τὴν μὲν Ἰταλίαν καὶ Γαλατίαν καὶ Ἰβηρίαν.] Ἐξ ΗΔ ἢ προσθήκη τοῦ πρώτου συνδέσμου, τὰ λοιπὰ δὲ οἱ ΠΡ ἐκ ΔΓ, ΑΓ, Τὴν Ἰταλίαν καὶ Γαλατίαν καὶ Ἰβηρίαν. — στ. 13, Οὕτω δ' ἄρα προσθήκη τῆς γυναικὸς ἦν.] Σημαίνει ἡ Προσθήκη τὴν συμμαχίαν ἢ ἐπικουρίαν, αἶον (Σοφοκλ. Οιδ. Τυρ. 38),

————— Ἄλλὰ προσθήκη Θεοῦ
 Λέγη νομίζη τ' ἡμῖν ὀρθῶσαι βίον.

² Ἄλλ' ἐπεὶ ὁ συμμαχῶν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἦτοιο ἰσχύει τοῦ ὃ συμμαχεῖ, καὶ ἔστιν οἶον ὀπαδὸς ἐκείνου καὶ τῶν βουλευμάτων πληρωτῆς, ἐκλαμβάνεται ὡδε ἡ προσθήκη ἐπὶ κακοῦ. Ο νοῦς, Οὕτως ἦν ἐξαρτημένος τῆς Κλεοπάτρας, καὶ δεδούλωτο τῇ γυναικί, ὥστε ἀντι τοῦ συμμαχῶν ἔχειν αὐτὴν ἐν τῷ πρὸς Καίσαρα πολέμῳ, αὐτὸς εἶναι καὶ λέγεσθαι σύμμαχος ἐκείνης προηρείτο, τὸ πᾶν ἐκείνη προστιθεὶς τοῦ πολέμου κράτος, ἑαυτῷ δὲ τὰ δευτερεία νέμων. — στ. 16, Ἐκ τῆς πολλὰ δὴ τλάσσης Ἑλλάδος.] Κατ' Εὐριπίδου (Ἄλκ. 840) μίμησιν,

Ὡ πολλὰ τλάσσει καρδίαι, ψυχὴ τ' ἐμή!

—στ. 24, Ἀκωλύτως.] ΔΓ, Ἀκωλύτους.—στ. 25, Παραλίαις.] Ἐκ ΔΓ, ΑΓ, Ἰταλίας.

ΣΕΛΙΔ. 107, στ. 1, Διαβαλίων.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΓ, Διαλαβών.—στ. 5, Ἐπὶ τῇ τορύνῃ κάθηται;] Ἐπαιξεν ἡ Κλεοπάτρα, τῷ κυρίῳ τῆς πόλεως ὀνόματι, Τορύνῃ, τὴν προσηγορικῶς λεγομένην τορύνην αἰνιξαμένη. Ἐστὶ δὲ ἡ τορύνῃ, τὸ τῆς χύτρας κινητήριον, ὡς φησὶν ὁ σχολιάσας τὸν Ἀριστοφάνην, τοῦτο τοῦ κωμικοῦ (Ὅρν. 78) τὸ χωρίον ἐξηγουμένος,

Ἐτνοὺς δ' ἐπιθυμῆι, δεῖτε τορύνης καὶ χύτρας;

ἦν ἢ παρ' ἡμῖν συνήθεια, Κουτάλαν ὀνομάζει. Ἐλέγετο δὲ καὶ Λάκτις. « Λάκτιν τὴν λεγομένην Κώταλιν ἢ τορύνην, ὃ ἐστὶ ζωμὴν ἡμέρουσιν » φησὶ Σουΐδας. Ἐστὶν ἡ Κώταλις καὶ παρὰ τῷ Εὐσταθίῳ (εἰς τὴν Ὀδύσσ. σελ. 1675) οὐ μὲντοι παρὰ ταύτην εἶναι νομιστέον τὴν παρ' ἡμῖν Κουτάλαν, ἀλλ' ἀμφοτέρως παρὰ τὴν Κυτάλην, ὡσπερ καὶ τὸ ὑποκοριστικῶς ἐσχηματισμένον Κουτάλιον, τουτέστι τὸ κοχλιάριον (χυθ. χουλιάριον), ὃ τὸν ζωμὸν ἀρῶμενοι ροφῶμεν. Ὅθεν καὶ Ζωμῆρουσις ἐκαλεῖτο τοῖς ἀρχαίοις· ἀλλ' ἐκείνων τοῖς πολλοῖς

ἄρτου τόμος, κοιλαινόμενος τῇ τοῦ μαλακοῦ ἐξαιρέσει, ζωμηρῦσεις
 χρεῖαν παρείχε. « Μυσίλη, ὁ κοῖλος ψωμός » φησὶν Ἡσύχιος, καὶ « Μυ-
 « ξιλᾶσθαι τὸ ἐκροφῆσαι τὸν ζωμὸν τοῖς ψωμίσις ». Ὅτι δὲ ἐκαλεῖτο
 καὶ Κύταλον, μαρτυρεῖ μὲν καὶ αὐτὸς Ἡσύχιος, λέγων, « Κύταρον,
 « ζωμηρῦσις », εἴτε γραφικῶς ἡμαρτημένον τοῦ ρ ἀντὶ τοῦ λ, εἴτε
 καὶ διπτογραφουμένου τοῦ ὀνόματος κατὰ τὸ Σιγηρὸς καὶ Σιγηλὸς
 μαρτυρεῖ δὲ καὶ ἡ παρ' ἡμῶν συνήθεια, Κύταλον μὲν ἀπαραλλάκτως
 καλοῦσα τὸ ξηρὸν τοῦ ἄρτου, τουτέστι αὐτὸ ἐκεῖνο, ᾧ οἱ ἀρχαῖοι
 ἐχρῶντο ἀντὶ ζωμηρῦσεως, Κουτάλιον δὲ (Λακώνων διαλέκτῳ ἀντὶ
 τοῦ Κυτάλιου), τὸ ἐκ ξύλου, ἢ μεταλλοῦ σκεῦος, ᾧ τὸν ζωμὸν
 ἀρῶμεθα. Παρ' αὐτὴν δὲ ταύτην τὴν Κυτάλην, Κουτάλαν λέ-
 γομεν καὶ τὴν ὠμοπλάτην (τὴν Ἰταλοχυδαῖστὶ Σπάλλαν) διὰ τὸ κε-
 κοιλῶμενον τοῦ ὀστέου παραπλησίως τοῖς κοχλιαρίσις. Καὶ ἡ Σκου-
 τέλα δὲ, καὶ τὸ Σκουτέλειον, ἐπιτραπέζια σκεῦη, τῆς αὐτῆς
 γενεᾶς ὀνόματά εἰσι, πλεονάσαντα τῷ σ (κατὰ τὸ Κεδάω καὶ Σκεδάω).

Ὅθεν ἐστὶ νοῆσαι καὶ τὸ τοῦ Ἐτυμολόγου (σελ. 555), « Λάκτιν
 » σημαίνει ἡ λέξις, σκυτάλην, τоруνην ». — στ. 8, Ὄψεως ἔνεκα.]
 Σημειοῦ παραπλησίαν φράτιν τῆς νῦν γλώσσης, Διάτάδομματα,
 σημαίνουσιν τὸ μὴ ἀληθῶς καὶ κατὰ προαίρεσιν, ἀλλὰ πρὸς τὸ
 δόξαι μόνον, γινόμενον. — στ. 19, Ὅσπερ ἐπὶ τῷ μὴ λαθεῖν τὴν
 ἀπιστίαν αὐτοῦ καὶ προδοσίαν μεταβαλλόμενος εὐθύς ἐτελεύτησεν.]
 Ἀπέθανεν εὐθύς, ὡσπερανεὶ μετανοῶν καὶ λυπούμενος, ὅτι οὐκ ἔλαθε
 τὸν Ἀντώνιον ἄπιστος καὶ προδότης αὐτοῦ γενόμενος. — στ. 26,
 Συνεβούλευε.] ΔΓ, Συνεβούλευον. — στ. 27, Δικόμης.] ΔΓ,
 Δικόμος.

ΣΕΛΙΑ. 108, στ. 7, Ἀπὸ τῆς ερπτοπεδείας.] Ἐξ ΕΔ προσέθη-
 καν οἱ ΠΡ τὴν πρόθεσιν. — στ. 13, Ἐνέπρησε.] ΔΓ, Ἐνέπρησαν.

ΣΕΛΙΑ. 109, στ. 4, Ἰνσῆϊος.] Τὸ μὲν κείμενον οὕτως· οἱ δὲ μετα-
 φρασταί, πλὴν τοῦ Α, Ἰουρήϊος. — στ. 14, Γνωρίσας αὐτόν.] Ὁ
 ὀνηλάτης γνωρίσας τὸν Καίσαρα, τουτέστι, γινούς ὅτι Καῖσαρ ἦν ὁ
 ἐρωτῶν· καθὰ καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ, ἐκλαμβανομένου τοῦ Γνωρίζω
 (ἴδ. Ἰσοκράτ. Β, σελ. 237). Ἐν δὲ τῇ τοῦ Ρεῖσκίου ἐκδόσει καὶ τῇ
 κατὰ πόδας αὐτῇ ἐπομένη τοῦ Ἰπτενίου, Γνωρίσας αὐτόν, δα-
 σείως φέρεται, ὃ ἔστι, Γνωσὸν ἑαυτὸν ποιήσας τῷ Καίσαρι, οὐκ ὀρθῶς.

ΣΕΛΙΑ. 110, στ. 2, Ἐμβόλων.] Ἐξ ΗΛ (παρὰ τὸ οὐδέτερον Ἐμ-
 βολον), ΑΓ, Ἐμβολῶν (παρὰ τὸ θηλυκὸν, Ἐμβολή). — στ. 6,
 Σκάψει τετραγώνων ξύλων μεγάλων σιδήρῳ συνηροσμένων πρὸς ἄλ-

πλα δεδεμένοις.] Οὐκ ἔρράται τὸ χωρίον· οὐ τῶν ΠΡ οἱ μὲν τὰς τρεῖς μέσας λέξεις εἰς τὸ, μεγάλῳ συνηρημοσμένῳ, τρέπειν παρήνουν, οἱ δὲ τὰς πρώτας δύο εἰς τὸ, σκάφειν ἐκ τετραγώνων, καὶ τὴν τελευταίαν εἰς τὸ, συνηδεδεμένοις. Ἰσως γραπτέον σκάφειν [ἐκ] τετραγώνων ξύλων μεγάλων, σιδῆρων συνηρημοσμένων [καὶ] πρὸς ἄλληλα δεδεμένων, ὡσπερ ἠρμήνευσε καὶ ὁ Ἰταλὸς μεταφραστῆς, *formate di grossi legni quadrangolari insieme connessi e vicendevolmente legati con ferro.*—στ. 10, Γέροις.] Γαίσοις, γραπτέον, ὡσπερ εἰκασέ τις τῶν ΠΡ, καὶ ἠρμήνευσαν οἱ μεταφρασταί· ἔστι δὲ τὸ Γαῖσον, ἢ ὁ Γαῖος (ἀμφοτέρως γὰρ λέγεται), ὄρχτος εἶδος. «Γαῖος (φησὶν) ἢ ἠσυχίος, ἐμβόλιον ὀλοσιθρον... ἢ ὄπλον ἀμυντήριον».—στ. 20, Ἐπεχούσας πρὸς τὴν Πελοπόννησον.] Ναυτικὴ φράσις ἦν ἡ τῶν ἡμετέρων ναυτῶν συνήθεια διὰ τοῦ Κρατεῖ εἰς τὸν Μορέαν, ἢ Βάλλει τὴν πλώρην πρὸς τὸν Μορέαν, ἐκφράζει.—στ. 22, Ἰδοίσις.] ΔΓ, Οἰκέοις.—στ. 23, Ὅπερ τις παίξων εἶπεν.] Κάτων ὁ πρεσβύτερος (ἴδε Πλουτάρχ. Β, Κάτ. § 9, σελ. 281).—στ. 28, Ἀλεξάνδρου.] ΔΓ, Ἀλέξκ' ἢ μᾶλλον, Ἀλεξᾶ· ὁ αὐτὸς γὰρ εἰοικεν εἶναι, ὃν ἐν τοῖς ἐξῆς (§ 72, σελ. 116.) Ἀλεξᾶν ὑποκοριστικῶς ὀνομάζει. Ἡ συνήθεια τὸν Ἀλεξάνδρον εἰς τὸν Ἀλέκον παραπλησίῳ ὑποκορισμῷ μεταποίησε.—Σικελίου.] ΔΓ, Σικελίου.

ΣΕΛΙΑ. 111, στ. 12, Ἐπελεκίσθη.] Πελέκει τὴν κεφαλὴν ἀπετάθη.—στ. 14, Χαλκίματι.] Τῷ χαλκῷ ἐμβόλω τῆς νεῶς.—στ. 15, Περιερόμβησει.] Περιέτραψε. Ἀπὸ τοῦ Ρόμβου, παιδιᾶς εἶδους, τῆς κοινῶς λεγομένης Ἀσγιάδα. Καὶ ἴπως ἡ ἀγνοῦσα ἔμοιγε, Ἀσγιάδα, πλεονασμῷ τῆς πρώτης συλλαβῆς ἐγένετο παρὰ τὸ, Γαβάδα, ὡσπερ καὶ ὁ Ἀσκάθαρος παρὰ τὸν Κάνθαρον, ἢ μόνον τοῦ α, παρὰ τὸ Σγιάδα· τί δὲ ἐστὶν ἡ Γαβάδα, ἢ Σγιάδα, ἀλλὰ χροῦ ἴσως εἰρήσεται.

ΣΕΛΙΑ. 112, στ. 14, Ἦσθοντο δ' οὐ πολλοί.] Ἐκ διορθώσεως (συναδούσης τῷ τε Λατίνῳ καὶ τῷ Ἰταλῷ μεταφραστῇ), ΔΓ, Ἦσθοντο δ' οἱ πολλοί. Ὁ δ' Ἀδίχα τοῦ ἄρθρου, Ἦσθοντο δὲ πολλοί, ἠρμήνευσε.

ΣΕΛΙΑ. 113, στ. 2, Ἀντίκυραν.] Ἰσως γραπτέον Ἀντίκυρόραν, καθὰ παρήνει τις τῶν ΠΡ. Ἄσαιτι μέντοι καὶ πρὸ ἑτέροις συγγραφεῦσι τοῦ ὀνόματος ἡ γραφή.—στ. 3, Μίαν μὲν οὕτω φοράν.] Ἐνθάδε τὸ, Μίαν φοράν, ἴσον δύναται τῷ μίαν κομιδῆν, ἢ φόρτον

ἕνα, ὡσπερ ἠρμήνευσαν ὁ, τε Λατῖνος καὶ ὁ Ἰταλὸς μεταφραστῆς· ἡ δὲ παρ' ἡμῶν συνήθεια, ἐντεῦθεν ὀρμηθεῖσα, τῷ φορὰ μετὰ τῶν ἀριθμητικῶν ὀνομάτων, καὶ ἐφ' ἧν οὐ περὶ κομιθῆς ὁ λόγος χρῆται, οἶον, μίαν φορὰν, δύο φορὰς, τρεῖς φορὰς κτλ., ἀντὶ τοῦ ἄπαξ, δις, τρίς· ὥστε τὸν βουλόμενον τοῦτο μεταφράσαι Πλουτάρχου τὸ χαρίον, καλῶς ἔχει τὸ μίαν φορὰν, κατὰ χώραν ἕαν ὡς ταυτὸν ὂν τῷ Ἄπαξ, καθὰ ἠρμήνευσε καὶ ὁ Α διὰ τοῦ une fois. Ἐκδηλώτερον δὲ τῆς παρ' ἡμῶν χρήσεως μαρτύριόν ἐστι τὸ παρ' Ἰπποκράτει (Περὶ τῶν ἐντ. παθ. § 38, σελ. 243) τόδε. « Πινέτω δὲ μὴ » ἀθρόον πούλυ, ἀλλὰ κατὰ φορὰν ἡμικτύλιον, ὅπως μὴ διάθροια » αὐτῇ ἐπιγένηται ». ἄπου τὸ Κ α τ ἄ φ ο ρ ἄ ν ἐστὶ τὸ παρ' ἡμῶν συνήθες Κ ἄ θ ε φ ο ρ ἄ ν.—στ. 11, Δι' ἐτέρων.] Ἐν τοῖς ἐξῆς (Βρουτ. § 50, σελ. 224).—στ. 22, Ἐνεχείρησεν. Ἐξ ΠΔ, ΑΤ, Ἐνεχ ε ἰ ρ ι σ ε ν.—στ. 26, Οἱ περὶ τὴν Πέτραν Ἀραβας.] Ἐγραψα ἂν Περταίαν, εἰ μὴ καὶ ἀλλαχοῦ Πλούταρχος (Δ, Πομπ. § 41, σελ. 139) τῇ αὐτῇ ἐχρήσατο φράσει.—Κατέλευσαν.] ΔΓ, Κατεκάλυσαν.—στ. 30, Προβαλών.] ΔΓ, Πρ ο σ β α λ ὶ ν.

ΣΕΛΙΔ. 114, στ. 6, Ἐκ τῶν Ἀριστοφάνους καὶ Πλάτωνος δραμάτων.] Τῶν μὲν τοῦ κωμικοῦ Πλάτωνος δραμάτων ἐρθόνησεν ἡμῶν ὁ χρόνος· Ἀριστοφάνης δὲ μνημονεύει τοῦ Τίμωνος ἐν τῇ Λυσισράτῃ (στίχ. 808-816) καὶ ἐν τοῖς Ὀρνίσι (στίχ. 1549).—στ. 24, Ἀλῆσι.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ἀ λ η σ ι. Ἀ λ α ἰ δέ, οὐ μόνον πόλις Βοιωτικῆ, ἧς ἀλλαχοῦ Πλούταρχος (Μέρ. Γ, σελ. 158, καὶ 384) ἐμνημόνευσεν, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἀττικῆς θῆμοι θύο, ὧν ὁ μὲν Ἀ λ α ἰ Λ ι ξ ω ν ἰ δ ε ς ἐκαλεῖτο, ὁ δὲ, Ἀ λ α ἰ Ἀ ρ α φ η ν ἰ δ ε ς, ἐν αἷς εἰκὸς καὶ τὸν Τίμονα τεθάφθαι· αὐτὰ γὰρ ἔκειντο πρὸς τῇ Σαλάτῃ, τῶν Λιξωνίδων οἰσῶν ἐγγὺς τοῦ Ἄστειος, ὡς φησὶν ὁ Βυζάντιος Στέφανος (λέξ. Ἀ λ α ἰ).—στ. 29, Πεύσσεσθε.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Π ε ὑ σ σ ο ἰ σ θ ε.

ΣΕΛΙΔ. 115, στ. 3, Ἐσοικέω.] Ἐνοικέω, γράψεν τινὲς παρήνευσαν. ΔΓ, Ἐς ὅς ἐ ο υ.—στ. 4, Οἰμώζειν εἶπας πολλά.] ΔΓ, Εἰπὼν οἰ μ ῶ ζ ε ἰ ν μα κ ρ ἄ.—στ. 11, Τὸ ἐλπίζειν ἀποτεθειμένος, ἵνα καὶ τὸ φροντίζειν.] Τοῦτο οὕτως ἐξεδέξαντο οἱ ΠΡ, Ἀπαλλαγίς τῶν ἐλπίδων, ἵνα καὶ τῶν φροντίδων ἀπαλλάξαιτο. Ἀλλ' ἴσως ἡμάρτηται ἡ γραφή, ἀντὶ τοῦ, Τὸ ἐλπίζειν ἀποτεθειμένος ἅμα καὶ τὸ φροντίζειν.—στ. 17, Θαλίαι.] Ἄμεινον ἂν γράφοις, Θαλίαι, καθὰ φέρεται ἐν τῷ Λυκούργου βίῳ (§ 24, Πλουτάρχ. Α, σελ. 98). « Θαλία, εὐθηνία, εὐωχία, πανήγυρις, τέρεψις, εὐφροσύνη » φησὶν

Ίσχύιος· πρὸ ὃ καὶ τὸ Θαλιάζω, ὡς αὐτὸς φησὶ Πλούταρχος ἀλλοχού (Συναποσικ. Θ, 14), «Τοὺς φιλοφρόνως καὶ ἰλικρῶς συνιόντας» ἀλλήλοις ἐν οἴνῳ Θαλιάζειν λέγομεν». — στ. 21, Συναποθανουμένων.] Ἐστὶ Φιλήμονος τοῦ κωμικοῦ δράμα, Συναποθνήσκοντες, ἐπιγραφόμενον, καὶ ἕτερον Ἀλέξειδος ὁμόνυμον (ἰδ. Ἀθίν. Δ, σελ. 165, Ζ, σελ. 307, καὶ Ι, σελ. 412). Τερέντιος δὲ ὁ Ῥωμαῖος κωμικός (Adelph. prolog. vers^o 6) καὶ τὸν Δίριλον, Συναποθνήσκοντας ποιησάκει φησιν, οὗς τὸν Πλαῦτον εἰς τὴν Ῥωμαίων φωνὴν μεταποιήσαντα Commorientes ἐπιγράψαι. Ἐκ τούτων εἰκόσ τινος καὶ τοὺς περὶ τὰν Ἀντώνιον παρωδηῆσαι τῶν Συναποθανουμένων τούνομα. — στ. 28, Ἐποίει δὲ καὶ τοῦτο.] Εἰς οὐδὲν χριστιμὸς ὁ, Καί, σύνδεσμος.

ΣΕΛΙΑ. 116, στ. 2, Παραλυομένων.] Τῶν δηχθέντων. — στ. 3, Ἀνακλήσεις.] ΠΡΑ (παρὰ τὸ Ἀνακαλῶ) ΑΤ, Ἀνακλίσεις (παρὰ τὸ Ἀνακλίω). — στ. 9, Ἀλεξῆς, ὁ Λαοδικεύς.] Ὁν ἀνωτέρω (§ 68, σελ. 110) Ἀλέξανδρον Σύρον ὠνόμασε· πόλις γὰρ Συρίας ἢ Λαοδικεῖα. — στ. 22, Θύρσον.] ΠΡΑ (συνάδουσα Δίωμι τῷ Κασσίω νά, 8, σελ. 639), ΑΤ, Θύρεον. — στ. 29, Ἐχεις ἐμὸν ἀπελεύθερον, Ἴππαρχον, τοῦτον κρεμάσας μαστίγῳσον, ἐν ἴσον ἔχωμεν.] Σημειούσθων, ὡς σημειώσεται ἄξιον μάλις, αἱ ὁμογενεῖς μοι τὸ περὶ τοὺς Ἕλληνας εὐχερῆς τοῦτο τῶν Ῥωμαίων· Ἕλληνα γὰρ ἦν ὁ παρὰδιδόμενος εἰς μαστίγῳσαι Ἴππαρχος, ὡσπερ καὶ ὁ μαστιγῳθὴς Θύρσος. Τοιαῦτα δὲ πᾶσχειν εἰκόσ τοὺς τὰ τῆς ἐλευθερίας καλὸν σῶσαι μὴ κατισχύσαντας.

ΣΕΛΙΑ. 117, στ. 16, Συνεφόρει.] ΔΓ, Ἐνεφόρει. — στ. 21, Προσπέμπειν.] ΔΓ, Προπέμπειν.

ΣΕΛΙΑ. 118, στ. 2, Θανάτῳ.] ΔΓ, Θανάτῳ. — στ. 5, Ἐκέλευεν.] ΔΓ, Ἐκέλευσεν. — Ἐπεγχεῖν.] ΕΞ ΗΑ, ΑΤ, Ἐπεγχεῖν. — στ. 7, Σκελετός.] Ἡ συνήθεια, καὶ Σκελετός, καὶ οὐδετέρως, Σκελετρον, προσλήψει τοῦ ρ. — στ. 8, Μὴ πράξῃεν.] Τοὺς φίλους. — στ. 10, Μεσοῦση.] ΕΞ ΕΑ, ΑΤ, Μεσοῦσης. — στ. 14, Ἀθορούως.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ἀθορούθου. — στ. 18, Ὁ Ζῆός.] Ὁ Διόνυσος. — στ. 24, Ἐκείνων δ'.] ΠΡΑ (οὐκ ἀναγκαῖα) ΑΤ, Ἐκείνων τε. — Μεταβάλλοντο.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Μετ'εβαλλόντο. — στ. 27, Μεταβαλομένων.] ΕΞ ΗΛ, ΑΤ, Μεταβαλλομένων.

ΣΕΛΙΑ. 119, στ. 11, Ἀνέσχε.] ΕΞ ΕΑ, ΔΤ, Ἀνέσχετο. — στ. 27, Μεθ' αὐτῆς.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Μετ'αὐτῆς. — στ. 30, Παρωρούμενος.] Ἐτρεψαν οἱ ΗΡ τὸ τῆς Στεφανίου ἐκδόσεως, Παρω-

ροούμενος, εἰς τὸ Παραιωρούμενος· καὶ αὐτὸς δ' ὁ Στέφανος, καίπερ διὰ μονοθόγιου ἐκδούς, ἐν τῷ Θησαυρῷ ὅμως (Τόμ. I, σελ. 218) αὐτὸ τοῦτο τοῦ Πλουτάρχου τὸ χωρίου παρατιθέμενος, γράφει, Παραιωρούμενος.

ΣΕΛΙΑ. 120, στ. 11, Τὰ μὲν ἑαυτῆς, ἂν ἢ μὴ μετ' αἰσχύνης, σωτήρια τιθεσθαι κ. τ. λ.] Τῆ κακῆ σίξει ταύτη πλανηθέντες οἱ μεταφρασαί, οὐκ ἠκριθώσαν τοῦ χωρίου τὴν ἐρμηνείαν. Γραπτέον, Τὰ μὲν ἑαυτῆς, ἂν ἢ μὴ μετ' αἰσχύνης σωτήρια, τιθεσθαι κ. τ. λ. ἵνα τὸ Σωτήρια μὴ πρὸς τὸ Τίθεσθαι, ἀλλὰ πρὸς τὸ ὑπαρκτικόν, ἢ, ἀναφέρηται. Ο νοῦς, Τὰ μὲν ἑαυτῆς, ἐὰν θυνηθῆ σωθῆναι ἄνευ αἰσχύνης, διαθεῖναι πιεζούταν μάλισα τῷ Προκλήτῳ. — στ. 17, Ὅσον οὐπω δ' ἀπολείποντος.] Ἐκ ΔΓ (τὴν θέσιν μόνον τοῦ συνδέσμου μεταβαλὼν) ΑΓ, Ὅσον δ' ἀπολείποντος. Ἡ ΔΓ ἐστίν, Ὅσον δ' οὐπω ἀπολείποντος. — στ. 23, Ἐποσάς.] ΔΓ, Ἀποσάς.

ΣΕΛΙΑ. 121, στ. 7, Ἀπήγγειλε.] ΔΓ, Ἀπήγγελλε. — στ. 8, Παρὰ τὰς.] ΔΓ, Πρὸς τὰς. — στ. 11, Πρὸς τὰς θύρας αὐτάς.] ΠΡΔ, ΑΤ, Πρὸς ταῖς θύρας αὐταῖς. — Εὐθύς.] Περιττὸν εἶοικεν εἶναι τὸ Εὐθύς, ὃ οὐδ' ὁ Α ἐξέφρασε. — στ. 17, Τῶν ληστρικῶν ξιφιδίων.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Τῶν ληστρικῶν ξιφιδίων. Ἐστὶ γὰρ τὸ πλήρες, Ξιφίδιον ἐξ ἐκείνων τῶν ξιφιδίων οἷς οἱ λησταὶ χρῶνται. — στ. 18, Ἐφη.] ΔΓ, Εἶπεν. — στ. 19, Καὶ σεαυτήν.] Ἐκ ΔΓ προσέθηκα τὸν σύνδεσμον. — στ. 21, Τὸν πρότερον τῶν ἡγεμόνων.] Ἐξ ΗΔ ἢ προσθήκη τοῦ δευτέρου ἄρθρου. — στ. 25, Τάλλα δέ.] Ἐξ ΕΔ προσέθηκα οἱ ΠΡ τὸν σύνδεσμον. — στ. 29, Εἶη.] ΔΓ, Γένηται. — στ. 30, Διαπρεπῶς.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Θεοπρεπῶς.

ΣΕΛΙΑ. 122, στ. 5, Ταύτης δὴ τῆς. καὶ τῶν ἄλλων.] Συνηθέστερον ἐν τοῖς τοιοῦτοις τὸ, Ταύτης τε δὴ τῆς. καὶ τῶν ἄλλων. — στ. 7, Ὡν εἷς ἦν.] ΔΓ, Ὡν ἦν. — Εἰπεῖν μὲν ἐξ ἐπιδρομῆς κ. τ. λ.] Τουτέστι, Παραχρήμα καὶ μὴ προμελετήσαντα εἰπεῖν. — στ. 8, Τῶν τότε σοφιστῶν.] ΔΓ (γνησιωτέρα ἴσως), Τῶν πάποτε σοφιστῶν. — Ἰκανώτατος.] Οὐκ ἂν ἀμάρτοις προσθεῖς, Καὶ ἀθλιώτατος. Τοιοῦτοι γὰρ οἱ, μηδὲν θεοῦ, ἐξ ἐπιδρομῆς λέγοντες καὶ γράφοντες· βάπτοντες γὰρ οὐκ εἰς νοῦν, ἀλλ' εἰς τὴν ἀδελφὴν τῆς πονηρίας μοῖραν, τὴν γλῶσσαν καὶ τὸν κάλαμον, ἀνάγκη τοιαῦτα λέγειν τε καὶ γράφειν. οἷα θαυμάζεσθαι μὲν ὑπὸ τῶν αὐτοῖς ὁμοίῳ μοῖρῳ, αἰκτερίζεσθαι δὲ ὑπὸ τῶν μόνον τὰ καλὰ θαυμάζειν εἰδῶτων. — στ. 11, Περιβαλλόμενος.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Περιβαλλόμενος. — στ. 13, Σοφοί

σοφούς σώζουσιν, ἂν ὧσι σοφοί.] Εὐριπίδου τὸν στίχον εἶναι τοῦτον ῥᾶσ' ἂν τις εἰκάσειεν, οὐ μόνον διὰ τὸ, Σοφός, ὄνομα, εἰς ὃ εὐεπίφορός ἐστιν ὁ τραγικὸς οὗτος, ὡς καὶ ἕτεροι πρὸ ἡμῶν ἐσημειώσαντο, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν ἀηδῆ τοῦ στοιχείου πλεονασμόν. Ἔστι γὰρ παρπλήσιον τῷ ἀλλαχοῦ (Ἰσοκράτ. Α, Αὐτ. στοχ. σελ. κ') σημειωθέντι,

Ἐσωσάσ', ὡς ἴσασιν Ἑλλήνων ὄσοι,

τὸ ἐπὶ τοῦ παρόντος,

Σοφοὶ σοφούς σώζουσιν, ἂν ὧσι σοφοί,

ὁ καὶ ὁ Ἰταλὸς μεταφραστῆς, ἀξίως μετήνεγκεν εἰς τὴν ἰδίαν φωνήν, τηρήσας, ὡς ἐνεχώρει, τὸν συγματισμόν,

Il Saggio salva, se è pur saggio, i saggi.

— Στ. 18, Ἀποτεμνόντων.] ΔΓ, Ἀποτεμόντων. — στ. 23, Γεγονέαι.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Εἶναι. — στ. 25, Ρόδων.] Ὁ ἐν τῇ συνηθείᾳ κυριωνυμικῶς καλούμενος Τριανταφυλλός, ὥσπερ καὶ γυναικὸς κύριον ἔχουσα ὄνομα, Τριανταφυλλία, κατὰ τὴν παρά τοις ἀρχαίοις κυριωνυμουμένην, Ρόδην. — στ. 28, Οὐκ ἀγαθὸν πολυκαισαρή.] Παρωδία τοῦ Ὀμηρικῷ (Ἰλιάδ. β, 204), « Οὐκ ἀγαθὸν πολυκαισαρή » ρανίη »

ΣΕΛΙΔ. 123, στ. 3, Πᾶσιν ὡς ἐβούλετο χρῆσθαι λαβούσης.] Λαβούσης παρά τοῦ Καίσαρος τὸ χρῆσθαι πᾶσιν, ὡς ἐβούλετο. — στ. 5, Καὶ καθήλωτο.] Εἰς ΗΔ, ΑΤ, Καὶ ἤλωτο. ΔΓ, Καὶ καθείλωτο. — στ. 8, Τῆς καθαιρέσεως.] Τῆς καταστροφῆς τοῦ βίου. — στ. 9, Αὐτὸς Ὀλυμπος.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΗΡ, ΑΤ, Αὐτὸς ὁ Ὀλυμπος. — στ. 11, Προσέβαλεν.] ΔΓ, Προσέβαλλεν. — στ. 22, Διακειμένης.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Διακειμένη. — Συυπεφαίνετο.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Συυπεφαίνετο. ΔΓ, Συυπεφαίνετο. — στ. 24, Πλησίον αὐτοῦ καθίσαντος.] Τὴν ἀνωθυμίαν εἰς τὸ θηλυκόν, Αὐτῆς τρέπειν τις παρήνει τῶν ΗΡ, ἐν ἧ ἀμεταβάτως, Τοῦ Καίσαρος καθίσαντος πλησίον τῆς Κλεοπάτρας. Ταῦτό μόντοι καὶ δίχα τῆς τροπῆς ἔχει νοεῖσθαι. Ἀμεινον δ' ἴσως μεταβατικῶς ἐκλαβεῖν τὸ λεγόμενον, δασύνοντας τὴν ἀνωθυμίαν, Πλησίον αὐτοῦ καθίσαντος, τουτέστι, Πλησίον ἐκτου καθίσει τὴν Κλεοπάτραν ποιήσαντος· διπλῆ γὰρ ἡ ἐκδοχὴ τοῦ, Καθίξω, παρά τοις ἀρχαίοις, ὥσπερ καὶ παρ' ἡμῶν, ἐπὶ τε τοῦ Καθίξομαι, καὶ ἐπὶ τοῦ, Ποιῶ ἕτερον καθίξομαι. —

στ. 26, Τρέπουσα.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Τρέπουσας. — στ. 28, ὡς δὴ τις·] ΔΓ (ἀμείνων), ὡς δὴ τις ἄν. Τὸ δὲ ὡς δὴ τῆς, Στεφανείου ἐκδόσεως, τυπογράφων ἐστὶν ἀμάχημα.

ΣΕΛΙΔ. 124, στ. 22, Ἐλευθέρις.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἐλευθέροις. — στ. 23, Φρουρουμένη κ. τ. λ.] Πρὸς τὸ ἐχόμενον ἀπαρέμφκτον συναπτόεν, Φρουρουμένη αἰκίεσσασθαι κ. τ. λ. τουτέστι φυλαττομένη μὴ φθειρῶ τὸ σῶμα κοπετοῖς καὶ θρήνοις. — στ. 24, Καὶ τηρούμενον.] Διχαρπτεὸς ἴσως ὁ σύνδεσμος, ὃν μόνος ὁ Ἰταλὸς μεταφραστὴς ἐφύλαξε.

ΣΕΛΙΔ. 125, στ. 14, Περσίπλεω.] Ἐξ ΕΛ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἐπίπλεω. — στ. 18, Αὐτήν.] Ἐξ ΕΛ, ΑΤ, Αὐτῆς. — στ. 20, Ἐπεμμέν.] ΔΓ, Ἐπεμπεν. — στ. 24, Εἰράς.] Ἰδὲ τὰ ἀνωτέρω (σελ. 375) σημειωθέντα. ΔΓ, Νάειρα· παρὰ δὲ τῷ Γαληνῷ, Νάειρα. — στ. 25, Χάρμιον.] ΔΓ, Χαρμόνη· Χαρμόνιον· Χαρμίων· παρὰ δὲ τῷ Γαληνῷ, Καρμειόνη. — στ. 26, τὸ περί.] Ἐκ ΔΓ προσέθηκα τὸ ἄρθρον οἱ ΠΡ.

ΣΕΛΙΔ. 126, στ. 1, Τὴν ἀπίδα.] Περιττὸν τὸ ἄρθρον, ὃ καὶ ὁ Ἰταλὸς μεταφραστὴς παρέλιπε· πλὴν εἰ μὴ τις διὰ τὸ προεγνωσμένον ἐκ τῶν ἀνωτέρω (§ 71, σελ. 15), Ἀσπίδος, τηρητέον εἶναι βούλοιο. — στ. 3, Μηδέν.] Μηθέ. Ὁ νοῦς τοῦ χωρίου, οὐ πάνυ τε ἀκριβῶς ἐκπερασμένον, ἐστὶν οὗτος, Ἐκέλευσεν ἡ Κλεοπάτρα κεκαλυμμένη κομισθῆναι τὴν ἀπίδα, ἵνα προσπέσῃ τῷ σώματι αὐτῆς μηδὲν ἐπισημαίνης· ἐπειδὴ μέντοι ἀκριβοῦσα τῶν σύκων εἶδε (καὶ μὴ βουλομένη ἰδεῖν) τὴν ἀπίδα, παρέτχε ἑκοῦσα τῷ δῆγματι τὸν βραχίονα. — στ. 6, Δείγματι.] Διόρθου τὸ τυπογραφικὸν ἀμάχημα τρέπων εἰς τὸ Δήγματι. — στ. 7, Ἠλικάτη.] « Ἠλικάτη (ρησὶν Ἠσύχιος), τὸ θετικὸν τῶν ἐρίων ἐργαλείον... καὶ Ἄτρακτος κ. τ. λ. » Ἐπὶ τοῦ δευτέρου σημαζομένου ἐνθάδε, τοῦ ἐν τῇ συνηθείᾳ κλυομένου ἀθρακτίου. Ἐπὶ δὲ τοῦ πρώτου οἱ μὲν χαριέστεροι ἐφύλαξαν τὸ ὄνομα τῆς Ἠλικάτης· οἱ δὲ πολλοὶ, Ῥόκκαν, ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ Rocca, καλοῦσι. — στ. 10, Κνησίδι.] ΔΓ (ψευθῆς), Κησίδι « Βελόνην, ἣ τὰς τρίχας ἀνείρου » λέγει ταύτην Δίων ὁ Κάσσιος (νά, 14, σελ. 644). Καλῶς αὖν ἔχει τὸ Κνησίδι (ἢ ἴσως προπαροξύντως Κνήσιδι)· εἰκὸς γὰρ οὕτως καλεῖσθαι τὴν βελόνην, ἣ οὐ μόνον τὰς τρίχας ἀνείρουσιν αἱ γυναῖκες, ἀλλὰ καὶ τὴν κεφαλὴν κνήσι. Ταύτην ἢ συνηθεῖα Καρφοβελόνην καλεῖ (Γαλλ. aiguille de tête). — στ. 14, Ἄλλο.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἄλλου. — στ. 14, Αἰ Συ-

ρίθες.] ΠΡΑ ἢ προσθήκη τοῦ ἄρθρου.—στ. 16, Πιςεῦσαι.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Πιςεῦσας. — στ. 24, Ἀντωνίω.] Ἐκ ΔΓ προσέθηκα τὴν λέξιν. — στ. 25, Ὑπερβαλεῖν.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ὑπερβάλλειν. — στ. 28, Χίλια.] ΔΓ, Δισχιλία. — Τὸ αὐτὸ ταῖς.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Τὸ αὐτὸ τοῖς.

ΣΕΛΙΔ. 127, στ. 1, Ἐπτὰ πῦδας.] Ἐκ μὲν τῆς Φουλβίας, Ἄντυλον καὶ Ἀντωνίου, ἐκ δὲ τῆς Ὀκταβίας, Ἀντωνίους δύο, ἐκ δὲ τῆς Κλεοπάτρας, Κλεοπάτραν, Πτολεμαῖον καὶ Ἀλέξανδρον, ὥσπερ ἐσημειώσαντο οἱ ΠΡ. — Πρεσβύτατος.] ΔΓ, Πρεσβύτερος. — στ. 3, Κλεοπάτραν.] Τὴν ἐκ τῆς Κλεοπάτρας ταύτην Κλεοπάτραν, Σελίνην ὁ Συστώνιος (Sueton. Galig. § 26) ὀνομάζει· καὶ εἰκὸς φασὶ διώνυμον γεγονέναι. — στ. 4, Συνόκισεν.] Δοκεῖ μὲν πρὸς τὴν Ὀκταβίαν ἀναφέρεσθαι, πρὸς ἣν καὶ τὸ, Ἐθρεψε· τὸ δ' ἀληθές (ἢ φασιν οἱ ΠΡ), Ἀΐγουστος Καῖσάρ ἐστὶν ὁ συνοικίσας Ἰόβα τὴν τῆς Κλεοπάτρας Κλεοπάτραν. — στ. 15, Ἀγρίππου.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἀγρίππα. — στ. 18, Αἰνόβαρβος.] ΔΓ, (ὡδὲ τε καὶ τοῖς ἐξῆς) Ἀηνόβαρβος, πεντασυλλάβως· καθὰ φέρεται καὶ παρὰ Δίωνα τῷ Κασσίῳ, παρὰ Στράβωνι, καὶ παρ' ἑτέροις. Ἡ δὲ διαφορὰ ἐκ τῆς παρὰ Ῥωμαίους, διαφόρου γραφῆς ἐστὶ· Aeneobarbus (Αἰνέοβαρβος) γάρ, καὶ Aeneobarbus (Αἰνέοβαρβος), καὶ Ahenobarbus (Ἀηνόβαρβος) παρ' ἐκείνοις φέρεται. — στ. 19, Πρόγονος.] Ὁ ἐν τῇ συνηθείᾳ ὀξυτόνως Προγονός. Ἐλέγτο δὲ καὶ Ἀμφίγονος τοῖς ἀρχαίοις· « Ἀμφίγονος, υἱὸς ὁ ἐκ προτέρας γυναικὸς » φησὶν Ἡσύχιος. — στ. 22, Ἐπιφανῶς.] Γραπτίον ἴσως, Ἐπιμανῶς, ὡς εἰκασέ τις οὐκ ἀλόγως τῶν ΠΡ· ἐπιμανέστερον γὰρ τούτου τύραννον οὐκ ἂν εὐχερῶς ἕτερον ζητῶν εὔροι τις. Διὸ καὶ ὁ Συστώνιος (Sueton. Caligul. § 51) τὰς πολλὰς καὶ ἐναντίας ἐν αὐτῷ κακίας τῆ τῶν φρενῶν ἀναγράφει νόσῳ, non immerito mentis valetudini adtribuerim diversissima in eodem vitia. Τῶν πλείστων τῆς μανίας αὐτοῦ ἐν ἐγένετο δεῖγμα καὶ τὸ βουλευθῆναι τὰ Ὀμήρου ποιήματα ἀφανίσαι· ἔλεγε γὰρ ὁ μαινόμενος οὗτος Ἀυτοκράτωρ, cur sibi non licere quod Platoni licuisset, qui eum e civitate, quam constituebat, eiecerit? Διὰ τί οὐκ ἔξεστιν αὐτῷ ποιῆσαι ὁ καὶ Πλάτων ἐποίησεν, ἐκ βαλῶν τῆς ὑπ' αὐτοῦ συντακτομένης πολιτείας τὸν Ὀμηρον; (Sueton. ibid. § 34). — στ. 22, Μετὰ τέκνου καὶ γυναικός.] Μετὰ τοῦ Σουχατρίου, τῆς Ἰουλίης, ἦν τῷ ταίχῳ προσεβῆχεν οἱ συνομόται, καὶ Καισονίας τῆς γαμετῆς (Sueton.

(Sueton. *ibid.* § 25 et 59) . — στ. 24, Συνώκησε.] Ἐξ ἘΑ οἱ ΠΡ ΑΤ, Συνώκησε.

ΣΕΛΙΑ. 128, στ. 1, Ἐγένοντο.] ΔΓ, Γεγόνασι. — στ. 17, Φίλαν.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Φίλλαν. — στ. 19, Ὑπερβαλομένης.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ὑπερβαλλομένης. — στ. 24, Ἄμεμπτος ἐπὶ τοῦ.] Οὐκ ἀπιθάνως τις τῶν ΠΡ γραπτέον εἶκαζε, Ἄμεμπτός ἐστι τοῦ.

ΣΕΛΙΑ. 129, στ. 1, Ζητοῦντος.] Ἐξ ἘΑ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ζητούντων. — στ. 2, Καταδουλομένου.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Καταδουλομένη. — στ. 3, Διαφυγόντα.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Διαφεύγοντα. — στ. 7, Εἰς τύχας ἔλθειν ἀναγκαίως.] Τοῦθ' εἰς τὸν Δημήτριον ἀνήνεγκαν οἱ μεταφρασταί, Ἄναγκαίως τύχας, ἐκδεξάμενοι τὰς ἐπὶ τέλει δυστυχίας τοῦ Δημητρίου, ὃ καὶ αὐτὴ τοῦ λόγου ἢ συνάσθησις ἔοικε πιστουσθαι. Ἐχει μέντοι ἡ τοιαύτη ἐκδοχὴ οὐ τὴν τυχοῦσαν διαπάρησιν σκοπὸς γάρ ἐστιν ἐνθάδε τῷ Πλουτάρχῳ ἀντιβαλεῖν τὸν ἀρελόμενον τοὺς Ῥωμαίους τὴν ἐλευθερίαν, καὶ σεμνυνόμενον ἐπὶ τῷ ἀποκτεῖναι τοὺς ἐλευθερώσαντας τὴν Ῥώμην, Ἀντώνιον, τῷ ἐλευθεροῦντι τὴν Ἑλλάδα Δημητρίῳ, καὶ ἐξελκύοντι τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων τὰς φρουράς. Καὶ τοῦτο μὲν ἐπαινετὸν τοῦ Δημητρίου· εἰ δέ, Καὶ πρὶν εἰς τύχας ἔλθειν ἀναγκαίως, τοιοῦτος ἐγένετο παρὶ τὴν Ἑλλάδα, οὐ διὰ τοῦτο καὶ μείζονός ἐστιν ἄξιός ἐπαίνου. Μετὰ γὰρ τὸ ἐμπεσεῖν εἰς τὰς τύχας ταύτας, καθειργμένος ὢν παρὰ τῷ Σελεύκῳ, οὗτ' αὐτὸς εἶχευ ἔτι καταδουλοῦσθαι, οὔτε καταδουλομένου ἐτέρων ἐλευθεροῦν τὴν Ἑλλάδα. Μήποτε οὖν περιαιρετέον ἐστὶ τὴν μετὰ τὸ Ἄναγκαίως εἶξιν, ἵνα τὸ, Καὶ πρὶν εἰς τύχας ἔλθειν ἀναγκαίως ἐλευθερῶν τὴν Ἑλλάδα, καθ' ὑπερβατὸν νοῦται, Ἐλευθερῶν τὴν Ἑλλάδα καὶ πρὶν εἰς τύχας ἔλθειν αὐτὴν ἀναγκαίως, τουτέστι, πρὶν τοῦ καταδουλωθῆναι· ἐπὶ γὰρ Δημητρίου αὐτῷ καταδουλώοντο οἱ διαδεξάμενοι τὸν Ἀλέξανδρον βασιλεῖς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλ' ἐπειρῶντο καταδουλοῦσθαι· καὶ ἦσαν οἱ Ἕλληνες, εἰ μὴ παντάπασι ἐλεύθεροι, ἔτι αὐτόνομοι, ὥστε καὶ συστήσασθαι μετὰ μικρὸν τὴν καλουμένην Ἀχαϊκὴν συμμαχίαν, καὶ τοῖς Μακεδόσιν, οὐχ ὡς δεσπόταις, ἀλλ' ὡς συμμάχοις χρῆσθαι ἐν ταῖς πρὸς ἀλλήλους πολέμοις, ἕως ἄπαντες ὑπὸ Ῥωμαίοις ἐγένοντο. Εἴη ἂν ταῖνον ὁ Δημήτριος διὰ τοῦτο μᾶλλον ἀγαστός, ὅτι τὴν Ἑλλάδα καὶ πρὶν ἐμπεσεῖν αὐτὴν εἰς δουλείαν, ἠλευθέρου, τουτέστιν ἐκώλυε τοὺς πειρωμένους αὐτὴν καταδουλοῦσθαι, ὅπου Ἀντώνιος Ῥωμαίους τοὺς ἄρτι διαφυγόντας τὴν ἀναγκασίαν τύχην, τουτέστι τὴν Καίσαρος μοναρχίαν, ἀπηρεῖτο τὴν ἐλευθερίαν, πρὸς δέ,

καὶ ἐσεμνύετο ἐπὶ τῷ κτείνει τοὺς ἐλευθερώσαντας. Τοιοῦτον δ' εἶναι τῶν λεγομένων τὸν νοῦν μαρτυρήσειεν ἂν καὶ τὸ, ἀναγκαῖα τύχη, ἐπὶ τῆς δουλείας τεταγμένου κατὰ Σοφοκλέους προδήλον μίμησιν· κάκεινος γὰρ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἔταξε σημασίας τὴν Ἀναγκαῖαν τύχην, ὅτε παράγει τὴν αἰχμάλωτον Τέκμησσαν λέγουσαν (Αἴαντ. 485),

ὦ δέσποτ' Αἴας, τῆς ἀναγκαῖας τύχης
 Οὐκ ἔστιν οὐδὲν μείζον ἀνθρώποις κακόν.
 Ἐγὼ δ' ἐλευθέρου μὲν ἐξέφυον πατρός,
 Εἵπερ τινός, σθένοντος ἐν πλούτῳ, Φρυγῶν·
 Νῦν δ' εἰμὶ δούλη.

Παρόδησε δὲ Σοφοκλῆς ἐνθάδε προδήλως τὸ Ὀμηρικόν, Ἀναγκαῖον ἡμᾶρ, καθὰ ἐσημειώσατο ὁ Εὐστάθιος (εἰς τὸν Ἰλιάδ. π', 836, σελ. 1089)· «Ἡμᾶρ δὲ ἀναγκαῖον, τὸ τῆς ἀλώσεως καὶ δουλώσεως, ἐν ᾧ τις ἀνάγκη πάσχει. Ὅθεν καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ, Ἀναγκαῖα τύχη ἢ δουλική, καθ' ἣν οὐ ζῆ τις ὡς βούλεται, ἀλλὰ δουλικῶς. Διὸ καὶ ἀντετέθη τὸ, Ἐλευθέρου ἡμᾶρ, καὶ τὸ, Ἡμᾶρ ἀναγκαῖον». — στ. 21, Λάμειαν.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Λάμειαν. — στ. 26, Ἀμφίπολος Ἄρσος ἀνιαροῦ.] ΑΤ, Ἀνιέρου οἱ ΠΡ διορθώσαντες ἔγραψαν Ἀνιαροῦ· καὶ εἵσατο τὴν διόρθωσιν, οὐκ ἐπαινῶν, ἀλλ' ἐτέρως ἀμεινονος ἐπί γε τοῦ παρόντος ἀπορῶν. Τὸν Ἀνιέρου ἢ Ἀνιαρὸν Ἀρην τοῦτον, ὁ μὲν Α ἠρμίνευσεν, Mars cruel et inhumain, ὁ δὲ Ἰταλὸς μεταφραστὴς, Micial Martē. Ἰσως γραπτέον Ἀνιγροῦ. Κᾶν γὰρ εἰ ἀληθὲς εἶη, ὅτι τὸ Ἀνιγρὸς αὐτὸ τοῦτ' ἐστὶ τὸ Ἀνιαρὸς συγκοπῇ καὶ προσλήψει τοῦ γ γενόμενον, ὡς φησιν ὁ Ἐτυμολόγος (σελ. 110), οὐ τὸ μαρτύροον ὁ Στέφανος (Θησαυρ. Ἑλλ. γλ. Τόμ. Α, σελ. 457) καλῶς ποιῶν μετ' ἐνδοιασμοῦ παρέθετο, προέχει ὅμως ἐπὶ τῆς Εὐριπίδειου ῥήσεως τὸ, Ἀνιγροῦ, τοῦ Ἀνιαροῦ, εἰ μὴ δι' ἐν ἕτερον, διὰ γε τὸ ποιητικώτερον εἶναι. Τούτοις προστίθει, ὅτι ὁ μὲν Ἐτυμολόγος, συνώνυμον εἶναι τὸ Ἀνιγρὸν τοῦ Βλαβερόν, Ἠσύχιος δὲ τοῦ, Φαῦλον, Κακόν, Χαλεπόν, φασίν, ἃ πάντα δηλον ὅτι οἰκεία τῷ βροτολογίῳ καὶ μαιφόνῳ Ἄρει (Ἰλιάδ. ε', 31). Ὅτι δὲ ἐπὶ τῶν ὀλέθρου καὶ φθορᾶς αἰτίων τάσσεται τοῦνομα προηγουμένως, ἐδήλωσε καὶ ὁ Ἀππιανός, τοῦτο μὲν τὴν Ἄρκτον καλῶν Ἀνιγρὴν (Κυνηγετ. Δ, 403), τοῦτο δὲ περὶ τῆς οὐδὲν ἤττον Σηριώδους Μυραίνης λέγων (Ἄλιευτικ. Γ. 188),

Ἀὐτὰρ ἄνιγρᾶι
Μύραιναι μετὰ σάρκας ἐπειγόμεναι φορέονται
Πουλυπόδων.

Ἐνθα δὴ ὁρθοῦ καὶ τὸν σχολιαστὴν, ἐρμηνεύοντα τὸ Ἄνιγρᾶι διὰ τοῦ, ΔΕΠΤΑΪ, μεταγράφων ΧΑΛΕΠΑΪ. « Ἄνιγροῦ, χαλεποῦ, λυπηροῦ » φησὶν Ἡσύχιος. Καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ προκειμένου Πλουταρχεῖου χωρίου τὸ Ἄνιγρὸς οὐ θαυμαστόν εἰ συνεχύθη μετὰ τοῦ Ἀ ν ἱ ε ρ ο ς, ὥ σί ΠΡ ἀνθυποβάλεῖν ἐτόλμησαν τὸ Ἀ ν ι α ρ ὀ ς· ἀλλαχῶ δ' ἴσως καὶ μετ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Ἀ ν ι α ρ ὀ ς. Ἐν γὰρ τῷδε Ἡροδότου (γ', 108) τῷ χωρίῳ, « Ὅσα μὲν [ζῶα] ψυχὴν τε θειλὰ καὶ ἐδώδιμα, ταῦτα μὲν » πάντα πολὺγόνα πεποιήκεν [ἢ προνοίη τοῦ Θεοῦ], ἵνα μὴ ἐπιλίπηται (ἴσ. γρ. ἐπιλίπη) κατεσθιόμενα· ὅσα δὲ σχέτλια καὶ ἌΝΙΓΡΑ, » ὀλιγόγονα», εἴτις βούλοιο γράφειν ἌΝΙΓΡΑ, τούτῳ μᾶλλον ἂν συναινεύσαιμι, ἢ τῷ παραινέσαντι γράφειν, Ἀ μ ἱ κ τ α.—στ. 30, Καταθέλξεται.] ΔΓ, Καθ' ἐλέξασαι.

ΣΕΛΙΑ. 130, στ. 1, Ἀφέντα μεγάλας πράξεις ἐκ τῶν χειρῶν.] Ἐσωσεν ἢ συνήθεια τὴν φράσιν, οἷον, εἴ τις καταμελήσας τοῦ θείοντος καιροῦ τινος πράξεως, οὐκ ἐτι ἐπανελθεῖν ἐπ' αὐτὴν ἔχει, τοῦτον φημὲν, ὅτι Ἀ φ ἦ κ ε ν ἄ π ὸ τ ἄ χ ε ρ ῖ ἄ τ ο υ τ ὸ π ρ ᾶ γ μ α, καὶ, Ἀ φ ἦ κ ε ν ἄ τ ο ῦ φ ὄ γ η ἄ π ὸ τ ἄ χ ε ρ ῖ α τ ὸ π ρ ᾶ γ μ α.—στ. 3, Ὡς ὁ Πάρις κ. τ. λ.] Αἰνιττεται ἄ φησιν Ὀμηρος περὶ τοῦ γυναικομανοῦς Πάριδος ἐν τῇ τρίτῃ ῥάβδῳ τῆς Ἰλιάδος (στίχ. 380-448).—στ. 7, Οὐ κεκωλυμένον... γεγονός.] Ἐκ ΔΓ (συναρξοῦσης τῷ Α) οἱ ΠΡ, ΑΤ, Οὐ κεκωλυμένον... γεγονός. Ὁ νοῦς, Ἐποίησε οὐ κεκωλυμένον, ἀλλὰ σύνθετος τοῖς Μακεδονικοῖς βασιλεῦσιν ὄν πρᾶγμα, τὸ πολυγαμεῖν.—στ. 11, Μηδενὶ Ῥωμαίων τετολημμένον.] Ἐξ ΗΔ, τὸ Ῥωμαίων, ΑΤ, Ῥωμαίω.—στ. 13, Ὄθεν ἐκ.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ὄθεν καὶ ἐκ.—στ. 18, Τοῦτο ποιεῖσθαι τὸ ζῶαν.] Ἐκ ΔΓ (διὰ τὸ εὐφωνότερον), ΑΤ, Ποιεῖσθαι τοῦτο τὸ ζῶον.—στ. 21, Ἐνεστὶ.] Ἐκ ΔΓ, οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἐστὶ.

ΣΕΛΙΑ. 131, στ. 4, Ψευδεῖς αἰτίαις... ἀμύνασθαι.] Ὁ νοῦς, Πολλοὶ λέγουσιν, ὅτι ὁ Δημήτριος, πλασάμενος, ἐφ' οἷς ἔπραξεν, αἰτίαις ψευδεῖς κατ' Ἀλεξάνδρου ἐσυκοφάντει τὸν ὑπ' αὐτοῦ ἀδικηθέντα, οὐκ ἀδικήσαντα ἠμύνατο.—στ. 17, Ἠγάπησεν.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ (κακῶς ἐπαναλαμβανόμενου), Ὑπέμεινε ν. Δύναται δ' ἐνθάδε τὸ, Ἠγάπησεν, τὸ ἐν τῇ συνηθείᾳ, Εὐχαριστήθη, ὡσπερ καὶ

τὸ πρὸς ὀστικὴν συναπτόμενον ἠγάπησεν αὐτοῖς, τὸ εὐχαριστήθη εἰς αὐτά.

ΔΙΩΝ.

ΣΕΛΙΑ. 133, στ. 1, Ἄρα γ'... ἐπὶ τοὺς μεγίστους ἀγῶνας;] Ἡρωτημάτισα τὴν μακρὰν ταύτην περίοδον, τῶν ΠΡ ἀπάντων καταφατικῶς ἐξενεγκόντων. — στ. 1, Τοῖς Κορινθίοις οὐ μνησκειν τὸ Ἰλιον κ.τ.λ.] Μνημονεύει Ἀριστοτέλης (Ῥητορικ. Α, 5', § 24) τῆς Σιωωνιδείου ταύτης ῥήσεως οὕτως,

Κορινθίοις οὐ μέμφεται τὸ Ἰλιον·

καὶ εἰκὸς ἢ τὸν Πλούταρχον τῷ, μέμφεται ἀνθυποβαλεῖν τὸ Μνησκειν, ἢ, ὃ δοκεῖ πιθανώτερον, τὸν Ἀριστοτέλην ἐναλλάξει τὸν στίχον, οὕτως ἔχοντα πάλαι,

Κορινθίοις οὐ μνησκει τὸ Ἰλιον·

Ὅτι δὲ Κορίνθιος ἦν τὸ ἐξαρχῆς ὁ συμμαχήσας τοῖς Τρωσὶ Γλαῦκος, ἴσασιν οἱ τὰ Ὀμήρου (Ἰλιάδ. ζ', 144-211) μὴ ἐν παρέργῳ ἀναγνόντες. — στ. 10, Τῷ καθηγεμόνι τῆς ἀρετῆς.] Τῷ Πλάτῳ. — στ. 14, παρ' αὐτῷ.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Παρ' αὐτοῦ. — Ἰδὼν ἂν φέροντας ἐπιγνῶναι.] Ἀναγκαῖα μοι ἔδοξεν ἢ προσθήκη τοῦ δυνητικοῦ, ἐν ᾗ ὁ νοῦς ἐπιγνῶναι δύνασθαι.

ΣΕΛΙΑ. 134, στ. 3, Δαίμονα πονηρὸν ἐν αὐτοῖς εἶναι δεσινδαμονίαν ἔχοντας.] Ἐμποδῶν εἶναι τῇ τοῦ λόγου συναρτήσει τὸ ἀπαρέμφατον καὶ οἱ ΠΡ συνῆκαν· διὸ οἱ μὲν παρήνουν γράφειν, Δαίμονα πονηρὸν ἐν ΑΥΓΗΣ ἘΝΑ (ἢ ἈΕΙ) δεσινδαμονίαν ἔχοντας, οἱ δὲ πιθανώτερον, Καὶ δαίμονα πονηρὸν ἘΑΥΤΟῖΣ εἶναι, δεσινδαμονίαν ἔχοντας, καὶ ἄλλοι ἄλλως. Ἴσως ἀπόχρη γράφειν... ἐν ΑΥΤΟῖΣ (ἢ ἐν ΑΥΤΟῖΣ ΤΗΝ) δεσινδαμονίαν ἔχοντας, περιαιροῦντας τὸ ἀπαρέμφατον, ἢ τρέποντας εἰς τὸ ἄρθρον. — στ. 14, Βίῳ.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ. Βίῳ. ΔΓ, Βιβλίῳ. — στ. 17, Ταύτην... οἱ Συρακούσιοι δεινὰς καὶ παρανόμους ὕβρεις τὸ σῶμα καθύβρισαν.] Ὡς ἂν εἰ καὶ ἔλεγε, Ταύτην καθύβρισαν οἱ Συρακούσιοι δεινὰς καὶ παρανόμους ὕβρεις, γενομένης εἰς αὐτὸ αὐτῆς τὸ σῶμα· καὶ ἔστιν ἡ σύνταξις παραπλησία τῇ ἀνωτέρῳ (Δημητρ. § 24, σελ. 21),
• Τοσάτην ὕβρειν εἰς παῖδας ἐλευθέρους καὶ γυναῖκας ἀστὰς κατεσκε-

» ὄρασε τῆς ἀκροπόλεως » ταυτέστιν, ὕβρισε τὴν ἀκρόπολιν τοσαύτην ὕβριν, γενομένην εἰς παῖδας ἐλευθέρους καὶ γυναῖκας ἀστάς.

ΣΕΛΙΔ. 135, στ. 1, 'Ἄλλ' ἐκείνη προτέρα...βοηθεῖν πρὸς τὸ γένος.] Ὁ νοῦς καὶ ἡ συνάρτησις, ἀλλὰ τῇ ἐκ Λοκρῶν Δωρίδι, προτέρα τεκούσῃ, ὑπῆρχε τὸ τὸν ἐξ αὐτῆς τεχθέντα, πρεσβύτατον υἱόν, βοηθεῖν, ὥστε, καὶ ἀλλογενῆ οὔσαν, ἴσον ὅμως τιμᾶσθαι τῇ ἐγγενεῖ.

—στ. 4, (᾽ὦσε καὶ τήν.) 'Ἐξ ΗΔ, (συναδούσης τοῖς μεταφρασταῖς), ΑΤ, Ὅς γε καὶ τήν. Ὁ νοῦς, Οὕτως σπουδάζοντι περὶ τὸ τέκνα ἐκ τῆς Ἀριστομάχης ποιήσασθαι, ὥστε καὶ τὴν κ. τ. λ. — στ. 8, Ἦδη καὶ καθ' ἑαυτόν.] 'Ἐξ ΗΔ ἡ προσθήκη τοῦ συνδέσμου.—στ. 10, Διδόνυκι.] ΔΓ, Ἀποδιδόναι (ἴσως ἦν Ἐπιδιδόναι). — Δόντας.] ΠΡΔ, ΑΤ, Διδόντας.—στ. 13, Πρὸς ταῦτα Φεῖα τινὶ τύχῃ, Πλάτωνος κ. τ. λ.] Διόρθου τὴν τυπογραφικῶς ἡμαρτημένην στίξιν, διαιρῶν, Πρὸς ταῦτα Φεῖα τινὶ τύχῃ Πλάτωνος κ. τ. λ. —στ. 15,

'Ἀρχὴν ἐλευθερίας παραβαλλόμενος.] Τρέπε τὴν μετοχὴν εἰς τὸ Καταβαλλόμενος, ἢ εἰς τὸ ἀπλοῦν, Βαλλόμενος, καθὰ φέρεται παρ' αὐτῷ Πλάτῳ (Ἐπιστολ. ζ') οὕτως περὶ ἑαυτοῦ λέγουσι, « Εἰς » Συρακούσας διεπορεύθην, ἴσως μὲν ΚΑΤὰ ΤΥΧΗΝ· ἔοικε μὴν τότε

» ΜΗΧΑΝΩΜΕΝΩ τινὶ (ἴσ. γραπτέον, ἔοικα μὴν τότε μηχανώμενοιο τινὸς) τῶν ΚΡΕΙΤΤΟΝΩΝ, ἈΡΧὴν ΒΑΛΕΣΘΑΙ τῶν » νῦν γεγυότων πραγμάτων περὶ Δίωνα κ. τ. λ. » — στ. 20, Γέγραφε.] ΔΓ, Ἐγραψε. Ἄ δὲ γέγραφε Πλάτων τὰ ἐξῆς ἐστίν, ἐξ ἧς ἀνωτέρω ἐμνημόνευσα ἐπιστολῆς. « Δίῳ μὲν γὰρ δὴ, μάλ' εὐμαθῆς » ὦν, πρὸς τε τᾶλλα, καὶ πρὸς τοὺς τότε ὑπ' ἐμοῦ λόγους λεγομέ-

» νους, οὕτως ὀξεῖως ὑπήκουσε καὶ σφόδρα, ὡς οὐδεὶς πώποτε ὦν ἐγὼ » προσέτυχον νέων κ. τ. λ. » — στ. 27, Προσδοκῆσας ὑπὸ τῶν αὐτῶν λόγων κ. τ. λ.] Ἐκ τῆς αὐτῆς Πλάτωνος ἐπιστολῆς καὶ ταῦτα. « Διενόηθη μὴ μόνον ἐν αὐτῷ ποτ' ἂν γενέσθαι ταύτην τὴν διάνοιαν, » ἢν αὐτὸς ὑπὸ τῶν ὀρθῶν λόγων ἔσχεν· ἐγγιγνομένην δ' αὐτὴν καὶ » ἐν ἄλλοις ὀρθῶν κατενόει, πολλοῖς μὲν οὐ, γιγνομένην δ' οὖν ἐν τισιν· » ὦν καὶ Διονύσιον ἠγήσατο ἕνα γενέσθαι τάχ' ἂν ξυλλαμβανόντων » θεῶν. Γενομένου δ' αὐτοῦ (γρ. δ' αὐτοῦ) τοιούτου, τὸν τε αὐτοῦ » βίου καὶ τὸν τῶν ἄλλων Συρακουσίων ἀμήχανον ἂν μακαριότητα » ξυμβῆναι γεόμενον ». — στ. 28, Ἐπούδασε καὶ ἐπράξατο ποιησά-

» μενος σχολὴν αὐτὸν ἐντυχεῖν Πλάτῳ.] Ἴσως οὐκ ἐξόρωται τὸ χωρίον, ὡς περ ὑπετόπασεν ὁ παλαιῶν τρέπειν τὸ, Ποιησάμενος, εἰς τὸ, Ποιησάμενος. Ἴσως ἐκ διφθόρων γραφῶν ὀρθῶν δύο, τρίτην

» μενος σχολὴν αὐτὸν ἐντυχεῖν Πλάτῳ.] Ἴσως οὐκ ἐξόρωται τὸ χωρίον, ὡς περ ὑπετόπασεν ὁ παλαιῶν τρέπειν τὸ, Ποιησάμενος, εἰς τὸ, Ποιησάμενος. Ἴσως ἐκ διφθόρων γραφῶν ὀρθῶν δύο, τρίτην

» μενος σχολὴν αὐτὸν ἐντυχεῖν Πλάτῳ.] Ἴσως οὐκ ἐξόρωται τὸ χωρίον, ὡς περ ὑπετόπασεν ὁ παλαιῶν τρέπειν τὸ, Ποιησάμενος, εἰς τὸ, Ποιησάμενος. Ἴσως ἐκ διφθόρων γραφῶν ὀρθῶν δύο, τρίτην

» μενος σχολὴν αὐτὸν ἐντυχεῖν Πλάτῳ.] Ἴσως οὐκ ἐξόρωται τὸ χωρίον, ὡς περ ὑπετόπασεν ὁ παλαιῶν τρέπειν τὸ, Ποιησάμενος, εἰς τὸ, Ποιησάμενος. Ἴσως ἐκ διφθόρων γραφῶν ὀρθῶν δύο, τρίτην

ταύτην ἐπλάσε τις ἡμαρτημένην, τῆς μὲν οὕτωπως ἐχούσης, Ἐσποῦ-
 θασε καὶ ἐπράξατο κατὰ σχολὴν αὐτὸν ἐντυχεῖν Πλά-
 τῶνι, τῆς ἐτέρας δὲ, Ἐπράξατο ποισάμενος σπουδῆν
 αὐτὸν ἐντυχεῖν Πλάτῶνι. Οἱ μεταφρασταὶ τὸ Σχολὴν ἠρ-
 μίνευσαν, ὥσπερ ἂν εἰ γεγραμμένον ἦν Σχολῆ, ἢ κατὰ Σχολῆν·
 κατὰ διάφορον ὅμως νοῦν. Οἱ μὲν γὰρ εἰς αὐτὸν τὸν Διονύσιον ἀνήνεγ-
 καν τὸ, Κατὰ σχολὴν, ὥστ' εἶναι, ὁπότε σχολάζοι Διονύσιος· ὁ δ' Ἴτα-
 λὸς μεταφραστῆς, περιελὼν ὅλως τὸ Ποισάμενος, ἐξεδέξατο τὸ,
 Σχολῆ, ἐπὶ τοῦ βραδέως καὶ μετὰ πόνου, Studiossi et ottenne a
 lungo andare, che costui si trovasse insieme con Platone.

ΣΕΛΙΑ. 136, στ. 2, Πάντας.] ΠΡΑ, ΑΤ, Πάντα.—στ. 11, Οὐ
 τοῦτο τέλος ὦντο τῆς ὀργῆς γεγονέναι.] Ἐξ ΕΔ, προσέθηκα τὴν ἄρ-
 νησιν, ἣν ἐξέφρασε καὶ ὁ Ἴταλὸς μεταφραστῆς, pensando Dione che non
 fosse per aver qui fine la di lui collera.—στ. 13, Πόλλιν.] διαφέρει
 οὐδέν, εἴτε Πόλλιν, διὰ δύο, εἴτε Πόλιν, δι' ἐνός λ, ὡς φέρεται
 παρὰ Διογένηι τῷ Λαερτίῳ γράφοις τοῦνομα τοῦ ληστρικῶς τοὺς φι-
 λοσόφους πωλοῦντος Πόλλιδος τούτου· ἔστι γὰρ τινα τῶν ὀνομάτων,
 ὧν καὶ τὸ μεμνησθαι ὅλως, ἴσον λογίζεται τῷ βλασφημεῖν.—στ. 23,
 Ἐφραεν.] Ὁ Διονύσιος.

ΣΕΛΙΑ. 137, στ. 5, Σωφροσύνην μὲν Διονυσίῳ τῷ υἱῷ, συνώκισεν,
 Ἄρετήν δὲ κ.τ. λ. Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Σωφροσύνη μὲν Διονυσίῳ,
 τῷ υἱῷ συνώκισεν, Ἄρετὴ δέ.—στ. 22, Ἰδίους τέλεσι.]
 Ἰδίους ἀγαλώμασι.—στ. 28, Ἐξαγριαίνειν.] Ἐξαγριαίνω, καὶ Ἐξα-
 γριόνω (παρὰ τὸ Ἐξαγριόω), ἢ συνήθειαι.

ΣΕΛΙΑ. 138, στ. 5, Ἐμνησκύντο.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ἐμνῶντο.—
 στ. 12, Ἀπολείπειν.] Ἐξ ΗΔ, (συναδούσης τοῖς μεταφρασταῖς) ΑΤ,
 Ἀπολείπειν.—στ. 29, Συγαλλάσσοντα.] Ὀμιλοῦντα, κοινωνοῦντα,
 συνακαστροφόμενον, κατὰ τὸ παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ (Οἰδ. τύρ., 33),

Ἐν τε συμφοραῖς βίου

Κοινοῦντες, ἐν τε θαμνόνων ξυγαλλχαῖς.

Ἐπεὶ ὁ σχολιαστῆς, «Καὶ ἐν ταῖς πρὸς τὸ θεῖον κοινωνίας καὶ φιλί-
 «αῖς» ἠρμήνευσεν.

ΣΕΛΙΑ. 139, στ. 1, Ἐξυλαβεῖσθαι τὴν αὐθάθειαν ὡς ἐρημῖα συ-
 νοικοῦσαν.] Ἰσ. Σύννοικον οὔσαν. Λέγει δὲ Πλάτων (Ἐπιστολ. 4)
 «Μὴ οὐν λυθάνεται σε, ὅτι διὰ τοῦ ἀρέσκειν τοῖς ἀνθρώποις, καὶ
 «τὸ πράττειν ἐστίν· ἢ δ' αὐθάθεια ἐρημῖα ξύννοικος», —στ. 6, Αἰ-

τίαν δὲ τούτου τὴν ἀπαιθευσίαν κ. τ. λ.] Περὶ ἧς καὶ Πλάτων ἐν τῇ ἐβδόμῃ ἐπιστολῇ φησι, « Διονυσίῳ ξυμβουλευόμεν ἐγὼ καὶ Δίων, ἐπει- » δὴ παρὰ πατρὸς αὐτῷ ξυμβεβήκει, οὕτως ἀνομιλήτῳ μὲν παιδείας, » ἀνομιλήτῳ δὲ συνουσιῶν τῶν προσηκουσῶν γεγονέναι, πρῶτον ἐπὶ » ταῦτα ὀρμήσαντα, φίλους ἄλλους αὐτῷ τῶν οικειῶν ἅμα καὶ ἡλι- » κιωτῶν καὶ συμφώνους πρὸς ἀρετὴν κτήσασθαι... πορευθεῖς (γρ. » παιδευθεῖς) θεῖ, ὡς ἐλέγομεν, καὶ ἑαυτὸν ἔμφρονά τε καὶ σώφρονα » ἀπεργασάμενος... οὐ διπλασίαν τὴν πατρῶαν ἀρχὴν μόνου ποιήσει, » πολλαπλασίαν δὲ οὕτως». — στ. 9, Οὐκ ἐγεγόνει.] ΔΓ, Οὐ γε- » γόνει. — στ. 14, Λυχνίας.] Ἴσως γραπτέον, Λύχνια. Λυχνί- » δια, εἴρηκεν ἀνωτέρω (Δημητρ. § 20, σελ. 18) ἐπιπαραπλησίου » περὶ τῶν εἰς τὰ τριαῦτα τὴν σχολὴν διατιθεμένων σημειώσεως. Οἱ » δ' Ἀττικισταὶ καὶ διαφέρειν τῷ σημαινομένῳ φασὶ τὴν Λυχνίαν τοῦ » Λυχνίου. — στ. 18, Ἀφαιρεῖν.] Ἐξ ΗΔ, (συναδούσης τοῖς μετα- » φρασταῖς) ΑΤ, Ἀφελεῖν. — στ. 19, Πλασῶν.] Οὕτως ἅπαντες οἱ » μεταφρασταί· ἀλλ', ἐπὶ ἄλογον ὅλως εἶναι δοκεῖ, τὸ Πλάστην, ὃ ἐστὶ » δημιουργὸν ἀνδριάντων, μεταπέμπεσθαι τὸν Διονύσιον ἐπὶ τῷ τὰς » τρίχας τῆς κεφαλῆς ἀφαιρεῖν, παρήνει τις τῶν ΠΡ τρέπειν τὴν λέξιν » εἰς τὸ Πελατῶν. Κικέρων δὲ οὐδὲ τοῦτο· ἀλλ' ὑπὸ τῶν θυγα- » τέρων κείρεσθαι φησι τὸν Διονύσιον, ne tonsori eollum commit- » teret, tondere filias suas docuit (Tuscul. quaest. V, 19). Ἀποδεκτὰ μέντοι ἔοικεν εἶναι ἡ θιόρθωσις, Πελατῶν· ἐπὶ καὶ ὁ » Κικέρων λέγει, ὅτι τὴν φυλακὴν τοῦ σώματος ὁ Διονύσιος μηδενὶ τῶν » οικειῶν πιστεύων, πλουσιῶν τινῶν Συρρακουσιῶν παῖδας οἰκέτας ἑαυτῷ » καὶ φύλακας ἐξελέξατο, credebat eorum nemini: sed iis, quos » ex familiis locupletum servos delegerat... corporis custodiam » committebat (ibid.) Οἱ δὲ οἰκέται οὗτοι, ὅτι καὶ Πλάται ἐκα- » λοῦντο σεσημειῶται ἤδη ἀλλαχοῦ (Πλουτάρχ. Μερ. Β, σελ. 456). » Εἰκὸς οὖν διὰ τίνος τούτων ἀφαιρεῖσθαι τὰς τρίχας τὸν τύραννον, οὐ » ξυρῶ κείροντα, ἀλλ' ἀνθρακι περικαίοντα, ὡς καὶ αὐτὸς ὁ Κικέρων ἀλ- » λαχοῦ ἰστόρηκε. Dionysium ... qui cultros metuens tonsorios, » candenti carbone sibi adurebat capillum (De offic. II, 7). — στ. 25, Ἐχαλέπηνε.] Ἐξ ΗΔ (συναδούσης τοῖς μεταφρασταῖς), » ΑΤ, Ἐχαλέπαινε. — στ. 29, Δόξαντα κατὰ τοὺς ὕπνους σφάττειν » αὐτόν.] Ἐπειδὴ ἔδοξε Διονυσίῳ καθ' ὕπνους ὁ Μαρσύας σφάττειν » αὐτόν; ἢ Ἐπειδὴ ἔδοξε τουτέστιν ἠγήσατο, καθ' ὕπνους ὁ Μαρσύας » σφάττειν τὸν Διονύσιον; Τὸ πρῶτον ἐξεδέξατο ὁ Ἰταλὸς μεταφρα- »

της· τὸ δεύτερον, ὃ καὶ πιθανώτερον, ὅτε Α καὶ ὁ Λατῖνος μεταφραστῆς.

ΣΕΛΙΔ. 140, στ. 6, Συντετριμμένον τὸ ἦθος.] Καλλίστη μεταφρά· οὐχ ἦττον δὲ καλὴ καὶ ἡ τοῦ, Παραλυμένος, τῆς συναθείας. Παραλυμένους γὰρ καλοῦμεν τοὺς συντετριμμένους τὸ ἦθος καὶ μεσοὺς ἐπιθυμιῶν ἀτόπων (οὗς οἱ Γάλλοι dissolus, ὃ ἐστὶ διαλελυμένους καλοῦσι), καὶ παραλύσιαν (Γαλλ. dissolution), τὴν διαγωγὴν αὐτῶν. — στ. 9, Λόγω.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Λόγων. — στ. 10, Θεϊότατον.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Θεϊότερον. — στ. 18, Ἐγγιονομένην.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Ἐγγυνομένην. — στ. 25, τῆς ψυχῆς τὸ βασιλεῖον.] Τὸ πρὸς τοῖς Στωϊκοῖς καλούμενον Ἡγεμονικόν· ἐστὶ δὲ τοῦτο λόγος ὁ κυβερνῶν τὰ πάθη.

ΣΕΛΙΔ. 141, στ. 4, Παραφερομένης.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Περιφερομένης. στ. 5, Ὡς φησιν αὐτὸς ἑαυτὸν... εἶναι τις μόνον, ἔργου δ' ἐκὼν κ. τ. λ.] Ἐξ ΕΔ, ἡ τε σίξις καὶ ἡ τοῦ, Τις, προσθήκη. Οὕτω γὰρ μᾶλλον συνάδει τοῖς εἰρημένοις τῷ Πλάτῳ (Ἐπιστολ. ζ') «Αἰσχυρόμενος μὲν ἑμαυτὸν τὸ μέγιστον, μὴ δοξαιμί ποτε ἑμαυτῷ παντάπασι λόγῳ μόνον ἀτεχνῶς εἶναι τις, ἔργου δὲ οὐδενὸς ἂν ποτε ἐκὼν ἀνθάψασθαι». — στ. 7, Προσδοκῆσας δι' ἐνὸς ἀνδρὸς κ. τ. λ.] Πλάτων ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ, «Πείσας γὰρ ἓνα μόνον, ἱκανῶς πάντα ἐξείργασμένος ἐσοίμην ἀγαθὰ». — στ. 8, Ἰατρούσειν.] Ἰσ. γραπτέον, Ἰατρούσειν. — στ. 14, Ἐξ ἀρχῆς τε τῆς.] Ἰσ. γρ. Ἐξ ἀρχῆς τε τῆς. — στ. 20, Μηδέν.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Μηδέ. — στ. 28, Διςπεφύκει τῆς τυραννίδος.] Δι' ὅλης τῆς τυραννίδος ἐρρίζωτο. Ἐπιθι τὰ ἀλλαχοῦ (Πλουτάρχ. Μέρ. Ε, σελ. 413,) σημειωθέντα.

ΣΕΛΙΔ. 141, στ. 16, Ἐλπίδας ἐνέδωκεν.] Ἐχρήσατο καὶ ἀλλαχοῦ (Νικ. § 9, Μέρ. Γ, σελ. 271) τῷ μετὰ προθέσεως, Ἐν διδόναι ἐλπίδας, καθὰ ἐσημειώσαντο οἱ ΠΡ. — στ. 23, Καταρώμενος ἡμῖν.] ΔΓ, Καταρώμενος ἡμῶν. Προέχει ἡ μετὰ δοτικῆς σύνταξις, οἷον ἐστὶ τὸ (Ἄριστοφ. Νεφ. 871),

Οὐκ ἐς κήρακας; καταρᾶ σὺ τῷ διδασκάλῳ;

—στ. 27, Τοῦ μειρακίου.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Τὸ μειράκιον.

ΣΕΛΙΔ. 143, στ. 8, Τὰς τετρακοσίας τριήρεις.] Τοσαύτας λέγει καὶ Διόδωρος ὁ Σικελιώτης (ισ', 9) καὶ Διλιανὸς (Ποικ. ἱστορ. (ς', 12, σελ. 89). Ὁ δὲ Κορονήλιος Νέπως (Dion. 5), πεντακοσίας. — στ. 22, Κατηγόρησεν.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Κατηγόρησεν. —

στ. 24, Εἰς ἀνάτιον.] Συνορθῶ τῷ Πλάτῳ (ἐπιστολ. ζ') φάσκοντι, « Σρικρόν εἰς πλοῖον ἐμβιβάσας ἐξέβαλεν ἀτίμως ». Ὁ δὲ Κορνήλιος Νέπωσ, τριήρη, φησὶ, δοῦς Δίῳσι ὁ Διονύσιος, εἰς Κόρινθον πλεῖν ἐκέλευσε *navem ei triremem dedit, qua Corinthum de-heretur* (Corn. Nep, Dion. § 4). — στ. 25, Ἐκθεῖναι πρὸς τὴν Ἰταλίαν.] Χρηστότερον ἂν ἔφρασεν, Ἐκθεῖναι εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἢ γοῦν, ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν.

ΣΕΛΙΑ. 144, στ. 9, Κατασκευή.] Σημαίνει ἢν οἱ Γάλλοι διὰ τοῦ Meubles, ἢ Mobilier, ἐκφράζειν φιλοῦσιν· ἢ δὲ παρὸ ἡμῶν συνήθεια διὰ τοῦ, Κινητὰ ἀγαθὰ ἐφ' ἧς σημασίαις κεῖται ἢ λέξις καὶ παρὰ τῷ Θουκυδίδῃ (ζ', 46), « Φιάλας τε καὶ οἰνοχόας καὶ θυμιατήρια, καὶ » ἄλλην κατασκευὴν οὐκ ὀλίγην». Πιστοῦται πρὸς τούτους τὴν ἐξήγησιν καὶ ὁ Κορνήλιος Νέπωσ, περὶ ταύτης τῆς Δίῳσιος κατασκευῆς φήσας, *Omnia quæ moveri poterat Dionis in naves imposuit.* — στ. 17, Καθάπερ ψαῦσιν ἀνθρώπου θηρίον.] ΠΡΑ τὸ ψαῦσιν, ΑΤ, ψαύειν. Ὁ νοῦς, ὡσπερ ὑπομένει τὴν ψαῦσιν τοῦ ἀνθρώπου τὸ θηρίον ἐθισθὲν τῇ πολυχρονίῳ συνδικιτίσει. Διὸ καὶ, Ἀκατάψαυσα θηρία ἐκάλεσεν Ἡρόδοτος (Δ, 191) τὰ ἄγρια καὶ ἀτιθάσσευτα· οὕτω γὰρ δεῖν γράφειν παρὸ Ἡροδότου, καὶ οὐκ, Ἀκατάψευσα, ἐδείξαμεν ἐν τῇ σημειώσει, ἢν κατεχώρισεν ὁ Γάλλος μεταφραστὴς ἐν τοῖς εἰς Ἡρόδοτον ὑπομνήμασιν αὐτοῦ (Larcher, Hérodote. vol. III, pag. 576). — στ. 22, Αὐτοῦ τοῦτο. ΔΓ, Αὐτὸ τοῦτο.

ΣΕΛΙΑ. 145, στ. 1, Ἀπέπεμφεν.] Ἐξ ΗΑ (συναδούσης τοῖς μεταφρασταῖς) ΑΤ, Ἀπέπεμπεν. — στ. 2, Μεταπέμψεσθαι.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Μεταπέμψασθαι. — στ. 8, Σπευσίπρω.] Ὅς ἦν ἀδελφιδοῦς Πλάτωνος καὶ διάδοχος τῆς σχολῆς. — στ. 13, Ἐν τοῖς Σίλλοις ὁ Τίμων.] Ὁ Φλιάσιος Τίμων, οὗ ποίημα ἦν οἱ καλούμενοι Σίλλοι, ἐν οἷς ἔσκειπτε τοὺς φιλοσόφους, ἔστι μὲν οὐδὲ δικαίως, τοὺς δὲ πλείους, οἷα ποιεῖν φιλοῦσιν οἱ τὸ χλευάζειν ἔργον πεποιημένοι, ψευδῶς· « Σίλλος, ἔμμετρον σκῶμμα » φησὶν Ἡσύχιος. Ἔστι δὲ παραπλήσιον τῇ παρὰ Ῥωμαίους τε καὶ τοῖς νῦν ἐλλογίμοις ἔθνεσι καλουμένη Σατύρᾳ (Satyra), ἢ Σατυρικῶ ποίηματι. — στ. 21, Ἐπιτεθυμμένον.] Ἐξ ΕΔ (ἰδ. Ῥυγγένιον ἐν τοῖς εἰς τὸ Τιμαίου Λεξικ. σημειώσ. σελ. 250), ΑΤ, Ἐπιτεθυμμένον. Δύναται ἢ λέξις, ὑπὸ τύρου ἐπηρεζόμενον καὶ οἷον πεφουσημένον. « Ἐπιτεθυμμένον, Ἄττικῶς, ἐπιτετυφωμένον, » ἢ ἐπικεκαυμένον, « Ἑλληνικῶς » φησὶν ὁ Ἄττικιστὴς Μοῖρις. Μάλιστα δ' ἂν γένοιτο κατάδηλος ἐκ τῶν ἐναντίων, οἷς συνήψεν αὐτὴν ὁ Πλάτων

(Φαίδρ. σελ. 230), « Σκοπῶ... ἐμαυτὸν εἶτε τι θορίον ὄν τυγχάνω,
 » Τυφῶνος πολυπλοκώτερον καὶ μᾶλλον ἘΠΙΤΕΘΥΜΕΝΟΝ, εἶτε
 » ΗΜΕΡΩΤΕΡΟΝ καὶ ἀπλούστερον ζῶων, θείας τινὸς καὶ ἈΤΥΨΟΥ
 » μοίρας φύσει μετέχων ».

ΣΕΛΙΔ. 146, στ. 3, Ἀὐτοὶ πάντως.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Αὐτοὶ
 πάντως. Ἰσ. γραπτέον, Ἀὐτοὶ πάντες. — στ. 4, Ἐποιοῦμεν.]
 ΔΓ, Ποιοῦμεν. — στ. 9, Ἀναμάχεσθαι.] Ἰσ. γρ. Ἄναμαχέ-
 σασθαι. Ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐν πολέμῳ γινομένων· ἐκεῖ γὰρ ὁ
 ἠττηθεὶς ἀποτρίψασθαι σπουδάζων τὴν ἐκ τῆς ἠττης αἰσχύνην, ἀνα-
 μάχεται, τουτέστιν, ἐκ δευτέρου μάχεται. Ἔστιν οὖν τὸ, Ἀναμαχέ-
 σασθαι τὴν κακοδοξίαν, ἔστιν τῷ διαλύτασθαι τὴν ἀδοξίαν. —
 στ. 11, Παρακούσασι.] Οἷς ἐν παρόδῳ καὶ κακῶς ἤκουσεν ὑπὸ τοῦ
 Πλάτωνος λεγομένοις. Ἐχει καὶ ἡ συνήθεια τὸ παρακούω, ἐπὶ τοῦ
 κακῶς ἀκούω, τουτέστιν, ἀντ' ἄλλων ἄλλα ἀκούω, ὥσπερ καὶ παρὰ
 τοῖς ἀρχαίοις, οἷον, « Τὰ μὲν ἄλλα ὀρθῶς ἤκουσας· ὅτε δὲ καὶ ἐμέ
 » οἶσι εἰπεῖν τοῦτο, παρήκουσας » (Πλάτ. Πρωταγόρ. σελ. 330)
 πρὸς δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ μήπω καταχωρισθέντος ἐν τοῖς Λεξικοῖς, λάθρα
 ἀκούω, τουτέστι τῶν μὴ βουλομένων ἀκούεσθαι ἀκούω, ὁ ποιεῖν φι-
 λοῦσιν οἱ πολυπράγμονες. Σημαίνομεν δὲ πάντων κοινότατα, διὰ τοῦ
 Παρακούω τὸ ἀπειθῶ, ἐφ' ἧς σημασίας ἔταξεν αὐτὸ ὁ παραμαχῶν
 Ἑλληνισμός. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς διαφορᾶς τῆς τῶν ἀρχαίων καὶ
 τῆς καθ' ἡμᾶς γλώσσης, χρήσιμα τοῖς ὀρθῶς τῇ γλώσσῃ χρῆσθαι σπου-
 δάζουσι, καὶ μὴ τὸ παριστάμενον ἀτόπω λέξει τε καὶ συνθέσει ἀναιδῶς
 ἔμα καὶ γελοίως ἐκφέρειν, οἷα ποιεῖν ἐφίλει, ὡς φησιν Εὐριπίδης,

Ἄνῆρ τις ἀθρόογλωττος, ἰσχύων θράτει,

Ἄργειος, οὐκ Ἄργειος, ἠναγκασμένος,

Θορύβῳ τε πίτυνος, κάμαθεῖ παρρησία.

Μακροῦ δὲ τούτων χρησιμώτερον τοῖς αἰδήμοσι νέοις τὸ ἐξ αὐτοῦ
 Πλάτωνος (Ἐπιστολ. ζ') μαθεῖν, ὅσον διαφέρει τὸ διακοῦσαι τοῦ παρα-
 κοῦσαι φιλοσοφίας. Τὸ μὲν γὰρ τὸν ἀληθῆ φιλόσοφον ἀπεργάζεταί·
 τὸ δὲ οἴησιν μὲν ἂν φιλοσοφίας καὶ ἀλαζονείαν ἐμποιήσεις, φιλοσο-
 φίαν δ' οὐκ ἂν, οὐδ' εἰ πάντων παρακούσεις τῶν φιλοσόφων· « Ἔστι
 » δὴ τις τρόπος τοῦ περὶ τὰ τοιαῦτα πείρα λαμβάνειν οὐκ ἀγενυῆς,
 » ἀλλ' ὄντως τυράννοις πρέπων, ἄλλως τε καὶ [τῆς τῶν ΠΑΡΑΚΟΥ-
 » ΣΜΑΤΩΝ μεττοῖς· ὁ δὲ καὶ γὰρ Διονύσιον εὐθύς ἐλθὼν ἠσθόμην καὶ

» μάλα πεπονθόντα. Δεικνύναι δὴ δεῖ τοῖς τοιούτοις ὁ, τί ἐστι πᾶν τὸ
 » πρᾶγμα, οἶόν τε, καὶ δι' ὅσων πραγμάτων, καὶ ὅσων (γρ. ὅσων)
 » πόνον ἔχει. Ὁ γὰρ ἀκούσας, ἐὰν μὲν ὄντως ἦ φιλόσοφος, οἰκειῶς τε
 » καὶ ἄξιος τοῦ πράγματος, θεῖος ὢν... οὐκ ἀνίστη πρὶν ἂν ἢ τέλος
 » ἐπιθῆ πᾶσιν, ἢ λάβῃ δύναμιν, ὥστε αὐτὸς αὐτὸν χωρὶς τοῦ θεῖ-
 » ῶντος μὴ ἀδύνατος εἶναι ποδηγεῖν... Οἱ δὲ ὄντως μὲν μὴ φιλόσο-
 » φοι, δόξαισι δ' ἐπικεχωρωμένοι, καθάπερ οἱ τὰ σώματα ὑπὸ τοῦ ἡλίου
 » ἐπικεκαυμένοι, ἰδόντες τε ἕστα μαθήματά ἐστι, καὶ ὁ πόνος ἡλικός,
 » καὶ διαίτα ἢ καθ' ἡμέραν ὡς πρέπουσα ἢ κοσμία τῶν πραγμάτων, χα-
 » λεπὸν (ἴσ. γρ. ὡς πρέπουσα καὶ κοσμία, τὸ πρᾶγμα χαλεπὸν) ἠγη-
 » σάμενοι καὶ ἀδύνατον αὐτοῖς, οὔτε δὴ ἐπιτηδεύειν δυνατοὶ γίνονται.
 » ἔνισι δὲ (ἴσ. γρ. ἔνισι τε) αὐτῶν πείθουσιν αὐτοὺς ὡς ἱκανῶς ἀκηκούτες
 » εἰς τὸ ὄλον, καὶ οὐδὲν ἔτι θένται τινῶν πραγμάτων. Ἡ μὲν δὴ πείρα
 » αὕτη γίνεταί ἢ σαφῆς τε καὶ ἀσφαλές αὐτῃ πρὸς τοὺς τρυφῶντάς τε
 » καὶ ἀδύνατους διαπονεῖν... οὕτω δὴ καὶ Διονυσίῳ τότε ἐρρήθη τὰ
 » ῥηθέντα. Πολλὰ γὰρ αὐτὸς καὶ τὰ μέγιστα εἰδέναι τε καὶ ἱκανῶς
 » ἔχειν προσεπειθετο, διὰ τὰς ὑπὸ τῶν ἄλλων ΠΑΡΑΚΟΪΣ». —
 » στ. 17, Ἀναδόχους.] Ἐγγυητάς. Ἡ δὲ συνθήκη οὐχ ἀπλῶς πάντα
 » τὸν ἐγγυώμενον, ἢ ὑπισχνόμενον τι ποιήσειν, οὕτως ὀνομάζει, ἀλλ'
 » εἰς τοὺς ἀναδεχομένους τὸν διὰ τοῦ βαπτίσματος τελούμενον χρι-
 » στιανὸν συνέστειλε τὴν σημασίαν τοῦ Ἀναδόχου, ὃν οἱ χυδαιέστεροι
 » Νοννὸν, ἢ Παῖρην, καλεῖν φιλοῦσι, τὸ μὲν ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ
 » Nonno, τοῦ σημαίνοντος τὸν πάππον παραπλησίως τῶ τῶν ἀρχαίων
 » Νέννος, τῷ θηλοῦντι τὸν τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρὸς ἀδελφόν (Εὐ-
 » ρυστ. Ἰλιάδ. ξ', σελ. 971). τὸ δὲ ἐκ Γαλλικῆς ἴσως διαλέκτου τῆς
 » κατὰ τοὺς Ὀκκιτανούς (Languedociens), παρ' οἷς Pairi (Πάϊρι)
 » καλεῖται ὁ χριστιανικὸς ἀνάδοχος. — στ. 19, Ἀρχέδημον.] Τὸν Ἀρ-
 » χύτου μαθητὴν ὡς φησι πλάτων (Ἐπιστολ. ζ'), « Ἐπεμψε μὲν γὰρ
 » δὴ Διονυσίος τρίτον ἐπ' ἐμὲ τρίτην ῥαστώνης ἕνεκα τῆς πορείας.
 » ἔπεμψε δὲ Ἀρχέδημον, ὃν ἠγεῖτό με τῶν ἐν Σικελίᾳ περὶ πλείστου
 » ποιείσθαι, τῶν Ἀρχύτη συγγεγονότων ἕνα, καὶ ἄλλους γνωρίμους
 » τῶν ἐν Σικελίᾳ». — στ. 21, Σαφῶς καὶ διαρρήδην ἔγραψεν,
 » ὡς κ. τ. λ.] Τοιαύτῃ εἰσὶν ἐπὶ λέξεως τὰ γεγραμμένα ὑπὸ Διονυσίου,
 » ὡς αὐτὸς μνημονεύει Πλάτων (Ἐπιστολ. ζ'), « Ἄνεις Σικελίαν πεισθεῖς
 » ὑφ' ἡμῶν ἔλθης ταυῦν, πρῶτον μὲν σοι τὰ περὶ Δίωνα ὑπάρξει
 » ταύτη γιγνόμενα, ὅπῃπερ ἂν αὐτὸς ἐθέλης. θελήσεις δὲ οἶδ' ὅτι τὰ
 » μέτρια, καὶ ἐγὼ συγχωρήσομαι. Εἰ δὲ μὴ, οὐδὲν σοι τῶν περὶ

» Δίωνα ἔξει πραγμάτων, οὔτε περὶ τᾶλλα, οὔτε περὶ αὐτὸν κατὰ
 » νοῦν γιγνόμενα». — στ. 26, Ἐλθεῖν τὸ τρίτον εἰς τὸν πορθμὸν
 τὸν περὶ ΣΙΚΕΛΙΑΝ.] Ὁ περὶ Σικελίαν πορθμὸς, καὶ Ὁ Σικελ-
 λικὸς πορθμὸς, κατὰ πλείονα χρῆσιν καλεῖται ἢ διείργουσα τῆς
 Ἰταλίας τὴν Σικελίαν θάλασσα. Πλάτων δὲ, ὡς αὐτίκα γενήσεται θῆ-
 λον, τὸν περὶ τὴν ΣΚΥΛΛΑΝ πορθμὸν, εἶρηκε. — στ. 28, Ὄφρ'
 ἔτι τὴν ὀλοὴν ἀναμετρήσεις κ. τ. λ.] ἘΞ ΕΛ καὶ ΔΓ οἱ ΠΡ τὸ, Ἀνα-
 μετρήσεις, ΑΤ, Ἐξολοθρεύσεις. Ἐκ τῆς Ὀμήρου Ὀδυσσεΐδος
 (μ' , 428) ὁ στίχος, ὃν Πλάτων εἰς ἐκτὸν μετήνεγκε (Ἐπιστολ. ζ')
 « Εὐδοκεῖ δὴ χαλεπαίνειν μὲν οὐ θεῖν ἐμέ Διονυσίω μᾶλλον, ἢ ἐμυτῶ
 » τε καὶ τοῖς βιασαμένοις ἐλθεῖν ἐμέ τὸ τρίτον εἰς τὸν πορθμὸν τὸν
 » περὶ τὴν ΣΚΥΛΛΑΝ, Ὄφρ' ἔτι τὴν ὀλοὴν ἀναμετρήσαιμι
 » Χάρυβδι ». —

ΣΕΛΙΑ. 147, στ. 2, Ἐξαίρετος.] ἘΞ ΕΛ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἐξαίρετος.
 — στ. 16, Πάντας.] ΔΓ, Πάντως. — στ. 16, Ἐλίκων ὁ Κυζικη-
 νός.] Ὁ Πλάτων ἔπεμψεν Ἀθήνηθεν Διονυσίω, ὡς αὐτὸς φησιν ἐν
 ταῖς ἐπιστολαῖς (Ἐπιστολ. ιγ'), « Ἐστὶ δὲ ὄνομα μὲν Ἐλίκων, τὸ δὲ γέ-
 » νος ἐκ Κυζίκου, μαθητὴς δὲ Εὐδόξου, καὶ περὶ πάντα τὰ ἐκείνου
 » πᾶν χαριέντως ἔχων· ἔτι δὲ καὶ τῶν Ἰσοκράτους μαθητῶν τῶ
 » ξυγγέγονε, καὶ Πολυξένω τῶν Βρύσωνός τινι ἐταίρῳ. Ὁ δὲ σπάνιον
 » ἐπὶ τούτοις, οὔτε ἄχαρίς ἐστιν ἐντυχεῖν, οὔτε κακοήθει ἔοικεν, ἀλλὰ
 » μᾶλλον ἐλαφρὸς καὶ εὐήθης δόξειεν ἂν εἶναι. Ἄν καὶ ὀπωσιῶν
 » σχολάζης, μάθανε παρ' αὐτοῦ, καὶ τᾶλλα φιλοσόφει· εἰ δὲ μὴ,
 » ἐκδιδαξά τινα, ἵνα κατὰ σχολὴν μαθάνω βελτίων γίγνη, καὶ εὐ-
 » δοξῆς ». — στ. 25, Εἰς τοὺς μισθοφόρους μετέστησε.] Οὕτως περὶ
 τούτου ὁ Πλάτων (Ἐπιστολ. ζ'), « Πρῶτον μὲν ἐκ τῆς ἀκροπόλεως
 » ἐκπέμπει με, εὐρών πρόφασιν, ὡς τὰς γυναῖκας ἐν τῷ κήπῳ, ἐν ᾧ
 » κατόικουν ἐγώ, θεοὶ θῦσαι θυσίαν τινὰ δεχόμενον... Ὡκουν δὴ τὸ
 » μετὰ τοῦτο ἔξω τῆς ἀκροπόλεως ἐν τοῖς μισθοφόροις. Προσιόντες
 » δέ μοι ἄλλοι τε καὶ οἱ τῶν ὑπηρεσιῶν ὄντες Ἀθήνηθεν ἐμοὶ πολῖται
 » ἀπήγγελλον, ὅτι διαβεβλημένος εἶην ἐν τοῖς πελτασταῖς· καὶ μοί τινες
 » ἀπειλοῖεν, εἴ που λήψοιτό με, διαφθερεῖν. Μηχανῶμαι δὴ τινα
 » τοιάνδε σωτηρίαν· πέμπω παρ' Ἀρχύτην καὶ τοὺς ἄλλους φίλους εἰς
 » Τάραντα, φράζων ἐν οἷς ὦν τυγχάνω. Οἱ δὲ πρόφασιν τινα πρεσ-
 » βείας πορισάμενοι παρὰ τῆς πόλεως, πέμπουσι τριακόντορον τε καὶ
 » Λαρίσκον αὐτῶν ἕνα, ὃς ἐλθὼν ἐδεῖτο Διονυσίου περὶ ἐμοῦ κ. τ. λ. ».

ΣΕΛΙΑ. 148, στ. 3, Ἀπολεγόμενου.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ἀπολογου-

μένου.—στ. 4, Προαχθέντος αὐτῶ... εἰπαῖν.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Προαχθέντος ὡς αὐτὸν... εἰπεῖν.—στ. 13, Περί οὔ καὶ Πλάτων ἡνίκατο.] Ἐν τῇ πρὸς Διόνυσιον ἐπιστολῇ, ἣ ἐστὶ τρισκαίδεκάτη καὶ τελευταία τῶν Πλάτωνος ἐπιστολῶν, λέγων, « Περὶ μέντοι ἐκείνων οὖν » οὐκ εἶας μεμνησθαι πρὸς αὐτὸν [Δίωνα], οὔτε ἐμνήσθην, οὔτε » διελέχθην· ἐξεπειρώμην δὲ εἴτε χαλεπῶς, εἴτε ῥαδίως, οἴσει γίγνουν μένων, καὶ μοι ἐδόκει οὐκ ἡρέμα ἂν ἄχθεσθαι, εἰ γίγνοιτο ». — στ. 22, Μόνω.] Ἐκ ΔΓ, οἱ ΠΡ, ΑΤ, Μόνου.

ΣΕΛΙΑ. 149, στ. 15, Ταῦτα μὲν οὖν οὐκ ἄχρηστον ἔχει τὴν παρεκθασιν.] Οὐ μὰ Δι' ἄχρηστον, χρηστέ Πλούταρχε, ἀλλὰ σφόδρα χρῆσαι αἱ παρεκβάσεις σου· ἀνδρῶν γάρ καὶ γυναικῶν Ἑλλήνων γενναῖα φρονήματα γνωρίζουσα ταῖς ἀπογόνοις ἡμῖν, ὁμοίους ἐκείνοις οὐκ εἰς μακρὰν ἀπεργάσεται ἢ τῶν σῶν βίων ἀνάγνωσις. — στ. 16, Αὐτοῦ μὲν.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Αὐτοῦ δέ.—στ. 17, Ἐκποδῶν.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἐκποδῶν. Ἐπιθι τὰ τελευταῖα τῆς ἐδδόμης Πλάτωνος ἐπιστολῆς.

ΣΕΛΙΑ. 150, στ. 6, Πέντε καὶ εἴκοσι.] Τριάκοντα, λέγει Διόδωρος ὁ Σικελιώτης (ἰς', 10,).—στ. 10, Αἰρεσθαι.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Αἰρεῖσθαι.—στ. 29, Πολέμιον.] ΠΡΔ, ΑΤ, Πόλεμον.

ΣΕΛΙΑ. 151, στ. 14, Ἐκλειψίν τινος.] Ἐξ ΗΔ, (συνάδουσα ταῖς μεταφρασταῖς), ΑΤ, Ἐκλειψίν τινος.—στ. 26, Καὶ πότιμον.] Ἐκ ΔΓ, προσέθηκα τὸν σύνδεσμον οἱ ΠΡ.

ΣΕΛΙΑ. 152, στ. 6, Στρογγύλαι δύο ναῦς.] Σημειῶσαι τὴν μήπω σημειωθεῖσαν ἐν ταῖς γραμματικαῖς βίβλοις πληθυντικὴν ὀνομασικὴν, Ναῦς, ὁμόλογον τῇ πληθυντικῇ αἰτιατικῇ καὶ τῇ ἐνικῇ ὀνομασικῇ. Ἡ ναῦς, γάρ, καὶ, Τὰς ναῦς, καὶ, Αἰνῆες, ἐν χρῆσει τῶ δέ, Αἰναῦς, παρὰ τὸν Πλούταρχον καὶ τὸν Σικελιώτην Διόδωρον (β', 17, καὶ ἰθ', 62) οὐκ οἶδ' εἶ τις ἕτερος ἐχρήσατο. — στ. 12, Ποιουμένων.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Πεποιημένοις· ὁ οἱ ΠΡ, ἐκ ΔΓ, ἔτρεψαν εἰς τὸ Πεποιημένους. Ἄλλ' ὁ παρακείμενος ἐνταῦθα, εἴτε κατὰ δοτικὴν, εἴτε κατ' αἰτιατικὴν γράφοις, ἐπισεικῶς ἄτοπος· ὁ συνωρακῶς καὶ ὁ Στέφανος εἰς τὸ, Πεποιησομένους, τρέπειν παρήκει. — στ. 28, Προσφερομένοις.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Προφερομένοις.

ΣΕΛΙΑ. 153, στ. 6, Ἰσίων.] ΠΡΔ, ΑΤ, Ἰσίον.—στ. 8, Ὄρμισαντο.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ὄρμήσαντο.—στ. 10, Σύναλος.] Πάραλον ὀνομάζει τοῦτον ὁ Σικελιώτης Διόδωρος (ἰς', 9). — στ. 29, Τὸ Ἐκνομον.] Γράφει τὸν Ἐκνομον, ἀρσενικῶς, καθὰ φέρεται παρὰ

τῷ Σικελιώτῃ Διοδώρῳ (ιβ' 104 καὶ 108), ὃς φησι λόγον εἶναι οὗται κληθέντα, διὰ τὸ « Φρούριον γεγενῆσθαι Φαλαγγίδος. Ἐν τούτῳ δὲ » λέγεται κατασκευακέναι τὸν τύραννον ταῦρον χαλκοῦν, τὸν διαβε-
 » βοημένον πρὸς τὰς τῶν βεβατανισμένων (ἴσ. γρ. βασιανισμένων)
 » τιμωρίας, ὑποκακόμενου τοῦ κατασκευάσματος. Διὸ καὶ τὸν τόπον
 » Ἐκνομον ἀπὸ τῆς εἰς τοὺς ἀτυχοῦντας ἀπεθείας προσηγορευῆσθαι ».

— ΣΕΛΙΑ 154, στ. 12, Ἐποδαρθεῖν.] Ἀκοιμηθῆναι. « Ἐδάρθη,
 » ἐκοιμήθη » φησὶν Ἡσύχιος, καὶ ὑποδάς, καθ' ὑπέρθεσιν στοιχείου,
 » Ἐδάρθη, κατεκοιμήθη ». Περὶ τοῦ θέματος τούτου οὕτως τε-
 χνολογεῖ ὁ Ἐτυμολόγος (σελ. 285), « Δραθεῖν (ἴσ. Δάρθειν), τὸ
 » κοιμᾶσθαι καὶ Καταδραθεῖν, τὸ κοιμηθῆναι. Καὶ Δραθεῖν;
 » καθ' ὑπέρθεσιν, ὡς καρδιά, κραδία. Εἴρηται παρὰ τὸ Δέρμα.
 » Δραθεῖν γὰρ κυρίως λέγεται τὸ ἐπὶ δερμάτων καθευθῆσθαι, κ. τ. λ. ».
 Καὶ τοῦτο μὲν ὀρθῶς, ἢ παρὰ τὸ Δέρμα φημί ἐτυμολογία· ἢ δὲ παρα-
 γωγῇ οὐ πάνυ τι ἀκριβής. Ἔστι γὰρ, Δέρω, τὸ σημαῖνον τὸ ἐκδέρω,
 καὶ τὸ τύπτω. Τούτου ἀόριστος παθητικός, Ἐδάρθη, τὸ ἐτύφθη, ὅπερ ἔσωσε καὶ ἡ συνήθεια ἐπὶ τῆς αὐτῆς σημασίας· καὶ τὸ ἀφηρέθη
 τὸ δέρμα, ὅπερ οὐκέτι ἀπλῶς, ἀλλὰ μετὰ προθέσεως, Ἐξεδάρθη,
 ἢ συνήθεια προφέρει. Σημαίνει δὲ καὶ τρίτον, κατὰ μέσην διάθεσιν,
 τὸ παρ' Ἡσυχίου ἐκοιμήθη, ὃ ἐστὶ κυρίως ἐπὶ δερμάτων ἐκαθεύδησ'·
 παρὰ γὰρ τὸν τούτου γνήσιον παθητικὸν παρακείμενον, Δέδερμαι,
 ἐστὶ καὶ τὸ παρ' Ἑλλήσι, Δέρμα, καὶ τὸ παρὰ Ῥωμαίοις Dormio τὸ
 σημαῖνον τὸ κοιμῶμαι. Αὐτὸ δὲ τοῦτο τὸ Δέρω, προσλαβὼν τὸ ς,
 ἀπέτεκε τὸ Δέρθω καὶ Δάρθω ἄχρηστα, καὶ τὸ χρηστὸν Δαρθάνω
 συνεσταλμένον εἰς τὴν τρίτην μόνην οὐδετέραν σημασίαν τοῦ καθεύθω,
 ὡσπερ καὶ ὁ ἀόριστος, Ἐδάρθον καὶ Ἐδραθον, σχηματισθεῖς κατὰ
 τὸν παρὰ τὸ Πέρθω Ἐπάρθον καὶ Ἐπραθον.—στ. 27, Ἀπηγ-
 γέληθ.] ΔΓ, Ἀπηγγέλη.—στ. 28, Περὶ τὰς Μακράς.] Ἐπεὶ οὐ-
 δεμία ἐστὶ περὶ τούσδε τοὺς τόπους πόλις, Μακράι, καλουμένη,
 παρῆνεσάν τινες γράφειν Περὶ τὰς Ἄκρας, πόλιν ὑπὸ Συρακουσίων
 οἰκισθεῖσαν, ἧς καὶ Θουκυδίδης (ς', 5) ἐμνημόνευσε.

ΣΕΛΙΑ. 155, στ. 4, Ἀπὸ μιᾶς ὀρμῆς . . . πάντες.] Ἴσον τῷ Ἀπὸ
 μιᾶς γνώμης, ἢ ὁμογνωμόνως, ἢ συμφώνως, ὡσπερ ἠρμήνευσεν ὁ A,
 tous d'un mesme vouloir ὅθεν καὶ τὸ κατ' ἑλλειψιν παρὰ τῷ
 Εὐαγγελιστῇ (Λουκ, ιδ', 18), « Ἦρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάν-
 » τες ». Τοῦθ' Ὀμηρος, Εἰς μίαν, εἶπεν, οἶον (Ἰλιάδ. β', 379),

Εἰ δέ ποτ' ἔς γε μίαν βουλεύτομεν—,

ὅπερ ὁ Εὐστάθιος ἐλείπειν φησὶ τῷ, Βουλῆν. Ἐλέγεται δὲ τοῦτο καὶ Ἐξ ἑνὸς λόγου, οἷόν ἐστι τὸ παρά τῷ Κωμικῷ (Λυσιστρ. 1005),

Πρὶν γ' ἅπαντες ἐξ ἑνὸς λόγου
Σπονδὰς ποιησώμεθα ποττάν Ἑλλάδα.

Καὶ αὖθις (Πλούτ. 760),

Ἄλλ' Εὖ ἀπαξᾶπαντες ἐξ ἑνὸς λόγου
Ὅρχεῖσθε, καὶ σκιρτᾶτε, καὶ χορεύετε.

Ἐπεὶ δὲ τὸ συμφώνως τι ποιεῖν πάντας, διόλου καὶ παντάπασι ποιεῖν ἔστιν, ἔταξε καὶ ἐπὶ ταύτης τῆς σημασίας ἢ συνήθεια τὸ, Ἄπο μιᾶς ἢ κατ' ἐπιρρήματικὸν τύπον, Ἄπο μιᾶς ὡς ἐν τῷ, Ἄπο μιᾶς τρελῶς, τουτέστι, παντάπασιν ἄφρων. Ἐτερον δὲ τούτου ἐστὶ τὸ Εἰς μίαν· οὔτε γὰρ τὸ, ἀπὸ μιᾶς γνώμης, οὔτε τὸ κατ' Ὅμηρον, Εἰς μίαν βουλῆν, ἀλλὰ τὸ, Εὐθύς καὶ παραχρῆμα, ἐπεὶ καὶ τὰ εἰς μίαν βουλῆν γινόμενα εἰκὸς ἐκ τοῦ παραχρῆμα γίνεσθαι. Τοιοῦτόν ἐστι τὸ ὑπὸ βαρβάρου ποιητοῦ βαρβάρως προειρηθέν,

Καὶ, ὡς ψεύστης, νὰ χωρίζεται εἰς μίον τὴν κεφαλὴν του·

ὅπου τὸ, Εἰς μίον οὐδὲν ἐστὶν ἕτερον ἢ τὸ Εἰς μίαν, Διὰ μίαν, ἢ, Διὰ μιᾶς (λέγεται γὰρ καὶ οὕτως), καὶ χυδαιέστερον Γεαμιά, οἷον τὸ ὑφ' ἑτέρου λεχθέν,

Ὅριζαι κ' ἦρθασι γεαμιά ὀμπρὸς του οἱ καβαλλάραι.

— στ. 5, Πεντακισχελίων.] πλείους τῶν διςμυρίων λέγει ὁ Σικελιώτης Διόδωρος (ις', 9) τοὺς προσγενομένους Δίωσι κατὰ τὴν ὁδὸν, μικρὸν δ' ὑποβάς (ις', 10), τὸν σύμπαντα στρατὸν, κατελθόντος ἤδη τοῦ Δίωνος εἰς τὴν πόλιν, οὐκ ἐλάττους τῶν πεντακισμυρίων γεγενῆσθαι φησὶ. Ἴσως καὶ ἐν τῷ προκειμένῳ Πλουτάρχου χωρίῳ ἀντιγραφῆσαν ἁμαρτίαι τὸ Πεντακισχελίων ἐνοσφίστατο τὴν χώραν τοῦ Πεντακισμυρίου. — στ. 7, Κινήσαντος.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Νικήσαντος. Σημειῶ καὶ τὸ τοῦ παρακμάζοντος ἑλληνισμοῦ ἑλλειπτικόν, Κινῶ, ἐφ' ἧς καὶ νῦν τάσσομεν αὐτὸ σημασίας τοῦ Ἀπαίρω ἢ, Ἀπέρχομαι, ἔστι καὶ παρά τοῖς Ἑβδομήκοντα, οἷον (Γενεσ. κ, 1), «Καὶ ἐκίνησεν ἐκεῖθεν Ἀβραάμ εἰς γῆν πρὸς Δίβη». Πρὸ δὲ τούτων ἐχρήσατο Πολύβιος (β', 54, § 2) τῆς ῥήματι, «Ἐκίνει, ποιούμενος τὴν πορείαν ὡς ἐπ' Ἀρκαδίας». — στ. 13, Προσαγωγέας.] ΠΡΔ,

ΑΤ, Προσαγωγίδης. Ἐμνημόνευσε τῶν καταράτων τούτων προσ-
 γωγῶν καὶ ἀλλαγῶ (Περὶ πολυπραγμ. § 16) «Τοὺς δὲ προσαγωγέας
 » οἱ Διόνυσοι τοῖς Συρακούσιος κατέμιξον· ὅθεν ἐν τῇ μεταβολῇ τῶν
 » πραγμάτων τούτους πρώτους οἱ Συρακούσιοι συλλαμβάνοντες ἀπ-
 » ετυμπάνιζον». Εἰσὶ δὲ προσαγωγεῖς οἱ ἐν τῇ συνηθείᾳ Καταβάλλ-
 ται, ἢ Καταδόται, παρὰ τὸ Καταβάλλω καὶ Καταδίδομι,
 ῥήματα σημαίνοντα συγγενεῖς κακίας αἷς οἱ ἀρχαῖοι ἐδήλουν διὰ τοῦ
 Διαβάλλω καὶ διὰ τοῦ Προδίδομι.—στ. 17, Ἀποτυμπανιζόμε-
 νοι.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Τυμπανιζόμενοι. Τυμπανίζεσθαι
 καὶ Ἀποτυμπανίζεσθαι ἐλέγοντο οἱ τῶν τυμπάνων προσδύμενοι
 καὶ τυπτόμενοι. Τὸ γὰρ Τύμπανον ἐδήλου παρὰ τοῖς ἀρχαίοις οὐ
 μόνον τὸ μουσικὸν ὄργανον, ἀλλὰ καὶ τὸ ὃ προσέδουν τοὺς κολαζομέ-
 νους ἀνάλογον τῷ ἀρσενικῶς παρ' ἡμῖν καλουμένῳ (κατ' εὐθείαν
 πτώσιν) Φάλαγγας, πρὸς δὲ καὶ τὸ ξύλον αὐτὸ ὃπερ ἔτυπτον
 αὐτοὺς. «Τύμπανον, ὃ αἱ Βάκχαι κρούουσιν, ἢ εἶδος τιμωρίας»
 φησὶν Ἡσύχιος· καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς, «Τυμπανίζεται, πλήσσεται, ἐκ-
 » θέρεται, ἰσχυρῶς τύπτεται» ὅπου τὸ Ἐκθέρεται, οὐδὲ μεταβα-
 λεῖν ἐστὶ εἰς τὸ πιθανώτατον, Δέρεται, διότι καὶ ἐπὶ τοῦ τὸ θέρμα
 ἀφαιρεθῆναι εἰσὶν οἱ τετάχθαι τὸ, Τυμπανισθῆναι, ὑπειλήφασιν,
 ὥσπερ ἕτεροι καὶ ἐπὶ τοῦ κρεμασθῆναι, καὶ ἄλλοι ἐπὶ τοῦ ἀποκερ-
 λισθῆναι· «Τυμπανίζεται (φησὶ Φώτιος), ξύλῳ πλήσσεται, ἐκθέρεται
 » καὶ κρεμάται· ὃ δὲ Χρυσόστομος τὸ παρὰ τὸ Ἀποστόλῳ (Πρὸς
 Ἑβρ. ιά, 34) Ἐτυμπανισθῆσαν, ἐξηγεῖται διὰ τοῦ Ἀπεκεφαλίσ-
 θησαν. Περὶ ὧν ὁ βουλούμενος ἐπίτω τὸν διὰ μακρῶν περὶ τῆς δια-
 φωνίας ταύτης φιλολογήσαντα Γατακῆρου (Gataker. Miscell. posth.
 cap. 49, pag. 907-914) Τούτων οὕτως ἐχόντων, εἰκὸς καὶ τὸ ἐπὶ
 τοῦ προκειμένου Πλουταρχεῖου χωρίου, Ἀποτυμπανιζόμε-
 νοι, ἄλλους ἄλλως ἐκδέξασθαι· προέχει μόντοι μοι δοκεῖ, ἢ ἐπὶ τοῦ,
 ξύλοισι ἀναίρεθέντες ἐκδοχῇ, ὥσπερ ἠρμάνευσεν ὁ Δ, on les
 assoma à coups de baston. Σημαίνει γὰρ τὸ τυμπανίζω, οὐ μόνον
 τὸ ξύλῳ τύπτω, ὃ καὶ ἡ σηνήθεια ἐρύλαξε Τυμπανίζω, καὶ Τυμ-
 πανίζω, πρὸς δὲ καὶ Στουμπανίζω (Ἠλιοδώρ. Β, σελ. 87), λέ-
 γουσα, ἀλλὰ καὶ τὸ ξύλῳ κτείνω, ὃ Πολύβιος (ζ', 37) διὰ τοῦ ξυλοκο-
 πεῖν ἐξέφρασεν (τοῦ παρ' ἡμῖν ξυλοκοπεῖν, οὐδὲν πλέον σημαίνοντος
 τοῦ ξύλῳ θέρειν), ὥσπερ καὶ τὸν τυμπανισμὸν διὰ τοῦ ξυλοκοπίαι.
 Διὸ καὶ ὁ Ἐτυμολόγος (σελ. 124), Ἀποτυμπανίσαι, οὐχ ἀπλῶς τὸ
 » ἀποκτείνειν, ἀλλὰ τυμπάνου· ἀπὸ τυμπάνου, ὃ ἐστὶ ξύλον, ὃπερ
 σκυτάλην

» σκυτάλην καλοῦσι. Τὸ γὰρ παλαιὸν ξύλοις ἀνέρουσι τοὺς πολεμίους, » ὕπερον δὲ τῷ ξίφει.» — στ. 26, Διακεκοσμημένους.] Οὐχ ἀπλῶς ἐπὶ τοῦ κεκοσμημένους, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ διατεταγμένους, τουτέστι παρευομένους ἐν τῇ αὐτῇ τάξει, καθ' ἣν καὶ μαχομένους ἄλλους ἐπ' ἄλλοις ἔδει τετάχθαι. Καὶ ἔστιν ἡ λέξις τῶν Τακτικῶν, ὡσπερ καὶ ὁ σημαίνων τῶν στρατευομένων τὴν διάταξιν Διὰ κ ο σ μ ο ς. Διὸ κακεῖνα τῆς Ὀμηρικῆς Βοιωτίας τὸ μέρος, ἐνθα τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἔστιν ὁ κατάλογος, Ἑλληνικὸς διὰ κ ο σ μ ο ς ὀνομάζεται, καθὰ καὶ τὴν καταρίθμωσιν ἀφηγοῦμενον τῶν Τρώων, Τρωϊκὸς διὰ κ ο σ μ ο ς, οὗ καὶ ἐξηγήσατο Δημήτριος ὁ Σκήψιος διὰ πολυβίβλου συγγράμματος, ἐπιγραφομένου, Περὶ τοῦ Τρωϊκοῦ διακόμεου.

ΣΕΛΙΑ. 156, στ. 4, Προσαγορευσαί.] Ἰδὲ ἀνωτέρω σελ. 370. — στ. 7, Προχύταις. Κυρίως μὲν Προχύται οἱ αὐτοὶ ἂν εἴεν τοῖς ἐπὶ τῶν Θυσσιῶν βαλλομένοις Οὐλοχύταις, τουτέστι κριθαῖς ἀλσί μεμιγμέναις. «Προχύτας, οὐλάς, ἀπαρχάς» φησὶν Ἡσύχιος. Ἐνθα δὲ ἐπὶ τῆς φυλλοβολίας καὶ καρποβολίας ἐκληπτέον, ὡς ἡρμήνευσεν ὁ Στέφανος ἐν τῷ Θησαυρῷ (Τόμ. Α, σελ. 503). — στ. 7, Προστρεπομένων.] Ἐξ ΗΛ (ὑπονοησάντων τοῦτο καὶ τῶν ΠΡ, καὶ ἐκφράσαντος τοῦ Α), ΑΤ, Προστρεπομένων. «Επιθι τὰ διὰ μακρῶν ἀλλοχού (Πλουτάρχ. Ε, σελ. 370) σημειωθέντα μοι...» — στ. 9, Ἡλιοτρόπιον.] Ἡλιακὸν ὠρολόγιον· οὗ μνημονεύει καὶ ὁ Ἀθήναιος (ἐ, σελ. 207). — στ. 10, Προβάς.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΗΡ, ΑΤ, Προσβάς. — στ. 23, Τὰς πανοπλίαις.] ΠΡΑ ἢ προσθήκη τοῦ ἄθροου. — στ. 30, Ῥαστώνην.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ῥαστώνης. — Ὡν ἂν αὐτοὶ μὴ σύμψηφοι γένωνται.] Ἐξ ΗΛ ἢ προσθήκη τοῦ, Ἄν, καὶ τοῦ, Μή. Ὁ νοῦς, Ῥαστώνην στρατειῶν, τουτέστιν, ἄθροον τοῦ μὴ στρατεύεσθαι ἐν ἐκείνοις τοῖς πολέμοις, οἷς ἂν Διονύσιος πολεμῆ δὶ χαΐψήφου καὶ συνανέσεως τῶν Συρακουσιῶν. Οὕτως ἐδέξατο καὶ ὁ Α τὸ χωρίον, ne seroient plus travaillez de guerres, si non de celles qui seroient entreprises du vouloir et consentement d' eulx mesmes, ὡσπερ ἂν εἰ ἐγγράπτο, Ῥαστώνην στρατειῶν, πλὴν ὧν αὐτοὶ σύμψηφοι γένωνται· ὅπερ τὰυτό σημαίνει τῇ ἡμετέρᾳ διορθώσει.

ΣΕΛΙΑ. 157, στ. 8, Ἐδοκίμασε.] Ἐξ ΗΛ (συναχδούσης τοῖς μεταφρασταῖς) ΑΤ, Ἐδοκίμασε. — στ. 18, Πλὴν τῶν ξένων.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Πλὴν καὶ ξένων. — στ. 19, Οὐδ' οὔτοι δὲ τῆς βοθησίας τὸν ΤΡΟΠΟΝ συσφρόνου. Ἰσ. γρ. ΤΟΠΟΝ, ἔν' ἢ, Οὐκ ἤδεισαν ὅποι χρῆ βοθεῖν, κωλυόμενοι ἀκοῦσαι ὑπὸ τῆς κραυγῆς καὶ πλάνης κ. τ. λ.

ΣΕΛΙΑ. 158, στ. 2, Ὡν κατακλασθέντων, κατέπεσεν ὁ Δίων.] Ὡθ
 λογηῶν καὶ δοράτων κατακαμθθέντων, ὑπὸ τοῦ βάρους κατέπεσεν ὁ
 Δίων· «Κλῆν, κάμπτει» φησὶν Ἡσύχιος.—στ. 9, Πλήκταις.] Πλήκτης,
 «μάχιμος, ὑβριστής» παρ' Ἡσύχιου· καὶ τὴν Πληγὴν δὲ ἐπὶ τῆς μάχης
 ἔταξεν Ἡρόδοτος (β', 64).—στ. 10, Ἀνετέλλοντο,] «Ἀνετέλλοντο, ὑπε-
 χώρου» Ἡσύχιος.—στ. 15, Ἐκατὸν μυαῖς ἐσεφάνωσαν.] Οὐκ ἐπὶ
 τοῦ κυρίως, τὴν κεφαλὴν ἔστεψαν, ἀλλ' Ἐκατὸν μυῶν δωρεᾶ ἔτίμησαν
 ὡς ἐξεθῆξαντο καὶ οἱ μεταφρασταί, καὶ διδάσκει ὁ Ἀρποκρατίων. «Στε-
 φανῶν τοῦς νενηκηότας, Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου,
 » ἀντὶ τοῦ τιμῶν· καὶ Λυκούργος ἐν τῷ Περὶ τῆς διοικήσεώς φησιν·
 » Ἀλλὰ μὴν καὶ Καλλισθένην ἑκατὸν μυαῖς ἐσεφα-
 » νώσατε. Καὶ παρ' ἄλλοις ἐπὶ ταύτης τῆς ἐννοίας τὸ στεφανοῦν»,
 κ. τ. λ.—στ. 19, Τῷ Δίῳνος.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Τ οῦ Δίω ν ο ς.
 Ἐτέρω ΔΓ, Τῷ τ οῦ Δίω ν ο ς.

ΣΕΛΙΑ. 159, στ. 2, Καὶ τὸ μάλισα κινήσαν αὐτόν.] Τὸ μάλισα
 παροξύναν καὶ παροργίζαν τὸν Δίωνα.—στ. 7, Εἰσῆει τοὺς Συρα-
 κουσίους.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Εἰ σ ῆ ε ι τ οῖ ς Σ υ ρ α κ ο υ σί ο ι ς. Ἐπιθι-
 τὰ ἀλλαχοῦ (Ἰσοκράτ. Β, σελ. 140) περὶ τῆς τοιαύτης τοῦ Εἰ σ ε ι μ ι
 καὶ ταῦ συνωνύμου, Εἰ σ ἔ ρ χ ο μ α ι, συντάξεως.—στ. 9, Πρὸς τοι-
 αύτας οἰκειότητος.] Οἷαι ἦσαν αἰ οἰκειότητες τέκνου ἀδελφῆς καὶ γυναι-
 κός, ἃς ἠπειλεῖ κτενεῖν Διονύσιος.—στ. 12, Ἐπεπτοήθησαν.] Ἡ
 ἡμάρτηται ἀντὶ τοῦ, Ἐ ν ε π τ ε ρ ῶ θ η σ α ν (ἰδ. Πλουτάρχ. Μέρ. Δ,
 σελ. 336), ἢ, ὡς ὁ Βουδαῖος οἰεῖται οὐκ ἀπιθάνως, ταῦτο σημαίνει
 τῷ Ἐπεπτερωθήσαν.—στ. 29, Δεδομένην.] Ἰσ. γρ, Δ ε θ ο μ ἔ ν η ν.

ΣΕΛΙΑ. 160, στ. 5, Ῥοπῆς ὀλίγησ δεομένην.] «Ῥοπή, κλίσις.
 » νεῦμα, κ. τ. λ. » φησὶν Ἡσύχιος. Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ.—
 στ. 14, Λυπεῖν.] Τοὺς Συρακουσίους.

ΣΕΛΙΑ. 161, στ. 7, Πρὸς αὐτούς.] Τουτέσι, πρὸς ἀλλήλους. Ἐξ
 ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Π ρ ὸ ς αὐ τ ο ῦ ς.—στ. 10, Τὸ μέσον ὑπὸ ΒΑ-
 ΡΟΥΣ πιέζουσι.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Β Α Θ Ο Υ ς. Ὁ νοῦς, αἰ τῷ ξίφει γινό-
 μεναι, τουτέστιν αἰ ἄνωθεν πρὸς τὰ κάτω φερόμεναι πληγαὶ μάλισα τὸ
 μέσου πιέζουσι καὶ διακυροῦσιν ὑπὸ τοῦ βάρους, καὶ οὐχ ὁμοίως ταῖς
 ἐπιπολῆς τομαῖς, ἢ νύξεται, τὰ ἐκ πλαγίων, καὶ κατ' ἐπιφάνειαν μέρη
 σπαράττουσι. Συνέχεον δὲ καὶ ἀλλαχοῦ (Πλουτάρχ. Δ, σελ. 499) οἱ
 ἀντιγραφεῖς τὰ ἐκ τῶν δύο τούτων λέξεων παράγωγα Β α ρ εῖ α καὶ
 Β α θ εῖ α· ἔνθα καὶ τὴν γένεσιν τοῦ ἐν τῇ συνθεσί Βαρῶ, ἐπὶ τοῦ
 πλάττω, ἀνεπτύξαμεν.—στ. 18, Πρεπερχόμενος.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Π ρ ο σ-

ἐρχόμενος.—στ. 24, Ἐν ὑποψίαις εἶχον.] Ἡ συνήθεια, Εἶχαν εἰς ὑποψίαν. στ. 25, Κατὰ θάλατταν, ἐπειδὴ Φίλιππος.] Ἐκ ΔΓ (συναδούσης τῷ Α) καὶ ἡ σίξις καὶ ἡ γραφή, ΑΤ, Κατὰ θάλατταν. Ἐπεὶ δὲ Φίλιππος.—στ. 29, Ἰφ' ἑαυτοῖς.] Ἐξ ΗΔ, (συναδούσης τῷ Ἰταλῷ μεταφρασῆ) ΑΤ, Ἐφ' ἑαυτοῖς.—Ναυβάταις.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ναυάταις.

ΣΕΛΙΔ. 162, στ. 12, Ἐκ τοῦ σκέλους. . . τὸν νεκρὸν ἐφαψάμενα.] Γραπτέον Ἀφάψάμενα.—στ. 14, Συρακουσίων.] ΔΓ, Συρακοσίων πάντων.—στ. 17, Ἰφ' αὐτοῦ. Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ἰφ' αὐτοῦ.—στ. 22, Εἰς ἀναίσθητον.] Εἰς τὸν νεκρὸν τοῦ Φιλίππου.—στ. 24, Τῷ δὲ λόγῳ χρωμένους.] Τῷ δὲ λόγῳ Φιλίππου, τῇ ἰσορίᾳ τῇ ὑπὸ Φιλίππου συγγραφείσῃ· ὡς ἐξεδέξατο ὁ Λατίνος μεταφραστής, τῶν λοιπῶν κακῶς ἐκλαβόντων τὴν λέξιν ἐπὶ τοῦ λόγου ὃ λογικοὶ καλοῦμεθα.—Ἡ δόξα.] Τοῦτο οἱ μεταφρασταί, ἐπὶ τῆς τῶν συγγραζόντων ὕπερον τὰ πεπραγμένα δόξης ἐξέλαβον, ὥσπερ ἂν εἰ παραφράζων τις εἶποι, Ἡ φροντίς τῆς οἰκείας δόξης παραιτεῖται τοὺς ἰσοροῦντας μὴ ὀνειδίξειν μετὰ βωμολοχίας τὰς συμφορὰς ὧν ἰσοροῦσιν ἀνδρῶν. Ἄμεινον μέντοι πρὸς τὸν Φίλιππον ἀναφέρειν τὴν λέξιν, ἢ ἡ, Ἡ δόξα τοῦ Φιλίππου παραιτεῖται κ. τ. λ. Ἦν γὰρ τῶν ἐνδόξων ἰστορικῶν ὁ Φίλιππος.—στ. 28, Ὅς.] Ὅς Φίλιππος, ὥσπερ ἐξεδέξατο ὁ Α, καὶ οὐχ, Ὅς Ἐφορος, καθάπερ ἠρμήνευσεν ὁ Ἰταλὸς μεταφραστής.

ΣΕΛΙΔ. 163, στ. 10, Γύατα.] ΔΓ, Γύαρτα.—στ. 30 Κατὰ σχεῖν.] Ἰσ. γρ. Κατέχειν.

ΣΕΛΙΔ. 164, στ. 3, Ἰπὸ δεισιδαιμονίας.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Ἰπὸ δεισιδαιμονίας.—στ. 17, Ἰπῆγον.] Ἀνεχώρουν, ἀπήρχοντο· παρὰ τὸ Ἰπάγω, ὃ καὶ ἡ συνήθεια ἐτήρησεν ἐπὶ τῆς αὐτῆς σημασίας. Λέγομεν δὲ κατὰ παραγωγὴν καὶ, Ἰπαγένω (χυσθ. Παγένω), ἴσως παρὰ τὸ Ἰπαγινέω τροπῇ τοῦ εἰς ε' Ἀγινέω γὰρ ἔλεγον οἱ Ἰῶνες τὸ Ἰγῶ.—στ. 26, Ἰπερφαινομένου τὰ τείχη.] Καινῶς, ἢ μᾶλλον κακῶς, πεφρασμένον ἀντὶ τοῦ Ἰπερφαινομένων τῶν τειχῶν (τουτέστι φαινομένων ἐπάνω τῶν τειχῶν, ἢ ὑπὲρ τὰ τείχη), κατὰ τὸ ὀρθότερον ἀλλαχῶ (Πλουτάρχ. Μέρ Γ, σελ. 20) εἰρημένον, Θυρεοὺς ὑπερφαινομένους τοῦ ποταμοῦ.

ΣΕΛΙΔ. 165, στ. 3, Ἀπέσρεψεν.] ΠΡΔ, ΑΤ, Ἀπέτρεψεν. Γραπτέον ἴσως, Ἀπέτρεψεν καθ' ἑτέραν ΔΓ.—στ. 14, Ἀνελάμβανον.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἀπελάμβανον.—στ. 15, Τὰ δίκαια τοῖς ξένοις ποιεῖν.] Πικραπλησίᾳ χρώμεθα φράσει νῦν, οἷον, Παρακαλῶ σε νῦν.

μοῦ κάμης δικαιοσύνην.—στ. 16, Ἐπεμφαν.] ΔΓ, Ἐπεμπον.
—στ. 19, Ἐνέμειναν.] Ἐκ ΔΓ, ΑΓ, Ἐνέμενον.

ΣΕΛΙΔ. 166, στ. 4, Διαθρύψας.] Παρά τὸ ἀπλοῦν Θρούπτω ὁ κυρίως σημαίνει τὸ εἰς μικρὰ κόπτω καὶ συντρίβω ὅθεν καὶ, «Θρού-
» ματα, κλάσματα ἄρτου» παρὸ Ἡσυχίου, ἅπερ ἢ συνήθειαι, Θρού-
βαλα, λέγει (ἰδ. Ἡλιοδώρ. Β, σελ. 63), παρὰ τὸ Θρούβαλα δηλο-
νότι, παράγωγον τοῦ συνήθους καὶ Σεματικωτέρου Θρούβω, ὥσπερ
λέγομεν καὶ Κρύβω, τὸ Κρύπτω, καὶ Σκύβω τὸ Κύπτω καὶ
ἄλλα τοιαῦτα οὐκ ὀλίγα. — στ. 5, Ἐφῆκε.] Ἐξ ΕΔ, ΑΓ, Ἀφῆκε
οὕτως γὰρ καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς (§ 44, σελ. 168), «Ἐφίεις τοὺς μισθο-
» φόρους» ἐρεῖ, καὶ οὐκ Ἀφίεις. —στ. 18, Ἀβουλίαν.] «Ἀβουλία,
» μωρία», φησὶν Ἡσύχιος.—στ. 29, Πέντε τοὺς περὶ Ἑλλάνικον.]
ΔΓ, Πέντε, ἐν οἷς τοὺς περὶ Ἑλλάνικον. Ὄρθώτερον δ' ἄν
γράφοις, Πέντε, ἐν οἷς καὶ τοὺς περὶ Ἑλλάνικον, μετὰ τοῦ
συνδέσμου, τουτέστι πέντε, ἐν οἷς ἦν καὶ ὁ Ἑλλάνικος, ἢ ὧν εἷς ἦν καὶ
ὁ Ἑλλάνικος.—στ. 30, Ἀπὸ ρυτήρος.] Ὅπερ οἱ Γάλλοι ἐκφράζουσι
διὰ τοῦ à bride abattue. ἔστι δὲ τοῦτο τὸ χαλάσαντα τὰς ἡνίας ἐφεῖ-
ναι τῷ ἵππῳ τρέχειν ἢ τάχους ἔχει. «Ρυτήρες (φησὶν Ἡσύχιος), ἡνίαι,
ἱμάντες τῶν ἵππων, οἷον ἐλκυστήρες».

ΣΕΛΙΔ. 167, στ. 2, Προσπετόντες.] Ἐτώσεν ἢ συνήθεια τὸ Προσ-
πίπτω (χυδ. Προσπέπτω) ἐφ' ὁμοίας ἐννοίας. Ἐπρόσπεσε γὰρ
λέγομεν περὶ τοῦ γνωσιμαχίσαντος, καὶ τῶν ἡμαρτημένων συγγνώ-
μην αἰτοῦντος, καὶ, Πρόσπεσμα (κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ Προσ-
πέσημα), τὴν τοιαύτην αἴτησιν.—στ. 18, Βουλευέσθαι.] ΔΓ, Βου-
λεύσασθαι.—στ. 22, Ὑμέτερον ἔργον οὔσαν ὀρθοῦτε τὴν Συρακουσίων
πόλιν.] Οὕτως ἐσιγμένον ὑπὸ τῶν ΠΡ τὸ χωρίον Ὑμέτερον ἔργον.
Οὔσαν ὀρθοῦτε κ. τ. λ., ὥστε καὶ ἀδιανοήτου εἶναι, διώρθωκα
συνάψας, ὥσπερ καὶ οἱ μεταφρασταί, τὰς δύο πρώτας λέξεις ταῖς
ἐχομένας. Ὁ νοῦς, Ἀνορθοῦτε τὴν πόλιν τῶν Συρακουσίων, οὔσαν
ὑμέτερον ἔργον, τουτέστι κτίσμη· Πελοποννησίων γὰρ ἄποιος ἦν ἡ
πόλις, Ἀρχίου τοῦ Κορινθίου κτίσαντος αὐτήν, ὡς φησι Θουκυδίδης
(5, 3).

ΣΕΛΙΑ. 168, στ. 30, Πυροβόλους.] Πολεμικὸν ὄργανον ὁ Πυρο-
βόλος, κατ' ἐλλειψιν οὐσιαστικοῦ, τοῦ Ὀϊστός, λεγόμενος, ἢ δῆλον
ἐκ Θουκυδίδου (β' 75), Πυρφόρους ὀϊστούς, ἐντελῶς εἰρηκότος.
Ἦν δὲ βέλος, οὗ τὸ ἄκρον, περιειλημένον ζυππίοις, Σείω καὶ πίσση
ἀληθιμμένοις, ἀνίπτετο παρὰ τοῦ ἐκτοξευθῆναι. Καὶ ἀπὸ χειρὸς δὲ

ἐβάλλοντο λόγχοι τὸν αὐτὸν τρόπον πεπυρωμένοι, ἅς ὁ παροικιζῶν Ἑλληνισμὸς Χειροβαλίστρας ἐκάλει, ὁ δὲ παροικιακῶς, Φλαρικός, ἀπὸ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ, Falarica. « Φαλάρικα, εἶδος λόγχης » φησὶν Ἠσύχιος. Καὶ τοῦτο μὲν θηλοῦσιν οἱ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Πυροβόλοι· παρ' ἡμῖν δὲ τὰ οὐδετέρως Πυρόβολα, ἢ Πυροβολικά, καλούμενα, τὰ παρ' ἐκείνοις Πυρεῖα σημαίνει, τουτέστι τὰ εἰς πυρὸς ἔναυσιν ἐπιτήδεια ἐργαλεῖα (ἴδ. Σχολ. Σοφοκλ. Φιλοκτ. 35).

ΣΕΛΙΔ. 169, στ. 3, Πολλῶν.] Οἰκιῶν.— στ. 13, Αὐτοῦ τε τετρωμένου, τῆς τε πόλεως.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Αὐτοῦ δὲ τετρωμένου, τῆς δὲ πόλεως.— στ. 24, Ὀρθίους λόχους ποιῶν.] Πλεῖον ἔχοντας τὸ βᾶθος τοῦ μήκους. « Ὀρθία λέγεται φάλαγξ (φησὶ Σουίδα), » ὅταν ἐπὶ κέρας πορευῆται, πολλαπλάσιον ἔχουσα τὸ βᾶθος τοῦ μήκους. Καθόλου μὲν Παράμηνες λέγεται πᾶν τᾶγμα, ὁ ἂν τὸ μήκος ἔχῃ πλεον τοῦ βᾶθους. Ὀρθιον δὲ, ὁ ἂν τὸ βᾶθος τοῦ μήκους ».

ΣΕΛΙΔ. 170, στ. 2, Φίλαυτος οὕτως ἦν.] Ἐξ ΠΔ (συναδούσης ταῖς μεταφρασαῖς) ΑΤ, Φίλαυτος ἦν. Προσθετέον εἶναι τὸ ἐπιρρήμα ὑπενύησαν καὶ οἱ ΠΡ' προσετίθεσαν δ' οὐκ εἰς ἄν ἐχρῆν τόπον, παραινούντες γράφειν, Οὕτω φίλαυτος ἦν.— στ. 11, Διαπύροις. Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Διὰ πυρός.— στ. 13, Ὑποτρέχοντες.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Ἐπιτρέχοντες.— στ. 20, Ἀνήρουν.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἡρουν.— στ. 24, Κατασβεσάντων.] Ἐξ ΕΔ (συναδούσης ταῖς μεταφρασαῖς) οἱ ΠΡ, ΑΤ, Κατασκευασάντων. Οὕτως δὲ διόρθου πάλαι καὶ ὁ ἡμέτερος Πόρτος.

ΣΕΛΙΔ. 171, στ. 18, Οὔτοι κ. τ. λ.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Οὔ τι. Μετέβαλον δὲ καὶ τὴν σίξιν ἐκ τῆς ἐρωτηματικῆς (ἦν ἡρμήνευσαν ὁ τε Α καὶ ὁ Δατῆνος μεταφραστῆς), εἰς τὴν ἀποφατικὴν, Οὔτοι καὶ Δίωνα δεῖ θυμῷ διαψεῖραι τὴν ἀρετὴν· ὥσπερ ἐξέφρασεν ὁ Ἰταλὸς μεταφραστῆς.— Τὴν ἀρετὴν.] ΔΓ (οὐκ ἀπίθανος), Τὴν πόλιν.— στ. 26, Σταυρόν.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Τάφρον.

ΣΕΛΙΔ. 172, στ. 7, Εἰ καὶ ἄλλα.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Εἰ κατ' ἄλλα.

ΣΕΛΙΔ. 173, στ. 10, Πλεῖν ἐφ' ἡγεμονία.] ΔΓ, Πλεῖν ἡγεμόνα.— στ. 21, Κακοπραγμονούντος.] Πανουργοῦντος· ὅτι καὶ « Κακοπραγμων, πανοῦργος », κατ' Ἠσύχιον.— στ. 24, Οὐδὲν γὰρ ἦν ἔργον αὐτοῦ.] Οὐδεμία γὰρ ἦν χρεῖα ἢ ὠφέλεια αὐτοῦ. Τοῦτο κατὰ λέξιν ἐκφράστειν ἂν ἢ τῶν Γάλλων φωνὴ διὰ τοῦ, on n' avoit

que faire de la marine. — στ. 27, 'Επιλείποντος.] 'Εξ ΗΔ (συναδούσης τῷ Α), ΑΤ, 'Επιλιπόντος.

ΣΕΛΙΑ. 174, στ. 18, Προῦτον.] 'Εκ ΔΓ, ΑΤ, Πρώτην. — στ. 30, Προσχωρηκότων.] 'Εξ ΕΔ, ΑΤ, Προσχωρηκότων.

ΣΕΛΙΑ. 175, στ. 1, Πρότερον.] 'Εξ ΗΔ (ἦν ὑπενόησε καὶ τις τῶν ΠΡ), ΑΤ, Προῦτον. — Ἡ καὶ τὸ φίλοις.] Περιττός ὁ δεύτερος τῶν συνδέσμων, πλὴν εἰ μὴ καθ' ὑπερβιασμόν οὕτως ἐτέθη ἀντὶ τοῦ, Ἡ τὸ καὶ φίλοις. — στ. 14, Ἄλλ' ἐκεῖνα μὲν Πλάτων ἔγραψεν.] Ἐγράψεν δὲ οὕτως ('Επιστολ. δ'), « Τὸ δὲ νῦν ὑπάρχον περὶ σέ τοιούτον ἐστίν, ὥστε τοὺς ἐξ ἀπάσης τῆς οἰκουμένης (εἰ καὶ νεανικώτερὸν ἐστὶν εἰπεῖν) εἰς ἓνα τόπον ἀποβλέπειν· καὶ ἐν τούτῳ μάλιστα πρὸς σέ. Ὡς οὖν ὑπὸ πάντων ὁρώμενος, παρασκευάζου τὸν τε Λυκούργου ἐκεῖνον ἀρχαῖον ἀποδειξέειν καὶ τὸν Κῦρον, καὶ εἴτις ἄλλος πώποτε ἔδοξεν ἤθει καὶ πολιτείᾳ διενεγκέειν ». 'Επισυναπτεῖν δὲ τούτοις καὶ ἅ προσελθὼν ὁ Πλάτων ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ γράφει πρὸς Δίωνα, ἵνα καὶ τὸ ἐν αὐτοῖς ἡμῖν γε δοκοῦν γραφικὸν ἀμάρτημα διορθώσωμεν· « Ταῦτα δὲ ἴσως γελοῖόν σοι φαίνεται εἶναι τὸ ἐμὲ λέγειν, διότι καὶ αὐτὸς οὐκ ἀγνοεῖς. Ἐγὼ δὲ καὶ ἐν τοῖς θεάτροις ὄρω τοὺς ἀγωνιστάς ὑπὸ τῶν ΠΑΙΔΩΝ παροξυνομένους, μῆτι δὴ ὑπὸ γε τῶν φίλων ». ΠΟΛΛῶΝ γὰρ δοκεῖ μοι γραπτεῖν εἶναι. — στ. 30, 'Εκκλησιάσειν.] 'Εξ ΗΔ, (συναδούτης τοῖς μεταρροκταῖς), ΑΤ, 'Εκκλησιάσειν.

ΣΕΛΙΑ. 176, στ. 7, Παντοπόλιον.] Ἰδὲ Πλάτωνα (Πολιτ. ἡ, σελ. 557) περὶ τούτου. — στ. 8, Κολούειν.] 'Εξ ΗΔ (συναδούσης τῷ Α), ΑΤ, Κωλύειν. — στ. 10, ἔχον.] 'Εκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, ἔχων. — στ. 14, Εὐμετάθετος.] ΔΓ, Εὐμετάθετος. — στ. 23, Κάλλιπος.] οὕτως ὀνομάζει καὶ ἀλλαχοῦ (Περὶ δυνωπ. § 4, καὶ Περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Ξ. βραδ. τιμωροῦ. § 8) Πλούταρχος τὸν παρμῖαρον τυττον ἄνδρα· Κορνίλιος δὲ Νέπως (Dion. § 8), Καλλικράτην. — στ. 24, Οὐκ ἀπὸ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ἀλλ' ἐκ μυσταγωγῶν, καὶ τῆς περιτρεχούσης ἐταιρείας.] ΔΓ (ἢ μᾶλλον ἐξήγησις), Παρατυχούσης. Νοητὰ μᾶλλον ἂν γένοιτο τὰ λεγόμενα, αὐτὰς Πλάτωνος ('Επιστολ. ζ') παραθεμένοις τὰς λέξεις· « Ὑστερον δὲ δὴ κατιῶν οἰκαδὲ Δίων, ἀδελφῶν δ' οὖν προσλαμβάνει Ἀθήνηθεν, οὐκ ἐκ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ γεγυῖνότε φίλων, ἀλλ' ἐκ τῆς περιτρεχούσης ἐταιρείας ταύτης τῆς τῶν « πλείστων φίλων, ἦν ἐκ τοῦ ξενίζεῖν τε καὶ μυεῖν καὶ ἐποπτεύειν » πραγματεύονται ». Ἐνθα σημειοῦ πρότον, ὅτι διὰ τοῦ Δύω

ὁ δὲ λῶν, τὴν Κάλλιππον λέγει καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ὃν καὶ συμ-
 μετασχεῖν τοῦ φόνου, ἐν ταῖς ἐξῆς φησὶ Πλάτων. Οἱ δύο τοίνυν οὗτοι
 ἀδελφοὶ Δίωνα παραχθέντων Ἀθήναζε οὐ μόνον ἐξέτισαν, ἀλλὰ καὶ
 ἐμυσσώγησαν, τουτέστι τὰ ἐν Ἐλευσίῃ μυστήρια μνηθῆναι παρ-
 εσκεύασαν. Σημειῶν δεύτερον, ὅτι τὸ Περιτρεχούσης ἑταιρείας,
 σημαίνει τῆς κοινῆς καὶ ἐκ τοῦ προσυχόντος γινομένης φιλίας, παρα-
 πλησία μεταφορᾷ, ὡς περ' ἄν εἰ καὶ τῆς, Ἐκτριόδου, ἢ τριοδί-
 τιδος ἑταιρείας, ἔλεγε. Τρίτον, ἢ μᾶλλον πρῶτιζον πάντων, ὃ
 ἐστὶ σοὶ σημειωτέον· ἦν γὰρ ὁ Πλάτων ὀνομάζει Φιλοσοφίαν, ταύτην
 ὁ Πλούταρχος Παιδείαν εἶρηκε συνωνύμως, ὡς οὐ μᾶλλον δυνατόν
 ὃν παιδείας τυχεῖν δίχα φιλοσοφίας, ἢ ἐν ἡμέρᾳ εἶναι, μὴ φωτίζοντος
 τοῦ ἡλίου. Καὶ ἀναθεώρει ἐντεῦθεν τί βούλονται λέγειν ἐν ἡμῖν, οἱ
 παιδείαν μὲν ἐπαινοῦντες, τὴν φιλοσοφίαν δὲ ἐξωθεῖν τῆς Ἑλλάδος
 πειρώμενοι· ἢ γὰρ ἐπὶ τοσοῦτον ἤλκασαν μωρίας, ὡς μηδ' ἀντιφακόν-
 των ἑαυτῶν αἰσθάνεσθαι, ἢ κακῶς παιδευθεῖσιν ἑαυτοῖς συνειδότες,
 τὴν ἐξελέγξουσιν αὐτοὺς φιλοσοφίαν δεδῶσιν. — στ. 28, Ἦν καὶ λαμ-
 πρὸς κ. τ. λ.] Ἐκ ΔΓ προσέθηκα τὸ ὑπαρκτικὸν ῥήμα· ἀλλ' οὐδ' οὕτως
 ἔρρωται τὸ χωρίον, εἰ μὴ καὶ δεύτερον σύνδεσμον προσλάβαις, γρά-
 φων, Ἦν δὲ καὶ λαμπρὸς, ἢ χαίρειν ἑάσας ἐνθάδε τὸ ὑπαρκτι-
 κόν, ἐπὶ τέλους αὐτὸ ἀπαρεμφατικῶς προσθείης, Καὶ λαμπρὸς ἐν
 τοῖς ἀγῶσι καὶ διασσημος εἶναι.

ΣΕΛΙΔ. 177, στ. 6, Παρασκεύασε.] Ἐξ ΕΛ οἱ ΠΡ, ΑΓ, Παρ-
 εσκεύασε. — στ. 9, Ἰπ' αὐτοῦ.] ΔΓ, Ἰπ' αὐτοῦ — στ. 20, Παρ-
 σάδι.] Ἐπὶ τῆς σοῦς ἐνθάδε τοῦνομα, οὐκ ἐπὶ τοῦ νυμφικοῦ θηλάμου,
 ὃν καὶ Παρσόν ἀρσενικῶς (ὡς καὶ ἡ παρ' ἡμῖν συνήθεια) ἔλεγον.
 Δήλον δὲ ἐκ τῶν ἐχομένων. Πρὸς θάτερον πέρατι τῆς σοῦς.
 « Παστάδες (φησὶν Ἡσύχιος) παστοί, στοαί... καὶ τόποι ἔνθα ἐδεῖ-
 » πνον κ. τ. λ. » — Τῆς οἰκίας μόνος. ἘΧΩΝ πρὸς ἑαυτὸν τὴν
 δianoian.] Ἐξ ΗΛ καὶ ἡ στίξις καὶ ἡ τροπὴ τῆς μετοχῆς, ΑΓ,
 Τῆς οἰκίας, μόνος ὦν πρὸς ἑαυτὸν τὴν δianoian. Μόνος
 γὰρ καθέζεσθαι, ὃ μὴ μεθ' ἑτέρων καθεζόμενος, εἰκότως ἂν λέ-
 γοιτο, Μόνον δ' εἶναι πρὸς ἑαυτὸν τὴν δianoian, οὐκ οἶδα εἴ τις εἶρηκεν.
 Ἔστι δὲ τὸ, Ἐχω πρὸς ἑαυτὸν τὴν δianoian, παραπλήσιον
 οἷς ἐξῆς (§ 36, σελ. 212) ἐρεῖ Πλούταρχος περὶ Βρούτου, ἠνικάκακείνῳ,
 ὡς περ τῷ Δίῳνι, ἐγένετο φάσμα, Συλλογιζόμενός τι καὶ σκοπῶν
 » πρὸς ἑαυτὸν ». Καὶ ὅρα μὴ σε παρατρέψῃ ἡ τῶν δύο μεγάλων
 τούτων ἀνδρῶν, Δίῳνός τε φημί καὶ Βρούτου, πρὸς δὲ καὶ τοῦ χρηστοῦ

Πλούταρχου περί τὰ τοιαῦτα πίστις· οὐδέτερος γὰρ ἐκείνων εἶδεν ἄλλο
 θῶς τι, ἀλλ' ἰδεῖν ἐκάτερος ἔδοξε. Οἱ γὰρ πρὸς τὸ μαλαγγολικὸν ἀπο-
 νευσκυῖαν σώματος κράσιν ἔχοντες, εὐκίνητον ἔχουσι τὸ φανταστικόν
 τῆς ψυχῆς μέρος, ἄλλως τε καὶ ἐν τύχαις δεινῆς καὶ πολυμερίμοις
 ἐξετάζομενοι. Τοιοῦτους οὖν ὄντας τὴν φύσιν Διωνά τε καὶ Βροῦτον,
 ὡς ἐκ τῶν βίων αὐτῶν ἐστὶν ἀναλέξασθαι καὶ τὴν ψυχὴν ὑφ' ὁμοίας
 μερίμνης σαλευομένους, πρὸς δὲ καὶ ἐν καιροῖς βιοῦντας, ἥνικα φιλο-
 σοφία οὕτω τὴν τῶν αἰσθήσεων πίστιν ἐξηκριθῆκε, οὐ θαυμαστὸν καὶ
 φάσμασιν ἐνοχλεῖσθαι παραπλησίους. Τεκμήριον δὲ· οἷα γὰρ ἐκείνους
 ἰδεῖν ὁ χρηστὸς Πλούταρχος μετὰ σπουδῆς ἰστορεῖ, οὐδεὶς ἔτι περὶ τῶν
 τοιούτων λόγος παρά γε ταῖς ὑπὸ τῆς αἰεὶ τελειουμένης φιλοσοφίας
 καταλαμπομένοις ἔθνεσι. — στ. 26, Σαίρουσαν.] Λέγεται, Σαίρω,
 καὶ Σαρῶω, ἐξ οὗ ἡ συνήθεια ἔπλασε τὸ Σαρῶνω, συνώνυμον
 τοῦ Φλοκαλίω κατὰ συγκοπὴν ἀπὸ τοῦ Φιλοκαλίω (τὸ γὰρ Σκου-
 πέζω παρά τὸ τῶν Ἰταλῶν ἐστὶ Scopare, ὡσπερ καὶ ἡ Σκοῦπα,
 (Scopa) καὶ τὰ Σκουπίδια). «Σαίρει, κοσμεῖ, φιλοκαλεῖ, καλ-
 λύνει» φησὶν Ἡσύχιος· καὶ αὖτις, «Σαρῶ, κοσμίζω». Καὶ τοῦ
 μὲν Σαίρω, παράγωγον τὸ Σάρμα, ὁ σαϊρόμενος δηλονότι φορυτός·
 «Σάρματα, καλλύσματα, καὶ κόπρια» παρὰ τῷ αὐτῷ Λεξικογράφῳ.
 Τοῦ δὲ Σαρῶω, τὸ Σάρωμα. — Καλλύντρον.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ,
 Καλλύντρον. Ἐλέγετο καὶ Σάρων, καὶ Κόρηθρον, καὶ Κόρημα
 (παρὰ τὸ Κορέω τὸ θηλοῦν τὸ Σαίρω) «Σάρων, κάλλυντρον· Βιζάν-
 » τιοι», φησὶν Ἡσύχιος. Ἡμεῖς δὲ νῦν Φιλοκαλίαν, καὶ Φλοκα-
 λίαν, καὶ Σάρωμα· τούτῃ γὰρ οὐ μόνον τὸν σαϊρόμενον φορυτόν,
 ἀλλὰ καὶ τὸ σαῖρον ὄργανον σημαίνουμεν, παραπλησίον τι παθόντος
 καὶ τοῦ Κόρημα παρὰ τοῖς ἀρχαίοις· κάκεινο γὰρ, θεὸν τὸ κορού-
 μενον σημαίνειν διὰ γε τὴν ἐκ τῆς παραγωγῆς ἀναλογίαν, ἐπὶ τοῦ
 κορήθρου τέτακται (Ἀριστοφάν. Εἰρ. 58),

— ὦ Ζεῦ, τί ποτε δουλεύει ποιεῖν;

Κατάθου τὸ κόρημα· μὴ κόρει τὴν Ἑλλάδα.

— στ. 29, Μεθ' ἡμέρας θ' ὀλίγας.] Ἐξ ΕΔ προσέθηκον τὸν σύν-
 θετρον οἱ ΠΡ. — στ. 30, Μικρὰν ἐκ παιδιᾶς ἀρχήν.] ΠΡΔ, ΑΤ,
 Μικρὰν καὶ παιδιᾶν ἀπαρχήν, ΔΓ. Μικρὰν παιδικὴν ἀρ-
 χήν. Τὸ δὲ διὰ μικρὰν οὕτως αἰτίαν ἀφειδῆσαι τῆς ψυχῆς ἐν οὐδενὶ
 λόγῳ θέμιον τὸ λυπῆσαι τοὺς φύσαντας, ἰκανὸν καὶ καθ' ἑαυτὸ
 ἀναγῶγον καὶ ἐκδεχτημένου μαιρακίου ἤθους ἐλέγχει, εἰ καὶ μὴ

τοιούτου ὄντως γεγονέναι τοῦ Δίωνος τὸν υἱὸν ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τοῦ Κορυθαίου Νέπωτος. Ὁ γὰρ Διονύσιος ἐπιτήδεις ἐξεδιήτησεν αὐτὸν, τοῦ πατρὸς ἀποδημοῦντος, πόρους αὐτῇ καὶ πρὸ τῆς ἡθῆς εἰσάγων, καὶ πότους διηνεκεῖς παρασκευάζων, ὥστε μηδένα καιρὸν εἶναι τοῦ νῆφειν αὐτὸν, nam puero, priusquam pubes esset, scorta adducebantur; vino epulisque obruebatur, neque ullum tempus sobrio relinquebatur (Cornel. Nep. Dion. § 4). Μὴ φέρων οὖν ὁ Νεκύτικος, εἰς ὃν ὁ πατήρ ἐπακελθὼν ἐσπούδαζε μεταγαγεῖν αὐτὸν βίον, τοῦ κελῶς ζῆν τὸ αἰτχροῦς ἀποθνεῖν προσέλετο, Is usque eò vitæ statum commutatam ferre non potuit, postquam in patriam rediit pater (namque appositi erant custodes, qui eum a pristino victu deducerant), ut sese superiore parte ædium dejecerit, atque ita interierit (Cornel. ibid.). Διὸ καὶ Δίων, καλῶς ποιῶν, οὐκ ἐπένητε τοιούτου παιδὸς ἀπώλειαν· καὶ γὰρ, « Οὐδὲν ἐκπλαγέμεντα, τὸ μὲν σωματίον κελεῦσθαι τοῦ μεταλ- » λάξαντος ταῖς γυναιξὶ παραδοῦναι πρὸς τὴν νόμιμον ταφὴν, αὐτὸν » δὲ περὶ ὧν διεσκέπτετο μὴ παραλιπεῖν » ρησὶ Πλούταρχος ἀλλαχοῦ (Παραμυθ. πρὸς Ἀπολλων. § 33).

ΣΕΛΙΑ. 178, στ. 22, Ἀπόμνυσι.] Ἰτως, ἐνθάδε γοῦν, γραπτέον, Ε πόμνυσι, ἐπὶ τοῦ ἀπλῶς, Ὄμνυσι. — στ. 23, Ἀπομόσας.] Ἐνταῦθα μέντοι καλῶς ἔχει τὸ Ἀπομόσας· ἠρνεῖτο γὰρ ὁ Κάλλιππος δι' ὄρκου μήτ' ἐπιβουλεύσαι, μήτ' ἐπιβουλεύσειν Δίωμι. — στ. 24, Κουρείσις.] Ἡ αὐτὴ ἔοικεν εἶναι ἐορτὴ τὰ Κούρεια, τοῖς παρὰ τοῖς ἄλλοις καλουμένοις Θεσμοφορίαις· παρὰ τὴν Κόρην παῖδα τῆς Δήμητρος, τὴν καὶ Περσεφόνην. Διὸ καὶ, Κορείσις, γράφειν τινὲς παρήνεσαν, ὡς φέρεται παρὰ τῇ Σχολιαστῇ τοῦ Πινδάρου (Ὀλυμπ. ζ', 153).

ΣΕΛΙΑ. 179, στ. 4, Κατέχειν.] Ἄγχειν, γράφειν τις παρήνει τῶν ΠΡ. Ἰσως γραπτέον, Κατ' ἀγχειν. Τούτων δὲ θάτερον ἠρμάνευσε καὶ ὁ Α διὰ τοῦ estrang'ler. — στ. 11, Δεδιτόμενον.] Οὐκ ἐβρόσθαι τὴν λέξιν καὶ οἱ ΠΡ συνῆκαν· τίνα δ' ἀνθυποβαλεῖν ἐτέραν αὐτῇ χρῆ, ἄμεινον ἐπέχειν, ἢ ὁ παρήνεσέ τις, Πεπνιγμένον, ἀποδέχεσθαι. Οἱ μεταφρασταὶ ἠρομήνευσαν ὡς συνώνυμον τοῦ Δεδιτόματ' ἢ Ἐκπεπληγμένον· ἀλλ' ἄτοπον εἶναι τὸ θεῖος ἐπὶ τοῦ Δίωνος, ὄντος τε καὶ νομιζομένου τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων εἶναι, πρὸς οὓς εἰκότως ἂν τις ἐπιφθέγγετο τὸ (Ἰλιάδ. β', 190);

Δαιμόνι', οὐ σε ἔοικε, κακὸν ὡς, δειδίσσεσθαι.

Ἰσως ἄμεινον ἐφ' ἧς καὶ κατωτέρω (Γάλβ. § 13, σελ. 209) χρήσεται Πλούταρχος μεταβατικῆς ἐννοίας ἐκλαθεῖν τὸ Δεδιττόμενον, τουτέστι δι' ἀπειλῶν καὶ ἀνατάσεων ἐκφοβοῦντα τοὺς κρατοῦντας καὶ διαχρήσασθαι σπουδάζοντας αὐτόν· πλὴν εἰ μή τις εἰς τὸ Δεδειμένον μεταβαλεῖν προαιροῖτο.—στ. 14, Ὅπερ καὶ θρέψαι μᾶλλον παρεβάλλοντο κ. τ. λ.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ . . . Παρεβάλλοντο. Ὁ νοῦς, Ὅπερ μᾶλλον ἐτόλμησαν θρέψαι, διὰ τὸ εἶναι ἄρρον, ὡς τιμωρὸν τοῦ πατρὸς ἐσόμενον δηλονότι· ἢ, Ὅπερ τοσούτῳ μᾶλλον ἐτόλμησαν θρέψαι, ὅσῳ ἦττον ἐφοβοῦντο τὸν Κάλλιππον, θορυβούμενον ἤδη τοῖς πράγμασιν.—στ. 29, Τυρόκνηστιν.] Τυρόκνηστις ἐστὶν ἡ ἐν τῇ συνηθείᾳ καλουμένη Τυροξύτρα. Καὶ τοῦτο μὲν δῆλον· λείπεται δὲ μνητεῦσασθαι τί βουλούμενος, ἢ τί αἰνιττόμενος, ὁ Κάλλιππος τυροκνήστιδι παρείκαζε τὴν Κατάνην. Ὁ μὲν Ἀμιότος μεταφράτας *ipse à raper du fromage*, ὑπεσημειώσατο τῇ μεταφράσει, ὡς ἡ τυρόκνηστις συνωνυμὸν ἐστὶ τῇ Πατάνῃ ἣν οἱ ἰδιῶται Κατάνην, ὁμοίως τῷ τῆς πόλεως ὀνόματι ἐκάλου· ἐπαγόμενος καὶ μάστυρα τὸν Πολυθεύκην. Καὶ ὅτι μὲν Πολυθεύκης, τὸ μχειρικὸν σκεῦος τὴν Πατάνην, τὴν καὶ Πατάνιον, καὶ Πατέλλον (ἔθεν ἡ τῶν Ἰταλῶν Padella) καλουμένην, προφέρεσθαι καὶ Κατάνιον, κατὰ τὴν τῶν ἰδιωτῶν χρήσιν, λεγομένην, φησί, τοῦτο ἀκριβῶς ἐσημειώσατο ὁ Ἀμιότος· ὅτι θεὸς καὶ τυρόκνηστις ἐλέγετο ἡ Πατάνη, τοῦτο οὐθ' ὁ Πολυθεύκης εἴρηκεν, οὐθ' ὁ Ἀμιότος ἐτέρωθεν ἐπιστάσαστο.

ΣΕΛΙΑ. 180, στ. 5, Χρησαμένων ξιφιδίῳ κατὰ τύχην, ᾧ καὶ Δίωνα πληγῆναι φατίν.] Παρατιθέσθω καὶ διορθούσθω ἄμκ τὰ ἀλλοχοῦ Πλούταρχῳ (Περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Σ. βραδ. τιμωροῦ. § 8) εἰρημένα περὶ τῆς Καλλίππου καταστροφῆς· « Τὸ δ' ἐν καιρῷ καὶ τρόπῳ » προσήκοντι ΓΕΝΕΣΘΑΙ τὰς τιμωρίας, οὐ βέλτιον εἶναι τοῦ ταχύ » καὶ παραχρῆμα, ΝΟΜΙΖΕΙΝ; ΟἶΟΝ ἐστὶ τὸ κατὰ Κάλλιππον, ᾧ » ξιφιδίῳ φίλος εἶναι δοκῶν ἀπέκτεινε Δίωνα, τούτῳ πάλιν αὐτὸν ὑπὸ » τῶν φίλων ἀποθανεῖν ». Γράφε, Τὸ δ' ἐν καιρῷ καὶ τρόπῳ (ἴσ. γρ. τρόπῳ τῷ) προσήκοντι ΓΙΝΕΣΘΑΙ τὰς τιμωρίας οὐ βέλτιον εἶναι τοῦ ταχύ καὶ παραχρῆμα ΝΟΜΙΣΤΕΟΝ; ΟἶΟΝ ἐστὶ κ.τ.λ. ».

ΒΡΟΥΤΟΣ·

ΣΕΛΙΑ. 181, στ. 15, Ἄλκν.] Ἐξ ΕΔ, οἱ ΠΡ, Ψιλῶς. ΑΤ, Ἄλκν, δισσέως.—στ. 16, Μαιλίου.] Μαιλίου, γραπτέον εἶναι φησί τις τῶν ΠΡ.—στ. 24, Οἰκονόμου υἱὸν ὄντα Βρούτου.] Ὄντα υἱὸν

ἀνδρῶς, ὃς ἦν οἰκονόμος Βρούτου τοῦ παλαιοῦ, καὶ πρόγονος τοῦ νέου Βρούτου.—στ. 25, Εἰς ἄρχοντας.] Ἐξ ΕΛ, ΑΤ, Εἰς ἄρχοντα, —στ. 26, Ἐνηλικίους.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἐνηλικίους.

ΣΕΛΙΔ. 182, στ. 2, Καθ' αὐτόν.] Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ποσειδωνίου.—στ. 19, Διεξόθους.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ἐξόθους. Διεξοδοί, καὶ Διεξοδικοὶ λόγοι, καλοῦνται οἱ μακροὶ λόγοι. Ἐπιθιτὰ ἀλλαγῶ (Πλουτάρχ. Ε, σελ. 394) σημειωθέντα. — στ. 21, Παράσημος.] « Παράσημος, ἀδόκιμος. — Παράσημος ῥήτωρ. Δημοσθένης » ἐν τῷ Ἰπέρ Κτησιφῶντος. Ἐκ μεταφορᾶς εἴρηται ἀπὸ τῶν νομισμάτων, ἀκαλοῦσι Παράσημα, ὍΤΙ χαράττεται ὑπὸ τῶν ἀργυραμοιβῶν σημειῶ τινί, ὃ τὴν φαυλότητα δηλοῖ, ἐπειδὴ παρατετύπεται καὶ παρακεχάραιται.—Παράσημος ῥήτωρ, ὁ φαῦλος κ. τ. λ. », φησὶν ὁ Φώτιος ἐν τῷ Λεξικῷ ὅπου ἀντὶ τοῦ, Οἱ τοιοῦτοι (ἀνθ' οὗ παρ' Ἀρποκρατίωνι καὶ Σουίδα φέρεται, ἮΤΟΙ ὍΤΙ), γραπτέον ἀπλῶς, ὡς ἔγραψα, ὍΤΙ, ἢ γοῦν ΔΙΟΤΙ. — στ. 22, Οἶαν.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Οἶον. Ἴνα δὲ καὶ τὸν λόγον ἔχης τῆς διορθώσεως, ὑπονοεῖ καὶ ἀναπλήρου τοιαύτην τινὰ ἔλλειψιν· Ἐπιτηδεύων βραχυλογίαν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς, [τοιαύταις οὔσαις], οἶαν γράφει Περγαμηνοῖς...καὶ περὶ Παταρέων ἐτέρων.—στ. 30, Ἐξόν...ἔλθετε.] Εἰ μὲν οὕτω γράφεις, ἔσται ὁ νοῦς, Ἐν ᾧ ἔξεστι, ἢ, ἔως ἔτι ἔξεστι, ἔλθετε, εἰδὲ ἐξ ἧς παρήνεσαν ΔΓ τῶν ΠΡ τινές, Ἐξόν .. ἐλέσθαι, ἔτται τὸ, Ἐξόν, κατὰ χρῆσιν τοῦ παρακμάζοντος ἑλληνισμοῦ ἴσον τῷ, Ἐξεστι, ὥσπερ καὶ τὸ ἐν τῇ ἐπιστολῇ τοῦ Παύλου (Β, Κορίνθ. ιδ', 4), « Ἄ οὐκ ἐξόν ἀνθρώπων λαλῆσαι ».

ΣΕΛΙΔ. 183, στ. 6, Κανίδιον.] Ἐγραψα, Κανίδιον, ὡς φέρεται ἐν τῷ Κάτωνος βίῳ (Πλουτάρχ. Ε, σελ. 330), καὶ παρήνεσέ τις γράφειν κἀναῦθα τῶν ΠΡ, ΑΤ, Κανίνιον.—στ. 9, Ἐαυτὸν ἀναλαμβάνων.] Ὁ Βρούτος.—στ. 11, Ἀπερρίμμενον.] Ἡμελημένον, καταπεφρονημένον. Ἡ συνήθεια ἐπὶ τῆς αὐτῆς τροπικῆς σημασίας καὶ Ἀπορρίπτω, καὶ Ἀπορρήκτω, ἢ Ἀπορρήχυνω, λέγει, συγχέασα τὸ Ρίπτω καὶ Ρηγνύω, διὰ τὸ παρόμοιον καὶ συγγενές τῆς ἐννοίας. Οὐ γὰρ, ὡς ἂν τις ὑπολάβῃ παρὰ τὸ, Ἀπορρίπτω, παρέφθαρται τὸ Ἀπορρήκτω, ἀλλ' ἐσημαίνεται παρὰ τὸ, Ἀπορρήγνυω, τὸν αὐτὸν τρόπον, καθ' ὃν καὶ παρὰ τὸ Ἀποδεικνύω, τὸ Ἀποδείκτω καὶ Ἀποδείχυνω. Διὸ καὶ ὁ τὸν Ἠτύχιον ἀντιγράφας, ὑπὸ τῆς συνήθους φωνῆς παραχθεῖς, ἐχίασεν οὕτως τὰς δύο γλώσσας,

Ἀπορρήξας, ἀτιμάσας.

Ἀπορρίψας, ἀποκόψας.

θεῶν γράψαι,

Ἀπορρήξας, ἀποκόψας.

Ἀπορρίψας, ἀτιμάσας.

ὁ καὶ ἕτεροι πρὸ ἡμῶν συνῆκαν. Ἡ δὲ σύγχυσις ἐπὶ τοῦ παρακκμάζοντος ἑλληνισμοῦ γέγονε, διὰ τὸ, ὡσπερ ἔφη, προτόμοιον τῆς ἐνούσιος· οὐδὲν γὰρ ἕτερόν ἐστι τὸ Ῥηγνύω, τὸ σημαῖνον τὸ καταβάλλω, ἢ τὸ μετὰ βίαις ῥίπτω. Τεκμήριον δὲ· καὶ γὰρ καὶ, «Ῥίψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον» καὶ, «Ῥήρῃξεν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον» εἶρηκεν ὁ αὐτὸς Εὐαγγελιστής. (Λουκ. δ', 35, καὶ θ', 42). — στ. 13, Σχολαστής.] Περὶ λόγους καὶ φιλοσοφίαν σχολάζων. — στ. 14, Συντείνας ἐκυτόν.] Παρορμήσας καὶ προθυμοποιήσας ἐκυτόν. — στ. 15, Ἐξαργυρισθείσης.] Πωληθείσης. — στ. 22, Τῆς τοῦ Καίσαρος.] ΠΡΔ ἢ προσθήκη τοῦ πρώτου ἄρθρου. ΣΕΛΙΔ. 184, στ. 4, Πρὸ τῆς μεγάλης.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Πρὸ τῆς ἄλλης μεγάλης. — στ. 5, Στρατοπεδευόντων.] ΔΓ, Ἐς ρατοπεδευότων. — στ. 13, Παρασχόντα.] Ἐκυτόν δηλαδὴ.

ΣΕΛΙΔ. 185, στ. 3, Ἐλαθεν ὁ Βροῦτος κατὰ πύλας, πρὸς τόπον ἐλώδη καὶ μεζὸν ὑδάτων καὶ καλάμου φερούσας, ἐξελθὼν, καὶ διὰ νυκτὸς ἀποσωθεὶς εἰς Λάρισσαν.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Ἐλαθεν ὁ Βροῦτος κατὰ πύλας ἘΡΧΕΣΘΑΙ πρὸς τόπον ἐλώδη καὶ μεζὸν ὑδάτων καὶ καλάμου φερούσας. Ἐξελθὼν ΔΕ καὶ διὰ νυκτὸς ἀποσωθεὶς εἰς Λάρισσαν. Τῇ περιαιρέσει τοῦ ἀπαρεμφάτου καὶ τοῦ συνδέσμου, καὶ τῇ ἀλλοιώσει τῆς ζίξεως, ἐξ ἀσυνέτου συνετὸν ἀπειργάσθαι μοι δοκῶ τὸ χωρίον. Ἡ συνάρτησις ἐστίν, Ἐλαθεν ὁ Βροῦτος ἐξελθὼν κατὰ πύλας, φερούσας πρὸς τόπον... καὶ ἀποσωθεὶς διὰ νυκτὸς εἰς Λάρισσαν. — στ. 15, Καὶ δὴ καὶ τῶ τῶν Νικαίων βασιλεῖ κ.τ.λ.] ΔΓ, Καὶ δὴ καὶ τῶ τῶν Νικαίων βασιλεῖ. Εἰκότως οἱ ΠΡ, ἢ γραφένω ἀδελφία, ἢ αὐτοῦ Πλουτάρχου μνήμης ἀμαρτία, ἐψεῦσθαι τὸ χωρίον ὑπέλαβον. Τῶ μὲν γὰρ τῶν Λιβύων βασιλεῖ οὐδαμοῦ τῆς ἱστορίας συνηγορηκῶς ὁ Βροῦτος φαίνεται· Διοτάρῳ δὲ, τῶ Γαλατῶν τετράρχῃ, συνηγορησθαι αὐτὸν ἐπὶ Καίσαρος ἐν Νικαίᾳ διαδρῆθην ἔγραψε Κικέρων ἐν τῇ πρὸς Ἀττικὸν Ἐπιστολῇ (Epistol. ad. Attic. XIV, 1). Διὸ καὶ διορθοῦν ἐπεχείρησέ τις τῶν ΠΡ οὕτως τὴν γραφήν, Καὶ Δηϊοτάρῳ, ἐν Νικαίᾳ ὄν, βασιλεῖ προη-

γορῶν. Ἡμῖν δ' ἀποχρώντως διορθῶσθαι τὸ χωρίον ἠγούμεθα, εἴ τις γράφοι, Καὶ δὴ καὶ τῶ τῶν Γαλατῶν βασιλεῖ· οὔτε γὰρ τοῦ βασιλείως, οὔτε τοῦ τόπου τῆς συνηγορίας, τοῦνομα ἀναγκάσιως ἔχει τοῖς λεγομένοις ἐνεῖναι.

ΣΕΛΙΔ. 186, στ. 8, Ἡ Βροῦτος.] ΠΡΑ, ΑΤ, Ὁ Βροῦτος. — στ. 19, Δι' ἦν .. ὧν ἀπέτυχε.] Γραπτέον, ἦ, Δι' ἄ ... ὧν ἀπέτυχε, ὡς ἔδοξε τινὶ τῶν ΠΡ, ἦ, Δι' ἦν... ἦς ἀπέτυχε.—στ. 28, Ἐκτέμνοντα.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἐκτείνοντα.

ΣΕΛΙΔ. 187. στ. 7, Τί δ' οὐκ ἂν ἡμῖν δοκεῖ κ. τ. λ.] Ἐπιθετὸν τὸν βίον τοῦ Καίσαρος (§ 62, Πλουτάρχ. Δ, σελ. 320.)

ΣΕΛΙΔ. 188, στ. 2, Κουδύλους.] Κόνδυλοι λέγονται τὰ διεληφτότα τοὺς δακτύλους τῆς χειρὸς ὡςέα, καὶ ἄ γίνεται ἡ κάμψις, συστελλομένης πρὸς ἑαυτὴν τῆς χειρὸς· τὰ δὲ μεταξὺ τῶν Κουδύλων διαστήματα, Φάλαγγες ὀνομάζονται. Πρῶτά τούτους, Κόνδυλοι ἐκλήθησαν καὶ αἱ συνεστραμμένη τῇ χειρὶ ἐντριβόμεναι πληγαὶ, ἃς ἡ παρ' ἡμῖν συνήθεια Γρόνθους, ἢ Φηλυκῶς Γρονθίας, ὡσπερ καὶ τὸ Κουδυλίζω, Γρονθίζω ἢ Γρονθοκοπῶ, καλεῖ. Ἐπεὶ δὲ καὶ οἱ κάλαμοι διεληφμένοι πεφύκασιν τοῖς κλουμένοις γόνασι, καὶ μεσογονατίοις, ὧν τὰ μὲν ἀναλογεῖ τοῖς κονδύλοις, τὰ δὲ ταῖς φάλαγγι, τὰ μεσογονάτια, ἐκ τῆς ὁμοιότητος ὀρμηθεῖσα ἢ συνήθεια, Κονδύλιον (χυδ. Κοντίλιον) ὠνόμασε καὶ τὸν ἐπιτήθειον εἰς βιβλιογραφίαν κάλαμον. Τὸ δὲ Κουδυλίζω (χυδ. Κουτιλιζω) παρ' ἡμῖν οὔτε ἐπὶ τοῦ Κουδύλους ἐντριβῶ, ὡς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, τέπκται, οὔτ', ὡσπερ ἂν τις ἐξ ἀναλογίας εἰκάσειε, τὸ διὰ Κονδυλίου γράφω σημαίνει, ἀλλὰ τὸ δονοῦμαι καὶ παραφέρομαι δηλοῖ, μετενεχθὲν ἀπὸ τοῦ Κουδύλιου, τουτέστι τοῦ καλάμου, ὃς διὰ τὸ εὔσειστον καὶ Δόναξ ἐκαλεῖτο.—στ. 8, Τὸ στόμα.] Τὸ πρόσωπον. Μετέφρασε Πλούταρχος κατὰ λέξιν τὸ Ῥωμαϊκόν, os, ὃ σημαίνει στόμα, καὶ κατὰ συνεκδοχὴν πρόσωπον· ἧς συνεκδοχῆς παραδείγματά ἐστιν ἀναλέξασθαι καὶ ἐκ τῶν παρ' Ἑλλήσι δοκίμων λογογράφων. — στ. 12, Βροῦτος, τοῦ καταλύσαντος.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Βροῦτου, καὶ καταλύσαντος. — στ. 13, Εἶθε νῦν ἦν.] ΠΡΑ, ΑΤ, Εἶθε νῦν ἦ. ΔΓ (συνάδουσα τῷ Α), Εἶθε νῦν ἦς. — Ὄφελε νῦν ζῆν.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ὄφελε ζῆν. Παρὰ δὲ Σουετωνίῳ (Sueton. I. Cæs. cap. 80) Ὄφελε ζῆν, utinam viveres! — στ. 25, Αὐτῷ τῷ παρεῖναι.], Διὰ τῆς αὐτοῦ παρουσίας.

ΣΕΛΙΔ. 189, στ. 1, Παρεῖναι.] Παρῶν εὐρεθῆναι. Ἴσως μέντοι

γραπτόν, Παριέναι, τούτέστι παραγενήσεσθαι.—στ. 2, Καθήσοιεν.] ΠΡΔ (παρά τὸ Καθήμι), ΑΤ, Καθίσοιεν.—στ. 3, Παριέναι.] Παραγενήσεσθαι. Τυπογραφικῶς ἡμαρτήθη ὧδε τὸ, Παρεῖναι.—στ. 16, Γάιος Λιγάριος.] Γραπτόν φασὶν εἰκότως οἱ ΠΡ, Κόιντος Λιγάριος, καθὰ φέρεται ἐν τῷ Βίῳ Κικέρωνος (§ 39, Πλουτάρχ. Ε, σελ. 265).—στ. 25, Ἄνεκκοῦντο.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Ἄνεκκοῦνω-
νοῦντο.

ΣΕΛΙΔ. 190, στ. 3, Στατίλιον.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Στάλλιου.—στ. 13, Ρέκτην.] Παρέβαλε τούτο τῷ Ὀμηρικῷ (Ἰλιάδ. ι, 443), Πρηκτῆρα ἔργων, ὁ ἡμέτερος Πόρτος. Ἔστι δὲ παρά τὸ Ρέξω τὸ πράττω.

ΣΕΛΙΔ. 191, στ. 6, Κόρην οὔσαν ἔτι.] Νέαν οὔσαν ἔτι.—στ. 7, Βίβλος.] Ἐξ ΗΔ (ὡς καὶ ἀλλαχοῦ πολλαχοῦ), ΑΤ, Βύβλος.—Ἄπομνημονεμάτων Βρούτου.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἀπομνημόνευμα τῶν Βρούτου.—στ. 8, Φιλόσοφος... καὶ μεστὴ φρονήματος νοῦν ἔχοντος.] Ἔστι γὰρ καὶ φρόνημα νοῦν οὐκ ἔχον, ἢ μᾶλλον ἐκ πολλῆς ἀνοίας ἀποτικτόμενον· οἶν τῶν ἀφιλοσόφου παιδείας τετυχηκότων.—στ. 15, Νεανικῆς.] Σφοδράς.—στ. 26, Ἐμοὶ δὲ καὶ τὸ Κάτωνος... καὶ τὸ Βρούτου.] Οὐκ ἀπιθάνως παρήνεσέ τις τῶν ΠΡ γράφειν, Ἐμοὶ δὲ καὶ τῷ Κάτωνος... καὶ τῷ Βρούτου, τούτέστιν, ἐμοὶ δὲ ἡ ἀγαθὴ τροφή πρόσεστι τῷ εἶναι Κάτωνος Συγατέρα καὶ τῷ εἶναι Βρούτου γυναῖκα. Μακρῷ δὲ μὴ πιθανώτερου δεῖεὶ τὸ γράφειν ἅπαξ παραλαβόντι τὴν δοτικὴν καὶ περιελόντα τὸν ἕτερον τῶν συνδέσμων, Ἐμοὶ δὲ τῷ Κάτωνος... καὶ τὸ Βρούτου, ἔν ἧ ὁ νοῦς, Ἐμοὶ δὲ πρὸς τῷ εἶναι Συγατέρα Κάτωνος, τοῦ μεταδόντος μοι τροφῆς ἀγαθῆς, πρόσεστι καὶ τὸ Βρούτου εἶναι γυναῖκα.

ΣΑΛΙΔ. 192, στ. 1, Κατορθοῦντα.] Ἄμεινον ἂν ἐγράφετο, Κατορθοῦντι, καθὰ καὶ ἕτεροι πρὸ ἡμῶν ἐσημειώσαντο.—στ. 9, Μία.] ΠΡΔ (συνάδουσα τῷ Α), ΑΤ, Μίαν.—στ. 11, Στησαμένης.] ΔΓ, Ψηφισαμένης.—στ. 21, Τὸ...παρὰ τὰ θεινὰ καθεστηκός.] Ἐξ ΗΔ ἡ τροπὴ τῆς, Περὶ, εἰς τὴν Παρά· ἔστι δὲ τοῦναντίον, ᾧ ἀλλαχοῦ Πλούταρχος (Πελοπ. καὶ Μαρκελ. συγκρ. Μέρ. Β, σελ. 236 εἰρηκε), τῷ Παρὰ τὰ θεινὰ ἐξίσταντι τὸν λογισμὸν ἐνθουσιασμῷ.—στ. 23, Πολλοῖς.] Ἐκ ΔΓ, οἱ ΠΡ, ΑΤ, Πολλοί.—στ. 28, Μαρτυρόμενος.] ΠΡΔ, ΑΤ, Μαρτυρούμενος.

ΣΕΛΙΔ. 193, στ. 8, Πόθεν γ' ἔφη.] Περιττόν εἶναι φησὶν ὁ τὸν Βίον τοῦ Βρούτου ἐκθεῖς οὐ πρὸ πολλοῦ Φαβρίκιος τὸν Γε' σύνδεσμον

— στ. 21, 'Εξήπτουσα.] 'Εκπηθῶσα. — στ. 28, Τοῦ χρόνου μῆκος λαμβάνοντος.] Ἡ συνήθεια οἶδε μὲν καὶ τὸ, Ὁ Καιρὸς λαμβάνει μᾶκροσ, ἀσπάζεται δὲ μᾶλλον τὸ, Ὁ Καιρὸς ὑπάγει εἰς μᾶκροσ. Ὅτι δὲ καὶ τὸ Μᾶκροσ τῆσ Ἑλλήνων ἐστὶ φωνῆσ, σημειωται ἀλλαχοῦ (Ἡλιοδόρ. Β, σελ. 132).

ΣΕΛΙΑ. 194, στ. 21, Σπουδῆν.] 'Εξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Σπουδῆ.

ΣΕΛΙΑ. 195, στ. 1, Τρεβώνιος.] Ἰδε τὰ σημειωθέντα ἐν τῷ Καίσαροσ βίῳ (§ 66, Πλουτάρχ. Δ, σελ. 499). — στ. 3, Ὑπεξάνεστη.] Τὸ ἐν τῇ συνθεσίᾳ λεγόμενον, Ἐπροσηκόθη, παρά τὸ Προσηκόνομαι, ἢ μᾶλλον Προσηκόνομαι ἔστι γὰρ πρὸσ ἐπερχόμενον τινα σηκόνομαι, οἷόν ἐστι τὸ συνώνυμον Ἑλληνικώτερον, Προσεγεύρομαι, ὅπερ ἦν ἐν χρήσει κατὰ τὴν πεντεκαιδεκάτην ἑκατονταετηριδα (καὶ ἴσως ἔστιν ἔτι που τῆσ Ἑλλάδοσ), καθά δηλοῖ, ὁ τῆσ ἐπιγραφομένησ, Ἀπολλωνίου τοῦ ἐν Τύρω, μυθιστορίας ποιητήσ.

Καὶ ὄλοι τῆσ προσεγέρθησαν, καὶ διδουσίη τῆσ τόπον.

—στ. 4, Προβάλλοντες.] Ἰσως γρ. Προβαλόυτες. — στ. 13, Ἑλληνιστὶ τὸν ἀδελφὸν προταγορεύσας.] Σημειούσθων τὰ ταῖσ ἐπισημαῖσ σχολάζοντα Ἑλληνικά μειράκια τὸν Ῥωμαῖον Ἑλληνιστὶ διαλεγόμενον ἐν καιροῖσ τοιούτοισ καὶ πάθει τηλικούτοισ, ἐν οἷσ ὁ λογισμὸσ ἀπὸ τῶν ἀλλοτριῶν αὐτομάτω τινὶ φορᾷ συνθεῖται πρὸσ τὰ οἰκεῖα, καὶ οὐκ ἀπὸ τούτων πρὸσ τὰλλότρια, ὡσ τεκμήριον ἧσ εἶχον Ῥωμαῖοι σπουδῆσ περὶ τὴν τῶν Ἑλλήνων φωνήν· καὶ φευγέτωσαν τῆσ προγονικῆσ γλώσσησ τὴν καταφρόνησιν, ὡσ βαναυσικῆσ ἀναισθησίσ σημεῖον. — στ. 15, Ὡσ εἶδε Βρούτου... τὴν κέραλην ἐγκαλυψάμενοσ κ.τ.λ.] Ὁ δὲ Σουετώνιοσ ἰσορηκενάι τινάσ φησίν, ὅτι Καῖσαρ, ὡσ εἶδε Βρούτου ἐπιόντα, θειοπαθήσας, ἐπέπληξεν αὐτῷ, Ἑλληνικοῖσ χρησάμενοσ ῥήμασι, τὴν μετὰ τῶν συνωμοτῶν ἀναστροφὴν. *Etsi tradiderunt quidam, M. Bruto irruenti dixisse, Καὶ σὺ εἰ ἐκεῖνον, καὶ σὺ τέκνον;* (Sueton. Cæsar. cap. 82).

ΣΕΛΙΑ. 196, στ. 4, Ὑποθείσ.] Ἰσ. γρ. Ὑποτιθείσ. — στ. 6, Καὶ συνεφάψεσθαι.] Περιγραφπτέοσ ἔδοξέ μοι εἶναι ὁ σύνδεσμοσ, ἄλλοσ τε καὶ λείπων ἐν τινὶ τῶν ἀρχαῖων ἐκδόσεω, καὶ παραλειφθείσ ὑπὸ τῶν μεταφραστῶν. — στ. 13, Ἀέ πλείονα.] προσθεῖναι δεῖν ἔγνωσ τὴν ἀντωνυμίαν, ἢ ἐξέφρασε καὶ ὁ Α. — στ. 23, Μεγάδες.] Ἀντιδιεστλημένωσ πρὸσ τοὺσ ἐπιλέκτουσ καὶ καθαροὺσ πολίτασ· οἱ γὰρ Μεγάδες, διὰ τὸ σύγκλυθεσ εἶναι, τουτέστι ἄλλοι ἄλλοθεν συνερόρηκότεσ, ξείνοι τε καὶ ἄγνωστοι ἀλλήλοισ, τοῦ μετ' αἰδοῦσ καὶ κοσμίωσ βιοῦν

ἀπεξένωνται. Διὸ καὶ Πλούταρχος ἀλλαχοῦ (Συμποσιακ. Γ, 1) μετὰ τοῦ Σύγκλυδες συνέταξε τὴν λέξιν· «Καθάπερ ἐν πόλει μιγάδων» καὶ συγκλύδων ἀνθρώπων πλῆθος οὐ ραδίως μίαν, οὐδ' ὁμοπα-» θούσαν ἴσχουσαι κατάρταται, ἀλλ' ἐκάστη πρὸς τὸ οἰκεῖον ἀντιταί-» νουσα, καὶ δυσσύμβυτος οὔσα πρὸς τὸ ἀλλόφυλον». Κατὰ τὸν Πύσιον, «Μιγάδες, τὸ ἐκ πολλῶν ἄθροισμα ξένων». Ὁ δὲ παρ-» ακμάζων Ἕλλητισμὸς ἔταξε τὴν λέξιν ἐπὶ τῶν κοινοβίων, καθὰ φέρεται ἐν τῷ Λεξικῷ τοῦ Κυρίλλου· «Μιγάς, τὸ κοινοβιον, τὸ μοναττήριον·» καὶ Μιγάδες, οἱ ἐν κοινοβίοις ζῶντες, ἦτοι τὸ ἐκ πολλῶν ἀδιο-» ρίστως ἄθροισμα· ἐκ τοῦ Μίγω». Ἡ συνήθεια ἐπ' οὐδέτερας ἐννοίας εἶδε τὸ Μιγάδες· ἔχει δ' ἀντ' αὐτοῦ τὸ μήπω καταχωρισθὲν ἐν τοῖς ἡμετέροις Λεξικοῖς (εἴ γε Λεξικά χρή καλεῖν ὅπως τὰ πενίαν λέξεων τῆς γλώσσης καταφρονούμενα) τὸ οὐδέτερον Μιγάδιον, τὸ σημαῖνον, μίγμα ἐτερογενῶν καρπῶν ἀθημητρικῶν, εἰς τὴν αὐτὴν καταβαλλόμενον ἄρουρον, ὅπερ οἱ μὲν Γάλλοι Méteil, οἱ δὲ Ἴσπανοὶ Mestura (κατὰ λέξιν τὸ ἡμέτερον Μιγάδιον ἐρμηνεύοντες) ὀνομάζουσι, οἱ Γερμανοὶ δὲ Mischkorn ἢ Mischgetreide, τουτέστι Σπερμομίξιαν, ἢ Σιτομίξιαν.

ΣΕΛΙΔ. 197, στ. 14, [Τῶν περὶ Βροῦτον ἦσαν ἔπαινοι Τῶν παρόντων.] Τοῦτο οὕτως ἠρμήνευσαν οἱ μεταφράσταί, ὥσπερ ἂν εἰ ἔλειπε τὸ δεύτερον ἄθροον, Παρόντες οἱ περὶ Βροῦτον ἐπὶ ἠνέθησαν. Τῶν δὲ πρὸ ἡμῶν ἐκδοτῶν τις ἐξέλαβεν ἐπὶ τοῦ, Οἱ περὶ Βροῦτον ἐπὶ ἠνέθησαν ὑπὲρ τῶν παρόντων, τουτέστι, ἕνεκα τῶν τότε γεγονότων καὶ παρόντων πραγμάτων. Ἐκδεξαίμην ἂν ἔγωγες μᾶλλον, ἐπὶ τοῦ, Οἱ περὶ Βροῦτον ἐπὶ ἠνέθησαν ὑπὸ τῶν παρόντων. — στ. 18, [Τὴν περὶ τὸν Ἡριδανὸν Γαλατίαν.] Ἡ αὐτὴ, ἦν Πλούταρχος ἀλλαχοῦ (Καίσαρ. § 20, καὶ 32, Δ, σελ. 283 καὶ 295) Γαλατίαν τὴν περὶ Πάδον, καὶ Γαλατίαν τὴν ἐν τῷ Ἄλπεων ὀνομάζει· Ἡριδανὸν γὰρ ἐκάλουον Ἕλληνες τὸν τοῖς Ῥωμαίοις πάλαι Πάδον (Padus) νῦν δὲ τοῖς Ἰταλοῖς Ροκαλούμενον ποταμῶν. — στ. 25, [Ἐπιτειχίσαι.] Ἐξ ΔΓ; ΑΤ; Ἐπιτειχίσαις.

ΣΕΛΙΔ. 198, στ. 6, [Καὶ τῶν τραυμάτων τὸ πλῆθος.] Εἵκοσι καὶ τρισὶ πληγαῖς τρωθῆναι τὸν Καίσαρα φησὶ Σουετώνιος tribus et viginti plagis confossus est (Sueton. Caesar cap. 82) — στ. 12, [Καθηγίζον.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Καθηγιάζον. Τούτῳ μόνῳ Πλουτάρχου τῷ χωρίῳ Στέφανος ἐν τῷ Θεσαυρῷ (Τόμ. Α, σελ. 125) ἐχρήσατο μαρτυρίῃ, εἰς πίσωσιν τοῦ Καθηγιάζω. Ἄλλ' ἐπειδὴ Πλούταρχος

ἐν τῷ Ἀντωνίου βίῳ (§ 14, ἀνωτέρ. σελ. 65), τὸν αὐτὸν τοῦτον καθ' ἑαυτὸν τοῦ Καίσαρος νεκροῦ διηγούμενος, τῷ συνήθει καὶ τετραμμένῳ Καθ' ἑαυτὸν, καὶ οὐ τῷ μοναδικῷ Καθ' ἑαυτὸν κέχρηται, καὶ ἐνθάδε δεῖν ἐγγὺν γράφειν Καθ' ἑαυτὸν, ὅ ἐστι κατέκλιον, ὡς αὐτὸς ἐν τῷ Βίῳ Καίσαρος (§ 68, Πλουτάρχ. Δ, σελ. 326) ἐξηγίστατο. —στ. 15, Περραγμένοι.] Ὀπλισμένοι. α Φραξάμενος, κλείτας, ὁ « πλισάμενος » φησὶν Ἠτύχιος. Ὡσπερ καὶ Ἄφρακτος ὁ ἀνεκλος, παρὰ τῷ Ἀριστοφάνει (Θεσμ. 530),

μή τι προσπέτη

Ἰμὶν ἀρράκτοις πρᾶγμα δεῖνόν καὶ μέγα.

—στ. 16, Ποιητικῶς.] Γράφειν τινὲς προήχθησαν Πολιτικός. Οὐ μετακινήτεον μέντοι τὴν γραφήν· καὶ ἀλλοχόθεν γὰρ δήλου σπουδᾶται περὶ τὴν ποίησιν τὸν διὰ τὴν ὁμωνυμίαν φανευθέντα τοῦτον Κίωνα. Ὁ δὲ Αὐλὸς Γέλλιος καὶ στίχους δύο παρέθετο τοῦ ποιητοῦ Κίωνα ἐν ταῖς Ἀττικαῖς νυξί (A Gell. Noct Attic. lib. XIX, cap. 9 et 13). —στ. 25, Ὀφθῆναι.] Ἡ περιαιρετέον τοῦ χωρίου τὸ εἰς μηδὲν χρησιμὸν ἀπαρέμφατον τοῦτο, ἢ, ὡς ἔδοξέ τῳ τῶν ΠΡ, εἰς τὸ, εἶναι, τρεπτέον.

ΣΕΛΙΔ. 199, στ. 1, Ἐν πλίθεσι ΦΟΡᾶΣ ἈΣΤΑΘΜΗΤΟΥΣ καὶ ταχείας φερομένους.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, ΦΟΡᾶΣ ἈΣΤΑΘΜΗΤΟΥ. Οἱ ΠΡ ἑτέραν διόρθωσιν προέβουλον γράφειν, Ἐν πλίθεσι φοραῖς ἀσταθμοῖς καὶ ταχείαις φερομένοις, μηδὲν δέον· τὸ γὰρ δι' ὀλίγων γινόμενον μάτην διὰ πολλῶν γίνεται. —στ. 8, Ἰπὸ Καίσαρος ἐστρατευμένων.] Τῶν ἀντιγραφέων μᾶλλον ἀν' ὠρίστην ἀμαρτίαν ἢ Πλουτάρχου ἀμέλειαν, τὴν φράσιν, Ἰπὸ Καίσαρος ἐστρατευμένων (ἀντὶ τῆς χρηστοτέρας, Ἰπὸ Καίσαρι ἐστρατευμένων ἢ γοῦν, Μετὰ Καίσαρος ἐστρατευμένων, καθάπερ ἔγρασέ που Πολύβιος), εἰ μὴ καὶ δευτέρον ἐν τῷ τέλει τῆς παρουσίας σελίδος, ὡσαύτως ἐλέγετο. —στ. 9, Κατ' ὀλίγους.] ΔΓ, Κατ' ὀλίγον. —στ. 15, Ἐνέτυχε.] Ἐσύντυχε, λέγει ἡ συνήθεια, ἐπὶ τῆς αὐτῆς σημασίας τοῦ διελέχθη. —στ. 17, Ἑλλήνων γὰρ οὐδένα βιασθῆναι προσήκειν.] Σημειώσαι τὴν περὶ τοὺς Ἕλληνας φιλόσοφον καὶ φιλόσοφον τοῦ Βρούτου σπουδὴν, ἀντικειμένην ἐκ διαμέτρου τῷ ἀνωτέρῳ (σελ. 380) σημειωθείσῃ Ἀντωνίου καὶ τῶν πλείστων αὐτοῦ πολιτῶν ἀπηνεία. —στ. 22, Γράμματι.] Ἰσον ἐνθάδε τῷ Διαθήκῃ. —στ. 29, Ἰπὸ Καίσαρος ἐστρατευμένων.] ΠΡΑ, ΑΤ, Ἰπὸ Καίσαρος ἐστρατευομένων. Ὀποτέρως

δὲ γράφοις, ὡσαύτως ἔσται καινῶς περιγραφόμενον, ὡσπερ καὶ τὸ μικρὸν ἀνωτέρω σημειωθέν.

ΣΕΛΙΔ. 200. στ. 1, Γράφων, ὡς οὐ δεσπότην... δουλείας αἴρειν φιλανθρώπου.] Φέρεται ταῦτα ἐν τῇ πρὸς Κικέρωνα τοῦ Βρούτου ἐπιστολῇ, τοῖςδε τοῖς ῥήμασι· quod pulcherime fecisti, ac facis in Antonio, vide ne convertatur a laude maximi animi ad opinionem formidinis. Nam si Octavius tibi placet. a quo de nostra salute petendum sit: non dominum fugisse, sed amicio-rem quaesisse videberis, τουτέστιν, Ὅρα μὴ θειλίᾳ μᾶλλον, ἢ ψυχῆς ῥώμῃ δόξης ἐργάζεσθαι ἅπαννυ καλῶς κατ' Ἀντωνίου διατελεῖς ἐργαζόμενος· εἰ γὰρ οὕτως εὐδοκεῖς Ὀκταουίῳ, ὥστε παρ' ἐκείνου τὸ σώζειν ἡμᾶς αἰτεῖσθαι, οὐ δεσπότην φεύγων, ἀλλὰ δεσπότην εὐνοώτερον ζητῶν ἐλεγχθεῖσθαι. Τούτοις περαπλήσια γράφει καὶ πρὸς τὸν Ἀττικὸν περὶ Κικέρωνος ὁ Βρούτος, ut jam ista, quae facit, non dominationem, sed dominum Antonium timentis sint, Ὡσθ' ἃ πράττει πρὸς ἀνδρὸς εἶναι οὐ δεσποτείαν, ἀλλὰ δεσπότην Ἀντωνίου, φοβουμένου.—στ. 3, Γράφων... ὡς χρηστός ἐστὶ Καῖσαρ.] Ἐν τῇ πρὸς Βρούτον ἐπιστολῇ ἔγραψε τοῦτο Κικέρων· Caesaris vero pueri mirifica indoles virtutis, Ὁ δὲ νέος Καῖσαρ θαυμαστὸν ὅσον εἰς ἀρετὴν πέφυκε.—στ. 5, Οὐδὲ πρᾶτος δεσπότης ὑπέμενον.] Οὐκ ἀπῆλλαται τὸ χωρίον ὑποψίας. Βρούτος μὲν γὰρ ἐν τῇ πρὸς Ἀττικὸν ἐπιστολῇ, dominum ne parentem quidem majores nostri voluerunt esse φησί, τὰ περὶ Ταρκύνιον αἰνιττόμενος· καὶ δηλῶν ὅτι τοῦτο τῶν Βρούτων λεχθέντων τὸ μέρος ἐκφράσκει Πλούταρχος ἠθουλήθη. Μήποτε οὖν ἢ αὐτὸς μὴ νοήσας ἀκριβῶς, ἢ ὁ ἀντιγράφας πλανηθεὶς οὕτως ἔγραψεν, ἀντὶ τοῦ, Οὐδὲ πατέρας δεσπότης ὑπέμενον. Εἰκὸς γὰρ τὸ Πατέρας, εἰς τὸ, Πράς ἔθει γραφικῶ συντεμνόμενον, πὸ μὴ προσέ-χοντος ἀντιγραφῆως σαγκεχύσθαι τῷ Πράους.—στ. 8, Κινδυνώδη.] Ἰσ. γρ. Κίνδυνον.—στ. 9, Τοῦ δ' Ἀντωνίου κ. τ. λ.] ΠΡΔ, ΑΓ, Τὸν δ' Ἀντωνιον. Δῆλον δὲ γενικῆς δεῖν ἐνθάδε πτώσεως ἕκ τε τῆς τοῦ λόγου συνεπίεας, καὶ ἐξ ὧν φησιν αὐτὸς Βρούτος, ἐν τῇ πρὸς Ἀττικὸν ἐπιστολῇ περὶ τοῦ Κικέρωνος. Quid hoc mihi prodest, si merces Antonii oppressi poscitur in Antonii locum successio? τουτέστι, Τί μοι πλέον ἕκ τούτου, εἰ τῆς Ἀντωνίου καταλύσεως μισθὸς αἰτεῖται, τὸ διάδοχον Ἀντωνίου ἕτερον ἀναδειχθῆναι;—στ. 20, Διάθεσις.] ΔΓ (ἢ μᾶλλον ἐξήγησις), Ὑπόθεσις. Οἷς ἀνωτέρω (σελ. 334) ἐσημειώσαμεθα περὶ τῆς λέξεως προσσημειωτέον καὶ ταῦτα, ὅτι Γραφή,

Εἰκόνων καὶ Διαθέσεις τῶν συνουμένων εἰσὶν ὀνομάτων, καθ' ὃ καὶ τὰ τρία ἔργον γεγραμμένον ὑπὸ ζωγράφου σημαίνει. Διαφέρουσι μέντοι, τῷ τὴν μὲν γραφὴν γενικώτερον οἷον δέποτε σημαίνει ζωγράφημα, τὴν εἰκόνα δὲ, γραφὴν ὁμοίαν ἢ μιμήσασθαι ὁ ζωγράφος ἐπεβάλετο προσώπων, τὴν δὲ διάθεσιν, ἐξ ἱστορίας, ἢ μυθολογίας, ληφθέντων ὑποκειμένων παράστασι· ὡς ἀναλογεῖν τὴν γραφὴν τῇ παρά τοις Γάλλοις *peinture*, τὴν εἰκόνα τῷ παρ' ἐκείνοις *portrait*, καὶ τὴν διάθεσιν τῷ *tableau*. — στ. 26, Ἐκτορ, ἀτὰρ κ. τ. λ.] Ἐκ τῆς Ὀμήρου Ἰλιάδος (ξ', 429). — στ. 30, Ἰξόν τ' ἠλακάτην τε κ. τ. λ.] Ἐκ τῆς αὐτῆς (ξ', 491). Ὅ δ' ἐλέγων Ἐκτωρ ἐστὶ πρὸς τὴν Ἀνδρομάχην ὁπερὸ Ἀμιότος διὰ δύο στίχων ἐξέφρασε τούτων,

Il ne te faut d' autre chose mesler,
Que d' enseigner tes femmes à filer,

μακρῷ ρουσικώτερον καὶ συντομώτερον ἐρμηνεύσαντος τοῦ Ἰταλοῦ μεταφραστοῦ,

Tele et conochia; et à tue douzelle impera.

ΣΕΛΙΑ. 201, στ. 3, Βίβλος.] Ἐξ ΗΛ, ΑΤ, Βύβλος. — στ. 9, Ἀνυπόπτως.] Κρύφα, ἀδήλως, ὡς μηδενὶ μηδενὸς τῶν πραττομένων ὑπόψιαν παρέχειν. — στ. 13, Καί φησιν, εἴτ' ἐγρήγορεν, εἴτ' ἐνυπνιάζεται, θαυμάζειν οὕτω γενναῖον ὄντα καὶ μισοτύραννον.] Τοῦθ' οἱ μεταφρασαὶ πάντες οὕτως ἐξεδέξαντο, ὡς περ' ἂν εἰ τὸ Ἐγρήγορεν, καὶ τὸ Ἐνυπνιάζεται, εἰς αὐτὸν ἀνεφέρετο τὸν Βρούτον, καὶ οὐκ εἰς τὸν Κικέρωνος υἱόν. Αἷτιος δὲ τῆς πλάνης ὁ Πλούταρχος, ὑπερβιβάσας οὐ θεόντως τὰ ῥήματα· ἔστι γὰρ ἡ ἀκριβὴς συνάρτησις ἡδε, Καί φησι θαυμάζειν οὕτω γενναῖον ὄντα καὶ μισοτύραννον, εἴτ' ἐγρήγορεν, εἴτ' ἐνυπνιάζεται, τούτεσι, μισοῦντα τοὺς τυράννους ἡμέρας τε καὶ νυκτός, ὃ ταῦτον δύναται τῷ ἀδιαλείπτως. — στ. 25, Ἀλλὰ με μοῖρ' ὀλοή κ. τ. λ.] Πάτρακλος θνήσκων λέγει ταῦτα παρ' Ὀμήρῳ (Ἰλιάδ. π', 849).

ΣΕΛΙΑ. 202, στ. 11, Διαβεβηκῶς, καὶ βαδίζων.] Ἐξ ΗΛ (δόξαν τοῦτο καὶ τῷ πρὸ ἡμῶν ἐκδόντι τὸν Βρούτου βίον Φαβρικίῳ), ΑΤ, ... βαδίξειν· ἢ γὰρ οὕτως γραπτέον, ἢ τὸν σύνδεσμον περιελόντας, Διαβεβηκῶς βαδίξειν. — στ. 16, Ἐβουλιμίασε.] Μνημονεύει τοῦ περὶ τὸν Βρούτον πάθους τούτου καὶ ἀλλαχοῦ Πλούταρχος (Συμποσιακ. 5, § 3). — στ. 22, Ἀφιδρώσεις.] Ἐξ ΗΛ, ΑΤ, Ἐφιδρώσεις. Ἐν οἷς

γὰρ φθὰς παρεθέμην Συμποσιακοῖς τοῦ Πλουτάρχου (ς', 8, § 6); Ἀφιθρώσεις εὔρηται γεγραμμένον.—στ. 24, 'Ἐν ἑτέροις.] 'Ἐν τοῖς Συμποσιακοῖς.—στ. 29, Παρήσαν αὐτίκα σιτία.] 'Ἐξ ΕΔ (ιδ. τὰς εἰς τὸν Πλουτάρχ. Βροῦτ. σημειώσ. τοῦ Φαβρικ. σελ. 146), ΑΤ, Παρήσαν αὐτοὶ καὶ σιτία.

ΣΕΛΙΑ. 203, στ. 7, Βυλλίδκ.] « Βυλλίς πόλις Ἰλλυρίδος παρα- » θαλασσία τῶν μετὰ Νεοπολέμου Μυρμιδόνων κτίσμα. Τὸ ἐθνικὸν » Βυλλιδεὺς », φησὶν ὁ Βυζάντιος Στέφανος. Παρὰ δὲ τῷ Στράβωνι (σελ. 326) τὸ ἐθνικὸν Βυλλίων ἐσχημάτιται.

ΣΕΛΙΑ. 204, στ. 12, Πόπλιον δὲ Σιλίκιον.] ΔΓ, Ποπίλιον κ.τ.λ. Σιλίκιος Κορωνᾶς οὗτος καλεῖται παρὰ Δίωνι τῷ Κασσίῳ (μς', 49, σελ. 486).—στ. 25, Αὐτῶν.] 'Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Αὐτῶν.

ΣΕΛΙΑ. 205, στ. 25, Πρὸς ὀργήν.] ΔΓ, Πρὸς πᾶσαν ὀργήν.

ΣΕΛΙΑ. 206, στ. 3, Κάσσιόν τε.] 'Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Κάσσιον δέ. Ἄνοιστός δὲ ὁ, Τέ, σύνδεσμος πρὸς τὸ προηγησάμενον (σελ. 205) Οὔτε, ἢ ἢ ὀνοῦς, Οὔτε Πομπήϊος ἠλπίζετο προίεσθαι τοῖς νόμοις τὴν δύναμιν, οὔτε Κάττιον ζήοντο πλανᾶσθαι καὶ κινδυνεύειν ἕνεκα τοῦ τὴν ἐλευθερίαν ἀποδοῦναι τοῖς πολίταις. Ὅτι δὲ καὶ ὁ, Τέ, ὡσπερ καὶ ὁ, Καί, σύνδεσμος, ἐπιφέρεται πολλάκις τῷ Οὔτε, οὐχ ἡμέτερόν ἐστι ἔργον πιστώσασθαι, ἔξου τῷ βουλευμένῳ μαθεῖν ἐκ τῶν τεχνογράφων.—στ. 9, Μονονουχί.] 'Ἐκ ΔΓ οἱ ΗΡ, ΑΤ, Μόνον οὐχί.—στ. 9, Βρούτῳ.] 'Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Βρούτου.—στ. 10, Προβάλλειν.] 'Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Προσβάλλειν. "Ἐστι δὲ τὸ Προβάλλειν τί τιμι, ταῦτόν τῳ ὀνειδίζειν ἢ αἰτιάσθαι τινα, καθάπερ καὶ τὸ ἐφ' ὁμοίας σημασίας τεταγμένον Objicio τῶν Ῥωμαίων.—στ. 20, "Ἐν ἄδηλον. 'Ἐξ ΕΔ (συναδούσης τοῖς μεταφρασταῖς), ΑΤ, "Ἐτ' ἄδηλον.

ΣΕΛΙΑ. 207, στ. 19, Δικτύων διὰ πόρου καθιεμένων.] Ἰσ. γρ. Διά δικτύων κ.τ.λ. ΔΓ, ...καθιεμένοις. Καὶ ἴσως, ὡς εἰκασαν καὶ οἱ ΗΡ, ἡ ἀρχαία γραφή ἦν, Δικτύοις διὰ πόρου καθιεμένοις.

ΣΕΛΙΑ. 208, στ. 4, 'Ἡ φλόξ...διχζώσασα πανταχόθεν τὴν πόλιν.] "Ἐστωε τὴν μεταφορὰν ἢ συνήθεια ἐπὶ τοῦ ἀπλοῦ ζωννύειν· οἷον ἐπὶ τοῦ προκειμένου χωρίου, 'Ἡ φλόγα ἔξωσεν ἀπ' ὀλατάμερνη τὴν πόλιν.—στ. 12, 'Ἐξετραχίλιζεν.] 'Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, 'Ἐξετραχηλίαζεν. 'Ὁ τὸν Βρούτου βίον ἐκδούς Φαβρίκιος, ὀρθῶς ἔχειν τὸ, 'Ἐξετραχελίαζεν ἀποδείξει σπουδάζει πολλοῖς ἐτέρων ῥημάτων

παραδείγμασιν δισσίην ἐχόντων κατάληξιν τὴν ἰζω καὶ ἰαζω, ἅπερ οὐδ' ἡμᾶς λείληθεν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἀλλαχοῦ Πλούταρχος τῷ Ἐκτραχηλιζω καὶ οὐ τὸ Ἐκτραχηλιάζω ἐχρήσατο (ἴδ. Πίνακ. Πλουτάρχ. ἐκδ. 'Ρεϊσκ.), ὅτε Στέφανος ἐν τῷ Θησαυρῷ (Γ, σελ. 1600) τῷ μοναδικῷ τοῦ προκειμένου χωρίου μαρτυρίῳ Χρησάμενος κατεχώρησεν, ἀμφιβάλλον προσέτι, τὸ Ἐκτραχηλιάζω, ὃ καλῶς ποιῶν ὁ Συνεῖδῆρος παρέλειπεν ἐν τῷ Ἑλληνογερμανικῷ λεξικῷ, οὐκ ὤκησα τὸ Ἐξετραχήλιζεν, προελέσθαι τοῦ, Ἐξετραχηλιάζεν.—στ. 20, Τοὺς μὴ διαφυγόντας τὸ σωθῆναι.] Κακοζήλως πεφρασμένον ἀντὶ τοῦ ἀπλουστερου, Τοὺς δὲ διαφυγόντας τὸν Σάνκτου.—στ. 23, Καὶ γὰρ ἐκαῖνοι...ἐπὶ τῶν Ἡερτικῶν κ. τ. λ.] Ἰπτόρηκεν Ἡρόδοτος (ἀ, 176) τῶν Ἐκνθίων τούτων τὴν προτέραν ἀπώλειαν.

ΣΕΛΙΑ. 209, στ. 12, Ὀπηνίκα, τὴν μεγάλην ἀρχὴν ἀποβαλὼν ἸΠΘ, ἔφυγεν.] Ἐξ ΗΑ καὶ ἡ στίξις καὶ ἡ τροπὴ τῆς ἈΠΘ εἰς τὴν ἸΠΘ. Φέρεται γὰρ ἡ πρόθεσις οὐ πρὸς τὸ Ἐφυγεν, ὡς ἐξεδέξατο ὁ Ἰταλὸς μεταφραστὴς, quando perduto il grande impero, sen fuggi da Cecare, ἀλλὰ πρὸς τὸ Ἀποβαλὼν, κατὰ τὸ ἀλλαχοῦ (Μαρκιέλλ. § 3, Πλουτάρχ. Β, σελ. 203) πεφρασμένον, «τὴν πόλιν ὑπ' αὐτῶν » ἀποβλόντες». —στ. 15, Οὐ κατὰ ταυτά.] ΠΡΑ, ΑΤ, Οὐ κατ' αὐτά.—στ. 16, Θεόδοτος δὲ τις Χίος.] Σάμιον, οὐ Χίον, γεγονέναι τὸν Θεόδοτον τοῦτον, ἐσημειώσαμεθ ἐν τῷ Πομπηίου βίῳ (Πλουτάρχ. Δ, σελ. 397).—στ. 27, Παρὰ τῆς τύχης χρόνον εἰς ἀδοξον...βίον ἐπιδανεισάμενος.] Σημειοῦ τοῦτο ὡς ἄριστα πεφρασμένον. Τὰ γὰρ δοκοῦντα πολλάκις τῶν πονηρῶν εὐτυχήματα οὐδὲν εἰσιν ἕτερον ἢ τῆς τύχης δανείσματα.

ΣΕΛΙΑ. 210, στ. 11, Μή τι κ. τ. λ.] Ὑπουνητέον, οὐχ ὡς ἐδοξέ τῳ τῶν ΠΡ, προσθετέον, τὸ, Δεινόυ.—Ἀπειρήτο.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ἀπειρήντο.—στ. 14, Ὑπὸ τῶν οἰκετῶν.] ΔΓ, Ὑπὸ τῶν οἰκοί.—στ. 18, Καὶ τὸ ἄκαιρον.] Ἡερικτός μοι ἐδοξεν ὁ σύνδεσμος.—στ. 19, Διωσάμενος τὰς θύρας.] ΔΓ, Διωσάμενος τὰς χεῖρας. Καὶ εἰ τὸ Χεῖρας ὀρθῶς εἶχεν, ὑπενόησεν ἂν τις γεγράφθαι πάλαι Διασεισάμενος τὰς χεῖρας. Οὐ μὲντοι μετακινήτεον τὴν γραφήν· ἔστι γὰρ παραπλήσιον τῷ ἀλλαχοῦ (Ποπλικ. § 5, Πλουτάρχ. Α, σελ. 181) καταλλήλοτερον πεφρασμένον, «ὠσάμενος διὰ τῶν θυρῶν». —στ. 22, Ἀλλὰ πίθεσθε κ. τ. λ.] Ἐκ τῆς Ὀμήρου Ἰλιάδος (ἀ, 259). —στ. 24, Ἀπλόκυνα.] Ὁ Α, ἡρμήνευσε διὰ τοῦ Chien de mauvaise grace, ὃ ἔστι κύνα σκυῖον ἢ ἄχρουν, ἐφ' ἧς σχεδὸν σημασίας ἐξεδέξατο

καὶ ὁ Ἰταλὸς μεταφραστὴς, εἰπὼν, Cinico sguajato, ὁ δὲ Λατῖνος ἐπὶ τοῦ ἀληθινῆς ἢ ψευδονύμως, κύνα verum canem, ἐξέλαβε τὴν Ἀπλόκυννα. Παρελήφθη δὲ ἡ λέξις ἐκ τῶν περὶ Ἀντισθένης τοῦ τῆς κυνικῆς φιλοσοφίας ἀρχηγοῦ, ἱστορηθέντων « Διελέγετο δ' ἐν τῇ » Κυνιστάρχει γυμνασίῳ... ὅθεν τινὲς καὶ τὴν Κυνικὴν ἐντεῦθεν » φασὶν ὀνομασθῆναι· αὐτὸς τε ἐπεκαλεῖτο ἈΠΛΟΚΥΝΩΝ. Καὶ πρῶτος » ἐδίπλωσε τὸν τρίβωνα... πρῶτον θὲ καὶ Νεάνθης φησὶ διπλῶ- » σαι θοιμάτιον ». Παρεθέμην ταῦτα πλατύτερον ἐκ Διογένους τοῦ Λαερτίου (στ' 13), ἐν' ἐντεῦθεν εἶη κρίνειν τοὺς ἐξηγησαμένους τὸν Ἀπλόκυννα· ὁ γὰρ Στέφανος, ἐν τῷ Θησαυρῷ (Τομ. Β, σελ. 521), Ἀπλόκυννα φησὶ ὀνομασθῆναι τὸν Ἀντισθένην, διὰ τὸ ἀπλῶ ἱματίῳ κελῆσθαι, καὶ ἐπάγεται μάρτυρα αὐτὸν τὸν παρὰ τῷ Διογένει Νεάνθην, τρέφας εἴτε μνήμης ἀμαρτίαν, εἴτ' ἄλλως, τὸ τοῦ Νεάνθους, Διπλῶσαι θοιμάτιον, εἰς τὸ Ἀπλῶσαι θοιμάτιον, ὅθεν ἐξηγεῖται καὶ πιστοῦται τὸν Ἀπλόκυννα. Μήποτε οὖν ἄμεινον τὸν μὲν παρὰ τῷ Διογένει ἈΠΛΟΚΥΝΝΑ, ὡς γραφικὸν ἀμαρτήμα (δόξαν τοῦτο καὶ ἑτέροις), τρέπειν εἰς τὸν ἈΠΛῶΣ ΚΥΝΑ, ἐν' ἧ τοῦ λεγομένου ὀνομασίᾳ, ὅτι οἱ μὲν ἀπ' Ἀντισθένης ἐπεκαλοῦντο Κυνικοί, αὐτὸς δ' Ἀντισθένης ὁ τῆς Κυνικῆς αἰρέσεως ἀρχηγὸς ἐπεκαλεῖτο ἀπλῶς Κύων· τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ Βρούτου ἐπικληθέντος, Ἀπλόκυνος, τὴν μὲν γραφὴν, καίπερ ἀπὸ μὴ πιστῆς τῆς παρὰ τῷ Διογένει γραφῆς ὠρμημένην, μὴ μετακινεῖν, περὶ δὲ τοῦ νοῦ ἐπέχειν τῶς, ἕως ἂν συνάπτηται τῷ Ψευδόκυννα. — Καὶ ψευδόκυννα.] Ἴσως διαγραφτέον τὰς δύο ταύτας λέξεις. Εἰ γὰρ τὸ Ἀπλόκυννα, τὴν ἀληθινὴν κύνα σημαίνει ἀντιφάσκον ἔσται πρὸς τὸ Ψευδόκυννα ὁ συνειρακῶς καὶ ὁ Λατῖνος μεταφραστὴς, verum canem et falsum Cynicum ἠρμήνευσεν, ὡς περ' αὐεὶ ἐγγράφητο, Ἀπλόκυννα καὶ ψευδοκυνικόν, τουτέστι κύνα γνήσιον, καὶ οὐ πιθικῶς ὑποκρινόμενον τὰ τῶν Κυνικῶν. Εἰ δὲ κληρῶς ἔχει τὸ Ψευδόκυννα, ἐκληπτέον τὸ Ἀπλόκυννα, ἐπὶ τοῦ μικροῦ κυνός, οὔτε τοῦ ζώου φύσει τοιοῦτου ὄντος, καὶ τῶν Κυνικῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὀξύτητι νοῦ καὶ εὐρυΐα διαφερόντων. Ἄλλ' ὡς περ' ἔφην, ἐπέχειν ἄμεινον. — στ. 27, Ἦθη δέ.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Ἦθη δέ.

ΣΕΛΙΔ. 211, στ. 3, Ῥωμαῖον.] ΠΡΑ, ΑΤ, Ῥωμαίων. — στ. 5, Ἠτίμως.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἠτίμασε. — στ. 10, Ἐν καιρῷ πολιτείας δεσμένω.] Σημείωσαι τὸ Πολιτείας ἐπὶ τῆς αὐτῆς σημασίας τετραγμάχον, ἐφ' ἧς καὶ τὸ παρ' ἡμῖν οὐδατέρως καὶ συγκεκριμένως λεγόμενον Πολιτικόν· οὖν ἐπὶ τοῦ προκειμένου χωρίου, Εἰς καιρὸν

ἄσις χρειάζεται Πολιτικόν. Ἔστι δὲ Πολιτικὸν τὸ μετ' εὐλα-
θείας πράττειν ἢ λέγειν τι, ἢ ἔχθραν ἐτέρων παραιτούμενον, ἢ φιλικὴν μὴ-
μενον· χρήσιμον ἔσθ' ὅτε καὶ τῷ σοφῷ, εἴν μὴ εἰς τὸ κολακευτικὸν
ἐξοκέλλη.—στ. 13, 'Ἄλ' ἐτέρων δύνχμεν ὄντα κ. τ. λ.]' Ἀλλὰ τοὺς
ταῦτα πράττουστας διὰ τῆς ἰδίας δυνάμεως ἀνυπευθύνους καθιστάντα,
'Ἄλλ' ἐτέροις τὸ ταῦτα δύνασθαι πράττειν παρέχοντα.—στ. 16, 'Ἐν
ἐκείνοις μὲν γὰρ κ. τ. λ.]' Ἄλλων ἄλλως διορθοῦν τὸ χωρίον ἐπιβλο-
μένων τῶν ΠΡ, ἡμῖν μόνῃ τῇ προσθήκῃ τῆς προθέσεως τὴν ἀρχαίαν
γραφὴν ἐδόξεν ἀποκαταστήσαι. 'Ὁ νοῦς, 'Ἐν μὲν γὰρ τῷ ἐκείνους (τοὺς
Καίσαρος δηλονότι φίλους) ὑπομένειν ἀδικούντας, ἀναδρίας δόξα
ἐπὶν ἡμῖν μόνον, ἐν δὲ τῷ ὑπομένειν νῦν τοὺς ἡμετέρους φίλους ἀδι-
κούντας πρόσσει δόξα ἀδικίας, τουτέστιν ἀδικοὶ δόξαμεν ὄντες αὐτοί,
εἰ ὑπομένομεν τὰς τῶν ἡμετέρων φίλων ἀδικίας.—στ. 17, Τοιαύτη
μέν.] ΔΓ, Τοιαύτη μὲν οὖν.—στ. 20, Ἐπεγρηγορώς.] Σημειώθ
τῆς μήπω καταχωρισθείσης ἐν τοῖς Λεξικαῖς λέξεως τὸ ἰδιόσημον. Ἔστι
μὲν γὰρ παρὰ τὸ πᾶσι δηλον Ἐγρηγορέω, ὁ παρὰ τὸ Ἐγείρομαι
καὶ κατὰ συγκοπὴν, Ἐγρομαι, ὅθεν τὸ παρ' Ὀμήρῳ (Ἰλιάδ. κ', 124)
Ἐπέγρετο· τάσσεται δ' ἐνθάδε οὐχ ὡς περ ἐκεῖνα, ἀπὶ τοῦ τῷ
καθεύδειν, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ τῷ μακρὰ καθεύδειν ἀντικειμένου,
ὡς εἶναι τὸ Ἐπεγρηγορώς ἴσον τῷ Βραχύυπνος, ὃν ἡ συνήθεια,
Ὀλιγόυπνον, καλεῖ.—στ. 23, Οὔτε τῷ.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ,
Οὔτε τῷ.—στ. 27, Ἐπινυσάζεις.] Ἐφυπνώσεια. — στ. 30, Ἐκα-
τοντάρχαι καὶ χιλίαρχοι.] Σημειῶσαι τὸ ἄστατον τῆς γραφῆς, ἴσως
μὲν τῶν γραψάντων, ἴσως δὲ καὶ αὐτοῦ Πλουτάρχου ἀμελεία· Τὸ μὲν
γὰρ, παρὰ τὸ Ἐκατοντάρχη, τὸ δὲ, παρὰ τὸ Χιλίαρχος.

ΣΕΛΙΑ. 212, στ. 2, Νύξ μὲν ἦν βαθυτάτη.] Ἐξ ΗΔ ἡ περιαι-
ρησις τοῦ ἄθρου ἀπὸ τῆς φερομένης γραφῆς, Νύξ μὲν ἦν ἡ βαθυ-
τάτη.—στ. 9, Ὑποφθέγγεται.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ὑποφθέγγ-
εσθαι. — στ. 12, Καὶ μήτ' ἀκοῦσαι.] ΠΡΔ, ἡ τοῦ συνδέσμου
προσθήκη. Ἰσως ἂν ἄμεινον ἐγράφετο, Μήτε δ' ἀκοῦσαι.—στ. 16,
Ἡμέτερος.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ὑμέτερος. Ἡμέτερος οὗτος λό-
γος, τουτέστιν, Ἡμῶν τῶν Ἐπικουρείων τοῦτό ἐστι δόγμα.—στ. 21,
'Ἐχούση τὸ αὐτὸ, ῥᾶστα ποικίλλειν κ.τ.λ.] Προσιλόμην τὴν στίξιν τοῦ
Φαβρικίου, ἀντὶ τῆς παρὰ τοῖς λοιποῖς, Ἐχούση, τὸ αὐτὸ ῥᾶστα
ποικίλλειν. Ἔστι δὲ ὅλον τόδε τὸ χωρίον οὐ πάνυ τι σαφῶς ἐπε-
φρασμένον. — στ. 25, Γινόμενον.] Προσιλόμην τὴν ΔΓ ταύτην ΑΤ,
Γινόμενων, οὐχ ὡς ὀρθῶς ἔχουσιν ἀποδεξάμενος, ἀλλ' ὡς ἀπορῶν

ὀρθωτέρως. Ἐτεροὶ δὲ, Γεννώμενον, γράφειν προήνευον. Εἰ δ', ὅ,τις ἐκάτε τῶν ΠΡ, προιοῆ προσθεῖναι πρὸ τοῦ, Παντοδαπά, τὴν πύθεσιν, Ἐπί, τρυκῆτα κελῶς ἴσως ἔχει καὶ τὸ, Γινόμενον, τρέπειν, οὐχ, ὡς εἰκάζε τις, εἰς τὸ Κινούμενον, ἀλλ' εἰς τὸ Φερόμενον, ἢ ἢ τοῦ λόγου ἢ συναρτήτης ὅλου, Ἄς [τροπάς] τρέπεται τὸ φαντασιακόν, ἐξ ἀρχῆς βραχείας ἐπίπαντοδαπά καὶ πάθη καὶ εἰδωλα φερόμενον.—στ. 26, Αὐτῷ.] Ἰτ. γρ. Αὐτοῦ.—στ. 30, Ὡς ἔγωγ' ἂν ἐβουλόμην.] Δαίμονας εἶναι.

ΣΕΛΙΔ. 213, στ. 17, Ἡμέραις.] ἘΞ ΗΛ, ΑΤ, Ἡμέρας. Οὕτως γὰρ καὶ ἀνωτέρω (§ 35, σελ. 211), «Ὀλίγαις ἡμέραις ἔμπροσθεν» εἶρηκε.—Κατεστρατοπέδευσεν ἐναντίον Βρούτου, Κάσσιου δ' Ἀντωνίου.] ΗΡΔ, ΑΤ, Κατεστρατοπέδευσεν Ἀντωνίον Βρούτος, Κάσσιον δὲ Ἀντωνίος. Ὁ Α ἐξέγραπτεν, et se campèrent Antonius alencontre de Cassius, et Brutus à l'opposite de Caesar, ὡσπερ ἂν εἰ ἐγγράπτο Κατεστρατοπέδευσαν, Ἀντωνίος μὲν ἐναντίον Κάσσιου, Βρούτου δὲ Καίσαρ.—στ. 19, [Κάμπους.] Campus παρά τοῖς Ῥωμαίοις λέγεται τὸ παρά τοῖς Ἕλλησι Πεδίον, ἢ Πεδιάς, ἀντιδιεταχμένως πρὸς τὰ ὄρη, ἢ ὄρεινά χωρία. Ἔστι δὲ καὶ αὐτὸ τὸ Ῥωμαϊκόν, Κάμπος, τῆς Ἑλληνικῆς τῶν κατὰ Σικελίαν, ὡς ἔδειξεν ὁ Σκαλιμέρος ἐν τοῖς εἰς τὸν Οὐάρρωνα ὑπομνήμασιν· οὕτως γὰρ ἐκάλουσεν ἐκεῖνοι τὸν ἵπποδρομον, ἐπὶ καὶ Καμπτήρ (πρὸς τὸ Κάμπτειν) καλεῖται τὸ τοῦ σταδίου μέρος, καθ' ὃ γενόμενοι ἐπιστρέφειν, καὶ εἰς τὰ ἐναντία τρέχειν, ὠφείλουσιν οἱ σταδιοδρόμοι. «Κάμπος, ἵπποδρόμος· Σικελοὶ» φησὶν Ησύχιος. Ἀπὸ τούτου τοίνυν ταῦ ἵπποδρόμου καὶ πάντα τὰ ἐπίπεδα καὶ εἰς ἱππικίαν εὐθετα πεδία, Κάμποι ὠνομάσθησαν, καὶ ὠνομάζονται μέχρι δεῦρο παρ' ἡμῖν, οὐκ ὀνειδιαν φωνῆν παραλαβοῦσιν, ἀλλὰ τὴν ἀρχαίην τηρήσασι.—στ. 28, Κτημάτων.] Ἐκ ΔΓ σί ΗΡ, ΑΤ, Κτήματα.

ΣΕΛΙΔ. 214, στ. 12, Ἐσμοί.] Πλήθη μελισσῶν. Ἐσωσεν ἢ συνήθειε τὴν λέξιν ἐν τῷ χυδαίσομένῳ, Σμάρι, ὅπερ ἐστίν, Ἐσμάριον καθ' ὑποκορισμὸν τοῦ Ἐσμός.—στ. 13, Ὃν ἐξέκλισαν οἱ μάντιες.] Ὁ ἐχώρισαν τοῦ λοιποῦ στρατοπέδου. Εἴ τις σκέψαιτο καὶ διερευνήσει τὴν καταστροφὴν τοῦ στεφάνου, τὴν πτώσιν τῆς χρυσοῦς νίκης, τὴν ἐπιφάνειαν τῶν ὀρνέων, καὶ τῶν μελισσῶν τὸν ἔσμον, οὐδὲν ὅτι πάντων τούτων καὶ τῶν τοιούτων, λεγομένων καὶ πιστευομένων σημείων οὐ κατὰ φύσιν εὗρήσει πάλαι τε καὶ νῦν γινόμενον, καὶ τοῦ λοιποῦ γενη-

σόμενον. Καὶ τοῖς μὲν μάντεσιν ἔλυσιτέλει θηλονότι τὸ πολλοὺς εἶναι τὰς σημεῖαις καὶ τέρασι πιστεύοντας· τὸν δὲ νοῦν ἔχοντα, οὐτ' αὐτὸν χρὴ πείθεσθαι τοῖς ταιούτοις, καὶ τοῖς πειθομένοις συνεχῶς ἐπάδειν προσήκει ὁ ρησὶν ὁ κωμικὸς Ἀλεξίς (παρ' Ἀθην. σελ. 421),

Ταῦτα γὰρ

Κατὰ φύσιν πέφυκεν οὕτως· καὶ τί μάντεως ἔδει!

—στ. 22, Πράγμασιν.] ΔΓ, Προστάγμασιν.—στ. 27, Ἀτέλλιος.] Γραπτέον ἴσως, Ἀτίλιος.—στ. 28, Τόν γε χειμῶνα.] ΠΡΑ, ΑΤ, Τὸν χειμῶνα. ΔΓ, Τόν τε χειμῶνα.—στ. 30, Πλεῖον.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Πλεῖον.

ΣΕΛΙΔ. 215, στ. 4, Γενόμενος.] ΔΓ, Φερόμενος.—στ. 10, Ταῦτά... πάσχειν.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ταῦτα... παρασχεῖν.—στ. 12, ἔχομεν.] Ἐξ ΗΔ (προστακτικῶς), ΑΤ, ἔχομεν (ὀριστικοῦ).—στ. 13, Εἰπόντα.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Εἰπών. Ἀναφέρεται δὲ πρὸς τὸν Κάσσιον.—στ. 21, Πραγμάτων.] Προσέθηκα τὴν λέξιν ἐκ ΔΓ.—στ. 25, Λόγον ἀγῆκα μέγα. Ἐπεὶ σκοπὸς μοι μάλιστα, τοὺς Ἑλληνικοὺς ὑπομνηματιζομένῳ συγγραφεῖς, πρόκειται τὸ δεῖξαι τοῖς φιλομούσις τῶν ὁμογενῶν μειρακίων, ὅσον ἔχει τὸ χρήσιμον εἰς τὴν τῆς ἀρχαίας γλώσσης ἀκριθεῶς κατάληψιν ἢ τῆς καθ' ἡμᾶς παράθεσις, ἐφείσθω μοι διεξοδικώτερον τὸ προκειμένον ἐξηγήσασθαι χωρίον, ὅπερ οὔτε τῶν μεταφραστῶν, οὔτε τῶν ὑπομνηματιστῶν οὐδεὶς πω νοῆσαι ἴσχυσε. Καὶ τὰς μὲν ἐκείνων διαφόρους καὶ ἀλλοκότους ἐξηγήσεις καθ' ἕκαστον ἐκθέσθαι, εἰς οὐδὲν θεῶν ἀπομνηκύνειν ἔσται τὸν λόγον, ἄλλως τε καὶ ἔξω τοῖς παρ' ἡμῖν τῶν Ἑλληνικῶν λόγων καθηγηταῖς, ἀναλεξαμένοις ἐκ τῶν ἐκδόσεων καὶ τῶν μεταφράσεων, παραδοῦναι τοῖς μαθητευομένοις. Οὐδὲν, ὡς εἰπεῖν, οὕτω τετριμμένον, οὐδὲ γνωστὸν ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς ἐστὶ γλώσσῃ, ὡς τὰ Μεγάλια λόγια, ἐπὶ τῶν ὑπερρήφανων λόγων, καὶ τὸ Λαλῶ, ἢ ὁμιλῶ μεγάλα, ἐπὶ τοῦ Μεγαλαυχῶ. Πεπίστευται δ' ἔτι καινῶς παρ' ἡμῖν, ὅτι καὶ τὰ μεγάλα ταῦτα ῥήματα, κακόν τι μέγα τοῖς μεγαλαυχῶσιν ἐπάγει, θείας τιδὸς νεμέσεως ἐπισκηπτούσης αὐτοῖς, καὶ εἰς τὰ ἐναντία οἷς ἐπαίρονται καὶ μεγαλορρήμονοισι περιτρεπούτης. Διὸ καὶ πολλάκις ἢ αὐτοὶ ἐκνυτοῖς, ἢ ἑτέροις, θίγει τὴν παρά θεοῦ τιμωρίαν ἀποτρεπόμενοι, Μὴ λαλεῖν μεγάλα, ἢ, Μὴ μέγα λόγον λέγειν, παρακελεύομεθα. Εὐίστε δὲ καὶ τὰς προσπιπτούσας συμφορὰς, μεμνημένοι τῶν πρότερον εἰρημένων μεγάλων λόγων, καὶ γνωσιμαχοῦντες δι' ἐκείνους ἡμῖν προσπε-

σειν ἔξομολογούμεθα. Ἀμέλει ταῦτό τοῦτο καὶ ἐλέγμετο καὶ ἐπιστεύετο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, ὡς ἐκ μυρίων ὅσων ἐστὶ πιστώτασθαι πικραδεγμάτων. Αὐτίκα Θεόγνις (στίχ. 161) παραινῶν τῷ φίλῳ Κύρῳ φησί:

Μήποτε, Κύρῳ' ἀγορᾶσθαι ἔπος μέγα· οἶθε γὰρ οὐδεὶς
Ἀνθρώπων ὅ τι νύξ' ἤμέρ' ἀνδρὶ τελεῖ.

Μετ' ἐκείνου Εὐριπίδης (Ἱρακλ. κρινόμεν. 1235, ἐκδ. Ἐρμάνν.),

Ἴσχε στόμ', ὡς μὴ μέγα λέγων, μείζον πάθης.

ὁ κλιῶς ἐνόησε, καὶ ἀκριβῶς ἐξηγήσατο ὁ Βαρνέσιος ἐν τοῖς εἰς τὸν Εὐριπίδην (Ῥήσ. 342) ὑπομνήμασι, πικραθέμενος ἐκ Σοφοκλέους μαρτύριου, οἷς ἐστὶ προσθεῖναι καὶ τοῦτο (Σοφοκλ. Ἀντιγόν. 1350):

————— Μεγάλοι δὲ λόγοι,
μεγάλας πληγὰς τῶν ὑπεραύχων
ἀποτίσαντες,
γῆρα τὸ φρονεῖν ἐδίδαξαν.

Καὶ ὁ παρὰ τῷ Κωμικῷ δὲ (Βατρ. 835) Διόνυσος πρὸς τὸν Εὐριπίδην, Δισχύλου κατεπειρόμενον, λέγει παραινῶν,

Ὅ δαιμόνι' ἀνδρῶν, μὴ μέγα λῖαν λέγεις.

Οὐ μόνον δὲ παρὰ ποιηταῖς εὐρεῖν ἐστὶ τὰ τοιαῦτα, ἀλλὰ καὶ λογογράφοι τὸ μέγα λέγειν αὐτοὶ τε πικραιτοῦνται, καὶ τοῖς ἄλλοις, ὡς μέγα τι κακὸν ἀποτρέπεσθαι παραινοῦσιν, οἷόν ἐστι τὸ πρὸς Κέβητα ὑπὸ Σωκράτους λεγόμενον ἐν τῷ Πλάτωνος Φαίδῳ (σελ. 95), « Ὡς γὰρ, μὴ μέγα λέγε, μή τις ἡμῶν βατκανία περιτρέψῃ τὸν λόγον » τὸν μέλλοντα λέγεσθαι ». Ἐκ τούτων οὖν καὶ τῶν τοιούτων δῆλον ὅτι καὶ Βροῦτος διὰ τοῦ, Λόγον ἀφῆκα μέγαν, τοιοῦτόν τι βούλει λέγειν, Κατηλαζουενσάμην πάλαι, ὑπὸ φιλοσοφίας προαχθεῖς, τῆς Κάτωνος αὐτοχειρίας, ὡς πράξεως ἀλλοτρίας φιλοσοφοῦντος ἀνδρός, καὶ ὑπερηφάνως ἐπεκόμπασα τὸ, Οὐκ ἂν ἔγωγε τοιοῦτόν τι ἐμαυτὸν δράσαιμι· ἀλλὰ νῦν, διὰ τὸν μέγαν τοῦτον λόγον, ἐν παρακλησίαις ταῖς Κάτωνος συμφοραῖς ἐξεταζόμενος, οἷον ὑπὸ Φείας νεμέσεως εἰς τὸ καὶ τὴν αὐτὴν ἐκείνῳ τοῦ βίου τελευτὴν ποιήσασθαι συνωθοῦμαι.—στ. 26, Ἔργον ὄν.] Προσέθηκα τὴν ἀνωμύμην. Τῶν ΠΡ δὲ τις προστιθεῖναι παρήγει μετὰ τὸ, Ὅσιον.

ΣΕΛΙΑ. 216, στ. 1, Ὅτι Μαρτίαις εἰδοῖς κ. τ. λ.] ΠΡΑ ἢ προσ-

Σίχη τοῦ, ὅτι. Ὁ δὲ Α μεταφράζει, car je donnay aux Ides de mars, etc. τουτέστι, Μαρτῖαις γὰρ εἰδοῖς.—στ. 2, Ἄλλον ἕξῃσα θὶ ἐκλήθη κ. τ. λ.] Ἐξ ΕΛ οἱ ΠΡ ΑΤ, Ἄλλ' ὄν ἕξῃσα θὶ ἐκλήθη. Ὁ δὲ Α οὕτως μετέφρασεν, ὡσπερ ἀνείη, Ἄλλον ζήσω. Ἄμεινον ὁ Ἰταλὸς μεταφραστὴς, perocchè avend' io già data la propria mia vita alla patria negl' idi di Marzo, un' altra ne ho poi vissuta libera et gloriosa in grazia della patria medesima.—στ. 7, Ἦται τὸν Κάσσιον.] Ἐξ ΗΛ ΑΤ, Ἦτε ἰτο Κάσσιον.—στ. 14, Παρεστρατοπέδευον.] Ἐξ ΗΛ ΑΤ, Περιεστρατοπέδευον.—στ. 15, Ἐμβάλλοντες.] ΠΡΛ ΑΤ, Ἐμβάλοντες.—στ. 17, Ἡ δύναμις.] Ἡ τοῦ Καίσαρος.—στ. 20, Ἐπιτιράξιν.] ΠΡΛ ΑΤ, Ἐπιτιράσσειν.—στ. 21, Οὐ προσέχοντες.] Οἱ ὑπὸ Καίσαρι στρατεύομενοι.—στ. 26, Παρεγγυωμένοι.] Ἐξ ΗΛ (πρὸς τὸ Βρούτου) ΑΤ, Παρεγγυώμενον (πρὸς τὸ σύνθημα.)

ΣΕΛΙΔ. 217, στ. 1, Ὑπερκεράταντες.] ΔΓ, Ὑπερκερούσαντες. Ἔστι δὲ τὸ Ὑπερκερᾶν, τὸ τῆς ἐναντίας φάλαγγος κέρως ὑπερβαίνειν. Καὶ τὸ πρᾶγμα, Ὑπερκέρασις· παρὰ δὲ τῷ Σουίδα, Ὑπερκέρωσις, ὡς ἀπὸ τοῦ, Ὑπερκερώω.—στ. 3, Ἀρτωρίου Μάρκου.] ΔΓ, Σερωρίου. Ἰδὲ τὰ ἐν τοῖς πρόσθεν (σελ. 359) σημειωθέντα.—στ. 15, Ὁ καιρός.] Ἐκ ΔΓ (συναδούτης τοῖς μεταφρασταῖς) οἱ ΠΡ ΑΤ, Ὁ Καῖσαρ.—στ. 16, Τῆς ἐναντίας φάλαγγος.] Τῆς τοῦ Κασσίου καὶ Βρούτου.—στ. 17, Ὠτάμενοι.] Οἱ Ἀντωνίου καὶ Καίσαρος στρατιῶται.—Τὸ μὲν μέσον.] Τοῦ Κασσίου καὶ Βρούτου στρατεύματος.—στ. 18, Τὸ δ' ἐδύναμον.] Ἐν ᾧ ἦν ὁ Κάσσιος.—στ. 19, Καταδιώξαντες... οὐδετέρου κ. τ. λ.] Οἱ Ἀντωνίου καὶ Καίσαρος στρατιῶται, ἀπόντων Ἀντωνίου τε καὶ Καίσαρος.—στ. 25, Τὸ μέσον.] Τοῦ Κασσίου καὶ Βρούτου στρατεύματος.—Τοὺς ἀντιτεταγμένους.] Τοὺς Ἀντωνίου καὶ Καίσαρος στρατιώτας.—στ. 30, Ὅρον.] Σημεῖον, πίστιν, ἀπόδειξιν.

ΣΕΛΙΔ. 218, στ. 1, Τῶν πολεμίων.] Τῶν Ἀντωνίου καὶ Καίσαρος δυνάμεων.—στ. 3, Στρατήγιον.] Τὴν σκηπὴν τοῦ στρατηγοῦ.—στ. 4, Ἠραιπτο.] Ἐξ ΗΛ (καθ' ὑπερσυντελικὸν παρὰ τὸ, Ἐρείπω), ΑΤ, Ἠρεῖπετο (παρὰτακτικῷ).—στ. 7, Κράνη.] Προτέθηκαν ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ τὴν λέξιν.—στ. 18, Περιμένει.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ ΑΤ, Περιεῖναι.—στ. 29, Ἰππέας.] Οὕτως ἔγραψα, ΑΤ, Ἰππεῖς· οὐκ ἀπτικιστὴν ἀποδείξει Πλούταρχον σπεύδων, ἀλλὰ τὸ ἀμφίβολον τῆς φράσεως διαλύων. Ἔστι γὰρ οὐχ, οἱ περὶ τὸν Κάσσιον ἰππεῖς ἑώραν,

ἀλλ', αἱ περὶ τὸν Κάσιον ὄντες ἐώρων ἰππέας. — στ. 30, Ἐώρων πολλοῦς.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ἐώρων τὸ πολλοί. Αἴτιον δὲ τῆς διαφροῆς ἢ τῆς ὀνομαστικῆς, Ἰππεῖς, μετὰ τῆς αἰτιατικῆς, Ἰππέας, σύγχυσις.

ΣΕΛΙΑ. 210, στ. 13, Ὑφ' αὐτοῦ.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Ὑπ' αὐτοῦ. — στ. 20, Ἀπήει.] ΔΓ, Ἀνήει.

ΣΕΛΙΑ. 220, στ. 7, Ἐτρέψατο.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἐτρέψαντο. — στ. 11, Τούτων.] Τὸν μετὰ Βρούτου καὶ Κασίου. — στ. 12, Βρίγας.] Τουτέστι, Φρύγας· οὕτως γὰρ ἐκαλοῦντο τὸ ἀρχαῖον οἱ Φρύγες. Ἐπιθετὰ σημειωθέντα ὑπὸ τῶν κριτικῶν εἰς τὸν Ἡτύχιον, καὶ τὸν Βυζάντιον Στέρχνου (λέξ. Βρίγας). — στ. 17, Προάγειν.] ΔΓ, Πρὸσαγειν.

ΣΕΛΙΑ. 221, στ. 1, Προσάγοντες.] Ἰτ. γρ. Προσαγαγόντες. — στ. 10, Ἐχεις.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἐχῆς. — στ. 11, Χλευχομένοις.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Χλευαχομένωνους. — στ. 19, Ἐναλέσθαι. Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Ἐνάλλεσθαι. Ἔστι δὲ, Ἐμπηδῆσαι, ἐμπεσεῖν. — στ. 21, Τοῦτο τῷ Βρούτου βίω... ἀναπολόγητον.] Τυπογραφικὴν ἔστιν ἀμάρτημα τὸ ἐν τῇ Στεφανείῳ ἐκδόσει, Βρούτω. Ὁ δὲ λέγει Πλούταρχος, ὀρθῶς κρίνων, Ἀναπολόγητον ἀμάρτημα, τοιοῦτον ἂν ἦν ἀναμριλέτως, εἰ ἦν ἀληθῶς ἰσορημένον· ὁ γὰρ Ἀππιανὸς (Ρώμ. ἐμφυλ. Δ, 118) διτὰζων περὶ αὐτοῦ φησι, « Δοκεῖ δὲ τισὶ καὶ Λακεῖν θάιμονα καὶ Θεσσαλονίκην ἐς διαρπαγὴν αὐτοῖς δώσειν ὑποσχέσθαι ». — στ. 25, Ἴνα χώραν.] ΔΓ, Ἴνα καὶ χώρας. — στ. 27, Ὑπέκειτο τοῦ πολέμου τέλος.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Ὑπέκειτο τὸ τοῦ κ. τ. λ.

ΣΕΛΙΑ. 222, στ. 1, Ἐν πλῆ,] ΔΓ, Ἐν πλοίω. — στ. 3, Μαχόμενοι.] Ἰτ. γρ. Μηχανώμενοι, ὡς εἶκασέ τις τῶν ΠΡ, καὶ ἐξέφραττεν ὁ Λατίνος μεταφραστῆς, machinantes. — στ. 4, οὐκ ἔχων ἱστοροποῦντα στρατηγόν.] Ἐπειδὴ Κάσιος ἐτεθνήκει.] στ. 5, Τοῖς περὶ αὐτοῦ.] Στρατηγοῖς.

ΣΕΛΙΑ. 223, στ. 2, Μοναρχίας.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Μοναρχιῶν. — στ. 4, Βουλόμενος.] ΔΓ, Βουλευόμενος. — Ἀπέκρυψε.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Ἀπέκοψε. Ὁ γὰρ νοῦς, Ὁ Θεὸς ἀπέκρυψε, τουτέστιν ἐκώλυσε γνωσθῆναι τῷ Βρούτῳ, τὴν κατὰ θάλατταν εὐτυχῆ νίκην τοῦ ἰδίου ναυτικοῦ κατὰ τῶν Καίσαρος νηῶν. Τοιοῦτόν δὲ τι εἶοικεν ὑποπάταί καὶ ὁ Ἰταλὸς μεταφραστῆς, ἐρμηνεύσας Dio... fece che occulta restasse a Bruto quella buona ventura. — στ. 19, Ἐξαλείφοντας καὶ ἀπομάττοντας.] Ἄμεινον ἂν ἐγράφετο ἐνικῶς, Ἐξαλείφοντα καὶ ἀπομάττοντα· πλὴν εἰ μὴ οὕτως ἐτεροπολόγησαν οἱ ἰσορήσαντες,

ὑπερθαύματος τὸ θαῦμα ποιῆσαι βουλόμενοι, εἰ γε τοσοῦτον ἐξέβρουε τοῦ βραχίονος τοῦ ταξίαρχου μύρον, ὥς μὴ ἰκανὸν εἶναι αὐτὸν ἀπομάττειν, ἀλλὰ πολλῶν μὲν δεῖσθαι τῶν ἀποματτόντων, πολλῶν δ' ἴσως πρὸς τούτοις λικύθων, ἢ μᾶλλον ὑδροῶν, τῶν δεξομένων τὸ ἀποματτόμενον.—στ. 24, Τῆς πύλης.] Τοῦ στρατοπέδου.—στ. 27, Προαγαγῶν.] ΔΓ, Προσυγαγῶν.

ΣΕΛΙΔ. 224, στ. 4, Καμουλάτιος.] Ἰσ. γρ. Καμουλάτιος, ὡς ἐξέφρασεν ὁ Α. Ὅποια δέ ποτ' ἂν ἦ ἡ γραφή, ἔοικεν οὕτως ἐπικεκλῆσθαι ὁ ἀνὴρ ὄδε διὰ τὴν ἐξαιρετον αὐτοῦ ἀνδρίον, ὡς ἂν τις φράσειεν, Ἀρήϊος ἢ Ἀρειμάνιος, παρὰ τὸ Κάμουλος ἢ Κάμουλος, Camulus, ὅπερ ἦν Ἄρεως ἐπίθετον παρὰ τοῖς Σαβίνοις, καθὰ δηλοῦσιν αἱ παρὰ τῷ Γρυτέρῳ ἐπιγραφαὶ (σελ. 56, ἀριθμ. 12).—στ. 5, Ἰπ' ὀργῆς.] Ἐξ ΗΔ (ἢν συνεώρακε μὲν καὶ ὁ ἔναγχος τὸν Βρούτου βίον ἐκθεδωκῶς Φαβρίκιος, ὤκνησε δὲ εἰς τὸ κείμενον καταχωρίσαι), ΑΤ, Ἀπ' ὀργῆς.—στ. 9, Οἱ ἵππεῖς, ἅμα τοῖς πεζοῖς κ.τ.λ.] Οἱ ἵππεῖς ἅμα καὶ οἱ πεζοὶ τοῦ Βρούτου ἐμπροσθέντες τοῖς ἐναντίοις τεταραγμένοις.—στ. 10, Τὸ δ' ἕτερον κέρας.] Τοῦ Βρούτου.—στ. 12, Διεσπᾶτο μέσον.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ (βαρδάρου), Διεσπᾶτο τὸ μέσον. Ἐστὶ γὰρ παραπλήσιον τῷ ἀνωτέρῳ (σελ. 11 καὶ 12) Ἐρράγη μέσος, ὃ καὶ ἀλλαχθῶ (Πλουτάρχ. Δ, σελ. 501) σησημειώται.—στ. 27, Λουκίλλιος.] Γράψε ὡδέ τε καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς, Λουκίλλιος (Lucilius), δι' ἐνός λ, ὥσπερ καὶ ἀνωτέρῳ (Ἄντων. § 69, σελ. 113), ἐνθα πρῶτον ἐμνημόνευσε τοῦ ἀνδρός.

ΣΕΛΙΔ. 225, στ. 5, Ἐξ αὐτῶν.] Γράψε, Ἐξ αὐτῶν, τουτέστιν ἐξ ἑαυτῶν.—στ. 10, Ἰπέση.] Ἰσ. γρ. Ἐπέση.—στ. 19, Ἦπου.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Ἦπου.—Φέρεται τῇ ἀμαρτίᾳ.] Ἰσως ἄρμεινον γράφειν. Φέρετε τὴν ἀμαρτίαν. Τὸ ἀμαρτῆσαι δηλονότι Βρούτου, τὸ ἀντὶ Βρούτου ἕτερον, τὸν Λουκίλιον, ἐλεῖν.—στ. 28, Ἰλωῶδες.] Ἰσως ἐγγεγραπτο πάλαι, Ἰλωῶδες.

ΣΕΛΙΔ. 226, στ. 4, Ζεῦ, μὴ λάθοι σε κ.τ.λ.] Ἡ Μίθεια λέγει τοῦτο παρ' Εὐριπίδῃ (Μηθ. 332), Ἰάσμι καταρωμένη· ὁ Βρούτος τὸν Ἀυτώνιον ἐσημαινόμενος ἀνεφώνησε, καθὰ φησιν Ἀππιανὸς (Ρώμ. Ἐμφυλ. Δ, 130).—στ. 5, Τοῦ δ' ἑτέρου φησὶν ἐπιλαθέσθαι.] Δύο ἕτεροι ἦσαν σίχαι, οὗς μόνους (τοῦ ἐν τῷ προκειμένῳ χωρίῳ μὴ μνημονεύσας) διαρρήδην Δίῳ ὁ Κάστιος (μζ' 49) προήνεγκεν·

ὦ τλήμου ἀρετῆ, λόγος ἄρ' ἦεθ'· ἐγὼ δέ σε

ὦς ἔργον ἤσικον· σὺ δ' ἄρ' ἐδούλευες τύχη.

Μνημονεύει τούτων καὶ Πλούταρχος ἐν ἀρχῇ τοῦ Περὶ δεισιδαιμονίας λόγου· ἀλλ' οὐχ ὡς Βρούτῳ λεχθέντων, κοινῶς δὲ, ὡς ἐν ἐκείνῳ τοῖς στόμασι φερομένων, οἱ ψευθεῖς ἔχοντες ὑπολήψεις περὶ ἀρετῆς, ἐπειδὴν τάχιστα ἐν ἀδοκῆτοις γίνονται συμφοραῖς, παλινωθοῦντες αἰτιῶνται ἢν τέως ἤσκηον ἀρετὴν, καὶ τούτῳ μάλιστα δῆλοι γίνονται μηδέποτε ταῦτην μετὰ σπουδῆς ἠσκηκότες. Διὸ καὶ πείθομαι τοῖς μὴ πιστεύουσιν ἀναφθέγγασθαι τὰ ἔπη ταῦτα τὸν Βρούτον τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσῳ καὶ ἀντιφάσκοντά ἐστιν οἷς ἐν τοῖς ἐξῆς (σελ. 227) λέγει, μακαριώτερον ἑαυτὸν τῶν νενικηκότων νομίζων, ὡς δόξαν ἀρετῆς ἀνεξάλειπτον ἀπολείψοντα. Εἰκὸς γὰρ ἄνδρα ἐν τῇ Σωκράτους καὶ Πλάτωνος γεγυμνασμένον παλαιστρα ἐκείνοις μᾶλλον συνηθῆ τῶν ἀνδράσι καὶ λέγειν καὶ πράττειν, ὅποια καὶ οὐ πολλοῖς ἔτεσι πρότερον τῶν παρὰ τοῖς Γάλλοις ἐνδόξων τις φιλοσόφων ἐν τοῖς ἐσχάτοις δεινοῖς ὦν, ἀπεφθέγγετο·

Ils m' ont dit: Choisis d' être oppresseur ou victime;

J' empressai le malheur, et leur laissai le crime.

Ἄ τληκοῦτον ἐμποιεῖν τοῖς καλῶς τραφεῖσι καὶ παιδευθεῖσι δύναται φρόνημα, ὥσθ' εἰλόμην κακὸς μᾶλλον ἀκοῦσαι ποιητῆς, ἢ μὴ γνωστὰ ποιῆσαι τοῖς Ἑλληνικοῖς μεираκείαις διὰ τῆς συνήθους ἡμῖν φωνῆς·

Διάλεξε νᾶται, μ' ἔλεγαν, ἢ τύραννος τῶν ἄλλων,

ἢ σφάμιον νά γένης σύ κακῶν ἄλλων τυράννων·

Ἐναγκάλισθην πρόθυμος ἐγὼ τὴν δυστυχίαν,

Κ' ἀφῆκά τους νά χαίρωνται μόνοι τὴν ἀνομίαν.

—στ. 13, Ἠθικῶς δὲ σφόδρα μειδιάσας.] Οὐ τρεπτέον εἰς τὸ Ἠπίως κ. τ. λ. ὡς εἶπασεν ὁ Φαβρίμιος. Ἔστι γὰρ τὸ Ἠθικῶς μειδιᾶν, οὕτως μειδιᾶν, ὥστε συνεκφαίνεσθαι τι τῆς τοῦ μειδιῶντος ψυχῆς ἤθος· οἷον, ἀποφθεγγαμένου τινός τι γελοῖον, ἀπλῶς μὲν καὶ ἀνηθοποιήτως γελαῖ ὁ διὰ τὸ γελοῖον μόνον γελῶν· εἰ δὲ μετὰ τοῦ γέλωτος ἐνσημαίνεται καὶ ψυχῆς διάθεσιν ἄμα, εἴτε πρὸς αὐτὸν τὸν ἀποφθεγγόμενον, ἢ ἄλλως ἰδίᾳ τινὰ κατάστασιν ἐννοούμενος, τοῦτό ἐστι τὸ Ἠθικῶς γελαῖν, ὡσπερ καὶ Ἠθικῶς λέγειν, καὶ Λόγος Ἠθικὸς παρα τοῖς ῥήτορσι καλεῖται, ὁ τὸ ἤθος τοῦ λέγοντος παραδῆλῶν, καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου Λόγος ἀνηθοποιήτορος, ὁ μηδὲν ἤθος ἐνσημαίνόμενος καθά φησιν Ἰσοκράτης (Ἰσοκράτ. Β, σελ. 68). Ὅθεν καὶ Ἀριστοτέλης (Περὶ ποιητικ. τ, § 20) ὀρίζόμενος φησὶν, Ἔστι δὲ

» ἦθος μὲν τὸ τοιοῦτον, ὃ δηλοῖ τὴν προαίρεσιν ὅποια τίς ἐστίν. Διὸ περ
 » οὐκ ἔχουσιν ἦθος ἔνιοι τῶν λόγων, ἐν οἷς οὐκ ἔστι δῆλον, ὅτι προαι-
 » ρεῖται ἢ φεύγει ὁ λέγων». Τὸ τοῦτον ἠθικῶς μειδιᾷ σαί τὸν Βροῦ-
 τον πρὸς τοὺς ἐρωτήσαντας περὶ τοῦ πόματος, τοιοῦτόν ἐστιν, οὕτως
 ἐμειδιᾷσεν, ὥστε δῆλος γενέσθαι διανοοῦμένός τι τηνικαῦτα κατὰ ψυχὴν
 ἕτερον τοῦ γέλωτος. Εἰκὸς δὲ διακινεῖσθαι καὶ λέγειν ἐν ἑαυτῷ, Ἐξ οἷων
 εἰς οἷα συνώθησεν ὁ δαίμων ἡμᾶς· οἷς γὰρ πρὸ μικροῦ μυ-
 ριοπληθέσειν οὐσιν, ἀφθόνηως ἦν ἀπολαύειν ἀπάντων καὶ
 τοὺς ἐναντίους νικᾶν, τούτοις ἐνυνοῦθ' ὕδατος ἐστὶν ἐπι-
 ρία δῖψαν ὀλιγίστων ἀκέσασθαι δυναμένου.—στ. 18, Ἐκ-
 παισάμενος.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ἐκπεσάμενος. Τοῦτο μὲν γὰρ βάρβαρον·
 οὐ γὰρ ἔστιν ὅλως τοῦ Πίπτω ῥήματος οὔτε παθητικὸς οὔτε μέσος
 τύπος, πλὴν τοῦ κατὰ τὸν μέλλοντα, Πεσοῦμαι. Ἐκεῖνο δὲ παρὰ
 τὸ, Ἐκπαίω, ὃ συνωνύμως μὲν τῷ Ἐκπίπτω σημαίνει τὸ ἐκφύγει,
 λέγεται δ' οὐδὲν μᾶλλον χρηστῶς κατὰ μέσην διάθεσιν, ὥσπερ οὐδὲ τὸ
 ἀντικείμενον Εἰσπαίω τὸ σημαῖνον τὸ εἰσπίπτω, οἷον ἐστὶ τὸ τοῦ
 Κωμικοῦ (Πλούτ. 805) διὰ διπλῆς προθέσεως,

Ἐπεισπέπαιεν οὐδὲν ἠδικηκόσιν.

Ἦ τοῦτον ταύτην τοῦ παρακμάζοντος Ἑλληνισμοῦ ἀποδεκτέον τὴν
 γραφὴν, ἣν ἀλλαχοῦ Πλούταρχος (Σερτυρ. § 21, Μέρ. Δ, σελ. 22)
 διὰ διπλῆς ἐξήνεγκε προθέσεως, Διεκπαισάμενος (ἀντὶ τοῦ Δι-
 εκπαίσα), καὶ ἔστιν εὐρεῖν καὶ παρ' ἑτέροις (ἴδ. Πίνακα Πολυαίν-
 λέξ. Διεκπαίωμα), ἢ γραπτέον, Ἐκπεσῶν, ὃ κέχρηται Πλούταρχος
 καὶ ἀλλαχοῦ πολλαχοῦ (ἴδ. Πλουτάρχ. Α, σελ. 383), παραπλήσιόν
 τι κἀνταῦθα συμβῆναι λογισαμένους τῇ παρὰ τῷ Πολυβίῳ
 (ς', 37, § 4) διπλῇ γραφῇ, Ἐκπεσοῦσιν, καὶ Ἐκπεσα-
 μένοισι.

ΣΕΛΙΑ. 227, στ. 9, Ἀπολείποντα δόξαν ἀρετῆς, ἣν οὐθ'... ἈΠΟ-
 ΛΕΪΨΟΥΣΙΝ οἱ κερρατηκότες· ὡς μὴ δοκεῖν κ. τ. λ.] Εἰκότως πράγ-
 ματα παρέσχε τὸ χωρίον τοῖς ὑπομνηματισταῖς, ὡς μὴ καθαρῶς ἐκ-
 πεφρασμένον. Εἴ γὰρ καὶ μεταφράζειν ἐστὶν αὐτὸ, Τοιαύτην ἀπο-
 λείποντα δόξαν ἀρετῆς, τὸν Βροῦτον, οἷαν οὐθ' ὄπλοισι
 οὔτε χρήμασιν ἀπολεῖψαι δύνανται οἱ κερρατηκότες
 (Καῖσαρ καὶ Ἀντώνιος), ὥστε μὴ δοκεῖν, ὅτι ἀπολέσαντες δι-
 καίους ἄδικοι, καὶ κακοὶ χρησῶς, ἄρχουσιν ἀρχὴν μὴ
 προσήκουσαν αὐτοῖς, καθάπερ ἠρμήνευσαν οἱ μεταφρασταί, ἀλλ'

Μνημονεύει τούτων καὶ Πλούταρχος ἐν ἀρχῇ τοῦ Περὶ θεισθαιμονίας λόγου· ἀλλ' οὐχ ὡς Βρούτῳ λεχθέντων, κοινῶς δὲ, ὡς ἐν ἐκείνῳ τοῖς στόματι φερομένων, οἱ ψευθεῖς ἔχοντες ὑπολήψεις περὶ ἀρετῆς, ἐπειδὴν τάχιστα ἐν ἀδοκίτοις γίνονται συμφοραῖς, παλινορθοῦντες κίτιωνται ἢν τέως ἤσκουν ἀρετὴν, καὶ τούτῳ μάλιστα δῆλοι γίνονται μηδέποτε ταύτην μετὰ σπουδῆς ἠσκηκότες. Διὸ καὶ πείθονται τοῖς μὴ πιστεύουσιν ἀναφθέγγασθαι τὰ ἔπη ταῦτα τὸν Βρούτῳ τοσοῦτῳ μᾶλλον, ὅτῳ καὶ ἀντιφάσκοντά ἐστιν οἷς ἐν τοῖς ἐξῆς (σελ. 227) λέγει, μακαριώτερον ἐαυτὸν τῶν νενικηκότων νομίζων, ὡς δόξαν ἀρετῆς ἀνεξάλειπτον ἀπολείψοντα. Εἰκὸς γὰρ ἄνδρα ἐν τῇ Σωκράτους καὶ Πλάτωνος γεγυμνασμένον παλαιστῆρα ἐκείνοις μᾶλλον συνῶνά τοῖς ἀνδράσι καὶ λέγειν καὶ πράττειν, ὅποια καὶ οὐ πολλοῖς ἔτεσι πρότερον τῶν παρὰ τοῖς Γάλλοις ἐνδόξων τις φιλοσόφων ἐν τοῖς ἐσχάτοις θεινοῖς ὢν, ἀπερθέγγετο·

Ils m' ont dit: Choisis d' être oppresseur ou victime;

J' empressai le malheur, et leur laissai le crime.

Ἄ τηλικούτον ἐμποιεῖν τοῖς καλῶς τραφεῖσι καὶ παιδευθεῖσι δύναται φρόνημα, ὡσθ' εἰλόμην κακὸς μᾶλλον ἀκοῦσαι ποιητῆς, ἢ μὴ γνωστὰ ποιῆσαι τοῖς Ἑλληνικαῖς μειρακείαις διὰ τῆς συνήθους ἡμῖν φωνῆς·

Διάλεξε νᾶται, μ' ἔλεγαν, ἢ τύραννος τῶν ἄλλων,

ἢ σφάγιον νὰ γένης σὺ κακῶν ἄλλων τυράννων·

Ἐναγκαλισθὴν πρόθυμος ἐγὼ τὴν δυστυχίαν,

Κ' ἀφῆκά τους νὰ χαίρωνται μόνοι τὴν ἀνομίαν.

—στ. 13, Ἠθικῶς δὲ σφόδρα μειδιάτας.] Οὐ τρεπτέον εἰς τὸ Ἠπίως κ. τ. λ. ὡς εἶπασεν ὁ Φαβρίκιος. Ἔστι γὰρ τὸ Ἠθικῶς μειδιᾶν, οὕτως μειδιᾶν, ὥστε συνεφαινέσθαι τι τῆς τοῦ μειθιδῶντος ψυχῆς ἤθος· οἷον, ἀπορθεγγαμένου τινός τι γελῶιον, ἀπλῶς μὲν καὶ ἀνηθοποιήτως γελᾷ ὁ διὰ τὸ γελῶιον μόνον γελῶν· εἰ δὲ μετὰ τοῦ γέλωτος ἐνσημαίνεται καὶ ψυχῆς διάθεσιν ἄρα, εἴτε πρὸς αὐτὸν τὸν ἀπορθεγγαμένον, ἢ ἄλλως ἰδίαν τινὰ κατάστασιν ἐννοούμενος, τοῦτό ἐστι τὸ Ἠθικῶς γελᾶν, ὡσπερ καὶ Ἠθικῶς λέγειν, καὶ Λόγος Ἠθικὸς παρα τοῖς ῥήτορσι καλεῖται, ὁ τὸ ἤθος τοῦ λέγοντος παραδηλῶν, καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου Λόγος ἀνηθοποιήτορας, ὁ μὴδὲν ἤθος ἐνσημαινόμενος καθά φησιν Ἰσοκράτης (Ἰσοκράτ. Β, σελ. 68). Ὅθεν καὶ Ἀριστοτέλης (Περὶ ποιητικ. 5, § 20) ὀρίζόμενος φησὶν, Ἔστι δὲ

» ἦθος μὲν τὸ τοιοῦτον, ὃ δηλοῖ τὴν προαίρεσιν ὅποιά τις ἐστίν. Διόπερ
 » οὐκ ἔχουσιν ἦθος ἐνίοι τῶν λόγων, ἐν οἷς οὐκ ἔστι δηλόν, ὅτι προαι-
 » ρεῖται ἢ φεύγει ὁ λέγων». Τὸ τοίνυν ἠθικῶς μειδίασαι τὸν Βρού-
 τον πρὸς τοὺς ἐρωτήσαντας περὶ τοῦ πόματος, τοιοῦτόν ἐστιν, οὕτως
 ἐμειδίασεν, ὥστε δηλὸς γενέσθαι διανοούμενός τε τῆνικαῦτα κατὰ ψυχὴν
 ἕτερον τοῦ γέλωτος. Εἰκὸς δὲ διακινεῖσθαι καὶ λέγεσθαι ἐν ἑαυτῷ, Ἐξοῖων
 εἰς οἷα συνώθησεν ὁ θαίμων ἡμᾶς· οἷς γὰρ πρὸ μικροῦ μυ-
 ριοπληθέσιν οὔσιν, ἀφθόνως ἦν ἀπολαύειν ἀπάντων καὶ
 τοὺς ἐναντίους νικᾶν, τοῦ τοῖσιν ὕδατος ἐξίνεον ἐπι-
 ρία δίψαν ὀλιγίσιων ἀκέσασθαι δυναμένου.—στ. 18, Ἐκ-
 παισάμενος.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ἐκπεσάμενος. Τοῦτο μὲν γὰρ βάροθρον·
 οὐ γὰρ ἔστι ὅλως τοῦ Πίπτω ῥήματος οὔτε παθητικὸς οὔτε μέσος
 τύπος, πλὴν τοῦ κατὰ τὸν μέλλοντα, Πεσοῦμαι. Ἐκεῖνο δὲ παρὰ
 τὸ, Ἐκπαίω, ὃ συνωνύμως μὲν τῷ Ἐκπίπτω σημαίνει τὸ ἐκρεῦγαι,
 λέγεται δ' οὐδὲν μᾶλλον χρηστῶς κατὰ μέσην διάθεσιν, ὥσπερ οὐδὲ τὸ
 ἀντικείμενον Εἰσπαίω τὸ σημαῖνον τὸ εἰσπίπτω, οἷον ἐστὶ τὸ τοῦ
 Κομικοῦ (Πλούτ. 805) διὰ διπλῆς προθέσεως,

Ἐπεισπέπαιεν οὐδὲν ἠδικηκόσιν.

Ἦ τοίνυν ταύτην τοῦ παρακινεῖντος Ἑλληνισμοῦ ἀποδεκτέον τὴν
 γραφήν, ἣν ἀλλαχοῦ Πλούταρχος (Σερτωρ. § 21, Μέρ. Δ, σελ. 22)
 διὰ διπλῆς ἐξήνεγκε προθέσεως, Διεκπαισάμενος (ἀντὶ τοῦ Διε-
 εκπαίσατος), καὶ ἔστιν εὐρεῖν καὶ παρ' ἑτέροις (ἴδ. Πίνακα Πολυαίν-
 λέξ. Διεκπαίωμα), ἢ γραπτέον, Ἐκπεσῶν, ᾧ κέχρηται Πλούταρχος
 καὶ ἀλλαχοῦ πολλαχοῦ (ἴδ. Πλουτάρχ. Α, σελ. 383), παραπλήσιόν
 τι κἀνταῦθα συμβῆναι λογισαμένους τῇ παρὰ τῷ Πολυδίω
 (ς, 37, § 4) διπλῇ γραφῇ, Ἐκπεσοῦσιν, καὶ Ἐκπεσα-
 μένοισι.

ΣΕΛΙΔ. 227, στ. 9, Ἀπολείποντα δόξαν ἀρετῆς, ἣν οὐθ'... ἈΠΟ-
 ΛΕΪΨΟΥΣΙΝ οἱ κερρατηκότες· ὡς μὴ δοκεῖν κ. τ. λ.] Εἰκότως πράγ-
 ματὰ παρέσχε τὸ χωρίον τοῖς ὑπομνηματισταῖς, ὡς μὴ καθαρῶς ἐκ-
 πεφρασμένον. Εἰ γὰρ καὶ μεταφράζειν ἐστὶν αὐτὸ, Τοιαύτην ἀπο-
 λείποντα δόξαν ἀρετῆς, τὸν Βρούτον, οἷαν οὐθ' ὄπλοις
 οὔτε χρήμασιν ἀπολείψαι δύνανται οἱ κερρατηκότες
 (Καῖσαρ καὶ Ἀντώνιος), ὥστε μὴ δοκεῖν, ὅτι ἀπολέσαντες δι-
 καίους ἄδικοι, καὶ κακοὶ χρησοῦς, ἄρχουσιν ἀρχὴν μὴ
 προσήκουσαν αὐτοῖς, καθάπερ ἠρμήνευσαν οἱ μεταφρασταί, ἀλλ'

ἔχει γε οὐθ' ἑλληνικὴν οὐτ' ἀκριβῆ τὴν συνάρτησιν. Γράφει ταύτην θάρ-
 ρῶν, ἈΠΑΛΕΙΨΟΥΣΙΝ, ὡσπερ καὶ ἔγραφα ἄν, εἰ μὴ τοῦ θέντος
 βράδιον τὸ τῶν ἀντιγραφῶν ἀμάρτημα συνεφρόνησα, καὶ ἔση τὴν
 γνησίαν Πλουτάρχου γραφὴν τεθηραμένος, κατὰ τόνδε τὸν νοῦν, Τὸν
 Βροῦτον ἀπολείποντα δόξαν ἀρετῆς, ἣν οὐθ' ὀπλοιοιοῦτε
 χρήμασιν οἱ κεκρατηκότες δύνανται ἐξαλείψαι καὶ ἀφα-
 νίσαι ἐπιτοσοῦτον, ὡς ἐμὴ δοκεῖν κ. τ. λ.

ΣΕΛΙΑ. 228, στ. 1, Τιμῆς καὶ μερίδος.] Παρέλιπον τὰς δύο
 πρώτας λέξεις ὅτε Α καὶ ὁ Ἰταλὸς μεταφραστῆς, ὡς μὴ δεόντως εἰσ-
 φρησάσας εἰς τὸ κείμενον· ὁ δὲ Λατίνος ἐξέφρασε τὸ, Τιμῆς, διὰ τοῦ
 Secta. Διὸ καὶ τῶν ΠΡ τις ὑπενόησε μήποτε γραπτέον ἐστὶ, Τομῆς·
 καὶ γὰρ καὶ τὸ Ῥωμαϊκὸν Secta, ὁ σκμαίνει Λῆρσειν, παρὰ τὸ
 Seco (τὸ Τέμνω) παρηγμένον, τομῆ τις ἐστὶ. — στ. 4, Τὰ δὲ λεί-
 ψανα κ. τ. λ.] Συνάδει τούτοις καὶ ὁ Ἀππιανὸς (Ῥωμ. ἐμφυλ. Δ, 135).
 Δίων δ' ὁ Κάσσιος (μζ', 49) λέγει, ὅτι « Τὸ μὲν ἄλλο σῶμα ταχῆς
 » ὑπὸ τοῦ Ἀντωνίου ἔτυχεν, ἡ δὲ δὴ κεφαλὴ ἐπέμρηθη μὲν εἰς τὴν
 » Ῥώμην, χειμῶνι δὲ ἐν τῷ ἀπὸ τοῦ Δυρρόρχιου διάπλῳ περιπεσοῦσα,
 « εἰς τὴν θάλασσαν ἐρρίφη ». — στ. 9, Ἐκ τοῦ πυρός ἀνασπάσασαν
 ἄνθρακας κ. τ. λ.] Τὰ αὐτὰ λέγει καὶ Ἀππιανὸς καὶ Δίων ὁ Κάσσιος.

ΣΕΛΙΑ. 229, στ. 2, Τοῦ μεγίστους.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Τὸ
 μέγιστον. — στ. 8, Ἄτρεμοῦντι.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἄτρεμοῦντα.
 Ἰσ. γρ. Ἄτολμοῦντι. — στ. 10, Ἐαυτῶ.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Ἐαυτοῦ.
 — στ. 18, Παρακαταθέμενοι.] Πιερεύσαντες. — στ. 20, Ἐν
 τῇ φυγῇ.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ προσέθηκαν τὴν πρόθεσιν.

ΣΕΛΙΑ. 230, στ. 4, Ἐδοξε.] Ἐκ ΔΓ (συναδοῦσης τῇ Α), ΑΤ,
 Ἐδειξε. — στ. 8, Πάρεσις.] Ἄφρσις, τὸ ἀφρῆναι Διονύσιον φυγεῖν ἐκ
 Συρακουσῶν. — στ. 9, Ἐπαίτιον.] Γραπτέον, οἶμαι, Ὑπαίτιον. —
 στ. 12, Ὡς μὲν.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Ὡς μὲν. — Ἐβούλετο.] ΔΓ, Ἐβου-
 λεύετο. — στ. 15, Ὀλων.] Τυπογραφικὸν ἔοικεν ἀμάρτημα εἶναι τὸ
 ἐν τῇ Στεφανείῳ ἐκδόσει, Ὀπλων ὁ ἐσημειώσατο καὶ ὁ ἡμέτερος
 Πόρτος.] στ. 22, Σώσαντος.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Σώματος. —
 στ. 24, Φίλος ὢν.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ προσέθηκαν τὴν ἀντωνυμίαν. —
 Συνώρθου.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Ὀρθου.

ΣΕΛΙΑ. 231, στ. 2, Ταῖς Πλάτωνος ἐπιστολαῖς.] Ἐν τῇ ἐβδόμῃ
 ἐπιστολῇ.] στ. 11, Καὶ τῶν ἐχθρῶν.] Προσέθηκα τὸν σύνδεσμον,
 ὃν ἐξέφρασε καὶ ὁ Α. Ἐν δὲ τοῖς ἐχθροῖς αἰνιττεται μάλιστα τὸν Ἀν-
 τώνιον, περὶ οὗ ἐπιθι τὰ ἀνωτέρω (§ 29). — στ. 22, Καὶ
 πρὸς

πρὸς τῇ μηδὲν... γινομένης.] Ἐξ ΗΔ ἢ προσθήκη τοῦ ἄρθρου, καὶ ἡ τοῦ Γενόμενης εἰς τὸ Γινομένης τροπή. Ὀνοῦς, Ψυχῆς ἦν γινομένης πρὸς τῇ μηδὲν ὑφίσταται τοῦ φρονήματος διὰ φόβον, τουτέστι περὶ τοῦτο μόνον σχολαζούσης, ὅπως μηδὲν ἐνδώσει μηδὲ καταβαλεῖ τὸ φρόνημα διὰ φόβον. Ἐπαγέσθω δὲ καὶ μαρτύριον τῆς ἡμετέρας διορθώσεως, παραπλησία λόγου συνάρτησις ἥδε, « Ἀντίοχος δὲ καὶ » Πτολεμαῖος... ἐγίνοντο πρὸς τῇ διὰ μάχης κρίνειν τὴν ἔφοδον » (Πολύβ. ἐ, 79, § 1). — στ. 25, Ἀμηχάνου.] Ἀθυναίου « Ἀμήχανον, » ἄπορον... ἢ ἐνδεὲς » φησὶν Ἡσύχιος. — στ. 27, Περιεψάμενον.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Περιεψάμενων. — Ἐχθραν.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἐχθρας.

ΣΕΛΙΑ. 232, στ. 5, Πισευθέντας.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Πισεύσαντας. — στ. 8, Προσῆκεν.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Προσῆκον. — στ. 14, Εἰκονικόν.] Ἐξηγησάμεθα τὴν λέξιν ἀλλαγῆς (Πλουτάρχ. Γ, σελ. 364). — στ. 23, Τύχα.] Ἐπιθι Πλουτάρχ. Β, σελ. 459, καὶ Ἰσοκράτ. Β, σελ. 213.

ΑΡΑΤΟΣ.

ΣΕΛΙΑ. 233, στ. 3, Διατίθεται.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Διατίθεσθαι. — στ. 10, Ἄλλ' ὧ γε φύσει τὸ γενναῖον ἐπιπρέπει ἐκ πατέρων, κατὰ Πινδάρου.] Οὕτως παρὰ τῷ Πινδάρῳ (Πυθ. ἡ, 61 ἐκθ. Εἰν.),

————— Μαρναμένων
 Φυᾶ, τὸ γενναῖον
 Ἐπιπρέπει ἐκ πατέρων παι-
 σὶν λῆμα.

Ὅπου σημειωτέον, ὅτι τὸ Φυᾶ (ὅ ἐστι Φύσει) δηλὸς ἐστὶ Πλουτάρχος χωρίσας ἀπὸ τοῦ Μαρναμένων, καὶ πρὸς τὰ ἐπόμενα συνάψας, καθὰ καὶ ἦν ἐν ταῖς ἀρχαίαις Πινδάρου ἐκδόσεσιν ἐσηγμένον, Μαρναμένων, φυᾶ τὸ γενναῖον κ. τ. λ. καὶ ὡς περ ἐξεδέξατο καὶ ὁ τοῦ Πινδάρου σχολιαστῆς, « Φύσει τὸ συγγενὲς ἐκ πατέρων προθύμημα τοῖς παισὶν ἐπιπρέπει ». — στ. 16, Συνάπτοντες.] ΔΓ, Συνάψαντες. — Τοῦ γένους.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Τοῦς γένους. — στ. 23, Ἄπερ αὐτούς.] ΔΓ, Ἄπερ οὖν αὐτούς. — στ. 25, Βελτίσω αὐτὸν ἠγεῖσθαι.] Ἐκ ΔΓ προσέθηκα τὴν ἀνωθυμίαν. ΔΓ, Βελτίσω αὐτὸν ἠγεῖσθαι. Οἱ δὲ ΠΡ ἐτέρως διορθώκασιν γράψαντες, Βελτίσω ἠγεῖσθαι, οὐκ ἐπὶ τοῦ νομίζειν ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ἄρχειν,

ἐκδοξάμενοι τὸ ἡγεῖσθαι. Τὴν ἡμέτεραν γραφὴν ἠρμήνευσαν καὶ οὐ μεταφράσται.

ΣΕΛΙΔ. 234, στ. 16, Σὺν Θεῷ τινι.] Λέγεται καὶ Κατὰ Θεοῦ τινα, οἷον (Πλάτ. Εὐθυδήμ. σελ. 272) « Κατὰ Θεὸν γὰρ τινὰ ἔτυχον » καθήμενος ἐνταῦθα, οὐπερ σύ με εἶδες » καὶ Κατὰ δαίμονα, αἶον (Ἀριστοφάν. Ὀρί. 514),

Σὺ δ' ἐμοὶ κατὰ δαίμονα, καὶ κατὰ

Συντυχίαν ἀγαθὴν, ἥκεις ἐμοὶ σωτήρ.

Ἢ δὲ παρὸ ἡμῖν συνήθεια, Ἄπο Θεοῦ, ἢ περιφραστικῶς, Ὁ Θεός ἔκαμε, ἢ κατ' ἄλλειψιν κομψοτέραν, Ὁ Θεός οἷον ἐπὶ τοῦ προκειμένου Πλατωνικοῦ χωρίου, Ἄπο Θεοῦ ἔτυχα καθήμενος, ἢ, Ὁ Θεός ἔκαμεν ἂν τύχω καθήμενος, ἢ, Ὁ Θεός κ' ἔτυχα καθήμενος. — στ. 27, Ἀθηναγίαν.] Περὶ τῆς τῶν ἀθλητῶν ἀθηναγίας ἐπιθι τὰς εἰς τὸν Ἐπίκτητον (Διατριβ. Γ, 15) σημειώσεις τῶν ὑπομνηματιστῶν. — Σκαφίον.] Λέγεται καὶ Σκαπάνη. Παρὰ τοῦτο δὲ παρήκται τὸ ἐν τῇ συνθείᾳ, Τσαπίον καὶ Τσάπα, μεταβολῇ τοῦ κσ εἰς τὸ τσ (ἰδ. Πλουτάρχ. Γ, Αὐτοσχ. 50χ. νδ'). Οὐ γὰρ ὑποληπτέον παρὰ τὸ Ἰταλικὸν Zappa γεγονέναι τὸ ἡμέτερον Τσάπα, ἀλλὰ τοῦναντίον τοὺς Ἰταλοὺς παρ' Ἑλλήνων λαβεῖν τοῦ γεωργικοῦ σκεύους τοῦνομα, καθὰ καὶ ἕτεροι ἐσημειώσαντο. Ὀνομάζομεν δὲ καὶ, Λίσγον (ἔθεν πὸ τῶν Ῥωμαίων Ligo onis) τὴν, Τσάπαν, ἢ παραπλήσιον τῇ Τσάπα σκαφίαν, οὐ δὲ τούτου τοῦ ὀνόματος ὀθενίου ὄντος. Ἐχρίσατο γὰρ αὐτῷ ὁ κατὰ τὴν δευτέραν ἀπὸ Χριστοῦ ἑκατονταετηρίδα ἀκμάσας Ἀρτεμιδώρος, καθὰ ἐσημειώσατο ὁ Σαλμάσιος (Πλινιαν. Γυμν. σελ. 365). Ἀμελήσαντος δὲ καὶ τὸν τόπον, ἐν ᾧ εὔρηται παρ' Ἀρτεμιδώρῳ τῦνομα, σημειώσασθαι τοῦ Σαλμασίου, κακῶς ἔτι καὶ νῦν παρ' ἐκείνῃ ἢ ἡμερτημένη σώζεται γραφὴ (Ἀρτεμιδώρ. Ὀνειροκριτ. Β, 24) ΜΙΣΓΟΣ, ἣν ὁ νεώτατος τῶν ἐκδοτῶν εἰς τὸ ΜΙΣΧΟΣ μετεποίησεν, δέον εἰς τὸ ΛΙΣΓΟΣ τρέψαι. Καὶ γὰρ καὶ τοῦ ἐκ τοῦ Θεοφράστου ἐπαγομένου μαρτυρίου ὑπὸ τοῦ Στεφάνου ἐν τῷ Θησανρῷ τῆς Ἑλληνικῆς γλώττης (Πινაკ. σελ. 1461) « Θετταλοὶ δ' » ἰσχυρότερον ἔτι δικέλλης ὄργανον ἔχουσιν, ὃ καλοῦσι ΜΙΣΧΟΝ » ὡς οὐκ ἀπληκχμένου γραφικῆς πλημμελείας, τρεπτέον μοι δοκεῖ τὴν τελευταίαν λέξιν εἰς τὸ ΛΙΣΓΟΝ. Ἄλλ' ἐπανίσταται ἐπὶ τὸ τῶν ἀθλητῶν σκαφίον, ὃ ἐξηγησόμεθα ἐκ τοῦ σχολιάσαντος τὸν Θεόκριτον, καθάπερ ἐποίησα καὶ ὁ φίλος Κλυερίος ἐν ταῖς εἰς τὴν Γαλατικὴν τοῦ Πλουτάρχου

μετάφρασιν σημειώτεσι. Τοῦ γὰρ Θεοκρίτου (Εἰδυλλ. δ', 10) εἰρηκτός περὶ ἀθλητοῦ τινος,

Κῶχτο ἔχον σκαπάναν, —————

ὁ σχολιαστὴς φησὶ, «Σκαπάνη ἐστὶ δίκελλα, σκαπίον, ἢ λισγάριον, τὸ
» κρινῶς λεγόμενον τζάπιον, ὃ οἱ Ἄττικοὶ ἄρην. Χρῶνται δὲ αὐτῇ
» πάντες μὲν οἱ ἀθληταὶ, μάλιστα δὲ οἱ πύκται... ὑπὲρ γυμνασίας τῆ
» σκαπάνη σκάπτοντες, καὶ τὰ ἄνω μέρη ἀναρβύωννύυτες». Ἐπὶ τοῦ
προκειμένου Πλουτάρχου χωρίου, τὸ Σκαπίον ὁ Ἰταλὸς μεταφρα-
στὴς ἠρμήνευσε διὰ τοῦ *Marra*, οὕτως καὶ τῶν πάλαι Ῥωμαίων καλοῦν-
των· ὁ καὶ αὐτὸ Ἑλλάδος γενεῆς καὶ αἵματος ἔοικεν εἶναι· καὶ γὰρ,
«Μάρρον, ἐργαλεῖον σιδηροῦν» φησὶν Ἡσύχιος. — στ. 29, Κομφό-
τερον.] ΠΡΑ, ΑΤ, Κομφότερος. — Δοκεῖ.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ,
Δοκεῖν. — στ. 30, Ὑπὸ χεῖρα.] Προχειρώς· ἐκτοῦ παραχρῆμα, αὐτο-
σχεδίως. Ἐπιθι τὰ ἐν ἄλλοις (Πλουτάρχ. Β, σελ. 422) σημειωθέντα
περὶ τῆς φράσεως.

ΣΕΛΙΑ. 235, στ. 1, Ἀμιλλησάμενος.] Σπεύσας, ἢ καὶ ταχυγρα-
φήσας, οὐκ κατ' ἀκυρολεξίαν. Σημαίνει γὰρ καὶ τοῦτο ἡ λέξις· «Ἀμιλ-
» λᾶν, τὸ ἐρίζειν· καὶ εἰς τάχος γράφειν», φησὶν Ἡσύχιος. Καὶ εἰκάσειεν
ἂν τις οὐκ ἀπιθάνως τοῦ παρακμάζοντος ἑλληνισμοῦ εἶναι τὴν σημα-
σίαν, τὴν ἀρχὴν λαβοῦσαν ἀπὸ τῆς ἐν διδασκαλείαις ἀμιλλῆς τῶν
παιδῶν ἐν τῷ γράφειν. Ὅθεν καὶ τὸ ὑπαγορευόμενον τοῖς γράφουσι
ὑπὸ τοῦ διδασκάλου, Ἀμιλλα, ὠνομάζετο, ἢ θηλον ἐκ τῶν ἀρχαίων,
Ῥωμαῖο-ἑλληνικῶν συναγωγῶν λέξεων, *Dictatum*, ἄμιλλα, ΚΑΙ ἌΝΑ-
» ΔΕΔΟΜΕΝΑΙ ΚΑΙΜΑΘΗΝΑΙ «ὅπερ ὁ Σαλμάσιος ἐν τοῖς εἰς τὸν
Θυόπισκον ὑπομνήμασι (In Fl. Vopisc. not. pag. 481), ἢ ἐτέροις
ἀντιγράφοις ἐντυχῶν, ἢ αὐτὸς διορθώσας, οὕτως προήνεγκε, *Dic-
tatum*, ἄμιλλα, καὶ ἀναθεδομένον καὶ μάθημα. Ἐστὶ μέντοι
καὶ συντομώτερον διορθοῦν, *Dictatum*, ἄμιλλα, ΚΑΙ Τὸ ἌΝΑ-
ΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΜΑΘΗΜΑ, τουτέστι τὸ παρά τοῦ διδασκάλου ὑπαγο-
ρευόμενον. Ὁ γὰρ αὐτὸς Λεξικογράφος προῖον λέγει «*Dictat*, ἀναδι-
» δωσιν, ὑπαγορεύει». — στ. 6, Πασιάν.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Πασίαν.
— στ. 10, Μυρσίλος.] ΔΓ, Μυρτίλος. — στ. 14, Ἐκινδύνευσεν.]
Ἐξ ΗΔ (συναδούσης τοῖς μεταφρασταῖς), ΑΤ, Ἐκινδύνενεν. —
στ. 20, Παρεθεώρει.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ἀπεθεώρει. Ἐστὶ δὲ Παρα-
θεωρεῖν, τὸ λάθρα θεωρεῖν, ὥσπερ καὶ Παρακούμεν, τὸ λάθρα
ἀκούειν. — στ. 25, Παρῆκε τὸν χρόνον.] Μεταμίλει μοι μὴ τρέψαντι

τὸ παρ' ἅσασι Παρῆκε εἰς τὸ σύνθησις Πλουτάρχῳ Παρῆγε. Οὕτως γὰρ καὶ ἀνωτέρω (Δημητρ. § 51, σελ. 49) καὶ ἀλλαχοῦ (Πλουτάρχ. Ε, σελ. 112), Παρῆγε τὸν χρῶνον, εἴρηκε. — στ. 29, Ἐκ Σικυῶνος.] Ἐκ ΔΓ, προσέθηκα τὴν πρόθεσιν. — Ἐκδηλος.] Ἐκδημον τοῦτον ὀνομάζει Πλούταρχος ἐν ἀρχῇ τοῦ Φιλοποίμενος Βίου (Πλουτάρχ. Β, σελ. 309 καὶ 459).

ΣΕΛΙΔ. 236, στ. 6, Ὀρμημένος.] Γραπτέον, οἶμαι, Ὀρμώμενος. — στ. 20, Ἄβατον.] ΔΓ, Ἄπορον.

ΣΕΛΙΔ. 237, στ. 1, Ξενοφίλου, πρώτου τῶν ἀρχικλῶπων.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Πρώτου Ξενοφίλου τῶν ἀρχικλῶπων. — στ. 9, Ἀχάνας.] Κίσας. Ἔοικε δὲ ἡ λέξις ἐκ Περσῶν εἰς Ἕλληνας μεταβῆναι, καθὰ καὶ ἐτέροις ἔδοξε. Διὸ καὶ Ἡσύχιος φησὶν, « Ἀχάνας, τινὲς μὲν » Περσικά μέτρα· Φανάδημος δὲ τὰς κίσας κ. τ. λ. », τοῦτο δηλονότι τοῦ Κωμικοῦ (Ἀριστοφάν. Ἀχαρν. 109) ἐξηγουόμενος τὸ χωρίον, ἐν ᾧ περὶ τοῦ παρὰ τοῦ βασιλέως πρέσβειος φησὶν,

————— Ἀχάνας ὄδι γε χρυσίου λέγει.

—στ. 13, Προσελθών.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Προσελθών. — στ. 21, Ἄρα.] Ἐκ ΔΓ προσέθηκα τὴν λέξιν. — στ. 27, Προῆγεν.] ΔΓ, Προσῆγεν. — στ. 29, Σύνθημα.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Συνθήματα. — στ. 30, Προῆγεν.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Προσῆγεν.

ΣΕΛΙΔ. 238, στ. 1, Ἄνιεις τὴν πορείαν.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἄνιεις εἰς τὴν πορείαν. Ἐσι δὲ, βραδύνουσι τὴν βάδιαι. — στ. 10, Ἐντόνωσ.] ΔΓ, Εὐτόνωσ. — στ. 11, Προσέμιξαν.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Συνέμιξαν. — στ. 13, Ὅ τὴν ἐωθινὴν φυλακὴν παραδιδούς ἐφώδεν ἐκώδωνι.] Παρατίθει τούτοις τοῖς ἀπὸ τῶν Τακτικῶν τὰ τοῦ Ἀριστοφάνους (Ὀρν. 1160),

Ἐφοδεύεται, κωδωνοφορεῖται πανταχῇ

Φυλακὰ καθεσῆκασι καὶ φρυκτωρία

Ἐν ταῖσι πύργοις, _____

προσεπιμνημονεύσας καὶ τὰ Γαλατιστὶ σημειωθέντα μοι, περὶ τῆς ἐφοδείας ταύτης, εἰς τοὺς Θεοφράστ. χαρακτῆρας (σελ. 201). — στ. 23, Θηρατικός.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Θηρευτικός. — στ. 25, Κατάκοπος.] Ὁ ἐν τῇ συνθεσίᾳ Κατακομμένος.

ΣΕΛΙΔ. 239, στ. 1, Ἠρὸς αὐτόν.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ προσέθηκα τὴν πρόθεσιν. Ἐτέρω ΔΓ, Ἀύτῳ. — στ. 3, Παρωξύνθαι.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ,

Παροξύνεσθαι.—στ. 6, Προσβαλόντων.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Προσβαλλόντων.—στ. 7, Τῶν κλιμάκων.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Τῶν μὲν κλιμάκων.—στ. 8, Καθ' ἓνα καὶ σχολαίως.] Ἐκ ΔΓ προσέθηκα τὸν σύνδεσμον. Τὸ Καθ' ἓνα ἢ παρ' ἡμῖν συνήθεια ἐκφράζει διπλάσιζουσα τὸ ἀριθμητικὸν ἀσυνδέτως, διὰ τοῦ, Ἐνας ἔνας, ἢ, Ἀπὸ ἓνα ἓνα. Καὶ ἔοικε τοῦ παρακμαζοντος ἑλληνισμοῦ εἶναι ἡ φράσις οἷον ἔστι καὶ τὸ παρὰ τοῖς Ἑβδομήκοντα (Παραλειπομ. Α, κδ', 6), « Εἷς εἰς τῷ Ἐλεάζαο, καὶ εἷς εἰς τῷ Ἰθάκω ». Ἐσημείωσαντο μέντοι καὶ οἱ Δεξικογράφοι ἐκ μηκέτι σωζομένου δράματος Σοφοκλέους τὸ, Μίαν μίαν, ἀντὶ τοῦ μᾶλλον ἐν χρήσει Κατὰ μίαν (ιδὲ Σοφοκλ. Μέρ. Δ, σελ. 731, ἐκδ. Βρυγ.).—στ. 11, Ἐπερχομένων.] ΔΓ, Ἀπερχομένων.—στ. 14, Ἐπλήθην.] ΔΓ, Ἐπανήθην. Ἰτως ἐγγεγραπτο, Ἄν ἡ λ θ ε ν.—στ. 28, Ἰπυόμων.] Ἄ γ ὄ ν καὶ Ἄ γ ω γ ὄ ν λέγει ἡ συνήθεια τὸν Ἰπύομον.—στ. 29, Διήροπασον.] ΔΓ, Ἄ ν ἡ ρ πα ζ ο ν.—στ. 30, Οὔτς.] Ἐξ ΗΛ, ΑΤ, Οὐ δέ.—Ἐκόλυεν.] ΔΓ, Ἐχώλυσεν.

ΣΕΛΙΔ. 240, στ. 1, Εἰς μέσον ἔθηκε τοῖς πολίταις.] Διένειμε τοῖς πολίταις. Παραπλησίως καὶ ἡ συνήθεια, Τὰ ἔβαλεν εἰς τὴν μέσην.—στ. 5, Ἰπὸ Νικοκλέους.] ΔΓ, Ἐπὶ Νικοκλέους.—στ. 6, Ἰπὸ τῶν.] Ἐξ ΗΛ, ΑΤ, Ἐπὶ τῶν.—στ. 12, Ἰφ' αὐτῆς.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἰπ' αὐτῆς.—στ. 18, Ῥαχίας.] « Ῥαχία, πᾶς πετρώδης αἰγιαλός » φησὶν Ἡσύχιος. Ὅθεν καὶ ὁ ἐν τῇ συνήθειᾳ Βράχος, προσθήκη τοῦ Αἰολικοῦ δίγαμμα, ὃ προσετίθεσαν καὶ οἱ ἀρχαῖοι καὶ γὰρ καὶ « Βρακείας, τραχεῖς τόπους » εὔρηται παρὰ τῷ αὐτῷ Ἡσυχίῳ, ὃ τρεπτέον εἰς τὸ μονοφθογγούμενον Βρακίας, μὴ μετακινούντας τὸ κ, ὡς καὶ αὐτὸ τῶν Αἰολέων ἀνθυποβαλλόντων τῷ χ.—στ. 27, Διεφύλαξαν.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ἐφύλαξαν.—στ. 30, Πικρῶς.] ΔΓ, Πικρός.

ΣΕΛΙΔ. 241, στ. 5, ὧς οὐθενός ἄλλου τῶν καλῶν.] Ἐξ ΗΛ, ΑΤ, ὧς οὐθενός ἄλλ' ἢ τῶν καλῶν. ΔΓ, ὧς οὐθενός ἄλλου ἢ τῶν καλῶν. Τὸ πολλὰ τοῖς ΠΡ παρασχὸν πράγματα χωρίον τόδε, μόνου τῇ τοῦ διαζευτικοῦ ἐκ τῆς ΔΓ ἐξαιρέται, νοητὸν οἴμαι καταστῆσαι. Ἡ συνάρτησις, Ἐρασῆς ὁμονοίας ἐθνῶν κὶ κοινῶν ἐκ πύλεων, καὶ συνεδρίου καὶ Θεάτρου μίαν φωνὴν ἀφ' ἐέντος ὧς οὐθενός ἄλλου τῶν καλῶν ὁ δὲ νοῦς, Οὐθενός τῶν ἄλλων καλῶν οὕτως ἐφρόντιζεν, ὡς τοῦ ὁμονοεῖν καὶ κοινωεῖν ἀλλήλοις τὰ ἔθνη καὶ τὰς πόλεις, καὶ τοῦ ὁμοφανεῖν τό τε συνεδρίον, τουτέστι

τὴν βουλὴν, καὶ τὸ θέατρον, τούτεστι τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου. Οτι δ' αὐτὸς ἐστὶν ὁ νοῦς τοῦ χωρίου, μαρτυρεῖ καὶ ἡ ὑποσημειωθεῖσα ἐν τῇ Ρεϊτικίῳ ἐκδόσει, τοῦ Ξυλλάνδρου μεταφράσεως.—στ. 7, Συσκευάσασθαι κρύφα. [Ἐκ ΔΓ, ΑΓ, Συσκευάσασθαι καὶ κρύφα. Τὸ δὲ Συσκευάσασθαι ἴτον ἐνθάδε δύναται τῷ διὰ τέχνης, ἢ ἐπιβουλῆς ἀπατήσασθαι ὅθεν καὶ « Συσκευῆ, ἐπιβουλῆ » παρ' Ἡσύχιω.—στ. 8, Ἐπιβολώτατος.] Οὕτως ἔγραφα ΑΓ, Ἐπιβολώτατος. ΔΓ, Ἐπιβολώτατος.—στ. 15, Ὑπαιθροῖς.] ΔΓ, (ἦν προεἰλοντο οἱ ΠΡ), Ὑπαιθροῖς. Καὶ οἱ μὲν ἄττικισαὶ (Φρόνιχ. σελ. 106) ἀττικώτερον εἶναι διατείνονται τὸ Ὑπαιθροῖς τοῦ Ὑπαιθρος· τὸ δὲ ἀληθές, ὡς περ λέγεται Αἰθρη καὶ Αἰθρία (κατὰ τὸ Κάκη καὶ Κακία), ὡς ἀπεικὸς καὶ διπλοῦν εἶναι τὸ παρὰ ταῦτα σύνθετον, Ὑπαιθρος καὶ Ὑπαιθριος. « Αἰθρη, αἰθρία, αὐγή, εὐδία, ἀήρ, καθαρὸς, κ.τ.λ. » φησὶν Ἡσύχιος. Ἢ δὲ Αἰθρη παρὰ τὸ Αἰθω, τὸ λάμπω, ὃ καὶ Αἰθύνω ἐλέγετο. Ὅθεν διορθωτέον τὸν κῦτον Ἡσύχιον φάσκοντα, « Αἰθύνεσθαι, ΛΑΜΒΑΝΕΣΘΑΙ » τρέποντας τὸ τελευταῖον τοῦτο εἰς τὸ ΛΑΜΠΡΥΝΕΣΘΑΙ.—στ. 25, Χρηῆσθαι παρῆχεν αὐτῷ τὸν ἀεὶ στρατηγούνη.] ΔΓ... στρατηγούνητι. Οὐδέτερα τῶν γραφῶν ἔρρωται· ἦν γὰρ ἂν μᾶλλον εὐσυνάρτητον καὶ σαφέστερον, εἰ ἐλέγετο, Χρηῆσθαι παρῆχεν αὐτὸν τῷ ἀεὶ στρατηγούνητι. Τὸ δ', Ἀεὶ στρατηγῶν, ἐκφράσαις ἂν εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς φωνήν, διὰ τοῦ, Ὅκατὰ καιρὸν στρατηγός· ὡς περ καὶ, Ὁ ἀεὶ βασιλεύων, ἐκλαμβάνεται πολλάκις ἐπὶ τοῦ, Ὅκατὰ καιρὸν βασιλεύς.—στ. 26, Τριταεύς.] Εξ ΕΔ, ΑΓ, Τριταεύς. Ἢ γὰρ πόλις, Τριταία, ἥς τὸ ἐθνικόν, Τριταεύς (ἴδε Ἡλουτάρχ. Ε, σελ. 362).

ΣΕΛΙΔ. 242, στ. 6, Μεθώνης.] ΔΓ, Μοθώνης· ἐκαλεῖτο γὰρ καὶ οὕτως (διὰ τοῦ ο) ὑπὸ τινῶν Γεωγράφων, ὡς καὶ νῦν ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς φωνῇ Μοθώνη, ἢ Πελοποννητία Μεθώνη. — Ὑπὲρ Μαλέας.] Ἐπιθετὰ ἀλλαγῶ (Ἡλιοδώρ. Β, σελ. 160) περὶ τῆς Λακωνικῆς ἄκρας ταύτης σημειωθέντα· οἷς προστίθει, ὅτι οἱ οὐ πολλῶ πρό ἡμῶν γεγυότες Καταμάγουλον, ἢ Ὀνου Καταμάγουλον, ὠνόμαζον τὴν ἄκραν ταύτην, συγγέαντες δηλονότι τὴν Μαλέαν ἄκραν, τῇ καλουμένην, Ὀνου γνάθῳ, ἑτέρα ἄκρα σκαδίως ἑκατὸν πευτήκοντα τῆς Μαλέας ἀπεχούση, ὃ καὶ ὁ ἡμέτερος ἐσημείωσατο Μελέτιος (Γεωγραφ. σελ. 376).—στ. 9, Ἀνδρίας.] Εξ ΕΔ, ΑΓ, Ἀνδρίας. Τοῦτο μὲν γὰρ οὐδὲν ἐνθάδε σημαίνει· ἢ δὲ Ἀνδρία εἴη ἂν ἢ Ἀνδρία χώρα κατὰ τὸ πλῆρες, ταυτέστιν ἡ νῆσος Ἄνδρος. Ἐτεροι δὲ (πιθανώτερον

ἔσως), Ἀκτίας, γράφειν δεῖν ὑπετόπατον, τὴν αὐτὴν ἠγητάμενοι εἶναι τῇ οὕτως καλουμένῃ τῆς Πελοποννήσου Ἀκτῆ, περὶ ἧς ἐν τοῖς ἐξῆς (§ 40, σελ. 268) μνημονεύται Πλούταρχος, καὶ ἡμεῖς ἀλλαχοῦ (Προδρ. Ἑλλην. βιβλιῶθ. σελ. 311) ἐσημειωσάμεθά τινα. — στ. 24, Αὐτίθεν ΤΕ τῷ βασιλεῖ διακειμένῳ πρὸς αὐτὸν οἰκειῶς ἐνέτυχε ΚΑΙ Θεραπευομένῳ κ. τ. λ.] Τὸ μὲν, Πρὸς αὐτὸν, ἐκ ΔΓ εἰληρα· ὄφειλον δὲ καὶ ΑΤ Θεραπευομένῳ παραλαβεῖν ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀντιγράφου τὸ, Τεθεραπευμένῳ. Ἄλλ' οὐδ' οὕτως ἔρῶται τὸ χωρίον, ἐὰν μὴ καὶ τοὺς δύο συνδέσμους παρῆλθῃς, ὁ οὗθ' οἱ ΠΡ συνῆκαν, καὶ γὰρ νῦν ὀφεί κατενόησα. Γραπτέον τοίνυν μοι δοκεῖ, Αὐτόθεν τῷ βασιλεῖ διακειμένῳ πρὸς αὐτὸν οἰκειῶς ἐπέτυχε, τεθεραπευμένῳ κ. τ. λ. Οὐοὺς (ὃν ἠρμίνευσαν καὶ οἱ μεταρραττι), Ἐνέτυχε τῷ βασιλεῖ, διακειμένῳ πρὸς αὐτὸν εὐμενῶς αὐτίκα (τουτέστι, καὶ πρὸ μακρῆς καὶ χρονίου συνουσίας), διὰ τὸ προθεραπεύσαι αὐτὸν ἤδη τοῖς ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος πεμφθεῖσι πίναξι. — στ. 27, Περικτῶν.] Συνωνύμως τῷ Περιέργων, ἧ λέξει (τῇ Περιεργον) καὶ ἡ συνίθεια κέχρηται ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ μετὰ σπουδῆς εἰργασμένου, καὶ εἰς κάλλος κατεσκευασμένου πράγματος, τὸ Περικτῶν ἐφ' ἑτέρας ἐννοίαις τάξασα. — στ. 28, Μελάνθει.] Ὁ αὐτὸς καὶ ὃν τετρατυλλάβως, Μελάνθειον Διογένης τε ὁ Λαέρτιος (δ', 18) καὶ ὁ Πλίνιος (λέ, 7 καὶ 10) ὀνομάζουσιν. Ἐγένοντο γάρ, ὡς φησι Πλίνιος, μαθηταὶ Παμφίλου ὁ τε Ἀπελλῆς, καὶ ὁ τούτῳ συνακμάσας Μελάνθιος.

ΣΕΛΙΔ. 243, στ. 2, Ἐπὶ τάλαντῳ.] Τῷ Παμφίλῳ ἐτέλεσεν Ἀπελλῆς τὸ τάλαντον, ὡσπερ καὶ ὁ Μελάνθιος· οὐδένα γὰρ ἐν ὅλοις ἔτεσι δέκα, τὴν τέχνην ἐδίδαξεν ἐφ' ἧττονι τάλαντου μισθῷ, ὡς φησι Πλίνιος, Docuit neminem minoris talento annis decem: quam mercedem ei Apelles et Melanthius dedere (Plin. XXXV, 10). — στ. 5, Τοῦ κατὰ Φίλιππον.] Ἐξ ΗΔ ἡ προσθήκη τοῦ ἄρθρου. — στ. 6, Ἰπὸ τῶν περὶ τὸν Μέλανθον.] Ἐξ ΗΔ (ἧς ὁ νοῦς, Ἰπὸ τοῦ Μελάνθου), ΑΤ, Ἰπὸ πάντων τῶν περὶ τὸν Μέλανθον. ΔΓ, Ἰπὸ πάντων περὶ τὸν Μέλανθον. — στ. 11, Νεάκῃ.] Μνημονεύει καὶ τούτου τοῦ ζωγράφου ὁ Πλίνιος (λέ, 11). — στ. 16, Διήλειψεν.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Διεἶληψεν. Ἐτέρα ΔΓ, Διήλειψεν, ἣν προεἶλοντο οἱ ΠΡ.

ΣΕΛΙΔ. 244, στ. 2, Ἀποδειχθεῖς γάρ.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ἀποδειχθεῖς δ'. — στ. 4, Πόνῳ πολλῶν καὶ μεγάλαις πραγματείαις.] Τοῦθ' ἡ παρ' ἡμῖν συνίθεια ἐκφράζει Μὲ πολὺν κόπον καὶ μὲ μεγάλα

βιάσασα. — στ. 10, Βουλὴ μὲν ... εὐνοίαν.] Αἱ μὲν βουλὴ καὶ τὰ ἄλλα, καὶ ἡ ὑπὲρ Ἑλλάδος ἀνδρεία τούτου τοῦ ἀνδρός (τοῦ Ἀράτου) πλητιάζει ταῖς στήλαις τοῦ Ἡρακλέους (τουτέστι, μέχοι στηλῶν Ἡρακλέους ἐφίετο τῇ φήμῃ). Ἡμεῖς δὲ, ἄραγε, τῆς εἰς τὴν πατρίδα ἐπαλάδου τυχόντες διὰ σέ, ἐστήσαμεν, ἀντὶ τῆς σῆς ἀρετῆς καὶ δικαιοσύνης, τὴν εἰκόνα σοῦ τοῦ σωτῆρος τοῖς σωτῆρσι θεοῖς· ὅτι ἀπέδωκας τῇ σῇ πατρίδι τύχην ἴσην καὶ θεῖαν εὐνοίαν. — στ. 16, Τοῦ μὲν πολιτικοῦ φθόνου.] Τοῦ παρὰ τῶν πολιτῶν φθονεῖσθαι. — στ. 29, Ὀλος.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ὁ λ ω ς.

ΣΕΛΙΑ. 245, στ. 6, Ἐρωσι.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἐρω τ ι. Τὸ ἐξῆς, ὡσπερ ἐξηγήσαντο οἱ ΠΡ, τοσοῦτον προτῆν φθόνου καὶ κκοηθείας ταῖς περιμαχίταις βασιλέων καὶ τυράνων φιλίαις, πρὸς ἃς τοξεύονται (ὡσπερ βέλη) οἱ τῶν ἀνθρώπων διάπυροι ἔρωτες. — στ. 9, Τὴν μὲν ἀντιπέρας.] Ἐκ ΔΓ προσέθηκα τὸν σύνδεσμον. — στ. 13, Ἐνιαυτῷ δ' ὕστερον.] Γραπτέον ἴσως, φατὴν οἱ ΠΡ, Ἐν ι α υ τ ῶ δ' ὕ σ τ ε ρ ο υ ὀ γ θ ὶ ῶ· μετὰ γὰρ τοσοῦτους ἔνιαυτοὺς ἀπὸ τῆς πρώτης στρατηγίας στρατηγήσαι τὸ δεύτερον Ἄρατου, διαρρήδην ἰσόρηκε Πολύβιος. (β', 43). Εἰ μετακινεῖν θέοι τὴν παρὰ τῷ Πλουτάρχῳ γραφήν, προελοίμην ἂν συντομώτερον γράφειν, Ἐν ι α υ τ οῖ ς δ' ὕ σ τ ε ρ ο υ.

ΣΕΛΙΑ. 246, στ. 4, Ἀπέλειπε.] ΔΓ, Ἀ π έ λ ι π ε. — στ. 6, Ἐπεὶ φανερώς ἦν ἡ ἐπιχειρήτης ἀνέλπιτος.] ΔΓ, Ἐ π ε ῖ φ α ν ε ρ ῶ ς ἀ ν έ λ π ι σ τ ο ς ἦ ν ἡ ἐ π ι χ ε ῖ ρ η τ ι ς. — στ. 19, Ἀμοιβέως.] ΔΓ Ἀ μ ο ι β έ ο υ· τοῦτο μὲν παρὰ τὴν, Ἀ μ ο ι β έ α ς, εὐθείαν, ἐκείνο δὲ παρὰ τὴν, Ἀ μ ο ι β έ ο ς. Ἐπιθὶ τὰ ἀλλάχου (Πλουτάρχ. Δ, σελ. 435) διὰ μικρῶν εἰρημμένα περὶ τῆς ἀπ' ἰσοσυλλάθου εἰς περιττοσύλλαθον κλίτιν μεταπτώσεως τύτης. — στ. 24, Ἀμοιβέω.] Κἀθάδε ΔΓ, Ἀ μ ο ι β έ α υ.

ΣΕΛΙΑ. 247, στ. 8, Πράξει.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Π α τ ρ ῖ δ ι. — στ. 13, Εἰς Σικυῶνα πρὸς Αἰγίαν.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Π ρ ὸ ς Α ἰ γ ῖ α ν ε ἰ ς Σ ι κ υ ῶ ν α. — στ. 23, Πράξεις.] ΔΓ, Φ ρ ά ξ ε ι ς. Τὸ δὲ, Π ρ ά ξ ε ι ς, ὅπερ οἱ μεταφρασταί, οὐκ ἀκριβῶς, οἶμαι, ἐπὶ τοῦ συνήθους ἐξεδέξαντο (Λατιν. negotia, Γαλλ. affaires, Ἰταλ. facende), εἴη ἂν ἐνταῦθα, ἐπὶ τοῦ, Φ ὄ ρ ο υ ς, ὡς εἶναι τὰς, Β α σ ι λ ι κ ά ς π ρ ά ξ ε ι ς, ἴσον τῷ, Β α σ ι λ ι κ ῆ θ η σ α υ ρ ῶ· οἱ γὰρ τῶν βασιλέων θησαυροὶ ἐκ τῶν φόρων συγκαινται. Ὅθεν καὶ « Πράκτωρ ὁ τὸν ἐπιχειρῶν εἰπραττόμενος φόρου » παρὰ τῷ Σουίδα. Οἱ δὲ Βυζαντινοὶ συγγραφεῖς καὶ Πρακτεῖον ἀνάμαζον τὸ τῶν Πρακτόρων οἴκημα, ὡς ἐσημειώτατο ὁ Δουκάγγιος (σελ. 1220). Ἐνθα καὶ κατὰ πάρεργον ἐξηγεῖσθω, ἦν πρὸ τοῦ Π ρ α κ τ ε ῖ ο υ,

ἔταξε λέξιν ἀνεξήγητον· « Πρακνάδας . . . πρὸς τὸ ἌΡΕ πρακνάδας ». Γραπτέον μὲν οὖν ἌΡΑΙ· ἔστι γάρ, Πρὸς τὸ ἄραι πρακνάδας, ἰατρικοῦ κεφαλαίου ἐπιγραφή, σημαίνουσα, πρὸς τὸ θεραπεῦσαι, ἢ ἰάτασθαι πρακνάδας. Αἱ δὲ Πρακνάδες, λέξις ἠλλοιωμένη παρά τὸ Περκνάδες, κηλιδέες εἰσι τοῦ προσώπου, ἃς ἡμεῖς νῦν, Τσαπράδας, καὶ Τσεπράδας, καλοῦμεν. « Περκνώματα, τὰ ἐπὶ τοῦ προσώπου » ποικίλματα, φησὶν Ἡτύχιος, παρά τὸ Περκνόν (ὃ καὶ Πρεκνόν, καὶ Πρακνόν εὐρίθαι παρ' αὐτῷ), τουτέστι μελαχρὸν, ποικίλον, ὡς αὐτὸς ἐξηγεῖται. Αἱ δὲ παρ' ἡμῖν, Τσαπράδες, Σαπράδες εἰσὶ, τουτέστι σαπρίαί (ἄππερ Ἄμαρτάδες καὶ Ἄμαρτίαί), οὕτως κεκλημέναι διὰ τὸ σῆψαι τιτὶ τῶν ὑπὸ τῷ δέσμα χυμῶν γενῶσθαι τὰ πλείστα τῶν ἐξυθημάτων, οἷά εἰσι τὰ καλούμενα, ἐφηλίδες, φακοί, ψυθράκια, καὶ τὰ παραπλήσια. « Σαπρίαί, σῆψις, σάθρωμα, ψυθράκιον » φησὶν Ἡτύχιος· καὶ « Ψύθραξ, τὸ ἐπὶ τοῦ σώματος ἐξάθημα » ὁ Σουλῆας. — στ. 24, Ἡ γὰρ οὐχί.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Ἡ γὰρ οὐχί. — στ. 25, Ὑπάρξει;] ΔΓ (ἀμείνων ἴσως), Ὑπάρχει. — στ. 26, Ἀποπειράεσθαι.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Ἀποπειράεσθαι· ἔστι γάρ τὸ Ὀμολόγησεν ἀποπειράεσθαι, πρὸς κλήθειον τῆ συντάξει τῷ μετ' ὀλίγα (§ 19, σελ. 248) ῥηθησομένῳ, Δώσειν Ὀμολόγησεν. — στ. 29, Ποδῶν.] ΔΓ, Πηχῶν.

ΣΕΛΙΔ. 248, στ. 8, *Ὁ θ' * Οὕτω κ. τ. λ. Τὰ κακῶς εἰσφρήσαντα πρῶτα δύο γράμματα ἐξώσας (ὃ καὶ τῶν ΠΡ τις πρήνει), σαφές καταστήσεις τὸ χωρίον. — στ. 9, Ἐπαμεινώνδαν.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ἐπαμεινώνδαν. — στ. 13, Προσιτφέρειν.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Προσεισφέρειν.

ΣΕΛΙΔ. 249, στ. 26, Παρέχειν.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Κατέχειν.

ΣΕΛΙΔ. 250, στ. 1, Ὑπελύοντο τὰς κρηπίδας· οὔτε γὰρ φόφον ποιοῦσι κ. τ. λ.] Ἡμελημένως ἐκπεφρασμένον, οἷα οὐκ ὀλίγα τοιαῦτα εὐρίθαι παρὰ τῷ Πλουτάρχῳ, καίπερ ὃν σαφέστατον· ὥφειλε γὰρ εἶναι, Ὑπελύοντο τὰς κρηπίδας, καὶ γυμνοῖς τοῖς ποσίν ἀντελαμβάνοντο τῶν κλιμάκων, ἢ καὶ μήτε φόφον ποιοῦεν πολὺν, ρητ' ὀλισθήματα λαμβάνοιεν· ἢ, Ὑπελύοντο τὰς κρηπίδας· γυμνοῖς γὰρ τοῖς ποσίν ἀντιλαμβάνόμενοι τῶν κλιμάκων, οὔτε φόφον πολὺν ποιεῖν ἐμελλον, οὔτ' ὀλισθήματα λαμβάνειν. — στ. 4, Πύλη.] ΔΓ, Πόλει. — στ. 7, ὡς ἀνδύωνται τάχιστα, τὰς κλιμάκας κ. τ. λ.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ὡς ἀνδύωνται, τάχιστα δὲ τὰς κλιμάκας. — στ. 26, Ὑπολάμπουσα.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ὑπολαβοῦσα.

ΣΕΛΙΑ. 251, στ. 3, Τὸν αὐτὸν τρίβαν.] Οὐ τρεπτόν εἰς τὸ, Τὴν αὐτὴν τριβαν, ὡς ἔδοξέ τιμι τῶν ΗΡ· καὶ ἀνωτέρω γὰρ (§ 27, σελ. 250), Τοῦ τριβου, ἀρσενικῶς εἰρηκεν· ἀλλὰ σημειωτέον τὸ μίπω καταχωρισθὲν ἐν τοῖς Λεξικοῖς ἀρσενικόν, Ὁ τρίβος, καθ' ὁμοιότητα λεχθεὶς τοῦ συνωνύμου, Ὁ στίβος.—στ. 18, Ἦκεν.] ΔΓ, Ἦλθεν.—στ. 23, Ἀπέριπε.] Ἐξ ΗΛ (συναδούσης τῷ Α καὶ τῷ Ἰταλῷ μεταφραστῇ), ΑΤ, Ἀπέφηνε.—στ. 28, Ἥλιος αὐτοῖς εὐθύς.] ΔΓ, Ἥλιος εὐθύς.

ΣΕΛΙΑ. 252, στ. 6, Ταῖς παρόδοις.] Ἐπιθετὰ ἀνωτέρω (σελ. 341) σημειωθέντα περὶ τῆς λέξεως.—στ. 11, Προελθεῖν.] Ἐξ ΕΛ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Προσελθεῖν.—στ. 13, Ἐπερυσάμενος.] Ἐξ ΗΛ, ΑΤ, Ἀπερυσάμενος.—στ. 24, Νῆ τοὺς θεούς.] ΔΓ, Νῆ θεούς.—στ. 27, Μέν οὖν περὶ.] ΔΓ, Μέν περὶ.

ΣΕΛΙΑ. 253, στ. 2, Οἱ Ἀχαιοί.] Ἐκ ΔΓ προσέθηκα τὸ ἄρθρον.—στ. 11, Πρώτην.] ΔΓ, Πρωτον.—Θέμενος.] Ποιήσας.—στ. 18, Ἄς' ἐπεὶ μὴ... ἐξῶν.] Ἐξ ΗΛ, ΑΤ, Ἄς', εἰ μὴ... ἐξῆν. Οἱ δὲ ΠΡ διώρθουν, Ἄςε, μὴ... ἐξόν.—στ. 25, Συμφωνίαν.] ΔΓ, Συμφωνίαν.—στ. 28, Ὄλου.] Ἐξ ΕΛ, ΑΤ, Ἄλλου.—στ. 30, Ὅρων δέ.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΗΡ, ΑΤ, Ὅρων τε.

ΣΕΛΙΑ. 254, στ. 1, Ἐπεβούλευσεν.] ΔΓ, Ἐπεβούλευεν.—στ. 2, Τῆ τε πόλει.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Τῆ πόλει.—στ. 7, Ἐπήσαν.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ἐπήσαν.—στ. 8, Σάγματα.] Τὰ ἐν τῇ συνηθείᾳ, Σαγμάρια.—στ. 9, Περιθείς.] Ἐξ ΗΛ, ΑΤ, Περιτεθείς.—στ. 11, Ἐγανάκτησαν.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ἐγανάκτουσιν.—στ. 20, Τῶν δὲ πολλῶν ἤδη διὰ συνίθειαν ἐθελοδούλως ἐχόντων.] Τῶν τῆς δουλείας θεινὸν ἔσχατόν ἐστι τὸ μηδ' αἰσθάνεσθαι δούλον οὔτα. Συμβαίνει δὲ τοῦτο μάλιστα οὐ τοῖς πολλοῖς, ὡς φησι Πλούταρχος, ἀλλὰ τῆς τῶν πολλῶν ὑπερέχειν δοκοῦσιν· οὗτοι γὰρ ἐν ταῖς τυραννικαῖς αὐλαῖς ἐξεταζόμενοι καθ' ἡμέραν, καὶ ὑπὸ τοῦ τυράννου προπηλακίζόμενοι, ὡς οὐδὲ τῶν πολλῶν ὁ ἔσχατος, ἀγαπῶσιν ὅμως δουλεύοντες, καὶ τὸν τοῖς μίτ' ἀδικεῖν μίτ' ἀδικεῖσθαι βουλομένοις ἀβίωτον εἶναι δοκοῦντα βίον, μακαριώτατον ἐκείνοι νομίζουσιν, ἂν μόνον προπηλακίξεν ἐτέρους αὐτοῖς ἐξῆ.

ΣΕΛΙΑ. 255, στ. 2, Πολλοῖς μὲν ὄμμασιν ὄρα, διὰ πολλῶν δ' ὄτων ἀκούει καὶ προαισθάνεται, τὰ γινόμενα.] Ἐκ τοῦ Ξενοφῶντος ὁ Πλούταρχος ταῦτα, οὐ μιμήσασθαι Ξενοφῶντα μεिरακιδῶς καὶ σχολαστικῶς βουληθείς, ἀλλ' ἐνδικρίθοντος ἀδικλείπτως τοῖς τῶν

δοκίμων συγγράμμασιν καὶ ποιήμασι, εἰκὸς πολλὰ καὶ ῥήματα καὶ νοήματα τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, ὥσπερ ἐκ ταμιεῖου τῆς μνήμης προαιρούμενον, μηδὲ συνειδότης πολλάκις, γράφειν τὸν κάλαμον. Λέγει δ' ὁ Ξενοφῶν (Κύρ. παιδ. Δ, γ', § 20), « Ἐγὼ δὲ, ἣν ἰππεύειν μάθω ... » τέτταρσι μὲν ὁ φ θ α λ μ ο ἷ ς τεκμαροῦμαι, τέτταρσι δὲ ὡ σ ἰ π ρ ο α ἰ » σ θ ἦ σ ο μ α ἰ.—στ. 8, Ἐνεκα.] Ἐκ ΔΓ, ΑΓ, Ενεκεν.—στ. 11, Δειπνήσαι.] Ἐκ ΔΓ, ΑΓ, Δειπνήσαιεν (ὑπερ εἰκὸς ἐκ τοῦ, Δειπνήσεις, γεγενῆσθαι)· ὁ γὰρ νοῦς οὐχ, ὅπότε δειπνήσειαν οἱ οἰκίται, ὥσπερ ἐξεδέξαντο ὅ τε Α καὶ ὁ Λατῖνος μεταφραστῆς, ἀλλ' ὅπότη' αὐτὸς, ὁ Ἀριστείδης, δειπνήσεις, come cenato avea, ὡς ὀρθῶς ἠρμήνευσεν ὁ Ἰταλὸς μεταφραστῆς.—στ. 12, Μεταυλον.] ΔΓ, Μέσαυλον. Ἀμροτέρως λέγεται καὶ οἱ μὲν φασιν Ἀττικωτέραν εἶναι τὴν διὰ τοῦ τ γραφῆν, ἕτεροι δὲ τοῦνυτιον. Κατὰ γὰρ Εὐστάθιον (Ἰλιάδ. λ', σελ. 862), « Ἀττικοὶ μὲν τὴν μέσσην Θύραν Μέσαυλον φασίν· μάλιστα μὲν οὖν » τὴν μέσσην θυοῖν ἀυλαῖν, ὡς φησιν Αἴλιος Διονύσιος, ἣν καὶ Μέ- » ταυλον ΑΥΤΟΣ ΛΕΓΕΙ, πρὸς ὁμοιότητα τοῦ Μεθόριον καὶ » Μεταίχμιον » πλὴν εἰ μὴ ἡμάρτηται ἢ παρ' Εὐσταθίου γραφῆ, ἀντὶ τοῦ ΑΥΤΟΥΣ ΛΕΓΕΙΝ. Ἐπιθεὶ περὶ τῆς Μεταύλου, ὥσπερ καὶ περὶ τῶν λοιπῶν τῆς παρά τοις ἀρχαίαις οἰκοδομίας μερῶν, ἃ διὰ μακρῶν ὁ σφοδρὸς Σνεϊδέρος ἐσημειώσατο ἐν οἷς ἐξέδωκεν, Ἀπομνημονεύματι τοῦ Ξενοφῶντος (Δειψ. 1801, σελ. 268-293).—στ. 13, Θύρα καταρράκτη.] Ταύτην ἀλλαγῶν (Πρὸς Ἠγεμόν. ἀπαιδευτ. § 4) Πλούταρχος αὐτὸ τοῦτο τὸ περὶ Ἀριστίππου ἰσορῶν, Θύραν ἐπιρράκτην ὀνομάζει· κατωτέρω δὲ ἐν τῇδε τῇ σελίδι οὐσιαστικῶς κατὰρρακτικῶς, Τοὺς καταρράκτας, ἐρεῖ. Ἀναλογεῖ δὲ τῇ παρ' ἡμῶν Κλαίθανῃ, καθὰ ἐσημειώσαμεθα εἰς τὸν Ἠλιόδαρον (B, σελ. 48).—στ. 20, Περιπεποιημένος.] ΔΓ, Περιποιημένος.

ΣΕΛΙΔ. 256, στ. 1, Ἄπαξ δὲ καὶ κλίμακας.] ΔΓ, Ἄπαξ δὲ κλίμακας.—στ. 6, Ἄλλ' ὡς τόν.] Ἐκ ΔΓ, ΑΓ, Ἄλλὰ τόν.—στ. 13, Προξέπεμψε.] ΔΓ, Ἐξέπεμψε.—στ. 14, Ἐαυτῷ τε.] ΔΓ, Ἐαυτῷ δέ.—στ. 17, Στρατοπέδῳ.] Οὐ τρεπτόν εἰς τὸ, Στρατῶ, καθάτις ὑπενόησε τῶν ΠΡ. Αὐτὸν γὰρ τοῦτου σημαίνει πολλάκις τὸν στρατὸν τὸ Στρατόπεδον.—Περὶ τὸν Χάρητα ποταμόν.] Οὐδεὶς ἐμνημόνευσε ποταμοῦ τῆς Ἀργολίδος καλουμένου Χάρητος· ἀλλ' ὁ Ἐραστίνος ἔτις ἐπὶ Πλουτάρχου μετωνόμαστο Χάρης, ὥσπερ εἶκατα ἐν ταῖς εἰς τὴν Στράβωνος Γαλατικὴν μετάφρασιν (Vol. III, pag. 230) σημειώσσει.

ΣΕΛΙΔ. 257, στ. 13, Ἡθροισεν ἐκ παρρηγήματος στρατιάν.] Ταύ-
τον τῷ, Σ ρ α τ ε ί α ν π α ρ ῆ γ γ ε ι λ ε ν, ὡς ἐρεῖ ἐν ταῖς ἐξῆς (§ 30,
σελ. 259).—στ. 21, Εἰς τὰς Κλεωνάς.] ΔΓ, Εἰς Κ λ ε ω ν ά ς.

ΣΕΛΙΔ. 258, στ. 2, Ἄγιαν.] Τῶν ΠΡ τις ὑπέληψε τὸν αὐτὸν
εἶναι τῷ ἐν ταῖς ἐξῆς (§ 31, σελ. 259), Ἄγιδι.—στ. 6, Διεξιόντων
ἐνείνους χαρίζομένων.] Διηγουμένων πρὸς τὴν ἐκείνων χάριν. Ἴσως
τρεπτέον τὴν δευτέραν μετοχὴν, οὐκ εἰς τὸ, Κ ε χ α ρ ι σ μ έ ν ω ς, ὡς
ὑπέλαθε τις τῶν ΠΡ, ἀλλ' εἰς τὸ, Χ α ρ ι ζ ο μ έ ν ω ς· οὐδὲν γὰρ καλύ-
ει παρὰ τὴν Χ α ρ ι ζ ό μ ε ν ο ς μετοχὴν ἐπιρρήμα σχηματίζει τὸ Χ α ρ ι ζ ο μ έ ν ω ς, ὡσπερ οὐδὲ παρὰ τὴν, Ἐπιζάμενος τὸ Ἐπιζαμένως.
—στ. 8, Ἰλιγγος.] Σκοτοδυνίας. Ἐστὶ δὲ συνώνυμον τῷ Κ ά ρ ο ς.
Σημειῖται δὲ ὅτι διττογραφεῖται καὶ τοῦτο παρὰ Ἡσυχίῳ τε καὶ ἄλλοις,
Ἰ λ ι γ γ ο ς καὶ Ε ἴ λ ι γ γ ο ς, ᾧ καὶ Πλούταρχος ἐχρήσατο (ιδ. Μέρ. Δ,
σελ. 490, καὶ 496), ὡσπερ καὶ Ἰ λ ι γ γ ι ά ν καὶ Ε ἰ λ ι γ γ ι ά ν.—στ.
12, Βεβλήσθαι γὰρ τοὺς ἀστραγάλους.] Ὁ Λατίνος, nam jactam] esse
aleam, ὁ Ἰταλὸς, perocché allora gittato già era il dado, ἐκδεξάμενοι
δηλονότι τὸ, Β ε β λ ῆ σ θ α ι τ ο υ ς ά ς ρ α γ ά λ ο υ ς, ἐπὶ τῆς αὐτῆς
σημασίης τοῦ, Ἄ ν ε ρ ρ ί φ θ α ι τ ὸ ν κ ύ θ ο ν· οὐκ ὀρθῶς, οἶμαι.
Σημαίνει γὰρ ἐνθάδε τὸ τετρωσθαι τοὺς ἀστραγάλους, ὡσπερ ἠρμή-
νευσε καὶ ὁ Α, pour ce qu' il estoit blécé aux talons. Ἡ παρὰ ἡμῖν
συνήθεια, Ἄ ς ρ ά γ α λ ο ν, ὁμοίως καὶ Ἄ ς ρ α γ ά λ ι ο ν, ὀνομάζει
τοῦ ποδὸς τὸ μέρος, ὃ οἱ τουρκοχυδαίζοντες, Κ ό τ ῖ σ ι, καλοῦσιν,
παρὰ τὸ, Κοττίου ἴσως καὶ τοῦτο, διὰ τὴν δι' ἀστραγάλων παιδιάν,
ἀναλογουσάν πως τῇ κυβείᾳ. Κόττου γὰρ ἐκάλουν οἱ Βυζαντινοὶ συγ-
γραφεῖς τὸν Κύβου, καὶ Κ ο τ τ ί ζ ε ι ν, τὸ Κυβεύειν.—στ. 20, Λυ-
σιάδη.] ΔΓ, Λ υ θ ι ά δ ῆ· παρὶ ἧς ἐπιθι Πλουτάρχ. Ε, σελ. 358.—
στ. 29, Μεταβαλλόμενος.] Ἴσ. γρ. Μεταβαλλόμενος.

ΣΕΛΙΔ. 259, στ. 2, Μετεκόσμησεν.] ΔΓ, Μ ε τ ε κ ό μ ῆ σ ε ν.—
στ. 6, Παρήγγελλεν.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Παρήγγειλεν.—στ. 11, Ἦρχεν.]
Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἦ ρ χ ε μ έ ν.—στ. 15, Κόκκυγι.] « Κόκκυξ
(φησὶ Σουίδα), εἶδος ὄρνεου, ὃ παρὰ ἡμῖν, Κοῦκκος ». Τὸν δὲ μῦθον
κατεχώρησα ἐν τῇ Μ ύ θ ω ν Α ἰ σ ω π ε ί ω ν σ υ ν α γ ω γ ῆ (σελ.
210).—στ. 18, Ἐκ τῆς τυραννίδος.] Ἐκ ΔΓ προσέθηκα τὸ ἄρθρον.
—Πίστιν.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Φ ύ σ ι ν.—στ. 23, Ἀφικομένου.] Ἐξ ΗΔ,
ΑΤ, Ἀ φ ι κ ν ο υ μ έ ν ο υ.—στ. 25, Καὶ σκώμματα.] Περιττὸς ἔδοξε,
ὁ σύνδεσμος τοῖς ΠΡ, καὶ ἡμῖν συνδοκεῖ.

ΣΕΛΙΔ. 260, στ. 4, Ἐν ταῖς οἰκίαις, ἦσαν ἐξωθοῦντες ἀλλήλους

καὶ διαμαχόμενοι.] Λείπει τὸ Ἡσᾶν ἐν τιμῶν τῶν ἀντιγράφων· καὶ ἡ ἔλλειψις ὑπονοεῖν παρέχει γραφὴν ἑτέραν ταύτην, Ἐνταῖς οἰκίαις, ἀντεξώθου ἀλλήλους διαμαχόμενοι, καίπερ οὐπω καταχωρισθέντος· ἐν τοῖς Λεξικοῖς τοῦ, Ἀντεξώθῃ εἶν. — στ. 18, Αὐτῆ.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Αὐτῆ. — στ. 26, Τρέπεσθαι.] Ἰσως ἐγγεγραπτό, Τραπέσθαι. — στ. 27, Βρέτας.] «Βρέτας (ψησὶν Ἠσύχιος), ξόανον, » εἶδωλον, ὁμοίωμα τι, παρὰ τὸ βροτῶ εοικέναι· ὕπερ φασὶν οἱ νεώ- » τεροι Δεῖκελον». Τί δὲ ποιήσομεν τῷ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Λεξικογράφου λεγομένῳ, «ΒΡΕΝΤΑΓΙΟΡ, εἰκὼν, ὁμοίωμα»; Ἄρά γε γραπτέον, ΒΡΕΤΑΔΙΓΚΙΟΝ, οἶονεὶ βροτῶ ἀλίγκιον, τουτέστιν ὅμοιον; Ἐπέχειν ἄμεινον. Οἶδεν ἡ συνήθεια καὶ τὸ Εἶδωλον, καὶ τὸ Ξόανον, ἐπὶ τῆς αὐτῆς σημασίας· Ξόανον δὲ πρὸς τοῦτοις μεταφορικῶς ὀνομάζει καὶ τὸν μωρὸν, ὡς περ πάλαι καὶ οἱ κατὰ Κυρήνην Ἕλληνες Βρέτας ἐκάλουσαν τὸν ἀναίσθητον (Ἐτυμολογικ. σελ. 213).

ΣΕΛΙΔ. 261, στ. 1, Ἄλλὰ καὶ δένδρα.] ΠΡΔ ἡ προσθήκη τοῦ δευτέρου συνδέσμου. — Καρπούς ἀπαμβλίσκειν.] Ἄτελεσφορίτους ποιεῖν. Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἀπαμβλισκουσῶν γυναικῶν. Καρπούς δὲ τοὺς σιτικούς λέγει, ἀντιδιεσταλμένως πρὸς τὰ δένδρα, περὶ ὧν ἀλλαχοῦ (Πλοῦταρχ. Ε, σελ 351-352) διὰ μακρῶν δεδηλωται. — στ. 10, Δυνατῶν.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Δυνατῶν. — στ. 20, Προσθαλόντα.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Προσθάλλοντα. — στ. 21, Ὀνομάζειν καὶ καλεῖν συνεχῶς Ἄρατον.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ὀνομάζειν Ἄρατον, καὶ καλεῖν συνεχῶς.

ΣΕΛΙΔ. 262, στ. 1, Τῶν ἐλπίδων.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Τὴν ἐλπίδα. — στ. 23, Δι' ἀρρώσιαν τινα μακράν.] ΔΓ, ἀρρώσιον μακρῶν.

ΣΕΛΙΔ. 263, στ. 4, Ὑπόθεσιν.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ὑπόσχεσιν. — στ. 10, Αὐτῷ πεντήκοντα.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Αὐτῷ τὰ πεντήκοντα.

ΣΕΛΙΔ. 264, στ. 26, Ὀπλίτας.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Πολίτας. — στ. 28, Ἀνεκαλεῖτο τοὺς ἵππεῖς ὡς αὐτόν, ἀξιῶν ἐπιφανῆναι κ. τ. λ.] Ἐξ ΗΔ καὶ ἡ γραφὴ καὶ ἡ ζήξις ΑΤ, Ἀνεκαλεῖτο τοὺς ἵππεῖς, ὡς αὐτὸς ἀξιῶν ἐπιφανῆναι. Ὁ νοῦς, Ἐκάλει πρὸς ἑαυτόν τοὺς ὑπὸ τῶ Ἄρατῳ ἵππεῖς, θεόμενος αὐτῶν ἐπιφανῆναι κ. τ. λ. — στ. 30, Αὐτόν.] Τὸν Λυσιάδην.

ΣΕΛΙΔ. 265, στ. 3, Ἀταμιεύτως.] Ἀφειδῶς, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν μὴ τριμιούντων, οἷα εἰσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ οἱ μὴ φειδόμενοι θαπάνης, οἱ ἄσσωτοι. Ἰσως ἦν ἄμεινον γράφειν, Ἀταμιεύτου, πρὸς τὸ, Θυμῶ

καὶ φιλοτιμίας.—στ. 4, Αὔθις.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Ἐν οἷς ὁ οἶ ΠΡ διορθοῦντες ἔτρεψαν εἰς τὸ Εὐθύς. Νῦν δὲ οὐδετέρω τῶν διορθώσεων ἀρέσκει με. Κατὰ χώρον ἑῶντα τὸ, Ἐν οἷς, διαγράφειν χρὴ τὸν ἀνωτέρω σύνδεσμον, Δε, τὸν μετὰ τὸ, Θυμοῦ, καὶ μεταχλύοντα τὴν ςίζην, οὗτος συναρτᾷ τὸ χωρίον « Ἐδίωκεν, ὑπὸ θυμοῦ καὶ φιλοτιμίας ἀταμιεύτου ἐπισπασθεὶς εἰς χωρὶν σχολιά... ἐν οἷς ἐπιθεμένου » τοῦ Κλεομένου, ἔπεισε ». — στ. 8, Ἀνέπλησαν.] ΔΓ, Ἐν ἐπλησαν. — στ. 17, Πρὸς Μεγιστόνουν.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Πρὸς τὸν Μεγιστόνου. — στ. 28, Εὐθύς.] Ἰσ. γρ. Αὔθις.

ΣΕΛΙΑ. 266, στ. 1, Προϊέμενον.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Προϊέμενον. — στ. 2, Κοινόν. Εἰ δ' ἀπεγνώκει.] Ἐκ ΔΓ οἶ ΠΡ, ΑΤ, Κοινόν, ἀπεγνώκει. — στ. 5, Μηδέ.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Μητέ. — στ. 6, Γαλατικῶν.] Τῶν ΠΡ τις παρῆνει τρέπειν ἐνθάδε τε καὶ ἐν τῇ Κλεομένου καὶ Γράαχου συγκρίσει (§ 2, Μέρ. Ε, σελ. 197) εἰς τὸ Αἰτωλικῶν. Μὴ μετακίνει τὴν γραφὴν. Γαλάτας γὰρ ἐνθάδε νοητέον τοὺς εἰς Ἰλλυρίαν ἐκ τῆς Κελτικῆς μετακίσαντας καὶ μισθοῦ στρατευομένους τοῖς Μακεδόνων βασιλεῦσιν ὥσπερ καὶ οἱ ἐν Φουγία Γαλάται, ταῖς τὴν Ἀσίαν κατέχουσιν Ἀλεξάνδρου διαδόχοις πρότερον, ἔπειτα δὲ καὶ τοῖς Ῥωμαίοις, ὅτε μὲν συνεμάχουν, ὅτε δ' ἐπολέμουν. Χωρὶς δὲ τούτων, ἱκανὸς πιστώσασθαι τὸ περὶ Γαλατῶν ὁ Πολύβιος (B, 65), διαρρήθην λέγων, ὡς Ἀντίοχος Ἰλλυριοὺς καὶ Γαλάτας σὺν τοῖς ἄλλοις ἐπέηγετο ἐν τῷ κατὰ Κλεομένους πολέμῳ. — στ. 8, Ὑποκοριζόμενον.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ὑποκοριζόμενος. — στ. 11, Ἄξιον ἦν.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Ἠξιούον. ΔΓ, Ἠξιούου. Οἶ ΠΡ, Ἠξιούον ἄν' ἕτερος δὲ τις παρῆνει γράφειν μόνον, Ἄξιον. — στ. 18, Τὸν Αἰτώπου μισητάμενος κνηγόν.] Ἐπιθι τὴν Μύθων Αἰσωπείων συναγωγὴν (Μύθ. 313, σελ. 206). — στ. 27, Ἐπιέζοντο τῷ πολέμῳ μάλιστα, συνεχῶς ἄγοντος κ. τ. λ.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ἐπιέζοντο μάλιστα συνεχῶς τῷ πολέμῳ, ἄγοντος.

ΣΕΛΙΑ. 267, στ. 8, Ἀπέσειλε.] ΔΓ, Ἀπέσειλλε. — στ. 23, Ἄφρω.] Ἐξ ΕΔ οἶ ΠΡ, ΑΤ, Ἄνω. — στ. 26, Ἠτρέμει.] ΔΓ, Ἠρέμει.

ΣΕΛΙΑ. 268, στ. 9, Ἐκέλευε.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ἐκέλευσε. — στ. 13, Ἀπολλώνιον.] ΔΓ, Ἀπολλώνιον ἦν προσηλοντο οἶ ΠΡ, μηδὲν δέον. Ἴδε τὸν Εὐστάθιον ἐν ταῖς εἰς τὴν Ὀδύσειον (σελ. 1562). — στ. 19, Ἀφίππευσεν.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ἀφίππασεν. — στ. 21, Ὅσον διήμαρτεν, ἀφέντων Ἄρατον.] ΔΓ, Ὅσον διήμαρτου ἀφέντες τὸν Ἄρατον. — στ. 22, Αὐτῷ.] ΔΓ, Αὐτόθι. — Τὴν λεγομένην Ἀκτὴν.] Τὴν πρὸς ἑὼ παραλίαν τῆς Πελοποννήσου. — στ. 25, Τῶν Ἀχαιοῶν

οί πολλοί.] ΔΓ (ὀρθωτέρα ἴσως), Τῶν Ἀχαιῶν οὐ πολλοί. —
στ. 30, Συντετριμμένος.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Συντετριμμένος.

ΣΕΛΙΑ. 269, στ. 15, Κατειρανεύσθαι.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Κατειρανεύσασθαι. — στ. 18, Δέξαιτο.] ΔΓ, Δέξεται.

ΣΕΛΙΑ. 270, στ. 6, Χιλίους καὶ τετρακοσίους.] ΔΓ, Χιλίους καὶ τρικοσίους. Ἐπιθι τὸν Πολύβιον (Β, 65,) περὶ τοῦ σύμπαντος ἀριθμοῦ τῆς Ἀντιγόου δυνάμεως. — στ. 7, Μετὰ τῶν δημιουργῶν.] Μετὰ τῶν ἀρχόντων. Ἰδὲ Ἡσύχιον (λέξ. Δημιουργός). — στ. 11, Πρὸς Ἀντιγονον.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Πρὸς τὸν Ἀντίγονον. — στ. 17, Καὶ κατὰ τάλλα.] ΔΓ, Καὶ κατ' ἄλλα. Γραπτέον δίχα τῆς προθέσεως, Καὶ τ' ἄλλα. — στ. 23, Τῶν σὺν αὐτῷ, πάντων μάλισα χρώμενος κ. τ. λ.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Τῶν σὺν αὐτῷ, πάντα χρώμενος. Τὸ ἐξῆς, Χρώμενος ἐκείνη διετέλει πάντων μάλισα, οὐ μόνον Ἀχαιῶν, ἀλλὰ καὶ Μακεδόνων τῶν σὺν αὐτῷ. Παρήνεσαν καὶ οἱ ΠΡ τὴν προσθήκην τοῦ Μάλισα, ἀλλ' ἀνωτέρω εἰς οὐ προστίκοντο τόπου. — στ. 28, Παρήνεγκε τὸ ῥηθέν.] Παρήλθε τὸ ῥηθέν, οὐκ ἐφρόντισε τοῦ ῥηθέντος. Καὶ ἔστιν ἡ φράσις τοῦ παρακμάζοντος Ἑλληνισμοῦ. Οὐδετέρως γὰρ χρωῦνται τῷ Παρενεγκεῖν οἱ δοκιμοί, ἡνίκα σημαίνει τὸ Παρελθεῖν, οἷον, « Ἡμέρας οὐ πολλὰς παρενεγκούσας » (Θουκυδ. ε', 26).

ΣΕΛΙΑ. 271, στ. 6, Περιέβαλον.] ΔΓ, Περιέβαλλον. — στ. 7, Γέλως ἔλαβε.] Πραπλησίως τῷ ἐν τῇ συνηθείᾳ, Τὸν ἐπῆραν τὰ γέλια.

ΣΕΛΙΑ. 272, στ. 2, Καὶ κεχρημένον.] Λεῖπει ὁ σύνδεσμος ἐν τινε τῶν ἀντιγράφων. — στ. 3, Περιιδόν.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Περιιδόντα. — στ. 11, Σπονδάς.] ΔΓ, Πομπάς. — στ. 13, Ἡτιῶντο τούτων.] Ἐξ ΕΔ προσέθηκα τὴν αἰτανυμίαν. — στ. 17, Φανερώς γε.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Φανερώς τε. — Πυλλὰ τῶν πραττομένων ἐλύπει τὸν Ἄρατον.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Τῶν πραττομένων πολλὰ τὸν Ἄρατον ἐλύπει. — στ. 22, Διωκῆσθαι.] ΠΡΔ, ΑΤ, Διακειῖσθαι. ΔΓ, Διωκεῖσθαι: Διοικεῖσθαι.

ΣΕΛΙΑ. 273, στ. 9, Ἐρατεινὴ Μαντινεία.] Αἰνίττεται τὸ Ὀμηρικόν (Ἰλιάδ. β', 607),

Καὶ Τεγέην εἶχον καὶ Μαντινέην ἔρατεινὴν.

Καὶ δικαίως αἰτιάται τὸν Ἄρατον, ἀπὸ τοῦ ἀπολέσαντος τοὺς πολίτας ἐπονομάσαι τὴν πόλιν Ἀντιγόειαν, καταφρονήσαντα τοῦ πατρικοῦ ὀνόματος. Παραπλησίον τι ποιῶσιν οἱ Ῥωμαῖοι ἀντὶ Γραικῶν

καλεῖσθαι προαιρούμενοι· τῶν γὰρ Ῥωμαίων πρώτων δουλωσαμένων τοὺς ἡμετέρους προγόνους, τὸ ἀπ' ἐκείνων ἐθέλειν ὀνομαζέσθαι, τὰ τῆς δουλείας στήγματα ἐπὶ τοῦ μετώπου καταφανῆ φέρειν ἐστὶν ἐθέλοντος. — στ. 13, Πάντα τὰ δίκαια.] Ἐκ ΔΓ προσέθηκα τὸ ἄρθρον. — στ. 24, Ὑπεσταλκότες.] Ὑποκεκρυμμένοι. — στ. 26, Δυμαίων.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Κυμαίων. — στ. 27, Μεσσίνην.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Μεσσίνην ὡσπερ καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς Μεσσηνίοις, ΑΤ, Μεσσηνίοις.

ΣΕΛΙΑ. 274, στ. 11, Πρὸς Ἄρατον.] ΔΓ, Πρὸς τὸν Ἄρατον: Εἰς Ἄρατον. — στ. 18, Τελείως.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Τελείως. — στ. 22, Ἐπιιδόντων.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ἐπιιδόντων.

ΣΕΛΙΑ. 275, στ. 1, Εὐβουλίας.] ΔΓ, Εὐλαθείας. — στ. 11, Σχηματισμόν.] Προσποίησιν, ὑπόκρισιν. — στ. 13, Ἡδίκηει περὶ τὴν γυναῖκα.] Καλουμένην Πολυκράτειαν· ἐλπίδι γὰρ αὐτὴν βασιλικῶν γάμων ἀπατήσας εἰς Μακεδονίαν ἀπήγαγεν, ὡς φησὶν ὁ Τίτος Λίβιος, *adempta uxor nomine Polycratia, ac spe regiarum nuptiarum in Macedoniam asportata fuerat* (Tit.-Liv. XXVII, 31). — στ. 15, Ἑλληνιάς.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Πολιτικάς. — στ. 20, Ἐνέβλε.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ἐνέβαλλε. — στ. 22, Πολλῶν.] Ἐξ ΕΔ (συνφθοῦσης τῶ Α), ΑΤ, πόλεων. — στ. 25, Ἐπελθόντες.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ἐλθόντες.

ΣΕΛΙΑ. 276, στ. 4, Καίπερ ἐπίδοξος ὄν.] Ὑπονοητέον, Ἄντιπαιον, ἐκ τοῦ προηγουμένου, Ἄντιπαιον. — Καὶ πολλάκις κ. τ. λ.] Ὑπονοητέον, Ἄλλοτε, ἢ ὁ νοῦς, Τότε μὲν οὐδὲν ἀντεῖπε, καίπερ προσδοκώμενος ἀντιπαιον, καὶ πολλάκις ἄλλοτε λέγοντος ἐξυλακτήσας. — στ. 8, Προῦγεν.] ΔΓ, Προσηγεν. — Ἰθωμάτων.] ΔΓ, Ἰθωμάτων: Ἰθώμα. Οὕτως καὶ ὁ Πολύβιος, Ἰθωμάτων, διαλέκτῳ μόνῃ διαφέρων, τῶν λοιπῶν, Ἰθώμην, Σηλυκῶς καὶ τρισυλλάβως καλοῦντων τὸν τόπον· περὶ οὗ ἔπιθε τὰς εἰς τὸν Πολύβιον σημειώσεις τοῦ τελευταίου ἐκδότου (Τόμ. ζ', σελ. 419). — στ. 10, Δυσεκχίαστος.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Παρεκχίαστος. — Τοῖς Προσιούσιν.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Προσοικουσιν· ὅπερ οὐκ ἔτρεψα εἰς τὸ σαφέστερον Πολυορχοῦσιν, διὰ τὸ πολὺ εἶναι τὸ διάφορον τῶν δύο γραφῶν, καὶ ὅτι καὶ τὸ Προσιέναι, τῶν τακτικῶν ἐστὶν ὀνομάτων, ἐπὶ τοῦ Προσθάλλειν τείχεσι. Ἐπιθε τὸν Ξενοφάντος Πίνακα (λέξ. Προσιέναι). — στ. 13, Τῶν τε Ἀράτων.] Ἐκ ΔΓ, προσέθηκα τὸν σύνδεσμον. — στ. 19, Προσλάβοι.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Προσβάλοι. — στ. 24, Καὶ

τῆς Ἀκαρνάνων.] ΔΓ, Καί τῶν Ἀκαρνάνων.—στ. 30, Ταῦτα τὴν Πελοπόννησον.] ΔΓ, Ταῦτα Πελοπόννησον.

ΣΕΛΙΑ. 277, στ. 17, Αὐτός.] Ἐκ ΔΓ, οἱ ΠΡ, ΑΤ, Αὐτόν.—στ. 29, Ἀδελφ.] Ἐξ ΕΑ, ΑΤ, Ἐν ἀδελφῷ.

ΣΕΛΙΑ. 278, στ. 4, Φθόνη.] Οὕτως ἔγραψα ΑΤ, Φθόρᾶν ὁ οἱ ΠΡ, εἰς τὸ Δωρικόν Φθόρᾶν ἔτρεψαν. « Φθόνη... τὴν νῦν φθίσιν » λεγομένην, Φθόνη ἔλεγον », φησὶν Ἀρποκρατίων.—στ. 5, Τὸ πάθος, ὡς δὴ τινα νόσον... διήντλει.] Ὅμοιον τῷ πρὸς Πινδάρου (Πυθ. δ', 522),

Νοῦσον διαντλήσας ποτέ.

—στ. 9, Ἐπίχειρα.] Κέρδη, καρποί· « Ἐπίχειρα, τὰ ὑπὲρ τὸν μισθὸν (γρ. ὑπὲρ τοῦ μισθοῦ) διδόμενα τοῖς χειροτέχναις » φησὶν Ἡτύχιος.—στ. 14, Ἐπιέναι.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ἀφιέναι.—στ. 17, Ἀναίρει.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἀνερεῖ.—στ. 18, Βουλεύη.] ΔΓ, Βουλεύου.—Ζωάγριον αἶρεν.] Ἐκ ΔΓ καὶ ΕΔ, ΑΤ, Ζωάγριου αἰέν. Καὶ τὸ μὲν Αἶρεν Δωρικόν ἐστὶν ἀπαρέμφατον ἀντὶ τοῦ Αἶρειν. Ἴσως μέντοι ἀσφαλέςτερον ἦν τὸ κατὰ χώραν ἔαν τὸ, Αἰέν, τουτέστιν αἰεί. Τί δὲ βούλεται τὸ, Ζωάγριον ἐνθάδε, ἐτέρου χρησμοῦ δεῖται τοῦ φράστοκος. Ὁ Λατῖνος μεταφραστὴς ἐξεδέξατο ἐπὶ τῆς πατριδος, καὶ ἄλλοι ἄλλως.—στ. 23, Οἱ Σικυώνιοι, μεταβλόντες.] Ὁ μὲν νοῦς δῆλος· ἡ δὲ φράσις οὐκ εὐσυνάρτητος. Διὸ καὶ οἱ μεταφρασταὶ οὕτως ἠρμήνευσαν, ὥσπερ ἂν εἰ ἐγγράπτο, Οἱ Σικυώνιοι, οἱ μεταβλόντες. Γράψε καὶ στίξε, Οἱ Σικυώνιοι· καὶ μεταβλόντες.—στ. 30, Δαισίον.] Διὰ τοῦ αἰ, ὥσπερ καὶ ἐν τῷ Ἀλεξάνδρου βίῳ (§ 16, Μέρ. Δ, σελ. 199). ΔΓ, Δεσίον, διὰ τοῦ ε, ὥσπερ καὶ Σουίδας καὶ ὁ Ἐτυμολόγος.

ΣΕΛΙΑ. 279, στ. 3, Ὁ τοῦ Διός.] ΠΡΑ ἢ προσθήκη τοῦ πρώτου ἄρθρου.—Κατήρχετο.] Ἰδε Πλουτάρχ. Δ, σελ. 458 καὶ 499.—στ. 4, Στρόφιον οὐχ ὅλον λευκόν, ἀλλὰ μεσοπόρφυρον.] Περί μὲν τοῦ Στρόφιου εἴρηται ἐν ἄλλοις (Πλουτάρχ. Β, σελ. 443)· περὶ δὲ τοῦ χρώματος, ἰσέον, ὅτι τῶν ἱματίων τὰ λευκὰ μὲν, πεποικιλμένα δὲ πορφυροῖς σημείοις, ἐκαλεῖτο, Λευκά μεσοπόρφυρα· ὥσπερ αὐτὰ πορφυρὰ μὲν ἔχοντα τὴν ἐπιφάνειαν, διειλημμένα δὲ λευκοῖς ἐν μέσῳ ποικιλμασι, Πορφυρὰ μεσόλευκα. Ἰδε τὸν Σαλμάσιον (Πλιν. Γυμνασ. σελ. 497).—στ. 9, Ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξοσιούμενοι.] Γραπτέον, ὥσπερ ἐδοξέτω τῶν ΠΡ, Τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἐξ-

οσιοῦμενοι, τουτέστιν ἀγιάζοντες, τιμῶντες, ἐορτάζοντες· τοῦτο γὰρ ἐνθάδε σημαίνει τὸ Ἐξοσιοῦμενοι, ὡσπερ καὶ τὸ μᾶλλον ἐν χριστι Ἀφοσιοῦμενοι. «ἀφισιούμενοι, τιμῶντες», καὶ «Ἐξωσιούσθω, » ὅστις γινέσθω», φησὶν Ἡσύχιος.— στ. 16, Ἐπιφοράς.] Ἰσως ἦν, Παραφοράς, τουτέστιν ἐκστάσεις τοῦ νοῦ καὶ μανίας.— στ. 28, Ὑἱὸν ἀρετῇ διαφέροντα.] Τὸν Δημήτριον· περὶ οὗ ἐπιθι τὸν Τίταν Δίδιον (μ', 24).

ΣΕΛΙΔ. 280, στ. 3, Κατέστρεψεν.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Κατέστρεφεν.

Γ Α Λ Β Α Σ.

ΣΕΛΙΔ. 281, στ. 4, Αἰωρούμενον.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Ερρώμενον. Αἰωρεῖσθαι λέγονται οἱ ἐν πλοίοις, φορείοις, ὀχίμασι, ἀνηρημένοι σκεύεσιν οἰοισοῦν, γυμνασίας, ἢ καὶ τέρψεως ἕνεκα φερόμενοι· ἀπὸ τῆς Αἰώρας, ἢ οὐ μόνου τὸ φέρον, ἀλλὰ καὶ τὴν φορὰν αὐτὴν καὶ κίνησιν σημαίνει, τὴν ἄλλως Αἰώρησιν καλουμένην· οἷον ἐστὶν ὁ Πλούταρχος ἀλλαχοῦ (Πολιτικ. παραγγελμ. § 2) εἶρηκε, «Τοῖς » ἐμβᾶσιν εἰς πλοῖον αἰώρας χάριν». Τοῖς οὖν ἀδυνάτοις ἔχουσι δι' ἑαυτῶν κινεῖσθαι, χρῆξουσι δὲ κινήσεως ὑγείας ἕνεκα, τὴν αἰώρησιν οἱ ἰατροὶ παραινοῦσιν, ἢ θηλον ἕκ τε τῶν ἰατρικῶν βίβλων, καὶ ὧν φησι Πλάτων (Τιμ. σελ. 89), «Ἡ μὲν διὰ τῶν γυμνασίων [κίνησις], » ἀρίστη· δευτέρα δὲ ἢ διὰ τῶν αἰωρήσεων, κατὰ τε τοὺς πλοῦς, καὶ » ὅπη περ ἂν ὀχῆσεις ἄκοποι γίνωνται». Ἔστι τοίνυν ὁ νοῦς τοῦ προκειμένου χωρίου οὗτος· ὡσπερ τὰ αἰωρούμενα σώματα, οὐκ αὐτὰ κινεῖται, ἀλλ' ὅπη περ ἂν ἡ αἰώρα φέρηται, ἄνω ἢ κάτω, πρόσω ἢ ἄπίσω, ἐπὶ δεξιὰ ἢ ἐπ' ἀριστερά, συμφέρεται καὶ συγκινεῖται, οὕτως χρῆ καὶ τὸ στρατιωτικὸν σῶμα μηδεμίαν ἰδίαν ὁρμὴν ἢ κίνησιν ἔχειν, ἀλλὰ τῷ στρατηγῷ, ὅπη περ ἂν αὐτὸς ἄγῃ, συγκινεῖσθαι.— στ. 12, Φύσεώς τε.] Ἐκ ΔΓ προσέθηκα τὸν σύνδεσμον.— στ. 13, Δεῖσθαι μάλιστα, τῷ πράγῃ κ. τ. λ.] Οὐκ ὀρθῶς μοι δοκοῦσιν οἱ ΠΡ στίξαι μετὰ τὸ Δεῖσθαι· πρὸς τοῦτο γὰρ συνῆπται, οὐ πρὸς τὰ ἐξῆς τὸ Μάλιστα.— στ. 26, Διονύσιος.] Ὁ Σικελίας τύραννος. Εἴη δ' ἂν οὗτος ὁ πρεσβύτερος, ὁ τοῦ νεωτέρου Διονυσίου πατήρ, ὡς ἐκ τῶν ἐξῆς γενήσεται δῆλον.

ΣΕΛΙΔ. 282, στ. 1, Φεραῖον ἄρξαντα Θετταλῶν δέκα μῆνας.] Τὸ, Φεραῖον, οὐ κύριον, ἀλλ' ἐθνικὸν ἐστὶν ὄνομα, δηλοῦν τὸν ἐκ Φερῶν τῆς Θετταλίας· οὐδ' εἰκὸς τὸν Πλούταρχον οὕτως γράψαι, ἀλ-

λωσ τε καὶ οὐχ ἑνὸς ὄντος τοῦ Θετταλῶν τυραννήσαντος. Ὄθεν ὑπονοεῖν ἔστιν ἐξεῖρηκέναι τοῦ χωρίου τὸ κύριον ὄνομα τοῦ τυράννου. Καὶ Ἀλέξανδρον μὲν εἶναι τὸν Φεραῖον, ὡς τις ὑπέλαθε τῶν ΠΡ, τὸν ὑπὸ τῆς γυναικὸς Θήβης καταλυθέντα (Πλουτάρχ. Μέρ. Β, σελ. 187-192 καὶ 198), οὐ συγχωροῦσιν οἱ χρόνοι. Ὁ δὲ πρὸ τοῦ Κλαυερίου τὴν Γαλλικὴν Πλουτάρχου μετάφρασιν ἐκδοῦς, Πολύφρονα ἠγήσατο εἶναι τὸν τυραννήσαντα ἐναυτὸν ἕνα Θεσσαλῶν, ὃν ἀπέκτεινε καὶ διεδέξατο ὁ Φεραῖος Ἀλέξανδρος, ὡς φησι Ξενοφῶν ('Ελληνικ. στ', δ', § 34). Καὶ τοῦτο μὲν ἀμωσγέπως πιθανὸν διὰ τὴν παρὰ μικρὸν ἰσότητά τῆς ἐναυσιαίας πρὸς τὴν δεκαμηνιαίαν ἀρχὴν τοῦ τυράννου. Ἰσως μέντοι πιθανώτερον Λυκόφρονα, τὸν ὁμοῦ τι τεσσαράκοντα ἔτεσι Πολύφρονος ἀρχαιότερον, εἶναι· περὶ οὗ ἰστόρηκεν ὁ Ξενοφῶν ('Ελληνικ. Β, γ', § 4) ἐν τοῖς τῶν Ἀθήνησι τριάκοντα τυράννων χρόνοις, « Κατὰ δὲ τοῦτου » τὸν καιρὸν, περὶ ἡλίου ἔλειψιν, Λυκόφρων ὁ Φεραῖος, βουλόμενος » ἄρξαι ὅλης τῆς Θετταλίας, τοὺς ἐναντιουμένους αὐτῷ τῶν Θετταλῶν... ἀπέκτεινεν. Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ, καὶ Διούσιος, ὁ Συρακούσιος τύραννος, μέγλη ἠττηθεὶς ὑπὸ Καρχηδονίων, Γέλαν καὶ Καμαρίναν ἀπώλεσεν ». Ὁ γὰρ ἠττηθεὶς ὑπὸ Καρχηδονίων Διούσιος ὁ πρεσβύτερος ἦν· ἠττήθη δὲ τῷ τετάρτῳ ἔτει τῆς ἐνενηνηκοστῆς τρίτης Ὀλυμπιάδος, ἐν ᾗ καὶ Λυκόφρων ἐτύραννησε τῶν Θεσσαλῶν.—στ. 2, Τὸν τραγικὸν ἀνεκάλεϊ τύραννον.] Πρὸς βραχὺ γὰρ τῆς τυραννίδος ἀπέλαυσε, παραπλησίως τῷ ὑποκρινομένῳ τύραννον τραγωδῶ· καὶ οὗτος γὰρ Ἀγαμέμνων, εἰ τύχοι, ἢ Αἴγισθος, καλεῖται ἕως Αἰγίσθου ἢ Ἀγαμέμνονος φέρει πρόσωπον ἐπὶ τῆς σκηνῆς· οὐ φθάνει δ' ἐξελθὼν αὐτῆς καὶ εἰς ἣν πρὸ τοῦ εἰσελθεῖν ἐτέτακτο χώραν τῶν ἰδιωτευόντων ἀποκαθίσταται.—στ. 11, Ἀποστασίαν.] Οὐ καλῶς ἐτόλμησαν οἱ ΠΡ τρέψαι τοῦνομα εἰς τὸ Ἀπόσασιν. Ἔστι γὰρ τὰ πολλὰ τῶν ἀπὸ τῶν εἰς εἰς σχηματιζόμενα θηλυκὰ τοῦ παρακμαζόντος ἑλληνισμοῦ, ὥσπερ ἐν ἄλλοις ('Πλιοδώρ. Β, σελ. 316) ἐδείξαμεν, οὐ γραφικὰ ἀμαρτήματι. Εἰ δὲ τις, τὴν διόρθωσιν ἐθέλων πιστώσασθαι, φήσειεν, ὅτι μικρὸν ὑποβάς, ἐν τῇ αὐτῇ ταύτῃ σελίδι, Πλούταρχος, Ἀποστάσει, ἐρεῖ, καὶ οὐκ Ἀποστασίαις, ἀντερεῖν ἔστιν, ὡς τοῦτο μάλιστα τὸ ποικίλον τε καὶ ἀνώμαλον παρακμαζούσης φωνῆς σαφῆς ἔστιν ἔλεγχος. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ μαρτύρια ἔχει τις ἀν' ἐξ αὐτοῦ Πλουτάρχου προχειρίσασθαι τῆς τοιαύτης καταλήξεως· οἷον ἔστιν οὐ μόνον αὐτὸ τοῦτο τὸ, Ἀποστασία (Γυναικ. ἀρετ. Πλουτάρχ. Τομ. ζ', σελ. 37, ἐκδ. 'Ρεῖσκ.) ἀλλὰ καὶ τὸ Κλίσια ἀντὶ τοῦ Κλίσις (Πλουτάρχ. Μέρ. Δ, σελ. 336,

ἐμ. ἐκθ.). — στ. 12, Ὡσπερ εἴρηται.] Ἐκ τούτου συνεπέρανεν εἰκότως οἱ ΠΡ, καὶ τὸν Νέρωνος, καὶ τοὺς τῶν πρὸ τοῦ Νέρωνος, ἴσως δὲ καὶ τῶν μετὰ Νέρωνα Αὐτοκρατόρων, βίους μέχρι Τραϊανοῦ γεγραφέναι τὸν Πλούταρχον.

ΣΕΛΙΑ. 283, στ. 2, Κάτλου.] Ἴδε τὸν Πομπηίου βίον (§ 25, Πλουτάρχ. Μέρ. Δ, σελ. 123). — στ. 17, Μικρολογίας, ἦν κ. τ. λ.] Τῶν ΗΡ τις παρήνει γράφειν, Μικρολογίας, δι' ἣν, ὥσπερ ἡρμηνευσαν καὶ οἱ μεταφρασαί. — στ. 15, Ἐπιτρόπων.] Ἐξ ΕΔ (συναδούσης τῷ Α) οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἐπίτροπος ὢν. — στ. 16, Ἐκείνων.] Τῷ Νέρωνι. ΠΡΑ (συναδούσα τῷ Α), ΑΤ, Ἐκείνων. — στ. 17, Αὐτῷ δὲ τῷ φανερός εἶναι κ. τ. λ.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Αὐτὸ δὲ τὸ φανερῶς εἶναι. Ὁ νοῦς, Διὰ τοῦ φαίνεσθαι συναλγῶν καὶ τρόπον τινά συναδικουμένοις παραμυθίαν τινά παρεῖχε τοῖς ἀδικουμένοις. — στ. 19, Παρέσχε.] Ὄφειλον καὶ τοῦτο τρέψαι εἰς τὸ Παρεῖχε, ὥσπερ ἡρμηνευσεν ὁ Λατίνος μεταφραστής. — στ. 20, Περιφερομένων.] ΔΓ, Φερομένων.

ΣΕΛΙΑ. 284, στ. 7, Οὐίνιος.] Ἐξ ΕΔ (ἐνθάδε τε καὶ ἐν ταῖς ἐξῆς), ΑΤ, Ὀβίννιος. Ἐστὶ γὰρ Ῥωμαῖσὶ Vinius, ὅπερ, εἰωθότως Πλουτάρχου τὸ Ῥωμαϊκὸν V ὅτε μὲν εἰς τὸ Β, ὅτε δὲ εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον τρέπειν, οὐκ ἄλλως ἐξενεγκεῖν ἐστίν, ἢ διὰ τοῦ, Βίνιος, ἢ τοῦ, Οὐίνιος, ὥσπερ καὶ Βεσπεσιανὸς καὶ Οὐεσπεσιανὸς, ὁ Vespasianus, καὶ Βαλέριος καὶ Οὐαλέριος, ὁ Valerius, καὶ ἄλλα πλεῖστα. — στ. 8, Βουλεύη.] Ἐξ ΗΔ (συναδούσης τῷ Α), ΑΤ, Βουλεύεσθε. — στ. 9, Μένοιμεν.] Ἰσ. γρ. Μενούμεν. — Μὴ μενόντων.] Ἐξ ΕΔ προσέθηκα τὴν ἀπαγόρευσιν. Ὁ νοῦς, Περιττὸν τὸ ζητεῖν καὶ βουλευέσθαι εἰ μενούμεν πιστοὶ τῷ Νέρωνι· καὶ γὰρ αὐτὴ ἢ περὶ τούτου ζήτησις, ἀνθρώπων ἐστίν ἐγνωκότων ἤδη μὴ μένειν. — στ. 15, Ἀποδώσει.] Ἐκ ΔΓ, ΑΤ, Ἀποδώσει. — στ. 16, Ἡθροῖζε.] ΔΓ, Ἡθροισε. — στ. 18, Ὀμοφώνως.] ΔΓ, Ὀμοφρόνως. — στ. 27, Ἄμα τῷ πυθίσθαι... ἀνέτρεψε τὴν τράπεζαν.] Οὐ μόνον τὴν τράπεζαν ἀνέτρεψεν, ἀλλὰ καὶ τὰς δοθείσας αὐτῷ ἐπισόλας ἔσχισε, καὶ δύο σκύφους καλοὺς, αὖς Ὀμηρικοὺς ἀπὸ τῶν ἐντετορευμένων αὐταῖς Ὀμηρικῶν ἐπῶν ἐκάλει, τῷ ἐδάφει προσάραξε, ὡς φησὶν ὁ Σουετώνιος, Literas prandenti sibi redditas concerpsit, mensam subvertit; duos scyphos gratissimi usus, quos Homericos a cælatura carminum Homeri vocabat, solo allisit (Sueton. Ner. cap. 47).

ΣΕΛΙΔ. 285, στ. 1, Οὐ φαύλην ἔφη πρόρρησιν ἐμπεπτωκέναι λογιμῶς δεομένῳ χρημάτων αὐτῶ.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, τὸ Δεομένῳ ΑΤ, Δεομένων. Παρήρουν δὲ καὶ μετὰ προθέσεως, Ἐκ λογισμοῦ, γράφειν, καὶ Πρόφασιν ΑΤ, Πρόρρησιν. Ὅλον μέντοι τὸ προκείμενον ἀσαφές καὶ σκοτεινόν ἐστίν, διὰ τὸ ἐξερῶηκεν αἰσῶς λέξιν, ἢ καὶ φράσιν τινά, τοῦ χωρίου. Ἀήλον δὲ καὶ ἐκ τῶν μεταφραστῶν, μὴ γὰρ δύναμενοι συνιδεῖν τί βούλεται ἐνθάδε ἢ Πρόρρησις, ὁ μὲν Α, Ἀγγελίαν (nouvelle) ἠρμήνευσεν, ὁ δὲ Λατῖνος μεταφραστῆς, Πρόφασιν, ἢ μᾶλλον Ἀφορμήν, occasionem ᾧ συνηγορεῖν πως εἴκειν ὁ φησὶν ὁ Συστωνίος, ut gaudentis etiam suspicionem praeberet, tamquam occasione nota spoliandarum jure belli opulentissimarum provinciarum (Sueton. Ner. cap. 40). Ἰσως μὲν οὖν ἐγγράπτο, Οὐ φαύλην ἔφη πρόφασιν ἐμπεπτωκέναι χρηματισμοῦ δεομένῳ χρημάτων αὐτῶ ἄλλὰ τὸ μηθὲν ὅλως εἰκάζειν ἐν τοῖς ἀνεκίστοις ἀσφαλέστερον, οἷον ἐστὶ καὶ τὸ ἐξῆς. —στ. 3, Αφυραγωγῆσεσθαι καὶ λείαν.] Ὡς ὑπόπτους τὰς δύο τελευταίας λέξεις ἀπερίστοις διείληφα, ἅς καὶ ὁ Λατῖνος μεταφραστῆς παρέλιπε. Ἄφριλε γὰρ εἶναι, Αφυραγωγῆσεσθαι πολέμου νόμῳ, ὡς ὑποθλήτῃ τὸ ἀνωτέρω παρατεθέν ἐκ τοῦ Συστωνίου jure belli. Ἀλλ' ἢ τοιαύτη διόρθωσις ἀπαράδεκτος εἰκότως ἂν λογισθῆι, διὰ τὸ μακρὰν ἀπεσχονίσθαι τοῦ κειμένου. Μήποτε οὖν γραπτέον, Αφυραγωγῆσεσθαι δικαίως. Ὁ γοῦν Α τοῦτό τε καὶ τὸ Πολέμου νόμῳ συνθείς εἰς ἐν ἀμωσγέπως ἐξέφρασεν, il auroit les biens de tous les Gaulois, comme butin de juste guerre. Ὅρθῃ δ' ἐστὶν ἴσως, καὶ ἦν τῶν ΠΡ τις εἴκατε διόρθωσιν· οὐ μὴν ὡς παρήγει γράφειν, Αφυραγωγῆσεσθαι καὶ λείαν ποιήσεσθαι, ἀλλὰ, Λάφυρα ποιήσεσθαι καὶ λείαν, ἢ, Αφυραγωγῆσεσθαι καὶ λείαν ἐλάσειν.—στ. 7, Ὠνητάς.] Ἐξ ΕΔ, (συναδούσης τῇ Λατίνῳ μεταφραστῇ καὶ τῇ Α), ΑΤ, ὄντας.—στ. 9. Μάκρος.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Μαῦρος. Μάκρον δὲ καλοῦσι καὶ οἱ μεταφρασταί, ὡσπερ καὶ οἱ Ῥωμαῖοι συγγραφεῖς, καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς ἐξῆς (§ 13, σελ. 291) ὁ Πλούταρχος.—στ. 21, Ὅσπερ τοὺς ἡνιόχους κ. τ. λ.] Διάρραξε τὸ ἄρθρον· οὐ γὰρ πάντες οἱ ἡνιοχοὶ κρατῆσαι χαλιῶν οὐ δύνανται, ἀλλὰ τινὲς τῶν ἡνιόχων, οἱ ἡνιοχίας ἄπειροι δηλονότι, ἢ ἐξαχρῖωθεῖσιν ἵπποις χρώμενοι.—στ. 25, Μεταβαλουμένων.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Μεταβαλλομένων.—στ. 29, Κλουϊάν.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Κσ

λου νίαν. Οὕτως δὲ καὶ Σουετώνιος Cluniam τὴν πόλιν ὀνομάζει (Sueton. Galb. cap. 9).

ΣΕΛΙΑ. 286, στ. 4, Ἴκελος.] Ἐξ ΕΔ (συναχούσης τοῖς Ῥωμαϊκοῖς συγγραφεῦσι) ΑΤ, Σικελός.—στ. 9, Ἀναγορεύσειεν.] Ἴσως γραπτέον, Ἀναγορεύσειαν.—στ. 14, Ὑπ' αὐτοῦ.] Ἴσως γρ. Ἐπ' αὐτῷ, τῷ Γάλβῳ δηλονότι. Τῶν ΠΡ τις εἰκάζει γραπτέον εἶναι, Ὑπὲρ αὐτοῦ.—στ. 15, Δυσὶν ἡμέραις ὕστερον.] Προσέθηκα τὴν τελευταίαν λέξιν, ἣν καὶ ὁ Α καὶ ὁ Λατίνος μεταφραστὴς, ὡς ἀναγκαίαν ἐξέφρασαν.—Πολλὰ τῶν ἀπὸ στρατοπέδου κ. τ. λ.] Διέγραψα τὰς πρώτας δύο λέξεις, ὡς οὐ μόνον οὐδὲν ὄδε σημαίνουσας, ἀλλὰ καὶ τὸν εἰρημὸν τῶν λεγομένων συναχούσας, ὥσπερ ἔδοξε καὶ τοῖς ΠΡ.—στ. 19, Μαρκανός Ἴκελος.] Ἐξ ΕΔ (ὥσπερ ἀνωτέρω), ΑΤ, Μαρκανός Οὐίκελλος. Πιστοῦται δὲ τὴν διόρθωσιν ὁ Σουετώνιος, λέγων, Iibertus Icelus . . . annulis aureis et Marciani cognomine ornatus (Sueton. Galb. cap. 14) ἔνθα καὶ σημειώσις ἐστὶ τοῦ Κατωθῶνος, ἐν ἧ τὸ προκείμενον Πλουτάρχου χωρίον γράφεται, Μαρκανός ὁ Ἴκελος.

ΣΕΛΙΑ. 287, στ. 7, Αὐτόν.] ΠΡΑ, ΑΤ, Ἐαυτόν.—στ. 10, Διπλώματα] Ἑλληνικὴ μὲν ἡ λέξις, οὐ μὴν ὑφ' Ἑλλήνων, ἀλλ' ὑπὸ Ῥωμαίων πρώτων, παρ' ὧν καὶ αἱ ἡμέτεροι Βυζαντινοὶ συγγραφεῖς ἔλαβον, ἐπὶ ταύτης τεταγμένη τῆς σημασίας. Σημαίνει δὲ ἐν γένει μὲν βασιλέως ἔγγραφον δόγμα, εἰδικῶς δὲ κέλυσιν πράξεως, ἢ θωρακῶν, ἢ προνόμιον διδόμενόν τινι ὑπὸ τοῦ Ἡγεμόνος, οἷά εἰσι τὰ Χρυσόβουλα καλούμενα, ἢ ὁδοῦ ἄδειαν, οἷα τὰ διαβατήρια (passports) λεγόμενα γράμματα, καὶ ἄλλα τοιαῦτα.—στ. 11, Ἐν ταῖς τῶν ὀχημάτων ἀμοιβαῖς.] Φαίη ἂν ὀρθῶς ἢ παρ' ἡμῖν συνήθεια διὰ μιᾶς λέξεως Ἀλλαγὰς τὰς τῶν ὀχημάτων ἀμοιβάς, ὥσπερ ἔλεγον οἱ Βυζαντινοὶ συγγραφεῖς, χαίρειν φράσσασα τῷ Ἰταλογαλλικῷ, Πόστιας.—στ. 17, Σπικίλον.] Κατὰ συγχοπὴν τοῦ Σπικίλλου Spicillus οὕτως γὰρ αὐτὸν ὀνομάζει ὁ Σουετώνιος (Sueton. Ner. cap. 30).—στ. 19, Κατηγορικῶν.] Κατηγορικοὶ ἐνθάδε, οὗς ἀνωτέρω (σελ. 155) Προσαγωγέας ἐκάλεσε.—στ. 27, Ἐκ δ' ἀνεστρίας..γεγεννημένην.] Τοῦθ' οὕτως ἐξεδέξαντο οἱ μεταφρασταί· τεχθεῖσαν ἐξ ἀνεστρίας, ἣν εἶχε Κάλλιστος ἐπὶ μισθῷ, τουτέστι, Ψυγατέρα Καλλίστου καὶ τινος ἀνεστρίας συνούσης τῷ Καλλίστῳ. Μήποτε δ' ἕτερόν τι λέγειν ὁ Πλουτάρχος βούλεται τοιοῦτον· Αὐτὴν τὴν Νυμφιδίαν (οὐ τὴν ταύτης μητέρα) ἀκίστριαν οὔσαν πρότερον γενέσθαι Καλλίστῳ ἐπὶ μισθῷ. Τοῦτο γὰρ μάλλον ὑπονοεῖν παρέχει καὶ ἡ Ἑλληνικὴ φράσις, Γίνεσθαι

τινὲ ἐπὶ μισθῶ, καὶ πιζοῦται πως ὁ Ῥωμαῖος Τάκιτος, λέγων περὶ τῆς Νυμφιδίας, ὅτι εὐειδῆς οὔσα συνεγίνετο τοῖς τῶν αὐτοκρατόρων οἰκέταις τε καὶ ἀπελευθέροις, quæ corpus decorum inter servos libertosque principum vulgaverat (Tacit. Annal. lib. XV, cap. 72). Εἰ δὲ βούλει πάντως τὸ Ἀκεξρίας πρὸς τὴν μικτέρα τῆς Νυμφιδίας ἀνάγειν, ἐξερρήκεναι τοῦ χωρίου τὸ Συνοῦσης, ἢ ἑτερόν τι τοιοῦτον, ὑποληπτέον, ἢ ἢ, τὴν Νυμφιδίαν γεγενημένην, τουτέστι τεχθεῖσαν, ἐξ ἀκεστρίας συνοῦσης ἐπὶ μισθῶ Καλλίσῳ τῷ Καίσαρος ἀπελευθέρῳ. Ἦν δ' ἀπελεύθερος Γαίου καίσαρος, τοῦ ἐπουματθέντος Καλιγόλου, ὁ Κάλλιστος οὗτος· οὗ μνημονεύει καὶ Δίων ὁ Κάσσιος (ιβ', 19 καὶ 29).

ΣΕΛΙΔ. 288, στ. 6, Τὸ Σπόρφ.] ΠΡΔ, ΑΤ, Τῷ Σπόρφ. Νέρων, τελευτησάσης Σαβίνης τῆς γυναικὸς, ἢ αὐτὸς αἴτιος ἐγεγόνει τοῦ θανάτου, κυούση λάξ ἐνθορών, τοσαῦτον ἔσχε πόθον αὐτῆς, ὥς Σπόρον τὸν ἀπελεύθερον, δόξαντα προσεικέναι τῇ Σαβίνῃ τὴν ὄψιν, ἐκτεμῶν, ὡς γυναικὶ αὐτῇ ἐχρῆτο, καὶ προϊόντος τοῦ χρόνου ἔγημεν αὐτὸν, ὡς φησι Δίων ὁ Κάσσιος (ξβ', 28). Καὶ ταῦτα μὲν τὰ καὶ λέγειν αἰσχρὰ αἰσχροφυγῶ τυράννῳ τῷ Νέρωνι καὶ πάνυ πρέποντα ἦν. Ἄ δὲ μηδὲ λέγειν ὅπως ἐχρῆν, εἰ μὴ ἢ τῶν προγεγενημένων ἱστορία ὠφελεῖν ἡμᾶς εἶχεν εἰς τὰ παρόντα, τὰ προσιστορούμενα τούτοις ὑπὸ τοῦ Διωνός (ξγ', 13) ἐστὶ· «Καὶ τοὺς τε γάμους αὐτῶν πάντες οἱ Ἕλληνες ἐώρτασαν, τὰ τε ἄλλα (οἷα εἰκὸς ἦν) ἐπιλέγοντες, καὶ γυναικίους σφίσι παῖδας γεννηθῆναι εὐχόμενοι». Ὡς Ἕλλάς Ἕλλάς, ἐξ οἷων εἰς οἷα! — στ. 8, Ποππαίαν.] Ἐξ ΕΛ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ποππαῖον. Ἦν δὲ τοῦτο θάτερον τῶν ὀνομάτων τῆς ἀποθανούσης Νέρωνος γυναικὸς, Ποππαίας Σαβίνης, καλουμένης. Ἰδε τὰς εἰς τὸν Σουετώνιον (Sueton. Ner. cap. 28) σημειώσεις τοῦ Κασσιανῶνος. — στ. 12, Ἐπεμψε, Γάλβαν, ἢ παρείκοι, κατασχεψόμενον.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Ἐπεμψε καὶ παρείκει κατασχεψόμενον. Καὶ ἕτεροι μὲν συντομώτερον (ἴσως δὲ καὶ ὀρθώτερον) παρήνουν γράφειν, Ἐπεμψε τὰ ἐκεῖ κατασχεψόμενον. Ἡμῖν δὲ καὶ τὸ Παρείκει τηρῆσαι, καὶ τὸ Γάλβα ὄνομα προσθεῖναι δεῖν ἔδοξεν ἐνθυμηθεῖσι τὰ ἐξῆς (§ 13, σελ. 290) ῥηθησόμενα, «Γελλιανῶ ... ὃν ἔπεμψε τοῦ Γάλβα τρόπον» τινὰ κατάσκοπον». Ὁ νοῦς, Ἐπεμψε τὸν Γελλιανῶν, κατασχεψόμενον τὰς πράξεις τοῦ Γάλβα, ἢ παρείκοι· ὅπερ ἐν ἄλλοις (Περὶ παιδ. ἀγωγ. § 10) Κατὰ τὸ παρείκον τῶν καιρῶν (τουτέστι, Καθ' ὅσον ὁ καιρὸς συγχωρεῖ, εἰς ὅσον οἷόν τ' ἐστὶν ἢ ἐνδέχεται), εἶρηκε.

— στ. 14, Προσεχώρει.] Ἐξ ἧ ἀ προσθήκη τῆς προσθέσεως· σημαίνει δὲ, πρὸς αὐτὸν ἐχώρει, προσεγίνετο, μετέβαινε, αὐτῷ συνεμάχει, ἐφ' ἧς ἐννοίας καὶ ἐν τῷ Ἀντωνίου βίῳ (§ 71, ἀνωτέρ. σελ. 115) εἶρηκε, « Ἡρώδην . . . ἤκουσε Καίσαρι προσκεχωρηκέναι ». — στ. 16, Πολλῆς μαχιμωτάτης.] Ἰσ. γρ. Πολλῆς καὶ μαχιμωτάτης, καθάπερ ἡρμίνευσαν καὶ οἱ μεταφρασταί. — στ. 21, Μεγίστη ῥοπή τοῖς Ῥωμαίων πράγμασι, τυραννίδος . . . ἀπαλλαγῇ, γενόμενος.] Ἐξ ἧ ἀ μεταλλαγῇ τῶν πτώσεων, ΑΤ, Μεγίστη ῥοπή τοῖς Ῥωμαίων πράγμασι, τυραννίδος . . . ἀπαλλαγῇ γενόμενος. Ὁ νοῦς, Μεγίστη κλίσις ἐπὶ τῷ βέλτιον καὶ βοήθεια γενόμενος τοῖς Ῥωμαίοις διὰ τοῦ ἀπαλλάξαι αὐτοὺς τυραννίδος χαλεπῆς καὶ πολέμου Γαλατικῶν. Τὴν ἡμετέραν δὲ διόρθωσιν ὑπενόησαν ἐκ μέρους καὶ οἱ ΠΡ, καὶ ἐξέφρασαν ὁλοσχερῶς οἱ μεταφρασταί.

ΣΕΛΙΔ. 289, στ. 2, Ἄνειπεῖν.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Εἰπεῖν. — στ. 4, Συνανέσρεφεν.] Ἄντι τοῦ μέσου Συνανασρέφετο, ὅπερ οἶδε καὶ ἡ παρ' ἡμῖν συνήθεια, καὶ προθετικῶς, οἷον Συνανασρέφομαι μετὸν δεῖνα, καὶ ἀπροθέτως, οἷον Μῆσυνανασρέφεται τοὺς ἐχθροὺς τῆς παιδείας. — στ. 7, Τὸν Οὐεργίνιον.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Τοῦ Οὐεργινίου. — Οἰόμενος μὲν.] Ἰσως διαγραπτέον τὸν σύνθισμον. — Κολουεῖν.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Κωλύειν. — στ. 8, Χρηστῶ δαίμονι.] Χρηστῇ τύχῃ· παραπλησίως τῷ ἐν τῇ συνήθειᾳ, οἷον ἐσιν, Ἡ καλή σου τύχη. — στ. 17, Βασιλικῆς.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Ἡλικῆς. — Ἦν ἐκ τῶν.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἦν ἐκ τοῦ. — στ. 18, Προπέμψεν.] Ἰσ. γρ. Προπέμψεν. — στ. 21, Δημαγωγίαν . . . καὶ κομψότητα μεγάλων ἀπαξιοῦσαν αὐτήν.] Ταῦτόν ὡσπερανεὶ ἔλεγε, Ταῦταῦτα δημαγωγῷ ἐστι πανούργως ἐαυτὸν ἀπαξιοῦντος τῶν μεγάλων, τουτέστι προσποιουμένου τὰ μικρὰ, ἵνα εὐχερέστερον τῶν μεγάλων τύχῃ· ἐπὶ κακοῦ γὰρ ἐνθάδε ἡ Κομψότης. « Κομψούμενος, πανουργ» γεύόμενος· ἐπεὶ καὶ οἱ Ἀττικαὶ τὴν πανουργίαν Κομψείαν καλοῦσι, » καὶ τὸ ερεβλόν, Κομψόν, ὡς καὶ Εὐριπίδης », φησὶν ὁ Ἐρωτιανός. Ὁ γοῦν Διομόδης παρ' Εὐριπίδῃ (Ῥησ. 625) λέγει πρὸς τὸν πανούργον Ὀδυσσεά,

Τρίβων γὰρ εἶ τὰ κομψά, καὶ νοεῖν σοφός.

ΣΕΛΙΔ. 290, στ. 1, Ἄ Πριγκίπια καλοῦσι Ῥωμαῖοι.] Ἐπιθι τὰ διὰ μακρῶν εἰρημένα περὶ τῶν Πριγκιπίων (Principia) ἐν ταῖς εἰς τὸν Σνετώνιον σημειώσεσι τῶν κριτικῶν (Sueton. Oth. cap. 1). Τὴν

δὲ τῆς τοῦ Καλθισίου γυναικὸς μοιχείαν ἱστόρηκεν ὁ Τάκιτος, Cujus (Calvisii) uxor, mala cupidine visendi situm castrorum per noctem militari habitu ingressa, cum vigilias et cetera militiæ munia eadem lascivia temerasset, in ipsis PRINCIPIS stuprum ausa; et criminis hujus reus T. Vinus arguebatur (Tacit. Histor. lib. 1, cap. 48). — στ. 4, Ποτήριον ἀργυροῦν ὑφείλετο.] Servili deinceps probro respersus est, tamquam Scyphum aureum in convivio Claudii furatus: et Claudius postera die soli omnium Vinio ficilibus ministrari jussit, φησὶν ὁ Τάκιτος (Tacit. ibid.). Ἰστόρηκε δὲ καὶ Σουετώνιος (in Tib. Claud. Cæs. cap. 32) τὴν κλοπὴν τοῦ ποτηρίου, σιγήσας τοῦ κλέψαντος τοῦνομα.—στ. 16, Κορνήλιον Λάκωνα... Οὐένιον.] Ὑπὸ τριῶν γάρ (φησὶν ὁ Σουετώνιος) διωκεῖτο Γάλβας τούτων, τοῦ Κορνήλιου, τοῦ Οὐένιου, καὶ τοῦ ἀνωτέρω (§ 7, σελ. 286) μνημονουθέντος Ἰκέλου, οὗς καὶ Παιδαγωγοὺς τοῦ Γάλβα, σκώπτοντες ἐκάλου, Regebatur trium arbitrio... quos Pædagogos vulgo vocabant; hi erant T. Vinus, legatus ejus in Hispania, cupiditatis immensæ, Cornelius Iaco... libertus Icelus. (Sueton. Galb. cap. 14). — στ. 24, Περπτεόν εἶναι δεῖν.] Τὸ δεῖν, οἱ μὲν διαγράφειν, οἱ δὲ εἰς τὸ Δοκεῖν, τρέπειν παρήνεσαν.—στ. 29, Ῥυθμίζειν.] « Ῥυθμίζει, κανονίζει » φησὶν Ἡσύχιος· παρὰ τὸ, Ῥυθμός, ὃν ὁ αὐτὸς Δεξικογράφος διὰ τοῦ «Κανών, μέτρον, τρόπος κ.τ.λ.». Ἔστι γάρ καὶ τοῦ τρόπος συνώνυμον τὸ Ῥυθμός, ὡς ἐδιδλωσεν Εὐριπίδης (Ἠλέκτρ. 772),

Ποῖω τρόπῳ δὲ, καὶ τίμῳ Ῥυθμῶ φόνου;

τουτέστι ποῖω εἶδει ἢ γένει φόνου. Διορθούσθω κατὰ πάρεργον καὶ τὸ ἐν τῇ αὐτῇ σελίδι τοῦ Ἡσυχίου μήπω διορθωθὲν ὑπὸ τῶν κριτικῶν·
 » Ῥυκάνη, ἈΛΘΗΤΗΡΙΟΝ, ΧΕΙΡΟΜΗΡΙΟΝ, ἈΜΥΝΤΗΡΙΟΝ, τεκ-
 » τονικὸν ἐργαλεῖον ». Γραπτέον γάρ, ὡς γ' ἐμοὶ δοκεῖ, Ῥουκάνη,
 ἈΛΕΤΗΡΙΟΝ, ΧΕΙΡΟΜΥΛΙΟΝ, ἈΜΗΤΗΡΙΟΝ κ. τ. λ. Καὶ ἐπὶ μὲν
 τοῦ τεκτονικοῦ ἐργαλείου ἔσωσεν ἡ συνήθεια τὴν λέξιν, Ῥουκάνιον
 οὐδετέρως καλοῦσα τὴν Ῥυκάνη (Γαλλ. Rabot), καὶ τὴν ἐνέργειαν
 ταύτης, Ῥουκανίζω, ἀντὶ τοῦ ἀρχαίου Ῥυκανίζω (Γαλλ. Raboter)
 ἔταξε δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐργαλείου, ᾧ παίζουσι οἱ παρ' ἡμῶν παῖδες κατὰ
 τὴν τῶν Βαίων ἑορτήν, Ῥουκάναν (θηλυκῶς) ὀνομάσασα, διὰ τὴν
 ὁμοιότητα. Οἱ δὲ παλαιοί, ὡς ἡμᾶς διδάσκει Ἡσύχιος, καὶ ἐπὶ τοῦ

Ἄλετήριον ἢ Χειρομύλιον ἕταττον τὴν Ρυκάνην, πρὸς δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ Ἀμητήριον, τουτέστι, Σεριττήριον, ἢ ΔΡΕΠΑΝΟΝ. Καὶ πιστοῦται τὴν ἡμετέραν διόρθωσιν ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου ὃ ἐν τῇ συνηθείᾳ Χερόμυλος· ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου, τοῦτο μὲν Ἰσχυίος λέγων, « Ἐῖρσι, τὰ ἐν ταῖς ρυκάναις ΔΡΕΠΑΝΑ, ἢ σιδήρια », τοῦτο δὲ ἢ παρὰ Ῥωμαίοις Runcina, προδήλως παρὰ τὴν Ρυκάνην πλασθεῖσα, καὶ σημαίνουσα οὐ μόνον τὸ τεκτονικὸν ἐργαλεῖον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπιφατοῦσαν τοῖς Σεριζομένοις καρποῖς Θεάν, καθά φησιν Αὐγουστίνος ἐν τῷ Περί Πόλεως Θεοῦ (De civit. Dei, lib. IV. cap. 8). Ἰσως δὲ καὶ πλείω τούτων ἐσήμαινεν ἡ Ρυκάνη. Παρὰ μὲν γὰρ Ῥωμαίοις τὸ πρωτότυπον Runca ἐσήμαινε καὶ τὴν σκαλίδα, τουτέστι τὸ γεωργικὸν ἐργαλεῖον, ᾧ τὰς ἀχρείας βοτάνας ἐκκαθαίρουσι τῶν ληίων, ἢ καὶ ἡ συνηθεια Σκαλίδα (Γαλλ. Sarcloir,) καλεῖ· ἔστι δὲ καὶ παρὰ Ἰσχυίῳ, » ΚΑΛ-ΑΔΙΑ, ρυκάνη », ὅπερ ἴσως ἦν ΚΛΑΔΙΑ, γεωργικὸν ἕτερον, ἐργαλεῖον τὸ συνηθεσέρως καλούμενον Κλαθευτήριον καὶ τοῖς πάλαι, καὶ τοῖς νῦν οὔσιν ἡμῖν. — Ἐτέραν ὁδὸν τραπόμενος.] Καὶ ἡ συνηθεια ὁμοίως, καὶ κυριολεκτοῦσα, καὶ μεταφορᾷ χρωμένη Ἐπίασεν, ἢ, Ἐπῆρεν ἄλλον δρόμον. Προσημειωτέα δὲ καὶ ἡ φράσις, Ἐξω τοῦ δρόμου, ἐπὶ τῶν ἀτόπων ἢ τῶν ἀκαίρων, ἢ τῶν ἔξω τοῦ προκειμένου, λεγομένη, οἷον, Ἐλάλησεν, ἢ Ἐπραξεν ἔξω τοῦ δρόμου, ἢ συνώνυμος ἢ χυδαγετέρα, Ἐξω τῆς σφράγας, ἢ διὰ μιᾶς λέξεως ἐπιρρηματικῆς, Παράσρατα, ὃ Γραικικώτερον ἂν τις φαίη Παράδρομα. Τῇ αὐτῇ μεταφορᾷ κεχρημένους ἐστὶν ἰδεῖν καὶ τοὺς ἀρχαίους· αὐτίκα Δισχύλος (Χοηφορ. 511),

— Πυθέσθαι δ' οὐδὲν ἐς' ἔξω δρόμου,

τουτέστιν, ὡς ἂν ἡμεῖς φαῖμεν, Δὲν εἶναι ἔξω τοῦ δρόμου νὰ σ' ἐρωτήσω. Λέγει δὲ πού καὶ Πλάτων (Κρατύλ. σελ. 425), « Ἄλλως » δὲ συνείρειν μὴ φαῦλον ἢ καὶ οὐ καθ' ὁδόν »· οὐ τὸ ἐναντίον ἐν ἄλλοις (Πολιτ. Δ, σελ. 435) οὕτως ἐξήνεγκεν, « Καθ' ὁδόν τε λέγεις, » καὶ ποιεῖν χρή οὕτως » τουτέστιν ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς φωνῇ, « Ὀλόγος σου εἶναι τοῦ δρόμου, καὶ ἰπρέπειν ἀκάμωμεν » ὡς λέγεις ».

ΣΕΛΙΑ. 291, στ. 8, Ἄλλὰ πολλοί.] Γραπτέου, οἶμι, Ἄλλ' οἶπολλοί. — στ. 9, Κατεγέλων.] Τοῦ Γάλβα, ὡσπερ ἔδοξε τινι τῶν ΠΡ, καὶ ἡρμήνευσεν ὁ Α' ἢ τοῦ Κλωδίου, τουτέστιν ὧν συνεβούλευε Κλωδίου, ὡς ὑπέβληφεν ἕτερος, καὶ ἡρμήνευσεν ὁ Λατίνος μεταφραστής. — στ. 22,

Ποίαν αιδουμένους θυμέλην, ἢ τραγωδίαν τοῦ Αὐτοκράτορος; Ὁ γὰρ Νέρων πρὸς ταῖς ἄλλαις παραφοραῖς τῆς δικαιοσύνης, καὶ ἐπὶ σκηνῆς πολλάκις καὶ ἤσπε καὶ ὑπεκρίνατο, ὡς ἐστὶ μαθεῖν ἐκ τοῦ Τακίτου, τοῦ Σουετωνίου καὶ ἐτέρων.—στ. 23. Ἄλλ' οὐδ' ἐκείνου κ. τ. λ.] Ἄλλ' οὐδὲ τὸν Νέρωνα ἐγκατελίπομεν, διὰ τὰς ἐπὶ σκηνῆς αὐτοῦ γελοίας προόδους, καίπερ αἰσχυρόμενοι δι' αὐτάς· ἀλλὰ διότι ἠπατημένοι ὑπὸ τοῦ Νυμφιδίου ἐπίσθημεν, ὅτι πρῶτος ἡμᾶς ὁ Νέρων ἐγκατέλιπεν ἀποδράς εἰς Αἴγυπτον.

ΣΕΛΙΑ. 292, στ. 13, Εὐθύς.] Ἐξ ΗΑ (συναχούσης τῇ Α) ΑΤ, Αὐτός.—στ. 14, Καὶ τὴν μέν.] Ἐξ ΗΑ, ΑΤ, Καὶ αὐτὴν μέν.—στ. 21, Δι' αὐτόν.] Διὰ τὸν Νυμφιδίου· εἰκὸς γὰρ καὶ τινος ἄλλου τῶν συνεισελθόντων τῇ Νυμφιδίῳ εἰς τὸ στρατόπεδον φονευθῆναι. Τῶν ΠΡ τις παρήκει γράφειν, Δι' αὐτόν, ἢ ἢ ὁ νοῦς, ὅσοι μὴ αὐτοὶ ἐκυτοῦς διεχρήσταντο.—στ. 22, Ἐδοξε μὴ νομίμως . . . πρὸ κρίσεως κ. τ. λ.] Οὕτως περὶ αὐτῶν ὁ Τάκτιος, inauditi atque indefensi, tamquam innocentes perierant (Tacit. Histor. lib. 1, cap. 6.)—στ. 27, Τουρπιλιανός.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Τερτουλιανός. Τουρπιλιανὸν γὰρ αὐτὸν ἰνομάζει ὁ Τάκτιος.—στ. 28, Μάκρων.] Ὁ αὐτὸς καὶ ὃν ἀνωτέρω (§ 13, σελ. 291) Μάκρον· ἀλλ' οὐ διὰ τοῦτο εἰς τὸν Μάκρον τρεπτέον τὸν Μάκρον. Ἐστὶ γὰρ οὐ γραφῆων τὸ ἀμάρτημα· ἀλλὰ ποικιλία οὐκ ἐπαινετὴ Πλουτάρχου. Ὁ γὰρ ἐσημειωσάμεθα (Προδ. Ἑλλ. Βιβλιοθ. σελ. 378) διττοῦν τῆς καταλήξεως, εἰς ὅς καὶ ὠν, τινῶν ἐπιθέτων καὶ προσηγορικῶν, τοῦτο καὶ ἐπὶ κυρίῳ ὀνομάτων συμβαίνει. Τοιοῦτόν ἐστὶ τὸ παρὰ τῷ Στράβωνι (σελ. 618) Σίμος καὶ Σίμων.—Φουτήϊον.] Καὶ τοῦτο οὕτως ἐπίσθηται γράφειν ἐκ τοῦ Τακίτου παραινέσαντί τιμὴ τῶν ΠΡ, ΑΤ, Φροντήϊον.—στ. 30, Τερτουλιανόν.] Τὸ οὕτως παρ' ἅπασι φερόμενον, ἐπελαθόμενον ὄδῃ τρέψαι, ὡς μικρὸν ἀνωτέρω ἔτρεψα, εἰς τὸ, Τουρπιλιανόν. Διῶρθου τοίνυν αὐτὸ, ὡςπερ τυπογραφικὸν ἀμάρτημα.

ΣΕΛΙΑ. 293, στ. 1, Εἴ τις ἦν ἐπαγγέλλεται.] Ἄμεινον ἂν ἐγράφετο, Εἰ ἦν ἐπιηγέλλετο, ὡςπερ ἠρμήνευσται καὶ οἱ μεταφρασταί.—στ. 2, Τοῖς πράγματιν.] Ἡκρῆναι τις τῶν ΠΡ γράφειν, Ἐν τοῖς πράγμασι. Ἄλλ' εἴτε προθετικῶς, εἴτε δίχως προθέσεως γράφοις, οὐδὲν ἦπτον ὑποπτον τὸ Πράγματιν, διὰ τὸ ἐπόμενον Ἔργῳ. Ἰσως γραπτέον, Γράμμασι, ὡς ἔγραψε δηλονότι πρὸς τὴν σύγκλητον πρὸ τοῦ παραγενέσθαι εἰς Ῥώμην.—στ. 7, Συλλοχίστας.] ΠΡΑ, ΑΤ, Συλλοχίστας.—Πορόντος.] Οἱ μὲν εἰς τὸ Πάρον, οἱ δὲ (τοῖς

μεταφρασταῖς συνάδοντες) εἰς τὸ Παράκλαυτοντες, τρέπιν παρήνεσαν.—στ. 11, Παρεῖκειν.] Ἐξ ΗΔ (ἐπὶ τοῦ Παραχωρεῖν), ΑΤ, Πάλιν εἴκειν. « Παρεῖξει, παραχωρήσει» φησὶν Ἡσύχιος.—στ. 22, Αὐτῷ.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΗΡ, ΑΤ, Αὐλῷ.—στ. 25, Χρυσούς τινας... ἐκ τῶν ἰδῶν, οὐκ ἐκ τῶν δημοσίων χαρίζεσθαι.] Πέντε δηναρία ἐπιδοῦναι τῷ Κάνῳ τὸν Γάλβου φησὶν ὁ Σουετώνιος, Cano autem eoraulæ, mire placenti, denarios quinque donasse, prolatos manu sua e peculiaribus localis suis (Sueton. Galb. cap. 12). Ἐμνημόνευσε τοῦ Κάνου τούτου Πλούταρχος καὶ ἀλλαχοῦ (Εἰς πρεσβυτ. πολιτευτ. § 5), λέγων, « Κάνος δὲ ὁ αὐλητῆς... ἔλεγεν ἀγροεῖν » τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι μᾶλλον αὐτὸν αὐλῶν, ἢ ἑτέρους, εὐφραίνει » λημβάνειν γὰρ ἂν μισθόν, οὐ δίδῶναι, τοὺς ἀκούειν ἐθέλοντας ».

ΣΕΛΙΑ. 294, στ. 8, Ἀρχομένου τε κ. τ. λ.] Ἐκ τῶν Ἡσιόδου Ἔργ. καὶ ἡμερ. 368, ὅπου γράρεται, Ἀρχομένου δέ.—στ. 10, Ἐνεπίπλωτο.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΗΡ, ΑΤ, Ἐνεπίπλω.—στ. 15, Ἡλείος.] Ἡλῖος γράρεται παρὰ Δίωνι τῷ Κατσίῳ (ξγ', 12). Ἀπελεύθερος δ' ἦν, ὥσπερ καὶ οἱ ἐξῆς καταλεγόμενοι. Τὸν Ἡλείου τοῦτον ἀπέλιπε διοικητὴν τῆς πόλεως ἀποδημῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα ὁ Νέρων, καὶ ἐπιτρέλλοντι ἐπανιέναι τὴν ταχίστην, ὡς χρηζόντων τῆς αὐτοῦ παρουσίας τῶν ἐν Ῥώμῃ πραγμάτων, μουσικούς ἀγῶνας ἀγωνιζόμενος ἐν Ἑλλάδι τηρικαῦτα ὁ μωρὸς τύραννος, ἀντεπέστειλε γράφων, ὡς, ἀντὶ τοῦ συμβουλευεῖν αὐτῷ τὴν ταχίστην ἐπάνοδον, ὄφειλε μᾶλλον Ἡλείος τοῦτ' εὐχεσθαι καὶ τούτου φροντίζειν, ὅπως ὁ Νέρων ἄξιος Νέρωνος ἐπανήξει, Quamvis nunc tuum consilium sit et votum celeriter reverti me; tamen suadere et optare potius debes, ut Nerone dignus revertar (Sueton. Ner. cap. 23).—Πολύκλειτος, καὶ Πετίνος, καὶ Πατρόβιος.] Μνημονεύουσι τούτων, πλὴν τοῦ Πετίνου, καὶ Δίων ὁ Κάσσιος, καὶ Τάκιτος, καὶ Σουετώνιος.—στ. 21, Τερτουλιανός.] Γράψε κἀνταῦθα, ὥσπερ ἀνωτέρω (σελ. 292), Τουρπιλιανός.—Τὸν ἡγεμόνα.] Τὸν Νέρωνα.—στ. 24, Προδούς.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΗΡ, ΑΤ, Προδοιδούς.—στ. 28, Ἐν πᾶσι θεάτραις.] ΔΓ, Ἐν Θεάτροις.—στ. 29, Ἐπεπλήχθη.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΗΡ, ΑΤ, Ἐπλήχθη.

ΣΕΛΙΑ. 295, στ. 1, Παραιτουμένου.] Ἐκ ΔΓ (συναδούσης τῷ Α), ΑΤ, Παραιτουμένου.—στ. 8, Περιθεραίων.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Περιθεράιον.—στ. 11, Πρὸς τοὺς Γαλάτας.] ΔΓ, Πρὸς Γαλάτας.—στ. 19, Πυθομένοις... εἰσήλθε.] Γράψε, Πυθομένους εἰσήλθε. Κομψότερον γὰρ τὸ μετὰ αἰτιατικῆς ὅ καὶ ἀλλαχοῦ (Παραμυθ. πρὸς

Ἀπολλών. Τομ. ζ', σελ. 415, ἐκδ. Ρεῦσι.) Πλούταρχος ἐχρήσατο,
 » Τὸν οὖν Ἡλίσιον εἰσελθεῖν, ὅπερ ἴσως καὶ ἄλλον εἰσήλθεν ». —
 στ. 22, Τῶν μὲν ἐν.] 'Εξ ΕΔ (συναδούσης τῷ Α), ΑΤ, Τὸ μὲν ἐν.
 —στ. 24, Τῷ νεωτερισμῷ.] 'Εξ ΕΔ, ΑΤ, Τῶν νεωτερισμῶν. —
 στ. 28, Αὐτούς.] 'Εξ ΕΔ, ΑΤ, Αὐτούς.

ΣΕΛΙΑ. 296, στ. 6, Εἰ ἄξιός.] 'Εκ ΔΓ (συναδούσης τῷ Α), ΑΤ,
 Οὐκ ἄξιός. —στ. 11, Νεανίσκων.] 'Εξ ΕΔ, ΑΤ, Νεανίσκων. —
 στ. 17, Πομπαίας.] 'Εκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ὁδῶτε καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς, ΑΤ,
 Πομπαίας. —στ. 23, Χρυσάμενον.] 'Εκ ΔΓ, ΑΤ, Χρυσάμε-
 νου —στ. 25, Προβαλεῖν.] 'Εξ ΗΔ, ΑΤ, Προβάλλειν.

ΣΕΛΙΑ. 297, στ. 12, Δεδομένην.] 'Εξ ΕΔ (συναδούσης τῷ Α),
 ΑΤ, Δεδομένην. — Αὐτῷ.] 'Εξ ΕΔ, ΑΤ, Αὐτόν. —στ. 19, 'Εν
 δὲ τῇ συνοδίᾳ καὶ ἡ συνήθεια τὸν Οὐίνιον κ. τ. λ.] 'Ἀμεινον ἂν ἐγγρά-
 φητο, ὅσο λέξωον περιαιρέσει (ὅς καὶ ὁ Α παρήκε), 'Εν δὲ τῇ συ-
 νοδίᾳ καὶ τὸν Οὐίνιον. —στ. 21, Τό γε μετ'.] 'Εξ ΕΔ, ΑΤ, Τὸ
 δὲ μετ'. —στ. 27, Ἰκελον.] 'Εξ ΗΔ (συναδούσης τοῖς μεταφρασαῖς,
 καὶ τοῖς Ῥωμαίοις ἱστοριογράφοις), ΑΤ, Σικέλιον. Ἐπιθιτὰ ἀνωτέρω
 (σελ. 454) σημειωθέντα. — Ἀσιατικόν.] Τοῦτον ὁ Τάκιτος, Οὐίτελ-
 λίου ἀπελεύθερον ὄντα, τῷ μετὰ τὸν Ὄθωνα βασιλεύσαντος, ἐν τῇ
 τοῦ Οὐίτελλίου αὐλῇ, οὐκ ἐν τῇ τοῦ Γάλβα, μέγα δυνηθῆναι φησι,
 οὐδὲν ἤττον Πολυκλείτου καὶ Πατροβίου μικρὸν γενόμενον, *Libertus
 Vitellii Asiaticus, Polycletos, Patrobios, et vetera odiorum
 nomina æquabat* (Tacit. Histor. lib. II, cap. 95). Μνημονικὸν
 οὖν ἂν εἴη Πλούταρχου ἀμάρτημα ὁ Ἀσιατικὸς ἐνθάδε· καὶ οὐ θαυ-
 μαστὸν, εἰ, ἐν οὐδὲ ὅλῳ ἔτει τοσούτων κακῶν φορᾶς καὶ διαδοχῆς
 καταλχούσης τὴν Ῥώμην, τὰς τελευταίας κῆρας ταῖς πρώταις συνήψε·
*Magna et misera civitas, eodem anno Othonem Vitellium-
 que passa, inter Vinios, Fabios, Icelos, Asiaticos, varia et
 pudenda sorte agebat* (Tacit. *ibid.*).

ΣΕΛΙΑ. 298, στ. 6, Γαμεῖν.] Ἰσ. γρ. Γαμήσειν. —στ. 13,
 Διάθεσιν.] Διαθήκην. — Αὐτόν.] 'Εξ ΕΔ, ΑΤ, Αὐτόν. 'Ονοῦς, Ἀπο-
 δειξάς ἑαυτὸν ὕπατον, καὶ ἑαυτῷ συνάρχοντα τὸν Οὐίνιον. —στ. 15,
 'Ἡδέως εἶχε τὸν Ὄθωνα... ἀναγερθεῖναι.] Καίνως εἰρημένον ἀπὸ τοῦ,
 Ἡδίστ' ἂν ἐθεάσατο τὸν Ὄθωνα ἀνηγορευμένον, ἢ Ἡδίων ἂν εἶδε τὸν
 Ὄθωνα, ἢ ἄλλον τινα, ἀνηγορευμένον.

ΣΕΛΙΑ. 299, στ. 21, Οἴνου διάπλεων καὶ τροφῆς μεσημβρινῆς.]
 Οὐκ ἀργῶς προστίθεται τὸ Μεσημβρινῆς· ἔθους γὰρ ἄντος μεθ'

ἡμέραν τοῖς σπουδαίοις σχολάζειν, δαίλης δ' ὀψίας τοῦ δειπνεῖν καὶ θαυφιλότερον οἰνοποτεῖν ἀπὸ τῶν πραγμάτων γενομένους συγκεχωρημένου, τὸ μέσης ἡμέρας ταῦτα ποιεῖν ἀμελήσαντα τῶν σπουδαίων, ἀνδρὸς ἔστιν ἐν τῇ γαστρὶ τὴν εὐδαιμονίαν ὀριζομένου. Ὅτι δὲ τοιοῦτος ἦν ὁ Οὐτέλλιος, μακρυροῦσι καὶ τὰ παρ' ἄλλοις ἰσορημένα. Φησὶ γοῦν ὁ Τάκιτος περὶ αὐτοῦ, fortunam principatus inertī luxu ac prodigis epulis præsumberat, MEDIO DIEI temulentus et sagina gravis (Tacit. Histor. lib. I, cap. 62). Ἐνεφορεῖτο δὲ βρώσεως ὁ χοιράδιος οὗτος Οὐτέλλιος τετράκις τῆς ἡμέρας, καὶ ὁπότε μηκέτι φαγεῖν ἢ πιεῖν διὰ τὸν κόρον δύναίτο, πλησμονῆς εἶχε φάρμακον τὸν ἔμετον, μεθ' ὃν μηδὲν μελλήσας ἐπὶ τὴν τράπεζαν αὐθις ἐτρέπετο, ὡς φησὶ Δίων ὁ Κάσσιος (ξέ, 2) « Τὸ πλείστον καὶ τῆς » ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς ἐδαπάνα ἀπλήστως τε ἐμφορούμενος, καὶ » συνεχῶς πάντα ἐξεμῶν, ὡς μόνῃ τῇ παρόδῳ τῶν σιτιῶν τρέφεσθαι » ἀφ' οὐπερ καὶ ἀνταρκεῖν ἠδύνατο ». Συμφυδὰ τούτοις καὶ τὰ τοῦ Συστωνίου, Epulas trifariam semper, interdum quadrifariam disbertiebat: in jentacula, et prandia, et coenas, comissationesque; facile omnibus sufficiens, vomitandi consuetudine (Sueton. Vitel. cap. 13). — στ. 22, Γερμανικόν . . . οὐ προσδεξάμενον.] Ἐπιθὶ τὸν Συστώνιον (Vitel. cap. 8) καὶ τὸν Τάκιτον (Histor. lib. I, cap. 62). — στ. 29, Ἀνεβάλετο.] Ἐξ ΗΛ, ΑΤ, Ἄν ε β ἀ λ λ ε τ ο .

ΣΕΛΙΔ. 300, σι. 2, Σκριθωνίας.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Κρητιώνας. ΔΓ, Κριτιώνας: Κριθίωνας. Καὶ οἱ μὲν τρέπειν παραινέσαντες εἰς τὸ Σκριθωνίας, τὸ Ἐκγονον ἐπὶ τοῦ υἱοῦ ἐξεδέξαντο, καὶ τὸν Τάκιτον παρέχονταὶ μάρτυρα τῆς διορθώσεως λέγοντα περὶ τοῦ Ηεῖσωνος, Piso M. Crasso et Scribonia genitus, nobilis utrinque, vultu habituque moris antiqui et aestimatione recta severus (Tacit. Histor. lib. I, cap. 14). Ἐτεροι δὲ οὐδ' οὕτως τεθεραπεῦσθαι τὸ Πλουτάρχειον τόδε χωρίον ὑπειλήρατι· τὴν γὰρ Σκριθωνίαν μετὰ τοῦ ἀνδρὸς Κράσσου, οὐχ ὑπὸ Νέρωνος, ἀλλ' ὑπὸ Κλυδίου ἀνηρῆσθαι· περὶ ὧν ἔπιθι τὰς εἰς τὸ προτεθὲν Τακίτου χωρίου σημειώσεις τῶν κριτικῶν. Τῶν δὲ τὸ Ἐκγονον ἐπὶ τοῦ ἀπόγονου ἐκδεξαμένων, οἱ μὲν τὸ Κρητιώνας εἰς τὸ Ηεῖσιωνος ἔτρεψαν, ὡσπερ ὁ Λατῖνος καὶ ὁ Γάλλος μεταφραστῆς, οἱ δὲ εἰς τὸ Σκριθωνίου τρέπειν παρήνεσαν, Σκριθωνιον, ὡς ἔοικε τὸν τῆς Σκριθωνίας πατέρα νοοῦντες. Τοῦτο γὰρ καὶ ὁ πατήρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῆς ἐκαλοῦντο.

—στ. 6, Διοσημείαι.] Τῶν μεταγενεστέρων ἔοικεν εἶναι ἢ διὰ διφθόγ-
 γου γραφή. Διοσημείαι γὰρ ἐλέγοντο τοῖς ἀρχαίοις, τὰ ἐκ Διὸς
 ἦτοι τοῦ ἀέρος σημεῖα οἷον (Ἀριστοφάν. Ἀχαρν. 171),

Διοσημί' ἔστι, καὶ ῥυλὴ βέβληκέ με.

Τὸ δὲ οὐδέτερον Διοσημείον ὑποπτός ἐστι σχηματισμὸς τῆς λέξεως,
 γραφικοῖς μόνον ἴσως ἐπερειδόμενος ἀμαρτίμασι.—στ. 15, Ἀνεκ-
 πλήκτως.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Ἀνεμπλήκτως. Καὶ μαρτυρεῖ μου τῇ διορ-
 θώσει ὁ Τάκιτος, Pisonem³ ferunt statim intuentibus, et mox
 conjectis in eum omnium oculis, nullum turbati, aut exul-
 tantis animi motum prodidisse (Tacit. Histor. lib. I, cap. 17).

—στ. 24, Πτολεμαῖος.] Οὕτως ὀνομάζει τὸν μάντιν καὶ Τάκιτος
 (ibid. cap. 22). Ὁ δὲ Συστόνιος (Oth. cap. 4 et 6), Σέλευκος.

—στ. 29, Πλείστοι δὲ καὶ τῶν.] Ἐξ ΗΔ ἢ προσθήκη τοῦ δευτέρου
 συνδέσμου, ὃν ἐξέφευκε καὶ ὁ Α.

ΣΕΛΙΔ. 301, στ. 3, Οὐετούριος.] Ἐξ ΕΔ (συναδούσης τοῖς μετ-
 φρασταῖς), ΑΤ, Ἰ τ ο ὔ ρ ι ο ς. — Ὀπίων, ὃ δὲ Τεσσαράριος.] Ἐξ ΕΔ
 (συναδούσης τοῖς μεταφρασταῖς) ΑΤ, Ὀπίων, ὃ δὲ Τεσσενάριος.
 Πιστοῦται δὲ τὰς διορθώσεις ταύτας ὁ Τάκιτος, E libertis Ono-
 mastum futuro sceleri praefecit, a quo Barbium Proculum,
 tesserarium speculatorum, et Veturium optionem eorumdem
 perductos, etc. (Tacit. Histor. lib. I, cap. 25). — στ. 4,
 Οὕτω γὰρ καλοῦνται οἱ διαγγέλων καὶ διοπτήρων ὑπηρεσίας
 τελούντες.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΗΡ, ΑΤ, Δι' ἀγγέλων καὶ δι' ὀπτήρων.
 Ἡ δὲ Πλουτάρχους ἐξήγησις τῶν Ῥωμαϊκῶν ὀνομάτων λείπεται τῆς ἀ-
 κριθείας, ὃ καὶ πρὸ ἡμῶν ἕτεροι ἐσημειώσαντο (ἴδε τὰς εἰς τὸν Sueton.
 Oth. cap. 6, pag. 167, σημειώσεις τῶν κριτικῶν). Τῶν παρὰ Ῥω-
 μαίοις ἐκλεγομένων ταξιαρχῶν ἕκαστος προσεξελέγετο ἐπίκουρον καὶ
 τοποτηρητὴν τινα, τὸν καὶ διὰ τὴν ἐκλογὴν ταύτην Ὀπίωνα καλοῦ-
 μενον (σημαίνει γὰρ ἢ optio τὴν ἐκλογὴν). Τοῦτον, Οὐραγὸν ὁ
 Πολύβιος (τ', 24) ὀνομάζει ὀνομάσαις δ' αὐ καὶ, Ὑποταξίαρχον.
 ἀναλογεῖ γὰρ πως τῶν νῦν καλουμένων lieutenant. Εἶχε δὲ ἐκάστη τάξις,
 παρὰ τοὺς δύο τοῦτους, καὶ τὸν λαμβάνοντα παρὰ τοῦ ταξιαρχοῦ τὸ
 σύνθημα (le mot du guet) καὶ διαδιδόντα τοῖς λοιποῖς, ὃς ἐκαλεῖτο,
 Τεσσαράριος, Tesserarius, ὡσπερ ἂν εἶποις Συνοθηματοφό-
 ρος, παρὰ τὸ Tessera, τὸ σημαῖνον τὸ σύνθημα. Τῶν τάξεων τούτων
 μία ἦν καὶ οἱ καλούμενοι Speculatores, τουτέστι κατάσκοποι, οὓς

ὁ Πλούταρχος Διηγγέλους καὶ διοπτῆρας, Δίων δ' ὁ Κάσσιος (οἱ, 14) Διόπτρας καὶ ἐρευνητὰς, ὀνομάζει· καὶ ταύτης τῆς τάξεως ἦν Ὀπτίων μὲν, ὁ Βατούριος, Τεσσαράριος δὲ, ὁ Βάρβιος, ὡς δεδήλωκε τὸ προτεθεὶν Τακίτου μαρτύριον. Διὸ οὐκ ἀλόγως ὑπενόησεν ὁ Σαλμάσιος (Not. in AEl, Spartian. pag. 29) ἐξερρόνηκεναι τὴν Ῥωμαϊκὴν λέξιν, Σπεκουλατόρων, τοῦ Πλουταρχείου χωρίου, οὕτως ἔχοντος πάλαι «Οὐβατούριος καὶ Βάρβιος, ὁ μὲν Ὀπτίων, ὁ δὲ Τεσσαράριος σπεκουλατόρων (οὕτω γὰρ καλοῦνται οἱ διαγγέλων κ.τ.λ.)».

—στ. 6, Ἐπιφοιτῶντες.] ἘΞ ΗΔ (συναχούσης τῷ Α), ΑΤ, Ἐπιφοιτῶν. Οὔτοι γὰρ οἱ δύο ἦσαν οἱ μάλιστα τὴν ἀπόστασιν τοῦ στρατοπέδου κατορθώσαντες, περὶ ὧν φησὶ δεινοπαθῶν ὁ Τάκτιος, ἔτι δύο Μανιπουλάριοι ὑπέστησαν τὴν ἡγεμονίαν τοῦ δήμου Ῥωμαίων μεταγαγεῖν εἰς ἕτερον, καὶ μετήγαγον, Suscepere [duo manipulares Imperium Populi Romani transferendum, et transtulerunt (Tacit. ibid¹), Μανιπουλαρίους καλῶν τοὺς κατελιγεμένους ἐν Μανιπούλῳ (Manipulus), ὅπερ ἦν τάγμα ἐκ διακοσίων στρατιωτῶν συγκεῖμενον.—στ. 8, Υγιαίνοντος στρατοπέδου μεταστῆσαι πᾶσιν.] Τὴν ἡμαρτημένην λέξιν, Πᾶσιν, οἱ μὲν εἰς τὸ Στάτιν, οἱ δὲ πιθωνώτερον εἰς τὸ, Πί σ τ ι ν τρεπτέον εἶναι ἠγάσαντο. Ἡ τοίνυν ταύτην ἀποδεκτέον τὴν διόρθωσιν, ἢ διαγράφοντας ὡς νόθον τὴν λέξιν τάλαιπά γραπτέον, Υγιαῖνον στρατοπέδου μεταστῆσαι.—στ. 11, Φεβρουαρίων.] ἘΞ ΗΔ, ΑΤ, Φεβρουαρίων. —στ. 14, Προσιδεῖν.] ἘΞ ΗΔ, ΑΤ, Προιδῶν· ἀθ' οὗ οἱ ΗΡ προσιλοντο γράφειν Προσιδῶν. Προέχει μόντοι τὸ ἀπαρέμφατον διὰ τὸν Καὶ σύνδεσμον, καὶ τὴν πρὸς τὸ Ἄμα συνάρτησιν. Οὕτως δ' ἐξέφρασε καὶ ὁ Α.—στ. 15, Ἐφη σημεία...τῷ Αὐτοκράτορι.] Ἄμεινον ἂν ἐλέγγο μετὰ τοῦ ἀπαρεμφατου, Ὁ ρ ᾱ ν, μετὰ τὴν δευτέραν, ἢ γοῦν τὴν τελευταίαν λέξιν, προστιθεμένου, ὡς τις εἶκασε τῶν ΗΡ, καὶ ἐξέφρασεν ὁ Α, il dit. qu' il voyoit des signes, etc.—στ. 21, Αὐτόν.] ἘΞ ΕΔ (συναχούσης τοῖς μεταφρασταῖς), ΑΤ, Αὐτῷ.—στ. 24, Πωληταῖς.] ΗΡΔ, ΑΤ, Πολίταις. Ὁ νοῦς ἐρμηνευτέος ἐκ τοῦ Τακίτου τε (I, 27) καὶ Συστωνίου (Oth. cap. 6), ὡς παρήνεσαν ἄλλοι τε καὶ ὁ φίλος Κλυβέριος ἐν ταῖς εἰς τὴν Ἀμιότου μετάφρασιν σημειώσεσιν· Ἐωνημένος παλαιὰν οἰκίαν, βούλεται παροῦσι τοῖς πωληταῖς ἐρευνησας διὰ τῶν ἀρχιτεκτόνων δεῖξαι τὰ ὑποπτα τῆς οἰκίας, πρὸ τοῦ καταβαλεῖν τὴν τιμὴν.—στ. 30, Οὐ κατὰ τὴν τοῦ σώματος μαλακίαν καὶ θηλύτητα τῆς ψυχῆς διατεθρυμμένες.] Οὕτως ἅπαντες καὶ οἱ ἐκδύται καὶ οἱ μεταφρασταί·

μεταφρασαί' ἀλλὰ τρέπειν τὸ, Τῆς ψυχῆς εἰς τὸ, τῇ ψυχῇ, καὶ ὁ λόγος αἰρεῖ καὶ ὁ Τάκιτος ἀναγκάζει. Ὁ γὰρ νοῦς, Οὐχ ὡσπερ ἦν μαλκῶς καὶ ἐκτεθλυμένος τῷ σώματι ὁ Ὄθων, οὕτως ἦν καὶ τῇ ψυχῇ διατεθρυμμένος. Non erat Othonis mollis et corpori similis animus (Tacit. Histor. lib I, cap. 22).

ΣΕΛΙΑ. 302, στ. 5, Φορειοφόρους.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Φορειαφόρους. Σημαίνει γὰρ τοὺς τὰ φορεῖα φέροντας. — στ. 18, Τοιαῦτα.] ΠΡΔ, ΑΤ, Τοσαῦτα.] Δυσπειθῶς καὶ ἀτενῶς ἔχοντας.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Δυσπειθῶς καὶ ἀγεννῶς ἔχοντας. Τὸ μὲν γὰρ Ἀγεννῶς οὐδὲν ἔχειν ὡς σημαίνειν, καὶ οἱ ΠΡ συνήκων, καὶ οἱ μεταφρασαί ὡς ἀτήμαντον παρέλιπον· τὸ δὲ ἡμέτερον Ἀτενῶς συνώνυμον εἶναι τῷ Δυσπειθῶς, δηλοῖ καὶ ὁ Κωμικός (Ὄρν. 729), λέγων,

Πιθοῦ, πιθοῦ λόγοισι, μηδ' ἄφρων γέννη,
Μηδ' ἈΤΕΝΗΣ ἄγαν ἀτερῶμων τ' ὀνίρ.

—στ. 24, Πασάδι Βιψανία.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Πασάδι Βαψανία. Ἐστὶ δὲ, Στοά τῇ Βιψανίου, Missus et Celsus Marius ad electos Illyrici exercitus, Vipsanii in porticu tendentes (Tacit. Histor. lib. I, cap. 31) — στ. 26, Βουλευομένου.] Εἰς τὸ Βουλομένου, μηδὲν δέον, ἔτρεψαν οἱ ΠΡ. Τὸ Βουλευομένου γὰρ ἐξέφρασε καὶ Τάκιτος (Histor I, 32) διὰ τοῦ, Interim Galban duo sententiae distinebant. — στ. 30, Ἀττίκιος.] Γράφει, Ἀττικὸς, ἐκ τοῦ Τακίτου (Histor. I, 35).

ΣΕΛΙΑ. 303, στ. 8, Τροπαία.] Ἐπιθι τὰ ἀλλαχοῦ (Πλουτάρχ. Γ, σελ. 363] σημειωθέντα. — στ. 12, Κέκισε.] ΠΡΔ, ΑΤ, Κέκεσε. — στ. 17, Ἀτιλίου δὲ Βεργιλίωνος.] Ἐκ τοῦ Τακίτου (Histor. I, 41) διώρθωκα (δύξαν τοῦτο καὶ τοῖς ΠΡ), ΑΤ, Λιτιλλίου δὲ Σερκέλλωνος. — στ. 22, Σεμπρώνιος Ἰνδιρρος.] ΔΓ... Ἰνδιρρος: Ἰνδιρρος. Σεμπρώνιος Δήνος, Sempronius Densus, ὀνομάζεται αὗτος τῷ Τακίτῳ (Histor. I, 43). — στ. 24, Τὸ κλήμα... ᾧ κολάζουσιν ἑκατοντάρχαι.] Οὐ μόνον ἑκατοντάρχαι, ἀλλὰ καὶ στρατηγοὶ κλήμα φέρειν εἰώθεσαν, ἣ δὴλον ἐξ ὧν ὁ Πολύβιος (κθ', 11) φησὶ περὶ Ποπιλλίου τοῦ Ρωμαίων στρατηγοῦ, « Ἐχων γὰρ προχείρως ἀμπελίην βακτηρίαν, περιέγραψε τῷ κλήματι τὸν Ἄντιοχον· ἐν τούτῳ » τε τῷ γύρῳ τὴν ἀπόφασιν ἐκέλευσε δοῦναι κ. τ. λ. ». — στ. 28, Τυφθεῖς.] Εκ ΔΓ, ΑΤ, Ὑφείς. — στ. 30, Ἀποκλιθέντος.] ΔΓ, Ἀποκλιθέντος.

ΣΕΛΙΑ. 304, στ. 1, Κουρτίου καλούμενον λάκκον.] Τοῦτον Ῥωμαῖοι καὶ Gurtii lacum, Κουρτίου λίμνην, καὶ Curtium lacum Κουρτίαν λίμνην, καλοῦσιν· οἱ δ' ἡμέτεροι Λάκκον εἶπον τὴν Λίμνην, ὡσπερ ὁ Πλούταρχος ἐνθάδε, καὶ ὁ Ξενοκράτης ἐν τῷ Περὶ τῆς ἀπὸ ἐνυδρῶν τροφῆς (τμ. 43 καὶ 53 ἐμ. ἐκδ. Λουκρήνιον Λάκκον κάκεινος ὀνομάσας τὴν Λουκρίνην λίμνην (Lucrinum lacum), οὐχ ὡς ταῦτό σημαίνουσῶν τῶν λέξεων, ἀλλ' ὡς προδήλως τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Lacus παρὰ τὸ Ἑλληνικὸν Λάκκος τὴν γένεσιν ἔχοντος.—στ. 5, Καμύριος... Τερέντιον, Οἱ Δ' ἈΡΚΑΔΙΟΝ.] Ἰῶως γραπτέον, Οἱ ΔΕ ΔΕΚΑΝΙΟΝ. Οὕτως γὰρ παρὰ τῷ Τακίῳ, quidam Terentium evocatum, alii Lecanium, crebrior fama tradidit Camurium quintae decimae legionis militem (Tacit Histor. lib. I, cap. 41) —στ. 8, Ἀποκόψαντα] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἀποκρὺψαντα.—στ. 18, Μούρκου.] Ἐξ ΕΔ (συναδούσης Τακίῳ Histor. I, 43) ΑΤ, Μάρκου.—στ. 28, Εἴκοσι γὰρ καὶ ἑκατὸν κ. τ. λ.] Ἐπιθετὸν Τάκιτον (Histor I, 44).

ΣΕΛΙΑ. 305. στ. 8, Γεγονότων.] Ἐκ ΔΓ, οἱ ΠΡ, ΑΤ, Γεγονότες.—στ. 14, Οὐερανία.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Οὐερανίου.—στ. 15. Καὶ Οὐίτελλίου.] Διαγράφειν τινὲς τὰς λέξεις ταύτας παρήνεσαν, ὅτι καὶ Συστώνιος καὶ Τάκιτος Πατροβίου μόνου μνημονεύουσιν ἐνθάδε. Ἰῶως γραπτέον, Καὶ Ἡλείου· ὃν ὁ Πλούταρχος ἀνωτέρω (§ 17, σελ. 294) τῷ Πατροβίῳ συγκατέλεξεν, ἀπελευθέρων ὄντων ἀμφὸν τοῦ Νέρωνος.—Ἐδωρήσαντο.] Ἐπώλησαν μὲν οὖν ἑκατὸν χρυσῶν, ὡς φησι Συστώνιος, Ab is Patrobii Neroniani libertus centum aureis redemptum, eo loco, ubi jussu Galbae animadversum in patronum fuerat, abjecit (Sueton. Galb. cap. 20) —στ. 18, Σηστέριον.] Ἰδὲ τὰς εἰς τὸν Συστόνιον (Sueton. Galb. cap. 20, Tom. II, pag. 157) σημειώσεις τῶν κριτικῶν.—στ. 17, Θανατοῦσιν.] Θάπτουσιν, γραπτέον εἶναι ὑπενόησέ τις τῶν ΠΡ, οὐκ ἀλόγως.—στ. 18, Πρίσκος Ἑλβίδιος.] Ἔστιν οὗτος (Priseus Helvidius), ὃν ὁ μετὰ Οὐίτελλιον ἄρχεξ Οὐεσπασιανὸς ἀνελεῖν ἠβουλήθη, ὡς φησιν ὁ Συστώνιος (Vespas. cap. 15). Ὅτι δὲ τὸ σῶμα τοῦ Γάλβα ἀνέλετο, οὐθ' οὗτος λέγει, οὐθ' ὁ Τάκιτος.—στ. 19, Ἐθαψε... Ἀργεῖος.] Εὐρόν καὶ λαβὼν ἅμα καὶ τὴν κεφαλὴν ὁ πιστὸς οὗτος ἀπελευθέρως. Ἰδὲ Συστόνιον (Galb. cap. 20). —στ. 24, Ὡστε... ΚΑΘΕΛΩΝ Νέρωνα, ΤῶΝ συνεπιθεμένων τότε.] Οὐκ ἔρρόται τὸ χωρίον. Γραπτέον ἰῶως καὶ στικτέον, Ὡστε... ΚΑΘΕΛΕΙΝ Νέρωνα. ΤῶΝ ΓΑΡ (ἢ ΤῶΝ

ΔΕ) συνεπιθεμένων τότε, ὡς περ ἠρμήνευσαν καὶ οἱ μεταφρασταί.—στ. 26, Οἱ δ' αὐτοὶ ἑαυτοὺς ἠξίωσαν.] Οὕτως ἔγραψα ΑΤ, Οἱ δ' ἑαυτοὺς ἠξίωσαν. Αἰνίττεται δὲ τὸν Νυμφίδιον, περὶ οὗ ἐπιθιτὰ ἀνωτέρω (§ 8, σελ. 286). Ἔτεροι δὲ παρήνουν γράφειν, Οἱ δ' ἑαυτοὺς οὐκ ἠξίωσαν, ἢ, Οἱ δ' ἑαυτοὺς ἀπηξίωσαν, πρὸς τὸν Οὐεργίνιον (§ 6, σελ. 285) ἀναφέροντες. Ἰσ. γρ. Οἱ δ' αὐτὸν ἠξίωσαν, ἔν' ἧ' ὁ νοῦς, τῶν συνεπιθεμένων οἱ μὲν ὑπ' οὐθενὸς ἐκρίθησαν ἄξιοι τῆς Ῥωμαϊκῆς ἡγεμονίας, οἱ δ' αὐτὸν τὸν Γάλβαν ἔκριναν ἄξιον.

ΣΕΛΙΑ. 306, στ. 3, Φαβρίκιος.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Φαυρίκιος.—στ. 4, Ὑπερειπόμενος.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ὑπερειπόμενος.

Ο Θ Ω Ν.

ΣΕΛΙΑ. 307, στ. 6, Αὐτοῦ.] Οὐκ ἀπιθάνως τις παρήνει τῶν ΠΡ τρέπειν εἰς τὸ Αὐτὸ, ἐν ἧ', Καὶ αὐτὸ τὸ ἔγκλημα πιστοῦσθαι τὸν τρόπον τοῦ ἐγκαλουμένου.—στ. 7, Ἐγκεκλήσθαι.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἐκλελήσθαι.—στ. 25, Αὐτάς τε.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Αὐτοῦ τε. ΔΓ, Αὐτός τε. Ὅνοῦς καὶ ἡ συνάρτησις τῆς μικρᾶς ταύτης περιόδου, Ἐλελήθει ὁ Τιγελλίνος κολαζόμενος αὐτῷ τῷ φόβῳ τῆς κολάσεως, καὶ νοσήμασιν ἀνηκέστοις· οἳ τε σωφρονούντες ἐσχάτην καὶ πολλῶν θανάτων ἀνταξίαν τιμωρίαν αὐτοῦ ἐλογίζοντο αὐτάς αὐτοῦ τὰς ἀνοσίους ἐν γυναιξὶ πόρναις ἐγκυλινθήσεις, αἷς ἔτι προσέσπαιρυν ἐπιδραττομένη ἡ ἀκολασία αὐτοῦ δυσθνακτοῦντος.

ΣΕΛΙΑ. 308, στ. 2, Ἀνταξίαν.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Ἀντάξια.—στ. 7, Παρεῖναι.] Ἐᾶσαι φυγεῖν.—Πεισθέντι.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Πεισθέντα.—στ. 9, Λαβών.] Ἡ προσθετόν, ἢ γοῦν ἐκ τοῦ προσεχοῦς, Ἀποξύρηται, Προσυπακοστέον, Ευρόν.—στ. 15, Κλαύδιος.] Γραπτέον εἶναι ἐσημειώσαντο οἱ ΠΡ, ἐκ τῶ Τακίτου, Κλούθειος, ἢ Κλουύϊος (Cluvius)—στ. 17, Θετόν.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Θεῖον. Ἐπιθιτὰς εἰς τὸν Σουετώνιον (Sueton. Oth. cap. 7, Tom II, pag. 151) σημειώσεις τῶν κριτικῶν.—στ. 22, Κολούειν.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Κωλύειν.—στ. 25, Σπεῖραν ἐξ Ὠστίας ἄξοντα.] Ἐξ ΕΔ, (συναρθούσης Τακίτω) οἱ ΠΡ, ΑΤ, Σπεῖραν ὡς τινὰς ἄξοντα.

ΣΕΛΙΑ. 309, στ. 3, Διασκευασάμενοι.] Ὀπλισάμενοι· ἐψ' ἧς ἐννοίας ἔταξε τὴν λέξιν καὶ ἀλλαγῶν (Ἄρισταίδ. § 14, Πλουτάρχ. Β, σελ. 254).—στ. 19, Ἀπέπεμψεν.] Ἐξ ΕΔ, οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ὑπέπεμψεν.

ΣΕΛΙΑ. 304, στ. 1, Κουρτίου καλούμενον λάκκον.] Τοῦτον Ῥωμαῖοι καὶ Gurtii lacum, Κουρτίου λίμνην, καὶ Curtium lacum Κουρτίαν λίμνην, καλοῦσιν· οἱ δ' ἡμέτεροι Λάκκον εἶπον τὴν Λίμνην, ὡσπερ ὁ Πλούταρχος ἐνθάδε, καὶ ὁ Ξενοκράτης ἐν τῇ Περὶ τῆς ἀπὸ ἐνύδρων τροφῆς (τμ. 43 καὶ 53 ἐμ. ἐκθ. Λοουκρίνον Λάκκον κάκεινος ὀνομάσας τὴν Λουκρίνην λίμνην (Lucrinum lacum), οὐχ ὡς ταυτὸ σημαίνουσάν τῶν λέξεων, ἀλλ' ὡς προδήλως τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Lacus παρά τὸ Ἑλληνικὸν Λάκκος τὴν γένεσιν ἔχοντος.—στ. 5, Καμύριος... Τερέντιον, Οἱ Δ' ἈΡΚΑΔΙΟΝ.] Ἰσως γραπτέον, Οἱ ΔΕ ΛΕΚΑΝΙΟΝ. Οὕτως γὰρ παρά τῷ Τακίτῳ, quidam Terentium evocatum, alii Lecanium, crebrior fama tradidit Camurium quintæ decimæ legionis militem (Tacit Histor. lib. I, cap. 41) —στ. 8, Ἀποκόψαντα] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἀποκορύψαντα.—στ. 18, Μούρκου.] Ἐξ ΕΔ (συναδούσης Τακίτῳ Histor. I, 43) ΑΤ, Μάρκου.—στ. 28, Εἴκοσι γὰρ καὶ ἑκατὸν κ. τ. λ.] Ἐπιθετὸν Τάκιτον (Histor I, 44).

ΣΕΛΙΑ. 305. στ. 8, Γεγονότων.] Ἐκ ΔΓ, οἱ ΠΡ, ΑΤ, Γεγονότες.—στ. 14, Οὐερανία.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Οὐερανίου.—στ. 15, Καὶ Οὐϊτέλλιον.] Διαγράφειν τινὲς τὰς λέξεις ταύτας παρήνεσαν, ὅτι καὶ Σουετώνιος καὶ Τάκιτος Πατροβίου μόνου μνημονεύουσιν ἐνθάδε. Ἰσως γραπτέον, Καὶ Ἡλείου· ὃν ὁ Πλούταρχος ἀνωτέρω (§ 17, σελ. 294) τῷ Πατροβίῳ συγκατέλεξεν, ἀπελευθέρων ὄντων ἀμφοῖν τοῦ Νέρωνος.—Ἐδωρήσαντο.] Ἐπώλησαν μὲν οὖν ἑκατὸν χρυσῶν, ὡς φησι Σουετώνιος, Ab is Patrobii Neroniani libertus cen tum aureis redemptum, eo loco, ubi jussu Galbæ animadversum in patronum fuerat, abjecit (Sueton. Galb. cap. 20) —στ. 18, Σηστέριον.] Ἰδε τὰς εἰς τὸν Σουετώνιον (Sueton. Galb. cap. 20, Tom. II, pag. 157) σημειώσεις τῶν κριτικῶν.—στ. 17, Θανατοῦσιν.] Θάπτοσιν, γραπτέον εἶναι ὑπενόησέ τις τῶν ΠΡ, οὐκ ἀλόγως.—στ. 18, Πρίσκος Ἑλβίδιος.] Ἔστιν οὗτος (Priscus Helvidius), ὃν ὁ μετὰ Οὐϊτέλλιον ἄρξας Οὐεσπασιανὸς ἀνελεῖν ἠβουλήθη, ὡς φησιν ὁ Σουετώνιος (Vespas. cap. 15). Ὅτι δὲ τὸ σῶμα τοῦ Γάλβα ἀνελετο, οὐθ' οὗτος λέγει, οὐθ' ὁ Τάκιτος.—στ. 19, Ἐθαίβε... Ἀργεῖος.] Εὐρών καὶ λαβῶν ἅμα καὶ τὴν κεφαλὴν ὁ πιστὸς οὗτος ἀπελευθέρως. Ἰδε Σουετώνιον (Galb. cap. 20). —στ. 24, Ὡστε... ΚΑΘΕΛΩΝ Νέρωνα, ΤΩΝ συνεπιτιθεμένων τότε.] Οὐκ ἔρρωται τὸ χωρίον. Γραπτέον ἴσως καὶ στικτέον, Ὡστε... ΚΑΘΕΛΕΙΝ Νέρωνα. ΤΩΝ ΓΑΡ (ἢ ΤΩΝ

ΔΕ) συνεπιτιθεμένων τότε, ὡσπερ ἠρμήνευσαν καὶ οἱ μεταφρασταί.—στ. 26, Οἱ δ' αὐτοὶ ἑαυτοὺς ἠξίωσαν.] Οὕτως ἔγραψα ΑΤ, Οἱ δ' ἑαυτοὺς ἠξίωσαν. Αἰνίττεται δὲ τὸν Νυμφίδιον, περὶ οὗ ἔπιθι τὰ ἀνωτέρω (§ 8, σελ. 286). Ἐτεροὶ δὲ παρήνουν γράφειν, Οἱ δ' ἑαυτοὺς οὐκ ἠξίωσαν, ἢ, Οἱ δ' ἑαυτοὺς ἀπηξίωσαν, πρὸς τὸν Οὐεργίνιον (§ 6, σελ. 285) ἀναφέροντες. Ἰσ. γρ. Οἱ δ' αὐτὸν ἠξίωσαν, ἢ ἡ ὀνοῦς, Τῶν συνεπιθεμένων οἱ μὲν ὑπ' οὐδενὸς ἐκρίθησαν ἄξιοι τῆς Ῥωμαϊκῆς ἡγεμονίας, οἱ δ' αὐτὸν τὸν Γάλβαν ἔκριναν ἄξιον.

ΣΕΛΙΑ. 306, στ. 3, Φαβρίκιος.] ΕΞ ΕΔ, ΑΤ, Φαυρίκιος.—στ. 4, Ὑπεριπόμενος.] ΕΚ ΔΓ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ὑπεριδόμενος.

Ο Θ Ω Ν.

ΣΕΛΙΑ. 307, στ. 6, Αὐτοῦ.] Οὐκ ἀπιθάνως τις παρήνει τῶν ΠΡ τρέπειν εἰς τὸ Αὐτό, ἢ, Καὶ αὐτὸ τὸ ἔγκλημα πιστοῦσθαι τὸν τρόπον τοῦ ἐγκαλουμένου.—στ. 7, Ἐγκελῆσθαι.] ἘΞ ΕΔ οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ἐκλελῆσθαι.—στ. 25, Αὐτάς τε.] ΕΞ ΗΔ, ΑΤ, Αὐτοῦ τε. ΔΓ, Αὐτός τε. Ὅνοῦς καὶ ἡ συνάρτησις τῆς μικρᾶς ταύτης περιόδου, Ἐλελήθει ὁ Τυγελλίνος κολαζόμενος αὐτῶ τῷ φόβῳ τῆς κολάσεως, καὶ νοσήμασιν ἀνηκέστοις· οἱ τε σωφρονούντες ἐσχάτην καὶ πολλῶν θανάτων ἀνταξίαν τιμωρίαν αὐτοῦ ἐλογίζοντο αὐτάς αὐτοῦ τὰς ἀνοσίους ἐν γυναιξὶ πόρναις ἐγκυλινθήσεις, αἷς ἔτι προσέσπαιρην ἐπιδραττομένη ἢ ἀκολασία αὐτοῦ δυσθανατοῦντος.

ΣΕΛΙΑ. 308, στ. 2, Ἀνταξίαν.] ΕΞ ΕΔ, ΑΤ, Ἀντάξια.—στ. 7, Παρεῖναι.] Ἐᾶται φυγεῖν.—Πεισθέντι.] ΕΞ ΗΔ, ΑΤ, Πεισθέντα.—στ. 9, Δαβών.] Ἡ προσθετέον, ἢ γοῦν ἐκ τοῦ προσεχοῦς, Ἀποξύρηται, Προσυπακοστέον, Ἐυρόν.—στ. 15, Κλαύδιος.] Γραπτέον εἶναι ἐσημειώσαντο οἱ ΠΡ, ἐκ τοῦ Τακίτου, Κλοῦβιος, ἢ Κλυοῦϊος (Cluvius)—στ. 17, Θετόν.] ΕΞ ΕΔ, ΑΤ, Θεῖον. Ἐπιθι τὰς εἰς τὸν Σουετώνιον (Sueton. Oth. cap. 7, Tom II, pag. 151) σημειώσεις τῶν κριτικῶν.—στ. 22, Κολούειν.] ΕΞ ΕΔ, ΑΤ, Κωλύειν.—στ. 25, Σπεῖραν ἐξ Ὀστίας ἄξοντα.] ΕΞ ΕΔ, (συναδοῦσης Τακίτῳ) οἱ ΠΡ, ΑΤ, Σπεῖραν ὡς τινὰς ἄξοντα.

ΣΕΛΙΑ. 309, στ. 3, Διασκευασάμενοι.] Ὀπλισάμενοι· ἐφ' ἧς ἐννοίας ἔταξε τὴν λέξιν καὶ ἀλλαγῶν (Ἀριστείδ. § 14, Πλουτάρχ. Β, σελ. 254).—στ. 19, Ἀπέπεμψεν.] ΕΞ ΕΔ, οἱ ΠΡ, ΑΤ, Ὑπέπεμψεν.

ψεν.—Στ. 23. Ὑποικουρεῖν.] Λάθρα μηχανᾶσθαι ὑποικουπτόμενον* ἐφ' ἧς ἐννοίας καὶ ὁ Κωμικός (Θεσμοφορ. 1168) εἶρηκεν·

Ἄ νῦν ὑποικουρεῖτε, τοῖσιν ἀνδράσιν

Ἀπὸ τῆς στρατιάς παρούσιν ὑμῶν διαβλήῳ.

Τὸ δὲ πρὸ Ἡσύχιου, «Ὑποικουρεῖ, ἀντὶ τοῦ συνέστη καὶ γεγάμηται» ἀπορίαν ἔχει, καὶ σκοπητέον μήποτε θεῖ τρέπειν εἰς τὸ, Ὑποικουρεῖ, συνέστηκεν, ἐγκάθηται· οἱ γὰρ μετὰ ὄλλου συνιστάμενοι κατὰ τινας, καὶ ἐγκαθήμενοι, τουτέστι ἐνεθρονούμενοι, οὐκ ἀπεικώτως ἀν' ὑποικουρεῖν λέγοντο.—Στ. 30, Αὐτούς.] ΕΞ ΕΔ, ΑΤ, Αὐτοῦ.

ΣΕΛΙΔ. 310, στ. 2, Πτεροφόροι.] Ἡμεροδρόμοι· κατὰ μὲν τινες, (Casaub. In Sueton. Oct. Aug. cap. 27) βραταφορικῶς οὕτω κληθέντες, διὰ τὸ τάχος τοῦ δρόμου, ὡπερ ἂν εἰ καὶ πτερωτοὶ ἦσαν· ὡς δ' ἕτεροι (Salmas. in Ael. Lamprid. pag. 235), κυρίως, ἀπὸ τοῦ πτερά φέρειν ἐπ' ἄκρων τῶν δοράτων τοὺς παρά Ῥωμαίοις γραχυματοφόρους. Ἡσύχιος δὲ φησι, «Πτεροφόροι, τέλος τι» στρατιωτικόν, ἢ ὡς (γρ. ἤγουν) διὰ τὴν ἐν τοῖς λόγοις πτέρωσιν κ.τ.λ». —Στ. 8, Στρατιωτικά φρονεῖν.] Τρέπειν προήνεσαν τῶν ΠΡ, οἱ μὲν εἰς τὸ Στασιωτικὰ μὴ φρονεῖν ἢ Ἀσωτικὰ μὴ φρονεῖν, οἱ δὲ εἰς τὸ, Εἰρηνικὰ φρονεῖν, ἢ Μὴ στρατιωτικὰ φρονεῖν (ἰδ. καὶ τὰς εἰς τὸν Sueton. Oth. cap. 8, σημειώστ.). Οὐδεμία τῶν διορθώσεων τούτων ἀρέσκει μοι, καίπερ οὐδὲ τῆς φερομένης γραφῆς ἀρεστῆς οὕτης. Τοσοῦτον γὰρ ἀπέσχεον Ὄθων τοῦ ὑβριστικῶς ἐν ἀρχῇ ἐπιτεῖλαι τῷ Οὐτέλλειν, ὥστε καὶ συνάρχοντα καὶ κηδεῖν αὐτῷ ἐκυτὴν γενήσεσθαι δι' ἐπιτολῶν ἐπηγγεῖλατο, ὡς φησιν ὁ Σουετώνιος, per internuntios ac litteras, consortem Imperii generumque se Vitellio obtulit (Suet. Oth. cap. 8). —Στ. 15, Καὶ τῶν πρόσθεν ἐπὶ πενίᾳ καὶ χρεῶν κ.τ.λ.] Τὸν πρῶτον, Καί, διαγράφειν προήει τις τῶν ΠΡ· ἡμῖν δ' ἔδοξεν ὁ δευτερός μᾶλλον περιττός. Ὁ νοῦς καὶ ἡ συνάροησις, Ἐργον εἰπεῖν ὀποτέρῳ τῶν δύο μετῆν μείον ἀτωγίας καὶ μαλακίας καὶ ἀπειρίας πολέμων, καὶ τῶν πρὸ τῆς αὐτοκρατορικῆς ἀρχῆς πολλῶν χρεῶν διὰ πενίαν.—Στ. 20, Ἐν μεσοποταμίᾳ νήσω.] Ἡ αὐτὴ εἶοιεν εἶναι ἢν ἀλλαχοῦ (Πλουτάρχ. Λ, σελ. 184, Ποπλικ. § 8) Μέσσην δυοῖν γεφυρῶν ὠνόμασε.—Στ. 21, Ἀνδριάντα.. μετὰ στραφέντα πρὸς τὰς ἀνατολάς.] Ἰστόρηκε τοῦτο καὶ ὁ Σουετώνιος (Sueton. Vespas. cap. 5). Ἀλλὰ καὶ ἅπαντες ἀπλῶς οἱ συγγραφεῖς μαρτυρήσωσι περὶ τούτου, οὔτε πρὸς τὰς ἀνατολάς οὔτε

πρὸς τὰς δύοσις ἀνδριάς ποτε μεταγραφῆσεται, μηδενὸς μετατρέφοντος. — στ. 29, Ἐν ᾧ τὸν ἐπὶ πράσει διαπωλοῦσι σῖτον.] Οὕτως γεγραφέ-
ναι Πλούταρχον οὐδ' αὐτῆς ἂν οὐδένα πείσεις Πλούταρχος. Διὸ καὶ
τῶν ΗΡ τις παρήγει (οὐδὲν μᾶλλον πιθανῶς) τρέπειν τὸ, Διαπω-
λοῦσι, εἰς τὸ Διεμπολοῦσι. Γραπτέον οἶμαι, Ἐν ᾧ τὸν ἐπὶ
πράσει διατηροῦσι σῖτον.

ΣΕΛΙΔ. 311, στ. 2, Κακίνας.] Ἐξ ΗΛ ὡς τε καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς
δι' ἔθλου τοῦδε τοῦ Βίου (ἐκ τοῦ Ῥωμ. Caccina), ΑΤ, Κεκίνας. —
Δολοβέλλας.] Ὁρθότερον ἀνωτέρω (Γάλβ. § 23, σελ. 299) εἶρηκεν ἢ
ὁ Πλούταρχος, ἢ ὁ τὰ Πλουτάρχου ἀντιγράψας, Δολαβέλλας (ἐκ
τοῦ Ῥωμ. Dclabella). Οὐδὲν ἤττον ὁμως διὰ τοῦ ο φέρεται ἢ δευτέρα
καὶ παρὰ τῷ Ἀππιανῷ καὶ παρὰ τῷ Δίωνι καὶ παρ' ἑτέροις. Κατημέ-
ληται γὰρ ἡ ὀρθή γραφή τῶν ξενικῶν ὀνομάτων παρὰ τοῖς Ἕλλησιν·
ἢς ἀμελείας παράδειγμα πρὸς πολλοῖς τοῖς ἄλλοις παρὰ τε Πλουτάρχῳ
καὶ παρ' ἑτέροις ὁ Οὐεσπασιανὸς ἀντὶ τοῦ Οὐεσπασιανὸς
(Vespasianus). — στ. 14, Βριξίλλω.] Ἐξ ΗΔ. (ἐκ τοῦ Ῥωμ. Brixil-
lum), ΑΤ, Βριξίλω. Ἢ δὲ μᾶλλον ἐν χρίσει γραφή παρὰ Ῥω-
μαίοις Brixellum (Βριξέλλου) ἐστὶ ὀνομάζεται δὲ νῦν τῇ τῶν Ἰταλῶν
φωνῇ, Bersello. — στ. 18, Ἐπὶ τῶν.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Ὑπὸ τῶν. —
στ. 24, Ἐμπειρία γε.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Ἐμπειρία τε. — Τὸ κάμνειν.]
Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Τοῦ κάμνειν. — στ. 27, Ὑβρει δὲ καὶ κόμπῳ ἐπαμ-
πέχειν ἐβούλοντο, προσποιήσασθαι... ἀπαξιούντες.] Ἐχει τι ἡ φράσις
ἀκατάλληλον. Διὸ καὶ τῶν ΗΡ τις τὸ μὲν Ἐπαμπέχειν, εἰς τὸ,
Ἐπ' ἀμπεχούη, τὸ δὲ, Προσποιήσασθαι, εἰς τὸ, Πρόσω ποιήσα-
σθαι, εἰκάσεν εἶναι τριπτέον, οὐκ ἐπιτυχεῖ, ἔμοιγε δοκεῖν, εἰκασμῶ.
Ἴσως ἐξερόρηκέ τι τοῦ χωρίου. Ὁ νοῦς, Ἐβούλοντο περικαλύπτειν τὴν
αὐτῶν μαλακίαν διὰ τῆς ὕβρεως καὶ τοῦ κόμπου, ἀπαξιούντες προσ-
ποιήσασθαι (τουτέστι, λέγοντες μὴ προσήκειν αὐτοῖς) τὰς λειτουργίας,
ὡς οὔσι τῶν ἄλλων κρείττοσιν.

ΣΕΛΙΔ. 312, στ. 13, Ἀλλόκοτος σώματος μεγάλου.] Οὐκ ἔρρω-
ται τὸ χωρίον, οὐδ' ἐξαρκεῖ τὸ προσυπακούειν τὴν, Ἐνεκα, πρό-
θεσιν, ἢ τὸ προστιθέναι τὴν, Ἐκ, ὡς εἰκάσε τις τῶν ΗΡ. Ἴσως ἐξερό-
ρή τι ἕτερον τοῦ χωρίου· ἄπως δέ ποτ' ἂν ἔχη, ὁ νοῦς ἐστὶ πρό-
δηλος, καὶ τοιοῦτος, οἷον ἐξέφρασε σαφέστερον ὁ Πολύαινος (Στρα-
τηγημ. Η, α, 1), περὶ Κίμβρων καὶ Τευτόνων τὸν λόγον ποιούμενος·
« Ἀγρίων ἀνθρώπων, μεγάλων, τὰς ὄψεις ἀλλοκότων, θηριώδη τὴν
» φωνὴν ἐχόντων». — στ. 24, Χειρίτιν.] Σάγοις χειριδωτοῖς,

des Sayes à manches ἐξέφρατzen ὁ Α, οὐκ ἐν τῷ Πλουτάρχου χωρίῳ τῆδε εὐρών, ἀλλὰ τὰ Πλουτάρχου τοῖς τοῦ Τακίτου εἰς ἐν συνθεῖς, quod versicolore sagulo, bracas tegmen barbarum indutus, togatos adloqueretur (Tacit. Histor. lib. II, cap. 20). --- στ. 26, Λογάθην ἰππεῖς.] Κάλλιον καὶ συνηθέτερον ἂν εἶπε, Λογᾶδες ἰππεῖς.

ΣΕΛΙΔ. 313, στ. 12, Τοὺς ἰππεῖς.] Ἐξ ΗΛ (συναδούσης τῷ Α) ἢ προσθήκη τοῦ ἄρθρου.—στ. 16, Καὶ οὗτος μὲν.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Καὶ τοὺς μὲν.—στ. 21, Ἐπισπόμενοι.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Ἐπισπόμενοι.

ΣΕΛΙΔ. 314, στ. 6, Αὐτὸν βάλλειν.] Ἐξ ΕΔ (συναδούσης τῷ Α), ΑΤ, Αὐτοὺς βάλλειν.—στ. 8, Βητριάκον.] Διαπεφώνηται καὶ ἐν τοῖς τῶν Ῥωμαίων συγγράμμασιν ἢ γραφῇ· οἱ μὲν γὰρ Bedriacum, Βηθριάκον, οἱ δὲ Bebriacum, Βηθριάκον, ὀνομάζουσι τὴν πολίχνην τήνδε.—στ. 22, Πρὸς αὐτῶν.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΗΡ, ΑΤ, Πρὸς αὐτόν.

ΣΕΛΙΔ. 315, στ. 7, Τοὺς ... ἐκλογισμούς.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΗΡ, ΑΤ, Τοῖς ... ἐκλογισμοῖς.—στ. 12, Ὡς εἰς ταῦτό.] Περιαιρετέον, οἶμαι, τὴν πρώτην λέξιν.—στ. 15, Καθίσαντας.] Ἐκ ΔΓ οἱ ΗΡ, ΑΤ, Καθίςαντας.—στ. 18, Τοῖς γνησίοις.] Ἐξ ΗΛ ἢ προσθήκη τοῦ ἄρθρου.—στ. 24, Τοὺς περὶ τὸν Κέλσον.] Τοὺς στρατηγούς φησὶ Τάκιτος τοῦ Ὄθωνος, μάλιττα δὲ τὸν Παυλλῖνον, Duces Othonianos spatium ac moras suasisse; præcipue Paullinum (Tacit. Histor. II, 37).—στ. 28, Βριξίλλον.] Ἐξ ΗΛ, ΑΤ, Βριξίλλον.—στ. 24, Ἐμβάλειν.] ΗΡΔ, ΑΤ, Ἐμβάλλειν.—στ. 29, Τοῦτο.] Διαγραπτέον τὴν λέξιν ἔδοξε τοῖς ΗΡ, καὶ ἡμῖν συνδοκεῖ.

ΣΕΛΙΔ. 316, στ. 2, Σῶμα.] Ἴσως ἐγγράκτο, Ὄμμα.—στ. 6, Πλοῖα.] Ἐξ ΕΔ (συναδούσης τοῖς μεταφρασταῖς), ΑΤ, Ὅπλα.

ΣΕΛΙΔ. 317, στ. 12, Τοῖς μὲν.] Ἐκ ΔΓ προσέθηκα τὸν σύνδεσμον οἱ ΗΡ.—στ. 22, Μόνιμον.] Ἐξ ΗΛ, ΑΤ, Νόμιμον. Καὶ τὴν διόρθωσιν πιστοῦται μὲν καὶ τὰ ἀντικείμενα, Φύρθη καὶ κατὰ μέρη κ. τ. λ., πιστώσεται δὲ μᾶλλον ἂ παραθήσομαι ἐν αἷς μέλλω γράφειν Δευτέροις φροντίσιν.

ΣΕΛΙΔ. 318, στ. 2, Ἄλφῆνος.] Ἐξ ΗΛ, ΑΤ, Ἄλφηνος.—στ. 3, Βατάλους.] Ἐξ ΕΔ οἱ ΗΡ, ΑΤ, Βατάλους.—στ. 4, Τούτους.] ΗΡΔ, ΑΤ, Τούτοις.—Ὀλίγοι μὲν τῶν.] ΔΓ, Ὀλίγοι τῶν.—στ. 14, Συνασελθεῖν.] Εἰς τὸ στρατόπεδον. Καὶ προέχειν ταύτην τῆς

ἐτέρως γρηψῆς, Συνελθεῖν, συνῆκε μὲν καὶ ὁ τελευταῖος Πλουτάρχου ἐκδότης, Ἰττήνιος, ἠλαβήθη δὲ εἰς τὸ κείμενον κατχωρίζεται. — στ. 18, Ἀγχωμάλου.] ΔΓ, Ἀγχωμάχου. « Ἀγχωμάλου, τῆς » ἴσης, τῆς ἐγγύς τοῦ ὀμάλου » φησὶ Φώτιος. — στ. 19, Κεκρατηκότας.] Ἐξ ΕΔ (συναδούσης τοῖς μεταφρασταῖς) οἱ ΠΡ, ΑΤ, Κεκρατηκότας.

ΣΕΛΙΑ. 319, στ. 27, Μέτριος Φλώρος.] Ῥωμ. Mestrius Florus. Τὸν Φλώρον τοῦτον ζηλωτὴν ὄντα τοῦ καθαρῶς Ῥωμαΐζειν τὴν φωνὴν τό τε τὴν ἄμαξαν δηλοῦν ὄνομα, Plaustrum (Πλαῦσρον) τοῦς προφέροντας Plostrum (Πλωστρον) ὡς βραβρίζοντες αἰτιώμενον, ὁ μετὰ τὸν Οὐπέλλιον μοναρχήσας Οὐεσπικηνὸς σκόπτων, Flaurum (Φλαῦρον) προσηγόρευσεν, ἀντὶ Florum (Φλώρον), αἰνιττόμενος δηλονότι τὸ ἐλληνικὸν σημαζόμενον τοῦ Φλαῦρος ἐπιθέτου (Ἴδε Sueton. Vesp. cap. 22). — στ. 29, Νεών.] Τουτέστι, νεόν. ΠΡΔ, ΑΤ, Νέων. ὁ κακῶς οἱ μεταφρασταὶ ἐφ' ἡλικίας (παρὰ τὴν Νέος εὐθείαν) ἐκδέξαμενοι συνέχεαν τῶν λεγομένων τὸν νοῦν. — στ. 30, Ὡς τοὺς ἐπιπολῆς ἄπτεσθαι τῶν ἐναντίων.] Οὐκ ἔρόρωται τὸ χωρίον. Τῶν ΠΡ τις ἐξηγήσατο Τοῦς ἐπιπολῆς, τοὺς ἐπὶ τοῦ τέγους τοῦ ναοῦ ἱσταμένους· ἄμεινον οἱ μεταφρασταὶ καὶ ἀληθέστερον, τοὺς ἐπιπολῆς νεκροὺς, τοὺς ἀνωτάτω τοῦ σωροῦ νεκροὺς ἐξέλαβον, οὐδ' ἔστιν ἄλλως ἐκδέξασθαι. Ἀλλὰ τίνων ἐναντίων ἤπτοντο οἱ ἐπιπολῆς οὗτοι νεκροί; ὁ Α ἐξέφρασεν que ceulx qui estoient au dessus, arrivoient à la hauteur de ceulx qui en approchoient, ὥσπερ ἂν εἰ ἐγγεγραπτο, Ὡστε τοὺς ἐπιπολῆς ἄπτεσθαι τῶν πλησίον, ἢ, τῶν πλησιάζόντων· κατὰ δὲ τὸν Λατίνου μεταφραστὴν, οἱ ἐπιπολῆς τοῦ σωροῦ νεκροὶ ἤπτοντο τῶν ἐχθρῶν, δηλονότι τῶν φονευσάντων αὐτούς· κατὰ δὲ τὸν ἡγησάμενον τοὺς ἐπιπολῆς τοὺς αὐτοὺς εἶναι τοῖς ἐπὶ τοῦ τέγους ἱσταμένοις, οἱ ἐπὶ τοῦ τέγους οὗτοι ἤπτοντο τῶν ἐξ ἄμφοτέρων τῶν στρατευμάτων νεκρῶν, ὧν ὁ σωρὸς ἐξίσωτο τῷ τοῦ ναοῦ τέγει. Τούτων οὕτως ἐχόντων, ὄρα καὶ ἡμᾶς εἰκάσαι τι, τολμηρὸν μὲν ἴσως, οὐ μὴν τῶν παντάπασιν ἀτόπων. Καὶ πρῶτον μὲν τῶν πάντων πεθανῶν εἶναι δοκεῖ ὑπὸ τῇ λέξει, ἘΝΑΝΤΙΩΝ, τοιοῦτον λαυθάνειν ὄνομα, οἷον μέρος τι δηλοῦν τοῦ ναοῦ· τοῦτο δ' ἂν εἴη αὐτὸς ὁ τοῦ ναοῦ ὄροφος (εἰ καὶ καθ' ὑπερβολὴν εἰρησθαι δοκεῖ τὸ μέχρις ὄροφου τὸν σωρὸν ἐξικέσθαι). Ἰσως τοίνυν ὁ τῷ Πλουτάρχῳ διηγούμενος τὴν πληθὺν τῶν νεκρῶν εἴρηκεν, Ὡς ε τοὺς ἐπιπολῆς ἄπτεσθαι τῶν ἈΕΤῶΝ, ἢ ΑΙΕΤῶΝ. Ὅτι δὲ αἰτῶν ναῶν στέγη Ἀετοῖ

ἐκαλοῦντο, ἐδηλώσαμεν ἐν ἄλλοις (Πλουτάρχ. Δ. σελ. 498), καὶ ἔστι
 πιτώσασθαι ἐκ πολλῶν τοῦ Πικυσανίου μαρτυριῶν ἑτέρον· οἷόν ἐστιν ὁ
 περὶ τοῦ Παρθειῶνος λέγει (Α, 24, § 5), « Ἐς δὲ τὸν ν. ὄν... ἐσιούσιν,
 » ὅποσα ἐν τοῖς καλουμένοις ἀετοῖς κεῖται, ἐς τὴν Ἀθηναῖς ἔχει
 » γένεσιν ». Καὶ ἴσως οὐκ ἐνθάδε μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀλλαχοῦ τῶν
 Πλουταρχείων βιβλίων συγκεχρῆται τὸ Ἄετοῖς τῶ Ἐναντίοις. Ἐν γὰρ
 τῇ τέλει τοῦ τετάρτου τῶν Συμποσιακῶν (Πλουτάρχ. Τομ. Γ, σελ. 747
 ἐκθ. Βυτεμβάχ.) ὅπου φέρεται, « Ὡς καὶ πρὸ ἡμῶν φόροις χρῶνται περὶ
 » τα Νυκτέλια, καὶ χαλκοδρυτὰς τοῦ θεοῦ (ἴσ. γρ. καὶ χαλκοκρό-
 » τιδας τὰς τοῦ θεοῦ) τιθίνας προσαγορεύουσι, καὶ ὁ δεικνύμενος
 » ἐν τοῖς ΕΝΑΝΤΙΟΙΣ ΤΟΥ ΜΕΤΕΩΡΟῦ Θύρτος ἐντετυπωμένος καὶ
 » τύμπανα », παραπλησίως διορθώσεως ἔοικε χρῆζειν τὰ τελευταῖα,
 τρεπόμενα εἰς τὸ ἌΕΤΟΙΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΡΟΥ. Διού σου μέγαρον
 μνημονεύμενον εὐρίσσεις παρὰ τῷ Πικυσανίᾳ (Η, 6. § 2).

ΣΕΛΙΔ. 300, στ. 5. Ἐπὶ τοσοῦτον.] Προσπαύκουε τὸ, Ἰψος.
 Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Ἐπὶ τοῦτο· ἀνθ' οὗ οἱ ΠΡ, διορθοῦντες κἀκεῖνοι,
 ἐγραψάν, Ἐπὶ τοῦτου, προσυπακούοντες τὸ Πολέμου. Ἔτεροι
 παρήκουν γράφειν, Ἐπὶ ταῦτό, προσυπακουομένου τοῦ, Χωρίου.
 —στ. 7, Ὡσπερ εἴωθε.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Ὡσπερ εἰώθει. Ἐστὶ δὲ τὸ,
 Ὡσπερ εἴωθε (ἀπροσώπως), ὥσπερ φιλεῖ συμβαίνειν, ἢ γίνεσθαι.
 Ἴδε τὸν Μαρκέλλου βίον (§ 23, Πλουτάρχ. Β, σελ. 225). —στ. 12,
 Οὐδ' ὄφθη.] ΠΡΔ, ΑΤ, Οὐκ ὄφθη. —στ. 14, Θύρας.] ΠΡΔ,
 ΑΤ, Θύραις. —στ. 13, Προσελθόντες.] Ἐξ ΕΔ, ΑΤ, Προσελθόν-
 τες. Οἱ δὲ μεταφρασαὶ ἡρμήνευσαν, Προελθόντες, τοῦ Ὄθωνος
 ἀλαδί. —Ἐγένοντο προστρόπαιοι.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ (ἀδιανοίτου), Ἐγι-
 νοντο τρόπαια· ὁ τῶν ΠΡ ἄλλοι ἄλλως διορθοῦν, ἢ ἐξηγεῖσθαι,
 ἐπεβάλλοντο οὐκ ἐπιτυχῶς, ἐμοὶ δοκεῖν. Περὶ δὲ τοῦ Προσρόπαιοι,
 ἐπιθετὰ ἀλλαχοῦ, (Πλουτάρχ. Ε, σελ. 370) σημειωθέντα. —στ. 17,
 Μὴδὲ προδοῦναι.] Ἐξ ΗΔ, ΑΤ, Μὴ προδοῦναι. —στ. 30, Οὐδὲ
 βεβαῖον, οὐδ' ἰσχυράν.] Γραπτέον, Οὐ βεβαίαν, οὐδ' ἰσχυράν,
 ἢ, οὔτε βεβαίαν, οὔτ' ἰσχυράν.

ΣΕΛΙΔ. 321, στ. 1, Ἀπέχειν ἤδη καταβαίνουσαν ἐπὶ τὸν Ἀδρίαν.
 Ἀτία κ. τ. λ.] Ἐξ ΕΔ καὶ ἡ σίξις καὶ ἡ γραφή, ΑΤ, Ἀπέχειν ἤδη·
 καταβαίνουσιν ἐπὶ τὸν Ἀδρίαν Ἀσία. —στ. 9, Πολλάκις.]
 Ἄλλοι ἄλλως διορθῶσαι καὶ ἐξηγήσασθαι ἐπεβάλλοντο τὸ παράσιτον
 τοῦτο Πολλάκις, ὁ μῆτε νοῆσαι, μῆτε διορθῶσαι δυνάμενος, ἀπερί-
 σκους τέως διείληφα. —στ. 11, Ἐπιθύς.] ΔΓ, Ἐπιθιδούς. —

στ. 15, Τοῖς τε φίλοις.] ΠΡΔ, ΑΤ, Τοῦς τε φίλους.—στ. 17, ΤΟΙΣ ΔΕ ΑΠΙΟΥΣΙΝ ἐπέστειλε καὶ γράμματα πρὸς τὰς πόλεις.] ΕΞ ΗΔ, ΑΤ, Τοῖς δὲ μὴ παροῦσιν κ. τ. λ. Οὐοὺς ἐπέστειλε πρὸς τὰς πόλεις ἔνεκα τῶν ἀπιόντων, χαριζόμενος τοῖς ἀπιούσιν, ὅπως παρακομισθῶσι κ. τ. λ. — στ. 18, Προσαγογόμενος.] ΕΞ ΗΔ, ΑΤ, Προσαγογόμενος.—στ. 19, Κοκκήϊον.] Κοκκήϊον (Coccejanium) τοῦτον ὁ Τάκιτος καὶ ὁ Σουετώνιος καλοῦσι.—στ. 20, Οὐ καὶ μητέρα.] ΠΡΔ, ἡ τῆ, ἀνωουμίας προσθήκη.—στ. 21, Διεφυλάξε.] ΕΞ ΗΔ, ΑΤ, Διαφυλάξαι.—στ. 22, Διὰ τοῦτο . . . ἀναβαλέσθαι ΜΝΗΜΟΝΕΥΕΙΝ, ὅΤΙ ΚΑΙΣΑΡ ΑΘΕΤΕΪ ΤΗΝ ΕΙΣΠΟΙΗΣΙΝ, ὅπως συνάρχοι κ. τ. λ.] Εἰς τί χρήσιμα ὥδε τὰ κεφαλαιαῖα γράμμασι σημειωμένα, οὐκ εὐχερῆς συνιδεῖν· καὶ δίχα γὰρ τούτων καὶ ὁ νοῦς διλλοῦς, καὶ ἡ συνάρτησις κατάλληλος. Διὰ τοῦτο ἀναβαλέσθαι τὴν εἰσποίησιν τοῦ Κοκκήϊου τέως, ἕως αὐτὸς ἐγκρατῆς γένηται τῶν πραγμάτων, ὅπως συνάρχοι κρατῶντι τῷ Ὄθωνι, μηδὲ συναπόλοιτο κρατηθέντι. Ἄλλ' εἰκὸς ἐξερρήκεναι τι ἕτερον τοῦ χωρίου, πρὸς ὅπερ ἦν συναπτειν τὸ, Μνημονεύειν κ. τ. λ. — στ. 26, Μίτ' ἐπιλαθέσθαι παντάπασι, μήτ' ἄγαν μνημονεύειν, ὅτι Καίσαρα θεῖον ἔσχες.] Οὕτως ὁ Τάκιτος, neu patrum sibi Othonen fuisse, aut obliuisceretur unquam, aut nimium meminisset (Tacit. Histor. II, 48)—στ. 28, Ἐπὶ θυραῖς.] ΠΡΔ, ΑΤ, Ἐπὶ θυραῖς.

ΣΕΛΙΑ. 322, στ. 2, Δειητικὸς, οὐδὲ πρῶτος.] Ἄμεινον ἂν γράφεις, Δειητικῶς, οὐδὲ πρῶτος.—στ. 6, Κατεμάνθανε τὸ σπᾶσμα.] Ἐπιθι τὰ ἀλλαχού (Πλουτάρχ. Ε, σελ. 453) σημειωθέντα.—στ. 8, Προσεκαλεῖτο.] ΠΡΔ, ΑΤ, Προσεκαλεῖτο.—στ. 13, Βαθέως.] ἘΞ ΕΔ, ΑΤ, Βαρέως.—στ. 14, Τῶν κατ' αὐτόν.] ἘΞ ΗΔ, ΑΤ, Τῶν καθ' ἑαυτόν. Οὐοὺς, Οὐοὺς τῶν αὐτοῦ στρατιωτῶν.

ΣΕΛΙΑ. 323, στ. 2, Ὑφέντες.] ἘΞ ΕΔ, ΑΤ, Ἀφέντες.—στ. 13, Βριξίλλω.] ἘΞ ΗΔ, ΑΤ, Βριξιᾶλω.—στ. 14, Δηλώσει Μάρκου Ὄθωνος.] Εἰς δήλωσιν ἢ μνήμην τοῦ Μάρκου Ὄθωνος, ὡς ἐξηγήσαντο οἱ ΠΡ.—στ. 27, Πρὸς Γερμανούς.] ΔΓ, Πρὸς τοὺς Γερμανοὺς.

ΔΕΥΤΕΡΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΕΣ

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΥΣ

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ

ΒΙΟΥΣ.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

ΣΕΛΙΔΙ 2, στ. 18, Μετά τοῦ δυνατοῦ τὸ συνετὸν ἔχοντες.] Περὶ Θεσέως τὸν λόγον ποιούμενος ὁ Πλούταρχος, τοῖς αὐτοῖς ἐχρήσατο Θουκυδίδου ῥήμασι τοῖς περὶ τοῦ Θεσέως, μικρὴν παραλλάξας· «Ἐπει-
» δὴ δὲ Θεσεὺς ἐβασίλευσε, γενόμενος μετὰ τοῦ ξυνοῦ καὶ
» δυνατοῦ, τά τε ἄλλα διεκόσμησε τὴν χώραν κ. τ. λ. (Θου-
» κyd. β', 15)».

ΣΕΛΙΔ. 22, στ. 19, Γῆς τῆς Ὀλυμπίας.] Ὀλυμπίαν εἰκὸς τὴν Γῆν ἐπωνομασθαι, διὰ τὸ τὴν Δήμητρα, τὴν αὐτὴν οὔσαν τῇ Γῇ, ἀδελφὴν νενομίσθαι τοῦ Διὸς, Ὀλυμπίου καὶ αὐτοῦ προσταγορευόμενου, καὶ Μητέρα Μακάρων, Φνητωντ' ἀνθρώπων (Ὀρφ. ὕμν. 25) καλεῖσθαι, ὡσπερ καὶ τὸν Δία, Πατέρα ἀνθρώπων τε Θεῶν τε (Ἰλιάδ. α', 544). Διὸ καὶ ἐν τοῖς πρώτοις Θεοῖς τὴν Γῆν καὶ τὸν Δία καταλέγει Οὐάόρων· Duo hi parentes magni dicuntur: Juppiter, pater appellatur; Tellus, terra mater (Varr. de re rust. lib. I, cap. 1). Ἐτέρωθι δὲ Πλούταρχος (Περὶ τοῦ ἐμφαν. προσώπ. τῷ κύκλ. τῆς σελήν. § 21, καὶ περὶ τῶν ἐκλελοιπ. χρηστηρ. § 13), τὴν Σελήνην, Γῆν Ὀλυμπίαν καλεῖσθαι φησι.

ΣΕΛΙΔ. 51, στ. 21, Δεινὸν ἰδεῖν θέαμα καὶ λόγου κρείττων ὄψις.] Πιστοῦται πως τὴν ἡμετέραν τοῦ Εὐριπίδειου ΔΕΡΓΜΑΤΩΝ εἰς τὸ ΔΕΓΜΑΤΩΝ τροπὴν (σελ. 372) καὶ ὁ Ἠτύχιος, παρ' ᾧ φέρεται τὸ μήπω καταχωρισθὲν ἐν τοῖς Λεξικοῖς, «Λέγμα, τὸ εἰπεῖν».

ΣΕΛΙΔ. 57, στ. 29, Ἐνέδρας... Σέμενον αὐτοῖς.] Πάνθ' ὅσα ἐσημειωσάμεν (Μέρ. Α, σελ. 375) ἀπὸ τοῦ, Ὡφειλε, μέχρι τοῦ, ΠΕΠΟΗΚΥΪΑΙ, διήγησας, ὡς οὐκ ἀκριβῶς εἰρημένυ μοι.

ΣΕΛΙΔ. 80, στ. 23, [Ὡς φησὶ Κριτίας.] Ὁ γράψας Περὶ τῆς
 Λακεδαιμονίων πολιτείας, οὗ καὶ τὴν ῥήσιν ἐκ τοῦ Ἀθηναίου
 (ιά, σελ. 483) παραδέσθαι, οὐκ ἀλλότριον ἂν εἴη τοῦ προκειμένου·
 « Κώθων Λακωνικός, ἔκπωμα ἐπιτηδείοτατον εἰς στρατείαν, καὶ εὐ-
 » φορώτατον ἐν γυλίῳ. Οὗ δὲ ἕνεκα ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΝ πολλάκις ἀνάγκη
 » ὕδωρ πίνειν οὐ καθαρὸν, πρῶτον μὲν οὖν Τὸ μὴ λίαν κατάδηλον
 » εἶναι τὸ πόμα, εἶτα ἄμβωνας ὁ κώθων ἔχων ὑπολείπει τὸ οὐ κα-
 » θαρὸν ἐν αὐτῷ ». Ἀσυνάρτητα ταῦτα, καὶ τῇ γραφῇ ἡμαρτημένα
 εἶναι καὶ ὁ Κασσιδιὸν καὶ ὁ τελευταῖος τοῦ Ἀθηναίου ἐκδότης (Σημ.
 εἰς τὸν Ἀθίν. Τόμ. σ', σελ. 180-185) ἀπεψήναντο, ἐκάτερος τὰ
 δοκοῦντα εἰς διόρθωσιν συμβαλόμενοι. Ἐφείσθω δὲ καὶ ἡμῖν μετ' ἐ-
 κείνους τὸ παριστάμενον περὶ τῆς γραφῆς καὶ στίξεως τοῦ χωρίου, οὗ-
 τως ἔχον προδέσθαι... « Οὗ δὲ ἕνεκα ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚῶ (Ἰσ. ΣΤΡΑΤΙΩΤῆ)
 » πολλάκις ἀνάγκη ὕδωρ πίνειν οὐ καθαρὸν· πρῶτον μὲν οὖν ΤΟῦ μὴ
 » λίαν κατάδηλον κ. τ. λ. » Ὁ νοῦς, Οὗ δὲ ἕνεκα ἐπιτηδείοτατον
 εἰς στρατείαν εἰρηκα τὸν Λακωνικὸν κώθωνα, ταῦτ' ἐστὶ στρατιωτικῶ
 (τουτέστι στρατιώτῃ) πολλάκις ἀνάγκη ὕδωρ πίνειν οὐ καθαρὸν· πρῶτον
 μὲν οὖν ἐπιτετιθέσθαι καὶ κατεσκευάζαι τοιοῦτον τὸ ἔκπωμα ἕνεκα τοῦ
 μὴ κατάδηλον εἶναι λίαν τὸ πόμα κ. τ. λ. Καὶ τοῦτο μὲν οὕτως ὑπέ-
 ληφα διορθωτέον εἶναι τὸ χωρίον· οὗ δὲ ἕξης ἐκ τοῦ κωμικοῦ Θεοπόμ-
 που ἐπιφέρει ὁ Ἀθηναῖος μαρτυρίον,

Ἐγὼ γὰρ κώθωνος ἐκ στρεψαύχενος
 Πιοίμαν, τὸν τράχηλον ἀνακικλασμένη!

τὸν μὲν τελευταῖον σίχον καλῶς παραινεῖ ὁ σοφὸς ἐκδότης τοῦ Ἀθη-
 ναίου διορθοῦν τρέποντας τὸ Πιοίμαν εἰς τὸ Πιοίμι· λείπεται δ' ὁ
 πρῶτος, ὃν εὐχερῶς εἰς τὸ ὀρθὸν ἐπανάξεις γράφων·

Ἐγὼ γὰρ ἂν κώθωνος ἐκ στρεψαύχενος.

ΣΕΛΙΔ. 100, στ. 2, [Τοῖς ἀγροῦς ἐπιπορευόμενοι.] Τὸ παρ' ἅπασι
 τοῖς ΠΡ καταλειφθὲν σύλοιικον τοῦτο, διώρθου τρέπων εἰς τὸ, Τοῦς
 ἀγροῦς ἐπιπορευόμενοι, ὥσπερ ἐσημειώσαμεν καὶ ἀλλαχοῦ
 (Πλουτάρχ. Β, σελ. 415).

ΣΕΛΙΔ. 120, στ. 9, [Καλεῖται δὲ χῶμα διαλέκτῳ τῇ Λατίνων.]
 Οὐδὲν ἐξεβρύη τοῦ χωρίου· ἀλλ' ἔστιν ἀμελῶς ἐκπεφρασμένον, οἷσις
 οὐκ ὀλίγοις τοιοῦτοις ἐντυχεῖν ἐστὶ παρά τῳ Πλουτάρχῳ. Ταῦτ' ἄρα
 δύναται ὥσπερ ἂν εἰ ἐλεγε, Καλεῖται δὲ Λατινικῶ ὀνόματι

δηλοῦντι τὸ παρά τοις Ἕλλησι χῶμα· καὶ ἔστι παρὰ κλήτιον ἢ λέγει ἐν τῷ Ποπλικόλα βίῳ (§ 8, Μέρος Α, σελ. 184), « Καλεῖται » δὲ τῇ Λατίων φωνῇ, Μέση δυοῖν γεφυρῶν » τουτέστιν, ὀνόματι Λατινικῷ, σημαίνουσι, Μέση δυοῖν γεφυρῶν. Οἷς δ' ἐσημειωσάμην (Μέρ. Α, σελ. 399) περὶ τοῦ, Ἄγερ (Agger), προστίθει ὅτι καὶ Τέ ῥ ῥ α ἀγγέστα (Terra aggesta) τουτέστι γῆ συμπεφορημένη καὶ σεσωρευμένη ἐκαλεῖτο τοῖς Ῥωμαίοις τὸ χῶμα. Τούτου τὸ τελευταῖον ἐπίθετον aggesta εἰς οὐσιαστικὸν μεταποιήσαντες οἱ Βυζαντινοὶ συγγραφεῖς, Ἄγγεσαν ὀνόμαζον. « Ἄγγεσά (γρ. Ἄγγεσα) πολέ- » μικὸν μηχανήμα ἐκ λίθων καὶ ξύλων καὶ χου ἐγεγυρμένον » φησὶν ὁ Σουίδας. Λέγει δὲ καὶ ὁ Εὐάγγριος (παρὰ τῷ Δουκαγγίῳ λέξι. Ἄγγεσα) « Ἄντικρὸν τοῦ χῶματος, ὅπερ Ἄγγεστα πρὸς Ῥωμαίων κέκληται ».

ΣΕΛΙΑ. 122, στ. 1, Εἰρήνην Ἕλληνες καλοῦσιν ὅταν λόγῳ κ. τ. λ.] Τοῖς σημειωθεῖσι (Μέρ. Α, σελ. 460) προστιθέμενοι ἔχεις καὶ τὰ ἐκ τοῦ Κορνούτου (Περὶ τῆς τῶν Θεῶν φύσεως κερ. 29) τάδε· « Ἡ δὲ εἰρήνη, ἀπὸ » τοῦ διὰ λόγον, καὶ οὐ δι' ὄπλων, διακρίνεσθαι ποιεῖν· ἐκάλουν γάρ » τὸν λόγον Εἰρήνην », ὅπου γραπτέον . . . Ἐκάλου γάρ τὸν λόγον Εἰρήνην, καὶ καταχωριζέον (μήπω καταχωρισθὲν ἐπὶ ταύτης τῆς σημασίας) ἐν τοῖς Λεξικοῖς τὸ θηλυκὸν Εἰρη, τὸ σημαῖνον τὸν λόγον· ἐπεὶ καὶ παρ' Ὀμήρῳ ἡ Εἰρη ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας τέτακται (Ἰλιάδ. Σ, 531),

Εἰράων προπάροιθε καθήμενοι·

ὅπερ ἐξηγουμένους Ἡσύχιος φησιν, « Εἰράων, ἐκκλησιῶν, παρὰ τὸ » Εἰρήνην ἐν αὐταῖς καὶ λέγειν »· Λέγει δὲ ὁ αὐτὸς Λεξικογράφος καὶ, « Εἰρητῆς, Αἴτιος », ὁ τρεπτέον εἶναι εἰς τὸ, ΛΟΓΙΟΣ, δηλοῖ καὶ τὸ παρά τῷ αὐτῷ συνώνυμον, « Ἐπητῆς... λόγιος κ. τ. λ. » Εἰ δὲ τις ἐπισημαμένως ἐπίοι τὰ περὶ τῶν παρὰ Λακεδαιμονίοις Εἰρένων εἰρημένα τῷ Πλουτάρχῳ (Μέρ. Α, σελ. 90-92), εἰκότως ἂν ὑπολάβοι, ὅτι καὶ ὁ Εἰρήνην τοιαύτης ἔτυχε τῆς προσηγορίας, διὰ τὸ λόγῳ καὶ φρονήτει διαφέρειν τῶν παιδῶν, ἢ καὶ διὰ τὸ ἐρωτᾶν τοὺς παῖδας· (ἰδ. ἀνωτέρ. σελ. 91, § 18)· δύναται γάρ καὶ τοῦτο ἡ λέξις. « Εἰρη, » ἐρώτησις κ. τ. λ. » φησὶν Ἡσύχιος, καὶ, « Εἰρουτες, λέγουτες, » ΣΗΕΙΡΟΝΤΕΣ » ὁ μεθαρροσέον εἰς τὸ ΣΥΝΕΙΡΟΝΤΕΣ. Πολλάκις γάρ τὰ ἀπλᾶ διὰ πᾶν συνθέτων ἐρμηνεύει, οἷον ἐστὶ τὸ « Ἄπτει, » συνάπτει » καὶ ἕτερα οὐκ ὀλίγα.

ΣΕΛΙΑ. 125, στ. 14, Ἄπετραπται τὰς ἀνατολάς.] Τοῦτό τε καὶ

τὰ ἐχόμενα τούτου οὕτως ἐξεδέξαντο καὶ οἱ μεταφρασαὶ καὶ οἱ ὑπομνηματισταὶ, ὡς περ ἡρμήνευσα (Μέρος Α, σελ. 101) καὶ γὰρ, τουτέστι, τῶν ἱερῶν τὴν πύλην πρὸς ἀνατολὰς βλέπειν, ὡς ἑπάναγκες τὸν εἰσιόντα, τὰς μὲν ἀνατολὰς ὀπισθεν ἔχειν, ἐπὶ δὲ δυσμὰς βλέπειν. Ἀπόχρη μόνην Ἀμιότου τὴν μετάφρασιν παραθέσθαι, ἐπεὶ πασσὸν ὁ αὐτὸς ἐς νούς. Mais il me sembleroit plus tost que ce seroit, pour ce qu'estans les temples tournez vers le soleil levant, l'adorateur en y entrant monstre le dos à l'orient, à ceste cause se tourne vers celle part, et puis se retourne devers le dieu, faisant le tour entier, et parachevant la consommation de sa prière par ceste double adoration qu'il fait devant et derrière. Ἄλλὰ νῦν ἐπέχω περὶ τῆς τοιαύτης ἐρμηνείας, ὡς ὑπεναντιουμένης ἔθει ἀρχαίῳ τῆς τῶν ἱερῶν κατασκευῆς: πρὸς ἔω γὰρ αὐτῶν βλέπόντων, ἢ εἴσοδος πρὸς θύσιν ἀνέωκτο, καὶ ὁ θεὸς αὐτὸς πρὸς τὴν εἴσοδον, καὶ ἐπομένως πρὸς θύσιν, ἐτραμμένον εἶχε τὸ πρόσωπον, ὡς περ πρὸς ἀνατολὰς τὰ νῶτα, ὥστε τὸν προσιόντα εἰς προσκύνησιν, καὶ τοῦ θεοῦ τὸ πρόσωπον ὀρθῶντα, πρὸς ἀνατολὰς ἔχειν τὸ πρόσωπον, καὶ πρὸς θύσιν τὰ νῶτα, ἵνα, ὡς φησὶν ὁ Οὐῆτροῦτιος (IV, 5), τὰ ἀγάλματα τοῦ ἀνατέλλειν καὶ αὐτὰ ἐξ ἔω, καὶ ὁ ἥλιος, καὶ θεωρεῖν τοὺς εὐχομένους καὶ θύοντας ἔμφασιν παρέχοιεν. Μήποτε οὖν, μικρὸν μεταποιήσαντας τὴν σημειωθεῖσταν ΔΓ, Ἄπεστραπται πρὸς τὰς ἀνατολὰς, οὕτω δεῖ γράφειν ὅλον τὸ χωρίον « Δόξειε δ' ἂν μᾶλλον ὁ προσκυνῶν, ἐπεὶ πρὸς ἔω τῶν ἱερῶν βλέπόντων, » ΕΠΕΣΤΡΑΠΤΑΙ πρὸς τὰς ἀνατολὰς, μεταβάλλειν ἑαυτὸν ἐνταῦθα καὶ περιστρέφειν (ἴσ. γρ. ἐπιστρέφειν) ἐπὶ τὸν θεόν, » κύκλον ποιῶν κ. τ. λ. ». Ὡς ὁ νοῦς ἂν εἴη, Ἐπειδὴ, διὰ τὸ βλέπειν τὰ ἱερά πρὸς ἔω, ὁ προσκυνῶν ἑπάναγκες πρὸς ἀνατολὰς ἐπέστραπται, τουτέστι πρὸς ἔω καὶ αὐτὸς βλέπει, δόξειεν ἂν διὰ τῆς μετὰ τὴν προσκύνησιν περιστροφῆς μεταβάλλειν ἑαυτὸν αὐθις ἐνταῦθα, τουτέστι πρὸς ἀνατολὰς, καὶ ἐπιστρέφειν ἐπὶ δευτέραν προσκύνησιν τοῦ θεοῦ, κυκλικῶς περιάγων τὸ σῶμα, καὶ τελειῶν τὴν εὐχὴν δι' ἀμφοῖν, τουτέστι διὰ τε τῆς πρώτης καὶ τῆς δευτέρας προσκύνησεως. Περὶ δὲ τῆς τοιαύτης περιστροφῆς ἐπιθι καὶ τὰς εἰς τὸν Σουετώνιον σημειώσεις τῶν κριτικῶν (Sueton. Vitell. cap. 2). — στ. 17, Εἰ μὴ νῆ Δία, τοῖς Αἰγυπτίοις τροχοῖς ... παραπλήσιον.] Τροχοὺς γὰρ ἢ ῥόμβους περιδινεῖν ἐν τοῖς ἱεροῖς εἰώθησαν οἱ Αἰγύπτιοι, παρ' ὧν καὶ τοὺς Ἕλληνας παραλαβεῖν φησὶ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς (Στρωματ. Ε,

σελ. 568), « Ἐσίμεινον γοῦν οὐ διὰ λέξεως μίνον, ἀλλὰ καὶ διὰ συμ-
 » βόλων . . . ὡς ὅτε τροχὸς ὁ στρεφόμενος ἐν τοῖς τῶν θεῶν τεμένεσιν,
 » εἰλυσμένος παρά Αἰγυπτίων, κ. τ. λ » Καὶ ἀλλαχοῦ δὲ (Προτρεπτι-
 σελ. 12), περὶ τῆς Διονυσιακῆς τελετῆς τὸν λόγον ποιούμενος, λέγει,
 « Καὶ τῆσδε ὑμῖν τῆς τελετῆς τὰ ἀχρεῖα σύμβολα . . . ἀστράγαλος,
 » σφαῖρα, στρόβιλος, μῆλα, ῥόμβος, ἔσοπτρον, πόκος » .

ΣΕΛΙΑ. 132, στ. 17, Βασιλείας.] Ἴσως ἀποδεκτόν τὴν ἑτέραν γρα-
 φὴν ἢ διόρθωσιν, ἣν ἐπελαθόμην σημειώσασθαι (Μέρ. Α, σελ. 404),
 Πολιτείας.

ΣΕΛΙΑ. 150, στ. 21, Κόλπος Ἀσώπιος.] Ἀνθυποβλητέον ταύτη
 τῇ γραφῇ τὴν σημειωθείσαν (Μέρ. Α, σελ. 412), Κόλπος γε Ἀσώ-
 πιος. Τίνα δὲ λέγει Κόλπον Ἀσώπιον δυσχερές ἐστιν εἰδέναί· ἔστι
 γὰρ Ἀσώπος ποταμὸς τῆς Βοιωτίας, καὶ ἕτερος τῆς ἐν Πελοποννήσῳ
 Σικυωνίας· ἀλλ' οὐδέτερος τούτων ἐμβάλλει εἰς τὴν πρὸς Σαλαμίην
 θάλασσαν, ὥστε Κόλπον ὀνομάζεσθαι.

ΣΕΛΙΑ. 151, στ. 10, Ἐξαλλόμενος.] Γράφε ἐξ ΗΛ, Ἐξ α λ ὀ μ ε ν ο ς .

ΣΕΛΙΑ. 153, στ. 12, Οὕτω δέ.] Γράφε, Ο ὕ τ ω δ ῆ .

ΣΕΛΙΑ. 154, στ. 17, Ἐκτημόριοι.] Γράφε, Ἐκ τή μο ρ ο ι, ὡς
 φέρεται παρ' Ἡσύχιου (λέξ. Ἐκ τή μο ρ ο ι, καὶ Ἐ πί μο ρ τ ο ς). Εἰσὶ δὲ
 οἱ ἕκτω μέρει τὴν γῆν γεωργοῦντες, οἱ τὸ ἕκτον τῶν καρπῶν τελοῦντες.

ΣΕΛΙΑ. 157, στ. 13, Ορους ἀνεῖλε πολλὰ καὶ πεπηγότας.] Τὸς ἐπὶ
 χρέεσι στήλας τῶν χωρίων ἀνέσπασε. « Ἄστικτον οἱ Ἄττικοι ἐκάλουον
 » τὸ ἐλεύθερον χωρίον, καὶ μὴ ὑποκείμενον χρήστῃ. Εἴρηται δὲ,
 » ὅτι τοῖς ὑποκειμένοις χρέεσι χωρίοις εἰώθασιν ἐγκαταπηγνύειν
 » στήλην, ἣν ἐκάλουον ὈΡΟΝ· ἐν ἣ ἐκεχάρακτο τὸ χρέος καὶ ὁ χρήτης,
 » ἵνα μὴ πλανηθεῖς ἕτερος ὡς ἐπὶ καθαροῦ αὐτῷ θανείῃ » . (Ἐτυ-
 μολογικ. σελ. 159. ἴδ. καὶ σελ. 632 λέξ. Ὀρος, καὶ τὸν Ἀρποκρατίων·
 ἐν ταῖς αὐτ. λέξ.)

ΣΕΛΙΑ. 168, στ. 16, Φιλοκύπρου.] Κυπράνορα τοῦτον ὀνομάζει
 ὁ γράφας τὸν Ἀράτου βίον. Ἴδε τὴν τελευταίαν ἔκδοσιν τῶν Ἀ ρ ά -
 τ ο υ φ α ι ν ο μ έ ν ω ν (Μέρ. Β, σελ. 430).

ΣΕΛΙΑ. 169, στ. 1, Τὴν πόλιν εὐ ναίοις.] Γράφε, Τή ν δε πό λ ι ν
 ναίοις, καθά φέρεται παρὰ τῷ τὸν Ἀράτου βίον γράψαντι (Μέρ. Β,
 σελ. 430), οὐ φθάς ἐμνήσθην.

ΣΕΛΙΑ. 175, στ. 18, Πρόθυρα μὲν . . . Τῆ ἈΡΧῆ περιέθηκεν.]
 Οὐκ ἀπήλλακται τὸ χωρίον ὑποψίας. Ἴσως γραπτέον Τῆ ΓΡΑΦῆ.

ΣΕΛΙΑ. 181, στ. 21, Οὐαλέριε.] Ὠφείλον τῆς ΔΓ (Μέρ. Α, σελ. 427)

τὸ, Τιθέριε, προελεσθαι τοῦ, Οὐαλέριε· τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα Σατέρου τῶν υἱῶν Βρούτου, ἧ δὴλον ἐκ τοῦ Τίτου Λιβίου, Vitelliorum soror consuli nupta Bruto erat: jamque ex eo matrimonio adolescentis erant liberi Titus Tiberiusque (Tit. Liv. lib. II, cap. 4).

ΣΕΛΙΔ. 191, στ. 16, Βασιλικήν.] Τοῖς σημειωθείσι (σελ. 430) προστίθει, ὅτι καὶ τοῦνομα, Βασιλική, Basilica, Ῥωμαῖοι ἐκ τῆς Ἀθήνησι καλουμένης, Βασιλείου στοᾶς, παρέλαβον· καὶ αἱ ἐν Ῥώμῃ γὰρ Βασιλικαὶ παρὰ τὴν ἀγορὰν ᾠκοδόμηντο, ὥσπερ καὶ ἡ τῶν Ἀθηναίων Βασιλείου στοᾶ τῆς ἀγορᾶς ἔκειτο πλησίον. Ἴδε τὸν Σνεϊδέρον ἐν ταῖς εἰς τὸν Οὐίτρούϊον σημειώσεσι (Vitruv. lib. V, cap. I, § 4. — στ. 18. Ἐχει νόσον.) Ἐχρήσατο καὶ Εὐριπίδης τῇ μεταφορᾷ, ὡς διδάσκει ἡμᾶς ὁ Φώτιος. « Νόσον ἔχειν, ἀντὶ τοῦ φαῦ-
» λον ἔθος ἔχειν· Εὐριπίδης Ἀντιόπη ».

ΣΕΛΙΔ. 196, στ. 8, Κλεισίον.] Επιθι τὰ πλατύτερον περὶ τοῦ Κλεισίου εἰρημένον τῷ Σνεϊδέρῳ ἐν ταῖς εἰς τὸν Οὐίτρούϊον σημειώσεσι (Vitruv. lib. VI, cap. 7, § 1.)

ΣΕΛΙΔ. 206, στ. 26, Ἐξαισταμένη.] Νῦν πέπεισμαι γραπτέον εἶναι, ὥσπερ εἶκαζον (Μέρ. Α, σελ. 416), Ἐξισταμένη.

ΣΕΛΙΔ. 224, στ. 30, Ἀργυρίοισι βασιλικοῖσι.] Ἡ ΔΓ (Μέρ. Α, σελ. 442), Ἀργυρίοισι βασιλικοῖσι, ὑπονοεῖν παρέχει μὴ ποτε ἐγγράπτο Ἀργυρίοισι βασιλικοῖσι. Δηλοῖ δὲ καὶ τὰ ἐπόμενα, ὅτι σκοπὸς ἦν τῷ Τιμοκρέοντι κατηγορεῖσθαι, ἢ μᾶλλον καταψεύσασθαι, Θεμιστοκλέους, ὡς δῶρα παρὰ τοῦ Περσῶν βασιλέως λαβόντος ἐπὶ τῷ προδοῦναι τὴν Ἑλλάδα. Ἦν γὰρ ὁ Τιμοκρέων οὗτος οὐ τῶν μίξει σπουδαζόντων

Τοὺς Ἕλληνας πάλιν ἐξ ἀρχῆς
Φιλίξ χυλῶ, καὶ ξυγγνώμη
Τινὶ πραοτέρῳ, —————

ἀλλὰ τῶν αὐξῆσαι τὰς κατ' ἀλλήλων ὑπονοίας ἔργον πεποιημένων· ὡς παρέχει συλλογίσασθαι καὶ τὸ ἐπὶ τοῦ τάφου αὐτοῦ ἐπίγραμμα (παρ' Ἀθην. ι, σελ. 415),

Πολλὰ πίων, καὶ πολλὰ φαγών, καὶ πολλὰ κίκ' εἰπών
Ἀνθρώπους, κέϊμαι Τιμοκρέων Ῥόδιος.

ΣΕΛΙΔ. 232, στ. 9, Κίθαριν.] Γράψ, Κίθαριν, ὥσπερ ἐδήλωσα ἀλλαχού (Πλουτάρχ. Β, σελ. 443). — στ. 11, Κίθαρις.] Τρέπε καὶ τοῦτο εἰς τὸ, Κίθαρις. Διττὴ γὰρ μόνη φέρεται γραφὴ τοῦ ὀνόματος, ὡς φησιν Ἡσύχιος· « Κίθαρις, πῖλος Βασιλικός, ὃν καὶ Ἰτιάραν· ἐνιοί

» ὁῦ, Κίταριν, διὰ τοῦ τ, κ.τ.λ.». Ἡ δὲ Κίθαρις συνωνυμῆ τῆ Κιθάρα.

ΣΕΛΙΔ. 234, στ. 9, Ἐπέστρεψεν] Γραπτέον, Ἐπέστρεψαν, πλεθυντικῶς, διὰ τὰ προηγησάμενα, « Αἴγυπτος . . . καὶ τρίρεις » Ἑλληνικαὶ . . . καὶ Κίμων ».

ΣΕΛΙΔ. 284, στ. 20, Ἐμμεμιγμένον.] Γραπτέον, Ἐν μεμιγμένονοις· τὸ γὰρ Ἐμμεμιγμένον, ὡσπερ ἐσημειωσάμην (Μέρ. Α, σελ. 456), οὐκ ἀναξαχόρου, ἀλλ' ἐτέρων ἂν εἴη δόγμα φιλοσόφων, ὧν ἀλλαχοῦ καθήφατο Πλούταρχος (Πρὸς ἠγεμόν. ἀπαίδ. § 5), « Οὐ γὰρ εἰκὸς » οὐ δὲ πρόπον, ὡσπερ ἐνίοι φιλόσοφοι λέγουσι, τὸν θεὸν ἐν ὕλῃ πάντα » πασχούση . . . ὑπάρχειν ἀναμειγμένον ».

ΣΕΛΙΔ. 285, στ. 4, Ἐξιέναι.] Μὴ τρέπε εἰς ὅπερ εἵκατα (Μέρ. Α, σελ. 456), Ἐξιέναι φέρεται γὰρ πρὸς τὸν Περικλέα, ὧς ἔμελλεν εἰσιέναι ὁ Περικλῆς, προσέταξε τινὶ τῶν οἰκετῶν, τῶν ἀκολουθούντων αὐτῷ.

ΣΕΛΙΔ. 297, στ. 14, Ἡδονάς εὐλαβεῖς.] Γράφε, Ἡδονάς ἀβλαβεῖς, κατὰ τὴν σημειωθεῖται (Μέρ. Α, σελ. 460) ἐτέρων εἰκασίαν.

ΣΕΛΙΔ. 308, στ. 30, Οὐκ ἂν μύροιτι κ.τ.λ.] Τοῦθ' οὕτως ἔγραψεν Ἀρχίλοχος.

Οὐκ ἂν μύροιτι γραῦς εἰσοῦ' κλείφετο,

ὡς φησιν ὁ Ἀθήναιος (ιέ, σελ. 688), ὅς καὶ πρῶτον τὸν Ἀρχίλοχον τῇ τοῦ Μύρου ὀνόματι χρήσασθαι φησιν, Ὀμήρου ἔλαια καλοῦντος τὰ μύρα.

ΣΕΛΙΔ. 314, στ. 13, Βασιλεῦ Σατύρων κ.τ.λ.] Τοὺς τέσσαρας πρώτους σίχους οὕτως ἔταξεν ὁ Οὐαλκενῆρος ἐν τῇ εἰς τὰ Εὐριπίδου λείψανα διατριβῇ (σελ. 222),

Βασιλεῦ Σατύρων,

Τίποτ' οὐκ ἐθέλεις θόρου βραστάζειν,

Ἀλλὰ λόγους μὲν περὶ τοῦ πολέμου

Δεινοῦς παρέχη,

Ψυχὴν δὲ Τέλητος ὑπέστης;

ΣΕΛΙΔ. 325, στ. 9, Χρησίμων.] Χαίρειν ἐάσαντα τὰς προεκταθείσας (Μέρ. Α, σελ. 469) εἰκασίας, ἐστὶ φάναι, ὅτι τὸ, Χρησίμων, ἐνδέχεται καὶ ἐπὶ τῆς ἐννοίας τετάχθαι τοῦ χρησημοδικῶν, οὐδὲν καλωσύνης τῆς πρὸς τὸ, Χρησίμος, τὸ δηλοῦν τὸν ὠφέλιμον, ὁμωνυμίας, ἐπεὶ καὶ τὸ ἀφ' οὗ παρῆναι ῥῆμα, Χράομαι, διττὴν ἔχει τὴν σημασίαν.

ΣΕΛΙΔ.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΣΕΛΙΑ. 35, στ. 9, Ἐξελάνωσι.] Ὅτι τραπεζίου εἰς τὸ, Ἐξάγωσι, παρὰ τὰ εἰρημένα (Μέρ. Β, σελ. 371) μαρτυρήσειεν ἂν καὶ αὐτὸς Πλούταρχος, φάσας ἀλλαχοῦ (Θεμιστοκλ. § 15, Μέρ. Α, σελ. 219), « Ἀνθρώπων ὁμοῦ πολλῶν τὸν μυσικὸν ἐξαχρότων ἴκχρον ».

ΣΕΛΙΑ. 49, στ. 28, Τίθεσθαι.] Τοῖς εἰρημένο προστίθει καὶ ἐκ τοῦ Πλάτωνος (Περὶ νόμ. κ.α, σελ. 922) μαρτύριον τόδε, « Αἶ τε » τῶν τελευτῶν μελλόντων ἐπιθυμῖαι τῆς ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ, αἶ τε τῶν » παράπαν μηδὲν διαθεμένων τύχαι... καὶ ἐνκατὰ ΤΙΘΟΙΝΤ' ἂν » τοῖς τε νόμοις κ. τ. λ. ».

ΣΕΛΙΑ. 58, στ. 14, Περὰ φύσιν ὕφέντα τὸ φρόνημα κ. τ. λ.] Ἰσ. γο. ὙΦΙΕΝΤΑ.

ΣΕΛΙΑ. 113, στ. 9, Ὀσρειογραφεῖς.] Ὀσρεῖον γεγραμμένας ἢ βεβαμμένας. Ὅποιον δέ τι γένος χρώματος ἦν τὸ Ὀσρειον, οὕτω ἱκανῶς δεδήλωται ὁ δὲ Σνεϊδέρος ἐν ταῖς εἰς τὸν Οὐίτρούτιον, (Vitr. lib. VII, cap. 13, § 3) σημειώτεσιν εἰκάζει χροῶμα τι τῶν γεωδῶν ἢ μεταλλικῶν γεγονέναι τὸ Ὀσρειον χυλῶ πορφύρας βεβαμμένον, καὶ ἐν μέλει πρὸς τὰς χρεῖας ὑπὸ τῶν ζωγράφων ἀποτιθέμενον.

ΣΕΛΙΑ. 143, στ. 8, Εὐθλιον.] Εὐθλιον τοῦτον ἀλλαχοῦ (Πῶς ἂν τις διακρ. τὸν κόλακ. τοῦ φίλ. § 43) Πλούταρχος ὀνομάζει.

ΣΕΛΙΑ. 156, στ. 9, Θαρρῶν καὶ νομίζω.] Προέχει τῆς ἐμῆς εἰκασίας (σελ. 417) ἢ ὑπὸ Στεφάνου προτεθεῖσα διόρθωσις τοῦ Πλατωνικοῦ χωρίου, Θαρρῶν τὸ ἀποκρίνεσθαι.

ΣΕΛΙΑ. 157, στ. 1, Ἐπιδέξιον.] Οἷς ἐσημειωσάμην (σελ. 418) περὶ τοῦ ἐν τῇ συνθησῆϊ Ἐπιδεξίου τοῦ σημαίνοντος τὸ Λάσανον, προστίθει ὅτι καὶ παρὰ τοῖς Ἰταλοῖς ἐπὶ τῆς αὐτῆς σημασίας τέτακται τὸ Destro, τὸ δηλοῦν ἄλλως τὸ Δεξιόν.

ΣΕΛΙΑ. 214, στ. 17, Πραγματικῆς ἀποδείξεως.] Γραμμικῆς ἀποδείξεως, πάνυ πιθανῶς γραπτέον εἶναι ἔκριεν ὁ Οὐάλκεηρος ἐν τῇ εἰς τὰ τῶν Εὐριπιδείων δραμάτων λείψανα διατριβῇ (σελ. 223).

ΣΕΛΙΑ. 325, στ. 15, Τοῦς μὲν φυγάδας.] Εἰς τὴν χώραν ταυτῆς εἰσάγαγε ἦν ἐσημειωσάμην (σελ. 462) ΛΓ, Τὰς μὲν φυγάς. Ὡσαύτως γὰρ καὶ ἐν ταῖς ἐξῆς (Φλαμινί. § 12, σελ. 345) ἐρεῖ, « Κατάγων δὲ τὰς φυγάς ». Επιθε καὶ τὰ εἰς τὸν Ἰσοκράτην (Μέρ. Β, σελ. 141) σημειωθέντα.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ.

ΣΕΛΙΔ. 118, στ. 21, Ἐπαρνύ.] Ἐπαρῆ, ὡσπερ καὶ ἡ μήπω ἀπα-
χωρισθεῖσα ἐν τοῖς Λεξικοῖς, Ἐπάφησις (Κλήμ. Ἀλεξανδρ. Παι-
δαγωγ. Β, σελ. 206), κυρίως μὲν σημαίνει ὕπερ καὶ ἡ Ἄφῃ, τουτέστιν
ἡ ψαύσις· ἐνθάδε δ' ἴσον δύναται τῷ Ἐπίπληξις, ἢ ἐπιτίμησις. Καὶ
ἔστιν ἡ μὲν Ἐπάφῃ, παρὰ τὸ Ἐπάπτομαι· ἡ δὲ Ἐπάφησις, παρὰ
τὸ Ἐπαφῶμαι. « Ἐπαφᾶται, ψηλαφᾶ, ἐπιψαύει. — Ἐπαφησαμένη,
ἄψαμένη. — Ἐπάπτεται, προσεγγίζει » φησὶν Ἡσύχιος. Τὸ δ'
εἰς τοῦ αὐτοῦ Λεξικογράφου, « Ἐραπτὸς, ὑπὸ θεοῦ ΚΕΧΑΡΙΣΜΕΝΟΣ »
τρεπτέον ἴσως εἰς τὸ ΚΕΧΡΩΣΜΕΝΟΣ, τουτέστιν, οὐ ὁ θεὸς ἤψατο,
ἢ εἰς τὸ ΚΕΧΡΙΣΜΕΝΟΣ.

ΣΕΛΙΔ. 125, στ. 29. Ὀρχαλιθῆν... Ἀλώπεκον.] Ἀρχελίδαν,
καὶ, Ἀλώποκον Πλούταρχος ἀλλαχοῦ (Περὶ τοῦ μῆ χρόν ἔμμετρ.
κ. τ. λ. § 27) καλεῖ τὸν τόπον.

ΣΕΛΙΔ. 131, στ. 23, Χαλθαῖος.] Τοῖς σημειωθείσι (σελ. 376)
παραπλήσιον ἀμάρτημα ἡμάρτηται γραφικόν, καὶ ἐν τῷ καλουμένῳ
Μεγάλῳ Ἐτυμολογικῷ (σελ. 206), « Βάττεια, πόλις Μακεδο-
» νίας... οἱ οἰκοῦντες, Βοττιαῖοι· καὶ Βοττικῆ, ἢ ΧΑΛΘΑΪΚῆ γῆ
» κ. τ. λ». Ἐνθάδε γὰρ τοῦναυτίον. γραπτέον, ΧΑΛΚΙΔΙΚῆ.

ΣΕΛΙΔ. 164, στ. 23, Ἐνήρχετο.] Εἰς τοῦτο ἔτρεψα (σελ. 385) τὸ
προδήλως ἡμροτημένον Ἀνήρχετο· νῦν δὲ μοι μάλλον ἀρέσκει καὶ
τὴν πρίθεσιν ὅλως περιελόντα, γράφειν, Ἡρχετο.

ΣΕΛΙΔ. 173, στ. 7, Ἐλλαχε.] Τῶς σημειωθείσι (σελ. 387)
προτιθεῖ, ὅτι ἡ προκειμένη γραφή Ἐλλαχε, συνάδει τῇ ἐν τῷ
Ἀλεξάνδρου βίῳ (§ 53, Μέρ. Δ, σελ. 242). Προέχει μέντοι ἡ ἑτέρα,
Ἐμμορετιμῆς, ὡς Ομηρικώτερα (Ἰλιάδ. ὁ, 189. ἰδ. καὶ Πλου-
τάρχ. Μέρ. Δ, σελ. 152).

ΣΕΛΙΔ. 183, στ. 7, Πλησιανακτεῖω.] Ἰῶως γραπτέον. Πλησιανακ-
τεῖω, ἢ Πλησιανακτεῖω, τουτέστι τῆ οὔτη πλησίον τοῦ Ἀνακτεῖου·
ἦν δὲ τοῦτο ἱερόν Διοσκουρών, τῶν ἐπονομαζομένων Ἀνάκτων, ἢ
Ἀνάκτων. Τῆς γὰρ μνημονευθείσης (σελ. 391) τοῦ τε Σουίδα καὶ
Διογένοτος τοῦ Λαερτίου γραφῆς Πεισιανακτεῖω οὐδεὶς πω τὸ ἔτυ-
μον ἔφρασεν.

ΣΕΛΙΔ. 251, στ. 18, Ὡσπερ *οὐ* τοῦ τρυφᾶν κ. τ. λ.] Ἐπήνεσα
(σελ. 405) διζάζων τοὺς περιαιροῦντας τὴν ἄρνησιν· νῦν δὲ πάντως
περαιοστέχν εἰνκί φημι. μάστιγοι χρώμενος αὐτῷ Πλούταρχῳ, ὃς ἀλ-

λαχοῦ (Εἰ πρῆσθυτ. πολιτευτ. § 4) παράλληλα τοῖς προκειμένοις λέγουσιν· « Ἔφη γάρ ὁ Πομπήϊος [περὶ Λουκούλλου] ἀωρότερον » εἶναι γέροντι τὸ τρυφᾶν ἢ τὸ ἄρχειν ».

ΣΕΛΙΔ. 299, στ. 29, Στέγασρον.] Τοῖς σημειωθείσι (σελ. 428) ἐπελαθόμενυ προσθεῖναι, ὅτι Κασωδῶν ἐν τοῖς εἰς τὸν Σουετώνιον (Sueton. Aug. cap. 83) ὑπομνήμασι, τοῦτο Πλούταρχου τὸ χωρίον παρατιθέμενος, τὸ Σ τ έ γ α ς ρ ο ν, οὔτε κεφαλῆς, οὔτ' ἀπῆνης σκέπασμα δηλοῦν οἶεται, ἀλλὰ τοῦ σώματος ὅλου περιβόλαιον δερμάτινον, παραπλήσιον ταῖς παρὰ τῷ Πολυαίνῳ (Στρατηγημ. Η, ε', 2, σελ. 259) Γ α λ α τ ι κ α ῖ ς σ ι σ ύ ρ α ῖ ς, ἃς καὶ Δ ι φ θ έ ρ α ς ἀπλῶς ἐκάλουν (Θεοφράς. Χαρακτ. δ', σελ. 26), οὐ μόνον περιβαλλόμενοι, ἀλλὰ καὶ ὑποσφραγισμένοι, καὶ καθεύδοντες ἐν αὐταῖς. Ὁ δ' ἡμεῖς, Γ ε ρ ρ ά δ ε ρ μ ο ν (ἀντὶ τοῦ Τ ε ρ ά δ ε ρ μ ο ν) γράφειν δεῖν ὠθήθημεν, ὁ Κασωδῶν, ἀπιθάνως ἔμοιγε δοκοῦν, εἰς τὸ Στεγάδερμον, τρεπτέον εἶναι ὑπέλαθε.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

ΣΕΛΙΔ. 12, στ. 23, Νομίμων.] Ὄφειλον τὴν σημειωθείσαν (σελ. 332) ΔΓ, Μο νί μ ω ν προσεῖσθαι· δηλον γάρ ἐκ τε τοῦ συνάπτομένου Ὀπλιτικῶν, καὶ ἐκ τῶν ἐπομένων ἀντιθέτων, Φυ γ α ῖ ς ἀ π α ὺ τ ο ῖ ς ἀ ν θ ρ ῶ π ω ν ὑ π η ρ ε μί ω ν, ὅτι, Μο νί μ ω ν, ἔγραψεν ὁ Πλούταρχος ὡς, αἰνιττόμενος, οὗς ἀλλαχοῦ (Μέρ. Α, σελ. 208) διαρρήθην ἐκ τοῦ Πλάτωνος ὠνόμασε, Μο νί μ ο υ ς ὀ π λί τ α ς. Εἰ δὲ ἐν τῷ προκειμένῳ χωρίῳ καλῶς ἔχει ἢ εἰς τὸ Μο νί μ ω ν τροπή, καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς (Πομπ. § 17, Μέρ. Δ, σελ. 114) ἀναμφισθητῶς γραπτέον ἐκ τῆς ΔΓ (σελ. 366) Μο νί μ ω ν· ἐπεὶ κακεῖ, ὡς περ ἐνθάδε, περὶ Μετέλλου ποιεῖται τὸν λόγον. Προσῖθι τούτοις, ὅτι καὶ εὐεπίφορος ὁ Πλούταρχος εἰς τὰς Πλατωνικὰς ἐννοίας, καὶ δεινῶς φιλοπλάτων· ἢ δηλον ἐκ τε πλείστων ἄλλων, καὶ αὐτῆς δὴ ταύτης τῆς Μο νί μ ο υ μ ά χ η ς, ἣν ἐν τῷ Φιλοποίμενος βίῳ (§ 9, Μέρ. Β. σελ. 317) τῇ δρομικῇ καὶ πελτασικῇ ἀντιτίθησιν. Ἐπιθεὶ καὶ τὰ ἀνωτέρω (σελ. 470 τοῦδε τοῦ Μέρ.) σημειωθέντα.

ΣΕΛΙΔ. 95, στ. 10, Αἰ γάρ ἀπάται τὸ παράδοξον ἐπάγουσι τοῖς πρὸς ἌΜΥΝΑΝ ὑπονοοῦσι καὶ προσδοκῶσι τρεπαμένοις.] Πλούταρχον αἰτιασάμενος (σελ. 357) τοῦ δυσξυνέτου τῶν λεγομένων, νῦν ὄψε συνβάρακα τοῦς ἀντιγραφέας αἰτιατέον εἶναι. Γράφε τοίνυν καὶ σίξ· Αἰ γάρ ἀπάται τὸ παράδοξον ἐπάγουσι τοῖς πρὸς ἌΜΥΝΑΝ

ἮΝ ὑπονοοῦσι καὶ προσδοκῶσι, τρεπομένοις. Ὁνοῦς πρόδηλος ἐξ ὧν ἐπιφέρει Πλούταρχος.

ΣΕΛΙΔ. 114, στ. 18, Νομίμων.] Εσημειώσαμεν μικρὸν ἄνωτέρω (σελ. 483), ὅτι καὶ ἐνθάδε Μομίμων γράφειν δεῖ.

ΣΕΛΙΔ. 152, στ. 27, Τριχθά δὲ πάντα δεδασται.] Ἐξ Ὀμήρου (Ἰλιάδ. δ, 189).

ΣΕΛΙΔ. 187, στ. 8, Ἠγητίας ὁ Μάγνης.] Τίμιου (οὐχ Ἠγησίαν) εἰρηκέναι τοῦτο τὸ ψυχρὸν ἀπόφθεγμα φησὶν ὁ Κικέρων ἐν τῷ Περὶ φύσεως θεῶν (De natur. Deor. II, 28) — στ. 26, Γράφων αὐτὸν κεραυνοφόρον.] Ἀποκαθίτη τὴν γραφὴν, Γράφων τὸν κεραυνοφόρον, χαίρειν εἰσας τὴν ἐμὴν διόρθωσιν. Οὕτω γὰρ καὶ ἀλλοχοῦ (Περὶ τῆς Ἀλεξάνδρ. τύχ. ἢ ἀρετ. Β, § 2) εἴρηκε περὶ τοῦ Ἄπελλοῦ, ὁ μὲν ἔγραψε τὸν κεραυνοφόρον, ἑλλειπτικῶς τοῦ Ἄλεξάνδρου.

ΣΕΛΙΔ. 200, στ. 14, Ἀπήραξε.) Γραπτέον, Ἀπήραξε (παρὰ τὸ Ἄποράτσω), ἢ Ἀπέροραξε (παρὰ τὸ Ἄποράτσω). Ἐπιθετὰς εἰς τὸν Ἡλιόδωρον (Β, σελ. 3 καὶ 35) καὶ τὰς εἰς τὸν Πλούταρχον (Μέρ. Α, σελ. 470) σημειώσεις.

ΣΕΛΙΔ. 225, στ. 6, Αἴτιον... τὸ τὴν βλαβὴν διὰ μέλιτος γίνεσθαι τῶν ἀλουργῶν.] Μέλιτι, φησὶν ὁ Οὐϊτρούϊος περιχεῖσθαι τὸ ἄνωτέρω (σελ. 481) σημειωθὲν Ὄσρειον, τοῦ μὴ ἀποξηραίνεσθαι ἔνεκα διὰ τὴν ἀλμυρίδα, propter salsuginem cito fit siticulosum, nisi mel habeat circumfusum, ὅπερ ἐξηγούμενος ὁ Σενεθέρου (Vitruv. XIII, 3, § 3) καὶ τότε παρατίθεται Πλούταρχου τὸ χωρίον.

ΣΕΛΙΔ. 233, στ. 23, Πολύκριτος.] Ἰσως γραπτέον Πολύκλειτος. Στράβων γὰρ οὕτως ὀνομάζει τὸν Πολύκλειτον (σελ. 509 καὶ 728), ὡς ἔνθα τῶν ἰσορησάντων τὰ κατ' Ἀλέξανδρον. Λέγει δὲ καὶ ὁ Ἀθηναῖος (σελ. 539) διχορήθην, « Πολύκλειτος δὲ ὁ Λακισσαῖος, ἐν τῇ ὀγδοῇ » τῶν Ἰσοριῶν, καὶ ἐπὶ χουστῆς κλίνης κοιμᾶσθαι φησι τὸν Ἀλέξανδρον κ. τ. λ. ». Πολύκριτος δὲ Μενδαῖος ἦν, ἀπὸ Μένδης, Σικελικῆς πόλεως, ὅς, εἰ ἐστὶν ὁ αὐτὸς τῷ ὑπὸ Πλούταρχου μνημονευθέντι ἀλλοχοῦ (Μέρ. Ε, σελ. 299), Ἄρταξέροξου ἰατροῦ, καὶ τῷ, ὡς φησι Διογένης ὁ Λαέρτιος (β', § 63) τὰ κατὰ τὸν νεώτερον Διονύσιον ἰσορήσαντι, οὐ πᾶν πιθανῶς ἂν νομιζοίτο καὶ τὰ κατ' Ἀλέξανδρον ἰσορηκέναι. Ἐγεννήθη γὰρ ὁ Ἀλέξανδρος τῷ δευτέρῳ μετὰ τὴν Διονυσίου ἐκ Σικελίας ὑπὸ Δίωνος ἐκβολῆν, καὶ πέμπτῳ μετὰ τὴν Ἄρταξέροξον τελευταίῃν ἔτει ὁ συμβαίνει, κατὰ μὲν τὴν ἐπὶ τέλει τοῦ παρόντος

τόμου χρονολογίαν, τῷ 254, καθ' ἑκατέρους δὲ, τῷ 356 πρὸ Χριστοῦ ἔτει. Ἐρεῖ τις ἴσως τὸν ἐν τῷ προκειμένῳ Πλούταρχου χωρίῳ Πολύκριτον τὸν αὐτὸν εἶναι καὶ ὃν ὁ Στράβων ἀλλαχοῦ (σελ. 735) περὶ τῶν κατὰ Πέρσας ἐθίμων ἐπάγεται μάρτυρα· ἀλλὰ παρὰ τῷ Στράβωνι ἐνδέχεται μὲν ὀρθῶς ἔχειν τὸ Πολυκρίτου ὄνομα, ἐπεὶ οὐτ' Ἀλέξανδρος ἐκεῖ μνημονεύεται, ὡς ἐν τοῖς προδηλωθεῖσιν ἑτέροις δύο χωρίοις (σελ. 509 καὶ 728), οὐτ' ἀπεικὸς τὸν ἐν τοῖς Ἀρταξέρξου βασιλείοις συμβιώσαντα Κτησίαν, καὶ ἰσορίαν, ὡσπερ ὁ Κτησίας, Περσικὴν συγγράφαι· οὐ Φαυμαζὸν δὲ, εἰ καὶ παρὰ τῷ Γεωγράφῳ, ἀμαρτία τῶν γραφέων ὁ Πολύκριτος τὸν Πολύκλειτον ἐξέωσε τῆς προσηκούσης χώρας.

ΣΕΛΙΑ. 234, στ. 27, Ἐν Χορτάνου.] Ταύτην προειλόμην (σελ. 444) διζάζων τὴν γραφὴν, ΔΤ, Ἐν χρόνῳ τινὶ, προσεικάσας γραπτέον εἶναι, Ἐν χορῶ τινί. Νῦν δὲ μεταμέλει μοι μὴ καταχωρίσαντι τὴν εἰκασίαν εἰς τὸ κείμενον· ἔτι γὰρ ἡ, Ἐν χορῶ τινι, διόρθωσις οὐ μόνον ἐγγυτέρα τῆς παραλειφθείσης γραφῆς, ἀλλὰ καὶ μαρτυρεῖται πως ὑφ' ἑτέρου παραλλήλου χωρίου τοῦ Πλούταρχου (Περὶ τῆς Ἀλεξάνδ. τύχ. ἢ ἀρετ. Α, 11) « Ρωξάνης ἐρασθεῖς [Ἀλέξανδρος] » τῆς Ὄξυάθρου θυγατρὸς ἐν ταῖς αἰχμαλώτισι ΧΟΡΕΥΟΥΨΗΣ, οὐχ ὕβρισην, ἀλλ' ἔγημε, φιλοσόφως ».

ΣΕΛΙΑ. 265, στ. 9, Οὐπω πάνυ μειράκιον ὦν.] Γραφικὸν ἠγησάμην (σελ. 468) ἀμαρτημα τὸ, Πάνυ, ἐπιλαθόμενος ὅτι καὶ ἀλλαχοῦ Πλούταρχος κέχρηται αὐτῇ τε ταύτῃ τῇ κακῇ φράσει, καὶ τῇ συνωνύμῳ (ἀνωτέρ. σελ. 111) « Οὐπω πάνυ γενειῶν ».

ΣΕΛΙΑ. 281, στ. 4, Μύρον ἀντ' ἐλαίου.] Ὁ μετὰ μικρὸν μνημονευθησόμενος Ὀππιος ἰσθόρηκε τοῦτο, ὡς φησιν ὁ Συστώνιος, Circa victum C. Oppius adeo intifferentem (Caesarem) docet, ut quondam ab hospite conditum oleum, pro viridi adpositum, adspersantibus caeteris, solum etiam largius dicat adpetisse, etc. (Sueton. Caes, cap. 53). Καὶ ὁ μὲν Κασωβὸν ἐν ταῖς εἰς τὸν Συστόνιον σημειώσσει τοῦ Conditum τὴν μέσην μακρῶς ἐκφέρων Κονδῖτον, ὀρθῶς φησι τὸν Πλούταρχον τὸ conditum oleum μύρον ἐρμηνεύσαι· ἕτεροι δ' ἀπιθάνως διακρίνονται βραχέως προουίξον εἶναι Κόνδῖτον, ἢ ἢ ἐκ πολλοῦ ἀποκείμενον καὶ πεπαλαιωμένον ἔλαιον ἀντὶ νεαροῦ pro viridi.--στ. 12, Ὀππιον ἐκέλευσεν ἀναπαύσασθαι.] Ἰσθόρηκε καὶ τοῦτο ὁ Συστόνιος (Sueton. Caes. cap 72),

ἐξ αὐτοῦ Ὀππίου εικότως παρεληφώς· Ὀππιος γάρ ἐστι καὶ ὁ τὰ περὶ Μύρου ἰσορήσας, ὡς περὶ δεδήλωται ἐν τῇ προτέρᾳ σημειώσει.

ΣΕΛΙΑ. 285, στ. 28, Γανύσιος.] Τὴν σημειωθείσαν (σελ. 480) ΔΓ, Τανύσιος, ὄφειλον προελέσθαι· Tanusius γὰρ καὶ ὑπὸ τοῦ Σουετωνίου ὀνομάζεται (Sueton. Cæs. cap. 9).

ΣΕΛΙΑ. 294, στ. 22, Ἀρίμινον, τῆς Κελτικῆς μεγάλην πόλιν.] Μεταμέλει μοι τῆς διορθώσεως (σελ. 484) τρέψαντι τὸ Κελτικῆς εἰς τὸ Ἰταλίας. Ἦν γὰρ ἐν τῷ Πομπηίου βίῳ (§ 60, σελ. 159) πόλιν Ἰταλίας ὠνόμασε Πλούτρχος, τῆς Κελτικῆς αὐτὴν λέγων ἐνθάδε, οὐχ ἑαυτῷ ἀντιφάσκει· ἄμφω γὰρ ἀληθῆ, οὐ μόνον διὰ τὸ περὶ τῆς ἐν Ἰταλίᾳ Κελτικῆς τὸν λόγον εἶναι, ἀλλὰ καὶ ὅτι, ὡς φησιν Ἀππιανὸς (Ἐμφυλ. Ῥωμ. Γ, § 46), ἀπὸ Ἀριμίνου ἤρχετο ἡ Ἰταλιώτις αὕτη Κελτικὴ.

ΣΕΛΙΑ. 295, στ. 3, Ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν ὀρίζοντα κ. τ. λ.] Ἐπιθετὸν Σουετωνίου, διεξοδικώτερον ταῦτα διηγούμενον (Sueton Cæs. cap. 31 - 33).

ΣΕΛΙΑ. 307, στ. 10, Τοῦτ' ἐβουλήθησαν, Εἰς τοῦτο με ἀνάγκης ὑπηγάγοντο, ἵνα... κὰν κατεδικάσθην.] Τοῖς σημειωθείσι (σελ. 490) προσίθει ὅτι Σουετωνίος ταῦτα τὰ ῥήματα, παρὰ τοῦ Πολλίωνος Ἀσινίου κἀκεῖνος παρεληφώς, οὕτως ἐκφέρει Ῥωμαῖσι· Hoc voluerunt: tantis rebus gestis C. Cæsar condemnatus essem, nisi ab exercitu auxilium petissem (Sueton. Cæs. cap. 30)· ὅπου σημείωσαι ὅτι τὰς πέντε λέξεις, Εἰς τοῦτο με ἀνάγκης ὑπηγάγοντο, διὰ τὸ μὴ ἐνεῖναι τῇ Ῥωμαϊκῇ ῥήσει, μηδὲ ὑπὸ Πλουτάρχου γεγράφθαι ὑπείληφεν ὁ Κασσιῶν (ἐν ταῖς εἰς Σουετων. σημειώσ.), ἀλλ' ὑφ' ἐτέρου τινὸς παρεμβεβλήσθαι τῷ προκειμένῳ χωρίῳ.

ΣΕΛΙΑ. 327, στ. 10, Διέσπασαν ἐν μέσῳ τὸν ἄνθρωπον.] Πιθανώτατον μὲν, ὡς περὶ ἐσημειώσαμεν (σελ. 501), τοῦ παρακμάζοντος ἑλληνισμοῦ εἶναι τὴν φράσιν· ἐνδέχεται μὲν τοι καὶ τοῖς ἀντιγραφεῦσιν ἡμαρτῆσθαι, ἀντὶ τοῦ ἑλληνικωτέρου, Διέσπασαν μέσον τὸν ἄνθρωπον. Ὁμοίον δὲ τοῦτο τῷ ἀνωτέρῳ (σελ. 330) σημειωθέντι, Μέσος ἐρῶ ἄγν.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ.

ΣΕΛΙΑ. 7, στ. 24, Μουσάων.] Αποκαθίστη τὴν ὀρθὴν γραφὴν Μουσέων, χαίρειν ἑάσας ἢ ἀντισπόμενος ὑπὸ λογισμῶν ἐτέρων ἐποίησα τροπὴν — Ἐρατῶν.] Πρὸς τὸ Μουσέων. Παρὰ δὲ τῷ Ἀθηναίῳ (ιδ', σελ. 627) Ἐρατὸν, πρὸς τὸ Δῶρον· οὕτω γὰρ παρ' ἐκείνῳ φέρονται τὰ Ἀρχιλόχεια ἔπη ταῦτα,

Εἰμί θ' ἐγὼ Σεράπων μὲν Ἐνυαλίῳ ἄνακτος,

Καὶ Μουσέων ἑρατὸν δῶρον ἐπιτάμενος.

ΣΕΛΙΑ. 39, στ. 30, Ἀπὸ τοῦ δείπνου ἀνέλκεν.] Προσεπιμαρτυρεῖται τῇ ἡμετέρᾳ διορθώσει καὶ ὁ Ἀθήναιος (α', σελ. 16) « Ἐσπευδον δὲ ἀπὸ τῶν δείπνων ἀναλύοντες, καὶ τὰς σπονδὰς ἐποιοῦντο Ἐρμῆ ».

ΣΕΛΙΑ. 45, στ. 5, Ἐκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ παρακεκλιμένον.] Ἐπέχω νῦν περὶ τῆς διορθώσεως (σελ. 325).

ΣΕΛΙΑ. 85, στ. 2, Ὡς προεῖρηται.] Ἀποδεκτέον τὴν τῶν ΠΡ διορθώσιν, ὧς προήρηται, ἢ ὅμως ὀρθωτέραν ἀνποιήσαις τρέπων εἰς τὸ ὑπερσυντελικόν, ὧς προήρητο, ἢ τὸ παρακατικόν, ὧς προηρεῖτο. Ἔστι δὲ ἡ φράσις παραπλησία τῇ ἀλλαγῇ (Ὁθ. § 5 Πλουτάρχ. Μέρ. τοῦδε σελ. 311) τῆδε, « Χρῆσασθαι δὲ μὴ δυνήθέντας » ἐπὶ τῶν πραγμάτων, ὡς προηροῦντο, τοῖς ἑαυτῶν λογισμοῖς ».

ΣΕΛΙΑ. 127, στ. 9, Μόθιακας.] Τὴν εἰς τοῦτο τροπὴν τοῦ γελοίου Σαμοθράκας ὡς ἐμὴν ἐσημειωσάμην (σελ. 359) διορθώσιν· καὶ ἔστιν ἀληθῶς ἐμὴ, εἴγε τῶν εὐρόντων τὰ εὐρισκόμενα γίνεται, ὅτ' ἀν μῆδεις αὐτῶν μεταποιῆται. Νῦν δὲ τὴν τοῦ Οὐαλκενήρου εἰς τὰ Εὐριπίδου λείψανα διατριβὴν (σελ. 223) ἀναλεγόμενος, ἔμαθον ὅτι κακείνος τὴν αὐτὴν ἐμοὶ πρὸ ἐμοῦ παρήγει διορθώσιν. Γίνεται τοῖνυν δικαίως οὐκ ἐμοῦ, ἀλλ' ἀμφοτέρων ἡμῶν, τοσοῦτον πίστεως προσλαβοῦσα, ὅση καὶ μᾶλλον ἐπίσημος ἐν κριτικοῖς ὁ Οὐαλκενήρος. Καὶ ταῦτα μὲν πρὸς τοὺς μίτ' εἰδόμενος, μήτε μαθεῖν ἔχοντας, ὁποῖόν τι ἔστι τὸ τῆς τῶν συγγραφέων ἐκδόσεως ἔργον· οὗτοι γὰρ εἰσὶν οἱ μάλιστα τοὺς ἄλλους κατατιώμενοι, ἀναίτιον αὐτοὶ μῆδεν ἔχοντες ἐπιδειξασθαι. Τοῖς θ' ὄντως σοφοῖς, ὧν καὶ μόνων ἄξιον ἐν τοῖς τοιούτοις ἐπιστρέφασθαι, τὸ ἠγνοηκέναι με ἢν ἐμκλῶς ἀπαντες οἱ πρὸ ἐμοῦ τὰ Πλουτάρχου μεταχειρισάμενοι ἠγνόησαν τοῦ Οὐαλκενήρου διορθώσιν, οὐ δόξει παράλογον.

ΣΕΛΙΔ. 131, στ. 31, Καὶ φιλοφροσυνώτερον τὸν οἶνον] Κατὰ παραπλησίαν μεταφορὰν εἶρηκε Δικαίαρχος (Ἑλλάδ. βίβλ., σελ. 485 ἐκδ. Βιένν. 1807) τὴν εἰς Ἀθήνας φέρουσταν ὄδον ἔχειν ὄψιν φιλόφρονον· οὕτως γὰρ παρ' ἐκείνου γραπτέον, « Ὀδὸς δὲ ἠδέειν, γεωργουμένη πάντα, ἔχουσα ΤΗΝ ὈΨΙΝ φιλόφρονον », καὶ οὐ, Τῆ ὈΨΕΙ.

ΣΕΛΙΔ. 155, στ. 27, Καταβυρσώσαντες.] Τὰς διαφόρους ἐκδοχὰς τῆς λέξεως ἐκτιθεῖς (σελ. 369 καὶ 431) ἠγνύουσι τὴν καὶ ὑπὸ τῶν πρὸ ἐμοῦ ἠγνοημένην τοῦ Κασσιανῶνος ἐξήγησιν. Οὗτος γὰρ ἐν τοῖς εἰς τὸν Σουητώνιον ὑπομνήματι (Sueton. Caes. cap. 74), τοῦτο παρατιθέμενος τὸ χωρίον, φησὶ τὸν Πτολεμαῖον κελεύσαι, εἰς βύρσαν ἐμβολόντες τὸ σῶμα τοῦ Κλεομένουσ μέχρι τροχίλου, οὕτως περικεκαλυμμένοι τῇ βύρτῃ ἀνασταυρωσάσι· συμπεραίνων τὸ, Μέχρι τροχίλου, ἐξ ὧν ἐν τοῖς ἐξῆς (σελ. 156) φησι Πλούταρχος, « Οἱ τὸ » σῶμα τοῦ Κλεομένουσ ἀνεσταυρωμένοι παραφυλάττοντες εἶδον » εἰμεγέθη δράκοντα τῇ κεφαλῇ περιπεπλεγμένον, καὶ ἀποκρύπτοντα » τὸ πρόσωπον » καὶ πιστοῦται τὴν ἐξήγησιν παραπλησίαν καλᾶται τοῦ ὑπὸ Ἀντιόχου θανατωθέντος Ἀχαιοῦ, οὗ φησι Πολύβιος (ἡ, 23) τὸ σῶμα εἰς ὄνειον ἀκτὸν καταρράφθεν ἀνεσταυρωθῆναι.

ΣΕΛΙΔ. 165, στ. 12, Δεσμωτηρίων δὲ βερβερικῶν ἐμπεπλησθαι.) Δεσμωτηρία βερβερικὰ εἰκὸς εἶρηκῆναι, τὸν Πλούταρχον τὰ παρὰ Ῥωμαίοις καλούμενα μιξέλληρικῶσ ergastula, ὡσ ὀρθῶσ ἠρμήνευσεν ὁ Λατῖνος μεταφραστῆς. Οἱ γὰρ τοὺς πένητας ἐκβαλόντες τῶν κτημάτων, ὡσ φησὶν Ἀππιανὸς (Ἐμφυλ. Ῥώμ. Α, ζ', Τομ. 2, σελ. 11), « Ὦνητοῖσ εἰς αὐτὰ γεωργοῖσ καὶ ποιμέσι χρώμενοι... πάμπαν » ἐπλούτουσ· καὶ τὸ τῶν θεραπόντων γένος ἀνὰ τὴν χώραν ἐπλήθυε ». Τοὺσ πολλοὺσ αὖν τούτους ὠνητοὺσ ἐκ βερβάρων θεραπόντων, τοῦ μὴ δραπετεύειν ἔνεκα, πεπεδημένους ἠνάγκαζον ἐργάζεσθαι· παρ' ὃ καὶ ergastulum (αἰνεῖ ἐργαστήριον) παρωνόμασται τὸ δεσμωτήριον, ἢ ὄθλον καὶ ἐκ τῶν ἀρχαίων Ῥωμικήλληρικῶν Δεξιῶν· « Ergastulum, » τάποι ἐν οἷσ πεδηται ἐργάζονται, δεσμωτήριον, δεσμός ». Καὶ τοῦτο μὲν οὐδετέρως· ἀρσενικῶσ δὲ, ergastulus ἐκαλεῖτο αὐτός ὁ δεσμοῖσ κατηναγκασμένος ἐργάτης, ἀναλόγως τοῖσ παρὰ τοῖσ Ἕλλησιν Ἐρκίταισ· οὕτως γὰρ ἐκάλουσι τοὺσ κατὰ τοὺσ ἀγροὺσ οἰκέτας, οὗσ Ἠσύχιος διὰ τοῦ η ἐκφέρει, « Ἐρκῆται, οἱ ἐν ἀγρῶ οἰκέται ». Ἔοικε γὰρ καὶ τοῦτο παρὰ τὴν κάθειρξιν, καὶ φυλακὴν οὕτως ὀνομάσθαι, ὡσπερ καὶ ἡ « Ἐρκάτη, φυλακὴ » παρὰ τῶ αὐτῶ Ἠσυχίω.

ΣΕΛΙΑ. 205, στ. 2, Συνεσχολοκέναι Πλάτωνι] Ἦς ἔφη (σελ. 389) τῆς καινῆς ταύτης σημασίας τοῦ Συνσχολάζειν, ἕτερόν ἐστι παραθέσθαι μαρτύριον ἐκ τοῦ Ἀθηναίου (ιδ', σελ. 664), « Ὁ γραμματικὸς Ἀριστοφάνης ἐσπούδασε συσχολάσαι αὐτῷ [τῷ Μάχωνι], νέος ὢν ».

ΣΕΛΙΑ. 227, στ. 15, Ὅσον εἶχε χρυσίδιον εἰς τὰς χεῖρας ἈΝΕΘΗΚΕ τοῦ ἀνδριάντος.] Τὸ παρ' ἅπασιν οὗτοι φερόμενον ἐπελαθόμεν διορθῶσαι τρέπων εἰς τὸ, ἘΝΘΗΚΕ. Παραπλίσιον δέ τι ἰστόρηται (Ἀθην. ἀ, σελ. 19) καὶ περὶ τοῦ ἀνδριάντος Κλέωνος, τοῦ Θεβίου ὁδοῦ. « Ὑπὸ τοῦτου τὸν ἀνδριάντα, ὅτε Ἀλέξανδρος τὰς Θήβας κατέσκαπτε, φησὶ Πολέμνυ, φεύγοντά τινα, χρυσίον εἰς τὸ ἱμάτιόν, κίλου ὄν, ἘΝΘἙΣΘΑΙ· καὶ συνοικιζομένης τῆς πόλεως, ἐπανελθόντα εὐρεῖν τὸ χρυσίον μετὰ ἔτη τριάκοντα ».

ΣΕΛΙΑ. 234, στ. 9, Καὶ πολλοὺς πολλὰκις τῶν ὀρθῶν ἐπετάραξε λογισμῶν.] Μὴ μετακινεῖν τὴν γραφὴν συνεβούλευον (σελ. 410)· νῦν δέ μοι μετακινήτεα πάντως δοκεῖ, ἀλλ' οὐ κατὰ διώρθουσι οἱ ΠΡ. Μόνον τὸ Πολλοῦς, περιελών, καὶ τοῦ ῥήματος τὴν πρόθεσιν ἐναλλάξας, γράφε, Καὶ πολλὰκις τῶν ὀρθῶν ἐξετάραξε λογισμῶν, τουτέστιν, ἡ φιλοδοξία ἐξέστησε πολλὰκις τὸν Κικέρωνα τῶν ὀρθῶν λογισμῶν. Ἐπιθε τὰς εἰς τὸν Ἀντωνίου βίον σημειώσεις τοῦ παρόντος ἔκτου τόμου (σελ. 358).

ΣΕΛΙΑ. 251, στ. 4, Διασπαθήτας.] Τὸ παρατεθὲν (σελ. 419) ἐξ Ἡσυχίου, « ΣΠΑΘῶΣΙ, σκορπιζῶσιν » διώρθου ἐκ τοῦ Φωτίου καὶ τοῦ Σουῖδα, ΣΠΑΘῶΣΙ, σ κ ο ρ π ἰ ζ ο υ σ ι.

ΣΕΛΙΑ. 256, στ. 8, Πάνθ' ὁμοῦ πράγματα καὶ πάντας ἀνθρώπους ΣΥΓΚΥΚῶΝ ἐπ' αὐτόν.] Ἐπέχω νῦν περὶ τῆς εἰς τὸ, Συγκυκῶν τροπῆς τοῦ ΣΥΝΑΓΩΝ.

ΣΕΛΙΑ. 261, στ. 25, Φαιάν.] Ὅτι μὲν σημαίνει, χρώματος εἶδος τὸ Φαιόν, ἐσημειώσαμεθα ἤδη (σελ. 423) ἀποχρώτως· καὶ ἔστι τοῦτο τὸ παρὰ Ῥωμαίοις καλούμενον Pullum, ὃ καὶ αὐτὸ παρὰ τὸ Ἑλληνικόν, Πελόν, τὸ δηλοῦν τὸ μέλαν (Σουῖδ. λέξ. Πελόν) παρήχθει, ὑπειλήφασιν οἱ τὰ Ῥωμαίων ἐτυμολογίσαντες. Ἄλλ' ὥσπερ ἡ παρὰ Ῥωμαίοις Pulla vestis οὐ μόνον τὴν τοιοῦτον χρώματι βαφεῖσαν ἐσθῆτα σημαίνει, ἀλλὰ καὶ τὴν πιναράν, τουτέστι τὴν ὑπὸ πολυχρονίου ῥύπου ἐπὶ τοσοῦτον ἀλλοιωθεῖσαν, ὥς παραπλησίαν εἶναι τῇ πελῇ ἢ μελαίνῃ, οὕτως καὶ ἐν τῷδε Πλουτάρχου τῷ χωρίῳ τὴν Φαιάν ἐσθῆτα ἐπὶ τοῦ πιναράν ἐκδεκτέον εἶναι φησιν ὁ Κασωδών ἐν ταῖς εἰς τὸν Σουετώνιον σημειώσεσι (Sueton. Aug. cap. 40.)

ΣΕΛΙΑ. 283, στ. 20, Ῥόαν.] Τοῖς διττογογραφούμενοις ὀνόμασι προστίθει καὶ τὸ, ψοιᾶ, ψόα.

ΣΕΛΙΑ. 297, στ. 13, Ὑπὲρ τῶν μεγίστων, ὧς Ῥῆτο, παραβαλλομένη.] Ὑποπτον ἔφη (σελ. 446) εἶναι, καὶ φημί τὸ ὧς Ῥετο. Ἴσως ἔνοσφίσατο τὴν χώραν τοῦ Πλουτάρχου συνηθεστάτου, ὧς ἔοικε.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟΝ.

ΣΕΛΙΑ. 76, στ. 19, Τὸν ἰατρόν.] Διαγραφπτόν, ὡσπερ ἔφη (σελ. 363), ὁ μηδὲν δῖον προσέθηκα ἄρθρον. — Θρασυνάμενον.] Τοῦτο θ' οὐ διόρθωσις, ἀλλ' ἀμάροτημά ἐστι τυπογράφου, ἀντὶ τῆς παρ' ἅπασι φερομένης γραφῆς, Θ ρ α σ υ ν ὀ μ ε ν ο ν.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ

ΤΩΝ ΠΛΟΥΤΑΡΧΕΙΩΝ ΒΙΩΝ.

Ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἔτει. —•••— Πρὸ κτίσεως Χριστοῦ.
 Πρὸ τῆς πρώτης Ὀλυμπιάδος. Πρὸ κτίσεως Χριστοῦ.
 ἔτει. Ῥώμης.

2437 737 **Κ**ΑΤΑΚΛΥΣΜΟΣ ὁ ἐπὶ Δευκαλίωνος κλη- 761 1511
 θαῖς, διὰ τὸ ἐπ' ἐκείνου συμβῆναι, ἐν
 ἔτει ὀηλονότι πεντεκαίδεκάτῳ, ἢ ἐκκαίδε-
 κάτῳ πρὸ τῆς ἐξ Αἰγύπτου τῶν Ἰσραηλιτῶν
 ἐξόδου.

2547 627 Μίνως πρῶτος, υἱὸς Διὸς καὶ Εὐρώπης, 651 1401
 δικαιοτάτος ἀνθρώπων, ἐβασίλευσεν ἐν
 Κρήτῃ, ἐν ἔτει δεκάτῳ πρὸς τοῖς ἑκατὸν
 μετὰ τὸν κατακλυσμὸν.

2698 486 Μίνως δεῦτερος, υἱὸς Λυκάστου, υἰανὸς 500 1250
 Μίνω τοῦ πρώτου, τύραννος, διεδέξατο
 τὸν πατέρα.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

2720 454 Ὁ τῶν Ἀργοναυτῶν πλοῦς γέγονεν ἐν 478 1228
 ἔτει 2720 ἀπὸ κτίσεως κόσμου. Εἰκὸς οὖν
 τηνικαῦτα βιώναι καὶ τὸν Θησέα· ἐπεὶ
 αὐτὸς μὲν συναξέπλευσεν Ἰάσωνι, ὁ δ' υἱὸς
 αὐτοῦ, Δημοφῶν, τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου
 συμμετέτχε τοῖς Ἑλλήσι, τσσαρακοστῷ
 συμβάντος ἔτει μετὰ τὸν Ἀργοναυτῶν πλοῦν.

2768 406 Τροίας ἄλωσις. Τηνικαῦτα καὶ Ἰεφθάς 430 1180
 ἔκρινε τὸν Ἰσραήλ.

2847 327 Κάθοδος Ἡρακλειδῶν εἰς Πελοπόννησον, 351 1101
 ἔτει ἀγδιηκοστῷ μετὰ τὴν Τροίας ἄλωσιν.

2880 294 Πρῶτος Ἀθηναίων πρὸς Σπαρτιάτας πό- 318 1068
 λεμος, ἐν ᾧ Κόδρος, Ἀθηναίων βασιλεὺς,
 θνήσκει ὑπὲρ τῆς πατρίδος. Σαυὺλ βασι-
 λεύει πρῶτος ἐν Ἰσραήλ.

Ἀπὸ κτίσεως κόσμου. ἔτει	Πρὸ τῆς πρώτης ᾽Ολυμ- πιάδος.		Πρὸ κτίσεως Ῥώμης	Πρὸ Χριστοῦ
2894	288	Εἰλωτες ὑποταγέντες ὑπὸ Ἄγιδος, βλ- σιλέως Σπάρτης.	304	1055
2908	266	Ἰώνων ἀποικία ἐν ἔτει 140 μετὰ τὴν Τροίας ἄλωσιν.	290	1040

Λ Υ Κ Ο Υ Ρ Γ Ο Σ.

3045	129	Ἐβίω κατὰ τοὺς χρόνους Ἐλιταίου τοῦ προφήτου. Κατὰ τοὺς αὐτοὺς ἤκμαξε καὶ Θαλῆς ὁ μουσικός.	153	904
3174	1	ΟΛΥΜΠΙΑΣ ΠΡΩΤΗ.	25	774
		᾽Ολυμ- πιάδος ἔτει.	Ρ Ω Μ Υ Λ Ο Σ.	Ἀπὸ κτίσεως Ῥώμης.
3198	7-α	Ῥώμης κτίσις ἐν ἔτει πρώτῳ τῆς ἐξόδ- μης ᾽Ολυμπιάδος.		
3201	7-δ	Σαβίνων ἀρπυγή.	4	747
3235	16-α	Ῥωμύλου θάνατος.	38	713

Ν Ο Υ Μ Α Σ.

3236	16-γ	Ἀναγορεύεται βασιλεύς.	39	712
3279	27-β	Ἀπιθνήσκει.	82	669

Σ Ο Λ Ω Ν.

3350	45-α	Οὐκ ἀντιλέλεκται ὁ χρόνος, καθ' ὃν ἤκ- μασεν ὁ Σόλων· ἐβίω γὰρ ἐπὶ Πεισιστράτου τοῦ κατὰ τὴν πεντηκοστὴν ᾽Ολυμπιάδα τυ- ραννήσαντος Ἀθηῶν, πέντε καὶ εἴκοσι, ἢ τριᾶκοντα ἔτεσιν ἐκείνου πρεσβύτερος. Κύλωνος συνωμοσία.	153	598
------	------	--	-----	-----

Ἄπο κτίσεως κόσμου ἔτει.	Ὀλυμπιάδος.	Ἄπο κτίσεως Ῥώμης	Πρὸ Χριστοῦ.	
3354	46-α	Ἐπιμενίδου εἰς Ἀθήνας ἐπιδημία. Ἐπτά σοφοί. Λῆσωπος. Ἀνάχαρσης ὁ Σκύθης.	157	504
3356	46-γ	Σόλων, Ἄρχων. Κροῖσος, βασιλεὺς Λυδίας.	159	592
3370	50-α	Πυθαγόρας παραγίνεται εἰς Ἴταλίαν.	173	578
3391	55-β	Κῦρος, βασιλεὺς Περσῶν.	194	557
3401	57-δ	Κροῖσος ἀλίσκεται.	204	547

ΟΥΑΔΕΡΙΟΣ ΠΟΠΛΙΚΟΛΛΑΣ.

3442	68-α	Ἰπάτος ἀναδείκνυται ἀντὶ τοῦ Κολλατίνου. Μάχη Βρούτου καὶ Ἄρωνος τοῦ πρεσβυτέρου τῶν Ταρκυνίου παιδῶν, καὶ θάνατος ἀμφοτέρων.	245	506
3444	68-γ	Ποπλικόλας Ἰπάτος τὸ τρίτον. Ὁ συνάρχων αὐτῇ καθιεροῖ τὸν τοῦ Καπιτωλίου Διὸς ναόν. Κόκλιος Ὁράτιος ἀνθίσταται Τυρρηνοῖς περὶ τὴν ξυλίην γέφυραν.	247	504
3448	69-γ	Ποπλικόλα θάνατος.	251	500
3459	72-α	Κατὰ τοῦτο τὸ ἔτος γενέσθαι λέγεται καὶ ἡ ἐν Μαραθῶνι μάχη πρὸς τοὺς Πέρσας, στρατηγούντος Μιλτιάδου· τὸ δ' ἀληθές δυσὶν ἔτεσι νεωτέρα, δηλονότι ἐν ἔτει τρίτῳ τῆς ἐβδομηκοστῆς δευτέρας Ὀλυμπιάδος γέγονε· ἐν ἧ καὶ Θεμιστοκλῆς καὶ Ἀριστείδης ἠγωνίσαντο.	262	429

ΚΟΡΙΟΛΑΝΟΣ.

3460	72-β	Φυγαδευθεῖς, διὰ τὸ τὸν ἐκ Σικελίας σῖτον μὴ εἶσαι νεμηθῆναι τῷ δήμῳ, εἰς Οὐολούσκους καταφεύγει.	263	488
3462	73-α	Ἡροδότου γέννησις.	265	486

Ἄπο κτίσεως κόσμου ἔτει Ὀλυμπιάδος. Ἄπο κτίσεως Ῥώμης. Πρὸ Χριστοῦ

3463 73-β Κοριολάνος πολιορκεῖ Ῥώμην. Μητρός 266 485
καὶ γυναικὸς δεήσεσιν ἐπιπλασθεῖς λύει
τὴν πολιορκίαν· ἀναιρεῖται καταλευσθεῖς
ὑπὸ Οὐολούσων.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

3467 74-β Ἐξοστρακισθεῖς μεθίσταται τῶν Ἀθηναίων, 270 481
καὶ μετὰ τρία ἔτη κατέρχεται.

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ.

3470 75-α Ἡ ἐν Σαλαμῖνι μάχη, ἐν ἣ ἠττᾶται 273 478
Ἑέρξης ὑπὸ Θεμιστοκλέους, στρατηγούν-
τος Ἀθηναίων, καὶ Εὐρυβιάδου στρατηγούν-
τος Λακεδαιμονίων.

3471 75-β Ἡ ἐν Πλαταιαῖς μάχη, ἐν ἣ ἠττᾶ- 274 477
ται Μαρδόνις ὑπ' Ἀριστείδου καὶ Παν-
σανίου.

3474 76-α Θουκυδίδου γέννησις 277 474

3479 77-β Ἐξοστρακισμὸς Θεμιστοκλέους. 282 469

ΚΙΜΩΝ.

3480 77-γ Κίμων ὁ Μιλτιάδου, μικρῶ Θεμιστο- 283 468
κλέους νεώτερος, ναυμαχία καὶ πεζομα-
χία νικᾷ τοὺς Πέρσας ἐν τῇ Ἀσίᾳ.

3481 77-δ Σωκράτους γέννησις. Ἐβίωσεν ἔτη ἐν 284 467
πρὸς τοῖς ἑβδομήκοντα.

3500 82-γ Κίμωνος θάνατος. Ἀλκιβιάδου γέννη- 303 448
σις. Ἀκμάζουσιν Ἡρόδοτος, καὶ Θουκυδι-
δης, δυνάδεκα ἢ τρισκαίδεκα ἔτεσιν Ἡρο-
δότου νεώτερος.

Ἀπὸ Ὀλυμ-
πίσσεως πιάδας.
κόσμου
ἔτει.

Ἀπὸ Πρὸ
κτίσεως Χριστοῦ
Ῥώμης.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ.

- 3519 87-β Περικλῆς ὁ Σανθίππου, ἐπίτροπος Ἀλ- 322 429
κιβιάδου, διεγείρει τὸν Πελοποννησιακὸν
πόλεμον, τὸν καὶ ἐπ' Ἀρχιδάμου καλού-
μενον, διὰ τὸ Ἀρχίδαμον τηνικαῦτα βχ-
σιλεύειν ἐν Σπάρτῃ. Ἦν δ' ὁ Περικλῆς
κοιμητὴ νέος, ἡνίκα οἱ δεκά ἄνδρες Ῥωμαίων
εἰς Ἀθήνας παρεγένοντο, τοὺς Σόλωνος
νόμους αἰτήσαντες.
- 3521 87-δ Περικλέους θάνατος. 324 427
- 3522 88-α Πλάτωνος γέννησις. 325 426
Ξέρξης ἀνακρίεται ὑπ' Ἀρταβάνου.

ΝΙΚΙΑΣ.

- 3535 91-β Ἀθηναῖοι τὸν πρὸς Σικελιώτας πόλεμον 338 418
ψηφίζονται, συμβουλευόντος Ἀλκιβιάδου,
ὃ μάλιστα ἀντέλεγε Νικίας.
- 3537 91-δ Νικίας ἡττᾶται ἐν Σικελίᾳ καὶ ἀλούς, 340 418
ἀνακρίεται λίθοις.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ.

- 3538 92-α Νεώτερος Νικίου, ὃ ἀντεπολιτεύσατο. 341 416
Ἀρχομένου τοῦ Σικελικοῦ πολέμου διέβη
εἰς Σπάρτην ἔνθεν πρὸς Τισαφέρην ἐφυγε
τὸν Δαρείου σατράπην.
- 3539 92-β Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος τυρρανεῖ Συ- 342 409
ρακουσίων.

ΑΥΣΑΝΔΡΟΣ.

- 3545 93-δ Τὸν ἔτεσιν ἑπτὰ καὶ εἴκοσι διαρκέσαντα 348 403
καταλύσας Πελοποννησιακὸν πόλεμον,
τριάκοντα τυράννους Ἀθηνησι καθίτησι.

Ἀπὸ Ὀλυμ- κτίσεως κόσμου ἔτει.	Ἰουλιανῶν παιῶδες.	Ἀπὸ κτίσεως Χριστοῦ. Ῥώμης.		
3546	93-δ' Ξενοφῶν ἀκμάζει καθ' ὃν χρόνον καὶ Θου- κυδίδης, καίπερ ὢν νεώτερος τούτου (ὡς- περ ἦν αὐτὸς Ἡροδότου). Ἀρχεται τῆς ἰσο- ρίας ἐκείθεν ὅπου Θουκυδίδης τὴν ἰδίαν ἐπέκρανεν· ὡς τὴν ὅλην Ἑλληνικὴν ἰστορίαν ὑπὸ τριῶν τούτων ἐξῆς γεγονότων συντε- τελέσθαι.	348	403	
3546	94-α' Ἀλιβιάδης Φαρυαβάζου βουλή κτείνεται	349	402	

ΑΡΤΑΞΕΡΕΗΣ ΜΝΗΜΩΝ.

3549	94-δ' Υἱὸς Δαρείου, καὶ ἀδελφὸς Κύρου τοῦ νεωτέρου. Βασιλεύει ἤρξατο, ἡνίκα Λύ- σανδρος Ἀθήνας εἶλε. Νικᾷ Κύρου τὸν ἀδελφὸν μάχη.	352	399	
3550	95-α' Σωκράτους θάνατος.	353	398	

ΑΓΗΣΙΛΑΟΣ.

3553	95-δ' Λυσάνδρου τοῦ ἐρατοῦ νεώτερος. Βασι- λεύει Σπάρτης, ἄγιθος τοῦ ἀδελφοῦ τε- λευτήσαντος.	356	395	
3554	96-α' Πέμπεται Λύσανδρος ὑπ' Ἀγησιλάου ἐφ' Ἑλλάσποντον.	357	394	
3555	96-β' Τρέπει μάχη τὸ Περσῶν ἰππικὸν Ἀγη- σίλαος. Λυσάνδρου θάνατος.	358	393	
3561	97-θ' Ἡττῶνται Ῥωμαῖοι ὑπὸ Γαλατῶν παρὰ τὸν ποταμὸν Ἀλλίαν.	364	387	

ΚΑΜΙΛΑΟΣ.

3562	98-α' Καταφύγει ἐπὶ τὴν Ἀρδεατῶν πόλιν.	365	386	
3566	99-α' Ἀριστέλους γέννησις.	369	382	
3569	99-δ' Δημοσθένους γέννησις.	372	379	
3574	101-α' Νικᾷ Λακεδαιμονίους Χαβρίας.	377	374	
			3579	

Ἀπὸ Π κτίσεως κόσμου.	Ἰολυμ- πιάδος ἔτει.		Ἀπὸ κτίσεως Ῥώμης.	Πρὸ Χριστοῦ
3579	102-β'	Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων εἰρήνη. Τῷ αὐτῷ ἔτει ἢ ἐν Λεύκτροις μάχῃ* ἐν ἧ Λακεδαιμόνιοι, ἡγουμένου Κλεομβρότου, ἠτῶνται ὑπὸ Θεβαίων, ἡγουμένου Ἐπα- μινώνδου. Θνήσκει Κλεομβρότος ἐν τῇ μάχῃ.	382	369

Π Ε Λ Ο Π Ι Δ Α Σ.

3580	102-γ	Στρατηγὸς Θεβαίων* ἠγεῖτο τοῦ ἱεροῦ λόχου κατὰ τὴν ἐν Λεύκτροις μάχῃ.	383	368
3582	103-α'	Θάνατος τοῦ ἐν Σικελίᾳ τυράννου Διο- νυσίου τοῦ πρεσβυτέρου* ὃν διαδέχεται ὁ υἱός, Διονύσιος ὁ νεώτερος.	385	366
3584	103-γ'	Ἀκμάζει Ἰσοκράτης, Πλάτωνος νεώτερος.	387	364

Τ Ι Μ Ο Λ Ε Ω Ν.

3585	103-δ'	Κτείνει τὸν ἀδελφὸν Τιμοφάνην Κοριν- θίων τυραννοῦντα.	388	363
3586	104-α'	Πελοπιδας Ἀλέξανδρον τὸν Φεραῖον τρέ- ψας ἐν Θεσσαλίᾳ, θνήσκει ἐν αὐτῇ τῇ μάχῃ.	389	362
3587	104-β'	Ἡ ἐν Μαντινείᾳ μάχῃ, ἐν ἧ νικήσας Ἐπαμινώνδας, θνήσκει ὁμοῦς ὑπὸ τοῦ υἱοῦ Ξενοφῶντος τοῦ Ἰσορτικοῦ.	390	361
3588	104-γ'	Θάνατος Καμίλλου.	391	360
3589	104-δ'	Θάνατος Ἀρταξέρξου, καὶ Ἀγησιλάου.	392	459

Δ Ι Ω Ν.

3593	105-δ'	Καθαίρει καὶ τῆς Σικελίας ἐκβάλλει Διονύσιον τὸν τύραννον.	396	355
3594	106-α'	Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου γέννησις.	397	354
3596	106-γ'	Φονεύεται Δίων ὑπὸ Καλλίππου.	399	352

Ἄπὸ Ὀλυμ-
πίωνος πιάδος
κόσμου. ἔτει.

Ἄπὸ Πρὸ
κτίσεως Χριστοῦ.
Ῥώμης

Δ Η Μ Ο Σ Θ Ε Ν Η Σ .

- 3598 107-α Ἄρχεται τῶν κατὰ Φιλίππου δημηγο- 401 350
ριῶν.
- 3602 108-α Θάνατος Πλάτωνος. 405 346
- 3605 108-δ Στέλλεται Συρακουσίους βοηθήσων εἰς 408 343
Σικελίαν Τιμολέων.
- 3607 109-β Πέμπεται εἰς Κόρινθον Διονύσιος ὁ 410 341
νεώτερος.
- 3609 109-δ Ἐπικούρου γέννησις. 412 339
- 3610 110-α Νικᾶ μάχη Καρχηδονίους Τιμολέων. 413 338
- 3612 110-γ Ἡ ἐν Χαίρωνεῖα μάχη, ἐν ἣ Ἄθηναῖοι 415 336
καὶ Θεβαιοὶ ἠττῶνται ὑπὸ Φιλίππου. Ἐν
ταύτῃ καὶ Ἀλέξανδρος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ,
θατέρου τῶν κεράτων ἠγεῖτο.
- 3613 110-δ Θάνατος Τιμολέοντος. 416 335

Α Λ Ε Ξ Α Ν Δ Ρ Ο Σ Ο Μ Ε Γ Α Σ .

- 3614 111-α Τοῦ πατρὸς ἀποθανόντος, ἡγεμῶν ἀπάν- 417 334
των Ἑλλήνων ἀποδεικνύται ἐν τῇ πρὸς
τοὺς Πέρσας πολέμῳ.
- 3616 111-γ Ἡ ἐν Γρανικῷ μάχη. 419 332
- 3619 112-β Ἡ ἐν Ἀρβήλοις μάχη. 422 329
- 3623 113-β Ἡττα Πάρου. 426 325
- 3627 114-α Ἄλεξάνδρου θάνατος. 430 321

Φ Ω Κ Ι Ω Ν .

- 3632 115-γ Καταφεύγει ἐπὶ Πολυπέροχοντα ὑφ' οὗ 435 316
προδοθεὶς Ἄθηναῖοις ἀναιρεῖται.

Ε Υ Μ Ε Ν Η Σ .

- 4634 116-ζ Τῶν Ἀλεξάνδρου στρατηγῶν σχεδὸν 437 314
πρῶτος, στρατευσάμενος καὶ ὑπὸ Φιλίππου.
Προδοθεὶς Ἀντιγόνῳ ἀναιρεῖται.

Ἀπὸ	Ὀλυμ-		Ἀπὸ	Πρὸ
κτίσεως	πιάδος		κτίσεως	Χριστοῦ.
κόσμου.	ἔτει.		Ῥώμης.	

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ.

3636	116-γ	Ὁ ἐπονομασθεὶς Πολιορκητῆς, υἱὸς	439	312
		Ἀντιγόνου, Στρατηγὸς ὑπὸ τοῦ πατρὸς		
		ἀναδείκνυται τῆς ἐν Συρίᾳ στρατίας, αὐτῶ		
		εἰκοστὸν καὶ δεῦτερον ἔτος γεγονώς.		
3613	118-ε	Ἐλευθεροῦ τῆς Ἀθήνας.	416	303

ΠΥΡΡΟΣ.

3670	125-α	Βασιλεὺς Ἠπείρου, κατὰ τοὺς αὐτοῦ	473	278
		Δημητρίῳ χρόνους ζήσας. Εἰς Ἰταλίαν		
		διαβάς, Λαβίνου τὸν Ὑπατου μάχῃ νικᾷ.		
3683	128-δ	Πρῶτος πόλεμος Καρχηδόνιος, ἔτη	488	263
		διαιμεῖνας εἴκοσι πρὸς τοῖς τέσσασι.		
3696	131-ζ	Φιλοποίμενος γέννησις.	499	252

ΑΡΑΤΟΣ.

3699	132-α	Ὁ Σικυώνιος, ἐλευθεροῦ τὴν πατρίδα τῆς	502	249
		Νικοκλέους τυραννίδος.		

ΑΓΙΣ ΚΑΙ ΚΛΕΟΜΕΝΗΣ.

3723	138-β	Κατὰ τοὺς αὐτοὺς Ἀράτῳ βιώσαντες	526	225
		χρόνους. Ἄρατον Κλεομένης μάχῃ νικᾷ.		

ΦΙΛΟΠΟΙΜΗΝ.

3727	139-β	Ἔτος ἡλικίας ἦγε τριακοσδν, ἡνίκα	530	221
		Κλεομένης Μεγαλόπολιν εἶλε. Κατὰ τοὺς		
		αὐτοὺς χρόνους ἠκμαζον Ἀννίδας, Μάρ-		
		κελλος, Φάβιος Μάξιμος, Σκιπίου ὁ Ἀρρι-		
		κανός.		

Ἀπό	Ὀλυμ- κτίσεως	πιάδος έτει.	Ἀπό	Πρό κτίσεως Χριστοῦ. Ῥώμης.
3731	140-β'	Δεύτερος πόλεμος Καρχηδόνιος έτη διαμείνας οκτωκαίδεκα.	534	217
3733	140-δ'	Ἀννίβας νικᾷ Φλαμίνιον τὸν Ἰπατον περὶ τὴν Θρασυμένην Λίμνην.	536	215
3734	141-α'	Καὶ Βάρρονα καὶ Αἰμιλίον τοῦ Ἰπάτου περὶ τὰς Κάννας.	537	214
3736	141-γ'	Ἠττᾶται ὑπὸ Μαρκέλλου.	539	212
3738	142-α'	Μάρκελλος αἰρεῖ Συρακούσας.	541	210
3741	142-δ'	Φάβιος Μάξιμος αἰρεῖ τὴν Ταραντίνων πόλιν ἐκ προδοσίας.	544	207
3747	144-β'	Θάνατος Φαβίου Μαξίμου.	550	201
3749	144-δ'	Σικιπώνος θρίαμβος ἀπὸ Λιδύων.	552	199

Γ. ΚΟΙΝΤΙΟΣ ΦΛΑΜΙΝΙΟΣ.

3752	145-γ'	Ἰπατεύει οὕπω τριακοσῶν έτος ἄγων.	555	196
------	--------	------------------------------------	-----	-----

ΚΑΤΩΝ Ο ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ

Κατὰ τοὺς αὐτοὺς Φαβίῳ Μαξίμῳ γε-
γὼνως χρόνους· συνῆν γὰρ Φαβίῳ τὴν Ταραν-
τίνων αἰροῦντι πόλιν, έτη γεγονῶς ὁμοῦ τι
δυο πρὸς τοὺς εἴκοσι.

3754	146-α'	Τ. Κοϊντίος Φλαμίνιος ἐλευθεροῖ τὴν Ἑλλάδα ἅπασαν.	557	194
3755	146-β'	Τ. Κ. Φλαμίνιου θρίαμβος ἀπ' Ἰθνηρίας.	558	193
3766	149-α'	Θάνατος Σικιπώνος τοῦ Ἀφρικανοῦ.	569	182
3767	149-β'	Θάνατος Φιλοποίμενος. Τῷ αὐτῷ έτει Ἰπατεύει τὸ πρῶτον.	570	181

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ.

Υἱὸς Λευκίου Αἰμιλίου τοῦ ἠπτηθέντος ἐν
Κάννας ὑπ' Ἀννίβου.

Ἀπὸ κτίσεως κόσμου.	Ἰουλι- πιάδο; ἔτει.	Ἀπὸ κτίσεως Χριστοῦ. Ῥώμης.	Πρὸ
3782	153-α	Υπατεύων τὸ δεύτερον νικᾷ καὶ ζωοῖ 585	166
		Ἡερσέα τὸν Μακεδόνων βασιλέα. Κατὰ τούτους τοὺς χρόνους ἐβίω καὶ Ἰούδας ὁ Μακαβαῖος ἤκηραζε δὲ καὶ ὁ Τερέντιος.	
3790	155-α	Θάνατος Αἰμιλίου Παύλου.	593 158
3794	156-α	Μαρίου γέννησις.	597 154
3801	157-δ	Τρίτος πόλεμος Καρχηδόνιος τετραετής.	604 147
3804	158-γ	Σκιπίων ὁ νεώτερος, υἱὸς Αἰμιλίου Παύ- 607	144
		λου, καθαιροῖ Καρχηδόνα.	

Τ. ΚΑΙ Γ. ΓΡΑΚΧΟΙ.

3827	164-6	Γ. Γράκχου νόμοι.	630 121
------	-------	-------------------	---------

Μ Α Ρ Ι Ο Σ.

3843	168-6	Εἰς Λιβύην στέλλεται ἐπὶ τὸν κατὰ Ἰου- 646	105
		γούρθα πόλεμον. Κικέρωνος γέννησις.	
3844	168-γ	Πομπηίου γέννησις.	647 104
3846	169-α	Μάριος ὑπατεύων τὸ δεύτερον στρα- 649	102
		τεύεται κατὰ Κίμβρων.	
3850	170-α	Γεννᾶται Ἰούλιος Καῖσαρ, ὑπατεύοντος 653	98
		τὸ ἕκτον Μαρίου.	

Σ Υ Λ Λ Α Σ.

3855	171-6	Στέλλεται μεθ' ἣν ἤρξε πολιτικὴν στρα- 658	93
		τηγίαν ἐπὶ Καππαδοκίαν.	
3862	173-α	Καταλαμβάνει τὴν Ῥώμην.	665 86
3863	173-6	Αἰρεῖ τὰς Ἀθήνας. Τῷ αὐτῷ ἔτει καὶ 666	85
		Μάριος τελευτᾷ.	

Σ Ε Ρ Τ Ω Ρ Ι Ο Σ.

3867	174-6	Στέλλεται εἰς Ἰβηρίαν.	670 81
------	-------	------------------------	--------

Ἀπὸ	Ὀλυμ-		Ἀπὸ	Πρὸ
κτίσεως	πιάθης		κτίσεως	Χριστοῦ.
κόσμου.	ἔται.		Ῥώμης.	

3868	174-γ	Νικᾷ Μάρκου τὸν νεώτερον εἰτα τρέψας	671	89
------	-------	--------------------------------------	-----	----

Τελεστίνου ἐπὶ πύλαις τῆς Ῥώμης, εἰς τὴν πόλιν εἰσέρχεται, καὶ Δικτάτωρ ἀποδειχθεὶς, πολλὰ καὶ δευὰ Ῥωμαίους ἐργάζεται.

ΜΑΡΚΟΣ ΚΡΑΣΣΟΣ.

Πλουτεὶ ποιετᾶμενος ἐκ τῶν τοῦ Σύλλα παραγραφῶν καὶ δημεύσεων. Ἦν Πομπηίου νεώτερος.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ.

3869	174-δ	Εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος γεγυώς πέμ-	672	79
		πεται εἰς Λιβύην, ἔνθα νικᾷ Δομίτιον.		

ΚΑΤΩΝ Ο ΝΕΩΤΕΡΟΣ.

Πομπηίου νεώτερος, ἐπεὶ τεσσαρεσκαίδέκατον ἤγει ἔτος, ὅτε Σύλλας ἤμαζε αὐμότητι.

ΚΙΚΕΡΩΝ.

3870	175-α	Συνηγορεῖ Ῥορκίῳ, ᾧ λάθρα Σύλλας	673	78
		ἐπεβούλευε.		

3871	175-β	Σύλλας ἀποδύεται τὴν δικτατορικὴν ἀρ-	674	77
		χίην, καὶ τῷ ἐξῆς ἔτει θνήσκει.		

3874	176-α	Πομπηίος ἐν Ἰσπανίᾳ πολεμεῖ πρὸς Σερ-	677	74
		τώριον.		

ΛΟΥΚΟΥΛΟΣ.

3877	176-δ	Πέμπεται μετὰ τὴν ὑπατείαν κατὰ	680	71
		Μιθριδάτου.		

3879	177-β	Σερτώριος φονεύεται ἐν Ἰσπανίᾳ. Κράστος	682	69
		συνυπατεύει Πομπηίῳ.		

Ἄπο	Ἄπο	Ἄπο	Ἄπο
ἰστορίας	Ὀλυμ- πίωνος	ἰστορίας	Χριστοῦ. Ῥώμης.
3881	177-δ'	Ταγρῶν ἐκτάται ὑπὸ Λουκούλλου.	684 67
3887	179-β'	Θάνατος Μιθριδάτου. Πομπήιος ἐκπορ- θεῖ τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις κόν. Γέννησις Αὔγουστου.	690 61

ΙΟΥΛΙΟΣ ΚΑΙΣΑΡ.

3891	180-β'	Συνυπατεύων τῷ Βέλῳ, λαμβάνει τῶν 694 57 ἐπαρχιῶν τὴν ἐκτὸς καὶ τὴν ἐντὸς Ἑλλήνων Κελτικῆν, πρὸς δὲ καὶ τὴν Ἰλλυρικῆν, μετὰ τεσσάρων ταγμάτων. Ἐκθίδωσι Πομπήιον τὴν θυγατέρα Ἰουλίαν.	
3897	181-δ'	Κράστος ζωορῶεται καὶ ἀναορῶεται ὑπὸ 700 51 Πάρθων.	
3902	183-α'	Καῖσαρ νικᾷ Πομπήιον ἐν Φαρσάλῳ. 705 46 Φυγὴ Πομπήιου εἰς Αἴγυπτον, καὶ θάνατος.	
3903	183-β'	Καῖσαρ, Ἀλεξάνδρειαν ἐλθὼν, καὶ τῆς 706 45 Αἰγύπτου κρατίσας διαβαίνει ἐκεῖθεν εἰς Συρίαν, καὶ νικᾷ μάχῃ Φαρνάκην τὸν βασι- λεύοντα Πόντου.	
3904	183-γ'	Νικᾷ Ἰόβαν, Σκιπίωνα καὶ Πετρήιον 707 44 ἐν Λιβύῃ, καὶ κατάγει θριάμβους τέσσα- ρας. Κάτω ἀυτοχειρίᾳ τελευτᾷ.	
3905	183-δ'	Νικᾷ ἐν Ἰβηρίᾳ περὶ Μοῦνθαν Πόλιον 708 43 τοὺς Πομπήιου παῖδας. Τούτων, ὁ μὲν Γναῖος ἐν τῇ μάχῃ πίπτει· ὁ δὲ Σέξτος εἰς Σικελίαν φεύγει. Θριαμβεύει τὸ πέμ- πτον ὁ Καῖσαρ.	

ΒΡΟΥΤΟΣ.

3906	184-α'	Κτείνεται Καῖσαρ ὑπὸ Βρούτου καὶ 709 42 Κασσίου.	
3907	184-β'	Διαβρῖναι Βρούτος εἰς Μακεδονίαν. 710 41	

Ἄπο	Ὀλυμ-	Ἄπο	Πρὸ
κτίσεως	πιάδος	κτίσεως	Χριστοῦ
κόσμου.	ἔτει.	Ῥώμας.	

ΜΑΡΚΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ.

- Τῷ αὐτῷ ἔτει ἠττάται περὶ πόλιν Μυ-
τίνην Ἀντώνιος ὑπ' Αὐγούστου.
- Καταφεύγει πρὸς Λέπιδου. Τριαρχία
Αὐγούστου Λεπίδου καὶ Ἀντωνίου, δια-
νειμαζμένων τὴν σύμπασαν ἀρχὴν ἐν ἀλλή-
λοις.
- 3908 184-γ Ἡ ἐν Φιλίπποις μάχη, ἐν ἣ Βραῦτος καὶ 711 40
Κάσσιος ἠττηθέντες ὑπ' Αὐγούστου καὶ
Ἀντωνίου, αὐτοχειρία τελευτῶσι.
- 3909 184-δ Ἀντώνιος συνθήκας ποιεῖται πρὸς Σέξτον 712 32
Πομπήϊον κατὰ τοῦ Αὐγούστου.
- 3910 185-α Ἀντώνιος, ἀποθανούσης αὐτοῦ τῆς γυ- 713 38
κακῆς Φουλθίας, διαλύεται πρὸς Αὐγου-
στου, καὶ γαμῆ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ Ὀκτα-
βίαν.
- 3918 187-α Νέου πολέμου ἀφορμὰ Αὐγούστου καὶ 721 30
Ἀντωνίου.
- 3919 187-β Ἡ ἐν Ἀκτίῳ μάχη· ἐν ἣ ἠττηθεὶς Ἀντώ- 722 29
νιος ὑπ' Αὐγούστου, φεύγει μετὰ Κλεοπά-
τρας εἰς Αἴγυπτον.
- 3920 187-γ Αὐγουστος αἰρεῖ Ἀλεξάνδρειαν. Ἀντώ- 723 28
νιος καὶ Κλεοπάτρα αὐτοχειρία τὸν βίον
τελευτῶσι.

Γ Α Λ Β Α Σ.

- Ἄπο
Χριστοῦ.
- 3947 194-β Γεννᾶται τῷ αὐτῷ ἔτει, ἐν ᾧ καὶ Ἰησοῦς 750 1
ὁ Χριστός.
- 3981 202-δ Ὄθωνος γέννησις. 784 34
- 3982 203-α Ἰγκατεία Γάλβα. 785 35
- 4018 211-δ Ἀπόσασις Οὐίνδικος. Νέρων φονεύεται. 820 70
Γάλβας ἀναγορεύεται αὐτοκράτωρ.

ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΛΕΞΕΩΝ.

ΑΒ—ΑΝ

- ΑΒΑΚΗΣ.** 368.
- ²Αβλαθής. Ζ. Ήδουσί.
- ²Αβουλία. 404.
- ^{*}Αγαθοκλής. 350.
- ²Αγαπᾶν. 387.
- ²Αγεννώς. Ζ. Ἄτενώς.
- ^{*}Αγίας. 444.
- ²Αγοραίως. 361.
- ²Αγορᾶσθαι ἔπος μέγα. 426.
- ²Ἄγρα καὶ Ἄγραι. Ἐὰν πρὸς Ἄγραν. 337.
- ^{*}Αγρίππας. 384.
- ²Αγριώνια. 360.
- ²Αγριώνιος. 360.
- ²Αγρός. Ζ. Ἐπιπορεύεσθαι.
- ²Αγχώματος. 471.
- ²Ἀθηραγία. 434.
- ²Αεὶ (ὁ) στρατηγῶν. 438.
- ^{*}Αέροπος. 332.
- ²Αετός. 471. Ζ. Καὶ Ἐναντίων.
- ²Ἀθροίζειν ἐκ παραγγέλματος στρατιῶν. 444.
- Αἰγύπτιοι τροχοί. 477.
- ^{*}Αἰνόβαρτος. 384.
- Αἶρεσθαι. Ζ. Δύναμις, καὶ Πόλεμος.
- Αἰωρεῖσθαι. 450. Αἰωρουμένη στρατιά. 363.
- Αἰώρησις. 450.
- ²Ἀκατάφραυσα θηρίσ. 393.
- ²Ἀκέσρια. 454.
- ²Ἀκριθέστερον τῆς ἀπάσης ἀκρίσειας. 330.
- ^{*}Ἀκτή. 439, 416.
- ^{*}Ἀλαί. 379.
- ^{*}Ἀλας. 410.
- ^{*}Ἀλέξανδρος. 384.
- ^{*}Ἀλέξανδρος ὁ Φεραῖος. 451.
- ^{*}Ἀλεξᾶς. 378, 380.
- ²Ἀλλόκοτος. 469.
- ²Ἀλφῆνος. 470.
- ²Ἀλώπεκος. 482.
- ^{*}Ἀμανός. 351.
- ²Ἀρεῖω. Ζ. Μορφῆν.
- ²Ἀρη. 435.
- ²Ἀρχάκος. 433.
- ²Ἀριλλια. 435.
- ²Ἀριλλᾶν. Ἀριλλᾶσθαι. 435.
- ²Ἀριμητόβιος. 363.
- ^{*}Ἀροισίας, ἢ Ἀροισεύς. 440.
- ²Ἀροισὴ ὄχημάτων. 454.
- ²Ἀρφίγονος. 384.
- ²Ἀναγκαῖον ἤμαρ. 386. Ζ. Καὶ Τύχη, καὶ Βρώσις.
- ²Ἀνάδοχος. 395.
- ²Ἀναξυγύνη. 342.

- Ἀνάξευξις. 313. Ἀπλοκύνων. 421, 422.
 Ἀναζυγή. 342. Ἀπλοῦς. Ζ. Βιβλίον.
 Ἀναιδῶν (τῶν) ἀνιδέστερος. Ἀποβάλλειν ὑπό. 421.
 330. Ἀποδαρθεῖν. 398.
 Ἀναλύω. 344. — Ἀπό δεῖπνον. Ἀπόδειξις. Ζ. Γραμμική.
 487. Ἀποκαίει καὶ Ἐπικαίει τὸ ψύχος.
 Ἀναμάχασθαι. 394. 330.
 Ἀνάπνευσις. 340. Ἀποκόπτειν συγκέχ. τῷ Ἀπο-
 Ἀναπνοή. 340. κρύπτειν. 428, 466.
 Ἀναπτοῦμαι. 402. Ἀπολείψουσι συγκέχ. τῷ Ἀπαλεί-
 Ἀνασελλομαι. 402. ψουσι. 432.
 Ἀνατολή. Ζ. Ἀποσρέφομαι. Ἀπολλώνιος. 416.
 Ἀναφέρω. 332. Ἀπορράσσω. Ζ. Ἀπαράσσω.
 Ἀναχαιτίζειν τῶν προημάτων. Ἀποσασία. 451.
 359. Ἀποτροχῶ, ἀποτροχωμένος.
 Ἀνδρία. 438. 368.
 Ἀνέθηκε. Ζ. Ἐνέθηκε. Ἀποτίθασθαι τὸ ἐλπίζειν. 379.
 Ἄνειπεῖν. 456. Ἀποτυμπανίζεσθαι. 400.
 Ἄνεκπλήκτως. 463. Ἀποφέρω. Ζ. Ὀγδοάς καὶ Τέ-
 Ἄνηθοποίητος. Ζ. Λόγος. τάρτα.
 Ἄνιαρός. Ζ. Ἄρης. Ἀπρακτος. 332.
 Ἄνιγρός. Ζ. Ἄρης. Ἀρατος. 433.
 Ἄνιεις τὴν πορείαν. 426. Ἀργεῖος. 466.
 Ἄνοήτως διακεῖσθαι. 352. Ἀργύρια βασιλικά. 479.
 Ἄντικυρα. 335, 378. Ἀρης ἀνιαρός, ἢ ἀνιγρός. 386.
 Ἄντυλλος. 363. Ἀρίμινον. 486.
 Ἄντώνιος. 354, 384. Ἀριοβαρζάνης. 327.
 Ἄνωθεν. Ζ. Ἐξωθεν. Ἀρκάδιος. 466.
 Ἄξιος. 347. Ἀρταυάσθης. 367.
 Ἀξιώσις. Ζ. Ἐγγραφός. Ἀρτῶριος. 359.
 Ἀπαλείψουσι. Ζ. Ἀπολείψουσι. Ἀρχέδημος. 395.
 Ἀπάμα. 339. Ἀρχὴ συγκέχ. τῷ Γραφή. 478.
 Ἀπαμβλίσκειν. Ζ. Καρπούς. Ἀρχικλωψ. 436.
 Ἀπαράσσω, ἢ Ἀπορράττω. 484. Ἀσιατικός. 461.
 Ἀπορρίπτω, ἀπερρίμμενος. 411. Ἀσάθητος. Ζ. Φορά.
 Ἀποσρέφομαι, ἀπέσραπται τὰς Ἀσικτον χωρίον. 478.
 ἀνατολάς. 476. Ἀσράγαλος. 444.

- * Ἀσώπιος κόλπος. 478. * Βάταβοι, ἢ μάλλον Βαταῦοι
 Ἄταμιεύτως. 445. [Batavi]. 470.
 Ἄτσινως συγκέχ. τῷ Ἄγεννώς. 465. Βαρή διὰ μέλιτος. 483.
 * Ἀτίλιος Βιογίλιον. 465. Βελτιοῦμαι. 350.
 Ἄτρεμεῖν συγκέχ. τῷ Ἄτολμεῖν. * Βητριακόν. 470.
 432. Βιβλίον ἀπλοῦν. 373.
 * Ἄτροπατηνή. 368. * Βίβλος. 414.
 * Ἄττις. 364. Βίον ἐπιθανεῖζεσθαι. 421.
 * Ἄττικός. 465. * Βιβανία πασιά. 465.
 Αὔγουρες [Augures]. 355. Βολίς. 327.
 Αὐθάδεια ἐρημία συνοικοῦσα. * Βόττεια. 482.
 390. Βουλιμαῖν. 419.
 Αὐτός ἀφ' ἐαυτοῦ. 341. Βρακία. 437.
 Αὐτοτελῶς. 328. Βρεντάγιον. 445.
 Ἄφη ἄφυκτος. 363. Βρέτας. 445.
 Ἄφης. 363. * Βοίγες. 428.
 Ἄφιθρόω. 419. * Βοιξιλλοῦ [Brixillum]. 469.
 Ἄφιέναι μεγάλας πράξεις ἐκ τῶν 470.
 χειρῶν. 387. Ζ. καὶ Λόγον. * Βροῦτος. 410.
 Ἄφιππεύω. 416. * Βρύσων. 396.
 Ἄφρακτος. 417. Βρώτις ἀναγκάει. 350.
 Ἄφυκτος. Ζ. Ἄφῃ. * Βυλλίς. 420.
 Ἄχάνη. 436. Γ.
 Ἄχαριζέρος. 326. Γ.
 Β. * Γάϊος Αιγάριος. 414.
 Γάϊσον καὶ Γαισός. 378.
 Βάθος. Ζ. Βάρος. * Γαλάτης. 416.
 Βαθύς. Ζ. Πάχνη. Γαμβρός. 340.
 * Βαμβύκη. 367. * Γανύσιος. Ζ. Τανύσιος.
 Βαρθαριός. Ζ. Δεσμωτήρια. Γάρ (σύνδεσμος) ὑπερθετικοῖς
 Βάρος συγκέχ. τῷ Βάθος. 402. ὀνόμασιν ἐπόμενος. 325.
 Βασιλείον τῆς ψυχῆς. 392. * Γελλικὸς. 455.
 * Βασιλείος σοά. 479. Γέλως λαμβάνει. 447.
 Βασιλεὺς σατύρων. 480. Γένεσις. 365.
 Βασιλικά. Ζ. Ἀργύρια. Γερμανικός. 462.
 Βασιλική [Basilica]. 479. * Γερόάδερμον. 483.

- Γῆ. Ζ. Ὀλυμπία. Διχοσμεῖν. 401.
 Γίνεσθαι πρὸς τινα. 433. Ζ. καὶ Διάκοσμος. 401.
 Εἶναι. Διαλαμβάνειν. 366.
 *Γλαῦκος. 388. Διαλείπειν. 439.
 Γλυκύπικρος. 339. Διάμετρος. 346.
 Γράμμα. 417. Διάνοια. Ζ. ἔχειν καὶ Τροπὴν.
 Γρχυμική ἀπόδειξις. 481. Διαπλεῖν. Ζ. Νόσον.
 Γραφή. 419. Ζ. καὶ Ἀρχή. Διαπλέκειν τὸν στρατόν. 370.
 *Γύατα. 403. Διαπυρσεύειν. 328.
 Γυμνασιαρχική. Ζ. Ῥάβδος. Δικσκευάζεσθαι. 467.
 Δ. Διασπαθῆν. 489.
 Δ. Διασπᾶν μέσον. 429, 486.
 Διαφησόμενος συγκέχ. τῷ Δια-
 Δαίμων. Ζ. Σύν. θησόμενος. 351.
 *Δαίσιος. 449. Διαφυγόντας (τοὺς μὴ) τὸ σωθῆ-
 Δεδιττόμενος. 409. ναι. 421.
 Δεήσεων (ὁ ἐπὶ τῶν). 347. Διάφω. Διεπεφύκει τῆς τυραν-
 Δεῖπνον. Ζ. Ἀναλύω. νίδος. 392.
 Δεκίης. [Decies] 355. Δίδσκαλία. 357.
 Διξιάν καταπέμπειν. 367. Δίδωμι. Ζ. Ἰδονῆ.
 Δέρμα. 398. Δειμένος. 346.
 *Δέσιος. Ζ. Δαίσιος. Δικπαισάμενος. 431.
 Δεσμωτήρια βροβαρικά. 488. Διέξοδος. 411.
 *Δηϊόταρος. 375, 412. Δίκαια (τὰ) τοῖς ξένοις ποιεῖν.
 *Δημήτριος. 325, 327. 403. Ζ. καὶ Πάντα.
 Δημιουργός. 447. Δικτύων διὰ πόρου κθειμένων.
 *Δημῶ. 335, 337. 420.
 Διάγγελος. 463. Διλίκια. [Delicia]. 374.
 Διαγωγή. 332. *Διον (τὸ) καὶ Δῖα (ἡ) 442.
 Διαδηματοφόρος. Ζ. Κανσία. Διονύσια. 330.
 Διαζωννύω. Ζ. Φλόξ. *Διονύσιος ὁ τύραννος. 332, 450,
 Διάθεσις. 419, 461. 451.
 Διαθητόμενος. Ζ. Διαρητόμενος. *Διόνυσος. Οἱ περὶ τὸν Διόνυσου
 Διαθρύπτειν. 404. Διαθρύπτει τεχνίτα. 372.
 σθαι. 464. Διοπτήρ. 463.
 Διακαραδοκεῖν. 372. Διοσημαῖαι καὶ Διοσημαίαι. 463.
 Διακεῖσθαι. Ζ. Ἀνοήτως. Δίπλωμα. 454.

- Διωθεῖσθαι τὰς θύρας. 421.
 *Δολοβέλλας ἢ μάλλον Δολαβέλλας [Dolabella]. 469.
 Δολοφρον χειρί. 342.
 Δραθεῖν. 398.
 *Δρομοκλειδῆς. 331.
 Δρόμος. Ἐξω δρόμου. 458.
 *Δυναῖοι. 448.
 Δύναμις ἀρτεται. 348.
 Δυσεκβιάσος. 448.
 Δυσεντερικός. Ζ. Υδερικός.
- Ε
- Ἐγγραφος ἀξίωσις. 347.
 Ἐγκράζειν. 347.
 Ἐθελοδούλωσ ἔχειν. 442.
 Εἰκονικός. 433.
 Εἰκών. 419.
 Εἰλητάριον. 373.
 Εἰλιγγιᾶν καὶ ἰλιγγῶν. 444.
 Εἰλιγγος καὶ ἰλιγγος. 444.
 Εἶναι. Εἶναι πρὸς τινι, καὶ Γινεσθαι πρὸς τινι. 348. Μὴ εἶναι τῶν ἐαυτοῦ λογισμῶν. 368.
 **Εἶρη. 476, 476.
 Εἶρην. 476.
 Εἰρήνη. 476. Ζ. καὶ Τρέπω.
 Εἰρητής. 476.
 Εἰσάγειν τὸν χορόν. 353.
 Εἴτειμι. 402.
 Εἰσέρχεσθαι. Ἄλλον εἰσῆλθεν. 461.
 Εἴωθε. 472.
 Ἐκατοντάρχης. 423.
 Ἐκβολή. 350.
 *Ἐκδηλος. 436.
 Ἐκθεῖναι πρὸς τὴν Ἰταλίαν. 393.
 Ἐκλογισμός. 470.
 *Ἐκνομος. 397.
 Ἐκπαισάμενος. 431.
 Ἐκπαῖω. 431.
 Ἐκρηγμα. 354.
 Ἐκσειεῖν, ἢ Ἐκταράττειν τῶν λογισμῶν. 358, 489.
 Ἐκταράττειν. Ζ. Ἐκσειεῖν, καὶ Ἐξίστασθαι.
 Ἐκτήμορος. 478.
 Ἐκτραχηλίζειν. 420.
 *Ἐλικὼν ὁ Κυζικηνός. 396.
 Ἐλληνικός συγκέχ. τῷ Πολιτικός. 448.
 Ἐλπίδας ἐνδιδόναι. 392.
 Ἐλπίζειν. Ζ. Ἀποτίθεσθαι.
 Ἐμβολον. 377.
 Ἐμμέλεια. 363.
 Ἐμμορε τιμῆς. 482.
 Ἐμπροσθεν. Ζ. Ὀλίγαις.
 Ἐναυτίων συγκέχ. τῷ Ἄετῶν. 471.
 Ἐνδιδόναι. Ζ. Ἐλπίδας.
 Ἐνέθηκε συγκέχ. τῷ Ἀνέθηκε. 489.
 Ἐνήλικος. 411.
 Ἐντόνωσ. 436.
 Ἐντυγχάνειν. 417.
 Ἐντύνειν ἑαυτόν. 362.
 Ἐξάγειν τὸν Ἰακχον. 481.
 Ἐξαγριαίνειν. 390.
 Ἐξακισταμένη συγκέχ. τῷ Ἐξισταμένη. 479.
 Ἐξαγορυρίζειν. 412.

- Ἐξίσασθαι τοῦ καθεστῆκότος. Ἔπος μέγα. Ζ. Ἀγοράσθαι. 338.
 Ἐξόν. 411.
 Ἐξοσιοῦσθαι. 450.
 Ἐξω δρόμου. Ζ. Δρόμος.
 Ἐξωθεν εἰσοδοί, ἢ ἄνωθεν πάροδοι. 341.
 Ἐπαφή. 482.
 Ἐπάφησις (1). 487.
 ** Ἐπεγορηγόρις (2). 423.
 Ἐπέχειν πρὸς τινα τόπον. 378.
 Ἐπηβολώτατος. 438.
 Ἐπιητής. 476.
 Ἐπιδανείζεσθαι. Ζ. Βίον.
 Ἐπίδοξος. 448.
 Ἐπιδρομῆς (ἕξ). 381.
 Ἐπικαίειν. Ζ. Ἀποκαίει.
 Ἐπινυσάζειν. 423.
 Ἐπίπλεως. Ζ. Περίπλεως.
 Ἐπιπολῆς (οἱ) τοῦ σωροῦ νεχροί. 471.
 Ἐπιπορεύεσθαι τοὺς ἀγρούς. 475.
 Ἐπιρράκτος. Ζ. Θύρα.
 Ἐπισιτιζεσθαι. 368.
 Ἐπισιτισμός. 350.
 Ἐπισταθμεύεσθαι. 357.
 Ἐπιτύφω. Ἐπιτεθυμμένος. 393.
 Ἐπιφορά. 450.
 Ἐπίχειρα. 449.
 Ἐπίχυσις. 335.
 Ἐποπτικός. 337.
 Ἐπώνυμος. 329.
 Ἔργον εἶναι. 405.
 Ἐρημία συνοικεῖν. Ζ. Αὐθάδεια.
 Ἐρχατή. 488.
 Ἐρκήτης, ἢ Ἐρκίτης. 488.
 Ἐσμός. 424.
 Ἐταιρεία. Ζ. Περιτρέχουσα.
 Ἐτέρων ὁδὸν τραπάμενος. 458.
 * Ἐὔδιος. 481.
 Εὔδει συμφροά. 366.
 * Ἐὔδοξος. 396.
 * Ἐὐθύδημος. 361.
 Εὐπαθείεις (ἐν) εἶναι. 372.
 Εὐσύμβολος. 331.
 ** Ἐφαπτός. 482.
 Ἐφικτῶ (ἐν) εἶναι. 368.
 Ἐφοδεύειν κώδωνι. 436.
 Ἐχω. Ἐχειν πρὸς ἑαυτὸν τὴν διάνοιαν. 407. — Ζ. Ὡσπερ.
 Ζ.
 Ζωάγριον αἶρεν. 449.
 Ζωμήρονσις. 376.
 Η.

(1) Ἡμέρηνα φήσας μὴ καταχεχωρίσθαι τοῦνομα ἐν τοῖς Δεξι-
 καῖς· σσημειώται γὰρ ἀμαρτύτως ὑπὸ τοῦ Σνεϊθέρου.

(2) Ἴσως ἐγγράπτο ἐπιθετικῶς, Ἐπεγορήγορος.

- Ἰδοναὶ ἀδελφεῖς. 480. Ἰερά ἐλαία. Ζ. Μορία.
 Ἰδονῆ διδόναι ἐκυτόν. 332. *Ἰερόνυμος. 346.
 Ἰθικός λόγος. 430. *Ἰθωμάτας. 418.
 Ἰθικῶς μειδιᾶν. 430.— Δέγειν. *Ἰθώμη. 448.
 430. *Ἰκελος. 454, 461.
 Ἰθος. Ζ. Συντετριμμένος. Ἰλιγγιᾶν. Ζ. Εἰλιγγιᾶν.
 Ἰλακάτη. 383. Ἰλιγγος. Ζ. Εἰλιγγος.
 Ἡλιοτρόπιον. 401. *Ἰνσήϊος. 377.
 Ἡμαρ. Ζ. Ἀναγκαῖον. *Ἰόνιος [κόλπος]. 364.
 Ἡμερώτατα προσφέρεσθαι. 359. *Ἰουλία. 384.
 *Ἡριδιανός. 416. Ἰππεύς. Ζ. Λογάδην.
 *Ἡρώδης, Ὀρώδης ἢ Ὑρώδης. 365. *Ἰσσός. 352.
 Θ. *Ἰσχάς. 335.
 *Ἰψός ἢ Ἰψος. 340

- Θάλασσα. Ζ. Κοίλη. Κ.
 Θαλία. 379.
 Θαλιάζειν. 380, 380. Καθ' ἕνα. 437.
 Θαρρῶ. 481. Καθαγίζειν. 416.
 Θεῖος. Ζ. Θετός. Καθαίρεσις. 382.
 Θέμις. 347. Καθελοκῶσθαι. 382.
 *Θεόδοτος. 421. Καθεσηκός (τὸ παρά τὰ δεινά),
 Θεός. Ζ. Σύν. 414. Ζ. καὶ Ἐξίεσθαι.
 Θερμότερος. Ζ. Πυρός. Κάθημαι. Ζ. Τορύννη.
 Θετὸς συγέχ. τῷ Θεῖος. 467. Καθίσθαι. Ζ. Δικτύων.
 Θεωρητικός. 332. Καθίζειν. 382.
 Θερατικός. 436. *Καισονία. 384.
 Θηρίῳ δεινῷ συμπλέκεσθαι. 351. Κακοπραγμονεῖν. 405.
 Ζ. καὶ Ἀκατάψαυσα. *Καλβίσιος. Ζ. Καλουίσιος.
 Θρασύδειλος. 335. Καλεῖν μῦθον. 337.
 Θύρα καταρράκτη, ἢ, Ἐπιρρά- *Κάλλιππος, ἢ Καλλικράτης. 406.
 κτή. 443. Ζ. καὶ Διωθεῖσθαι. *Κάλλισος. 454, 455.
 *Θύρσος. 380. Κάλλυντρον. 408.
 *Καλουίσιος [Caluisius]. 373,
 ἢ Καλβίσιος. 457.
 Κάλπη καὶ Κάλπις. 352.
 Κάλπος. 353.

I.

- *Ἰακχος. Ζ. Ἐξάγειν.
 *Ἰάλυσος. 334.

- Κάλυξ. 353.
 *Καμούριος [Camurius]. 466.
 *Καμουλάτος. 429.
 Κάμπος. 424.
 *Κανίδιος. 411.
 Κανόνος ὀρθώτερος. 330.
 *Κάνος 460.
 *Καρίναι. 365.
 *Καρμιόνη. Ζ. Χάρμιον.
 *Καρπούς ἀπαμβλίσκειν. 445.
 Κασσάνδρεια. 349.
 *Κάσσανδρος. 328.
 Καταβάλλειν ἑαυτόν. 351.
 Καταβυρσῶ. 488.
 Καταιβασία. 329.
 Καταιβάτης. 329.
 Κατάκοπος. 436.
 Κατάλυμα. 343.
 Κατάλυσις. 343.
 Καταλύειν. 342.
 Καταπέμπειν. Ζ. Δεξιάν.
 Καταρράκτος. Ζ. Θύρα.
 Κατάρχεσθαι. 449.
 Καταρώμενος ἡμῖν. 392.
 Κατασκευή. 393.
 Κατειρωνεύεσθαι. 447.
 Κατηγορικός. 454.
 *Κάτλος. 452.
 Κανσίχ διαθηματοφόρος. 372.
 Κηθέςης. 339.
 Κηθεύω. 339.
 Κίθαρις. 479.
 Κινεῖν. 399.
 Κίταρις. 372, 480.
 Κλάβ. 402.
 *Κλαύδιος. 467.
 Κλαυσίγελως. 335.
 Κλεισίον. 479.
 *Κλεψύδρα. 366.
 *Κλοπάτρα, ἢ Σελήνη. 384.
 *Κλεωναί. 444.
 Κλήμα. 465.
 Κληρουχία οἰκίζεσθαι. 375.
 *Κλουνία [Clunia]. 453.
 Κνησίς. 383.
 Κοίλη Θάλασσα. 356.
 *Κοκκίος. 473.
 Κόκκυξ. 444.
 Κόλπος. Ζ. Ἀσώπιος.
 Κομφός. 456.
 Κομφότης. 456.
 Κουδυλίζειν. 413.
 Κόνδυλος. 413.
 Κόπτειν. 347.
 Κορεῖν. 408.
 Κόρηθρον. 408.
 Κόρημα. 408.
 Κορινθίους οὐ μέμφεται τὸ Ἴλιον.
 388.
 *Κορνήλιος Λάκων. 457.
 *Κορράϊος. 326.
 Κορώνη. 335.
 **Κοττίζειν. 444.
 **Κοττίον. 444.
 **Κόττος. 444.
 *Κοτύλων. 359.
 Κούρεια (τά). 409.
 *Κουρτίου λάκκος [Curtii ἢ Cur-
 tius lacus]. 466.
 Κουφότερον γίνεσθαι. 347.
 Κρεωδαισία. 329.
 *Κριτίας. 475.
 *Κύδνος. 367.
 *Κύθηρις. 356.

- *Κύϊνδρα(τά). 339.
 **Κύλινδρος. 373.
 *Κυπράνωρ. 478.
 Κύταρον. 377.
 Κώδων. Ζ. Ἐφοδεύειν.
 Κώνειον. 330.
- Α.
- Λάκτις. 376.
 Λαμβάνειν. Ζ. Χρόνος, καὶ Γέ-
 λως.
 *Λαμία. 332, 335, 386.
 *Λαμίσκος. 396.
 Λάσιος. 357.
 Λαφυραγωγεῖν. 453.
 Λέγειν. Ζ. Μέγα, καὶ ἠθικῶς.
 **Λέγμα. 474.
 *Λέπιδος. 359.
 *Λευκονοεὺς. 335.
 *Λευκόνου. 335.
 Λίσγος. 434.
 Λογάδην ἰππεῖς (1). 470.
 Λογεῖον. 341.
 Λογισμὸς. Ζ. Ἐκσεῖειν, καὶ Ἐκ-
 ταράττειν.
 Λόγον ἀφῆκα μέγα. 425. Ζ.
 καὶ ἄγορᾶσθαι, καὶ Μέγα.
 Λόγος ἠθικός. — ἀνηθοποίητος.
 430. Ἐξ ἐνὸς λόγου. 399.
 *Λουκίλλιος. 429.
 *Λουκρῖνος λάκκος. 466.
 Λόχος. Ζ. Ὀρθίους.
 Λύκαια (τά). 357.
- *Λυκόφρων. 451.
 *Λυσιάδης. 444.
 Λυχία. Λυχίων. 391.
- Μ.
- Μαγγάνευμα. 362.
 Μάινοιτο μέντ' ἂν, εἰ μὴ μαι-
 νοιτο. 335.
 *Μάκρος. 453. καὶ Μάκρων. 459.
 *Μαλέα. 438.
 *Μάλλιος. 410.
 *Μάλχος. 357.
 *Μανία. 337.
 Μανιπουλάριος [Manipularis].
 464.
 *Μαντίνεια. 447.
 *Μαρκιανὸς Ἰκελος. 454.
 **Μάρρον. 435.
 Μέγα λέγειν. 426. Μεγάλα λίαν
 λέγειν. 426. Μέγας λόγος.
 426. Ζ. καὶ ἄγορᾶσθαι.
 Μεγίστη ροπή. 456.
 *Μεγιστόνους. 446.
 Μειδιῶν. Ζ. ἠθικῶς.
 *Μεθώνη, καὶ Μοθώνη. 438.
 *Μέλανθος, ἢ Μελάνθιος. 439.
 Μέλημα. 375.
 Μέλι. Ζ. Βαφή.
 *Μέλιττα. 337.
 Μέσαυλος. Ζ. Μέταυλος.
 Μέση θύρα. 341.
 Μέση δυοῖν γεφυρῶν. 476.
 Μεσημβρινή. Ζ. Τροφή.

(1) Κατὰ τὸ Θουκυδίδειον (Α, 31), Λίθων λογάδην, εἴρηται τὸ, Λογάδην ἰππεῖς ὅπερ αἰνίττεσθαι ἔοικε καὶ Φώτιος, «Λογά-
 » δην, ἐπίλεκτος».

- Μεσόλευκος. 449. Ναῦς. Ζ. Στρογγύλη.
 Μέσον. Ζ. Τιθέναι. Ναύσταθμος. 351.
 Μεσοπόρφυρος. 449. *Νεάλικης. 439.
 Μεσοποταμία νῆσος. 468. Νεανικός. 414.
 Μέσος ἐρράγη. 330. Ζ. καὶ Δια-
 σπᾶν. *Νέρων. 332.
 *Μεσσίνη. 448. *Νικολῆς. 437.
 *Μέστριος Φλώρος [Mestrius Flo-
 rus]. 471. Νόμιμος. Ζ. Μόνιμος.
 Μετακοσμεῖν. 444. Νόσον διαντλεῖν. 449.—ἔχειν.
 Μεταμφιένυσθαι. 349. 479.
 Μέταυλος, καὶ Μέσαυλος. 443. *Νυμφιδία. 454.
 *Μηδία. συγκ. τῷ Μήθεια. 349. Ξ.
 Μῆκος. Ζ. Χρόνος. *Ξενόφιλος. 436.
 *Μηνᾶς. 365. Εἶψη (ῆ). 458.
 Μίαν (εἷς). 398.—Μίαν μίαν.
 437.—Φοράν. 378. Ευλοκοπεῖν. 400.
 Μιγᾶς. 415. Ευλοκοπία. 400.
 Μικρὸν μὲν, σαπρὸν δέ. 360. Ευναλλαγῆ. 390. Ζ. καὶ Συναλ-
 λάσσειν.
 Μόθακες. 487. Ο.
 *Μοναΐσης. 367. Ὄρασις. 347.
 Μόνιμος συγκέχ. τῷ Νόμιμος.
 470, 483, 484. Ὄγδῶς (τῶν κτημάτων τὰς)
 ἀποφέρειν. 373.
 Μορία. 366. Ὄδον (καθ') λέγειν. 458. Ζ. καὶ
 Ἐτέραν.
 Μορφήν ἀμειβεῖν. 349. Οἰκίζειν. Ζ. Κληρουχία.
 *Μοῦρκος. 466. Οἴκοι (πρὸς τὰ). 349.
 Μῦθος. Ζ. Καλεῖν. Ὄκριθας. 341.
 Μύρον. 486. Ὄλιγαις ἡμέραις ἔμπροσθεν. 424.
 *Μυρσίλος. 435. Ὄλπα, καὶ Ὄλπις. 353.
 Μυσιλάσθαι. 377. *Ὀλυμπία γῆ. 474.
 Μυσίλη. 377. *Ὀλυμπιάς. 345.
 *Μυτινή. 358. *Ὀλυμπος. 382.
 Μωρόσοφος. 335. Ὄναρ καὶ ὕπαρ. 327.
- N.
- *Νάειρα. 375, 383. Ὄνόματα εἰς ΙΣ καὶ ΙΑ. 451.—
 ἐπιθετα καὶ προσηγορικά εἰς
 ΟΣ καὶ ΩΝ. 459.
 *Ναννάριον. 335.

- *ὄνου γνάθος. 438.
 ὄξινης. 373.
 ὄξυβελής. 346.
 ὄξύμωρος. 335.
 ὀπτίων [Optio]. 463.
 ὀρᾶν. Ζ. Πολλοῖς.
 ὀρθίους λόχους ποιεῖν. 405.
 ὀρθός. Ζ. Κανόνος.
 ὀρισμὸς καὶ συνθήκη. 373.
 ὀρμῆς (ἀπὸ μιᾶς). 398.
 *ὀρχαλίδης. 482.
 *ὀρώδης. Ζ. Ἡρώδης.
 ὀστρειογραφής. 481.
 ὄστρειον. 481, 481, 484.
 *οὐαλέριος [Valerius]. 478.
 *οὐερανία [Verania]. 466.
 *οὐεργίνιος [Verginius]. 456.
 *οὐετούριος [Veturius]. 463.
 *οὐίνιος [Vinius]. 452.
 *οὐϊτέλλιος [Vitellius]. 462.
 οὐῖω πάνυ. 485.
 ὄχημα. Ζ. Ἄμοιβή.
 ὄψεως ἕνεκα. 377.
- Π.
- *πάδος. [Padus]. 416.
 παιδεία. 406.
 Πάλιν. Ζ. Πάνυ.
 Πάντα τὰ δίκαια. 448.
 Παντοπόλιον. 406.
 Πάνυ συγκέχ. τῷ Πάλιν. 348.
 οὐῖω πάνυ. 485.
 Παραβόλως. 361.
 Παράγγελμα. Ζ. Ἄθροίζειν.
 Παράγειν. 363. — τὸν χρόνον. 352, 436.
 Παραθεωρεῖν. 435.
 Παράθρανος. Ζ. Πάροδος.
 Πηραιωρούμενος συγκέχ. τῷ Πηραιωρούμενος. 381.
 Παρακεκλιμένος συγκέχ. τῷ Παρακεκριμένος. 364, 487.
 Παρακοή. 395.
 Παράκουσμα. 394.
 *Πάραλος. Ζ. Σύναλος.
 Παράσημος. 411.
 Παρεΐκει. 455, 460. Κατὰ τὸ παρεῖκον τῶν καιρῶν. 455.
 Παρεῖναι. 467.
 Παρενεγκεῖν τὸ ῥηθέν. 447.
 Παρεωρούμενος. Ζ. Πηραιωρούμενος.
 Πάροδοι (ἄνωθεν). 341, 442.
 Πάροδος, ἢ Παράθρανος. 348.
 *Πασέας. 435.
 Παστάς. 407. Ζ. καὶ Βιφανία.
 Πατέρας [Παράς] συγκέχ. τῷ Πράσους. 418.
 *Πατρόβιος. 460.
 Πάχνη βαθεῖα πίπτει. 330.
 *Πείσαυρα. 375.
 *Πεισιανάκτειος στοά. 482.
 Πελατῶν. Ζ. Πλαστῶν.
 Πελεκίζειν. 378.
 Πέπλος. 329.
 Περιδέραιον. 460.
 Περιρρόμβειν. 378.
 Περίπλευς συγκέχ. τῷ Ἐπίπλευς. 383.
 Περιτρέχουσα ἑταιρεία. 406, 407.
 Περιττός. 439.
 Πέρκνωμα. 441.
 *Περσεύς. 327.

- * Πετῖνος. 460. Πρακτεῖον. 440.
 * Πέτρα. 379. Πρακτικός. 361.
 Πιέζεσθαι τῷ πολέμῳ. 446. Πράκτωρ. 441.
 * Πλάγκος. 359. Πρᾶξις. 440.
 Πλάζεσθαι. 352. Πράγους. Ζ. Πατέρως.
 Πλάσιον. 363. Πράς. Ζ. Πκτέρως.
 Πλαζῶν συγκέχ. τῷ Πελατῶν. Πράσει (ἐπί). 469.
 391. Πρεκνὸν καὶ Πρακνόν. 441.
 Πλαῖστος. Ζ. Χρόνου. Πριγκίπια [Principia]. 456.
 Πλήκτης. 402. * Πρίσκος Ἐλβίδιος [Priscus Helvidius]. 466.
 Ποιεῖν. Ζ. Δίκαια. Προβάλλειν. 420.
 Πόλεμος αἴρεται. 348. Πρόγονος. 384.
 Πόλεων. Ζ. Πολλῶν. Προνομή. 350.
 Πολιτεία. 422. Πρόρρησις. 453.
 Πολιτικός. Ζ. Ἑλληνικός. Προσαγορεύειν. 370.
 Πολλὰ τλάσα καρδία. 376. Προσαγωγεύς. 400.
 Πολλοῖς ὄμμασιν ὄραν. 442. Προσεῶς. 359.
 Πολλῶν συγκέχ. τῷ Πόλεων. Προσθήκη. 376.
 448. Προσιέναι. 448.
 Πολυκαισαρίη. 382. Προσιμγνύω. Προσέμιξεν ἑαυτόν.
 * Πολυκράτεια. 448. 354.
 * Πολύκλειτος. 460, 484. Προσπίπτειν. 404.
 * Πολύκριτος. 484. Προσπταίειν. 348.
 * Πολύξενος. 396. Προστρέπεσθαι. 401.
 * Πολύφρων. 451. Προστρόπαιος. 472.
 Πόνηρος. 364. Προσφέρεισθαι. Ζ. Ἡμερώτατα.
 Πόνω πολλῶ καὶ μεγάλαις πραγ- Προσχωρεῖν. 456.
 ματείαις. 439. Προχύτης. 401.
 * Πόπλιος Σιλίκιος. 420. * Πρωτογένης. 334.
 * Ποππαία. 455, 461. Πτεροφόρος. 468.
 Πορεία. Ζ. Ἄνεις.
 * Πορθμὸς (ὁ περὶ Σικελίαν). 396. * Πτολεμαῖος ὁ Αὐλητής. 332.—
 Πόρος. Ζ. Δικτύων. ὁ Ἄντωνίου υἱός. 384.— ὁ
 Πρᾶγμα συγκέχ. τῷ Γράμμα. μάντις. 463.
 459. Ζ. καὶ Ἀναχαιτίζειν. Πυροβόλος. 404.
 Πραγματεία. Ζ. Πόνω. Πυρὸς θερμότερος. 330.
 Πρακνόν. Ζ. Πρεκνόν.

Ρ.

Ῥάβδος γυμνασιαρχική. 365.
 Ῥαίζειν. 350.
 Ῥαχία. 437.
 Ῥέκτης. 414.
 *Ῥόδη. 382.
 *Ῥόδων. 382.
 Ῥόμβος. 378.
 Ῥωπή. 402. Ζ. καὶ Μεγίστη.
 Ῥυθμίζειν. 457.
 Ῥυθμός. 457.
 Ῥύμη. Ζ. Ῥώμη.
 Ῥυτῆρος. (ἀπὸ). 404.
 Ῥώμη συγκέχ. τῷ Ῥύμη. 331.
 *Ῥωξάνη. 345.
 *Ῥωσός. 339, 352.

Σ.

Σάγμα. 442.
 Σάγος στερεός. 354, 355.
 Σαμβουκίστρια. 357.
 Σαίρω καὶ Σαρώ. 408.
 Σαπρία. 441.
 Σαπρός. Ζ. Μικρόν.
 Σάρμα. 408.
 Σάρον. 408.
 Σάτυρος. Ζ. Βασιλεύς.
 *Σέλευκος. 463.
 *Σελήνη. Ζ. Κλειοπάτρα.
 *Σεμπρώνιος Ἰνδιστρος. 465.
 Σίλλος. 393.
 *Σίμος καὶ Σίμων. 459.
 **Σίσανος. 374.
 Σκαπάνη, καὶ Σκαφίον. 434,
 435.
 Σκελετός. 380.

*Σκέλλιος. 378.
 Σκιάς. 362.
 *Σκριβωνία. 462.
 *Σκύλλα. 396.
 Σκύφος ὁμηρικός. 452.
 Σκωπαῖος. 375.
 Σοβαρός. 338.
 *Σόλοι οἱ Κιλικίοι. 333.
 Σοφοὶ σοφοὺς σώζουσιν, ἂν ὥστε
 σοφοί. 381.
 Σπάσμα. 473.
 *Σπεύσιππος. 393.
 *Σπῆκλος [Spicillus]. 454.
 *Σπόρος. 455.
 Σταθμοδότης. 335.
 *Στατιανός. 368.
 *Στατίλιος. 414.
 Στέγαστρον. 483.
 Στεφανοῦν. Ἐκατὸν μυαῖς ἐστεφά-
 νωσαν. 402.
 Στίλπωνες. 375.
 Στοά. Ζ. Βασιλείος.
 Στόμα. 413.
 Στρατεύεσθαι ὑπό. 417.
 Στρατηγική συγκέχ. τῷ Τραγική.
 349.
 Στρατήγιον. 427.
 Στρατηγῶν συγκέχ. τῷ Στρα-
 τιωτῶν. 349.
 Στρατιά. Ζ. Αἰωρουμένη.
 Στρατιωτικὰ φρονεῖν. 468.
 Στρατόπεδον. 443.
 Στρατός. Ζ. Διαπλέκειν.
 Στρογγύλη ναῦς. 397.
 Στρόφιον. 449.
 Σύγκλυς. 416.
 Συγκυκῶν. 480.

Συλλογίζειν. 459.
 Συλλύειν. 343.
 Συμπλέκασθαι. Ζ. Οηρίω.
 Συμφορά. Ζ. Εὔδει.
 Σύν θεῶ τινι, Κατά θεόν τινα,
 Κατά δαίμονα. 434.
 Συναλλάσσειν. 390.
 *Σύναλος, ἢ Πάραλος. 397.
 Συναναστρέφειν. 456.
 Συναποθανούμενοι. 380.
 Συναποθνήσκοντες. 380.
 Συνεκφερόντων συγκέχ. τῶ Συν-
 εφαενόντων. 333.
 Συνθήκη. Ζ. Ὄρισμός.
 Συντείνειν ἑαυτόν. 412.
 Συντετραμμένος τὸ ἔθος. 392.
 Σύντονος. 337.
 Συσκευάζεται. 362, 438.
 Συσκευή. 438.
 Συσχολάζειν τινί. 489.
 Σχηματισμός. 448.
 Σχολαστής. 412.
 Σώζεσθαι. Ζ. Διαφυγόντας.
 Σωρός. Ζ. Ἐπιπολής.

Τ.

Ταλασία. 357.
 *Τανύσιος συγκέχ. τῶ Γανύσιος.
 486.

*Τατιανός. Ζ. Στατιανός.

Τέλος. 390.

*Τερέντιος. 466.

Τεσσαρακοντήρης. 348.

Τεσσαεράριος [Tesserarius].

463.

Τέταρτα (τά) τῶν καρπῶν ἀπο-
 φέρειν. 373.

Τεχνίτης. Ζ. Διόνυσος.

Τιάρα. Τιαρίς. 372.

*Τιβέριος. 479.

Τιθέναι εἰς μέσον. 437.

Τίθεσθαι. 481.

Τιμή. Ζ. Ἐμμορε.

*Τίμων. 379.—ὁ Φλιάσιος. 393.

*Τίτιος. 373.

Τλᾶν. Ζ. Πολλά.

Τόπον. Ζ. Τρόπον.

Τορύνη (ἐπὶ τῇ) κάθηται. 376.

*Τουρπιλιανός. 459.

Τραγική. Ζ. Στρατηγική.

Τραχηλίζειν. 366.

*Τρεβώνιος. 415.

Τρέπεσθαι. Ζ. Ἐτέραν. Εἰς εἰ-
 ρήνην τρέψαι. σελ. λγ'.

**Τρίβος (ὅ). 442.

*Τρεταία. 438.

Τροπαία. 465.

Τροπήν ἔσχειν ἢ διάνοια. 338.

Τρόπου συγκέχ. τῶ τόπον. 401.

Τροφή μεσημβρινή. 461.

Τροχός. Ζ. Αἰγύπτιοι.

Τυμπανίζεσθαι. 400.

Τυρόκηστις. 410.

Τύχας (εἰς) ἐλθεῖν ἀναγκαίως.
 385, 386.

Υ.

*Υδρέας. 361.

Υδερικός συγκέχ. τῶ Δυσεντε-
 ρικός. 371.

Υπάγειν. 403.

Υπαιθρος καὶ Υπαιθριος. 438.

Υπαρ. 327. Ζ. καὶ ὄναρ.

Υπεξανίστασθαι. 415.

- Ἵπερείπεσθαι. 467.
 Ἵπερφαίνεσθαι. 403.
 Ἵπόδειξις. 345.
 Ἵποζώνυυσθαι. 351.
 Ἵποικουρεῖν. 468.
 Ἵπολύεσθαι τὰς κρηπίδας. 441.
 Ἵπόνομος. 437.
 Ἵποςέλλειν. 448.
 Ἵποςέλλεσθαι. 350.
 Ἵποςύφειν. 362.
 Ἵποφθέγγεσθαι. 423.
 Ἵποψίαις (ἐν) ἔχειν. 403.
 *Ἵρώδης. Ζ. Ἡρώδης.

- Φορειοφόρος. 465.
 *Φούρνιος. 373.
 *Φραόρτης, ἢ Φραάτης. 367,
 368.
 Φράττεσθαι. 417.
 Φρονεῖν. Ζ. Στρατιωτικά.
 Φρουρουμένη αἰκίσασθαι. 383.
 Φυά. 433.
 Φυγαί. 481.
 Φύσει τὸ γενναῖον ἐπιπρέπει.
 433.

X.

Φ.

- Χαλδαϊκὴ συγκέχ. τῷ Χαλκιδι-
 κῇ. 482.
 Χαμαιτύπη. 357.
 *Χάρης. 443.
 Χάρις. 326, 333.
 *Χάρμιον, ἢ Καρμιόνη. 383.
 Χαρωνίτης. 358.
 Χεῖρα (ὑπὸ). 435.
 Χειρίς. 469.
 Χιλίαρχος. 423.
 Χορός. Ζ. Εἰσάγειν.
 Χρηματίζειν. 372.
 Χρῆσιμος. 480.
 Χρησός δαίμων. 456.
 Χρόνος (ὁ) μῆκος λαμβάνει.
 415. Ζ. Παράγειν. Τοῦ χρό-
 νου τὸν πλεῖστον. 352.
 *Χρυσίς. 335.
 Χωρίον. Ζ. Ἄσικτον.
- Φ.
 Φαβρίκιος. 467.
 Φαικάσιον. 365.
 Φαίος. 489.
 Φάλαγξ. 413.
 Φαλαρική [Falarica]. 405.
 *Φάλαρις. 398.
 Φαλερίνος οἶνος. 374.
 Φανερώς συγκέχ. τῷ Φοβερός.
 344.
 *Φεραῖος. 450.
 Φθόη. 449.
 *Φίλα. 331.
 Φιλαθήναιος. 359.
 Φιλάνθρωπος οἶνος.—ὄψις.
 486.
 *Φίλιππος. 327.
 *Φίλιςος. 403.
 *Φιλόκυρος. 478.
 Φλόξ διαζώσασα. 420.
 Φοβερός. Ζ. Φανερώς.
 Φορά ἀζάμητος. 417. Ζ. καὶ
 Μίαν.

Ψ.

- Ψαῦσις. 393.
 Ψευδοκύων. 422.
 Ψά, ἢ Ψοιά. 490.

Ψύδραξ. 441.

Ω.

Ψυχί. Ζ. Βασιλειον.

Ὄμηστίς. 360.

Ψύχος. Ζ. Ἀποκαίει.

Ὄσπερ εἶχε. 334.

ΠΙΝΑΞ ΛΕΞΕΩΝ ΤΗΣ ΣΗΜΕΡΙΝΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

Α.

Β.

ΑΓΕΣΤΑ. 476.

Ἄγος καὶ ἀγωγός. 437.

*Ἄλέκος. 378.

Ἄλλαγή. 454.

Ἄλλογειός. Ζ. Λογεῖον.

Ἄνάδοχος (χυδ. Νονός ἢ Παῖ-
ρῆς). 395.

Ἄναλογεῖον. Ζ. Λογεῖον.

Ἄναπνέω. Ἄφες με ὀλίγον νά
ἀναπνεύσω. 340.

Ἄνασαινῶ. 340.

Ἄναφορά (Τουρκοχυδ. Ἀρζιχά-
λιον). 347.Ἀπορρήκτω καὶ Ἀπορρήχων.
411.

Ἄποστασία. 451.

Ἄσγαβάδα. 378.

Ἄσκοθάλασσα. 356.

Ἄστράγαλος, καὶ Ἀστραγάλιον
(Τουρκοχ. Κότσι). 444.Αὐτός ἀφ' ἑαυτοῦ μου, Αὐτός
ἀφ' ἑαυτοῦ σου, Αὐτός ἀφ'
ἑαυτοῦ. 341.Ἄφινῶ. Ἀφῆκεν ἀπὸ τὰ χερίά του
τὸ πρᾶγμα, καὶ Ἀφῆκε νά τοῦ
φύγη κ. τ. λ. 387.Βάλλω. Τὰ ἔβαλεν εἰς τὴν μέσσην.
437.

*Βαρδάρι. 347.

Βαρῶ. 402.

Βόλια. 327.

Βράχος. 437.

Γ.

Γοῦρνα. 352.

Γρονθίζω, ἢ Γρονθοκοπῶ. 413.

Γρόνθος, ἢ Γρονθία. 413.

Δ.

Δέρνω. Ζ. Ἐδάρθη.

Δίδω. Ἐδόθη εἰς τὰς ἡδονάς.
332.Δρόμος. Ἐξω τοῦ δρόμου ἐλάλη-
σεν, ἢ ἔπραξεν (χυδ. Ἐξω τῆς
σράτας, ἢ παράστρατα· γραι-
κικώτερον, Παράδρομα). Ὁ
λόγος σου εἶναι τοῦ δρόμου.
Ἐπίασεν, ἢ, ἐπῆρεν ἄλλον
δρόμον. 458.

Ε.

- Εἰδάρθη. 398.
 Εἶδωλον. 445.
 Εἶναι (δέν) με τὰ λογικάτου.
 368.
 Ἐλαφρότερα εἶναι. 347.
 Ἐλάφρυνεν ὀλίγον. 348.
 Ἐμπλέκω. Με κακὸν θηρίον ἔμ-
 πλεξε. 351.
 Ἔνας ἕνας, ἢ, Ἄπὸ ἕνα ἕνα.
 437.
 Ἐξαγριαίνω, καὶ Ἐξαγριόνω.
 390.
 Ἐξεδάρθη. 398.
 Ἐπεςσε πάχνη. 330.
 Ἐσμάριον. 414.
 Εὐχαριστοῦμαι. 387. Εὐχαρι-
 στήθη εἰς αὐτά. 388.

Ζ.

- Ζώνω. Ἡ φλόγα ἔζωσεν ἀπ' ὅλα
 τὰ μέρη τὴν πόλιν. 420.

Η.

- Ἡλακίατη (χυδ. Ρόκκα, ἐκ τοῦ
 Ἰταλικοῦ Rocca). 383.

Θ.

- Θεός. Ἄπὸ Θεοῦ ἢ, Ὁ Θεὸς ἔκα-
 με ἢ, ἐλλειπτικῶς, Ὁ Θεός.
 Ἄπὸ Θεοῦ ἔτυχα καθήμενος ἢ,
 Ὁ Θεὸς ἔκαμε γὰ τύχῃ
 καθήμενος ἢ, Ὁ Θεὸς κ' ἔτυ-
 χα καθήμενος. 434.
 Θρούβαλα. 404.

Κ.

- Καθίζω. 382.
 Καιρός. Ὁ κατὰ καιρὸν στρατη-
 γός. Ὁ κατὰ καιρὸν βασιλεύς.
 438. Ὁ καιρὸς λαμβάνει μάρ-
 κρος. Ὁ καιρὸς ὑπάγει εἰς μάρ-
 κρος. 415.
 Καίω. Ζ. Κρύος.
 Κακόμοιρος. 364.
 Κακοσυνεύω, καὶ Κακοτερίζω,
 ἢ Χειροτερεύω, καὶ Χειροτε-
 ρίζω. 350. Ἐκακοσύνευσεν ἢ
 πληγή. 351.
 Κακοσύνη. 350.
 Καλητερεύω καὶ Καλητερίζω.
 350.
 Καλὸν ἢ κακὸν συναπάτημα.
 331.
 Καλοπόδαρος. 331.
 Καλοσυνεύω. 350.
 Καλοσύνη. 350.
 Καλούπιον, Καλουπάκιον καὶ
 Καλπάκιον. 353.
 Κάμνω δικαιοσύνην. 404.
 Κάμπος. 424.
 Καππότα, καὶ Κάππα [Ἰταλ.
 Carroto, καὶ Cappa].
 355.
 Καρφοβελόνη. 383.
 Καταβάλλω, καὶ Καταδίδω. 400.
 Καταβάλλτης, καὶ Καταδότης.
 400.
 Καταιβασία, ἢ, Κατηβασία. 329.
 Κατακομμένος. 436.
 *Καταμάγουλον, ἢ, Ονου κατα-
 μάγουλον. 438.

- Κατίφορος. 329. Ξ.
- Καυμένος (χυδ. Καϊμένος). 364.
- Κινητὰ ἀγαθὰ. 393. Ξόανον. 445.
- Κινῶ. 399. Ξυλοκοπῶ. 400.
- Κλαδευτήριον. 458.
- Κλαιθανή. 443. Ο.
- Κονδυλίζω (χυδ. Κοντιλίζω). 413.
- Κόπος. Μὲ πολὺν κόπον καὶ μὲ Ὀλιγῶπνος. 423.
μεγάλα βάσανα. 439. Ὀμιλῶ. Ζ. Λαλῶ.
- Κότσι. 444. Ὀμμάτια (διὰ τὰ). 377.
- Κοῦκκος. 414.
- Κουτάλα. 376.—377. Π.
- Κουτάλιον, καὶ Χουλιάριον. 376.
377. Παῖρῆς. Ζ. Ἀνάδοχος.
- Κρεωμοιρασία. 329. Παράδρομα. Ζ. Δρόμος.
- Κρατῶ. Κρατεῖ εἰς τὸν Μορέαν· Παρακούω. 394.
ἢ, Βάλλει τὴν πλώρην εἰς τὸν Παραλυμένος. 392.
Μορέαν. 378. Παραλυσία. 392.
- Κρούος (τὸ) ἔκαυσε τὰ ἀμπέλια. Παράσρατα. Ζ. Δρόμος.
330. Πάχνη. Ζ. Ἐπεσε.
- Κύταλον. 377. Περίεργος. 439.
- Λ.
- Λαλῶ, ἢ, Ὀμιλῶ μεγάλα. 425. Περιττός. 439.
Λισγάριον, ἢ Λίσγος. 434, 435. Πέρνω· τὸν ἐπῆραν τὰ γέλια.
447. Ζ. καὶ Δρόμον.
- Λογεῖτον, καὶ Ἀναλογεῖτον (χυδ. Πιάνω. Ζ. Δρόμον.
Ἄλλογεῖός). 341. Πισκίνα [Piscina], καὶ Φισ-
κίνα. 367.
- Μ.
- Μία. Ἀπὸ μιᾶς, ἢ, Ἀπομιᾶς. Πλέκω. 370.
Ἀπομιᾶς τρεῖς. 399.—Εἰς Πολιτικὸν (τὸ). Εἰς καιρὸν, ὅστις
χρειάζεται πολιτικόν. 422.
μίαν, Διὰ μίαν, ἢ Διὰ μιᾶς **Πρακνάδες. 441.
(χυδ. Γιαμιᾶ). 399. Προγονός. 384.
- *Μιγάδιον. 416. **Προσεγεύρομαι. 415.
- *Μοθώνη. 438. Προσηκόνομαι. 415.
- Ν.
- Νονός. Ζ. Ἀνάδοχος. Πρόσπεσμα. 404.
Προσπίπτω. 404.
Πύκνωσις. 329.
Πυροδόλα, ἢ, Πυροβολικά. 405.

- Ρ. *Τριανταφυλλία. 382.
 *Τριαντάφυλλος. 382.
 Ρόκκα. Ζ. Ήλακάτη. Τσάπα, και Τσαπίου. 434,
 Ρουκάνα. 457. 435.
 Ρουκανίζω. 457. Τσαπράδες, και Τσεπράδες. 441.
 Ρουκάνιον. 457. Τσόχα. 355.
 Σ. Τυμπανίζω, Τουμπανίζω, και
 Στουμπανίζω. 400.
 Τυροξύστρα. 410.
 Τύχη. 'Η καλή σου τύχη. 456.
- Σαγία. 355.
 Σαγμάριον. 442.
 Σαρόνω, ἢ Φλοκαλῶ (χυδ. Σκου-
 πιζω' ἐκ τοῦ Ἰταλ. Scopare).
 408. Ὑπάγω, και Ὑπαγένω (χυδ. Πα-
 γένω). 403.
 Σάρωμα, Φιλοκαλία και Φλοκα-
 λία. 408. Ὑποψία. Εἶχαν εἰς ὕποψίαν.
 Σηκόνω. 'Εσήκωσε πόλεμον. 'Ε-
 σήκωσε στρατεύμα. 348. 403.
 Σκαλίδα. 458. Φ.
 Σκελετός και Σκέλετρον. 380.
 **Σκληρία. 351. Φέρομαι. 'Εφέρθη ἡμερώτατα.
 Σκοῦπα [Ἰταλ. Scopa]. 408. 359.
 Σκουπίδια. 408. Φιλοκαλία, και Φλοκαλία. Ζ. Σά-
 ρωμα.
 Σκουτέλα. 377. Φισκίνα. Ζ. Πισκίνα.
 Σκουτέλιον. 377. Φλόγα. Ζ. Ζόνω.
 Σμίγω. Ἐσμιξε μὲ κακοὺς ἀν-
 θρώπους. 354. Φλοκαλία. Ζ. Σάρωμα.
 *Σταντία, ἢ Στανδία. 342. Φλοκαλῶ. Ζ. Σαρόνω.
 Στοιχίημα. 373. Φορά. Μίαν φοράν. Κάθε φοράν.
 Συμπενθεριάζω. 339. 379.
 Συμπένθερος. 339.
 Συναναστρέφομαι. 456. Χ.
 Συναπάντημα. Ζ. Καλόν.
 Συντυχένω. 417. Χειροβαλίστρα. 405.
 Τ. Χειροτερεύω, και Χειροτερίζω.
 Ζ. Κακοσυνεύω.
 Ταλαίπωρος. 364. Χερόμυλος. 458.
 Χουλιάριον. Ζ. Κουτάλιον.

ΟΙ ΔΙΟΡΘΩΘΕΝΤΕΣ, ΕΞΗΓΗΘΕΝΤΕΣ, Η ΟΠΩΣΟΥΝ
ΚΡΙΘΕΝΤΕΣ ΠΟΙΗΤΑΙ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ.

ΑΘΗΝΑΙΟΣ. 475 (δῖς).	363, 366, 367, (δῖς), 372,
Αἰσχύλος. 343.	412, 437, 438, 441, 457,
Ἄρτεμίδωρος. 434.	458, 468 (δῖς), 476 (δῖς),
Γλωσσάρια (παλαιά). Ζ. Λεξι- κόν.	482. Θεόφραστος. 434.
Δικαίαρχος. 488.	Ἴπποκράτης. 325, 327, 374.
Διογένης Λαέρτιος. 373.	Κορνοῦτος. 476.
Διόδωρος ὁ Σικελιώτης. 398.	Λεξικόν Ῥωμαίχλληνικόν. 435.
Ἐχθοσις (Ἐμῆ) Ἡλιοδώρου. 365.	Μελέτιος. 339.
Ἐτυμολογικόν (Μέγα). 482.	Πλάτων. 395 (τρῖς), 406.
Εὐστάθιος. 372, 443.	Πλούταρχος. 410, 472.
Ἡρόδοτος. 387, 393.	Σχολικστῆς Ὀππιανοῦ. 387.
Ἡσύχιος. 327, 347, 361, 362,	Φώτιος. 374, 411.

ΤΕΛΟΣ.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ.

ΑΘΗΝΩΝ.	Αριστείδης Λογοθέτης.	1
—	—	—
Ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ.	38	3
Ἰπουργοί.	Τῶν Ἐσωτερικῶν.	
Α. Κριεζῆς.	1	1
	Π. Παπαδημητρακόπουλος.	1
	Χ. Χριστόπουλος.	1
	Ἡ. Καλαμογάρτης.	1
Ἱερά Σύνοδος.	—	3
—	—	—
Ὁ Κυκλάδων Ἄνθιμος.	1	Τῶν Ναυτικῶν.
Ὁ Σελασίας Θεοδώρητος.	1	
Θεοφάνης Σιατιστεύς. Γραμ.	1	Ν. Δραγούμης, Διευθυντής.
	3	1
Συμβούλιον τῆς Ἐπι- κρατείας.	—	3 Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον.
Γεώργιος Αἰνιάν.	1	Ν. Σηλίβεργος, Πρόεδρος.
Νικόλαος Πότασης.	1	Δ. Λεβίδης.
Ῥήγας Παλαμίδης.	1	Ι. Μάτζας.
Π. Σούτσος.	1	Κ. Ζαχαριάδης.
Ἰωάννης Ζαφειρόπουλος.	1	Ι. Πιρῖχος.
Δημήτριος Μπουρνᾶς.	1	Ν. Χαριτίδης.
	—	Α. Καλίνσκης.
	—	Σ. Κυθωνάκης.
	6	—
Καθηγηταί.	—	8
—	—	—
Μιχαὴλ Ἀποστολίδης.	1	Στ. Δάρρας, Γ. Ταμίας.
Κ. Κουτογόνης.	1	Β. Φώτζιος.
	—	Κ. Μαργαρίτης.
	2	—
ΓΡΑΜΜΑΤΕΪΑΙ.	—	3
Τῶν Οἰκονομικῶν.	—	—
—	—	—
Γ. Καμπούρογλους.	1	Διοίξεις Ἀττικῆς.
Π. Βάρβογλους.	1	Γ. Εὐκλείδης, Γραμ.
	1	1

Γ. Δοῦκας.	1	Π. Κένταυρος.	1
	—	Κ. Ράμφος.	1
	2	Κ. Δασκαλόπουλος.	1
Δημαρχία.		Χ. Ζῶτος.	1
		Κ. Πολυάδης.	1
Α. Καλλιφρονᾶς, Δήμαρχος.	1	Α. Τολμήδης.	1
Σ. Ν. Βαλέττας, Γραμ.	1	Α. Καραβέλλας.	1
	—	Γ. Α. Ἀγγελόπουλος.	1
	2		9
Πρωτοδικεῖον.		ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ.	
		Καθηγηταί.	
Ν. Φλογαίτης, Πρόεδρος.	1		
Σ. Α. Σταματάρας, Γραμ.	1	Κ. Γ. Οικονομίδης.	1
Ι. Α. Μωραΐτης.	1	Α. Κωστόπουλος.	1
	—	Ν. Σ. Κράνειος.	1
	3	Ι. Γ. Πατάκης.	1
Εἰρηνοδικεῖον.			4
Ν. Χρυσόγελως.	1	Μαθηταί.	
Ταμεῖον Ἀττικῆς.		Γ. Χρηστοφῆς.	1
		Μιχαὴλ Καλουδάκης.	1
Χ. Ρωσόπουλος.	1	Δημήτριος Πετρίδης.	1
Π. Ὁθωναῖος.	1	Προκόπιος Παπαγεωργίου	1
	—	Διονύσιος Θεοδώρου.	1
	2	Νεόφυτος Κωνστ. Ἱεροδ.	1
Ταμεῖον Ἐκκλησιαστικόν.		Ἀμφιλόγιος Σγαρθέλης, Ἱεροδ.	1
		Ναθαναὴλ Γολφίνος. Μ. Σπηλ.	1
Μ. Παλλάδιος.	1	Κοσμάς Πανάγου. Μ. Σπηλ.	1
		Ἱερεμίας Καζάκος.	1
Συμβολαιογράφοι.		Κύριλλος Θεοδώρου.	1
		Δαμιανὸς Βασιλειάδης.	1
Κ. Κοκκίδης.	1	Δοσίθεος Ἀσημακίδης.	1
		Ἴπποκράτης Λυκοῦργος.	1
		Νικόλαος Χοτζόπουλος.	1
		Ἰωακείμ Ἀναστασίου.	1
Δικηγόροι.			16
Π. Νικολαΐδης.	1	Ἰωάννης Βλάχος.	1

Ἰωάννης Σοροκιάδης.	1	Νικόλαος Παπαδάκης.	1
Παῦλος Καλληγᾶς.	1		—
Ἰωάννης Νικολαΐδης Σάμιος.	1		30
Σπυρίδων Σπυλιώτης.	1		
Σπυρίδων Μακρῆς ἐκ Ἰθίας.	1		
Ἐλευθέριος Μαγκάκης.	1		
Δ. Στ. Μπουδούρης.	1		
Ν. Βενιαμίν.	1		
Μ. Βερνάρδος.	1		

Τὸ ὅλον 119

Σύρας.

Κ. Κανάρης, Ὑπουαύαρχος.	1	Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος, Δήμαρχ.	1
Α. Καμπάνης, Πρωτοσύγκελλος.	1	Δ. Γ. Κιγάλας, Ταμίας.	1
Λουκᾶς Θρ. Λιθάνιος Σερίφιος.	1	Α. Μ. Παπαγεωργόπουλος,	
Φρ. Μ. Κριεζῆς.	1	Δήμ. Γενεσίου.	1
Ἀπόστολος Μιλωνᾶς.	1	Γεώργιος Σακολέβας, Δήμ. Ἰνα-	
Π. Βασιλόπουλος.	1	χίας.	1
Ἰωάν. Τ. Κοτζᾶς.	1	Χ. Βλάσσης, Δήμ. Ἄργους.	1
Δ. Μ. Καράλης.	1	Δ. Ἰωαννόπουλος, Δημοδιδάσκ.	1
Ι. Α. Ράλλης.	1	Β. Γεωργιάδης, Γραμ. Δήμαρχ.	1
Γεώργιος Ἀγγελικάρης, Ψαριαν.	1	Ἰωάννης Κορνευτόπουλος.	1
Μ. Π. Κυριακοῦ, Δημοδιδάσκαλ.	1	Γ. Ι. Στεφόπουλος.	1
Ἐμμ. Μαγκάκης.	1	Ἰάκωβος Θεοφιλάς, Ἰατρός.	1
Κωνσταντῖνος Ι. Πηλεΐδης.	1	Εὐστάθιος Νικολαΐδης.	1
Ἰω. Ν. Βαλέττας.	1	Π. Μανουσάκης.	1
Ἡ Ἐφορεία τοῦ Ἑλλ. Γυμνα-		Α. Γ. Δουρουτῆς.	1
σίου διὰ τὴν Βιβλιοθήκην.	1	Β. Παυλίδης.	1
Δημήτριος Ἰω. Γρυμάλδης.	1	Δ. Ἀμπελᾶς, Ἐπιθεωρ. Τελων.	1
Γ. Σουρίας.	1	Δ. Οἰκονόμου.	1
Γεώργιος Δ. Ροδοκανάκης.	1	Ἐμμ. Δανδρές.	1
Νικόλαος Φ. Καμπάνης.	1	Ἡλίας Βάβουλας.	1
Κωνσ. Τσαχάλης, Ψαριανός.	1	Α. Α. Πατεράκης.	1
Πέτρος Ι. Γρηγοράκης.	1	Θεόδωρος Γ. Ὀρφανίδης.	1
Ν. Χριστοδούλου.	1	Ῥήγας Καγιᾶς.	1
Κ. Παρασκευᾶς, Λέσβιος.	1	Χ. Παπαδόπουλος.	1
Κωνσταντῖνος Ξενοκράτης.	1	Μ. Μιχαλόπουλος.	1
Ἀθανάσιος Ἡλιόπουλος.	1		—
Κωνσταντῖνος Μαυρογένης.	1		23
Γεώργιος Φ. Σαλάχας.	1		
Γεώργιος Κωνσταντινίδης.	1		
Ἰωάννης Ἀνδρέου Κοζῆ.	1		

ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ.

Ὁ Μητροπολίτης Κεφαλληνίας	
Παρθένιος.	1
Γεράσιμος Ἱερεὺς Σολομός.	1
Γεώργιος Ἱερεὺς Βυζάντιος.	1
Γεώρ. Μηνιάτης Δημητριάδης.	1
Παναγιῆς Ζερβὸς Ἰακώβου.	1
Νικόλαος Ζερβὸς Δημητρίδης.	1

Κοσμᾶς Γερασίμου Λευκαδίτης.	1	Μουσσόνιος Ἀλεξανδράκης.	1
Ἄγγελος Ζερβῆς Γεωργίου.	1	Χριστοκλῆς Ἰωαν. Βυζάντιος.	1
Σπυρίδων Ζερβῆς Καναλλάτος.	1	Τιμόθεος Βουτζίηνας.	2
Δημήτριος Δαβής.	1	Νικόλαος Θ. Λεώπουλος.	1
Ἄνδρέας Κατζαήτης.	1	Ἀληθαγόρας Χρηστήδης.	1
Γεράσιμος Φ. Ἰγγιώστρης.	1	Παναγιώτης Η. Θερμογιάννης.	1
Νικόλαος Σ. Φωκᾶς.	1	Θεόδωρος Ρίζος.	1
Ἄντώνιος Μυλωνᾶς.	1		
Γεράσιμος Κρατσᾶς ποτέ Σπύρου.			23
Δόκτωρ Στελλιανὸς Μ. Σβορώνος.	1		
Νικόλαος Μ. Μαντζουράτος Ἀνδραδάης.	1		
Εὐαγγελινὸς Πεκατῶρος ποτέ Γεωργίου.		ΚΟΡΙΝΘΟΥ.	
Νικόλαος Πανᾶς Ἰατρός.	1	Ν. Μπλατζῆς, Ἐπιστάτ. Τελων.	1
Ἰωσήφ Ν. Μομφεράτος.	1	Ν. Μ. Οἰκονομίδης.	1
Σπυρίδων Δαλαπόρτας Νικολαΐδης.	1	Ἰωάννης Εὐθυμίου.	1
Γεώργιος Α. Καλλιγᾶς Μαγκίνας.	1	Π. Πολυδώρος.	1
Νικόλαος Διονυσιάδης, Φερεντινός.	1	Στ. Νικολάου.	1
Γρηγόριος Καροῦτος.	1	Δημ. Λεωναρδόπουλος.	1
		Κωνσ. Νικολάου.	1
		Μ. Θεοχαρόπουλος.	1
		Γρηγόριος Κυριακόπουλος.	1
		Διονύσιος Ἀραβαντινός.	1
		Ἰωάν. Λεωναρδίδης, Οἴκου.	1
		Ἐπίτροπος.	1
	24	Θεόδωρος Η. Δελιγιάννης.	1
		Ἰωάννης Ν. Δελιγιάννης.	1
		Χρήστος Κορδογιαννόπουλος.	1
		Καραλάμπης Δημητριάδης.	1
		Θεοχάρης Ῥένδης.	1
		Ἀλέξανδ. Νικολ. Τζήντζος, ἐξ Ἄργους.	1
		Ζ. Μαθᾶς, Ἀρχιδιάκων.	1
			18
ἌΝΔΡΟΥ.		ΛΑΜΙΑΣ.	
Π. Ζάνος.		Ἱερόθεος Ἀθανασόπουλ. Πρωτοσύγκελλος.	1
Λουκᾶς Κάλογερόπουλος.		Γ. Κλήρης, Οἰκονομ. Ἐπίτρ.	1
Ἀριστοκλῆς Α. Τύμπας.		Δημήτριος Αἰνιάν, Πρόεδρος τοῦ Πρωτοδικείου.	1
Θ. Η. Μαρκόπουλος.		Κ. Τασσῆκας, Ταμίας.	1
Κ. Θ. Δαρειώτης.			
Γεώργιος Γουμάλδος.			
Ἰωάν. Δ. Καμπάνης.			
Κωνσ. Γεωργιάδ. Βυζάντιος.			
Ἀρετόφιλος Ἀμπανόπουλος.			
Ἄν. Μενδῶρος.			
Πανταλέων Ἰωσήφ Μακεδών.			
Νικ. Δημητριάδης Βυζάντιος.			
Ι. Ἰωαννίδης Φιλιππουπολίτης.			
Ἄντώνιος Θεοδ. Φιλιππουπολ.			
Γεώργιος Ἀθανασίου Σιζοβίτης.			

Ζ. Παναγιωτίδης, Σχολάρχης.	1
Στέφανος Καμπρέκος.	1
Νίκος Ἰωάννου Φέρης.	1
Ἄριστοτέλης Μ. Κερκηρόπουλος.	1
Ἀνδρέας Φαρδῆς καὶ Ἄντ.	1
Ἀθερώφ.	1
Σωτ. Π. Σκουμπρούσης.	1
Κωνσ. Ν. Φτερίδης.	1
Σωτ. Π. Σκουμπουρδῆς.	1
Ἀπόστολος Π. Π. Ἰωάννου Τρι- καῖος.	1
Ι. Ἀδαμαντίδης.	1
Παντελῆς Ζαχαριάδης.	1
Νάκος Οἰκονομίδης, Δημοδιδ.	1
Κωνσταντῖνος Γαβαθᾶς.	1

ΚΥΜΗ ΚΑΡΥΣΤΙΑΣ.

Ὁ Καρυσίας Δανιὴλ.	1
Ἰάσων Θετταλομάγνης, Ἕλλην.	1
Διδάσκαλος.	1
Γεώργιος Παπανικολάου.	1
Νικόλαος Ι. Σταμέλος.	1
Ναθαναὴλ Ἱερομόναχος.	1
Τὸ Κοινὸν τῆς Μονῆς ὁ Σωτήρ.	1
Ἰάκωβος καὶ Γεράσιμος Ἱερομ.	1
Εὐστάθιος Μ. Στεφάνου.	1
Θεόδωρος Μ. Σέρρος.	1
Ἀλέξανδρος Χρυσοθέργης.	1

10

17

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ.

ΠΥΡΓΟΥ.

Π. Ἐμμ. Γιαννόπουλος, Ταμ.	1
Θαλῆς Θεοδωρίδης.	1
Διογένης Λεονταρίτης.	1
Χρῆστος Δαραλέξης.	1
Φώτιος Καρίδης.	1
Ἰωάν. Α. Πασκουαλίγκος.	1
Π. Παπ. Ἀθανασόπουλος, Ταμίας Τριφυλίας.	1
Γ. Χριστόπουλος, Ταμ. Ἀντιπ. Ὀλυμπίας.	1
Π. Σόλων Κρισηνίτης.	1
Ἀνδρέας Α. Ἀθανασόπουλος.	1

Α. Τρικούπης, Τελώνης.	1
Χ. Ματζανός.	1
Δημήτριος Χαλανδριτζάνος.	1
Φρ. Σαλαμών.	1
Α. Βρανός.	1
Μανώλης Τζινόπουλος.	1
Δ. Μ. Μητζάκης.	1

7

Π. ΠΑΤΡΑΙ.

10 Ὁ Ἀγαίας Μελέτιος.	1
Θεόφιλος Πρωτοσύγκελλος.	1
Π. Α. Ζαίμης.	1
Κωνστ. Θ. Τζιλιάνης.	1
Α. Ι. Βλασσόπουλος.	2
Σιδέρης Πράτζικος.	1
Θεόδωρος Τζήνος.	1
1 Ε. Α. Ἰγγλέσης.	1

Κωνσταντῖνος Ι. Σισίνης.	1
--------------------------	---

9

ΑΙΓΙΟΥ.

Ἄνασάσιος Λόνδος. 1
 Π. Χρυσανθακόπουλος. 1
 Ἄλέξιος Ἰγγλέσης. 1
 Δ. Ι. Ορεινός. 1
 Παναγιωτάκης Κωνσταντῆ. 1
 Ἀχιλλεύς Σ. Χαραλάμπ. Γραμ. 1

Δ. Κανελλόπουλος, Οἰκ. Ἐπίτρ. 1
 Ι. Νικολαΐδης, Διοικ. Ταμίας. 1
 Ν. Σκαρβέλης, Ἀντισυνταγματ. 1
 Δ. Ἀξιιώτης, Ἀνθυπολοχαγός. 1
 Ι. Π. Κωρωναῖος, Λοχαγός. 1
 Δ. Γιάννουκλας, Δημοδιδάσκαλ. 1
 Δ. Σ. Κυπαρίσσης. 1

6

7

ΒΟΝΙΤΣΗΣ.

Μάρκος Δαμιρράλης, Διοικητής. 1
 Δ. Σακκελαρόπουλος, Γραμ. 1
 Δημήτριος Ν. Αέλης. 1
 Ν. Μαγγινόπουλος. 1
 Ἄνας. Ἰωαν. Γαβριλάκης. 1
 Π. Τζιμπουλάκης. 1
 Ἰωάννης Τζακάλης, Δήμαρχ. 1
 Παλέρου. 1
 Ἡ Δημόσιος Ἑλλ. Σχολή Πρε- 1
 βέζης. 1

8

ΚΑΛΑΜΩΝ.

Ι. Κ. Σοῦτσος, Διοικητής. 1
 Ἀθανάσιος Σκαυθαλίδης, Ταμίας. 1
 Γεώργιος Η. Καλιτσῆς, Δημοδιθ. 1
 Ἰωάννης Ζηλήμων. 1
 Γεώργιος Α. Δεπάσας. 1
 Χαραλάμπης Παπαντωνόπουλος. 1
 Ι. Δ. Τομαρόπουλος. 1
 Ι. Τζάνες. 1
 Καλλίνικος Κασόρχης, Σχολάρχ. 1
 Ἰω. Κυριακίδης, Διδάσκαλος. 1
 Ἰω. Ζάρκος, Δικηγόρος. 1

11

ΠΥΛΟΥ.

ΑΣΤΡΟΥΣ.

Δ. Ὀρφανός, Διοικητής. 1
 Ἰωάν. Γ. Σαρρίωννης, Δημοδιθ. 1
 Ἰωάννης Μερουδῆς. 1
 Ι. Ζαφειριάδης. 1
 Ἰωάννης Γενοβέλης. 1
 Κυριάκος Λυγινός. 1

6

ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ.

Γ. Ν. Μήχου, Οἰκονομ. Ἐπίτρπ. 1
 Ν. Η. Νάκος, Διοικ. Ταμίας. 1
 Λεβ. Γ. Φωτιάδης, Λαρισσαῖος, 1
 Δημοδιθ. 1
 Ἀναγνώσης Παπαζησίμου, διὰ 1
 τὸν υἱὸν του Ἀνδρίκον. 1
 Ἰωσήφ Διζομήτης, Σχολάρχης. 1
 Σ. Δ. Μακρυνναῖος. 1

6

ΤΡΙΠΟΛΙΤΣΑΣ.

Προκόπιος Οἰκονόμου, Ἀρχιδιάκ. 1

Μιχαήλ Μ. Καραμάνος.	1	Εὐφράτιος Μ. Παρίσης, Ἀντών.	
Γ. Αδαμίδης, Ταμίας.	1	Ἀρμείος καὶ Πέτρο. Καραμανλῆς.	1
Πέτρος Ἀνιέζης.	1	Σ. Π. Μανέας.	1
	4		3

ΑΙΓΙΝΗΣ.

Ν. Δουκάς.	50
Ὁ Αἰγίνης Σαμουήλ.	1
Α. Κάλαβρος, Δήμαρχ. Αἰγινητ.	1
Α. Γ. Μάτζας.	1
Ἰω. Νικολάου. Δήμ. Ἀγκισρίου.	1
Παῦλος Πέπας.	1
	6

ΜΕΓΑΡΩΝ.

Ἄθ. Μαρκέλλος, Δήμαρχ. Μεγαρ.	1
Ἄν. Μπιρπίλης, Δήμαρχ. Σαλαμ.	1
Ἄθ. Τέτες, Δήμαρχ. Ἐλευσίνος.	1
Μιχαήλ Α. Ἰωαννίδης, ἐξ Ὀλυμπ.	1
	4

ΜΗΚΩΝΟΥ.

Κωνσταντῖνος Κονταρίνης.	1
Μιχαήλ Σολομών.	1
Π. Ἰαννακόπουλος.	1
Ἀθανάσιος Βάμβαρης.	1
	4

ΠΑΝΟΡΜΟΥ ΤΗΝΟΥ.

Ἰωάννης Μ. Γλίνης, Δημοδιδ.	1
-----------------------------	---

ΘΗΒΩΝ.

Δημ. Ἀθανασίου, Οἶκον. Ἐπίτρο.	1
Σταμέλος Ν. Βουζάκης.	1
Α. Γοζαδίνος, Δημοδιδάσκαλος.	1
	3

ΝΕΑΣ ΜΕΝΙΤΣΕΛΑΣ.

Κωνσ. Χριστοδούλου Δημοδιδ.	1
Γεώργιος Γριζιάνος.	1
	2

ΞΗΡΟΧΩΡΙΟΥ.

Στέφ. Ἀθέλιος, Δημοδ. Ἰσιέων.	1
Γιαννιὸς Ἀντωνίου.	1
	2

ΓΥΘΕΙΟΥ.

Α. Τσάνογλου, Τελώνης.	1
Κ. Μεγαλόφωνος, Ἐλεγκτής.	1
	2

ΓΟΡΤΥΝΟΣ.

Χ. Οικονομίδης, Οἶκον. Ἐπίτρο.	1
--------------------------------	---

Ἄθ. Ἀντωνόπουλος, Ταμίας.

1 Χαράλαμπος Νικολάου. 1

2

2

ΠΕΤΣΩΝ.

ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΣ.

Α. Λιμπερακόπουλος. 1

Π. Πετροκόπουλος. 1

Ν. Γαζέτης, Διοικητής.

1

Εὐρυτανίας.

Ἀνάργ. Α. Χ. Ἀναγύρου, Δήμ.

1

Π. Σμυρνάκης.

1

Α. Οικονομίδης, Διοικητής. 1

Δ. Ζάμπος, Γραφεύς. 1

2

2

ΧΑΛΚΙΔΟΣ.

ΣΚΙΑΘΟΥ.

Σ. Καλλογερόπουλος.

1

Π. Καλεβράς, Εἰρηνοδίκης.

1

Σπυρίδων Κυριακίδης, Δημοδιδ. 1

Ν. Κρίτζος, Ταμίας.

1

Μ. Βατάλης.

1

ΑΓΡΙΝΙΟΥ.

4 Π. Ἀθανασιάδης, Δημοδιδ. 1

ΝΑΞΟΥ.

ΚΕΑΣ.

Χριστόδουλος Χρύσης, Ἑλληνοδιδ.

1

Δωρόθεος Τζώτης, Πρώην Ἡγούμ.

1

Φανερωμένης.

1

Σ. Μ. Σαλουμήδης, Δημοδ. 1

2

ΠΕΤΑΔΙΔΙΟΥ.

ΣΠΑΡΤΗΣ.

Χ. Ἰωαννίδης, Δημοδ. 1

Ι. Παπαβασιλειάδης, Δημοδιδ.

1

Ι. Ροσσόπουλος.

1

Β. Βαλέττας, Οἰκονομ. Ἐπίτρ.

1

Α. Κορφιατάκης.

1

Ἄγγελος Μικελάκης.

1

Ι. Κουτίδης

1

ΓΑΛΛΕΙΔΙΟΥ.

Ἄθανάσιος Παπακῶσας, Δημοδ. 1

ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ ΛΙΜΗΡΑΣ.

Κυλλήνης.

Θεοδόσιος Ἴερομ. Ἀνδρεάδης

Δ. Αὐγερινός, Τελώνης.

1

Ἑλληνοδιδάσκαλος. 1

1

ΛΟΙΔΩΡΙΚΙΟΥ.

Κωνσ. Πάνος, Ἡπειρώτης, Μο-
λοσσός.

ΚΑΡΥΣΤΟΥ.

Ἰωάννης Θ. Καζάνος.

ΑΝΔΙΤΣΑΙΝΗΣ.

Γ. Π. Ζαρεφόπουλος.

ΛΕΝΙΔΙΟΥ.

Ἰωάννης Μάρκου, Ἕλληνοδιδ.

ΥΔΡΑΣ.

Ἰωάννης Χωματιανός.

ΝΗΣΙΟΥ.

Ὁ Μεσσήνης Ἰωσήφ.

ΥΠΑΤΗΣ.

Δημ. Οἰταιοκαρύδης, Ἕλληνοδ.

ΑΜΦΙΣΣΗΣ.

Ν. Παπαδόπουλος, Ἕλληνοδ.

Κώσ. Ἰωαννίδης Αναγνώστου.

Κωνσ. Ἰω. Γρηγορόπουλος.

Ἀθ. Ξεροθανασόπουλος.

Ἀναγν. Γεωργιάδης.

Νικόλαος Βασιλείου.

Εὐθύμιος Σταματόπουλος.

Ζαφυρούλα Παππᾶ Κοκκίνου. 1
Δημήτριος Κατζαμποῦρος. 1
Ἰωάννης Καϊμάκης. 1
Χαράλαμπος Καμαρογεώργος. 1
Εὐσάθ. Ἀγγελόπουλ. ἐκ Κρίσσης. 1
Λουκάς Αναγνώστου, Δημοδ. 1

13

ΣΚΟΠΕΛΟΥ.

Ι. Π. Ῥάμμος, Ἕλληνοδ. 1
Γεώργιος Ἀντωνιάδης. 1
Ἰωάννης Κ. Δρακιώτου. 1
Βασίλειος Δ. Χατζάκου. 1
Ἄποσολ. Γαροφάλου, Ζαγοραῖος. 1
Νικόλαος Ἐμμ. Κατζικογιάννης. 1
Γυαλῆς Καμπάλας. 1
Νικόλαος Α. Βαρελιτζῆς. 1

8

ΣΙΦΝΟΥ.

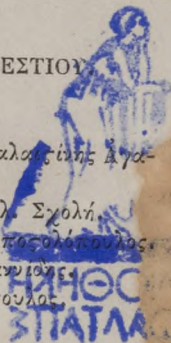
Ν. Σπεράντζας, Σχολάρχης. 1
Γ. Ψαράντης. 1
Ἀβράμιος Μαγκανάρης. 1

3

ΤΡΙΕΣΤΙΟΥ.

Ὁ Καισαρείας Παλαστίνης Ἀγα-
θάγγελος. 5
Ἡ ἐν Τριεσίῳ Ἕλλ. Σχολή. 1
Δημήτριος Ν. Ἀποστόλου. 1
Γεώργιος Ε. Ἰωαννίδης. 1
Α. Μ. Ἀντωνόπουλος. 1

9

ΛΙΒΟΡΝΟΥ.

Παναγιώτης Πάλης, Πρόξενος. 1
 Ἀγγελικὴ Βαρθελεμῆ. 1
 Παντελεών Γιάμαρῆς. 1

ΖΑΚΥΝΘΟΥ.

Κ. Κανελλέτιος. 1
 Ἀλοΐσιος Κούρτζουλας, Δικηγόρος. 1
 Δημήτριος Πελεκανῆς, Ἰατρός. 1
 Ἀνδρέας Κουτούρης, Διδάσκ. 1
 Βασίλειος Παπαθεοδώρου, Ἐμπορος. 1

ΕΤΙ ΕΞ ΑΜΦΙΣΣΗΣ.

Ν. Μπειντάνης. 1
 Ἰωάννης Ἡλιόπουλος. 1
 Νεκτάριος Ἱερομόναχος, ἐκ τῆς Μονῆς τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ. 1

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Ἰωάννης Λαζαρίδης. 18
 Ἄλλοι διάφοροι Κύριοι. 12

ΠΡΕΒΕΖΗΣ.

Σπυρίδων Ρενιέρης, Γραμματ. τοῦ Ἑλλήν. Προξενείου. 1

ΜΑΣΣΑΛΙΑΣ.

Γ. Τζιτζίνιας, Πρόξενος εἰς Μασσαλίαν. 1

ΜΙΤΥΛΗΝΗΣ.

Παῦλος Ἀναστασιάδης. 1
 Βασίλειος Ζωτάδης, ἐκ Μεσμβρ. 1
 Ἀν. Λουλούδογλου, ἐξ Ἀγχιάλ. 1
 Παλαιολόγος Ἰωαννίκιος, Λέσβιος. 1
 Πορφύριος Ἱερομόναχος. 1
 Παῦλος Γεωργίου, ἐξ Ἀγρας. 1

6

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 Μ. ΦΑΛΤΑΤΣΕ

